[illegible] nec [illegible]
[illegible] decretum

878. 19 juni Ef D. 90 No. 67

Comparata p. ar Johez Spieß de Rotenburga Anno dni lxxi

21

Lectura Nicolai de Cecilia monachi / Sup quinto decretalium

163

ANCIENT MANUSCRIPT. Lectura Nicolai de Cecilia Monachi super quinto Libro Decretalium. Manuscript of the Fifteenth Century, written in double columns, with large colored capitals.

Large folio, in the original oak boards, in fine preservation.

XV. Century.

At the end is written "Anno Dei., 1458, comparavit lecturam istam Theodorico de Buckinstorff * * * alme universitatis Lipsiensis," etc.

Rare old Latin manuscript. A fine specimen of Ancient Palæography, in the old binding. From the collection of Sir Thomas Phillipps.

Phillipps MS 1146

John Frederick Lewis

60 florin

Incipit liber quintus de accusatione denunciacione et inquisicione

Continuatur Rubrica duobus modis primo ad precedentia secundo ad sequentia posset. Supra visum est de accusatoribus civilibus. Sequitur videre de criminalibus vel sit ad sequentia. Tractaturus auctor in hoc quinto libro de criminibus et penis eorum et super eis quibus procedere per accusationem quibus per inquisitionem quibus per denunciationem. Ideo de his primo premittit. Si legittimus

Si legittimus non.

De persona accusatoris inquirendum est in iudicio h d Alr et sic ad petitionem non legitimi accusatoris reus non est ad iudicium trahendus et non diuidi non est ad iudicium trahendus. Non quero an omnia in quod dicendum est de legitimitate personarum contendere volentium in iudicio ii q i ipsis ff de testa l si quis ramus. Non secundo an in non fiat quod exceptio de non legitimitate accusatoris sit dilatoria et ideo proponenda ante litem contestatam ut l si maritus § post susceptionem ff de adult et in extravaganti exhibita de iudi et in gl i l reum C de prius et in glo c i de cler vi. Et idem dominum de ista exceptione tua non intere ut in ex parte a des de testi in glo q e no. Et si obmittatur hec exceptio ante litem contestatam postea opponi non potest ut non in iuribus pallegatis. Et ego puto hoc verum nisi ignorauit hanc exceptionem sibi competere ut tunc etiam postea admittatur ut in gl no ii q vlt receptio et ad audiatur et ii decrepit et quod non in c ii de or cognitionis et in c illi de arbi li vi et ideo per omnia quod sed dicitur de accusatore dominum de denunciatore ut in gl ist ut si habeat denunciatus aliquam exceptionem beneficio proponere debeat eam proponere ante litem contestatam seu antequam non receptum est contra eos quod postea non audit ut i l hos accusare § hoc beneficium ff e. In gl ii ista h gl in effectu ponit tres qualitates accusatoris et illegittimitatis eius primo quod non debet esse criminosus secundo quod debet esse bone vite et non male fame tertio quod non debet esse inimicus. Set ita prima qualitate quero nunquid quilibet crimine repellat accusatorem. Glosatores et doctores appetunt hunc passum. Puto sic distinguendum quod de iure civili non repellitur criminosus nisi

de crimine condempnatus quod merito repelletur crimen et quod sit effectus infamis ipso iure et lex vero velle tex in l qui accusare ff e et l i s qui reus ff de publicis iudi ubi probatur quod condempnatus de crimine admittitur ad accusandum de novo si non perdidit civitatem vel libertatem ut l ite fecit sile quod dicitur de testibus nam testis non repellitur propter crimen nisi fuit condempnatus vel effectus infamis ut l i in ff de testi et no i c sic eo de testi i gl. De iure vero canonico non procedere ita stricte. Unde satis est quod possit convinci de crimine in quo ut c disleus i e et c sicquis sunt et c quendum ii q vii non est verum vermere bono zelo pro rex vindicta puta ex quo ipse perseverat in crimine. Idem puto de quolibet crimine et peccato mortali ex quo perseuerat in eo licet alias non fuit condempnatus ante in iure allegatis. Et hic sit vera ut pretextu criminis repellatur qui pro se vindictam propriam secus si iniuriam perpessam quod quilibet criminosus tunc admittitur iii q vi omnibus et ii q i prohibetur et ita limita istam gl. Circa secundam qualitatem scilicet infamie quero an quilibet infamia tam iuris quam facti repellat accusatorem. Et de infamia iuris non est dubium tam de iure canonico quam civili ut i l qui accusare ff e et i c infamis vi q i et in c querendum ii q vii de infamia facti est dubium. Glo hic sentit quod repellat et idem goff in c et potest ii e et ide spe in ti de accu § i v. Item quid est si suspectus sed bar tenuit opinionem in allegata l qui accusare dicens quod de infamia facti non est iure cautum et idem spe i alio § qui incipit qu rs si et dominus anto debet dicere hoc relinquendum arbitrio iudicis. Ego puto quod de iure civili non repellatur tamen quod hoc non reperitur iure cautum et omnes admittantur ad accusandum qui non prohibentur ut pallegata l qui accusare et in pallegata l i s qui reus ubi condempnatus de crimine admittitur ad accusandum et ex accusatione facta criminali oritur quedam infamia facti ut in c testimonium § de testi et quod non debet vere infamibus de re iudicata libro vi. Sed de iure canonico alia opinio puto procedere ut i c si qui sunt pallegata et i c cum in causa de sponsa ii. Circa tertiam qualitatem scilicet inimicitiarum dico sic quod de iure civili inimicus non repellitur ita sentit glo i l qui accusare et quod hoc non reperitur iure cautum generaliter nisi sit ex causatione ortum iniuries inimicitiae ut no bar in l i ad tur pall et in membris i e et tamen de iure civili accusatus reaccusat accusatorem suum ut i pall l i s qui reus. Sed de iure canonico secus quod debet esse immune quibus ut in c cum oporteat i e fa l in de ali et tiba lecta. Extra gl sunt alie multe questiones nam infra recitabit non ad

Sacr. T. P.
Maulbr. 1641
1146

878.14.142

mittit ad attand ¶ Sit nc pupillus nc ingratus
qd psequeret n q i phibet i tex z ff. e
l tu septibus ¶ Sit nc fallia ut j i c nlli
i e i gl fi i no ¶ Ex dut insup minor re
pellatur ab attando ptextu moris e
tatis ¶ Conclude q pupillus regulariter no
admittit ad attandu n psequt iniuria
ppam vel morte pntu ¶ Et tut si est In
fans attusat tutor tutorio noie z i scribit
se ad pena talionis ppo noie. C. de his
quibus ut in dig. l pe et no bar i pall'
l n ff. e ¶ Si vo est maior i fante pu
no i pubes tn tut pt attare tn aucte
tutoris de quo dic ut in dca l n ¶ Si vo
z in pubes tut sit opi s coit vnt gclu
dere dot in loc p all' q aliq requirut ¶ Et
pmo refert q sit in viresio anno. na no
admittit ad testio intra cimiali puto
tn q si extessit xxiiij anno q admittat
tn aucte curatoris lz bar z alij sensiat
op ut s dixi et moneor p l clara de
auct' psta ubi lex pmittit i determinate
attare vel attari dummo interueniat auc
tor tutor ¶ Item qsq admittit ad at
tusandu n phibeat et de impubere
no i ueitur phibitu ymo gressu a
contrario ssu na si interdicit pupillo
q' pmissu vr impuberi ¶ Ter ob motum
dot ineis tuulis i qntu fudat se sup
simili de teste q maior ydoneitas re
quiritur in teste qm i attatore q cri
mina pbat testibus et no attantibz
no sm i t venis d' excep i gl et i t
con de off dele ¶ Vltio stias q inter
ceteras qlitates illegitimitat' iniat pau
ptas na paup repellit ab attando
vtroq iure n q i prohibent z in p
all' l qui attare tn se ¶ Adulte q gl no
in vtroq loco dicat q si al' paup e h'se
sta psona nd suspecta no repellit ptex
tu paupitat' ¶ Et paup est qui no habet
in bonis qnquagita aureos ut et volunt
gl pall' ¶ Sz dic dic id ptede ita exps
sa ¶ Et gclude tn mebra vbi exprimitur
i iure standu est expssioni iuris ut
i iuribus ubi cessat causa statuti ut dixi
vbi aut no e expssu s fit meto d' pau
pe mgnic tut in l his q sit leuis opi sta
t opi vulgi qs dicat paup in his q sut
magni i relinqt arbitro iudicis qsiderata
qlitate psoarum et rectior na magnus dns
iudicatur paup si hret tn imlia aure
orum et plebeus hoc tam iudicaret dives

De offi dele c de causs vo ¶ No gl si
t cta ca no duo s° petitu predeci qm
attator repellit ut i dignus dz n reus
absolui ab obseruatione iudicij et sic pi
mut oia gesta ¶ Eo no exhat fi glose
q est con infamatu detine no ad
mittit illegitimus attator s i famato
i dicat purgato officio iudicis q lita
ut no in c cu p j c et c ptuas de si
mo ¶ Op ex glo con tex et vr q at
tusatus fatiget ad petitor illegiti atta
toris q saltem dz vere ad exripiend
q attusatore ut i t veniens z in c liz
j e ¶ Eo sm dot dup pmo q no dz
fatigari reus et sm vetmedo si noto
riu est attatore indignum fore s dz
iudex illu repelle ex officio ut i c liz
z c veniens j e z vi gl i t nlli epor
ista c i no vbi pz in tellectus z c alie
m n q vij z l qs z fiz ff de post ¶ No
ob si dicet q ad qmodu puatu iudex
no dz supple ut i c ad nraz el iij de iur
iur q ista excep° no soli tm qcernit
qmodu puati s digitate iudicis et bo
pupp ideo iudex supp ut dixi i vi glo
i c qrendu n q vij ¶ Ea so dot e q
no dz reus fatigari i psecutioe iudicij
qi dicat conpere dz compellit psequi
pposita exceptioe ¶ Sz cta hat solez qro
quid si attatus qpet z no excipit et
i vite attator e idignus nuq tenebit
iudiciu dic q sic ut no i d l qui atta
re et l qs attare ff e et i c pia de
excep li vi ¶ Queritur vlt' quid
attator spe attatoris est ydoneus s p
sequitoe sr veit i dignitas ¶ Numq
posset repelli bar te in l is qui reus
q sit na qdepnatus ibi z et deportatus
admittitur psequi volens attator in
choata s de nouo attare no pot ¶ No
ob si dicat q qui res pucit ad statu
a quo no potuit hre pritipiu i fiat
ut l oraimus z no in c ffm leg'ietic
q id ptedit qn est defitus ita suppre
menti vel originali sexus si supueniunt
i psona attatoris q iudiciu sustinetur
pp lotu pnpplicad z iudiciaria auctorite
C. de adult l si qs sexus vbi bnfitiu sic
veit attato i psona sua q pt illo uti ut
l quos attare s hoc bnfitiu ff e ¶ In
tellige q° h' c qn attator erat ille
gittimus in psona in choate attasato
¶ Sequitur ixit Siquis epus

Si quis epus :·

A denunciatione repellitur is
qui q no pmonuit hoc dicit ¶ No ex
tex ibi quctus de significato huius vbi dr
em queiri qs ex tex ex iudicium inter
pellat na hit expont quctus i como
mitg Et facit q suis se obligat ad pena
no querere aliq q si nit pellauat ex
ex iudicium incidit in pena Contra tu vos
loquitur tet oppo p t ex leis de spon 2
no bar i l omis ppli ff de iusti 2 iur
a de gestibus rebus vi p bar in l amplius
ff re ra ha ¶ No ar q lz ples no de
beant admitti ad accusand ut l si ples
ff eo ad denuntiand tn admittitur ut h
ego tn puto q ide sit in denunciatoribus
q in accusatoribus ut f ex plibus volentibus
denuntiare ul accusare eligat magis ydo
neus si tn no excipit et admittitur
omis vz iudicium ut i l accusatoribus et h
intellige cum ples agunt ad vindictam publicam
s si pssio interest omis intedentes debz
ad mitti l iii § si ples ff e 2 t olim
i e ¶ No q de criminibus epi pt agi cora
pmatibus Et dnt pmates sm doct contra
lium pruitiale tu psut pmate i patriarche
ul archiepi vl ppe in tellr d archiepis
q sut iudices epor. Sz tu dic clarius
q si crimine expostit depone solus archi
epus no audit tam clem sz congregat
gtelium puinciale et pt audire tam s
no diffinire q solus ppa depoit n q
vii t accatus Sz si crimine est pium no
expostens depone ul magnum s no
agit ad depo tur ex solus archiepi
pt audire sit intelle t sacro de sen ex
2 p so an i t litigantes de vi of or
¶ No iiii q denunciatis crime alcius
amonitone no pmissa no repellitur in tota
denuntiatione s donec amonitoz pmi
serit. Et no qualis esse deat amonito
et quid gtinere deat debz cin ec cri
tatia et gtine ut crime emendet Et i cau
bus capli requirit trix amonito ut i
t nomit de iudi 2 q i no Regla vo
q ex iudicium agit ff sufficit vna a
monito ut vni di si epus i gl et t nob
de clet p hi 2 cle i de he n a d exp
mat in iure ut i t i de sup nep als
itelle qn requirit amonito ad gvm
tenda negliaz supiorib zc ¶ Op gl
tex et vr q isti accusatores deant ad
mitti licz no pmonuerint accusatu
q nullo iure cauet q accusator dz pmo
uere accusatu ut t licz heli de symo

i gl vii q t venies et t lz i e Io meto hg
gry gl itelligit tex de denunciatoribus et
no de accusatoribus q in denuntiatione req
rit amonito ut i deo t nomit q ca in de
nuntiatione e cri ca q iudiciali ca et regu
lari requirit pmonito. Et ex h no q denun
ciatores largo mo pnt dici accusatores ¶
Cuius aut i talibus requirat amonito p
cedes dic q de neccitate no ut t lz heli de
symo s de vrbanitate pt pmitti ut ig
no hz tn i talibus pmonitio vim effem
nole Nam si reus conpms constreat no
gdempnat in expens ca ita si no fuit
requisitus volens satisfacere Et h pro
cedit quo ad pmu intellectum huius t alii
qui ex dnt q h e t poit spale in epis
ut no accusent n pmoniat q n puto
vm p t veniens i t lz i e s tn spale
e in epo ii q xi t si qs si g o hetur ca
tiulus cont epm no dz audiri nisi pmo
pmonuit et e ca g nobilis

Illa prepositorum

Illi debet accusare q̄z interest alias
accusatio est nulla h d ul sic cri
minato plati tractari dz cu hiis quoru
interest h d et pmo po de sisu ftm q ex
ordiu c o dispo i si ud ¶ No po ex
tex q illi de monastio possit abbate ppu
accusare ul de crimibus denuntiare. Et tu
h lra loqtur indistincte infero q ne
du monachi s ex queius layci dz aditti
ad accusatoz plati sexo abbis cu eoz int
e hre bonu platu n sut puri layci ut
i t ex toto de elet li vi i gl ¶ No q cul
pa et reatus ponit ut diuersa ul pt di
ci q lz culpa vocabola sit gnale tn h
po ut spes · s ut gphendat delictu sine
dolo s reatus est cu dolo q velit tex di
cere q ca de neglia q de delicto possit
accusari pq opti t si quis abbas xviii
q ii vbi p sola neglia pt abbas puari
sic et al fit dra int pctm et delictu de
quo i gl o i t pctm dex int li vi et
lxxxi di t i ¶ No iii q accusato plati
tractat i hiis quoz itere q aut sit isti
gl h vr intelligere de cardinalibus qn
ppa cognoscit epm et h fut du alle t
si quis vero lxxxi di . Immo ex poit dup
pmo p subditis accusantibus 2o p platis
accusatoz q inter sit q consulat q sit
tusent tour dot ¶ Sz dic clarius q ac
cusatores sp debent esse pites n ig
oz i absentia eoz no data gtumatia
ut l si accusatoribus C e z iiii q iii q 2 ca
ueat q t oia plati uero q supiores ac
cusatoz de neccitate no sit vocandi ar i t

venies et c. licz i c. Sz pnt ad caute
la vocari et ſic intellige. Immo hic ſi
tn ſponte aſſerūt p eoz int eſſe dico
illos admittendos p ſe q ex p ꝓcuratore
ar. l. fini ff de pupill. iudi. et ſic pt
intelli iſta lr̃a et ſic q̄ no. bar. i. l. pe. §
ac ē ff de pup. iudi. ubi notat dt
q pſſuo inc̄to ul ſubdito accuſando
admittit dns ul ſupior p ſuo int ee
Dico et et 3° q̄ ciuis i fauore rei pup
plice pt admitti ad defenſioz accati et
aliu te ſinglar naq; bar. no. in l. ubi
. C. de ciuſat. ubi dt q̄ ſi quis occidit bani
tu et no audet compere ciuis voles
pbare occiſu fuiſſe banitu dz admitti
q2 inter e rei pup ar i l. i et ij. C.
q̄n tz et hoc no q2 limitat ia ūta op i
ta crimali no admittit quis palio et
dicta ple ic venies i c. In gl. i. No ex
gl. iūcta tex q̄ prom ecc̄ie et proch̄ia
ni pnt acc̄e criāl de cmie con platu
ut puetur ecc̄ia q2 eoz intere hec
platu boni ar. xviij q. i audact et ide
no ic maximiang lxxxi di et xvi q
vij c. ſi et vi gl i c. expte a de teſt
et c. ven de of dele ¶ Alij no layci
no admittut ett criāl ut h pt e iūcta
gl q eſt con ſte de ſe in conti xcix q
tz quelib; laycu admittendu ad agend
con platu criāl pt in in lris de teſti
et c. qm i c. 2 c cu i c. q et vr ſeq
d ancto i palle c. expte a § pmu in
plus placet ar opti hic et iura i q
allegata i ccllur de teſti qui cu ſint citati
no pſumutur doloſe venire § accato
res qui veniut ſponte pſumut doloſe
et layci clicis oppido ſt in teſti ij q vij
laycq zc. ¶ In gl ſi no bn gl ſi q ſuffit
ad validitate ſnie ut poſſit certificari
prelatom ad alia ſpotiua n 1a ſpta
ſit iact ¶ Opt; g° q ſnia ſit cta ut ex
ſe ul q poſſ certificari ex aliq pte
accoz et hoc ſimple volt l q allet
glo et ide tenet In ic ij de li ob et
Io an in addi ſpe in ti de ſen pla § q̄ ut
vo q ſi iudex ¶ Ex quo infert q ſi iu
dex pnunciat ſm conſiliu clis ſapiet
no vz ſnia maxie q2 conſiliu no e iact
et de hoc vlt vi p gl et doc i l. ij C. ad u lib

Omnipotens:

¶ Qui de aliquo crime accuſat
in terim pmoueri no pt h d.
No q penden accuſatoe ſeu inquiſitione
con aliq no dz iſte pmoueri ad aliq bn
ficiu ſeu officiu et hoc et pcedit in
dignitatibq ſclaribq ut eſt tex i l. qui
de libtate ff de libā cau et in l. q ſtatq
ff de re mili et in l. reus de mune
et ho et ro reddit hic i gl ¶ No n°
q penden accatonis cſuat opi accuſati
ut in tri no dicat pſona ſua integra tz
g° accatonis pendencia no puet iure
acq̄ſito nec exercicio illiq iuris ut no gl
i c. ſepe de app et ff. mil i noua ap
pen l. vna § integra et § ut lite pen
p totu tn inhabilitat quo ad acqrendu
de nouo ¶ In gl ſi i ſi ¶ Quero hic de
q no dz honorari penden accatoe ſeu
denunciatone nunq poſſit itm eligi
In recitat duas opi aliqui tenet electom
fieri poſſe alias poſſet de facili i pe
diri electio aliq q2 ſi ſperaret electo
de aliq° in continenti poſſ accari et ſic
fraudulenter ipediret § via ficiendis
apperienda no eſt de dimor c cquito Alij
tenent oppoitu et dnt q tiq pot pfigi
accatori Oſti dt q in q inquiſitus et eligi
no pt q2 inquiſito no pot fit niſi ꝑcede
te infamia ut ic qlr et q̄n i c. Si vo
e accatq diſtiguit aut no e diffamatq
i famatq et pt eligi d eſt i famatq et
ſic no pt rone infamie hic ar lr laiq
Immo ic accat de ſymo et i concludit q i
quiſitq et eligi no pt pdca roe ſed ac
cuſatus vel denunciatus ul is q q exe
quitur de crimne pt ne du eligi § etia
confirmari et conſecrari ſed cta iſta opi
in accuſato coe q l. reus palle na ſi
ad dignitate ſclare no pmouet pene
accuſatoris fortius nec ad etiaz ubi
maior reqrit ydoneitas ar lxi di
recitat i ſi et de denunciato vr tex i
c. h ſt io puto ſit ddn q inquiſitq
et eligi no pt q2 ia preſſit i famia
et electio de tali fieri no dz ut i c. cu
i cunctis de elec et i c. tant daniel
lxxi di Si vo eſt accatq et tuc q pres
ſit infamia et impedit ut l. ij. C.
de dignit li xij et i c. i famibq de c.
uic li vi et ibi p dy Si vo no preſ
ſit infamia et tuc pmouu no pt
ut mall. l. reus et hic ſed eligi po
terit ne malitoſe attemptata ſit ac
cuſatio ar opti in l. i § cu qōe ff
de queſti Si vo eſt denunciatq et tuc
preſſit i famia no pt et eligi rōe
pdca Si vo preſſit aut ſrior inquiſi
cio et in tri pt eligi § no pmoui § ſi

denunciato fit debenti conferre vel eligere no tenetur habens conferre vel eligere attemptare s; pt eligere et conferre et si postea contitit eu criminosum puabit ut sicut ultimo articulo preserere ut no su i t ad dissolued de despon i pube et i t cum int de elet Et ide dic si agitur de crimine pria exceptionibus ut possit prmoueri si no est orta infamia de quo i t sup eo de elet et i t sup hiis i e ti

Nulli episcoporum.

Episcopus per exceptionem criminis illum ab accusatione sua repellere non pt q; antea sua familiaritate neglexit supra te h d ¶ No primo presumendum contra prelatum detinentem inhonestos familiares iudicatur enim quis ex moribus sociorum ¶ Item No q; repellens eum a sua familiari a quo sciebat se accusandum est excipere contra eum no possit debz g° ista repulsio fieri antequam sciebat se impetendum ab eo Ita si fecit postea presumitur fecisse in fraudem ar e suggestum et e meminus de app ¶ Singl i isti i no sp ¶ Collige ex gl q; h; accusatus modum no posset excipere q; accusatorem de sua in dignitate iudex tn hoc pt ex officio contra tn vr sentire bar in l no solu s. si ff de pupph in ¶ Ex delicto aut acquiritur uis priuato 2 rei pupe h; priuatus no admittatur vel uelit agere tn racione rei pupe iudex pt agere et fa q; no bar i l inter eos ff de fur na illegittimus accusator repelli dz ne dum ad comodum accusati s; pp dignitatem iudicij pro eo ex officio pt eum iux repellere ar l quosdam ph; ff de postu et fa optie q; no i gl e i de elet li vi q; no dicit q; h; pg lre gt no pt reus petere cautionem apponere tn iudex ex officio pt eum repellere ne iudicium sit frustratorium p p cure ad dotem demandato ref ¶ Singl si i d crimine hec Jo va est ipse et dicit i e tit p i e s; no concernit lre pro te 2a; solorum sceptem ut sit spale in odium episcoporum Et ide no gl gl ii q vii s in hac dz con hoc op na familiaris no audit accusando dnz ymo punitur dz ut ii q vlt e si a i t i s iniquum ff qui accu pos ¶ Jo duplex forma q; contraria loquitur in familiaribus nutritis i primena etate i domo episcoporum secus i aliys 2a solo ut et nutriti ipsorum domibus et hs in odium ipsorum q; dz hre personas honestas s; pima Jo in plus plat; na familiaris nutritus i domo repellitur pp odium sui et q; no vr honestum Unde quantumcumque sit bone fame no dz admitti pro vindicta pupilla et hs est puto procedere in epo licz aliqui contradicat ¶ Nota no q; si epus accusatur a subdito nunquam possit opponere contra eum de crimine et vr q; non pari rone q; neglexit eum prius punire Contra tenet Jo et comit aliq Na h; platus no puniuerit subditum no pp hoc approbat mores eius forte no hebat probationes no sciebat ii q vii plerique ul obmisit rone scandali vitandi de pben cu ia quidam misi ul est si neglexisset quod est no corrigere subditum et aliud approbare aliquem ad officium familiaritatis cu debeat here honestas et pudas personas ii q vii cu pastores Et intellige hoc e cum sit tales familiares clerici Na si essent laici no admittentur q; laycus no pt criminaliter clericum accusare ut i e de testo de testi

De his.

Absolutus de toto crimine de eodem iterum accusari no pt h d no dicit q; continet ponu dcim ¶ No q; sententia i causa criminali lata transit in rem iudicatam et q° ad tertium Unde si no fuit appellatum no pt accusatio institui est a tertio Et hs clare procedit quando fert sententia absolutoria p co quid autem si fert contra reum Unique transeat in rem iudi dot in cle pastoralis de re iudi videtur velle q; no si imminet pena mortis secus alia pena corporalis q; transitus in rem iudi causatur ex acquiescere condempnatus ut i e q; ad consultationem de re iudi s; cu reco sit dns suorum membrorum ut l lib ho ff ad l aquil xxiii q v si no licz et e cu continuit i de sen ex q° condempnatus in corpus no potuit acquiescere sententie et hac opinio fuit quorum sequitur s; investigata veritate dr et credo ea no procedere primo ptex no i l diui ff de penis vbi p; q; sententia corporal afflictiua no pt iure com retractari pg lapsum x dierum h; appareant nove probationes innocentie s; ex gra spali fit restitucio a principe Et in hoc est tex sing Ulterius ob motum conm q; procedit quando iuiste q° vellet opprimere corpus suum s; quia appellauit tacite presumitur confiteri ar in l fur ff de i fa na hoc videmus i confessione va et voluntate est ad penam capitalem quis condempnatur ut l qui sententia; e de pe et q; no su i e qualiter ii i e et

hat sniaz no pt reuocare n alit mitp
tet ut no i c cu spali de appel vbi hec te
tis ¶ Ingl si misi Uo gl q cottidie alle
gat et vide sile ii q v hz & eta hat miaz
adulte lacis tollitgendo mlta dca na qz
accatus absolutus est ab obsfucatone iudi
cii et pt itez attari i l libelloz ff d attu
q est ca iiii q viii c libelloz ii c fat
tu p i e et tam isto tuc iste ide pot at
cusare ut ii q i iobent intex ubi bona
gl i xo pup qz est qs absolutus
vigore transactionis et transactionem cepit cu
accusatore et tuc si transactio tenuit pot ac
cusari qz fuit preiudicium 3o ut i l transsige
C de transact Si ab eod attari no pt Sz
an ab isto qui transegit dic ut no bar
i l si maritus ff de adult § si nega
uerit qz quis fuit absolutus p viam
exceptionis et tuc aut erat ille crime
qd ex p via exceptionis debuit puniri
pena nali et no pt itez attari & q
sut ista cima no i c l de excep & c
n de or gg z c si e ti Aut fuit abso
lutus p viam denuntiationis et dt hu i c
cu dilectus de pur ca qd pt itez ac
cusari qz denuntiato no fit ad vindicta
qd putat vim n satisfecit de toto delic
to q ego vm puto cum p via denuntia
tionis soluisset pena natale dcta al
scuus ¶ Sz quis fuit absolutus i
pnia et gl hic ocludit & pt itez atta
ri qd ex tet hic d anto alle osti i
c tue dspcur si m h no plac na p
delicto ipomit pnia i foro aie ut sat
faciat deo et aie sue lo puit tm a
cofessore suo vbicuqz delinqt xvi q i
placuit. Sm puitur in foro ptentioso
sew iudiciali qz lesit re pubca l lici
tato § qd illicite ff de pup iudi hic
est qd de puniri vbi delinqt ut in q
vi c i et inauct qua i p vincia. C
v de c agi ¶ Cu go isti tendat ad du
os effectus imposito vnius no tollit
i poz altius ar l et an eand ff de
de excep rei iu llet ob qd fiat pup ce
qz sp est ide finis ut satisfaciat deo
et aie si i poit pupplica ad redandu
scandalu xxvi q i i si ad hoc tex i
c felic de pe li vi § si v singlarit
iior et pbat qd punitus p iudice eccia cu
de crime ecciastico pt itez puniri per
iudice ciuile qts pena legalis exte
dit si pnia lic pubca ex toit e lemoz
qm pena ralis delicti xxxiii q ii
mouete La limitato gl erat qd absolutus

i pnia no pt itez attari omisso ante
baptism ut i gl xxxii q i qd aute xlix di
i pn sentit et ad hoc d anto Sz gl
sentit con i c tandem de diuor & in
p all c amodie ¶ Et h in pls pz qz
baptismus tollit pctm et pena pcti qo
ad dm a deo ex qd pena pgatory non
sentit ut e tex de pe di vii nullus sed
no quo ad re pupplica ista em st di
uersa sic no tollit ius omissos ius
opetens ricio ita nc ius acqsitu rei
puptr p9 tag e si dact baptismus sin
simulatoe ¶ Sz qs fuit absolutus
du agetur ciuilit de crime et nuc ac
cusat crimalit nuqz possit Et ita hic
ar lu pulcru adulte ¶ Ita si utraqz pe
na tendit ad vindicta et absolutus ciuili
ter no pt attari crimalit et hoc vult
tex i l ptoz ff de iuir vnde absolutus
actione iniuriaz no pt attari crimalit
qd illu hoiez occiderit ut ibi Si no ci
uilis actio tendit ad rem familiare
Crimnalis no ad vindicta et tuc a fuit ab
solutus qz actor no pbauit et pt itez
attari crimalit ut l is qui ff qm ciui
act pmi z hu i c dilectus de pur ca
Si no pnuntiatu fuit sup facto qd no
comisit et tuc no pt attari ex crima
liter ar l sicqs ff de excep rei iu qd
vim est ab eod sed a tertio pt itez accu
sari ex crimalit sm bar i l ii ff vi
bo rap p l q de crime .C. de accu ¶
Sz absolutio est facta p dispensatoz
et dic ut i gl et adde qd no i c at
si clici de iudi Sz absolutio e facta
qz purgauit se de delicto et dic ut
no i c ii et c inaz de pur ca z i dicta
¶ Sz quis fuit absolutus qz confugit
ad eccias psito iura to pmidice ciuile
de i puitate eius et no pt itez attari
xvii q iiii c id constituimus ¶ qz ab
solutus fuit p via inquisitionis et dicit
an nuc possit accusari Immo posuit
duas opi qd no possit itez accusari et
hoc vult bar i l si cu ff de accu z
in plac ¶ Ita de iure ciuili vr tm du
biu qd eade pena i po sit agat p ac
cusatoz siue p inquisitoz ut dixi super
qsta de iudicatis Sz de iuramto pt ee
dubiu qz i po mior pena p modu i q
sitionis ut c qlit ii i e s hoc no ob
stante puto sm qz lic mior sit pena
vtraqz tn tendit ad vindicta ideo n pt
itez agi ar opt i d l ptoz ff de iuir
¶ Sz nuqz actio fuit p mo ciuilit & abso
lutus nuqz itez pt attari crimalit et

ta e q no ut hic et i d. l. si cui ff. e
ffallit h' i taib9 except' sōma qui pt
pbari q pma accator oio fuit p vari
cator ¶ Sz qualit h' pbet Dico q pe
ptestes q interfuerut qn accusator
et reus couenerut sup collusione fi
enda sz q hoc est difficile pbare vide
nobile theorica bar i l. i § puaricatore
ff ad turpill' vbi dicit q si accusat9 conu̅er
sabat cu accusatore psumitur collusio q
ex accusatone cīmali oriunt inimicicie
cīmales et capitales l. i ff de his
qbus ut i dig ¶ Si g° accusat9 no curat
de accusatone et familiarit' cōusat cu ac
cusatore psumitur collusio q est riend
et ad h' adduco i ar. c. repellat' i e et
c. cuiens lxxxviij di 2 c. fi d' heri li
vi ¶ 29 cas9 exceptus e qn 29 accusator
pse iniuria ppa et pbat se ignorasse
accusatore istituta palui Circa hoc tam
dubit' qmo pbat ignorancia vi gl i l.
si cui p all' et i spe inti de abolit'
§. i vbi sed qualit' d' q ad minus pbabit
iurato ut i c. nulli de elect li vi et q no
gl i c. potuit de elect ¶ Itē si pbauit ab
senciā a loco tpe accusatois ul' q fu't
i minori etate ut c. fi de his qui mut
acc' pos in tex ¶ Item no psumit' si i loco
erat fama de accusacione vl ille erat
vicin9 ar i c. quosdā et qnto de psup et
i c. i deposit pla ¶ Ite q̄ quib fuit accu
satus determie sine certa qlitate et
absolut9 nu̅c aliq vult eu iterū accusare
addedo certa qlitate puto p° accat' q
pcussit pcmit accat' q pcussit eu cu
sagwis effusione ul cu abscisione me
bri nuq possit/ mag' et notabilius q°
est et p° si fuit absolut9 dic ut p bar
i l. deiminasse ff d' adulte Si no
fuit p° q dcpnat9 cmit agit ut ēfun9
q dcpnet' pp qlitate adiecta d' ut no
i l. secutus. ff. de accusa et vi et ad
qpositu q ipe no i l. sepult9 ff de se
pul. viola. Sc' Repellant'

Repellantur:

Hic sumat vel pt sic sumari
Colsitantes inimicis accusati ab accu
sacone repellut' h d et no di' vl sic pot
didi p° ponit statutu Lo roz i q ¶ Nd
pmo vmu modu pbandi amiciā vel i
miciciā na amicicia pbat' ex freqti
comisacone ar opt' l. late culpe §. ami
cos ff. de vb sign. Inimicitie pbantur
si quis comusat cu inimico meo et itellē
de comusacoe freqnti ut s dixi sa c. abi
tiens lxxxiij di Et ex hoc no q ami
citie et inimicitie pbat' pcoiectura cu
oriet' ex affectione ai et aiq n p coiet
turas pbari no pt ut c. n de renunc li
vi l. dolu C. de dolo et ita h' vi gl si re
i c. adrian9 lxiij di q dicit q si aliqs
no salutat psumit' eiq inimicicia q itelli
go qn sol9 erat et solit9 fuit salutare
¶ No q affectus amicicie qnz i du't hoiez
ad male copandu et ad blasphemand i
inimicu amici q tn esse no dz no ei pro
cauto aliq ihonestu agendu est na ut
i quid citro het l. inimicicia sameri ut n'
rogem9 res turpes n' rogati faciāg et
narrat valeri9 quida du m ppcraret
amico q no faceret q rogabat dice
do quid mi pdest amicicia tua si quod
rogo no facis Ille sapientissie fuit re
spondedo vmo quid m amicia tua si
pte aliqd inhonestū sū factur9 q no
In gl i i na socii ubi dr q socii cospori
mei no est me9 socii ut i c. legit' lxxxi
di ubi dr q q stz cu sorore mea sorore
mee no stz g° ad qpositu comusantes cu
inimico meo no dz dici inimici mei ¶ Ho
duplex ut colligit' ex dictis doc pa q
unca allē imittut' vitari q i veritate
no est meus socii sz id c. fundat' sup p
sumpcone q z dixi inimicicia pbat' certo
icritis Alia s est q ro socius socii mei
no est me9 socii q z ad continendu societa
te requirunt' qsensus sz ad continendu
amicicia ul inimicicia sufficit assercio q
psumit' ex qusacoe ¶ Sz qro nuq ois i
nimicicia sufficit ad repellend ab accusacoe
vim d' q no sz dz esse capital In auct
de testi. §. si vero q no et d' inimicicia
capitalis tūc qn fuit sibi inimic9 i mor
te seu accauit eu cīmalit' sero e con
tento de maiori pte bonor/ de quo dic
sim gl i c. cu opporteat i e et i pall' auct
de testi ¶ Volt' stias q ad continēdu i inimi
cicia no inspicit' iusticia vl iniusticia
cāe sz sufficit q ille quid pcessit q ha
buit puocare aim alteri9 ad inimicicia
p hoc tex i l. pe et q i no bar ff de his
quibus ut indig et q no In i c. cu l et
a de re iudi vnd infertur q et ille
qui fuit ca inimicitie pt excipe g ini
micu sui ar op i l. n' timore. ff. q
met9 ca et q no arē i c. statuti de rēp
li vi tz gl alit' et male sensit i c. ut
debit9 da app pper fine ¶ Ad vnu tu
singlarit' aduite q ille qui fuit ca ini
miciae no repellit inimicu indistincte

ꝓ cōsidarı dz an hoc fecit in fraude ideo
relinquit arbitrio iudicis ut l. i § cū q̄s
ff de quest et bar recitat ibi de quodā
qui cū sciret nō posse ꝓbare debitū cōn
eū n̄ p̄mū teste dedit illi alapā et sic
si p̄g̃a ꝓduceret in testem con eū n̄ p
p̄mū teste dedit illi alapā et sic si p̄g
ꝓduceretur i teste cōn eū posset repelli
ꝑtextu inimiciae h̄ ergo iudex hebit cō
siderare circumstantijs nec malicia
sua debit ei ꝓdesse ut i c i inquisitōis
§ et an fides i e q̄ est nō ꝯ tene medi

Accusasti.

Pońit p̄nā accusator calūp
niosi cū sequit inde mors
uel mebri debilitatio. Nō q̄ i foro aīe
i pońit minior p̄nā q̄ i foro iudiciali nā
i foro iudiciali i pō acrior pena sā q̄
nō i c de hijs z c dixi sup̄ eo ¶ Ingl i v̄
nisi ꝓ pate i si v̄ dt clarius colligendo
dicta dot q̄ ista dictio nisi referri pt ad
sequētia ut p̄nā i ponat nisi obmittat
ꝓ pate i ꝯstandalo quod inde imi-
net vel pt ec̄ referri ad p̄cim ut sit
sensus q̄ si i veritate accusavi criminosū
si malo zelo tūc i foro aīe puniť ut h
dr̄ q̄ nō dz q̄s accusare p̄p̄ malo zelo ß
si fecit ꝓ pate zelo iusticie ut alij qui
ete vivant tūc ec̄ nō dz puniri i foro
aīe Vnde tūc ec̄ est inimicus quo ad
deū ß nō euitat irregularitate q̄ illa
ec̄ contrahit sine pctō i di c si talio
et nō i c le v de homi ¶ Et ex l̄s ꝓlut
q̄ quedā mittat prez meū
uel tutore et pentuit mq̄d licite pos
sum eū accusare nā si nō accuso ꝓdo
hereditate l. i C de his q̄ ut indig
si uo accuso videor moveri malo zelo
Exquo cessit p̄nā vni dubitat et plus
sibi placet ut debeat abstine ab accusa-
tōne tet q̄ pt eū accusare p nō i c de
hijs § e et hoc veiq nā ut ibi dixi ab
solutio sca in foro p̄niali nō tollit accu
tōm i foro iudiciali ¶ Illius ꝯo quo
itellr̄ l̄ra dū dt dz peniť in pane et
aqua p xl dies cū septē seq̄ntib dic q̄
nūc inponet p̄nā s'm arbitriū sacerdot
et p̄ ctas ferias sic ieiunet i qualz sep-
timana et tūc tres ferie s. ii̇ᵉ iiiᵗᵃ
et viᵗᵃ ferie vi tex z xii q iij c pe et
sic intellige oīa iura q̄ i ponūt p̄nā
tertop annoz ¶ Inglo si i si ista gl
exponit ignotū p ignotū n̄ dt vni p̄n
ꝓpū significatū vocaboli lz dot sic simpr
transeat ¶ Et ideo dic q̄ ꝓpe debilitatio cō
tingit qn̄ impedit exerciciū alicui mbri

ut q̄ ꝓpt percussioz nō pt libe exercere offi̇m
brachij ul pedis ita q̄ ꝯtingit debilitacio
absq̄ destisione mebri ut nō bar i l n ff
de pup iudi et ibi ec̄ tangit quid sit me
bri ¶ Mutilacio ꝯtingit i abscisione me
bri vnd mutilare ide est q̄ detruncare
ut d cle i de hoi et i c i qui cle vel
vo et h̄ nō ꝓ statuta facientia de hijs mentꝯ

Evidencia.

Sup notorio ꝓcedit iudex ne
mine accusante h d ¶ Nō tamz in quo
iudex ex officio ꝓcedit videlz qn̄ delictū
e evidens et notoriū ¶ Et ico desiderari e
nā accusator requiritur ut crimē manifestet
et iudicio puplicet p ꝓbatoz ß hic sine
hemus evidencia facti ergo frustra requi
reret accusator ¶ Et aduite q̄ lz doc nō ap
iant intellectū h̄ c ¶ Ergo puto hoc ꝓcede
in notorio facti ꝑmanentis qd innuit tex i
evidentia ¶ Nam evidens est id q̄ ꝓ se ap
paret ut gl c i de v̄ sig ll vi in ꝓ ma
nifestet et in illi notorio nō requiritur
accusator nec ꝓbatio ut n q i de mani
festa vbi bo gl ¶ Sed puto i notorio facti
transeuntis licet id fuit notoriū alijs tn̄
nō est notoriū iudici ideo dz ꝓcede or
dine iudiciario ut sentit Io an i c si de
sō tempe l vi i nouell ß vide ad h gl
i c ad nrā z el i si de vite iura et ponebat
quidā exemplū de eo qui delinquit
i p̄ńia iudicis et alioꝝ ß tū dic melius
ut nō i c vep de cohi cle et n q i Tali
qn̄ et ꝯseque maz huiꝰ c pont nōt i
p all c vtra ¶ Nō intelligend ee c de
notorio facti tiseunt quod nō huit ꝑ
manencia si habuit ꝑmanencia ctō tpe
ita q̄ nō potuit tergiversari n̄ iudici
n̄ alijs tūc iudex ex officio potuit iudica
re de hoc licz eni nō iudicet de eo q̄
e sibi notū ut notoriū ꝯ sic itelle gl sm̄re

Cum p. manum

layci ul inimici cl'icos accusare
nō pont h d et tn̄ facit p̄mo repellit
vnū accusatore q̄ layci 2ᵒ repellit aliū
q̄ inimici 3ᵒ purgatōm 2 ibi eū 3ᵃ ibi
si uterq̄ ¶ Nō p̄ndo q̄ volens testificare
cōn aliq̄ in ca criminali ꝓsumitur eiꝰ p̄n
inimicus et tc̄ inimicꝰ pt postea ab eiꝰ
accusatōne repelli ¶ Exquo i fero q̄ ex illi
testificatōne sero ex cōnatu illiꝰ testifica-
ciōnis inimicicia capitalis nā al' nō repel
leret ab accusatōne ut dr̄ i m c repellat
§ e et fa q̄ le i l i et l ex inimicicia ff
q̄b ut ī dig vi i si ¶ Nō q̄ ex accusacōe
criminali ne dū oriunt graues inimi
cie iter accusatore et accusatū ß et inť

accusatore et fcem accusati et eq. ¶ Tē
quo nō q immunitia gracia cu vno ex
attinentibus trāsit ad alios ppinquiores i gra
du sa l vnica C qui pdi potes et c atte
dens ij S ut lite nō gt ¶ Nō q sublata ac
cusacone ꝑ indignitate accusatoris pt accusat
ius accusari ab alio si alia racionabilis ca
nō subsistit dequo dixi it de hijs S eo
Nō ult laycu repellendu ab accusacoe clerici
ets si clericus sit infamatus It collige pt
singlē ex isto tex q demice cau a do i
vnici repellitur ab accusacone ut etc contra
i famatos nō admittitur ets i crimibus ex
ceptis q te meci 2 sa c p tuas de symo
¶ In gl i ibi layci cum bone fame ¶ Nō
hac gl 2 colligendo tota mā distinguo
facndo xor membra Aut qris nuquid lay
ci possint accusare clicos Aut ecōn si nuq
clerici laycos Aut clici clicos Aut layci
laycos ¶ Quo ad pmu membrū distingue
Aut laycus vult accusare clicu criminalit aut
civilit pmo casu regulariter nō admittitur
et si laycus esset prong ecce ut no gl ij
q vij in sua Et est ro huius pꝯhibicoīs q
layci psumunt ex odio ut ij q iij laycos
et c layci Itm q debet clicos rehonorare
tq pres ij q vij oves et c sacerdotes ffal
lit hec rel si laycus vellet psequi in
iuria sua uel suorum ut c de ceto de testi
ul si crimē est exceptu q tuc distingue
ut in gl opz tn q accusator possit ascende
ad illu ordine in quo est accusatus ij q vij
ipsi apli Unde irregulares nō admittitur
ad accusacoem clicorum q nō pnt illu ordine
hre ut in pall c ipi 2 i hic Si uō vult
accusare de crimine civilit et tuc prong ad
mittitur ets ut pnet bn sico ut no c ex pte
i de testi 2 c si xvi q vij de prescipcionib
vero est dubiu s dic ut dixi i c illa S
e ex quo nō psequunt ppam iniuria ut
ibi dixi i gl i ¶ Scdm membrum fuit nu
q clici pnt accusare laycos Inno variat
nam pmo dicit q nuq criminalit pt accu
re laycu ets si psequitur iniuria sua ut
xi q i clicu et c nullus i fi na et testio
q fefert tn aliquos dicere q pt accusare
si nō veit iponenda pena sanguis Ego la
cius distinguo q ad vindictam clericus laycu
accusare nō pt et si nō veit iponenda
pena adduco tex in c sic sacerdotes ij
q vij Et est ro q accusacio dr genus illau
dabilis intencois ij q vij si quis vn
clericus nō dz misci huiusmodi odijs li
tigiosis Itm vita clericorum dz esse segga
ta a vita laycorum ut i pall c sic Item

videmus i fili q clicus nō pt advocare
ne videat alteri nocere tn ipe dz velle
omnibus pdesse ut in c ij de postu prelatorum
ergo dz removeri ab accusacone q est magis
odiosa ut s dixi ¶ Aut clicus psequitur
iniuria ppa ut ecce sue et tuc si est pe
na sanguinis nō venit imponenda pt
licite accusare laycu ut i c cu sit gnale
de so g 2 c plati de hoi li vi sa c cu
oli de iur c c gnus de rest spo Si uō
venit imponenda pena sanguinis ets pt
accusare laycu psequendo iniuria ppa
dz tn ptestari q nō intendit agere ad
pena sanguinis dic ut d c plati de hoi
li vi ¶ Tcm membrum fuit nuqd clici clicos
possint accusare dic breuiter q si sint
bone fame pnt accusare ets corum superiores
ut i c expte et c lz 2 c veniens i e
si vero sunt male fame nō admittitur
ut i c dilectus i e n in exceptis crimib
q in illis admittitur ets cōn nō i fama
tos et in hoc dnt a laycis ad hoc c i
de confes et xv q iij c fi ¶ Ultimu
membrum Nuq layci laycos in districte
possint accusare dic breuit q si cri
men est pupplicu stricte large vl lar
gissie quilz de pplo admittit si spalit
nō phibet ut l i ff de pupp iudi et
c si c ti in pa et in l qui accusare ff de
accu Si uero crime est pnatu tc tuc
ad pena corpale tn accusat ille cuius
interē s ad pena pecuniaria admit
titur quilz de pplo q nō et hoc voluit gl
et bar pg ca in pra ff de pupp iudi
si uō pena pecuniaria applicet accusa
tori tuc dic ut l iij ff de sepul vio
Et dico ut dixi s pra de iudi Et itellc
q layci accusatores sint bone fame si
uero sut male fame nō admittuntur
ut dixi in c i S e ii i crimibus except
Na in illis ets infames admittunt ut c
i de gfes et c tanta de symo et c quito de
iur iur i gl i et xv q iij c fi et h p
ps Que aut sit crimina excepta hes i
gl et alia mg lcta ij q vij in sua ¶
In ea gl ifi lz h So ua sit ipe tn non
congruit tex q ppa repulit cu q laycus
nō q inimicus Et ido In alit solvit q
forte ille accusator erat male fame ul
fm lec vm iste nō erat iste clicus In
famatus s de hijs que fuit pg agita
ta in iudicio surrexit infamia Et h
soluco est melior ¶ In gl fi i suo
iur Nota glo et xi q nō osti in c
int de pur ca Et insi gl id c in pmis
allegato p gl paz facit pm Joan 2 bene
s melius facit c cu iuuentute de pur
ca vbi gl fi hoc tenet et viij xvm q

in 1 decia 2 vi bona gl lxxx di celciti
que dicit Ecce duo clerici dicunt me commisisse
certu delictu tali die et duo layci dicut
me fuisse cu eis tota illa die neque viderunt
me id delictu commisisse quod standu e dicto
laycor et singuli no Et quo hec quod layci
pnt testificari in ca criminali ptcleo lz
no eq ipse aliud sentre collir ex illa gl
quod qn testes vtriusque ptis sunt eqn standu
e dicto illor qui deponit pro eo lz alij
sint vdomores et hoc quod illi deponunt
verisimiliora quod de qnolibz psumendu
est bonu Et sic limitat nobis glo in c
iurca de testibus ¶ Vlt ex gl op et vr
quod iste ptur bonus cu deat repelli ab ac
cusatione ex eo quod adductus fuit i teste
illius cause quod officiu testis est nccm
et qpellit phibere testio ut no in c
dilector de testi cogse sa c dilcti de te
sti et ex hoc reputari no dz inimicus
Excusatur eni rone publici officij ad
hoc quod no in c inter dilectos de fi instru
et in c ex licris de trisfat Contm ho vr
difficile et dixerunt quida quod ad con
hendu inimicitia no de eius in spute cri
pressit iusta ca vel ne sz satis est quod aug
est puocatus ad inimicitia ut dixi in c
repellat sz e ita ex testificatione cnali
scilicet accatus puocari quod ille qui phibu
it testiom possit reu repellere tamquam inimi
cu sz no eq quod ille qui tulit testimo
no habuit cam puocandi aim sui con
reu p hoc gl no ibi iiij q iij § It i cri
minali q gl tenet quod testis qui solu per
hibuit testio in ca cnali potit in alia
ca phibere testio con eu ut in c ptea
de testi cogse Ideo in hac matia qclude
sic Aut testis inuitus phibuit testio
i causa cnali et no pt repelli ut in
inimicus i illa ca uel in alia Aut sponte
venit ad phibendu testio et tuc psumo
eum inimicu ar l q omnia ff de pcur
sit c cu i tua de spo et in hoc casu itel
ligo tex istu qui ad hoc no ut sentre et
maxie qn frat accusat de vi
i c meminus q e in gl fi i no

Ex·parte·

Ex parte monachus pt accusare abbate et de bonis monastij expensas liti necessas hebit h d 2a p s ibi lz 3a i quibus ¶ No quod racio subiectionis et obedie quia iferior tenet supiori no astringit quominus inferior pt accusare supiore si malus est no eni in hoc venit cont bonu obedietie quia in licitis tenet tm obedie no aut

tenet tollerare si malus e ze ¶ No quod mo
nachi dnr pcurare utilitate monastij pro
pastore no lupo lupu Et ideo dz hre ex
pensas a monasterio ¶ In gl i ibi no tene obe
dire no intelligas ysto quod pendente lite isti
accusatores non teneant obedire abbati quia
ymo tenent viij q iij nonne du ca ex hoc
no impediat ut c olim ij eo sz no te obe
dire si abbas precipet quod no accusarent eu
quia est preceptu in iustu cui no est obediedu
xi q iij iulianus ¶ Et inst gl no quod totu
litigiu explicatur sumptibus monastij via
et monachi dnr pcurare vtilitate monastij
inquirendu dnr abbate indignu Et abbas et
dr pcurare vtilitate monastij si e ydoneus
nec asserit quod interest monastij no pde
tale Et dt In quod abbas hebit expensas
et si esset remotus ab aministracone
tm no aute puatus titlo quia tuc nullam
coione hret cu monasterio ¶ In glo ij
ibi sz con vr Immo lz hic quod possit monachi
denuntiare quilibz lz no accusare Et lau
platz dicendo quod hoc poterat et conducere
abbate Immo tenet ddo quod in foro iudicij no
admittit monachu denuntiante aliu quam
abbate quia dicet quod extra iudicialiter et ad
pnaz pnt denuntiare et hoc tenemus
verius Hec ob c placuit xvi q i quia qui
init monasterium pluctu maior et no ter
reno lucro Et ca hoc dic lacius quod aut
querit unquam monachus possit accusare plato
quorum tex e hic quod sic com ad archi post
goff ij q vij cu pastores tenet quod no debet
admitti nisi petita licentia e vonia
ab abbe sic puat in filio erga prez Sed
In § c px tenet quod no exigit licetia quod
in plz phur tex Et quando unquam possit
accusare aliquem aliud dic aut vult acca
re plato cuius est Cubicularius et pt sz
In § c px et p hoc alle dictum c cu pasto
res na al officium suu laudabilit no
exequeret uel salte denuntiet crime
eius et hoc magis sibi consulit Aut vult
accusare extraneu et pt duobus concur
rentibus quod interesit monastij et hita
licentia abbatis al sery xvi q i monachi
¶ In ea gl i pcaliemus debit Item nec
pont obligare liberos servo alias pecu
liares sic nec filius familias l i § i ff
q res pus ob et fortuus n donac ut in
palle c i et l filius fa ff de dona Sed
an elemosinaz competente facere posset vi
gl i c i 2 ij de vi 2 ho cle q concludit
quod ¶ In ea gl i et hoc si abbas ei con
cedat No gl 4 fuit addito sm osti

exq dicit q et pnaite ppa no pt ob
ligare mostezu nisi habuerit spale
gtessione ab abbe hoc no est vm Jdeo
distigwe. Aut huit licaz a supiori et
pmisit supior sibi facre expen et tuc
sine alia gtessione pt oblire mostezu
usqz ad expen qs pmisit sibi mittere
supior ut pcut sibi in stio fa ut. l.
s. iulianus ¶ q dr ff ad matedo. na
vno gtesso oia vir gtessa sine quibus
rel ut c prudencia de of dele s si fuit
quentu ut aliquis exattinentibz facet
sibi sumptz vel vellet oblire mostezu
vltra expen sibi solitas mitti tuc no
poss sine licentia spali abbis et hoc
cau pt itelligi ista gl et hoc est scit
ar c in d c cu pastores et no i c ii ne
cle uel mo ¶ In gl si isti Breista gl no
tant doc q iste expense dabuntur et
plute psequed s certe de hoc est tex
clarus i c olim i e. Unde accusatores
hebunt ne du expen victz s et litis
¶ Ita hoc collo deca doc distigule aut mo
nachz psequit cam ppa puta ciz electois
sue et tuc no hebit expen de mo ut i
c putes s si no vbi gl de elect li vi Aut
psequit cam mostezij puta accusado
abbate et tuc no hebit expen Aut ha
bit aliqd periculu et no hebut a mo
ar c cu de of or fa tex h a go qsu et
no spe iri de inqsic s si ppe si Aut ii
habent periculu et hebit expen a
mostio dr tn su 2 bn q no idistincte
admittet mothz ad accusatoz abbis
s dz pmitti pudite trac cogniro et
sine pntia prin an predat bono uel
malo zelo ut in c si qui ii q vii. Et
si admittit ad accusandu ul psequdu
inqsitoz hebit sine dubio expen in
gtinenti licz alij alr dicat et mq bn
Si no e clicz sclazis qui vult aliu accu
re et tuc si e paup et denunciet hebit
expen ab illa ecca secz si accusat scdm
doc q accusatio est illaudabilis iten
tio ii q vii si quis ¶ It q xo q i vxo
re si accusatur matrimo de qsagnite
uel inpedimto miq si nl hz dz hre
expen a marito doc dnt q sic et tet
qsti i sla et ti s qs possit ro quod si co
tingit et spe i ti de inquisic s si ro qd
si nim q no

Si constiterit

pot mltr intelligi et ut que-

mat oibz lcr sic sumai pt psbit ebriosz
missa celebrans no pmissa digestioe ecca
puari dz h d dr q pmo istruit iudice
qn cou actore pcediendu sit, 2o qn pipo
ibi cetez ¶ Nota pmo ex tex q in dubio p
sult ecca concessa in ppetuu no ad tpus et
dicenti cou incumbit onus pbadi ut hic
ut aut pt ad tpus gcedi, Conclude q li
bello gmede hoc fieri pt et a supiori
de quo dr ut le i c nemo de elect li vi In
titulu vo pt comedi ad tpus a ppl'o ppa no
admistrare ut c si grose de cp li vi iucta
gl et no vii q i pastoralis et plene dic
ut no i pall c nemo ¶ No q solu delic
tu ebrietatis no est puatone dignu h
cu no solu inquirit de ebrietate s q cele
brauit no facta digestione pmu go de
pse no sufficit pmo ebrietas raro est
venale pctm 2 no mozle xxv di s alias
denu et ddm de hoc ut no i c accepula
2 c cleriti de vi 2 hoc cle ¶ No vnu de
lictu puatu puatone dignu qn psbiter
celebrat no pmissa digestione Can aut
tuc psbr consiciat vm corpus xpi con
cludit q sic licz ciuiliter peccet ut no glo
i c q a ptibz lxxv di 2 i c liquido de qse
di ii na et ppus hoc sacm instituit i
cena ut no i c si de cele miss 2 i gl 4 i
d c liquido ubi notat qre nos consiciamus
ieiuno stomacho cu hoc sacm fuit isti
tutu in cena ¶ No ult q psbr gdepnatz
et puatus psimaz ecca sua si appellat
no dz in tri spoliari q appelloe pendete
integre manet eius status q victz sine
suspendr pappoz l vna ff mi i no ap
pe s integri et c dilctus de ap Unde si
est platus pot inti excoicare subditos
et officiu suu alit exercere de quo vi be
na gl in c sepe de ap ¶ In gl i isti op
con tex et vr q cu iste agret possoio et
petet restitucoz no debeat admitti ex
cepto ciuis p c cu qnus de rest spo nec
excepto conciens ppetate seu defectu
tytuli ut c in lris e ti na predo ante
oma est restituedus ut i dr ¶ So hoc
c ut pmisi pt multr intelli 7 male de
clerat p gl et doc dic go q pmo pt i
telligi q epus pcessit con ipm psbrm
iudicialit et p conuictone ul confes
sione eu puauit et eciaz sua gtulit
isti de quo in tex psbr vero dicebat se
iniuste spoliari. Unde dicebat se resti
tui Ex adu so fuit replicatu q fuit iu
ste puatus psimaz hac lcr sentit glo et
io an sup tex qui ad lectura supplet q
et fuit gdepnatz ¶ Cu ad contra dic
qn iudex iudicialit spoliat no pt agi

possessorio quia iudex non dicitur inferre violentiam
iuste procedendo ut nota vii q i primum et c
congruente de resti spo fa l iii ff quod
metus causa Quia iste exceptiones concernunt cessionem
possessorii quia si fuit conuictus et condempnatus
tunc non spoliatus | Sed licet hec vera sit inspe
tum non sed dubium nec congruit litere isti ubi
nil dicitur de condempnatione seu de sententia pri
uatiua sed tamen fit mentio de spoliatione que
sonat inuitum ideo secundario potest intelligi quod
iste presbiter fuit conuictus et condempnatus
per suum episcopum sed postea fuit spoliatus per istum quem
de quo in textu et contra eum nunc agebat poss
essorio Sed tunc obstabat contra quia non debebat admit
ti exceptio criminis sed credo defendendo
hanc literam quod tunc exceptio ista non poterat esse
non notoria quia iudicio fuit condempnatus
ideo obstabat petenti restitui maxime in ben
eficialibus ut nota immo ut nota in c constitu
tus de filiis presbiterorum ad idem et c ad decimas de
rest spo li vi de lege dicit ut nota in c ex litteris
et ibi | Quarto retentis eisdem terminis potest intelligi
quod agebat petitorio quod innuit litera dum
mandat perpetuum silentium imponi et insine
dum mandat quod dimittat possessorem in pa
ce Et secundum hunc intellectum quem sentit Innocentius
litera est satis clara Unde contendebat proprie
tate et inferebat defectum tituli ipso iu
re Ideo admitti debuerat iuxta theori
cam Innocentii in c inter dilectos de exces prelatorum | Quinto
modo et subtilius et litere accommodatius potest
intelligi quod iste presbiter fuit conuictus vel con
fessus de crimine sed antequam per sententiam fuisset
priuatus fuit spoliatus per istum quem contra quem tunc
agebat possessorio sed obtinebat per ut dicitur in
litera quod fuit conuictus vel confessus de cri
mine quod sufficiebat ad priuationem | Sed
tunc fortissime obstabat contraria quia ex quo non
erat priuatus non debebat admitti criminalis
Nam et contra agentem possessorio non obstat ex
ceptio criminis que non infert priuationem ipso facto
licet concludat facultatem priuandi iuxta the
oricam Innocentii in pall c inter dilectos | Sed te
nendo ista litera quod est notabilis et litere consen
tanea quod ubi nil dicitur de sententia sed tamen mandat
inquiri an fuit conuictus an confessus
dicitur quod hoc delictum erat notorium quia iure
constabat de commissione vel confessione
adhuc c cum olim de verborum significatione et exceptio de
licti notorii debet obstare petenti restitui ben
eficii ex quo concludit facultatem priuandi
et hoc potius supplere iudicis officio quod rotu
te contumaciter non enim debet superior restituere
etiam notorio criminoso quem ymmo debet ipsum in con
tinenti priuare etiam sine accusatore ut c euidenciam
denciam super eo et ii q i de manifesta et preci
cipit quod non admittitur hospes ut c quod
admodum de iureiurando et criminosi et infami
bus non debet patere porte dignitatis ut in c
infamibus de regulis iuris li vi nec permitti debet in dei
ecclesia ministrare ut in pall c inter dilectos
et ii q v presbiter | Item sic agenti possessorio
adipiscende in beneficialibus obstat exceptio
criminis cum infamia non obstante quod habeat
titulum ut in c accedens in c | Item agenti
possessorio recuperande obstare debet exceptio
criminis notorii licet non concludat nullitatem
ipso iure satis est quod det facultatem priuandi
et sic limita c | Item alicuius de rest spo
ut procedat cum delictum non est notorium sic
et restringe theoricam Innocentii in d c inter
dilectos de exces prelatorum | Licet hec litera valeat
difficulter sustinendum tamen est optice per predicta
et fa c ad petitionem in c et ii q i non | Et pica
hetur in singularibus tamen hic limitas infinita
iura que perpetue est notanda quia sepe venit
in practica huiusmodi restrictio quod non |
In glossa in ii in fi Nota glossa ex qua collige quod comme
nda ecclesie potest tolli ad libitum commendantis nec
commendatarius potest de hoc conqueri et idem sen
tit glossa in c quia plures xxi q i sed glossa in pall
c nemo tenet oppositum quia titulus commende est
legitimus ergo ad libitum non potest extingui Sed
concorda aut commenda est facta ad tempus et
ex causa et tunc missa cessat causa non potest reuo
cari et sic intellige glossam illam aut facta est sim
pliciter et tunc reuocari potest et ita glossa | In
glossa causa in preuotauit | Nota quod illa dicto per nota
perfectionem in auctoritatem eius cum addit in
glossa in verbo dormitatione in fi | Ista glossa relata
ad textum videtur sentire quod dormitio sit de substantia
digestionis et quod presbiter non debet celebrare dor
mitione non facta Et aliqui cauti obseruant
in vigilia natiuitatis domini quia habent celebra
re in media nocte premittunt dormitionem sed
in veritate hoc non est necesse quia sufficit dicere quod di
gestio sit facta sine sompno et perfecta na
ille dicitur ieiunus qui perfecit digestionem ut
nota glossa de conse di i sacramentum | Ideo dicitur hic
opposite et bene quod neque intrare tabernam neque ce
lebrare dormitat neque ista fuit causa priuationis
sed vera causa fuit quia ebriosus celebrauit quod
presumitur quia per tota nocte stetit in pota
tione et mane incontinenti celebrauit
et sic non presumitur ieiunus Unde refert
hic abbas se vidisse quendam socium qui per
octo dies non dormiebat Nescio tamen an
sit verum | In glossa an episcopum in quarta parte aduer
sarias dicit quod aduersarii presentia requiritur
in hiis que tendunt ad commodum purpliui
ubi iudex supplet ex officio ut in istis
beneficialibus ut c constitutus de appel
Ut evenimus

Meminimus :

M Immmeq est auolutaria excep oe
repellit h d pro pont mada
tu no executu q eius tm 2o mpbat tam
ibi qz uero Nō pmo q electa i abbatis
sam 2 confirmata pt appellari abbatis
sa etsi an consecratoz al' bndccoz Et id
vr ddm i abbatibus lz in eis sit mg du
biu ut i c i de supple ne p sedz i electo
i epm 2 archiepm qz licz sit confirmatus
ex quo tn est consecrat no dz adhuc ap
pellari epc s electus ut c tua dehijs q
fi a p sa q no i c cle i debap 2 c insi
speal' de archipalli Et pt esse ro diuisi
q p consecratoz epi cfert ordo ut no i
pheio li vio p gl s no sic fit p bndccom
abbatisse Et io qz in epo restat mg dig
nu no conserit nome pontificale anquia
abtinent ordine ex quo exercet ponti
ficalia q no 2o collige q con petente
consecratoz epale pt excipi q no du
sit constitutu pleiu ius ut c sup hijs
i e Itm et con petente bndccom solita
conferri abbati et abbatisse Exq infe
ro q ista bndcco no sit mere facti s tri
buit aliq iuris al no admitteret excepo
con no hnte pleiu ius ut c constitutu
de ap 2 q i nota Nō in bonu ar ex
tex q confirmat p ppam no pt gsecra
ri vel bndici p inferiore sine lica ppe
adhoc c cu in distribuendi de oc 2 c
pe de elec li vi n ad heat consuetudo
Nō q inimicus ne du repellit ab accusatoe
ut c i s c s etsi ab exceptione volutaria
Et dic exceptio volutaria qn no molesta
uerint adiudiciu s sponte se opponit
ut fecit iste nec ptendebat aliqd int ee
spale hec eni exceptio volutaria i multis
habz vim accusatoris uix no p primo i c
sup eo 2 c dudu de elec 2 c cu int et
c dilecti de excep Itm no q manifestus
inimicus dz repelli et exuidic officio
Nolt collige q abbatissa bndicat sicut
abbas ut c i de peniten de elec li vi
dic q i monasterijs vbi solita est bndici
abbatissa n faciat se bndici i anu est p
uata iure sibi qsito s v no e consue
tus bndicco pt obmitti ut i tex 4 gl i c le
attendentes de sta mo Et aduerte q ista
bndcco abbatisse no hz eunde effectu
q habz bndicco abbis qz abbas bndcq
pt conferre ordines minores ut c cu co
tingat de eta et quali s abbissa ordi
nes no pt conferre qz est utile officiu
vi gl i d c le attendentes q ple hoc p

seqt In gl n i si h gl fat pluris que
dixi s i tex An bndcco conferat aliqd
iur i abbatissa. Vnde pt con ea excipi
ut repellat a bndccoe pt et accusari
ut repellat a iure obtento et acqui
sito p electoz et confirmatoz 4 ita in
telle ista gl In gl si ibi et ex hac
solu Nō bn gl cu tex q ex sola testi
ficatoe i ca crimali testis psuit inimicus
i pt i alio iudicio tamq inimicus repel
li Et sic fuit q ad conhenda inimicitia
no dz inspici an pcessit iusta ca ut ne
s an potuit aliq puocari ad inimicitia
de quo dixi ple i c repellat 4 c cu
p s e Et intellit osti hoc ptede qn op
tulit se testio uolutarie secus si coactus
ac bonu qz obedia excusat a calumpnia
2 suspicione xxiij q i q culpat et de
teniu i c cu p s co et tenle meti hoc
dcm osti Ex gl op 2 vr q pendete
accusatone seu denunciatoe criminis
no debat abbissa bndici p c ompe s
e Ho dc q id c lo qn pedebat accusatio
seu denunciato valida hic aut nulla
pedebat accusatio nec etsi denunciato primo
iste inimicus fuit exclusus 4 sic nlla in
famia fuit inde orta s q no gl i c cu
i iuuentute de pur ca et q no gl i c qlt
n i vo a maliuolis i eo Op no q ex
quo eps detulit apoi no deat amplius
se intromitte ut c cu appellatoibus de ap
li vi So dic doc q iste no detulit s vi
debatur deferre no impendedo munus
bndccomis vl etsi posito q detulisset tn ex
quo iuste potuit iux adeq remitte cas
ad pore iudice sic fecit ppa ad h dcm
c cu appellatoibus et q ibi nota

Licet · eunm

L Cante i stptom pt accusator ab
accusatone desistere sine pena et si ad
tim no veneeit ei silenciu impoin h d
vel sic dicens se allega accusaturu corpus
dicit an in stptom pt sine pena desiste
et no ipi accusato s ei desistenti impo
silentiu in ppetuu h d Et sm huic sua
riu iste tex est notabilis di ca la pa pb
narrat sctm 2a duo diffinit et tertiu
gmittit 2m i qz no, 2m ibi ne autem
Nō pmo ex tex q lz accusatio no possit
fieri p litras ut ii q viij pstpta tn denun
ciato tm pt fieri p litras It pt fieri ut
reus citet ut veniat cnsurus accusato
m Na pma citato de facili gcedit ideo
ex pouidicu h fieri potuit sm hmo
Et huic lre fortit obstat l n C de exhi
re vbi dr q qn reus est citandq de lo
tinquo no dz fieri citato an i stptoz

q° ille qui vult accusare debet esse pns et ꝑse
petere citatoem et facere inscriptam ad pe
na talionis Doc no tangitur ſz pt dici q
illa l pcedit de iure de ꝯsuetudie vero
hoc no ſuat in quibusdam locis. vnde
fit citatio an inscriptoem et forte tlis con
ſuetudo erat i curia Romana al' ipa no ser
uasset iudiciaria ꝯuitate sic in principio
ꝑtestat se seruasse. Et pt alleri hec lra
q valz talis ꝯsuetudo 2 hoc no. ¶ It no
q canci et inferiores pnt accusare ꝓpium
platum et eius crima denunciare ¶ Ite
no tex ſp q in citatioe fienda i ca crimali
no est nece q inserat tenor libelli vnde
iste fuit citatus vt veniret responsurus
obiectis libello no adhuc oblato. Et ad
hoc alle bar hat det i l mit accatore
ff de pub iudi ¶ Cz huic dco ob c si pri
uatas v q ij vbi dr iudice no debere
citare i crimali n i citatoe exprimat
q obiciatur reo ut sic patus veniat ad
respondend. ide no gl c n dedila ¶ Re
ſpdeo sic dom q aut citatio fit de lon
ginquo et tunc no est opus q inserat
tenor libelli de nitate sic loqtur hoc c
et dom bar ſz dz exprimi i citatoe i effcu
quid oppo reo ut patus veniat responsurus
ut d c pnates ¶ Ideo simplr dem bar
no est vm du dicit sufficere q citet vt ve
niat responsurus accusatoem vel inquisitoi
¶ Aut fit citatio de ppinquo et maxie si
est i eod loco tunc pcedit simplr dctm
bar q nc crima nc libs crimalis e inferē
dus q cito potit se pare ad rndendu
ex quo est ei pns. vnde itelligo tex
istu q hic crimina fuerunt exp̄ssa in
citatione pls tex ibi responsurus ⁊c et pus
fuerunt ista exp̄ssa ¶ No q desistens ab
accusatione no pt amplius determine
illo accusare reu ¶ Et iudicio meo plus p
bat ista q ne du accusans 2 desistens
repellit ſz iste etiā qui dixit se accu
turu coram iudice Et post desistit na isti
no poterat accusare prelatis n primitu
ſz dicebat nuncius q volebat accusare et
nichilominus istis no obstantibus impo silentiu
ꝑpetuu q est valde nota et ad hoc neo
allet ista lra; licz bar faciat festu in l
imiles & ſoter ff de adult de io tex lon
ge melius pbat induccendo ut s ¶ Vlt
pt colligi q ad denunciatoem alicuius pbe
psone ꝯmittit i quisito sz fama denun
ciati no aute sup veritate crims de h .i.
¶ In gl i ibi qui citatur ¶ No gl 2 vi
q no m̄i q v quisq3 ꝯstā dicit q ¶ Ideo
fuerunt requisiti q an inscriptoem de
sistebant pc i no ꝑmodu accusatoris
ſz denunciatoris crima ꝓposuerunt dic la
tius et clarius q qm statuit tiq ac
cusatori ut debeat accusare seu accu
satoem ꝓsequi 2 tuc si hoc no fit i ti
i ponitur sibi silentiu ut l diffamari
C de ingen 2 manu 2 d c quisquis qm
fuit tiq accusatori statutus ad instantia
accusati 2 tuc si accusator no compet
i tio no dz in contineti impoi silentiu
accusatori ſz dz iter citari salte duo ad
hoc ut accusatus absoluet ab instancia iu
dicij ut l qui crime ff q accu no pos
2 pun i c ꝯsuluit de of dele et si no
ꝯpet post ista requisitoem impoi sibi
silentiu ut hic Et sic ista requisitio de
qua in tex fit mencio fuit neca ad hoc
ut imponetur absentibus silentiu i ꝑpetuu
et sic reducit ad concor opi gl ¶ In ca
gl i ſz excusant ꝓp iudicium ſz q hac
gl fortis hic oppo Si eni nuncius exces
sit fines mandati no debant isti ha
beri ꝓ accusantibus 2 p ꝯseqns eis impoi
no debebat silentiu ꝑpetuu tmp desi
stentibus ¶ Iste vana vr ro lre du dt
q q desisterunt circa inscriptoem no im
putat eis et silem no accusarunt nec
accusare intendebat q° no dicit desiste
q psupponit q inchoassent Item et
fortius si nuncius iste no hebat ptate
fandi citare archiepm 2 ꝓponendi ac
cusatoem cotre ipa adhibuit sibi fide
cu tn in lra dr ipaz seruasse ꝯsuetudine
iudiciaria. Et ꝓp hec con q ſpe no si
tacta p doc h lra visa est m intricata
valde et maxie psupponendo q dr hic
in gl q ꝑtit eis io q nuncius excessit
fines. Et certe tenendo gl contraria vnr
m ꝓbabilia ideo i hac ma sic puto di
stinguendu q ista fuit allegō cantor q
nuncius excessit fines mandati cu ipa
voluit stare. Vnde pcessit cotra istos ta
qm cotra accusatores seu ꝓfessos se vel
le accusare et io in lra impo silentiu
q desisterunt nc imputat eis q hoc
fecerunt an inscriptoem ut in lra ſz i expen
no fuerunt condepnati ¶ Ideo q forte
hoc no fuit petitu vel q ista citatio no
fuit oio frustratoria na habuit effcm
ꝓcessu denunciatois. Vnde h i fine co
missa fuit inquisitio fame veritate illius
denunciatois ꝓposset etiā dici q io
imponit eis silentiu psupposito q no
accusasset ſz denunciasset q ex q aliqs
infamat aliu de crime pot cogi sibi p
fici ad accusandu q si no velit face
imponit sibi silentiu ut d l diffamari

et licet h^c ſo ſit va Inſe tn lra hoc
no patit qr ſilenciu eis impo tamq
deſiſtentibus ut in lra Ideo tene pri
mam ſoloz et p hoc ſatis declarat
iſta lra 2o ¶ In gl forma exceſſit i
no puidicat eis Et 3 con h^f militant
conria q forma ſup gl predci Ideo
dic melius ut t dixi ¶ In glo i v^o de
ceto miſi dico q de hoc e tex na h tm
iſtis impo ſilenciu ſup criminibus poitis
et content in textu non ſup alijs et
ſa q no i t aduſarius de excep ¶ In gl
in v^o ita vinculu No ſil q an lit gt
pt accuſatoz deſiſtere nec incidit in
turpill Et hac opi quida tenet ut
refert Jo an et in eſſil vlt dt Et 3 tu
aduerte na legiſte et maxie bar p
ſequunt hac ma 3 in l qſitu ff ad tur
pill Et dom q qda eſt tpus p9 lit
gt 2 fm eos et oms p9 id tpus no
licet deſiſte impune ut in l ſi licita
deſenat Aliud aut eſt tpus an lit gt
2 ante datos fideiuſſores ſz p9 oblatu
libellu et no licet delute pſeqda et
adhuc deſiſte no licet ipune l i C
ad turpil Aliud eſt tpus an lit gt et
ante datos fideiuſſores ſz p9 oblatu
libellu et no licet deſiſtere ſi citaco
eſt facta ut i l abſente ff de pe uicta
aut qui ſel C quo et qn Aliud eſt
tpus ante oblatu libellu 2 licet tuc
fuit pfeſſus ſe velle accuſare tn ipu
ne deſiſtere lit3 et ſi citaco e facta Et
ideo ita ppe loquitur hoc eſt pms ad
idē l miles § cu ſocer ff de adult Et
p hoc reſtringe huc tex Et io iſte tex
fat mencom tn de inſcripcione qr iſcp
tio ad pena talionis tenet ſolet poi in
libello ut ut l libelloz ff e cont^a ii
q viij Et io qui deſiſtit p9 libellu obla
tu vr deſiſtere p9 inſcripcom Ideo tene
diſtinccoz pmiſſa s gl ¶ In gl ſi i pncipio
bone fame Et 3 op con gl et tex Si cm
ppa mg delectat in bona fama q i ma
la qre conmiſit inquiſicom fienda con
archiepm cu no appeat q infamia pceſ
ſiſſet et eſt con t cu oporteat a t qua
liter i e Et Go dnt doc et bn q q3 e in
quiſico fame 2 no ſup veitate fame 4
iſta cu no ſit multu piudicialis pt fieri
modica pcedente infamia vl addenuncia
com p be pſone ut pbat hic Et cu c
2 inquiſico ſr veritate criminis et iſta n
d3 fieri niſi pcedat iſfamia et ita lo q l3
cu qmiſſa erat inquiſico ſr fama 2 no
ſup veritate crinis Ex hoc no ſm^re mod3
pcedendi qn denunciant crima con no

infamata ſz denuncians e pſona ydo
nea q d3 fieri iquiſico uel commiſſio ſr
fama plus qm ſup veritate Et ii no pſoa
denuncians no eſt ydonea nulla ſit in
quiſico niſi ad cautela ut in t n timue
tute 2 q i no de pſup Et ſi conſtitit de
infamia pcedit p9^a ſup veritate ut
t qualit et qn i eo ¶ ¶ pp n^o con tex 2
cor q cu citaco ſit facta p celeſtu ppa3 q
deceſſit anq reus qpparet q no teneba
qparere n itez citaretur ut l edictu ff
de iudi l3 em ſucceſſerat in dignitate ſuc
ceſſerat i ca ut c qm abbas de off de
le l mortuo ff de iudi tn no ſuccedit
reſpcu editi ſz it d3 citari ut d l edom
2 fa l cu apud ff iudi ſol ¶ ¶ Se dt q iſte
conparuit ſponte no em tenebat qpa
re ſine nolla citacone pcura alle Et 3
con hoc fa tle ne rom de elea i ſi v
dicit q illi qui tenent occurre ad cu
ria tenent occurre no obſtante vacata
tia qr de pximo ſpat reformato Jo an
dicit q d3 attendi forma citacois ut
i t ſi groſe de rp li vi ¶ ¶ Tu dic claig
ut no i d l edictu q aut tn citaco no
fuit qpletus p pdeceſſore tuc ſucceſſor
te comple Aut fuit completus 2 d3 ſal
tem ſel citare maxie ſi mutat tribu
nal 2 fa l oratore i ſi ff de adul vbi
citaco paſſie facta de pdeceſſore no ¶
ad ſucceſſore ſz d3 itez citari 4 hoc puto
indiſtincte pcede qualitcuq3 ſit facta
citaco ſiue ſubnoie dignitat ſiue no
qr iſta citaco fit ex huiu te nune ne ſuc
ceſſor poſſit pcende ignorancia et ad
cle ne rom d^t d anto q ppcedit i cu
ria rona qr du citaco ſit de longinquo
no pt de facili iterari q no

Veniens.

Cum iurauit aliq no accuſare
ab eius accuſacone repelli h d ſz qr hoc
t ſolet ad aliud allegari et in hoc eſt
valde vulgatu Ideo alr ſumaſic adp
ſequendu accuſacoq criminale no admittit
pcur l3 poſſ allegare cas abſentie ſeu
alias excepciones no tangentes crime
Et qui iurat ſtare madat alicuius no ad
mittit ad attendu illu ocetute iuramti
ſi fuit iuratu ut no attaret h d di^a
Nam pmo ponit ſtructu Et 2o pnunciat ci
tacione 4 purgacom i cu iugit No p^o
q ſolus 4 omnis canonicus pt attare ſpu
platu maxime ſi dt cu intrauſſe cu eius
interſit tale platu no hre ſa t ex pte
4 q dixi in t cu p 8 e ¶ No q pſtare
homagiu aliud eſt qm quedā ſpes ſub
cu recognoſcit eu in dnm Et de homagio

et omnino vi tex i c. cle pastoral de re
iudi. Et no ex lra q dicit cp con pnulm
hoc pstitit Et hoc infert sm quosd q
pricipes sclares hz in tencom fundata
de iure coi sr tpalibz et ab etia possess
Et tenetur plati pstare homagiu roe
horum tpaliu nisi exonat pnilegio
Sz ego intelligo li q bona sunt con
cessa ecce infendu tunc em dns fendi
licet sclari dno est iuramtu prestand
ut c. ceterz de iudi et c. solite de ma z
obe secus si hec bona tpalia simpliciter
sit concessa ecc ius ipis sz no infendu qr
tunc dns tpalis i aliquo no recognosci
ut c. noverint x q i et l ut int diui
ni C de sacro eccle z cp no in i d. c.
solite. Et sm hanc distinctom itelligo
istu tex z dicta doc ¶ No i ad festu
cp vz citaco facta die feriata de quo dic
ut no i c. fi de ferijs Et osti exponit
istu tex ibi ad festu i pq festu vl usqz
Et credo cp intento lre fuit apponere
istu tim no ut precederet in eo sz ad de
signadu ex quo tpe deat predi qr
immediate pq festu illud sit precedu
Unde in festo dz esse in Curia no tn ad
precedendu ¶ No cp distancia viaz
no inducit iusta excusacom no qpondi
sz intelli qn est allegato tmalis puta
pp frigus vl qz ista via no est tuta
ut c. dilecti de do z q secus si allet
distinnie viaz vel distantia viaz pp le
gittimu timore hostiu ut pz i c. acce
dens ij ut lit no cont et c. cle pastoralis
s pisane de re iudi p hoc restrige istu
tex ¶ No contuacem reputandu q
citatq psonalit conpet pcuratore et
si allegat excusacones frivolas ¶ Iste
no singlr istu tex cp si pcur no admit
titur ad pstucandu seu pponedu ex
cepcones con accusatore de ipiq idig
nitate ¶ Et no bn qr nescio alibi istu
bonu tex ut no solu admittit pcur ad
allegandu cam absentie dni sui que co
sistit in facto sz etia ad allegandu cam
absencie q consistit in iure et ad pponend
excepcones repulsivas i digni accusatoris
Et sic concordo istu tex qui cone sibi con
rius qr pmo dicit cp no poterat admit
tere pcuratores sz in pq admisit ¶
Item nota cp citatq ad instanciam illegiti
accusatoris tec conpere salte ad allegandu
pnilm sui et si no conpet pt puniri
tamq contumax licz pq detegat accu
satore fuisse illegitimu na ex quo no co
stabat tpe citacionis debat conpere
Unde i fine lre ppa pp qtuaciam istu citat
de novo et sic intello l ij ff si quis i ius

no ob et poss iudex pnire qtepnente
preptu solu no solu qn ad huc no qstat
de digtate actoris seu accusatoris sz etia
postq constiterit et iam contuacia per
prius erat commissa et ho bn no ¶ Et
collige ar op ex fi lre cp pp contuacia no
dz quis multari in continenti sz dz & multa
infligenda de novo citari ut no i l ij
ff si quis i ius vocat pte i c. i de iudi ¶
In glo i hec gl pcedat in hac difficilima
mia ponedo regulas et excipiedo cas
Et apphendedo oia contenta i glo et dif
fuse alibi sparsa ta plegistas qm canonistas
Sic pt distigui in hac mia Aut querit
i lum in criminali possit intervenire pcur
aut possit intercede excusator qui nllm
hnit mandatu pmo casu in pcurre dic
comphendedo et tam civile cp i civilibz
intervenit reglarit pcur ut l i c. s usus
ff de pcur et sup de pcur pcoti Sz in
accusacone pplari lz interveniat pcur
ex pte rei no tn intervenit ex pte actoris
ut l lit ff de pcur Et in hoc cau decim
huiq gl pcedit na illa l dicit ppe i civi
li Unde no recte excipit iste cas a regla
formata i pm gl Et est ro qre p pte
agentis no intervenit pcur qm no pt
isto cau causa dici ppa cu sit popularis
ideo no hz locu constitue a dno ut d l i
Item no mis intete constituctis cp con
stituti ex quo acco est pplaris frustra ergo
dicer et constitueretur pcur fa l i legis C
de pcur et hoc pcedit an lit cont Sz
pq lit qt cu sit effectus dns litis per
contestacionem licut l si cau ff de re vend z c
ij de pcur li vi pt iste constituere pro
curatore s lit accio sit pplaris cp tz bar
in d l licet Sile i tutore et curatore qui
an lit cont no constituunt pcures qz n
sut dni sz pq lit qt sic ut d l neqz tu
tores Et ex hac rone infert cp i pupplari
iudicijs an lit qt no pt qstitui pcur
Secundo cau pt intervenire pcur cp etia volt
bar i d l licet et sic limita et intelli
ista gl quo ad ista pte ¶ In criminalibus
vero An possit intervenire pcur dic
aut agit de crimine civilit et pt ut c. tue
de pcur z j c. pp insi Et sub isto cau
comphendit cas expssus et exceptus
i gl s i crimine suspecti tutoris na ille
cas no ppe excipitur a regla qz aut agi
toi suspectu ut removeat et ista ca e
civilis qz tendit ad comodu pnatu Et
io intervenit pcur Aut agit ut suspectus
tutor pniat et cp p dicat gl ista non
intervenit pcur sic nc in accoe iniuriaz
cu sit pena arbitraria ita no dt bar
i l pe s ad cone ff de pupp iudi Ite
sub isto cau pt comphendi alij cas ex

cepta i gl s qn aliqs accusat de in
gratitudie Illa em ca est ciuilis cu
agitur ad comodu puatu ut redigat
libertus in suitute ut volt bar i d s
ad crimen et io ex iste cas no recte ex
cipit a ca Qn aute agit de crimine
ciuilit ut aliqs puat pfecto pecunia
liter tamq pinteresse suo cu tamq
pncipalis p suo cau tunc interuenire
pt patre qz quo ad eu no pt dici cri
minalis Et sub isto intelli pt cas ex
ceptus in glo qn dicit q dns defendat
suu in crimine Na dns venit pinter
esse suo et sic no recte excipit iste
cas a re la Ide sm bar i d s crime sicut
hac venit ad defendendu monchu ut epus
ad defensioz sui clerici Oms em isti et co
similes admittut pinteresse suo et
ipse dicit p procuratore ut l si sumus ff
de pup indi Ideo si factor aliquis est
condepnatus ad morte pt dns pete ut
deferat executio donec reddat an instrao z
ut p Cy in l i C de bo pos dap Si
uero venit tamq principalis et tuc aut
no pt compere pse p impossibilitate
facti qz est comuniscas et tuc pt interuenire
patre ut c dilectus de symo et l si filia
ff de pe et no i c i S e ul si no pot
impedimento iur ut qz est monial que
pmissa ca egredi de monsteriu ut c vno
de sta mo li vi z tuc pt interuenire
patre in monialibus tn pt distingui
qz si iudex pt accedere ad monsteriu d
i commissa agitare ca sz si est talis
q no deb ire ut epus et tuc pt inter
uenire patre ut in sili de de teste ut c
n de iudi li vi Si uo pt pse interuenire
et tuc ad exceptioz pponenda no concer
nente crime pt patre interuenire ut pu
ad pponenda exceptoni dilatoria con
accusatore ul iudice ul silez Na cu no
disputet de crimine no obstat q posset
interuenire patre et hoc voult gl cu
dicit q ad excipiendu pt interuenire
Item sentit Jnno i c px j et clarius
bar i d s crimen et optime pbat in
isto c hic em pposita fuit exceptio con
patre fuit ad missa z sm ea pnunci
atu fuit et io no puto recte dixisse Jo
an s q hic excubat offim iudicis in
eo q ipsa imposuit silenciu accusatori
abute contumacie reputato et q i alio
supplet ex officio qz admisit accusatore
sr pnli hoc puto no bn dictum qz hic
no potuit patre interuenire cu non
disputet de crimine Si uo exceptio co

cernit crime et tuc si oppo inromi dila
torie ut qz dr q al fuit absolutus et
tunc si notoria est exceptio pt inter
venire patre qz et iudex ex officio de
absoluere accusatu si notorie sibi cope
tat exceptio ut l qui cu maior ff de
bo lib scus si est dubiu ut vult bar
i l pe s ad crime ff de pup indi palle
Si uero exceptio est talis q sepati acri
mine discutit et tuc coit tenet q aut
infert in decisione crims et no pot in
venire patre Exm accusatur ciuis de hoi
cidio excipit q fuit bannitus et sic po
terat occidi inpune Replicat q banu
erat cancellatu Triplicat qz concella
cio no valuit debat tripliciter ser
corrupcione tn no discutit Certe no
pt interuenire patre qz infert ad de
cisioni crims qz si cancellacio sca erat
iuste tenebit de homicidio Secus si no
infert ad decisioni criminis ut l i et l
pns C ad l corne Et sic consiliu fuit
p bar lz quida contradicit Si uo est ex
ceptio peremptoria tuc ide est dicendum at si
constituet i tota ca criminali qz aquocuq
remouet genus ab eo remouet etia
qlz eius spes l i ff de sen et le i c pa
storalis s Jtm cu totu de of de le Et
maxie qz sup peremptoria no pnunciat
sz sup pnli ut c i de or cong Et io dom
ut i secpti mebro Si uo patre consti
tuit ad tota cam et tuc si venit impo
nenda pena capitalis ul mortis uel
amissionis libertatis ul ciuitatis et sedm
oms no intuenit patre ut l et absente
ff de pe z d s crime cu si Si uo venit
imponeda pena relegacionis gl h tet
q pt interuenire patre et ide dicit i
qualibz pena citra relegacionem et fuit
hec opio cois Glo uir ciuilis ut l ser
uu q s pupplice ff de patre et d s
crime q tenuerut Ja buti gul de Cu
z toiter aly Cz Ja de Ra pe z Cy sentiut
con in l reus C de accu Bar i d s cri
men dt q consuleret sm pma opi q
e cois sz disputatiue alia vr verior Vn
concludo p illas qui in nullo crimine
p publico uel puato relegarit pt inter
venire patre nisi veniat inponeda pe
na pecuniaria ar l n C de patre vbi
pmittit in pecuniaria ad ide tex in l
si ff de iure iuris l si C e na i crime
iniuriaru no interueit patre n psona
ictus si fustiu sustine heat et exquo est
illustris ut in d l si de iniur et multa
alia adhac induciit Cz pma opi te
nent oes et sre i concilio xcm Et

ut dixi p^m illa 2^a est concludenda q
c cois Sz in veritate potius tenenda e co
traria ut in mixto crimine regulariter in
ueniat p̄cur nisi veniat imponenda pe
na pecuniaria. Et int alias rones pla
cent m due sequentes primo qr p̄cur no
pt defende aliu nisi legittimet psona
sua de satisdacone iudicati solvendi l q
p̄cur § ipe ff de p̄cur et hoc est cla
rissimu Sz ubi venit imponenda non
pena pecuniaria sz alia no pot p̄cur
ipse suscipe iudicium qr no pt solvere
iudicatu nam si condepnat quis ut
debeat stare relegatus in certa p̄uincia
qr no pt p̄cur hanc pena solue. na
et relegatio hoc mo fieri pt ut l rele
gator ff de relega § de si ictus fustiu
venit imponendus vel similis pena Sz
cum venit imponenda pecuniaria optie
p̄cur pt legittimare psona sua qr pt
solvere istam Ideo no sine misterio intra
apte dixerunt qr ubi iminet pena pec
cuniaria pt intervenire p̄cur no sic
dixerunt de aliis penis Racio 2^a e qr
no est ita efficax pz qr ubi no venit
imponenda alia pena qm pecuniaria
tractat de magno p̄iudicio qr quelibz
pena corporalis est maior qualz pena
pecuniaria l in fuor ff de pe sz pro
curre no ita diligenter factu psequit
arduu sic pseipm. Unde inter est rei
publice nequis dapnet innocens ul
nocens absoluat qre leges voluerunt
hoiez reu pseipm iudicari et in iudicio
stare et noluerunt q i istis criminibus int
ueniret p̄cur. Sz tota difficultas stat
ad l abnte 2 § fin q3. Ar quibus dnt
coiter doc et gl 2 est cois op qr ubi
absens pt dampnari i pt interuenire
p̄cur qr melius est ut defendat absens
p aliquem qr anemine ut d § fin q3
Sz in l abnte clare pbat qr pena
relegacois pt impoi q abnte p d
§ fin q3. Sz ad hoc respondeo qr lz
absens contumax possit relegari tn
p̄cur interuenire no pt qr no pt le
gittimare psona sua ut s dixi et sic
no pt iudicium recta via ipse suscipe
Item ples consisi de hoc qr poss inter
venire p̄cur de facili eos constituet
et cum pnecessiaz al p̄cur dampna
rentur cui sunt obviandu ¶ Met
ob § publice qr iste tex ut vult bar
no loquit in p̄curre sz in excusatore
qr pz qr dicit piquestus et vocit sim
plus verbis que clare hic inserunt

qlz admittendu sive sit femina siv minor
seu alia psona illegittima. Unde na pt
intelli in p̄curtore / No ob ut l de qr ad
mittit ad excusandu. Innocentia tu ex
cusator deat admitti etia ad excusandu
sup crimine ut i dicta qr ex quo iudex
pt pcede illo casu con abnte dz excu
siacio supple p̄ncia absentis et invest
igare etia de cuius. Innocentia ut l ipperad
C de iudi et in auct qui semel C quo
2 qn et c ij de cerbi li vi sz si ipse hoc
dz facere forciq dz admittere qlibet
volente defende innocentia accusati
qr excusator etia qualitercq pt pdesse
et no obesse cu no heat mandatu sz
p̄cur etia pt obesse hec omnia intelle
pcedere nisi reus sit in vinculis qr tunc
coiter suatur qr admittat p̄cur q tet
bar in d § a crimine et etia dni de rota
qr iudiciu hoc casu no pt esse delusio
rium cu reus sit in vinculis et certe li
cet hoc sit equu tn cte de subtilitate
iur posset dici oppositu qr licz cesset ista
ro s qr iudicium no erat delusorium tn
no cessant alie rones phibitive qr no
pt legittimare psona sua psatisdacoz
cu p̄cur est innocens. Tu melius qbs
agit casu ipse ut s dixi ut l vna ff
an palam qr ubi dr qr reus dz inter ee
auditorio iudic et ideo aliqbus locis
suat qr reus vinculatus trahit ad iu
dicium ad iudicium et pseipm se defendit
Item hec lra vera ut p̄cur no posset
intervenire cu conclusio ita sz pq qrlos
tur ex pte actoris si crimen est pbatu
p̄cur pt intervenire qr nl obstat ut
l quimus 2 q l no. C de adul. Et hoc
pcedit quo ad p̄curtore ¶ Et no que
ritur de excusatore qui no hz man
datu venit ad excusandu. Nunquid iste ad
mitti deat et quid posset ppone Immo
hic sz latius bar qui etia assumpsit
hec vba Immo dicit qr quedam sit excu
saciones neccie ut pu reus est i infirmus
seu tene in vinculis aut alio ipe
dimento in evitabili. Et fm oms hac
excusacoem pt ppone p̄cur licz non
heat mandatu ut l reus C de accus
tarsa v q iij na velit nolit reus sem
sic se habz. Ideo minime sit si quilibz
admittit sine mandato Queda
sut excepcones pbabiles no tn necce
ut pu qr reus no pt venire pp ini
miciias et tunc excusator non ad
mittit qr ignorat voluntate rei

Queda sunt exceptiones oio volunta
rie ut tu no es iudex rei et fortius
no admittet excusator qz reus pos
set prorogare iuridictionem istius iudicis. Et
iste excusator no hz madatum ideo
no dz interpretari voluntatem alterius
Item ad allegandam causam tantum solz dici
q no admittitur excusator ut ad di
sputandum sup crimine sz dic q in veritate
ex ad excusandum innocentiam sup cri
mine dz admitti excusator ex q predi
xit in aucte et c et ag singlar i d
ff pup^te et sentit ibi bar na tu iud
ad hoc teneatur ex officio ut s dixi
fortius admittere dz excusatorem Item
tex ibi dicit q admittatur ad excu
sandum innocentiam et sic loqt qn
excusat de crimine ostendendo eum inno
centem et fa tex mar i l no tn ff de
accusa vbi in criminali aliqs appellat
p alio et invito de quo ij q vi i sūma
¶ Vlt circa pdcā querit quid si ptur
intervenerit vbi no debuit inter ve
nire nuq tenet iudiciū gl i c i de
iudi li vi tet q^c idem gl in l quius
C de adult Aliqui con bar mutat
opi in d § teruie et tet finalit q
iudiciū sit nllm siue interveniat ex
pte actoris siue ex pte rei mouet p
tex ibi dicte q frustra interveit p
tur g^o si iudiciū esset aliquod no i
ter veniret frustra qz salte potuit
madari executioni quatenus capiet eius
reus lz p pnti habera no possit sic
de iudicio inchoato con recedente bo
nis ut i c odardus de solue It qz
ptur no ita pmouet tam sic fat p
cit fallit in tau l quinus de adult
suspecte ¶ Advertendum q i mult
tatibus pt intervenire ptur ut dixi
i illis no e dubiū qn vz iudiciū. Et ubi
dixi ptur no intervenire p esse ibi est
dubiū d antiqs distinxerunt aut sum i
tatibus vbi potuit absens condempnari et
tunc tz iudiciū qz l tn est defectus i so
lempnitate qz no potuit ptur prestare
cautioz de iudicato solvendo q cautio
no pt poti p lit gt vino effectus tollit
pronit lit ut i l filius fa § ratu ff de
ptur Si vero sumus i causis inquibus
absens no potuit dampnari et tunc no
vz iudiciū qz no est hic defectus in so
lempnitate sz cu absens no poterat
condempnari q^o nulla. Et lig i vi^te
hec vbe bona considerato tn recedo tendu

esse tuciq opi ut indistincte iudiciū
sit nullū qz aut intervenit ptur ex pte
actoris et reus fuit absolutus et forte
ex negligentia pcuratoris q no fuisset
absolutus si actor fuisset pns qz dilige
cius litigasset cam. Vnde si intervenit ex pte
rei et tunc forte ex negligentia pcuris
innocentes fuit dapnatus ita q si fuiss
reus pns vitasset condempnatioz et
inter e rei pup^ce ne innocentes dapnet
vl nocens absoluat Et i favore pup
plicu hoc statutu fuit tn no pt ps
ex expsse renunciare l ius pupplicu
ff de pact Item tex in d § cime dicit
simp^r et indistincte q frustra inter
venit ptur et de ppo signato huius
verbi frustra e denotare quada an
nichillatioz et nullitate actus lz i ppe
epz alind i portat et ita lo c qz fru
stra de vsu sz in ppetates sunt excusande
no aut i conscriptura trahende ut no
i c intelligentie de v sig. Et hoc dico qz
quida et inq bn movebat i contra
sinaz p d c qz frustra. Et hoc itelle
q no vz iudiciū an gtloz i ta sz post
gtloz sma l quius C de adult ut s
dixi ¶ In gl in v^o siletiu ibi et de
ule iur c q admodu et de hoc dic ut
ple no ibi ¶ In ea gl o i dicit se nolle
accusare dic melius aut quis renun
ciat accusationi pposite aut pponede
si pposite dic ut dixi in c pre^ti Si
pponende aut renunciat i cau mal
licitu est transigere ut sup in iur ho
et consilib no audit amplius et h^c
cau pcedit ista gl aut no erat licitu
transigere et tunc aut fuit punitus ut l
pe § io qui ff de sepul viol i ista gl sz
iste no fuit absolutus a crime sz ppt ille
renunciatioem accusatoris ideo alii dicere dz
alios ut c tu pe § eo et pt ii q i
¶ In gl si no gl qn citatus dz compere
et qn no dic ut dixi i c si defen ¶
In e gl isti no gl qz sp allet et vi no
ii q vii si epus et plene p lr i c pe
deferens ¶ Op q hanc lraz et vr q
purgatio no erat indicenda huic epo
sp infamia insurgente ex calupnio
so citatore ut c qualit et qn ij i e t
c tu in iuventute de psup. Eo sm gof
q no sp tlem accusatorem sz ppt infamia
q pus insurrexit fuit indicta purgao
vel pt dici q infamia transivit ad gra
ves et bonos vnde sp eos hec purgao
indicenda erat ut no in c tu dilectus

de pur. ca. et p gl in d c q̄lit et de
his dt gl no. bn. i c omnibus ii q
vi q dicit q ppt infamia orta ex ca
lumpniosa accusatione est indicenda
purgacio ut hic ¶ Sz dic ut s. dixi sz
forte poss aliter interpretari q si certu
esset infamia preuenisse ad quos pso
nas ex post facto tm calumpniosi accusatoris
alias purgacio indicenda no esset
ut l. de minore § tormenta ff de q̄om

Super hys:

Denunciator criminis no istribuit
q ad correctionem intendit. Accusator istri
bit q tendit ad penam. Excipiens no istri
bit ad penam ex ordinaria sed per exceptionem
decitur ab obtento al' scilicet h. d. primo
Ro dicit q cu discutitur de crimine per modum
exceptionis pt interuenire pax h. d.
diuidit in duas ptes principales 2a ibi
licet prima subdiuidit. Na primo ponit
tres modos opponendi crimen 2o illos
prosequitur ibi cui ¶ No primo ex tex. fine
ex confusione accusationis denunciationis
et exceptionis na accusatio tendit ad de
positionem q deponitur ab officio et bnficio
accusatus si fuit conuictus dic ex q si
crimen est enorme dz detrudi in ppe
tuo carcere ut c tue i e denunciacio
vero tendit ad correctionem no ad puniendum
delictum pena condigna sz ut cogat de
sistere a peccatis et agere penitenciam. Et ho pro
cedit tam in denunciatione canonica q e
uangelica na finis principalis denuncia
cionis est ut denunciatus se corrigat
sz compellitur satisfacere si aliter se corrigere
no volt sz illud venit pro quadam consequencia
de quo in c nouit de iudi. Exceptio vero
ppe et sm naturam sua tendit ad repellendum
ut c ii de ore. cong. et c nobis de excep
et li ff e sz quis ppter connexitatem iure
obtenti cu iure aquo repellit ex de
cidit a iure quesito et ista est ro huius lre
hinc est q priora bnficia no amittit
ppter crimen probatum per viam exceptionis q ex
ceptio no tendit ad vindictam. Et sic excep
tio quamquam participat cu accusacione sz de pro
pria sua ppat magis cu denunciatione ideo
ex excepcione no requirit inscriptio
cu no tendit ad penam sz ad defensionem
ut c. Et no pro eo q dicit q crimina
condemnatur clarueriint punienda sunt xxiiii
q iii ... dz enim intelligi q sunt puniend
da sm modum ppositum et probata ¶ No
q an confirmationem no dr quis adeptus
bnficium sed agit de certo bnficio sz post
confirmationem dr obtinuisse bnficium lz

adhuc restat consecratio vel aliud ius
Ex hoc infert q per electionem et confirmationem
queritur ius in bnficio sed per collationem na
collatio tm habet vim electionis et confir
mationis ut no hnmo i c cu olim de ca pos
et per collationem acquirit ius in re ut c si
de concess p. li vi et c pe de pbe e li ¶
Infert ex expeditus et textu q per electionem
acquiritur tm ius ad re et no in re sz de h.
vi gl in c quando xiii di et c deinde di
iudi l. puatorum et c transmissa de elec i
gl ¶ Et no q petens ordine vel conse
crationem dr petere aliquid iure so pete
ti recte excipit scilicet aut si petit aliquod
facti consequutum adiuus obtentum de preteri
to tunc enim no pt excipi sz dz accusari
de quo i c constitutus de app et c accedens
§ c ti ¶ Volt no q cu disputat de crimine
obiecto per via exceptionis qo no dr cri
minalis ex si exceptio decitat ab obte
to racione connexitatis cu iure futuro
¶ criminalis tho dr qo cui finis tendit
ad vindictam supplicia et ut delictum puniat
debita pena et nali vi in i c qualiter
ii i eo ¶ Et ex hoc soluitur qo cottidiana
agitur contra clericum solum ut priuetur bnficio
ppter crimen. Nunquid ista qo sit criminalis ut
no possit interuenire pax et ut necessaria
sit inscriptio fere de se in qu xxii. ¶ Con
sulunt q no est criminalis q finis ac
cusacionis tendit ad depositionem et no ad
priuationem bnficii tm ut hic Item qui a
gitur ut solum priuetur bnficio hoc accep
tare ve ppt inhabilitatem ipsius cliri
no aut puniatur ut delictum puniat ¶ hinc
est q procuratorem vel pcond pt h. modo
agere contra clericum ut priuet bnficio ut
ipse no in concilio xt viii et dixi i c illa
ppositorum § e et in c ex parte a de testi
¶ Et per hoc dicto q dicatur agi ciuiliter
ego allego tex expressum i c per tuas ad
tales i de symonia vbi tex nouit dicit q
no agebatur criminaliter ut deponeret ab
ordine sz ciuiliter ut ab administratione
amoueret tamquam inutilis et dampnosus
Et iste est tex iudicio meo sin ut licet
tendat ad bonum publicum et no ad co
modum priuatum nichilominus dr agi ciuiliter
ex quo no agit i ut imponat penam nalis
ipsius delicti s. depositio q ut dixi no
dr agi ad h sz solum ut inutilis et dap
nosus amoueatur q no est pena nalis
illius delicti ut id. dr ¶ Dt tn h d anto
q si pena nalis delicti esset tn priuacio
bnficii et no depositio ab officio puto dt
qd statutum si quis luserit ad ludum pri
uetur bnficio tunc sat accusatio dicat

criminalis qr tunc agit ad nale penam
delicti qd satis puto veru nc sec sentit
oppo op bn no Corra fac pte sm exi
gentia delictoz ut sunt ¶ op cont
tex et pdca et vr qd con petente con
firmatom ul consecratoz no possit ex
cipi de crimine qr exceptio ppe e actionis
exclusio ut i c ii de ex conq z l i ff
de excep s qui petit confirmatoz ul co
secratoz nllam actoz intentat s tm lz
petit a iudice Eo sm Jo qd ista e ex
ceptio facti seu intentionis. Vnde no e
ppe exceptio s ea pposita iudex debet
sup sedere donec examinet huiusmoi
exceptio ut no sup e c ¶ In gl i ibi
et qrto modu, s scdm hoc ppa fuit
diminutus Et io dr melius sm dor Qz
aliud est qrere quot modis possit op
poni crimie Aliud quot modis agi pos
set de crimine Ista ppe crimie no oppom
nisi altero trium modoz ut in tex s agi
posset de crimine multis modis Et tunc
congrue adde eos in gl qr velit dicere
dor qd oppone denotat factu ptis sed
i inquisitione hoc cessat Et ideo no con
grue ad optat ad exemplu meum hemus
etc sm Jo an aliu modu actionis pp
quis petit remoueri a bnficio suo ut c
querela de elect Et dic qd verbu accu
satio positu in tex dz intelli large ut
cophendat stp stricta accusacoz qn agit
ad vindictaz supra et etc ut compheen
dat accusatom largam qn soli agit ut
priuetur bnficio, Illa em no est stricta
accusatio que no tendit ad depositom ab
ordine ¶ In gl ii i crimine abigeatus
hoc crimine comittit cu quis ambigut
et repellit gregem pannis rubeis ul alio
mo qd furat pga cu socijs ¶ In e gl i
q aperitores expone appeitores i nutrij
pupplli et iste cas no recte excipit sm
dor qr lex loquit in denunciatoribus qui
denunciant crimina notoria nc eis cre
ditur n sup notorijs ut l ea quide h
all et iiij q iiij Et aliqui z vi q i no
Sunt z alij cas in quis no est necca isp
tio ut si agat de aliquo adultero qnde
maritus accusat ut maritus uxore mariti
ut l quamuis C de adul secus si accat ut
extraneus ut i c tue de pnis qd sic dz
intelli sm osti Item fallit cu quis accat
de falsa moneta l i C de fal moe Ite
cu quis accat rone officij ut tutor serv
cuatoz qui no punitur licz deficiat nisi
euidens sit calupnia l ii C qui acc no
po Item qn quis pseqt eius morte cui
succesit ne puet hereditate ff de his
quibus ut indig l tutor Item cu mulier

ppam pseqt alias in iuria iniuriam 43
ul suoz ff ad turpill l i § accusatoz ¶ In
ea gl in si aduerte qr tex recipit in hoc
opi ut l si cu ff eo et l in causis C e
Nam quida dnt qd inscribe est cu curat
psiteri in sine libelli accati se pfessum
quod in libello continet qr dz se ppa ma
nu subscribe ul altius si ipe nescit qd con
tenta in libello vera sunt. Alij opi est
qd inscribe est cu pmittit de pseqda accu
sone vsqz ad fine za opi est ia q tangit
hic gl ut obliget se ad pena talionis
Et hanc opi dr Jo an esse tenenda que
satis pbatur in c tue de pcur ¶ Sed
cca hoc qro. Nunqd inscriptio ad pena talio
nis sit neca Jo iiij q iiij inscriptio dr qd
et fit l qd timen C qui acc no po z ii
q iiij quisquis Sz accur i l ii C de si
inscrip et in d l i causis de acc concludt
qd licz no fiat inscriptio tn deficiens in
accusatione dz puniri pena talionis et
hec est opi cois hoc et sentit bar i d
l cu tu z Jo an hic a phoc est tex
ii q iii qui no pbat et dicat spe i ti
de accu § ¶ Item no qd rcc qd hoc i mult
locis no seruatur ista solepnitas inscrip
tionis satis tollerari pt p l ordo ff de
pup iudi et p l odio ff de pe vbi dr
vnde dr talio et qd est dicere talio qr
ide e qd compensatio vel consile quia
quis dz pati consile qd infert etc ¶ In
gl in vo accans i accare no dz h vin
nisi pseqretur iniuria ppam qr tunc
no repellit ptextu criminis iiij q vi oibus
et dixi in c i § eo Item i cau c nulli
§ e ¶ In e gl i s no ab excipiedo pon
dera glo qr sentit qd possit excipe con
electu ul confirmatu licz sit criminosus
et lz pseqt interesse pupru al
glo no accusaret pu Sz in ca ho mul
tum laborat Nunquid criminosi possit
excipe con electu seu confirmatu sic
qd no pt repelli p replicacoz criminis s
qr criminosus Et pmo dr qd no dz admitti
criminosus n pseqtur inter esse ppu ut
qr iste con qd excipit e sine futurus
platus ul ad ppu i terce ptendit Mo
signant hoc tn qd subditus excipiedo
de crimine ul agendo con platu suu dr
pseqi ppu interesse et sic no dr reus
excipiens voluntarius sa qd dixi in c
cu in f z c dilecti de excep p pmo dcto
qd criminosus pseqns interesse pupru
no admittit ad excipiendu indicat Immo
qd ille excipiens voluntarie tenet vicem
accatoris ut e c § all Vnde sic accator
repellit ptextu criminis ita et iste volunta
excipiens puet est tex ibi z ic sm i

xxiii di Iter ob l apud § marcellus
ff de do excep et q no i c dilecte de excep
§ q con excipientem de crimine no obstat
replicatio criminis qz idem con qui alius
accipit contra excipiente ſz iſte qui petit
confirmatoz ul conſecratoz nichil petit
ab excipiete Refert eo Immo alios tene
con quos ipe ſequit ut crimioſi admittu
tur ad excipiendu qz ille qui petit co
firmatoz ul conſecratoz ſui bz aduer
ſariu dz dare libellu et lite gt ... ſic
accipit g° contra excipiente de crimine
non dz admitti replicatio crimis ut in
dictis iuribus No ob ſim eu c illud v
dic q pus examinade ſut pſone que
obiciut crimie qz ſim eu debent dent
examinari an hnt pbatones in pmpto
ne diu differatur pmiſſo ette 2 no de
bent examinari an veniant bono zelo
an pm vidia ul odiu Sz arc ple pro
ſequendo maz hat maz in dto c illud
Concludit q niſi crimioſi pſeqt ppium
intereſſe no admittit ad excipiendu
Et plus dt q ex pte capli no admittit
ſi canici ſint conſpiratores ul crimioſi Et
hanc opi ſequit d anto et vr verioz
ut diſtinguamq an pſequat ppu inter
eſſe et admittat An pupplicu et repel
latur qz in vitate iſte tenet locu accu
ſatoris Ex pdictis infert ad queſtione
qoms Nuq3 princeps regni admittatur
ad excipiendu de crimie con electu Et
dt ſu q prima fronte vr ſuſpectus qz vr
fuiſſe cauſa extorquendi pecuniaz et io
no dz admitti ſz ſi ceſſaret ſuſpicio eſſ
p aliis admittendus ar xvi q i conſti
tutus 2 q vii c filiis Et plus dt q eſſet
princeps ſuſpectus ſi excipit con electu
q eu timet de conuiuatone ſeu de pdi
cone patrie ul regni vel de relatione
ſtatuz ſuoz et hoc cone patrie Vnde
electus eſt oriundus vel ppt pentes ſuos
q ſibi fuerunt infeſti qz tuc audiedus
eſt princeps qz ſatis pſequit ppu inter
eſſe Et hoc dcm ſignant no qz ſepe ac
cidit in practica ¶ In gl impedit pro
mouedu in fi q No gl q vult q virtute
huiuſmoi exceptionis pbate repellit
iſte electus et aquali dignitate conſe
quenda in futuro Sz gl ſequens vr hoc
limitare cum qn ex tli pbatoe videt
grauata eius opi ſz dt q in vitate ſſ
vr grauata ar l lucius ff de hiis qui
no in fa et c ſup eo de elec Sz ob quia
exceptio no dz opari ult eius natura
et intentu excipientis ſz hec exceptio fuit
oppoſita ad repellendu tantu ab iſta dig
tate ergo no dz opari remotoz aqualibz

alia et illa e ex co huius tex iſi Ho dr
q hoc no opat virtus exceptionis ſz qua
opinionis ſue que ſurrexit ex prima
repulſione ut no in d c ſup eo de elec
Et aduerte qz gl ſeqns niſi valde ſignt
dicit q ſi iſte pt purgare ſe no repel
latur a dignitate alia conſequenda Con
hoc opponitur qz purgatio no hz locu vbi
delictu eſt bn pbatu ut c cu dilectus
de purga ca et c ad meaz de pba Ho dt
Jo an q gl pt intelli de purgatoe ſieda
p pbatoem innocentie no p iuramtu
tm Vide et eius hetur i c ſi diligeti
de for cpe ul conuiu lo in pbatoe di
recta ex qua ferri pt ſnia Secus aut
in pbatone indirecta que facta eſt p
oium exceptionis ut tuc admittat pur
gatio vra cu iuramto et ſlibq ut admitta
tur ad alias dignitates q ſic eſt nond
et vi q no i c nit de pur ca in gl ii
Et p hoc dto fa qz ut d dipi grauatio opi
nionis eſt grauatio q repellit a dignitate
futura que ſatis tollit p purgatone
ii q v pſbr et q i not ¶ In gl arbitra
rii No tria ex illa gl primo q i commiſſo
arbitrio iudicis pt appri ſi iniq arbi
tratur et fa c i de dila et q i no ita
intelligit commiſſu arbitriu iudic no ut
faciat ad libitu ſz ut faceret quilibet
bonus vir ad hoc l fideicommiſſaria § qp
dele iii cu c ii in gl de arbi Sz contra
hoc fortiſ ob dcm ſu i c pnti hodie i
cipit ſtatutu de rp li vi v dicit q qn
iudex cognoſcit ut bonus vir no pt
ab eo appri ſic nec appt a dicto boni viri
et id dcm Immo ſequit bar i l i in fi
ff de le ii lz quida lecture no habeant
id dcm Sz pro concordia dcom puto
q aut iudex cognoſcit ut iudex lz id
ſup quo cognoſcit ut iudex lz ſit ar
bitio ſuo commiſſu et tuc pt appri n
et ſic pcedit iſta gl idē ſentit gl in d l
et tu 2 hoc pbo ptep l ſi qua iuncta
l aliud § mit ff de v ſig vbi pena
i ponit arbitio iudic et tn pot appri ſi
modu excedit et ſentit gl id et clariq
ibi bar vbi ppe infinis dicit i vltia
qoe q ſi pena dz impom ad arbitiu iu
dicis pt ab eo appri Secus dicit qn ali
quid committit libero arbitio iudic ut l
no qq ff de iudi et c conſuluit de off
dele tunc em ab eo no appellat ut no
Jo an i addi ſpe inti de cita § ſeqt v ſz
nuqt reeditur Idem ſi committit con ſue
iudic de quo in gl c ſtatutu § aſſeſſor
de rp li vi i gl qm tn gl limita p cle

i et i gl deinr pa ut supior possit
ex offitio suo reducere illud ad bona
equitate fa c pastoralis de appel qm
q; iudex cognoscit no ut iudex s; tanq
bonus vir seu succedit loco boni viri
et tuc no pt ab eo app̄ri et hoc tam p
cedit dcm immo et bar. Jdeo dr q a
iudice rursus no app̄ri posset tn attep
tari q possit peti reductio ad noua
equitate p superiorem et sic intelli
gl sequens que dicit q si iudex exce
dit modu d; factu suu reduci ad ar
bitriu boni viri vl pt extra iudicia
to iussu in arbitrio suo puta in iniugendis
penitentiis ul disponibus faciendu et ad
hoc no ista gl singlar q no legi alibi
Et; si iudex procederet iudicialit opus
est appellone et in commiss arbitrio suo
uel reuerentia al' iret ire iudicata q
tenet hic d anto p hoc allet c q ad
consultationem de re iudi Q 2o no exista
gl q a pena l no apt hoc vin qn lex
esset gnalis secus si spalis seu spalit
esset facta lex ul statutu contra aliq q i
telle qn quis confitet stm s; volt re
darguere legem de iniqtate et no pt
secus aute vbi allegaret se no inci
disset in pena legis q tuc a iudice de
clarante ipm incidisse pt optime ap
pellari ut in gl c cupientes de elec li
vi 2 fa c puenit de appel tuc ei potius
applat a iudice q a lege Q 3o no ex hc
gl q iudex in commiss arbitrio suo d;
suare equitate vbi ius no est expssu
et hoc volt'm psequere ut no ju i c i
de consti Q in gl finali ibi puitia pli
mor idem Jo phi 2 osti. Et dicit abbas
q solus metropolitanus no pt cogno
scere de hac ca q electu ut i c ij de
transla p hoc dcm intelle qn excipit
contra consecrandu epm q tuc pbata
exceptione venit electus confirmatus
reitiendus et no pt inferior a ppa hac
quoz diffinire sine puitia alioz epoz
s; ubi excipit con pmoued ad infe
riore dignitate ibi sfft solus epc ci
no agit de depositione ab ordie xv q
vij i sua et xviij q ij si qs abbas Q
Jn ea gl i si de hoc an testes sut qpelle
di qn agit pvia exceptionis dic ut no
i c dilectoru de testi co vbi p doc Q lex
gl q eo p derelictione rei. Tu admit
tantur ad excipiend de crime contra electu
seu con petente consecratiom qfirtom
ul ordinatiom seu ordine su hic vr

Q
vultm dubitasse de hac qoe Jon de di
uers gl varie consept opi primo eni
q sicut quil; ad mittit ad defendendu
aliu ut l sinu q s pupp'tr ff de priit
et § e c pp ita et quil; d; admitti
ad excipiendu cu defendat etia; et
maxie q ius pupplicu qsistit i sacris
sacerdotibus migratibs i di ius pupplicu
tu. Vnde cuilib; inter est ne malus
pficiat bono plato et cuigl; inter e
ettia; h're bonos pastores. Et in hac
opi vr tande reside immo l; ut dixi
varias refert opi. Et; con forma e
lectionis dicit tn admittendos exci
pe quoz inter est et vr tm inter ee
eligentiu 2 debentiu confirmare s;
ipsemet ju i c' de elec li vi sentit q
et con forma admittat cuilib; q pt
de crime excipe et illud dcm tenet ibi
arc et imitur sm Jo an hic illig c c
c i et c ut circa et c is qui de elec
li vi. Et hac opi vr sequi Jo an hic
unde tn gl in d c ut circa que refert
alia opi ut i c cupientes e ti 2 li
d. anto dicit hic q contra electum in epm
admittit quilib; subditus tn con psona
qm con forma electionis Con pmoued
vero ad etia; curata admittit qlib;
parochianus Con pmoued ad dignitate
principale pt epm admittit quil; de
dyocesi q quodamo e eius supior Con
canonicos vel alios pmonedos ad alia p
ticularia bnficia admittut omis de
ecclia et et illi quoz spalit intest ta
con psona q con forma Ego putare
alr dom q laycus nullo mo poss; ex
cipe maxie de crime con electm nisi
sua interesset ut q parochus ul parochi
anus ul alr sua interess; ar c illa p
positio § e 2 no ide / h; em vim qd
accusationis a qua laycus est remoue
dus nisi sua psequat interesse ut
d c illa et no § e et c expte a de testi
Clut clicus excipit et credo indistincte
admittendu si alia ca vobilis no ob
stat Na inter e cuilib; clerici ne ma
lu pficiat i ecclia dei Jtm sic clicus
pt accusare aliu clicu psequendo ius
pupp'cu ut i c cu p § e ita fortius d;
admitti ad excipiend ut in c qui ad
agendu de e iur li vi. Na turpius ei
cit 2c ut i c q admodu de iur iur
q hoc fa q clicus no repit phibitus
immo potius admissus cu li c loquit

gnalit et sic et loquit dtm c 1 2 c
ut cta 2 c prinr et c 18 qui de elet
li vi ¶ Sz quero nunq obiaes coii cle
riui no confirmatu et sitiubit sit a
liqua pena puniendus ostt et coiter
doc dicat q puniet pena c 1 de elet
li vi Unde dico aut electo no est con
firmata et dz expiens astrigi ad pe
na cfinuoze arbitro iudicis limitanda
ut hic | Sz certe 1° c lo in expinete
id appellate et ita concludem. Aut ex
cipit tm con electu et no appellatur
et sitaubens nulla pena punitur et ita
i hic vi ista lra aut excipit et applat
et tuc qz mag gravat advsariu ceido
ad iudice app° et habet locu dispo
c 1 de elet li vi Alia habz locu vide h
p hmo qui multa refert hic q vide
pte Sequit qualiter

Qualiter 1

Qnales inquisitores si non
servaverit inqsitoms debitu
ordinem prudent et caute corrigi de
bent h d | 2° pt form iuramti qua i
quisitores exigut ab inqsitis ¶ i for
mam vo pma ps subdit na in pnti°
et i fine comendat et informat in
quisitos cu bn processerit, In medio i
si vero instruit si male processeret ¶
Nō q inquisito lz sui ordine et nimi
cu na et notoria hent ordme sui
ut i c ad ncam deme iur et i c qlle
n i e ¶ Nō q iudex et qlz discreta
psona dz sui errore caute corrige
nam et si in aliquo erret no dz sponte
fateri errore sui ne vilescat eius
auctas nec dz errore sui defende
serv in eo pseuerare s dz se corrige
cautius et prudencius q pt. Et alibi dr
causa magne sapie est hoiez corrige
quod male locuts sum e xxii q iiii
magne q no con illos qui volendo de
fendere ptinacit vnu incidut i in
finita inconueniencia Nec tlis dici
pt sapiens s pocius ptinax ¶ Iste no
iudice debere laborare ne vilescat
auctas eius Et alibi dr q aucte dig
tatis dz iur suo i extremo cauge 1 obser
vandu i si ff de of p ¶ Nō q male
principiates ad nectom no pt inde or
dinalit aliud sequi Et alibi dr cano
diffile e ut bn paragat exitu ea q ma
le sut inchoata in pnti° et dr i gl
difficile a impossibile 1 q 1 principatus

¶ Nō in s ffor practica vna reci
piendi iuramtu ab iquisitoibus serv
a testibus recipiend sup requisitis & in
cont se dicturos mera et plena veritate
exceptis occultis criminibus. Alia forma
videbis i e c se ¶ Et no vna deraz int
modu inquisitois et accusatois Na i
i quisitone no distuit de occultis crim
inibus q no dz fieri inquisito nisi pre
dente infamia ut in c qualit i e s
in accusatone fieri pt de occultis cri
minibus dumo pnt pbari ii q vii ple
nam ¶ In gl 1. Ibi secus in cau illo
Nō gl usqz ad fine que ponit duas solocs
ad con pma q gnalis inquisitor seu
gnalis delegatus 1 delegatus ad vniu
sitate cazo pt corrige sua snaz etia
diffinitiaz si errat in iudicando secus
in deleto ad vna cam et in ho bn no
gl ista Et est ro diuisitatis q delegatus
ad vniuisitate causazo ten qi ordina
rius et in eo ddm e ut in ordinario
ut in l si pretor ff de iudi et i c cu cam
de app et l bona gl s delegatus ad
vna cam desinit esse iudex p pnut
ciatom quo ad pnte negociu ut i c
in lris de of dele et sensit dm d rota
i decisione xxxv 2a solo gl est q isti
errarent in processu et no in sma diffinitiua
q velit dicere q qualisaiqz sit iux
si errat in processu q adhuc remanet
iudex et pot errore sui corrige se
cus est si errat i sma diffinitiua
ostt hic dr multa vba s distingue
sm Jo cald Aut queris nuqd extra
iudiciu quis possit errore sui cor
rigere. Aut in iudicio pmo casu dic
ut i c nosti de elet 2 m c siquis de
re eccle no ali et dixi plene i c di
versis fallacijs de cle coniuga. Si q
ris. Aliquid in iudicio tuc Aut queris
i pte aut in iudice. In pte aut an
et qn possit revocare errore sui serv
advocati sui dic ut i c si de confes et
i c cu cam d ap et in gl c cu i posi
coibus deme iur li vi i aliq i c se
In iudice uo et e mea ma dr Aut er
rat in processu et pt regulärit corrige
errore sui ut i c cu cessante de ap
pel 2 l q iussit ff de re iudi lz limita
tu ut ple no indict iuribus Aut er
rat i diffinitia et tuc aut queris Nu
quid iudex possit interptari Aut nunq
possit corrigere serv addē vl in totu
alte pnunciare. Si vult interptari hoc
pt si lz mez impiu capiendo i eptarios

p consensu verbor expositione ut e tex cu gl
i l ab executione ff de appel Si vult corrige
vel addere Aut circa accessoria ut circa expen
q pot 1o die ut i c in appellationibus de ap li
vi et l paulus ff de re iudi Ite pot expe
dire ea q venit ex officio nobili licz sit
extrinseca ut remittere vel mitigare mlcta i
posita l illicitas § si ff de of psi Aut vult
disponere circa principale et tunc aut corrige
do latinitatem sine z pt ut l actori ff de re
iudi Aut circa effectum ipsius sine Et si reser
vavit sibi potestatem vim pnunc et pt ut
e tex notabil i l Sit labeo ff famil her
Aut no reservavit sibi hanc ptate et tunc
si est appellatum spectat ad iudicem ad que
sinaz confirmare vel mutare ii q vi i si
et c ut debitus de app Si vero no est appel
latum Tunc aut sina transiit in re iudi z
no pt revocari ab inferiore a principe q
ia fecit ius inter ptes ut i c cu inter de
re iudi 2 l res iudicata ff de re iudi §
princeps pt q transitus in rem iudicatam e
de iure positivo cui princeps no e subiectus
ut c proposuit de cotes p 2 l princeps ff de le
gi Aut no transiit in re iudi et tunc Aut
procedit de arbitro Aut delegato aut or
dinario primo casu aut no servavit forma
compromissi z pt itero pronuntiare ut e tex no
i d l q si et ide in delegato et tet ho etiam
Immo i R a de of dele Et ide dt si dele g
errat i facto q itero pot pronunciare q e no
Aut servavit form commissionis z tunc si est ad
unam causam deputatus no pt itero pronuntia
re sive sina teneat sive no Et hoc casu itel
ligo iura q dicunt eu functus officio suo sive
bn sive male pronuntiavit ut i c in litteris
de of dele et l si ut proponis C quo 2 qn
Si vero est dele g ad universitatem cau ide
puto dom ut in ordinario p § dicta In quo
dic q Aut sina sua tenuit lz sit iniqua
et no pt aliter pronunciare ut l congrebat ff
de re iudi et l ii C sinaz restitu no pos
Aut sina fuit ipso iure nulla Et tunc dic
Aut nullitas surrexit a iurisdictione iudic
z no pt ipsemet corrigere et aliter pnunci
are ut l abute ff de accusa Aut aliu
de surrexit nullitas z pt ipsemet corrigere
z aliter pronunciare l si pses C quis 2 qn
et i l si accusatoribus ff de acc z dele ma
iude p dy i e a q semel de re iu li vi
pran tas 2 i c in litteris de of dele q quide
distinctionem no Sing gl i ro excepcs i si Ita
gl et pca fa c i et q i no de testi sup
Op ex gl et vr q iuramentu no decat h
sic pstari ymo exhibenda sunt capla de

q[ui]b[us] fa[cie]nda e inq[ui]sitio ut i c q[ua]lit[er] et q[ua]n[do] e Ho
dic doc q ille q loq[ui]t[ur] in inquisitione speciali
q[u]i[d] c i inq[ui]sitione g[e]n[er]ali et dic q cu sit
i nquisitione specialis contra aliq[ue]m dant ia crimina
sup quibus fit inquisitio exprimi z testes
iurat tm sr illis capitulis et dic plenius
ut ibi no Si vero est inquisitio g[e]n[er]alis puta
sit inquisitio g[e]n[er]alis contra epm et cani ca
pitulum vel in civitate g[e]n[er]alit et tunc testes
iurat g[e]n[er]alit ut hic § q veritate dicet
quo sciant vel credat in cetiia illa refor
manda exceptis occultis ut hic Ita de oc
cultis no fit inquisitio ex quo no precessit
infamia q deficit verus et fictus accusator
s infamia Ideo qro in quo isti obmise
rint ordine iuris Ho dt ostien forte i
quisiverint de veritate criminis suspecti i qui
rent de infamia q no est faciendum ut
c cu oporteat i e et c qualit et q[ua]n[do] e Et
io dicit q isti debebant itero inquirere de i
famia z lz p q a de ea constaret no tm va
lebat dicta ipsor testium sup veritate q no
precesserat infamia Unde dt q licz sit pmis
inquisitus et no appellat no tm vr renunc re
iuri sibi competenti ut prius fiat inquisitio sr
i famia ut dt Jo an et ber ho dicitur e fim
ut hoc appet i c ii et i li vi q si inquisitus
no opponit q i famia no precessit z potiut
procedit sup veritate no pt amplius op
ponere q infamia no precessit Et io poni
dz aliud exemplum forte eni no vocavit
inquisitum vel no tradidit illi capla sup
quibus erat fienda inquisitio vel qd simile
q no Sol qro nunq in occultis sr iusta
cas criminis sunt testes interrogandi Immo et
osti concludit q satis est q certum no sit
et occultum ut si vir esset famatus de for
nicatione i gne et mlr eet iusta no dz
testis revelare hanc fornicatioz q e oc
culta q no sit si mulier esset i famata
et testis dz sup hoc deponere et si prius
iurasset extra iudicium hoc secretum z co
gitavit hunc casuz cu esset test z pande
cogeret q tale iuramentum esset temerarium ut
c litnavit de testi et i c i de crimi fal
Aut no cogitavit hunc casuz et no extende
iuramentum ad hoc ar c i de iure iur li vi
Et hoc vm nisi habuisset in confessione
q tunc no dz revelare et si pduceret ut
testis q sit ut deus et pduceret ut ho ut
c si sacerdos de of or et c dilectus de ex
ces p §z tamen c q no de peccatum reve
latum in confessione ergo q dico tibi ut a
mico hoc dico tibi i confessione vel p similia
vba § ops q dixit in confessione querendo
salutem aie sue ut singularit dt Jo in c
ois utriusqz de pe z re Hc Cu dilectus

Cum dilectus.

¶ Si is con̄ qui ē inquirit̄ iurauerit tm̄ rndere ad interrogata
p9 confessionē audit̄ volens pbare excusatone q confessiones no pimunt sed
exponunt secus si iurauit mera et plena
dice vitate h̄ d p̄mo pont̄ legatoru
inquisito 2a i q2 no dubiū pp quod fuit
fca comissio, 3a ibi mandam9 comissio
forma bimēbre zc. No p̄mo mothos deputari posse gnales inquisitores a se
ap hoc ddm ut i c statuti de rp li vi t
vi q dixi i c cu tam̄ de iudi ¶ No ar
ex tex q gnales inqsitores pnt pcedē
ad inquirendu de vitate crimina et no
receptis testib9 sup infamia ¶ Cat enī
ē q eis constat de infamia psrepte
clamore secus vr in delegato ad vna
cam tm̄ de quo dic ut dica i c sequēti
¶ No duplice formā iuramti prestandi
i ca inqsitoīs na pnt testes seu iqsiti
iurare dicere mera et plena vitate
et deh̄at forma hetur in c fi ¶ Si iurat
q ad inquisita et interrogata verarit respondebut de quo j ¶ No iiii q confessio
fca pcedete illo iuramto ad plena z
mera zc no recipit excusatōm expt9
fca q2 apnīo inqsil debuit tacē quod
tangēt ipm fcm necz admiscē aliqd
flitat q bn no fz confessio fca sb alia
forma iuramti q rndebit ad itrogata recipit excusatōm q tn̄ confessiom
no pimitut fz expomt ut in lra p̄mo
q confessio et iurato recipit excusatōm et expositōm ¶ Ite q respondens
pterimisso iuramto de calupnia pt confessiom excusare ¶ Cu hoc iuramtu calupne ut rndeat verarit ad introgata
de quo i c i de iur̄ calupnie ¶ No singlr
ex tex q ubi confessio et iurata pt retorqri ad bonu et malu de quo tn̄ p̄ma
fronte sonat i modu dz infptatō fieri
i mala pte et con̄ confitente n̄ confessiom
excusans pbet illas excusatōnes et de
hoc est iste tex sin̄r nā tex dt q iste excusatōnes al' confessioes retorqri pnt ad
bonu et ad malu et tn̄ si iste epus velit ciuile condēpnatōm opz q excuset
confessiom et excusatōs pbat fa id q dt
in c cu dilci venisset de iusti ¶ No q i
confessione alicuiq capi id q est con̄ cu
no aut id q est p eo et hoc qn surgit mala psupto con̄ id quod facit p eo de q ple
no i c i de confes li vi p lo an et p Cy
i l i C e et dica plene in c bone ī post

pla ¶ No q inqsitoib9 con̄ se ul suis
credit̄ deposito offico et ad hoc facit solet
allega ho c fa c int̄ dilctos de excess p et
c ii de arbi et c dilci de elect et ple tcti
q in c cu a nob de testi ¶ No q dict̄ stat̄
con̄ pte sey deponte lz p's sey depones
nuc dicat alit̄ se dixisse fa c ad audiaz
depsip et c sic de testi et fa iste tex in
ar in eo q dicit q iste solq exp alat zc q
i examatone testiu seu ptis no est nūc
adhibē testes fz pt pbari dcm ex sola scriptura notarij de quo i c p9 cessiom de
pba z i l de donatoīb9 C de donatōnibus ¶ Singl in xo responsiom ibi no
credit̄ iudici i piudiciu hoc dcm vr con̄
istu tex na hic credit̄ istis inquisitorib9
nisi iste inqsitq pbet con̄ p testes Jmo
dicit q isti inquisitores no recipiūt hic
ut testes fz q fuerut iudices consulati i
ista ca et sic no ob ii q vi interogat̄ de
facto suo et l puniaz C de feri Et credit̄ istis quo ad psripcōm no ad plena
ca pbatōm sic dicim9 in matre q tu de
pomt sup etate filij ut l et ff de pbatu si ¶ Ipsi dicit quod q dicat Jmo q istis
et q'mz credit̄ ad plena pbatōm ut i c
inter dilectos de excessi pla ¶ Credit dt
excludi q2 durate offico no pnt esse
testes cora se q2 alius dz esse iudex et
alius testis iij q iiij c i 2 c forq de x
sitz tu si fz deposito offi° ul si aliq arl9
ventilat cor alio iudice tuc pont adhiberi ut testes de gestis cora se si laus
vel vituperiu eis ascribi no pt de gestis
vo p se indistincte no credi de ho dic
ut no i c cu a nob de testi ¶ Singl i
xo valeat retorqri i fi, Jsta gl vr con̄ tex
na hic flebat intptatō confessionis i
deteriore pte nisi fuisset excusata interptatō excusato pbato Jdeo dic ut dixi i
nob9 zc quedā sut q pnt pit retorqri ad
bonu et ad malu et tuc est fienda intptatō ad humaniore pte ¶ Et intelle ita
i gl alle ¶ Quedā sut q lz possint retorqueri ad bonu et ad malu habet tn̄ p°
fronte aspectu malu et solu in vitiu
et tuc fit interptatō ad detiore pte et
de ho est tex hic Jdem a fortiq qn̄ aliq
sunt mala in se lz possint excusari
recipiat tn̄ interptatōm in detiore
pte ut c si de cnsa, pla ¶ Singl dilapidatōni i nlo9 fuc tu comisit ¶ Fz con̄ hoc
vr tex i l falsus ¶ Si rectu ff de fur sed
conclude ut i no ¶ Aut res ex nausea
gio fuit hita p derelicta et ca recipies

no committit furtu ymo efficit occupa
tis qz qr i nullius bonis est n'ali roe occu
panti concedit iusti de re diui § q'po
Si no res no fuit hita p derelicta s fuit
eiecta ut euitaret mai9 piclm et tuc cui
eis remaneat dns ea recipiens no reti
nendi committit furtu ut i gl 2 si simpr
accepit rem piecta no considerado an he
tur p derelicta ul ne recurrendu est ad
coniecturas. An em picat libz aptu in
mari psumedu est qr no aio derelique
di secus si clausu in pannis in volutu
et sic de similibz ¶ Quid aut inuenes
rem alti9 et no repiat dnm nuqr possit
eam sibi retinere. Conclude p9 bar in
dca l' falsi9 qr aut putauit ea p delicta
hita licet no fuiss et tuc pt ea vsurape
ff p derelictis p totu Aut hoc no puta
uit 2 tuc si non repiat dnm facta pcla
matone dz ea donare paupibz ar
auct omes peregrin de furt 2 no xiiij q v
sic inuenisti et i c qr frustra de vsur
¶ Extra gl op con tex 2 vc qr ex sola
infamia orta con epm no debuit fieri
iquisitio sup statu hui9 ecce nc con epos
2 can̄icos ex quo ipi no fuerut i famati
Ho pmo hic et i c licet de symo dt qr
vbi infamia e con caput pt fieri inq
sitio etia con mebra 2 sic etia est psupcio
con can̄icos ex quo epus est mal9 Na
capite languescete ceta mebra corpis
infirmatur Co dicit forte qr etia tanti
erant infamiati pmu dein in pl9 ptz
licz ei sit aliq psupcio mali con can̄icos
ex sola lcm psupcione no pt fieri inqui
sitio ciuis de veritate ut pbat i c qlit
i e s puto qr ex hac psupcione pt fieri
inquisitio fame con can̄icos: Na inqsitio
de fama uel de infama fit facilit cu
no sit multu piudicialis ut i c pp et
c licet § e Et ad ystu tex pt respondi
sm osti ul qz canonici erat ifamati
vel melius qr hic no dicat inquisicom fac
ta fuisse con can̄icos s qr fiebat inqui
sitio sup statu ecce na ex infamia fieri
dz inquisitio ta in capite qr in mebris
qz dz inquiri qualit se heant ta i dyo
cesi qr in ciuitate et qlit cla cans ali
os clericos ¶ Op ij et vc qr iuramtu
dz hic pstari sm forma conteta i c pre
vbi ppa expsse dicit qr inqsitio vult ysta
forma seruari Item 3o sm osti vc qr
in famia pt iurari talis forma ut iu
ret p mera et plena dicte vitate et
qr ad in terogata vacit respondebit
na bonor opstia e ii xij di nouit isi

Pmo i c licz de symo dt qr a fit in
quisitio de ctis crimibz et dz seruari illa for
ma s ut dicat plena vitate. Aut fit i
quisitio gnalit de crimie et tuc sufficit
eet iurare sm ysta forma. vnde subi
ret iurans aucops piuriu Sz con hoc
obstat c precedens quod lo i inqsitore
gnali Ideo concludit Jn qd suffit iura
re alto istoz mo dictorum qlitcuq agat. Et
hoc con videt approbare dot. Sz ho dem
no puto vm qz ppa in c precedeti dt ex
psse qr in silibz vult ysta forma obser
uari Ideo dico qr iudex dz sp exigere
sub ysta forma pdca Et si no fecit ma
le facit Acta tn tenet ut hic Na h no dc
qr iudex bn fecit s tm qrit an admit
tatur excusacio eius qui iurat sub 1a forma
¶ Vlt ob con tex et vc qr indistincte
sub quacuq forma fuit iuratu deat ad
mitti excusacio na an forma pt qs ex
iusto errore confessionis reuocare ut
i c si de confes et l error C de iuris 2
fac ig. Go dicit osti et bn qr aliud est
confessionem reuocare pp errore pba
do contrariu. vnde si ille voluiss reuo
care confessioz huiss pbare qr nulla
re ecce alienasset vel qr nl recepit
ex pnamentatione Et hc fuiss difficile
pbare Sz excusas qfessioz no hz con p
bare s dutaxat pbare occasiones suas
2 hoc tuc licz. Alij dixerut confessiom
iurata no posse excusari s hoc e fl'm
ut hic et c cu in posicionibz de iur iur li vj

Qvm oportreat

De vitate crimnu no ee i
quirit n pus constet de ifa
mia 2 tuc no inmiti vl pluri s viri
ydonei ad pscipida inquisitom et adte
stificam admittut a no pbato crime indi
cit i fronato purgacio h d pmo pont
denunciacio epi et inquisitorz dato, In
scda compiacio rei et allecio epi con de
nunciantes 2 testes Jn 3a i distreccoi inq
sitoz terplex instructio 2a ibi qr si 3a i
si nl ¶ Jlo pmo qr ad denunciacoz pbe
psone dz superior qmitte inqsitoz sero
psse inqrere no tn dz illico inqre se
veritate crim denunciatoz s pus sup
ifamia An sit de crimibus denunciatus
ifamatus. vnde ex hoc no qr ex sola de
nunciacione crimini con aliq no orit
ifamia sufficies ad inqrend de vitate
qr no bn ¶ Jlo qr inqsitione commissa
simplr sup crime tacite intellr qmissa

ut pius fiat inquisitio super fama. Illud enim
est quedam preambulum ad inquisitionem super veritate
vnde non quod gressio consequenti vel commissum et
antecedens. Et sic dicitur per quod venitur ad
consequens sit aliquo prohibito intelligitur prohibitum
esse id per quod pervenitur ad illud l. oratio ff.
de spon. Et hec faciunt ad extensionem iure c.
pe. et gl. de of. dele. Et sic litere delegatio
nis extendantur ultra expressum. fa. c. preterea
de of. dele. Circa ultimum quod non solum ini
mici repellantur ab accusando sed etiam a denunti
ando et prosequenda inquisitione. Item non quod
tam infamantes cum inimicis et consanguineis in
inimicorum sunt suspecti de quo in. Item non ex
hoc ultimo quod licet per inquisitionem nichil sit pro
batum contra infamatum tamen ordo et simpliciter cogendo
reus nunquam absolvitur sed indicitur sibi purgatio
propter infamiam ii q. v. presbiter sive vel in c. ii de
pur. ca. in gl. Item in gl. i ibi nam socios Sol
ue hoc contra ut dixi in c. repellantur supra e.
Item in gl. ii ibi igitur ista gl. vult quod in causa cri
minali non admittit consanguineus pro consanguineo
Ideo isti poterant repelli. Abbas dicit quod vero
Jo. an. quod si agitur de crimine criminaliter ista gl.
nunquam procedit potest satis si civiliter de crimine
agatur quia tunc etiam frater potest esse testis pro fratre ut
in c. litteras de presump. Item quod hoc tamen non re
pitur prohibitum gl. admittendus ut l. i ff. de
testi. et c. i et ii eo ti. sed gl. ii quod vero velle
quod etiam in causa criminali admittatur consanguineus
neus si est adeo bone fame et opinionis ut
non presumatur deviare a veritate eodem consan
guinitatis. Et Anto dicit hoc arbitrarium
Sed bar. in l. qui testamenta ff. de testa. ubi hanc
materiam prosequitur simpliciter dicit ipsum re
pelli in causa criminali et cetera. Circa hoc puto
sic fore distinguendum. Aut est causa mere civi
lis et vi. gl. in c. in litteris de testi. sicut non est
supra. Item nota et vi. quod non gl. in l. i et l.
parentes C. e. Aut agitur de crimine civi
liter et tunc in actione iniuriarum nullo modo debet
admitti consanguineus vel affinis pro consan
guineo quia iniuria illata uni ex consan
guineis videtur illata omnibus de consanguinitate
vel affinitate ut l. lex cornelia ff. de in
iuriis. Si non est alia causa si sunt in potestate
eiusdem non debet admitti ut no. in d. l. parentes
Si vero non sunt in potestate eiusdem tunc debet ad
mitti sed cum distinctione affectionis. Et
idem videtur cum agitur de crimine civiliter sit si agitur
causa civili ut in c. in litteris de testi. Si vero
agitur de crimine criminaliter tunc aut prosequitur
condemnationem punitionis et erit arbitrarium quantum
tunc credatur ei. Item admittatur sic procedit
gl. in q. v. in fin. et pro hoc adducit tex. in c.
tamen post principium e. ubi sunt adducti sunt contra fratrem

teste in causa criminali. Nec illo responsio ibi apparet
repulsus. Aut prosequitur iniuriam propriam et tunc pro
cedit dictum bar. et sunt dicta l. lex cornelia. Et
usque ad quem gradum repellatur potest dici quod vsque
ad primum gradum ultra quem non repellitur testis
contra consanguineos de quibus in l. lex iustis
ff. de testi. canonisata xxxv q. vi vel potest dici
et melius quod attendit quantitas affectionis
secundum consuetudinem patrie nam in aliquibus
locis dilectio restricta durat inter consan
guineos vsque ad tertium gradum tamen in aliquibus
locis durat in differenter inter omnes homines
eiusdem cognationis ut in c. postremo de
ap. secundum Jo. an. Item in gl. in verbo ad denunciandum
nisi Jo. an. dicit quod in evangelica denunciatione
procedit opinio Jo. ut admittit infames si non
est criminosus sed in denunciatione iudiciali
ut canonica procedit opinio bar. secundum prosequere litis
articulum ut plene no. in c. novit de iudi. et ibi
dicam. Item in gl. in verbo criminosus no. gl. ad quem
cottidie fit remissio et postea in quantum dicit quod in
inimicitie capitales sunt graves sunt que sunt de
statu hominis ut bonis eius vide gl. in l. licet
ff. de arbi. ubi gl. dicit quod inimicitie capi
tales sunt cum quis minatur alicui mortem
vel cum odit ad mortem vel qui accusat eum c.
criminaliter idem dicit quando est quo de omnibus bonis
vel de maiori parte ut c. si te. de rest. spo
li. vi. Nam bona temporalia sunt vita hominis l. ad
vocati ff. de advo. di. iudi. Dic ergo et quod
licet id sit regulare tamen quando quis spoliatur de proprietate
parte rei oriuntur inimicitie capitales ad
hoc c. attendens ii ut lite non contestata c. ste
tum quod de rest. spo. et ex facto honesto quando
oriuntur tales inimicitie ut l. i ff. de his
quibus ut indig. xxiiii q. v non est crudelis
Ideo melius in hoc versatur iudicis arbitrium
an inimicitie dicantur graves vel leves et hoc
quo ad primum dictum gl. Sed in quantum gl. in eam dicit
relinquendum esse arbitrio iudicis que in
imicitie repellant dicit tamen Cy. quod inimicitie
capitales indistincte repellant ut hic dicam
in c. attendens supra alle. Si vero non sunt capitales
tunc procedit gl. scilicet ut recurratur ad arbitrium
iudicis l. i ff. de questi. Item quod ad repellendum
preceptum inimicitie non sufficiat quod facta sit
reconciliatio dummodo sit recens quia inimico
et de recenti reconciliato non est credendum
seu confitendum ut in q. x c. ii ubi bonus
tenet. Secundo aut si supra redditi testimonio
erat inimicus sed ante primam reconciliatus dicimus
quod non credit ei quia in presumitur tunc dixisse falsum
propter inimicitiam reconciliatio supponeret licet
tollat inimicitiam non tamen falsitatem si quam
dixit ut in gl. et in auct. de testi. § si vero
et ponit Jo. an. in addi. supra § quam in pri.
In gl. in verbo ~~famosus~~ infamis no. gl. quia cottidiana
est et summo in hoc arte sic distinguit quod a
p. vitas

adhibuit nudu misterium et eo repulso
pt iudex ex officio pcedere vl aliu pmorte
inq̄sitoris instituere vl no adhibuit nudu mi
sterium sz fuit iure et tunc eo repulso iudex de
sup sedere prout posita in gl ¶ Dñi aute
de exhibuisse nudu misteriu dic q si no e
expssu nomie impetrit ut qz dt ppa ad au
diaz nraz pueit ex multoz clamore et tunc
vr adhibuisse nudu misteriu Vt si dedisset
ppa lras sine illa fcr aut ubi est expssu
nomie impetrit ut s hic in satis placet
¶ Quid aut si impetrans fuisset ex officio
Jnno concludit ide sm dcam diffinitoz sz
vi gl in d c i de rp li vi pcdet vna sit sm
Jnno ul ppa mandasset inquiri de fama
q tunc si constat de fama p viros ydoneos
pcedi pt ad ulteriora lz impetus repellat
qi velit Jnno dic q ubi mandat inqri
de fama ipe ppa no hnt respctu ad im
petrante Vnq ideo no est pcedend in tex
¶ Sz ex gl geo nuq ppa simpr inquisicom
committens teneat sp delegatus prius inter rogare
de infamia Conclude aut simpr
commisit inq̄sitom et nulla mentoz facit
de infamia et tunc sp delegatus pus dz in
quire de fama qz vr hoc comissu tanq
pambulu ut s dixi et si pcede vellet
sup veritate no facta prius fide de
fama potit appellari ar hic et c ij c ti
li vi Et hoc oms concedut/a ppa fecit
mcoria de fama q dt mltoz clamore ad
nos pueit tlem infamatu de tli cmne
et ideo mdeas et Et tunc dt jo q dele
gatus no tenet iqre de fama cu ppa
eu asserit ifamatu / Con asserit tn q
pvenie hoc ppam q inimicos et cōspira
tores denunciat ul falsa relato fta est
ppe lz p alios jo an distinguit et bn q a
ppa hoc asserit pubia assertia aut p vba
narratia pmo tn pcedit opi pma Ro
tm opi tn et vi in spe iti de inquisicoibus
s nunc inittenus vs hic aut nond Et ibi
dicit jo an vba assertiua sut si dicit si con
stat nob tlem in famatu ecl vl vba fi
dedignia pcepimus tlez i famatu ecl ul
psilia vba hoc em no est opus iqre de
fama Et fa ho dle litter de pba vba na
ratia sut si dicit mltoz clamore ad nos
pueit tlez infamatu et na nunc ppa
no asserat eu infamatu ul ls pcepisse
a fidedignis Et ide si ppa dicet relatu
fidedignioz pcepimus tlez comisisse hoc
kmie na phoc no tollit pcessu fiendus
sup fama na psupposito q a fidedignis
pcepit delcm cmissu no tn sequit qd

ille de hoc sit ifamatus ut pbat in c
inquisicom j e s iii ¶ Sz iuxo hoc dicit
inq qualit valeat pcessus sup vitate
cmini no facta prius inquisicom de fa
ma Concludo assumedo mlta dca doc
hic et in c qlit j e et alijs addendo q
aut iudex est delegatus aut ordinarius
Si delegatus aut facta est mento i rspto
de fama mo quo supa et valz pcessus sr
vitate ut s dixi aut no est facta i rspto
mento de fama et tunc si iudex pcessit i
quisito pnte et sciente et no ctradicete
sup veritate obmisso pcessu infamie et
eoz pcessus q ista excepto no pcessit i
famia et est dilatoria et inducta i fa
uore inquisiti ideo sibi imputad si a
pn° no excepit ut d c ii e ti li vi Aut
inq̄situs erat pns Sz ignorauit q te
stes deponent sup pn et no vz pcessus
ut in c inquisicois s in j e vbi est tex
Si no erat absens et no contumat tunc id
ar dci c ij. Aut contumat et no pt oppone
ista excepcom q no pcessit i fama n
pcessus sit i eo statu in quo si pns esset
fuisset pcessu ad actu qui solz fieri pg
lit q no admittet amplius ut in c i de
elect li vi vi no dem Jnno i c pterea
de dilat i vlt talupna No on dz esse
melioris condicois contumax i opponedi
facultate q obediens qui fuit pns et
pi dem Jnno ita limito palle c ij c ti
li vi vbi tex cogit pntia no contradicetis
sz ut dixi Jdem intelligo qui erit absens
contumat vi optimu tex maxime qua in p
ncia c vbi de cmi Sz si inquisitus pns
opposuit q no inquirit de fama et appel
lauit et tunc no vz pcessus sup vitate qre
ista est legitima ca appnis ut hic et in palle
c ij Et si est delet dz recipe testes sup
infamia n satis est q dicat sibi consta
re de infamia ar hic et in dcto c ij et
e sedit hic osti Si no est ordinarius
Aut pcedit allo pntr pmouete inquin
sicom et id q s Aut ex suo officio pure
et tunc si vult pt recipi testes sup ifamia
sz si no vult et constat sibi de ifamia
p investigacom exo iudiciale facta cpitu
nuqz ps condicat pt pcede sup vitate
ut c qualit j e satis em est q ad eu
pueit frequens clamato n qz aliu fac
fide sz si iste opposuit dd q pmo no e
ifamatus tunc oz q apud iudice appo/or
dinariu fidem faciat de fama ut no i d c
qualit j e et in spe iti de inquisit s nunc
tractenus vs hoc aut qnota bn qz exhns

hec practica alibi no sic bn collecta
Item quit inquid pbata ifamia p testes
possit inquisit se pbare bone fame se
esse et sic repelle inquisitom sup vitate
z tolle pbatom male fame et est li qo
notabilis et subtilis et cottidiana et va
rie opi repit jo hic sentit q no dz ad
mitti pbato sup bona fama q vox seu
stratoria Nam si tenit dicet et q esset
h male fame z mille q cet bone fame
pbato sup bona fama no relevat quia
saltē remanet infamat apud aliquos et
illo respectu fienda est inquisito Q Tam
tet oppositu Concludes pbatom admitte
da i toñriu et est standu dict plimo
et ide spe in palle ti s nut tractemus
v quid si pleb osti dicit q pbato admitti
s an spuidicet toñrie pbatoni debeat
attendi qd heat tois uox extior et
attendi debet qlitates testiu et psonar
et sm hr iudex arbitrabit q pbato p
ualet Jmo tangit i c inquisiton j e et
poni vbu infine poitu quod repit in
brigmali no appz quid velit sm jo ipe
vero jo an dt q si pmi et sdi testes de
ponut sup fama vicinie tut pcedit dcm
tan Aut pmi testes deponut se vicinia
et sdi de alio loco z pcedit opi po et
sic pbata erat ifamia hoc dcm i distincte
no pcedit s puto jo an bonu hnisse in
tellctm ut i dicta d cauto secudo jo i d
c inquisiton dt q si testes deponut de ifa
mia et tois uox est in opposito deq iudex
ppris auribus pt se informare tut no
fiet inquisito ad dictu illor testiu ph fa
d c inquisiton i fi j e Aut iudex prec
dicto mo no pot se informarē s recipit
testes sup fama et tut aut vtriq test
deponut sup fama hito respu ad toci opi
et habet locu dcm tan Aut hito respu ad
se q testes vnius ptis dnt eu infamatu
apud se Alij dnt oppositu et tut iudicet
puritato eo quo est infamat apud viros
pudos u q v omnibus Ergo no assumedo
aliq dca bar q posuit i tonb qomb i l
de more s tormenta de questionaio sic di
stingue q aut testes vtriusq ptis depo
nut sup fama dusi tpis Aut sup fama
dusi loci pmo tau eo quo pbatoes sut
omio toñrie hito respu ad tpus et ad
locu standu est testibu mi ydoneis ut
no in l ob carme ff de testi et i c imca
e ti fa l iii ff c et q no i c tua de spo
Si testes hnt inde sut equales z tut

stan dz ul nuo ut eqlit testiu lz bar alit
senserit p hoc tex i d l iii et in d l ob
carme z iiii q iii si testes z no sn in c
audit de psp et p gl i c i e ti lo vi ff
maxie i infamia attendeda est visili do
q ut dicat bar no ffc dice testes i fa
mia ee aput ptm q vane vores ppli
no sut audiende ut c osq de cler sd
dz reddi causa surges eo visili psuptoe
q bn no et ide tacite sentit hic Jmo
in hoc ultio Si no testes vtriusq pt de
ponut sup diverso tpe ut q pbat in
famia exnsteris tpe malesicij comissi et
bona fama pbat p alios testes deponi
et tut pferenda est ista scda pbo q po
tuerut hoies mutare bpi ut l ij ff si
quis bo pos et fa c no dz de consang z
af et c recte xii q i Si no pbones co
cludut sup diusitate loci ut q testes vnig
ptis dnt eu ifamatu in tali cast Alij
dnt eu bone fame in civitate et dz tut
attendi ex circustantijs q pbones pvalet
finge eni delictu comissu i loco parti
distante a civitate et a castro na tut si
ifamia est in cast z bona fama i civitate
dz iudex attende ad cam sup q se fundat
testes et si oia sut visilia pbato sup
bona fama confundit alia pbone ut
no in sili i l amouendi ff de iur uic
et c si e ti secus esset vbi infamia
esset i loco comissi delicti z in alio loco
esset bona fama q tut pcedit opi jo an
qm adhuc causa vestigio et puto eu in
tellexisse Seqtur Cum dilectus

Cum. dilectus.

Cum supplicu gubnaius ex toitato
et ei conspirator et ideo q no pmonuit
a denuntiatone repellit h d jo istruit
iudices sup declinatorijs et eis desfac
sup pncipali 2o in hito si mandat ibi
eade Q No pmo ibi quo pnoie q lz acta
io fieri no possi palm seu scriptura ij
q iii pscripta tn denuntiato pot fieri per
aliu ut hic et c licet s e Et sic pot int
venire prur de q in c sup his et c ve
niens s e Q No ii ibi tut siusse quod
ad considanda validitate rescripti respad
ydoneitatis impetrantis attendit tpus
impetratonis de quo s de resp cu cau a p
gl c dilecti de pben Q No ar q gubi
narius et sic vilis psona pt denuntiare
Na hic considat ex toitato lata no sup
consubinatu ygo solus consubinat no
fft s con puto vni ut no s c pxo z ij

q i ſi peccauit z c nouit de iudi Et ad
iſtu tex respondeo q hic ſit mencio de ex
coicatone ad maiore aggrauacoz ¶ No
qo ſine lre cp pendele denunciato q ſupi
orem no dz ſupior pcede in aliq cauſa
con ſubditu Sz ergo puto dicendu q aut
impedit aliquo mo in ca et dz ſupior
ab ope ceſſare ut in c olim i e No con
tenet inferior denunciatones obedire
pcepto ſupioris denunciati Si inde ſur
gat impedimtu cae ut ibi aut ex i
pedimetu ſurgit et tuc tenec ſubditus obe
dire et tam ſub eo age viij q iiij nonne
dus et in d c olim ſz pt eu tamq ſuſpectu
recuſare q exhat denunciatde oriri
ſolent inimicie capitales int denuncia
tu et denunciante ut l i ff de hijs qui
ut indig z c ppoſuit z c adhet d appella

Inquiſicionis:

Si crimine in modu inquiſicdis punt
impedit ex pq pacta pnaz ordis
execucom et bnficy retencom h d pmo
uſq ad § tercie Sz comphen do omez
mente lre et cam lec ſic pt ſumari
Crime pbatu in modu inquiſicoms re
gulariter pena ordinaria no punt ſz ſi
nimpedit ordinis execucom fit diſpo ſic
i accuſatone Et ſi impedit tm bnfici re
tencom fit puaco n pt iudex hac pena
moderare h q c h d di Ita pmo ponit
qſultaco 2o reſpo i inquo ¶ No q mit
cius punt conuictus de crime pvia inqui
ſicoms ſic pvia accuſacoms ſi crime e
tale fit depoſico ab officio z bnficio ut h
z c ſup hijs z § e et c iii de pe ſz finis
inquiſicoms ſic pvia accuſacois Si
crime eſt tale fit depoſico ab officio et
bnficio ut eit z c ſup hijs cat hec no eſt
ſz dz imponi pena minoz ut i dicta c con
tra c qualit i e Et hoc indubitatu de
iure canonico de iure aut ciuili no re
pio q fiat hꝰ dra i mo pcedendi impoi de
penazu ſz par pena imponit et ph c
bonus tex in l iiij C de ſepul vio fa l
ordo ff de pupp iudi et q no i l ij § ſi
puplico ff de adult Ex hoc infero contra
no le dcm q condepnatus de crime pvia i
quiſicoms de quo condepnatus pvia acca
coms efficet infamis ciuitat infamia et
ſic ſaltē de iure canonico pcedat gl iure ci
uilis q vir gcie ut l iii § ptcrea ff de
ſuſpectis et l ſi C e e l i C de mo milita
licet bar ſeruat oppoitu in l infamie ff de

pupp iudi Sz pt ſatis eq bn diſtingui
inter ius canonicu et ius ciuile ut de
iure ciuili no currit infamia Et pcedt
dcm bar q q mo pcedendi no altecat
pena licet de iure canonico pcedat dcm
gl rone pdca q no Et pot eſſe ro dſt
int ius canonicu et ius ciuile q de iure
ciuili regulariter no pcedit pvia inqui
ſicoms ſz tm in quibq caibq except ut
no in d § ſi pupp co ſz de iure can co pce
ditur indiſtincte pcedete infamia ut i c
qualit i e In vno tn gue quis grauat q
pcedet ſine accuſatore ro no nnzo ſi i
alio releuet ſ ut minoz imponat pena ar
l cu qui § in puppillaribq ff de iure iur
et c cu p de of dele ¶ No ii o q no
omnia crima depoicone digna impedi
ut ordinis execucom ul bnficij rete
com et pq pacta pnaz Et pone ex m
in adulterio vel furto Ita ſiquis pagit
pnaz licite pq amiſtrat in ordie ſuo
q quo in iudicio nuq vincit ut i c que
ſiti de tempo or et dr ut ibi no Quedz
vero ſut crima que impediut ordine ul
ordinis execucom ul bnficy retencom
pq pacta pnaz qitumq ſint occulta
crimina ut homicidiu Ita homicida
nuqm pot ſine pcto miſtrae in ordine
qitumq peniteat et qitumq crime ſit
occultu l di miror et c ſi de tempo or et
c ſic de hom Et ide i ſymoiaco in ordie
Nam cu ordo ſit vicoſe receptus nec ha
buit execucom nuq ex pena pt hoc ex
pena purgari q tutus ordo occidit ut dt
tex in l i ff q vnq cu vni ¶ No iiio
q cu pceditur pvia inquiſicoms iudex
pt modare pena et ad ea moderanda
dz conſidare qlitate pſone et exceſſus
Et no q h duo ſut adutenda i impoicōe
pene vbi pena eſt arbitria ut no i c cu
quida de iure iur ¶ Nngl i iſl dcm ergo
iſtud coiter dampnat q et mlta alia
ſunt q impediut ordinis execucom et
pq pacta pnaz de qbus no in c nyſi §
ppter de renu et i c extende et c ſi
de tempo or et dic ut ibi Sz hic ponit
iſta duo gra exempli et ea q gra exepli
dnr non reſtingut diſpoicom ut c i §
ne clei ut mo Unde et blaſphemia fuit
vno exemplo contentus l ita vulnialus
ff ad leg acquil Et imo vnicu tm po
ſuit exemplu in c in audiaz de ſen ex
pdeo bn dicit h gl q hic ſicinet regula
in oppoitu exceptis iſtis duobq ¶ In gl
ij in vo accuſatus i ſz no credo imo dicit
q et ad pena exo ordinaria iſte ſe non
obligauit q lic ſit ſilitudo in accuſatoe

et missione ut utroque casu conuictus priuet
officio et beneficio tunc est dissimilitudo quia ac
cusatus degradatur sed inquisitus non sed tantum
remouetur ab administratione et a beneficio ut
i e c qualiter et quando et quod debeat se obligare ad
penam talionis quia in istis casibus fit depositio
sic in accusatione nec procedit dominus Innocentius
et c qualiter i e per allegationem ponit regulam sed illud
c solet casus exceptum ubi sit depositio Nec
apparet differentia realis inter degradationem et pri
uationem officii et beneficii sic tenet Innocentius
nam priuatus perpetue officio et beneficio satis
dicitur degradatus lex enim non est imposita ver
bis ut c commissi de elec li vi nam vide
mus quod talis promotor denuntians priuatur ut
c iii de calump Item quia contra promotor non obligat
se ad penam extraordinariam cum decidit ab
obtento ut c sup his § e ideo fortius dicitur
iste promotor inquisitionis puniri si defi
cit cum tendat ad penam in istis criminibus
conceptis Et si diceremus contrarium omnia aperi
rentur fraudibus fatuus enim ille esset qui
per inquisitionis viam posset impune suam inten
tionem consequi intentaret accusationem Et
tamen hoc dicto obstat consueuit contrarium modicum
dicitur Sed ergo puto forte distinguendum de cri
mine Aut enim crimine impedit ordinis
executionem et tunc cum immineat depositio
etiam ab ordine procedi debet et fieri inscriptio
ad penam talionis et procedit opinio Hostiensis Ius
enim considerat effectum pene imponende
et non modum procedendi ut clare colligitur
in c ~~§ his~~ sup his § e si recte ponderet
Ubi enim dicitur quod accusatus debet se inscribere quia
tendit ad depositionem denuntiat vero quia
tendit ad correctionem ideo non inscribit sed
promouens inquisitionem non solum tendit ad
correctionem sed etiam ad depositionem ut in istis
criminibus debet fieri inscriptio ad penam talionis
Et si dicres simile denuntiationis et correp
tionis correctio sed propter qualitatem criminis alte
ratur pena dico quod idem est nam conspiciens con
conferrendum tamen mittit et repellere a confessione
sed propter conuexitatem cum iste deuire fuit pro
uat perdit etiam ius quesitum et hoc respon
obligat se ad penam extra ordinariam ut ibi
sed non ad talionem quia non priuat omnibus beneficiis
habitis ut ibi dicit tex Sic ergo priuaret
etiam habitis haberet locum pena talionis ut
ibi premittitur lcra Cum ergo in casibus his conceptis
et similibus fiet depositio ab ordine et a
beneficio ideo debet habere locum pena talionis et
hec ratio videtur esse inconuincibilis Si autem
crimine est tale quod non impedit ordinis ex
ecutionem sed tantum beneficii retentionem et tunc
dic ut i dicta quia non debet fieri depositio ab
ordine sed tantum priuatio ab illo beneficio et non

habebit locum pena talionis quia non tendit
ad depositionem sed quia decidit a beneficio obtento debet se
inscribere ad penam extraordinariam sicut facit
excipiens qui decidit ab obtento ut i d c
sup his ut in d c sup his In c gl ibi et
helin Et huic conclusioni assistat Io an dicens et
bene quod primo amonito postquam hec effectum quia
sponte desistere dimittere posset beneficium
et non expectare iudicium Item postquam desistere
ab executione ordinis Concludit ergo quod
non fienda est ista amonitio ut satis probatur
in d c licet helin In c gl i ut priuetur
beneficio et officio Glo ibi hanc particulam vero sus
pensione Nam priuatio officii et beneficii est de
positio Si forte gl intellexit ut dicit Io
an de officii administratione ut sequitur in gl
quasi velit dicere quod conuictus per viam inqui
sitionis de crimine quod tantum impedit retentionem
beneficii debet administrare officio et beneficio Et
forte habuit respectum ad beneficium ecclesiasticum
ut est officium sacriste et magistri scolarum et
ista tamen littera hoc non tangit Ideo tamen vera est ista
glossa Secundo nunquam vero gl residet est ut fiat differentia
inter regulares et seculares ut seculares etiam de
ponatur ab ordine si acquisiuerit be
neficium per symoniam sed regulares non sed debet con
siderari modus procedendi per c cum dilectus
i de symo Sed contra hoc dominus facit quod ipse
met bernardus dicit in gl se ubi facilius vult
remoueri regulares quam seculares Et sic
hanc gl doctores qui nichil dicunt nec alii declara
rant sed sup tex dicit ostendit quod licet beneficium
sit symoniace receptum non tamen debet fieri de
positio ab ordine nisi in duobus casibus
ut in casu c ii i de symo s qui acquisiuit
beneficium conuictus symoniace Et casus quando
beneficium habet etiam ordinem annexum sed non
video rationem efficacem quare hoc ultimo casu debet
fieri depositio ab ordine ex quo processum
fuit per viam inquisitionis nam licet beneficium
habeat ordinem annexum symonia non est
commissa in ordine sed si licet plus illum or
dinem et pecuniam dedit et habet beneficium
certe symonia hic non est commissa nisi in
beneficio Et ideo in hoc articulo aperiendo intellectum
c puto dominum quod similitudo inter accusationem et
inquisitionem in istis criminibus et ista tamen vult
ut si crimine impedit executionem fiat ordi
nis depositio ab ordine sicut in accusatione
sed non imponet alia pena acrior que in
ponitur accusato et conuicto de tali cri
mine ut perpetua detrusio in monasterium seu
in alio carcere ut c ut fame de sen ex cu
si Si non crimine impedit beneficii retentionem
tunc tamen imponit penam priuationis beneficii

Et in hoc ptedit sit in accusatione qz sic
dz puari bnficio in accusatione ita puari
dz p via inquisitionis nec pt iudex mo
derare ista pena imponenda z dimittere
sibi bnficiu sic posset in aliis crimbz et
hoc noluit ista lra dum dicit q in aliis c
inibz pt moderare pena qr dicat i aliis
pt sibi dimitte bnficiu et impone alia
pena sz sti impedit bnficii retentoni h
no pt fieri sz dz puari bnficio sic fieret
in accusatione. Et ista duo posita i tex no
denotat omnimoda silitudie sic ipsi c
dicit S de si t c dapnamus Et hec duo
relata addiuisa denotat varios effus
sic in sili hetur in c ab excrato de reb Et
sic intellcty clare pbo prom huius
lre Nam ro altandi pena inistis cri
minibus est qz no pdest pna qu impedit
ordinis executo qr puato ab ordine
fieri no dz sup nam ipius inquisitionis
Ita ro spalitat restrigit dispom gnale
ut l iii pr § dulcissimis de le ii z q no
p Cy in 2a nulla de re iur li vi Et p
hoc cessat dca q gl ponebat int regula
res et sclares Et hoc na c dilectus de
simo loquit qn simonia erat comissa
spe inexcitatis ideo retento ordine potat
ponitere et ob hanc cam no fit ibi depo
sitio ab ordine sz fuerat illa iure vicose
acqsito exerceptione et detrudit in alio
monasterio. Et p hec clare hec intellctus
huius c et glos ¶ Sz con tex et pdicta
opponit de c qualit i e ubi dr q p via
inquisitionis ad puatom instratonis
i bnficii qr in inqsitione est pena cta ma
le qo dicit lra in si du dt q in aliis crim
bus iudex pot modare pena exdict goss
hic et spe in de inquisitiom § pe in pn
colligitur aliq solutiones pa q illud c
lo in simpliabz clericis. Contrariu in plat
et hntibz amistratom Ia so q hic cau
prede pt in leuioribz crimbz in qbz mode
rare pt iudex pena sz c qlit loqt icra
uioribz in qbz puari dz bnficio amistra
tone et IIa so q id c ptedit qn iudex p
cedit alio denuntiate et pmouete i qui
sitionem et tondente ad hoc ut denuntiatus
puet amistratone Ideo in po illa pena
ad qm agitur i c lig helij de simo sz
hic loqt qn iudex ex suo mero officio
ptedit ¶ IIIa So est no lior qz regular fieri
mon est pbatu p via inqsitionis fit pri
uatio ab amistrane sz si delictu no im
pedit executom ordinis sz retentom bn-

ficii ps parta pmaz pt iux illa pena
moderare sdm qlitate excessi z ppone
Et hanc solu ros sentit osti et tenet d
anto et plz in plus retero ¶ In gl ivo
Alioqn no pmat plus. No bn gl ex qua
collige modu cognoscendi qn iudex in
arbitrariis excedit modu imponendi
pena Ita si impomit pena cotra ordi
naria ul maiore cotredit modu Ita
si datur sibi arbitriu ut modat no dz
auge ul puire tm sic si ordinarie pu
niret. Et io si crime no impedit execu
tom ordinis sere retentom bnficii no
pt iudex p hoc clericu priuare bnficio
et officio qz puiret tm ac si ordinarie
fuisset actu sz bnficio tm priuari poss
ut dixi sup predcte gl et sic intelle
hanc gl Adde vnu aliu modu cognosce
di iudic indiscretom i istis arbitrariis
qn cotredit pena consueta impom p tli
delicto ista est glo i l. ho ff de pe i vi
gl in l quid ergo § pena grauior ff de i
fa No pretue istud dctm q arbitrariu
iudicis i impositione penarz restrigit
ex consuetudie Et insi gl h dca no p
tedit int regulares et sclares quo ad istud
arclm qz ut in ptei gl dixi in utraqz c
pena priuationis ab amistratoe si delcm
est graue licz iudex posset moderare
pena. Sz pt saluari gl ut in regulari
bus sufficiat delictu no ita grue sic in
sclaribus ut in d c ptuas i fi de simo
nc iudex ita de facili inducit ad dispen
sandu cu regularibz sic cu sclaribz qz de
lcm est mg in sclaribz regularibz q tn
intelle restrigendo ut no so an ir acu
satus dehere li vi Ce Terre

Terrae. Cum no infamatu sup
veritate criminu in
quiri no debz. Et si libellus famosus obla
tus fuerit cum cu in secreto nc sup pnli
tredit testi qui iuratus dixit scilicet cum
que inqrit inimicu Idem si hoc dixit
ante iuramentu nisi ipm psumat ho dixi
isse in fraude h d usqz ad § qsuisti po
formiat tres qones Ro solut ibi adhoc
cil pt subdiuidi pma pts et est 2a sm
tres qoes et totide rones ad easde ¶
No q iudex no dz pcede ad aliqd puiend
nisi tela iudicii recte processerit cum illud
Et pt illectio in pma qoe intelli in laplr
pmo qz eo iuditiu ul in medio nlla tela
iudicii porre ut aliq compebut z iurato
confirmabut tunc cum sisse certu crime
Certe ex hoc iudex moueri no dz ad pu
niendu ul inquirendu ad puniendu no

q̄ nō pressit tela iudicij tōn illū et
sic desicit accusator verus et ordo iu
diciarius ad inquirendū et q̄ nō q̄ sine
clamosa īfamatōne nō dz fieri īquisi
tio et dīa paucoꝝ nō īfamat ut ī s̄ pp̄
¶ Ꝉᵒ pt intelligi q̄ formata tela iudi
cij sup infamia testes deposuerunt sic ve
ritate tenens et ex hoc tā iudex non
dz procedere ad puniend̄ tū q̄ testes deposu
erūt nō iurati supueritate tū q̄ obmis
sus est ordo iudiciarius q̄ p̄mus debuit
fieri inquisitio sup fama hoc tū vltimū
limita ut hetur in c tū oporteat ꝯ c 2
ibi dixi in c ii e ti li vi Et p hoc decle
rat̄ p̄ma rō tex ¶ Nō q̄ inquisitio fieri
nō dz ad petitones ipoꝝ qui cedula por
rigunt ad infamia alterius, Rō q̄ tales
cedule nō infamat ut ī pz ī si c Ex
hoc collige q̄ nō dz procedi nisi iis cont
q̄ cedule formate sūt instet et petet
statū terminū porrigentibꝰ ad pbād
ea que sc̄ipserūt ut v q i p totū et l
diffamare C de inge 2ma Et p h̄c
declarat̄ ii q tex 9 ¶ Nō iiiᵒ q̄ testis
licite interrogat̄ an sit amicus an ini
micus n̄c p hoc de interrogari si ꝯmisit
crimē Cum inimicitia possit esse sn
crimine ut ꝯ c c repellant̄ z c tū
p ¶ Nō nō q̄ respondens se diligere
ptem et indirecte eam se asserere ī
imicū se ptis nō teneat sic hoīes adi
uicem diligere cū necia inter eos q̄dā cog
natōm constituit ut l adoim ff de iust z
iure et de pe di iii s̄ proximis ¶ Nō q̄
testi asserenti se inimicū alti9 creditur
quo ad hoc ut repellat̄ a testio lz nulla
cā inimiciae allegat cū cū deponit
de facto p̄p̄e ꝯsce nō est necē exprime
cām satis em̄ est q̄ est inimicus ¶ Nō
ulterius q̄ nō omē pctm mortale etiā
repellit a testio maxie qn̄ tale pctm fu
isset ꝯmissum ut euitaret onus testioī
et hoc sequant̄ pbat̄ hic meli9 q̄ alibi
et adhoc allegaui hāc lrāz 4 c testioꝝ
ꝯ de testi nam fraudulēt dicēs se esse
inimicū ut euitet on9 testioī peccat
mortlit̄ q̄ dicit mendaciū ī tā p̄pa pxīj
q ii neq̄uis et c i ī de sal et mēhilo9
talis ~~recipit~~ recipit in teste ī creditur
et ut hic ¶ Nō ult̄ q̄ signant̄ facit ista
lrā ad mā tacta p bāc in l eos ff de
fide z dixi in c p tuas de pba videlz
q̄ dicens rem extra iudiciū nō rez di
cere contrariū in iudicio vnde stat̄ priori
dicto nisi p̄sumat̄ hoc dixisse in fraude

Ꝉo h̄c nā singlarit̄ dici posset limitaᵒ
ad nota in loci p allet ut si testis forte
vilis fortune dixit ī pntia ptis peteī
aliquid quod venit in fauorem illi9 ptis
q̄ p9ᵃ in iudicio p̄stito iuramto dicat con
triū q̄ dz stari 2ᵒ dicto q̄ satis pt p̄sui
testem illud dixisse ex̄ iudiciū ut placz
pti timēs ei9 potenciā Ꝉz cōn vltima
q̄oꝝ tēpo ē pponit̄ hic em̄ questitū fuit an
debuit adhiberi fides dictis illoꝝ testiū q
p9 iuramtū dnt se esse inimicos ptis Et
respondz distinguēdo q̄ nō vr̄ em̄ ex quo
testis semel deposuit dictū suū necz ī pnīᵒ
dixit se inimicū nō dz audiri si p9 dicat
se inimicū q̄ sicut ꝑ directe testis nō pt
corrigere dictū suū ut ī c ptea de testi co
ḡe ita nec indirecte ar c tue ꝯ p̄nit̄ z ix
tum qd dᵉ r̄ iur̄ li vi. Ꝉo distinguendo 4 co
phendo totā mā hui9 vltie q̄onis. Aut te
stis dixit se inimicū anq̄m iuraret seu
pduceret̄ in teste si p̄sumit̄ hoc dixisse
in fraude tex vr̄ hic et eū recipi nō de
bere puto hoc procede qn̄ inimicitia erat
capitalis ꝯ si nō erat capitalis vl̄ de hoc
dubitabat̄ nō dz iudex p p̄ totū dictū testi
desistere ꝯ interrogare dz teste de qua
litate inimicitiaꝝ nā nō sufficit aliqd
ppone in gn̄e qn̄ nō ꝯtz sp̄es ꝯcreta sub
ꝯne sufficit ad intentū ut est bo9 tēo ad
ꝯl in c pia de except li vi Cū em̄ nō ob
inimicitie repellit ut dixi in c tū oz
ꝯ c nō sufficit dice ꝯnalit̄ se inimicū ꝯ
si dicat se capitale inimicū nō dz recipi
in auct̄ de testi s̄ q̄ dr̄ et nō ī c exp̄te
a c c tū cā de testi Si aō inimicitie nō
sūt capitales dz testis recipi 4 q̄ntā fi
des sit ei adhibenda relinquit̄ arbitrio
iudicis Et tū hoc tempamtō intelligo
ꝯtū tex Ꝉz nō cōn iudices qui contenti
sūt sola respōe tū testis dt̄ se inimicū ptis
hoc em̄ fieri nō dz ut pz ex p̄dictis Si
vō testis dicit se inimicū ptis p9 p̄stitū
iuramtū ꝯ anq̄m deposuit aut̄ tūc dt
esti et sic an et tēo q̄ et si p̄sumat̄ hoc
dixisse in fraude nō est adhibeda fides
sup pn̄li q̄ aut dix̄ vm̄ et nō dz credi
tamq̄ inimico, Aut dixit flm̄ ꝯ nō dz
credi sibi tāq̄ piuro Et io lrā in si hui9
ꝯ dum dixit de fraude tm̄ mencoz fecit
qn̄ ante iuramtū hī fraudulēt fecit secꝯ
si post iuramtū rōne pdcta Si vō post
ꝑm iurauit deposuit et dixit se inimicū
ꝯ tūc aut incontinēti ī fine depositōis
et ꝯnalibꝰ interrogatōibꝰ put ꝯit sit et
tūc credit̄ rō q̄ p̄p̄e nō corrigit dictū
suū et facit incontinēti anq̄m recessit
a conspcu iudicis ut ī d c ptea Si vō

Scarusa.

pmo deposiut et continuallo dicit se
immutu no dz sibi credi sz stari dz pori
dcto ar hug c et d c pterea. Et phoc
remanet clare pbata et declarata 2a qo

Inquisitis

No puit quis de
crimine dequo no
constat nisi pfama et testiu credulite
Et pp dicta paucoz no dz quis ifamatus
coraiudice reputari hoc d usqz ad si di
icdit qz pmo format duas qoes 2o sol
uit ibi adquod ccf ¶ No qz inpbado cri
mien no sufficit fama mltoz credulitate
testiu iuratoz qz incrimib9 requiruntur
pbones luces clariores l sciant ff de
pba caij a n q viij ¶ No qz reglarit no
vz dcin test si mactu preptibili ssu cor
poreo deponit prcrudelitate deq° in c
cu tam et c quoqz quociens de testi. Et eo
hac tcxo collige ac teste posse interrogari
an credat i an deponit ex credulitate
qz dicit Jo an sustinendu qri singulait
interrogat sz in gnalib9 interrogatoriis no
dz fieri ysta interrogato an credat qz
sepe testes simplices decipent et ubi
pus dixant se scire mit dicet qz credit
vnt em recede a pmo dcto et no redde
sufficiente cam scie Jmi dicit de illo i
terrogatoiis cu sciant eo auditu vl cre
dulitate tendit em ad decipiend teste qz
qualitcuqz respondit no reddit cam
sufficiente adhoc i spe de testi s ia de
interrogationib9 i si. Et hoc dcm Jo an
coit 2 cottidie allet inudicio Ez vide
qz ple no i c quociens de testi ubi dico
¶ No 2o qz duo tres ul ples dnt pauci
et qz dca paucoz no infamat qz intelle
qn deponit de fama apud eos qsiste
te. Nam si deponit de fama apud eos
qsistente apud bonos et g̃ues tm duo
pbare possent infamia seve fama ita
dicit goff 2 bu et ide no ylo i l iij ff
de testa et n q i alti i si qoins et bar i
l demore s tormeta ff deqoi fa tex
in c cu lris de testi et melius in c tecto
loco loco de psup ubi dico et fa insimili
l ij. C de bo pos sm ta ubi dicit pstpto
Unde testiu pbat p duos na et notoriu
pt pbari p duos lz consistat eo duob9
ut no in d c aliqu. Et hoc predit sm vnu
intellctm hug s Ez pt intelli et alio mo
qz isti deposit sup infamia exorte et apud
alios sz in principio int illos nt sinist in
potat pcipe Et sm hut intellctm no sig
nanter eo tcxo qz pbata infamia palicqs
testes pt iudex in illo loco ubi dc infamia
esse ppris auribus pcipe et indagare de

ifamia et si nt repit no dz prcede ex
dco illoz testiu et hut intellctm puto ve
riorem tamqz lre mg consentaneu qz dt
lra testes deposisse illu infamatu ¶ Jtmo
no ubi sm arbitriu iudicantis qz conpur
gatores sut arbitrarie. Unde sm qlitate
psone et infamie iudex moderabit nu(m)
conpgatoz ad ide fa n q v oib9 ¶ No
qz ppe quis dic esse ifamatus qn s ei9 opio
est lesa apt bonos aut g̃ues secq go si
c lesa aput malivolos et viles. Na de
tali infamia no est curad qri vmo turpe
est aturpibus 2 vilibus laudari qz vt
dcto plurib9 laudanciu fa c magne de
voto Et succedit id dcm xpi cu dixisset
aplis qz pharisei scandalizabant ubi
tum non curauit sz respondit sinite
eos sut de zc ut d c magne ¶ Ingl
si insi Ech hoc dco refert sm aliquos
qz ubi in villa sut nisi tres no pt quis
esse infamatus Dt abbas hoc no prcede
qz attendit fama legittioz prcociaoz
ut c sup eo de cog spu cu si Et cu h°
dco conter insent doc. Ez aduite qz nt
gl nec abbas recte loquit qz de esse fa
me no requirit certus locus pt em qs
esse infamatus aput aliquos no hito
respcu ad locu ut apud colle vl vniu
sitate scolariu ut l vulgares ff de fur
ubi dc eo vulgata q est apud sapietes
et sic pt esse fama ul infamia aput
prudoes et no hito respcu ad locu & hoc
volunt et bar in d s tormeta Ech° in
fero gl no recte dixisse du simpliciter
dicit maiore pte vicinie requit unde
pmitellau vice pmitto p9 bar in d s
tormenta qz fama est nome gnale et
habz se ad bonu et ad malu. Unde pt quis
famosus latro appellari l pe ff de pe
Et dr fama a fando i loquedo qz si hoies
no loquit de aliquo licz in mete heant
no pt dici infamia sz est oppinio Et diffi
niut sic infamia e cois opio eoz qui
debent scire ul ad quos spectat vi simulit
scire nota manifesta Et qz dixi cois opio
hoc de maiori pte qui dent scire l qui
maior ff ad municipa et i c i de lhis
q si a ma. Et qui sut isti qui debet scire
dicut doc qz considerari dz qlitas facti et
psonaz si em fctm est g̃ue et psona e
magni prcy requit fama ciuitatis seu
maioris ptis Jtm si est fctm restrictu
ad certos hoies qui debent istud vi scire
stic sufficit maior ps illoz Exeplu epi
psona canonice est infamata de fornicaoe
certe ad pbanda infamia ppt maior

ps capli et isti visile stic dent ¶ Si uo
factu est puil et de psona huil et ab
iectat sufficit maior ps vicinie ¶ Et io
intellas q requiratur maior ps indi
stincte ut mulier pueror et similiu s
sufficit maior ps pbor et hoc uoluit h
lra in di du dicit illu infamatu cuius opio
est lesa apud bonos et graues vn mich
il dixit de loco ul maiori pte vicinie to
cius s no sufficiunt pauci ut appet i lra
¶ Et p hoc satis remanet declarata ista ma
et vi q dixi i c cu oporteat d e obi
tencip an pbata i famia admittat pro
batio bone fame Refero alia dca doctor
hic tamqm ibi plenius diffusa

Ad peticionem

¶ Si qua inquisitio p ppam spa
liter delegetur ut legatus de
late se de ea deat intromittere n pt
h d ita tocis sumat s licet hec suma
vera sit gnalit intellecta no tn vr con
gruere huic lre ut j dica Ideo suma
aliter et hoc sit ¶ Si is decuius crimine
inuidico constat petit restitucom pt
iudiciariu ordine no suatu no est au
diendus s eu tamqm notorie criminosu debz
supior denouo suare h d et est casus
valde nobilis scdm hunc intellcm. Et in
dubio prodit intelligedo q no ponat
hic aliqua spalitas in ppa diuidit in
duas ptes pmo ponit facti narratio
2o consultacois diffinito i ¶ Cu igit ¶
Nota pmo q si in inquisicone gnali aliquis
repit culpabilis pt con eu predi adi
positom pene qoilliis pbonibus i inqsicoe
gnali receptis n c est opus ut denouo iste
pbones recipiat s est nite uocari citare
ut veniant ad opponendu si aliqd oppo
nere velint ¶ Et hoc intelligo qn inqui
sito erat formata con certu collegiu ul
contra certu gnus psonar vtputo re
pto homie mortuo tuc nam in effcu in
qsito erat formata con oplubz Ideo repta
culpabilis cpperiori tela iudiai vocit pu
niendus p hoc vr similis tex scdm vna
lec in c pinqsicom de elec et c n de con
fes. ¶ Quid aute si inquisito eet gnalit for
mata no restricta ad certu gnus psonar
utputa repto hoie mortuo inde gnalit
prodit ad inquirendu et in hac gnali in
quisicone ptestes i culpa est cuius qui nllo
fuit vocatus in gnali inqsicone. ¶ Illud qo
illis pbonibus possit alle puri an citatus
deat con istu deat ide testes denouo re
cipi ¶ Dubiu est pulcru ¶ Et vide signat

p pmo i c bone de elec ¶ Nota q scita
inquisicone con collegiu pt quilz de
collegio depse et singlar opponere con inq
situ q cuilibz singlr i cere cu agat
de interesse z pena cuilibz scias pm
pmo si exceptio contineret fauore eccie
collegii q tuc dz ppone p ipm collegiu
uel maiore pte ut no in c palle ¶ Cui
cu de comins pfect dcto alior ut i c
i de hijs que si a ma pte et in c cu di
detesti ¶ Nota q ad collegiu spectat electio
no solu vacante ectia p morte plati s
etia p puatom plati iudicialit facta
et de electione ppe fuit al ordinatu i
concilio psana ¶ Vnde vacante ectia per
puatom facta pronalu venit electio
ad cardinales et ad ipm concilium et alle
gabat q iura tribuerat ptate eligendi
¶ Cardinalibus loquit qn ppa morit vnde
aliud videbat qn erat depositus de quo
p pmo i c licz de elec ¶ Et in istis qsio
nibus vides hic distincte ptate redire
ad collegiu ¶ Quid aut si alius platus
inferior puaret in Curia ¶ Roma inqp
bificiu dicet ibi vacare dic ut no i gl
c i ut lic pendere icremenit ¶ Nota sin
gularit qcisto tpo q criminosi no audit
petens restitucom bificii si de eius cri
mine notoriu constat no solu notorie
tate facti s et iuris ut p pbones con
quas nil obici pt quod psequere ut dixi
in c si constitit d e ubi adhoc allega
in istud c et de hoc aliqd i ¶ Collio
no et tenemeti q substitutus in locu al
terius mius legitime destituti no dr succede
in locu vinenti quo ad pena licz et erra
uerat in iure qcausat cu ppt supioris
auctte ul forte errauit credendo q eius p
lepmit in destitucone fuisset aucitata Ideo
no veniat puniendus ¶ Secus aut vr si sci
ent successisset in locu mius legitime de
stituti q tuc no possz ite r cassum ad
eande platura ut in c i de conces pbon
et hoc no q sepe accidit i practica ¶
In gl i i no valuit q fecit iste legatus
¶ Et hac pticla gl pmo colligit forma lre
ad istu tpo q pucio abbis no valuit
ppt defectu ptatis legati q uis no ha
buit in hac ca cognito ppa alti spalit eā
delegauit qo hoc infert ad hunc aliud
q li ca spalit delegat no habz locu
prorogato con psona alterius Immo hic
spatiat et vita lec sentit in principio

et alia in alia gl primo sentit ista lec
gl na progato no fit nisi aliqd facti
intervenerit cora iudice vtpu qr ps
adivit iudice et cora eo litigavit hic
aute iste abbas no adivit legatu sz tn
paciebat illu prcede Et nō ex hoc dco
primo duo pulcra i mia progatois p
mu qr progato fit pt tacite s adeudo
alienu iudice cora eo litigado nc reqri
rit expssus consensus et idem te
nuit bar in l ij ff de iudi dico in c
significasti de fo compe ¶ Ex sdm c
qr sola paciencia expsustinedo iudice
alienu prcedere no progat iurs in
dicas sz opz qr intuionat expte ipius
aliquid qd est notoriu et fa qp no primo
i c olim l el iij de rest spo ¶ Item sm
primo adhuc erit progato oz qp no er
ret neqz iure neqz in fco ut d l ij sz iste
abbas hic errabat in iure qr credebat
no posse declinare iudiciu delegati ideo
no fuit fca progato sed hec no est bona
qr delegatus erat iudex fimus Alio bn hoc
vlti dcm qr colligit sm limitato i mia
progatois ut error iuris vitiet pro
gatom qn vbz expcere fit progato iur
secus aute qn prcedit iudex ppius qui
tn poterat aliqua exceptione repelli
Nam si no repellat et ex errore iur
nō posset ampliq repelli de quo nō i
l si quis per errore ff de iur o iudi et i
l si convenerit et ti et i c i § de iudi
¶ Item sm primo ex alio capite no valuit
sm legati qr licz in ca civili ptes possent
recedere a delegato et consentie i aliu
hoc tn facere no pnt in ca crimali seu
in ca inquisitionis qr no pnt tolle iurs
inquisitoribq per ppam comisse ne
velit q ptacitunitate abbis huiq no ex
cipiendo a principio dare no potuit iurs
qr a comissariis Et hanc opi sequi vr
Jo an sz d an hac com i pugnat qr licz
possent ptes no pnt in aliu iudice plura
tive consentie tn acumlative sic in
eo iudiciu sic in ca crimali hz locu p
rogato in piudiciu prin ut no i c si dili
genti de fo cope vnde intellit ipe qr
iste abbas nllm actu poim fecit cora
isto delegato nc erat conveniu ad aliqd
actu ppr fiet progato Et sic in effectu
sequit lec gl ea tn limitando sz ut ipe
met dixit. Primo sentit alia lec i alia

gl dicens qr imputand fuit isti abbati
qre a prio no excepit hc enim exceptio fuit
declinatoria int eos erat int iuris au
spitia pponeda ut inc int de re iudi
l infra qr sentie qp potuit progare et
consentie i istu legatu et plur modu
prcedendi solet reddi lec primo difficilia
qr vnu sentit in vna et cont in alia et
nichil respondz motivis pus factis p
eu Osti et sentit hanc 2a lec dd qr
tarde abbas opposuit hac exceptioz et
qr hic no valuit privato abbis no ppt
defectu ptatis sz ppt iudiciariu ordine
no servatu ut in lra putare in hoc articlo
sit dubio sic distinguedu Aut inquisi
tio est comissa ad petitom ptis et tunc
remittitura litigando seu paciendo ppu
iudicem prcedere i ista ca vr remittia
re rispto peu impetrato ut i c ut de
bitus de ap et q ibi no et qp no in c
ex conqe de rest spo et ita punctualit
fuit hic na ista inquisito fuit comissa
ad petitom huiq abbis et remitteti pas
sus fuit legatu prcedere et io vr taci
te renuntiasse impetratom peu facte
Et hoc vr velle bca si bn pondet vbi
in nulla pte sui fit mentio de defectu
ptatis sz tm notat defectus solepnitat
et ordinis iur Aut inquisitio comissa
fuit motu ppo et tunc si ppa ex ca sua
ad se revocat negom no oz ptessq sius
p inferiore qmtumqz et p ptem no
fuit exceptu ut no i c ut nom d appel
Aut ppa congnovit de ca vl alii qui
sit iure ordinario et tunc si aliq iudex
inferior de ca congnovit hoc sciens
et pte absente et dic ut i c si duobq de
appel Si vo pte pnte et no excipiente
tunc oz processus facts p inferiore qr
lz ps non posset tollere iurisdictom
tributa comissario tn pt in piudiciu
sui consentire in aliu iudice Et i ta
crimali i qua pt privats progare iurs
alterius iudic in piudiciu sui no aut
i piudiciu ppij iudic ut i c si diligenti
de fori compe 2 i l i C de iur o iudi
In gl ij i si iste solutiones gl sunt boe se
quendo ipiq lec qm primisi in preceden
Sz tenendo alia gl facilis est respon ad
cont na pbocs facte fuerunt confundite sub
ex quo abbas nō excepit a prio sz privato
nō valuit ppt defectu ordinis iudiciarij
Et defectus fuit comissq pq pbacones
receptas et lz snia sit nulla ppt defectu
istu pbatoms tn remanet valide iur
nō i l si expssu ff de appel ¶ In gl i
vo et si restituendus i si vel dic qp sic

no fuit sta restitutio quod notorie no consta
bat defectus huius abbis preca quod dixi i c con
stitutus § e. Et hanc so posuit hic d anto
dicens quod defectus iuris notorius obstat pe
tenti restitutionem no solu qui resoluit ius
epo sto s et e qui infert resoluendu remittit
ad no pripm i c co lecus ? c. It in quibus dest
spo exspo plenius discerni i d c consititerit
et p ibi dicta pt dici quod hoc c no poit ali
quod spale lz gl i vo indicibz aliud senciat
ut quod ide sit in ipsa et in quolz inferiore
habente ptate destituendi Et ex hiis respon
det ut in c qlet § e vbi fuit ptermissus
ordo iudiciarius no tn constabat notorie
de inquisitione sic h Ctingl in vo no ser
uarent insi Sz hc so no vr bona quod de
fectus ptatis no est ipe defectus ordinis
iudiciarii so dic ut § dixi quod h fuit pt
missu in ptermissione ordinis iudici
arii Nec ob quod con regulares no seruatur
ordo rc quod licz in toto ordo no sit suadus
in eis tn in aliquo suari dz ut in c qlit
insi j c vbi dicta et in illo potuit esse
pcam Ctingl pvidimus insine h gl sen
tit quod ipa hic pcessit ex plenitudine
ptatis sue Et dic sic pcedere qui no ser
uat solitu ordine iudicior Et dicat ostn
quod multa pvia pmissionis expediuntur
s pt dici ut dixi tenendo quod pboes ceri
minum valebat quod quilz supior potuiss
hoc facere pcedendo contra illos pbombus
tanqm contra notoriis et sa quod no in i c q
lit j c Ctingl p conscripta insi solue
hoc con ut i no et de ma hec plene i
c cu sup 2 c pe de re iudi

Accedens.

Exceptiones criminu possom
plati no retardat n fuit de
hiis pupplice i famatus Sic coit sumat
Sz summo alr et pcipius agenti possessio
adipiscende in bnficialibus no obstat ex
ceptio cnmis n de eo sit i famatus Et i fa
mato accusatore no pbante ul apponte
indicatr purgatio in qua si defecit pnit
ut conuictus h d et sut due ptes in pma
describe narrat scdm in 2a subdita forma
diffiniendu committit i madamus Notq
licz filius clici ex legittiatus no possit
in mediate consequi eccam ul bnficm pr
mi ut c costirpandas et qi ptotu desi
pssbi tn secus est in nepote ut hic 4 adutr
quod aut iste fuit nepos quod natus ex filio
ul filia huius clici et tuc est aliud dubiu
de quo ple i d c exstirpandas et ille
ipe dr nepos ut l iurisconsultus s nepos
ff de vbi pa pt etiam intelli de nepote i
ipe ut est filius frs quippe no est nepos
ut dixi et tuc indubie pt hec bnficiu i
mediate patrui ul auunculi ut i c ex
pte de off dele et c ii de arbi quod ille ti
desi pssbi no extendit ad transuersales
ymo nc ad descendetes vlt filios sedm
quosda ut no in d c ad exstirpadas
No quod agenti possessio adipiscende i bnficia[by]
no obstat exceptio cnmis siue i famie
et si inferat nullitate tituli ipo iure
Et intellige istu Na hic opponebat de
homicidio quod pcedens collonem ipo fto
insicit ut no in c nrbs de conce pben
et hec exceptio no admittit Et visile
vr quod hic opponebat de isto delicto pce
dente collationem quod no est visile quod pus
collonem et an petita possessione i breui
tpe commisisset homicidiu et puriu
No quod desiciens in purgatione pnit ut
conuictus sm modu ~~aucedi~~ qui pcessit
Et dic abbas alibi no ita bn pbari et
cottidie ad hoc allegat iste tex Sz con hoc
insurgit dns meus Cardinal fce de
sca parellis nam purgatio indicit ex
officio iudicis gs et desiciens i purgatione
pniri dz tanq conuictus p inquisitionem qui
velit quod licet pcessit accusatio et p i famia
am remanente in dicta sic purgatio desi
ciens i ea pniri no dz tanq conuictus p accu
sationem s tanqm conuictus p inquisitionem plus quod
no i c sit isi de purga ca Item eo qre
desiciens in purgatione pnit ut conuictus
e quod pbabilis psumptio q insurgit rone
i famie con reu transit in violenta pre
sumptionem si pga defecit in purgatione Et
violenta psumptio sufficat ad condepna
tionem ut i gl no c i summatio de symo
Cu qs pcedit hic ex psumptione dz iudex
nullam tpare sua sma ut dicat. Primo i c
quod visile et no in c afferte de psump
Sz hoc dcm no puto vm Sz con hoc ap
tissime induco huc tex nam hic oppone
batur crime homicidii de quo condep
natus pvia inquisitionis dz depoi ab
officio sed hic tn inpoint sibi silentiu
sup bnficio et sic no pnitur tanq con
uictus p inquisitionem Et ideo ult alios
in hoc ar lo pulco sic distingue quod aut
nullus modus agendi pcessit indictione
purgationis s pp i famia iudex a pncio
indixit purgationem infamato et desiciens
i ea no pnit tanq conuictus p inquisitionem
seu accusationem s contra ordinario et pti
culari modo quis suspendit tm a bnficio
iste est tex sm i in c significasti de adul

agendi

q dz intelli ut i no Jo an Aut pressit
aliquis modus attendi et tunc deficiens
in purgatione punietur sm modu atte
di vnde si pressit accusatio punietur ut
tonietur de accusatione ut hic apte probat
Si pressit inquisitio punit ut conuictus
p inquisitionem ut i c mt et i no iggl si
de purgatione ca. At hanc arbitror purgatio
nem fore q iudicio purgationis no fa
cit exceptio prouidicium cessare sz pp infamia
transfert onus probandi innocentia p
purgationem habetur pro confesso sic in primo
iudicio instituto ar opt in c ut nem de
contes preben et c ordinarii ff i de of or
li vi 2 let ob q dr q iudex dz separare
sententia sua q precedit ex presumptione
iuris q no iter fallit sic p sulpto ho
minis Sz con pdca ob iste tex na si
conuincit p accusatorem dz deponi cu ista
mina sint grauia et sic deficiens i pur
gatione deret et tunc deponi ¶ Go sen
tiunt hic doc et satis innuit lra hic no
agitur de vera accusatione sz ex quod mo
attendi ciuili et ciuili accusatione q accu
sabatur tm ut puaret hoc bnficio Jo
si deficiente in probatione instituta accusatione
indicit purgatio et deficiens tm bn
ficio priuat q ad hoc tendebat accusatio
¶ Sed con id quod dixi in pri distinctionis
vbi no pressit tertius modus attendi dz
deficiens tm suspendi op fortit con
istu tex in v° si vero vbi dr q si nullus
apparet accusator dz indici purgatio in
famato et si deficit imponitur sibi silenci
et sic no tm suspendit sz puat bnficio
q est con dcm c significasti ¶ So contra
riu ve difficile et no tactu et ideo puto
p hunc tex dari notabile limitatioz ad
d c significasti et no dcm Jo an ide q
illud precedit qn infamatus est i possone
bnficii et suspendit si deficit in purgatione
sz si deficiens no est i possone sz ea pe
tit tunc ec no precedente aliquo mo agedi
dz illi bnficio puari et sup eo in poi si
lentiu Io q turpius citur qn no recipit
ut in c quadmodu de iure iur ¶ Item q
infamatus no dz tradi possio bnficii ut
i c int dilectos de exces pla et hic Jte
cu heat bnficii possionem frustra ab ea
suspenderetur Item q petenti possionem
indicit purgatio vr tacite actu ut repel
latur si no purgauit se et hoc ppe vr
velle ista lra ¶ Jngl i isti dehat ma
cm et q admittat exceptio con petente
bnficiu aliq fuit tactu in c sup hijs de
accusa et no i c cu oly et c pg electionis

de excess p et c constitutus de app et p Ju
i c inter dilectos de exces pla et ple per
compost i c q sic de elect d anto collige
do hic format duas lec sz p serie hanc
ma z clarius et compendiosius p psequu
tom textum primus cas est q si quis est in e
lectus et tunc indubie admittitur exceptio
tam con psona qm con forma sine sit i
famatus de crimine obiecto sine no de quo
dom ut in c 1 et c ut ita de elect li vi
et c sup hijs § e Scds huius cas est q
electus no habet adhuc plenu ius i bn
ficio g° exceptio in distincte admittitur q
venit ad conflictu actionis seu iuris pe
titi vel quod est in facultate petendi ut
in palle c sup hijs vbi dixi ¶ 2us cas
qn quis est electus et confirmatus 2 pe
tit consecratom no ordine ancxou illi
bnficio et ec admittitur exceptio ut in
palle c sup hijs Restro q licet iste
habz ius in bnficio tn petit aliq ius co
sequendu ad ius obtentu Jo exceptio opat
hoc casu officiu suu no deferat ut dixi
exceptio no venit ad conflictu actionis
sz iuris hoc tn intelligo ut dixi in palle
c sup hijs na si exceptio fuit discussa tpe
confirmationis no dz admitti nunc tpe
petitionis consecrationis ul ordis q de
delicto vig sepius agendu no est ut i c
de hijs § e et licet ff de nou ca sta Sed
si no fuit exceptu tpe confirmationis pt
opponi nunc ex quo petit aliq iuris ut
i palle c sup hijs vbi p primo et sic limi
ta c si de elect li vi et io vide q no fce
de sc conti° xxiij et xxvi Et ide est qn pe
tit aliquid quod hz in se executionem al
terius iur exm i petenti sigillu impo
no i c ut nem de appel ¶ 3us cas qn
quis plenu ius consecutus est in bnficio
et tm petit aliquid facti et adultendu
q aut iste petit possionem qm al habuit
et agit possorio recuperande et tunc non
admittitur exceptio criminis ec cu infamia
ar Jtm cu quis de exces pso et no Ju in
pall c inter dilectos hoc puto veru nisi
infamia a deo esset manifesta ut red
datur notoria et iudex tunc sine alia p
batione ex officio suo poss differre restitutionem
nam cu posset pp vehementem infamia
cum suspendere n q vo psbr fortius pt dif
ferre restitutionem ¶ Jdem puto si crimen
esset notoriu p id quod dixi i c pre
et c si confiteretur § c et sic limita p
alleg dcm primo Aut no petit restitu
tom si agit con occupante dignitate
seu bnficiu sui cuius possionem ia habuit
et tunc no admittitur exceptio criminis ec tu

infamia n̄ crimine tāle sit q̄ inducat
priuacionem bn̄ficij ipso facto utputa ex
ceptio heresis uel homicidij procedit collo
uel similes. Et est ro q̄ pbata exceptio ad
huc ille remaneret platus nec finis ex
ceptionis est eum puare sed cum illa excep̄oe
non insueuerit actionem admitti non dz ista
singlr dicit hostiensis in palle. c. sed hoc dicū
intelligo cum limitatione. Aut q̄s ē impos
sessione bn̄ficij et n̄l iuris petit sed agit noīe
bn̄ficij puentibus ipius vim q̄ iam nomine
et q̄ non in sīli et c. suscitati de rep̄. ¶
Nunquid aut posset compelli ad ondendū
tytulum dic ut no hostiensis et Jo. mo in c. i. de
confes. p li. vi q̄ñ quis petit confirma
tionem pmissionis sibi facte vel suum ti
tulum declarari legittimum et tunc dd̄m
ut in secunti membro q̄ñ quis est consti
tutus plenum ius in bn̄ficio petat possessionem
q̄m nunq̄ h̄z et tunc distinguo put habuit
i hac lra cuius mens est h̄ fm hostiensis. Aut
excipit de crimine cum infamia aut sine
p̄mo casu admittit exceptio et differt
executio et si crimine fuit pbatum ipont
sibi silentium. Si aute pstiterit absolui.
Et ex hoc h̄eo tres effectus huius infamie
primus defert executionem collationis
2us q̄ suspensa pono admittit pbato
exceptionis 3us indicto purgationis et si
pstet purgacionem absoluit ut hic. Si uo op
ponit crimine sine infamia Et tunc facta
conuictione si actator debeat admitti et
pbato crimine imponit sibi silenciū si non
appa̰ret non dz molestari et dicit hunc itel
lectum non mutandum q̄ si hactenus h̄c de
re intellecta cunctum minime sit imitanda
ff de le. l. minime. Et dicit clemente 3m ob
suasse in facto dt etc q̄ con petente pos
sessione bn̄ficij q̄m nunq̄ hūit so non ad
mittit exceptio criminis sine infamia q̄
exceptio pporcionat uici qui venit ad co
flictum iuris sed ille qui petit possessione non
petit aliq̄ iuris sed aliq̄ facti consecutum
ad ius obtentum depstito. Ideo exceptio non
admittit n̄ q̄ñ sub ē infamia p tex gl A
lia aute exceptio continens ad effectum
ptat conferentis vel surreptionem t̄tē ad
mittit q̄ est exceptio in tempore vul
nerans ipm ius p̄n lē coe cuius petit
possessio ut i c. cum olim de ca. pos.

Qualiter .ij.

Q Cupior con plcitum subditum max
prelatum dehinc tm inquirit sup quibus p
cessit infamia et tunc notabit capla et
tradet sibi capla et noīa et dicta testium
puplicabit et ipius legittimas exceptiones

admittit et pbato crimine sic adm̄i
stratione remouebit. In regularibus vo
hic ordo ad unguem sueandus non ē h
d. Et iiijor sunt ptes in p̄ma dt qui sienda
est inquisitio. In 2a qualiter. In 3a con q̄
In 4ta a quo ptes p3. ¶ Et q̄ in hac su
matione modica coi vr atti dca int p
latum et subditum con quos inquirit i veri
tate tn sienda est ut p3 i et subitia. ¶ No
q̄ in decisionibus canonum et sup mo procede
di pont allegari auctes noui et vetis
testamenti. Nam illa lex diuina pfertur
positiue. Et ipa concedens constitutionem con
legem diuina potius conuincitur errare
quam legem conde xv q i sunt quida q̄
intelle ut no Jo in c. que in ecclīarum de
consti et no i c. si de consue 2 vi bo gl
in c. de libellis xx di q sinigle dt q̄ dic
tum alicuius sancti fulcitum auctē noui ut
vetis testi pfert constitutioni ppali et inde
sci sionibus canonum sciens aut si cessaret lex
diuina q̄ tunc cessat ppe in diffinicionibus
canonum pfert dicto cuiusq̄ sancti q̄ ipa ̄e
non sanctis fuit data ptas leges conde
di 2 vi q̄ non i c. ne citari de consti ¶
No q̄ ius canonum habz dependenciā a
iure diuino. Ideo in quibusdam locis appel
latur ius diuinum ut i c. nimis de iur
iur. no tn intelligas q̄ totum ius canonicum
processerat ex auctoritatibus noui et vetis
testi q̄ in multis h̄z dependenciam a iure ci
uili sed intelle istum tex q̄ canonice sanctio
nes processerunt ex auctibus noui et vetis
testi s. quo ad modum procedendi principaliter
ut subiicit in lra ¶ No ar opt q̄ plati
maxie de dilapidatione pt compelli ut
rom amministrationis reddat. Ideo an diffi
nitionem non tenet etiam rom adde q̄ limi
ta sm no i c. cum et plurie de prebe is
¶ No i p clamore 2m dicit isti. Et
dicit hostiensis q̄ clamor est paucorum et cum sit
auctor fama aut multorum et cuius auctor
ignoratur uel melius fm Jo mo p co pe hic
ponit. Et expone p clamore et fama
i publicam sparsam. Et colligit ex hoc et ex
illo tex q̄ fama est nomen generale habens
se nedum ad bonum sed et ad malum ph. ol. ca
pi s. famosus ff de pe ¶ No superiorem
non debere procedere et con subditum p
inquisitionem nisi habeat scitum canonicos ecclie
cathedralis nā et si iurisdictione alia non
exeret epus sine consensu capli xv q vij
epus nullus et i c. nouit et c. quanto de
h̄is q. fi a p. sed hoc coit ut arbitror
p ignorantia canonicorum epi pstpserunt
contra canones ut ipsi soli iuredictione exerce-

ant et vz tus pscripto et consuetudo
ut in c no est de consue li vi ¶ No vi°
q in inquisitione iudex no pt hic locum pstis
s in facto loco accusatoris seu denuncia
toris et sic iudex no est accusator qz non
fungit dupplici officio in compassibili qz
aliq dz esse accusator et aliq iudex iiij q iiij
c i et i c forus de v s ¶ No ordine de
bite correctionis na primo platus dz subditu
corrigere al' arguere ¶ 2° reprehendere
3° increpare et° suspendere et interdicere li
gare i excommunicare 2 vi q no itqz 2 gl i
c cu no ab hoie de iudi ¶ No viij con
inquirente officia incurrerunt cum odiu
plurimorum ut in lra cu no pnt omnibus
complacere cu diligent sum hz exeq
officium sine acceptione psonarum. Unde
aplus si omnibus complacerem fuimus xpo
no essem plon' di c s 2 in fi° dissi
pat dns ossa corpm qui oibus placent
Et intellec qui placent con veritate als
aute quisqz tenet proximi et seipm diligere
et complacere et ita succedit dum plus
animos probate et ¶ No dicat inquisitio
ne fienda con subditum 2 platu oporz
enim q precedat fama q sine scandalo ut pi
culo dissimulari no pt Et dic sine scandalo
qz diffamat de delicto in continentie et sub
ditus inde scandalizat ita q te scanda
lu futurum nisi fiat inquisitio Et dicat sine
piculo qz est diffamatus de dilapidatione
vel de heresi unde si superior dissimularet
posset interim rerum ecclesiasticarum sequi dis
tractio seu distractio Et respectu heresis
aliorum infectio Et est speale in platis p
ea qz facilius infamat sine iusta ca
cu incurrerunt ppter executionem officij plurimorum
&c ¶ No x ibi que diminutionem capitis i
ac q depositus capiti minuit s ttc ipsa
est illa capitis diminutio ma et minima ca
pitis diminutio quis no incurrit ex
amissione dignitatis ex quo psone status
no mutat ut insti de capi di pq pn et
l ii ff de se na Et io textus hic pq° apponit
i degradationem intendat ¶ No i degra
datione q depositio verbalis ab ordine de
degradato qz a gradu suo deicit s actual
degradato q fit s'm forma c ij de re li
vi est huius verbalis executio qz ia p prius
degradatus. Unde et in verbali et no in
actuali nus epor requirit ut no in p all'
c ij in nouella et textu i c at si clici de
iudi ¶ No q no quolibet delictum suffit ad
depositionem nec etiam ad remotionem a beneficio s dz
esse graue et in hoc no tex concordat
xvi q vij c in vertu Et quod delictum
de quo relinquendum est arbitrio iudicis
qui s'm alia delicta a iure notata et
comprehensa formabit gratiam suam 2 ple
dicto in palle c at si clici ¶ No ibi dz
ordine procedendi q procedit hoc i in
quisitione speciali s cu sit inquisitio generalis
no dent capla. Ñuq aute valeat pro
cessus i inquisitione speciali no capitul
hijs no tractis dic q sic no si no fuit
oppositum ut hetur i c i et ti li vi ¶
xiiij° no modos procedendi sup crime p9
in notorijs in quibus procedit iudex pu
niendo ij q i de manifesta et vi gl et
i dyoi i c ad mam de iure iur ¶ p9 mo
dus procedendi est p accusationem ¶ 3° p de
nunciationem ¶ 4° p inquisitionem ¶ Et dai
pt consequenter quinto s p exceptionem ut
c sup hijs s e ¶ Et sextus s pvia accus
qui in ppe de accusatio ad hoc c ptuals i
de symo ¶ No xv licaz que cottidie ad
hoc allet ut in quolz istorum modorum iuris
forma iudicij sequi debeat forma sine
Et dt lex fatuum esse illum qui in alio co
depmat quam fuit petitum ut l si c de
fideius lib 2 concor c licz heli i de sy
mo. Et declaro hoc na si processum e p
inquisitionem dz iudex impone penam
ordinaria et no pmaz tm En no actu
est p denunciationem euangelicam no dz i poi
pena ordinaria s tm compelli ad pniaz
2 sic de similibus quolibz em modus pro
cedendi hz suum sepatum fine et effectu
¶ No ult in fine lre queda spalia i
regularibus platis ut con eos ordo iuris
quatz i ad omqz no dz suari i tellige
quo ad suptilitate s quo ad veritatem
est suandus fa cle sepe de v sig Et h9
spalitatis dupplice arbitror ratonem prima
qz facilius pmittit regularibus iura ig
norare q secularibus iur no p ju in c
cum inuintt de elect et i c venes et
c quito de symo ideo cu eis no strictus
ordo iuris suari 2a ratio qz no habet
ita firmos tytulos sic seculares cu no
instim curare deant si remoueat ab
amministratione ¶ Item speale est q facilius
possent remoueri na leuiores cae et
pbationes con eos sufficiant s'm Jo an
Item speale est q liberius remouet et
no tot exceptiones admittunt sic qn
agit con seculare nc superior tene forma
suari. Et sic quolibz istorum verborum po
situ est hic cu misterio ¶ In gl i hac
gl pfaciliori intellectu diuido in octo p
tes. In pma ponit qn platus debet

in quire in 2a i et tut dystingue pse
glutet dz ptede in inqsitione in 2a ibi
termine uero sic pbato post pena ut
effectum inquisitionis et hoc gl aliqu
tulu in epte predit qz inseruit istam
qom i tractanda sede ptis Sz psequē
et dixi in ea pte ibi 4 tu predit qrit
nuq cinonito dz ptede qn fit inqui
sito pruia denuntiatonis in qnta pte
i nunquid reus querit nuq reus pos
sit reconuenire suu denuntiatore
petendo ut etia con eu fiat inquisito
in 6 i ite testes qrit nuq intra inqui
sitionis testes sut compellendi in sep
tima ibi et io qrit nuq predete in fa
mia posset platus no inquire seu sta
tuere tm accusare valetibus in 8a ibi
et si aliquis querit nuq ho altiq dixe
poss inquisitom poss con aliq inte
tare In ea gl ibi cum psama et ste
quete clamore in gl i equigit in di
stincte fama ut platus valeat pro
tede ad inquisitom Sz tu aduete lang
pg osti q queda est inquisito gnalissia
ut qn plat inquirit sup statu totiq
puintie et dehat i i c pp et c rona
derens li vi Et in hac no est opq in
famia prede ymo te quotz anno in
quisitom hanc gnale facte ut in c
vēn lus de cens et in ine p all Queda
e inquisito gnalis ut qn inquit sup
statu ciuitat tastri ul alicu loci z tuc
etia no eqgitur q infamia ptedat ad
hoc c i de of or z l congruit ff de
of psi Queda est inquisito spalis ut
illa que fit con certa psona et si fit
no ad pena imponeda sz ex debito offi
tij ut q in m carnale no conhatur
pp aliqd impedimtu uel ut no pmo
ueat quis ad platura seu no confimet
electo si reput pmouendus viciosz z
etia no equigit infamia qz ut dixi no
agitur ad pena sz ex debito offitij ad
hc c pqqm z c tu dilco et c nichil cu
multis silibus de elect z c si de cla de
spo vi q no Ju in c de suppl ne pla
et ost in c vnico ut ectia bnfi qm z 1a
spalis fit ad pena imponeda et tunc
denuntiatone puplica offitiu no c
opus q ptedat infamia ut l ea q de
c c et c pterea de testi to sz nut de
nuntiant nisi notoria al no tredit
denuntiantibus de quo tn dic ut tiuribus

all et no ee inj q in in f alū qm fit ep
spali i fama devente desecente Aut tuc
aut predit con platu stare Aut cont
subditu etiā stare aut con regulare pmo
cau no dz fieri nisi predat tanta i faia
ut sine standalo ul piclo dyssitari no
potit ut hic in tex et declara ut s dixi
i no bq io uo tau no requirit standa
lu ul piculu sz satis est i famia clamo
sa pcessisse ut in lra io cau aut agit
ad pmaz seu corectom et no est ntte ser
uari hunc ordine sz de facili z sine stre
pitu ptedi pt ut in c reprehensl de ap
pel Si uo con platu regulare 4 tuc con
abbem pore conuetualem ul aliu ha
bente cura aucte epi dz ille ordo ser
uari sz no ad vngue ut s dixi Si uo
con aliu pleuu ut obediat vi in c tu
ad monsteriu de regula de regula cui
tn talis sine ca remota possit ea impla
care offitiu sapiet vi p pmo i c psi
nuate qui cle ul mo z p lo an i c cu
singla de pben li vi puto tn q si agit
contra regulare et simplice ad depo
sitom ab ordie tut si no tn quis possit
inquire con regulare plene tetigi i re
petiton con regulare i repeti c sicqs
con cliu de so qpe Et hs indubie deuie
tanto Ex quibus hes q modus inquisi
tonis est regularit et ordinarie per
missus deuire candido maxie cu in
famia predit Unde i hut ordie z ptre
dendi p inquisitom appellat mus or
dinariu i c diltus dcs sis li vi Et
alibi in c tu opteat s e appellat ex
ordinariu sz vide q dito sup psta de
iudi De iure aute ciuili regularit
no admittit ille modus ptedendi p
inquisitom etia predente infamia
sz fallit in quibusda taubus faciendu
vaz affirmatiuaz et letgiste faciut vaz
negatiuaz licz excipiat aliquos ca sft
de iure ciuili psequere ut elegant
no bar in l n s si puplice ff de ad
ul Jtm limita illa gl inqntu requi
rit infamia ptede put dixi i c tu
oporteat s e Jta si fit inquisito p
ordinariu ex offitio meo no est ntte
recipe testes sup infamia sz sat e sibi
constare ut hic in tex ubi tn equigit
q ad aures supioris puenit a pmdis
fictus in dele vel ordinario ptedete
ad instantia ptis et psequē ut dixi

i d c cu oporteat ¶ In ea gl i pt i
recusare. Nota bn gl q ep iudex pt re
cusari ut suspectus no solu qn pcedit ad
correctione sz et qn p via inqsitionis h
ob si dicat q a correctione no appellat ut
i c rephensibil de ap li nc recusari pt cu
illa pcedat a pari ut i c sup eo d' app
Adhuc et videt quod indicat a pari q
ad hoc ut neutru sn ca admittat. vnde
appellari pt a iudice pcedete ad correct
coz si eprocedat modu ut no i d c rep
hensibilis et vi q no gl i c si con vnu
de of dele li vi ¶ In ea gl i q iudex sit
crimosus spe i ti de hiquisitio § fi ad fine
tenet q iudex ordinarius no pt repelli
p exceptionem crimis et ide tet hic Jo an
et bn qz qmdiu platus tollat in officio
eius ei obediendu est vni q mi nomine
nc modus excipiendi sufficit ad puiatez
ut c sup hiis § c Accuset q platu de
crimine si vult ¶ De delicto vo an pos
set repelli ptextu crimis dc ut ple no p
mo et alios i c sicut tatus de rep Et pon
dera gl in hac 2a pte du tractat qliter
fienda sit inquisitio i la vte tacite po
nere tres dras int pcessu fiendu ex
mero iudic officio Et qui sit alio ipe
tite et pmouete inquisitioz pa dra
qn sit ex officio tuc recipit iuramtu ab
illis con quos fienda est inquisitio sz qn
pcedit ad instanciam altius tuc no recipit
hoc iuramtu ne instruat adusariu
sz ipe adusarius ht ca q denunciauit
2o qz qn pcedit ex officio no tenet' rcipe
pbaces sup fama satis eni est q sibi
constat secus qn pcedit ad instantia de
quo ut ple dixi in c cu oporteat §
e Tca dra qz si pcedit ad instanciam
admittit pbones contrarias sup bo fama
secus qn pcedit ex officio pro dinsitat
qz ita no psuit con iudice sic con pte
ut c in nra de pur et i c audiaz de
psit ¶ Qta dra ult gl assignat p doc
qz qn pceditur ad instanciam fit lit cont
cu pmouete inqsitioim ut i c cu dilectus
de purga c secus qn pcedit ex officio qz
ibi no est cu quo lit contest fiet sz fit
quedam q contrario int i fama q locu h
accusatoris et respom inquisiti Qta dra
qn ex officio possit requiri et recipi
testes pupplicat at testacoibus tuc ei
cessat timor subordinacois cu dca testiu
nota sut iudici secus qn pcedit ad instan

ut no i c cu clamor de testi Et has
dras bn no ¶ In ea gl i dz remoueri
ab amistratione Et hoc dco gl colligit
concordia int hoc c et c inquisitionis §
c ut si crime qsue pbet con platu p
inquisitionem fiet remocio ab amistratione
et sic pena i plato no erit arbitraria
et ita loqt c inqsitionis § e plres alias
solu i tradidi Et Jo an sentit h' sup tex
et osti in palle c inquisitionis tn potest
secu mr agi ut dimittat i adnistra
tione 2 imponat alia pena qi volut
intelligere id c inquisitionis dn dt q pt
moderari pena s ex dispensatione 2 ma
et hoc dcm coiter tenetur Sz con hoc
adduco istu tex valde fortit i eo q dicat q
dz amoueri ois ab amistratione hec ei dco
omo excludit omez graz et dispensationem
sic ista dco nullo mo ut dicat gl no in cle
ut hm qui de eta 2 quali Et io pcoucor
distinguere sic q aut pt platus conuictus
remanere i amistratione et ita qpe loq
iste tex si bn pondet et ois raco hoc
suaderet ar c vestra de of dele et in c
cu pde decreuit 2 q no pmo i c ii de
no o nuc Aut illa cessant et tuc pt
fieri dispensatio et pena moderari et ita
loquit c inquisitionis Et cu hoc moneo
vnu dubiu q no expsse repeci hactenus
tactu p doc Nunquid cu constet de crime per
via inquisitionis possit epus dispensare
cu plato i maioribus crimibus ut crimine
adulterii 2 credo q sic inclinado in hu
maniore pte Et hac sniaz arbitror sic
pbari p d c inquisitionis impri vbi dr
q pt superior pena moderari n sit tle
crime q impedit ordinis execucoin
et pq pacta pmaz Ergo vbi illa cessant
qntumcuq crime sit graue potit superior
dispensare ut no remoueat ab amistra
tione et phoc fa qz videmus q vbi pro
cedit' p viam inquisitionis pcit i pon
da pena minor Int ceter sm vna opi inqui
situs efficit i famis Nunqz si et pt
in hac dispensare in maioribus causis
adulterio secus qn pcedit p via accu
sationis Et ita intelligo at si clericus d'iudi
in § de adulter 2o Et ex hoc hent sm
limitacio ad d c at si Et inqntu dixi
q minor pena imponit p via inquisitionis
qm accusationis clare pmunt ista lra
2 d c inquisitionis Sz pmo dt hic duas
limitaciones singlares q michi tenedas
prima est q si de crime constat p confessioz
tuc no attento mo pcedendi imponitur
pena ordinaria qntitatcuq crimis allet l
pinde ff ad l aqui 2 c ii de confes 2 ii

q i c ii z iii et allego tex meliore ho
pbate i c si de cele mis vbi procedebat
p via inquisitionis et p confessione co
stat de criminibus no impedientibus ordinis
execucionem et tu facta fuit depositio ab
ordine. Et vel hoc firma fronte mirale
ut durius agatur cum confesso qui cu co
victo sed pt dici q illa confessio facta fuit
timore probationis et sic no dz agi mitius
ad hoc q no gl i c dehoc i desimo v
gl nobilis. Secus puto vbi sponte con-
fiteretur tunc eni hz loca iura dicentia mi
tius agimus cum confesso xv q i no dicat
Item cum confessionem nichil obiici pt ideo
imponitur pena ordinaria sed cum convicti
multa pnt opponi. Et q dixi de confessione
intelligo nisi sit facta incidenter sic li
mitat bar. Immo in l si confessus in ff
de custo et exhi reo p l si filium. c delibe
ratione ego allego gl no in c expedientibus
i di / 3a limitatio Immo est q lz
non constet de crimine p confessionem si
tu est notorium iuris impo est pena
ordinaria alle l sequenti. c qui accusare no
po in eo qui accusat dum in iudicio sed
certe illa l no pbat in q ma q loqt
de iure civili fm quod par est pena
inquisiti et accusati ut dixi i c cum inqui
sitionis § e Et dcmuenire cuius attendo huc
tamen vbicumque crimen est notorium tunc no
attenditur modus procedendi et allego tex
nobile in c cum no ab hoie § de iudi vbi
deprehensus in furto punitur tamq convictus
p accusationem. Et hoc no. ¶ In ea gl i no
tredo necessariam amonicionem. No gl q est
valde utilis in practica fm doc gwil
i spe i ti de inquisitione in § i v sed nunquid
tenet. cum dic enim q qui impetrat inqui
sitionem p illum tunc procedit p via inquisitionis
et non est necessaria monicio precedens ad hoc
allegat tex bn hoc pbate i c licet heli p9
pu de simo. Et hanc opi spe dicit Jo an
tenenda q ad monicio caritativa no solum re
quiritur in denunciatione evangelica sed etiam ca
nonica ut no i c novit de iudi. Sz si in
quisitio fieret ex officio puto licz aliquis
coadiuvaret officium inquisitionis tunc
putat Jo an hanc gl procede no bn ex
p dictis q ipse processus inquisitionis e qn
iudex facit ex officio suo et no noie de
ferentis z impetrantis inquisitionem sed qn
fit ad denunciationem tunc est ipse processus
p via denunciationis et p hoc facit q
ex eo q ille denunciat superiori z eligit
viam quam ex ordinaria debuit premonuisse
se q forte monitus se correxisset ¶ In

ea gl i Sz melius e q migrat. No sp
gl ista q limitat gl c nit de pur ca z
in c psbe si ii q v vbi similiter dat or
do procedendi ut premittit hic i gl ut ipso
si statuat tm volenti accusare ro Eo
ista ei gl q ille ordo no est necessarius set
consultius z illud contenium gl hic dapnat
no q no posset observari sed q melius est
no observari. Et a principio si constat de infa
mia consultius est ut platus procedat i inqui
rendo assignat hic gl vna rom q de facili
nullus accusatur et ide tz spe i ti p all §
nunc tractemus v § porro. Et i assignat
alia rocem q accusatio est genus illauda
bilis consuetudinis intencionis ut dicit tex
ii q vii c sicquis eptus. Idem sequitur Jo an
in addi assignans alia rom q posset sb
mitti accusator amicus accusati q colluderet
cum eo et sic absolveretur dic in q pena ta
lupnie tollit ista suspicionem sz in quibusdam
locis no servatur pena talionis et ibi poss
timeri fraus. Sz puto q etiam posset ti
meri vbi habz locum pena talionis quia
accusator amico accusari posset tm se
misplene pbato et sic excusaret a calup
nia et reus absolveretur ut in c i de c
let li vi et no i c si q ti i. Et io suadet
est id consilium gl ut iudex ap p lo i qrat
et dicit hic doc nole verbum q no tenet
superior desistere ab inquisitione lz inqui
situs petat statim tm accusare volentibus
et offerat separatim purgare i casu i q
nullus appareat accusator. Et ho in platz
p istu tepe ubi datur facultas inquirendi
vbicumque infamia precessit z contra ii q i
deus omps ¶ In ea gl i si. No glo p
q parochianus pt denunciare suum platum
et impetrare inquisitionem cum eu interest
ei sui ut no heat lupum pro pastore ar
vii q i audacter. Et ide no gl i c expte
a detesti z in c veni de of dele q plene
tetigi i d c expte a et aliqui ex in c
illa ppositoz § e Ro no ex gl q no paroch
ianus denunciare no pt crimine clerici
Unde impetrata esset subreptitia hoc
tacito et ide tenet Jo an in palle c ex
pte a inglo et spe i ti de inquisitione §
i v sed nunquid convenis. hoc puto limitandum
in denunciatione canonica que fit ad pena sevm
aut in denunciatione evangelica q fit ad pe
nitentia Item forte poss hi gl restingi
qn laycus no parochianus denunciaret
clericum secus forte si clericus denunciaret
alium clericum q sic admittitur ad accusand
p crimina publica ita debet admitti ad
accusandum roe interesse publici maxime ca
q dixi in c cum p § e ¶ In gl i v redde

roz i q ꝑpat tutori dic ꝙ in vitate no
pt conpari tc tutori nec curatori q hꝫ
ampliore ptate qm hnt isti Unde pla
tus voluit de reb ecce et eis poss susten
tare consanguineos suos inopes ut i c pa
storalis de hijs q fi a p ui s Sꝫ curator
tutor et prie hoc no pnt de rebus pupilli
ul dm l a curatorib ff de amistra tu/
Et isti sut tpales plati est spetuus illud ong
illud dignitas Et multas dicas vi ꝙ p gl v
q in c fi Et inquitu gl h diat ꝙ dꝫ stari
iuramento plati sup amistratoe dt osti sub
dubio forte hoc no hec lotu in rectoribꝫ ho
spitaliu qui tene singulis annis redde raz
amistratonis ut in cle q contingit de reli
do qui velit ꝙ in eis no stat iuramento ꝫ sat
eque ergo putare distinguendu ꝙ in minib
staretur iuramento eoꝝ q no sp pnt vocare
notariu ul testes ac coꝝ q no i c n de testa
li vi ꝫ in maioribꝫ ꝓcedat dcm osti q
cu stiant se obligatos ad reddend rom ut
l exempla C de pba ¶ In gl in vº 2 fa
ma nisi An et qui famam in locu accusatoris
nl pbat q no dꝫ tene locu testis et accusa
toris inj q inj c 1 2 c sicut de vo si ¶
In gl in vº a maliuolis gl ve velle quod
ꝓp infamia orta amaliuolis no e fien
da inquisico ꝫ petit indici pgaco pp scan
dalu euitandu An g no sufficiat al sub ecc
scandalu et purgaco no esset indicenda
sm illa gl ꝫ ubi dixit gl ꝙ si infamia
vnic est apud bonos et graues qmus pro
cesserit amaliuolis purgaco est in di
cenda ut no remaneat in credibilis pe
nes bonos et graues grauius ptesserit a
maliuolis pgaco est cit et sit non requirit
scandalu ut est gl in c cu dilecti j de pur
ca osti 2 goff hic dixerunt ꝙ si constaret
infamia orta amaliuolis no est inqui
sico fienda nec purgaco indicenda nisi
forte infamia esset multu sparsa et scan
dalosa tuc indiceret purgaco et sic sen
tiunt in effcu Et ad ista gl, Jnno dixit ꝙ
ꝓpt infamia orta a maliuolis ul ab vno
pt fieri inquisico q si suspectus e quis
pot indici purgaco n q v omnibus tꝫ et
inquisico fieri pt Sꝫ alit diat in c licet
helv de symo i eum dampnat sniaz illoꝝ
qui indistincte ꝓp scandalu volentes face
inquisicoem q possz esse inquisico ca motus
scandali Et ideo diat supiores debere
arbitrari an possz sequi maius scandalu
et tuc no faciet inquisitom Si uo speraut
sedico scandali tuc fiat inquisico q 2 si
suspectus esset supior ei indiceret purgaco
Jgitur et inquisico fieri pt cu purgaco

sequitur inquisitom Refert tn alios sen
tire con et ex hijs remanꝫ uia in vo
luta pro cuius dilucidatione duo st inve
stiganda pmu uniq si infamia orta e
amaliuolis possit fieri inquisico ul in
dici purgaco Sc̃m uniq pp sola suspi
com solius epi fieri possit inquisico ul
indici purgaco Quo ad pmu breuiter
puto ꝙ vbi constaret de infamia orta
esset ab emulis et tuc ꝙ nec inquisico ꝫ
uel purgaco est indicenda ut i c cu i
iuuentute de ps sup q vane voces ꝓpli
no sunt audiende ut in c osius d elet
et ꝓplus cu male monet est docendus
sa ꝙ no bar in palle ꝫ tormeta vbi dt
non curandu de infamia q no ꝓcessit
ex pbabilibꝫ coniecturis Sꝫ si infamia
esset scandalosa q ut q ꝓplus ꝓpt hoc
abstineret a diuinis ul aliqd aliud scan
dalu inde timet tuc si pt sedari p purga
com purgaco est indicenda ac n q v
mandastis et ita intelligo ista gl Sed
si no possz sedari nisi esset inquisico et tc
et puto inquisitom fienda et sic ꝓcedat
dcm Jnno Jo q ꝓpt scandalu vitandu
relinqt quis veritas in ꝑpiti et qꝫ quis
pnatur iure suo ut i c n de no o mit 2
i cu teneam de pben et c inutil de psp
Et hoc quo ad pmu ¶ Quo ad Scd̃m quis sit
indicenda pgaco vel ꝑ suspicionem solius
epi et est ille pulc ar9 et ut S retuli
Jnno tet ꝙ sit ꝫ spe ut refert Jo an i c
ex pte de of or tenet contrariu ꝙ soli epo
non credit asserente ꝙ criminosu vi q in tm
2 c placuit n q v intellit ut dco ut i
posita ponat ꝓpter na tex i diat si e su
spectus suis epis ul alijs de plebe ut
exponedo vel ꝓpter no sufficiat suspicio
solius epi Et d Card sicut tꝫ uniq indi
cenda purgacom nisi sit tanta ꝙ i du
cat scandalu all c tua de cohi cle 2
uli ubi bonus tex vꝫ ꝫ ete dcm illud ni
mis in ꝓpat 1d c omnibꝫ exponendo ul ꝑ
et nc dcm dm Card vꝫ indistincte ꝓcede
ꝑ tex qui sonat con in c inter de pur ca
ubi tex diat ꝙ ꝓpter tria solꝫ indici pur
gaco vitꝫ pp vulgata infamia graue scan
dalu 2 vehemente psupcom tꝫo no req
rit sp ut suspico i duceret scandalu al
3m supflueret pp 2m cu in 2º est facet
mentom de scandalo Quare conclude
rem sic quis aliquis est suspectus ab epo
et suspico est pbabilis et tuc potit in
dici purgaco et ita ꝓpe loquit c oibus
et remanet dcm Jnno. Aut est suspectus
alijs et est pbabilis et in ducat scandalu

et iudicet pbato al' pgato sicut si no
induceret scandalu et procedet c tua §
all' Et ex hoc restringitur multu c oibus
Et qp dixi de epo idem siquis e suspectus
alteri supiori iudici ut sentit Jnno i palle
c iuit de pur ca Sz est diuisit ro int su
spitom iudicis et alioz qz no ita facil
psiut con iudice sicut con alios ar c au
dia; de psb et c in mea de prur no in
istis caibus pp psiptom fiat inquisico lz
aliud peteret Jnno qz infamia prede
dz inquisicom no sola psupto suspicois
ut hic et mag agitur con deficientem
in purgacione qp con conuictu in inqui
sicone ut dixi in c attedes § e ¶ In
gl in v iudicu for insi vl dic melius et
clauis ut dixit hic Jo an sup tex ut iten
tus lre sit ille inp forma iudicii i in
forma petitois et modu procedendi ut si
agat ciuilit consequitur quis ppu inter
ee et satisffactom iniurie ut in c olim
de iniuri Si uo agit crimalit et si pena
iniurie e expssa imponet ipa quitumqz
quis ar l no ignorat ff qui accu no pos
et i c n de hoi li vi Si uo no est iniurie
expssa erit arbitraria ar c de caus d' of
dele Si agit pma inquisitoms et tunc
si qnie tenne est pbatu con platu remo
uebit ab amnistracone n' sciu inir agat
de quo dic ut dixi § e Si agit proiam
inquisitoms denunciatoms sic varie sunt
denunciatones ita et varius pt esse effus
Na si denunciato est euan^ca inpom pnia
Si est iudicialis compellit ad satisfactom
Si est canoica qnz phibet pcm qnz ipoit
pnia scdm modu et condcom denunciacoi
et no bn hoc ulti^m qp denunciato canoica
pt hre multiplice effctu sm concloz ipius
et tunc tm effcus est ut phibeat pcm id
qnz est pcm comissu et qnz pt agi ut pri
uet bnfico suo ut in c ex pte a de testi et
i c licz hely de symo qnz ut ita pena ipo
natur et ita sp aduertendus est modus
inudico ut de in tex z concor c su dilctis
de or cong Et facit ad qom no^le Quida
fuit conuictus de crime cu agat ciuilit inq
sma data posset eius supior eu puac bn
ficiis suis vigore illius sne Jnno dt h' qp
sic no sup priori instantia s; de nouo for
mabit inquisicom et assumat illa snaz
tamq inducente notoriu z tunc pmet ex
modu procedendi et cu hoc dco transeut h'
doc s; aduerte qz hoc dcm est valde periculosu
et ipe met Jnno sensit oppoitu in c pinq
sicom de cler vbi dicit apte qp atta facta
in vno iudico cu agetur ciuilit qz forte
infra obiecisset contra priora acta si fuis
set actu crimalit qz forte obmisit pp leue
piudicium Jtm ad aliu effcm agit nunc
qm tunc ergo no obstaret exceptio rei iudi
et hoc tenet gl iur similis in l sicqs ad
se fundu ff ad l fal. z sequit bar i l ij
§ ptor ff vi bo rap Sz mag dubiu est
in confessione inqs facit side cu agit ci
uiliter et sentit Jnno in palle c pinqui
sicom qp sic qz con confessiom qua in ciuil
pt obiicere ar c ptuas de pba et in l gna
liter C de no nua pet s; con sentit gl
in c ex penitentibus i di et fa qp no in l
si confessus ff de custo z exiben rei vnde
concludere qp sola confessio sufficit ad
condepnacom s; pt compelli reus ut p
seuet in confessione sua ul ut det itellcm
confessioni et sic procedit dcm Jnno in c
pinquisicom nam orta est suspicio no
leuis contra eu ex illa confessioe ar l
capite ff de adul

Sicut olim

Metropolitani ad correctoz excess
suu et refrenacoim moz singulis
annis facere debet puinciale conciliu i
quo statuere debent psonas ydoneas
psingulas dyoceses q sollicite i vestiget
et in consilio referant corrigenda Et epi
facere dent synodos epales singulis
annis et pupplicatare agitata i pui
ciali conci^o hoc neglictes ab execucone
officij suspendunt hoc d diuidit in tres
ptes in pma puidet de puinciali con
cilio et de agendis in illo Jn 2^a de ce
stibus synodalibus in epoz officiis Jn 3^a
de pena hoc no fuant et ccaute i scit
de epalibus synodis 2^a ibi vt aut 3^a
ibi quisqs ¶ No Jnno duas spes co
cilij Vnam qdda est conciliu puinciale
qdda epale puinciale dr id quod qlz
metropolitanus facit in puincia sua Na
quelibz puincia dz hre comu archiepm
et p epos de quo xi q iij c i et ij
Conciliu epale est qp solus epus facit
in sua diocesi vbi uocat clicos sue
dyoc tm et al' appellat synodus et
illa vocabula sut synoia id est i ef
fectu significant Et de istis varijs
noibus vi tex xv di c i Est et aliud
conciliu quod appellat gnale qz co
tenit tota orbe in quo ppa residet z de
hoc xvij d c nullus cu vultis ibi positis
¶ No in qp ista consilia puinciale z epale
dz necio fieri singulis anis de quo i c
qm xviij di s; hodie et male cont non
celebrant No casum in quo fit i qsico
no precedente infamia Et hoc ideo qz no
agit hic con certa psona necs sit iquisico

Scarisa·

decto tunc Inqsito ius gnalis pt fieri
no ptedente infamia ad hat c i de of
or et l congruit ff de off psi et fa qp
dixi s c pp Vlt induat iste tex p doc
mar contra archiepos ptendetes igno
rantia ctia vocatom bnficioz puincie na
psumunt stie tu deant ibi hec psonas
ydoneas hic in tex et si no statuat aliqs
psonas tuc sut i affectata ignorantia
de quo dic ut i c expte 2 c n de conces
preben In gl n isti vm hic dt qp aut
isti st de loco vbi inquirat 2 tuc veniut
de ppo sut em electi in pte sollicitudinis
ep hoc qp no gl i c statuende de cp li
vi et l Iste veniut ff de pe hic ei ad
mittut ut delegati 2 sic mitte debz
2 face ex pen Et concludit qp n i ca'bq
iniure expss et in consecratoe eccle
ue l restitutone miq expense st fiende
plato ut i c cu sit de symo ostiensis 2 Jo
an vnt sequi opi gl et ad c int ceta
ipi respondet qp loquit in alio casu s
cu epus visitat palm 2 hz locu c si
epi de of or li vi Sz hic loquit in vi
sitatonibq deputatis p conaliu dt tn
osti qp si isti denegarent expense no
possent aliqs cogere cu no heant iuris
dicom ut hic in tex s debent referre
epo qui eos corrigit ar i c si de of
archi et hoc sat ph cu clici teant alios
recipe ad hospitalitate fortiq qr deat re
cipe istos qui veniut p eoi utilitate
In gl si ibi s sufficit qp sint honesti
Osti dicit et bn no esse in pbandu qp isti
et iurant ar c epus in synodo all' i
gl 2 c ptea d testi co In ea l al' su
perflua et onosa et dic melius pq doc
qp illa pos gl est suplua qr iste tex lo
de conci puinciali 2 no de archi epo tm
Vnde archiepus pt visitare tota pui
ciam et sine relacone istoz et qp qp
no appet de negligia epoz ut i c i et
si detensi li vi In ea gl l nmq crede
qui alys osti dicit qp aut isti nuncia
bat notoria 2 credit eis sic alys ut
l ea quide de accusa 2 in q in aliqn
Vlut nunciant no notoria et vm no
credit pluribq no iuratis crede dont
pbetur con ut in c ptea de testi co Et
in fine gl Jo firmat qoz quid si archi
dyatonus volens visitare concurrerat
cu istis visitatoribq Et dicit qp in iudicys
tertiu est apud plures in dubis iudicys
quis fatigari no dz ut i c extende d ep

2 l v ceptu ff de iudi s i cau nro vna
visitaco no pIudicat alti s no dnt illi
visitare sine lma archidiaconi qr vi
sitaco pIudicat simple absqz ulla iu
risdictone interrogando seniores 2 alias
psonas districtas vnde no impedit
archidiaconu sero aliu platu iuris
dictonalit visitantem

Olim et Iusta·

Sine ex cotatom suspensiom
ul interdci licite pq denuncia
tom p abbem denunciatu p aliu p ipos
in monachos denunciatos uel adherentes
eisdem relaxant spoliati restituut et
iuramta de tacita veritate relaxant
dca testiu denunciato reddut' et expense
de bonis ind sti monasterio insistat ppt hat
tn de lima abbis no eximut sine tu lit
pIudicio h d ptes patet No po qp pen
dente nego int supiore 2 subditu sup
criminibus ipius supioris dz ipe supior
abstinere de omi pcessu con subditu i
tdbando p que posset impediri negom
pn'le No monachos posse pete restituom
con abbem illicite eos spoliante salte
i ploirado officiu supioris de quo tn dic
ut plenius l subicia No i et adhen
tes ide p eoi consuetudie appellatiu qr
appellat pse et sibi adherentibq Et huiq
appellatonis vtute et adhentes defen
dunt na si tenent et inmolunt adhe
rentes quo ad pena fortius debet gau
dere pIuilegio pn'lui ar c i de of dele
fa qp no i c vna sna de re iudi ut et
pus e dcm sepe No i inquisitoe fien
da con platu regulare pnanda e aliqs
iure ordo 2 no usqz qz sit pnari dz cont
stiazes Na hic ppa mandat dca testiu ex
hiberi abbati inquisito secus si sit inqui
sito con claustrales simplices vnde hic
de monacho mchil dicit 2 dic ut ple no i
c qualit n s e i si No qp si monachi de
nunciantes abbem hent expen a monastio
seu abbacia lz ppa est auctte capax debo
nis ipius monasteri cu ipi vtilitate eius
pIudent nec pt con eos agetes de spolia
cone excipi In glo i i si hec gl sentit
qp ille sine legitime potuerint ferre s re
laxato sit solu ut posset ferre testio ita
Sz con hoc dcm gl pt multiplicat mistai na
cu isti denunciassent 2 sic constituisset se
pn'les in ca no possent ferre testio ar i c
cu dilcta s e 2 c cu l 2 a de re iudi 2 qp ubi
no pmo Ite ex eo qp negotium ceptu est
coram supiore no dz supior attemptare aliqd

p quod posset i pedi psequutio negotij
ut pz in tex ibi valeat impediri Et io co
cludo q pp instantia huiusmoi sinterp
ita fuit hec relaxatio et adhuc optime fuit
lex dum dicit relaxatis na qn excoicatio
e iusta fit absolutio et no relaxatio. Und
no possit aliqua ca sit psitatur cui sit ab
solutio auista excoicatione de quo ple no
i c sacras de sen ex 2 i c expte el i de
vo signi Et ex ista glo z tex colligunt qd
q suspensus no pt ferre testio q itelli
git osti de suspenso ab hoio ar q c si de
cle ex mis pdeo remittit ad no i spe de
teste § i vo quid de suspenso Sz in veri
va conclo est hec q ptextu plius suspe
sionis no pt quis repelli a testio cu hoc
iure no caveat et quisq admittit ad
testioniu cui expsse no phibet ut i c i
de testi et l i ff eo ti fa c de tim9 de sen
ex li vi, vbi tm fit mentio de excoicato
ipsi enim repellatur pp piculu canonis q
eo cessat in suspensis cu eis liceat coice
mus sz si suspensio esset facta pp grave
crime tunc talis suspensus est repellendus
a testioio no rone sine sz rone delicti
in quo pseverat ut i c testio et i dixi ple
de testi Et in hoc cau possit salvari dcm
hnus Et in istis facit suspensionem et effectum
earunde vi pbona gl i cle cupientes de
penis i vo nota nova ¶ In gl ij isti osti
hic concludit q pendenti lite it platu et
subditu dz supior abstine ab illo negotio
sup quo pendet lis et de ca pendetibus
ar c fu eij de consti 2 i c ut nom d app
sup aliis no pt contra subditos sua ex
tere iurisdictionem nisi occone pendentis ne
gotij pricipalis no impediat z hoc e sat
vndictu sz ubi notoriu esset delictu isecio
ris et pena esset iure expssa texte no
valeret supior recusari d c pposuit z q
ibi dixi § all et q no hnus in c expte
de vo si alias satis pt recusari cu ex de
nunciatione graves solent oriri inimi
citie int denunciatu et denunciante ar
l i ff de his quibus ut indig et q ple
dixi in c repellat a c meminus et c cu
p § eo ¶ Item no q inditiis no tenn obe
dire supiori qui p eius mandatu impe
diret psequutio negotij al secus z hs ex
psse vult tex et ¶ In gl i vo de tacenda
veritate nisi hodie illa iuramenta psitita
de tacenda veritate ipo iure sunt relaxata
ut i c q plerique de of or li vi. Ita etia
iuramenta sunt illicita z con bonos mo
res quo no obligatoia ut i c ra no e obliga
torium de re iur li vi et vi q le z no i
c intimavit de testi ¶ In gl i vbo co
pia ibi testiu noia ponderat gl q sen
tit apte q in platis regularibus i inquisi
tis exibenda sunt nedu dicta testiu sz et
ipoz noia. Osti sentit con tu q in lra no
fit mentio de noibus sz tm de ipoz dictis
tu q exibere noia consistit de subtilitate
iuris que no observet con regulares Sed
certe hoc ultimu dictu osti est con tex i c
qualiter in § dz § c vbi dr q psuspe
sionem nomin ipoz testiu dat audatia i
famandi q audaret psilunt ad infamacionem
cu sint eoz noia supprimenda quo no co
sistit tm in subtilitate sz i indagacone
veritatis que veritas indagatio no est
obmittenda et con platu regulare ut
no in d c qualit vnde ni pz dictu gl z
ad tex pot responderi q tacite includat
ipoz noia cu i de poitombus dicat cal
iuratus sit et sic dixit satis i hoc posset
supprimi ad hoc tex nobilis i c si de hc
li vi et q nota osti i c si in pn ut lit
no cont. Et ipe osti in cau huius c dt hs
esse arbitrariu Et adunte q hic vr sen
tire aliq spalitate i regularibus ut con
eos fieri posset inquisitio et sine infamia
alle c cu j in singulis cu se § de sta regu
sz hoc dcm no puto vm q illa ma lo
quitur i inquisitione gnali z sic hoc
no pbant et ide est in statibus ut i c p te
et c i de of or et q no ple bar in l ij §
si pupplice ff e et de aliis inquisitonibus
ple tetigi in c qualit ij § e Sz inqui
sitio spalis ad pena no pt fieri con platu
regulare sine infamia p hoc ad duo tex
hoc bn pbante in pall c qualit vbi con
omnes prelatu et subditu exposit i fa
mia precedente ut possit fieri inquisitio
z postea ibi et fit mentio de regularibus
idem fa c licet hely de symo. vbi tex
facit mentionem de infamia et con regula
rem ¶ Op extra gl con tex et ar q
isti monachi no potuerunt pete destitu
tionem q in iudicial pprietatis heant n possioz
noie ppo xij q i nolo et c no dicatis
et hic nisi lre Et ad petenda restitu opus
est probare possessionem et spoliationem ut
i c consultationibus de of dele Eo dt. In
q isti fuerunt auditi ex gra z piua p
iusionibus osti dicit q primo p via iue sal
te ex vi denunciationis Circa hoc possum
advertere de quo fuit spoliatio na si
facta fuit de monasterio ut q fuerunt ex
pulsi de monasterio tuc satis pot pcedere

dcm oſti q pingreſſu moſtii acquiat in
illo moſterio ut ibidem deſeruiat et ali
mentetur ac c porrectu de regu z c ſi
Unde pt clicus ſclaris expulſus a bn
ficio uel a iure pſtandi vocem i electoe
pt petere reſtitucom licz no heat do
minum illoz iurium ita et religioſi pt
recte pete ſe veſtitum ad moſteriu. Unde i
iuſte ſiut eiecius ſalte implorado offitiu
ſupioris pt 2º intelli q iſti fuerat ſpo
liati prioratibus quos poſſidebat et dt
ſi q iſti no debent audiri petentes ſe ſtom
ut in c cu ad moſteriu de ſta regu ſ ta
les q ppo noie non poſſident n c et ſi mo
ſteriu dr ſpoliatu cu no poſſideat oſti
et goff dnc con pt dici q p via ordina
riam no audiut cum ſint remouibiles
aprioratibus ad nutu ſupioris Et pria
denuciacoms implorado offitiu ſupioz
dent audiri q vr abbas male ſpoliaſſe
et poſſet pſequnto negotij pncipalis a
liqua lite impediri et ſa q no Immo i c
iſinuatu ne cle ul mo et lo an i c cu i
ſingulis de pben li vi in nouel Et id dici
pt de ſpoliatone aliaz rez nriaz pu
ra veſtim libroz et ſllud de quo vi q le
et no in c dilectus de cp

Prelatorum·

Con platu infamatu de dilapi
datone inquirit de vitate Et
nitrim interdicit ſibi omne genus alie
nandi h d ul pt iuxta lcam alit ſum
mari. Con platu denuctiatu de dilapi
datone ſit remiſſio de vitate inquire
da et penden neg° dz ſibi interdici ptas
alienandi h d diuidit q in pma ponit
epi denuctiato In 2ª ipius commiſſio
ibi diſtreconi que duo facit pmo ma
dat inquiſtom fieri et remitti et inq
ſito tim aſſignare et alienacom inter
dici i eadem Illo q lz dicta paucoz
no infamat ut i c inquiſtoms nīſi ſ
e tn ad dcm paucoz denuctiancui con
mittit comitti inquiſito et te hit oſti
q pmo iſti inquirere dz de infamia ſo
an con p tex qui dicit inquiratis veri
tate ac ſ pmu dcm michi plus plz q
ppa in ex no expſſit iſtu hei p infama
to commiſſa ſimplicit inquiſtoms vitate
vr tamq p ambulu et coincidens comiſ
ſi negocium ſup i ſaia q no eſt viſile q
in ſimplici commiſſione ppa voluerat
violare regulas iuris phot vr tex cu ibi
no in c cum oppozteat ſ e Illo q no

ſolu rez quis e pdigus ſz et qui ſue
fame Et dr pdigus fame ſue qui quis
no curat de infamia turpit viuedo Et
talis negligens fama ſua crudelis e ut
dicit tex xij q i nolo Sit et quis qui dr
inmunita ſuipis utequi agit con ppam vti
litate et honeſtate ut in c et qui eme
dat xlv di Illo ex ſi lre ac q vbi ven
dendi no contterint alias ſpes aliena
tons ſz tm illa ſpem alienatonis inq
interuenit petiti ſz in con ſa tex in l ſta
bile ff de of pſi ubi verbu venditois
vel emptionis cōphendit omez ſpem
alienatons ſz conclude q vbi no fit co
memorato ptij verbu venditonis con
phendit omez alienatoz ut i in c p all
ſz ſi ſiat comeorato ptij ut q dicit non
vendat pexiguo ptio ul ſimilia vba
ponitur tunc verbu venditonis comp
hendit alias ſpes alienatonis adhs ad
duco tex i l i pall ti et vi q no bar i
l filius ſ dun ff de le i et C y i l ij
C de uſura pemp Singl ſi iſi de mo
predendi con platu ſup neg° dilapida
tonis ple no i c ven de of dele et per
arch i c inulitate xij q ij vide tex et
gl in q iij ſ q Et pleniſſie tanga i illo
c ven ubi tractat an et qn detur co
adiutoz Et ita iſtu tex iuſto Nuq ois
alienato erit illi plato interdca q no
ect potit alienari res q ſuande ſuai
no pnt q no ſa l q tutores c d amyſ
tu Oſti con pyſti tex qui gnalit loqt
et pſliz omez alienatom q no tm mt
dicitur alienato retu inmobiliu ſz et
mobiliu Item cuiz plato interdca eſt ptas
alienadi i mobilia ut c milli et c ſignis
pſbeoz et qi p toti dere ectle no alie
g° i d c ſeu illud interdcm q po alicq
ſpalitate dz intelli de oibz imobilibz
fatetur tn q potit alienari p tempat
expenſi ſibi fiendu ex eo q remanet
amiſtratoz et in amiſtratoe dcm Immo
m plus plz q intelligo indiſtincte ut
no poſſit alienare res q ſuando ſer
uari no pnt iſtud interdcm eſſet con
cotilitate ectie Iſtud videmq q in
ꝓhibicone gnali alienatonis que fit
tutori no venit interdcm bonoz que
ſuando ſuari no pnt ut l tutoz qui
ff de adminiſtra tu et in pall l lex q
tutores C e Iſto heo hit iudices qbq
facta ſiut commiſſio ſtatuerint tm parti
ut conpareant coram iudice adq fit
remiſſio ad hoc q expſſe illa ptas e
attributa eis nuq poſſet ceſſante co
dicone ſpali hanc citatom facere cuiq

Et inquirere inquit iudex certi ar. ut se infor
mat et referat possit citare pte ut comp
areat coram iudice adq sit remissio Inno
hic vo q sit Nam iudex a quo appellat
hoc pot ut in c psonas z c cu sit romana
de appel fortius q hoc poterit ille iudex ne
ca remaneat sine fine Et hoc dom satis
placet Non commisso pn comr commissa
Prima comittantia z attessoria ad eam ut
c pterea et c prudentia de of dele z me
lius i cle i de rep ubi tex notabit vult
q iudex impetratus p litas surreptitias
condempnare impetrante in expen sub
mittit Inno q si ab isto iudice certi ar
fuit appellatu z ipse no deferens appelli ptes
sit in ca no possit amplius huc terminum
statuere no q sup pn no pt cu sit app
et primo expediendus est ar ut tut de
bitus z appel sup appell no pt q no de
tulit hoc usq dem no predit q iudex
qui no detulit bn pt statuere ti ad app
psequenda ut in c abbe de app et q no
i c cu in appo et ti li vi mis saluet dom
Inno ut illa iura predat q immediate
statuat ti ad app psequenda secus si p
pressit in tota ca et pq vult hunc ti
statuere Vlt querit inq pendente h
negotio coram plato valeat alienatio fca
p eum ddm q si facta fuit pq int dictu
est ipso iure nulla sm Inno sic eni no vz
alienatio facta con lege mortua ut ρq
in c sine exceptione et in c nulli de re ecle
no ali ita net facta con lege viata i
con pceptu principis Ita p eodem dz hic
sm Inno q aliquid fiat con lege mor
tuam vl viatam q no secus si p contrat
tu se aliquis obligaret ad no alienand
q tut non impedit alienatio de hac tu ind
dic ut plene no i c Raynaldus de testa
p doc et in d c nulli et p hoc i l filius
f dm de le i Si no inter dem est factu
et tut valz alienatio si est facta cu sole
mitate iur z in cau debito ex eo remansit
i administratione ppsertim hic so an z vr
tex in d c cocrentis tu alienatos facte
pntidem vl excoitandi vl suspensu te
nent Sequitur Rubrica

De calumpniatoribus Rubrica

Supra visu est de accusatoribus et delatori
bus criminu Nunc tamen q isti quia calupni
antur p eo competenti ordine hic sub
mittit Rubrica de calupniat. Et adicite q
accusantium temeritas detegitur tribus modis
quia eni calupmant quia puaricant quia
tergiuersant calupmiare est fla crimina
intende et pena regtar calupmiatum e
similitudo supplicij puaricare e collude
cu reo admittere flas probatones et veras
simulare Et dm isti puaricatores q
consistunt ex utraque pte et tu eius pti ta
cite fouent et isti puniunt arbitrio iudic
ut l i z ij ff de puarica Tergiuer
sari est in totum a accusari recede sine
iudicis licentia ab accusatione et isti tergiuer
satores puniunt in quinque lib auri ut l
iij ff de puarica et p pditis vi ho tex
in q ij s nondu et i l i ff ad tpill q no

Qvm. forcius.

Subdvatonis calupmiose acte
dens accusans diaconi sub dya
conatu puat z pupplice verberibus ca
stigetur et in exiliu mittit h d di p
legguat culpa iudici Et poit calupni
atoris pena i q Vlo q constitutus
in ordine sacro dz fatcari unde Inno
expoint in tex ibi fatcari hoibus i i sa
cris constitutis Vlo iudice debe ex
officio suo pune accusatore calupmiatore
et si no facit ex e maxia redarguende
dignus et pondera tex i ex diffinitone
vera et q calupmiator dz puniri in ipa sna
qua reus absoluit concor h i c e et
dic ut ibi ple dicit in gl fi Vlo q ca
lupmiator no punitus tpe quo fuit abso
lutus reus potest pq puniri ex nobili
officio iudicis q rr hic tex sm vni i
telletum ph no i l i s i ff ad turpill
Vlo q posse accusare clicu maioris ordi
nis Et licet no posset ex toto puniri
similitudie supplicij q no lz illu or
dine pt in pena comutari ut hic Vlt
colligit ex isto tex primo q vera lz pena
verborsus respui cliticorum ita tn q no
tendant ad effusiom sanguinis ut i
c in archiepiscopatu de rap Itm est q hab
pena exilij pot etiam clericu delinquete
pupplice verberare z eu in exiliu mit
tere q nota concor una all in gl et vi
Inno i c qualit ij S ti i Vlt in gl puari
officio ista gl hoc intendit q n calupmia
tor puniat in ipa sna qua reus fuit ab
solutus no pt postea de calupnia puniri
nisi p via accusationis et ille qui se in
scribit dz puniri ad pena talionis n iudex
pronuntiaverit accusatu fuisse calupmia
tu in fligerare q satis est iudice pnunti
are sup delicto q statim venit pena
imponenda iure in q ij s nond et i l
i ff ad turpi cum ex gl Et q forte hoc

trime erat notoriu vel s(ecundu)m ost(iensem) iste
dyaconus appellauit et io i(n) ta appel(lati)o
potuit infligi ista pena q(uia) ta(m) fuit re
missa ad cosp(ect)e iudices de consp(ect)u ap
pellant(is) et sic no(n) ob(stante) attempta de ap(pella)
¶ Et ex his hes duas limitaciones ad l(egem) i
C(odice) de calup(niatoribus) ar(gumentum) p(ro) 2 q(uod) ¶ Et comp(re)hen(sio)do clau(su)
ma(teri)a3 adu(er)te p(er) bar in l. i § i ff ad tur
pi(llianum) et in l. athletas § p(re)uaricator ff de
his quib(us) ut indig(nis) ¶ 2 de calupnia
pt quis puniri multis modis p(ri)mo ex
officio iudic(is) i(n)c(on)tine(n)ti q(ui)a tu(n)c pe(n)a d(ebet)
i(n)s(er)i i(n) ip(s)a s(ente)n(ti)a et ita i(n)telli(gitur) l. i de p(re)uari
ca(tione) ul salte(m) p(er) tota illa die q(ua) lata e(st) s(ente)n(ti)a
absolutoria q(ui)a tanto t(em)p(or)e durat iudic(is) of
ficiu(m) i(n) ta(m) [illegible] ut c(um) tu(n)c i(n) appellac(i)o(n)ib(us) de
ap(pellationibus) li. vi et l. paul(us) ff de re iudi(cata) p(ro)(xim)a pu(n)i
ri no(n) pt ex offi(ci)o i(n)c(on)tine(n)ti q(ua)(m) ex s(u)p(er)ue(n)erit
ex quo lata est s(ente)n(ti)a se p(ri)n(cipa)li ve(ni)t e(ti)a(m) ac
cessorie ad i(m)p(ri)mi s(e)c(un)d(u)m p(ri)n(cipa)le p(er) hoc l. iiij
C(odice) de pe(nis) ¶ Sec(un)do no(n) pt calupniator pu(n)i
ri ex officio iudicis nobili p(er) hoc tex(tus) in
pall(ianum) l. i § i ff ad turpill(ianum) ¶ Et nobiliter
¶ Nota h(ic) s(ecundu)m com(munem) intellec(tu)m ¶ Et ex tali
officio pt p(ro)cede(re) et(iam) lo(n)ge p(ost) s(ente)n(ti)a(m) ab
solutoria ex quo co(m)missit delictu(m) i(n) p(rese)n
cia iudicis pt iudex et(iam) s(e)c(u)laris ex offi(ci)o
suo nobili p(ro)p(ri)a i(n)quirere et punire ar(gumentum)
in l. nulla C(odice) de testi(bus) et q(uod) no(n) bar i(n) l.
ii § pupplice ff de adult(eriis) 2 s(ecundu)m hac opi
no(nem) d(ebet) dici q(uod) illud p(ro)cessit hic ex sp(eci)ali
disp(osici)o(n)e p(ri)ncipis q(ui)a idem inq(ui)rit iur(e)
ut s(upra) dixi ¶ Te(rcio) pt puniri calupniator p(er)
nouam accusac(i)o(n)is ut si no(n) fuit punit(us) in
ip(s)a s(ente)n(ti)a absolutoria posset de nouo accu
sari sic(ut) de quol3 alio delicto ut h(ic) in gl(osa)
et in pall(ianum) l. i ¶ Et si queris i(n) q(u)antu(m)
t(em)p(us) pt accusari ul ex officio puniri ¶ Et
opi(nio) quida(m) dic(it) q(uod) statim absoluto reo ar(gumentum)
in pall(ianum) § i et bar(tolus) i(bi) dicit q(uod) i(m)mo ta(n)tu(m)
t(em)p(us) pt inquiri ul accusari q(uan)to t(em)p(or)e du
rat accusacio delicti in quo fuit calupniat(us)
q(ui)a punitur calupnia ad instar illi(us) delicti
et v(er)e q(uod) sic lo(qui)t(ur) t(ota) p(ri)n(cipa)le pat(et) et(iam) q(uan)to puniri s(ecundu)m
modu(m) hic traditu(m) i(n) gl(osa) ut p(ri)mo p(ro)mittetur
sup(er) calupnia et p(ro)p(ri)a co(n)tinuacio fiat ex
ecucio pene iu(d)ic(is) q(ui)a si d(i)c(t)i venit i(n) pon(en)da
ex ip(s)a p(ro)mittacione ut s(upra) dixi q(uia) p(er) hoc
hec ha(bet) gl(osa) declarata 2 ma(teri)a3 illa
¶ In gl(osa) in v(erb)o verberib(us) q(uod) et v(er)e q(uod) i(ste) sub
dyaconus accusator no(n) debebit p(ro)p(ter) calup
niam verberari n(ec) in exiliu(m) mitti q(ui)a
calupniator t(ame)n punitur s(i)militudi(n)e suppli
cij q(uod) sic sustinere d(ebet) illa pena t(ame)n qua
sustinuiss(et) accusatus co(n)uict(us) h(oc) q(uia) in qui
no(n) p(ro)bat s(i) accusatus de crimine fuiss(et) deposit(us)

ut i(n) c. tue i(n) de penis no(n) aut(em) verberat(us)
ut n(ec) ille calupniator ¶ Et hoc s(ecundu)m fuit i(n)
supplementu(m) pene s(ecundu)m gl(osam) q(uia) dicat q(uod) i(ste) accu
sator no(n) potuit puniri s(i)mili supplicio q(ui)a non
hebat ordine(m) dyaconatus que(m) hebat accu
satus qui punitur ordine q(uem) h(ab)et ¶ Et in supple
mentu(m) app(osi)ta alia q(uia) no(n) ¶ Ex quo no(n) possu(m)
hec modu(m) puniendi laycu(m) accusatore(m) cl(er)ici
ut si [illegible] de calupniosa accusac(i)o(n)e cu(m)
no(n) possit puniri s(i)militudi(n)e supplicij q(uia)
no(n) habet ordine(m) puni(tur) et(iam) alia pena arbi
traria ad arbitriu(m) iudicis sic obs(er)uatur
q(uod) i(n) p(ro) delicto accusatur de quo quis in fa
mat(ur) no(n) rep(er)it(ur) pena certa ut no(tatur) i(n) pall(ianum)
§ p(re)uaricator 2 i(n) d(ic)ta l. i ad turpil(lianum)

Cum dilectus.

Denu(n)ciator i(n) p(ro)bacio(n)e crimi(nis)
deficiens ab officio et b(e)n(e)ficio su
spendit(ur) donec innocentia sua p(ro)uerit h(oc) d(icit)
diuidit(ur) i(n) p(ri)ma denu(n)ciacio et eius co(m)missio
In 2a tu(n)c aute(m) p(ro)cessus exa(m)i(n)acio et absolo
denu(n)ciati In 3a ibi nob(is) et(iam) pena calupniosi
denu(n)ciantis ¶ No(ta) p(ri)mo q(uod) ad denu(n)ciacio(n)em
co(m)munis b(e)n(e) pt co(m)mitti inquisicio et co(n)tra eu(m)
denu(n)ciatu(m) et adhoc q(uod) dixi p(er) Ioan(nem) in c. l3
§ ti p(er) p(ro)s ¶ No(ta) q(uod) co(m)missa exa(m)i(n)acio(n)e alicui(us)
cause no(n) v(idetur) co(m)missa diffinicio s(ed) d(ebet) diffinicio
remitti et reseruari ad deleg(a)nte(m) ¶ No(ta)
q(uod) l3 denu(n)ciator no(n) se inscribat ad ali
qua(m) pena(m) t(ame)n punitur d(ebet) si deficit in p(ro)ba(n)
do ¶ No(ta) ultio denu(n)ciatu(m) absolue(n)du(m)
si c(ri)mi(n)a denu(n)ciata sufficie(n)t(er) p(ro)bata no(n)
sunt et sic no(n) est nec(essari)e iuramentu(m) in defectu(m)
p(ro)bac(i)o(n)is p(er) hoc vi tex(tus) cu(m) gl(osa) i(n) c. cu(m) in leg(i)b(us)
de resti(tucione) ¶ In gl(osa) i ifi no(ta) gl(osa) q(uod) l3 i(n) accu
sac(i)o(n)e ul i(n) inq(ui)sic(i)o(n)e no(n) requiratur
ammonicio ut no(tatur) i(n) c. l3 heli(s) i(n) te p(ro)s s(e)cu(n)d(u)s
q(ui) i(n) inq(ui)sic(i)o(n)e co(m)mittit ad denu(n)ciaco(n)em
alicui(us) ¶ Et no(ta) gl(osa) q(ui)a co(n)sensit i(n) c. q(ua)lit(er)
ii § ti p(ro)x et ibi dixi ple(nius) ¶ In gl(osa) ij ibi
calupniari p(re)sumu(n)t(ur) sic in accusac(i)o(n)e No(ta)
b(e)n(e) gl(osam) iuncta tex(tu) q(uod) de calupnia co(n)uincit(ur)
accusator seu denu(n)ciator eo ip(s)o q(uod) non
p(ro)bat et idem bar(tolus) i(n) l. athletas § puniri
tutor ff de his qui ut in dig(nis) et l. C(odice) s(ecundu)m
gl(osam) de hac ma(teri)a pona(t) ca(su)s exceptos i(n) quib(us)
no(n) statim p(re)sumit(ur) calupnia eo q(uod) deficit
in p(ro)bando denu(n)ciat(or) officij ut in tut(ore) l.
ij. C(odice) qui accu(sare) no(n) pos(sunt) ¶ 2(us) ca(su)s q(ua)n(do) ex n(e)c(essi)tate
hoc facit ut q(ui)a est heres qui tene(tur) vindi
care morte(m) defuncti ff de his quib(us)
ut in di(g)n(is) l. tutor ¶ 3(us) r(aci)o(n)e i(m)mensi dolo
ris ut q(ua)n(do) marit(us) accusat uxore(m) de adul
terio ut l. q(uo)niam C(odice) de adult(eriis) ¶ 4(us) p(ro)pt(er) i(m)
mensitate(m) delicti ut q(ua)n(do) accusat de falsa
moneta Na(m) ut facilius rep(er)iat(ur) accusator

uis no vult ut deficiens incontinenti p
sumat calupniari l i C de fal mo Ite
fallit sm bar i rone insamie ut si accu
satus erat infamatus de delicto pro hoc tex
bonus tex in l miles § mulier ff de ad
ult Item si audiuit istu commissu a fide
dignis psonis secus si a vilibus sta c inq
sitionis de sen exco Item fallit si testes de
tepunt accusatore lit qr prinserat testi
ficari desterent pro hoc bo gl in q iiij pau
lum Itm fallit si semeple accusator pro
bauit sm vtute et sa q no Jo an i c cu
dilectus de cler et spe in ti de accu & si
Inhijs q° et similibus casibus licz quis defi
ciat in pbando no psumitur stati calup
niari s iudex ex officio suo dz inquire
utrum fuit calupniatus et si repit eunde
tem calupniam pmat calupniatore
et injustis casibus ut in l i § i ff ad tpill
et no sl in pall § puaricator vestarat
tr ex hoc ca et illes cois est opi q co
ipso q quis defecit in pbando psumit
calupniari & sine alijs indicijs pot et
puniri de calupnia q euident pbat hic
ubi ipa tm se fundat q no repit ali
quid de delicto pbatu et sa in q iij
quisquis Dicit tn bar in d § puarica
tor q illa no est psumptio iuris et de
iure ymo admittit probacionem innocentie
Et io dicit se putare q cumphi iudex
pmat calupniatore dz sibi statuere t'm
ad pbandu innocentia sua s hoc dum po
vere contra istu tex vbi ipa no statuit tm
ad se excusandu ymo i continenti madat
eu puniri s suspendi donec pbauerit
innocentia sua et ve in hoc valde tex
mirabilis ut primo pmat de calupnia
et postea recipiat pbato sup innocentia
tu dz esse totu oppositu maxie sm illa
theorica bar et sentit hic osti q ideo
admittit ista purgato innocen q tx
no ple tn aliqualit pbauit ut in tex
al sm eu no admitteret purgato in
nocentie allet q hic in aut de iudi §
porro et sic sentit apte q deficiens in p
bando venit puniendus pena calupnie
nec admittit pbato innocentie q est
contra bar i pall § puaricator nec dot hic
hanc contrarietate tangunt Ideo puto
posse eque distingui ut accusatore ex
toto deficiente iudex dz imponere pena
momentanea accusatori n pius admit
tat suas pbones sup innocentia na
satis esset irrationabil t arctetur no admit
tere pbom cu posset de calupnia accu

sari & pro hoc tex bonus i c si de cler li vi
Sz pena successiua ppt psumpcoz orta
ex deficientia pt inponi illa limitatione
do c se purgauerit et ita pt intelli iste
tex et sic no procedit dictu osti hic q p
gatio no admitteretur si ex toto defecisset
in pbando posset tn saluari dictum suum qn
vellet se purgare puramtu tm put
ipse osti sensit secus si p alias vellet istes
pbones ut s dixi ¶ In ea gl i psatim
suu ppe fi Glo concludit q id erit arbi
trarium q purgationes hodie sunt arbi
trarie qsi velit dicere q isti commissarij
possint indicere purgatorem ex solo iura
mento vel iniungere duos vel tres conpur
gatores sm q eis videbitur Et osti dt hic
sufficere solu iuramtu q tex no loqt
de purgatione s certe opi gl michi plac
plus q tex dicit q canonice dz se purgare
et purgato canonica est arbitraria ut j
de pur ca p totu et in q v oibus Itm pot
canonicus innocentia sua purgare pban
do aliq modu depdictis uel consilit ¶
In ea gl i pena illius qui denunciat Sed
contra hic et contra tex fortis oppo q i c qui
denunciat agit ad penam ideo no tene se
inscribere ad aliq pena et ex oo ordinaria
ut dicit tex i c sup hijs s ti pro ¶ Itm
pena calupnie pmat pena supplicij illi ne
s ille denunciator no agebat ad aliqua
pena igit deficiens no dz puniri Immo h
no respondit ad contrium s dicit q non
minori pena afficiet denunciator calup
niosus qm denunciatus conuictus q de
nunciatus conuictus fuisset conpulsus
tm agere penas sed denunciator hic
suspendit ab officio ¶ Dns meus dns
Card dicebat q oportz intelligere istu
tex q agebat ad certa pena qsi velut
dicere q hic loquit de denunciatione
canonica et finis erat ad certa pena in
ponenda Ista enim magna est restrictio
ad tex nisi vbi dr istu debere suspedi
ne desiciu ad infamia platoz psiliat
ponderat q fama q orit ex denuncia de
et no pena Item si fuisset actu ad certa
pena fuisset facta inscriptio ad pena ex
ordinaria ut in c sup hijs p alle Et io
intelligo istud tex ut procedat et in de
nunciatione q fit ad penam Et ad contra
respo Et primo ad c sup hijs fateor eni
q denuncians no habz se inscribere q no
agit ad pena s si deficiat tunc ppt infamia
qua conatus est inferre denunciato debz
puniri dom c et ut hic dr na infamare
est graue delictu de pe di i § homicidiorum

et vi q i detiores § t merito et v q i
t i et ii et hoc aptissie voluit hec lra i
fi Nam si aliqliter no puiret demittia
hoc desacili quisqz psiliret addenuttia
alterius Illet vz ar no instribit ergo non
dz puiri Tolle instantia obiectois
cont electu no confirmatu na no infci
bit se qz no tendit ad pena ut in d t se
hiis et tu deficiens i p hoc puit ut i t
i de cler le vi li vi Illet ob scdm cont
qz modu calupnios inductu est ut
puiat similitudie supplicii sz sino recipi
tur consiliis pena qz ad pena no atte
bat dz puiri alio mo qz no debuit ca
lupniose psilire ad infamia altius et
crina no debet remanere ipunita Et
p hoc hetis intellectus huius t 2 maz cigd

De Symonia Rubrica:

Supra dcm e de accusacione et calupnia
restat nunc vide de ipis crimibus Et qz it
cetera crimina symonia obtinet pmu
locu na respcu illius pmullo reputat i
quilt t si ideo tractaturus auctor de cri
minibus pmittit Et quid sit symonia Et
vnde dicat C not mod contint Et qs ad
mittat ad accusand et testificand Et qt
modis spuale dicat vide i q i suma
et in gl se Et pie symonia est volutas
studiosa ut cupiditas emedi vel vende
di aliquid spule ul annexu spuali Et
dixi voluntas seu cupiditas qz spualia
vendi no pnt sz cu volutate sola emedi
ul vendendi egressa ad actu comittit
symonia Sequit In ordinando

In ordinando

Breue est ul pt sit sumari Epus
ab ordine ab eo conferendo ul minist
ul notarius michil tpale exige debet h
d et dno sit dca 2m i p ordinacione
No pmo q vbi pnc dz esse gtuitu oia ac
cessoria et circuminferencia dnt esse gtuita
Vnde no solu phibet epo qui ordine co
fert aliquid p ordine recipe sz et aliis
ministris qui sut accessorii et coadiuuat
ipm epm in celebracione C in gl ii i et
archidiaconus Et si intelli de eo loqtur
tepo de notio q loquit pmonedo ul secte
de illa notio qua cridet istitutio sm foma
t i de scrutinio vl intelli pt sm goff de
diacono qui cantat ewangeliu et hoc
magis consonat antiq sz pt dici q inu
troq ipoz 2 quibuscuq administrantibus

hoc t vendicat sibi locu qz ordo dz gratis
conferri ze C In gl i v vende isti duo
sunt exaianda pmo nunqd notarius pos
sit licite pro suo labore aliqd cape 2m
nunqd dato alicuius tpalis sponte oblata
possit licite recapi Ad pmu concludo h
uiter p doc et gl q cum notarius hz ze
larum et tut aut suu offim e adeo natam
de publico puta ab epo 2 no dz exigere
Aut no hz zelarum et tut aut suu offim
e adeo ut in ordinacione ut insi ipe
scribat ordinato no dicat recte tollata
Et tut officium suu sit de consentibus ad or
dinacom michil pt exigere Ego tu no
video q officium scriptoris posset ee tle
ut nitio requirat ad ordine legittie
conferendu Et io simpl dici pt q exigo
no hz zelarum de publico recte pt p
labore suo exige Et id t voluit scdm
pmo tolle consuetudie quorunda loco
rum in quibus officiales et ministri exige
bant pecunias C Et quo ad scdm cocludo
de q p ipis spualibus no dz aliquid conferri
et gratis p hoc tex insi vbi ordinandus
phibet dare sed si no p ipis spualibus
pnncipar sz ex ntitite quada aliquid spon
te confert licite pt accipi recipi ut i t
et si q ones i eo C Et gl op con tex a vr
q notarius indistincte possit recipe Na
indistincte in Curia notarii exigunt pec
cunia et ppa scit et tollerat pmo ibi
facta est taxacio quantu solui debeat pro
qualibet bulla ergo et in aliis locis notarii
licite pnnt recipe ar t in causis de re
iudi na ipius curie acto nra dz esse i
structo sic diruimus in ppo ut t significasti
de cler Sed dnt doc q in curia ro
mana notarii no hnt zelarum io licite
exigunt ul in curia Romana no hz locum
symonia sic in Curia pnncipu no habz
locu lex iulia q vom est sm osti in hiis
q sunt symoniaca qz phita secus i pro
hibitis ut symoniaca ut no gl i t expte
de of dele dt et osti q lus ppa no liget
ppa constie in hiis q sut symoniaca
qz phita tn decet ipe pretus absme
pt cu ab oi spe de vi et ho cle Simp
hoc decolorat status ecce ergo dz ab
stinere i q vii et si illa Et hic sacuit
ad qoz notabile Nunqd ppa inuoluatur
crimine symonie si ex pacto recipiat
pecunias p alicuius bnficii ul plature
collacione Et expresse no repei hac qoz
expiata p doc n qz dns Card h simpl
dicit q no comittat symonia quasi
inferendo expsse q titulus bnficii

vt de iure positiuo et ipsa illo iure in istis non
ligatur de consec. di. v. c. posuit. Ego sp te
inni op et ita repetendo ff qui uero in c. ex
tirpando de preben. posui sup hoc conclo. Et
si beneficium habz administratoem ordinis uel ex
cusione clauium et ipse in voluit vicio
symonie secus si non haberet administratoz or
dinis uel executionem clauium ut sunt ista ho
spitalia uel alie administrationes tales
primi pbo racione. Nam licet ille titulus sit
de iure positiuo tamen administrato ordis uel
executio clauium est de iure diuino. Nam 2 ordo
erat in vet. testo et vendens executionem or
dinis vr vendere ipsum ordinem et graciam
dei et ista sunt symoniaca ut c. i. io pro
hibita i q i qui studet. Vnde debes scire quod qui
aliquis ordinatur recipit tamen ptate admi
strandi soluendi et ligandi in habitu non
tamen in actu xvi q i c. sufficiant cum c.
Clamic est quod non pt quis absoluere uel
ligare parrochianum alterius quitinus
sit sacerdos ff cum sibi confert beneficium tunc
datur sibi illa executio ordinis que quidem
executio in se est mere quid spirituale et
de iure diuino pro hoc in bo. gl. in c. licet
de pe. et tex. cum gl. in c. ex diligenti i. eo. Et
sic intelligo i q i presbiter et i q in altare. Et
in collacione episcopatus nulli dubitandum est quod
ipsa committit symoniam i q i reperiuntur quia
episcopatus est ordo et cum iste sit annexus
non excusaret dicendo se recipere pecuniam pro ebis
temporalibus quia vendito uno ex connexis alte
rum venditum relinquit i q iii Siquis
abiecerit ff in aliis beneficiis non habentibus
executionem ordinis ipsa non committit symo
niam quia prohibitio in illis est de iure positiuo
quo ipsa non ligatur dz tamen abstinere ob
predictis. Et utroque tamen puto quod ille qui ex
pacto dedit ipse pecuniam non sit tutus quo
adden. nec pt sine peto ministrare in tali
beneficio et in casu vbi ipsa non committeret
symoniam quia ex eo quod consto prohibitiua con
stabat subditis incidunt in penam sicut i sexto
Jo an disputauit quoz valet statuto epi
quod ludens ad alzardos sit ex.tus An ludens
cum episcopo qui fecit constitutionem incidat in excomunicatom.
Et concludit quod sic licet ipse episcopus sit non sit
excitatus quia non potuit ipse ligari sua
constone ita ipse plene disputat i. reg. non
licet de re. iur. li. vi. in mercurialibus. Ita ad
propositum vbi ipsa non committeret symoniam
ex eo recipiendo pecuniam ex pacto. Da
dans pecuniam committit symoniam et non
pt acquirere primam retento beneficio ut i c.
inquisitionis ut i pri de accu. et ptes illum

ar.tu. prosequitur i dicta repetitione S. all. vbi vi

Qui alium.

Breue est et pt sic summari de
ponendus est qui perpetuam
decit alium de ecclesia se postea intrudendo
h. d. Nota primo unum casum in quo sit de
positio licet predatur priuam inquisitionem
Sillquin tamen voluit intellige hoc c. qui presso
sunt prima accusationis ff primum melius quia
tex loquitur indistincte et commisit ille
duo peta nam successit in locum viuentis et
commisit crimen symonie de quo dic ut dixi
in c. inquisitiones i pri. S. de accusa.

Si dominus.

Ciuiz catholicus admittitur ad
accusandum de crimine symonie 2a ibi nos
igitur. Nota secundo quod superior pot accusari per in
feriorem ad hoc c. licet et c. veniens de accu.
Nota contra regulam quod non catholicus non ad
mittitur ad accusandum etiam de crimine symonie.
Nota bo. tex. quod testis exoratus ptibus p
ptes ut faciat testiom non dr suspectus
In glo i i. inde maius dicet ideo sm Jo
an. ar. ista verba que sequuntur non fuerunt
dicta inde ff illi iudeo misteo qui dr ala
pam bndicens sic respondes pontifici Et
propius credit si male locutus sum ut c. se
et correxit dz gl se goff. dicit quod pot intelli
iste tex de accusatore et primo de teste et
dicitas pt applicari hec ut hic. Ra. pro appli
catur ad textum accusandum et prima potest
applicari ad terz ibi ut veritate asserat
et et ille tamen facit quo ad superficiem quia
in veritate sensus est quod propius an eum me
poterat accusari uel arguere In gl ca
tholicus admittitur ad testiom hoc non est
verum simpliciter vnde dicit glo quod aut queo
quis debeat admitti ad testiom in hoc crimine
et dic ut non i c. p tuas i eo vbi dicit Aut
quero vtrum quilibet admittitur ad accusand
et dic ut dixi i c. cum p de accu. i gl. fi.
insi. et hoc an. Et qui testis possit compelli
in criminalibus dic ut in c. dilectorum all. i
glo. Et istud intelli posset sm Jo an. quod primo
sit exorandus 2o compellendus vt quod exo
brandus per ptem et compellendus per iu
dicem. Et nota primum quod licite pt exorari
per ptem. Alia non sunt etc.

Accusatum.

Symoniacus pendente accusatione
ab aministratione diuinorum prohibetur h. d. cum
se non dicit. Nota quod et ipsa necessitat ad ser
uandum ordinem iudiciarium Et intello de
ordinata potentia non de absoluta de q.

de symo.

i c ꝯposuit de confess pbend ad idem tamen inq
quis lite pendente priuat qui possessione sui
officij sed intellige istum tex qui infamatus
erat accusatus de symonia ut dicit hic gl
Item ppt atrocitatem delicti cotidie ecclesie in
famia fit suspensio donec ca finiatur et ut
in c cum inter de purg ca Et idem est in magnis
alijs criminibus concernente infamia vi q j no
Jo an in c i de accu li vi ¶ Singl i i quitu
cumque sit occultus pondera quia gl vi sibi con
traria Ita hic dicit quod symoniacus in ordine
constitutus quia occultus sit suspensus et in c i vi
si ita dicit quod occultus non est suspensus quo
ad alios et ut clare habeas ar lll adulte duo
primum inquid symoniacus sit suspensus Item
est nunquam posset prohibere ne missas celebrat
Ad primum dic quod aut symoniacus in ordine
et constitutus sit occultus est suspensus quo
ad se et quo ad alios non peccat audiendo
diuina ab eo xxxij di § viij et non huius
in c tamen in eo in delicto symoniace fuisset
commissum eo ignorante ut quia pro uel alius det
pecuniam eo ignorante ar i q viij primum sed cum
hoc sciuerit dimittere debet beneficium si non est
occultus tunc est suspensus quo ad se et non
quo ad alios sit quilibet peccator et alij non pec
cant in audiendo missam ex quo est occultus
et ita loquitur glo hic ut si et sensit hic doc
Ad 2m dic quod aut est notorium eum esse symo
niacum et tunc ne dum debet eum prohiberi ymo de
poni secundum ea que dicit et non in d c inqui
sitionis de accu Aut non est notorium nec est
infamatus et non debet prohiberi ut supra dixi aut
est infamatus et debet prohiberi ut hic nec ob opi
gl quia uel ipse est suspensus ipso iure quia
in tex non dicitur quod debeat suspendi sed quod debeat
prohiberi Ita et suspensio potest de facto celebra
re Ideo debet prohiberi quia prohibitio refert ad
factum suspensio ad ius et ut dicit Jo an
idem potest suspendi ipso iure licet sit suspensus
prius Item sit excommunicatus a canone licet pos
sit excommunicari ab homine ut in c ita quorundam
in de iude et quod non hic in glo cum similibus
iuribus ita et suspensus a iure potest etiam
suspendi ab homine quod non Et illa est con
tra inconueniencia inter illa ut quod non alia non sit

Proneus.

Idem dicit quod precedens quia in c loquitur
i accusatione alium in inquisitione Item i lo
quitur in symoniaco in genere in declarat i
ordine ~~aut~~ Et his tollit opposito quod posset
formari de superfluitate ¶ No quod symonia
dicitur heres Numquid ergo quilibet symoniacus
sit hereticus dicit primum hic quod non quia tunc ille
est hereticus qui tradidit graciam spiritus sancti
prius alij hoc non credenti dant pecuniam

quo ad auctoritatem beneficium habendi uel co
sequendi spirituale quia non sunt heretici sed symo
niaci sed ppt similitudinem criminis appellatur heres et ex
hoc infero ad id quod no glo in c sicut per
tinax lxxxiiij di ¶ Plus autem ipsa accu
sari posset de symonia cum possit accusari
de heresi xl di si papa Et dicendum quod non quia non
est proprie heres ut supra dixi Et hoc vim quod non possit
accusari nisi alia concurrant vi q no per
glo in pall c si papa

Dicit.

Symoniacus est deponendus hic dicit no
dicitur ¶ No quod symonia appellatur hic pestis
Sicut enim pestis inficit homines et multos ita et
symonia inficit quia reddit ipsum inhabilem
ad execucionem beneficij et tanta est cupiditas
beneficij ut multos inficit ut pestis ¶ Nota
tamen in quo ignorauit crimine ymo quod ipso
precedit pestilentia signa i procursores proboces
et presumptiones Ita in criminali regulariter
deberet esse probationes luce meridiana cla
riores ut in l sciant cuncti C de proba tanta
ij q viij et v q vi quorumphanum sed in illo
crimine symonie in odium admittitur presump
tiones et idem in crimine heres de quo in c pe
de he li vi et in l ij C de heret ¶ Singl
i ista vel dicit ostiensis quod homicidium est horri
bilius sed crimine symonie est grauius
tamen symonia est grauius delictum ad mentem
damni caritate Unde puto sit dicendum Aut
quis credit posse acquirere graciam diuinam
et tunc cum ille sit hereticus grauius peccat ut
dixi in c pre sed ubi ciuitatis heres tunc ho
micidium dicitur grauius delictum respectu commit
tentis et respectu illius in quem commissum est
sed quo ad mortificandum caritatem tunc symonia
in ordine est grauius delictum

Tanta.

Symoniacum accusare potest quilibet
peccator seu criminosus et seruus et meretrix
hic dicit duas rationes assignans Quarta in fine et
¶ No tamen in quo seruus potest seruus esse
in iudicio ar accusando dominum et est speciale
in crimine symonie Regulariter autem serui
non stant in iudicio de quo in l certi ff
de iudi et iij q iiij c pe ¶ No quod sub di
spositione generali qua criminosi admittuntur ad
exercitium alicuius actus non comprehenditur
meretrix nisi specialiter de ea caueatur quod clare in
innuit hec lex cum symo dixerat quoslibet
criminosos admitti et postea subiecit quod etiam
meretrix licet enim ipsa criminosa sit tamen ppt
eius vilitatem repellit generaliter a legitimis
actibus et specialis prouisio contra ipsius vilitate
requiritur ar l qui adulterium C de adult Et
sic hoc c adstatuta loquentia de criminosis

In gl i i ß accusatus si fuit infamatus
si hoc limita qn clericus accusat a layco
vel clicus a lay clico de quo dic ut ple dixi
in c cu p deatm et q no in c p tuas i eo
In glo ii in principio hec solucio licz primo facie
videat vera tn in veritate no procedit
Nam symoniacus in ordine est pgressus ab
eccia q nullu spale ponit iste tex ipsi
symoniaco et ets secptes sc no pnt i pugnari
Ideo conclude breuit pq imo q alios pec
catores et pstitos ab eccia tollerat no te
nent vitare i diuinis Unde licite audi
mus diuina et ab excoicato tollerato sa
c tu no abhorre desen ex licet nos possu
in occulto eos vitare ut erubescetes a gat
pmia ar i c vito d vi et ho cle li vi ß
symoniacu in ordine qnticunq occulto
tenem vitare in diuinis ut i s vm xxxvi
di. Et sic intellige tex q pctor ets pstitus
tollerat ab eccia su pt quo ad alios cele
brare et licet ipe peccet celebrado sed
symoniacus in ordine qnticunq celebrat
tollerat nc tn quo ad se nc quo ad alios
celebrat In ea glo i nc renunciet bn
ficio Concludo latius assumendo aliq dicta
imo q aut aliquis est symoniacus i ordine
aut in bnficio primo casu suspensus e q ad
se et quo ad alios nec prode renunciare
bnficio nc dispesat sp cu eo nisi p pp pla
ppam i q n c cetq Si uo est symoniacus
in bnficio et tunc si est occultus no est suspe
sus quo ad alios s quo ad se tm et sire
nuncia at bnfico pt exercere ordine suu
pq pacta pmia s illo bnfico retento in
quo fuit symonia comissa no pt agere
pmia ut int inquisitionis i pn de accu
Si uo est manifestus tc tuc est suspensus et
quo ad alios et licet renunciet bnficio
eget tn dispensacone sic quilz notorius
criminosus ut in c si de tempo or s pt
tu isto dispensari p epm si no e ille epus
qui comisit symonia ut no i q v pn
cipiu Item dixi q notorius symoniacus
in bnficio est suspensus quo ad alios e vm
qn symonia est comissa eo sciente sed
si eo ignorante puta per pcem ul amicu
data fuit peccunia tunc eni no e suspen
sus quo ad alios s no pt id bnficiu tene
sine dispensacone licite ut in palle c
pntiu et no in c nobis 2 c sic i e

Non satis.

Symoniacu est pciu recipe pro
ingressu eccie religionis p prioratibus vl
capellis concedendis p platis instituedis
p sepultura p crismate uel p oleo sco pro
bndictionibus in benticu Talis sacramentis
nc vz consue do in con h d cu sc di Vlta po
ponit concilium triplice p hiciom diuersim
tum transgressores et consencies dt sy
moniacos 2o coniunctim ponit alia tripli
cem p hicom dapnac conicia consuetu
et tam reddens i p sepultura No q in
gressus religionis est quid spuale unde
p eo no dz aliquid tpale exigi al con
mittit symonia ut hic de qno dicet i
c qm i eo ubi hetur de istis monialibus
No 2o no q pcter symonia comittit sine a
pncipio tpe institucionis aliquid tpale
ex pacto det sine annus reddit constitu
atur cu no vr conferre bnficiu pp illu
annu reddituu q est quid tpale de quo
aliquid i tanga No 3o no q tam recipie
tes tpale p spuale qm dantes et conse
sientes seu mediatores involuat vico
symonie ad h c inquisitiom de cler et
c ij de confes Volt q no q consue do no
excusat i istis immo aggrauat pctm q i
telle qm diu p seuauerit i pcto ptextu
consuetudis de quo vi q i i mutare et
c si de consue et i c prox In gl i isi
no exgl duas bonas theoricas et prac
ticas confitendi insitem qn aliq puella
recipit in moniale ut no det aliquid
ex pcto s pure et p donacone sua ipsa
puella uel eius pr offerat aliqd mo
sterio 2a practica ut si hoc contingat
ex defectu facultatis reddituu mona
sterii q p p uiam cungda p testomis dicat
volenti intrare ut aliqd apport seu vn
possit vivere no aute hoc deducere dz
in pactu et ita intellige imo i c tua i eo
Itez queo ex gl de hic q no deant co
cedi eccie ul cappelle sub anno reddituu
Aliquid religiosi quibus sut concesse a
liq eccie ad usu p prium pnt licite conce
dendo oms fructus retinere sibi annua
pensione Et concludit hic doc q sic
nec obstat c phibemus a c significat
de cens q vm est q census impoi no
dz eccie s fructus qui debent bn possut
vendi uel locari ut i c vra de loca fa
q no i c de monachis et c auaricie
de pben 2 c i de uie pa Et hec facit
ad qoz cottidiana Numqd cardinales
licite pnt concedere bnficia eis con
mendata sub annua pension Et ad hoc
conclude q aut volut locare comeda
existente apud eos et pnt sic pt quilz
bnficiatus vende 2 locare fructus sui bn
ficii ut in pall c vra temporalia tn locari
no debent de quo dicit dicta in c qm
i ne pla vi Aut volut renunciare libe
commende ut bnficiu alti conferatur

per p[ro]p[ri]am et tu[n]c si p[re]cedat pactu[m] ut h[ab]eat
certa[m] pecu[n]iam expacto et est illa renu[n]
ciato symoniaca adhoc q[uod] no[ta] gl[ossa] i[n] c[apitulo] ex p[ar]te
de offi[cio] dele[gati] s[ed] cautela posset sic adhiberi
du[m] t[ame]n no[n] p[re]cedat p[ri]uata pactio ut papa
ex officio suo induceret Cardinale[m] ad renu[n]
tiandu[m] et p[ost]ea apponeret certa[m] pecu[n]iam
b[e]n[efici]is vacare esse solue[n]da[m] a[n]nuati car
dinali p[er] instituendo et hoc transiret sine
vitio symonie ar[gumentum] c[apitulo] nisi s[upra] de preben[dis]
q[ua]m et p[ro]uta religiosoru[m] q[ui]b[us] apponu[n]tur
ille pensiones eccl[es]i[as]tic[a]e fortius q[uod] p[ro]sus te
tatione cardinaliu[m] quoru[m] consilio regit[ur]
orbis et absq[ue] dubio consultius p[ro]uideret
ubi esset apponendo huiusmodi pensiones
q[ua]m p[ro]rsus conte[n]dendo eis in commenda q[ue]
destituu[n]t sit ecc[lesi]e p[ro]prio rectore et male de
seruitur i[n] eis eccl[es]iis in sp[irit]ualib[us] et t[em]p[or]alib[us]

Cum in ecclesie.

Su[m]ma[ri]u[m] est s[upra] eu[m] i[n] p[ar]te et p[ro]
ponit s[ibi] p[rim]um orribile et extra
tiones co[n]suetudinis i[m]p[ro]bat et id rep[ro]
bat ibi ne v[e]l[ut] Nota q[uod] praua co[n]sue
tudo pot[est] appellari lex mortis appel
latur enim lex q[uia] ab impiis ut lex p[ro]uile[gia]ta
obs[er]uatur ideo radicitus et velocius est
abiicienda ut viij di[stinctione] consuetudo Et appel
latur lex mortis q[uia] infert morte[m] eter
nam seq[ue]ntibus ea[m] Nam ut d[icit] tex[tus] no[n]
excusat consue[tu]do quo ad pena[m] eterna[m] s[ed] q[uo]
ad pena[m] t[em]p[or]ale[m] multu[m] excusat ut no[tatur]
viij di[stinctione] denique et i[n] c[apitulo] fi[nali] de consue[tudine] Secu[n]do no[tatur]
eod[em] v[er]bo collige p[e]c[ca]tum sacrilegiu[m] e[ss]e grauius
et grauiori pena afficiendu[m] q[ua]m sit mo
netaneu[m] q[uia] p[e]c[ca]tum tenet in visibilit[er]
a[n]imam alligata[m] sic vincula tenet corpus
visibil[ite]r Vult no[n] q[uod] o[mn]ia sp[irit]ualia illa
de q[ui]bus in tex[tu] p[ossu]nt appellari sacra ut i[n]
fero aliis sacris p[ro]p[ri]e t[ame]n solu[m] septe[m] s[unt] sa
cra[men]ta de quib[us] in gl[ossa] c[apitulo] veniens de trinsact[ione]
Quarto no[tatur] i[n] v[er]bo vel dic s[ecundu]m ve[ri]tate[m] q[uod] illa
auc[toritate] p[er]cedit de ure tituli de ure vero
tacito no[n] valet aliqua consuetudo ut p[ro]
sp[irit]uali det[ur] aliq[ui]d t[em]p[or]ale Et an t[ame]n possit
aliqua consuetudo in huius reddu[n]da
i[n] c[apitulo] ad ap[osto]licam i[n] eo[dem] Quinto no[tatur] i[n] v[er]bo b[e]n[e]dict[i]o
nib[us] nubentiu[m] i[n] q[ua] g[rati]a no[n] confirmatur
Io[hannes] an[dreae] hic et i[n] c[apitulo] cu[m] ex de sa[cra] unc[tione] ta[men] co[n]
ducens q[uod] i[n] initio g[rati]a confert et ad c[apitulo] co[n]
nubia all[egat] p[ro]ton[otarius] Respondet q[uod] i[n] b[e]n[e]dict[i]o[n]e
nubentiu[m] et aliis sacris adest g[rati]a sp[iritu]s
s[an]c[t]i s[ed] i[n] initio m[atrimonii] s[cilicet] in actu copule carnal[is]
licet no[n] assit g[rati]a sp[iritu]s s[an]c[t]i p[ro]pt[er] honore[m] ut
q[uia] efficit tota carneus homo p[otes]t t[ame]n ibi
adesse g[rati]a puta si facit ea reddendi de-

bitu[m] q[uia] tu[n]c co[n]iux meret[ur] xxxviij q[uaestione] vij c[apitulo]
i et xxvij q[uaestione] i si tu abstineas hoc e[ni]m volt
accipere gl[ossa] du[m] dicit q[uod] p[ro] b[e]n[e]dictionib[us]
nubentiu[m] no[n] d[ebe]t aliq[ui]d exigi q[uia] co[n]fertur
g[rati]a sp[iritu]s s[an]c[t]i et p[ro]hibet[ur] exactio pecu[n]ie
et idem in electione Et an sit indistincte
co[n]in q[uod] i[n] m[atrimoni]o licite possit interuenire
pecu[n]ia Conclude q[uod] p[ro] dote et p[ro] dona
tione an[te] nupt[ias] licite p[otes]t interuenire q[uia]
ip[s]e no[n] dat p[re]tio ut co[n]trahat ip[su]m m[atrimoniu]m
s[ed] p[ro] oneribus m[atrimonii] ut in l[ege] i C[odice] de do[te]
an[te] nup[tias] s[ed] p[ro] p[re]tio co[n]trahendo ut i[n]duat
alt[er] ad m[atrimoniu]m no[n] v[alet] donatio si p[ro]missio e[st]
f[act]a ab alio coniugu[m] q[uia] v[idetur] fieri ob t[ur]pem
ca[usa]m s[cilicet] libidinis explorquere ita vult tex[tus]
no[tatur] i[n] l[ege] si ita stipulat[us] s[upra] s[olutio] m[atrimonii] de ro[gatione]
et in l[ege] diuortio ff de ro[gatione] ob d[icit] no[n] singl[e]
bar i[n] utroq[ue] loco q[uod] si puella erat nobil[is]
et vir esset plebeus tu[n]c licite p[otes]t aliq[ui]d
donari ut contrahet m[atrimoniu]m q[uia] v[idetur] donatio re
munatiua et i[n] co[m]pensatio[n]e[m] pencole et no[n]
ca[usa] libidinis q[uod] est valde no[tandum] Et p[ro]p[ter]ea dica
bar audio bartolo de saluceto consulu[i]s[se]
q[uod] q[uod] valet donatio facta int[er] coniuges q[uia]
est remu[n]atia b[e]n[efici]i recepti seu fu[tu]ri
recepti ut si ult[r]a affectione[m] coniugale[m]
maximu[m] b[e]n[e]ficiu[m] collatu[m] est vxori
p[ro]uiru[m] uel e[con]t[ra] q[uia] alt[er] est obligatus ad
antidora q[uod] tenet donatio mulieri facta
et no[n] expectata morte aliq[ui]s coniug[is]
q[uia] simplex donatio p[ro]hibet[ur] int[er] coniuges
no[n] aut[em] donatio remuneratia illa e[ni]m
ip[s]e et stricte no[n] est donatio cu[m] no[n] p[re]cedat
ex mera liberalitate l[ege] i ff de dona[tionibus] s[ed]
p[re]cedit ut satis fiat obl[igati]o[n]i ad antidora
ut l[ege] s[ed] et si s[upra] consuluit ff de peti[tione] here[ditatis]
et c[apitulo] cum creatura de cele[bratione] mis[sarum] et c[apitulo] cu[m] i[n]
officiis de testa[mentis] et i[bi] no[tatur] Sexto no[tatur] gl[ossa] q[uod] nu[m]q[ua]m
licite possit dari pecu[n]ia sicut doti q[uia]
no[n] baptismatus relinq[ue]ndu[m] de hoc vj bona
gl[ossa] i[n] c[apitulo] baptisandis i q[uaestione] i ubi co[n]c[ordat] concludit
q[uod] aut ille baptisandus est adult[us] et no[n]
d[ebe]t aliq[ui]d tribuere s[ed] potius baptismu[m] di
mittere q[uia] ex quo no[n] credit et deficit p[er]
eum quo minus baptizet[ur] et h[ab]et p[er] baptiza
to ar[gumentum] c[apitulo] debitu[m] et q[uod] i[bi] no[tatur] de bap[tismo] et i[n] c[apitulo] i
de p[res]b[yte]ri no[n] bap[tizato] et q[uod] no[tatur] i[n] gl[ossa] ul[tima] bapti
zet s[ecundu]m illa[m] gl[ossa]m hoc tu volu[n]tarie p[ro]
desset q[uia] d[at]a esse debet int[er] baptizante[m]
et baptizatu[m] ut impalle c[apitulo] debitu[m] Secu[n]do
dicit q[uod] p[otes]t se facere baptisare a layco
q[uia] aquoru[m]q[ue] collatu[m] sit ut i[n] c[apitulo] i[n] v[er]bo sacra[men]to
s[upra] de transact[ione] Si no[n] est infans tu[n]c p[otes]t Et
opi[nio] quida[m] e[ni]m dicu[n]t nichil esse tribuend[um]
s[ed] potius infante[m] dimittendu[m] sine bap
tismate q[uia] no[n] p[otes]t quis peccare ut i[n]fans
acquirat contra[m] etia[m] xiiij di[stinctione] q[uod] apt

loth c ti c ſi et xli di ſic Alij dicunt
q licet no deret dari tn porig dz q dimit
tere i ſancte ſi baptiſmate pecunia
eſſet danda et eſt hoc intelligedu qn
non eſt aliquis qui ſciat bapre putare
q licite h' tam poſſet dari pecunia qua
uis illicite recipiat qz iſte qui donat
neceſſitate donat n' ut emat ſpuale
ſz ut tollat impedim illicite preſtitum
huic ſacro ſic in ſimili dicimus in reci
piente pecuniaz adqſai ut ſi voluntale hoc
faciat i ducendo illu ad uſura committenda
peccat ſecus ſi hoc faciet exnecitiente no i
c ſup eo de vſu z fa q no ſ c prox Que
ritur ultra nuqd licite det pecunia pagano
ut ſe baptizet de quo vi gl i c qmpto i q
ii Et ſunt opi quida dnt q licite pt dari ex
emplo bti ſilueſtri qui bona tpalia pagano
porrigebat ut faceret ſe xpianu Alij cont
cruciti aut bn pt hoc opi q aut pp cari
tatem paupertatem paganum volunt venire
ad fidem pana z tuc licite pt eis pecunia
pmitti Na multi iudei diuitias magias
dimiſerunt z mapia paupertate timet ve
nire ad fide qz oppteret eos oia mala
acquiſita reſtituere hoc em tnu puto li
cite pecuniaz pmitti ut veniat ad fide
ſz ſi no hrent ppoitu veniendi ad fide n'
cupiditate pecunie pmiſſe tuc puto opi
contraria q ex talibus parui pdeſt bap
re q i no eſt ymo peccant qz abutunt
bono et dantes no euadent pctm ar
xxxiij q v adſi Et ſm pmu membru
arbitror feciſſe ſilueſtru ¶ Secundo ſi do
pecuniaz epo ut ſymoniace conſecrat ſpua
lia dicit quida q e ſymonia ex pte re
cipientis no ex pte dantis

Qvin ſit.

Qreue e ilo caus i quo pt viſi
tacom debet pcurato epi ſ epus ul p
latus vadit ad conſecrandu eccas Et dt
vinc et coit doc pq eu q i nullo cau p
ſtabit pcurato plato p officio ſuo i pen
dendo inſi in caib9 minure expſſ Et no
hoc dem tamen ſm i re q cottidie allet epi
ygens caus expſſu ſm doc ſz ego putare
q in ſtlibus expſſis poſſit pcurato epo igi
ad hoc q no doc z gl i c ſic de actu et
tex uicta glo in ſili i l i c decondi i de
et c ſtatutu p9 pri de rp li vi no em
pont oms iuris ar' lege compheſi ſz
e deſilibus ad ſilia procedendu ut l non
pnt ff de legi et c cu dilecti de conſ vti
¶ In gl i ibi potius plabore hat opi te

inerit quida ſz no pt oſti qz ſequet
q data n ciuite latoz no debetur illa p
curato Nō bn hoc dem oſti q qntumqz
eccia conſecranda ſit vicina epatu tn n' long
pt a conſecratore exigi pcurato q pt
tn qz illa lra loquit indiſtincte tu qz
ide video in pcurato debita r oc viſita
que debet etia ab eccis q ſut i ppa ciui
ut i c veñ li de cenſibus Eſt g' h' pcurato
annexa viſitacoi et conſecracoi q non
dat plabore ſacri qz tuc daret p ſacro
q ſit annexa i q iij ſi quis obiecerit ſz
pſtat inſignia ſuporitat ut facilius pre
lati inducant ad viſitandu e conſecradu
fa q no ſu i c cona de cenſi li vi Cauce
autem in conſecratoe et viſitatoe exigi pt
pcuratio et no ſit i ſacro baptiſmat vi
gl x q iij relatu que dicit hoc fieri pp
paupertate alican a ſacro baptiſmat Et
no hnt gl i capitu dt q pp defectu facultat
eccie dz epus ppns ſuptibus eccas coſecrare

De hoc.

Conuictus de ſymonia deponedus
idem i infamato qui ſe purgare no pot
c a ps pri lus i reyes ¶ No q pp viciu ſy
monie commiſſum et in electoe plati dz
quis depom ab officio et bnficio q i telle
ut dixi i c inquiſicoms de accuſa ¶
No q ppter pmitur de ſymonia de cuius
crimine notorie conſtat confeſſio ul co
uicto ¶ No q licet crime ſymo ſit ex
ceptu et inſta in eo ſit ſpalia ſola tn fa
ma no ſufficit ad puniendu hoc crime
No q in famato et de iſtu crimine pt a
pncipio iudici purgato et deficiens in
ea punitur ut auctor zeleris q limita ſm
ea que dixi plene in c attendens de accu
¶ No vlt q reyes z pncipes et alij pla
ti recipientes pecuniaz ut conſenciat e
lectom ſz pmotom ad aliqz platura tenet
illa pecuniaz reſtituere eccie de cuius plata
agebat licz no pmoueriit eos bonis eccie
Et hoc ideo qz i ignoracns eccie pecunia da
ta fuit Et ideo i recopenſacom iniurie e
illi eidem eccie reſtituendu q bn no i pe
tita Na confeſſiones pncipu vl ignoro
rancia ducti michil ut applaudat pnci
pibus negligunt eos ad pnias adduce
z multi tales ſut hodie in orbe de quoz
ſalute diffidendu eſt tn dececdat i tali
peccato Na pctm no dimittit niſi re
ſtituat ablatu ut in c cu tu i de vſu et
in r a peccatu de r iur li vi ¶ In glo co
feſſi i ex iudiciu no piudicat in tellige
gl q confeſſio facta de crime ex iudiciu

no pnudicat sibi ad plenu s3 pducit tm
indiciu validu ad subitiendu confessu tor
ture ut no gl et doc 2 l. capite quito
ff de adult et qn transit in nomie spe
cificu delicti et plene pnudicat ut si ex
indiciu gloriat se comisisse certu tme
Quam tunc puniti de delicto gloriatois
ut est tex in c qm sit de excess pla et sen
tit jmo in c pnic inquisicom de elec qr co
fessio ex indiciu est sufficiens ad pbands
quem bnficys suis cuig con ipemet sen
tit in pall c qm sit de hac ma ple dico
i c ar si clici de iudi ¶ In ea gl i tenoe
pbatom no est id. sin' gl xv q vlt i su
ma et de confiteri timore pbatom qui
arcessitus erat ad iudiciu secus aut qn
no precedente aliquo stimulo sponte iuit
ad iudiciu 2 confessus est crime qr tuc h'
confessio dr oio spontanea Et hic per
hanc glo dico limitandu dcm. Jmo i
c qualiter el ii de accusa vbi dt q si
quis confitetur crime qn inquis ffue
no precedente directo ordine con eu potit
in pom pena statuta et qntuncq ffuis
p delicto confessato intelligo qn ia vocatus
erat ad iudiciu lz no p accusatoz secus si
sponte accesserit ¶ Osti dt hic qr et qn ti
more pbacoms quis confitet et i aliq
prendu est sibi no licet i totu tn i eiu
arbitriu quita ps pene indulgebat ar
i c si de transactis s3 hoc dcm osti nullo
pbatur quinymo oia iura pare pena i
fligunt confess 2 conuictis in iudicijs
ut hic et in l si confessus ff de confes
reo 2 i c ii de confes cu mltis similibus i sa
illud no le dcm jmo i pall c qlit 2 qn
vbi volt accus puni confessu p viam
inquisicoms qr conuictu ¶ In gl i xo de
ponendi i si agat pmodu inquisicoms
hoc procedit vbi agit con symoniacu i
ordine tuc em indistincte fit depositio
ab ordine qr retento ordine male accep
to no pt aspere pmar et ita intelle c
inqsitoms all' i gl ut i dixi s3 si esset
symoniacus in bnfico tuc no vr qr per
viam inquisicoms dz fieri deposito ar
i e c insinuatu et plene tetigi in pall'
inquisicoms et dic ut i ¶ In gl recepe
i no confirbat electo pondea gl qr a
pte sentit qr prioris et leicius ecce col
legiate lz consentie i electoe plati a
deo qr eo nolente consentie no confirmat
electo s3 hoc in veritate est flm de iure
si prioris no ptendit aliqm legitimas
contradicendi ii hoc licet de iure spali 2
a solo ppa de quo vi bonu tex cu gl i c

a nob de vie pa sa tex i c ut ita de
elec et forte iste de quo i tex hebat h'
in pnulm sic et audio regem francie
et aliquos pricipes hre qr pnulegio co
ferendi aliqua bnficia de consuetudie
ante hoc no posset qri p laycu et si eet
tanti tpis cuius contrii memoria non
esset ut no bi no Jo an in c ii de pben
li vi i nouell' ¶ In gl si in fine vl disting
ue clarius pg osti 2 d an qr aut que
ritur de ecclia seculari aut regulari
pmo casu aut ille qui dedit pecunia no hz
unde viuat et tuc restituet isti qui dedit
ar in c veniens i eo et ar corpus no i c
qr ate de cli coniuga. Aut hz unde viuat
et tuc aut omes de ecclia delinquit aut
pticlares de ecclia pmo casu omes de ecclia
debent dici symoniaci et pecunia dz ap
plicari illi ecce qr no applicat illis symoniaci
cum inde emant secus si no emant qr
tuc deret applicari fisco pricipis a pre
sim osti qui distribuet in pia cam tuc
pia iura vel a fisco extorqueat l fiscus
ff de iur fisci Si no solus platus seu
pticlaris de ecclia delinquit tuc ipe solus
puniet et tuc pecunia applicet ecce in q
symonia data fuit ut hic Io membro
pnlo tu queritur in ecclia regulari aut
omnes de ecclia delinquit et tuc datur
pecunia ei qui dedit ut intrat i moste
riu ut i c veniens i e Si no pticlaris de
ecclia delinquit tuc ne delem suu no
ceat ecclie ecce dabit pecunia seu sedo
monsterio quo ad vsu fructu tm 2 mor
tuo ingresso redibit ad pmu monsteriu
et sic pt intelli finis gl a limitat
dcm c veniens i eo

Cum essent.

Symoniacus est p spali obsequo
bnficiu eccliasticu pmitte pmo ponit defi
se controuersiam 2 eius peucatoz da
cond IIo diffinicom et eius cam i cuius
¶ In lo pmo ar clicu ee procuratore seu sol
licitatore i ca laici qr dicit abb esse vim
in curia rona 2 foro ecclia co pro ho c
p ven le iura s stipcone s qui si sint le
ti Secus aute in foro seclari s3 dic qr in
foro seclari clicus no prohibetur pmone
negom layci Et iura que prohibent cle
ricu exercere negom layci debent intelli
qn generalit et indistincte exercit oia nego
layci secus qn in vno negocio et ita i
tellige in officio aduocacoms h' est sin re
dcm jmo et incti tenedu i c vnico d' ob
li ad conti et id sentit i c sct nec s ne

cli ul' mo ¶ I° no ex tex° q p promo
uedo nego apud sede ap no dz quis reci
pe pmissiom maxie alicuius spualitat
consequende Et ho° curialis ul' aliq re
cipiens ul' faciens pmissiom de aliqua
utilitate ul re consequenda p optinendo gra
ul' iustia apud sede ap r ipo iue ex° de
quo dic ple i extra bonifacii q inap ex
toicaty z ho° mlti incidūt c hac ex° ¶
Inugl i isti no duo singlr ex gl pmu q pt
quis licite fuire alicui plato z sperare ab
eo bnficiu spuale nc ex hoc comittit sy
monia lig sext tollo dr tn hic gl q no
dz fuire pinc hac intencone quasi ve
lit q ab eo cogeret bom sperare bene
ficiu et spuale z vi gl i q i c sut non
nulli qui aptius vr hunc ar lu attingere
dicens q si fuiens est dignus et fui
ciu est dignu et honeste licite speraret
bnficiu spuale secus si no esset ydoneus
ad id bnficiu serv fuicu eet honestu d
anto dr q aut fuiens et recipiens bn
ficiu habuit respcim ad ctu bnficiu et
precedit illa gl et no licet hac itencone
puicr Aut no habuit respcm ad certu
et secus et precedit opi Jo. Ego no video
bona rom diuisitatis inter bnficiu certu
et bnficiu incertu nec video q aliq cau
licitu sit pinc fuire p spuali bnficio con
sequendo nec platus licite conferet si pinc
ducit ad conferendu p fuicio tpaliter
recepto cz id quod inse est debitu et ho
nestu no dz exerceri fauore humane gre
s recto iudicio ut i c neo j co et xi q
iii s si q° z in fine de pben s sedare bn
pt hrs spes de bnficio ita voluit gl i c
quid pderit lxi di et iur all' z c ven
de elect i si i v fiducia et ita intelligo
gl i illo c. Et facuit hec ad q oz qm post
hic ostu ep recepit quendam clicu ad fuiciu
tpale spuale pmittens eidem salariu p
standu donec sibi puiderit de bnficio
competenti nunq hoc sit licitu Et concluit
q no dumo spalit ex pacto se spalit no
obligauit ad fuiciu tpale pstandu nec
commititr symonia q remittit postea
z celariu no confertur bnficiu qz celariu
erat sub conditione z facta collone ex
spirat obl'o iusti de io ob s ois secus si
pmissio esset pura et ppetua qz tunc
bn committeretur symonia si remitteret
tpale p spuali consequendo ut i c veniens
el i de testi Ego putare pmu dcm ostu
precede qm platus no ducit ad conferendu
bnficiu pinc p fuiciu tpale ul spuale

recipiendu s qz illa meret dici solum
causa impulsiua z no finalis pstacoi ser
uicij ar i c grauue de pben Ad Id video q
no est licitu recipe pmissiom beneficij
secus ut dixi si illa esset ca impulsiua
Et voillis habes desistum nunq sit lici
tu clerico fuire plato p bnficio osequendo
Et nunq platus hoc cau licite conferat

Insinuatum·

Notorius simoniacus ab officio et bn
ficio est depont ide i infamato qui
se purgare no pot h d pmo nec fac 2°
puidere mandat i vnde ¶ I° no pmo q
symoniacus in bnficio no depont abor
dine qm no pmittit p via accusacoins
s puato beneficio symoniace acquisito
de quo dic ut dixi in c insinuacoins de acca
posset et alia pena mulctari cu ista ppe
no sit pena p hoc bon tex i c cu clicis
de penis ¶ 2° no q infamato a prio
iudici pt purgacio illa inquisicone super
veritate criminis no precedente et in ea
deficiens puit at si esset conuictus pinq
sicom. Contra hoc s ob fortis c significa
sti de adult et q dixi in c attendens de
accu uer i indicom purgacoins no pressit
textus modus s hic pressit g° isti no de
bebant puari bnficijs in casu in quo defe
cerint in pbacone Ego concreuit ve diffile
z tm hic s oz responde alto de duobus mod
q hic presserit inquisico formata ad p
uacoim bnficiorum et deficientibus purgao
fuit indicta ul 2° pt intelligi q sit spale
in crime symonie ut i no requiruntur
ita clare pbones et manifeste s debet
incontinenti repelli ab eccia cu paliq
signa pbabilia constat de crimine com
symoniaci ut in c sic s co Et etc circa
vnu aliud vr hoc c demare a notis i
c qualit el ii de accu vbi dcm fuit q
data notorietate criminis qualitcuq etc p
cedetur p viam inquisicoins dz fieri de
positio etia ab ordie q eo q crime est
graue fa c cu no ab lxie de iudi vbi de
prehensus in crimine depont fortig g° qm
crimie est notoriu depom hoc etc concedi
no tangitur hic s pt dici q etc ab ordie
isti potuissent depom ut fctm fuit i c
fi s co s hic epus tm quesiuit de pri
uacone bnficiorum et hic ppa rndit ut
hetur in tex ¶ In glo si i Nam si no
ista glo singla qm soleo cottidie allegare
ad reddenda racom rcom que deficiens in
purgacone punit ut conuictus non enim
puitur ex psumpcione pbabili tm quia
illa no sufficit ad condepnandu que de

de time ut in c. lras de psup. ff psumpto
pbabilis orta ex infamia transit in vio
lenta cu reus deficit in se purgando z vio
lenta sufficiat ad condepnandu ut i c. affer
te de psump. et in l. indicia. C. de rei ven
q sit dz intelli ut dico in c. iij de pba. sile
no glo no^lis in c. cu contuacia de heti li vi
ubi psumpco orta con suspectu de hesi tn
sit in violenta si consisterat in excoicatione
p annu sile et in c. turpis z in c. quicuqs
xi q iij. ¶ Collige ex textu q ex infamia
orta con aliq oritr psumpco pbabilis lz
teneat locu actor et fiunt aliq gradu p
bacoms licet con sentiat doc in pall c.
qualit Et qu fama de infamia inducat
gradu pbonis No p himo i c. veniens el
i de testi ff bar in l. de more ff. tormeta
ff de qoi tenet con Et pdicta pont in du
u ad statutu quo cavet q convictus de crime
certo valeat puniri certa pena nunq i p
gatone deficiens hetur pconvicto ut pos
sit puniri pena statutaria z vr q q de
ficiens in purgatoe puniat tanq auctor ze
leris ut hic et i c. de hoc § e z i c. atte
dens de accu. Itm statuta recipiunt inter
ptacoem a iure coi ut in c. cu dilcus § de
consue et no Inno i c. cam de ep z bar
in l. omes ppli ff de iusti z iure. Concus
puto vim qu ipe deficiens in purgone
est interptatie et no ve convictus ut dixit
tri fi in c. inter de pur ca. ff in statuto no
habet locu intellectus interptatiuus dent
enim verba ppe et stricte capi in eis no
aute ficte q fictco in eis locu no hz ut i l.
her aute vba ff de neg g et no it i hra
de iure iure No ob q dixi statuta interp
tari scdm ius coe q dz intelligi qn ius
pcedit no psictoem et improptetate sic pce
dit in hac ma et sa q no Jo an i c. a p
possde de c. iure li vi i mercurial ubi pont
multu eleganti qn et quale interptacoe
recipiat statuta Et hoc puto vim n stan
dalu disspo^ect in ma iure no demado a di
spone iuris ff potius pena inferedo na
tur statuti recipit ons inquietacones
z interptacoes ex imppas et fictas ut i
c. cu dilectus et in c. ad audiencia de ele no
resi sa q no Cy in l. quicuqz C. de sui
si ubi etia querit de vna qoe hic tacta
p osti an isto deficiete in pgacone post
privacoem statim possit epus dispesatie
sibi restituere bnficiu Et concludit q ns
q cu infamia duret no posset sine sta
dalo seu dispensare ij q v psbr ff hoc
deni no puto dr indistincte coim q non
dz plus opari ficto sero psupto violeta

qm veritas ut no in l. ij ff p socio sed
si iste fuit vere convictus ff interptatie
Et an et qn possit dispensare cu symo^aco
ad illud bnficiu vel ad i^d plene no i d
c. pg translacoem et Jo cald pont pona
distinccoem i c. pe de elect.

Nemo.

Symoniacu est ptio vl favore
zelare petore uel reconsiliare
uel digne penitente a reconsiliacoe re
uocare. Ca ps ibi nec quequa. ¶ Nō q
symonia non solu comittit impendedo
aliquid spuale q tenebat impende p
comodu alicuius tpalitatis Et sic qmittit
symonia quicuqz exigit spuale p con
modo tpale. ¶ Nō nō ar q sacerdos pt fer
re testimo^m pro reconsiliacone z pnia
peccatoris ide no i c. testio^m de testi sic et
doctor ferre pt testio^m de uita scolaris vi
bonu tex cu gl xij q i c. i et i l. memini
C. de aduo diu iudi Et pt p hoc induci
q immo scpe doctor debeaint approbare
scolarem doctorandu pnt compnitu doc
tores pntantes q cu ipi assumat tpn
ppij magri scolares exaiandi melius ipi
pnt ferre testio^m de pericia scolaris q
alij doctores forenses qui alijs tporibus
no pnt ff tamqm suspecti sit repelle q
qo eo q pntant eu tamq ydoneu com
eu approbare ¶ Volt no q illud q e iustu
et honestu no dz favore consanguinei
obmitti ul puate aiciae ul q in se est
honestu z iustu efficiat iniustu et i hone
stu sile in sima que pt esse iusta ex ca
e ex ordine iniusta tn exaiant eu con
denpnant subditu xi q iij ff. si hs z sa
ad ea q dixi i c. cu essent § e ¶ In
gl i isi no haint gl ad interptacoem
statutor et contractuu z aliius dispo
sitom ut dicto vlis resoluat i pticula
rem ut euitet absurditas Na i pos^de
est ut sacerdos consegt cplibz tpale et
aliquod de quibuslibz ¶ In gl ij isi i^d
q est nillem a remotis na loqt qn qs
recepit mercede z induret fuui fugi
tuui seu fure n^c posset recipe pciu ut
no iudicet fure q est con bonos mo
res ut de in pall l. iiij ff obtur tam
et no possit an possit ex officio iudicis
compelli ad iudicandu fure no i z
dica i c. quicuqz de fur ¶ Op con gl
et con tex z vr q sic hic no sit comis
sa symonia q symonia est studiosa cu
piditas ul volutas emendi ul vende^di

spualia ut no i q iij i suma sz hic no
vendit aliq spuale. Ho quida dnt q
illa solucio non est auct^ta osti dt q illa
e diffinitio symonie mental 2 debz addi
tu ope subsecuto q sola volutas no facit
q̄ue symoniacu nisi sequat effectus Lex p
ergo est symonia queda mentalis qn
nullo precedete pacto expsse sz tacite agit
ut det spuale p tpali et diffinit ut p
dixi quod est studiosa cupiditas ul aua
ricia ope subsecuto vendedi ul emendi
aliq spuale ul spuali anexu p tpali
Alia est symonia conuectionalis qn ptes
inter se conueniunt ut det spuale p tpali
Et diffinit sic sm osti. Est spualibus
uel spualibus annexoru precedete pacto
pmissionis condicionis imo inoi fruiti
ul alicuius tpalitatis recepcio ul donacio
Et puto q comphendedo vtraq vtualit
posset diffiniri Est rei spualis ul spua
libus conexe cu aliquo tpali facta comu
tacio de symonia conuectionali no i c 4
si qdes i co Et vr intellige ystu tex de
symonia conuectiali osti Alii dnt ut
tam q largie hic comittit symonia 2 no
stricte p imo dicit q isti puniunt ad istar
symonie qui no sit vera symonia sz hoc e
colli factu istiq c. no em hic lo de pena
sz tm declarat vtruq esse symoniaq cu
no pacia sit extorquere seu impendere
spuale p tpali ul obmitte spuale i. ext
citiu spualitatis p tpalitate utroq ei cau
sit queda comutacio ¶ In glo si isti et
ille ultiq intellectus melior est q no appet
eo diuersitas inter duos ultios casus 2 pores
Sz pp similitudiez q est int duos priores
casus ille heni p uno et ide dom est in
ultis duobus casibus ¶ Extra gl oppom
con tex in eo q induxit tm symoniacu qn
pactu recepit pcui a pupplice petitante
no em vr sibi ab occulto ut n q i si per
traxit satis est q ut tu scias q tenearis
denunciare So dot fatent cont qn eet
occultus 2 nollet se corrigere secus at
si paratus esset se corrigere q tuc no lz
eum denunctiare ut in c nouit de iudi

Querelam.

Certa enim ul vendi no pt h d
quo ad lras diuidit p imo ponit
querela monachoz 2o comittit casu istruedo
iudice impu li i. vn q ¶ No p imo solu
platu no posse rescindere contractu p q
aliq ius eccie quesitu est ¶ Ito no illos de
tolleo posse agere ad reuocacom illoz

q platus illicite alienat q vi i c si qs
psbroz de re ecclie no ali et i c cu olim
detesti ¶ No q et inter religiosos hab
locu inmissio in possessionem ca rei seruade q no
plentatione c ex lris de dolo et cotu v
bi intuitu religionis no sit sequestracio
e no missio in possessiom q pt et fieri inmis
sio ut hic ¶ In gl i isti no plura ex hac
glo et p imo q spuale trisit cu vniusitate
vendita licet p se vendi no posset sz hoc
no est vm simpr q ma all i gl no loqr
t in mere spuali sz in annexo ut iure
pronatus quod cu heat pticipiu no solu
cu spualitate sz et cu tpalitate trisit cu
vniusitate sz mere spuale no transit q
no pt accedere tpalitati cu nllm heat
pticipiu cu tpalitate ut sic possit venire
accessorie de quo tn dic ut ple no in c
ex lris de iure pa p imo et alios ¶ 2o
no ex gl q copulatiua facit venire copu
lata pncr 2 no accessorie et si copulat
rem que pncr venire no pt sz accessoie
sit impedit actu et sile no de de hac co
pula l uie^ta ff de iure 2 fac ig lz no ita
clare ut hic Et induco hanc gl ad qoz
Certu est ius pro trisire cu vniusitate
seculari ut in iuribus all i glo Querit
quid si vendicio est facta hoc mo vendo
tibi villa 2 ius prona quod habeo i
ea nunq tet vendicio respondr uir pro et
credo q no ut apte colli ex hac gl q
ex quo copulat coidet venire vtruq
pncipalit venditu q esse no pot ut
i c i de iure pat Et p hoc puto limitand
dca Jo an i c i de iure pa li vi ut predat
qn ponitur dcio que not quida accessoi
al no Et ult ex hac glo collige q ubi
plura vendunt pncr et est aliq quod
vendi no pt no retractat vendicio In
omnibus rebus sz tm uire p hita vendi
ar l i ff de emt et fa l dam ff de con
here vendi 2 q no i c^a utile de re uir
li vi Extra glo op et vr q ista eccia po
terat vendi sub annuo censu ut i c no sat
Sz eo ergo q constabat de hoc pronfes
sione istoz monachoz debebat eis p pa
inponere silencium ut fecit in c cu esset
S eo Ho dnt dor et bn q hic eccia non
fuit vendita sz ipsi fructus fuerunt ven
diti seu locati et qtz locat eccia i fructus
eccie ut i c querela ne pla vi sua vel
2o pt intelli q fuit concessa istis reli
giosis retento censu sile i c constitutis

derelido et an et qui eccia ſit poſſit co
cedi dic ut l' no. ¶ ſingl ſi iſi no ex gl
eudice delegatu poſſe defende poſſeſſiom
pea tradita ca rei ſuande uſq ad diſ
finitiaz ſinaz z hoc in pz hinu reſpectu
ad tex q habet hic pmo dicens q phec
vba poita iſi tex iſti fuerut conſtituti
conſuatores ut ſic tamq conſuatores
poſſint defendere ductu in poſſeſſione
Et no hoc dcm pmo q ſatis eſt no^le qm
al' iudici no ſtabit p illa verba

Ea que.

Pro criſmate ab ecciis pecunia
exigi no dz et ſi heat hoc conſue^do h d
et primo fcm rephenſi^le narrat. Lo id
fieri phz i q z^o pena comnat i pcto
¶ No q ne du phibet pecunia exigi p
criſmate iniqum e ſacrm ſ p criſmado
aliq ſz et p ipſo liquore criſmatis na
hic no petebat pecunia a criſmate ut co
firmato ſz et ab ecciis fonte baptiſma^bz
q clarius pbat i q i placuit el' ii Criſma
q eſt ſpuale no ſolu cu eſt ſacrm ſz et
in quitu eſt liquor q ſi ir a confirmato
net ab ecciis quibus confert aliquid
tpalitatis exigendu ¶ No q variato
ſeu mutatio nois no excuſat id q de
ſui na eſt malu cu noia appellatiua
ſut immutabilia ut l ſciptus in fandi
vocabulo ff de le noia vero ppa pnt
mutari ad libitu niſi hoc fiat i fraus
dem ut l i e ti et l no ſic q i ſpualib9
et tpalib9 pot hoc fieri ut hic pbat^r

Ex diligenti.

phabendis ſpualib9 homagiu
factu ſimoniacu e h d i pma po ſuppli
catio narrantis oblo et petito in 2^a peti
cois epo audito cu determinatoe i quo ca
¶ No q homagiu et fidelitas ſut diuſa
q homagiu e qn quis facit pmiſſiom
genib9 flexis et manibus mt manus
illius ponens ita q efficit ho illi9 et
talis appellat homo ligatus Et ſolet homa
giu pſtari imperatori et regi ita q non
recognoſcit aliu imperatore et de h^o ho
magio vi gl^o in cle paſtoralis de re iudi
et ple pſpe i ti deffen in § ii fidelitas
vero eſt cu quis pmittit aliau ſuire
et fidelitate et hab3 qnz iuſt hoc iura^to
fidelit^s multa capla de quib9 vi bo tex
xxii q v de forma et q no i t q ii de iure

iur^e et hoc iuramentu pt plurib9 pſtari ¶
No q ex redditib9 dignitatis ſeu canonie
pt certa annua penſio pbriſtro ſpuali co
ſtitui qphoc bonus tex in t conſciente de
cleri non reſi et et rono mo pt ſic itel
ligi iſte tex pt et intelligi q de bnficio
conſtituto recipiebat certa penſiom an
nuã ſz pmus intellectus vr mg ogruē
tec et pz oſti ¶ No q allegãs iurſdic
dne ſuã e petm ſuu e audiend9 cu in
tendit deſiſtere a pcto ¶ volt collige q
de gra a ſede aplica facta dz p lras coſtaē
vnde conſto e ut no poſſet et pbari p
teſtes de quo p arcend i phemio li vi
ii lra ſemel habita eſſet pdita ut i c
cu olim de pnil' ¶ ſingl i iſi ſz ex hoc
no lrtur vera ro decidendi q maiore
q vr obſtare c cu clin dec ſtet z xxiiii
di c qm q z c ego n de iur iur cu ſi ubi
pz q clerici accipientes bnficia a ſupiorib9
eis pſtant iuramta fidelitat e et iura
menta homagij et de hoc volt vr tex i c
qm gñe de exceſ pla Lo dic doc q iu
ramentu fidelitatis bn pſtari pt ſupiori
hito bnficio eccliaſtico ſz iuramtu homa
gij no z c qm gñe pall' intelli dz tm ad
fidelitate teneri q homagiu totus tpale
comodu illius cui pſtatur na efficitur
eius ſubditus et vaſallus et obligat
ſibi ad certa ſuitia q p ſpualib9 conſe
quendis pſtari no dent. Et hoc forte vo
luit gl dum dixit q illud munus ab ob
ſequio i munus obſequiale q plura ſer
uitia inde conſequitur ſz no eſt ſic eſt
iuramentu fidelitatis pſtitu plato q
ille tm ſe obligat q erit ſibi fidelis et
tam pſtatur dignitati qm pſone ad h^c
c veni^e de eler iſi Sz diceres qre iſte
abſoluitur ne dum ab homagio ſz et
a fidelitate puto duplice ſolo poſſe da
ri pma q iſte archidyaconus in tende
bat iſtu oio ligare ut eſſet vaſallus
ſibi et ſubditus ideo in totu viciat oblo
ar c ſup abbatia de of dele Ro pt dici
q pp indignitate et petm ſuu q vole
bat recipe homagiu et ſic comiſit ſy
moniã et viciat oblo in toto ut nullu
comodu inde conſequat 3o pt dici q
iuramtu fidelitat pſtandu eſt epo uel
alu hnti iura epalia pp t eminentia dig
tatis ſecus in alijs platis inferioribus
hntibus collacom bnficij hoc tn iure no
pbatur, habeant q^o tm de iure epali
qntu conceſſu eſt vel pſtptũ ar c audi
tis z c cum olim de pſtp z q le z no
i c cu ex iuncta niſi de eler et per hoc

declarat intellectus huius c. ¶ In gl. di
uinis insi. Ostiensis dicit quod ideo dicit diuinis i
si Ostiensis dicit quod ideo dicit diuinis inpli ut compre
henderet regulas canonicas et theologicas
sil. simile in c. i de reue ca. qui velit Ostiensis quod per
verbum diuinis comprehendit ius canonicum et
diuinum et per verbum humanis legibus com
prehendat ius ciuile et ubi sit illud ius
ciuile all. in gl. sed abb. dicit quod non meminit
se legisse hoc sed potest dici quod iste citus respiciens
habuit ad ius diuinum generaliter disponens
inl. temporalitatis contigendum presspualem
et specifice quod homagium spirituali non debet
pro re spirituali haberi et dignum de re iur.
¶ In glo. districto insi. Cum cuique autem peccator
sit tutus si sacerdos districtus deposuit
sibi primam debito more uel aliter munus
debite exercet debitum suum vi bonum tex
in c. mensura de pe. di. in ¶ In glo. i
famia ibi infames sunt non bene gl. quod sy
moniaci sunt infames et probat in c. ult.
all. in glo. sed allegato tex meliore in c. sane
xv q. iij sed doctor mi. non declarat de qua in
famia intelligitur illa gl. et via allegata
An de infamia iuris cum de infamia facti
an de infamia canonica sed puto intelligendum
fore de infamia iuris non de infamia ca
nonica quia illa contrahitur ex quolibet peccato mor
tali et sublato peccato tollitur infamia talis
ut no. vi q. i c. ij et in c. testimonium de testi.
et iura loquentia de tali infamia respiciunt
symonie loquuntur valde specifice et in
pena specificant et maxime hoc vi
delicet tex in pall. c. sane ubi equiparat
hoc crimen symonie crimini lese maiestatis hoc
et puto voluisse hanc gl. dum dicit quod per
principem solum cum tali dispensatur. In
famia enim canonica tollit per primam sed
infamia iuris est illa que tollitur per solum
principem ut in c. cum re de re iudi. et in l.
i § de qua ff de postu. puto tamen quod symo
mati non incurrunt hanc infamiam iuris
ipso iure sed tantum per sententiam cum de hoc crimine
fuerint condempnati et hoc conformare
quod all. cum loquuntur per verba futuri temporis et consisto
odiosa in dubio debent intelligi ut sint pene
ferende sine quam late ut no. in c. ii pe
nis de re iur. li. vi. Item quia hoc est regulare
in aliis criminibus publicis ut demum effi
ciantur infames secuta sententia ut l. de his
§ i ff de his qui no. in fa. quod non dicimus in c.
infamibus de re iur. li. vi et hec non ante
sententiam condempnatoriam posset symoniacus
notari infamia facti que de facili irro
gatur ex crimine publico et sic intelligo
istum tex. in eo quod papa dicit ne isto notaret
infamie tradidit leuius in dulgentie et ut

com latrantium morsa vel que verba clare indi
cant de qua infamia loquitur sed simile in c.
ij de ex. iog. et c. cum tu de testi. Et igitur
hec glo subdicit quod cum symoniaco non dispe
satur ad aliquod beneficium etiam obtinendum
nisi per principem dicit Ostiensis quod episcopus
potest dispensari ad beneficium optinendum
all. singularis c. pe. de elect. Jo. an. dicit quod id c.
non loquitur in symoniaco quia illa fuit ibi
commissa illo ignorante et sic non erat sy
moniacus licet electio fuit symoniaca. Et p
hec vide Jo. an. tacite consentire episcopum non
dispensari cum symoniaco ad simplex beneficium
et contra nec dominus Ostiensis nec dominus Jo. an. credit
quod episcopum dispensare potest cum symoniaco
nedum ad beneficium simplex sed et curatum et
clare probatur i q. v c. i et c. pe. de elect.
loquitur de dispensatione fienda ad illud
beneficium per quod est commissa symonia
Alium ut habeat illud idem beneficium non e
ita facile dispensandum sicut in alio ne vi
deatur per precedens beneficium illud optinere
sicut diximus de filio sacerdotis ad ecclesiam
paternam et ex dispensatione episcopi haberi
non potest ne notetur quedam successio in ecclesia
dei sed aliud beneficium et sine dispensatione
bene habere potest. Et an et qui dispensari potest in
symoniaco in ordine uel beneficio dic per
Cald. in c. pe. translatione de renunc. Sed
diceres quomodo poterit inferior a papa di
spensare cum symoniaco cum sit effectus in
famis infamia iuris ut supra dixi sed inferior
non potest restituere infamiam ut no. in pall.
c. cum te. Responde quod directe non potest episcopus
infamie restituere sed dispensando in criminibus
in iure expressis et concessis episcopis tollitur
infamia tamquam sequela per quandam con
sequentiam et ad hoc adduco bo. tex. in
pall. l. i § de qua ff de postu. et probatur
insti. in c. at si clerici § fi. secundum unum intel
lectum que in de deuinditi quod non

Et si questiones.

Queritur sic secundum abbatem Cardinalis
pro palafreno a nobili viro recepto non presu
mitur committere symoniam uel sic et generaliter
In exercitandi criminibus an inducant symo
niam an non considerari debent persone dan
tes et recipientes quantitas rei et necessitas
et donationis temporis h. d. uel aliter et adhuc me
lius ordinatio uel consecratio non censetur
symoniaca licet ordinatori uel consecratori
aliquid datum fuit non ex pacto h. d. di. i prima
querentis constantiam de puritate commendat
et gulositatem scrupulosam reprehendit. Prima
in casu hic narrat factum, secundo soluit in si ergo l. co

legato respondit autem ex qua dubitato insur
gebat ibi quod aute ¶ Nota primo quod punitus
conscientie non debet excedere iudicium rationis. Unde
ex tenui conscientia et nimis scrupulosa non
est quis commendandus sed potius reprehen
dendus debet enim conscientiam ex iudicio rationis i
formare. Ad idem bo tex in c. non solum de
regula li vi et in ps.º trepidaverunt timore
ubi non erat timor et an quis debet venire
contra conscientiam scrupulosam quia eam depo
nit ut no in c. per tuas el. ii q. eo. Nota ex
hoc et ex tex contra istos fraticellos quod
animo abstinentes a iuramentis licitis tamquam
a peccato. Item contra dubitantes in minimis quod
est redarguendus inanem petito ut no i c. cum
in iure peritus de elec et in c. cum in iure de
off dele fa l. quod labeo ff ad turpill et l.
i ff ad municipa. ¶ Nota quod quando cardinalis
mittit ad tradendum pallium archiepiscopo et
missum de suis nuntius ut i c. significasti
de actu licet pro honore cardinalis det sibi
legato. ¶ Nota singulariter istum tex cum i du
bio debet presumi donum gratuitum an ne nam
debet considerari circumstantie s. qualitas
persone dantis et recipientis nam a divite
 complere facilius presumunt donato quam a pau
pere. Item considerari debet quantitates mu
neris. Nam de facili non presumunt conferre
libere ea que magni pretii sunt quod nemo p
sumitur spergere suum ut in c. super hoc
de renunt et in l. cum in debito ff de proba
Item considerat et donatoris tempus. Nam
facilius quis debet presumere libere dare in
stante necessitate alti quam ubi nulla necessitas est
&c. Et per istum tex et supradicta ampliat glo
nobilis in l. quid aut ff si certum pe in illa
glo si quis dixit alteri in vulgari tolle
hanc pecuniam numquam presumi debeat donato
an depositum an mutuum. Et ete ex predec
toribus debet quando presumi donato quando mu
tuum quando depositum et in dubio cessantibus
hiis conjecturis presumi debet mutuum vel depo
situm propter illam rationem quod nemo presumitur iac
tare suum. Ricardus et nota bar in d. l. teste
probare mutuum si simpliciter dixit vidi pecu
niam si miari sed nescio an donavit vel
mutuaverit de quo dic ut plene i nota
¶ Vult colligere quod ultra ditione spiritualium li
cite possint intervenire aliqua extrema
pacto omnino cessante et intelle ut dixi i c.
i q. eo. s. ex quadam caritate et non pro ipsa
spiritualitate ut i dixi. ¶ Nota quod sub alia
palliatione verborum loquitur leges quia ipsa
hic refert i tex. Et pro hoc dicit h. osti non
reprehendendus si dicentes vel allegantes
aliquid verba mutet. Nam de verbis non est curandum

dummodo substantia non mutetur de v s. intelligentia
¶ In gl in verbo. nitia illa glo allegat co
ordanaas Alia glo i verbo dandis muneribus
i munus spectat. Item donum cum munus extra
et istas duas dicas inter donum et munus
ponit l. inter donum ff de v. s. vel sine osti
pot dici donum exile et tenue munus et non
pretiosum sed hoc non placet per istum tex ubi appellat
munus rem modici pretii. Item quod donato
consistit in re pretiosa ut ff de dona l. vi
et xxx pro toto et in c. si i eo ti. Sic ea ibi
attendas maxime ista etc. Adverte quod sunt ista
vox hic diminutus tamen vane hec tamen presertim
attendenda. Item quo ad tex istum gl no
pendit quod si intervenisset pactio non evita
ret symonia ut in c. ex tue i eo. Ideo
sua gl in aliis muneribus sed i alio tamen
quia in isto de quo i tex. Item ponderat tex
in eo quod ponit dictionem maxime ut ista tria
hic expressa maxime attendi debent ergo
et quedam alia attendenda sint puta consuetudo
recipientis. Quid enim si a clerico ordinando
datur res modici pretii ordinatori suo qui
sine pretio non consuevit ordinare. Certe in
dicabit symoniam quod est attendenda con
suetudo premissa ut in c. illo nos de pignore
et in l. si quis emisset ff de pignore et idem
dic de similibus circumstantiis. Item atten
di debent verba precedentia ar. l. si fuius
plurium ff de le i. ¶ In ea i de symoniacis
q. Ribaldus reprehendit quod dicit asinos que
cambi quasi reprehensor mordax sed latra
tor sine mordax cum sa c. si ex dili
g. eo in fi. Et insi gl vel dic melius quod i
conferendis muneribus ut i sacra elemo
sina oportet semper tenere medium ut non solum
heatur respectus ad dante sed et ad reci
piente. Unde seneca reprehendit allex
andrum qui cum daret civitatem paupi
illi asserenti non convenire huiusmodi for
tune sue. Respondit non quero quid te
opporteat accipere sed quid me opporteat
dare. Et appellat seneca allexandrum
tumidissimum animal quod ex superbia et ela
tione quadam illa verba protulit et ad
idem vi bo tex i c. non cogant xlii di et
i c. ea demum xxi di ubi non quod quis
potius peccat quam meretur parando pau
peribus epistolas delicatas et preciosas
et i vi bo gl de modo faciendi elemosina
et xlii di quiesce et vi etiam bo tex lxxxvi
di non satis. ¶ In gl in verbo equum unum in
fine hec glo tacite opponit et solvit
nam si sex solidi inducunt symoniam multo for
tius unus equus sed solve secundum osti quod
ibi intervenit pactum hic autem donatio
fuit facta pure et ex liberalitate quadam

et dic, ut ple dicam i c ex tue i c ¶ In glo si i fi s con tex et gl op et vz q n dz capi ab amistratore iudice ut supiore quintuq; modiam ut i l i C ad l iul et in l iij C de assesso et mauet ut iudi sine quoq sufficia in s quibq fa c exigit de censi li vi ymo reddi debeat quadru-plu i q i iubemus et c concessionis. Eo duplex est fm doc. f ut conciu pcedit in exigente s hoc c et similia qn spo te aliquid donat uel cont pcedit in ha bente zelariu de puppto. Alia vero unca in non habente. Et fm osti de iure canonico pt dici arbitrariu. An et qn tum possit recapi dumo no excedat q habetur in c. Insup de rep li vi. Et certe c illud loquit in iudice dele° qui no pt recipe nisi esculenta et poculenta q in paucis diebus pont consumi. Idem dic doc in ordinario s in legato & in aliis platis forte licite possent fieri alia do

Veniens.

Abbas et maiores de conuentu et recepta pecunia receperunt i monachu ab officio et bnficio suspendat. & talis re cepto pecunia; restituit ut in a° mosteriu dz conuerti h d supma pont querela psbri in 2ª dat iudices et tcia mandat i qm ¶ Nō pmo q ex sola conuencione de dando tpale p spuali committit symo° spi rituali recepto lz no tradat tpale pro missu. Na hic an ingressu religionis il conueint du taxat conuencio. ¶ 2° nō q sy monia committit ne du qn spuale confer tur p tpali danti tpale s et si confertur ministris et familiaribs conferentis sic de ingenesi de vno qui erat famulus elisei i q i in sima. Nō q ex malefico abbis & monachoz puit abbas & maiores de conuentu s hoc io qm ipi met culpa les fuerunt secus si conniuenti conta° omi delictu existit complicatio na tuc omis puniri dent al' no ut i c si cona si vin necessitate de se ex li vi et puniunt etia illi qui fuerunt in caplo licet tacuerunt q debent concedere ut sint no pmo i c i delictis que fi a maio ¶ Nō q receptus i monachu p symonia no dz i eod mostio remane nc et dz in seculo conue s dz i trae aliud mostiu an aut ve sit moch9 i sbicia ¶ In glo si i appz q monachus fuit no bene hoc sumi dcm glo vbi colligit q symo° co missa i monachu no viciat monachatu nc ob stat q subicitur in glo q lz no fuit factu

pactio ut iste no ex monachatu heat pecunia; s ut monastio traderet pecunia; et hoc no est de suba monachatus. Itm pecunia restituit ei ut intret aliud monastiu q hoc no est onerosu 2° monastio ne at eam retineat ingrediens 2 h° om hic sentie doc. Rudia tn dicit q hic no pba ipsum remanere monachu. Na i pri° ap pellat psbr et no monachus nc ob q intrat aliud mostiu q hoc potat esse ut i' arget pma; tn. Itm no mandat ut stat moch9 s ut in alio mostio deseruiat in habitu ad idem adduco tex hic qui in iudico hat sima; pbat i c qm i eo vbi dr q si re ceptus intrare dz mosteriu ne damp-bili in seclo vaga que vba clare induca transeunte remane mochu nc pcipitur ut agat pma; s ne cu pcto stet i seclo ar in c si de regula. Itm ppe symonia co mittit no r spu monachaty s ut heat locu i illo mostio. Vnde ingressus r spu illius mosterii viciat s monachaty lz. Est ei quedam oblo deo qstaq no impedit per sctm recipientis pecunia; na cu iste inte dat se obligare deo pecunia fctm aliq hanc oblom no tollit sa q no so an i c si de condi appo sit videmus i sli q ex tato monachatu no impedit ut i c cu illoz de sen ex Et sic hes cau; in quo symonia no viciat actu

Ex tue.

Si ordinandus pntatori suo aliquid dedit ex pacto symoniaco tn no deponit si hoc est occultu. Nō p° q ex confessione facta in foro pniali no pt quis deponi nec alit ab officio cohe reri inuitus et si confessio facta fu° epo ul ppe q utrisq; coz sit ut deus no ut homo cognosc c si sacerdos de of oz et q no in c discretus de cofessi pla h autem ista confessio fca fuit ppe 2 epo in foro pniali ideo dicit ppa q si cofes sus est secretus u' poss et intelli qn confessio esset facta in pntia solius iu dicis sibi em no credit confitente ne gante vi q ii si tm 2 c placuit & s de testi c cu a nobis. ¶ 2° nō q symonia committit in ordine no solu qn pecunia datur ministro seu ministrati ad ordine ut hic et i c i s eo ¶ 3° nō q p ista vba moneas 2 inducas no dat ptas psise compellendi de quo tn dic ut no in c ii de spo ¶ Volt nō q p ingressu

religionis ſymoniac9 nō hilitat ſac
i de ſi ꝑſbi nō tn̄ tollit contractus ꝑ ꝑōn
delictū ut no i c ij de apoſt / ¶ Jn gl̄o i
ibi Jntenco conſiderando oſti dicit q ſola
intenco nō induat ſymonia conuencio
nale ſ tn̄ mentale que abolet ꝑ ſola
pniaȝ abſq3 reſtitucone ut i c pe j c
An tu dic q gl̄o habȝ bonū intellm̄ et
reſpōm et eius mens eſt iſta q ſi inte
con nō comittit ſymonia ut qn̄ ꝗ libe
ralitate aliquid confert et recipit et
ſic loquitur c ꝛ ſi q̄ones ꝫ c ſi aute
ibi eſt Affectus comittendi ſymonia
et dic latius ꝓſequendo illa in̄ meb
Aut em̄ ex pacto aliquod tempale confert
Et illud quātūcūq3 modicū ſit induat ſy
monia ſic dicimus i9 ſueto ꝛ uſura ꝛ
ita loquit iſte tex ꝛ tūc de ſymonia
conuencionalis nc dimittit pctm̄ niſi re
ſtituat oblatū ut in c de hoc ꝫ c et in c
Veniens cuit nō interuenit pactū ſed
mens depꝛuata ut quis nō ꝑmtaſſꝫ ſeu
ordinaſſet niſi ꝑmo habuiſſꝫ aliq3 te
pale et tūc inducit ſymonia mentalis
que abolet ꝑ ſolam pniaȝ ut in c pe
j e ſecus i vſuris q opus ē ibi reſtitu
com ut in c conſuluit et q i no de vſu
Aut mens nō fuit depꝛauata ſ libe
ralit donatū fuit aliqd et receptū ꝛ
tunc ſymonia nō inducit ut in c tua j
eo Aut ſumus in dubio vtꝝ preſſit pꝛua
mens et habet ꝑpe tūc locū c et ſi q̄o
nes ꝫ eo · ſ ad comittendū aīmū et
ponderent ea q hent inteꝑ ld / Et
ꝑhat diſtinctoꝫ reducat ad concordia
plura iura ¶ Jn gl̄ in v° ſecretis i ſi
ḡogl Et hac gl̄ collige duas bonas
limitacones ad c ad aures all' in gl̄ i
et ꝑcedit dumtaxat in regularibq ſecq3
end in clericis ſclaribus ut q ꝑ ſola inhi
bicoīꝫ ſuꝑioris tn̄ nō appente nō
pnt impediri quo mi9 ꝑmoueat ad
ordines q fa c extenore e ti, Jmo tn̄
diſputat ꝛ nō ſe firmat in pall' c ad
aures ſ tn̄ hoc ꝑbȝ q heat locū in re
gularibus ar c tantū ꝛ c placuit vi
q ii et q i° c ad aures loquit i regu
laribq q mi9 ſit ſubiecti eoꝝ platis
qm̄ clerici ſclares ꝑꝑo epo ecciaſtico
ut in c religioſi de regu li vi niſi
et xij q i c nō dicat ꝛ c nolo g° i°
¶ 2a limitacio eſt ut lig regulares

poſſint ex ſola ꝓhibicone plati īpediri
nō ꝓmoueri ad ordines lu ab execu
cone ordinis ut in ſuſcept / nō iniſtrect
nō pnt coherceri ex ſola inhibicōe pre
lati Alia ra nō appente naturpiq eici
tur qui nō admittitur hoſpes ut c que
admodū de iure iur ꝛ multa impediut
ꝓmouedū ut i c cūrſus qui cle ul vo
et de cle egro c i cu ſi et h° nō / ¶ Jn
gl̄o cohere niſi dic ut dixi i c accuſa
tu ꝗ c tanta all' in gl̄ Et veritas e q
ſymoniac9 in ordine eſt ipo iure ſuſpē
ſus ab ordinibq omnibq xxxij di i ſ vin
ſ hoc c itellit de cohercone facti ut co
herceat a celebracone ꝗ execucone or
dinis iii pt intelli de execucōe ordinis
q fit ab hoīe ut in c quociēs deinde
¶ Jn gl̄ i xa° ſequuta pnia i ſi h° g ꝑnia
ſm̄ oſti pocius eſt monitoria qm̄ conſul
toria et ſalutifera quo ad uita eterna
et qd opat ꝗ quot effectq heat huiuſmoi
pnie porrecto vi gl̄ in c q quidē de pei
et remiſ in ſ ſi et i nō ex vtꝝ h° pctm̄
teneat interim confiteri cū ab eo recipiut

Ad · noſtram ·

Breue eſt nc pt breuiq ſumai
ꝛ lō vna regula gnale q ꝓ miniſterio et
eccleſiaſtico exercendo nō dȝ pecunia exi
gi et idē ꝓ miniſterio et ſorciq Vna dra eſt
inter miniſteriū et miſteriū Vna miniſte
riū de officiu a miniſtrando ſ miſteriū e
idem q ſacrm̄ q hȝ virtute ſecreta vero
dictū vnde de ſacrm̄ qi ſacre rei ſignū
i q i multi nō em̄ dȝ pecunia exigi pro
ſacris ut in c nō ſatis j eo nc pro officio
eccia° exercendo Et ex hiis infert ad ꝗom
inquid ꝓ calice et veſtibq bndicēdis co
mittat ſymonia ſi aliquid tpale exiga
tur de quo ꝑ gof iſu° e ti ſ · ſ quid d
et dicit quidā q nō q nō repit pro
hibitū Jpē uero concludit conf ꝛ meliq
ꝑiſtū tex vbi gnalit de ꝓ officio eccia°
exercendo ꝛ ibi eciā vſatur officiū et
eccleſiaſticū et eſt quid ſpūale Quo nō i
ꝓuicariis q nō ſolū comittit ſymo° i
inſtitucone bnſicij ſ eciā ut quis deſſiniat
tamq3 vicarius in eccia et vi bo gl̄ i k c
licet de penis An aut ſacerdos comittit
ſymonia locando opas ſpūales i ecca di
cam i c qm̄ ne pla vi ſuas / Vo z° q i
diſtincte nichil expꝛitꝛ dȝ precipuate q
tex loqt gnalit ꝗ hoc ex / ꝑcedit ſiu ex
ſi confertur ut ſacrm̄ ſiue ut eccia i ſeior
eo utat ſeu ex quocūq3 mō vna ꝑꝑ bndcōꝫ

c quid spuale ¶ No i exigatis q i
talibȝ tm̄ ꝑ pacto ꝓhibet͛ si g° sponte
aliquid offertur hoc nō est ꝓhibitum
sm̄ osti q̄ intellige ut dixi in c i § co ti

De symoniate·

Ultimo symoniace ordinato qui
ta commisit dispensare nō pt h d. Nō q
symoniace ordinati quia nō sut symo
niati ut qn eis ignorantibȝ pecunia
ordinatori forte parentibus data fuit
Quida vō sut ordinati symoniace et
symoniati ut qui dederit pecuniā ut
ipi ordinarentur vl data fuit eis co
sentientibȝ tacite uel expsse Quidā vō
sut symoniati sȝ nō symoniace ordi
nati ut qn symonia fuit commissa nō
i ordine vel si fuit commissa in ordine
nō dederut pecuniā ut alr ordinaret
¶ Certo nō q cu symoniace ordinato
qui symoniacus nō est pt dispensari ut
remaneat i suis ordinibȝ Et cu h nō
dicatur pq̄ue infert q epc pt dispe
sare iuxta theoricā ꝓmo i c inp de
sen ex et c cu dilectus de tempo or
et de hoc plenius stati cu gl ¶ In gl
i isi ¶ Circa hanc mām quis si pt dispe
sare cu symoniaco aliqui doctores
pont hic et plenius nō i c pe de elec
et i c pꝰ translacom de renūc et i per
Io an Io cald colligendo opi alioꝝ for
mauit distinccōm qm retulit h d an
to michil addendo sȝ in veritate iudicio
meo i multis eget reformacōe distig
ue g° Aut aliquis est adeptus p sy
monia ordine aut bnficiu ꝑmo casu
Aut symonia fuit commissa eo sciente
et consentiente tacite ul expsse vel
ipe met potius dato et tunc sm̄ oms
solus ppa dispensat nec et solet ppa
tum eis dispensare i q i c ergo et c
penlt i e ti et iste sic symoniace or
dinatus nō solu est suspensus ab or
dine symoniace recepto sȝ ab oibȝ or
dinibȝ ut xxxii di viii et i q i reperit
Aut symonia fuit commissa eo ignorante
et pꝰa i loco p all distinguit s q a de
lcm e manifestu et solꝰ ppa dispensat
ar i c extra i eo aut nō est manifestu
et tunc dispensat epus sȝ certe lȝ doc
transeat conter cu hoc dco tn h° oro
nō puto vm̄ sȝ vīs distincte cu illi dispe
sat epus ꝑmo p istud texo ubi i distincte
pmittit dispensacō g° epc dispensare
pot ut s dixi ¶ Item adduco c preimpm

i q i Ubi vnus confessus fuit ordine
recepisse symoniace eo ignorante et cu
dispensat epus et est ei manifestu q
ipe met confitebatur ¶ Item cu hoc casu
vnus grauaret͛ odio alterius nc dici
pot symoniacus dȝ enim fieri largu int
pretacō ut epc posset dispensare ar r de
odia de r iur li vi et r e sine culpa et
r e nō dȝ e ti Et aduerte q isto casu
qn symonia fuit commissa eo ignorante
nō est iste suspendendus ab oibȝ ordi
bus sȝ dȝ ut hic dicit osti et bn tm̄ su
spendi ab ordine symoniace collato
Unde alios ordines licite receptos li
cite pt et bnficia retinere et ordine
denuo recipe q ut dixi iste nō est
symoniacus sȝ nō pt ꝑmoueri ad ma
iorem ordine nisi suspendet i ordie
symoniace recepto q al videt͛ per
saltu ꝑmotus lii di c i et de cle psal
ꝑmo p toto nc obpdictis c extue s
eo p quod moueri vir doc ad distig
uendu int manifestu et occultu q
ad aliu effectum sit ista distincto videlȝ
ut possit coherceri ab execucōne or
dinis q occultus et confessus in pni
nō coherceret q forus penitencial nō
habet pptuam cohercōne ut i c e it
si sacerdos de of or ¶ Item i loqui de
symoniace ordinato cu quo solus ppa
dispensat ut dixi g° illud c michil fa
cit ad ꝓpositu quin indistincte possit
epus dispensare qm nō est symonia
cus sȝ a ex texo ult pdca in c de regla
ribus i eo ubi pmittit dispensacō ta
i nōcessio qn in canonicis regularibȝ et
et ibi interuenit symonia eis ignorantibus
rantibus et hoc quo ad ꝑmu membrȝ
Quid aut de 2° de adepto bnficio p sym
nia distingue q aut est bnficiu curatu
aut dignitas que in hoc equiparantur
ar c de multa de pben et c cum in illis
e ti li vi Aut est bnficiu simplex ꝑmo
casu d Io Cald dixit in loco preall
q aut fuit sciens et sponte renunciat
beneficio et pt dispensari sciendu ada
liam ecciaȝ sȝ ut heat illa ubi fuit co
missa symonia nō pt dispensari nisi
ut heat ibi aliquod bnficiu sȝ tunc nō
dispensat͛ nisi ut ministret in minoribus
ordinibȝ et ꝓbat i q v c i dicimus
g° agit ut heat bnficiu in eccia emp
ta qua ut heat alibi q ut dixi alia
pt hre dispensacōe ꝓ ista ubi symonia
commissa fuit hre nō pt licet posset
ibi hre simplex bnficiu et cu execu oe

morū ordinū tm̄ s3 nō attingit sp̄ete
p̄ Cald̄ quid de non renūtiante s3 de
mū expectante sniaʒ condempnatoriam
et nullo mō puto ut dispensat ep̄s neq3
ut h̄eat alibi bn̄ficiū neq3 ysta etiaʒ ꝑ
hoc adduco tex i c tu a nobis nisi ī eo ubi
dr̄ clericū nō posse aliqua dispensatōʒ ob
tinere et ꝑa tex i q v c i ubi pmittit
dispensacō cū tali si qd dimiserit bn̄ficīm
et sponte renūtiauit sc̄us si expecta
uerit sniaʒ Et pt ex̄ conmuni rone p̄
q2 mitius agitur cū confesso q̄ cū con
uicto xii q i nolo Itm q2 dampnatꝰ de
symonia p̄ sniaʒ est infamis infamia
iur̄ xv q ii qm̄ pane et i q iij c si et cū
infamie nō dispensat ep̄us nisi i caibꝫ
iure expssis ut no i c cū te de re iudi
Et hoc cau pt optime saluari tq̄l inc
ex diligenti Ꝫ eo intq̄l pe Ipud ep̄s re
gularit dispensat in minoribꝫ cimibus
ut in c at si clerici de iudi s3 si crimen
symoniate est cimius ut i c sic et c licꝫ
i e ti tꝫ nō dispensat ex quo cꝫ nō repit
expssum. Si uero ignorauit ut q2 aliqs
dedit pecuniaʒ eo ignorate et tūc aut
fuit data a suis emulis et sibi nō nocꝫ
ut in c and̄bis i Rꝫ ī eo et c sic q2 hoc
vr̄ fecisse in fraude et tūc si sponte re
nūtiat pt scꝫu dispensari ex magna
nā Et idē sm̄ osti et Cald̄ si expecta
uerit sniaʒ ex euidete utilitate ul nc̄itate
ettiē hec dc̄a michi simple nō placent
nō vr̄ coī c pe de ele i d quīmus na
ille xbf venit aduersātie coī predcīa
et pmittit dispensacōm insimpliā bn̄
ficio et qui sponte renūtiauit sc̄us
tꝫ ubi bn̄ficiū nō est simplex ul ubi
sponte nō renūtiauit et ꝑ hoc tex i
pall c isi i q v ubi nō pmittit dispe
sacō ep̄o ut quis h̄eat dignitate illa
ubi fuit comissa symonia Itm si di
spensacō nō pmittit ep̄o nisi in caibꝫ
iure expssis ut no i c ij de ec coīꝫ i
in c licꝫ cano de cler li vi s3 iste caꝰ nul
libi est expssus ergo zc Ideo ego i lꝫ
membro sic distingo cꝫ aut bn̄ficiū
curatū aut dignitas est acquisitū sy
moniace clico illud ignorate cꝫ nullo
cau dispensat p ipm̄ i ca mutacōe ut
h̄eat bn̄ficiū curatū ul dignitate sed
in alia vacatōne sic alia vero bn̄ficia
pt h̄ere sine dispensacōne ex eo cꝫ ipe
nō commisit symonia ut s dixi et vo
luit hic Inno et iuxa alle p osti et Cald̄
hoc pbant q2 dispensacō hoc cau pro
hibetur indistincte hoc flexi nō pot

ex nc̄ite ul utilitate eccie s3 ptꝫ i q v
c pncū ubi pmittit dispensacō cū ig
norate tm̄ in bn̄ficio simplici de q° dice
dū ut statim subdita Si nō bn̄ficiū fuit
simplex et sponte renūtiat et eo ig
norante fuit commissa symoīa pt dispe
sari et ut h̄eat illud bn̄ficiū ea vice
ut pbatur in d c quīmus Si nō spote
nō renūtiauit ut consenciete eo fuit
symonia comissa nō admittit dispesacō
sc̄ꝫ p epm̄ p d c quīmus nisi sm̄ osti
et cald̄ ex euidēti utilitate ul nc̄itate eccie
s3 recte hoc ultīm iure nō pbatᶻ na vꝫ
quīmus nō pmittit dispensacōm i simīa
nisi duobꝫ concurrentibꝫ ut q2 sponte
renūtiauit et cꝫ eo ignorate symonia
fuit comissa sc̄ꝫ ergo i sticte et expec
tante sniaʒ et ꝑ tex i c pncū i q v
et cꝫ nō tq̄l in c ex insinuacōe ī eo vn̄
de hoc cau Conclude cꝫ si scienter ac
quisiuit bn̄ficiū sim̄r p symonia non
dispensatur sc̄ꝫ ut h̄eat illud bn̄fi
ciū maxie si expectauit sniaʒ z tūc
est effectus infamis z cū tali nō dispe
sat ep̄us ex quo cꝫ nō repitur expssū
ut s dixi s3 si fuit comissa ignorāter
et expectauit sniaʒ tūc si distulit
renūtiacōʒ do fuit certificatꝰ de crime
nō uideo cū culpabile nec impeditur
dispensacō sc̄us si certioratꝰ expectare
voluit sniaʒ ar c bn̄ficia de pben li vi
Et in omnibus caibꝫ in qbꝫ dixi posse
epm̄ dispensāe intellige si pecunia nō
fuit sibi data s3 p dcīs pdci vel alij al̄
sc̄us ut no i d c pncū Et p pdc̄a Con
clude dn̄i Inno hic nō procede i eo q
dicit cꝫ in dignitate nūqm̄ dispensat ep̄s
cū symoniaco Itm si pillū nō fuit data
pecunia ut vꝫ tex in coī i q v c i nisi
ubi dispensacō ꝑhibetᶻ indistincte tam
in eccia epāta qm̄ alia

Matheus.

Si conducens electo ꝑꝑt pecuniaʒ
sibi pg° de uolūtate electi tradita a coll
bacōne ~~constituit~~ electꝰ pg° confisitus
symoniatus est ut renūtiare tenetᶻ
Nō pmo cꝫ pactū de tertu in pma
pot p confessiom alij detegi consenacte
ipo petore consitete z ita intellige istū
tex sm̄ doc Nam iste Cardinalis ha
buit hoc in pma z pg° reuelauit hoc
ꝑꝑe in secreto Certe dꝫ intelligi cꝫ fecit
de uolūtate illius al nō possꝫ ꝑ hoc tex
in c omīs utriusqꝫ sexus de pe et rēmis
Nō 2° collige ex tex cꝫ p huiqꝫ vota
aliciūqꝫ ecia nō nc̄ia ad validītē elc̄ois

comittit ſymonia hec enī electio facta erat a maiore facta pte et tn̄ comiſſa fuit ſymonia ut mioꝝ ps deſiſtet a cōni dicione fortiꝰ qͥ comitteret ſi daretur pecunia pnote habenda qꝫ eſt ſpale ¶ Itē collige qꝫ volūtas ſbata ī pctō pec catū nō excuſat ¶ ſingl iij i et ita ius hebat pondā gl qꝛ multū reſtringit tex ut heat locū in cōndicione iuris ꝛ non facti Sed ergo datur pecunia condi tentibꝫ defacto nō comittet ſimōa ſm̄ gl et phoc facit qꝛ vr̄ potius redime vexacōm ſuā q̄m emere aliquid ſpua le ſimo hic ꝫ cōndicens qꝫ an confir tam nō dꝫ dari pecunia ſiue dicat de iure ſiue defacto ar c ſignificaſti de elec et hoc dem̄ plꝫ qꝛ iure quendā nō e li citū dare pecuniā ad redimendū vexa tōm ſecus ire queſita uel in iure ꝯſito ad hoc qꝫ nō ſ e c ꝓpꝰ et c dilcis eti nā vr̄ pecuniā dare ut liberius poſſit conſe qui illud ius ſpuale ſꝫ qn̄ ius iā eſt ꝯſitū et vexat in eo tuc pecunia ſpē dat pro vexacōne et nō hoc dem̄ ſimo

Ad aures.

Pro abſoluendo ex cōicatū aliqꝫ exigi non dꝫ h d ſimo poīn qrela ꝛa iudicib̄ dato ibi qꝫ ¶ Nō ſimo debi torem poſſe excōicari ad petitoꝫ credi toris p nō ſatiſfactōne debiti dequo dr ut le et nō in c odardus de ſolu ꝛa nō ar qꝫ extatus donec ſatiſfecerit et ꝫ abſolucōne pꝫ ſatiſfactōꝫ ſcḋꝰ dic in ſuſpenſiōne ſic pmulgata dequo p ſimo i c bone de eta et qꝫ et p gl i c le i de dona ¶ ſingl i i cū vexacōm ſuā redimat ſimo ꝫ hic cōn nō enī p abſolōne debꝫ aliquid tpale īpen dere ſꝫ dꝫ hre recurſū ad ſupiore ar c dilcus de iure patro ſo an concor dando dicit qꝫ aut illi imminet aliqd piclm ex dilata abſolucōne utputa qꝛ ſpatur eligi ut dꝫ eligere ut pre ſcripto curat cōn eū iuſti agat et tunc pcedit opi gl ut dicatur poti reddimere vexacōm ſuā . Aut nō ſub eſt tale piclm et pcedit opi ſimo ¶ In ead gl i anteqꝫ abſoluat Et p dicta gl eſt tex in c venerabilibꝫ de ſen ex li vi Et inſi gl ſed quero quid ſi ſtatuto cauet ut excōtꝰ ſoluat x li bras p quolꝫ menſe p quos ſtetit in excōicatōne unqꝫ valeat ꝯſti dr qꝫ ſic qꝛ nō exigit et de iure canonico ut in c di lectus de of iudi cū loquat de ſatiſfacīde

dicit tū ſm̄ quoſdā ut prius abſoluatur et poſtea cogat ſatiſface ſm̄ forma ſta tuti ꝛc ¶ Vlt ſimo ponit hic ꝯōm ī in vexato liceat impune dare aliquod tpa le ut redimat vexacōm ſuā Et conclu dit qꝫ ſi vexatur iure tpali pot qꝛ ibi nullū ſubeſt pctm̄ expte dantis Si nō vexatur in re ſpuali aut eſt in poſſone ꝛ nō pectat tunc ſi dat pecuniā ut nō vexetur ſꝫ ſi nō eſt in poſſone tuc nō eſt licitū dequo vi plenꝰ hic pcūn

De regularibus.

Monachi p ſymonia recepti ſi ſunt ſymoniaci et ad arciora monſteria tranſferūt alꝰ pꝫ renunciatoꝫ in eiſdē ut alijs monſterijs eiuſdē ordinis poſſit collocari h d in pma inſtrogatō . In 2a reſpō i f c ¶ Nō ſimo qꝫ ſymoniace receptus ꝛ ſymoniacꝰ nō ſolū eicit a loco ſic queſito ſꝫ dꝫ agere pniaꝫ delicti ſic comiſſi ¶ 2o nota qꝫ ſymoniace recepti debent collocari ī monaſtiꝫ ar cioribus in ſolitudīe ſitis et de iſtis dḋm ut hodie hābet in c qm̄ ī eo ¶ Nō qꝫ cum ſymoniace recepto qui ſymoniacꝰ nō eſt pt p epm̄ diſpenſari precedente prius renunciatiare Et nō qꝫ hic nō fit dra inter manifeſtū et occultū qͦ in diſtincte diſpenſat epus exquo iſti nō ſūt ſy moniaci licet ſymoniace recepti et fa ad ea que dixi in c de ſymoniacis ſ eo ¶ ſingl dimittat ī in manibꝫ plati dic et ſm̄ oſti qꝫ ſi iſti plati inferiores ſūt exempti nō renunciant ī in maibꝫ ſpē ut delegati ut in c venlis de conſue et in c ſi abbem de elec li vi Et in eo qꝫ glo ſubicit qꝫ ſi ſupiores noluerint recipe reſignacōm nichiloīꝰ dent iſti renunciare dic meliꝰ ſm̄ ſimo qꝫ iſti recurrere debent ad ſupiore ſupiorꝭ et facere illū compelli ad recipiēdū ad reſignacōm ar in c nullꝰ de iure pa tro Et nota glō qꝛ extendit et ampliat c admonet et c qꝫ in dubijs de renūc ut ceſſio fiat in manus ſupioris nō ſolū de bñficio licite acquiſito ſꝫ et illicite et p ſymonia acquiſito fa c ī cū pde de renūc ¶ ſingl ī vbo ignorātibꝫ iſi nō glo qꝫ et in bñficio nō diſpenſat p epm̄ cū ſcient ſymoniacꝰ fa lꝫ ad ea que dixi in c de ſymoniace ſ eo

Ex miſſiua.

Si quis monitꝰ ſtatū renunciās adque fuit p ſymonia ignoranter aſſumptꝰ ꝫ pꝫ deneuo aſſuat p iſtū de receptione ſcḋa hebit locū nō aute

ex pma exqua nichil poterat si ven
dicare h d tois dimisso Rª i Respond
¶ Nº pmo qp adeptus bnficiu alio co
mittente symonia ipo ignorante n pot
salua consia illud remittare seu re
signare in manibg supioribg concor
dat c i pp. ¶ Nº canonicos posse re
nuttiare canonicatu in manibg capli
no interueniete aucte supioris sinqp
dicit pmo forte pcedere in odiu symo
nie ul forte spectabat ad caplm electo
et confirmato si aute ad caplm spet
taret electo et ad epm confirmo tuc
dz fieri renuttiato in manibg confir
toris et eligentiu all xix q ii c statu
imus de hac ma in aliq manibs dz fieri
renuttiato bnficij dic ut ple no i c
admonet et c qp indubijs de renu z
p Jo an in cle vna e ti et ple dixi in
repetitione c si quis coni clerici de fo
compe et sic intelli hic qp instituto
et destituto canonicoz spectabat ad ca
plm ut no i iuribg pallet. Nº in ulti
dem pmo ut renuttiato no possit fieri
i manibg solig confirmatoris s3 ce req
rit consss eligentiu zia coz interest
ut qz est quidam qsi contractus inter
eligentes et electu ar c cu inter canmos de
elect et c nisi cu pride de renu unde
sic in contrahendo requirit consssus elige
tiu ita et in distrahendo ar in rega i de
r iur et in l nichil tam nale ff e ¶
Nº qp symonia ignorant commissa i ad
eptione bnficij non impedit dispensacoz
supioris etsi in illa vacatione interue
niente cu renuttiacone et qp bnficiu
sit simplex de quo ple dixi in c de sy
moniate S co ¶ Jngl in xbo tibi i si i
tellige qp epus no pt dispensare cu symo
niaco si cu illud bnficiu quod vult ob
tinere commisit symonia s3 ut heat ad
bn pt dispensare i q v c i et ple dixi
i d c de symoniate S co ¶ Jnglo i xº
resignasti i si ide sm osti fuit hic sta
tutu ad occurrendu fraudibg psonaz
interponedaz qz de facili quis se int
poneret aliu qui daret pecuniaz et simula
ret se ignorante. Jtem de facili no pos
set pbare symonia col pt solu con
tra indicto meo et meliq qp hic iste q
adeptus est bnficiu no ppe puit ex facto
altig nã collato fuit illegitie z symo
facta ex nullu ius salte in bnficio fuit
sibi quesitu licz em psona cu facta est
collato no sit in culpa ipa cu collatio
symoniaca est Et sic tamqp viciosa dz
retractari p hoc txo inc ps i si i pp
et qp i no in gl i xº reprobando ¶

Jnglo si insti Jo an remittit ad i nota
Et dic qp illud con no multu stringit
nam dicit d anto et bn qp licet ius ibi
iam creatu extinguit tn ibi cessante
ca qz tollit appo renocato grauamine
hoc ius moritur s3 reuiuiscit cononica
ca se no referente ad antiqua Jtm ibi
p appellacom iurisdito no est extincta
s3 inpendeti s3 h p renuttiaco totale
ius pmo ei quesitu extinguit z ius
de nouo omnio requiritur

Nobis.

Electo symoniaca est cassa
da si pp hoc electoribg pmis
sa fuit pecunia qmuis electq ignoraret
nisi hoc faceret in fraude electi h d. pº
Jtem cu electo reprobato pp vicium symo
no dispensat epus h d 2º et due sut
ptes pncipales Jª ibi ad ult ¶ Nº qp
electo dr symoniaca no solu si pecunia
pmissa est seu data omnibus electoibg
sed et si pmissa est seu data omnibg
electoribg s3 etia si pmissa e seu data
vni ex eis Et sic pcm comiq insticit to
actu qp vr incurabile cu interuentus ex
toicati in vniuersitate no viciat to actu
nisi sciente fuit admissus ut in c si de
pctur z no in c illa de elect. Rº no qp
sola pmissio dandi tpali p spuali i
ducit symonia concor c venies S e z
c ij de confes ¶ Jtm no cauz singlare
in quo electo facta p symonia no coi
tiatur qn s ista symonia commissa est
in fraude illig qn spabat eligi Qua
liter aut pt apparere de fraude dic qp p
coniecturas utputa qz ille qui se oppo
nebat electoni ipius electi dederat pc
cuniaz ut eligeretur fraus z dolus p co
iecturas pbant ut in c ij de renu li
vi et in l de bene C de dolo Et ponda
tex qz pmo dicit qp amici dederunt pec
cunia et pea subdit qn in fraude hoc fe
cerit no noq Nam si erat amici quo
fecerunt in fraude Jo sm Jo an dic qp vi
debant amici s3 no erant Exquo collige
qp fraus pbari pot p coniecturas con en
qui videbat amicus ¶ Jnglo ij i s volt
vobi talit vr expssu no em dz notre pra
uitas et factu altig de quo al ille erat
electus sic dicimg qp ptes no inducunt
symonia exquo al eligendg e ydoneus
de quo i c tua de eta z quia hac opi
tenuit hic gof s3 vim z osti tenuerunt
con opi qn sequit glo dicebat tn osti
i c tanta S co qp aut pecunia data fuit
alti qm ordinatori uel consecrato seu
electoribus z procedit pma opi Jo an

vr sequi 2am opi[nionem] n[ost]ra no[n] videt quomo[do]
possit p[ro]bari ista intentio eligentium nisi
p[er] ip[su]m et soli symoniaci et deponenti isto
suo no[n] credit[ur] et facile esset cuiq[ue] qui p[ro]
pecuniam elegisset dicere q[uod] al[ia]s erat eu[m]
electurus Set si diceres hoc potest p[ro]bari
p[er] alios quibus prius dixerat se ipsum elec
turum Respondeo q[uod] forte falsum dixit ut
mutaret electorem si pecunia no[n] fuisset
sibi data unde no[n] insisto in c[apitulo] tua despon
sam adverte q[uod] Jo[hannes] an[dreae] clare no[n] potest ex
primere quia pecunia fuisset data alteri
ex eligentibus nam sue rationes sue no[n]
concludunt Unde concordando opi[niones] pot
est distingui q[uod] aut pecunia data fuit e
lectoribus et no[n] procedit opi[nio] glo[sse] q[uia] electio
no[n] fuit libera Item forte mutasset opi
nionem posset p[ro]bari intentio eorum cum sint
symoniaci et hoc tamen concludunt omnes ro
nes Jo[hannes] an[dreae] Aut pecunia data fuit tercio
forte consanguineo vel amico debentis
eligere et tunc si pecunia data fuit
p[er] ip[su]m qui sperabatur eligi animo viciat
electio etsi al[ia]s fuissent eundem electuri
tum q[uia] p[ro] iure spirituali querendo no[n] debet ali
quid dari ut no[tatur] in c[apitulo] ad aures § eo et
dictum in et p[ro]x[imo] Item q[uia] locus recipiunt
querentibus et ambientibus denegandus
est Unde tanq[uam] ambitiosus iste esset re
p[ro]bandus viii q[uaestio] i in scripturis Aut data
fuit p[ro]prium et tunc satis bene pot procede p[ri]ma
opi[nio] Nam intentio eligentium q[uod] al[ia]s erat
eum electuri satis bene pot p[ro]bari per eosde[m]
cum no[n] sint in crimine et forte habendo
tractatum ad invicem determinaverunt illum una
nimiter eligere et hoc tamen procedit tex[tus] in
palleto c[apitulo] ult[imo] et cessent omnes considerationes
Jo[hannes] an[dreae] In glo[sa] fi[nali] ibi no[n] s[ecundu]m intellectum glo[sse]
q[uia] facit p[ro] opi[nione] quam tetigi in c[apitulo] de symoniace
§ c Et compendias hanc ma[teri]am p[ro]ut in p[rincipio] dixi

Dilectus

Qui dat prelato pecuniam ne ip[su]m
in iure suo de facto molestat illa
repetit prelatus p[ro]misit s[ed] no[n] solvat h[oc] d[icit]
s[ecundu]m unum intellectum inherendo lre vel ge
neralius summa sit s[ecundu]m alium intellectum
dans pecuniam alicui ne in iure suo de
facto molestet pot illa repetere h[oc] d[icit] p[ri]mo
ponit querela Ro[manus] dat iudice in ideoq[ue]
et Nota p[ri]mo causam notabile et singulare
q[uod] sine aliquo vicio pot dari pecunia a
prelato qui iniuste vexat in beneficio suo
ut sic redimat vexationem facti Ex quo
infertur illud generale q[uod] dato pecunie
p[ro] iure quesito conservando con[tra] molesta

tionem indebitam no[n] inducit symoniam nec
aliquam turpitudinem al[ia]s no[n] potuisset iste
repetere q[uia] qu[ando] turpitudo versat ex utraq[ue]
parte no[n] est locus repetitioni l[ex] iii ff de
condi[ctione] ob tur[pem] cau[sam] et in re[gul]a in pari delicto
de re[gulis] iur[is] li[bro] vi In gl[osa] i ibi quasi hic d[icitu]r
quod p[ro] iure spirituali querendo non e[st] lici
tum aliquid dari ut in c[apitulo] matheus § eo
s[ed] pro quesito conservando sic ut hic Et ad
uerte q[uod] glo[sa] expresse hic sequitur opi[nionem] quam
posui in c[apitulo] ad aures § eo ut p[ro] absolutione
iniuste dele denegata licite possit ali
quid dari s[ed] tu dic melius ut i[bi] dixi Et
comprehendendo hanc ma[teri]am sic distingue
q[uod] aut queritur in temporalibus aut in spiritualibus
p[ri]mo tamen licite pot redimi vexatio tam
p[ro] iure quesito quam querendo sed recipiens
pecuniam sic indebite tenetur ad restitutionem ut
l[ex] i et l[ex] generaliter ff de calump[niatoribus] et in l[ex] iiii
§ quotiens ff de condi[ctione] ob tur[pem] In spiritua
libus vero p[ro] iure querendo no[n] est li
citum aliquid dari et ut cesset impedimentum
facti q[uia] ille vere ambitiosus et dare pec
uniam ut facilius illud ius acquirat et
sic expresse loquitur c[apitulo] matheus § eo nec
tunc expresse redimitur vexatio s[ed] datur ut
facilius acquirat ius spirituale p[ro] iure
quesito Aut est in possessione illius iuris
et si molestat de facto licitum est aliquid
dari ut p[ro]bat hic licet recipiens teneatur
ad restitutionem si no[n] iuste vexat ut q[ui]a
episcopus volt eum iniuste deponere vel al[ia]s iniuste
eum accusaret vel forte pretendit Immo[ve]re in
beneficio et tunc no[n] est licitum aliquid dari
q[uia] tunc no[n] redimitur vexatio facti ut p[ro]
batur in c[apitulo] nemo § eo et in c[apitulo] nisi cum pri
dem decreverit Aut no[n] est in possessione illi[us]
iuris iam quesiti et tunc ut habet possessionem
et illicite detenta no[n] est licitum aliq[ui]d
dari ut no[tatu]r voluit Immo in c[apitulo] ad aures
§ eo et tenuit glo[sa] no[tabi]l[i]s xvi q[uaestio] vii c[apitulo] de
cimas nam possessio est quid spirituale
hinc est q[uod] no[n] cadit in laycum de prescrip[tione]
c[apitulo] cum ex vel saltem est annexa et co
niuncta cum spiritualibus ff p[ro] administratione que
inde sequitur i q[uaestio] iii siquis obiecerit
puto tamen q[uod] si propter potentiam adversarii
vel impotentiam suam no[n] posset de facili
illa consequi apud superiore q[uia] tunc cui
tet magnum preiudicium licite posset dare
pecuniam sic in simili de absolutione ab ex[communicati]one
obtinenda dicit Jo[hannes] an[dreae] in c[apitulo] ad aures §
eo Et s[ecundu]m illa et i[bi] nota intellige ma[teri]am
huius glo[sse] In glo[sa] fi[nali] i[bi] supple maxime
et h[oc] tenet contra ar[gumentum] l[ex] i et l[ex] generaliter ff

d talup na ſi dedi pecuniaȝ ut neqo calupnioſum videtur no poſſu repete et tu pena quadrupli cōnuctiuȝ recipi ens pro pariuerit vel intelli pt illa lra ſm aliu intellctu que ſequit oſti et Jo an q hic interuenit compoſico int iſtu archidiaconu et iſtu b interuenicte aucte ſupioris qub tan licite recapitur pecunia al' recipiens te ad reſtitucom ſi compoſicom ſuat ut i c ini ſl cent de pben et in c ij et c dcceto de tranſat et uterqȝ intellcq bonus e in ſe. Et in ſi gl ſolue hoc tom ut no i c pueit allē gl.

Svam nobis.

Pbndictombq inbentu et ob ſequijs mortuoꝝ inl exigi dȝ h d pimo pom querela. Sc° iudicu dato ibi diſtrectioi. ¶ No pino q pbus ſacer dos dȝ miſtrare ſacra et alia ſpualia ſiue precoṫns gratis. ¶ No q pſbr qui tenetur gratis ſpuale impendere ſi ali quid recipit expacto tenetur illud reſti tuere q intellige in ſymonia conuencio nali q dixi ſ ſepe ſcius i mentali ubi pactu no preſſit ſz intencio tm exat de prauitata ut i c pe ſco ubi de hoc et in glo i c vnico de cle no reſi li vi vbi ponit q dectonomico qui vadit ad di uina ſola intencione ut recipiat coti dianas diſtribuciones. Eſt em illa ſymo nia mentalis 2 no conuencional vn ex ſola pina abſqȝ reſtitucone abolet pcim de quo dic ple ut i no. ¶ Nigl i ibi licȝ ſacerdoti no dat acco oſti dicat q acco competit vbi eſt talis conſue do ſed con hoc ob tex in c tu i cote ſ eo vbi tex ſpecte loquitur de exequijs mor tuoꝝ 2 bndictone inbentu 2 dampnat conſuetudine conria d aucto buit 2 ſuccinctē d ferte pipis ſpualibq in pendendis no pt induci conſuetudo ut aliquid det ſcius p labore et ſic pt i telligi iſta glo ſed certe hec ſolucio no pt pcedere q ut dicit contra dot i c cum ſit rona ſ e et ſ p labore aliq petere no pt q p ſpualibq videt ex actu vnu naqȝ ſine reliquo no pcedit Et ſic p utroqȝ. f p co labore 2 p ſpuali bus videret expactu i q iij ſi quis ob iecerit. Vnde zo intellcu illq c vi c ad apluca i eo exquo mouet iſta glo ad conſuetudinē approbandu na l notant intellctus ut ibi plene dica ſed hanc opi ſemp teneo ut poſſet induci con ſuetudine qn no preſſit expacto ut

ſit ex mera liberalite in deuocom ppli talis conſuetudo ſit introducta tuc ei no hȝ iniciu neqȝ fundamtu vicioſu ſȝ laudale q no eſt magnu neqȝ mirȝ ſi ab eo metant tpalia qui ſemnat ſpua lia ut i c ſi epc de of or li° vi° et ſ de of or c qm 2 hoc vīr velle lra iſtius c ad aplicam du dicit laycos compel lendos ad obſuanda laudabile conſue tudinē erga ſtam eciam pia deuocone fideliu introducta ſȝ ubi ex pacto pcedes dedit tam conſuetudini tuc tlis con ſuetudo no vȝ q hnt i ciu vicioſum et ita loquit tex ſi bn pondet i p allē c tu in cote coepoe. Sȝ con pmu membꝝ hui9 pme diſtinccionis fortiſ ſime oppo. Nam ex hijs que ſut mere facultatis no introducit conſuetudo nc ex donacoꝝ annua gratis facta ut i l i et l no c de ſeruitu 2 aqua et p bar in de icem verſo ff de vſur 2 p cy i l ij c queſit lo conſue et q no ſo an i c Jhoes de cli coniuga 2 Jnno i c bone ij de poſtu pla vbi dicit q licȝ recipiam9 i domu nraȝ amicu a longe veniente no tn ex hoc acquiricit illi q poſſio licȝ plures fuit receptus nec aliqua conſuetudo i ducitur et ut dicit bar in p all. l. in de icem verſo licȝ cuiuſcq qui dedit x anis alicui annuatī vnu par cappmi ſponte et libaliter non ex hoc induat conſue tudo ut in poſteꝝ inuitus aſtringat ſte ut dicit cy in loco pall licȝ quis p de cennu continuauit ire ad molendinu ul forte ad alicuig furnu ut ſic lucru illi attulerit no tn p hoc inducit alicȝ conſuetudo ut in futuꝝ aſtringat ire et continuare q iſti ſut actus mere facul tatis. ¶ Ad pmu g° ſi ppls gratis offe rebat aliquid cocie tum retieb recipie bat ſacra no vr inducta conſue do ut i futuꝝ inuitus ad illud aſtngat puto hoc con poſſe ſolui tribus modis pmo q aliquis ex pplo deſiſtens ab obſuande eſt aliqn redargutq a reliquis qui ob ſuant alioꝝ more. Ex hoc em apparet ſatis de conſenſu ppli volentis introduce illa conſuetudinē laudabile ſic in ſili no mini bq all in con. Sc° pt ſolui q con pcedut vbi donacio eſt pura no relata ad certu quid ſed in hoc cau cu tpe ſacra ſeu exhibicionis rei ſpualis aliquid conferebat vi dabat pple lon go tpe obſuando ſe velle ad hoc obli gare 2 conſtituere illa ſpontanea ob ligacom 2 recompenſacom ſpuale tu

recognoscendo deū muneribꝰ suis et
redimendo pctm elemosinis de pe di
i c mediciaz sic in sū dicit bar i pall'
loco de rustico qui plongū tpus solvit
par cappūm aliqua cā puta ut teneret
aliquid a dnō ¶ 3° pt psui q sit spale
favore ecce ut longo tpe populꝰ sic i
pendēdo tpalia ut in ducē consuetudiēz
i futurꝰ fa c ex pte de cens et q ubi nō
Et hec bn nō pque clicit modus pbandi
consuetudinē laudabilē i ytis spualibz
et in sū aliquid tangit i c iacobꝰ i
code ¶ Quātu vō tpus exigat ad indu
cenda hanc consuetudiēz puto sufficere
tpus annoꝝ x. tn q illa consuetudo
astringit laycos 2 nō clicos int quos
i distincte pcedit consuetudo ex c vicesi
decenij ut nō in l de quibꝰ ff de legi
tn q illa consuetudo nō est cōi nis vo
pia z favorabilis ut in pall' c ad apli
cā ¶ Unde et de iure can° sufficiat tpus
x annoꝝ et ē glo nō i c si de consue li
vi et puto et q data hac consuetudiē
laudabili competat actō rectori ad ob
servanda hanc consuetudiēz laudabilē
ut dicit ost et hoc pcedit quo ad ulliaz
pte glo s quo ad pmā pte in eo q vr
velle q tam pprius sacerdos qui aliens
nō possit aliquid exigē cessante consue
tudiē nisi sūptus ei desunt distique la
cuꝰ 2 sic q aut pprius sacerdos habet
¶ Unde viviat 2 cessante consuetudine
nō pt aliquid exigere ut dicit c hīc
d c cū in ecce s gratis oblatū licite
recipe pot ut i c prox i sū et c tua
et c et si qones 3 eo ¶ Si vō desūt ei
sūptus nctij 2 tūc si pot honeste alr q
rere victū puto scribendo libros docēdo
vel quid sile exercendo et nō pt aliq
exigere imputet cū sibi qui tāle bnfi
tiū tenue acceptavit querat ergo sibi
victū manibus ul industā xii di c cli
cus 2 i c cū aplīs de cens sic et vide
mus sile in pce ut nō teneat alimēta
pstare filio si honeste pot filius seipm
nutrire ut dicit tex in l. si quis alibe
ris ff de li agnos ¶ Si vō nō pt pprius
sacerdos victū alr querere tūc ul epus
sibi pvidebit ul populꝰ potit compelli
ad pstandū sibi nctia pluta p hoc vi
bo gl de consē di i oīs 2 anus que dicit
sacerdotē indigentē posse ppo subtrahē
spualia n' populus faciat oblatōz unde
vivere posset et vi q nō in cl c dehis
de ecclē edifi ¶ Si vō est sacerdos exneꝰ
qui forte invitatur ad exequias faci
endas ul ad alia spualia impende
da et tūc licite pt operas suas spua
les locare nō ut directe pro pris spualibꝰ
recipiat tpalia s in re compensatōz dap
noꝝ que sustinet exhibendo pntia
sua et trahendo mora in spualibꝰ ipen
dendū ut nō Inno i c qm i ne pla vi
et sic restringit glo xxi q ii presbiteris q
simplr dicit sacerdotē posse opas suas
locare ¶ Et ampliat hanc glo que vr
hoc pmittē etc ȳonco sacerdote dūtax
at cui sumptus sibi desunt ¶ Nam et qui
sumptus sibi assunt pot exigē in recō
pensatōm dampnoꝝ cū hoc ex officio
suo nō teneatur et p hoc remanet de
claracata tota glo ¶ Singl' in v° bndtōi
bus nubencium nisi dic q ppe 2 stricte
ipa bnditō nuptialis non est sacrm
sed largo mō ut nō in Rubrica de sacra
nō ite ¶ Et q sūt sacra stricte supta ta
ntia qm voluntaria vi pyl i c vemēs
de transact vi vr hoc ple expressū
¶ Item vr innuē ista glo q si ista bndō
nō esset sacrm q posset aliquid peti q
est fm bꝫ nō solū psacris s gnalr
in bnfico ecclastico impendēdo nō dz
aliquid peti ut i c ad nram 3 c cupilibꝰ

Dilectus.

Si pactusatoꝝ constat ingressū
symoniace fuisse receptū recep
tus et recipiens removeant ¶ Si vero
pinquisitōm martinꝰ monastiū detru
datur. Recipienti vero et maioribus
pena condigna impoint et interim ab
execucōne sacroꝝ ordinū suspendit
h' d ¶ In pma consul° ¶ In 2a distigwet
respō i nos In 3a mandat l i iungēs
In 4a instruit i illud tn ¶ Nō q convictꝰ
pmain inquisitōnis de symonia nō ide
dine commissa nō deponit ab officio sed
tm removet a bnfico vel a loco symoiāce
acquisito ¶ Nam pt talis pq pacta pniaz
in suo ordine recte ministrare ex quo
transfertur ad aliud monasterium seu ad
aliud bnficiū ¶ Nō q archiepc pot
deponere subditos suū suffraganei ppter
crimē symonie q vr cōi c pastoral
de of or s doc intelligit hoc speale
in archiepo Cantuarien qui nō solum
potit iure metropolitano s et legata
tonis ut in c i de of lega vl possiuz
dicere q crimina erant notoria que
archiepc visitando pūiā punire pt
ut in c Roma s notoria de cens li vi
¶ Nō q receptus in monasterii psymo
niaca pravitate inde remotꝰ dz collo

De symo.

cari in artius monstiu et hoc ut agat
pmiaz de dicto comisso ¶ Si no no rep
iuntur artiora monsteria tunc sm doc po
terit collocari in alijs eiusde ordinis ul
dispensatie remanere in ead ut i c de re
gularibus § eo et de istis ple habet
et qui i eo ¶ Vult colligere q gratam
oblatu tpe receptionis alicuius spualis
pt recepi si nulla pcessit taxatio ¶ Sz hoc
inspecto adquom est statutu in cccia ut no
uiter recepti i monstiu uel canonicum
teneat certu quid soluere quida recep
tis sine alia gratione solunt ¶ Simoniace
licite recipiat ¶ Et dico q no qr ex quo
pcessit prius taxatio illa oblatio facta
vr virtute illius taxationis pstu tex
et sa c ex multis i q iij ¶ In gl i i bn
pt dare pecuniaz sed pondera qr ls dcm
et sequens pmo fronte vr con tex nec
gl soluit sm veritatem diuisas pont caus
¶ Nam ab eo qui inuitari ex gratis no
oz aliquid exigi ita loqui iste tex s i cau bs
pontis in gl pecunia dat ab inuitante no
ab inuitato ¶ Et dicit hic osti q ut qs reci
piat sacra ministeria possum dare pecuniaz
qr sine is saluari no pot ¶ Ideo tolleratur
pecunie datio ut alliciat quis ad fide et
ad salute s p alijs sacris voluntarijs
recipiendu no oz aliquis dare pecuniaz
s ut intrat religionem qr sine religione
saluari pt ut in c i infi de sn comi sz
dicit philip q etsi p sacris necessarijs non
sbz aliquid dari ex pacto q est vbu
nisi satis nole z limita sm ea que dixi
in c cu in ecce § eo no enim debeo i fi
deli dare pecuniaz ex pacto ut conuictat
ad fidem s gratis et liberaliter ut sit ipm
ad fidem allicio ¶ In gl dantes i de hoc
accusant hec solucio est melior z satis
pbat in l denunciasse all in glo ¶ Nam
potuissent dantes p falsas pbones ul in
iuste dampnari pnditer ppt iniuria io
no oz pnditare alteri qui de recepisse
¶ Et pn intellectu glo sa tex i sl aduersus
eos que lica contenere pt tam dantes
qm recipietes ¶ In gl seueritatis sed
tunc quero quid opatur ista depositio
in iuramento dicunt pmo et osti q ne vo
cabit ad capitulum nec ad alios tractatus nc
recipiet pbenda sua cu alijs s in ergastulo
i loco stricto carcere hec dca pu
to procedere in monacho qui no est clericus
¶ In tali enim no pt cadere depositio ab or
dine cu priuatio psupponat habitu ut i c ad
dissoluendu de despon inpube et xxxii
q ii quod vero s in monacho clerico n pcedit

nec equipparabit depom sic melius staret
qr deponeret ab ordinibus et no exerceret
amplius illorum executionem ¶ In gl amo
tos nisi hec gl vr innuere ut seculares
clerici committi de symonia commissa
et in bnficio debent deponi etiam si fuerit
actu priam inquisitionis ¶ Et doc ad co
firmationem huius dicti inducunt aliquas
rones specialitatis inter regulares et se
culares pma qr con regulares no ser
uatur ordo iudiciarius usqz quatz ut
i c qualiter z qn de accu ¶ Ideo eu grauan
tur i isto debent releuari in alio s i
qntitate pene ar l eu qui s in popula
ribus ff de re iu et i c i de procuris
¶ Sa ro qr regulares vr hoc fecisse intuitu
elemosine et pana saluanda na dederunt
pecuniaz ut possint i monstio dno seruire
¶ Sa ro qr fauore religionis inuitus dicit
agi cu eis ¶ Et dns anto oms cungendo
rones intricat hanc mam ¶ Vnde dic ut
dixi in c inquisitionis pall et dico q
in hoc nulla est dca int seclare et regula
rem ¶ Nam secularis de symonia commissa
in bnficio no deponi oz ex quo fuit actu
p inquisitionem secus si fuisset in ordine
ut ibi plene dixi z et optime probat
hoc c no dico aliqua specialitate in regula
ribus ¶ Sz cum concilii forte clarat ex
tex quare cu fuit actu p via inquisitionis
abbas et abbatissa no remouet ab aministratione
va dic q hodie seruari oz c qualiter
i eo at ut in c qlr pall ¶ Et vulgares
facilius deponunt ab aministratione dic ut
hodie seruari oz c qualiter i eo s ad illud
c suo tpe pot dici q immo agit ideo istis
qr no exigebat pecuniaz ut ea lucrari
faceret s ut traderet monstio et sic non
vr tm peccasse sic alius platus secularis
qui ex ppa cupiditate committit symoniaz
¶ In glo i ibo officialibus i et oms de
caplo i tellunt strire osti dt q licet alij de
caplo psumitur strire facta plati tn no
puniunt nisi pbentur consensisse de
licto cu requirit dolu vnde no
sufficit illa psumptio scientie a cu hoc
dco comuit transeunt hic doc s p hoc
no vr ille artls dilucidatus ideo plenius
in hoc distinguo ¶ Aut delictu fuit co
missu pus comunicato toto caplo et tunc
oms puniendi sunt qui consenserunt ex
psse et etiam qui tacuerunt qr debat expsse
resistere malefico committendo et dare
vocem in contrariu ut nor dicit Jo an i c
i de his que fi a ma ¶ Si uo expsse aliqui
contradixerunt in caplo tunc isti no sunt pu
niendi ut l i i ff ne quis eu con vel ubi

bonus tex z in c rona ff in vniuersitate
de sen ex li vi in 3° culpabiles Ita pea
sitos tenere dz actores ut ic quesiuit
de his que fi a ma et in l sanctimus
C. de pat Si aute no capitulariter delictu
fuit comissu tunc officiales et maiores
de vniuersitate puniri debeant vna cu pre
lato qr psumpcio est q platus salte con
silio et auctore illoz facilius comisit seu
salte psumitur in eis scia ideo debebant
resistere et sic pt intelli et restringi
ista gl ff inferiores de vniuersitate puniri
no pnt tu qr no ita psumitur scie tu qr
no habent tanta audacia in resistedo
Unde et ipis maioribus et officialibus
docendu puto q si consulerit eos igno
rasse no sut puniendi ff tunc ipe platus
qui delinquit ar c ii de consti et in
pall' c quesiuit et xvi q vi si epm ¶
In ea gl i sed numquid collegiu, Ad hac
glo usqz ad si ita cottidie fit remissio
ad ea tum qrit nuqd collegium seu vniuersitas
possit accusari seu puniri c est quasi
silis glo xii q ii epus qui mancipiu ista
tn glo nichil bom concludit ff immo
hic et ic generaliter de sen ex concludit q
criminaliter vniuersitas accusari no posse qr
in ea sut infantes furiosi et siles psone
que no pnt delinquere. Unde si vniuer
sitas tota puniret criminaliter contingeret
hoc absurdu q punirent innocentes
Item cas est vniuersitas tpe delicti que
erit istis mortuis et alijs surrogatis ut
l pponebatur ff de iudi Unde sequitur
inconueniens q futuri qui no delinque
runt punirent ff istas rones refutat
bar i l aut fcm. ff. de pe na i multis
delictis. Innocens punitur pp nocente
ut e vide i crimie lese maiestatis vbi
filius ppe pcem punitur ut l quisquis. C
ad l iul et vi q i si quis cu militibus
Item in sacrilegio de quo i c felix de pe
li vi ad idem tex i l vsufructu ff q
admo vsu amit vbi ciuitas qm subi
tur aratro dot mei hic alr par dnt vn
Conclude hanc mam pg bar hic ar lu
elegant euariante in pall' l factio Et
duo pncipaliter examinanda sunt Primo nuqd
vniuersitas seu collegiu uel caplm q
noia idem signant possit delinqre 2° nuqd
posset puniri. Ad primu adim q sm vi le
collegiu no est aliud a singlis de colle
gio ff sm iuris fictione aliud est collegiu
aliud singuli de collegio ut xii q ii qui
cumqz et in c nouit de his que fi a pla
Unde collegiu seu vniuersitas est quedam

psona ficta et reputata ut l mortuo
ff de fideiu et in pall' c nouit Unde dr
ubi de q epus et canonici faciut vnu
corpus et certe hoc corpus no est vm
ff fictu et reputatu ppe ergo vniuersitas
no pt delinqre qr no hz vm corpus
ff certe singlares de vniuersitate ppe de
linquut ff istud corpus fictu habet p
vero quo ad multos iuris effectus Unde
aduertendu q quodda delictu consistit
in obmittendo et istud bn cadit i vni
uersitatem loquendo tn sm illam fictoz
iur ad hoc l iubemus. C. de sacro ecle
sic et con vniuersitate pscribit pp delin
negligie fa q no i c de illis de con di appo
Quedam vero delictu consistit i faciedo
et in tali delicto considandu q ppe con
tererit ipam vniuersitate ita q no sin
gulos ut facere statuta iniqua ul ipo
nere collectas seu data illicita z simi
lia ista em no pnt adaptari ad singu
los ff ad ipam vniuersitate. Unde i istis
ipa vniuersitas delinquere no pt ut
i auct nulla coitas et manet cassa. C
de sacro ecle z in c grauem et i c noue
rint de se ex Quedam no sut delicta
que no cadut in ipam vniuersitate ut
homicidiu et scilia et talia delicta pot
vniuersitas alijs demandare ul ex post
facto rata hre et sic intelli l metu
ff ii et l si ex dolo all' in glo Et p hoc
pz solutio pmi dubij scin et qn vniuersi
tas possit ppe ul impe delinquere
Quo ad scin nuqd possit puniri e ad
uertendu q queda sut delicta in qbus
innocens pot puniri ob culpa alterius ut
in eo lis supius allectis Et tunc vniuersitas
vbi tale delictu comisit pt puniri et cri
minaliter et pt dampnari destruendo
ipam vniuersitate ut in pall' l vsufructu
Unde et olim Imperator dns fridericus con
ciuitatem Brixie que erat sibi rebell
ut subiceret aratro z sic puniebat vni
uersitatem criminaliter licz eo nna tales fridericus
postea reuocauit logie etiam de ciuitate
Bonon q ppt eius delictu eo sma Imperatoris
fuerat prorsus destructa et passa aratrus
sed etiam pg a eo indulgentia fuit reedifficata
ut no in phemio ff veteris sic etiam videmus
q ipe deus deleuit funditus zodomam z
gomorram z tres alios ciuitates z tn
multi erant infantus ibi et furiosi
qui no potuerut delinquere Ex auctori
tate ergo delicti sepe spaliter vniuersitas
punitur palis z vide ad hoc bo gl
lxxiiii q iii in suma z i q iiii i c no

Decimo.

fa c cu no e de tepo dr et in huiusmoi
delictis cessant rones, Immo ut pz ex p
dictis. Et conclude q° maledicte c qui
mancipiu xii q ii vbi est bartolo brix
dicit q illa vniusitas pot dutaxat cri
minalit accusari. Vbi no sut isantes et
consiles psone. In alijs aut delict vbi
vnius no punit p alio tuc i casibg i qui
bus dixi vniusitate ppe delinque & no
singulos. Aut collegiu est puu vt
est collegiu scoru seu doctoru vl capl'm
ecclastica. Aut est collegiu diffusu p°
cau quia pena a iure p delicto statuto
tocrit ita ipaz vniusitate sic q no sin
gulos et sic puniutur ipa vniuersitas
Ex° n pusspliat res ex certo delicto tuc
si illa res est vniusitatis et vniusitas
deliquit ipa punitur p hoc est tex i
d l iubemus ad ide fa tex in simili i c
ii de ox consg si uero pena pt cadere
eque in singulos ut q est pena pecu
maria et tuc dent puniri tm singli
consensietes ut in l i ff de rei conuict
et sic pt intelli s in vniusitate p
all in v° culpabiles Si uo collegiu e
diffusu ut ciuitas ul castru tuc quia
de facili no pnt conci delinqntes a
no delinqntibus punict ipa vniusitas
et ide dom put s dixi qi delictum
no cadit ppe in vniusitate q ex quo
h° mandauit alijs uel habuit ratu
ipa tenet ut in d l metu s ii fa tex
i c felicis de pe li vi et i c ita uos xv
q ii vbi ciuitas pnatur digtate epali
ppt delim homicdij quod ut dixi ppe
no cadit in vniusitate s tenec eo co q
mandauit ul ratu habuit eo. Et in
mo puniendi est aduertendu q aut
pena est talis que pt cade i vniusite
et punitur ipa vniusitas. Aut no est
talis ut q p homicidio imminet pe
na capitalis & tuc comutabit in alia
pena ad hoc q no quid g° s pena ss
iuor ff de iusta Et ista est uera racio
qre vniusitas no ex coicat q ex coi
caco no cadit i vniusitate requirit
eni vnu corpus et aiaz baptizata et
vnu et ppu delictu excitandi xi q iii
ois xpianus et c audi demqz et c
si quis psbra dere ectle no ali & iu
di q rto xxiiii q iii isu° n° dz hoc cau
vniusitas de capitari ciuilit destrue
do sz ipm collegiu ut s dixi ne seqt

id absurdu de quo dixat Immo vitz In
nocentes pnocentibg puniri ex quo de
lcm no est tale. Et obhanc com putat
bar i loco palle q qn vniusitas puniat
pctm alr excutio fiat solu cam delinqntes
s si no pt apperere q vitz poitu fuit pctu
ad lupios albos & nigros & tuc puniuntur
oms no delictu maneat i punitu ar l ita
vulnatg ff ad l aquil et p l s hos 2° du°
declaui. Sed iuxta pdca qro qn vniusi°
dicat delinquere hoc tetigit gl i l sic ff q
cuiusqz vniu & no bn firmat pedes s me
lig tetigit glo tangit glo i l aliud in s
refert ff de re iur & bar i pall' l aut fra
et Jo an in pall' c felicis Et conis & va con
clo est ut tunc attribuat vniusitati qn
fuit pus deliberatu in ipa vniusitate
pulsata campana & alijs requisitis ad
congregacom vniusitat. Vnde si os ho
mines huius ciuit i surgerent & eum delcm
comitteret no diceret fcm p vniusite
s p singulos de vniusitate Et q plus
est si facerent pulsare campana & eleua
rent vexillu vniusitat. Nam isti potig
sunt imitatores singlor. apz g° ut pus
fiat deliberacio i vniusitate fa q no i
c iii oms de q isti. Et ult quicudu e an
punita vniuersitate pro eius delco
pnt puniri oms singulares de vniusitate
qui delcm comiserunt de quo p Jo an
pg Jo mo in pall' c felicis vbi cocludt
q sic et fa tex i pall' s in vniusite & p
bar clarius i d l aut facta ubi subtilit
concludit q in illis delictis q s dixi
ppe cade in vniusitate punict vniusitas
tamq faciens s singuli punient taq
imitatores & fieri facientes i alijs uo
que no ppe cadunt in vniusitate est
totu ecq q singuli punient tamq fa
cientes & vniusitas tamq fieri faces
ul ratum faciens habens p hoc fa iste
tepo & c veniens s eo et q he i palle
c felicis. Alie gl sunt faciles

Licet hely.

Abbas contra testes qui depo
suerunt con eu sup symonia i iudicio
inquisitionis excipe pt q sint inimici
et conspiratores. Alias uero excep
tones crimini oppone no pt h d et
clarius declaratur hoc c p c seqs
quod venit ad declaracom huius Et
diuidit in tres ptes In pma ponit ex
ordiu In 2a narrat factu et ordine
pcessus et allegtones p et coti In 3a
initer loquit 2a ibi cum iesit 2a ibi
ne vero &c. Nd pmo pcelatum

qntitutq; bonu et sm mse grauari
z de pmi ex subditoz excessibus quos
neglient obmittit in correctos ipe em
vr ottidere eos no corrigendo contor t
offens vi di et t rorespagabili de of or
Et io platura no est modicu onus cu
no solu sibi s; etc alijs optz q sit bonus
vm q i qui cpatu Et io alibi dr q hic
timit q plus meroxi afficit qm hone
ribus gaudz xm di nerm Et pondera
q platus qrz ex hoc pmitur no solu
eternalit in alio stlo s; etc in isto stilz
morte violeta et tpali ex quo iferetur
q ppt petm qrz quis ritius moritur
necq; complet dies suos iuxo id psal te
viri sanguinu no dimidiabut dies
suos et di tyl xi q iii epi Et id q dixi
in pre dit in pre negligente corripe
excessus filioz tene em ad hoc xxiii q
iiij ista duo et vi bo tex i s ritte xl viii
di ¶ No q in notorijs no fuat ordo
iur vnde no requiritur in spto n° mo
mitio ptedens ner clamosa insinuato
pdeo tex hic dixit ut de notorijs excessi
bus tarrat etc de quo tn ddm ut i c ad
ream el iii de iur iur ¶ No q denut
tiatoin canonita dz ptede caritatiua
Et no q dz esse monito caritatia v ex
sola caritate ptedens no aute ex odij
fomite no aute pp lucru tpale Et colli
etc ex tex q i time symo requit illa
monito sic in alijs timibus Et sic videt
hic tex con destisione tylo i c inquisitio
nis in pn de actu hoc tn ar no ex toto
tolli q ut hic dicit Jo an forte symo
nia hic no fuit comissa in recepcoe or
dinis vel in adeptione abbatie Itm po
tuit hic requiri monitio ppt alia de
licta ¶ Ceto no q inquisicoin dz ptede
frequens insinuato No q suffiat q scl
tin tima fuerut denuttiata plato sed
sm quosdam requit tria insinuato ar
t cu ab ecca de ca pos et pp Alij dnt
q sufficit bina ar l iii C de epi audi
et in t ita nos xxv q ij Et satis posset
hoc diti arbitrariu in no sit iure exps
su ut hebit respectus ad num et qlita
tem denuttiantiu et qualitate denu
tiati ar t qualit el ij de attusa ¶
Ceto no ibi no fatile crede etc q platus
seu iudex no dz fatile credere referenti
in piudiciu alterius hec tn facilitas
tredendi in piudiciu aliq reprobat sed
ubi crede no tedit in piudiciu pximi
no est tunc vituperanda fatilitas s; lau
danda q est signu innocentie ut i c
Innotes tredit oi verbo xxij q iiij ¶
Item collige q qui iudex ptedit pigni

sitoin no tz lotu iudic solu s; etc ptio
s; insamia hetur loco attatoris & de
nuttiatoris ¶ In vb̄s tu ygit no pmo
q si in denuttiatone ingeritur aliqua
difficultas pt supior diu ptede ex suo
offitio p inquisitoin n° pmitur denutti
ans hoc no desistendo ul no psequedo
denuttiatoin ad fine sm Inno osti sentit
con et dicit hoc fore spale i ppa sed
pmudem in plus plaz q tu agatur
ad comodu pupplitu alterato denutti
antiu et denuttiati no dz esse ca ipedi
menti. nam hoc solu agitur ut cont̄a
homi corrigatur xxiii q v p dest Et no
hic expressu q qn sit inquisito cotute
denuttiatonis ptedentis requit pre
dens amonito sctus qn fit ex mero z
puo iudicis offico et sa con tyl i c qua
liter el ij de attu et q ibi dixi ¶ No
hic expssu et tenenti q pendente i
quisitone con platu suspectu no sit
incontinenti remoto ab amistratone
sctus est in tutore qui si attusat ut
suspectu dz incontinenti desiste ab a
mistratone pendete iudicio ut l cu
que C de suspectu et iusti e s tu quis
Et est rato sm doc q pintipaius ius
habz platus in platura qua tutor i re
bus pupilli z tra hoc vi bo tyl v q iij
i c ex epi ¶ Itm no q suspito dilapi
datonis pbat ex sol coniecturis et ad
effectu suspendedi platu ab amistra
tone q bn no et est speale hoc in hoc
crimine pp piudiciu iminnes als con
iettura no sufficit ad pbandu crime ut
ij q viii stiant cuti Et no bn q ronu
tiue platus de suspitone dilapidatonis
si constat etiaz ipse esse diuite z nur
appz ea debitis onerata n° dz excusa
ri platus ptextu nobilitatis q ut dnt
doc et bn dz qntutuq; nobilis factre
sumptus sm qntitate ectie qn ymo etc
dit q nunq dz quis expende quicqd
pripit ex redditibus ymo consiliu est
ut sp annuatim aliquid subsit ppt ne
cessitates supuenientes sic consulit i
amistratone rez pupilli ut est tex no
i l ius alimentoz ff vbi pupil ed de
et si quis hoc facerct no veniret de fa
cili ad copiam ¶ No ibi qn de dilapi
datone suspectu q in consuptone reru
mo lau de quasi dilapidato s; ita i mo la
que consistit dilapidato vides hic appo
suit dictom qn hec em dato qn diuiut
ad hoc q no i c p ut de do et totu. No
q in crimine lese maiestatis admittut
t dent omis q q criminosi sit dicaq i he si

de equo i c i fidei fauore de he li vi et
vi q no gl i c i de confes et xv q iiij i
c nemini ¶ Item no q crime lese maiestatis
et symonie no equiparant quo ad oia Et
no ex tex bonum modum euacuando argumentum
a simili probando similitudine in eo a quo to
fecit ¶ Colligitur quod facilius admittitur
accusator quam testis quia non est tam periudicium
in accusatore sicut in teste quia crimina probantur
per testes et non per accusatorem unde de iure
civili non requiritur tantum quod minimus non pos
sit accusare ut dixi i c i de accu sed a
testio repellitur ut in auct si dicatur C de
testi ¶ In glo in verbo notorius ibi ut test
dit hoc procedere in notorio facti perma
nentis Etiam in notorio iuris bene requiritur
probatio ut si negatur sententia lata ut i c ste
de re iudi Idem in notorio facti transeuntis
de quo dic ut no i c vestra de coha cle et
mu et vi bo gl ii q v de manifesta
¶ In gl in verbo in scripto no bene glo que communiter
solet allegari et vi glo xij q ij in diuer
ne et in quinta hic glo dicit quod ubi agitur
de crimine civiliter requiritur admonitio
intelligo et restringo quando agitur ad quemadmodum
pupilli priva quasi civiliter denuntiatur
ut quia agit civiliter sicut ut prelatus solum
removeatur ab administratione ut h in c cum
ex pte se e insinuatus si agitur ad quemadmodum
privatum tunc enim non requiritur admonitio
ar c ne de postul Item in quinta glo
dicit quod in pecuniariis causis non est necessaria
admonitio nisi de honestate dicit Jo
an quod tamen requiritur de necessitate ut si dies
non fuit adiectus obligationi necessario requi
ritur interpellatio ad constituendum reum
in mora ut in l debitores all in glo
Concludo latius quod aut obligatio est
sine die et tunc non constituitur ad usuras
in mora nisi moneatur ut in l si exhibitam
tum ff de v ob et no i pall l debitores
Et si facit reum citari an interpellatio pu
to quod teneatur sibi ad omne interesse quia
tenere fecit cum citari cum adhuc non esset
in mora sed illa interpellatio iudicialis
debet sufficere ad constituendum reum in mora
ut si fatetur debitum fiat sibi preceptum
de solvendo ar eorum que notantur in l im
da C de con he et com stipu Si vero dies
apposita est obligationi et tunc si actor et
reus sunt eiusdem fori tenetur reus sine alia
interpellatione pecuniam conferre creditori
quia dies interpellat pro homine ut i c potuit
de loca et in l magnam C de con he stipula
Et in hoc casu reus vocatus ad iudicium sine
alia interpellatione ex iudiciali tenetur ad expen
sas citationis et ad omne interesse actoris
Sed si non sunt eiusdem fori tunc non tenetur
reus sponte reus ad forum alterius sed debet inter
pellari nisi non in l item illa ff de consti
pec ¶ In glo in verbo ut iudex in ca denuntiatione
hoc vox primum in denuntiatione evangelica
ubi solum agitur ad penam et sic debet intelligi
c In oi de testi Item dicit doc quod ubi soli
litigant cum iudice ibi est iudex et pars
ut in c cum spali de app sed contra respondeo iste
exclusio ubi est iudex non est pars Alia responsio
recusationis quando eligunt arbitros non
est iudex Unde ipse sine eundem arbitrum non potest
quis fungi duplici officio in eo personis sibi
¶ In glo in verbo iudicij forma et ibi ex
ponitur et dicit ut ibi plene dixi ¶ In
eadem glo in ex pte dicit quod ibi ipsa supplet
ex officio volens facere gratiam ut ibi patet
Et in fine glo ut intelligas hoc considerabis quod
re vitiosa empta vel ubi vitium est latens
competit duplex actio una que appellatur
redibitoria quia ad petitionem emptoris fiat
in totum retractatio emptionis Alia que appella
tur quanto minoris in qua agit emptor ut
restituatur sibi totum id quod dedit ultra iustum pre
tium si vitium fuisset ~~fcm~~ pactio Unde de
in l bone all in glo quod si emptor egit
quanto minoris iudex potest dampnare in redi
bitoria ut retractetur venditio in totum
Sed adverte quod ille textus loquitur in iudex reperit
vitium esse tantum ut pro illo pretio fuisset
empturus Unde si bene inspiciatur non est
ista prenuntiatio contra naturam actionis quia quod
non valet non minus valet et totum pretium ut
superfluum ar l maius ff de re iu et sic non
obstat con ¶ In glo in verbo ex officio meo
in fi sed con hoc facit quia i c cum pro ille fuit re
pulsus quia venerat ad ferendum testimonium
Item quia est all accusaverat quam dicit sub du
bio forte quod aliud in accusatione aliud in
denuntiatione que fit ad correctionem sed
certe hec solutio non est bona quia licet
denuntiatio tendat ad correctionem tamen de
nuntiatus solet ad inimicitiam provocari
et ad conhendum inimicitiam non inspicitur
iustitia cause procedentis sed sufficit quod po
tuerit provocare an inimicitias ut in l i ff
quibus ut in dig et dixi i c cum pro de
accusa et in c repellatur et ti Item si pro
sonetus repellitur a testimonio propter affectionem
quam habet ut contractus presumatur in eo no
i c i de testi Et iste qui fuit advocatus
vel procurator in instantia appellationis propter affectionem quam
habet ad causam ut i c si e ti li vi fortius
debent repelli isti denuntiatores qui pre
sumunt appetere ut crimina per se denuntiata

pbent ne videant iniuste denuntiasse
con tinnere pnt platu si remaneret i
administratone ut xvi q ii visis et fa ad
hoc nole dem inno i c iii et a de x iudi
ubi dicit q conspiratores et ad bonu no
admittuntur ad testiom con eu con q con
spirauerit ¶ Et io dici pt ad istu tex q
ipa hic infine refuat has exceptiones
inimicitiae s a pntio recepit omes testes
et refuauit disputatom pg pupplicatoz
ut in c pntim de testi et sufficiente h
scitit jo an sup illa glo ¶ In glo i vo di
lapidatone ibi in term du cognoscit po
dera gl q in veritate h gl ve con istu
tex primo in eo q dicit q tu denuntiatus
est suspectus interdicit denuntiato ptas
alienandi q tn hic no interuenit ¶ Item
dicit gl q si pga pbaret suspectus dicit
ysti dari coadiutoz et tn hic no fuit
datus coadiutoz s simple suspes ab
aministratone unde gl hic considauit alia
iura que allegat q vide con istu tex ce
ut glo alr respont ad istu tex s dot
multu instant sup tex et finalit vide
concludi q sup dilapidatone fuit due
inquisitiones ¶ Una expedit sumarie
et tn discutit an sit suspectus de dila
pidatone quo cognito suspendi ab
aministratone et fit inquisitio ¶ Alia sup
veritate ¶ Unde suspendit tn ab ami
stratone tpalium no aute a spualibus
ut i c ven de of dele ii timet q in
duceret canonicos et alios clericos ad
no deponendu con eu q tu fiet su
spensio a spualibus ¶ Et si in 2a inquisi
tone de veritate constitit illu esse di
lapidatore tunc ex toto remouet ab a
ministratone q puabit plata ut in c
qualit ii de accu no aut deponit ab
ordine ex quo agit ciuilit sed dt osti
q in effectu deponeret ab ordine q no
habebit executom tn q p simaz venia
sit infamis ut sequit in glo tn q no
toriu est crime suu et notorius crimios
no celebrat sine dispensatone ut i c
si de tempo ordi s p hoc no est viisu
ad istu tex archid tractat hanc maz i c
volterane xii q ii et i concludit q
tu initiatur inquisitio sup dilapidatone
interdicit ois ptas alienadi p c si de
accu et pgmodu pcedit sup suspitione
et si de ea constiterit deputabit co ad
iutor iux c ven pall et fiat inquisitio
sup veritate qua consita remouebit
ab aministratone s ut dixi illud c fa i
con q no fuit hic datus coadiutor nc
a pncipio fuit interdicta ptas alienadi

et in vitate sup modo pcedendi con di
lapidatore vario mo loquit iura et
pnt loquit hoc c et io c ven et dum
c si et c q ea iii q ii z c nobis et c
volterana xii q ii cu si nec video q
certe nc possint ad concordia reduci ut
omni suppleat p aliud et io vario mo
hic et alibi dnt scribentes unde ego
putare varios modos pcedendi esse
iure traditos et phaut varietate pu
tare iudicis arbito esse committendu q
viam velit accipe iud no insili i c
qm s ut lit no cont ¶ Et io considata
qualitate denuntiani et denuntiati et
fama si qua hetur in hoc qz iudex
a pncipio interdicet ptate alienadi pout
factu fuit in c si s de accu qz inter
dictone no facta pcedit sup suspitione
ut hic ¶ Item pbata suspitione sim eius
qlte et qntitatem poterit uel in totu su
spende ut hic fecit ipa vel sibi dare co
adiutore ut fecit in c ven et sic pnt
reduci ad concor iura et opi que ver
santur circa hoc ¶ In ead gl i infamis
efficitur no glo et tene menti q iuralo
quetia intutore ut efficiat infamis
si remoueat p dolu hent ex loco ispi
lato et est illa infamia iur ppt quia
no hebit amplius executom ordinu
ut s dixi pg osti q no na i famia tol
lit executu cuiuscuq dignitatis et admi
quesitu honore ne du querendu ut
dicit texu l infamie C de dtimo li
xii ¶ Et io bona cautela est ut si platus
vehemet suspicetur de sua depositone
ppt dolosa aministratom q no exspec
tetur simaz re s sponte a pncipio cedat
cu sinaz sic fecit iste abbas sic de i
c ppo iii si et est consiliu bar in l si
reus ff de pcura ¶ Inquocuq qui esse
teret infamis p condepnatom ut an
tea saluat z non exspectet sinaz et
insi gl et in d c q sic contor tenet
no suffice redde ettiaz indepne ¶ Et
tenet hic conit dot lz vin et mag bn
alit dixerat ¶ Na satisdatio no imutat
maliuolu aim ysti de suspec tu i si 2
maxie et si epus qui est puicus qui
iurauit no alienare ut i c cu sup
de r eccle no ali z in c ii de sen ¶
¶ In gl i vo indtrit insi hec solu ve con
tex huius c se ubi pz ysta duo crima
no equipari quo ad accusatom et testio
in omnibus ut et viii dt glo q omes te
stes qui admittut i crime lese maie
al i crimine hes debet admitti i crime

symone qz i tme hes admittutur
tmosi et extiat indistincte omo no
hita dca an atqat contra stlare an
con regulare Et an sint alia amicu
la ut in c isi dei fauore delicti li vi
s in hoc tme symoie tmosi no ad
mittut nc et indistincte admittut
exti qz hoc t et se tm loquit detri
imosi no aute de extatis q indistincte
repellat nisi i taibz expss ut i c de
simus desen ex li vi sed glo forte fut
decepta p t cos q allet Vbi dr q
tmen symone est maius tme tri
mine hes s tu intellige t i eo symo
niato qui credit posse emi gram sti
spus et vendi iste em est deterior
heretico et dic ut dixi i c quoties s
eo et accipiedo symonia sit stricte glo
bn dicit sed tut admitterentur testes
tales pp hesim q ppt symoniam
In glo si et decla fine huius c put
hetur i c et px vbi clarius habetur
q exceptones fuerut admisse z q re
pulse Sed ex gl quero de qone cottidia
na epus instat con subditu bnficiatum
ut ondat titulu sui bnficij ille cndet
petendo sibi libellu offerri cu sit in
pacifica possoe bnficij epus replicat q
procedere intendit p via inquisicoms
qz bnficiu est deuolutu ad eius collom
ille replicat q ex hoc heat eu inqs su
spectu quasi velit procedere ad ppu co
modu quit quid me esti credit istum
clericu teneri ad ondendu titulu suu
sine alia libelli oblacone nc admitti
appo ni con sit eu no apt a correcde ut
i c reprehensibilis et i c ad maz d ap
ita in illo actu qui applicat explicat
eccone correccoms nam si no habet
titulu tenet bnficiu ai peto et decipit
eius parrochianos ut in c dudu el n de
elet Item qz ista inquisico tituli pot
fieri ex tnalit ab officio iudicis ar i
c gue de pben et in c in deiusti hoc
tn restringit ad fcm recens secus si
est antiquu tn qz imputadu est epo
qui diu tacuit ut i c pe de fri z mali
tu qz vc tacendo consensisse ar i c ex
ore de hijs que si a ma ptu qz pboes
de facili no pnt hri cu sepe peant ex lo
ginqtate tpis Et io dicit q hoc tam sat
pt recurri ad iuramtale pbom q dicat
q vbi factu est antiquu qz diu stetit i
pacifica possoe bnficij q tut sufficiat p
bare titulu p iuramtu s adute qz

hes vide con no p glo Et Jo an po ca d
reg iur li vi c i et p archid i c ordi
narij de off or li vi Itam cois conclusio
vr q vbi epus tacite consensit no possit
amplius ex officio compelle subdi
tum ad ondendu tytulu su Et io in hoc ar lo
cuius pt sic distingui concordado spi
et supplendo quod aut fcm est antiqum
s supior exquirens tytulu antiqm con
sensit tacite uel expsse ut qz denouo
adeptus est epatu uel diu stetit i capti te
et tut habeat locu opi osti ut ppt anti
quitate facti admittat pbaco puracn
ar l si arbiter ff de pba et coz q no i
c illud de psump Item qz aliqua pre
sumpco est p titulo eo q no fuit sibi a
pdecessore collatus Et tame opi osti
sit strictam singlar no qz cottidie veit
in practica, na stati qn hodie quis pro
mouet in epm solz hodie pom gnale
decretu seu preptu ut quilz deat face
fide de tytulo bnficij Sz dubitari poss
inuqs sufficiat talis pbaco iuramtalis
concurrente antiqtate facti si ius coe
esset con possidentem ut qz possideret
duo bnficia icompassibilia vel est mor
vel al incapax ad illud bnficiu et al
let se habuisse dispensacom a ca p di
disset et q no sufficeet opie facit i ar
c ordinarij s alle et in c con more
c di Satis puto q decidet hec qo consi
derata longinqtate tpis z qualitate
bnficiati z supior pdecessor qui eu tol
leraint sit al dicimus in sili dm et qn
iuramentm pstat pro in defectu pbomis
ut no i c si deiur iur Aut fcm est
antiquu seu no multu recens et iste su
perior ipm tolleraint tamqz bnficiatu
et tut no pot coercere illu ad pbadu
titulu ex puracmu qz epus est con
sensisse ar in pall c eo ore et tenet
gl z doc i loc pall sed ipe supior bn
pt inse assumere onus pbandi defectu
tituli ut in c dilecto de pben hoc dcm
doc puto limitandu nisi ius coe esset
con possidente z tut no sufficit ille ta
citus consensus z consentire no posset
p pall c ordinarij q loquit i distincte
qui factu est recens et supior no con
sensit tacite ul expsse z tut pot eu co
pelle ad faciendu plena fide de titulo ar
i pall c in deiusti z no glo pall et fa
n q i lege et q no fimo in c sup hijs
de accu Et idem dic in parrochiano vel
prono seu alio inus spealit inte ut si
no sit ipsi consentire i istu possit in

ſtare ut compellatur ille ad oſtendendum
titulum bñficij qꝫ voluit ſic e ſuo gl° xcviij
et di˘ plenius p eu ibi Et h̄ no qꝫ cottidia

Per tuas.

Hec eſt glo precedenti ſ na tendt
ad declaracom illius An et qn teſtes crimoſi
admittuntur i cime ſymoie Et i effectu ide
dicit qꝫ precedens di˘ in duas ptes pncipales
In pma conſultacõ In 2a reſpo i nouitis
Et h̄ 2a ſubdiuidit in q̄oz ptes na pmo
diſtinguit cra quiqꝫ 2° recipitat illa ppoito
repetens fctm et declarans in˘ locutoria
predictis decreti i hec omnia 3° reaſſumendo
concludit i tales ꝫto cenſat teſſone ibi
Unde ¶ No pmo qꝫ cu agitur con bnfi
ciatu ut remoueat ſolu ab amiſtracõe
dr agi ciuiliter z no crimalit licꝫ agatur
de crimine agitur cxꝫo crimalit qn
tenditur ad vindictam ut crime punat pe
na condigna ſꝫ qn agit ſolu ad remocom
bnficij tūc puat˘ no agit ad puniendu de
lcm ſꝫ ad bonu puppliad ut i motus et
damproſus no pſit ecclie ¶ 2° no qꝫ cu agi
de crimine ſymonie crimalit et con re
gulare no admittunt teſtes crimoſi Et
ex hoc pꝫ dra inter hoc crime et crimẽ
leſe maieſ qꝫ ibi admittut˘ et infames
licet agatur et crimalit˘ ut ſ c pcox et
hoc intelle˘ niſi ſymonia ſit hereſ quia
tunc admittunt teſtes qui admittuntur
i crimine hereſ ut dixi ſupra c pp ſup
tyl i vi° in dcrit et dic ut ibi ¶ 3° nota
qꝫ con ſymoniacu habilitant teſtes cri
minoſi concurrentibꝫ iſtis qualitatibus
de quibus in tex unde ſcias vr textui
qꝫ illi no vmt hic habilitati ac c decre˘
nimꝫ de ſen ex li vi. Nam requiit ſpalis
diſpo nec veniut habilitat crimoſ ac c
in fidei fauore de heret li vi ¶ 4° nota
ſm coes intellectu qꝫ i iſtis crimibus ex
ceptis admittuntur teſtes crimoſi concurren
bus qualitatibus de quibꝫ in tex no tn
faciunt plena pbacom ſꝫ opꝫ qꝫ aſſint
alia adminicula hoc pbat tex i vi° gm ¶
Alr no qꝫ con regulares platos no ſolu
remittit n̄ipote ordo iur ſꝫ et ſit cmiſſio
cauſe iuſticie qꝫ ex ſatiſfacoribꝫ cauſ no
ſuatis uſqꝫ ad vnguic pnt remoui ¶ In
glo i i˘ qui emendati ſunt de crimine glo h̄
ſuccincte tangit duas lec ad iſtu tex vna
eſt ut crimoſi admittut˘ in teſtes ſi ſunt
emendati et tūc dcto precepti poita iꝫ
qn ſtat p tm ſcda lec eſt qꝫ crimoſi et
pſeuerantes i crimibus admittut˘ cu
alijs adminiculis et tūc dcto ppti ſtat ꝑpe
i compatie qꝫ ideſ ſi no ſunt emendati Et
ſic illa dcto ppſtim pot expoi dupr˘ ſcdm

varietate lec et qꝫ iſtaꝝ ſit verior ple diſ
cutit i gl in vi° taliter et ſ dicta et p hoc
ſit declarata glo que eſt i vi° pptim no
ſu ca ſinglr in eo qꝫ vult qꝫ hec dco ppti
exponatur p tm qꝫ e expo ꝑpa ꝑpa expo
expo eſt ut ſtet compatie ut et ſic voluit glo
p all˘ ſ˘ vi° talit ꝑpe ſine et dr ſtare compatie
qꝫ ide pſuppoint i ſuo poſitus ſeu in cau
tione ut ſit ſenſus ppti cu teſtes fuerit
de crimine emendati Et ex hus infertur
qꝫ cu inſtat vba debeant ſtare ꝑpe ut
no i c mea de in iure 2 l ut ſ hec verba
ff de neg˘ hec dcto pptim in cis poi
ta ſtabit compatie et idem dic de dacone
maxie qꝫ ꝑpe ſtat compatie ut no gl i
c auditis de elec et in c qui ſcriptit ut
liter no conc in ſ porro ¶ In gl in vi°
de ſymoniaca iſi hec tyl ſimpr˘ vult qꝫ id
ſit in alijs crimibus exceptis et licꝫ dot
ſimple tranſeant tn hoc no vr vm vſqꝫ
quaqꝫ Nam fateor qꝫ illi qui admittut˘
hic et admittut in alijs crimibus except
ſꝫ no oms qui repelluntur hic repelluntur
i alijs crimibus exceptis na in iſtancia pꝫ
in crime heſ quod eſt exceptu z i crimine
leſe maieſ ubi indiſtincte admittut i ſa
mes z crimoſi ut ſ c pcox et in c i fidi
fauorem de heret li vi et tn i crime ſymo
indiſtincte no admittuntur ymo debet ha
bere conſideracom de quibus in tex licꝫ en
hec z quedam alia dicant crimia excepta
qꝫ no p omnia ſequit regula aliox tn
vnu eſt magis pnilegiatu qꝫ aliud vel
ꝑpt enormitate criminis vel ꝑpt pnile
gium principis cete vel ex alia conſidacõe
¶ In gl i vi° excellencioris Nota illa
glo iuxta tex qꝫ abbas dr hec excellete
dignitate ſꝫ potius indicat abbacia in
vmo dignitati inferiora Et in ſi gl adute
qꝫ ſims huiꝫ gl no ſoluit con ymo for
tificat qꝫ ſi i iudicijs ſuanda eſt eqlitas
gᵒ no debent alit maiores puniri z ale
minores Et io ceteris ſoluendo pot dici qꝫ
equalitas eſt ſuanda in iudicijs data
equalitate pſonax nam vbi eſſet dica
tunc ſuare equalitate eſſet potius
dicenda inequalitas ar i c de mlta iſi
de pben et de hoc vi qꝫ no i c nouit de
iudi ¶ In gl i vi° vl minora i˘ qꝫ potius
no admittitur hodie dic melius ut habet
i c i de teſti li vi ¶ In gl i vi° imparia
i˘ qui maiora crima Alio gl qꝫ in iſtis cri
minibus exceptis admittut˘ i teſtes et
in voluti maioribus crimibus qm ſt illa
ſup quibus deponunt ſꝫ tūc no adhibet
eis tanta fides Unde ſm qualitate et
qntitate crims obiecti iudex metiet fi
dem adhibenda eis Licꝫ con qꝫ na cri
men ſymonie eſt maius alijs crimibus

Nam certa crimina ad comparatom huius
pmcipilo reputant ut hic dicit tex ergo
no pnt obici maiora crimina Sed hic doc
sup tex q in ipo crimie symonie pot dari
maius et in dit q agit de symoniaco q
phito et excipit de phito q symo^m uix
ea que hic pglo in c exple de off dele
et dixi i c i s e et sic com sentire sim^t
q crimine symo^e sit maius alys cimibg
q ergo putare com ubi symonia habet
nisi heresim ut q credut gram spus
sancti ptio acquiri sed secus puto i sy
monia que quittitur hodie inter tpibus
dantes eni pecunias dant porius ut indu
cant supiore ad ordinadu ul conferendu
bnficiu qui estimat illam graz vendi
ut eum uel q ipi inveritate intendat
emere ul vendere. Et io puto q multa
alia cimina sint graviora illo crimine
sic accepto q pz ex facilit^te dispensandi
iuxta nota i c de symoniace S e ¶ In
gl^o i v^o distinguenda l com sclare pla
tum no gl^o gl q com sclare platu no
admittunt testes crimosi et in crimine
symonie nisi sint emedati et declara
hanc gl ut dicta in gl talit ubi declabo
intellectu huius c ¶ In gl i v^o capitales
no gl q loquitur clarius et melius
qm gl i c tu opporteat de accu et que
dicantur capitales inimicie d^t ut ibi
dixi et no hanc gl iux insi ¶ In gl i
v^o fuerit zpe si no bn gl q sub gnali
dispoe quia hilitant testes crimosi no
v^r hilitatus testis purus nisi g^o dz
admitti purus in teste n de eo admit
tendo spalit caveat et fa c testio^m de
testi ¶ In gl in v^o debilitaret adite
q hec gl vide sentire illa lex lan ut e
mendati tm admittant et inco q dic^t
q no admittant nisi cu alys adminiculis
in h^c vr illa gl dicere com tex expsse
i c testio^m de testi Ubi pz q ne du in
criminibus exceptis s et in crimibg alys
admittut^r testes emendati cu agitur
civilit et sine alys admintlis Et io dic
melius ut no sup gl i v^o talit ¶ In gl
i v^o talit isi Dechar gl colligit due lec
Qd ysu tex prima ut intelligat i testibg
crimos emendatis tm et sic dtas pstim
posita in tex ponit p tm et illa opi fuit
lau s hec opi modicu ul n^l desiuet
hoc p c testio^m de testi ubi tex gnaliter
et inquocuq crimine et com cuiuq agat
admittit testes crimosos et emedatos quo
quo agitur civilit et io hec lec no est
sequenda ar. l q labeo ff de carbo edic et

ut evitet^r iniuriu correcto ut i c cu ex
pediat de elec li vi Item q sm hanc
lec in ppat tex in illa dictone pstm na
de eius vero significato e ut stet compa
tie 2 ut ponat ide in cau contrio ut s
dixi et iste improprietates fugiende st ut
no i c intellusenna 2 c preterea d v^o sig
et i l no aliter ff de le iij. Tertia lec fuit
Jo um et tan sm q dz admitti testes
crimosi et in crimibus pcelantes i hoc
crimie symo^e cu sit exceptu concurentibg
cu alys considatonibg de quibus in lra
quas n specifice subicia 2 tuc c testio^m
no corrigit nec restringit s procedit re
gularit et hoc c procedit i hoc crimie
symonie cu sit exceptu Et h^c lec e a
unica lre et pbat i v^o si qm intellige
do pstim pmarie sm quod dz ccopon
esti tu dicit q licet multi i hoc st spar
sa et in multis instruat iudices p h^c
c tame tenendu est q iura sit arbi
traria cu ppa hic specifice no loquatur
q posuit illas considatones gnalit ad
instructom iudicu Unde dicebat ipe et
primo iudice debere considare an agat
pnia denunciatois 2 tunc admittendi
sunt oms crimosi et mulieres et infames
cum sint emandati tam ad testificand
qm ad denunciandu ad hec n q i si pec
cauit et c nouit de iudi Si no agitur
pvia inquisitionis et crimie est exceptu
tunc admittet mulieres 2 crimosi
no sm rigore iur s scdm tpantia e
quitatis q hebit iudicis arbitriu modera
ri dz eni iudex multas considatones
hec prima est circa modu procedi ut mg
predat eqtate pensata ca p via iqui
sitionis q et pnia accusatonis Secunda con
sideratio est circa psonam qm com qm agit
ut facilius admittat testes crimosos com
regulare qm com sclare et facilis sive
gularis est inferioris gradus q excelle
ntioris dignitat Item facilis si est infa
matus et possit removeri sine scandalo
qm si sit bone opi et imminneat scanda
lu in eius remotone Tertia considato est circa
psonas testiu ut facilius admittat ho
nestos qm crimosos 2 facilis crimosos e
mendatos qm pcelantes Item facilis si
testificantur zelo iusticie q eo odius
mite ¶ Quarta considato circa crimia q obici
untur testibus ut facilius admittit te
stes si obiciant crimia minora ul paria
qm maiora Quinta considato an subsint
alia adminicula et facilius admittit clericos
testes alys adminiculis concurrentibg q
cessantibg Ealij alit dnt et ipe met

Inmo p[ro]p[ter]ea recessit ab hac op[ini]o[n]e [et] tene[t]
q[uod] illa t[em]p[er]antia equitatis no[n] sit in arbi
trio iudicis relinquenda cu[m] sit iure ex
p[re]ssa ar. c. si detrahat q[uod] tu no[n] placz
ext[ra] q[ue] sim cu[m] lit[er]a sit iure expressa tame[n]
expo[n]u[n]t gn[er]alit[er] et no[n] appar[et] an [et] q[uando]
etiam p[ro]fessus sit ea intedu[m] et tu[n]c hac
opi[nionem] transeun[t] co[mmun]it[er] hic doc[tores] satis putare
posse opi[nionem] inmo posse saluari ut ubiq[ue]
de crimine simonie tractat[ur] [et] s[ecundu]m eq[ui]tate
[et] p[er]sona co[m]m[un]i qua acp[i]t[ur] sit regularis i
ferior gradus male fame et sic scan
dalo possit remoueri [et] subsu[n]t alia a
[d]minicula testes crimnosi licet no[n] emedati
deant admitti velit ul[tr]a nolit iudex s[ed]
q[uan]ta fides eis sit adhibenda iudex co
siderat s[ecundu]m qualitate[m] p[er]sone [et] q[uan]tit[a]te
p[er]sone delicti. Minor e[ni]m fides adhi
bitur ubi obicitur c[ri]mina maiora q[uam]
paria ul[tra] minora et minor si paria q[ua]m
si minora. Et maior fides p[re]sut aliq[ui]te[r] q[uam]
emendati q[uam] q[ui] ex toto sit p[er]seuera[n]s
Et ad hanc fidem metienda sunt ille
considerationes c[ontr]a c[ri]mina obiecta h[oc] et
sentit gl[osa] h[ic] in u[er]bo an p[er]ceant. Si u[er]o de
sit[er]et aliq[ui]s ex p[re]dictis no[n] putare t[ales]
c[ri]minosos admittendos ut si persona
contra q[ua]m ageret[ur] esset s[ecu]laris ut si
esset regularis [et] ageretur c[ri]minalit[er] vel
esset excellentior dignitatis ul[tra] no[n] sub
essent alia adminicula [et]c. Illa tu[n]c per
dispo[siti]o[n]em huius c. retedat a t[er]minis re
gulis iur[is] s[ecundu]m quas c[ri]minosi p[ro]sequentes
no[n] d[ebe]nt admitti d[e] q[uibus] restringit teo ma[xime]
ut s[upra] q[ui] crimen simonie no[n] hab[et] c[ri]m[e]n
n[on] e[st] h[eres]im. Illam seque[n]do opi[nionem] osti
mnis esset iudicis p[otes]tas restricta. Clare
t[ame]n hoc concludedo dic[it] q[uod] hoc c. d[ebet] itelli
in criminibus exceptis et specialit[er] i[n] hoc
crimine simonie ut admittant[ur] testes
criminosi licet no[n] emedati co[n]currentib[us]
qualitatib[us] s[u]p[er]i[us] expressis se[cun]d[u]m [quas] si ali
qua illar[um] desiceret ar. l. si o[mn]is C. d[e]
legi et in c. q[ue]r[ela] pp de elect. Et p[ro] hoc re
manet declarate fere o[mn]es gl[ose] huius
c. ¶ Singlo si i[n]fi osti d[icit] glo[sa] p[ro]cedere
si iste patus est agere p[ri]ma[m] al[ias] secus
n[ec] q[ui] i. si peccauit. Item cessat iudex ab
inquisitione nisi possit p[re]tendi aliq[ui]d
interesse expensar[um] et fructuu[m] vel
ut sciatur a quo et de quo sit ere p[ro]uide
du[m] ar. c. ex p[ar]te de arbi. Satis putare
attendendu[m] fine[m] agendi ut si agatur
s[o]lu[m] ad remotione[m] tu[n]c iudex no[n] p[ro]cedat
facta cessione nisi subsit aliquod inter
esse ar. l. si finita alle[gata] in gl[osa] u[er]a est sma
formanda est s[ecundu]m conclus[ionem] libelli ut s[upra]

t. p[er] x s[ed] si ageba[tur] simp[lici]t[er] ad correctio[nem] tu[n]c
q[uod] facta cessione tu[n]c no[n] est p[ro]hibit[us] pot
p[ro]cede[re] opi osti q[uod] no[n]. ¶ Item gerit hic
doc[tor] de alia q[uestion]e consili[i] cuiusd[am] pendente
i[n]quisitione c[ontr]a abbe[m] p[ro]moueat[ur] i ep[iscopu]m
Et concludit q[uod] p[ro]cedet inquisitio ut i[m]
ponat[ur] p[e]na no[n] ut remoueat[ur] ab ep[iscop]atu
p[ro]moto tu[n]c facta pendente inquisitione no[n]
val[et] lxxxi d[istinctione] tantis quo ad p[er]s[onam] a[lias] p[ar]te sat[is]
p[otes]t distingui ut dixi i[n] c. ope d[e] acc[usationibus]

Piuit.

Q[uo]d imputat electo confirmato
si eo p[ro]hibente p[ro]p[ri]us confirmatos per
curia data fuit h[oc] d[icit] p[ri]mo p[er] co[n]siliu[m] o
uisio i[n] illos. ¶ No[ta] ibi ad regimine ecce
florentie ar. q[uod] mo[na]chus p[ro]moui pot ad
rectore ecce s[ecu]laris de ep[iscop]atu no[n] est dubiu[m]
ut in cle. i de elect. sed an ad inferiorem
dignitatem s[ecu]larem possit p[ro]moueri vi[de] te
tu[m] gl[osa] in p[ar]all[elo] cle. i et aliquid i[n] c. q[uod] dei
timore de sta regu. ¶ 2o no[ta] q[uod] confir
mato electi in abbate spectat ad ep[iscopu]m loci
cui subest illud mo[na]sterium ubi tex. cu[m] gl[osa]
xviij q. ij c. i et bona gl[osa] p[ro]sequente qua
liter c[ontr]a p[ro]uisione[m] b[e]n[e]ficior[um] in c. quamq[uam]
de elect. li. vi. ¶ Item no[ta] q[uod] mo[na]chus h[abe]t
loco filii abbas loco p[at]ris fa[cit] ad ma[teriam] no
tata in c. in p[rese]ntia de p[ro]ba. ¶ 3o no[ta] q[uod]
licet taciturnitas q[ua]n[do]q[ue] h[ab]etur p[ro] co[n]sensu
tu[m] veritate in specta maxi[m]a d[iffe]r[enti]a est
int[er] expressa p[ro]hibitio[n]em [et] taciturnitatem
¶ Volt no[ta] q[uod] co[m]mittentes symonia[m] etiam i[n]
fauore alior[um] sunt deponendi fa[cit] c. ij de
confes. ¶ Singl[ari]t[er] n[ota] in fi[ne] vel s[ecundu]m Inno[centium] forte
ista ecc[lesi]a metropolitana p[ro]prio[ria] erat
monasterij. Unde mo[na]sterio vacante sunt
eius p[ro]p[r]iate custodiendi ut i[n] c. cu[m] vos de
of. or. ¶ Item potuit eis huic electo da[r]e
p[otes]tate administrandi s[ed] hodie ista opi[nio] In
no[centii] no[n] p[ro]cedit p[ro]p[ter] c. auaritie de elect. li.
vi q[uia] electus an[te] confirmatio[n]em no[n] p[otes]t q[ue]sito
colore administrare al[ia] impena incidit
ut i[n] d[ic]to c. tene opi gl[ose]. Et quare capi[tu]l[u]m
pot sede vacate electos confirmare no[n]
aute[m] p[otes]t conferre b[e]n[e]ficia ad ep[iscopu]m spec
tantia d[icit] ut no[ta] i[n] c. cu[m] olim alle[gata] in gl[osa]
¶ Singl[ari]t[er] i[n] u[er]bo sub i[n]detinatione i[n] fi[ne] no[ta]
gl[osa] q[uia] cottidie solet alle[ga]ri [et] plerumq[ue] ec
uenit in practica inter istos regulares
p[ro]p[ri]etates simplex aliq[ui]d fieri ul[tra] no[n] fieri
sub pena ex[communicati]o[n]is l[ate] s[ententi]e ua indubio no[n] infertur
ex[communicati]o sed est potius queda[m] co[m]minatio de ex
tando si no[n] fuerit par[itum] ibi p[re]cepto et sa
q[uod] h[ab]etur. C. inti tota vel ep[iscopu]s q[ui] p[ro] toto

De symo.

Et sa ad illa qom qn iudex pcipit alicui
ut aliquid faciat uel no faciat sb pena
mille librarum et no pariens no cadat
i continenti i pena cu illa potius fuit qda
cominatio vi sspe i ti de excom sc ex i post
pn et hec plures gl huic consiles ut i c
ij de mat contrat com interdit z i c sa
lemitas lxiij di et in c vno de sagit z ibi
plenius dicam pq dor an aliquo cau heat
loco ex qr ¶ Singl i xbo no pbe i si de
hoc an z qn tacens heat p consetiete co
sentiete uel codicete dic ut no i c a is
qui tacet de r iur li vi z in c a qui tacet
c ti et li et plenius dico i c nomine de psup
s adulte qr hc no loqr de pnte z tacente
sed de absente et ignorate Unde longe
diuisu est expsse codice et ignorae qr
ille qui ignorat in veritate no codicit
¶ Singlo i xbo imputari nisi adulte qr
licet gl ponat dram quo ad cam huius
int consircom et electom tn apte no
exppit nisi qr confirmatio fuit hic inva
lida ronc symonie. Et primo est loquit
hic gnalr sm gl s jo phlip et ostn tenet
qr licet no valeat electio talr facta con
firmatio tn valet s goff tenet oppo dicens
qr ista confirmatio tamqr empticia et sy
moniaca no valz Et ad istu tex du dt
qr no dz ei imputari Respondz qr dz in
telli quo ad hoc ut no infringat electo
pmo facta et p opi goff fa sm jo an qr
petens confirmari tractat de iure qrendo
Unde vr acquisiuisse meente symoa liz
p aliu comissa s p opi osti z aliorum fa i te
tepo qui vr dre dram int ignorante et
expsse codicete minimes aliqr debe
esse condicionis effectiu. Unde ipse jo an
sic distinguit ut in ignorate z no con
dicente pcedit opi goff ut no teneat co
firmatio s in expresse codicete pcedit
alia opi d an vr sequi opi goff qr qn
tinaue dixit no pt negari qn talis con
firmatio sit symoniaca. Unde quid alij
adhuc magis restrigetes hanc mam di
cunt ide esse etiam qn pecunia fuit data
in fraude ipius qui debat eligi ul confir
mari Et talis electio ul confirmatio dicit
symoniaca nc ob iste tex qr dz intelli
qr no dz imputari sibi quo ad pena uel
quo ad facultate dispensandi s recte
hec rigiditas in no plz vnde sequor ali
am opi Ut sine pecunia sit data p con
firmatione cu fraude ul sine fraude con
dicente electo uel etiam eo no codicente
vbi no interueniat fraus no dz talis

confirmatio annullari z vr hec opi p
bari p istu tex sit inducendo illa vbi qr
uis venit adusarie ad scriptia et dicit
qr qnimus puuli etiam teneant dimitte
bnficia acquisita p symonia eis igno
rantibus tn qr longe diuisu est z no
dz imputari codicenti ad culpa ul
ad pena dz ergo intelli ad pena ut
annullet confirmatio z teneat dimitte
bnficiu al' ille vbi qnimus no aduse
retur in aliquo ria ceme qd ignorans
non codicit no in volunt pena ul cul
pa nec etiam erat aliq dubitatio de igno
rante uel codicete qr esset con omnes
nova et iura debent reduci ad cauz
dubij l qr labeo ff de tacubo nc ob si
dicat qr illa confirmatio sit symoniaca
qr si interueniat symonia ppte dictas
tn qr factu dapnabile no preiudicat ex
presse codicenti et sic tolleratur confir
tio si alias erat ydoneus qr forte pga
fuisset confirmatus sine pecunia Item
con dicens oppsse comparat ei i cuius
fraude dat pecunia s factio illius no
debet retractari ut clare pbat no
cauillado leaz i c nob s eo qr alij di
cant ergo nc sm istius expsse condi
cent retractandu est. Et posset etiam di
ci pdictis ronibus contrarie d c nobis
qr idem sit in electione sic ut no annullet
si no pp interuentu pecunie z condi
cente electo ul eo ignorate in eius
fraude no apparet em ro diuersitatis
inter electom z confirmatom. Nam
utroqz tam agitur de iure querendo
et plenius ius acquirit p confircom
qm p electom ut pz in c sup hiis de
actu ¶ Singlo i xbo consequs l qr no sit
symoniaca p hoc fa sm jo an c cu
quis de sen ex li vi pot tn sm eum
illud c adduci in con z in l aliud dt
ipse nec alij Ideo aduerte qr aut quis
nuq de iure tant posset hre ratu qr
meo noie gestu no est et ddm qr no
intelligendo de va ratihabitione ut trahat
retro tex c i ea ratu de r iur li vi z
dic ut no in palle iuribz vbi tradet
ad alle hic in gl Et ex hoc infero qr i te
soluens pecunias pq condicom z iur
acquisitom no ppe committit symoniaz
qr aliud est vende seu eme z aliud
vendicom ul emptom ia facte consen
tire ut i l pe ff de r iur nc habz h
locu ratihibitio ex quo emptio ul ven
dicio ul pcij datio facta fuit no noie
suo s fateor ad pbandu sm dapnale

suffit et ita intelligo illud c quod dt Jo an et con ¶ Cum aute teneatur iste ex h^c dimitte bnficiu ul posse priuari credem q sit considando symo^az a p^no comisso cu eius pcto pg^a subsetuto. Et hoc vr velle tex in x^o ul postea re al' non esset excepto

Tua nos.

Si cliius cum pacto confert ecce bona sua ut in pa recipiat in canonicu et illa retinet pp pbenda symo^az comitt secus si hoc sine pcto fiat h d is^u consul^o in 2^a respo i consul^ci que distinctio continet duo membra cuiq determinatone submittit i licet ec ¶ No pmo q ptiu admicto pbnficio spuali conseqndo uel pacto non inducit symo^az n^r aliquod aliud pactu etia ambitionis q pcedit etia si pcessit donato rei tpali sine pacto et hoc optie colligit hic ex tex q tene sp mich pro istis qui cottidie Cardinalibus et alijs platis aliq munuscula conferunt rogantes paliquo bnfico spuali sequendo si em no i ducuntur pri^li intentione ul spualia adipiscant qmq sedario heant illem spe extra omez n oxa indicant. Alia ista vro pnt fieri sine spe sdaria ut dnt hic pmo et ostendit q le c no in c q pdeit lxi di et i q i sunt no nulli c in c tua de eta et qua ¶ Sc^o no q pbenda pt consistere in rebz tpalibz tm et talis pbenda pt etia cadere in laycu c dehac intelligit glo i c cu m. de consti qui bn pbenda appellat ius spuale et pcedit illud qui est annexa canonie et ita intellie c cu dilco de expben et vi q no pmo i c maiores c ti ¶ 3° no q ius canonie est ius spuale et hic est q no cadit in laycu ut i c n de iusti et q ibi no pmo Et io p co habendo no lz pmittere uel donare tpalia ut in c Jacobz i co ¶ In glo i 3° pure i tpe ingressus. No gl q et tpe recepcionis spualiu pt fieri donato du mo liberalit fiat i fa c in pntia de pba et c ad aplita i co et vi gl q hoc disputat i c emendari i q i et i c q pro i q i ¶ In gl si i fi pmo dicit q in phitis et q sola symoniaca intenco inducit symonia Et dnt illa phita q symo^{ca} q sut spualia d iure diuino ut vende sacramta ul silia sz i symoniacis q phita sola itenco no iducit symonia ut quis renunciat bnficia suo cu intencione hndi a^d tpale de quo vi q not gl in c ex pte de of de le Jo an tct indistincte q nuq sola itenco iducit symonia n symonia mentalem et bn loquit Et maxia dca est inter symonia mentale et conuenconale Nam i conuencionali tenet quis restituere tlia spualia ul tpalia illicite recepta nec et alit pt penitere ut i c i quisicionis de actu sz in mentali pt aboleri pctm psola pniaz ut pbat i c fi i co ubi tex loquit indistincte de oibus spualibq pcedit q^o siue sint spualia de iure diuino siue ex consti^one ecce eoquo alit no distingunt xix di si romoz et xxx q i q si dormiunt et opt illud c sic inductu pt opi Jo an ¶ Ex glo queo quid si ab corrupt iudice seu teste in causa spuali nuq comittit symo^a qsi dicit q sit pp qnda connexitate qm hz cu spualibq uel erit q symonia ar c nemo de co secus si datur pecunia i ca mere tpali

Per tuas.

No dz quis recipe ordine ab eo q credit symoniacu sz ministrare pt nullus quos ab ipso suscepit c a i nos itaq. ¶ No pmo q hic est ar symoniacu non posse ordinis executioz conferre q^z cu ipse no habeat tanq suspensus no pt alij conferre qz nemo dat q no habz i q i n i dyabertu et dcia i latius. Sc^o no q ubi no subest pctm in credendo vel no pt quis informare consciaz ut libz no dz tu venire cont qsciam et erronea nisi ea deponat prius et adhoc cottidie alle iste tex ¶ Vlt^e no q veniens cont consciam etia scrupulosa edificat adichemna et qmittit pctm mortale pp quod puniet pena ichenne i q i us Et dr edificare ad ichemna q vr sibi constitue bnficiu ad morte etnam q no con hntes consciam nimis scrupulosa et erronea ¶ In glo i fi dic ut dixi in c licet hely de symo vilz q in pudicium altig et i infamia no dz quis de facili credere alij et ita loquit hic sz ubi cessat alterius pudiciu no vitupat facilitas in credendo xxij q iiij inprimis iste ergo monachus no debuit de facili credere istis relatoribz i pudiciu et

i infamia epi et io decipit in erro
re de quo i ¶ In glo Et n ist pintellctu
huius gl et c Tuenidu est numq symo
niacus sit ipso facto suspensus et h' mlta
i voluit p doc s breuit et clare ex
pedia ptria mebra aut om est symo
niacus in ordie conferendo aut i bnfi
psimo casu dic q iste est suspensus ne
dum ab isto ordine symonice recep
to s etia ab oibus alijs ordinibus etia
licite receptus et p consequentia e etia
remotus ab amistratione bnficioz tpa
liu suoz tpq cum sint multi ordines
vnu tn est sacrm ordinis ideo si comit
symonia i vno viciat totu sacrm ordinis
Ideo e suspensus ab executione om et p con
sequens ab amistratoe bnficioz hoc vo
luit hmo hic et in c tanta s eo et sa tex
in s vim xxxij di i c require et i c cos hxxvi
di et vi glo i c de cupiditas i v no nona
depens vbi gnalit tractat an suspensus
ab officio sit etia suspensus a bnficio et sa opt
i s li c nullus et c pter xxxij di s h' itelle
vera in eo qui comisit symonia secus si
recepit ordine alio symonia comitte
te eo ignorante tunc em iste est tm suspe
sus ab ordine symoniace recepto non
aute ab alijs quos prius licite recepit nec
a bnficijs prius licite receptis vel adipi
scendis ad hoc t de symo supra eo et ibi
hoc volunt hmo Idem puto in eo qui
recepit ordine ignoranter a symoniaco
suspenso i q i c si quis a symoniacis
¶ 2o mebro pncipali qn quis e symo i
ordine conferendo doc variant vnde
tenuit goff ttem no esse suspensum
quo ad alios et sentit et hmo h' insi
p reyemm tm ut i c pe i eo et sic pla
niut recipies ordine symo qui confe
rens q recipiens habz ordine vicio sed
no sic conferens lz peccet indigne co
ferendo s ipemet hmo sensit oppositu i
palle c pe et id puto verius Concludo
ergo q conferens ordine p symoniaz est
ipso facto suspensus pprio ab oibus ordibus
p hoc tex iuncta glo in palle c si quis
a symoniacis sa etia iste tex et melius
v xxxij di s vim et ibi bona glo vnde alii
symoniaci qualitercuqz occulto no deniq recipe
aliqua sacra ul baptisma corpus xpi tpe mortis
ut in pall s vim ¶ 3o mebro pncipali
qn quis est symoniacus i bnficio aut
est notorius symo et est suspensus ipso iure
ut no i pall s vim et no hmo hic et i c
tanta s eo Aut e occultus et no est su
spensus s suspendendus ar i q in i c i
et ij dt tn no hic hmo q respcu illius
bnficij quod symoniace acquisit e su
spensus ab oibus ordinibus Et qs emit
epatum licet no ordine no pt clericos
valide ordinare q illa ordinato pcedit
ex illa emptione bnficij Et io ordinati ab
eo no habent executioz q est valde no
all i q iij s ea que Et ex hijs mit isert
ad intellctu huius t et ad declaratom huius
pme pt glo na pt primo hoc c itelli
q iste moth ius errabat iure ut q
credebat symoniaci occultu in bnficio
conferendo esse suspensum Et io ppa dicit
hunc esse in errore s no plz dnm q lz
no sit pemus pecm intellige canonem
male cu sit de iure positiuo tn pcqm
est edoctus vel instructus p superiore grauit
peccat no deponendo errore ar xix di
c nulli et no hoc detin q solet allegari
q male intellige legem vl canone no
est pctm q intellige vl ex eo committat
aliquod delictu q ignorantia no excusat
i delictis de pe di ij sciendu et i c p tuas
i eo 2o pt intelligi q iste errabat i facto
ut q credebat ex aliqua psumpcoe illu
epm symoniacu in ordie s cu de hoc
no esset certu vl certus no debebat ab
stinere ab ordine suscipiendo Vnde he
bat consciaz nimis scrupulosa Et z con
pderata q na sit no dz remire con con
sciam quo ad oms ordines suscipiendos
ita nec quo ad ordines receptos cuius
con i mit ista lra, Ho dicit hmo q or
dines suscipe est liber s in susceptis
ministrare est nctm ut in c quis de eta
et qual Vnde iste debuit consciaz sua
informare s'm ius quo ad ordines su
scepto s in suscipiendis no dz repelli
cone pdicta Item s'm ostb sacius frangit
conscia in susceptis qui in suscipiend
q multa impediunt facienda e ut i c tue
sus qui cli vel vo et i c qadmodu de
iur' i iur' vel ut sentit hic hmo ppa h'
dispensat in susceptis q ignorabat ar
i c si quis a symoniacis all in glo. Et ex
pdictis declaratur vltia opi gl an possi
recipe ordine ab eo q scio symoniacu
na in casibus in quibus dixi esse cu su
spectu pcedit decisio glo scus i alijs
q tunc cessat alius casus co Et q dixi de
symoniaco suspenso ide dt hmo et
bn de excato deposito vl suspenso ut
isti quicuqz sint occulti no conferat
executionem ordinum Et hijs decidit aliq
qo nuq ppa auctte sit licitum recede

a plato notorie simonoso. Et dicit quida quod no nisi in duobus casibus ut si est notorius fornicator vel symoniacus in ordinibus ut in p. all. q. viii. Sed primo concludit hic idem in quolibet pecto quod inducit seu impedit executionem ordinum etiam per pacta priuatas quia eadem ratio est in istis et que sint ista delicta no in c. nisi in q. ppt. consciam devenit et hic archi. quod ratio latius in c. cum no liceat de pscrip. et dic ut ibi dico. Et in tantum

Iutantum.

Procrastinatione vel in vestitura etiam tum nisi eorum dz nec excusat consuetudo vel nois variatio h. d. Et prima dicta duo 2a ibi praua prima pts subdividit primo narrat factum 2o correctionem madat et puniri in caus. No primo quod ex uno pecto quis generat aliud et pecta inducunt pectore etiam ad peccandum. ¶ 2o no quod variatio temporis in soluendo vel mutatio nois no excusant contractum alias illicitum. Et ex hoc colligitur quod ad considerandum speciem contractus no solum sunt attendenda verba sed etiam natura contractus fa. l. si uno ff loca. 3o no quod forcius declarat venditio quam pretium precedit traditionem rei quam cum sequitur quia traditio rei pt se habere ad multos contractus sed no sit traditio pretij. ¶ 4o no solum archiepm posse punire epos suffraganeos suos de quo in c. ut litigantes de of. or. li. vi. et de sen. ex. c. sacro. Et etiam suffraganeorum officiales qui delinquunt ut officiales de quo dic ut no in c. i. de of. vica. li. vi. et in c. roma de of. or. e. libro. ¶ Nota no et tenemeti archiepm posse tollere prauam consuetudinem prouincie sue contradat c. ex o. sceptibus de censi. licet enim no habeat iurisdictionem in subditos suffraganeorum ut in c. pastoralis de of. or. tamen prauam consuetudinem tolle. pt. cum pectum sit notorium fa. c. roma q. notoria de censi. li. vi. ¶ Singularis in glo in vbo qui prius nisi vel firmi quod tenentur de re tradenda si pretium fuerit in certum tempus solutum ff de edi. e. dic. l. ediles q. si quis l. se et idem no in l. si traditio. C. de act. emp. ¶ Singularis in glo no excipl. iuncta tex. quod etiam pro investitura facta et pro inductio in corporale possessionem no pt aliquid exigi. Archidiaconus enim licet investitura facta et no inuenit ut in c. ad hec de of. or. et pro possessione habenda no debet aliquid tradi et nobis esset consuetudo ut hic. Sequitur pertuas

hertuas. el. iij.

Qui prius ptatori promiserit quid ab eo petere nisi suscepto ministerio vel ad superiores ordines ascendere sine dispensatione no pt etiam si peccare no crediderit tonis dic 2a ibi nos ¶ No quod non solum abbates sed etiam inferiores plati et rectores ecclesiarum possunt ordinandis titulos ipsorum ecclesiis constituere sine tamen preiudicio prouenorum ipsarum ecclesiarum ut pz in c. pe de re. pat. Et hoc ampliat c. epus et c. no licet de pben. ut no possit quis ordinari sine beneficio pprio vel alterius. Quia sufficit quod ordinet ad titulum ecclesie alterius. Ex hoc enim conseqt ipse ut deat habere sustentationem ex fructibus ipsius ecclesie quod censeat sibi constitutum beneficium in redditibus illius ecclesie. ¶ 2o no ibi aliquis peteret portionem quod ordinatus ad titulum ecclesie alterius licite petit ibi portionem et intellige ut dixi quod dz ibi habere sustentationem congruam no tamen dz habere tantam partem ut videat facta sectio beneficij pro c. maioribus de pben. sed dz sustentari tamquam clericus ar. c. proposuisti de tempo. or. ¶ No in egresso illatum quod ignorantia iuris no excusat a delicto vnquam tamen peccat quam ille qui peccat ex studio vel scienter de pe. di. ii. c. sciendum. ¶ Op. contra tex. de c. conquerentes de cle. no resi. So. quis quis ordinatur ad titulum alterius ecclesie et etiam sufficit ad prouidendum utroque tunc pot iste ordinatus directe petere hanc portionem et tenetur ibi residere et deseruire in divinis. Si autem no faceret residentiam tunc posset priuari hoc titulo vel portione secundum Jo. an. per illud c. conquerentes. Idem si facultates no sufficerent sed posset dici simile cum quod id c. no loquitur in prestituere sed loquitur in successore qui no fuit in culpa. Et hoc no pro intellectum huius c. conquerentes sed caueat ordinator epus quia si nullo modo ptator possit isti subuenire compelleret epus ordinator ad prouidendum ut in c. epi de pben. et in c. tum secundum aplm et ti. ¶ In glo in mfi Et dicit hic primo quod pro soli papam potest cum ipso dispensari. Et tamen hoc dicto transeunt simpliciter doct. sed ergo puto quod etiam pro epm potest dispensari in casu huius c. primo pro theorica primo in c. dilectus de te. ordi. ubi dz quod cum in ure est promissa dispensatio ex quo papa sibi eam non reseruat vel epus in dubio isto ptate et fa. in sili c. nuper de sen. ex. et in c. nos infra. Et eo nec obstat si dicatur quod per alia iura cauetur quod in ordine solus papa dispenset ut dixi in c. de symoniace. Sed ergo dico quod hic ipse et scienter no committi symonia vero si est symonia no est tamen pectum sic cum ipse interuenit donatio alicuius temporalitatis. Nam iste ptator in effectu nullum lucrum consequebatur et iste ordinatus in effectu nichil donat quia si non fuisset

ordinatus nulla obligacionem habebat ad ipsum
illum presentatorem. Unde isti numquam puniuntur
ut patet in c. per vobis dicta in eo et patet hoc
etiam in primo extra de expeditis et ex textu colligit
alia limitacio ut licet mali ius alius symo
niacus in ordine non sit solum suspensus ab
illo ordine symoniace recepto sed etiam ab
aliis i. q. i. reperiuntur et dixi in c. presentis
in eodem tamen in casu huius c. tunc est suspensus
ab ordine illicite recepto ut hic patet ex
textu et hoc contingit quod predicta sit ergo
tali casu ordinans vel presentans munus
punitur ut in c. per in eo vobis tamquam ¶ In
glossa si ipsi sed contra glossam et textus sit opus quod nulla
intervenerit hic symonia. Etiam non
intervenit hic munus ab obsequio quia
nullum fuerit indebite compensatum sicut nec
intervenit munus lingue vel favor humanus
ser sordide preces ymmo humiles et iustas
preces emisit nec intervenit munus a ma
nu quia nullum temporale tradidit nec remisit
aliquam obligationem de presenti. Bene licet de presenti non
erat certa obligatio tamen post ordinationem obli
gabat presentator addendum illa certa por
tioni que quidem porcio consideratis fructibus
est quid temporale remisit ergo ista obligationem
rei temporalis ut adipisceretur munus spirituale et re
mittere munus est idem quod dare ut in c. ve
niens el. i. de testibus. Sequitur

Consulere.

Breve est sed pro alia verba patet sic
summari. Symonia est dare pecuniam pro vi
cariatu vel pro alia administratione rerum
ecclesiasticarum habenda et dantes et recipientes
ab illa ecclesia sunt eiciendi hoc dicit. ¶ Nota quod
contumelia quedam et iniuria irrogatur illi
ecclesie que acquiritur per symoniam et ideo si ad
vindicationem concedatur per pecuniam vel etiam ipsa
ecclesia contra et debet eodem et c. audivimus
in eo. ¶ Secundo nota quod symonia non solum committitur
in beneficio spirituali optinenda sed etiam in qualibet
administratione rerum ecclesiasticarum et tunc est
hoc symoniacum quod prohibitum et depositus administra
tionibus presentis hic i. q. iii salvator. Unde
adverte post Jo. an. et quedam sunt spiritualia
secundum sua certissima et horum quedam incorporalia que
corporalia primam sed incorporalia non possunt vendi
etiam de facto quia non cadunt in convencione
nec estimacione ut sunt virtutes et dona
dei de his i. q. i. c. i. et ubi glossa. Alia sunt corpora
lia de iure vendi non possunt sed de facto venduntur
non tamen sine vitio symonie extra de reliquiis
sanctorum ut in c. i et ii de reli. et ve. sanc.
Quedam sunt spiritualia per tamen ut sunt sacra
largius vel stricte supra sunt enim sacra spiritua
lia ratione cause quia per ea consequimur gratiam. Et
ista corporalia cadunt in pacto sed non sine vitio

symonie ut in c. non satis eodem c. Quedam
sunt spiritualia per statum ut est religio eodem c.
ut in c. veniens et in c. cum dilectus eodem c.
Quedam sunt spiritualia quia dependent a potestate
spirituali ut in c. ad aures eodem. Quedam racione of
ficii ut in c. ad nostram eodem et in istis non potest inter
venire aliquis vendicio. Unde quod competit
clerico racione ordinis ut pulsare campanas
claudere hostia et similia vel si est administracio
rerum ecclesiasticarum vendi non potest. Habent enim de
pendenciam quedam a rebus spiritualibus. Quedam
sunt spiritualia que sunt annexa spiritualibus et de
pendencia ab eis ut prebende beneficium et ius
decimarum. Quedam dicuntur annexa spiritualibus
quia sunt deputata ad usum spiritualium ut vasa
sacra vestes sacerdotalium et similia et de iure com
probatum certum est quod tamen sit annexum spiritua
libus vendi non potest ut in c. ex litteris de iure
patronatus sed transit cum universitate seculari ut
in d. c. ex litteris. ¶ Inglossa si i ~~expresse~~ pro
fessum fuit ad actum et tunc advertendum quod
aut intervenit pactum et committitur symo
nia convencionalis que est valde detesta
bilis Aut nullum pactum intervenit sed prava
intencio et tunc est symonia mentalis
que per solam penitenciam absque satisfactione abolet
ut dixi in c. tua eodem et habetur in c. per in
eo ubi de hoc. Sequitur

Sicut el. ii.

Symoniacum est aliquid exigere
pro consecratione episcoporum benedictionibus abbatum
vel ordinacionibus clericorum nec excusat con
suetudo hoc dicit et primo narrat excessum
et ipsius excusationem. Secundo consuetudinem repro
bat et excessum prohibet et penam addit
ibi tamen. ¶ Nota quod episcopus dicitur consecrari abbas
benedici et clericus ordinari sed satis potest dici
quod episcopus etiam ordinatur quia episcopatus est ordo
ut nota in prohemio li. vi. ¶ Nota ibi sine collo
ne quod nec prius pro conferendo ordine nec
post iam collata potest induci consuetudo ut
aliquid et vult tollere pallegationes quo
rundam qui contendebant quod post factum dicit
tamen consuetudinem posse induci ut or
dinandus aliquid daret ad fabricam ecclesie
vel ad cultum divinum ita tamen ut ordo libere
conferatur sed postea compellatur ordinandus
ad observandam laudabilem consuetudinem
ut in c. ad apostolicam eodem c. Et non bene hoc dicunt
isti. Unde non solum a laycis sed etiam a clericis
pretextu consuetudinis aliquid haberi
ad cultum ecclesie committendum non tamen valeret
pactum vel statutum etiam in favorem ecclesie ut
i. q. iii ex multis nisi ubi bonum textum et
in c. Jacobus eodem c. ubi dicta valet etiam con
suetudo secundum dominum ut sit Census alias debitus

deferat tpe crismatis qr no dat pnt
pcrismate Ex Quoniam

Quoniam

Religiosi ptio recepti dona cum
recipientibus de mostis expel
lunt et in artoribus mosteriis ad artenda
pniaz detrudunt si recepti an illud conci
liu ad mosteriu eiusde ordinis colloca
tur nisi multitudo sit in causa ita m q
renunciabunt pme receptoem et de nouo
recipiunt h d et sunt iiijor ptes In pma p
uidet circa futura Io ibi de hijs puidz
circa ptita Io prorogat i de hoc Eto pup
plicacom fieri pcipit i viii ¶ No q ap
pelloe monialiu venit abbatissa seu po
rissa seu alie plata Ita pmo fecit d mo
monialibus mencom in gnali a pos si
dit de plata de quo i t si i e ¶ Qo no
q recepto monialiu spectat sil ad pla
ta et alias moniales vi q q no i c si
de iure iur li vi ¶ No in o het autem
q appelloe monialiu no veniut moc hi
qr licet masculinu comphendat femi
nu no est econs ff de le ij l si ita ¶ Nolt
no q consto legis antiqui declatoria
addens noua pena no extendit respni
pene adpterita Et sic respcu huius
pene censetur noua constituco q opne
pbatur hic nam licz an hoc conciliu
symonia committeret ex hui tn recep
cone ista pena no erat sit statuta vn
aliter puniunt recepte ante hoc constom
et alie recipiede concordat c cu tu de
vsur z no pam d laz i pheto cle z no
i c si de constitu ¶ Pot et colligi ex
fine tex q moc hi pmoniales a alij re
gulares excusant ab ignorancia iur z
de monialibus no est dubiu qr et alijs
mulieribus est pmissu ignorace iura
ut in l cu de indebito ff de pba et i
l si emancipata C de iure a fac ign vi
bo gl que gnalit hoc sequit i q iiij s
nona et xxxviij di in summa z fortius
debent ignorare moniales q no exeut
claustram mostij ut i c i de sta reli
li vi si i mostijs est bn nona ista tra
si dicit osti q pt pcedi i mostijs qui
no excedit claustra si qn exigit no p
mittut eis de facili hec ignorancia pos
set et dubitari de clericis secularibus
qr est mulitibus pmissu ignorac iura
l i C de iure a fac ignio z clici gaudet
puilio militis ut no gl in l miles ff
de r iur ¶ Nam sic miles armatis armis
intende dz milicie ita a miles celestis
milicie dz intende diuinis si forte et ad
posset dicit qr ipsi clici si pnt dent
miti ad studia lraz quod eis suadet et
pcipitur ut i c cu ex eo de elect li vi
et xxxviij di ignorancia et in multis c
illius di sed milite armate milicie no
debent stude si intende circa salute rei
publice ¶ In glo i i no dz quis opari
pctm mortale si con hoc op de c i disci
pulis de consec di vi et in c siquis de
furt vbi pcxtu paupptatis quis excu
satur de furto d anto dt hic q ncitas
no excusat a culpa si alleuiat pena
hec solucio nichil valet quo ad c disci
pulos vbi et excusant isti pnli ¶ Zo
soluit q paupptas hns in se ncitate ex
cusat ista soluco no est gnalis et obstat
c sic xxxi q iiij vbi dr q pocius dz qs
fame mori qm ydolaticis vestiri Et
vide i tex cu glo Et io concludo sic q
queda sunt mala in se ut adulterari
occidere deierare et silia a ista p
textu paupptatis no sunt committenda
et habz locu illud pocius oia mala pa
ti qm malo consentire ut in c ita ne
z in c satis alle in glo Queda sut que
lz in se mala sut tn tpe ncitatis desinut
esse mala ut furtu na tpe ncitatis oia
debent esse coia xlvij di sic et ideo no
committit furtu qr no capit res alienas
intellige qn est tanta ncitas q fame
periret nisi caperet eo quo sibi no daur
ab alijs z tunc excusat a culpa et ita in
telle illud c discipulus si qn est ncitas
no tanta tunc alleuiat culpa a pena
no tn ex toto excusat et ita intelle c
iij de fur sm vna lec Ad ppositu dic
q iste moniales no pnt excusari a
vicio symonie ptextu paupptatis qr debet
desistere a recepcone tot si tot recipe q
possint viuere ex redditibus monastij
ut in c i de sta regu li vi ¶ Et infi gl
no gl et consilem hes in c no satis s
eo Et hanc gl sequit osti pmo con inc
tua s eo nam et remittere debitum
a iur ut sit moc hi z no heat victu
a mostio com c p tuas el iij s eo Itm
paupptas no excusat ut hic si dic ut
dixi in d c no satis qr p via pacti a con
dicionis hoc no est licitum si p via cuiusq
simplicis protestacionis pt satis gl su
stinere q et voluit hic d anto canonis
tid est ut nullo mo hoc stat ar c i de
sta regu li vi ¶ In glo ij i credo q
hodie sic standu vult gl q hodie

religioſi recepti p ſymonia mīq̄ de
ponat ſiue aſſūatur p via inqſicōis
ſiue acuſacōis et ſm̄ hanc lec erit
ſublata diſtinctō c. dilectꝰ el ij ſ̄ eo ſi
ſimo et oſti tenent ꝯmia lec qꝫ ut di
ſtinguat modus atēndn̄ ꝙ in ſat ptꝫ
in monialibꝫ tū qui nō hnt ordinem
ut in c nouā de pe ꝛ remiſ in diſticte
puiat hoc c. nec ob ꝙ dicit tꝫl ꝙ i eſſu
deponitur ex quo detruditur ſine exe
cucōne ordinis qꝛ hoc eſſet verū i mo
nacho nō aūt i clico ſed i monacho clico
ſorciꝰ opat depo qm̄ ſimpx ſuſpēſio
ſaltem reſpcū diſpenſacōis ad hꝰ ꝙ
nō i c. extue de cle nō reſi ¶ Et iſi
glo vel ſm̄ oſti detrudet in ergaſtlo
i ſecto mōſterij et ibi agent duriore
vita qm̄ alle ar c. ſtudeas l. di ¶ Vlt
ponda glo cū tex maxīe i ne dapna
bilē in ſtlo euagent ꝛc vbi eleganł
pbat ꝙ ſymonia nō impedit nō obſtante
licꝫ impediat locū hec inmōſtio na ſi
nō eſſent moniales ingredientes p ſymo[nia]
poſſent redire ad ſtlm ſn̄ dapnatōne

Audiuimus

Epi nil exiſte dent ut pmit
tant mēcliꝰ ſibi ſubiectis
rectores inſtitui mōachos profiti vel
mortuos ſepeliri Alioqn̄ exacta reſti
tuat duplicata In pma nar ſtat In 2a
pbꝫ i cū igit 3o ponit impon i ꝙ ſi qs
¶ Nō ſimo ꝙ p inſtitucōne rectorꝫ ſeu
p conſenſu p ſtando ipi inſtitucōi nil
exigi dꝫ ¶ Ro nō ꝙ iniuria ſit illi
ectie de cuiꝰ rectoris inſtitucōne trac
tatur ſi p inſtitucōe pecunia exigat
¶ Vlt nō tali; in quo ſymoniace ex
actū dꝫ reſtitui duplicatū Ꝫ cōn hoc
op de c. de hoc ſ̄ eo vbi tm̄ reſtituiꝰ
illicite exactū nc̄ in aliquo alio vice
hiuꝰ tn̄ cauet de iſta duplicatōe Ꝺo pt
dici ꝙ cōn pcedit qn̄ aliquid ſymoniace
exigitur ex cōi concordia dantis et re
cipientis Iſte vō tex pcedit in exacto p
ſupiore quaſi p extorſione et quanda
concuſſione via rōne ſupioritatis iſti
epi ingerebant difficultates t ſic pocꝰ
violentes et p extorſione conſeqbant
iſta pecuniāꝫ qm̄ ex ſpontanea volu
tate dantis ut i q i iubemus ꝛ c. co
cuſſionis ꝛ c. p hibemus de cenſi et i
c. exigit de ceſi et in c. exigit de cenſi
li vi ¶ An aūt in foro pnīe teneatur
iſti exactores ſic exacta reſtitue du

plicata credo ꝙ nō qꝛ in foro aīe actiō
nō eſt ſoluendū ꝙ rōne pene imponitur
p hꝰ vi glo xv q ij ſcientes ¶ In glo i i
qꝛ redimit iuꝰ ſuū. Aduerte qꝛ glo ma
le dicit quocūqꝫ ſe vertat. Aut em̄ capit
hic inſtitucō p libera collacōne bn̄ficij ſeu
p confirmacōe electiōis ꝛ ſic p inſtitucōe
iuꝰ ꝛ tūc indubitant ſymonia ꝯmittitꝰ
qꝛ tū ēticꝫ indebite deneget talis iſtitucō
qꝛ nō debuit iſte emē inſtitucōm ſꝫ ad ſu
piorem ſupioris erat recurrendū et
de hoc eſt tex aptꝰ i c. ſic ſ̄ eo ſa c. nllꝰ
de iure patro nec dꝫ talis redime vexa
cōni ſuā ymo intendit iuꝰ ſuū de nouo
querere na hoc caū tractat de iure ſpuali
querendo nō aūt de queſito defendendo
ſa ꝯ hoc ꝙ dixi in c. dilectꝰ ſ̄ eo el ij
Aut capit hꝰ i ſtō put eſt facti ut eſt i
troductō in poſſo; que ſit p q plenū iuꝰ
tranſlatū de quo i c. ad hꝰ et it ad nrm
de of archi et tūc ex ptali poſſoe adi
piſcenda nō eſt aliq̄ tpale ex ſpectādū
cū poſſio ſit quid iuꝰ hinc eſt ꝙ laycꝰ
rem ſpualē ex poſſidē nō pt ut in cam
de pſcp uel ſaltem eſt concta cū exercicio
iuꝰ ſpūalis et p rē annexa ſpualibꝫ
nl eſt ſoluendū i q iij ſi quis obiecerit
et in c. de iure dꝰ iuꝰ patro et hꝰ voluit
ſimo i c. ad aures ſ̄ eo et eſt glo nobilis
i c. maiores xvi q vij vide cū ꝙ dixi in
p all c. cū dilectus vbi tetigi an et qn̄
ſit licitū redime vexacōm ſuā ꝛ dic ut i c.

Ad aplicam.

Hactā ſit libē conferēda Cogit
tū ordinarius laycos obſuare laudabiles
conſuetudines h. d. et ſimo poit laycorꝫ
et clericorꝫ exceſſū. Ro cōn vtrūqꝫ p
uidet i qua ꝯ ¶ Nō ꝙ licꝫ tpe ſacre
collacōe nl tpalitatis pcedēte ex acto
ne ſit tribuēdū tn̄ ſponte et libē pt
ectie ecctiꝫ aliquid conferri ut ep hꝰ
dicitꝰ ſacra vendi ad hoc c. quāto ꝛ c. di
lectus ſ̄ eo ¶ Et pt introduci conſuetudo
ut layci aliq̄ conferant ecctiꝫ de quo
dic latiꝰ ut dicā cū glo ¶ Ro nō ibi
libē ꝙ etiā ubi ſubē conſuetudo aliqꝰ
dandi ſacramēta tn̄ libē ſunt conferēda
Ex quo infertur ꝙ etiā aliq̄ cauō per
prius exigi nō pot ¶ Ro nō ibi per
epm̄ loci ꝙ rector ectie nō pt ex ſe ali
quid cōn hanc conſuetudinē detinere
vel ꝑplm ad ſeruandū hanc conſuetu
dinē ~~compelle detinere~~ compellere
ſꝫ et rōnabilitas conſuetudinis p epm̄
eſt declaranda et p eunde cōpulſio

facienda Et ex hoc no͂ xvi͂ii cau͂ q̄ i q̄ᵒ
ep̄s hꝫ iurꝰdic͂om in laycos ut ſ compel
lat eos ad obſuanda laudabile con
ſuetudie͂ꝫ p ecc͂iam introducta/ Et tene
meñ huic tex ut no͂ ſolu͂ ep̄us ſi vendi
cet iurꝰdic͂om/ Vbi de rōbilitate conſue
tudinis apparet ſꝫ etꝫ in cognoſcendo
an ipa͂ conſuetudo ſit laudabilis ꝑ hoc
tex ſ veritate cognoſcenda ſit ei iurˣ
cognoſcit an ſua ſit iurꝰ ut in c ſe lcic
de cꝰ et in l ſiquis ex aliena ff de
iudi ita et ep̄s pt cognoſce͂ de hoc ſu
dando ſue iurꝰ/. Cum ſꝫ conſuetudo
ſit laudabilis nam data rōnabilitate
conſuetudis layci comittut ſacrilegiu͂
ſeu extedant ipam ecc͂iaꝫ quo cau ep̄us
etꝫ in laycos ſibi vendicat iurꝰꝫ ut i c
cum ſit gn͂ale de fo compe ¶ Inglo ſi
i ſi ex hac glo colligit dup̄ ſolo ad cep
vona pō in ſi ut intelligat de conſuetu
dine qua abutuntur layci in volendo
iſtituere cl͂icu͂ in ecc͂lys pronatis vel
in volendo eligere/ Vbi eſt ecc͂ia collegi
ata pronata ſed certe iſta lex no͂ ē ad
cep applicabilis qm loquit̃ de conſue
tudie introducta p laycos i fauore ecc͂e
ſed q laycus putet ut conſenſiet elec
tōm no͂ fuit introductu͂ de conſue͂ne lay
coru͂ nᶜ pu͂ˣ in fauore ecc͂iaꝫ ymo
i fauore ipoꝝ p conoꝝ etꝫ ſi fuit intᵒ
ductu͂ ex tollancia vel ex ꝑmiſſione
ecc͂e et groſe ut layci introducerent
ad conſtructoꝝ ecc͂iaꝝ ut i c qm de
iurꝰ patro ſic etꝫ pt intelligi ut dic
aliqui de conſuetudie ꝑ qm layci vo
lunt punire cl͂icos an depom dictes
q hᶜ faciut ut purgēt ꝑiuria malis
hoibus vl ſilia exᵗᵃ no͂ ſut huic lre co
ſentanea que ut dixi loquit̃ de coſue͂ne
laudaˡⁱ introducta p laycos in fauore
ecc͂e quā nu͂c quida͂ layci volebant
infringere. Et io dat̃ etꝫ ſida lex que
ponitur in pu͂ᵒ gl que eſt notabil et
ſinꝫ et no͂ ꝓbatur alibi niſi hic ut i
telligat̃ de conſuetudie quia layci co
ſueuerut liberalit̃ conferre ecc͂lys
aliq̄ tpalia qn ꝑcipiebat ſacra͂ et ide
voluit glo i c ſua ꝫ eo ſed/ Immo vr
multu͂ reſtringe͂ hanc lex ddᵒ intel
ligenda qn layci nitut̃ immutare
hanc conſuetudine͂ ſollicitando vt con
ſtatendo no͂ aūt dꝫ intelli ut ſi quid
ſolebat offerri tp̄e collōnis ſacri qd
ad illud ſoluendu͂ pt compelle/ Vnde

Vnde concludit q ſi ꝑ ꝑma͂ ꝯſueuit
dari nu͂q no͂ pt quiſq̄ua͂ compelli
ad illu͂ ſoluendu͂ Reddit rōm q aut
in vitus quiſq̄m ſoluit et tuc illud fut̃
ſymoniacu͂ et cōn iurꝰ dīmu introductu͂
ergo impꝑtibile ut i c ſi de conſue/ Aut
ſponte quiſq̄ ſoluit et tuc no͂ pt compelli
ad ſoluendu͂ ſꝫ ſi aliquid conſueuit dari
tp̄e collacōnis ſacroꝝ ſꝫ ex pq ſacto ut ē
venetys vbi hoies in vita no͂ ſoluut aliq̄
p decimis ſed in morte detiniat̃ oi͂a boa
moᵇⁱᵃ et ecc͂ia in britania/ vbi in morte
datur tercia pꝫ oim bonoꝝ comitendo
ad cultu͂ diuinu͂ et almonia paupu͂
tuc bn̄ ſm eu͂ no͂ ſuantes cl͂icom conſue
tudine͂ ꝑnt compelli q tanto tp̄e ſolue
do vr̄ ſe ad illud obligaſſe Concl̄o gᵒ
ꝑmo in breui ſit iſta ut ſi eſt conſueᵈᵒ
ut aliquid liberalit̃ det̃ tp̄e ſacri layci
qm voluit cōn ſtatue͂ ut nichil det̃ ſeu
ſolicitantes ꝑnt compelli ut deſiſtut
ſꝫ ille qui non vult ſolue͂ non eſt coge͂
dus ſcꝰs ſi conſueuit aliquid dari no͂
tp̄e ſacri ſꝫ pq collacōn q tuc pt quiſq̄
compelli ad obſuātia/ Et rōe ſe funda
re in hac diuerſitate hac ꝑ ꝑmo rōe
q vbi dari conſueuit aliquid tp̄e ſa
cramiti eſt pſumpcō ſymoᵉ cū no͂ ha
buerit ꝑncipiu͂ volutariu͂ et io no͂
dꝫ quis cogi ſcꝰs ubi conſueuit aliqd
dari pq libera collōꝫ Oſti vr̄ tenere
in omnibus opꝰᵐ ut etꝫ ſi conſueuit da
ri aliquid tp̄e ſacri ex quo libe͂ ex quo
libe͂ nulla exaccōne p cedente q tuc
poſſet compelli ad obſuantia͂ conſue
tudinis tn͂ compulſio fiat pq collōm
ſacri ꝑ hoc alle͂ c ex pte decenſi/ Et
illam rōm ꝑmo in eo q dicit q ubi
conſueuerut dare pq vr̄ volutarie
ſe ad illud obligaſſe cū ide͂ ſi tp̄e colla
cōnis ex quo nulla preſſit exaccō Et
idem ſentit hic goff pones exᵐ q
forte in exequiys mortuoꝝ erat ſolu
tum ꝑut eſt dari cereu͂ in bndic͂om
bus in ibernia ſolet dari panis/ In or
dinacōne cl͂icoꝝ ſolꝫ dari manutere
gñ et ſic expꝛſſe ſentit de eo q dabat̃
tp̄e collacōnis ſacroꝝ Item no͂ placꝫ
oſti iſta opi ꝑmo ut valeat conſueᵈᵒ
ꝑ qua bona detinat̃ pq morte niſi
approbata eſſet pq ꝑpam et mouet q
hec conſuetudo pt eſſe dampnoſa ipis
ecc͂lys licet qnꝫ poſſit eſſe lucroſa na͂
ſi p̄ſa viuet ꝑ centu͂ anos ecc͂ia ꝑdet

Deſimo.

Ex eo nō ſicio poſſet contingere q̄ i tribus
diebus ſucceſſiue morient pr̄ ſiliꝰ et
nepos et ſic decimarent illa bona trib;
vicibus in tribus diebus. Et ita h° vlti°
an et q̄n valeat conſuetudo dic ut no
i c i dehere li vi et in c ad apliā et
i c a nobis et c tue de decī ꝯ antō lic;
diſtinguat tu nl bom video dr̄ em q̄a
illud q̄ eſt pſtandū ex conſuetudie h;
aliq̄m legittiaz tam ut vōe cathedrati
ci et tunc illud eſt pſtandū. Idem ſi
nō habet tam ſpecifica et eſt illud co
uertendū ad cultū diuini ſ; iſta ſunt
dc̄a oſti i c ſic ſ̄ eo et d; vltiᵐ itelli
q̄ valeat ad cultū diuī ita q̄ ſacramēta
ꝑbus libē contulerit ut ibi dicit oſti. Si
nō aliquid eſt pſtandū tpē ſacramēti
q̄ tendit ad utilitate ipoꝝ clericoꝝ tūc
nō d; fieri compulſio ſecus ſi ſoluitur
ex pᵍ facto et in hoc vīe ſequi opi ſpino
hic ꝑintellcā huiꝰ c vide q̄ ple dixi
i c ſua ſ̄ e. Et concludere q̄ iſte tex
deberet intelligi de eo q̄d conſueuit
libē dari ul̄ tpē collōis ul̄ ex pᵍ facto
ita tamē ut nunq̄m fiat etiā p̄ſuppoſita
conſuetudie compulſio ul̄ aliq̄ exactio
tpē ſacri et quod conſuetudo fuerat
introducta nō ex precedēte exactōe ſ;
ex pia deuotōe fidelium ut dr̄ in lr̄a
et h° vr̄ apptē pēe iſte tex. Illa aputᵒ
fecit mentōm de clīcis exigentibꝰ p
ſacris et pᵍᵃ ſtatim ſubicit de laycis vo
lentibꝰ immutare laudabile conſuetuᵈⁱ
ut g° cauda nō ſeꝑet a capite ut; nō i
c maiores de bap oz q̄ itelligat dr̄ con
ſuetudie laudabˡⁱ aliquid dandi p̄ precedētibꝰ
ſacris et cōe lr̄a ſatis innuit de donatōe
tpē ſacri. Illam ſi h°iuiſſ; conſuetudo ut
daret pᵍ nō fuiſſet dubiū n̄c clīci exi
giſſent a principio. Unde ſpā hic ꝑuidit
capiendo mediū ut ſacramēta libē con
ferant layci aut pᵍᵃ compellat ad ob
ſeruanda conſuetudieꝫ. Alet p̄cedit eſt rō
rio. ſpino dū intelligit lr̄aꝫ de uolentibꝰ
contrariū conſtituere nō aūtē q̄ aliq̄s poſ
ſit compelli. Illam vehemēt ob h° lr̄a i
Illam pias conſuetudies p̄cipim g obſ
uari ꝗ° fiat compulſio cū effēu. Illa lig
aliq̄ compellant deſiſtere a moleſtia
p hoc cū nccio nō obſeruaret conſueᵈᵒ
tuꝰ cōn hic ꝑapit ſpā. Conclude g°
breuit̄ tria ut nō valeat conſuetudo
tpē ſacramēti aliquid conferri ab inuito
R° q̄ nō pt conſuetudo introduci ut aliq̄
detur p ſacro ubi p̄ceſſit exactō q̄ꝫ in
iā fuit ſpinoᵗⁱ ꝛ uicoſi q̄ iſtis caibꝰ

intelligie nia q̄ anullat conſuetudieꝫ
R° q̄ vꝫ conſuetudo ut aliq̄ det tpē ſa
cramēti ſeru ex poſfacto ubi ex mera li
beralitate ꝑpli fuit introducta ita tū ut
ſacra ꝑbus liberalit̄ conferant. Aut q̄ vo
luit dare libē tpē ſacri ut pt cetiꝑn Aut
noluit dare ꝛ ne uideant ſacra vendi dent
libē conferri ſ; pᵍᵃ fiat compulſio ad ob
ſeruanda iſta conſuetudieꝫ et hoc vr̄ ſo
nare hec lr̄a. Quo aūt potuit introduci
h° conſuetudo ex libā donatō ꝛ ex hiꝰ que
uie ſūt libertatis ſan facultatis tolli nota
pbar i l nū de i cc vſo ff de vſu et i l i
C de ſim et aqua et i l ii C que ſit lō co
ſue dixi in c ſua ꝑall' et dic ut i plene

De decimis.

Prohibet abbes Cyſterſienſes ſo
lempniter inſtallari. Et ponit forma obe
die q̄m p̄ſtant ſuis ep̄is h; d ꝛᵃ i ad
dicimꝰ. ¶ No q̄ monachi et abbes etiā
ordinis Cyſtercien ſūt ſubiecti archiep̄is
vel ep̄is locoꝝ licet g° iſti heant multa
ꝑuilegia ut lē et nō i c cū ordine d'rp
nō tū ſūt exempti a iuriſdictōe epoꝝ
habent g° ipi pbare ꝑuilegiū ſi allegāt
exemptōm de iure em̄ cōi eſt ut omēs
clerici et plati cuiuſcūq̄ ſint
dignitatis et ſtatus ſint ſubiecti ep̄is
locoꝝ fundat em̄ ep̄i ſua intencōꝫ de
iur cōi ſup ſua dyoceſi ut in c venaˡᵉ
de religi do et i c i de of or et i c cū
ep̄us et i li in et xviij q ii c i ꝛ q̄ per
totū. ꝛ° nō q̄ cū abbes ordinis Ciſter
ſien capiūt poſſeſſiōn p inſtallatōm ut q̄ꝫ
electꝰ et in ſtallatꝰ introducit in ſtallū
in choro deputatū ꝑlato abbis. Et cū
ex iſta ſola inſtallatōe nanciſcat in
ſtallatꝰ poſſeſſiōn bñficij et recipiꝰ vi
pulere p ſpino i c in lrīs de reſt ſpo
¶ 3° nō tria q̄ dent abbes ep̄is locoꝝ
vꝫ ſubiectōm reuerentiā et obedientiā
nō ſolū g° ſubiciūt ep̄is ſ; debet eis
exibere reuerentiā ꝛ etiā obedie coꝝ li
citis p̄ceptis dūmō nō ſūt cōn eoꝝ um
regulam. ¶ Singl i i pacedū i ſua iſtal
latōe. Et in hoc facit hec decre ad ti
tulū. Illam dabat̄ quid tpale p iſta i
ſtitucōe ſiue inſtallacōe. Unde ſpā
hoc ꝑhibuit et voluit q̄ ep̄i exim con
tinentū in p̄miſſiōe obedie cuiꝰ forma
exꝑmitur in tex. ¶ Singl ii in ſi nō q̄
gl nō dicit q̄ abbes iſti Cyſtercienſ nō
deant inſtallari ſ; ꝑhibet tm̄ ſolepnī
tas i ſtallatōib; et p h° g° reprehent̄
vōm qui dicat q̄ licite ſtlares plati i
ſtallarent nō tū religioſi. Et dicit oſti

q potant isti installati de plano per
mothos jo an dt standu interptatoi con
suetudinis inter eos ptpa seruete ꝫ pu
to q ubi no appet de consuetudie q istal
lato deat fieri parthidyatom et adeu
spectat regula de iure toi ut i c ut nem
de of arcthid. Et hec tm plepnitas tollet
no aute mutat psona que hz installac
Singlo si insi nuq aute teneat obedie
ppe contra reglam dic ut ple no i c tu
ad mosteriu desta regu 2 no i c semel
deo de re iud li vi i mercurialibus p Jo an
vbi plene disputat. Numquid ppa possit
dispensare cu religioso ut ducat vxorem
vbi de hoc. Sequitur Jacobus

Jacobus.

Pretextu consuetudinis no dz exigi pn
dui a canonico de nouo recepto
vel aliter et hoc sit recepto in canonicu
debent prebenda et redditus consuet
no obstante q no suauit praua consuetudine
de aliquo tpali dando ipis canonicis h d
primo ponit querela 2o dat iudiciu ibi
quo circa. Nota primo que posse canonicu
institui in pluribus eccliis et hoc procedit
de iure ecce spali de hoc tn ddm ut ple
no in c litis de conces pben et int sactor
lxxvi di et p primo in c cum iā dudu de
preben. Et colligit hic nole si hec in lra
a ponticia ꝫ aliqui hent a pueritia 4
tunc hoc notabile no colligit. Nota 2o no
q ultra pbenda debent canonico aly
redditus et forte loquit tex de redditibus
cotidianis qui in quibusda ecclis appellat
mensa grossa, uel forte loquit de distri
butionibus cottidianis que dant volt
prebenda et de utrisque vi q le et no i
c vnico de cle no resi li vi. Nota no hic
tex q nec recipiendus nec receptus ita
nomina tenet aliquid tpale et ptextu
consuetudis alys dare canonicis. Sed
quero numquid sit hoc indistincte com ut no
valeat ista consuetudo donandi aliquid
tpale osti hic dicit q no valet ista consuetudo
ut det aliquid canonicis q tendit ad re
pletom ventris uel burse eoꝝ ꝫ si petat
aliquid ptinentu uel aliqd tendentis ad
cultu diuinu tunc illud licite exigitur
4 pt aprim etc cauto recipi ꝫ de cler c
significasti quasi hoc casu deus mutat
spuale cu spuali ꝫ q aliq det ad utilite
canonicoꝝ no vz consuetudo alapis tu
ptextu consuetudis pnt clici aliq exige
iuxta c ad apluta ꝫ eo. Et plets reddit
rones diuis quare vz consuetudo ut lay
ci aliquid dent clericis 2 no clici clicis

Et prima est sm eu q est puate vtilitatis
qn clici dant clericis est pupplice vtilit
qn alaycis. datur clicis i q i uis pupp
Item q layci sut clicis infesti u q vn lay
cos et no est curandu que ipi hent sed
no sic cu clericis ut in c cum aplica de
hiis q fiut a pla. Allegat etc consiles
rones tpales. Cum hiis dictis osti cont
transeunt doc. Et ex hiis dictis osti pnt
colligi aliq conclões prima q no valeat
consuetudo q clerici p spualibus recept
uel recipiendis dant aliq tpale alys
clericis. IIa conclo q valet consuetudo
ut layci dent aliq tpale clicis receptis
spualibus. 3a q q tpale tendens i aug
cultu diuini pt deberi ptextu consuetudinis
in recompensacom spualiu collatoꝝ.
Sed con pdicta adduco tex singlare in
ma i q in ex intis ppe si vbi dr q a
clerico instituendo seu instituto in bñsico
no dz in recompensacom institucionis
peti aliquid tpale etc conuertendu
in paupes uel in fabrica ecce q q male
accipit ut [illegible] dispenset potius grauat
qm iuuet ut i dicit tex ergo in fauore
cultus diuini no dz aliquid exigi pro
istis spualibus. Ad idem c veniens 2 c
quito ꝫ eo. vbi abeo qui vult ingredi
religione etc ptextu consuetudinis no debz
aliquid exigi et tn illud applicat ecce
nec dicit dari bona tpalia ecce ut ex
illis fiat pbenda que pqa assignetur
canonico recepto ut in c quito palle
Unde in hac ma sic distinguere q aut
nullu subest statutu ul statutu 2 tunc
nichil dz exigi etia conuertendu i cultu
diuini ut in iuribus ꝫ alle licet poss
impom omnibus cultz canonicoꝝ ut contri
buat aliquid in fauore pie cae ut i c
si de hiis que si a ma pte ca sed acci
piendo tm no dz exigi aliquid ne vi
deat fieri in recompensacom spualiu
Si uo subest statutu ecce. Et tunc aut
statutu imponit lf onus pbende et vale
in fauore cultus diuini ex i c significasti
de pben 4 in c vnico ut ecciasti bnfi
2 in c si pp tua debita de rep li vi. Aut
in ponit hoc omnibus ipi recepto ul re
cipiendo ut recipiendus ul receptus de
nouo teneat dare iuramentu ecce et
forte no valet p illud nole c exposuit
ꝫ alle. Aut subest consuetudo 4 tunc
si a laycis det clericis aliqd dic ut dixi
in c suam 4 c ad apluta sup eo si a
clericis tunc ad puata vtilitate clicoꝝ
non valet ꝫ in fauore cultus diuini vz

vbi tn̄ nō pressit exactō ¶ Et pot ee rā
tō dubitatis inter clicos et laycos qr
layci in dubio ex quo libe soluerit vīt
se ad hoc obligasse sub nōie cuiusqȝ oblōis
qm̄ oblatōi layci solent facere laycus
clericatus tpe sponsaliu de consē di i oīb
xamus sed secus vr in clicis qui recipiūt
i canonicos qr tūc nō cadit illa presūpcō
oblacōi z sā qr nō in c nouu gens ſ̄ de
deci qr nō Sequit Siquis

Si quis.

Qui ordinauit aliqȝ sub pmis
sione de nō petenda ab ipō pro
uisiōm ptriennium a collatōe pntator uō
ab execucōne ordinu ptriennium suspēsi
sunt Ordinatus uō ppetuo sit suspensus
ab ordine et solu p sede aplica cu eis dispe
satur h d ¶ No pmo qr consēns ordine
symoniace est ipō facto suspensus a collōe
ordinu z ordinatus est eciā suspensus ab
ordine sic symoniace recepto ¶ Tº nō qr
cu symoyce ordinato solus ppa dispēsat qr
intellige qn̄ et ipe fuit symoniacus ut
qr ipe dedit pecuniaȝ ut aliud tpale secus
si eo ignorāte aliq pecunia data fuit ut
in c de symoniace et qr i nō ſ̄ e ¶ In
glo i i nulla inducit oblōm. Aduerte
qr glo tangit vnū de quo in tepo ulla fit
mencō s an ista pmissio valeat et con
cludit qr nō etc si interuenit iuramtu
ſ; gl in c si epi de pben li vi dicit quod
ex post facto vz illa pmissio seu renun
ciacō qr michil petet ab epō vel a pntā
tore nam sic quis pt renunciare bnfiº
ito et huic obligacōne canonice cu suc
cedat in locu bnficij vn̄ q i qm̄ piculosum
ſ; renunciacō facta ante ordinaciōe
nō vz qr est symoniacu ut hic hᶜ dan
puto vm̄ vbi nō interuenit iuramtu
qr hᶜ pactu tamqȝ de turpi re nō valet
ſ; si interuenit iuramtu tūc nō puto
qr ille ordinatus nō possit aliqȝ petere
cōn iuramentu suu qr quo ad eu iura
mentu pt suari sine intitu salutis et
ne ar c debitores deuit ut vbi ex hac
rōne tenet iuramentu z nō simpx pro
missio ſ; ordinator ul pntator nō pt
sine pctō cōtūte illius obligacōis desistere
quo mīq illi ordinato pindeat qr quo ad
eu nō pt suari sine interitu salutis etne
¶ Nam iste hanc remissioz acquisiuit symo
niace ig nō pt penitere n̄ renunciet et
resignet omīqȝ utilitate inde secuta ut i
c de hoc ſ ſ̄ eo et in c in quisicōis de
actu in pn̄ ¶ Ang̃l ii in si ex hac glo colligit
dne lct pmā qr hic nō ppe fuit comissa
symoª io fit hic suspensio tn̄ ptriennium

Nam hic nō interuenit aliquod pcium
uel remissio obligacōnis iam nate z hāc
lct finaliter tenet pmo dicens qr hic symoª
non fuit comissa in ordie ſ; in constitucōe ad
ipm ordine Nam z ordinator volebat or
dinare z ordinatus ordinari nullo dato si
aute ipe committeret symonia in ordie or
dinator ppetuo esset suspensus nedu ab or
dine symoniace recepto ſ; etiā ab aliis or
dinibus i q i reperitur z dixi in c ptias el
ii ſ̄ eo ¶ Et ex hac lct infert qr ubi etiā committi
symoª indirecte in ordie ex quo est comissa
in constitucōe ad ipm ordine nō dispensat
alius nisi ppa ut hic pbat in tex qr est con
id qr dixi in c ptias el in ſ̄ e nisi dicat
qr illud pcedit qn̄ ignorant quis cetessit
hic qn̄ scient nam nuq peccat q peccat
p ignorantia de pe di ii sciendu ¶ Tᵃ lct
tollit i et hoc intellige et fuit additū q
restringit hoc c ut heat locu qn̄ crime e
occultu secus si esset manifestu z hāc lct
tenet osti et etiā tenuit Inno lz pgª muta
uerit et archid xxxii di vm̄ ſ; pma lct
nl plus plz qr in veritate ordinator cu
haberet libera facultate nō ordinādi nō
fuit aliqua cupiditate ductus ad ordinādū
ſ; tn̄ voluit euitare dampnu quod inde
posse consequi sit et ordinatus nō tende
bat ordine emere ſ; voluit suare indepn
nem suu ordinatore et io nō dent puni
ri isti adeo sic illi qui directe committunt
symonia Nam pena dz esse comensura
bilis delicto xxiii q i afferamus z in c
quesiuit de his que fi a ma p te c Nec
ob c veniens el i de testi lz eīn obligacō
ibi iam nō esset orta ut dicit hic Jo an
tn̄ hoc fuit cōm respcu pntandi ſ; respcu
ecclie obligacō erat orta z illi procurām
nō solu volebant suare indepnes ymo
qr debitu erat eis remitteret epūs illa pntācōe

Mandato.

Habet duo dicta zm i et resignacōe
Et ppt breuitate et lecturaru varietatem
aliter nō sumat ¶ No pmo qr appellōe
monachorum veīnt abb et cottidie solz allegari
adhec ista decre qr p abbatia nō desinit
esse monachus ¶ Et p hoc dicit Jo an ſ̄ i pro
hemio i pncipio qr apploe scolarium veīnt
eorū rector qr p rectura nō desinit ee
scolaris qr nota ¶ Sed cōn pmu dcm qr
de c si de pben vbi applōe bnficij nō ve
niunt rectorie ul dignitates z tn̄ nō de
sinut ee bnficia ad ide c sedes de rp
vbi exppss superioribus inferioribqȝ ad
iecta cla tpali nō veniunt supiores ¶ Jo
dicit hic pmo multu stricte qr hᶜ c p
cedit ¶ Vbi agit de salute corpm monachoru
ſ; in cōn vsat adiu io erat fienda stricta

interptato. Et ex hoc sentit Inno q in
dispoe odiosa appelloe monachoz no venit
abbas. Osti dicit q utroqȝ tn est consi
deranda intento scribent d' v sic̃ ⁊ intel
ligentia et intento ppe fuit hic ut isti
saluarentur cur ergo idem intellexisse
de abbibȝ eade roe ul sm Jo an pt di
ci q dispensato est stricti iur et odiosa
quo ad illos cum quibus dispensat sed
quo ad illu cui concedit facultas dispen
sandi psonis no exppssis est large inter
ptanda qr quo ad eu vr bnficiu q dcm
est no.le ȝ non in hoc psistit sed simplicit
dicit q plus sibi placet pcedens solucio
d anto tenet q cum in dispensacione tu
sit stricti iur non venit abbas appelloe
monachoz ȝ hic lo comphendr qr ppa
hic se retulit ad consciom concilij vbi
tex loquit tam de platis qm de subditis
ergo hoc mandatu iur excutum dȝ itelli
put loquit ius interptatu ad hoc q he
in auct de filijs an dota istra nat § i
ȝ recte licȝ hoc dcm sit vm in se tn non
congruit huic lre qr hic ppa se retulit
ad consciom gnalis concilij no ut dispen
saret cum omnibus ibidem contentis s
mutatis locis prioribus et inferioribȝ
assignatis. Item Jo an ȝ in pheio sentit
q in dispoe odiosa appelloe monachoz ve
nit abb ȝ con pgᵃ sentit parchid i c
i de sta regu li vi. Breuit concordado
sit distinction q i ma odiosa nuq appelloe
monachoz venit abb p hoc allego tex sinᵉ
i sili in c statutu de elec li vi iucto c lȝ
cano c ti z li vbi habetur q appelloe ecce
prochial i ma odiosa no venit eccia
prochialis collegiata qr hȝ qualitate
collegij vltra prochia. Vnde lȝ sit p
rochialis tn habȝ illa qualitate colle
gij sup prochia ita in sili lȝ abb sit et
monachus tn habȝ qualitate ult monachos
et lo i ma odiosa no dȝ comphendi et
idem dicem in rectoe scolaru ut i ma
odiosa no venit appᵒᵉ scolaru peande
com Et fa hᶜ dcm sinᵉ ad statutu qd
ponit scolare deferente arma uel ad
faᵈ ut no comphendat rectore. Si no
ma no sit odiosa et tunc si puisio est
fienda pipm abbem ut qr mandatur
ipi abbi ut posset absoluere monachos
suos z tunc no comphendit ut no Jo de
lig in cle attendentes de sta regu fa i
ar c si dem sti aut puisio est fienda p
aliu z tunc comprehendat abbas ar op tiʳ
co no in c statutu p all'. Et optie pbat
hic in tex. hic em agebat de salute coz
Et no q dixi q dispensato no e stricti iur

qn concedr in fauore illius cui dat ptas
q optie pt hic sm istu itellcm secus si hec
respcius ad psonas cu quibȝ est dispensaᵒ
fienda qr tunc dȝ fieri strictissia interptato
qr ois recessus a iure coi est odiosus ut
est tex in c i de fi psbi li vi et i c q dilcio
de consaȝ et affi et ita in obiᵗ defenditur
dcm bar i l ii ff d' v ob ubi dr q si dat
ptas alicui legitiandi filiu adulteriu sic
incestuosu potit ille legitimae filiu ad
ulteriu et incestuosu sil' qr i ma larga
sub simplici venit mixta ar l si ita ff
d li et postu Con huius dci bar tenet con
dot in c p venabile qui fi sunt le qr di
spensato est stricti iur ȝ pt dici ut sup
dixi saluado utruqȝ dcm q ubi dat ptas
alicui in cuius fauore dispensandi cu ali
quibus no exppssis tunc tamq pncipu
bnficiu est largissie interptandu et ita
sentit hic gl qm no et hoc tam pcedit dcm
bar secus vbi exprimitur psone cu quibȝ
dȝ fieri dispensato ut in c si cui de pben
li vi. Tngl si i ȝ secus vr in vsura
No ergo ex glo q vsurarius tene restitue
quicqd ex mutuo consecutus est licȝ nllm
pactu exppsse pcesserit ȝ dutaxat sola
animi affecto mutuatis ut qr no erat
al' mutuaturus nisi hiusset illa spem
consequendi aliqm utilitate lȝ secus i
symoniato mentali ut ex hac sola affec
tone no teneat restituere id q inde co
secutus est ȝ satis est agere pniaz de
mente prauata ȝ hec glo no reddit
com diuersitatis. Osti dixit cam dul
fore qr vsura est phita utroqȝ testo nec
ppa in eo pt dispensare ȝ symonia i bn
ficio e phita q consone ecce ⁊ i ea
ppa dispensat Et no ex hoc dco osti q
in bnficio no committit symonia de iure
diuino ȝ dic ut plene dixi i c i § e sed
hec soluco osti resp mittit multu hac lraȝ
ut no pcedat in symoᵃ de iure diuino
phita qr ppa no dispensat i utroqȝ testo
ut i q iii c ex multis cum si. Alij dicut
q hic lo no fit restitutio qr symoᵃ ppe
contmit actu exteriore ut vendicone
ȝ usura continet animu iux illud eum
gelij mutuu dantes z nichil sperantes
Et hec ro diuersitatis fuit abbis i c co
suluit de usu sed p hoc ut dicit Jo an no
reddit co quare vsura magis contenit
actu z aiᵐ qm symonia. Alij alr dnt
et variᵒ Jo an dicit q magis vulnatur
bonu caritatis sperare lucru ex mutuo q
ex bnficio qr in mutuo tu teneris magis
reddere tm de ȝ in bnficio tu consequeris
vtilitate sine aliq restitucoe. Item quis

Imq obligat

mus obligat ad mutuu q ad bn̄ficiu
concedendu qz ex mutuo mus leditur
mutuās s in donatione secus Itm i sy
monia mens vtriusq dantis et recipi
entis pt ee deprauata et io melior e
condico possidentis et in mutuo tm est
mens deprauata mutuātis io tenetur
restituere Sed aduerte qz iste rones
non concludunt si bn̄ ponderant Illa ei
vltia ro no est rialis qz possi^le est q i sy
monia tm sit deprauata mens vnius ex^m
qui contulit bn̄ficiu clico cum intentoe
psi^li consequendo aliquod tpale Ille clicq
liberalit ignoras intencoz qui i remunia
fecit aliqua dona epo certe hoc casu so
lum est deprauata mens vnius sic in vsura
z tn tex loquit indistincte illo ro no est bo
nu deat esse rialis procedentes et rones
no procedunt na mulitaret vbi qs cofferet
bn̄ficiu de suo qz tunc plus rinuat donando
qm mutuando secq aute ubi conferet spua
lia ad q tenet rone sui officij nec i aliq
grauat s ille qui mutuat pecuniaz pp a
cessat alucro q inde consequi posset si no
mutuasset ul ex mutuo forte consequi
aliqd dampnu d an adducit vna rom
valde gnalem z qm palia vba incidit
cu opi osti q in vsura quis tz con ius
diuinu et humanu se tene restituere
s in symonia tenet con ius humanu q
quide ius phibz tm exteriore s certe
id no procedit indistincte Na therezesu q
pmo commisit symonia i veteri testo
nullu pactu expsse fecit s ex sola ai
prauitate fuit a deo lepra percussus i q
i cito turpe Itm sic dicit euangelium
mutuu dantes ut Itm dr alibi in ysus
spualibus gratis accepistis gratis date
ad idem fa c tua s c Ideo inale pt red
di ro diuersitatis nisi dicamus illud i
dubiu in odiu usurarii qz si hs esset per
missu daret sepe ma signis ut sn pac
to soluerent vsuras uel dic q restingat
hoc c ad symonia ex consone cre ul
ut intelligat in restitucione et spe se
cundaria et no pma Ad hc ca tuc
tenendu ut ubi intencio fuerat pn
palis i inmineat restitucio

Ne prelati vices suas Kuberit a

Sup visu e d symo^a i gne scomittit nuc
de quada ei spe· s ne plati vices suas

Preterea·

Qui dat pecuniaz ut epale uel
alia iurdcom exerceat spuale offico
suo priuatur et sic conferens illud am
plius conferre no pt et canonice pu
etur h d pmo ponit excessu 2o punit
i pnti ¶ No pmo q iurdco epalis no
pt pcio vendi cu est quid spuale pro
hoc q no in c dectuimus de iudi et ide
dcm de alia iurdcone tpali no con dz
vendi ne subditi grauent ut in aut
de no impm s illud et in aut ut iudi
sine quoqz suff s n Lu fm hmo et
bsti ubi vendit iur^o spualis comittit
symonia secus si iur^o tpalis lz tale lu
cru sit con leges ut s dixi dans ergo
pecuniaz ut heat iuro tpale no co
mittit symonia licet alit rinuit peccet
ad hoc q no i c nemo de symo c i q i
i sn lz con vr udere gl in c px s limi
ta ut i dica ¶ No ibi decreto psupse
rit q constitutio antiquu iur declaratoia
apponens noua pena tm respectu pene
extendit ad futura z no ad preterita
contor c cu tu de vsur et c qm s c
px et c ad mia qz hic appoin noua
pena illo ca ¶ Sed con hoc et con tex
op de c i i c i px ubi impoint riuioz
pena rnof soluit hic pmo q loquatur
de obuencombus iur^o ibi aute cum
vendit ipa iurdco s certe hec so no e
bona qz tex dicit q exercebat iurdcoz
data pecunia que no dabat du taxat p
obuencombus qz Itm qz ipe obue
cones licite vendunt ut i c si i eo· Ro
soluit q hic appoin pena ipo iure ibi
tex loquitur instituta pns accusatoe
hec em solo no est bona qz hic pena e
apponenda et no est ipo iure in posita
ut pbat tex ibi puet et i admittat Na
ubi pena impoint p uerba futi tpis re
quirit sna ut dicit gl et bn in regla
i penis de r iur li vi et in c quisquis
de elect et in l in crimali C de iur o
iudi et ple dico i c si diligenti s de fo
compe dic ergo fm osti q illud c limitat
z supplet p c s Repone illo tex sic puet
offico suo i remoueat a clero s p depoz
et sic pdit ome officiu ecciastiaci et du
in fine dicit ptate amittat supple z ca
nonice pinatur ut i c px et pena ca
nonica est ut deponitur cu nota i fine
i q in c fi et pdit hoc offi^m conferendi
ut hic pma tn pena includit ise istam
¶ In gl n i i constitue zolaru de cama
et cato diuersitatis inter hunc casu et reli
qui est qz vicarius recipiendo selariu
vr locare opas suas ·No em dz qs sus
stipendiis militare ut i c cu ex officiis

de pstp sit et assessori constituit zelari
ut in c statutu § assessore de re li vi
sic aduocatus licite vendit procinium suu
xim q vii no sane sz in cau predeh qn
epus capit pecuniaz ab officiali tuc vr
vendere ipaz iuri oz nec tendit i grea
uame subditoz qz officialis ut aliquid
lucret ultra pecuniaz data p phas et
nephas inducet ad extorquenda pecu
nia et modica culpa facit grauiora et
sepe punit bursa vbi deberet punire per
sona ex hoc g multa mala pueniunt
ad hc tex i c prox ¶ In ead glo i ar con
dit q illud ar precedens no colligit ex tex
na pnt hre iuri oz no tn epale p q nunc
statuebat puri et an isti inferiores plati
citra epm heant iuri oz in foro contencioso
dic ut ple no i c ab eciaru platis d of
or et xi q i expiente et i c ai incuctis
§ inferiora de elect ¶ In glo fi i si sentit
hec glo q obuctones iuri oie tamq fructus
pnt vendi sz dicit pmo q no dent vendi
exercente illam iuri oz et bn loquit ¶ la p
connexitate videt vendere ipam iuri oz i
q m si pecuniaz sz alij fructus ecce pnt ven
di eciaq sm osti

Quoniam

¶ Ruatu est § c prox ¶ Et po ponit
excessum que expssa ca finalit pbz ¶ Ro
pena addit i si quis ¶ No pmo q vendi
tio tpalis iuri oz et eciam spualis tendit in g
iuriam sacerdotu et in subuersionem iudicioz
¶ Nam sepe ut dixi isti emptores iuri dicois
grauat subditos ut p fas et nefas extor
quent pecuniaz ~~unde qz~~ ¶ Item qz sub
uertunt iudicia qz sepe puniut res vbi
puniri deberet psona et sepe ferunt sne
con iusticia cis corruptis datone pecunie
¶ Vltio tolle epm puniri ex sola dissi
mulacone nam cu teneat ex officio suo
obuiare dissimulando vr consentire xliij
di c ephesis ¶ In glo i i cu iuri o sit spua
lis no gl nam phanc dcom maxie vr
velle symonia committi cu venditur
iuri o et tpalis q est con id q dixi post
pmo et osti § c i sz concordando pt dici
hanc gl precedere q iuri o tpalis habet
dependencia ab officio ecciastico na p pt
illam connexitate et dependencia commit
titur symo a ad hc q dixi i c consulere
§ ti ~~pox~~ ¶ Contraria autem opi precedit cu
iuri o est mere tpalis illaz dependencia ipius
ab officio eccia co ¶ In glo n i si osti dt q
ni duabz causis epus dat iuri oz ordina
riam pmo qn constituit offi le spuale i
pectuu uel ad tpus put sibi placz qui
ipse vicarius uel vice dns na vicarius
epi habz ordinaria iuri oz ut no i c sua
de of vi et i c pe c ti li vi et i c plerq
xx vi di ¶ 2o cas qn confirmat ul institu
it platu hntem iuri oz ¶ 3o cas pt addi
de quo in gl qn habz hoc consuetudo cum
sic ei consuetudo dat iuri oz ordinaria ut
i c contingat de so compe ita et pt dare
ptatem dandi iuri oz hanc poss et dici
q in duobus predcis casibus no ecclie
epus qui dat iuri oz sz ipa lex interueni
ente facto et ministerio epi ¶ Et an qualit
quis posset dare ordinaria iuri oz dic ut
no pmo i ca ab eciaz de off or i no
i l n ff de iuri o iudi ¶ In gl fi i si vel
dic sm Jo an q pena candita est pena
depoms al dapna cu no i sume et
dic ut dixi § 5 pmo Exercemus

Quam in quibus

¶ Rectore esse sub anno censu co
mitti no dz li d et pmo narrat cosue
tudine ¶ 2o prohz ibi nequid ¶ 3o cam red
dit i qz ¶ No ex fine tre q sacerdos i
rectore esse dz hre consideracoz ad p
miu eterne retribucionis no aut ad lucra
tpalia co tpalis pmoto sp querit tpalia
spualis uero sp querit eterna qz q natu
est ex spu spc est et q natu est ex carne
caro est Ideo quasi impo le est ut bonu sit
regime illius qui pecunia i acquisiuit
ut i q i principatus qz sedico extorsit ¶
In gl i i si vr h glo sentire q p pt ipedi m
rectoris epi debat sibi statuere vicariu
m ecia de hoc vi q no Jo an i c cu ex eo
de elect li vi et vide bo gl xxi q ii pre
pimq et tex i c extirpande § qz vero
de pben et gl in cle i de ex ces p ¶ Et con
clude q aut impedimentu est ppetuu ut
qz habz ecciaz curata anexa ecce cathe
drali et tuc dz ibi institui vicarius ppetuu
cu consensu epi de quo dt ut i palle § qz
vo ¶ Aut impedimentu est tpale et si est
ad tempus modicu puta ad vna uel ad
duas septimanas et tuc ipe pse pt sub
stituere vicarium tpalem ad hoc q no i
b c ptipimus ¶ Aut impedimentu e maius
et tuc dz fieri de consensu epi ut i palle
c cu ex eo et q i no et fa c pueit d app
¶ An aut possit licite clicus opas suas spua
les locare siue sit diues siue paup ¶ Et
an laicus dando re tpalem ecce possit
apponere condicoem spuale puta ut fiat
ei aduersarium ul ut fiat tot misse tractat h
pmo ¶ Et dot pont coit i c significatu de
pbe vbi melius cadit et dixi i c sua § ti

px et vi gl i palle c pnpim9 Sequit

Q Vereclam.

Q effructus ecclie subanno cesu
concedi pnt h d Et pmo poit
conductoris q̄rela 1o dat ei uidere i locz
¶ Illo rectore ecce posse fructus eccie sue
et omnes oblacones et obuentones locare
usqz ad septemu et non interueniente aucte
alicuius superioris q bn no. Exquo i fert
q concessio ad septemu no exigit sollep
nitate q solet et dz interuenire i ppetuis
alienacionibus // ¶ Illo locatore posse
compelli ad standu pryse contractu loca
na contractus a pnti sut volutary s exp9
fro uom l sic C de act et obli ¶ Singl i isti
no bn gl q nec dum transgressor iurati
s ecia fractor fidei possit priuari ecclia
sua Et idem no in c puenit de fideius
s an hoc sit simpx vin latius dica i c ad
aures q me ca et i c n de spon vi per
arch d xxii q v iuramenti ¶ Singl n isti
no gl q solz cottidie allegari Et pmo no
exca q rector ecce pot locare fructus
suos ptoto tpe per vite sue q ecia sentit
spec in concilio li et ost i c i de hiis q fi
a pla q si in su Sz an successor teneatur
stare cottu locacionis iuto p pdecessore
decedente ante finitu tpus locacionis multa
hic et alibi scribunt a vario mo dr s clarie
psequendo z capiendo opi efficatores ta
canonistae qm legistae duo pntx sut
uidenda pmu n uq successor in beneficio
teneat stare cottu mo pdco 2o quid de
alio successore Quo ad pmu distiguo q
aut locato fuit facta ad no modicu tpus
aut ad modicu pmo cau tuc locato tenet
Unde et ipemet locator no te stare nisi
facta fuerit in cau licito ut in aliq casuli
ppo illoz qui nont xii q ii i su et suata
sit solempnitas que dz interuenire i ppe
tuis alienacionibz adhc cle i de re ecclie
no et x q ii hoc ius porrectu i s ppetua
iucta gl et si ysta interuenerit tuc suc
cessor tene stare a si ecclia est lesa pt peti
restitucio i integru adusus contractu ut
i c i de rest i ite et i c ad meaz de re ecclie
no ali Quot aut dr tpus longu dr coit
si excedit decenniu na ex tali contractu vr
alienare vtile dmu pdeo dz interuenire
solempnitas consueta i ppetuis alienacioi
bus ut in iuribus p alle 2 s a c nulli de
re ecclie no ali Si uero locato est facta ad
modicu tpus et q dr modicu est arbitra
riu s coit dr usqz ad decenniu ar hic et
no gl i c de i de re ecclie no alie. Et tuc
aut erat clicus no habens amistracione

ut est simpx canonicus a no tn successor
stare contractui q no pt canoicus seu
alius no hns amistracoz obligare bnficiu
suu ultra tpus vite sue Nam dat sibi
pbenda ut inde viuat et sic equippat
vsuario et vsu fructuario sm oez opi
Unde no habz obligare successore sic
dicimus in locatione facta p vsu fructuariu
ut in l siquis domu ff locati et hc viz
nisi ex ca ro li et interueniente aucte epi
ad maius tpus locatio facta sit tunc eni
successor te stare q tunc ve facta ab
habente amistracoem ~~ut~~ est plebanus Aut
uel alius rector curatus a tuc aut lo
cauit noie ppo et no tenet successor sta
re contractui Et siquid pceptu fuit pq
mortem pdecessoris ante bnficiu col
latu pt iste successor pete ab herede
locati uel et a conductore q fructus
puenientes post mortem a an colla
tom reseruantur successori ut i c rela
tum de testa et in c pnti de of or li
vi. Si uero locauit noie ecclie a tuc
coiter distinguit q aut in vtilitate
ecclie z successor ten stare Aut in utilit
et tunc aut fuit suata solempnitas q
solet interuenire i alienacionibz et
successor tenet stare al secus ar c ii de
pca z in c ii de re pmuta Sz d meus
Cardinalis fran de zambe Cardina
lis Florentin9 nuncupatus tenuit q
ex quo hebat amistracoz licet solus
locauerit te successor stare contractui
s si pluit vltra tpus vite illius e sibi
imputandu p hoc l tutele ff de ann
tu ubi te pupillus stare contractu
in ito ptutorem qi velit dicere q p
lico facta ultra tpus vite illius non
pndicat successori s contractus tenet
iucco iure Et certe ille ca9 satis est du
bitabilis et doc coiter tent pmu ut
si no utiliter fuit fctm no tn successor
stare contractu s posset pmu dicit
q aut appent contractus fuit i ictus
in dampnu ecclie et no tn successor sta
re et sic procedit pma opi q no hz
ptatem deteriorandi condicom ecclie
ut in c ii de dona aut appent contrac
tus videbatur i ictus in vtilitate ecclie
et tunc tenet contractus s ptextu lesio
nis poterit peti restitucio i integru ar
c i de rest i integ ¶ Sz con pdicta ob
l emptore C loca vbi emptor rei
locate Et sic successor no ten stare co
tractui locacionis facte p pdecessore

ſz illa l loquit in ſucceſſore ſin^ri^ et ideo q
no hiut amiſtratom reſpctu ſucceſſoris
ſz nos loqm in ſucceſſore vli et ideo qui
habuit amiſtratom reſpcu ſucceſſiois
Item locatio eſt ſta nōie ecce et ecia
iniquo morit de rep ſi ſtaſe li vi Et
hoc quo ad pmu membrum Quo ad 2^m^
membrum quod ut volz in alio ſucceſſore
quam in bnficio diſtingue q aut eſt ſuccor
vlis ut hes et tē ſtare locatoni ia fcte
p defunctu ut in l viam veritatis C
Loca Aut eſt ſuccor ſin^r^ et tūc aut no
habz plenu ius in re ut qz nuſqz fuit
in poſſom illius rei ta rei ſuade et
tūc tene ſtare locatom iam fcte ut i
l in venditone ff i ff debo aut iudi
pos aut ſuccor hz plenu ius et ſi colo
nus hz ius in re et tē ſucceſſor ſtare
illi gctui ut l i et q l no ff de ſup
fi et l i et ii ff ſi ager vectig et no
i d l via veritat Et p hoc dat bona
cautela conducti aliqua re ut pro
obſuantia contractus recipiat obligo
om bonorum ipius locatoris na cu ha
beat ius in re locata pro obſuacia co
tractus no pt expelli p ſucceſſore et
ſin^re^ q no Si uero colonus no hz ius
in re et tūc aut p decceſſor qui locauit
no hebat plena amiſtratom reſpcu
illius rei ut eſt uſufructuarius l heat
amiſtratom plena reſpcu uſufructus
no tn habz reſpcu rei et tūc ſuccor no
tē ſtare illi contractui ut in palle
l ſi quis domu Aut hebat plena am
miſtratom reſpcu rei et etiā reſpcu
ſucceſſoris et tunc tē ſucceſſor ſtare
contractui Et in pdio dotali locato
p maritu conſtante mrio ſi em ſoluit
mrio an finita locatom uxor tē
ſtare contractui locatoms qz ut dixi
maritus hebat plena amiſtratone
reſpcu illius rei et etiā reſpcu uxoris
ut eſt tex no in l ſi filio ſ ſi vir ff
ſolu mat et idē dom eſt in pupillo
ut teneat ſtare contractui fco per
tutore ut in palle l ſi tule, Aut p
deceſſor hebat amiſtratom reſpectu
rei ſz no reſpcu ſucceſſoris et tunc
ſucceſſor i dmo no tenet ſtare illi
contractui ut l emptore C Loca
ſucceſſor uo in admiſtratone tenet
ſtare ſi rite contractus factus e et
de hoc ultio plenius tetigi i priori me
bro et de hiis p bar in palle l ſi
filio et p alios i p alle l vias vitans
et i palle l emptore Item gl ſi i ipe
obuētones ecclaſie no bn gl iuxto tex
q no ſolu poſt locari pdia eccle ipius
ecce ſz etiā iſte obuentones ecce ut
ſit quitqz obueniat ecce cedat gductori
et dt hic oſti q layco no pt talis con
ceſſio fieri ut i c ii ne cleri vl mo et
remittit ad ſu huius ti et i lz q et lay
co pt fieri dumo ipe ponat clicu lo
co ſuo pro obuentoni ecciaru collande
ne contingat laycu aliqu ſpualitats
attingere q no na poſſet pſumptuoſe
accedere ad altare qui fuit oblatones
vel decime deferuntur vl quid ſile
In ea gl i ſz ro point ne videtur pro
hita Unde pma et 2^a^ dec^e^ faciunt ad
pma pte Ipe 2a no facit ad 2^m^ pte
Et iſta ultia excipitur a mā et pho
ne aliaru et io fuit hic poita

Nec magri aliquid exigunt pro licentia

Sup viſum eſt qlit ſpualia recipi
ul concedi pcio no debent nunc ſubmitt
de quibuſda hntibus inſtar ſpualiu ut
de magris et de licia docendi ſc^z^ h^o^ cap p^m^

Quoniam

Jo an ſumat totu ti ſimulat p^o^
quo ad pma pte R^o^ 2° quo ad
2^m^ pte et h d totu ~~titulu~~ ti ſim eu ecca ca
thedralis et quelz etiā collegiata q ad h^c^
ſuffiat de aſſignare competens bnficiu ſeu
redditus unius pbende uni magro in gramatica
qui clicos unius illius ecce et alios ſcola
res paupes gratis doceat et eliget^r^ ap
lecto cu caplo ul maiori pte ipius quorum
negligetiaz ſupplebit ordinarius loci metro
politana etiā hebit etiā theologu cui fructus
unius pbende qui diu docuit miſtrent
no tn erit capitularis Et ſi ipa vtriuſqz
magro no ſuffiat puideat ymatico i alia
ecclia ſue ciuitatis ul dioc et ut poſſit ha
beri copia doctorum in theo^a^ plati a capla
mitte deberent pſonas dociles ad ſtudiu qbus
ſi pprii redditus no ſuffiant expenſas per
quinquenniu miſtrabunt doctores uero
quidiu docuerint et ſtudentes p quinque
niu recipiunt fructus pbendarum ſuarum Et hoc
quo ad pma pte R^o^ e pliventia docendi
etiā ptextu conſuetudis ul de conſenſu ul
pmiſſi ab hoc em pmiſſu remittit^r^ et ſolui

De magistro ne deponi .... plicari docen.

restituit ydonei ad legendum non debent
impediri in facultate et licentia obtinenda
et boni pastores officiis et dignitatibus prima
buntur. Et hoc quo ad 2am partem preterea pot
est quilibet docere per se summari prelatorum in
tellectu. Et ista prima h. d. in summa textus cathe
dralis prouidere debet magistro de beneficio qui clericos
ecclesie et alios pauperes gratis doceat et ven
dens licentiam docendi vel mittens dives doctore ad
legendum beneficio priuat h. d. In prima prouide
mandat de magistro. In 2a statim reprehen[ditur] ibi licet,
in penultima 3o penam imponit reddens causam in
qui autem etc. ¶ No. quod non dicuntur pauperes qui
possunt parentum opibus iuuari nam pater tenetur filium
alere et alia necessaria prebere l. si quis a liberis
ff. de li. ag. etiamsi sint spurii de iure canonico ut
in c. cum haberet in fi. § de eo qui duxit in mat.
Non enim refert an quis possit per se ut per
alium sed si non potest per se nec per parentes tunc
dicitur pauper dicunt tamen quis potest dici pauper
de quo dic ut no. in l. si constituit ff. de re. iu. ma.
et dixi in c. i. de aetate. ¶ No. in legendi et pro
ficiendi quod verbum legendi potest etiam ad ap
tari ad scolares dicit enim legere dum student
to .... et non magno iuuito et sic ne cle. vel
mo. et facit ad ista que nunquam habilitatis
ad studendum in aliqua facultate possit in ea le
gere et doctorari de quo per Jo. An. in re. a
tu quod de re iud. li. vi. in mat. ¶ No. nemi
debere legere non petita licentia coram magistro.
¶ No. quod cuiuscumque ydoneo non est deneganda
licentia docendi quod est contra summum .... alios
doc. in exente .... ut quod adest magna co
pia magistrorum et vnus impedit per alium, ita
.... re ca attendenda est § de aetate et
tum dilecti. ¶ No. ibi fructum sui laboris
quod beneficium de fructibus laboris ex eo con
uenit fructus beneficium ergo non defertur
titulo sed tutela tutori quod tutori est onus
sed clerico est fructus laboris ex quo enim ser
uit ecclesie debet viuere de redditibus ecclesie ut
in c. cum secundum de preben. etiamsi sit diues in proprio
dummodo auare non thesaurizet ut no. dicit
Inno. in c. ex parte § de preben. Vnde ad sciam
et habetur ressponsio in tollende beneficiorum ut
plerumque prouideat litteratis quam ignaris ut
in c. de multa de preben. et in c. fi. in eo. ¶ In
gl. in vo. magistri in fi. Item potest dici magister quasi
maior ibidem ut dicit gl. in cle. ii. eod. Sed
apud ytalicos in iure canonico et ciuili
appellantur doctores. In artibus vero magistri
appellantur. ¶ In gl. in vo. consuetudinis ibi
quod symoniacum reputatur. No. bene gl. maxime
in dicto quod non pro illa doctorum quam habet dicitur
inferetur quod non stricto modo committitur

symonia sed largo modo quod patet. ¶ In gl. in vo. q.
sit ydoneus ibi et dicit quod multe qualitates
requiruntur ad hoc ut quis iudicetur ydoneus
in docendo primo ut habeat practicam doce
di. 2o ut habeat facundiam docendi. 3o debet
habere subtilitatem interpretandi. 4to copiam dif
ferendi. 5to ut sit approbatus ab habente pota
tem hec omnia probantur in l. vna C. de
pro. qui in vrbe constan. li. xii. iuncta
l. magistros C. de pro. li. x. Et debet ne du
scientia sed etiam moribus excellere et se adap
tare ingenio audientium vm. q. i. op.
Et ex hiis videtur inferendum quod scolaris
legere non potest sed dic quod in veritate non potest
legere ut alios doceat nec possit cathe
dre doctorali et sic dicet se doctorem et
non esse quod tenetur pena falsi l. eos ff.
de fal. sed bene legere ut ipse addiscat et ideo
in aliquibus locis lecture statuunt scola
ribus potius ut doceat quam ut doceat
et ut se assuefaciat. Nam nullum prestat
quis in docendo alios vix illud discere
si cupis doceas sic ipse doceris. Ita stu
dio tali tibi proficies atque sodali et no. isti
vers. in l. vnica C. de excusa. artif. et vi
aliud sum Jo. An. in p. all. l. Sed cum quod licet
primo tempore approbationis habuit doctor has
qualitates sed postea est factus inutilis debet
degradari ut in l. consinaticos C. de pro.
li. x. fa. l. ut gradatim § reprobari ff. de mune
et ho. et in l. sed reprobari ff. de excu. tuto.

Prohibeas.

Pro licentia docendi nichil exigi debet
uel promitti et ex actum restitui
et promissum reddi debet et negligente inferiori
prelato ad magistrum constituendum debet supplere
superior h. d. et sunt duo dicta 2m ibi sane.
¶ No. quod cuiuis loci supplet negligentiam aliorum
prelatorum nedum in conferendis beneficiis sed
etiam in instituendo magistrum in corpore ecclesie. ¶
No. ibi quod magister debet esse prudens et discretus
sed dic ut dixi § in c. ex. Et debet quero nunquam possit
se scolaris obligare ad ministrandum subiecto
doctore doc. tenet contra quod non. Nam virtu
tis promissio cum multum valeat affectio
doctoris et modus tradendi. Vnde facilius
data etiam paritate scientie quis proficit sub
vno quam sub alio fa. l. i. § primo de ff. de
sa. et exor. Numquid autem doctor com
mittit vsuram mutuando scolarium pecuniam
ut intret sub eo qui al. non erat intraturus
dicta in c. in ciuitate de vsu. ¶ 2o quero
numquid exigens pecuniam a clerico volente
ire ad studium pro licentia tradenda committat

ſymonia ſimo q no licet maleſaciat
ſ hoc vr ſentire coñ p no i c pe ſ e ti
et ſa c ad maz de ſymonia et ſatis
poſſet dici hoc eſſe gi ſymonia z no
ſtricte ut no ſiut ſ c px i ſili ¶ magl
h iſi ſdem ſimo du tn iſte qui ſoluit
ſit ydoneus. Nam dixi q r ſpai recipi
entis ſiut commiſſu cine concuſſionis
tn p ſuperioritate exigit hanc pecuniaz
quaſi ab inuito ſa i q i iubemus z c a
concuſſionis no tn ſim eu committitur
ſymonia tu no ſit officiu ſpuale ſ con
liz vim ſ c i ſ pt dici ut dixi i ¶
magl ſi ibi decoucez p c nulla vr ſ ſil
ſentire phanc alle z q iſti plato dat
tpus ſemeſtre ad inſtituedu magiſtrum quo
lapſo devolvit ptas ad ſuperiore ſit i
bnficialibus ſ Jo an et coiter alij teñet
h c eẽ arbitrariu. Nam collato beneficio
eſt ppetua. Jo datur datur tm tpus e-
rit ergo arbitrarium et dz ptede momito
ad hoc q nogl i c ad aplice d re iudi
li vi et no i c expte decoucez p. Et
no bn hoc dem q vbi no pfixo tpe
devolvit ptas aliquid agendi ad aliu
pp negliaz dz ad conuincendã negliaz
monito ptede q no

Quanto.

Procliua docedi pecunia
exigi no dz et ſi h c heat con
ſuetudo h d ſimo point ſitm damp le
zo pena oppomit ibi E ii no. No ibi et
dignitate affirmat ar q doctoratus
eſt dignitas et contra q hẽ in prohemio
C ibi magiſteria dignitate. Ille tn tex
poſſit intelligi ut no loquitur de docto
ribus ſ de hijs qui in quibuſda eccijs
conſequuntur certu bnficiu pp officiu
docendi et appellatur magiſtri ſcolarium z
in quibuſdam eccijs reputatur dignitas
pls ſa tex i de veis extirpatis w bar
tn in l ex eo ff de inuti teſta vr con
cludẽ q neq miles neq doctor dicat
hre dignitate ſ ad dt i l ſi C de iudi
vbi concludit in dcu no poſſe eſſe
doctorẽ cum doctoratus ſit dignitas
dequo et p eu i phcio ff. et in l
i C de novo codi topo. Et ſatis pt dici
q doctor ſolu leges in continenti cum
incipit dicat hre dignitatẽ maxie qz
habz a lege iurs ordinaria ſup ſcola
res ut in aut hita C ne ſi p paret
ſi continuat lec p xx an acquirit ma
iorem dignitate ſ comitatu ut i l vna
C de pſeſ q in vbe conſtan li xij. Et

exhijs infero q doctor z maxie qui
diu legit eſt pferendus militi qui in
veritate nulla dr hre dignitate ut no
bar in pallã l ex eo et maxie loquendo
de militibus nri tpis qui no ſiut vere
milites ut no i l i C de re mil. et fac igno
ſ turba doctorũ et in quibuſda locis vr
ſens inopia facit eos contemptibiles ut
in ſimili dicat tex xc iij di q legit. Qlt
pt adduci iſte tex i au pilla opi q in
quolz loco ſeu in qualibz ciuitate pnt
conſtitui ſtudia locorz lrazp et no tm in
ciuitatibus regalibus dequo tn no in
phemio ff. et plenius dico i c tue
de cle no reſi. Magl pe inſi. Et idem
tenent coiter doc. na ut dixi ſ c prox
ſi tis cu alio pficeret qui cu eo forte pp
repetitudme legendi no pficit. Et ille
pfectus impedire no dz.

Quia nõ.

In qualz kathe
drali ecclia vel
alia in facultatibus ſufficientibus
dz a plato et capło vnus magr eligi cuius
redditus vnius pbende dent aſſignari
Jn metropolitana dz eligi vnus theo
logus et ſi gramaticus et theologo de red
ditibus ſue eccie et gramatico faciat puide
de aliqua eccia ſue dyoc vl pvincie
h d ſimo point antiquum concilium qd
2o innouat z ſupplet ibi vni. Q. No q no
ſolu in cathedrali eccia ſ in qualz colle
giata dz inſtitui magr dum tn ia eccia
ad hoc ſit ſufficiens duo q rerſentur
ut i eccia inferiori inſtituat eccia
magr ſ q ad hc ſufficiat et q ſit colle
giata. Nam ex quo tex dicat illu eligẽ
dum p platu et caplm eẽ ſatis
innuit h c debe fieri in eccia colleg
iata. Et hodie eſt pmiſſu ut et i mona
ſterijs etis magr inſtituat qui doceat
monachos in primitiuis ſtijs ut ſit no de
ſit opportunitas malijs pficiendi. ut
in cle ne in agro de ſta regu no q ſolu
monachi dz gramaticus inſiſtere ſ etia
in alijs principalioribus ſtijs ais tn no
interdictis ut ſatis innuit tex i d cle
ne in agro et ide pt xvi q i c ſit vnic
et c ſi clericatus. ſoli jeronimus hortat
monachu ut longo tpe ſtudeat qui poſt
modu poſſit doce. Et ex hijs infertur
ad q magr monachus ſeu alius religioſ
poſſit aſſumi i magrm. Et pmo ar q ſic
q no p c monachi xvi q i vbi dr q no
habz officiu docendi. Itud hoies diſſoluis
pfeſſionis no ſiut coniugendi xvi q vij

in nona et i cle. i de elect. Item ob tex
xvi q i no pt ubi dr q no pt insiste
pnt diuinis obsequijs et monastica di
stricte regla tenere. Sz hijs no obstantibus
concludit oste et pg cu Joan q aut se
ingerit et repellit aut assumitur p humile
ptate cum licia sui superioris et admittendus
est p t doctos et c moderamine et c no
multi xvi q i ubi pz q si promouetur
ad etiam statu licite predicat et oia sacra
ministrat. Itm si promouet ad hoc officium do
cendi q redundat in utilitate totius ecclie
ubi ut i c si i eo ubi pulchr tex. Hoc ob
inia i con all. Ita c monachus lo qui no e
assumptus ad officium p humile ptate sz c
nona loqt de contraria pfessione sz h oms
ingri tendunt in unu sz ad docendu. Unde
eoz studia no sut diuersa. Ita videmus
q in ead diui uniuersitate sut diuersoz corpu
diuersa gna et hoies et dr sap sciaz faciunt
unu corpus ut videmus in canonistis et
legistis. Itm in clericis et layais qui con
stituunt una uniuersitate corpu studii no
ob c no pt q eod tpe no pt insiste dr
sz indiuersis temporibus sic et vi gl no i d c
no pt que pulchru tex dic q cu religiosus
promouetur ad etiam statu no tn obser
uare austeritate regle et tn ingr pstat
doctor vli esse in legendo q simpr auaty
i sacramentis ministrandis q satis euidet
colle i d c tn ex eo de elect li vi ubi pp
studium capescenda dispensat ad curato ut
p septenniu possit se absentare ad ide
i c prox si ergo religiosus pt pmoueri
ad curam fortius ad officium docendi et maxe
stiaz que in se habz pietate. ¶ In gl i. i si
dehac ma vide gl bo gl i c de quibusda
xxviii di Gof hic tet q doctores iuuenes
nouit incipientes lege no dz facere collec
ta q potius docet ut doceant et initat
anqm intent. Osti dt q si doctor no egz
no dz collecta facere sz si eget est adim
tibus sua necitas releuada dicit tn se
nuq fecisse collecta p sui sustentatione. D
anto concludit q nouitij no exigunt col
lecta. Antiqui vero quibus solarium con
stitutu est a scolaribus illis loci uel a
paupibus nil exigere debent nec eciam a diuitibus
nisi egeat sz si non e eis constitutu so
larium tunc pnt a diuitibus licite pete
Ego alit concludem hanc maz reulz q aut
est in loco consuetudo ut fiat collecta a
no pmo tam qntuncuq sit solariatus pt
collectam facere sm consuetudinez q qnqs
simplr conducat seu cu alis conhit uor
semp contrahere sm consuetudinem

loci ut l q si nolit § q si mancipia ff
de edic di et sa q no bar i l nemo e ff
de duo re. Et paupibus tn no puto aliqd
exigendu ar xlvii di c sic. Ho tam qn
no appareret de consuetudine et tuc subdistinguo
uos qr aut inqro pudet de bn sito put
hic dr et iste pt a diuitibus no tn ele
tis illis esse pmiu laboris exige q
hoc bn sicuti tn constituit pcliue illis
esse et alijs paupibus ergo alios gratis
docere no ten. Et in hoc tam silucit dem
huius gl. Aut constituit doctori solarium
de puplico put hodie constituit i ytalia
i studiis gnalibus et tunc puto q nec
pete pt etia qntuncuq diuitibus qr so
larium ei statuit no solu ut doceat i di
ciuitas sed et forenses. Undecuq psiti
stentes ymo studia solent eligi potius
ut confirmant forenses q pp indige
nas no ergo solarium q hodie pficit
est ita reste ictu ad certas psonas sicut
puisio huius c. Et quo ei simplr condu
citur ad legendu dz legere et quoscuq
docere alio pmio no exacto, nec obs
diceretur q hec selarium succedit hodie
loco puisionis huius c ergo dz eod mo
conferri ar eoru que no. Immo i c ex
rone de app et l fon C de adro diuersi
iudi que singlr dt q selarium hoc recep
tio p aduocatas aptibus succedit loco
selarij q percipiebant olim a puplico
Ideo dz censeri eod iure ut sit quasi
castrense qr dico q in veritate istud se
larium no succedit in loco puisionis h9
c ymo diuersa e ro in vtroq. Nam hic
puidet sicut tene paupibus et clericis illis
ecclie et de diuitibus se no impedit xvi
q i videtes sz hodie selarium statuitur
doctoribus ut studentes confluat ad ciui
tatem ea bonificanda et amplianda
et famosam reddenda, quero plus ven
diat sibi locu in diuitibus q paupibus
¶ In gl si i si expectet quousq vacet
Hoc hic concludit, alr q donc vacauit
pbenda deu canonici gtribuere de suis
pbend ar c si de hijs q fi a ma. Cre
dem q hc possent et deberent fare si
eis sup sunt redditus no tn vigore
huius constitonis qr ista constituco inte
dit ut puideat ei de pbenda ecclesie
et no de singulis q innuit tex dii dt
q pp adeptoem istius pbende no efficit
canonicus precedit ergo decisse gl q ad canos
hanc c sz dem doc precedit de honestate
et sm q he i d c si. In ead gl i mediu
pt expectare et p hoc ultis est tex i c
si tibi concesso de pben li vi. ¶ Et insi

gl osti dicit q lite pt intueire het
patio q h sia est quid spuale z spua
le licite commutatur cu spualib ut i c
adqones de re pum q satis plz et fac
ex symoniace s de symo

Super specula

Prelati et capla scolares do
ciles ad studiu theolo transmitte tenet
qui in absentia reddituu pbendarum suarum
et bnficiorum p quinquenniu integralit
pcipiant Et si ipi redditus ad susten
tacoem studij eis no sufficiat dz platus
cum caplo eis pvidere In gl i verb do
docuerint integre pcipiant fructus
suorum bnficiorum h d pimo ponit statutu
antiquu q 2o addendo corroborat i
statuit ¶ No q deputandi ad studia
licarum dent esse dociles i apti ad addi
scendu Nam no omes hoies sut igeia
apta ad studia licarum Nam obstante na
nichil docet in hac uita Unde no e
contendedu con naz si quisq ad stu
diu mancipandus e put pati ingeniu
ipu z natura sua expostulat ad quod
multu deberet attende pentes scola
riu ne se et filios i ambo sumptibg et
laboribus vexent ¶ No q p sciam
quis acquirit etnitate et ppetuitate
in hoc sclo Unde dr doctores fulge
bt splendor firmamenti q sic splendor
firmamenti suis radijs illuiat tota tra
Ita uiri lrati sua scia illuiat mundu
ut manet hita C ne si p pre z dicit
splendor firmamenti q sicut firmamtu
semp manet ita uiri lrati sp manet
p memoria prisce scie z q instruunt
a multos discipulos qui merebut aste
dere kathedra z conseruare fama sui
doctoris ¶ Tenetur eni scolares i qntu
pnt defende opi sui doc sic fecit iur
consultus i l si tn ff de arbi ¶ h no q
nuq amplius pmilegiu hnt docetes qm
addiscentes q docentes qui diu docuerit
pcipiut inabsentia fructus suorum bnficiorum
s addiscentes p quinquenniu tm et e ro
q i quinquenniu psumitur q bn deat ee
pvectus Unde ultra illud tpus non
vr excusandus p studiu s doctores in
docendo semp promouet Utilitatem
ce plis ¶ Volens q insistentes i scia
capescenda diu laborare ad pfectu cere
colis fa c m ex co de elec li vi ¶ In
gl dociles i i habiles ad docendu dicit
Jo an sup tex q melius dicet dociles q
scia est docibilis homo aut docilis Et
aduerte q gl intellit q isti dz esse
apti ad docendu alios s pot intelli tex
de aptis ad addiscendu q de scolaribg
loquit z no de doctoribg uel posset di
ci q debent esse apti ad addiscendu
et pga cu fuerint edocti ad docendum
q mittuntur ut possent alios docere
Et insi gl hoc pt pcedere in hijs qui ia
fuerut electi s no electus no vr facul
tas aliquid petendi s iudex ex officio
suo dz compelle platos ad mittendu
dociles ¶ In gl i v° p quinquenniu i si ¶ No
pmo ex gl q maiori tpe dent esse i
studio illi qui pga volut alios docere
q debent esse in studio illi qui pga volut
alios docere q dent esse mg pvecti s
quo ad terminu gl pt sic impugnari q
cum mittant hic dociles cuiq psumit
ipi in quinquennio qm alij in duplicato tpe
q ingeniu supplet tpus in bn studentibg
ut dr gl i c cu ex lris de csf i i tc Et mens
lre videat illa ut docetes pcipiat fructus
qm diu docuerint n ex ca sm doc renu
centur ad cetiaz s scolares siue sit insi
si siue no hent hoc pvilegiu p quinquenniu
Nam de ciuitate p quinquenniu dz detinare
omnia prodentia insi ea q hent spale
deciuatone docentes eni hent h sua
deciuacoz q qm diu docuerit zc et io
no deciatur p clam tpale insi poita
ut i c cum dilecti de dona et q i no
Et sic no ob c in quisitoni all in gl p
con ¶ In gl in v° decima insi pt dici
sm doc q si est contento inter platu
et caplm an transmittendi sut dociles q
tunc expectanda est lima supiorum Et
isi gl qro qui gaudeat h° pvilegio
Et io dr hic osti z coit alij doc q studetes
in theologia in studijs gnalibg no aut i
villis seu castris ut inele tue de cle
no resi Itm no sufficiat morari i studijs
s q dent opaz ut addiscat xvi q i gnia
liter et lz opz diuertat ad curia roma
in thilos gaudent tli pvilio ex quo hent
alim redeundi de pe di i diuortiu Ite opz
q ne du in scolis s et in domo studeant
in theologia ut dicit osti si quis audie
rit in scolis i theoa et pg reditu scolaris
hret baccalariu in domo sibi legente
ius canonicu uel ciuile no gaudet h°
pvilio Et p hoc consuerut hic doc q stu
dentes in iure canonico no gaudeat h
pvilio ut pcipiant fructus bnficiorum i
absentia s con tz archi in c ij de pvile
li vi et in c quibusda xxxvij di q p
alle c ij loquit indistincte hic di ar
latus psequit in d c tue et i psequo

opi q saltem in iure can^co studentes dent
hre hoc privilegium. Gl. ia pmonet utilitate
ne dum ipse ecclie sz etiam ipolis que ad sui re
gimine indiget viris litratis ne dum i theo^a
sed etiam in iure can^co ut i c tu ex eo de elet
li vi z in c i de consag et assi sa tex s
c px. ubi dic q sacerdotes dent addiscere
maxie eaq continuit cura aiaz ut pro
monetes utilitate ecce ne dum ptnctaz
sz et aplis hntibz presidentibz ut possit
pcipe fructus bnficioz in absentia. phoc
bo tex i c cum dilectus et sic adaudiaz
de cle no resi sa c cu expediat de elet
li vi. Unde ad tex istu supplere max^e
Tn aut isti studentes possent vendere
fructus bnficioz pquinquennium et in prin^o
pcipe totam pensionem totius tpis doc hic
dnc q no qz tex hic pmittit q pquinq
nium pcipiant fructus in absentia debet
ergo tapie annuati. Quid aute si hec
faciant. Nunquid succesor teneat stare contra
dum fuit in c si s ti ppo et dicit ut i

De iudeis Rubrica.

Sup^a visum est de hiis qui sanctum spiritum blas
phemant. Consequenter submittit de hiis qui
deum dehonorat male colendo ut sunt iudei
et sarracenj et de hiis auctor tractaturus
submittit etiam de servis z adultis quia sui
dnc stricto modo carentes libtate sz largo
mo etiam servientes pmercede ut famuli etiam
dnc seu asserviendo et deinceps tractat
i h^e ti. Et dnc iudei a tribu iuda qz illa
tribu erat pstantior ceteris sarracenj dnc
a sarra uxore abrahe q fuit ancilla a
brahe ex qua descenderunt sarraceni

Presenti.

Ensius a iudeis emptus tam mat
rimonium factus c uel fieri desidat
xpianus p xii solidis redimitur. h d et
pmo ponit constitutio de bap^to et bap^re
volenti. 2° de cuius ca i qz. ¶ Uno i p quolz
bono mancipio q istud pciu xii solidoru
statuitur p mancipio bono est g^o id sup
ium pciu 2° no ¶ 2° no xanum posse omnino
suu xanu ca ad ingenuitate coitz ut no
sit astrictus vinculo alicuius servitutis et
sit onere ad serviendu sibi. ¶ 3° no q iu
deus no pt hre suu xanu sive erat xanus
tpe emptionis sive pq emptionem fuit factus
xpianus uel desidat fieri xanus ¶ Op con
tra et pdicta de c i de na epli ven a iusti
de ingenuis mpu^o. Sta ingenuus dc ille qui
statim cu nascit liber est g^o ille qui fuit
servus no pt pduci ad ingenuitate dic

q ingenuitas tam hic largo mo ut ille
sit ingenuus quo ad comoditate z ocij
effectum ut etiam ius pronatus meo no vendi
licat. ¶ In glo i i pri no exigi et uxiba
allet in ea q no solu phibetur xanus
servire iudeo sz etiam phibet cohitatio ut
no dent simul commorari in eadem domo vo
euitanda sunt consortia iudeoz ut int
sepe alle in glo qz maloz consortia se
pe etiam bonos corrupit nec dz a iudeis
recipi medicina n^e debemus cu eis i bal
neo lauari ut in c nullus alle in gl
Et ex hiis infero ad qoz de qua al fui
interrogatus nunquid sit licitum iudeo i
trare scolas xanoz ca addiscendi z per
uica. Nunquid alle pre salte de rigore
q no qz ibi conhit consortiu. Et quecumque
cohitatio. Nam si phibet^r sola balnea^o
ubi est cohitatio tpalis z qi momenta
nea fortius phiberi dz ingressus sco
laru ubi inter scolares conhit ne
du consortiu sz etiam intrinseca amicitia
Et qz iuuenes hent alios etate molles
de facili possent perverti ex astutia et p
fidia iudeoz. Consuetudo tn hz cont^a
illud tn vim est q iudei no dent doctora
ri qz cu doctoratus sit dignitas ut dixi i
c quito s ti i ne cadit in iudeos ut i c
cu sit i co et bar in l si C deinde ¶
In glo n insi sz distingue latius q aut iste
est servus vernaculus i natus ex ancilla
iudei. Aut est servus emptitius p^o cau
si est uel desiderat fieri xanus stati eri
pitur in libertate nullo dato pcio ut in l
deo nobis C de epis z cle. 2° cau distingue
aut erat xanus tpe emptionis et statim e
liber qz iudeus no pt hre comerciu xani
lim di mancipia. Aut no erat xanus tpe
emptionis sz pq^a est effectus xanus et
tunc aut fuit emptus a iudeo ut sibi
serviret z stati eripit in libtate ut effiat^r
xpianus ut i c servitute lim di. Aut
fuit servus emptus ca mercimonij et si
no fuit expositus venalis i tres menses
et habz locu iste tex ut redimat datis
xii solidis et depditus vi bo gl lim di
s hoc aute observad. ¶ Et queo de
quibus solidis intelligit ista lra deh^e
no i c si i co. Et conclude q dz itelli de
aureis scdm consuetudine loci et olim
lxxii solidi aurei constituerunt una li
bram auri ut i l quoties. C de suscep
al C C de sus z arca li xi ho^e no isti
aurei veneti seu florentini no sunt
tanti ponderis sz lxxxvi faciunt una
libra auri. Unde mic aut essz iuestigand

mich decant dici poy aurei correctes
e equales. Un aute hito respu ad
illa antiq moneta que erat maioris
ponderis. ¶ Jnugl in m i § dns no
gl q tm pt p ar a ſtli ſtc end ſuus
datus p noxa i pro delicto eripit i li
bertate auxilio ptoris ſi nono duo
prui attulerit ut in § dns p all' ita
iſte dz eripi in libertate dato prio ti hic et
tontraxerit fauor libertatis et fa et l
ſi C de capti. ¶ Jn ead gl i lotus erit ra
tifficatoni et dicit pan q epus dz eli
gere magis ydoneu ut i c cum aute
deniq pat et in l ſi plures ff de attu
fa c ſi duobus de ep li vi et ſp eligedy
eſt qui maiore lz ſeruitate ſerv offert
et io ſi unus vult emere ut pducat ad
libtate alius ut ſibi ſuiat p aliqd tpq
pmus eſt pferendus q potior eſt eius
ca ar pall c ſi duobus

Multorum.

Judeus xanu in ſuu habere
no pt. Jnaſcriptitiu uero cum
gree pot h d et ſunt duo dca em i id no
¶ Nto q licz iudeus hre no pt ſuu xa
nu pt tn hre originariu ſerv aſcriptitiu
et dr originarius qui eſt natz z obliga
tus z aſcriptus ad colendu certas poſ
ſeſſioes ita q no pnt inde diſcedere
deſerendo poſſoes lim di qualis et C
de agri et cenſ p totu. ¶ Nto q iſti aſcrip
titij ſunt liberi licz teneant ad certa
ſeruitute ſerv ſuitia et no tenet dns
contra ea que iure ſit expſſa ul que
conſueuerit exhibere. ¶ Jnugl n i re
pelluntur alegittis actibus et hoc etia
infert q pnt conde teſtm vi q no iſpe
iti demſtru edi § compediose ita pmi
¶ Jnugl in xo diutis inſi dr q illa l vlt
loquitur de libtate con qm ex tpe no p
ſcribit ſ iſte tex et alia iura alle i gl
loquit in iure colonario quod ex tpe
pſcribi pt quia ut dixi ſi iſti colom re
tinent libtate licz teneat ad aliq ſer
uicia pſtanda dnis pdioz

Judei.

Judei antiqs ſynagogas retinet
nouas uero erige no pnt h d
Et ſynagoga apud iudeos eſt id q etia
apud nos. Nam ſynagoga grece latie
interptat congregatio q i ſe congre
grant ſ nos appellamq eccliam gre et
latine ide e q congregatio z in m
vocabulu pſtantior eſt illo na quecit
et pecoribus q congregat et inde dr
grex q congregat de hijs pareths de
conſe di i eccia. Eccl'iam vero appel
lant vnuſquinda vi gl i cle vnica eti
¶ Nto ex tex q diſpo vetans aliq de
nouo acquirere no vetat iam acquiſitu
retinere et de hoc vi tex la idee i c co
ſuluit j e. Sequit q ſe

Quia super.

Breue eſt vel pt ſic ſumari
Jn die veneris ſci no licz iudeis tene hoſtia
uel feneſtras apta h d et appellat illa
dies veneris paſceue q iudi in die vene
ris ſolent parare cibaria p die ſabbi. Vnde
dr paſceue apatu ciboz vl eſcaru

Judei.

Extoitari debent xani qui i domo ſer
uiut iudeis ul paganis ſeu ſarra
cenis. Et pncipes ſeculares extrari debent
qui iudeos baptizatos ſpoliare pmittut
h d. Nto q indiſtincte phibet hic co
habitatio cum iudeo et p hoc hic bonus tex
ad c adhc j e et ibi dica ¶ Nto q iudei
conuſi ad fide no pdut coz bona net
tenent illa diſtribue pauperibus contra
tocem opi vnegi ſ in valuit illa opi
q iudi ut plurim hent illa bona ex vſu
raria prauitate acquiſita et talia
bn tenent dimitte q no dimittit pctm
re ut in c cu tu de vſu ſz iſte tex debet
intelli de bonis licite acquiſitis d con
ſe di iiij iudei. Nam et exiſtetes iudei
licite reru dnia hnt dumo hent bn
acquiſita ut no pmo i c ſup hijs de
voto. ¶ vlt no q iudi no pdut agnat
p conuſiom ad fide. Vnde debet ſuccede
ſuis attinentibus et pntibq ſic plus no
eni debent eſſe deterioris conditionis
conuſi ad fidem qm qn erant iudaij
mo Jnugl in vbo pmittant inſi et ide
dic in talibus ſimilibq Jta iſti caſq pon
ſunt ca exempli et vi q no pmo in
palle c ſup hijs vbi pont qm iudeoz
habz etia in iſfideles ¶ Jnugl i vo extra
ibi ubi iudex ſecularis eſt negligens
hoc intelle ut ple no i c licet de ſo cope

Ita quorundam.

Xani deferetes ſarracenis in
timonia phita uel i ipoz nauibq
nauigates extrai ſut et rebus ſuis ſpo
liandi z efficiut capiciu ſuu h d p
pont dupliciter xanoz exceſſu. Vo pelit
ibi tales. ¶ Nto pmo q pſtantes auxi
liu ad delinqndu pari delicto ſe aſtrigut

deqbus dic ut no i c de of dele ¶ Ito
nota triplice pena illorum qui deferunt
arma ferrea et lignamina galleas ipis
sarracenis seu eciam exercentes
in corpnalibus primo sunt excati ipso facto
Secundo debent pruari oibus bonis suis Tercio ef
ficiuntur servi capientium et de iure ciuili
capite puniuntur cum confiscatione bo-
norum l ii C que res expor non debent
Iterum no quod ubi delictum continet tota pra
uitate seu detorem fidei ipa licz minor
et in laycos ad ide tepo no^lis i c pro
hibuit dehonn li vi Itm no quod et eciam
pt imponere pena seruitutis et sic in
terminis et papanus pt redigi in seruitute
et de iure canonico ¶ Inglo in vo ferrea
i si enim no hent ferrea ista gl vor sentie
quod pena huius c locum licz et si pam de
ferant huiusmodi res phitas absque i
tentione ut impugnetur xpianitas satis
enim est quod xpiani possint impugnari Et ide
Jo an lz quida com consentes intencioz
ut xpiani impugnent sz primum vig uti
i significauit i eo expone g^o tepo ad
impugnandu xpianos i ex quibus possint
impugnari xpiani ¶ In eod glo i fustes
et lapides in tepo quo lo mitq sperie
i l ii C q res expor no dz vbi ff^t me
tio de loricis ensibus et similibus armis
et in glo i cle ne in agro de sta regu
¶ Inglo submistret i si vi gl r dicit
plenius i c ad audiam dehoi ¶ Ingl
si ipsi no bn gl qz cottidie sz alteri p
oms doc et dicit nonne osti quod iuste ex^cos
dr est effus et tex quo ad prima pro
nunciatoim primus est qz excatoz decla
rat illum excatum a deo seu sepat Ita no
excatus sz pctm est illud quod sepat a
deo nec pt quis a deo separari nisi volu
tarie q iii id fa c cu etim de re iudi li vi
Secundus est effus qz sepat accione fidelium
r quo ad istos duos effectus 2^a ex^o inl
opat Tercius est effus retinendi eu extra
tocione donec fuit absolutus et quo ad
istu effectum opat ista excatio Ita de
clarat ad preceptu a deo ex nouo delicto
et quod no dz secund vitare nisi pus absoluz
et a 2^a et ide quod est de 2^a tercia r quita
et ulteriori Et istud firmit tenendum est
sm osti quod excatus no ita resurgit
h^r recipit gram di sic aliq petoz no
ex^tq r quod orones et alia bona opa
sunt in eo debiliora quam in alio et

et quod angelus deputatus ad custodia
no ita opat in eo sic in alio Et quod angelus
malus i dyabolus hz maiore ptate
i eo quam in alio peccatore. Unde sic rusti
cus utit asino seu iumento ita dyabolus
excato. Ex quibus pz quod etia quo ad ecciaz
triumphante aliquid opat ex^o lata p
platum sic intelle et limita no^le gl i c
cum quis xxiiii q i q dicit quod nulla comu
nitatis quo ad ecciam tumphate exer
cet platus excoicando Et hec preduit
intelligendo de iusta excatione ut dixi
In iniuste vero ex^e unus est effus qz
no dz coicari donec sit absolutus r ide
dic i 2^a et 3^a Sed no ex^o est euidenter
nulla nulla hz effectum ut i c cu con
tingat de offi dele r in c ptuas de
sen ex ¶ Ult queritur numquid isti de quibus
in tepo qui incidunt in seruitute pp eoru
delictu possint manumitti Jo an dt quod
no p l i ff quibus ad lib pcla no li

Consuluit

Iudei veteres synagogas in priore
statu reformare possunt de nouo
autem erigere nequeunt h. d. et sunt due ptes 2^a
i vm. No quod cum phibet alicui constructio
aliqua edificii no vr phita antiq edificii
reformatio Et facit pp constone quorunda
locorum qua cauet quod no liceat alicui pua
to castra de nouo erigere numquam liceat
hita corrupta reformare Domin est quod sic
ut hic bn pbat ad ide quod hec nisi m l
i § siquis edifficatum ff de no o nunc ita
tn ut noua reformatio no commutet pri
stinam formam ut faciat edificium prolixi
et amplius na ubicumque mutat pristina
forma vr nouum edificium et cadit sub
phibicione noui edificii ut singlat pt
in tepo fa quod nisi no gl xxxiii q i amo
uere et in c proposuisti lxxxvi di q valde
singlr distingunt quod licitum est comedere
de sagine tpe quo licitum est uti oms licz
tunc no sit licitum uti carnibus qz muta
do forma videat sba rei mutata fa
quod no in c cu tam detesti i 3° tpe et i
glo magna et l iuliang ff de exiben
i § si et sequens ¶ Sz com huc pdeclaro
ne predictorum posset dubitari Quid si an
tiqua synagoga funditus corruerit
Numquid sit licitum de nouo edifficare
in loco ubi fuit antiq r pt dici quod no
qz vr o io nouum edificium ex quo fundi
tus r ex toto antiquum destructum e ad
hoc quod no in l mt stiplante § sacra

ff de x ob et vi bona glo i sli i c in
deuir pat. Intellt ergo iste tex qui an
tiqua synagoga minatur ruina seu
corruit no aute ex toto et funditus
¶ Sz quero quare iudei tollerat in ve
teribus synogogis Ho dicit Io an qz
spes est de ipoz conuisione et ut facilius
trahant ad fide ar xlv di qui sincera
et qz ipi semp pati sut suire ¶ Ingl
i i . Constatinus imperator dix melius qz post
morte xpa subiecit iudeos suituti et
etiaz excepit ut i c etsi iudeos i pu
i e sz constatinus impor fuit execuitor

Adhec.

In familiari suicio iudeoz xa
ni esse no debent h d phz et
phitonis cam reddit i qui ¶ Io primo
xanu se no debere expone suicio iudi
pquod conhat familiaritate intus seca
cu ipso iudeo Et io phibet hic conti
nua conusato seu morari effectu i do
mo No qz no debent illi coniugi et cohita
re quoz studia sut diuisa ¶ Vlt no ex
fi con mala societate sepe ei ex malo
coite ul socio corrupuntur mores alius
adh xxxviii q i c sepe maloz consortia
Et colligit ex mete lre nisi qz mg pro
hibetur conusato simplicium cu iudeo qui
lrati uiri qz simplices de facili subuntur
sz lrati potius put eos ad xanitate con
uertere fa qz nc i c qnto z c gaudeo
dedulor ¶ Ingl i i s e c multoz d cost
qz assiduitas eoz i no repliat ymo app
bat ibi indissolubilis astricto Io cortu
dit qz ex domu pt xanus suire iudeo
sz in domo ipius iudei no et sic voc itelli
gere istu tex qui in domo iudeoz xanu
se exponebat suicio sz puto qz alia sit mes
c vltz qz ext domu no dz xanus assidue
suire iudeo nc etia in domo licet nutrit
infantes eoz Vnde iste tex voluit assi
duu suiciu quod sit in domo et certe ista
comr pauca hitorespecto ad com phitois
Nam si bn oia uia huius matie ponde
rent due sut cae pncipales phitonis
prima ne ppter continua conuisatom et assi
dua familiaritate subitant ai simpli
cu ut hic in si lre ¶ Ca no iudei vide
ant supiores sz xani eis famulentur
cu potius iudei debent se recognoste suos
xanoz ut d c tex i d c si iudeis Et certe
quelz istaz com militat in suicio assiduo
extra domu cu et ibi conhat familia
ritas et deuoret queda supioritas It
iste tex facit mentoz de domibus quando

loquitur de nutricibus sz in preceden tamen nullaq
facit mentoz de domo Et intellt pdicta
et tex qui xani volut suire psone ipius
iudei secus si aliquod edifitiu ul aliqd
aliud fabricet ad utilitate iudeoz mitede
constituta ¶ Ingl n i eadem phito no
bn gl qz cottidie venit impetiam et lostr
glo nimis stricte z pt hre duos itel
lectos qz ead phitio est extra domu Et
suit intellctm voc hic sensisse Io an sup
hat pdicta glo dicit supple ex domu et
nichil ultra dicit Idem voc hic sentire
d anto breuit tu se expediens d . Car
dinalis sentit opositu Et sic scdm itel
lectu ut ex domu liceat hre Et credo
qz ille vltius fuit intellcus glo ut referat
illa cauda gl ad tex Et no ad id qz pro
xime dicat qz qui voldit dice qz similis
phito de qua in tex he i c si iudeos i
eo Et phor intellcu fa i d c z si iudeos
nisi ubi indirecte ex coirant iudi si
no dimiserit nutrices xanas et sic
voc i inmere qz hebuit eos in domo ex
quo compellantur ad dimittendu Et
hic intellectus est humanior na posset
iudeoz creature pire si no reperirent
nutrices xanas ex domu Itm iste tex
expssam facit mentom de domibus a
conrio ergo pmittit extra domu et
argumentu a conrio est fortissimum inue
si no repit opositu ut in c cu aplica de
hiis que fi a pla . Sz quero nunquid ex dispe
epi possit aliquis iudeus hre aliqm nu
tricem xana in domo et certe voc qz ni
qz epus no dispensat con nisi ubi sibi
expsse uel tacite pmittitur ut no primo i
c dilectus de tempo or et arch id i c lig
cano de elec li vi et plene dico it at
si clerici f de adulteriis de iudi ex max
qz h c tamen phito ista nec tendit in fauore
et decorem fidei xane et dispensato
talis tendit ad comodu priuatu et pro
hat pte consuluit d cardinal qz plag

Placet.

Iudei volentes no inviti bapti
sari nec adhuc cogendi sunt
nec sine iudicio puenendi aut rebus suis
spoliandi ul in suis festiuitatibus per
turbandi nc ipsoz cimitia violanda et
eoz corpora exhumanda h d ptes patet
¶ No primo i postqz voluntas eis fuit
patefacta qz iudeus fugiens ad xanos
postulans baptismum no dz in continenti baptisari
sz dz exspectari donec voluntas eius fuit
patefacta . Sz qz no rancore ai ul ex a
liqua alia ca . venit ad bapm sz ex certa

Unde debet talis stare int(er) xanos per
xl dies anteq(uam) baptizet(ur) ut i c ne q(ui)ab
sit de cons(e)c(ratione) di iiij hoc tn in m(u)ltis locis
no(n) s(er)uat(ur) et male nam q(ui)a iudeus p(ro)p(ter)
discordia q(ua)m habuit cu(m) p(at)re dixit se velle
fieri xpianu(m) et p(ost)q(uam) discordia p(er)t(ra)nsiit ad
alia religio(n)e(m) et redit ad p(ri)stina(m) infi
delitate(m) d(icitu)r q(uod) eo(m)p(ro)p(ter)tari no(n) p(otest) d(i)c(t)o Ro(mano)
no(n) q(uod) iudei no(n) s(u)nt compellendi ad fide(m)
xpiana(m) suscipienda(m) q(uod) est v(er)u(m) de adult(is)
s(ed) de p(ar)uulis s(u)nt op(inio)n(es) g(l)o(sa) in iudeo(rum) xxviij
q i tenet q(uod) idem ut no(n) possent i(n)uiti
a p(ar)entibus eoru(m) est baptizari s(ed) alij
tenent oppositu(m) q(ui)a cu(m) isti s(u)nt s(er)ui no(n)
h(ab)ent filios in p(ro)p(rie)tate eo(rum) Unde p(ri)n(ci)pes
s(e)c(u)lares eo(rum) d(omi)ni p(ossu)nt hos p(ar)uulos i(n)uitis
p(ar)entibus facere baptizari Et hanc op(inio)n(em)
sentit hic Jo an licet ap(er)te no(n) firmet s(ed)
archid(iaconus) ea exp(re)sse t(enet) i(n) c qui sincera
xlv di Ego multu(m) de ea dubitare(m) cu(m)
p(ro)p(ri)e et stricte no(n) s(u)nt s(er)ui ymo ab eis no(n)
p(ossu)nt s(er)uitia exigi ut hic Jte indi
recte cogerent p(ar)entes eo(rum) ad fide(m) su
scipienda(m) q(uod) no(n) est fiendu(m) ut hic et in
pall c qui sincera ¶ In gl i v(er)bo effode(re)
ibi hec actio infamat et vi tex in l i all
in gl et de ma(n)d(ato) l l i(n)famie ff de pu(b)l(icis)
iudic(iis) ¶ In gl fi ibi i(n) mo(r)tione iudicis
etc no(n) b(e)n(e) gl q(uod) ubi pena impo(n)itur alt(er)natiue
optio datur iudici q(ua)m pena(m) illa(rum) i(m)ponat
et id no(tat) gl i c a crapula de vi et hon(estate)
In con(trarium) v(idetur) tex(tus) i l quicu(m)q(ue) cu(m) l no(n) C de
s(er)uis fu(gitiuis) Et d(icitu)r q(uod) aut v(er)ba referat(ur) ad reu(m)
a tunc eius est no(n) electio et p(ro)cedit l
quicu(m)q(ue) aut ad iudicem vel in p(er)sonaliter
p(ro)feru(n)t verba et tunc p(ro)cedit h(ec) gl s(ed)
p(otes)t iste tex intelli(gi) al(ite)r q(uo)d cessabit deci
sio hui(us) gl ut h(ab)eat locu(m) p(ri)uato honor(um)
et officij q(uo) qui(s) est in honore et offi(ci)o
constitutu(m) s(ed) si no(n) est talis tu(n)c h(ab)et locu(m)
Ra(tio) p(ena)s alt(er)natiue ut exco(mmunicationis) et huic in
tellectui sentit Jo an al(iter) q(uoad) intellectu(m) tu(n)c
gl plus michi pl(ace)t ut considerat(is) circu(m)sta(n)
cijs negocij iudicis sit elig(er)e pena(m) q(ua)m
voluit ut s(upra) dixi etc

Quam sit

Ponit duas indulge(n)tias illo(rum)
qui paganis p(re)dicant Za ibi s(ed) insuper
No(ta) socij p(ri)uilegiati gaudet eod(em) p(ri)uil(egi)o
cu(m) p(ri)uilegiato hoc intell(igitur) q(uia) p(ri)uil(egiu)m
esset inutile p(ri)uilegiato nisi et soci(us)
hoc p(ri)uilegio gauderet de quo dic(itur) ut
le et no(ta) in c licet de p(ri)uile li vj ¶ No(ta)
q(uod) regularit(er) no(n) licet vesci cibis i(n)fideliu(m)

Nisi hic p(er)mittit(ur) expresse ¶ No(ta) q(uod) etia(m) in(fi)
delibus quis no(n) p(otes)t p(re)dicare n(is)i h(ab)eat
licencia(m) a suo sup(er)iore S(ed) q(ui)d nu(n)quid hodie
sit n(ecessar)i(u)m petere lic(enci)a(m) de nouo lau(rentius) v(idetur)
sentire q(uod) no(n) vnde exponit tex(tum) conce
dim(us) i concessis esse ordini(bus) q(ui)b(us)cu(m)q(ue) co(n)t(ra) sen
tit com(pilator) dicit eni(m) q(uod) ista p(ri)uil(egi)a fuerunt
concessa de iure sp(eci)ali et idem vi(detur) sentire
Jnno dicens q(uod) l(icet) olim fuit licitu(m) co(n)
uertere non paganis hodie sec(us) p(ro) id q(uod)
no(tat) hic i(n) g(l)o(sa) Dicit etia(m) religiosi non
p(ossu)nt ire ad p(re)dicandu(m) infidelib(us) nisi ob
tineant lic(enci)a(m) suo(rum) p(re)lato(rum) et h(ab)eant
au(c)tore(m) se ap(osto)l(icum) In gl n(is)i isti Jo in c omnib(us)
xvj q i reddit alia ro(nem) v(idelicet) q(uod) in malo
familiaritas c(on)t(ra)hit(ur) in cibis sumendis
ex(em)p(lum) p(ro)llogium et sancius quos decipit
inter eunt xxij q iiij vnusquisq(ue) ¶
In ea gl nisi i nisi ex officio sibi com(m)isso
et est racio q(ui)a p(re)dicare est offi(ci)um cure
J(de)o non competit nisi illis qui h(abe)nt cura(m)
a(n)i(m)aru(m) ut dicit gl no(n) i cle i de regula
ribus Unde isti fr(atr)es mendica(n)tes de
iure co(mmun)i no(n) p(ossu)nt p(re)dicare q(ui)a no(n) habent
cura(m) a(n)i(m)a(rum) s(ed) eis competit ex p(ri)uilegio
sicut ex p(ri)uilegio audiunt confessiones
ut in cle dudu(m) de sepul ¶ In ea i de
regu c licet vobi volenti intrare stricto
re(m) ordine(m) sufficiat pete(re) lic(enci)a(m) licet
no(n) optineat s(ed) hic est opus ut optine
atur et sic fa(cit) in con(trarium) dicit gof q(uod) religio
et p(re)dicatio h(ab)ent se tu(n)c excedencia et
excessa na(m) q(uo)ad religione(m) sufficit pete(re)
lic(enci)a(m) s(ed) q(uoad) p(re)dicacione(m) est n(ecessari)um q(uod) obti
neatur s(ed) in alio p(re)dicatio excedit reli
gione(m) q(ui)a p(ro)p(ter) hoc officio p(re)dicandi religiosi
p(ossu)nt assumi ad cura(m) s(e)c(u)lare(m) curata(m) et
ecc(lesi)e monasterij ut in c q(uod) dei timore(m)
de sta regu s(ed) vera ro diu(er)sitatis inter
hu(n)c casu(m) et c l(icet) est q(ui)a hic subest p(er)ic(u)l(u)m
in p(re)dicando q(ui)a posset corrumpe(re) p(ro)bos
Jtid est eo(dem) in q(uo) obie vnde sup(er)ior s(ecundu)m
q(u)alitate(m) p(er)sone concedet uel denegaret
lic(enci)a(m) eid(em) s(ed) in c lic(et) no(n) est hoc p(er)ic(u)l(u)m
cu(m) intret alia religione(m) strictiore(m) et ei(us)
ibi sub obia ideo sufficit petere licentia(m)
a p(ri)mo sup(er)iore Licet ob c oli alle(gatur) i
gl q(ui)a ibi ex forma arbitrij tenebatur obliga
bat ad petendu(m) consiliu(m) et no(n) consensu(m)
s(ed) hic d(icitu)r h(ab)ere consensu(m) sup(er)ioris

Significauit

Habet ca(sum) de(cretum) et h d i su(m)ma p(ro)
redimendis captiuis lic(et) ire ad alexa(n)
dria intrantibus q(uod) nichil deferat sub
sidij extra redemptionis articulu(m) por
tans uel mittens et p(ost)q(uam) treugas inter
xpianitas ext(er)ius est et paris appellac(i)o(n)e no(n)

vent treuga h d fm dom i illi zm ibi
adult. ¶ No q durante guerra inter
xpianos et infideles no dz p aliq xpiani
subsidiu infidelibus afferri z tm fm hec
illo tpe phibetur delatio phitaz mercium
dequibg i c ita quorundam S e fz et alia
phitazu ut euident pbat lra ibi aliqs
comodu seu subsidiu puenire et et fa p
let Immo i c se. ¶ No q licitu est redi
mere captiuos xpianos et durate guerra
licet ex predeptione comodu infidelibus p
uenerit ¶ No m s illi q disspo contines
tpus guerre vr et conenere tpus treu
ge qr ptreuga no est extincta guerra
et melius pbat m s seqti. Et fm vnu
intellectu vr tex iste nobilis ut et i pe
nalibus tpus treuge conphendat sub tpe
guerre quo adh ut minimus multu su
sidiu pueniat. ¶ No q disspo loqns pso
naliter z conciens actu psone comp
hendit nedu faciente s et mandante
seu fieri faciente qntumcq consto sit pe
nalis Nam c ita quorunda S e puit de
ferentes merces phitas ad infideles c
hic dr q no solu illi incidut in pena
qui tales merces psonalit deferut s
et illi qui puniatu destinaret q et psf
int si quis suadete iudeo c mlieres de
scn eps de quo vi pbar i l hc vba ff
de adult et in l aut qui alr ff q vi
aut tla si tu gsto puiret faciente pso
naliter tunc faciens palm pectat no
tn incidit in pena ut dt gl no in cle i
i vbo psonalit de vi et ho cle secus si no
apponeret psonalit qr tuc facies palm
incidit in culpa et in pena ut hic et in
iuribus s alle. ¶ Ingl i i fm q dr s e
ita quorundam hic vr gl velle istu tex
restringere ad merces phitas ut sic
portans alias merces et tpe guerre
no incidat in pena expos s certe resultat
ex queda contrietas in gl Ita si tex dz
intelli de mercibg phitis tm ergo p
redemptionis ar lo licitu est ea deferre
tu tex hic excipit hunc casuz cuiq con
tu gl concludit. Et io pt dici ut s dixi
q tpe guerre no est licitu deferre ali
quas merces et no phitas p c ita quo
cunda z hoc vr velle iste tex et hoc
no p c ita quorunda z p c se. Aduerte
tn qr hic Immo z osti tenet con destisioz
huig gl dicentes q pro redeptionis ar lo
licitu est deferre et merces phitas
ar l sanctumq C de sacros eccle et c i
de pigno. Nam vasa q phibent aliqo
tpe vendi distrahi put predimedis

captiuis xii q ii aurum bz ecctia Jo an
gcludit q an sm secpda est opi gl. Na
si infideles ppenderet q p redeptione pos
sent consequi istas merces phitas non
vellent ad redeptione Vnd volenti
fraude committere patu essz velamie
Nam sp dicet se fecisse pro redept cap
tiuis sed pg sm consilendu est fm opi
Immo et osti ut sit necitas redimedi cap
tiuos eos extruisset ar c int de sen ex c
fa c vin deinc iur tenent i distincte
q tles merces phitas no sit licitu de
ferre et p redeptione nc extuiset desc
cens pg sm qr cu ex illis armis veni
ant impugnadi pg sm seu pga ipi pa
m no debent impendi subsidiu ad malu
qmittendu pp bonu tlis em compesatio
amxe phibetur ut i c sup eo de vsu z
in c non magnu iucta gl i ne cle ut
mo phoc tex in d c ita quorunda ubi
deferentes dnr pares in malia cu illis
qui pga impugnt z fa gl i vo subin
sterct Et hec puto pcede durate guer
ra s tpe pacis pcedit opi Jo an ¶ Ingl
i vb expo insi ponda gl qui facit p no
supius collecto et sentit hec gl q tpe
pacis licitu est deferre merces pro
hibitas ad infideles et ide sentit gl si s
con sentit Immo i c se et id puto veiq
ut i dica ¶ Ingl si exgl ista colli vnq
intellectus ad tex q isti incurrunt no nec
nisi facta pace q si facta pace tm treu
ga incurrunt incidut in expoz et puiui et
sa phitis que dixi s in illo nota q cla
ruis pbatur i illo c se et ibi expo pro
mulgat durate guerra z tm pg guer
raz incidut in pena. Aliq ontellectus
poni hic pdoc vitz q isti apposuerunt
conditionem de pace aut treuga q colli
expuerbis ppe du dicit q illa condito
de treuga aut pace et vnde si vadut
pg treuga no incidut in puriu quia
puriesitata est alta ps nature s incidt
expoz qr adhuc no est pax. Et lo lra i
si fuit mentoz de expoe tm et pt dici q
spus lre sit q siue sit pax siue treuga
no euadut expoz portando merces phi
tas phoc q dica i c sequeti

Quod olim.

Dextrati sut qui cu sarracenis
tpe guerre hent aliquod con
mertiu uel eis pstant subsidiu h d p
dextrat z hortat illos quibg scribit i vic
¶ No i mercimoniu et i quodlz alio
ifienio et ibi subsidia seu consilia

q tpe guerre existes int xanos no sd'm
imminet exo desentibg inter phitas
dequibus i c ita quorunda sa eo s de
sentibg quesitur merces et hintibg cu
cis aliquod commercium et impendetibg
subsidia uel consilia no solu realit s
etia uel ingenio et lig osta dicat h' pi
tdosum et q exercet dectaratione tn
hmo gof z mlti alij tenet sile q dixi
dntes q exposite guerra durat phitio
gnaliter s guerra cessante no durat
tanis late sine nisi in illis mercibus
phitis et lo intellige hic ar a grio sp
ibi guerra durauerat ut predat i alijs
mercibus et inalijs no coment sub di
spoe c ita quorunda s in illis dequibus
i c ita quorunda sp stat phito et tpe
paris licet aliud senserit gl s c pro s
istud inuchi plus plz nam posset in fide
les patem facere in fraude ut sic uale
rent fulciri huiusmoi armis et ista opi
benignior est cum fctm s pa fctm forte
possent excusari a pena q illud c ita
quorunda ita dicit q deferebat ad im
pugnadu xanos ¶ ingl i xbo suppoint
ibi dupplici exoc st ligati no gl sint ep
qua tolle q si p eod delco a dusis con
stitibus impoint pena ipo facto q utriqz
simul imminet consacieti Ista q utriqz
ipo facto ligat licz consitones no concer
nant intercesse siuati dequo dco du
bito p no Jo an i c felicis de pe li vi
et p bar in l i ff vi bo rap z i l qsaes
ff de att et ob et volens tene q possi
dite q hic ppa extotsauit denono pro
gando consitom c ita quorunda et admer
tes no phitas s con faciens in vna exoz
incidit p hoc tex nisi i in excoicatioz illa
no ei dicat texcatones n' dicat i ista sed
i illa q dicat i illa progata p ista & s'm
hmc intellectu n lla sequitur absurditas
Et an et qui p stdam qstom disponente
sup eod facto intelligat xouotata p a
dicat ut no i inibg s alle et sa ad pdca
q no i cle ij de mag et i c cu in cuncti
de elect p hmo Et nisi gl h' dic tu pcede
ut epus posse absolue n exo cet lata ab
hoie inx forma c ita quorunda insi s co
sta a ctli no absoluit nisi excitans ul su
pior ut in c pastoralis s ptterea d' off
dele et int mys de sen ex Et ho' ppa tex
taimo tu facit pressus gnales excat istos
solepint z ideo nemo pt hodie absolue
n ppa qui ex tu magna difficultate fiat
sm Jo an

Et si iudeos.

Iudei nutrices seu simientes
xpianos here no pnt n' debent
et cum facientibus interdicat xanoru co
merciu h d pmo ponit exordiu l' scti
narratom ibi atttepming Jo plz ibi ut
bonus Qto pena inponi iubet i si vero
¶ i lo iudeos ec suos xpianos ppt ipor
delictu s ex pprietate sustinent in libtate
et in eor cerimoniis et hoc ut alliciant
ad fidem xpiana & q est aliqua spes de ipor
conuisione x lo di qui sincera ¶ z'o no i
et defamiliaritate contepti q familia
ritas qnz parit contepti concor l ob
suandu ff de offi psi et c qm lxxxvi
di q procedit ut i d' gl i c rusticos &
paru prudetes Nam int districtos fa
miliaritas no parit contepti ymo ben
uolecia affectom et amicicia Ita con
fabulato z consictus inducit amititia
& consuat 8o et hitor & consuetudo
auget affectom ut est tex cu glo in l
iiij ff de peculi ¶ Jo tex con familia
rem inimicu Ita familiaris inimicus
q pe reddit illa retributom dequa hic
et nulla pestis est efficatior adnocendu
qui familiaris inimicus ut ait Boecius
q homo no prauet sibi ab eo inug et
iacula ferit que puidet ¶ Jo ibi cu
in die resurrectionis dnice q corpus
xpi licite sumitur in die resurrectionis
et satis fit consitom omis utriusqz sexus
d' pe et remis et fa ille tex p illa opi
ut in die resurrectionis dz recipi & no
in die iouis sancta dequo dica i d c
ois utriusqz ¶ Jo i no dimiserunt ar pro
hijs que dixi in c ad hec s e q ista co
stitutio no indistincte plz iudeos here
nutrices xanas & eas in domo hoc ut
q erant iudei potetes et volebat eas
dimittere q et nimiu exalio q faciebat
effunde lac in latrina q no contingeret si im
terent pueros in domibg xpianis q no sub es
sent eorum imperia

Postulasti.

Iudeus qui percussit clicu tpalit
puniat et si de facto puniri no pt int dicat
sibi xanorum commerciu donec satisfecerit
iniuria passo h d 2a i ad q ¶ Jo iudeu
no esse de iure coi tpalit subiectu ecclesie
etiam Est ergo subiectus dno tpali sic laycus
nisi sit de iure spali Et inde aliques casus
in quibg etiam cotitur ecclia in iudeos i c
q sup deuoto et in c ita quorunda s eod
¶ Jo q inferens iniuria clico tenet satisfface

ne dū ipi clico leso ſz etiā certe cū vē facta iniuria ex pte pſone clici ¶ Q̄ło q cognoſcens de iniuria crimīalit pt ex officio ſuo compelle iniuria inferente ad ſatiſfaciendū leso 2 ſa opt ꝯ ſno in l. interdū ſ qui fure ff de fur. Et licz ſic nō poſſet agi ciuiliter 2 crimīalit ut i l. i. C. qn acc civi ſim civi tn ſi ꝑr agit crimīalit pt iudex acceſſorie cō pellere reū ad ſatiſfactōz ciuilit ut in ſpaller ꝑ all ſ qui fure. Sic em iudex pūnit in deo criminalit et pꝰ cōpel lit eum ad ſatiſfaciendū ciuilit ſ pet crimīalit ipi leso ¶ Alio modū excoitandi infidelem indirecte ut interdicat ſibi xanoꝝ comerciū. Eſt em ꝯmib ep̄ effer tibus excōicatōis colonis ꝑuacō 2 e pēa nō modica int hoies eſſe et care ꝯmūio homi ut in l. qui ſtam C. de hēn 2 i c. ſolet de ſe ex. Nō hic ploquo a ſpali citatio eſſe. Itē cōmertia cū iudeis. Na hic interdicat in pena xanoꝝ ꝯmertiū donec ſatiſfacit. Facta ergo ſatiſfactōne licite cum eo exercetur ꝯmertiū dz tamē euitare magna familiaritas xxviij q. i. c. ſepe et c. oms 2 c. nullꝰ ¶ Ex cont. hnnt tex in eo q diſtinguit an iſte ſub ſit iurꝰ eccīaſtice uel nō op dr c. cū ſit tpale de fo cōpe. Ubi pz q cōn ledente clicū uel eccīaz tanq ſacrilegū eccīa ex ret iurꝰ liz al tpaliter ſibi nō ſit ſub iectus. Ego puto ſtandū cōn et ad iſtū tex puto reſpondēdū q ꝑpt faciliore ꝯpcu tōm fecit hanc diffinitōm. Nam qn iu deus eſt ſubiectus tpalit ſtari dno nō pt compelli de facili puidire eccīaſtica. Et maior pena qz maior pena q habz eccīa eſt exꝯ xxiiij q. iij corripiat et huiꝰ pene iudeus nō eſt capax. Unde aditur tpalis dns et ea neglecte eccīa fit pꝰa quidē pt interdicendo cōione 2c. Unde intelligo q et eccīa a pricipio poſſit ex cere ſua iurꝰ in iſtū iudeū ſacrilegū et ecā adhoc inducere preacceptū ſtare ut in ꝑall c. cū ſit iudic c. i de of dele ſite in c. ſignificaſti de of dele nō dele gatus ꝑpe ſua ſniaz pt execucōne man dare ut i c. in lrīs 2 in c. qm̄ de of dele et in ꝑfaciliori execucōne inter pellat ordinariū loci qz facilig ſibi ob tempat ut i c. ſignificaſti eti ¶ In gl i. i. Et ſpualī pena ipm pūire nō pōt ſentit gꝰ iſta gl q ubi iudex eccīaſticꝰ pt aliq pūire ſpualit nō dz imponere pena pecuniaria ſeu alia tpale q tn nō eſt indiſtincte vꝝ et maxīe i crīe ſacrilegij. Unde ceſſante cupiditate ſi

niſi timet pecuniaria q ſpualis pt eam illam imponie ar c. dilcti de of or et q nō ſo an in c. i de hom. Et an 2 qn̄do poſſit eccīaſticꝰ pecuniait pūire et ad q uſū ſit deputada tlis pecunia dica i c. lict i de pe.

In nonnullis.

Iudei et ſarracenem vtriuſq ſexus dent interciis xanoꝝ uti hitu ꝑ que a xanis diſtiant et in die paſcalis et paſſiois dnī nō dent in publicū ꝑdie nec in contūclia creatoꝝ ꝑſilire h. d. et tria ſunt dcā 2m ibi diebus. Sm ibi Illud aute ¶ Illo i omī tpe et i publice q iudi debent diſtīn a xanis in qualitate hitus nō dū denocte ſz ecā de die et oī tpe nc dz portare ſignū diſtinctōis occulte ſz publice nō gꝰ eſt ſatiſfcōn huic ꝯſtōi ſi portant aliq ſignū in mantello uel ipli catura mantelli ſit a multis fieri vidi ſz palā et publice ut ab omnib diſtiant ¶ Illo i ornatus nō erubeſcat lcē q in diebus paſſiois dnīce nō debet hoies incedere cum ſuꝑdis veſtibus ut ſit ꝑ qualitate hitus oſtdat inferiore intiore mentis diſpōm q eī extiꝰ agit in trōre mentis hitu et diſpōm reputat ut dt tex in cle exiuit de vꝰ ſignū. Obſcuritas aute et vilitas habitus eſt ſignū meo ris et pciofitas eſt ſignū letitie ¶ Nota i ꝑ principes ſclares q deuie cōi iudi et alij infideles ꝯites in ſtcis xanoꝝ ſubſt tpalit iudicii ſtlari 2 vi immo int ꝑ ſupſ hnis deuoto ¶ In gl i. vꝰ erroris i excu ſatur uero q iudei q velit ducere xſtā q nō excuſatur in totū qz ſalte ꝯgebat cō mittere ſimplice fornicatōz ſz pt dici q aut xanus contraxit in iu ignorat cū iudeo et tūc ex toto excuſatur quia ꝯgebat rem licita ut in eā ignorancia de regu iur li vi et in c. lectū all in gl ſo Aut intendebat fornicari cū xana et i cecitate erat iudea et tūc eſt culpa et ic ad minꝰ de ſimplici fornicatōne. An aute poſſit aliqua pena pūiri qz cognouit iudea dando opa rei illicite vi in ſtli ꝑ ſo an in vꝰa cū quis de re iur li vi i mer curialibus ubi poit qoz de cognoſcente maritata que cōit hebat ꝑſoluta 2 de cognoſcente ſoluta que cōit habebat ꝑ maritata et vi gl in ꝑall c. in lectū et xvi q. i. c. in ebriavit ¶ In gl in vꝰ ad adulſione inſi et ſm leges eſt pena ca pitis ut in auct ut nō luxurie contra natura ſ i. coll. vi. Sequitur tex Cum ſit

Cum ſit

De iude·

Quoniam sit·

Ponens iudeu vl paganu
publicis officijs pconsilium p
uinciale puniatur et pposito denegat xpa
noru comerciu donec deposuerit offi
ciu et in vsus clamoru paupu restituat
inde quesita scdm epi prudencia h d·
pmo innouat constom olim inhabilitat
phibet 2 cam reddit 2o punit pponente
ibi siquis 3o punit ppositu ibi officiali
No pmo iudeu vl paganu no posse pfici
offitio puplito int xpianos et laicus cont
cos quo adiutu passu plz ius ciuile ut
l· fi C· e vbi inhibeat ut nllaz dignitate
nullo honore nulla pminencia heat
int xpianos. Et p illu tex dixit bar iuden
no debere doctorari cu doctoratus sit qd
pminencia ut dixi laicus i c quito § ti pp
Et colligitur et ex tex infert q iudei inter
se pnt hre dignitates 2 officia et sic vni
intelligitur pt intelli tex fm l gnalit ff
de decur ubi pmittit iudeos hre digta
tes § dz intelli ut sup dixit vl preditu
l decurie antiquo 2 hodie est correcta
p l fi C e Qro no q puinciale gri epoz
ltz inez in tota puincia vnde lit omis
cat arguebant in hoc q vi q iij c ij 2 iij
et int c i de iudi et c sic de acta cu si Q
No q acquisitu ex negotiacone illicita
est int paupes xpi dispensandu Ex quo
inferebat ostri q acquisita p extratu ne
gotiando dz distribui inter paupes qr ne
gotiato erat ibi int dca tpe isto de cle ex
m c illud § neutru dam puto voiz Et p
hoc pmo pdem pmo i c plerisq de imu
ta eccle vbi dicit q acquisitu ex negotia
cone illicita sine aliqua calupnia nemo
no subiacet restomi hoc ci iure no pbat
pmo pt potius oppositu ut sit consilij et no
necitatis ut int qr hetis ms scpta i c volt
xiiij q vi 2 de extrato fa q no i c veritat
de do et q licet eni peccauit se igerendo
comonioni no tn tenet restomi ex quo ab
aliquo no extorsit vi si i c fi de symo
vbi illicite acquisitu sine alia calupnia
no subiacet restomi si sufficat age pniaz
Et ad istu tex dic q assumpsit officium con
tra dispom 2 sic pnceta hunt pecuniaz ste
hoc statuit hic in pena Q No q assuptus
ad aliqd officiu sine int dispone tn officiu
cu pudore deponere 2 acquisita tn resti
tuere Et fa ad illud qoz. Quis officialis de
positus p curtaias deat hre zelariu totius
tpis et fuit qo tetigit gl i c l defictis ff de
assess plenius bar in l mela ff de anu le
vbi concludit qd pt pe au quod fuit depo
situs dz hre zelariu § pscpta tpe no qr

fuit depositus pp defectu sui ymo tn con
ducti admitteresse adh· l qui fundus ff
loca q no Q Itm no q statutu loquens
de iudeis no porrigit ad alios paganos
n q ex spali legis pusione flat exte
sio ut no pbat hec lca du dicit exten
big q no bn 2 vi gl i c constom d re
qui ude li vi Q volt no ymu cam reserua
ti epo ut est restitucio male ablatoz et
ad hoc cotte allegi iste tex q int cas res
uatos epo emitat gl hunt casu i c ij de
pe li vi Sed ista pdicta queit ymo simplex
sacerdos qui audiuit confessiom illius qui
tenetur aliquid restitue posset facere hac restoz
cstitz hic q no qr iste est cas reseruatus epo
et tres rones huius reddit pma qr si mfio
res cliti hoc pnt dispensare sepe sibi in bur
sarent 2 apparent 2a ro qr in maioribus
adhibenda est prudencia epi ut int c ad hec
de of Archid Sa ro qr epus hz cura om
niaz 2 om ecclaz suaz sic dixit 2 cura
spualia reddit x q i regoida vnde to dixit
de eius prochia ut int c i de rap Sed archid
int c ij de testa li vi tz con dicens hac re
stoz fi peu qui tn restribuie vl peu de q
ipe pondit all c cu tu de vsur et c tua
de testa et xiiij q i c pe et ult et xxiiij q
iij siquis redemptis q vita coit dic q ob
ligatus ad restitutioz dz restitue ad istu tex
Respondit q loquit de iudeo qui erat su
spectus de restitutione maxie qr erat fien
da in paupes xpianos Io an dicit q hinc
fim esset tenenda opi osti qr fim opi arch
id facile cet cuiq euitare restom dico se
restituisse. Nec ob si dicat q dz pbare qr
no pt semp dando denarium paupi adhi
bere notariu et testes Et ut in exppigra
pz paup recipiens x solidos confitetur
se recepisse x lb/ § pq fim ubi in ciuitate
quis tenebat restitui no apparuit ro
quare no debuit esse solutus 2 liberatus
Unde solent epi locoz pcia statuta re
seruare sibi dispom male ablatoz no
solu restom peti Sz ex restom satisfactois
Arce in con clo xxiij sequitur est simpr opi
osti inchil tn bom allet Jo cal hic scrt
opi archid vl dicat eque posse distigui
quedam in hijs in quibus transiuit dum ut i
supioribus 2 similibus precedat opi osti z
sic sciat quid 2 qn sit restituendu § in
talibus in quibus no transiuit dm ut i
vsurarijs fure 2 silibus precedat opi archi
Et ad hac varietate no modicu adiuto
q nullus tex facit mentoz de epo n iste
et si iste bn pondet no dicit q epi deat
restitue § fm prudencia sua Et io dicem
q dispensatio male ablatoz dz fieri peu
qui tenet restituere vl peu de quo sibi

pudic sed secundum consiliu et prudencia epi
et sic saluatur oms opi et euitant ab
surditates et inter est epi qui est pater
paupum ¶ Nam obligatus restitue n dat
ppa et sic no pt dispone ad libitu sed
reddit cui restitue tenet ¶ Cumque debeat
fieri restitutio in paupes dz hoi consiliu
vbi eo qui est paupu pr ¶ Et ita pdca
ultra alios moneo alia qoz note pono
q stante opi q sit ul statuto epi testor i
suo testo relinquit mille p male abla
tis incertis comitendu in paupes p exe
cutores sui testi ¶ Epus pstat sui et p
istud tex sic intellexi vult sic dispensa
de querele quid ure ¶ Et prim poss dici
q nisi ali pbent male ablata epus
no pt sua intencom fundare sz illis
male ablatis qz hec dispo seu confessio
testoz exquo no fuit recepta a pte n
iurata habz vim nuqs legati ut no
pbatur insili i l iiij C de fal ca adiect
le et no i l cu quis § codicill ff d le
iij ita hoc tn ple vi q dico i c vlt de
succes ab intesta ¶ Item poss dare ad paz
qoz et alia satis equa distinctio p q sal
uatur inclis oim oppiom vt ubi d male
ablatis no constat nisi p confessioz secundum
in foro pmali tunc credat sibi si dicat
se restituisse qz in pma de omnibus credit
confitenti ut in c significasti de hoi et sic
euitant absurditates Jo an an constat
in iudicio seu publice de male ablatis
et tunc consiliu fiat epi ad restom qz no
dz credi sibi asserente se restituisse ar c
q cp de iusiu li vi ut statut constat de extor
sione ita qui stare dz de restone pupte
lie i i de pe et remiss ¶ Quero si ipsi ulebet
poss dispensare paupibus ¶ Et sic vr sen
tire gl q officiales inito no astringut
ad dandu paupibus qui iniste extorsit
alle c no pme xiiij q v ¶ Et no gl p in
tellectu huius c qz lo obscure sz primo i c
qz plerisque de immunita eccle sentit q con
cludens q exquo habebat officiu cu iure
tenetur restitue illicite extorta qz psunt
acquisiuisse pmete ptate sua ¶ Et quod
omnis puiolencia sua secus dicit in eo
qui non habet iure ut in aduocato ¶ Si
enim aliquis ultra qui deat lucratus est
bn facit restituendo no tn tn et sic itelle
hoc no sane ut sup est distinctio equa
et sat plat ¶ Vnica gl i qz restitur
a quibus extortu sit Jo an Vult intellit
h i loquit enim sm eu cu iudeus ut pa
tranus no gratauit eu a quo recepit
eu ultra debitu extorquendo na tur eet
fienda illi restitutio ut dicit gl sz loquit
tu recipit ze larum q ille pponens aut
soluere tenebat ¶ Vnde huic pponte
no dz restitui qz quo ad eu no pot dici
indebitu et fuit in culpa pponendo ipsu
¶ Item penes pposit no dz remanere ergo
paupibus est erogandu ut dt hca s
tu ponda lcaz i q si fuerit a paupib
adeptus que lo ne du de zelario qz tur
dixisset appens sz saluando huic itellcm
Jo an pt dici q aliquis adeptus fuit a
paupib no tn extorto p extorsiom puta qz
dederunt sibi quod dedissent alijs paupib
et sic eis no est fienda restitutio cu non
possint ptendere intce flat qz paupibus
¶ Et ex hijs conclude gnalit q ubi ex pte
dantis nllm interesse vsatur impetuose
sz ex pte recipientis sic tunc restitutio dz
fieri paupibus ¶ Et de iure ciuili h° cau
sistus occupat ¶ Auffert eis oia lucra illi
cita ff de iur fis l i z p totu

Ad liberandam

¶ Consiliu gnale repetit consiliu
lateranen § e ita quorunda et ad
dit pena satisfactionis tpe absolonis i
ponenda h d za i et tlibg ¶ Alo i ex
mino ca dampnato q acquisitu ex mino
dampnato subiaceret restoi ¶ Et sa in ar q
acquisitu p extu subiacet restom sz dic
ut dixi s i pxo ¶ Nonubi quis est in
potens ad soluenda pena dz castigari alia
pena corpali ad hoc c fine de do z 9 2 l
si ff de nunus vo ¶ Alo insi q pena qui
inpoint no tm ad castigatom delinqntis
sz ut ceti arceant a silibus qmittedu sal
aut facta ff de pe i sic ¶ Et qz hic in de si sa
qtinebatur multa puilegia eoz qui vadut
in subsidiu terre sancte et in c ceta qfert
remediu plene remissionis q vulgalit
di remissio pene et culpe Vnde pcedit hoc
q p modico subsidio fiat plenaria remissio
pene cu sp sit multu malu i pmitu i pe
na dz ee conformis delicto xxiiij q i no affe
ramus et in c quesiuit de hijs que fi a
ma ¶ Ad hoc ita hec multa possent dici ¶ Et qclu
sive est sciend q vna est eccia vlis i q vij
qucmentibus et hius ecce seu corpis sponsus
est ipse xpus ut i c debiti de bigamis a ppa
et ouans et sumus amsbrtate iux id qualis
ligaueris cof xxiiij q i quecumque ¶ Item pmit
tendu q in hoc corpe vlis ecce multa sut
bona recommuniata ut mors xpi cuius sola
guttula sanguinis fuisset sufficiens ad redi
tionus humanu ¶ Item passiones innocentu
et multoz martirum exquibus meritis qstat
thesaurus ecce cuius plena dispensatio h

ppa Unde tu remittit aliqu pena vr ton
tare huit thauru ecce ut sit ppus quod
in recompensacoz illoz bonoz remittit pe
na 2lam sit malu no dz esse impunitu
ita et boni remuneratu sit q queda
recompensato hinc inde et tamen i2 missoz
cum certa limitacone pnt fac iferio
res plat ut in c tu epo co de pe et remis
q2 ipsi sunt electi in pte sollicitudis ut i
c adhonore de rsis pal et valz tlis pdcu
remissio seu indulgencia et quo ad pmiz
iam imposita ul imponeda ut i c cu ex
eo et c quante e ti ubi dica Singl i v°
totu ibi sile temne vsaru sz melius pot
equipari pecunie symoniace q restitui
e ttie nunq gticlia fuit data z aqn cu
duplicacone ut i c audimus e ti de symo
2 c de hec eti et pide quod se inglo pot
solui con de ce pte ubi illa pecunia
illicite hita tm restituit z dyspensat in
paupes pp Sz hic restituit duplicata
r laz dinsitatis ro est q2 hic plus delin
querit hn et io plus puniut Op con tex
et vr q ista pena no pt hre lo in p c ita
quorunda s co ubi bona illoz consistat
q° no pnt facere tam restom So inl°
sm doc Ma pt intelli istud c an qsistacoz
vel q imponet ista pena tpe qsistacois
ul intelli de bonis acquisitis ps co pre
statom na simp consistit bonis aliqui
no acquirit consistata pq modu acqui
renda ut not colli ex c felicis de pe li vi
et l si mandauero s is cuiq ff ma uel
pt dici q etia imponit tam pena sed
princeps statis impoit illa

Ex speciali

Iudei ul pagani pupplic officijs
psiciendi no sint et si eis regalia
ultra vendat ad ea colligenda psiciendi
est pauus no suspectu hz d In pina ponit
culpa regis et conijsaro 2° con utroq p
videt i mandamus Qno q nedu officiu
pupplicu est iudeis inter xpianos inter
dictu sz et q litz offi seu qmitu pquod
xanis possi aliq grauame ingeri Qno
q licite redditus et regales vendit iu
deis z alijs paganis no ergo oe tomerciu
est interdatu eis Qno i deputet q adcol
ligendu istos redditus venditos pagano
collecto dz fieri per principe statre est non
p iudeu emptore Na si ipe licet colligere
fraus poss comitti ut idex alia no st no ha

Nulli iudeo.

Eciam sumat z ta po dta q2 p°

post sm 20 pnidz i q si l° p visiom de
termiat i Stante Ro regla q baptm
ul baptizari volente no pt iudeus i suo
suico retinere Ex quo infertur q si iudeus
emit baptizatu vel bapti volente u tz
vendico et talis sic emptus exipit in liber
tatem nullo resp precio q clare pt l in
di mancipia et in l comita C ne manci
pan z de ma vi bo gl l in di i s° aliquas
et dya inc i s co Et cohor no q pari sim
legio gaudent id q est ad esse pdictu et
id quod est insi nam q incipienti fuit i ce
con ut in c offim de cler et l pe ff de testa
mili Qno i net ipe vendere u alia gpa
re q si uno phibetur vende alio phibet
compare et sic dispositio in uno ex corre
latiuis extendit ad a correlatioz ad hoc
q no bar i l si ff de acquip z q no gl i l
i C ne fideius z dixi i c i de loca Sz qro
q2 hic dantur tres menses dant ad ex
ponendu suu xpianu ca incionij qn incip
iunt currere isti menses osti dicit q a
tpe vendicionis z tradicionis sui facta
iudeo q2 extunc acquisiuit dnium sui et
habuit facultate disponedi ipsi dere di
in s ptradicom z C de par l intradicio
nibus Jo an dicit q a tpe quo iste suus
pecijt xpianitate hoc dm Jo an lz eq
tate ut emens suos sue paganos ca
incionij no teneat i illud tpus eos ex
ponere venales q2 forte no videt tpus
dispositu congruu sz satis est q exponat
suu venale i tres menses ex quo pecijt
xpianitate sz dm osti forte est vim na ex
quo no exposuit suos venales i tres me
ses psumptio est q no emit ca incio i
s ad sumendu sibi al sp possi fieri fraus
q2 dicet se emisse ca incionij z si p q a
suus cupit fieri xpianus exponit eu ve
nale i tres menses et sic mirq lz loco
suis hinc c z c sentatte l in di Q
in gl i vo° xij solid insi sz glo no declarat
deqitalite monete cum iudeo sit mo
neta argentea et aurea con intelligit
de moneta aurea q pt ex qnitcone
duaz legu Na i l cum ex filis ff de
man ex testa de q suus psita ex filis
codicillis no dz renotari dat xx solid
et i l pap s si ff d' in of testa sit mero
in sili cui dexx aureis z sic dz itelli
de solid aureis quoz lxxij faciunt una
libra auri et in l quotiens C de suis
z aria li x Idem sentit gl i l quicunq
C de suis fu et dixi in c i s e 4 est
satis verisimile q de aureis ius itel
lexerit nam ridiculum esset si p pcio bo
ni sui darent tm xij solidi argentei

De hereticis Rubrica.

Sup^a visum est de hijs qui no bapti deu
blasphemat male colendo. Compete
ti ordine subicit de hijs qui ia bapti^{ti}
incidunt in heresim

Dubius

Breue est uel p alia verba pt
sumari sic infideles est qui no hz certi
tudine fidei. Et infideli no est credendu
in piudicium alterius h. d. ¶ No q fides
dz hre certitudinez z nulla serm admittit
dubitacionem cor ē simil' 3 de si tri ¶ Cap
tom pdicta et cosi tex z vr q oīs ho
sit infidelis. Nam qi nemo repit qui
aliq de scrupulo qstie no dubitet in
fide ut de resurrectione mortuo^{r} z d crea
tone mundi et silibus. Ido dt Joan z
bn q tex dz intelli de dubitacione q habz
inse firmitate an et qnda ptinacia ut
qz pseuerat i illa dubitacione secus aute
si ducit quis in dubitacionem cōprimus moti
bus quibus no assistit s resistit z con
formiat se fidei ecce qz tunc potius patit
q illa impugnacione meritum de resistedo
na qnz et quis inuitus polluitur ma
lis cogitacionibus z pe dicit pmi motus
qui no sūt in ptate hoim ideo no impu
tantur ad culpa. Ad hoc q he in palea
s pensandu coi di. Et de istis pmis mo
tibus intelle dcm apli temptacio nos
no apphendat ni humana z vi tex
de pe di ij c ini. Et sic intelle i^{d} psal
miste btus qui allidz puulos suos ad
petra et vi q no 3 Rubrica de su tri
et sup ea et fa xxiiij q i hec est fides
¶ Sz queco quid intendit lra i si ibi
qui fide vitalis ignorat. Ido expone i
veritate fidi ignorat siue siu baptisati
siue no et intelle qui no conformat se
ad fide ecce. Nam siquis erraret in fide
et crederet illam esse fide ecce z patus
est corrige si aliud teneret etiā ic no
est hereticus qz fides ecce est fides sua
cōquo refert se ad fide ecce ut i c ij de
su trini et q no in pdco c hec est fides
¶ Nole arque ex h^{c} lra i notat dno cre
dendu q hereticis et infidelibz non est
in aliquo credendu in piudicium aliorū.
Nam cōquo sūt infideles deo no psumu
tur fideles hoibus. Et io testes no ad
mittunt^{r} con xpianos ij q vij no pt et
c pagani. Sequitur Qui alios

Qui alios.

Breue est et pt sic sumari
p alia vba. Errare in fide
cōmittitur qui alios errantes cū pt ab
errore no reuocat h. d. ¶ No male
psumendu con pntes z tacetes i alior
errore. Nam error cui no resistit ap
pbat lxxxiij di error et c qui pot
xxiij q iij. Sed queco de quo errore intelle
iste tex. Ido dz intelli de errore fidi ut
sic faciat ad titlm pt et intelli d quoh
errore. Na errare psumit qui erra
tibus ad pt no resistit sic alibi dic no
caret scrupulo ~~[illegible]~~ societatis oculte
qui manifeste facinori desinit obuiare
ut in c dilecto de sen ex li vi z in
pall c no pt s ppti h^{c} lz loqui fauo
re fidi et qnz nunqz pnat aliq q ille q
errat ut qui defendat illius errore
quia no solu ipe errat s et alijs of
fendicla erroris pbet ut xxiiij q iij
qui offendit. ¶ Angl i a pcto cōmittedo
ac ul pt dici fm Jo an q fauore fidi tex
ille intelligat^{r} indistincte siue pctm sit
cōmissū siue cōmittendu ul pp pseueranc
in pcto pt dici pctm cōmittendu. Et certe
et glo hnt bonu intellctum na gl debz
intelli de pcto cōmisso z no pdicate dic
eni ad solu plati spectat correctio s si
habz itacoi ut qz est pctm successiuum
tunc quilz dz aliu corrige iuxta denūciacio
euangelica ut dicebat ostii. vnde dt
ipe et q iudicialis correctio spectat ad
solum plati ut i iuribz 3 all' i gl s e
voan^{ta} spectat ad qlibz. Et ut aliq affe
cat h^{c} c possumus dicere q qui pt aliu
reuocare ab errore fidi z no reuocat
indistincte peccat. Sz de alijs erroribz
an z qn quis teneat^{r} reuocare seu denū
ciare dr ut ple no i c nouit de iudi z i
c si peccauit ij q i

Dānamus

Hereticus pseuerans eternalit cōdep
natur cui n^{c} pdest bap^{ma} n^{c} elcia
vl martirium vl quicqz aliud bonū q^{o} ad
h^{c} ut consequat^{r} vitā etna h. d. 2^{a} ibi
cū hoi ¶ No q fides dz habere qnda
firmitate z nulla prsus dubitacoi. No q
hereticus qntucuqz in alijs bonis z qualia
cūqz bona opa exerceat no pt saluari si de
cessit in illo errore illa tn bona opa
no sūt ex toto depdita s valet ad minus
supplicium subeundu na no ita acriter

renuntiabit qui licet hereticus aliqua bona opera exercebat sed eo quod cum heresi superiacebat in peccato et hoc voluit hic tex. in si. dum dicit non proficere ad salutem i. ut habeat vitam eternam ¶ Ad alia quo proficiunt dicitur hic in gl. et vi. quod l. e. et no. de pe. di. iii. § si et c. quod qui quidam de pe. et remis. colt. non vero hereticum vel scismaticum quod hereticum et scismaticum equiparant. Nam scisma est in fine heresis quia scisma sonat in divisione quia scismaticus dividit se ab unitate ecclesie vi. bonum tex. in c. inter scisma xxiiii q. i. et hoc est regulare fallit in pluribus contendentibus de papatu quorum quilibet credit se papam. Nam isti non sunt heretici et est hoc scisma sine heresi quia quilibet credit unitatem ecclesie et etiam esse apud se ita dicit gl. xxiiii q. i. § i. Idem dic de credentibus ut credentes non non dicantur heretici ex quo credunt unam esse ecclesiam quamvis dicant consistere seu debere consistere apud istum scilicet vel si crederent quolibet contendentium esse papam quod tunc ipse essent heretici quia ipse divideret ecclesiam et venirent contra istum articulum symboli unam sanctam ecclesiam sic intellige gl. notabile. vi. q. i. ubi non autem ¶ Vult colligere colle. i. fiunt incorporati ecclesie quod hereticus est extra unitatem ecclesie et de remittenti et in comparari per primam ¶ In gl. i. § i. et dic summam de ossibus consistit duobus ultimis modis ponitur in gl. ipse et stricte dicitur quibus hereticus. Nam in aliis precedentibus dicitur quibus hereticus large nam extra de hereticum quia dividit se ab unitate ecclesie. Nam peccatorum sicut est etiam xi q. iii. audi denique. Et sic large sumpto vocabulo iudei et omnes infideles possunt dici heretici quia sunt extra unitatem ecclesie. Nam peccatorum sicut et depositus vi. bo. gl. ex in q. iii. § quia vero. Et dicitur heresis ab electione erroris ut ab erro as vel ab hereo res quia adherent opinioni eorum vel ab arciscor quod idem est quod divido quia se dividit ab unitate ecclesie ¶ In glo. fi. i. si. hic valet bona opera quo ad illustrandam mentem. Nam facilius merebitur gratiam conversionis qui bona opera exercet quam ille qui semper est in peccato. Item mortificatis malis interdum illa bona opera resurgunt de pe. di. iii. sunt temporaliter vi. in iuribus que sunt remissi

Fraternitati.

Not. sic summari scripta per hereticos non habent de iure firmitatem vel sic damnato auctore damnatur eius scriptura et libri vel opera h. d. totus dicit et ibi Theodoricus ¶

[illegible]

Nota quod papa potest in concilio vel synodo damnari de heresi. Nam in ea heresi synodus est maior papa ut no. gl. in c. Anastasius xix di. per no. et vi. bona gl. in c. si papa xl di. et no. pathid in c. in fidei favorem et in li. vi. idem dic ubi duo contendunt de papatu et pro nescitur quis eorum sit verus papa tunc generale concilium congregari et quorum decidere vi. tex. nobile iuxta gl. in c. si duo lxxix di. et no. est alibi ita bene est quo ad istud articulum potest hic hugo nomine dictum quod hic causa potest concilium congregari per cardinales si nollet contendentium velle congregare sua obediencia in eodem loco ¶ Nota arg. ex si. litere quod instrumenta confecta per notarium postquam fuit condempnatus de falso in suo officio commissio non debet recipi tanquam autentica persona eius quia ex quo damnatus est auctor eius opera non faciunt fidem per hoc optimus tex. in l. si quid. C. de sententiis et archa li. xi. fa. tex. in gl. i. l. si quis exargentarius § i. ff. de edendo et ad hoc cottidie solet allegari hec litera. Et ita habemus primo posuit hic bo. gl. quod ad hoc solet allegari per legistas et canonistas Et ut habeat eius glo. clare et conclusive quero Numquid indistincte instrumenta confecta per notarium falsum sint nulla Bo. capiendo mente primo Aut loquimur de instrumentis confectis post falsitatem commissam vel ante et tunc notarius tollatur in officio et tunc vera licet post ea sequatur condempnatio. gesta per eum publica officii non retractantur propter publicam utilitatem licet postea sequatur depositio seu condempnatio. ad hoc l. barbarius ff. de off. pto et iii q. vii § tria vero viii si instrumenta confecta per damnatum notarium reperiuntur communi instrumentum habens plura capitula et in uno capitulo est adimpleta falsitas in quid propter hoc reprobetur instrumentum in totum. Doctores distinguunt quod aut capitula sunt mixta et reprobat instrumentum in totum. Aut sunt separata et tunc reprobat in id. c. ubi est falsitas ita refert primo hic quosdam tenere et c. opi. gl. in c. ad fidei ix di. et barto. bono in addic. et ceteri in suis quibus indistincte tenuit totum instrumentum reprobari et ideo vero tenendum primo hic bar. in l. si ex falsis C. de transac. distinguit quod aut falsitas procedit ex vicio notarii et tunc instrumentum corruit in totum et hoc et voluit primo hic quod satis solet sic dici in teste ut si aliquis falsitatem adiciat adiciat testimonio suo dictum eius reprobatur in totum quia reperitur periurus ad hoc iii q. ix cura sic et in notario qui dicit quidam testis l. duo labeo ff. de testa. et hoc verum ubi falsitas est circa substantialia negotii vel eius circumstantias ut quia debebat scribere quod tamen premisit x lb et notarius scripsit de xx § si falsitas est circa alia extrinseca ut quia scripsit [illegible] hereticos

ce consangneos uel aliquid aliud qd no
facit ad negociu lz hoc sit fim no tn pp
hoc reprobatur instrum qr id no spectat
ad officiu notarij Et ide dt i teste et hc
not voluit hic pmo et sic tempa dom
bar Aut defectus no venit ex vicio no
tarij Et tunc aut continet subalia istri
ut qr fuit obmissa indictio 2 dies 2
tunc instrum in toto ut in auct ut ppo no
pmpa s i pq pn 2 no i c inter dilctos
de fi instru Aut defectus continet sbalia
negocij 2 tunc dz fieri illa distinctio Aut
illa negocia sunt sepata aut anexa ut
ps cau no viciet in toto ko sic ar l siqs
flis et qd i no 2 i d l siquis ex arge
tarius et dehac ma vi p bar in repe
d l barbarius Cz ita pdicta bar po
suit nole qoz et limitacoz ad pdta in
exonco loco veilz in l iij ff ad l uel re
pe ubi dt qd instra afecta p notarium
dampnatu sint nulla qn fuit dapnatus
pp flitate qmissa in officio tabellionatus
secus dicit si al fuisset de flo dampnatus
comisso tn eo officiu uel sit effectus
ifamis ex alia ca tunc eni concludt qd
id officiu hz iunc dignitate ut qr est
notarius pncipis ut l i C d ma pn
ul no heat officiu depupplico ut qr e
notarius i baulia tunc no vz instra p
istu confecta qncuq sit infamis mo
qr l siquis § all facit tn mencom de
flitate qmissa i officio tabellionatus Ita
qr tabellionatus officiu no est dignitas
s est qd da muns l si C negociato ne
mili Itm infamis pt ee pcur nisi de
excep insi Unde potuit iste rogari
a ptibus ut conficeret instrum Et ita consu
luit bar et incipit consiliu si lo ca
ruq da notarius qui fuerat dapnatus de
flo qr extraxerat duas cartas a libro
com Et no singlarit hc dca Et mayc
procedunt qn notarius tolleretur in officio
ad hc qd no i c sustitutus de exp Et an va
leant instrumenta confecta p ex tn vi bo
gl i c de termig de sen ex li vi in gl i si
uel dic fm osti qd dca auctoris dapnati
pnt recipi tamqz nobilia s no tqz aut
torisabilia 2 sic pnt reduci ad concor
mia hic all in gl Et gl qrit quid de sa
cramentis recept ab hereticis dicit pmo h
qd si ignorant ab eis fuerunt recepti
no solu confertur effectus sacri s etia
gra Ita et iudas fuit herecticus i q i eos et
tn baptizauit 2 tenuit eius baptismus
ut i q i dedit s si scienter tunc no confert
ut i q i et et dehac latius vi p pmo i c

i de scisma 2 hic 2 ibi forte aliqd dica

Siquis epis.

legitur duobus modis s scdm
toz et vam lec pt sit sumari Epus
instituens heredem hereticu consangneu
uel extraneu ul paganu et post morte
ex tacitus demittat h d Et ut faciat ad
titlm pt intelli qr ex hoc psumat heti
cus Q No qd hereticus ul paganus no dz
aliquid intesto relinqui 2 pt tex addu
ti ad illa qoz inq potius sit subueniend
patri carnali heretico seu pagano q
exonco catholico de qua qone cdi p gl
pppo di c i et qd no xlij di quiescamus
2 int no satis lxxxvi di c cont hcludit
qd pri carnali licz heretico potius est
subueniendu Q No tam in quo etia
huius post morte extat c vi et alius tas
xxiiij q ij in suma Q No qd pro decedente
in pcto mortali no est orandi xiij q ij
p abeuntibus et xxiij q v placuit Unde
intellc finem huius c in qsuetud quorund
locoz ubi noia epoz scribunt in aliquo
loco et recitant in die obitus eoz p
eis fit aliqua oro Unde isti tales de quibus
dr no debent hic recitari inter di sacerdotes
v int illos sic scriptos mo sup dcto Q
singlo i i et sic repete illa dcom heti
cos Et hac pticula gl tollit unu itellcum
ad istu tep ut intelligat de epo institue
te exonco hereticu secus ergo si instituat
extraneu catholicu ex hc eni no dz dapnari
et h ante lec cont tenent dat Quid tn
dicit ponendo aliu intellcm qd lca dz
intelligi indistincto qr instituendo extra
neu herede est psumpcio qd no dilexit
ecclam Et certe iste intellcus mi n ph
qr potuit instituere extraneu herede se
ecclia sua forte no erat indigens Itm
sacerdos pt disponere de pbendis pcio
suo pout vult dumo no disponat ip
sonas plintas xij q i sicut manifeste ubi
bo tep et sa tex in c se qui lo d cade
et sa dum taxat de hereticis 2 paganis

In eos.

lo de cad ma cu pre et extendit
qd ibi dcom fuit de epis ad psbros
et alios clicos Et ex hoc no qd dispo lo
quens de epis no vendicat sibi locu de
psbris 2 alijs clicis n extensio fiat per
legislatore Q No qd lz pplico fit tn re
spcu no catholicoz exonceu qo catholicu
pt clicus instituere put dixi i c pre si tn
moritur ab intestato no extantibus con
sanguineis succedit ecclia xij q vlt i si

z no i c i de succes ab intesta ¶ In glo
i v° nil conferant i ne peant fame
no gl z fa q no gl i c i xxx di z est i bo
tex. Et sic intelli q dixi s c pp subueniend
pri heticu qn magna in eo viget necitas
al' in tal' conferendu est ut apte pbat ista
lra dum dicat in l. conferant Catholicas
vero personis pt clericus et de bonis ecce
liate subuenire dumo no faciet eos diui
tes s; eis subueniat in necitatibus sic i a ys
indigentibus s; plus tenet subuenire istis
qm alys ut in c i de coh cle z mli a i c
no satis lxxxvi di z in c monemus xii q ii

Quum xpc.

Xpus fuit verus deus a ver⁹ ho
et sentiens oppo^m est heticus z ex^{to} h d ¶
No pmo q verus ho consistit ex aia rōbili
z humana carne z altero istoz deficiente
no est ho concor c in quadā de cele mis
z Nō q no solu xpus fuit verus hois fm vaz
essentia fuit q^e compositus ex duabus natis
s ex dīna z humana ut in c id sū c ¶
In gl si isi dechat nia qualit layci a cli
ci deant crede a an sit in eis excusabil
ignorancia si nesciunt explicite ar^{los} fidei
ple no i c i de sū tīn z cet sic Ro^{ta} p̄ pmo
Et d^e ut i. Et no ex hoc et tex q ppa pt in
ducere nouu ar^{lu} fidi declārando ipm ius
diuin Et ex h^c infertur q ista consto est recepi
cit z pleta cu disponat sup iure diuino ad
hoc c cu tu de iesu z q ibi no

Sicut aut.

Hereticoz receptores z fautores
eoz excōi sūt a decedētes in hoc pcto in
cimiterio ecce sepeliri no dent nec p
eis orare h d ¶ No q cu heticis no d;
quis negotiaconi exercere n^e eu in domo
sua recipe n^e alit fauere De statut de
bannitis de quibus in l. iff de recepta ¶
No q p consīom gnalem pnt tolli p'iule
gia qntinuq; spalia attendi tn d; tcor
ipoz de quo vi q no in c cu instancia de
censi ¶ Et quero q hic lra fiat mencoin
ptibus tholosanis quid de heticis alioz lo
coru dot dnc q vide z bn p c ex tamq i c z
i c px ¶ Et no q heticus ul fautor here
tici decedens in hoc pcto no d; sepeliri
in cimiterio nec banos nec p eo est orandu

Ad abolendam

Heticus male sensiens uel male do
cens de sacmtis ecce excōicatus est a qnictus nisi
se correxerit et errore abiurauit si clicus
a degradit z curie sclari tradit p pena ecia
layci lectie puniunt. Eadem est pena su
specti de hesi si se no correxerit relapsi
vero audia denegat Seclares princpes
qui iurare nolunt de ecclia con hereticos
defendenda dignitate puant excōicat
z terre eoz int dicat. Ciuitate no resi
stentes alioz commercio z epali dignitate
puant. Exempti subsut z hoc crimne
epis locoz h d z multe sut ptes q pse
patet in lra ¶ No q no solu e heticus
male sentiens de articulis fidi qui con
tinentur in symbolo s; et male sentiens
de sacris ecce quoz qor exprimunt hic ut
est corpus xpi bap^{ma} mim et confessio
reliq ea vi p gl i c veniens de transact
ubi enumant omia et p Io an sup Ro^{ta} de
sacra no ite ¶ No q epi cognoscunt de
crimne hesis sa con clicos qm con lai
cos et exemptos ut i si lre Et h^o in
tellige qn sctm est claz z declaratu si at
esset dubiu tuc ep d; remitti ad sola ppaz
ut xxiiii q i c quociens z in c maiores
de bap. No q capitlm sede vacante succe
dit ecc in ptate cognoscendi de hesi ¶ No
q clicus conuictus de heresi no d; in con
tinenti tradi curie seculari s; pus deb;
deponi et degradari z forma degrada
conis vi in c degradacio de pe li vi et
inhac degradacione in desēm epoz pnt
assu alii plati de quibus in c i a ti li vi
¶ No casu in quo pnt penitenti si he
ticus vult incontinenti redire ad fide eua
dit eu pena mortis regle tn p pma;
no tollitur pena l q meie ff d fur ¶
No vi° q duo requirunt adhec ut rede
untibus ad fide diminuat pena mortis
ut incontinenti et sponte reuitant ad fide
si g^o ex interuallo ul no sponte s; metu
pene dnt se redire vi pacesh i c ut con
tingit e ti li vi z so de lingua i c ad mag
e ti ¶ Tn requiritur et 3° q errore pup
plicet abiuret ad arbitriu epi regionis
Quid pt addi z qrtu ut satisfactom ad
hibeat de pcto Nam pt sibi idici pnia
ul alia pena pecuniaria de quo dm ut
i c qui p all' et q no i d c ad mag ¶
No vii q in hoc crime hes et laycus sub
iectus est epo et dic q hoc crime ne est
ecclia scitu vnd iudex sclaris ecc con lay
cum cognosce no pt ut est tex sm̄ z i c
ut officiu inq p phibem⁹ e ti li vi s; sola
execucio relinquit iudici sclari p sma
epi ul ad eius requisicom ut hic a i c
cu sim leges e ti li vi et in p all' c cum
officiu ¶ No modu procedi con suspec
tum de hesi qui no pt conuinc de h^o con
uinci ut indicat sibi pgaco ad arbitriu
epi z si defecit i purgacoe puit ut qnict⁹

ut hic et ratio hec in c. nt de p̄ga ca. ¶
No in v statim q̄ rone delicti etiā pri
lati et p̄ncipes p̄uari ip̄oꝝ dignitatibꝫ
honoribꝫ et officiis p̄uidere etiā et inha
bilitari ad alia officia assumēda ¶ No
in v statim ciuitas bonū tex q̄ vniu̇sitas
et amplissia pot cōmitte delon̄ i faciēdo
e in obmittendo et p̄uari pt. criminaliter
de quo dic ut dixi in c. dilcūs el. ii de sym̄o
¶ Volt no vim tam̄ in q̄uo exemptꝰ est
ſub iuridictione epi cognoscit tn̄ ep̄s ut
delegatus ut s. lecūd dicā ¶ In gl. i ibi
et mandat ab aliis obſuare aduerte q̄ tex
nichil dicit de mandato ſꝫ q̄ ſuat et p
dicat rōna etiā ¶ Et io conclude melius
q̄ in ſpectantibꝫ ad fidē catholica debe q̄
ſequi et tenere q̄ tenet rōna etiā ſꝫ i
aliis a fide no tenetur ſequi cōſuetu
rōne ecce niſi doceat et mandat ea ſer
uanda q̄ nichil efficit in ecclia d̄i dul
sitas consuetudinis ut i c. de ecclia de cō̄ſe
di iiii et ita distinguit bona gl. vi li ¶
In gl. ii i remanet penes caplm no ep̄o
hac gl. iuncto tex q̄ appellōe clericoꝝ ve
niūt canonici. ¶ Nam tex facit tn̄ mētoꝫ
de clericis ſꝫ glo intellit et de canonicis
et bn̄ q̄ caplm ſuccedit in loco epi i
iurōe et no clici reliqui ut in c. cū oli
et in c. is qui de ma et obe ſꝫ in diſpōe
odiosa appellōe clicoꝝ no veniūt cano̅ci
dicto ti ſup ſpōta p vi et ho de et ibi gl.
¶ Immo hic generaliter querit ad q̄ deuol
uitur iur dictio defuncti anq̄ ſuccessor
instituatur et in effcu h̄ intendit q̄ a
defunctus exercebat iurdictiōm ſeu alium
actū ſolus aut cū alio ſ p̄mo tam̄ ea q̄
habebat iste ab alio deuoluit ad illū et
ille poterit exercere ſi hoc exercere est
utile. ¶ Ex quo infero q̄ mortuo archidia
cono p̄tas exercendi archidyaconalia de
uoluitur ad epm̄ q̄ archidyaconꝰ habꝫ
iurdictioꝫ ab epo et est vicem gerit tanq̄
vicarius iur ut in c. i de offi archid ſi
uero defunctus hebat aliqua a ſe ipo et
no ab alio ut q̄ edifficauit etiaꝫ d̄ bōis
archidyaconalibꝫ tunc illa p̄tas no deuol
uitur ad aliū ſꝫ reſuat ſuccessori eiꝰ ſc̄o
tam̄ q̄n exerciciū ſpectat ad defūctū et ad
aliū concludit ſ imo q̄ p̄tas deuoluitur
ad collegiū ¶ Et no no ad ſuperiorē ut in l.
i C. q̄n et q̄n pete pt et ſꝫ c. i ne ſe va
li vi ¶ Et ſi defunctꝰ hebat iurdictioꝫ a p̄libꝫ
tunc ad illos deuoluit ꝑut ab illis tebat
ar. c. relatū el. ii de testa ¶ Ex hiis etiā in
fert ſ imo q̄ cū ep̄us et caplm faciut
cōmū corpus et inter eos cōtinet quitq̄ni
ſpūale mortuo ep̄o iurdictio et eiꝰ p̄tas

confirmandi platos deuoluit ad caplm
¶ Sꝫ ſi ep̄us aliquid exercebat cū aliis tunc
deuoluit p̄tas ad illos et no ad caplm ¶ Et
q̄ ſ dcm̄ est de defuncto idem intellige
in absente uł negligente q̄n dicit q̄ h̄ gl.
no p̄bat puta que alle et de ma remit
tit ad notata in c. in c. cū olim et c. is
qui de ma et obe. ſꝫ tu no gl. ſ imo q̄ ſi
expresse iur no probet tn̄ no reprobat et
nimirū vꝫ eius auctas ¶ Sꝫ indubiis con
generaliter cū quitur in quibꝫ ſuccedit ca
plm dic ut no in d. c. cū olim ¶ In gl.
in vo p̄rogatiua niſi distingue melius
q̄ aut quis deponitur verbalit aut
actualit ſ p̄mo tam̄ depoitꝰ tꝫ p̄uilegiū
clericale reſpcū fori et etiā reſpcu cano
nis ¶ Et q̄uis ſuaden ut in c. debn̄ all' in
gl. et i c. cum no ab hoie deuidi ii poſt
deponi ſequat incorrigibilitas tuc cum
ſ m verū intellctū d. c. cū no ab hoie
p̄dit omē p̄uilegiū et abſq̄ alia tradi
tōne conprimi pt p̄uidere ſclare ut
ibi plenius dico. ſc̄o tam̄ cū est depoitꝰ
actualiter p̄dit in continēti omē p̄ui
legiū clericale ut p̄batur in c. degra
dato de penis li vi ¶ Et an clus q̄ſiaat
corpus xp̄i post depositoꝫ vi i p gl. or
plene p Jo an in nouella. ¶ In gl. i vo
relinquat niſi no ista gl. q̄ cottie ſolet
allegari q̄ p̄ crimine quitūtuq̄ grui no dꝫ
clicus statim tradi curie ſclari ſꝫ debet
deponi et remanere ſub p̄tate ecclastica
ſꝫ fallit ſ p̄mo ſ m gl. in crime heres ſed
certe ista no est bona exceptio q̄ ſi con
uictus de heresi vult redire ad fidē no
traditur curie ſclari ut hic tradit excep
tio est in corrigibilis et ſic no excipit
recte a regla ¶ Sc̄o cāꝰ exceptus est in crime
falſi et intellc̄ in falsante lrās aplicas ſꝫ
hunc tam̄ restringe p no in c. nouimꝰ
de v ſig ¶ Terꝰ cāꝰ est in quirate ſeu con
ſpirante cōtra epm̄ p̄pu et ſic ſentit hic
gl. q̄ in isto no exspectabitur incorrigibi
litas ſꝫ statim pt deponi et tradi curie ſe
culari ſꝫ gl. i c. nouimꝰ p all' alr ſentit
vbi dicit q̄ benignꝰ e intellige ut pro
cedat ubi ille est incorrigibilis et idem
tenet bartholo brix ii q. vii ſiq̄ui ſut et
gl. in c. ſi alle in gl. in hoc paſſu dubitat
ſꝫ q̄ requirat incorrigibilitas ſenſiut
dat in c. ſi deteſtico et in c. cū no ab hoie
deuidi ¶ Et ista p̄s tanq̄ benignior tenet
cōit ¶ Remanet ergo tn̄ vnus caꝰ excep
tus in gl. qui etiā recipit restrictōe ſꝫ hāc
māꝫ plene pſequor i c. ar ſi clici d' iudi
c. generalit dico que crima ſut digna de

gradatione et q deposicione et mitteta
alle t nouimus p alle ad pbandu qd omne
crimine grauissimum pniciosu et dampno
sum exemplo est dignu degradacione et
incontinenti absq alia i corrigibi debz
tradi curie seculari z vi latissime i
loco palle ¶ Jn gl in vbo sponte i post
qm est condepnatus dic clarius q an de
posicio compelle abiurare heresim tantue sz
p distinctione psone z quantitas pene pso
nalis z spoliacio bonoz sz ex quo iste
specet condepnacionem no pt amplius co
pelli qz homo pt corripe si no corrigit
i psona afficit sz ai no pt mutare xlvij
di in § nunc ¶ Jn gl i vbo laycus isti dic
laicus ut § dixi qd crimine hes est mix ec
clesiastici Vnde de eo seculariz iudex no pt
aliquo modo cognoscere et con laycu ut
i c ut offi § phibemus e ti li vj sed
ad requisitos ecclie iudex impoit pena
Qiam ecclia declarat illu hereticu z puat
eu oi priuilegio et relinquit eu iudici
seculari puniendu sa c ad fin leges de
her li vi ¶ Jn gl in vbo audiencia nisi dic
ut hodie het i c sic eo e ti li vi vbi co
cludit qd relapsus in heresim audit quo
ad sacra sz no quo ad euitacionem pene Jn
telle qd ecclia no claudit gremiu re
deunti quo ad spiritualia ¶ Sz quere circa
pdicta qua pena deant puniri heretici dt
Jo an z osti qd pena ignis ergo cremari
ut colle ex verbo Jo xv c vbi dr Si
quis in me no manserit mittet foras
sic palme et arescit z colliget eu et
in ignem mittent sz ius ciuile puit here
ticu pena capitali ut l arria C de he
ti quicta l vltimu supplicium ff de pe
Et hanc pena de debitu interptat co
suetudo quenit qd in hoc lex diuina canonica
et ciuilis z consuetudinaria et coit puit
pena ignis ¶ Jn gl si ibi qd no est vim
Et circa hoc vi bo tex in c i de priuile li
vi Nam si exemptus delinqt in loco no
exempto pdit quo ad illud delictu priui
legiu ut ibi sz aduerte qz illud c loquit
in priuilegiatis respcu certi loci sz ubi priui
legiu esset psonale et no haberet re
spcum ad certu locu ut est priuilegiu offi
cialis ppe tunc pp delictu no pdit priuilegium
et de h latius dico in c si de fo compe
¶ Jn ead gl i no cognoscut epi iure
ordinario et de simili ma no in c re
refragati § expressius de of ordi z h sen
tit osti qd in veritate isti sunt ordinarii
z no delegati qz hnt gnale iur nec
extinguitur ista iur dicto morte dele-

gantis vl delegati sic extinguit iur deleg
gata ut in c gratu de of dele nec ob qd
lra hic dicit delegatis qz no est vis i
verbis lex enim est imposita rebus z no vbis
ut in c commissa de elect li vi Jo an hic
concludit oppositu qd epi hoc casu sunt de
legati ut in lra nec ob qd extinguat iur p
morte qz delegato hic no fit appa sz
a sede apca q non morit ut i c si gratiose
de rp li vi Jtm no fit psone sz digni
tati que no morit ut i c cum abbas
de of dele io transit i successore nec
ob qd in effcu hz ordinaria qz et quo
ad effcum iur est dra an heat delegata
an ordinaria videlz respcu appellacionis
ponede Nam si hz ordinaria apt ad
solu ppam ut i c sup qonu de of dele
Et p hoc infert Jo an licet aliqui con qd
lz contingat appri ab illis epis appel
labit ad ppam nam epus tamqm delegatus
maior est archiepo quo ad istu arg
ut in c sane ij de of dele gro no dz appri
ad minore Jtm si appellaretur ad archi
epm detraheret priuilegio vlt qd sit
in iure expssum qz ubi exempti habet
comu iudice puta epm hent tres qz
appellaretur ad archiepm ad primaciam
et ad ppam z sic cognoscent ille con ex
emptu qui no hent iur ¶ Volt que
rit hic Jo an vtrum in hac ptate dele
gata succedit caplm sede vacan z conclu
dit qd no qz no succedit caplm i hijs q
compectunt ei de iure spali ut no i c vnii d
fo q primo tz q i c vnico de ma et obe
li vi dices qd in casu huius c z vbicumqz epi
hz iur generale succedit caplm sz tene
primu p no i d c vnii

Vergentes.

Bona hereticoz consistant z in
terris ecclie applicant fisco eccle
In terris aut imperii applicat fisco iudici
secularis et pcedit eciam si catholicos ha
beant filios h d primo pmittit de stilu
exordiu Scdo point statutu de publi
catione qd pbat p ar a maiori 3o sol
uit obstacula 4a ibi intus 5a ibi ne
benignior ¶ No qd in terris subiectis
ecclie quo ad tpale iur eccia pot a ven
dicat sibi ma principu Vnde eccia
ppe tz locu fisci fisti si c de ij e ti i in
fisci ecclie et qd no gl et Jo an sup ea
in c qz diuersitate de concess preben No
Scdo qd in terris Jmpii pt ppa roe de la ecia
nisi mixte pena publicacionis bonoz dp
phensio tn bonoz no fit piudice ecciam
sz seculare ut hic et in c cu sim leges

c ti li vi. Et aduerte quod tempore huius c bona ve
niebant publicanda, sed hodie sunt ipso facto
publicata ut in d c cum secundum leges. Unde si
numquam hereticus in vita fuisset condempnatus
ex quo post mortem potest doceri quod fuit hereticus
eius bona possunt capi ut in c ii de prescrip
li vi quod non sit tamen executio sed publicatio
fuit facta in vita ipso iure. Et ideo transit ad
heredes sed contra bar in l eius qui delatore
ff de iure fisci et probat p d c ii ut dixi. Quarto
quod licet hereticus velit sponte redire ad fidem
non tamen recuperat bona sua nisi ex quadam
misericordia. Quinto quod in iure procedit ex amore
ubi reperitur maius delictum in maiori illo
est exercenda. Sexto quod propter atrocitatem
delicti filius potest temporaliter puniri propter delictum
patris tamen quod ipsi parentes puniuntur in persona
filiorum ut l isti quidem ff quod metus causa cum
quod exempla parentum timentur metuuntur in filios.
Nam sepe filius sequitur vestigia parentum
ut l quisquis C ad l iul maiestatis. Et ideo
tex hic dicit temporaliter et non spiritualiter. Cum filius
numquam puniatur pro patre et ita debet intelligi
scriptura dum dicit filius non portabit iniqui
tatem patris etc. et vi de hoc xxiiii q iii c si
et i q iiii c si. Et ita predicta dicunt numquam filius
heretici perdat beneficium ecclesiasticum quod habeat
gl in c presenti satis lvi di concludit quod non
sed contra ista beneficia filiorum vi gl in c quicum
que c ti li vi sed numquid feuda hereticorum
confiscentur vi in speculo de feudis § i v xl. Et numquam
in publicatione bonorum etiam in aliis delictis
abusus remanet ius patronatus ubi publicata
sint prudentie spectare xv bo gl xvi q vii
c filiis. Quinto gl i ver exheredatos isti non
gl et habent opinionem gl xxiiii q vii c sic et
idem in archid et vi C ti l quisquis C
ad l iul ma et videtur tenere contra ipsum etiam
in § qua pena licet possit dici secundum cum quod
de iure procedit lex civilis sed de equita
te procedit hec c vel distinguatur an he
reticus fuit dampnatus in vita et procedit
hoc c aut post mortem et procedit lex ci
vile. Jo an dicit quod interesse imperii potest
servari ius civile cuius dispositio est benignior
sed in terris ecclesie prevalet hoc c. Et mirandum
est de hac opinione Jo an. Nam raro habet
opinionem saltem non probabilem sed hec opinio in se
nullam habet probabilitatem cum hoc c expressa
faciat mentionem de terris imperii et mandat
principes seculares ad hoc compelli nec hoc
tamen est curandum de l quod cum lex ordinaria
sit iure ecclesiastico ut in c cum offi in §
prohibemus c ti li vi pene impositio spec
tat ad iudicem ecclesiasticum et non ad secularem
xxxiii q ii § in hoc. Item lex probat per

ar a minori et hanc opinionem sequitur hic d anto
et non video quod in aliquo sit hesitandum per
rones contra dictum. Et maxime hodie per auctoritatem
eos C eo quod vi concordari huic iuri canonico

Si aduersus.

Aduocati vel notarii hereticorum vel
eorum defensoribus defendentes
aut sub eis litigantibus patrocinantes et
pro eis instrumenta scribentes infames sunt
et ab illo officio suspensi h d primo ponit
decisum exordium. Secundo plicatio ibi quia
secundo pena ibi quod si. Quarto primo tex in principio
quod solet plus timeri quod specialiter iniungit
ur. Et ad hoc solet cottidie allegari iste tex
et valet ad defensorem superfluitatis ut
specialis dispositio non dicatur superflua licet contineat
sub generali quod quando sit ut timeat et hoc vult
dicere iste tex cum generaliter est prohibitu
ne hereticis fautoribusque seu fautoribus
defensoribus eorum aliquod subsidium prebeatur
sed nunc specialiter prohibetur isti ut magis ti
meat quod solet plus timeri ut § etc. Quarto
quod aliud est auxiliari aliud consulere
et aliud favere ponuntur enim hic ut dispa
rata non comprehendit reliquum l si ille C
de Codicil et sic non propter statuta odiosa ut
si disponat super auxiliantibus ut non con
tenant consulentes vel consultos. Nota quod
ratione delicti etiam potest etiam punire laycos
pena infamie et suspendere eos ab eorum
officio sed contra hoc queritur. Numquam instra
conferta ab ipsis teneat et concludunt
doctores quod non sed quod non in c cle ii de magistris sed quod
contra ubi isti fuerunt patrocinati sunt
irritanda hec tamen iure non probo. Unde esset
necessaria probatio secundum ostien sed hec conclusio potest habere
effectum in hoc quod a principio poterat re
moveri a processu. Item licet acqui
situm potuit excipi ar l c cum sit § c proprio
et transgressor potuit aliter puniri etc.
Item gl i ver auxilium in hoc potest habere locum
in anima. Aduerte quod quod glo dicit de animo
habet locum in suspectis de heresi et ita loquitur
c excomunicamus alleg in gl sed si constat de here
si non exspectatur aliquod tempus ostien dicit
hic quod si isti conveniunt super aliquo cri
mine alio ab heresi tunc audiencia non
est deneganda nec iusta sententia. Et si dici
tur qualiter isti possunt converti cum debeant
puniri pena mortis ut dixi in c ad abo
lendam § c. Respondit ipse quod potest pro
cedere in eo qui redit ad fidem. Quarto talis
descendit ad agenda penitentiam in c pe i
in eo et sic poterit procedi in causa contra eum.
Jo an dicit se non recordari quod hoc habeat locum

in redeuntibus ad fide ar c statutu el ij
e ti li vi pt diti q id c prodit qm hetica
p ipius potencia vel p favore dni tpa
lis de facto puniri no pt ut tuc ei nullu pro
tinus ul auxiliu sit impendendu et ois
audia sit denegranda Si aut hereticus pos
set de facto conuinci tunc aut pceuat de
hesi et dampt pena mort ut dixi Sicut
redit ad fide 2 no hz locu istud c q no
de hereticus uel fautor heretici et io licite
p eis exercetes advocatio ul misica gsiaut

Cum ex iniuncto.

laici no pdicet nec occulta conue
ticula faciat nec sacerdotes reprehendat h d
primo ponit triplice laicorum reprehensione
qm po psequit primo pma i deus 2a 3a
i sic 2o 3a i licet ¶ No q infantes
ca intellectu diuine scripture sut gmedadi
2 ex commendadu est studiu 2 adortadi
fm diuina scriptura licet ergo no poss qs
pupplice pdicare nec occulte n ad hoc
sit deputatus pt tn exortare pxi sum
adiuua veritatis fm diuina scriptura ¶
No ibi pdicare q pdicator ul doctor debz
stare in altiori loco ¶ No i pncipuis c
in ecctia q doc. sut valde honorandi Vnde
ipor ordo de pncipuis et multa priuilia
consequit doc ab imperatoribus de quibus
in l vnica C de pfsi seu qui in vrbe
gsta li xii et in l medicos 2 l fi C d'
gfes li x 2 alias tetigi i c quito s de
magis ¶ No q no est credendu alicui as
serenti se missu a deo ul ab eo ispiratu
nisi hoc ondat Sicut p operatom miracli
vel scripture ¶ No in vo licet q stia e
valde ncia sacerdotibus pertrant q sacer
dotes 2 maxie hntes cura si no insi
stit studio lrar Clam ignorantia est mr
om error xxxviii di ignorantia 2 q
sciam dz hre quisq clericus vide p hmo
in c cu in iunctis de elet ¶ Nota ibi
dis no detrahes q sacerdotes noiantur
dii p excellentia ordinis 2 offiu diu
Et no ex hoc vo q quisq sacerdos ro
ordinis dz hre dignitate largo modo
Et ex hoc no laicos reprehendedos pcam
deferetes sacerdotibus ¶ No q quisq
pt etia superiore occulte corripe no tn ma
nifeste Et ex h infert q ex respcu su
periorum prodit denuntiato eua Et vi
de gl xxi di nolite que dicat q tcio est
reprehensio queda impiosa 2 ista tm
competit superiori q est spcialis 2 cari
tatia et ista competit cuilz ex subdito du
tn occulte ea exerceat ut hic queda e
temeraria 2 ista oibus phibetur ¶

No q epus fundat sua intentom de iure
coi sup institutiom 2 destitutione sacdotu
ad ipm ergo spectat istitucio in quolz bnfi
sue dioc Et destitutio xvi q vi i c nullu
vi bo gl in c cuius de elet li vi platus
ergo inferior vendicans sibi ptate isti
tuendi uel destituendi dz hoc probare
quia de iure coi ista ptin et ad epm ut h
q no Et qualit cu solus epus cu vero
rum consilio 2 consensu sui capli ul alius
platus inferior possit conferre bnficia
dico ple in c cu ecctia colt vultana de
elet ¶ In gl i vbo miracli 2 de hac
ma vi bona gl in c cum d'eccli 2 ve
sane li vi vbi nont ea q sunt de esse^a
miraculi ¶ In gl in vo q quisq tc insi
de ma denuntiacionis quottuplex sit
in precepto Et qui admittant ad denu
tiandu 2 de multis aliis ple no i c no
uit de iudi dic ut ibi et ij q ij si pecca
uerit ¶ In gl si isi no ex qlo q ista
duo sut connexa institutio 2 destitu
to ut ad que spectet unu et spectet
aliud hoc pcedit fm osti de iure coi
si si de iure spali puta ex pscriptione ul
ex concessione tuc no ad que spectat
institucio spectat et destitutio nec ix
in iunctiatomis admissio al' sequeret q plⁱ
esset pscriptu qm possessu con rat sine
possioe de regu iur li vi 2 cu hoc dic
osti coiter doc transeut Et ex istis collige
plura que cottidie veniut in practica p^o
q pscribens ptate instituendi seu conferendi
aliquod bnficiu no vr pscripsisse ptate
destituendi seu remouendi platu quo
ipe met instituit q ista sunt diuersa
Vnde pscriptio in vno no extenditur
ad reliquu etia si detur inter ea quedā
coio sicut est int institucom 2 destitutioz
concordat epc in sili q he in c cu co
tingat s de deci vbi pscribens decimas
in aliquo loco no vr pscripsisse decimas
nouales Co collige q priuilegiu gcedens
ptate instituendi no extenditur ad pta
te destituendi q ego fateor Vbi priuile
giu no est concessu ab eo in cuius piudi
ciu venit ut q a papa concedi alicui
plato inferiori ptate conferendi cta bn
ficia tuc certe no comphendit ptate de
stituendi q hoc priuilegiu tm tendes i
piudiciu ordinariorum stricte dz intelli
ut no pmo i c delcti de dona Sz si
priuilegiu esset concessu ab eo cuius iuri
detrahit tuc est magis dubiu q hoc
tale priuilegiu recipit largissi^m intpta
tonis intellectu con concordancia ut in c
cu dilectus de consuetudie 2 i c olim
d vo si et i l si ff de osti per Vnde h^c

cau vr q pp ista conexitate z comunione
que est inter destitucom z institucom vr
etl esse concessa destituco ple sa c ex pte
de dec ubi pmilegiu concessu s decimis
no solucdu extendit ad noualia q sctus
est in psspcone ut d c cu contingat sa
q no pau & laz in cle vna deremit cca
hoc tn vi q dixi inquada disputacoe duo
clericali ordine insignit z et aliquid
dixi in repeti illius c siquis cou clericu
desr compe ¶ Vlt collige q ptas recipie
di resignacom bnficij no ptinet ad hnte
institucom deiure spali s ad eu qui pt
ipm destituere dequo tn dic ut dixi pg
immo in c indubijs de renunc & p glo
z pau i cle vnica de renunc et dixi i dca
disputacone sequi

Excoicamus

Habz multa dca nc pt sumari
ppter varietate dcoz ul sic tn
pt sumari Excati sut oms hetici quibg
cuqz noibus nuncupet h d usqz ad s dap
nati. Dampnati de hesi pmdicte sclare
puniunt z bona laycoz hetcoz cfiscat
clericoz vero applicantur eccis a quibus erat
bnficiati h d usqz ad s qui aut Suspcti
de hesi se no purgans ad arbitriu su
perioris excoicatur z psistens i excoicacoe
p annu ut heticus dampnat h d usqz
ad s moneant ptates sclares ppetui
uel tpales iurare tenent. Omnino ab
ecclia dampnatos pnicibus exterminare
z tpalis dns no purgans tram sua ab
heticis excoicat & si psistit in excoicacone p
annu nunciat ppe qui fideles eius a iu
ramento fidelitatis absoluat e eiq tra fide
libus exponat iure saluo principalis dni
nisi et ipe sit inculpa h d usqz ad s ca
tholice Cruce signati ad exterminatoz here
ticoz gaudent pmilio cruce signat i
subsidiu terre sancte h d usqz ad s cre
dentes Ibi pena pom credentu recepta
toz ac defendetu hereticos z pmo lay
coru 2o clericoz et hoc usqz ad s q vo
nulls dz sibi officiu pdicacionis assume
nisi hoc sibi auire uel se ap ul a dyo
cesano epo concedat al excoicat z sibi no
resipiscit alia pena impoint h d usqz
ad s addicimus. Archiepi et epi coru
pnicias z dyoces suspectas de hesi salte
semel in anno pse ul alios ydoneos
visitent qui eos debent si hoc expedierit
cogere iuramentu ab illis de reciima de
reuelandis ipis heticis & occulta conue
ticula celebrantibg quos reuelatos & re
lapsos canonice puniet Et renuentes iu
rare ut hetici condepnat h d usqz ad s
volumg Epus negligens in hesi pseqnda
ab epali dignitate est deponendg & aliue
ydoneus est surrogandus h d et ptes
patet p gso ¶ Nota pmo dcum gnale q
oms hereticii sunt excati e anathemati
Nichilhou tn in effcu no dcr ab excoicacone
nisi respectu solempnitatis q anathema
fert cum solepnitate dequo xi q iij dz
z cta solepnitas requiut etiam in absolucoe
de qua i et in c se. ¶ No in s Dampnati
tripliciter pena hereticoz pma est spuat
ut est excacio 2o est corpalis ut est cre
macio 3a est pena bonoz q oia boa
debent confiscari z hodie sunt confis
cata ipo facto ut in c cu sm leges e ti
li vi 2o no q bona hetcoz clericoru
no confiscantur fisco eccie vl fisco iu
dicis sclaris s applicant ecciis inqbus
fuerunt bnficiati. Et aduerte q tex h
no explicat quid de bonis clicoz ecclias
no hentes seu habentiu e satis puto
q debeant applicari epo loci qui distri
buat illa i pios usus ad hc q insili no
immo in c si qui cle uel vocn et scc i
concilio xx et q no in c q diuisitatem
de conces p. Et ide puto de bonis clicoz
decedentiu sine consagnitate ut si ha
habent eccias illis applicat al capit epi
est loci p id q no i loca p all q no ¶
Item collige in s moneant q quida st
ptates ppetue quida tpales. Et quilz
hns officiu puplicu in iurdicoe pt ap
pellari ptas a ptate qm habz sic in sili
no in l cu qui ff de iure o iudi ¶ No
omi cau reseruatu ppe vlz absoluere
vasallos a fidelitate alicuig dni seu ex
pone tra alicuig alijs occupanda Et
ex hoc a exteo no q cone delicti ecclia
pt ppa absolue oms vasallos e subdi
tos a fidelitate z iurdicone alicuj dni
tpalis z totu suu teritoriu exponere
hijs occupandu p hoc et ar q solus
ppa pt pdicare cruce con aliqi dnm
i oibus alijs expone illu dnm cmo
sic ut ipune et possit invadi sa q i
simili he in c pliniam de hom li vi
¶ No q delcm vasalli no dz redundare
in pudicium dni licet imineat pup
plicato bonoz z vi q no spe inti de
fendis s in v xlo ¶ No in s catholici
q cruce signati ad exterminatom hetcoz
z signati in subsidiu tre ste s ciuitat
ierosolimitane equipant in pmilegijs
gaudendis Illam cruce signati in sub
sidiu tre ste hnt multa pmilegia que
fuerut desti sa in c ad liberanda de
iude et inter ceta hnt remissioz pe
ne z culpe Et habz consue do inducta

pro inquisitores religiosos ut similiter habeant
treuge et tpe pacis gaudet huius privilegiis
¶ Nō in § credentes penas receptatorum
2 defensorum hereticorum. Et nō q̄ hec officium
purpluāt et hec ptate eligendi ad illud
sunt diuisa. Ex quo infertur q̄ diuisio
prouisio militans que ad officium purpurandum
tendit nō d3 extendi ad ptatem eligendi
ad id officium q̄ nō ¶ In glo ī vo condep
netur ibi violentissima est psumpta vd
glo et plene hēs in c. inter pur ca et
ī c. debet § de psumo. Et nō q̄ op violen
tissima pbatōne quis pt condempnari
et de tpe commissio crimine. Et ita d3 in
telligi. l. iudicia C. de rei ven et dixi
in c. iij de psump ¶ In ead. glo ī sētus
in aliis crimibus dic q̄ sētus in cau que
glo allēt qui est valde sepatus a nēo
ī qu bō describunt pp contumacia alicuius
n̄ procedit ad epos3 ſ3 ſi est preſſi ad
epos3 nō est aliud vicio idē ī aliis cri
minibus. Alia sic ext contumacia commissa
in ca heresis hetur pconfesso pg annum ut ī
c. cū contumacia e ti li vi ¶ Item pfistes
in aliis crimibus hetur pconfesso quo ad
illa ut in c. rursus 2 c. quicumqʒ xi q iij
nō aut hetur pconfesso de hesi ut hic
ist subicitur 2 nō in glo p all c. cū co
tumacia et dentelletu illorum c. rursus a
c. quicumqʒ dico in c. i de iudi ¶ In ead
glo ī ut impugnet de quo dic ut nō xx
iiij q iij dixit aplus ¶ In glo i vo sal
uo iure nisi dic q̄ illud c. loquit isti
lius hereticorum qui in vitate comicente
pre nō sat dud luz sperēt ſ3 ¶ Item est
spale in filiis q̄ ipōrum pp omnis puniūt
pentes l. is qui fide ff q̄ met ca ¶ Item
in eis timet delictum primi q̄ sepe filius
assilatur a sequit vestigia l. quisqʒ C.
ad l. iul' maie ſ3 tex iste pcedit in cē
neo qui habz directū dnm ī feudo ī
quo cessant oms rōes pdte co nō debz
puniri pp delictum altius. ¶ In gl ī vo astingo
cit nisi. Et ideo puto rōne delicti cont
nentis ipam pauitate luz dicere nō
impugnet fidē xpiana ar opti ī c. ne
pphanarii de hoī li vi. Et ex hoc nō tres
cas in quibus certa pt indicere bellū et
con stare dic et q̄ ſi impugnat im
por seu sunt aliqui rebelles d3 ppa
adiuuare imperatorem in bello indicendo
ar vi di duo et ī3 immo ī c. luz de fo 9
q̄ nō ¶ In glo ī vo cū actore. hoc vō
rptū impetratū ab excato excatōne
suspensa est ipō iure nullū n̄ ī quibusdam
casibus ut le 2 nō ī c. i de ex p li vi et

dic ut ī ī et in c. pui de excep li vi ¶
Ex glo pdecteratōne tepo pmo op in §
dampnati ubi dr q̄ dampnati de hesi
relinquendi sunt iudicibus secularibus
pcos puniendi cuius con sonuit tex ī
c. abolenda § eo ubi dr q̄ ſi voluit re
dire ad fidem nō fit illa tradiō. Jo. So
an in quadam apostilla sentit hic q̄ isti
sunt tradendi nisi sint rediti ad fidem
et sic sentit q̄ ne dū an dampnatam de
heresi ſ3 et pg pnam pnt redire ad fide
e euadere hanc pena ide t3 gl nō ī c.
pe ī eo sed tex sa con in pall c. ad abo
lenda ubi requiritur q̄ in continenti rede
ant 2 q̄ et sponte. Nam pg condepnatū
volūt hoc facere timore pboni seu pe
ne fac q̄ nō arch ī c. cū quissi e ti
li vi et Jo de ligna ī cle ad nrāz e ti ſ3
pma opi est initior et io tenenda et
pea adduco in ar c. accusatus e ti li vi
ubi recipi dum taxat nō pnt sel go
lapsi luz condepnatis prendū est ergo
quo volūt ad fidem redire et hō nō
q̄ cpossē iure nō pot ymo potius posset
defendi con q̄ illud c. cū dampnatis
nulla dat indulgentia et c. ad abole
dam loquit de redeuntibus statī et c. pe
ī c loquit de rephensis in hesi 2 nō co
depnatis ſ3 ut dixi. Alia opi tanquam
initior sequenda est ar in rā in penis et
rē odia dere uit li vi. Et ad c. ad abo
lenda colorate posset respondere q̄ sat
in continenti dr redire ſi nulla dilatōz
expectat ī impōitōe pe ar l. di expe
deret. vel pt dici q̄ aut sūt condemp
nati de heresi sed adhuc nō sūt traditi
curie seculari. Et habz locum istud c. 2
quo ad istud effectum dr incontinenti exire
aut sūt traditi curie sclari 2 exuti om
priuilegiis p degradatōm actualē 2 tūc
nō sit locus pnie 2 vr ista satis bona
considerāo. Nam tūc ppe nō vr venire
sponte ſ3 n̄c totiens ¶ Cap in § qui
aute de c. ad olenda § e ubi dr q̄ ſi
suspectus de heresi se nō purgauit ad
arbitrium epi in continenti dampnat ut
hereticus 2 in isto § pmo d3 excari
2 expectari p annum. So sm doc con lō
in hiis qui susceperūt purgatōz et defe
cerūt in ea q̄ noluerūt iurare ul nō
inuenerunt compurgatores pp veheme
tē suspitōm eorum ſ3 iste § intelligitur
in eo qui fuit contumax in principio susci
pienda nō aute defecit in ea. Et ideo
tamqz contumax d3 excari 2 ſi psevēit pg
annum punitur ut hereticus quietus. Et con
hoc dcm vr pulcri cas 2 sunt sm comu

intellcm z c decimus ij q i pe dic de
itellcu huius c ut dico i c vexitat de
do et contu ¶ Querit etiam hic osti quid
siquis fuit citatus ad suspiciendam purgacionem
z quod non compuit fuit excatus Nunquid
heat locum iste § z multum ystat z vr con
cludere quod non quia non est totum mise pur
gando in quo tamen dz intelligi iste tex si
in suspicienda purgoe sed recte ista consi
deracio hodie non vr procede p c cu contuma
cia e ti li vi Ubi dr quod si contumax in ca
ca heresi excatur z stat in excatione p annum
hetur pro comicto Et ideo si in citatione fuit
expressum ut veniret ad se pgandum quia erat
suspectus de hesi satis hebat illud c et
ptex illius c et p auct gazardos C eti
et dicem quod pq annum non est etiam necesse quod p
sinaz comitat Nam vr condepnatus de
heresi pq annum licet ista lica videatur re
quire sinaz dum dr uel ut heretici co
dempnatur nec obsi dicat quod l ciuilis non
potuit condepnare de heresi quia leges
condite contra hereticos in fauore fidei sunt
approbate p ppam ut i c inquisicionis e
ti li vi z hoc tz hic osti z bn ¶ Op con
§ moueant in x si vero Ubi dr quod
dns tpalis negliens dz p metropolitam
z ceteros puintiales epos excitari Nam vr
quod solus epus posset hoc facere ut in c
ad abolenda in § statuimus § co. Eo dux
pima quod illa lo in puo dno sed iste § i dno
hnte sub se puinna vel melius ista plitas
dz continere pluralitatem dnorum z locorum
ut sit sensus quod archiepi extabit in sua
dyoc constitutum sit et ceteri metropolitani
etiam in suis dyoc z ista e melior tn casus
nes hic inscriptibus requiruntur ipi ppe ¶
Op con § credentes Et vr quod credentes dz
in continenti iudicari ut heretici ut i c pe
j e i si et hoc c dicat oppositum quia primo ex
torcunt z pq expectant p annum rc Eo
con procedit in credentibus erroribus hereti
corum Unde cu deniem ipi a fide heti
ci sunt Iste § pt intelli in credentibus he
reticos esse bonos hoies z eos fauentibus
non tn credebant erroribus eorum ¶ In §
quod non queo qui sunt illi qui pnt pdicare
Eo epi pdicare pnt p totum orbe etiam i
alienis dyoc nisi phibeat a dyocesanis
qui sine cau phibere non pnt cu sint missi
a deo ad pdicandum iux illud euang i ste
et pdicate oi creature Nam epi succes se
runt in locum aplorum xpi di i nono et
tenet osti hic et thes bona glo i cle archi
pbr de p simile Item dic quod oms habentes
curam aiarum pnt pdicare i eorum locum quia

tent instruere ppim sibi subiectum pertinet
enim pdicatio ad officium cure ut no i cle
romana de regu Item hodie mendicantes
habent priuilegium pdicandi p vniuersum
mundum limitandum tn pout hetur i cle
dudum de sepul sed enim isti inferiores pnt
dare ptate pdicandi alijs Ista lica vr
innuere quod non quia tn faciat mencionem de ppa
et de epo loco quo abbes et alij plati infe
riores non pnt hoc concede quo ideo tn tenebitur
quod in eorum locis pnt hanc ptate concedere
cui psona esset approbata ad officium pdicandi
z p hoc adduco bo tex i d cle dudum ubi
minor sunt pt pdicare i eccia curata de licencia
ipius curati sed generale licenciam pdicandi p
tota dyoc non dat aliud platus citra epm
z ita intellis iste tex ¶ In v Si uero quod
Nunquid oms volentes iurare pnt puri
de heresi osti quod non sed ille qui obstinacie
dampnabili respuit iuramentum quia ex quadam
pfidia assentes iuramentum in se malum sed
si nollet quis iurare ex deuocione quod
credens pctm esse pnt quia faciunt aliqui
religiosi leui religione tenti licet enim ubi
cau subesset hoc non debat face non tn sunt
heretici ut in c z si ppus de iur iur ¶
Volt § si quis tn nuncquid epi negliens potest depo
ab alio citra ppam Coit concludere quod non quia
nullus citra ppam pt epm deponere iij q
vi accusatus z in c ij de transact pt i inq
sicione heretice prauitatis ut in c inquisi
tores e ti li vi sed debet hoc denunciare
ppe Et hodie si in loco est inquisitor de
putatus a ppa dz simul procede cu epo
Unde ad actum iudiciale non dz vnus
procedere sine reliquo ut in cle ij e ti et
in c p hoc e ti li vi et i no An tlis in
quisitor habeat ordinaria uel delegata
z ad que debeat appellari si appellat ab
utroque sed ab inquisitore z epo

Sicut.

Sicut layci cuiuscumque professionis sint
pdicare non debent h d ¶ No quod sub spe
boni quandoque committitur malum Unde alibi
dicit canon sepe vicia ingerunt et mentiuntur
se esse virtutes Nam quandoque sub spe pro
ponit que est virtutis committitur auaricia
z quandoque sub largitatis prodigalitas con
mittitur z quandoque sub spe misericordie fit i digno
remissio ut in d c sepe xli di ita sunt
aliqui layci qui sub spe fidei ampliande
errores seminant in mentibus simpli
cium ¶ No fm alios doc quod varie sunt do
dei Nam alijs tribuit donum scie Alijs
scientiam prophetie Alijs virtute miraculorum z sic
non oms sunt apti ad idem officium ¶ Volt

collige q̄ lapsi pdicantes peccat maclit
q̄z venuit con̄ ꝓceptu ecte ubi ꝓcipitur
q̄ debeant extraci ut s̄ c prox in s̄ q̄z
vero et in c y eti li vi ergo grauiter
peccant q̄z ex̄tatō nō fulminat nisi pro
grauibus culpis xi q iij c nemo et in c
ꝓlet desen ex ¶ Sequit secōitaq

Excōicamus·

hoc c usq̄ ad s̄ Si qui habet
in c ex̄tamus s̄ e inpri. Vnde
sūma & declara sm̄ q̄ i dcm̄ fuit s̄
s̄ si qui usq̄ ad si sit sūmari pt si de
prehensi in heresi volut redire ad fi
dem detrudendi sūt in ꝑpetuo carcē
ad ꝑpetuā pnaz agenda & credētes
erroribus heticoꝝ / Heretici sunt h d
& habz q̄o dca · Cum ibi dampnati s̄m
ibi Si qui , Cum ibi credentes / ¶ Nota
pmo ex tex pme ptis q̄ nō est vis faa
cuda i noie ubi p̄z de effai & rei s̄ba tan
tex c ea que de s̄omo ¶ Nō in s̄ dap
nati i p ectiaz q̄ de cime hēs ctc dum
taxat dampnare pt & noie ecte in
telli pt ꝑpa ul dyocesanus ut i c ad ab
olenda s̄ e ul inquisitor deputat̄ p
ꝑpam ut i c ꝑ hoc au mult̄ filibus e ti
li vi Sclares ergo iudices de hoc c imine
cessaū cognitōis & dapnacōis s̄e nō i ꝑe
diunt q̄z est c ime ecclasticu ut in c
inquisitōis s̄ ꝑ hbenq c ti li vi s̄ sola
execucō pene eis demādatur ut hic ¶
Nō in s̄ si quis q̄ heretiq volens redīe
ad fidem nō euadit nisi penā mortis
Nam ad agenda pnaz de delicto cōmisso
dz detrudi in ꝑpetuo carcē s̄ hodie ista
pena pt cōmutare in aliā si misid fuerit
supiori ut est tex i c cū cōmissi e ti li vi
Sz cca hoc dubito de qone hic nō tacta
Nunq̄ dephensus clericus in hēsi voles
redīe ad fidem sit deponēdus & postea
in carcē detrudendus. Vn nō sufficiat
sola detrusio gl vr dubitasse i c mit
aut xxi di & in c hil firmat n̄c recolo
prīus alibi vidisse s̄ credo ꝙ cu pus
verbotenus deponendu p̄mo p c i e ti
li vi · Vbi dr̄ q̄ in ca hēsis solus epus
pt degradare qui sit degradatus ut tra
datur curie sclari ut in carcē detrudet
et sic facit mencōm de depoe & qui sit
detrusio ut sic p̄mu dan illius c cont
nat ꝑseuarantes in heresi qui sunt tra
dendi curie sclari & sm̄ dcm̄ contiat
redeuntes ad fide qui sūt in uitandi ·i·
i arto carcē trudēdi et h ad idē fa cox
i c cue s̄ de penis ubi dr̄ q̄ p maximis
scelerib9 debz quis degradari & detru
di liz igitur hic pcat̄ redeuntib9 quo ad
pena cumis inponent̄ tn̄ alie pene co
digne satis cū est ut euadit mortem
tn̄ regulat̄ q̄ sola pna q̄s nō euadz pena
l ca qui mente ff de sur & in c cu non
ab hoīe deuidi ¶ Ad idē quit̄ nunq̄
sit pmit̄ heretico redeunti ita pcendii sit
accusatori sit accusatori ꝑprio heretici
volenti desistē ab accusatōne & penitere
Ja de are i l fi ꝑ de accu q̄ vr̄ seq̄ Jo an
hic concludit q̄ nō q̄z speale est in c imine
hēs s̄ accusator sit desistēs nō vcit puien
dus de hēsi s̄ de calumpnia ¶ Singl i ubi pu
niendi in ultīo supplicio dic ut ple dixi
i c ad abolenda s̄ e Na isti hoc igne crema
tur ¶ Singl ult̄ i c et condepnati nō sint
c ylo q̄ pmit̄ heretico quo ad pena mortis
valenti redire ad fide et sic ꝑprio cōdepnacōm
s̄ distingue ut dixi i c ex̄tamus i s̄ dap
nati s̄ de eode ubi de hoc

Absolutos

Breue est ul sic pt palia ūba
sūmari liberant ab oī obligoē qui here
ticis tenebant astrict s̄ d ¶ Nō p̄ ꝑpam
cōne delicti etiā ai posse absoluē vasal
los laycoꝝ ab oī obligoē & alios eisde
obnoxios quocūq̄ pacto ul quacūq̄ obli
goē · Et hodie clarū est cū hodie bona
heticoꝝ sint ipo facto confiscata ut in c
cū sm̄ leges e ti li vi & sic nichil rema
net apud eos ¶ Nō i manifeste q̄ hoc
c vendicat sibi locū i incidete i heresim
maifeste / Quid aut̄ si occulte ꝑhilip
dicit q̄ idem si ꝑbari pt. Jo an vr velle
q̄ est vm̄ si ꝑfessū est ad ꝑbacōm q̄z
ectia nō iudicat de occultis ut i c sic ꝯ
de hoi al' de s̄omo et ita transit s̄ h̄o dim
hodie puto indistincte , Cum q̄z cū bona
heticoꝝ sint ipo iure ꝯfiscata ~~sit~~ quātu
cunq̄ delictu sit occultu ut i c ij de
ꝑsp li vi & in pall' c cū sm̄ leges & la
pena ipo iure imposita afficit delinq̄
tem quātucūq̄ occulte ut dicit gl nō
i c le pna e ti eo ipo q̄ quis incidit i
heresim pdit oīa bona incontinēti
& sic sequit absolucō ab obligacōe s̄
nō pt hēt absolucō seu obligō al' pup
plicatō allēt n̄ maifeste ꝑbet̄ s̄ re
ipa ꝑsuppoito delicto sequit absolo et
sic pnt reduci ad concordia dēe opi Sz
quero quid de famulis & de liberis
heticoꝝ dot q̄ idē n̄c ob c qm̄ xi q
iij et c mit̄ de sen ex̄ q̄z ꝑcedut i ex̄tato

no i hetico ¶ 3o queo quid de filijs he
ticoru dic q eximunt in qtinenti a pata
ptate z efficiunt sui iuris adeo q enati
pacis fca pcqm inciderut i hesim est ipo
iure nulla tamqm facta de hoibus sui
iuris z ita dicit tex i c quicuqz e ti li
vi ¶ Inglo i l ipo iure z phant gl dt
qsti q licet reconciliet no phoc recup
ant pstina obligom qr oblo qstituta
amplius no remansit de qse di iiij q
ris z vij q i qm pitulosum sit etc dicit
de alijs bonis ut de titute eius no debet
restitui ut i c vergentes § eo z q ibi
dici ymo ista bona pnt capi etc post
morte licz iuita occulta heresim fauie
rent ut i c ij de psp li vi qr qsto sut
facta iniuta eo ipo q inciderut in he
resim z p hoc euitatur ar q de delicto
defuncti no tenet heredes ¶ Ingl fi i si
no gl sz quero quid de pmittere et q
pga incidit in epoz nuqm sit de ipo ide
So sic differt in heretico z iste est tam
diuersus a qone glo qr heticq pdit oia
bona sua si exti no ymo remanz apt
eu obligo sz eo gl vr eade qr no est
licitum contrare excrato qo nos pmansit
in eod statu dehac qone dic ut no i c
vestatis de do z q

De scismaticis Rubrica

Quia scismatici incidunt i hesi diuide
do se ab vnitate ecce constituedo sibi sa
cerdotes z aliquos clericos xxiiij q i c
loquit Jo pq sbrica pcedente subicit
ista Sz ad rubrice et ad matid decla
racom. Quero qui dicat scismatici So
ut colli ex notis i c i largissie dicutur
scismatici oms qstituti i peto mortali sut
eni constituti ex caritate xi q iij audi
demqz et xxiiij q iij dixit large no di
cutur scismatici excrati qr sut ex etiaz
et cciod xi q iij cu excrato z c se stricte no
dnr scismati qui eleuat pppu epm sede e
cpale sibi occupates et psbros sibi fa
cientes et sm quosda isti sut exti Alij
no qtraiter tenet qppom Exquo eni no
sunt diuisi a roma etia licz elegerint
pppu epm z aliu eligerit no tn ppt hoc
strictissie dnr scismatici sz illi strictissie
scismatici dnr sm maz maz qui diuidt
se ab vnitate ecce rone constituedo si
etiaz et ordinado sibi clicos et psbros
ut in pall c loquit z xxiiij q iij int scis
ma Sz tca idem quitur inutp scismati
sunt hetici So si scismatics capiuntur

large stricte et largissie put § dixi no
sz si capiunt strictissie tunc aut constituunt
alia ecciaz diuidedo se oio ab ecca roma
put fecerunt greci z tuc sut hetici quia
veniunt con illu arclu fidei z in vna sta
cc et sic dz intelli scisma no est sine
hesi ut in palle c int scisma si uo no
costituunt alia ecciaz ymo credut eciaz
romana put sepe contingit qn duo
ul plures contendut de papatu na quilz
credit vnitate ecce z illa etc apuit s
nec impugnat eciaz romana z isti sut
scismatici z no heretici ut no in c i
i c z vi bona glo xxiiij q i § i ¶ Quid
z° inuqz Scismatici sunt excrati z ad
uertendu q ubi est scisma cu hesi p
ut pz ~~expositio~~ ex pdictis tuc indubie st
exti qr oms hetici exti sut ut i c excoicam
§ ti i Si uo est scisma sine hesis tuc sci
smatici capiuntur large ul largissie no
sut exti ij q i c i nisi ab hoie uel a iure
extent alio respu sz capiedo strictissie
ut capit hic dot vmr dubitare i c i et
mg vmr declarare ad illa c pte q no sut
excrati sed dic hoc vim respu illius c i sed
hodie puto oms excratos p c licz de elec
cobi dr q tam ipe qui ipserit se p ppa
qm sibi adherentes excratoni subiaceant
phec eni verba fert excratio ipo iure
ut ibi dico z fa q no gl i c vno de
in iure li vi. Et puto hoc vim robi no ca
dit nol error si aute qo de papatu esset
dubia maxime si consisteret in facto i
tcrtato z longeuo put contigit in scis
mate pnito tunc putarc oms eui ta
re excratom et prim ar l ij ff de iure
z fac igr z in c aplice de cli ex im et
in c ut circa p de consti li vi

Quod apud eos.

Quod irrite sunt ordinacones bn
ficioz collones et ecciasticarz
reru alienacones pscismaticos facte
et a dignitate z ordine suspendutur
qui iurant scisma tene h d ptes
patebit p § ¶ No q gesta pscis
maticos circa spualia z tpalia sunt
nulla stati quo ad effcm de quo hic dr
ut con subicia ¶ No tamen inquis e
meris rem ecciastica est ipo fcto exti
cuilz qn emit ul alit acquisiuit alis
autem regularit occupans rem eccia
stica est ipo facto epta sz excrandus ut i
c cons conquesti de foro compe ¶ No
q tenens bnficiu a scismatico ul capi
ens ordinacom ab eo est ipo fco exti

~~ſi exercendus~~ Et ex h° et ex ſ volt tollige
ar q ſtiſmatitus regl'r no eſt ex'tus qr
ſi extatio fert in tribus taibꝫ ht ex pſſ
ergo ex iſtos ſtiſmatitos no eſt extatus
par a ſpali. Q 2° inſi rec fert ſuſpenſio
tom uirantes toie ſaſma 2 ſic imponit
pena ſpalis q no ſut extati 2 fortiq illi
aduirart lꝫ adhereant ſꝫ ut dixi ſup
Rubrica xviii eſt q aucte huiq tonſtoms
no ſunt ex'ti 2 ſic predit dom dot ht ſꝫ
rigore t lꝫ de elet et dic ut i plene
nota 2 limita pdta ſm ea que dixi ſup
Rubrica An ſit pbabilis error an non
Angl' u in ſine ad mat vi q no xi q i
in ſuma 2 quirendo iſta glo tu ſi gna
liter expeciandu eſt nulꝫ teneant geſta
p ſtiſmatitos tta q multa ht pſequut
oſti et primo 2 in multis ſibi tondut ſed
tontluſiue pſeqdo dic q aut ſi geſta
exga ſpualia aut ergo tpalia primo tau
aut tta ſpualia q ultra graz ht execu
tom ſacramti ut eſt ordo Aut tta ſpua
lia inquibꝫ confert tm gra ut in ſacra
mento corpis xpi et in ſtlibꝫ ubi no eſt
aliqua executio fienda primo tau qn ſtiſ
matiti conferut ea ſpualia q lꝫ execu
tom ulꝫ gram Aut ſut ſtiſmatiti lar
gyſſe ut qr ſunt impeto mortali 2 tuc
talia geſta tenent 2 quo ad taractercem
2 quo ad executiom ſacramti qr lꝫ con
ſtituti in morli ſunt ſuſpenſi quo ad ſe
no tn quo ad alios ut in t ſi de tolii
tle et uli Unde gra diuina pgm con
fert ſacrm ul' euis vtus tranſit pyſtu
tamqꝫ p canale lapideu. Unde petm ſa
terdotis no pt iſta inficere ut in t vra
de tolii cle et ide dom de ordinatis ab
extat' in mori extatone qr lꝫ tales ex'ti
ſint remoti a ptiapatone no tn a
collatone de quo i t Si celebrat de
tle ex mi Si no ſint ſtiſmatiti largie
ut qr ſunt ex'ti et ide ſicut de alijs pſtiſ
ab ettia qui ſut ſuſpenſi ul depoſiti qm
ſi ſint ſtiſmatiti ſtrutiſſie tuc aut quis
ſtrent recipit ſacra ab eis 2 aut extra
formā ettie 2 michil recipiut. Unde
et taltter no imprimit ut i q i de trahe
2 t ex et t i et q i no de bap 4 ſic poſ
ſꝫ intellegi iſte tex in pn capiendo
vbi veritas xpe Si no ſiut reſuata
forma ettie 2 tuc taratt' imprimit'
2 executio no confert' et hoc tau pro
tedit tex ſm let glo. Na ordo bn con
fertur a talibꝫ qr ipi ordine habet
2 taratter imprimit a deo tu ſit quedꝫ

glitas impſſa in aia pqm quis ſatiliq di
ſponit' ad recipiendu gram di ſꝫ executio
no confertur qr iſti omis ſunt ſuſpenſi ab
ettia. Jo conferendo no pnt dare q no
hnt ſi no ignorat a talibꝫ ſunt recepta
ſacra hec et ſi ignorant talis erat pbabil
re ſentie primo q confert' ordo 2 no ex
ecutio ſi iſti erant otculti qr ordo i prei
mit' a deo xxxii di i ſu. Unde indignitas
miſtri no dꝫ impedire tu ordinata no
repiat' malis culpa. Alij tenent oppo'
2 vr' conclude oſti q qm diu h' eſt oc
tultu conferentes conferut ordine et
executom 2 ſic tedit opi veritati Sed
poſtqꝫ hoc fuerit pateſtom requiritur
diſpenſatio etc ſi toto orbis in hoc eet
involutus qr ex quo ordinates no he
bant executom no poterut ea confere
2 iſta opi tutoz eſt tu ꝑꝑ ignorancia
de facili fieret diſpenſato ut i t i de
or ab epo qui re epiſ ſꝫ ut dixi qm diu
hoc eſt occultu opi hec' pvitate ut
prude ſit at ſi iſti fuerunt ſuſpenſi
tīl ſtiſmatiti Ergo tau qn ſut tlia ſpua
lia que ultra gram ml hnt 2 tuc aut
ignorant' iſta fuerut recepta ab iſtis
et confert' gra h° e netia aliq diſpe
ſatio Aut ſtrent 2 tuc ſacra recepiut
ſꝫ recipiendo a talibus pettauerut n'
in taibus p miſſiut le 2 no pxpii dic
i ſ vom Si uero querit' de geſtis exga
tpalia aut erat ſtiſmatiti largiſſie
2 tenet geſta qr pitores no ſut plati
ab amiſtratone tpaliu Item ſi erant
ſuſpenſi a tpalibꝫ tm Si uero erant
ſuſpenſi a tpalibꝫ 2 ſpualibꝫ ul ex'ti
ul ſtiſmatiti ſtrittiſſie 2 tuc geſta in
dampnu ettie no tenet q in telle n' fuiſ
ſent otculti 2 collati qr tuc rone pupp'i
officij deberent teneri ſi ſiut ſuata
forma 2 tam erat pmiſſo 2 ettia leſa
poterit petē reſtitutom i integꝝ ad
h' q no in t michil de elet 2 in t ve
rittatis de do et ton geſta tn ad cmodu
ettie ſp tenent ut ht in gl ſi tta hoc tn
diſtingu ſm oſti q aut contractus fuerut
geſta tu eade pſona et p in ipoi et tuc
cmodu tu incomodo conpenſat ut dr
i gl ſꝫ ſi contrattus fuerut ſepati vel
tu diuerſ pſonis 2 tuc predit iſta gl
ut geſta ad comodu teneat ſꝫ no ad in
comodu An aut renoratio rebꝫ male
alienatis aliquod comodu competat ep
tori vom dicit q ſic qr poterit ghe re
greſſio con alienate ar ff q tu ſal tu
t falſꝫ de quo dic ut ple no i t ſi quis
pſbrorꝫ de re ettle no ali

Fraternitati.

Ordinatus a scismatico ab officio
est repellendus nisi probet scitum
dispensati per habentem potestatem h. d. ero quod ap
ploe scismatici intelligitur de scismatico
scritisso modo sumpto de quo dixi sup. Rta
Alam ordinatus a scismatico largissime
sumpto non repellitur ab ordine ut dixi s.
e. i. ¶ No quod dispensatio precedit ex q. s.
una. Item scismaticus confert vim ordinis
sed non ordinis executionem primum patet quia post
dispensationem non potest ordinatus illud exequi
2m patet quia ordinatus repellitur ab executione
ut hic de quo dicit ut s. e. i. ¶ Colt non
non credendum asserenti unde scitum dispe
satum oportet quia dispensatio probetur licetie et
quod fuit facta ab habente potestatem dispensandi Et
ex hoc scis tantus ut cum dispensatio sit ab
eo cui est potestas concessa de iure speciali
non solum recipias litteras super dispensatione
facta sed etiam copiam autenticam potestatis sibi
concesse super dispensatione sibi fienda
Alam non creditur dispensati si dicet
se habere potestatem dispensandi ad hoc quod non
in c. i. de of. dele. in novel. et quod non i. sli
in c. cu. in ue e ti et vi quod dixi i. c. sup
hiis de fi. instru. ¶ Ingl. i. i. quod expressa
ca conscribitur non gl. quia cottidie allegatur et
idem non gl. in c. licteras de consec. per ide
Immo etc. goff. hic et Immo i. c. veniens
de fi. presbi. sed idem sentit aliud in c. des
de cle. coniuga. ubi sentit quod pro ordinando
vel promovendo ad officium interdum vi
superior dispensasse cum promoto Jo. an.
distinguit hic quod aut sit dispensatione fie
da ut non permisit superior tale cognitionem et
tunc superior videtur dispensare aut non per
misit et non videtur dispensasse promovendo
indignum immo puniri debet ut i. c. qui tali
quo 2. c. quicumque allegat i. rylo Et pro hac di
stinctione adducit non in spli de qui fuo
c. si et vi. glo. i. c. uno de eta. et qua li
coi Et cum hac distinctione que videtur satis
equa transeunt communiter doctores et cottidie solet
allegari sed contra ea facere i. c. preterea tu i
non de testi. coge. Ubicumque infami promoto
ad officium pupplicum cum scola promovendo videtur
dispensatum ratione infamie preterite Et hoc
quando infamia erat publica a. videtur hoc velle
gl. i. c. qui in aliquo lxi di. ut faciamus
dictam intellige occultum et privatum alias pupplicum
ut sit in occulto non videatur facta dispensatio
sed in pupplico sit et pro hoc adduco tex. i.
l. barbarius ff. de of. pretorum in v. potuit
sed gl. i. c. siquis fine lxxxi di. i distincte

tet quod et cum nobili non videtur facta dispensatio
et pro hoc facit quia in dispensatione requiritur
tale cognitio est enim dispensatio iuris com.
relaxatio facta cum tale cognitione ab eo qui
habebat potestatem dispensandi ut dicit gl. non
ni. sed rigor ii q. vii si quis non precessit tale
cognitio non precessit dispensatio sed arguen
do a diffinitione nobili videtur oportet probari
distinctio Jo. an. ut satis sit permisisse tale
cognitionem et postea promovisse licet non sit
expressum verbum dispensationis quia facto dispensat
relaxando ius commune sed pro concordia aliorum
oppinionum satis puto probabiliter distinguendum
uendum quod aut notorie indigne quis fuit
promotus per principem et fuit scitum dispen
satum quia princeps non astringitur ad tale
cognitionem premittendam sed sufficit sola
voluntas unde non per hunc i. c. cum ad mo
sterium de sta. regu. Et hoc casu procedat
l. barbarius cum sua ma. Aut loquimur
in inferiore et procedat distinctio Jo. an.
quia inferior artatur ad tale cognitionem premittendam
alias non esset dispensatio sed dissipatio
ut dicit Immo in d. c. cum ad monasterium ¶
In eadem gl. i. presentes. ¶ No gl. ex qua infertur
quod non sit credendum simplici verbo superioris
asserentis se dispensasse contra tenet gl. i. c.
siquis alias in gl. Et infra gl. adulte hic
gl. dicit quod post dispensationem in occulto factam
potest dispensatus de crimine accusari non prodest
in dispensatione facta excepto penitencia nam si
posset probari dispensatio licet sit occul
tum non potest amplius accusari de illo crimine
iuxta non in c. de hiis de accu. et secundum doctores
accusator prosequitur iniuriam propriam iiii q. vi
c. omnibus et quod non in palle c. de hiis sed gl.
possit salvari in dispensatione facta per sa
cerdotem in foro anime nam illa non impedit
accusationem in foro contentioso quia tendit ad
alium finem et ita loquitur c. ad maiorem
alias in gl. Item potest salvari gl. cum dispensatio
est ita occulta quod non posset probari tunc
enim frustra allegatur desinit enim solum probatio
et non inesse i. l. duo sunt tici ff. de testa
tu ¶ In gl. ult. infra non gl. sed hodie clarius
prosequendo dicit quod in episcopatu solus episcopus ut
in c. quia diligentia de elec. Item in dignitate
exempta ut in c. veniens de consue. In
aliis vero aut recipit quis ordinem sciens
vel ignorans et ignorantia fuit crassa
et supina Et solus papa dispensat aut reci
pit ignorans et ignorantia fuit probabilis
et dispensat episcopus sic in spli distinguit
de or. cogni. c. i. ille tamen qui fuit inculpa
sed scismaticus ordinando dispensare non

pt ut in pn̄ gl et hᶜ distinctio sat̄ plan
Ho gl oppona cōn tex in eo q̄ dᵗ q̄ iste arch
iep̄s poterat istū ordinatū ab officio re
pellē Alia rō q̄ nō solū possit ymo de
beat q̄r ordinatio fuit irrita quo ad exe
cutōm ut s̄ c. pro z iuites tali ordina
tōni e̅dtꝰ est ut s̄ c. pp̄ Eo dux̄ pma
ut suppleatur adhēaꝫ i potiꝰ z debeo
ut si referet ad facultatem dispensādi
nō potuit hunc repellē si nō voluit
sed dispensare z tunc stat lr̄a sine
aliqua suppletōne Sequit̄ d' apostat

Rubrica de Apostatis

Quia heretici et scismatici incidunt i a
postasiā. Ideo post p̄te congruo ordine
subiūt ista Et quia recitantes bapᵐ om̄
apostotare z recedē a priori sacramento
Ideo annectit de iterantibus bapm̄

Preterea.

Prosumatur p̄ Io an p̄ brevitate
z lecturarum varietate s̄ d anto sit stat
Clericꝰ sine hitu et tonsura in crimibꝫ
dephensus nō gaudꝫ privilegio clericali
h. d. s̄ recte hoc summarium est nimis ge
nerale et apte cōn multos canones c
maxie cōn c. si iudex laycus de sen ex
li vi z cōn c. contingit z c. audia d' sen
ex vnde summo et primo s̄m comūn itellcm
p tensura ecclastica nō liberat̄ cl'ici a ma
nibus iudicū secularium si sine hitu z ton
sura in criminibus fuerit dephensi si prius
se habebant p omnia ut layci ut sic s̄m
aliū intellcm Clericꝰ qui dimisso hitu
et tonsura immiscet se enormitatibus
pdet privilegiū ca si quis suadente vnde
enim dephendētes nō incidūt i excoīoꝫ
h. d. et nō recipit tanquā dimissoꝫ Et ad
uerte q̄r 2ᵃ decre fa tm̄ ad 2aꝫ p̄te Rubr
Alie vero faciūt ad pma p̄te. Nō quod
clericꝰ de apostota cū incidit hitu z ton
sura relicto Nō tamꝫ in quo cl'icꝰ stati
pdit omni privilegiū cl'icale Ergo nō q̄ cli
ci dim̄ hr̄e certum hitū c. de hoc vi i c. cli
ci de vi et ho cle z vi glo opti i cle i
de elet Et recte cl'ici seculares nō hn̄t certū
et determiatū hitū s̄ quēdā hitus sunt eis
interdicti nō tn̄ in e exp̄mit de cta forma
de quo p gl in pall c. qm̄ Ingl. i ibi
est aut tripx̄ nō gl et ide dᵗ primo z in
quintū gl de tercia spe apostasie ponit vo
min̄ exᵒ vidꝫ qn̄ quis recedit ab ordie
et religione iā sumpta primo poit multos
alios modos ut puta q̄r hitū z tonsura
dimisit duxit vxore redit ad seculū

et sic ddm in similibꝫ Et adde hic q̄ nō solū
primo in c. si dixerint et i c. intellexim̄
de eta et qua ꝯ nōit dicit q̄ religiosus
recedens inconsulto suo superiore z non
subiciens se alicuiꝫ obedien̄ ut q̄r non
intrat aliqᵈ monsteriū de apostata cōtu
ruqꝫ retineat habitū z tonsura q̄r rece
dit ab obia superioꝝ z sic uenit cōn omni
ex rbus sinalibꝫ religionis s̄ cōn bonū obe
dientie ut i c. cū ad monstē de sta regu ibi
Ceuero quia pene plectatur apostate dic
s̄m primo q̄ apostata psidie puit̄ ut he
ticus q̄r vere hereticꝰ est ex quo recessit
a fide z habent locū iura posita s̄ de he
ticis Apostata in obedie puit̄ diuisimode
vnde aduerte q̄r aut quis nō vult obe
dire superiori puta p̄pe seu ipius canoibꝫ
credendo eum nō hr̄e ptatem condendi
canones z tunc punitur ut hereticꝰ ut i
tex z gl c. multi sa xix di. Aut nō ne
gat hanc ptatē z si nō vult obedire
ex contemptu, ecclastice venit puniendꝰ
vnde debꝫ depoim et sic intellige ini
di hic et si legibus z vi gl i c. ignāli
de elet li vi et si est incorrigibilis tra
datur curie seculari Quam poterit eps coicaꝫ
de quo ddm ut i c. cū nō ab hoie de iudi
Si aut nō vult obedire ex quadā contu
mistentia q̄r tenet astrictꝰ tunc mitiꝰ puit̄
de quo aliquid nō in c. z c. Nam contu
mistentia de consti Apostata vero regla
ritatis diuide pot puniri ut in c. pe i e tu
si est clericus secularis nō est ipso facto exᶜᵗᵒ
s̄ excādus z grauiori pena plectendus
ut in c. tue z c. pe i e s̄ religiosus sit
de quo vi bo tex cū gl i c. ut pīcione cle
vel mo li vi. Et pdca intellige n' hitū
relinquat extra legitia puta q̄r transie
runt plota pitulosa vel alia deca ad
hᶜ q̄ le et nō in c. deus qui d' vi z ho
cle et in c. clericꝰ et i c. cl'ici el i e ti
et vi i pgl i z fa vba illius c. pitlosa
que notant tm̄ mīaꝫ respondi Ifin glo
si i si. Ex hac gl colliguntur tres lei ad
tex pma est ut si clericus dimisso
hitu et tonsura oīo vivit secularitꝰ
pdit privilegiū clericale s̄ illa lex cōn
nō recipit. Nam primo restringit c. si
vero all in gl. Itm̄ vi cōn tex c. si iux
laycꝰ de sen ex li vi ubi tex multm̄ nōᵈᵘˢ
dimmit q̄ quātumcūqꝫ clericꝰ vixerit secula
riter nequꝫ sit fama ipm̄ esse clericum
si tn̄ dephensus in maleficio allet se cle
ricū et petat se remittit admudite ecciaᵐ
est audiendꝰ ad ide fac c. in audia de se
ex. 2ᵃ lex gl est q̄ cl'ici sic secula
rit viuentes nō pdant ipo facto privilm̄
clericale s̄ eccia nō vult eos liberare
p tensura ecclastica n' subueīre ext'e

do tensura ecclia^ca tonsi defendentes q ex
quo ipi contempserunt eccliaz merito debz ab
ecclia contempni s. i. c. n. ne cle ul mo. z ista
let est satis probabilis z vera in se z sm
eam summam in 2o loco 3a let qsl est qd
loquitur tex de tercio monitis qui pdunt
omne priuilm clericale Et ista let est vissa
in se qz contiet derisionem pt qo qsl dari
cta let ut intelligitur tex no de priuilio fo
ri qz de priuilio ca. siquis suadente. Nam
clericus habz multa priuilia et inter cetera
habz priuilegiu fori ut conueniatur tm sb
iudice eccia^co Aliud priuilegiu ut mittes
manus violentas i eu est exoty ut i. c.
siquis suaden. xvii q iiii primu priulm ad
maiori difficultate pditur q 2m Vnde
expolii disrecione habitus z tonsure z de
phensione in crime et cosumsione enor
mitatis no pditur ut in pallet c. si iudex
qz priuilm can siquis suaden pditur ex quo
quis relicto hitu z tonsura immiscet se
enormitatibus ut est ca9 no^lis sm vm
intellm i c. ppendimus de sen ex. et i. c.
cu no ab hoie e ti z in hoc cau pt itelli
lra ista q isti clici immiscebant se enor
mitatibus Vnde dephendentes eos no
incidit in expoz Et tex hic i si facit mencoz
de tensura ecclia^ca no eiud neqt qn de
beat indicari p iudice ecclastiu. Et
an et qn clicus pdat priulm clericale
qn conusatur ut laycus pm ul scdm
plene dicta in pall c. ppendimus Sed
quero nuqd clericus constitutus i minori
bus siue aliqua ad mortem pdat priui
legiu clicale si ut laycus conusatur
Sed dicit hic summo q si exerceret actiō
nō contra clericatum ut qz duxit cor
ruptam in vxore vel 2as vxore ul effty
est miles et exercet seua vel stle z tunc
ipo facto pdit ad h c. i. de biga li vi
et c. siquis lxxxiiij di secus si no exercet
actiō aliō conrū ut qz duxit uxore si
virgine qz de isto dic ut in c. vnico de cle
qui li vi vel est effectus miles qz no
exerceret seua xxxii q ii sciati Et exh^e
no q licet clericus in minoribus efficiat
miles no tn pp hoc pdit priuilegiu cle
ricale ut i. c. si de cle qui Si uero al'ut
seclaris viuit exercendo aliqua negocia^os
tunc no pdit priulm nisi precedat trina
monicio ad hoc c. ca audiaz z c. conti
ngat p all' Sz similiter put he in c. i. d'
vi et ho cle li vi et in cle q. m e ti. Et
no pdeam considatom summo

Ex literarum.

Si tamen catholici qui rebap
tizanti pbuit misterium et occultu pmo
ueri pt si pupplicu no nisi cu co religio
nem intrante dispenset h d tois dic
Nota q et si ipe consequi salute no est
credendum istis sortilegiis z de istis dicit
i. c. i. z ii. i de sortile no q crime pup
plicu impedit pmotom ad ordines
secus aute si est occultu tunc em regu
la no requiritur dispensatio Sz sufficit so
la pme pacto de quo i c. qz de exceri
Velt no q ceteris paribus faciliu
dispensat cu intrante religione qm cu
remanente in sclo Et hoc pp primaz diuit
nam q ibi est acturus p hoc xxxiii q
ii admonere Sz querit qua pena veit
puniendus qui facit se rebaptizari Dico
sm leges punitur vltio supplicio l. i. z
ii. C. ne sanc bap ite qz sm canones cli
cus deponit laicus decetur de quibz dicitur
ut in iuribus all' in qsl i z hec vm qn
facit scienter secus si ignarus dubij qz
tunc poss se facere baptizari sm forma
c. ii de bap Ingl ii isi dic m sm goff
q in veritate no obsistat primo baptis^o
sicut caracter in psons maia neqz eo itaco
in primt nouus caracter de quo vi bo qsl
in s quis uero lxviii di qz efficiat seu
iniuria fit quo ad aiaz facientis vnde
punitur ille ex malo pposito suo q quo
in se fuit intulit iniuria vel credendo
pm no sufficere ul aliter indigne esti
mando Ingl iii in si et dic sm osti q
iste catholicus pbuit misterium respon
dendo rebaptisanti ut pz in antiqua
que fuit hic descisa z mag bn qz aliq
errant i intellu huius c. credentes isti
catholicu rebaptizatum fuisse ul rebap
tizasse qz no est veru qz tm prestitit
misterium s adiuuando rebaptizante
respondendo sibi Ingl in vo incor
ctas in si Item licz in moribus licitum
sit ignorare iura positiua no tn iura
diuina scz naturalia ad h l. ii C. d' iuris et
fa. c. q. ea que di sunt xxxviij di nc
est venire con sacra Ingl i vo in
tenco in si no qsl qz facilius co spiratur
delicto ex quad pietate commissum q ubi
impietas prestat psitit eam et fa tex
in l. si adulterium s' imperatores ff
de adult' vbi mitius punit qui in isto
dolore motus aliquod facinus ppetra
uit. Ingl si i si no qsl qz sp all' et
puto q no poss dari certa doctrina q
in quibusdam tollitur in quibusdam no
qz illud est vnd qz fauore religionis
mitius agitur cu necessario et credere

q tm in tatibus in iure expssis tollitur
irregularitas p ingressum religionem
tu no hemus canone asserente tonum
Nam e i de fi pbi pcedi icam suo net
tollit irregularitas in toto ymo n° offi
pt quz hic ut in e in quibusdam ij de pe

Tue fraternitati.

Infamatus de apostasia compel
litur se si purgare h d tous
Ro q No q infamia apostasie iducit
purgoem sic infamia natalium ut i t
attendens de purga ca, sic et infamia
aliorum criminum ii q v psbr si i t d hor
et e infamatum de symo q No modu p
cedendi con infamatum de apostasia Na
dz coherceri donec se purgauerit licz qd
intelligant q dent coherceri ut assumat
ecomisso hitu donec se purgauerit iste
intellectus in no placet. Na sapit absurdi
tate na notaretur quadam infamia ex
assumpcione et p° expedicione sequita
purgoe sz intellige q dz coherceri ad
reassumendum hitum ul ad se purgandum
e practica erit q deficiente purgoe statu
atur eis terminus ad se purgandum Si
illa psiterent bn quide al' aute hebut
pconuicti et compellent reassumere hitum
Singlo fi i si No bn gl 2 duo tangit
i ea pmo q clericus in minoribus ordinibus
constitutus no pt compelli ad reassump
tom hitus et tonsure 2° q tlis pot re
nunciare ordini clericali sz comphe
dendo omnia q hic scribit dic ta ex qua
anda pmum an clericus dicat apostatare
relinquedo hitum 2° nuq possit compelli
ad reassumedum 3° nuq possit renunci
are ordini clericali Quo ad pmu dic
q si est religiosus pfessus ul constitutus
in sacris de apostatari ut hic et e i
S e et xxx q iij c ij et iiij et in e eos eod
e sit intelligit pmo et osi i e i S e
Nam loquitur ibi de clericis astrictis
Ita ibi coequipat clericos religiosus
quo ad reassumptoz hitus et ista equi
pato pcedit in clerico in sacris ut i e
cono d' vo li vj Aut clericus e i in minoribus
e si tenet bnficium ecclasticum de aposto
tare dimisso hitu et tonsura q come
bnficij tenetur deferre ut i e si et q i
its l di aut no possidet bnficium 2 tunc
licz dimittat hitum no de apostatare
ita tu hic pmo q placz licz quid contra
pmo dco sa ele gin de vi 2 ho ubi
clerici no puunt in minoribus de des
cone hitus seu deportado vestes i ho

nestas ul dimittat torsura. Nam si
deferant tonsura no dent portare ve
stes seculares seius aute sup oia icedit
ut caput sz puto de tantu 2 est optia
cautela ut epus moueat ples tres p°
2° z 3° ut reassumat hitum 2 tonsura
z si no reassumat pdit oine puilegium
clericale ut i e in audientia de sen ex Na
alias sequerent multe absurditates
q multi recipiunt pma tonsura seu alios
minores ordines no ut velint viue cle
ricalr sz ut pnt euadere iudicium iudicis
secularis pcepto clericatus et io optimum
e illa monitom pmitte ut ul incidant
ut clerici ul nullo gaudeat puilio clericali
In 2° membro nuq possit compelli ad
reassumedum hitum Concludo q religio
si professi et seclares in sacris pnt copelli
ut hic 2 in e pe i eo 2 in e tuas p all'
Idem in constitutis in minoribus qui hnt
bnficia ut no i e Johanes de cler coniuga
tis 2 i e si l di si uo no possidet bnfi
ciu tunc pcise no compellitur sz dico q pote
runt compelli tamen mo pdco ut mo
ueant ad reassumptom hitus et tonsure
2 no reassumentes clericali puilio careb
q 3° cau pncipali Nuq possit clericus
renunciare ordini clericali et si est reli
giosus uel in sacris satis est clm q no ut
in e si diligenti de fo compe Si uero e i
in minoribus tunc verbo renunciare no
pt ar in palle e si diligenti sz facto renu
nciare pt puto exercendo actu oio co
trarium clericatui ut dixi i e i S e ul
cum 3° monitus no volt recipere ut s dixi
et ide in alijs casibus iure expssis

Quidam

Iudei baptisati iudeos ritus di
mittere compellunt ul equalis
et sic baptizati ritus altius sectare fidem
dimitte compellatur h d pmo pont in
deor baptizato p° expressius con q 2° pro
uidens duas autes pmittit 2 duas co
nes subiunctit Rabi Cu aute q No
q in baptismo efficit ho nouus de eo
renasti in spu iuxta id eiuan n° qs renatus
fuerit exaqua et spu sco re et io bap
tizatus dz renunce oms ritus alti fidei
net dz fuare eas tu lege mosayca q
translato sacerdocio nce est ut legis transla
fiet ut i e translato de gsti q No hoies
duplices esse fugiendo 2 maledictos ymi
cui gerit i mente aliud in ore fa t ei
ciens lxxxix di q No q lz a pn° pagan
nus no dz compelli ad suscipienda fide
xpi ut i e sic d' iudi 2 xl q v ad fidem

tu p9 assūptiōm fidei dz cogi ad ipam
suanda et si fuit baptizat9 vi condicio
nali ut in c cū pianos de hiu li vi et
xlv di de iudeis C Hic nō certis paribz
in minori pctō est infidelis nō agnoscendo
fidem q paruus qui p9 agnita retrocessit
iuxta illud turpius eiicitur q̄ i c que
admodu deuitur Certe in respōu sm q
mu est agnoscē et retroire q nunq cog
noscere qz si retrocedens reiterat ad fide
bona opa p9 remissiūt de pe di iij pro
inde sed nō sit gesta per paganū cū fue
rat sine fundamto qui est opus i q i cum
paulus Sequit a nobis

A nobis.

Apostate carcerari & affligi pnt
ut hitu reassumat h d ea ibi
ad q̄ q Nō q dimittentes hitu ordinis
et religionis dnr apostate Nō officiu
boni pastoris ut ad uia ueritatis i ducat
peccatore nut terrore pene nut pmio
vitut ut sic minis ul blandicijs plus in
ducat pctore ad pniaz z si ista nō suffi
ciut coerceat cohercōm sa xplio di cu
btus et c disciplina q Nō q etiā status
iudex habz pena carceris z pt deputa
re clericū subiiciu et duco carcē atte
nuado sibi uitam z sic mors sit sibi so
latiu uita tormentu ut dicit tex in c
nouimus de v sign Vnde dicit hic tex
q reseruatur istis vita misera ut q sm
Joan ministrabitur eis panis & aqua
dic tu q nō dz supior in tm attenuare
vitam carcerati q p attenuitate vite
ul asperitate carceris verisile moriatur
al non euadit pena irregularitatis ad q
multi plati male aduertut Na ut hic
dr vita dz reseruari licz cu miseria et
tex in c nouimus dicit ex pane dolor
z pane angustie sustentandus est nō
autē uita est ita coterminada ut potius
cotinquatur qm sustentet sa q nō so
delig in cle i de pe et re sz cū pdicta
op d l aut dampnū ff de pe Na cart
depūtur ad custodia z nō ad pena ut
ibi dr So de iure canonico possumus uti
carcere ad custodia & ad pena ut i c q
uis de pe li vi et in ppetuū z ad tpus
ut hic in v donec Quid aut si carcerat9
frangeret carcere de iure ciuili est ca
pitali pena puniendus et si fuit innocens
z minus punitur si sine fractione i curia
custodis cepit fugā ut i l i et ij ff de sur
sz de iure canonico poterit pcedi ad depom
& data incorrigibilitate ad tradicionem
curie secularis de quo ddm ut i c cu nō
ab hoie de iudi Se

Consultatōm.

Conoctus in apostasia ordinarijs
nō pt sine dispensatione ppe i
suscepto ordie ministrare h d Nō q re
ligiosus dr apostata dimittendo hitu
religionis eciā si efficiat clericus sclaris
Nō q ordo tolleratus in apostasia al' tolla
tus nō hz execucōm sine dispensacōe su
piorū gtumcūqz recipistat z agat pniaz
Sz quero q lra facit mencōz de sacr or
dine tm quid si recipit minore ordinem
dnr doc q et sic nō hebit execucōm sz h cau
potit dispensare epus cu ppa nō reseruat
sibi dispensacōm nisi respcu sacri ordis
sed hodie et in religiosis hoc simplr nō
pcedit qz p dimissiōm hitus incidit i
exōz ut i c ij ne cle ul mō li vi Vnde
ordo recipitur collatus in epōe Vnde di
stinguendu est h cau ut hc in c cum
illorz de sen excōe S q Queo 2o qz tex
hic dicit q non poterit ministrare i or
dine recepto nunq poterit pmoueri ad
maiores ordines ddm q nullo minus
qz videret ordinatus psaltu Itm ex quo
est irregularis nō dz ordinari ut i c i
de re iudi li vi q Singl i i solus ppa di
spensare pt Itm solus ppa dispesat cum
illis scienter se facit ordinari ab excato
uel suspenso ut in c ij de ordi ab epis q
renūt Itm cum quis est symoniace or
dinatus ut i c de symoniace de symo h
cau excipit ostī sz dic melius faciendo
regulas cū canones solus ppa dispesat
nisi in casibus in quibus tacite ul expresse
dispensacō pmittit inferiori ut nō pmo
i c dilectus d tempo or z accesit i c lz
canon de clet li vi plene dico i c at si
clerici in § in adulterz de iudi Et nisi gl
nō tyl q religiosus intrans aliud mostiu
etsi in tqu nō ~~excessu~~ concesso nō dr apo
statari etsi sdm mosteriu sit magis
largius qz nō recipitur venire cōn tecia spa
lia regule de quibz i c cu ad mosteriu
de sta regu et ideo nō tyl i c exposite de te
po or et vi pmo i c si de renūc & in c
intellexoiq de eta & qua vobi de hoc z dic
ut i pscu Iuliano sunt digna recitatōe

De hijs qui filios occiderunt Rubrica

Sup in quatuor ti proximis visu est de hijs
qui pncipalr peccant in deu Consequter restat
videndu de hijs qui peccant in hoies et
etiam in deu ut de comittentibz homicidiu
sz qz inter homicidiorz gnā homicidiu fi
liorz est grauius io pmo de hijs pmit
tit Sequit venions

Delic̃o q fil. occi.

Temeus.

Mulier occidens sponte filium debz
ꝑpetuo in monasterio penitere si tu timet
de incontinencia datur vel saltem non denegat
lusua imbendi h d. Et loquitur hec decre in
foro aie. Arg in lacrimabili confessione
qualis debet esse confessio in foro pniali.
Nam lacrime sunt signa contricionis intio
ris et tanta posset esse hec contricio ut sine
aliqua pnia imponenda p sacerdotem mere
retur interea absolucionem peccatorum ut no in c.
baptismi de conse di iiij et in c mensurea
de pe de i maxima nam maxima contricio
est maxima pena interior sic etiam et rubor
quem quis patitur in confitendo et magna
ps pene et multum pficit ad remissionem
peccatorum. Unde multum pficiat sepe iterata
confessio de pe di i c qui penitet et vi
bona est in s pfita pnia c di. Arg no q ca
lor iracundie non excusat a peccato ex quo
non tollit sensum hominis secus si induceret
furorem quia delictum commissum tempore furoris
non reputatur ad culpam vel ad penam
sat enim punitur ipso furore ut in cle
de hoi. et iij q ix iudicas et xv q i Inpu
Arg no q non est suadenda oib religio
et decumus incontinencia timet ymo me
lius sibi consulit ut in eis contrahat xiij
di nerui. Arg ii j s i dic q fm leges
occidens parentem vel filium atrocima pena pu
nitur. Nam suitur in culleo et in sacco
corio cum cane simia gallo gallinacio
et vippera et proicitur in mari vel in flumine
si ibi non est mare vel flumine tunc portat
ad soliuam a feris lacerandus. Et impoin
ista pena ut sit vivus careat usu ali
mentorum ut sup s ist desit celo et mor
tuo terra et sit ista mixta istorum aialium
ad maiorem penam quia canis fugit symea
symea gallum gallus vippera et tunc vippa
non reperit refugium intrat corpus illius
demum ante tanto non imponit hac pena
mortis ut in c simaz ne cle vel mo s litz
ista est dicat q demum canonice punat
puit de hic et in c si j co dic hac no sunt
cum s ista iura loquuntur in foro anime
ubi tantum imponit pnia ut satisfaciat deo
q lesit s in foro contencioso fm canones
imponitur gravius pena. Nam videmus
q sub simplici homicidio etiam non qualifi
cato clericus deponitur ut i c ad ro ab hoie
demdi. Item pro homicidio qualificato ut
in eo qui facit aliquem interfici pasiffim
etiam imponit maiorem pena. Unde diffi
dit cum eo omnibus bonis suis ut tunc
possit offendi de quo dic ut ple ne le
ret no i c i de homi li vi. Unde in hoc

concluden q aut clericus commisit hoc cri
men parricidii et est suppositus iur^o l ipa
li curie et tunc mandabit etiam iusticiam
fieri ut in c si ne cle vel mo li vi et pu
to q talibus puniret pena legali quia in iure
canonico non reperitur pena illius imposita ergo
recurrendum est ad ius civile ut i c i
de no o nuc. Aut e clericus tunc existimo
q etiam debeat deponi et sine alia in tragi
bilitate et tradi curie seculari. Nam si pro sim
plici homicidio sit depositus et detrusus in mo
ut i c cum non ab homine demdi in eo c
sic de pe dz pro isto homicidio qualificato
gravior pena imponi sed gravior ponita
non reperitur in etiam ergo cum non habeat
ultra quid faciat relinquat eum iudici
seculari ar d c cum no ab hoie et hoc quando
dolose interfecit filium vel nepotem vel pen
tem sed ubi non reperitur tanta culpa et
ita hanc nimiz in ea q dico i c at si
clerici et in c cum no ab hoie d iudi licet
doc ubicumque attingant hanc meiz vi
dent aliud sentire. Sequitur

Intellexerim⁹

Mulier occidens filium pp h a suo
viro separari non dz s alia pnia sibi
imponetur h d et lo in foro aie ut dixi
in c pte. Arg no i furore dyabolico quod
committens detestandum facinus vr dyabo
lico furore incensus ut vi di s persa
dum. Nam demon suggerit peccatum in
mentibus hominum xxvi q ii viss no q pp
tme etiam gravissimum ex quo criminosus
venit puniendus ultio supplicio non
debuit debet separari in eo in conuiugibus
remanentibus in seculo. Et sic no q vxor
non pt separari a viro ii dimitti etiam pp
homicidium in eorum filium commissum. Contra
ppius tum excepit causam fornicationis
de hoc xxxij q ij c i et c hij qui et i c
i s de divor. Resp c vr q ista mulier
debat puniri ultio supplicio ut dixi i
c pte. Et hic non apitur quere fuit sibi
pcitum s etiam de hoc se non intromittit
cum sit layca s cum cognoscit de eo
q spectat ad ea. Item respectu pne in
ponende in foro aie que imponitur
fm circumstancias peccati ut i c de⁹
qu etiam de pe et remis

De infantibus

Eo sinat ponens pniaz par
tum penes quos filii reperiuntur oppressi
No simo con collocantes filios par
vulos in eo lecto secum se. Nam hoc fy
no dz ymo dicat cano q sut pentes

hortandi ut hoc nō agant ut ij q v con
sulujsti ubi bo tex et si alit fatiut sunt
in gⁱui culpa adueniente cau adūso ¶ No
q ubi pbabr dut depcto dz impom aliq
pnia In con fa q impenis est mitioz in
terptatio facienda ut in r̄ a in penis de
iur li vi Et dic q in foro contentoso pro
cedit con sz in foro pniali vbi tm agitur
de salute aīe habz locu q hic do ut stat
durior interptatio qz i a tutior vi bo gl
i c vnico de stcua et in c cu tu de testa
Alio pniaz inponenda mīca dubij qn sz
dubitat an pentes fuerint in culpa ul
ne Et fa iste tex̄ ms i con consuetudiez
quorūndā locoz in quibꝫ hoc cau ipo
mitur pupplica pnia et solepnis de qua
i c in capite l di q fieri nō dz qz illa
pnia in pom nō dz nisi pmune a deo
grau et notorio q gmouet tota vrbe
ut nō in pall c in capite ¶ Ingl i ibi
culpa grau preden. Ex fim dot quia
pentes collocauint penes se filios pmi
tos q facere nō debant ut in pall c to
sulujsti leuis nō culpa est qn sctu collo
cauerunt sz in loco remoto nulla culpa
pt assignari qn repitur mortuus i cu
nabulis Nam tunc aliq pnia pp dubiu
potit i iugi qz forte p pus pentes nō
tom diligentia adhibuerunt fortes in
mus stringendo mebra bracchia ul mīg
curiose attendendo ul in hoc dubio
eligatur ps tutioz et in pnia in poneda
multu valeret distreti sacerdotis arbitrio
Vnde sm circumstantias pt auge pniaz
et a iure taxata ut i c deus qui de
pe et remissi z li nicolaus

De infantibus et langui dis expo.

Cum exponetes infantes suos lang
uidos eos quasi occidunt Ideo p9 Rea
prere subiunit ista

Pia patre.

Infans expoitꝰ a pre ul ab alio
eo sciente ul ratu hente hoc ipo a pria
ptate liberat Idem in suo et liberto qui
ob pdram eum liberant a dmica ptate
et ide iur est in pdictis lāguidis cuiuscūqꝫ
etatis hij tn qui pdictis alimta pstiterint
nullu ius in ea acquirunt h d ¶ No ex
quo ad dispom huius c patria sit prez ex
pone ul alim eo sciente et nō noie pris
sz prec pq modu ratu hnte ¶ No cau i
quo pr pp delon suu puat patria ptate
zo nō q in quibusda vz ac de patria pta
te ad dmitaz libertina ¶ No q dispo hꝰ

c pcedit et in filijs legitis Nam cu pat
pruetur patria ptate ergo sequit q lo
de legtis qz nō legitimi nō hetur i pria
ptate ut insti denup § aliqn z nō it ui
hetur de eo qui dux i ma ¶ Vlt nō cau
in quo pr ul dns puat patria ptate ucl
dmica denegante nutrimto filio ul suo
Sz est dubiu mḡ iste tex̄ debeat itelli
indistincte siue denegetur alimta eis sa
nis siue languidis tm̄ Hoff dt i distincte
tres cas equippari viz expone infante
Itm languidu cuiuscuqꝫ etatis Itm dene
gare alimta sz Inno csi z vinc hat loaz
restringunt qn denegant alimta eis
languidis et idem a zo i su huius ti q nō
placet nā mīs delictu z mīs detestabile
est denegare alimta languidis q sanis
z io grauiori pena afficiendi sūt pentes
qm dm̄ Itm iniure punitu est con pentes
impie denegantes alimta filijs l i q l si
quis aliberis ff de li ag z in pall c
cum hcet. Ideo cessat ista pena Nam et
in dubio mitior pena z interptatio fienda
est quo ad pena incurrenda ut in r̄a In
penis de r̄ iur li vi Et ult panda lcaz qr
loquit de infante hꝫ q dispo huius c locu
usqꝫ ad septemū qz infancia durat usqꝫ
ad ~~septemum annum~~ septimum anni ut i c lras
de despo impu vi gl in pheio li vig di
stinguit omes etates ¶ Ingl i vo libe
ratis i si restituat expensas ad uerte
q gl nō declarat quas expensas ad
sz gl in c vlt lxxxvij di dicit q reputat
expense facte p alimtis qz ille vide
facte ca pietatis et io nō subiacent
repetitoni l i C eo vbi et sit mentio
de expens circa alimta Et licz loquitur in suo
exposito idem dom eadem ronē i filijs
et fortius sz pco opi huius gl nimiu fa
l precm C denup ubi in vno cau reser
uat repetitom alimtoz qn sc exposita
nō vult ducere in vxore filia nutrito
ris ergo regularit nō repetit sz pt dici
q aut alimta sūt pstita ab eo qui adhꝰ
tenebat puta ab ctiam que tūc dz ale
hos paupes z nō est locus repetitoms
et pcedente ptestatone ut nō i d c sa
croz fa l alimeta C denego vel aut sūt
pstita ab eo qui nō tenebat z tūc aut
a coniucto z psumptio est q voluit do
nare nisi fuerit ptestatꝰ z ita lo l
ensemg ff de ne ges Aut cessat racō
giuntomis et tūc aut nutritor fuit p
testatus q intendebat repetere et in
dubio repetit oes expen ut d l i eius
mg Aut nō fuit ptestatꝰ et si fecit ca
pietatis z hoc constat salte ex coniectis
ut qz homo diues sine liberis et tūc

no repetit alimta ii in tau l prez pre
all' et hoc tau predit dea gl, aut non
constat q fecit ea pietat' et repetit oms
expen z sic predit l i et de hac ma vi
gl v d c si ¶ Angl pe i si modu ipm
expulit Concludo ergo q aut solo ab
bas expulit et no dz punri mostreiu
qz delctm psone zo ut m r^a delictu d'
e ue li vi (aut mo^m expulit et dicit
goff q anqm ingrediat ad mostrerm r^r
acquireit priori monasterio secus d^t si p^9
ingressu i de d^t in licentiato ut intret
aliud mo^m ut anqm intret aliud acqui
ret priori mostio hc ult^i plati s de pmo
dubito nam si fuit expulsus de mostrio
salte de lextio no vr amplius hrec coloz
tu d mostio ar c tu pro ciuli xvi q i ugit
est subptate epi

De homicidio volunta et casuali

Viso de homicidio in spe consequt subiect
tit r^ta in gne Et qz homicidioz qda
est voluntarii qdda casuale ut no in t
sic digm i e io de utroqz poit li r^tam

Siquis · per ·

Ito pt congrue sumari zpt bre
uitate et varietate lec s scdm
intellectum gl li d homicida ex zposito no
gaudz immutate ecctia^m si certe iste intel
lectus de iure no predit pt si de immuta
ectle et i scdm ideo potius li^c de^r debat
poni in h^c ti Unde ad aliu effctm pt sic
sumari homicida ex pposito dz deponi
ab altaris misterio vel sic homicida i
corrigibilis dz deponi et tradi cue secu
lari ut moriat^r li d pt et alit et sumari
ut i patebit ¶ No sm comu intellcm
q de iure diuino predit i recepta' que
tat^r ex pposito no aute illa que cau cot
mitur ~~ex pposito no aute illa~~ Unde i^a
vr inducta de iure positiuo ¶ No q in
dustria qnq sumit in mala pte ut hic
dr interficere p industriaz qn pauit in
sidias unde uerbu insidias declarat
illu verbu p industria z dicit industria
i ex pposito ¶ Angl ii insi z ex hac glo
colli' pmus intellctus sm q sumau ut
intelligat^r tex de layco confugiete ad
ecctiaz p^9 homicidiu p insidias ppetratu
ut ppt atrocitate delicti no gaudeat im
munitate ecctia^m z sile in pu^ps^to latrone
z in committente maleficiu in ecctia z hac
lec sentit ~~hic~~ hic abb s certe hec lec
no est vera hodie licz posset procede
olim qn t no erant leges humane

consentes i mutate ecte hodie autem
secus dom q s i tunc lnig c deat gau
dere illo alle tex aptu a loco spali in c
si de immunita ectle Ubi dr q committens
homicidiu in cimiterio ul ectia aio z pposito
ut consequat immunitate no deat eo gau
dere ut pniat in eo in quo deliquit ¶ Na
qui violauit sacru committendo i de de
lendo no dz defendi a sacro et sic loquitur
de homicidio ex pposito commisso et puenitur
i mutate qz illud commisit in ectia q^o secus
si ex ectia licz ex pposito ad ide alle c it
lo ti ubi dr q fugiens ad ectiaz qntuncuqz
graue delctm commisit no dz inulty inde
extrahi tunc q^o cau luig c sm huc in
tellctm nullibi sit exceptus z est lex ex
orbitans debemus stare regle gnali for
te tu ut dicit pmo predit iste tex i alta
ribus veteris testi que no erant tante
auctis qnta sut inca dant ergo duo alij
intellectus p dot ut intelligat de morte
per pmaz ul q moiat in ptis sub vel
q deponat nam depo est mors ciuilis
vi q vii c q^o ul sm osti poss intelli de i
corrigibili q dz p^9 deponi tradi curie
secleri ut in c tu no ab hoie s de iudi
¶ Alij ut goff intelligut leaz put iacet
s dicit q no est hec l obsuada s fuit
hic posita ut sicret s con hoc sa c^t sdes
aplice de pben li vi cu si na omia inca
scdm quibus ncaz i ptim auete ex quo
ergo ppa interposuit in hoc volue hanc
l antiqua z in ponto^o mandauit ut debe
mus hoc volute uti iuridiciis z scolis vr
hanc l approbasse ¶ Concludendo q^o possumus
dice q li^c c pt intelli tn in layco qua i
clerico ut euellat ab altari i ab ectia
spiali i a collone z coione fidelium p exoz
¶ Ita ubicuqz in canonibus fit mentio d morte
intelligimus de morte ciuili z pt itelligi
de extratione ut ops pt^r in c puenerabile
qui fi sunt legi ubi lex antiqua faciens
mentiom de morte incorpata in canone
exponit^r moriat^r i p exoz pmaz velut
mortuus a coione fidelium sepet et est
iste tex no^lis ad hoc fatendo ergo q tpe
illius legis z quo ad leaz i telligebatur
de morte nali ad q fa no xvi q i planiut
s p^9 qm est incorpata in canonibus
tuc dz intelligi ciuilit^r qz canon no i
ponit morte nale ymo plz eliaunt
esse ut in c sinaz Sagimus ne cle ul mo
¶ Io pnr pt intelli in cleo qui ppe euellit^r
de altari cu ipse sit affixus z obligatus
altari ¶ Et pt intelligi hodie dup^x pmo
de depoe que est queda mors ciuilis 2°
de morte nali ut cu homicidiu esset ita
qualificatu ut no videat^r sufficere ipa
depositio tuc eni dz deponi z tradi curie

ſtari ut moriat adh' qp dixi i c i de hijs
qui ſi oc et ple m c at ſi clerici de indi
ubi alle' iſtu tex pro concordancia c nom9
de v ſig̃m Sequit' Interfeciſti

Interfeciſti.

Ponit pmaz occident' latrone cu ſe
no poterat ali' liberare ſe no potat
no tenetur age pnaz niſi ad cautela h
d 2a ibi Si aute. ¶ No mt' fure z latro
nem dicaz. Na pt dici ſm doc qp nocturnus
dicat' fur a ſurno i nigro qz incedit in te
nebris z de nocte latro no de die Et datur
oſt Tempe nocturno fur capt' latro diuturno
In luce tn capiu't equinocte ¶ No qp ubi fur
uel latro pt dephendi no pt impune occidi
et expbat dz limitari tex ille ĩmlis in l ita
qz ff ad l aqui z c ſi pfodiens i c Et noc
turnus latro poſſet occidi ſ qn no pt dep
hendi ſine occiſione Et iſta panda tex
ibi comphendi potat qui no reſtat ad c
An fur conabat dampnu inferre ſ loqt
gnalit' Sequo inſero qp lz no poſſ comp
hendi de nocte exquo tn fuit cognitus et
pmdite pnt bona rehaberi qz tuc etia
de luce tuuli no dz occidi Et fa ph' qp no
bar i l fure ff de fur qp bn no. Na cade
ro eſt inſure nocturno qz cognoſcit e c ſol
uendo que inſure diurno qui no pt occidi
qz cognoſcit ¶ No i'pius pſiculis 2c qp
tpe pme no dz quib vti cibis exquiſitis
z voluptuoſ phoc vi bo tex iiij di de
niq Nam tibi quadrigeſſales ſut iducti
ad macerandu z ad cohercenda libidine
e concupiſcentia lo no dz eſſe niſi de
licati al' no niſi pdeſſent ¶ No tex
ſm' ibi de tuicqz liberando qp tuc excuſat
quis ab occiſione furis et nocturni qn fe
cit ut liberaret ſe z ſua ergo p rebus
tn libandis z recupandis no lz occi
dere fure et nocturni Na iſta ponitur
hic copulatiue no ſufficit ergo alta pt
z ita tenet glo xxiij q iij i pn° Et adulte
qz nemo ponderat iſtu tex qp ſit contra
opi legiſtaz in palle l fure z maxie cõn
bar i z in l i C ibi vnde vi dnt et coi
ter qp ſi bona no poſſint alr ſaluari lici
tu eſt occide fure z p illa opi fa tex i c
ſe ubi ſit mentio de illa l tuuli ſ ſaluado
illa opi legiſ poſſumq dice q' in foro co
tencioſo ſtari ſequit illa opi i l itaqz
alle ſ pp hoc no euitat pctu Vnde i fo
ro pniali dz impoi pna ut opi pt hic
et phoc fa q' no i ſili i c int xxxiij q
ij v ia de luce tuuli pt pr occide filia ad
ultaz z et maritus certo cau ut i l qp
aut z l ii° in ca ff de adult z tn in foro
aie a quo ad deu peccat Vnde i ponitur
eis gnus pna ut in c amone xxiij q ij

Vo gl ſm' i d c int dic qp ppt conceſſione
iuris ciuilis no excuſat quis a pcto homi
cidij qp intelle niſi conceſſio ſit ronabilis
z iuri diuino conſonans z p hoc fa c ſuſte
pimus i eo ubi dr qp pocius dz quis relinq
re tunica z pallen z ſuſtinere iactura re
ru qp aliq' interficere ſpoliante no qp int
gria bonoz ſeu int opa pia vz multu largi
cio elemoſinae et ieiuniu exerciciis cu
multa vita conſumit z mens eleuatur
ad contemplacoem ¶ Ang' in v° thoro iſt in
telle ergo gl et tex de thoro giugali ut ſit
ſpns qp dz abſtinere a thoro illiq coniugi
z tuc intelligit ut ipe no exigat debitu
pt intelligi ſm aliquos de thoro iugali
ut ipe pme no dormiat in lecto ſ ſup ban
co. ¶ Angl ſi niſi expbat gl colle' duplex
intellectus ad fine tex pmus ut intelligat
qn unus ſacerdos interfecit aliu defen
ſiua ut no pmat ita gulter' ſic ſi ſine defe
ſione commiſſiſſ homicidiu irregularis tn eſt
ſ pt ſecu diſpenſari ita bnficiu Et no iſta
gl ſm' ut no liceat eciam interficere latro
nem ul ſpoliatore p rebus ſuis conſuad
ſ ſi fecerit agit' ſecum mitcordit ut ſtati
dimittatur ſibi bnficiu Se9 intellcus eſt
ut intelligatur qn ſacerdos no potat ali'
euitare morte niſi interficit aggreſſore
ſuu ſ tenendo hunc intellctm opz intelli
gere qp pnaz agit ad cautela z no commi
te qz ſic interficiendo nllm pctm nullaqz
irregularitate incurit ut i cle i c ti

Si perfodiens.

Sic occidit fur diurnus ſine culpa
nocturnus uero ſic z pmo ponit
verba ex odi 2° auguſti exponentis Oa ibi
intelle ¶ No qp fur pt appellari ne du qn
furatur de nocte ſ et de die ut clare pt
hic z fa p eo qp dixi i c px ut fur z latro
capiuntur equinocte z ut ſynonia ide impor
tancia No qp occiſio hoi's licita no ptinet
ad homicidiu qz homicidiu ſm coez vſu
loquendi ſonat in delictu licet aliud ſit
ſm ethimologia vocabuli z opſitu fa iſta
lra adſtat inhibitans homicidia ad c
actu ut committens homicidiu licite no intel
ligat incluſu in ſtatuto qp no bn ¶ Volt'
allet iſta lra ad pbandu qp dies dicat p9
ortu ſolis uſqz ad occaſu et adducit iſ lra
ad qom Statuta coit' vtiliſ duplicat pe
na committenciu de nocte delictu quida i
terfecit aliu in crepuſculo ul in aurora
qn erat aliq claritas diei lz ſol ad huc
no eſſe ſup tra mi qp maleficiu dicatur
commiſſu de die ul de nocte z qp dicat comiſ
ſu de nocte ſonat iſta lra in qntu attribuit
actu diei du taxat p9 ortu ſolis ante
uero dr fur nocturnus z no diurnus

de tex i c i de treu et pa z c consuluit
de of dele In con fa tex i q poterat di
sternere ro tunc cum de dies qn quis po
terat aliu discernere s; immediate post occasu
solis p ul paz ante ortu solis quis distint
ita bn sic post ortu q° d; attribui diei Itm
nox de a tenebris de autem dies a luce s;
de facto salte aliquantulu post occasu solis est
claritas z no tenebre ergo no pt dici nox
possset et arg. q iste cas esset obmissus
a statuto q ipe illa hora no est dies ne
q nox q no sut tunc tenebre sic in nocte
neq; claritas sic in die ergo relinquitur
tunc iure co is sic in c suscepti de e p li vi
et in l quodisse ff de li et pos Jo an re
fert hanc qonem fuisse disputata z deter
minata p prima pte et illa sequit bar
in l aut factu § i § tempus ff de pe no. in
alle et ipe sentit hic opp[^m] Alan dicit
Jo an aduertendu pmo an in loco sit aliq
signu campane distiguentis nocte a die
sicut est communiter i istis ciuitatibus populatibus
z tunc illud seruandu aut cessat tale sign[~]
z erit arbitrariu Unde iudex debebit
considerare an esset tanta claritas ut me
rito attribueret diei an tanta obscuritas
ut attribuat nocti In dubio d[^t] mitiorem
ptem eligenda z cu hoc dicto vnt tusire
moderniores doc tamen; liz d anto no
facit mentom de bar et hoc dcm mihi
placz et phat fa t ar q dicimus de here
de infeudita ut attribuat illi sexui vbi
mag incalescit l queritur ff de sta ho et
i c ho et in c ex inofficiosita in q ij st.
ro l est considanda ut p; ibi q no po
terat distin rc vbi optime pbat q dies
dr post ortu solis q pt distin rc y° ubi e
tanta claritas q pt discerni dz illud
tempus attribui diei et idem de obscuritate
ad m. Ingl in v° legitig visi de hat mã
dicitur in c psfitasti § eo z no bar i l
i C Unde vi et aliquid no in c olim el
i de rest spo et est bonus ctex p vltra
opi gl in l si explagis ff ad l acquil §
n Quero quid intendat lra l quo qmo
sd d[^t] Jo an exponendo sive defendat sui no
ad hoc § et tua quasi velit ista lra q
fur nocturnus pt impune occidi sive defe
dat se sive no Ego puto q dz intelligi
sm q dixi i c pte z no bar i l fure ff
de sica qn § fur nocturnus no potat con
phendi sine occasione ? intelle put
dixi in c pte na quo ad pmaz vr ad m ut
ibi dixi Sequitur Lex iuramto

Cum iuramēto.

Juramtu tpale spuale no extendit
ut quis teneatur ad homicidiu h d ul sic
sub spuale pollicitatone ul pmissioe iu
rata no venit q est illicitu h d No
pmo de pfessitatone hanc ubi pollicitus
q dicimus pollicē qn no precedente ro
gamine aliqua pmittimus s; ipe dicimus
pmitte precedente rogamine sic et[?] dict
pollicitato a pacto nudo q pollicitato
est vnius pacti vero duor; ut l pactu ff
de pollici z no gl in c le romam de iure
iure. No q sub spuali iuramto n venit
illicitu contra c i de iure iur iur iur li
vi z c quita vall z c veniens et c i z antiqs

Si aliquis.

Homicida est qui facit ul dat
sortilegia vel venena sterilitatis h d
No q ex sortilegio pt quis reddi impo
tens ad generandu vel concipiend phat fa
lra ibi aliq facit Nam cu post subminis
trat uel ad potandu rc p; ut pmul dictum
intelligat qn hoc facit pecca ratone
No q dispo. huius tex procedit si quis
hoc facit ex ca explende libidinis sui odii
meditatone et pmu exo in pmo sm Jo
an forte cum mulier est talis q non debz
appare pregnante vnde peccat Hoc si
ut possit vacare libidini dnt ci q aliq
facit ppt paupertate ut euitat sobole liz
homicidio sit iustu Ex z cu ex odio ut
q facit ut succedat ab intestato vl institu
atur ab illo decedente sine filiis ul forte
ut uxor sterilis rc Sz quero quid si no
ex odio s; ex amore dicat vim q ide q d[^t]
q isti qui dant potulu amatoriu grauiter
puniuntur Et si inde sequitur mors liz con[~] 46
niterit tenz te de homicidio ut in l si aliqd
ff ~~ad le cor de sic~~ Ingl i i gntu ad pena
legalem tn theolog pnut si habebat an[~]
de quo dic ut in iuris all' in gl In ca
gl ibi s;ido est irregular. No ex l's? et ex eo
q sequitur in glo q irregularitas no contrahit
nisi actu homo interficiat q sola ergo
voluntate occidendi si no sequitur homici
diu no est quis irregular q tenz h goff
et bn liz aliud senserit Jo c c pecca de
pe di i § pt saluari opi Jo in irregularitate
que contrahitur ex pcto no aute i irregularitate
in dispensabili Et qn dicat ptus aiatus
et qn inaiatus vi ut dixi inpn In gl
in v° xlta que dicat q post xlta dies ptus e
aiatus in masculo, in fema aute post lxxx
dies Alia no sut Sequitur

Sicut dignu

Ponitellu totg c pmitte q ppa
mandauit epo scranen al' exonen qtus
absoluat omes occisores bti thome z alios
qui fuerunt eius mortis culpabiles Epus

aut recepit istorum alios variis culpis astric
tos Unde dubitabit de pnia iniungenda
tpe absolonis obhoc consulunt papam q sibi
rendet ut infra continetur z alit no suat
ꝯo an ppt plixitate s pt sit sumari de §
in § In pnia iniungenda dz attende circa
circumstantias exquibus auget ul minuit
delcm h d usqz ad § Illi Ꝯrcians homici
dam cos occidendi lic manu no apponat
lz tn ex sua culpa ul ca sequta est mors
tenet parua miori pena qm homicida h
d usqz ad § quia vero incitans alim ad ho
micidiu exquo sequit homicidiu minus
puniatur q homicida secus aute si incitauit
adcertu homicidiu Nam eo secuto tenet
ut homicida h d usqz ad § hin q Custo
dientes sarcinas occidentiu scientes eos ee
sicarios no sut immunes a pena homicidii
h d usqz ad § eos spolians bona occisi
no ppter hoc tenetur ad homicidiu z non
suffitat spolianti ut erogat illa paupibus
dequibus constat quorum sut h d usqz ad § Illos
pticipantes interfectoribus i exctaone diu de
puniunt iuxta modu pticipaconis h d usqz
usqz ad § clericos In isto § ad fine ponitur
pnia clericorum psumentium pdere morte con
silio ul fauore h d tota decre Ꝯ No
pmo ex prlo multas circumstantias q attendi
debent psacerdote tpe pnie imponde q
faciunt augere ul minuere delcm ut quanti
tas delicti qualitas etas delinquentis scia sex
us condicio s an sit seruus ul liber secularis
ul religiosus Infantis constitutus ul inno
ribus z sit de sitibus Item tpe delicti an tpe
orcom ieiunior ul ne z locus s an i loco
sacro uel religioso ul pphano Et vi bo tex
de pe di v impn dicit em q plus debz
attendi circa delinquentis Nam sm quantitate
contempti mensuramq quantitate reatus de
quo vi bo gl in c cu quida de iure iur a i
c homo ramus xl di Et ex hiis infertur
q pnia gnalit est arbitraria no em pt
dari certa regla cu sm varietatem casuu
z circumstantiarum maior ul minor sit pnia
iniungenda Et obista ratz etiam a pniis circa
tayoatus pt sacerdos recedere z alia pnias
arbitrari ut in c deus qui z q i no de
pe z remis z in c mensura de pe di i z
ibi bo glo Quid si sacerdos i arbitrando
iponat pnias minore debito ita q male
arbitretur pt etiam sacerdos ex ptate sibi
concessa aliquantulu dispensando minuere
de pena debita ut est tex pulcher aut d
pe di i c q penit et io consiliu est ut sa
cerdos i impositione pene dispenset cu con
fitente circa residuum pene si maior fuisset
imponenda Ꝯ In § illi aute no singlarit
ystu tex lic adhoc no potz induci q i foro

pnali ex sola voluntate delibata committendi
delcm delicto no consequuto lz ppr impote
tiam facti no dz quis puniri sic si delcm actu
fuisset ppetratu z sic etiam quo ad deu volu
tas ad malu no habetur pfecto s minori pena
z pena astringit z phoc vi bo gl z nole
in c si cu de pe di i Iura g que vim in
iuriis ex intelle q paria sit quo ad inte
ritu salutis s quo adquantitate supplicii dif
ferunt. Nam consumato opis aliquid
addit z hoc voluit iste tex ibi si de illa cap
tione mors secuta rc q no Ꝯ 2o no q pre
stans ope delicto ex quo no fuit plus secuta vr
aliquantulu pena minori puniendus q no p
limitacone huius rle agentes z consentientes
rc Na ut hic vides tex allegatum i foro
aie pnias inconsenciente Ꝯ In § illi em
no q pstans ut delcm no impediat no te
tanta pena i foro aie quanta ille qui delcm
princr commisit Ꝯ No q no obuians delco cu
pt vr socius delinquentis z sic te quibus ad re
pellenda iniuria inferenda pprio ut habe
in c dilco de sen ex li vi et xxxiii q iii c
qui pt Ꝯ In § qui vero i io con puocates
aliq in odiu z detrimentu alterius z delicto pga
sequuto. Nam si puocauit ad odiu inimicie
no tenet de delicto p pga ppetrato s minori
pena s secus si incitauit circa seu a am ad
illud specialiter delcm pga ppetrabi In §
Ipis quoqz q i no q pstans aliquod misteriu
committendi puiu in delicto committendo tenet
etiam si custodit vestimenta delinquentium. No
in § eos insup q occupati bona alterius
no pdest sola restitutio s p delicto ia com
misso ia dz sibi impon pnia no g dimittit
petm ex sola restitutione mali ablati sed
etiam dz impom pnia. No ac opti ex code
tex q obligatus ad restitutionem liberat re
stituendo paupibus no supstitis illis qbus
esset fienda restitutio z sic iste tex ele
gant popi arctetur ut no ad epm spectet
restitutio male ablatorum s ille met qui
occupauit pt restituere paupibus et
in foro aie liberatur dequo dixi plene
i c cu sit d iude Ꝯ In § illis no q ptici
pans ex tato est plus uel minus puniendus
sm tpus pticipationis ex quo infertur
q quantomagis tpus pseuerat in delco
tanta maior est pnia affiiciendus debz ergo
sacerdos considare tpus pseuerantie
in delicto Et facit pqoc qua fac gl in c
i mutare vi q i mag plures delinquentes
cu vna z eade mulieri tenat ex vna ul
ex multiplici fornicatione. Gla psequam
aggrauat ut hic pz et alibi dicit tex q
tanto sit grauiora pcta quanto rc ut ic
no satis d pmo cu si Item considantur

alia de quibus in tex. In § clicos nō clicū
deponendū nō solū ex homicidio suo commisso
s; etiā ex consilio ad homicidiū cōmittendū
i pens. Idem est si cliꝰ exhibz pntiā suā
ad homicidiū committendū nā efficitur
irregular' lz homicidiū p alios fuit ppe
tratū. Ergo si clicꝰ vna cū alijs vadit ad
inpugnandū aliq̄ efficit irregular' homicidio
ex p alios commisso licet ipse nō apposue
rit manū de quo vi bo dem ṗmo i c si
de exces plā. Cingl i vᵒ conciliū nō
gl q̄ inserta est in mā sua et adheat
mā; adde glo nobile ṗmo ı c ad audiaz
i eo et i c pe. Et dicit Jo an q̄ assessores
fori ciuilis multū vtitur hac gl ad du
centes eā ad intellectū statutoz puniencium
homicidas ut verificentur et in ppetiātibꝰ
homicidiū ꝛ p hoc fa l si quid id ff de mune
e iudi ꝛ in c si quis suadēte xvij q iiij
iucto c mulieres i si de sē ex ꝛ q̄ nō bar
ni l aut qui ale ius het verba ff q̄ vi
aut clam et l het verba ff de adult et
l nō solū ff de mune. Et io Jo an l s ꝑcedē
ubi statutū aliquid exp̄mat p quod vide
atur requirē homicidiū reale ut si di
catur si quis homicidiū manu cōmiserit
vel ense vl pverba silia tūc cū statu
tū nō comphendit mandatē all nō i
c i rca de imme q̄ velit dicē q̄ statu
ta sunt stricti iuris. Vnd dz intelligi i
cāu ꝑpo ꝛ est hoc dem nōle si est vm sed
ad pns dubito p c si quis suadēte p
all ubi dr si quis manus iniecerit ꝛc
et sic exigit iniectōm reale ꝛ tn nulla
pena comphendit mandans ut i pre
all' c mulieres s; de mā viilate i loc
pall' ꝛ aliquid dicā in d c mulieres. Tē
ne tn menti dem Jo an. Cin ead gl i cū
tli nunq̄ dispensat ista gl sentit q̄ cū ho-
cida volūtario nunq̄ dispēsari pt et per
ppam et p ea fa q̄ irregularitas ē tanta
ex homicidio volūtario ꝛ vr̄ de iure
diuino iux id dictū nō edificabis in teplū
q̄ vir sanguinus es ut in glo sequit ꝛ habē
de consē di i i pn s; ppa nō dispensat cōn
l diuina contra q i sunt quida s; osti ꝛ
coīter doc hic tenent opp̄m dicētes q̄
illa dictencia q̄ cū homicida nō dispen
satur dz referri ad difficultatē q̄ nō de
facili ppa dispensat s; tn pt q̄ vr sibi p
missū a lege diuina ut no i c ꝑposuit
de conces preben. Itm in veti testo re
pit dispensatū cū plurimis nepote aarō
quibus commisit duplex homicidiū ꝛ post
fuit pmissꝰ ministrare diuina. Et paulꝰ
aplus fuit homicida ꝛ tn pꝰ ministrauit
diuina ꝛ assumptus fuit ad aplatū vn

et p sumendū est deū voluisse ut vica
rius suus possit cū eo dispēsare fa q̄ nō
ṗmo i c sup lris de vo. C In ead gl i
de misericordia tolleret et dic mīa i cū
dispensacōne q̄ requitur dispensacō et
placet hoc dem gl osti tn refert quēdā
tenē q̄ pꝰ actoz ṗme potiꝰ iste ministrāē
in susceptis ordibꝰ s; ad maiores nō pro
mouebit sn dispēsacōne ut i c stā all'
i gl vnietas ergo opi tn gl tucioz ē ut
exigat dispēsacō. C In ead gl i si licet
inter antiquos olim essent disceptacōs
qn homicidiū esset commissū ex neccitate in
euitabili ut q̄ nō valebit clericꝰ aliter
euitare morte hodie tn est deciāt i cle
minā c si v dr q̄ tlis nllaz irregularitatē
incurrerit posset ergo tlis clericꝰ i me
pꝰ occisione ministrāē et licz gl ponat
cōm de clerico tenēte gladiū in manibꝰ
ad defensiōm suā ꝛ in pagano irruēte
in eū tn dic mīg late q̄ siue paganus
siue hereticꝰ aggreditur eū. Et clericꝰ
ale nō pt euitare mortē n interficiat
suū aggressorē nulla irregularitatem
incurrerit ut d cle vna sequ dic ubi clicꝰ
aliū interfecit p defensione ppria nā
tūc q̄ tunc incurrerat irregularitatē
q̄ lz pmittit clico puitanda ppa mote
nō autē p salute alterius pdem, dem ubi
p rebus efficitur cōn irregular ut i c
suscepimus i eo. Idem ubi necitas n fuit
ineuitabilis ut q̄ poterat alr se liberāē
qm occidendo ꝛ idem puto si poterat
fugere lz possit a deo q̄ si occidit aggs
sorem nō teneatur ut nō bar i l i c
Vnd vi et l fure ff de sica. Tamē sc̄ius
esse intellecto q̄ potiꝰ dz pati modica iniu
ria qm irrogat ex fuga q̄ ita exarde
scere in proxiōm ut in c suscepimus p all'
Et fa illud consiliū dictū. Si quis te
pcusserit i vna maxilla pbe ei altaz istud
tn nō est de necitate s; de consilio ut xxiij
q i paratus et l bo gl i si. Ibi gl pmitel
lecta si vellet autē queo qn dr venisse ad
occidendū citra manum iniectōm. Qa
vr hoc constituē quidā repugnāciā. Ro
pt lra intelligi ṗmo q̄ venerat occide
di vna cū alijs nō tn habebat ista ppositū
manū apponēdi s; custodiendi locū ut ille
nō effugeret. C Scdo pt intelligi q̄ habue
runt aīm occidēdi s; pꝰ nō apposuerunt ma
nus q̄ dū ipi obseruarēt illū ad capiendū
fuit an occisus ab alijs. C 2ᵒ queo i §
hii quoq̄ quid erant illi ignari illiꝰ
machinacōis ex quo sciebat illos esse
sicarios ꝛ homicidas. Ad dupp ṗmo q̄ vi
derunt illos armatos ꝛ venire ad occi
dendū s; nō sciebant q̄ ut erat sic ignari

illius machinatois sciebat tn eos scela
rios ilico pdoc et tn hoc no obstante custodi
ebant sarcinas illorum ut vestes et alia
no neccia ad homicidiu que secu deferebat
isti occisores et hc patz Jo an ¶ Et pt intelli
q fuerunt ignari illius machinatois qr
no psstiterunt consiliu in morte sciebat tn
eos rce ad interficiendu secu vicu et hic
i tollctus patz osti s3 no est vis vtraq cui
intellcctum valz s3 sm pmu intellcm int
ponit mior pna qm sm aliu ubi ipo
maior ¶ Vlt ms eos quos iniq occupat
bona aliaq teneat ad restoz de occupa
tone sil facta p alios ita quod h' multu
instat Jnno ponedo magna glo q mltm
placet allegta et vsat niplinm in foro pe
nitenciali 2 pone exe satis cottidiani /
Aliqui sil conuenerunt ad spoliandu aliq
seu ad supponedu castz ul ciuitate spo
lijs seu ad satisfaciendu vastu ut fit qm
tpe guerre uniq pmis teneat de facto
alterius ¶ Et concludit hic Jnno q si vnq
no fuit inculpa in subtractione facta per
aliu no tenetur nisi de ipa spoliatone
quia q tenet de fco suo ¶ Et no fuit in
culpa de fco alteq 2 tuc aditendu ad
qlitate culpe na si dedit consiliu ut spo
liu faceret tunc no tenet actone de dolo
Vnde licz interdcm vnde vi aut vi bo
rap no competat con consiliu dante ar c
tu ad sede d' rest spo tn indefectm principal
ut qr no reptitur ul no est solvendo uel
ex aliqua alia iusta ca no vult passus
dapnu age con eu qr est flebilis psona
tur pt agere iniudicio actone de dolo con
eum qui consiliu dedit ar l i ff de do Et
in foro aie tenet iste oio qui psstitit consi'
ad restitucoin seu ad satisfaciendu integre
dampnu passo qr ipe fuit inculpa dando
consiliu 2 procedit sm Jnno sive sit ph
sive no Jtm sive ex iusta ca sive ex iniusta
velit age con spoliatore pncle ¶ Et ex hijs
hes notabile dra3 inter forum contentosu
2 pniale ¶ Na in contentioso agit con con
siliu dante indefectm pncls fa l ex h edco
ff de eo p quē fac est et l fi c ti s3 i foro
pnie tenetur indistincte q no 2 pt esse
structo no intentandi ro dixit qr i foro
aie no curamq de stricto iure intentandi
actonu s3 attende puru factm vnde ex quo
dedit ca dapni tenet ad emenda dapni
q' no qr est cottidiani in practica ¶ Caueat
g° isti consiliarij dnorz ¶ Na tenet in foro
aie ad restitucoin male ablatoz p ipsos
dnos 2 hoc vm sm Jnno nisi pricipalis
qui dederit dampnu fuit absolutq i dap
nu passo qr tuc etia liberat qui dedit con

ciliu nisi aliq ad eu puenisset qr tuc tenet
ad illud restituendu secus do e contrario q'a
si liberaret psstans consiliu no intelligit
libatus principalis p generale regulam actq
rum sequit pncle 2 no e contrario ut i r a act
sorcu de r iur li vi ¶ Si vero no dedit con
siliu ad rapina comittenda ymo ea dis
suasit s3 associauit raptore ne rapet et
tuc aut prīus fuit raptq in rapina 2 sic
nil exstitit ablatu 2 no tenet iste q associat
aut aliqua inde asportauit et tuc si al' i
iuisset e asportasset sine societate istiq non
tenet iste ad restitucoz s3 prīus s3 si al' no
iuisset p timore 2 tuc tenet ¶ Et sic nota
dra3 int' psstante consiliu 2 auxiliu na
psstans consiliu te in totu s3 psstans auxiliu
tenet tm ad id sup quo auxiliu intercessit
2 quatenus auxiliu psstitit ¶ Et ro dixit
est qr consiliu vagatur sup tota rapina
2 io consulens tenet in totu s3 auxiliu re
stringitur ad id sup quo fuit psstitu qbu
no ¶ Et queda alia psequit hic Jnno q vi pte

Presbiterum

A sacerdoto deponit pcuciens cu
disciplie quod mors inde sequat
si modu excedit h d vel generalis 2 sic ho
micidiu casuale imputabit ei qui dat
opam rei illicite al licite si no adhibe
atur diligencia qm debuit ¶ Vlo q psb
licite instat correctoin scolaru dummodo
in corrigendo no excedat ad hoc c i 2 c
cum voluntate de se n eo ¶ Vlo clericu
deponedu no solu ppt homicidiu volunta
riu s3 et casuale si culpa pcessit homici
diu ¶ Vlt no irregulare cohercendu
ab oi altaris ministerio no ergo solu de
ponitur ab officio sacerdotali s3 et ab of
ficio cuiuscuq ordinis pt tn p epm secu
in minoribq dispensari ut i c ad audiaz
i fi j eo s3 in sacris no tali solus papa di
spensat ut s c pro ¶ Queritur cinquit
hoc sitaom indistincte ¶ Ro dnt quida q
si homicidiu fuit comissu pq bap'tur
tatur irregularitat ut hic sonat si ant
bapm qr in bapmo tollit ne du pctm s3 et
omnis sequela pcti xxvi di deinde vbi
de hoc 2 dic ut no i c gaudemq de diuor
¶ Ro ma tex dubitat in eo quod pendat
quod pq paucos dies ille expsrat quid
si expirasset pq plimos dies gof dt
quod ide s3 tn pq paucos tuc mg psu
mendu est decessisse ex pcedenti pcus
sione quod no 2 pls fa tex in c sc ubi
decessit pq viij dies et attribuit vul
neri pcedenti ¶ Et idem dd'' de longiori tpe
du constaret ul re ipa ul iudico medicoz

morte constitisse ex predicto vulnere sed in
dubio ubi videtur convaluisse quo ad penam
imponendam potius iudicandum est quod
non decessit ex illo vulnere secus si post
paucos dies de quo in textu cum gl. in c. ii
de cle. percus. et gl. in c. si qua femina l. di.
et per Bar. in l. si in rixa ff. ad l. cor. de sica.
et aliquid tangitur in d. c. ii. ¶ Ibi gl. in ibi quod
nec iste quantum ad ecclesiam non gl. quod in foro anime
non punitur quis de homicidio licet culpa
precesserit homicidium ex quo defuit volun-
tas in committendo homicidium contra lex sed non
dicit imo si c. fin. ubi dicitur quod si dampnum
datum est alicui ex negligentia alicuius puta quia
non cohibuit ignem quod licet in foro con-
tentioso propter culpam precedentem teneatur ad re-
stitutionem dampni ut l. si fimus sum ff. ad
l. aquilie tamen in foro anime non iniungitur sibi
dampni satisfactio sed tamen punitur de negligentia
quia non habuit animum dampnificandi s. xv
q. i in ebriaverunt et xxxiiii q. ii in lectum
et hoc verum secundum eum nisi lata fuisset culpa
vel a principio habuisset animum nocendi tunc ei tenetur
licet non habuisset ita animum dampnificandi
prout post contingit et sic potest limitari dictum
c. sequitur non reatus et ista gl. ¶ Ibi gl. si
in qui cum tamen prestat non gl. et vi quod non
in c. sic detesti et in d. imputari de iniu-
ri. vi. et in c. i. de custo. euka. ¶ In eadem
gl. in l. ult. contra l. sed in con. quia equus cuius-
dam mulierem efferit mulam mula autem
mota percussit mulionem in quo mulio potest agere
contra dominum mule et sic licet equus fuis pre-
staret causam tamen non attribuit equo sed
cause proxime scilicet ipsi mule sed gl. hic tendit quod ibi
mula fuit mota contra naturam vult dicere quod equus
non potuit tamen quod mula debet moveri ad
percuciendum Unde ex se contra naturam mota fuit
quia naturaliter non debebat moveri secus autem qui ali-
quid naturaliter sic predicit extra predicte quam
quicumque commovit postea attribuitur proxime cause
de quo dicitur ut in invitibus s. alle. ad q. remissi
Et in se glo. non bene tangitur gl. quod recidivatio at-
tribuitur primo morbo Unde non dicitur liberatus
qui visus est convaluisse si postea recidivat
Et sed ad quod medicum promisit liberare aliquem
ab aliqua egritudine egrotans visus est co-
valuisse sed postea recidivavit Nunquid dicatur
medicus ipsum liberasse et sic possit consequi
mercedem sibi constitutam ista glo. sed quod non
ad hoc c. ad audientiam in eo Et in con. sed quod non
potest quis longo tempore sanus existere satis est
est semel liberasse et satis puto in hac
iudicium mediatore Item credendum est potius
merite sua ut in c. i de consang. et affi. et
c. iudicante de pres. Et quod non Bar. in precio
de proctore et in d. l. si in rixa Unde quo ad
glo. dicit hic Io. an. quod si constat aliunde re-
misse recidiva puto ex corruptis humoribus

tur non tamen iste sacerdos precedit quod textus qui
recidivatio precedit immediate ex illa in-
firmitate et sic potest dici in proposito concernens
precedentem non enim dicitur recessisse qui non stetit
xi q. iii certum et de pe. di. i divortium

Continebatur

homicidium casuale imputatur ei
qui dedit operam rei illicite vel etiam
rei licite secundum alium intellectum si non adhi-
buit diligentiam quam debuit h. d. secundum i. ideo
¶ Ibi arg. pro et contra an ludus sit clericis
permissus gratia allevandi laboris de quo dicta
in gl. 20 non quod ludus est allevamentum labo-
ris iux. id Interpone tuis interdum gaudia
curis ¶ Ibi quod cum homicida etiam casualis solus
papa dispensat etiam in sacris ordinibus si culpa
precessit casum ¶ Ibi gl. in ibi ex hac glo. colli-
gitur unus intellectus ad textum quod ideo istud homicidium
imputatur ipsi dyacono licet casuale quia dabat
operam rei illicite quia ludus iste non con-
gruebat clericis ostendit dicit quod talis ludus bene
est clericis permissus sed non ludi conditio ut ha-
beret lanceam equitando et ex hoc colligitur
alius intellectus ¶ Secundo potest dici ut in gl. sic quod
ludus erat illicitus propter admixtionem laicorum
quia clerici non debent ludere cum laycis Et non bene hunc
intellectum Cavendum est tamen clericis a tali
commixtione nam casus inde proveniens etiam
sine culpa clericorum eis imputatur Alius in-
tellectus est quod ludus erat permissus et etiam
conditio ludi Sed clericus iste fuit in culpa
in non reddendo se aptum secundum conditionem lu-
di debuit ei saltem deponere ¶ Sed queritur quid
si dyaconus expresse prohibuisset lanceam equi-
tandi videtur quod non incidat in irregularitatem
Contra sentit ostendit quia propter conditionem ludi debebat
cogitare hoc evenire posse sed dele hoc dico du-
bitare post factum et potius videret consu-
lendum in favorem clerici ¶ Ibi gl. si in ibi Tene
firmam glo. salvo nam c. sequens predicit de
iure communi ut ibi dicam super gl. si Et non gl.
quia plures repetit ludum aliis clericis licitum
effici illicitum propter admixtionem layci sed contra
ex gl. quia papa hic dicit quod dispensative
poterat iste archiepiscopus pati hunc dyaco-
num administrare in subdyaconatus officio
Nunquid hoc casu dispenset archiepiscopus
iure suo communi tenetur quod non sed dispensat ut
commissarius pape quia in sanctis ordinibus so-
lus papa dispensat etiam cum homicida casuali sed
in minoribus potest dispensare episcopus iure suo
ut in c. ad audientiam in eo Et nota ex hoc et illo
c. quod licet cum homicida voluntario in qua
fuit dispensatum de facili ut in c. ~~in~~ l. di
minor l. di. tamen cum homicida casuali solet
dispensari ut hic et d. c. ad audientiam su-
ult. Sequitur c. lator

Lator

homicidium casuale non imputabitur
et qui non fuit in culpa h. d. secundum ibi

deoqz ¶ No ibi cu quoda clico luderet q ludus solaciosus no est clicis pihibitus Na si sic putaret imputaret homicidiu isti clerico qz dedisset opam rei illicite ut d c px Et intelligit pmo de ludo scatoru vl alearu Et ex hoc dcs pmo no q ludus scatoru no est clericis phitus Idem no gl l cum his in autte interdicimus C d epi et cle lic Cy aliud senciat s pmu verius ar hic et in c clici d vi et ho cli Iste tn intellectus licet sit verus in se no tn vr congruere lre que dicit q ex ludo cotigit q ille piecit alium ad terra Na pstrato no contingit ex ludo scatoru vnde pt intelligi q sic solacione ludebant ad brachia Sed tunc dz intelligere q iste ludus no fiebat pmissus et deliberatus al fuisset in culpa no removendo cultellu pp condicionem ludi s forte alius clericus subito in saliut in eu ludendo et piecit eu ad tera Et sic i nulla culpa reputur prostratus ¶ No q licite clericus utit e defert cultellu al enim fuisset ei imputatu hoc hoicidiu qz fuisset in culpa deferendo cultellu sed dz intelli de cultello apto ad incidendu pane hoc no qz cottidie pt contingere seu gladio ut dic in c clici d vi et ho cle ¶ Volt no q dixi i sumario z q clico no i putatur homicidiu casuale qn no reputur in aliqua culpa ¶ Nuglo si misi Tene pmu intellectu q decuire cu iste pmoueat qz nullam irregularitate incurreit hoquo no fuit i aliqua culpa ut no fuit d c px i glo si et phr q hic no exigit dispensato facit lra ibi libere pmittas Vnde no libere pmouet si exigeret dispensacone ad hoc q no d vo libere i c licet de pben li vi Itm ppa se refert hic ad fim narratu ut pz i Si res ita se habz z sic decuire z no ex dispensacone pmouet ut no in gl libere i c le dudu de sepul cuie ad ide facere vr q no Vlt moctus

Suscepimus

His ex titulus opa illicita sequit homicidiu irreglare efficit h d ut sic homicidiu imputat ei qui fuit i culpa h d za i vm ¶ No q fur et latro capiuntur equiuoce et ut symoia na isti qui accesserut ad furandu de nocte ppo nuncupant latrones z pya ipi iidem appellant fures Pella q dca qm assignat doc in c n d eo inl furem et latronem no est va oio conce c si si pfodiens d eo z ibi dixi ¶ No i vestimentis pprijs q largo mo pt fe appellare ppas vestes eas quis induitur z forte appellantur ppa ps decau aliaru reru mosterij quibg no ita utunt sic illis uestibg de quo vi q no gl i c nolo z in c no dicatis xij q i ¶ No cauz no

quod p rebus obsuandis no lz clerico occidere latrone lz alr res consuare no posset ymo dz potius sustinere oe iacturam reru et nullibi ita bn pbat sic h defendere tn ppas res no phibet ut in c olim i de rest spo z dic ut i cu glo ¶ Volt no q ita tenet de homicidio ille qui interfecit sic ille qui ligauit p hc tex i l item mella s si alius ff ad le aqu vbi ita tn de dampno iste qui tenuit sic ille q dapnu dedit p q phr pbat hec lra i si cuncta gl ubi dr q utriusq ope illi fuerit intercepti z tn vnus tm dedit opa in ligando ¶ Nugl i c si z ex hac gl colli duplex intellectus ad lraz pmus q io imputat homicidiu sequens lz defensionis causa fcm qz precessit culpa in ligando Nam ex quo iste habuit res suas saluas no debat ligare s eos ex monsterio mitte ¶ Scd intellectus q isti interfecerut p rebus saluandis q no licitu est clico nec obt n d eo qz i dd defendendo se z sua sequutu est homicidiu scaus si p recuperare reru tn Nec ob huic intellectu c dilecto de sen ex li vi qz fm osti lz clico p rebus saluandis inuocare brachiu seculare z ita loquit iste tex s no dz in ppa psona arma mouere ut hic a sic toitex transeut dot s certe iste intellectus minus restringit illam lram a cou sentit i gl si et gl q est i vo bonis Ideo concludo q p defensione reru licitu e manus mittere et defendere cu baculo et gladio no tn dz procedere ad sena ut ad occisione z hoc uoluit ista lra i ta arcitex exardescere in illos no ergo prohibetur licita et moderata defensio et sic vr intelligere pmo in c si uero el i de sen ex q no ¶ An autem laico licitu sit indistincte occidere p rebg saluandis dixi in d c n et di ut i ¶ za lex colli ex gl que est in vo nitimet q iste poterat effugere du pcue se intebat et no fuit illam glo iucto tex q no excusat clicu ab homicidio si fugiendo potuit euitare illud ide no gl i c le si furiosus etiam et vr pbabit pbare ista gl iucto tex i si q no solu ex hoc caur irregularitas s et pcim qz excessit mansuetudine ecclasticam uolendo potius occidere p omni qm capere fuga in lapto uo bar ten coi i l i C vnde vi qz cu fugari sit iniuriosum z obpbriosu pt licite resistere ut se liberet ab illa iniuria s vi q dixi i d c n d eo ¶ Alius intellectus assignat q iste fuit in culpa i mittendo duos licet ligatos sub custodia vnius ¶ Nugl i vo detinere i si qr velit gl dicere q i l

fure pt q no lz indistincte interficere latrone sz qn no pt alr euitare piculm sz ille tex intell nisi et totr intell de piclo rerum et tunc solue ton q licz hoc liceat layco no tn clico z dic ut dixi i d c ii et iii ¶ Singl pe isi et ex hac gl uicto tex no ar abbate posse inquirere z punire monachu suu et de homicidio Na hic epus no impediuit se et fa p opi so de lz nicle ne magro de sta reyn q abb pt inquire com monachu suu et iudicialr et punire Et plene dixi i c siquis contra clicum s de fo tompete Sequit de ceto

De cetero.

Dans cam hoicidio irreglar e h d ¶ No ibi no vr q pher vba respondet de iure et tm est dicte non vr crimen no est z fa p dco testis ¶ Sz quero qr lra loquit de dyacono quid de alio clico dom est q ide et idem et in layco sz hic narrat fim ¶ 2o queo qr h dr q no est pmouendus ad sacerdotiu Utrum possit in prims ordinibus susceptis ministrare et dom q no qr ex quo incidit i irreglaritate est remouendus ab omni altaris ministio ut i c psbiter s eo ¶ In gl i isi no gl uicto tex q appllone cae intelligimus de pxima et no remota et q ca pxima imputat z no remota Et pone ex in remota feci fenestra i domo alius sponte pcipitauit se ex ea tle cte ego sit ca remota huius interitus nc sum i aliqua culpa sz pxima fuit ca fatuitas illius pcipitant Et in qntu glo allet c psbiterum s eo ad pbandu q ca remota imputat ubi fuit aliqua notandi ul ynoz diligentia dicit so an q ibi fuit ca pxima Et an z qn imputet ca remota vi q no i c sit de testi et i c imputari de r iue li vi

Ad audiam

Hoicidiu casuale imputat ei q dat opam rei illicite si no adhibuit diligentia qm debuit h d 2a ibi qr vo ¶ No q clericus licite instat circa correctiom familie sue et moderate verberado nc cas inde contingens sibi imputat si modum in corrigendo no excessit Secus aut si excessit z ita intell hoc c z phoc c cu volutate de sen ex ¶ No q in casu dubii dz quis potius reputari irregularis et vr iste tex con Jmo hic qui dt q cu irreglaritas sit de iure positiuo no dz iudex in dubio aliq reputare irreglare q pene molliende sit de pe di i s pene in l iterptacone ff d pe et i c a i penis de r iue li vi sz certe nc pmu nc 2m dom ve

i diffinite vm Na irreglaritas q cont ex homicidio volutario est et de iure di uino cum deus dixit ad dauid pq homici diu p eu comissu no edifficabis in teplu qr vir sanguis es De qse di i impu vi bo gl xxi di i summa facit tex sim xiiii i tel lectum i c i s eo i q no gl i c sit dignu e ti Itm 2m dcm no est vm ut pz hic et c significasti el ii i eo dcm tn Jmo solet cottidie allegari pro ista z male qr no pcedit indistincte Unde distiguere sic q i foro contentioso ubi agit ad pena imponeda p irreglarite contracta dz quis i dubio reputari no irreglaris qr pure tuc agi tur ad pena z in hoc casu pcedit dcm Jn no et ita loquuntur iura alle p eu Aut agitur i foro pniali ad pniam imponeda et in dubio dz potius reputari irreglaris qr in foro pnie de sp capi tutior ps licet uideatur durior qr in illa pte illam est piclm ad hc p all c significasti et ide dic ubicuq dubitat de aliquo delicto ad ho vi gl note in c uno de sticua Na bonoz mentiu ec ut i c i de obs ieiu ¶ Idem e ubi agitur qi in foro pniali ut puta q no agit ad pena zpe sz ut abstineat a misterio altaris uel ut abstineat a con tractu matrio ul ab alio actu i quo ext tendo posset sub esse pclm tuc cnd deing interptari i ptem tutiore lz illa sit durior z de hoc est optius tex hic et ind c significasti et i c uiuens de spo cu si ad pdca fa q no Jmo i contu de testi het no ¶ Singl i isi no pmitellam huius c lator dz cm ille tex restringi qn ille no fecit insultu secus si irruisset i alm et ludendo q tuc fuisset in culpa i no remo uendo a se cultellu et ideo casus pga contin gens sibi imputaret ¶ Singl ii isi re stringe hc generalia glo fim ea q dixi s i 2o no ¶ Singl fi isi et dicit hic osti q in sacris solus ppa dispensat ut i c toti nebat s eo sz in minoribus pt epus suo iure dispensare et p hoc fa tex i potius concedere ut i minoribus No tn hoc dcm z conclude laciq q cu homicida volutario nunqm dispensat in aliquo ordine ppa tn possit licet no de facili ut dixi i c sic s eo cum homicida uero casuali pt epus in minoribus ordinibus dutaxat ut hic in sacris aute solus ppa dispensat et solet dispensare ut in c continebat s eo et q no i p all c sic Extra gl queritur quida consuluit iactu baliste ul machine vt in sultu alicuius castri ex tali consilio sequitur homicidiu nuq consules sit irreglaris licz in morte alicuius directe no osuluit Jmo concludit hic q sic qr fuit ca pro-

ꝓpinq̄ homicidii debuit eni cogitaē q̄ ve
ſimilit ex pdictis actibus poſſz ſequi ho
micidiū / Idem concludit in conſulente
ut furtiue capiat aliq̄d caſtz licet ei nō
ita de facili ſequat homicidiū ſic i pdictis
caſib9 tn̄ ſepe ex hoc homicidiū puenit
Et ıō ſequuto homicidio conſulens ē irre
gularis et hoc ıō q̄r extendit ultra di
tencia q̄ effici irregulare ex ſolo homi
cidio ut l di ſiquis vidua et c ſic dignū
ꝯ eo ut pcedit ne dū qn̄ directe conſulit
m̄ i morte alicuiq ſz et qn̄ pſtat cā pro
pinqua ad morte et hoc intelle Vbi
conſulit̄ res illicita ſecus ſi licita ſcdm̄
pmo puta conſuluit quis ut maleficiās
capiat ul ut exponat ſe p patria ul p
fide. Nam ſi tunc inde ſequit̄ homi
cidiū nō imputat̄ conſulenti ad hʼ xxiij q
viij c oī timore 2 c hortat̄ Idem ſi con
ſulitur alicui ut exponat ſe morti pro
fide xp̄i cū ipe xp̄c p nob morte ſubijt
et idem dic in ſilib9 ¶ 2o querit quida
dedit conſiliū alio ut interficeret aliū ſz
in ipo conflicto fuit interemptus ipe i
uadens Cuiuſq̄ conſulens ſit irregulars
2 vr̄ q̄ nō q̄r conſuluit in morte illius
ſz in mortem alterius q̄o nō commiſit
homicidiū neq̄ fc̄o neq̄ conſil̄o / Immo
et oſt concludit q̄ ſi veriſile poterat
occidi abinuadendo q̄ iſte tunc eſt irre
gularis q̄r debat hoc cogitare euenire
poſſe ſecus aut̄ ubi ceſſauit hec veri
ſimilitudo quia iſte cui datū erat conſiliū
erat illo longe fortior ſz Jo an i c ſi c
ti li vi tz con p illū tex et illud verius
Nam oī caſu iſte incurrit irregularitate
tamq̄ dans opam rei illicite et quia
cogitare debuit hoc euenire poſſe Na
ſi conſulo ut ticiq verberet ul mando 2
iſte mandatariq extendendo fines ma
dati illū interficiat ego teneor q̄r pſtiti
cam ꝓpinq̄ morti ut eſt tex i d c ſi q̄s
forciq qui dedit conſiliū ad morte et p
illū tex eſt idem ddm̄ in q̄one nr̄a Si
conſuluiſſz ut uerberaret 2 inuadens
fuiſſz occiſus 2 tuc conſules ſit ē irreg
tamq̄ dans opam rei illicite ¶ Vlt
querit quid ſi conſuleret amico ut occi
deret aliq̄ inimicū ſuū ille incontineti
nō fecit ſz longo tp̄e interpoſito fecit Con
cludit Immo q̄ conſulens eſt irregularis
q̄r debat reuocare conſiliū 2 ſi putabit
conſiliū amici nō obtpatur9 in reuo
catione debat intimare illi cōn q̄ illud
conſuluit ut ſibi caueret al' nō euadet
irregularitate Et conſiles q̄oes vi hic p
Inno maiore et teneri̇ndi de tenete verſu

ul leone ex quibus aliqs p emptus eſt

Dilectus.

Homicidiū caſuale nō imputat̄
ei qui dabat opam rei licite
nec fuit in culpa h. d. ¶ Nō q̄ licite cli
cus aſcendat equū et p ſalute corpis ut
pz hic iuſi lre ubi dr̄ q̄ iſte nō dabat o
pam rei illicite Nam ſi fuiſſet in culpa
et tali cā equitando caſus inde ſeques nō
fuiſſet ſibi imputatus ¶ Nō q̄ actus cōtingens
ex ferocitate equi pt̄ volūtate et culpa
ſeſſoris nō imputat̄ ſeſſori quo ad irregu
laritate 2 ide quo ad l acquil ſ ad reſar
cōm dapni de quo tn̄ ddm̄ ut ff i l i ff ſi
qua pau fe dica 2 in l lege acquilia ff
ad le acqui ¶ Nigl inſeo i v° ut actu po
dera bn̄ gl nā ſi eſſet vera haberet maio
limitacōe ad multa ultra ut ſolus actus i ho
micidio commiſſo et pt̄ culpa 2 volūtate
redderet quē inhabile ad ordine ſuſci
piendū licz nō ipediat ca p motu 2 forte
gl fuit mota ponendo hanc ſpalitate
i p mouēdo ex eo q̄ dicimus ex ꝯ iudice
ut efficiat̄ inhabilis ad ordines ſi aliq
licz iuſte fecit occidi ut li di c i ſz hec
dica inter p motū et p mouendū nō pt̄
iuuare ut dicit Jo an 2 bn̄ nc ob q̄ dixi de
iudice q̄r in eo fuit volūtas faciendi occi
di ſecus aute ubi inuenit ſolus actus
ſine volūtate ex̄ i inſcindēte arborem
2 clamante ut quiſq̄ ſibi caueret nam
tunc ſi ex inciſione arboris ul rami
aliquis opprimatur ille nō efficit̄ irre
gularis nec inhabilis ad ordines ad hʼ
l. di c ſi duo et c hij qui

Ex. lris.

Summa ut ſ c pxo Et pmo po
conſultatō 2o ipē indagatō 3o reſpo ibi
Ad te ¶ Nō pmo pſbiterū licite inſiſtere
cca curā rerū ſuarū ſeu opis ruralis Vnde
caſus inde contingens ſibi imputat̄ tanq̄
inſiſtente rei licite p hoc c i de cele miſ
¶ Nō q̄ ubi nō recepit̄ cautelā credit̄ pete
ti conſiliū cca circumſtancias actoris ſm gl v
ubi reddit hoīes irregulare 2 ſic vr̄ gl
intellige tex q̄r ubi ſub eſſet ſcandalū
q̄r puer interemptus eſſet de magno
genere 2 ſcandalū facerent parentes ſi iſte
celebrat tuc eni ꝓp ſcandalū vitandū dz
iſte ſacerdos ceſſare a diuinis ſecus ſi ſub
eſſet infamia tm̄ q̄r tuc ſufficit q̄ ſe pu
rget 2 tu inde vr̄ velle gl ſequeꝰ impruſz
in ſi vr̄ ab hoc intellcu recedere ꝯcludens
purgacōem indicenda tm̄ ꝓp ſcandalū q̄m
ꝓp infamia ſz oſt tn̄ pmn̄ q̄r ꝓp purgacōm
nō ceſſet ſcandalū lz ceſſet infamia Jo

an dt q si purgo facit cessare scandalu pcedit 2a opi al' pcedit pma et bn logt etiam cessante scandalo dz iste posse im strare s3 scandalo imminente dz desiste qz nichil attendu est cum scandalo ut i c nichil de psip vino et si est sacerdos no pt esse sine scandalo i sua provchia dz ept sius cu pmutare ad alia et i ui tum de quo in c veniens de ceruit z sa c cu teneam all in glo iudicat q pmo purgo z si ea pstita cesset scandalu bn quide al' sncabit sma opio

Ex litis.

Summa et dide ut s in c dilcus No i rem nctiaz agebat z utile q adhoc ut ca9 imputetur opz q agat rem ncciam z utilem s3 cerite q dt tex de ncia no puto q requirat de ncitate satis em est q quis dat opam rei lici te ut pz in c dilcus s co ziam i no e rat ncce q equu ascenderet s3 sufficit q quis pmoueat rem utile 2o no q no tenetur quis clamare qui pcat aliquid ad locu insolitu transire de q in l scputat ff ad le acqui z in c si duo z c qm arbore l di

Significasti.

Summa ut s c ca dilcus No q homicidiu actu comissu pter vo luntatem et culpa occidetis no imputat et quo ad suscepcom ordinu maioz et sic sa phns q dixi in c dilcus s e ut et i pmouedo no impediat solus actus sine voluntate et culpa q No i se asserint ignorasse q no imputat equitatu si ig norat viciu equi ut pcedit iste tex s3m Jo an ta in equo pro qm in equo alieno Na si erat pprius ex quo ignoravit illud viciu suus est excusandus si erat alienus no debat psume illu esse viciosu z ho indubie pcedit quo ad irregularitatem contrahendam s3 quo ad refectom dapni nichil possit agi dic ut i l i ff si qua pam fe di. Na si equus fuit com eius natura motus pt agi com du3 ad refectoz dampni ut det equu ul reficiat dapnu de quo ddm ut in d l i q In gl i v sic ita isti no gl q2 ex quo constat apparent de cau sup circumstancys caus alia pba cone desiciente stat iuramto actu ppe trantis osti innitat qui sub cet infamia al' starct soli iuramto q no

Petrus.

No censetur homicida is quo phibente z cam no dante a co sanguineis homicidiu committit h d i pn nax i z pni in quo ca q No licz ma cau telam cu clerico vehementer suspicat q con sangnei eius sauore sint homicidiu ul mu tilacom commissuri ut expsse phibeat co sanguneis ne hanc rem illicita attep tent q No q homicidiu comissu a co sang neis sauore clerici no imputat ipi cle rico ignorante scius si sciret z no cont diceret q2 tuc vr q pstaret consensum q No i cam ul occom non dante q homicidiu comissu palios dante clico cayn ul occoz imputatur clerico Et inducit iste tex ad qoz clericus illicite rixam exercebat cu alio ab amicis z consangneis supuenientibz fuit alius interfectus nuq clericus sit irre gularis z concludit hic doc q sit phs sa iste tex Nam iste excusat q no dedit cam ul occom scius ubi clericus fuisset in culpa excitando rixam q2 tuc factu ali oz est sibi imputandu ar i c pro Item hc pcedit eciam si ul amici vel consangnei illu interfecissent ut s dixi scius si sup uenissent inimici cu quibus discepabat q tunc homicidiu p illos comissu non imputaret clico ut no doc i c pro No diuersitatis e q pmo cau homicidiu fuit comissu intuitu clici s3 2o cau fuit con missu pp inimicia iam contracta inter illos z hec no Caueat ergo clericus ne sit rixosus q sicut consangneoz z aliorum sibi imputaretur ad irregularitate q In gl i v phibicom insi nota bn gl z q ea fuit q no ii q v auditu et c constitu tus s de testi s3 ca hoc dubitat in quid clicus sit in culpa in no reuelando tracta tu dctnius pnudico agit Jmmo refert hic opi z vr concludere q si verisilr psumebat eos ob tpatures sue phibicom no ten ad reuelacom ar op in hic ubi nichil dr de reuelatone tractatus s3 tande pondat pco hibitus scius si recedet opio. Alii dnt q i distincte no tenet reuelare scius satis ei est phibuisse Na no pt homicidiu ei i putare neq quo ad uolutate neq quo ad scm Jo an dicit posse distingui an dolo se tacuerit ul no ut pmo cau sibi impu tetur 2o vero no adhoc q no insi i c grite desen ex q plz s3 consiliu optim est ut re uelet. Nam pp opi de quibus s salte in foro aie reputaret culpabilis q no

Significasti

Est inhtm allegabilis Et ita sole bat allegari sumari Quo ad legem pmotomis i ut quis censeat irre habetur quis p homicida qui vulnavit si no pt sciri an vulnus fuit letale ex quo vulneratus et ab aliis obiit h d s3 ergo su mo alit euacuando mente tong hec sit ir regular censetur qui aliu letalit peussit

licet ab alio fuit extincta Idem si no appz
an letalit si et ab aliis percussus obiit et
no appz ex cuius vulnere decesserit Idem
si percussus no letalit si a[nim]um occidendi ha
buit z ex aliorum vulneribus percussus expi
ravit h d no[tan]t Insuper ma consultatio in
2a distinguens respo i nos et primu membru
prosequitur i et q 2a i q si ¶ Nos optim[e]
ait q pro salvandis rebus maiorie ecclia
licitu est etiam clerico defensione cape et
arma movere z cape percute no tn ad oc
cisionem Illa si bn ponderat lra respectu
solius percussionis no letalis nulla pena
inducitur z nullu crimie iste invenitur p
quo opt fa c olim el i d rescripti spo ubi etiam
eps pro recuperanda eius possoe i continenti
iniecit manus violentas in expulsores
eccliasticos nc fuit notatum ex quo si modu no
excessit ut i no[ta]t pbat z hec facit p
intellectu q dixi ad c si ex ipsius § eo ut
no ois defensio veru sit prohibita clericis
hes tn ex isto tex sm z tenemcti q etia
malefactu sil et latrone no lz clerico
occidere etiam p salvandis rebus eccliastic
z eukaristia ex cuius asportacione veri
similiter sperabat aliquod maleficium ¶ Ter
tio q ubi insurgit dubiu pbabile quod
dein ce no pt decidi sz esset indigo peritorum
in illa arte dz iudex assume peritos in
illa arte z sm illorum depositoem sentencie
Et no q dz assumere peritos in rei veritate
Item dz assumere plures ut pz i peritoru
testimoni soli no est credendu Circa lz tn
caduint multe dubietate que alibi decti
dunt Quid si no pt reperiri nisi unus
in illa arte Item an isti periti debeant iurare
tu no possint deponere de iudicio sensus cor
porei sz de iudicio intellectus Item quid si
ad deponi peritoru fuit lata sna z postq
transiverat in rem iudi appareat peri
tiones dictes contrarium numquid debeat retractari
sna prima de quibus dubiis remitto ad no
in c proposuisti de proba z pbar p illo
contra et i l creditore ff de pignori ¶
Sexto no q in dubio ubi no agitur ad pena
imponenda sz tm ut quis a damnis cesset
dz quis censeri irregularis secus ubi agit
ad pena imponenda q potius dz iudicari
no irregularis ut dixi i c ad audiam
§ e et persecutorum adduco ista lraz Cotra hic
dr q io in hoc dubio dz censeri irregularis
q in cessacione nullu subest periculum q
innocentem no dz puniri z melius est q no
cens delinquatur impunitus q q innocens
puniatur ut dicit tex in l absente ff de
pe Nota q defensio dz fieri cu moderamie
inculpate tutele et ad hoc cottidie iste
tex alle et est sensus q quis in se defendendo
dz adhibere moderamie nuncq defensionis
inculpate ut illa defensio no excedat

fines mere defensionis nc ad vindictam de ac
cedat Unde glo no[tabi]lis qua tenemur dt h q servat
moderamine cu id duntaxat fit quo ob
missus violentia repelli no possit z ideo no
luit bar i l i C unde vi si ergo potuit repel
lere violencia cu leviori instro al cu le
viori percussione no adhibuit moderame
z sic est inculpa z hoc vm qn ex pposito
excessit modu servus si in delibate z accepta
calore i la de facili quis tnt distinc non
equalz xi q iii rca z c i Illa unde tnc no
imputatur ut in c olim h all in glo ¶
In glo ii in fi primo clericus dicit q si habuit
a[nim]um occidendi et percussit ad actu lz no le
taliter percusserit sz ex aliorum percussionibus
percussus interiit homicida est censendus osti
dicit hoc vm ut voluntas imputet qui po
tuit illu liberare a morte z no liberavit
Illa restrictio michi no plz nc vr congrue
lege q no pondat an potuisset liberare vel
ne et visile est q no potuisset qz oms
procurani fecerunt subitanei insultu sz
ipsa hic pondat an habuit a[nim]um occidendi
et una cu aliis percussit lz percussio sua fuit
no letalis tn irregularis est censendus na
prestitit opem ad homicidiu z pro hoc alle
go gl q hoc apptete xxiii q ult c si et
adduco c sicut dignu s volt § eo ubi de
rici fuerit depositi p homicidio qz presti
terit ope dando consiliu vl veniendo
cum armis Unde plus dico q si bellu
est iniustu et clericus ceteris prima sua
dando auxiliu lz ipe no interfecerit
ex quo tn ab aliis psonis homicida perpetra
ta sunt ipe est irregularis ut no i c peti
tio i e et fa q le z no in c primu z c se
i de cle percus ¶ In gl in io credendu isti
no gl iuncto tex Nam cottidie ad hoc
alle q in foro aie de oibus creditur con
fitenti Et est ro qz i tm tractat de fama
vl periudicio suo z no alterius Unde menda
ciu sibi soli notum est et veritas sibi
psticia vi tn glo bo i c cle sicis suadente
de pe i vo q innode que dicit ubi agit de
salute altius credit confitenti qn hoc con
tingit in foro aie z agit de vinculo assul
te conhendo qi velit ducere q exo foru
aie sibi no credit seu ubi agit de vinculo
puplice contrahendo puta reputat publ[ice]
ceratus ex percussione clici no credit sibi soli
in foro aie quo ad tollendu illud publ[icu]
vinculu z solz gl illa in lai allegi sz certe
tex iste multu facit in con Nam hic no
agebat psuse in foro aie ut pz qz noiat
iste psbr z publicat pctm Item de se sctm
erat publicu ut pz in tex z nlo sibi cre
ditur Et io plus hic colligitur q no solu
ubi agitur psuse in foro aie sz etiam in q
foro aie credendu est confitenti et de q

forus aie qui no accusat ul inquirit uel
accusat denunciat s3 sponte a superiori pe
tit consiliu salutare. Nam cu nulla roe
extrinseca hoc facit s3 pro salute aie sue sibi
credendu est fateor tn q sua confessio
no noceat accusatori ul superiori volete
inquirere s3 tn erit sibi pnia ul no
cius et sic maiori pniudiciu pt pcedere
illa glo ¶ In glo i x possz distin l sz gl
n ot vna diu te int ius canonicu z ciuile
z qn pt apparere quis extinxit ille solo
teneatur de omicis z pnimus licet letaliter
percussit tenet tn de vulneratone scdm sm
canones ut hic qz et letalit vulnerans
de omicis tenet sicut et alij qui pq a occide
runt s3 pt esse ro diuisit qz ius canonicu
quid ad irregularitate contrahenda concerni
at m z actu subsequutu s3 ius ciuile ut
iura all hic in glo loquut qn agit ad
pena pecuniaria. Nam ille tenet qui
occidit Unde posset dubitari quid si a
gereretur con vulnerate l cornelia de
sicca. s3 ad pena corpale ul pecuniaria
Nimirum omis teneant de omicis satis pro
babiliter poss3 dubitari z de hac ma ple
pbar in l i ff ad l cor de sicca ¶ In glo
vult no bn hanc gl maxie i ult distinctione
z cotidie sol3 allegari illud c cu ista gl
z qm gl est aliquantulu intricata z ma
le ordinata pt sic breuit distingui quod
aut violencia infert psone aut reb9
pmo casu aut pt euitari sine occisione
puta fugiendo ut clericj d3 potius fuge
qm occidere aggressore ut no i c suste
pimus S co z inclite vna c ti si uero e
laycus z multi dicut attendendas quali
tates psonaz ut si miles aggrediat ru
sticu d3 rusticus fuge si pt qz no est vere
cundia rustici fugere a milite Alij
ut bar vult tenere indistincte q no te
neatur fugere qz sp aliqualis verecundia
est in fugiendo Unde pillata iniuria
licitu est resistere ut no i l i C Unde vi
et forte ista ps verior de rigore iur s3
in foro aie alia ps tucior ar in c suste
pimus S co Si uero pt uitare iniuria
fugiendo ut qz e ita astrictus seu adan
gulu positus ut sine pcussione no possit
recedere z tuc licite se defendit Sed
ut dicatur defensio inculpata multa
sunt attendenda z pmo attende tpus
ut qz faciat incontinenti z no e contiual
lo nisi timeret z a pcussio s3 tuc esset de
fensio z e pcussionis Item d3 facere
ex ca defensionis z no aio vlciscendi
Unde si pt impedire ictu alterius z
no impediuit immo pcussit mortalit tuc
te qz excessit mo defensionis z ad con

sidandu ai m istius dent attendi circumstan e
ut qualitas armoz ite fortitudo corporis ita
si minus fortis aggredietur magis forte no
d3 aggressus resistere cu gladio ex quo
al poterit repellere iniuria Item si ve
niebat cu baculo z iste erat potens corpe
ad resistendu cu suo baculo no debat ca
pe ensem z sic d3 silib3 bonus gso iur d3
hoc arbitrari no eni pt dari certa regla
Unde pure sufficet hoc q supra dixi ut ia
dicat mera defensio qn id fit quo omnis
sp violencia no poss3 repelli Unde si
no pt repelli nisi aggrediens occidatur
impune pt occidi et p clicu ut i c de vna
c ti si tn modus excedat ex pposito tuc
no tenet et iudex ex circumstantijs d3 ar
bitrari an fecerit ex pposito ut hic i gl
et bn ¶ In 2o casu pncipali qn quis iniuria
infert rebus tunc an quitur an sit li
citu occidere p rebus saluandis z rec
do ddo q no z fortius recupandis ut h
et in c suscepimus S co s3 in layco pt
pbabilit dubitari l3 legiste comunit
teneant q sit licitu occidere si res alr
salue esse no pnt ut no in l furem ff de
sicca z l itaqz ff ad l aquilia s3 dno dt
ut dixi i c n S co Sed aut quitur eniq
liceat alit resistere pter occisioz z muti
lacom z puet dno inclito z in layco
q sit sine p eis saluandis sine p eis in
continenti recupandis ut hic z i d c oli
de r sp o Et pnt bona recupari ab in
uasore incontinenti qm cito fieri pt col
lectis et armis Et dt hic esti q dr fieri
incontinenti eciam reuertatur ad alia
negoa al esset guerra que inferiori
non licet Ideo tunc d3 adiudicare recuire
bar i l i C unde vi vr sentire de triduo
ut vlt3 i triduum debeat res recupare
s3 idem bar i l iij S cu igit ff de vi et
vi ar tenet adtendenda circumstantia z
qualitatem psonaz z rei Unde facta
est eiectio nam si nobilis expellet de
castro daretur maius tpus qm si vnus
rusticus de pua re Unde pt differri
ad vi meus Concludem ergo q circa hoc
no pt dari certa regla z iungeim hab
opi sil dicendo q hoc d3 fieri quotiens
pt dummo no diuitat ad alia negoa qz
tuc no fieret quotiens poss3 no tn i
telligas q diuitat ad alia negocia sed
comedat bibat dormiat s3 qn relicto
pmo negocio tendat ad aliud Et ro diu
inter ppulsanda iniuria illata psonis
z rebus est qz p violencia illata rebus p
ditur possio nalis no aut ciuilis si h3
aim continuadi possom sua z resistendi
ut l possom ff de vi z vi ar et i l
clam possideri S qui nundinas ff d acq

pos. Unde redeundo i continenti dr potius defende sua ppa possem civile q no pt liberalit uti nisi dementis nale eiciat Unde potiq dr se defende qm vim inferre ita possem natalem occupata p alium s; qm in iniurie inferetur psone cessat illa ro na scipm no possidet nec dr spoliatus nec scipm defendit cu amplius no impugnet. Et io no licet ~~occidere~~ ex intervallo recipute ¶ Hic glo p declaratione tex quero quid si ille pcussisset no letaliter z apparebat tn ex pcussione sua no potuit ille fugere. Unde iste fuit occisus a pcociarius. Numqd iste teneat ostio q sic q psticit tam homicidio ad hoc c de terminus § eo z cu hoc dco transeunt cois doctores s; certe ita hoc poss dubitari Nam si tenem9 q pdixi q licitu sit clerico p defensione rei pcutere lz no letaliter tunc cu insisteret rei licite no dz eventus mortalitatis sibi imputari cu ipe in homicidio no reputat culpabil ad hoc c ex lris § eo cum si. Unde posset dici q quo ad pena no dcat iste teneri s; quo ad cessatom a diviis poss saluari opi ostio tamq tutior pt etia dubitari de alia qone qm pmt al ponit hic pnno z doc vitz viso latrone iste clamavit ut iste caperetur vl sim clamavit q iste erat latro. Unde alij venerut z illu occiderut dubit utru ille clamas sit irregulari z conclude cor q sic et si no habuit ad morte illius quia lex pmotonis respicit actu z no voluntate xij q i c i s; sibi ex eo maiore est imputandu q verisimilit cogitare potuit q ex hoc sequeretur homicidium sed ut dixi no est sine dubio cubi animo no fiat ad morte ¶ Vlt quero quid si pcussio cuiglibz pse considerata nulla sufficiebat ad morte s; oms sil vincte morte influxerut tenet hic pnno q quilz tenet de occiso fa xxiij q ult c si z idem sequit bar in d l. si ff de sicta qm no vi cu gl in d l. Item mella § et si plures palli Sequit Tua nos

Tua nos.

Religiosus Cyrurgia exercens si ex ea mors sequitur irregularis z etsi sit peritus et diligens et hoc faceret cu pietatis s; cu eo pg satisfactom interdicit dispensat h d usqz ad § ad ult et ille § usqz ad si h d iudici scolari dz inter signia fur a quo fuit vulneratus irregularis no est licet ille postmodu occidat h d ptes pz ¶ Alio q pluia dz concurre ad hoc ut mors infirmi no imputet medico pmo q illud officiu sibi conveniat si ut laycus sit no aut clericus q clerico interdicit est officiu cyrurgie ad hoc c no magne z c si no magne cle ut ino. Unde lz lra licet loquat de morbo q sit sicut in facto lz locu in quolibz clerico scolari eade rone ¶ Scdo requiritur q sit pitus in arte no ergo sufficit q se appellet pitu imo dz esse pitus. Et ex hoc infertur q si doctor no pitus dedit consiliu in aliq ca p errorem et pp impitia sua z sequuta sit sua p consiliu erroneu tenet in foro consciencie satisfacere illi que lesit arbit et in l. illicitas § sicuti ff de offi psi et in l idem iulia ff ad le aquil z in c no est sine culpa de r i in vi li vi z q no gl in c i de confes li vi de advocato qui docet clientulu mentiri ¶ Tercio requirit q adhibeat omne diligetiam sm arte sua ¶ Quarto q informat egrotu de hijs que sunt contraria egritudini huius em pnatis eventus mortis no imputat medico ad ide c ad aures de eta z quali ¶ Quinto q danti opam rei illicite seu officio imputat eventus mortis qncuq; pcessit sine eius culpa ¶ Sexto q clericus qntumcuq pitus i arte Cyrurgie peccat exercendo illud officiu etiam intuitu pietatis. Ex quo infert q pp pietate no est impietas comittenda nt licet alicui alienu officiu usurpare fa i q i no est putada ¶ Vlt no exposito § q cu homicidio casuali qui fuit in modica culpa de facili dispensatur pg satisfactom ¶ In § ad ult no q qui accedit ad furandu de nocte pot appellari fur ite latro Capiunt ergo hic vocabula pmiscue z sic no sp est vera illa distinctio q ponit doc in c ij § co inter furem et latrone Et no q in eade spetiee pt appellari fur Item latro ¶ No i no solu pstravit quod aliud est psterne et ad vulnare ¶ No hic q licz scolari vl clerico defendere res suas contra furem seu latrone Nam iste scolaris vulneravit eunde latrone nc vulnus sibi imputat tn pt dici q hec lra hoc no pbat Nam pmo fuat vulneratus Unde hoc poterat fecisse ad defensione psone Item no hic ar expssu contra nota p glo i c dilectus § eo q et q ad pmouendu no imputat alicui qui no fuit in culpa mors nalis subsequens ¶ Singl i in pn cp et xv q eventus mortis no dcat imputari medico ex q accidit pp impitia infirmi ut l illicitas § sicuti ff de of psi Ho coniunge oms

tres vel plures q. vult sibi committi et
dicit quod medico cui competit officium. Cyrur
gice non imputatur mors si fuat ea que
s dixi in primo notabili. Sed religioso seu clerico im
putatur quotienscumque fuit peritus quod delinquit
sed in ministrando illi officio sibi interdicto ad
hoc etiam non est sine culpa de re iur. li. vi. Et
Jo. in quantum glo. dicit quod culpa mulieris hunc
imputari non debet dicit non debet imputari quo
ad penam vel quo ad dispensationem impetrandam
Imputatur tamen ei quo ad irregularitatem in
currendam ut hic apte colligitur et hoc verbis
predictis. ¶ In glo. i. verbo alioquin ibi quod non quod
ista pondantur et requiruntur ad inducendam
dispensationem nam istis deficientibus vel ali
quo eorum non debet mirari quod reperitur in maio
ri culpa. Primo tamen casu est irregularis ut
dicit lex inducit glo. dispensationem. Et adverte
quod primo hic et communiter tractant aliqua tamen circa
personam medicorum qui infirmos communiter custodiunt
cum istos infirmos. Et conclude breviter quod
si medicus est peritus et nullo reperitur culpa
tunc enim infirmorum anime non imputatur sibi mors
infirmi. Nam hoc officium non est inde dum
lavatis vino laudabile et approbatum per ipsum
deum iuxta illud Salomonis honora me
dicum propter necessitatem. Nam et illum creavit
altissimus. Si vero medicus reperitur in aliqua
culpa ut quod non erat peritus vel non ad
hibuit diligentiam quam debuit tunc peccat
et gravius adhuc peccat si ex certa scientia dat
infirmo medicinam si nocivam vel differt
liberationem ut pecuniam consequatur vel ap
ponit species malas et antiquas in confe
ctione medicine quod non communiter istos aromata
rios qui ex cupiditate quadam conficiunt me
dicinas speciebus antiquis que potius
sunt obesse quam prodesse in morbis et peccat
Et ubi medicus dubitat an medicina sit
proficua an ne debet sic. Immo potius abstinere
quam medicinam dare et sic potius relinquat
infirmum in manibus dei quam exponat
eum dubie medicine. ¶ Quo ad 2m de
ipso infirmo concludit primo quod non in
currit delictum in obitu non obediendo me
dico quod non est prelatus suus. Item si est
sanus non tenetur vivere medicaliter quod
omnia sana sanis non tamen debet quis aliquid
sumere quod sit sibi nocivum aliter peccat
quod per infirmitatem subtrahit se a servicio
dei et graviter peccant tamen sani quod infirmi
capiendo aliquod mortiferum quod non licet
in seipsum sevire sicut nec in alium xxiii q.
v. si non in alteros liceat et c. sic siffitavit
de corpore viri. Nam nemo dominus membrorum
suorum ut l. et ff. i. l. lib. ho. ff. ad le. aq.
Unde isti qui interficiunt seipsos cum

moriuntur in peccato non debet sepelliri in cimi
terio sacro xxvi q. i. placuit nec est pro
eis orandum ut l. et xiii q. ii non estimemus.
¶ Circa ultimum concludit quod sinctes in
firmo graviter peccant exhibentes
aliquod negotium contrarium infirmitati
et si faciant ex compassione quadam
non enim debent indulgere appetitui cor
rupto ipsius infirmi. Item peccat non
obediendo medico. Nam sibi credendum
est in arte sua ut ic. si ffitasti. Sed eo i
quo multum peccant mulieres sinctes
infirmis. ¶ In glo. i. verbo mutilis. Ex hac
glo. colliguntur due solutiones et duo intellectus
ad istum. Primus quod isti scolari non fuit
imputata mors illius furis quod non fuit
commissum homicidium aliquo ex modis quibus
committitur puta nec facto nec precepto et nec
fuit testis quod testis debet esse in iudicio et
deponere necatum. ¶ 2us intellectus est
quod iste fur seipsum occidit. Sed non sumendo
cibum nec potum sed hec solum non vel quod propter plus
illi accusatores amputaverunt sibi viri
lia et eruerunt sibi oculos et ad incur
rendam irregularitatem sufficit membri
debilitatio ut i. c. i. li. ii et in c. le. si fu
riosus e. ti. et in c. is qui e. ti. li. vi. ¶ Ista
solutio est et potest colligi ex glo. quod propter ista signa
non fuit convictus de furto sed potest imputari
quod false dedit causam morti et quod ista destitutio
est dubitabilis. Ideo dantur et alie solutiones
ex glo. ¶ Quidam tamen dixerunt quod de iure ante
tiquorum et sic tempore illius c. pro furto non immi
nebat pena mortis nec abscisio alicuius
membri ut in auct. sed novo iure. C. de fur.
Unde si iste potestas excessit non est impu
tandum scolari sed habent lex impugnat ostia
quod iste intrabat cum armis et sic debebat
decapitari seu in furca suspendi ut in d.
auct. sed novo iure. Item per constitutionem Frederi
ci furans v solidos et ultra suspendatur
ut in li. feu. de pace tenen. se firma in § fi.
Et non qualiter ostia intelligunt istum tex. ita
legisse et credo verius intelligunt quod cum ex
tali furto sequitur pacis fractio ut satis in
nuitur aliter ex tam modico furto non debet
sequi mors. Alii dicunt quod iste scolaris de
bita signa ut recuperaret res ablatas
et sic modo cuili et iste intellectus non habet
dubium. Alii dicunt quod dedit nutus signa ut
sibi fieret iusticia de vulnere sibi inflicto et
tunc debet intelligi quod fecit protestationem quod non
fecit ad mortem vel ad abscisionem membri
ut in c. ii. e. ti. li. vi. ostia dicit quod vera intellectus
huius sed est quod scolaris non reperitur in aliqua
culpa in morte istius. Et sic ipsa interpretatur
sed non descendit ad specialitatem sed potest dici quod in

nō fuit in culpa q2 nō attigisset nec pro
hibuit testiōn nec aliquo mō mandauit co
siluit seu suggessit in morte sm requisita
a ptate dedit in e siyma fuit g° ista ta
multū remota que nō induat necessitate
cplx° bo gl i c exhita j co i v corruens
2 q nō in c de cito s co

Sicut

Cum dat tam abortiom homi
cida est si conceptū erat viui
ficatū aīa rōli al secus h d 2 i ad q
¶ Nō q an infusiom aīe rōlis nō pt
quis dici homicida in dando tam abor
tiom 2 est rō q2 q nō viuit mori n pt
de dcso in pn c ad dissoluendū 2 xxii q
ii q vim 2 c moyses ¶ tm nō e homi
cida infusionē aīe corpori cū ipo cōponat
ex aīa et corpe ut in c quada de ce
le miss et in c cū oppus de hoti 2 io nō
pt dici homicidiū q de q hois tedū
c io q homicidiū cat nec dū ex i iteitu
hois cum pdictū est in lure s, ee s tu e
i mete matia ¶ Vnde sm ciuilia vnā
capite punit dans tam abortiom pq
infusiom aīe ut l siquis aīe s ab
hortiom ff de pe ¶ 4z quio q2 mlr ista
dicebat se concepisse ab isto morbo nuq
sibi sit credendū eo asserente cōn ista
q nō et remittit ad nota in c transmis
sa qui fi sint legi 2 c p tuas de pba
2 i c michael de fi pbi ¶ Ir° queo nuq
indistincte dans tam abortiom post in
fusiom aīe sit irregularis so an dt q nā
Vnde si ludus fuisset licitus tam ex pte
psone ut q2 fuiss maritus mulier vel
frater vel alia coniuncta psona, Vnde
si ludus fuiss licitus ex pte conditionis
ludi ut q2 fuisset gracilis 2 leuis tūc
mors nō imputat q2 nō recipit maliq
culpa. Ex quo collige q ludus leuis nō
est phitus cū muliere pgnante. Vnde
si psona e honesta nō imputat aborsus
inde contingens q tenemeti ¶ Vltio
quero quid si pbabilit dubitat. vtrū
aīa fuiss infusa ut ne dt so an q i du
bio dz iste abstinē p c ad audiaz 2 dic
ut i s co ¶ In glo simulit distiguit lex
dicens q si aliquis intfiaat conceptū
uatū dz capite puniri si nō erat aīatū
distinguit q si fuit nobilis pupplicat
bona sciaw si ignobilis 2 hoc vm insi
fetisset ppetuaz q2 tūc puniret pena
capitali ut l terra ff de pe et vi q
nō in c moyses alle in glo In ead gl
ibi nō teneat intelle quo ad incurrend
irregularitate nō tm s3 quo ad pcin et

pena pctū Vnde tenet l canonita lz aīa
nō fuiss infusa ut pbat in c si aliquis So

Postulasti

2 io nō imputat clerico ciuiliter
iusticiā petenti de layco si iu
dex secularis exerceret in laycū vindictam
sanguinis h d 2a i a quo. ¶ Nō q sine
medium ecctiasticū nō sufficit cōn laycū
pt clericus adire iudicē secularē ut sic
sua ptate in reū exerceat q nō prohi
in l ubi ceptū ff de iudi et p gl in c
exteriore de rp hent g° locū illa iud
vnt ubi ea cepta e ibi finē capiat q
pt totale effcm ibi consequi secus at
ubi nō pt hīre executiom et sp impo
tentia facti nō ¶ Nō q psolucone de
crimatz pt laycus citari ¶ Itm arceri
psonaliter 2 sic erit nite pt affligi p
sonalit ut hic ¶ Nō q vindicta male
factorz est laus bonorz, Vnde alibi dt
lex nobilis q parz videt obedia pro
desse humilibz si contemptū contuatibz non
obesset ut in c i de postu p Vnde psalmis
letabit iustus Cum viderit vindictam
Ex pdeclaratione hīc querit quid si cle
ricus prerto stiat q sine sagnis effusione
nō valeat consequi debitū nuq possit
cum bona cōstia implorare offm iudic
secularis vm dicit q nō pq dctias s3 potiu
dz potius dimitte pnitias ar c ii et
suscepimus s co s3 hodie tenendū est
q hic in c ii e tl li vi sm so an q relu
dicere q pmissa ptestōe q nō intendit
in vindictam sanguinis pt petē iusticiā
nec imputat clerico si iudex secular
pqa imponat pena mortis ul alia cor
pale Et sic vr sentire so an q si clericus
esset certus q si iudex secularis imponat
pena mortis nō tm tenet desiste a pse
cutione iustie dū nō pmittat ptestaco
q nō 2 fa pm intellcū hmg c 2 vr sat
rōbile al' om daretur mā trucidandi
clericos e bonis suis spoliandi ut dt
ibi lex ¶ 1° quero qui isti dixe contepnere
excōicatiom dt osti q si in sca tepermin eis
pson puidire ecctiasticū eis nō satiff int
dix contepnere 2 si aīo indurato ex
caciom fecit p annū tūc sūt suspecti de
hesi ar c excōicamus de hē in § ii q nō et
ca lex in c si de pe vbi narrat de hyc
mo ad inducenda hanc suspitiom hēsie
s ibi narrat factū et g° vr de ano e nō
hoc dcm q nō solū excōicatus in ca heresi
s3 eet p alia ca incidit in hesim seu ihe
resi suspitiom pq lapsū ain nā tanto
tpe ferendo excōs vr nō bn sentīe de fide

cete ad c no facit nec fate possit q aly
Singl si i ut pmcetur pettualit Jtem
pt agere ut lapis rapiat ut c i de de
po ftm ut cu flagellis afficiat xviij q
v si res dumo no ptedat ad effusione
sanguis ut i c i arcon spatu de rap ff
ad pmitute q est impont etiam ut in ita
quorunda deinde Et insi gl hoc ddm
ut i c ij e ti li vi ut pmittat ptestout
dmpi Sequitur Exhibita

Exhibita.

Homicidiu casuale no iputa
tur ei qui no occidit ut fuit i
culpa est si ad cautela venia postulat
h d Inprima petitio In 2a cp audito i
que cra Illo q ludq mt pueros no vr re
pbatos alias cum homicidiu inde contin
gens fuisset imputatu isti clerico ut i
c contmebat § eo Illo q p petitom
venie est cp iudicialit fctm no vr qs
recognoste culpa Jtlt no ar q homicidm
casuale no imputat est in pmonedo 2 fa
ton gl i c dilectq § eo Singl i i illa
etas ignorat Jdute q gl vr nultus i
cuntiari Illam nihat prima gl vr in
telligere tex de infantia q de illa eta
te infatuli loquitur uica q Dnr q ite
rat hq q vidz f in seq ti glo 2 in tercia
vr sentire 2 intelligere de pueris pnt tex
lo Jtm in iiij gl vr velle q iste clericq
fuit in culpa q ludq erat obnoxiq sed
dic concludedo vitate q tex dz intelli
de pueris pnt lo et puerilis etas icipit
a septemio 2 durat us ad xiiij aim de
quo i gl i pheio vi ubi poni tinq di
statu et q iste ludus erat licitq ipis
pueris a hoc bufiro etatis f int maio
res no fuisset licitus q ludus noxius
in culpa est sic est ludq lapidu a ita dz
itelli con q fa gl de l na dinq ff ad l
acqui Et colhet no q casus contingetes it
maiores ex ludo lapidu iputat ipis p
icientibus secus int pueros Et iquitu glo
iij opponit de c siquis no iuvita xv q i
vbi quo ad legem pmotoris imputat
solu fctm intelligere illud c qn precessit
aliqua culpa secus si nulla culpa precessit
ut in c latore i eo Singl i v° coronis
ubi fugiebat p timorem illiq Immo dt
q si iactus lapidis fuisset cu lesionis
istius q piciens tenetur ar c de cetero
§ eo et ide abb 2 vim 2 sic vir nimiu
restringe ista clauz 2 vir sentie q si
iste incidisset in aliu lapidem fugiendo
pcussione lapidis proiecti imputaret pro
icienti 2 pt ad aptari tex ad hunc itellem
i eo q dicit q ille fugiebat 2 iste in se
quendo pieat lapidem f recte no ponde
raret iste iactus lapidis si no incidisset
i aliu ut fugeret ipsu Jtm sic insecutio
no imputatur que fuit ca lesionis ita et
Jactus lapidis no dz iputari Vn in
telligo q iste cecidit in aliu lapide ut
fugeret ecia pcussionem dumo pcussio no
fuisset ictus vel forte remote piecit la
pidem et ille pauefctus cecidit i aliu se
cus autem ubi lapis piectus fuisset mag
nus et inflexisset pcussionem grave f ille
no cepisset fugam q tunc pt ptede dom
Immo na clus ludus esset noxius et
illicitus est inter pueros Singl i v°
venia i si f con hoc fa c venabile de e
lec xolu tex timuit q petens absolutoz
ab excomcatone vr fateri se ligatu Alia ab
solutio psuppont vinculu de dispo i pu
c ad dissoluendu l dotem ff d o ob sic
est venia psuppont culpa xiiij di c nond
Eo dicit est q c venie precedit ubi iudi
et solempnit petit absolutoz secus si
ex iudiciu 2 sine solempnitate ut hic
Jtud hic fuit petita venia ad cautela
ut mitigaretur dolor ptris Jdem qndo
petitur absolutio ad cautela ut c solet
de sen ex li vi dic est q c penitentia no pbat
id ad quod cont inducitur dz em intelli
q ille cognouit se ligatu tunc qn petit
absolutoz ut q ex pisse dicit se excotatu
de quo dic ut pbone dicta ibi hic tn e
tex aptus q si quis petat simplr venia
ab alio q p hoc no fatet se culpabilem
f potius vr hic fecisse ex humilitate quad
ut euitent opi Vnde cautus est ut fiat
petitio cdiconalit ut no puto lesisse f si
lesi in aliquo peto venia tuc em cessat
omne con Sequitur

Johannes.

Homicidiu casuale no imputat
ei qui dedit opam rei licite nec
fuit in culpa h d 2a ibi Illos igit Singl
Illos i campanas q licite in vna ecclesia
tenetur plures campane f in oratorijs
priuatis no dz teneri est cona nc debent
hre campanile ut in c parentibus de prei
uile Arg° no q casus fortuitq no iputat
danti opam rei licite Secus extra ubi qs
daret opam rei illicite ut in c dilecto
§ eo Sing con hoc 2 con tex Alia pul
sare campanas no spectat ad officium
sacerdotis f clici in forcis xxv di plectis
Vnde quilz sacerdos dz hre clicu ut i c
quisqs de vi et ho cle extra sacerdos iste
exercebat officium sibi no conueniens
2 p qns tacs erat sibi nimputandus ut i
c tua § eo Eo dicit Jo an quedam sunt offi^a

no spectantia ad aliq qz sibi phibita
z inistis habz ppe locum c via et sic lo
corum quedam sunt officia no specta a
ad aliq qz ad illa no tenet nec cogi dz
et tunc ex quo ista officia sunt licita no
imputat ta9 inde contingens Ad ppo
ergo pulsare campanas no spectat ad
offi^m sacerdot qz no tenet illud officiu
exequi si tn vult pot qz psistepto
minoris ordinis no pdit quis executom
minoris ordinis lxxiiij di c cesta a mi
honoravit Nam et laycus pt habe
hoc officiu pulsandi campanas ut no
i c Jho de ele coniuga s ca h itez
oppo Nam pulsare campanas spectat
ad officiu custodis ut in c i de of custo
ergo iste sacerdot no fuit sine culpa at
temptando hoc officiu alijs concessu Eo
dz intelligi tpe qn no erat ibi custos ut
qz iste psbr erat prothianus et et in
ecca sua pulsabat campanas al autem
imputaretur huic sacerdoti nisi fecisset
con phibitom custodis ul n csue^do loci ho
habuisset ut clici p^o occres pulsaret cas

Percussio

Clericus pcussus est con inimicos
fidei catholice Si quis pcussit
et de pcussione ipius mordet consia a mi
sterio altaris abstinere dz h d c a i ma
lamus Nota qz clericus prohibet pug
nare etsi no solu cum hereticis qui i va
dunt fideles sz et qn terra invadit ab
infidelibq ad hoc c e omilla de no lic qo
possit clericus occide ad defensiom sua qn
alit no pt euadere morte ut in cle com
ta eo ti secus tn qn invadit tota terra
qz p alios pt repelli iniuria Unde ne
cessitas tunc no est inevitabilis secus
autem ubi esset esse inevitabilis Nota no
q clericus pcuciens in aliquo conflictu
vbi plures fuerunt occisi ab alijs qz
sola pcussione no est irreglar z ille est
tag valde no^lis z pbat ex eo qz iste que
rebat de pcussione z fatebat se pcussisse
z plures ab alijs ibide occisos fuisse et
ppa respondit tn de interfectione sola qz
pcussio no noz quo ad irreglaritatem
Sed con hoc fortius op de c sic dignu
s eo ni s ubi si ubi ex solo consilio vel
expitia armata contrahit irreglari
tas sequuto homicidio lz p alios z dt
Imo hoc c pcedere ubi belli est iustu
vbi aute iniustu tuc qualitercuq clericus
pstet opem vel consiliu efficit irreglar
secuto homicidio lz p alios Et io infert
q si clerici vadunt cu pugnatibq ut eos
audaciores faciant vl ut inimici time
rant rumore ut no audeat se defende
q secuto p alios homicidio ipi efficiuntur
irreglares q no secus si vadunt ad bona
cant puta pacificandi tuc enim no impu
tatur eis etsi inimici putatres contra
se no defenderint dum abstit dolus qn
autem bellu est iustu tuc clerici pnt
arctare alios ad pugna z inter esse sed
no pugnare xxiij q viij igit Et c pcide
con tsl vij q i sustitaris z lz male faciut
pcuciendo ut i d c ex milla no tn incurrut
irreglaritate ex quo no occiderut nec
aliquod membz mutilaverunt

Opitum.

Idem dicit qz c Jhoes s e s tn
ponit dubitatem in isto Nota
clericu licite insistere ad edificatom ecce
nemo enim repehendi pt qz etiaz edificat
pij q n aucti Et pondera qz iste me cle
ricus in ppa psona inabat edifficatoz et
licita videatur talis opato al ta9 fuiss
sibi imputatu ut in lca Nota no ac con
istos clamares submissa voce ul pq casus
contingente no enim excusant p hanc
ptestatom z in hoc peccant plu^s inistri
dicentes pq tensiom cane cane debent
enim ita tempestive clamare ut illi qbq
imminet picim possint intellige et
ante picim fugere Nota No qz qius no
tenetur puide ta9 fortuitos z intellige
de fortuitis qui etsi a diligentissio puideri
no pnt Nam quid sunt casus q pnt
puideri a diligentissio ar l si quis ff
loca z eo que dixi in c si ne pla vi
sitatis vel loca

De torneamentis Rubrica

Supra visum est de homicidio in gne
et in spe videndum est de quibusda acti
bus p quos licet no semp tn qnz deue
nitur ad homicidiu ideo subicit hanc

Delictas.

h d cu s Torneamita fiu non
debent z vulnerato in eis con
ceditur pnia sz si morit denegat ei se
pultura ecclastica si acccessit aio pug
nandi secus si ex alia ca puta ut sibi
debita exigeret h d pmo puidet c^o pena
inponit i cp s Nota no pmo qz torneamita
appellant sene sero nundine z sorte a
feriendo sz vulgalit dcn sut torneamita
qz vadut z pcuciut se circuendo Nota no
qz attendendu est vulgare loci Unde
ppa posuit hic vocabulu sm vulgu Ex
quo infert quod istoes pncipu debent

De torneamẽ.

De cli. pug. i duel.

intelligi fm vulgare modu loqndi
q nõ phibet l liberoꝝ § q cassius ff
de le n̄ 2 q nõ i c ex lris de spō z pbar
ni l omẽ pph ff de iusti z iure ¶ No
3º et tenemini q nõ licz exercere ludu
ad ostentatom viriu z ca virtutis
demonstrande si ex eo iminet piclm
corpis z aie ex xc coil l i § ad bestias
ff de postu de hr etc aliquid i ¶ No q
etia pt phibere laycis ludu piculosu
z apponere pena in contrafacientib ¶ No
tau3 nuqđ penitenti denegat ecclastica
sepultura et hoc fit obterrore alioꝝ
¶ Intgl i i § fm leges vr g gl velle
q aliud sit de iure ciuili fz osti dt q leges
nõ correxit q debent intelligi de alio
ludo ad ostentatom viriu extra tornea
menta phoc q hr in aut ut omnes obe
dii pnu colla § v § i ubi dr q fortido
nõ est laudabilis sine iusticia et loqt
de fortitudie q exercet in armis Diuis
g ludus cu armis exercedus est illici
tus pp com hic contenta et hoc id vr
de iure ciuili p aut pdcam glo ti i l
qua actione in § si quis ff ad le aqui
vr velle q de iure ciuili licite fiunt
torneamenta fz pmu dcm uerius est ¶ Et ex
hoc dco osti nõ q ludus exercere ad on
dendu virtute sine armis nõ e phibitum
etc de iure canonico z sit ad dampnu inde
contingens nõ tene quis ut in pall § si quis

Ad audiatam.

Eumatu est § ¶ No i aio id
faciendi z i aio videndi q ecca
sepulta phibet decedentibus in torneamtis
qui decedentes venerut ca ludedi secus
g° si venerut ca ludendi secus q si ve
nerut ca videndi dutaxat licz tex nõ
apperiat fz loquit in eo qui venit ca exer
cendi debitu fz idem puto ut dixi si
venit ca videndi q cu ista sit pena de
restringe inspns terminis ut i c pene
de pe di i ¶ No i maxie q sepultura
conceditur ei qui nõ recipit corpus xpi
z extrema unctoꝝ z intelle qn nõ pt
insit sine contemptu ¶ Quid aut si nõ re
cepisset pniaz subito morte pluctg gl
vlt hic sentit q tut nõ dz sepeliri i ri
initio z doc simpr transeut fz ego itelligo
qn constat eum decessisse i pcto morli
Nam si fuerat confessus semel i anno
et hebat ppoitu confitendi nõ debat sibi
denegari sepulta si in ultio nõ fecit
pniaz si hoc nõ fecit ex contemptu ar c
ois de pe et re idem si nõ fuisset cofessus
semel in anno fz in ultio apparuissent
signa contricionis ut i c a nobis el ii
de sen ex ¶ Intgl i xº dispensatoz i si z

que etia ordinauit ut corpa defunctoꝝ
sepeliant in loco sacro vi bo gl i c cum
grauia xiij q ii z dic ut ibi

De clerico pugnã in du ello Rubrica

Continuata est hr Rca § in rubica px uel
pt alit continuari Supa visum est de tone
amtis ubi plures pugnat int se subicit
de duello ubi tm pugnat duo jo merito
ordinauit ref Sequit porro

Porro.

Clericu viens duellu sine optu
lerit sine susceperit est deponedg
pt tn eps cu eo dispensare si mors uel
membri detruncato nõ est sequuta h
d za i fz cotinuet ¶ No com tenne depo
sitone digni § dumo clericus i yt duellu
sine interpellauit aliu sine fuit interpel
latus sine vicerit sine est victus ¶ Nota
ibi sponte q clericus sponte repugnans
nõ est deponendus et intelle qn nccitas
est inevitabilis hoc em cau licitu est cle
rico interficere siui aggressore ut i cle
cona c ti secus ergo vr ubi nccitas pt eui
tari ut puta q precipitatone bonoru
in yt bellu uel pp metu condicionale
Nam potig dz oia mala pati qm hmc
duello pplito consentire ut in c sacris
§ q nie ca poss tn dici q pena hmi c
ptedat qui sponte i yt duellu secg ergo
vr si aliquo facto nccitas licz nccitas
fuerit euitabilis qr et si hoc cau peccet
tn nccitas alleuiat culpam et p qns
pena ut i q i in pmis et in d c sacris
pmat ergo alia pena minori cu tex
hic requirat spontaneu actu ad depom
faciendã nõ ergo sufficit scm n assit
qualitas facti requisita phoc l pe ff
quibus ex cau i pos ea et xxxiiij q v
notificasti z c si de reg spo ¶ No q
epus nõ dispensat nisi in casibz sibi p
missis Nam si posset dispensare ubi
cuq nõ phibetur ut quida tenuerut
frustra hic exprimeret q epus posset
dispensare ¶ Nolt nõ q irregularitas
causat nõ solu ex homicidio fz ex alicui
membri detruncatõe seu mutilatõe
contra c fi c ti li vi ¶ Quid aute si
membru est tm nõ debilitatu ut
puta ppt incisiom nervoꝝ nõ pt qs
eo uti n° aliquo mebro dic ut i cle
vita et in c ij qui cle ul vo z fa q le
z nõ i c si i q i ¶ Item pt colligi q
epus nõ dispensat cu irregulari sine
irregularitas sit contracta ex homicidio

siue de truncatione membri ut extra de
c. pro. et adde ut ibi dicta siue sit contracta
ex celebratione post excommunicationem vel suspensionem
ut i. c. i. de re iudi. li. vi. et in c. i. de sen. exco.
e. li. ¶ Sing. gl. i. isti hoc intelle. ut dixi s.
in no. ut quia clericus erat ita strictus
et angulatus ut oportet eum pugnare aut pati
se occidi. Et glo. innuit quod duellum contra sit
propter crimen quod alicui infligit ut sit per eventum
belli declararet innocens nunquam committas
in tali duello habeat prout committo de crimine
doc. quod non quia hoc duellum est reprobatum ut
i. c. pro. et de pur. vul. per totum. Item si iste
constitueretur sponte convinceret nunquam for-
tem multo magis forte. Unde non est ap-
probato. Et fuit hoc duellum in venerabili ex
diabolica imaginatione ut ii. q. v. c. mo-
nomachiam ut sic clericus se occideret et
sit anima sequeretur perditio ut i. de

Henricus de al.

Irregularis est clericus non solum
si ipse per se interfecerit sed etiam si
pugil ab ipso datus adversarium eum occidit
nec excusat consuetudo. potius tamen cum
eo circa beneficium habendum dispensari h.
d. c. a. i. quia constat ¶ Nota prava et damnata
esse consuetudines secundum quam accusator et
accusatus tenetur pugnare ut sic de morte
appareat ex eventu belli. ¶ Nota quod ille est
verus homicida qui per se interfecit tunc ei
mandans licet teneat ut homicida non
tamen vere ipse commisit homicidium et in
hoc bene non tex. pro stat. et vi. quod dixi in
c. sic dignum de ho. et vi. probat elegant.
in l. sed si unus et in l. non solum ff. de
iniuriis. tunc tex. in c. mulieres de sen. ex. dicit
quod vere facit cuius mandato fit etc. sed
potest procedere iste tex. quo ad penam. Nam
inspecta veritate ipse non facit sed intelle.
ut in plene dicta. ¶ Nota quod homicidium com-
mittitur quatuor modis facto. secundum cum quis per se
interficit precepto consilio et defensione
et quod dicit defensione potest intelli. indistinc-
te quantum adhuc ut dicatur per se homicida
sed quo ad culpam et penam intelle. de de-
fensione non necessaria prout dixi in d.
c. sic dignum. ¶ Nota quod cum homicida etiam
voluntarius potest dispensari circa habendum
beneficium tenetur. Et studeat l. di. sed nunquam
ista dispensatio sit debita ut sic peccet
superior non dispensando. Conclusio dicit quod si est
rationabilis est debita. alias secus. nam non debet
superior consentire ipsum mendicare in
obprobrium clerici ex quo est corrigibilis
xc. di. dignationem. sed quod non l. di. ut constituetur

et c. duo sunt. sed hoc dictum non placet sic indi-
stincte nam pro homicidio et alio gravissimo
crimine debet clericus deponi et detrudi in
monasterium perpetue ad agendam penitentiam ut in
c. tue i. de penis quo cessat ista ratio ne cogatur
mendicare. et cum in monasterio sit sibi
providendum licet parce de victualibus ut in c.
nonnullis l. di. sig. Et io concludendum quod ista
dispensatio non esset gratiosa. plus tamen ibi
intercedit. et sic non peccabit superior non di-
spensando. et generaliter habent materiam dispensa-
tionis plene explico in c. at si clerici i. de
adulteriis de iudi. ¶ Ulterius quero. Ali-
quid quis potest dispensare circa beneficium.
dicit hic Conclusio quod circa beneficium simpliciter dispen-
sabit episcopus. sed circa curatum solus papa. arg.
c. si de se presbi. et sentit Gof. quod potest fi-
eri ista dispensatio et ut habeat beneficium
in titulum. Nota ex dicto Conclusio duo primo quod ubi
conceditur episcopo circa beneficium dispensatio debet
intelli. de beneficio simplici quod tenent etiam
satis prelatus per habent comitem quia in materia dispen-
sationis verba debent stricte intelligi ut in
c. ii. et i. de fi. pres. li. vi. ubi opi. vero probari
primum dictum et fa. c. cum illis de preben. li.
vi. ¶ Secundo nota quod ubi de iure quod possit dispen-
sari prelatus intellige de episcopo. Nam de papa
non erat dubium ut verba deant aliquid
operari ut in c. si papa de privile. li. vi. Et
hoc vult Immo. in c. dilectus de te. or. et
quo ad causam huius c. posuit Immo. in c. ii.
de cle. non or. mi. ubi singulariter dicit episcopum
posse cum eo dispensare circa beneficium
ar. huius tex. ubi dispensat cum homi-
cida. Et alibi posuit aliud dictum nota-
bile quod ubi conceditur dispensatio intellige
episcopo concessa et non inferiori prelato nisi
aliud exprimatur quia ista ardua reservantur
episcopis ita singulariter dixit in c. ii. de eo qui
fur. or. et tene semper menti ista duo dicta
Immo. Nam communiter approbantur et solet semper
allegari et parum facit iste tex. cum dictis
doc. ¶ Ulterius potest queri quia hic dicitur quod non
debet iste presbiter in sacris ordinibus ministrare.
¶ Quid in minoribus. Immo. dicit quod idem quia
ex quo est homicida ab omnibus altaris
officiis est removendus ut in c. presbiteris de
homi. quod dicit verum quo ad facultatem
ministrandi. sed in minoribus potest episcopus
suo iure dispensare adducit no. in c. ad
audientiam et c. continebat de ho. ponderat
hoc dictum nam si est verum est valde singu-
lare ut cum homicida voluntario possit episcopus
dispensare in minoribus ordinibus. Nam circa

Desigt·

all' Cupius loquit de homicida casuali
no autem voluntario et siquis vellet
responde ad ystu tex dumo facit tm me
tom de fatris ordinibus posset dicere
q fater de ordo hic capitur large q
quilz ordo est fater. Nam facz signa
tiuj licet p excellencia dicunt aliqui
tm fatri de quo vi bo gl xxxiij di ysu et
fa con hoc dicm osti § c pp ubi videt
indistincte pbita dispensato epo ubi
sequitu est homicidiu ul membroz
diminucio ¶ Angl i isi et vim teptae
deum q agit ut in pugna deus ondat
veritatem. Nam credut q finis iusta
tem pugnandi erit victor opante di
spone divina Et ex hoc habes rationem
tam q re reprobavit duella pnt assigna
ri alie due Nam ista pbo no est effi
cax cu ut pl'imu fortis succubat Et
no consueverut de facili repiri duo
pugiles eiusdem industrie e fortitu
dinis Itm fluerut ista inventa dyabolo
suadente ut dixi § c px

De sagittarys Ruberica

Continuata est h R ca cum Rubea de tor
neamentis Et no ex hac rubea iuxto nigs
q ingeni quz latius dispoit qm rubru na
i rubro tm de de sagittariis et in nigro
additur de balistariis sile q no C en ob Coro
graphariam pennuriam in Ruberica et p hac
Rubericatis de of dele li vi iuxto c i z si

Artem·
Ex comunicandus est sagittarius
e balistarius adusus xpianos
h d ato primo ex pn q fctm reprobatu pt
appellari ars ¶ Sco q h ars balistario
rum de mortifera e odibilis z h ppt
pitia corpu et aiaru Et dicit Jo an sc
exortare q in illis campestribus bellis
hoies no uterent balistariu sepe accidit
q ho vilis et vili cordis pimat hoiez
magni pcij ad defensiom tm muroru
et naviu hec arma sut mltu nata ¶
In glo i isi no gl q restrigit tex z bn
qn bellu est iniustu nam data iusticia
belli licitu est pugnare cu quibuscuqz
armis primo est licitu decipe inimicu
p sadicom pando insidias ut i c dns
xxiij q ij et de iua belli he p sumo in c
sit deum me z mt olim ex i de vest
spoli ¶ Tro no ex pn gl q adusus sarra
cenos et infideles licite ista arma

sumut Idem dnt doc de scismaticis et
hereticis Nam etia i dulget pinlegiu
pugnatibus con istos ut sup dehe c ex
cominus q catholici & con hoc facit q aut
bellu est iustu z tunc nulla spalitas est
in carnis ut pz expedcis aut bellu est in
iustum et tunc no licz pugnare etf con i
fideles ut dicit Inno i c q sup hiis de vo
e fa c si demde Et forte ppt hoc con dyct
hic osti pg q nichil disponit de infideli
bus ut reprobando ut approbando & tuc ut
desiuit h c posset tn sic dici q ubi bel
lum est iniustu aut adusus xanos z no
dz exerceri hec ars et exercens de excōmi
si aute bellu est iustu con infideles tuc
cessat remediu tinus c et hebut alia re
media Et si diceres si bellu est iniustu
peccant mortalit hoies pugnado z ppt
pctm grave mortale sit est istud pt quis
exercici ar c nomit de iudi Co etia facilius
se inpedit con istos balistarios quam
con alios. Itm solet plus timeri quod
specialit iniungitur quam quod gnalit im
patur ut in c si adusus & de heti z i c
quicuqm xxiij di vnde ut hoies sibi mag
precaverent voluit ppa spalit ponderare
adusus istos sagittarios ¶ In glo si i
si Ex hac gl colligr duc opi prima q ubi
lex uerba preceptio ul mando sub excoe
uel similia pfecut a lege no i ducit
excoz ipso facto secus si pferut ab hoie
Secunda opi q nuqm indistincte ipso facto
inducitur excoz & con faciens est exercen
dus qsi sit conminato superioris mando
excoz contra facienti sicut in sili eq mx
precipit sub pena mille librarum na con
minato no est sma opti fa q in sili hc
C comia ul exclas p totu Et hanc opi
approbat gl hec z idem tz gl i c ij de mat
contrat con interdic et et i c sic de
sponso et vi gl i c solemnitate lxiij di
et hec opi plac ostu in dubio qn sz no
apparet de mente pferentis alis secus
et ista mens pferent pt exterius statys
colligi puta q plus dixerat se velle
excatom pferre ul cu solempnitate
hec vba ptulit z dicit q standu est de
clerationi ipius ar i c cue xi q iij c i c
post cessione de pbat & ante declarato
excusatus est subditus con faciens non
gerens se pexcatato Canto addit conu
verbu e satis ve fuisse de mete osti
dicit enim q ubi supior pmisit tae coq
nicionem ul cu solempnte ptulit illa vba
puta accensis candelis z extinct tuc vo
ferre excoz ipso facto q a lege n pt fiuai

talis solempnitas , so forte invaluit ia
opi prima ut aliud sentiat qui prosequitur
a lecte et aliud qui proferunt ab hoie dubi
to tamen de isto dico quod dum simpliciter innuit
quod standum est declaracioni superioris etiam
ex post facto. Nam hoc deum apparere
ubi non immineret aliquod genere preiudicium
confacienti et hoc casu loquitur iura all'
precium sectus vero si genere preiudicium imminet
et finge eum quod contra facienti. Ante
declaracionem fuit collatio beneficium. Nam
si erat ecclesia collatio non tenuit et sic pos
set superior per suam declaracionem genere dampnum
inferre. Sed quod non esset tollendum
ar vi q ii ptotum ita hoc tamen esset ma
turius cogitandum sed non plus dico ad presens

De adult. et stup. Rubrica

Supra visum est de homicidio et de qui
busdam actibus ex quibus procedit homicidium
secundum ordinem decalogi in lege antiqua
contentis decem preceptis post homicidium se
quitur adulterium seu mechus ut ibi
non occides non mechaberis etc. Ideo post
homicidium submittit de adulterio et quia
noie mechie continet omnes illicitos coitus
ideo submitti de stupro xxxii q iiii mere
trices. Et habet continuacionem et ex hoc tex
colligit omnes illicitos concubitus seu quelibet
fornicacio preter uxoriam est prohibita de iure
divino salte interpretative a deo quod etiam co
cubinatus reprobatus est de quo vi tex cum
gl not. xxxii q iiii c nemo sibi plaudeat
et vi p so an pg ostendit in c sine culpa de re
iur li vi in mercede ut ut evitaret similis
fornicacio que committit inter solutum et solu
tam inductum est matrimonium seu 2a causa matrimonii
iuxta illud apostoli habeat unusquisque suam
uxorem propter fornicacionem. Et vitanda xiii di
nerui. Et prima causa fuit suscepcio sobolis
de quo vi bo glo xxxii q ii in summa

Si seduxit. Hoc c et c se imponit pena
stuprantis virginem. Et summo
utrumque c sic stuprans virginem tenetur eam
dotare et ducere in uxorem et si non vult
cum ea contrahere ultra dotem corporaliter ca
stigabitur li 3 d. Nota primo in si sedux
erit quod dispositio huius c habet locum cum vir
seduxit et decepit virginem quid autem
si non seduxit sed sponte illa acquievit
et illa acquievit dic quod adhuc habet locum
illud c quia virgo presumitur seducta. Nam
si non essent insidie homines hunc facinus non
perpetrarent et dicit tex c l vinta C de

rap virgi et vi glo c va scienti de re
iur li vi. Nota quod dormierit quod peccatum
mortale cum mulieri dicitur cum ea dormire
quod extractus a dei contemplatione et propter
Unde in scripturis peccans mortaliter dicitur
dormire et venaliter peccans dicitur dormi
tare iuxta illud dormierunt et dormitaverunt
omnes. Nam ad dispositionem huius c non ex
igitur dormitacio sed ipsa defloracio virginitatis
Nota caus inquo casu tamen eam
dotare non ergo solum tenetur eam ducere
sed eam dotare et alere eam ex propriis bo
nis nisi non in c ptuas de do p dmor vel
sed etiam tenetur sibi constituere certam dotem ut
plures in casu aliquo tamen illa dos sit co
stituta redit ad mulierem et ea lucratur
facit propter delictum viri. Nota quod ad dotem
constituenda inspicit consuetudo regionis que
variatur secundum consuetudinem vel dignitatem
puelle et facultatis. Item si non contraxit
ista cum illo dari debet tanto plus quanto
oppz dari propter defloracionem ut dicit hic doc
et bn. Nam maior dos requiritur propter de
floracionem et virginitatis sit secunda dos. Sed
quero quod tex hic dicit virgine quid si con
negat eam fuisse virginem. An mulieri
seu patri eius hoc asserenti incumbat pro
bacio dic communiter quod non sed presumitur ex quo se
batur pro virgine et imputabat ei qui ab
usus est ea nam ab occasione huius de
licti probacio transfertur in eum unde probat bene
tex in c unico ut eccle bn sa c cum incebat
de despon impu. Nota Sed hic ultra alios queritur
de nobili et cottidiana questione pone quod quis
contraxit cum virgine clam coram patre
eius pater tenetur eam dotare an iste qui
contraxit cum ea an stabit sine dote glo
notabilis in c si xxxi q ii dicit quod pater tenetur
eam dotare quod mulier etiam sine consensu
patris potest contrahere matrimonium. De iure divino
et canonico xxxii q ii sufficit sed pater tenetur
dotare filias l qui liberos ff de ri nup
et l si C de do promis gl. et idem tamen gl
xxxvi q i et i c i de rap adde tamen unum
verbum quod si puella eligit sibi virum spon
sum suo generi seu moribus indignum quod
tunc pater non tenetur dotare bar in l obliga
mur ff de act et ob dicit quod si puella nup
sit non constituta aliqua dote quod tunc pater
non tamen quod tunc cessat racio quare pater tenebatur
ex quo recepit eam sine dote et sic sen
tit quod maritus tenetur de suo subire o
nera matrimonii quod placet via imputandum
est viro consenti matrimonium sine dote tacite
enim videtur se obligare ad subeundum onera
matrimonii adhoc quod non in c ptuas pall'

i l si cum dote ff solu mat sed ubi puella
constituit certam dote qr alit vir cu ea
conhere nolebat Et no bn hoc dcm ut ser
uetur cautela in istis clandestinis con
iugijs ut puella constituat etiam dote
de viro et no ha'nc limitacom iur cano
nici ad illa glo que dicit no solu alleri i
telle q' istu tex expe sic loquit qn de flo
rauit virgine nullo precedete mrio inter
eos Un glo i isi h' glo vult hoc dicere
q si donans aliquid an contractu mrio'
mulieri seu sponse tunc valz donato
z res donata pt a marito pete sed si
donato no sortitur effcm de psnti sed
confert in tempus mrio' ut qr vir con
fitebit confitetur aio donandi se rece
pisse in dotem mille z in veritate nich
il recepat tunc no valet ista donato
qr tunc dos no pt esse sine mrio ut l
t z si mre de do int vi vnde vr collata
ista donato i tempus mriorum quo tpe
est phibita donato int virum z vxore ut
in t si e ti Et p hoc sentit glo q' i cau
hmoi t dz fieri ista donato pus qua
contrahatur sed certe glo vr errasse qr
hic no est pura donato cu teneatur ex
delicto suo et in ntitibus rieno libalis
ff de ali re l cum ligata Itm sa tex h'
dum dicit dotabit eam q sit satis est
q confiteat se hre in dote noie mulier
puta mille sed in alijs caibus potiu pro
cede dcm glo ut l i et l post sponse ff
de dona int vi et vxo qt tn limita ut
singlr no dar in l si donato ff de r ob
Item si vxor esset de nobili gne tuc pt
aliquid dari z dos augeri qr illa no est
pura donato sed remuneracio ut acqrat
sibi amicos potenciores gnus q int virum
z vxore no mera donato est phibita
Et no hoc vlti' qr facit ad multa ut ma
ritus posset donare vxori predictibus
aliquibus meritis In gl ii in si si vir
contrahit cum puella z constituit sibi
dotem euadit pena al' ante puni ut
i t se z hoc intelle de iure can'co Item
de iure ciuili arcius puniret ut no in t
se et ibi de hoc dicta

Peruenit

Sumatu est s c pp no q de
floraus virgine no compellitur
primo ad contrahendu cu ea sed si no vult con
here punit ut hic habetur Ro no ppam
posse mollire z moderare dnitia z rigo
rem iur ciuilis q vr posse prede i foro
suo tn Item in foro ciuili sinabit sua lex

Et quo nullu expcius obsinatia iminet
pcsm ut no gl i r pot de r iur li vi Et
sic vr q hoc t et pre heat dutaxat locu
in terris subiectis tpalit ecclie sed i terris
impij sinabit pena iur ciuilis de qua i
gl Et ad declaracom lcc quero nuqd in diste
te dz iste detrudi in mostio si no vult
cu ea conhere Inmo hic sentit q sit detru
sio si no vult dotare ar i t pre sed no de
clarat an sufficiat dare dotes ad euitan
das omes penas ut doc alr declarat sed
puto q no sufficiat sola doti constitutio
Item cum teneat eam dotare z ducere
in vxore si no vult conhere dz dotare
z corpalit castigari sed detrusio poterit
euitari p illam opi Inmo no em delcn
sufficient vr puniri ex constitucoe dotis qr
psona dz puniri que delinquit z no bur
sa Et expdcis pt colligi pena clici de
florantis virgine et dt Jo an ingenium suu
dixisse q cum ipe no posset eam duce
in vxorem dz corpalit fustigari ut h'
z in t ii de cal'up ergo puto q et pot
compelli ad constituenda dote qr si co
tractus mrio' no cadit in eu tn dotis
consto sit qn punit esse mulier ista pea
sit statuta et clericu bn pt puniri penu
malit maxie p interesse mulieris ut
i t fine de do z con z in t dilecti de
of or z in t licet de pe Itm hoc delcn
est sufficiens ad depom iur ca q dico
in t at si clerici de iudi In glo i ibi
ut releffet dic et q' pupplicat dimidia
ps bonorum suorum ut habetur i loco i alle
in gl z hoc qn pena est honesta sed si vi
lis subitur verberibus ut in glo quilibz
tn punit capite si violencia i tulit et h'
de iure ciuili sed de iure can'co precedut ista
gl In gl ii in si hoc precedit quo ad ter
minos huius t qr ista iura loquit tm
de virgine sed quo ad alia disspom stupru
committitur ne du cum virgine sed et cum
non virgine vidua honesta z cu puero ut i
l inter liberos s' i ff ad l iul et in l stu
pru ff eo ti vbi vide pbat

Si vir. sciens.

Maritus retinens adultera
coniugem no peracta pnia pticeps
est delicti secus si egit pniaz no tn dz ea
sepe recipe h' d' distinguendo in mebru
ibi q si Ro pmo q' maritus retines vxo
rem pseuante in adulterio peccat na vr
hoc fure ea questus Ro no prendu
ei qui plures delinqt na delicta i punita
transeunt in con' sa opti l iii C de epi
audi no em est insperandu illi qui impu
nitate delicti potius conseciu'" qm emenda
cioni deputauit sed qr tex loqut i viro

ſciente dũt quid ignorate et cont de q̃d
non habʒ locum c iſtud qꝛ pctm non
committit ſine volũtate et ignorans
non conſentit xxxij q i in publico et
hoc viii quo ad culpã ſʒ bigamia con-
traxit xxxiiij di ſi nung et nõ in c ij de
biga vi de hoc ¶ Item poſſet dubitari
numquid maritus poſſet vxori pmanenti
in fornicatione nũa ea pietatis tribuere
Et doc dicit q ſic ſʒ nõ dʒ ſeu maritali
affectu adherere Ego dicerem oppoi qꝛ for-
te ad miniſtrato nutrioriorꝫ dat tam ꝑmia
nendi in pcto nam utilius eſurienti
panis tollit qm ſi de cibo ſaturatꝰ iuſti
tiam negligat v q v in pn et male meri
ti de egeſtate laborare ff de po l bona
fide ¶ Ingl in v debʒ inſi nõ q verbũ dʒ
importat nõ neccitem ſʒ honeſtate Et ide
importat in c i de deſpon i pu ſʒ regla
riter ubi nña eſt in differens importat
neccitem ita dicit glo notabilis in cle atte
dentes de ſta regu ſʒ ſp nõ ꝓſtatuꝰ et
alijs diſpoibus Sequitur

Maritus·

Breue eſt ul ſic pt ſũmari Ma-
ritus ꝓ ſuſpicõn pt accuſare
vxorem de adulterio et in accuſando ce-
teris pfert h d Ingl i i violenta vel
violenta pſumpcõ ſufficiat ad condẽpna
cõm ut in c afferte et c litteris et c tercio
de pſump et maior in adultiõ et fornica
cõne cum nõ poſſint directe pbari ul
nõ cadunt in ſenſum teſt ut i c ptea de
teſti ¶ Ingl ij inſi de hic an hodie ma-
ritus ſe debeat inſcribere ad pena ta-
lionis cũ accuſat vxore de adulterio
et an libellꝰ ſit offerendꝰ dic ut nõ
in c tue all in glo et in cl miles ſꝫ
ſexaginta ff de adul et pt intelligi
iſte tex ſm doc q admittant mariti
plus ceteris qꝛ ipi accuſare pñt de ad
ulterijs ad effctum ſepacõnis quo ad
thorũ et ad huc effctum nõ admittut
alij cum eoꝝ nõ interſit ſʒ ad pena le
galiaꝫ infligenda qꝛ iſto mõ admittit
quilʒ ydoneus ut in l quiũs C co dic
tn q maritus pfert alijs et ſi vult ea
accuſare ut l ſi maritꝰ ff e et ſic 3o pt
intelligi iſte tex ¶ Io an poit hic quoſ
qm ponit Innoc in c i s co et melius
tradit hic qm hic ibi nũq ſit ꝓ adultiũ
pt ſepari in toto ita ꝓ tẽne 3 admittitũ
et tenuit Innoc q nõ na ꝓ nullu crime
ſepari dʒ in toto quo ad thorꝫ excepto c
rimine adultẽij niſi maritꝰ vellet vxore
trahere ad illud pctm xxxiij q i ydolatria

et ſic intellĩt c omis cauones xxxij q vij
et hec fuit opi gl in d c omis Io an tran
ſit et allet aliqua iura ꝓ et con ſʒ oſti
et lau tenet oppõ Ide Io cald et archid
in d c omis et d anto he hic qꝛ noie ad
ulterij ſeu fornicacõnis comphendit
omis illicitus concubitꝰ xxxij q vij nõ
ſolum et e ca q iiij in c meretrices et
hanc opi puto veriore Nam maior i
iuria infert iniomo ex crimine nepha
do con natam qm ex crimine nalit con
miſſo Cum ergo xpus dixit q ex cauſa
fornicacõnis licitu eſt uxore dimitte
dz intelligere de qualibʒ fornicacõne
gñaliter ſumpta Na ſatis dr forni
cari in corpus ſuũ et dr ergo ista opi com

Significaſti·

Sacerdoti de adultiõ iſfamato
indicit purgꝰ qm ſi ꝓſtiterit pmittit
in offio al ab ipo ſuſpendit h d ſʒ iſta
ſumato nõ contʒ inſe dubios Ideo ſu-
mo ſit ad ſola confeſſiõm mulierũ aſ
ſerentis ſe commiſiſſe adulterium cu ſa
cerdote nõ dʒ ſacerdos puiri ſʒ ſibi iſfa
mato pt indici puꝰgo qm ſi ꝓſtiterit
abſoluitur deficiens vero ſuſpendit
h d 2a ibi ſacerdos ¶ No q ex ſemine ef
fuſione polluitur eccia et eget recon
ciliacõne nõ ſolũ qn a pn̄o hoc delcm eſt
in publicũ ſʒ etꝰ ſi ex poſt fcto venit in
noticia ut hic Si nõ delcm ſp eſſʒ oc
cultũ nõ eſt neccia reconciliacõ qꝛ i ve
ritate eccia nũq polluit qꝛ que ſancta
ſunt coinquinari nõ pnt ut in c vca
de cohi cle ſʒ quo ad nos et ad ſcorem
de pollun de quo vi glo i c vinco de
conſe eccle li vi ¶ No q tã inala ſur
gunt ex in publico pcto ſacerdotꝭ Na pʼo
maiorie laycoꝝ corda ſcandaliʒant 2o
corrupat offiũ et ordo clicorũ ¶ 3o
ꝓſtatuit alijs via et lima peccandi ꝗʒ
illud ſcis qm vinctꝰ e peccavit facit
ꝓptm delinquere ut in c magñe de
vo ¶ 3o nõ cauʒ i quo deficiens in pur
gando ſe de adultiõ tm ſuſpendit ab of
ficio Ex con hc op et dic q deat deponi q
deficiens in purgacõe habetur ꝓ conicto ut i
c attendens de accuſ ſʒ conuictꝰ de adul
tiõ dʒ depoi ut i c at ſi clici et c tunc
ab hoie de iudi gꝫ ul So dt oſti q yſte nõ
potuit ꝗng puiri ar in c ſiquis de co
hicle et ulti Io an dicit q ubi ꝓms agit
ad certa pena tunc deficiens in purgacõne
puniatur ut conictꝰ ſʒ ubi nõ agit ad cta
pena hʒ locũ q hic dr Na ꝗͥt iſaias
debebat iſte ſuſpendi ab officio ſi ergo

iste desiit in purgatione satis est quod suspe
ctus et non hoc dicam et limita sicut ea que
dixi in d. c. attendens ¶ Quod 2o ex quo
enim constabat ex confessione mulierum de
bebat iste sacerdos puniri. Sed non suffi
ciebat sola confessio mulierum pro quod mu
lier ut i. c. fore de v. sig. 2o quod uni soli contra
cuique ydoneo non creditur ut i. c. licet de testi.
3o quod erat principis criminis et confitebatur
delictum suum ut in c. i. de confes. et i. c.
veniens el. i. de testi. et si dicas quare
tunc audit hec mulier cum allegat turpitu
dinem suam, tunc cum sup. de confes. per cum si.
Sed in hoc casu non pertinet hic audit ¶ Quod ille et
vere quod iste sacerdos cui mulier fuit confessa
non debuit pandere delictum in confessione
sibi detectum ut in c. omnis de pe. et re. Sed
hoc fecit ex lingua istius mulieris ut satis col
ligitur ex textu. ¶ Inno. in. ii. infi. dicit quod illa
unica pars fuerit contentiosa cum plures te
neant ex tunc delicto probato facta confi
cione non facit fidem contra alium quod forte ille
fuit convictus ex aliis probationibus vel condep
natus per sententiam iudicis ut in l. Demum
asse ff. eo. ubi plus probat quod si et ista
mulier fuisset convicta per testes in iudicio
aliis probationibus non sufficeret contra sacerdotem quia
res inter alios acta etc. ad maiorem tamen plene
vi. no. in c. pe. de re iudi. et l. sepe ff.
eo. ti. ¶ In glo. ult. no. gl. quod sola confessio
principis criminis non est sufficiens ad teca
dam infamiam et ad indicendam purgationem
ei quod dicit esse principem de quo vi. quod no. i. c.
i. de confes. et in l. fi. C. de accusa. posset
tamen intelligi textus quod ex confessione mulieris
infamia transiit apud bonos et graves
et imminebat scandalum ut dicit lex. Nam
propter scandalum evitandum etiam sine alia infa
mia inducitur purgatio ut in c. inter de pur
ga. et plene dixi i. c. qualiter el. ii. de accu.

Intellerimus.

Intellerimus. Mulier petens restitutionem ma
riti repellitur per exceptionem adulterii
manifesti nisi ipse vir adulteratus esse
probabitur et probet h. d. vel summa specialis
et sic. Coniux coniuge de adulterio impete
non potest si et ipse de adulterio convincatur
h. d. primo facti narratio 2o iudicis instructio
ibi quo circa. ¶ Nota ex primo loco posse excomu
nicari laicum propter adulterium. Nam ut innuit hec
lex non ad petitionem mariti sed ipse episcopus
ex officio suo utrumque scilicet adulteram et adul
terum excommunicavit et sic habes unum
casum in quo iudex ecclesiasticus habet iurisdictionem
in laicos scilicet ratione adulterii. Et istum textum induco
ad fortius contra Jo. an. in c. fi. de fo. con. li. vi. ubi
dicit quod iudex ecclesiasticus non impedit se
adulterio nisi quatenus agitur ad separationem
thori et nisi excommunicatio fuit lata in istos
adulteros et non solum in mulierem que recesserat
a viro sed etiam in adulterantem secum quod est sin
gulariter no. et facit ad idem c. i. de offi.
or. Et ratio quare se impedit contra laycum in hoc
casu et non in aliis criminibus potest esse quia violatur
matrimonium quod est unum ex vii sacramentis ecclesie ut
in c. debitum de biga. unde qui ipsum sacramentum
violatur seu sacrum pro hoc casu cum sit spirituale
de fo. ¶ Nota quod adultera petens absolvi
ab excommunicatione debet prius abiurare adulterum
in cum iuramento dimittere promittendo de
non redeundo amplius ad eundem et fit ista
abiuratio quia timetur de reditu ad eundem.
¶ Nota quod contra petentem restitutionem coniugis obstat
exceptio adulterii manifesti et sic petenti
restitutionem obstat exceptio defectus potestatis
notorie sive surgat notorietas per evidenciam
facti sive per confessionem partis contra quam agitur
contra c. significasti 3 eo. et quod no. Inno. i.
c. constitutus de fi. ps. et non h. procede non solum
quando notorietas est super defectu totali ipsius
mulieris sed etiam super exercitio ipsius. Nam nec per ad
ulterium non dissolvitur matrimonium in to. sed tamen quo
ad thorum xxxii q. vii c. i. et tamen exceptio adul
terii manifesti obstat petenti restitutionem fa. c. ad
decimas de resti. spo. li. vi. ¶ Nota quod contra pe
tentem restitutionem coniugis non potest obiici de ad
ulterio nisi notorio vel per evidenciam rei vel
per confessionem partis. Unde partes non possunt probari
ad impediendam restitutionem spoliati et hec
ratio quia spoliatio privilegiata est ut i. c. fi. de
or. cong. Vel non tamen in quo dolus compe
satur cum dolo et delictum cum delicto. Et
adverte. Nam hoc non procedit indistincte
Nam si ageretur ad penam legalem infligen
dam delictum unius non tollit per delictum alterius
primo cuiusque delictum debita pena puniri
debet ut in l. ii. § si pupillo ff. eo. fa. c. in li.
ii. q. i. sed textus iste procedit cum agitur civiliter
ad separationem thori et sic agitur ad privatam
utilitatem tunc enim paria delicta mutuo
compensatione tolluntur ut in subiicia. ¶
Inno. gl. i. infi. no. gl. et idem no. no. gl. i. c.
significasti de divor. et in c. litteras de resti.
spo. et Inno. i. c. veniens de regu. Et ratio huius
gl. est quia mulier sponte recedens a viro
non perdit possessionem quam habet in viro quia sola
eius retinet talis possessio. Unde si redierit
non admittitur spoliato spoliari etc. Et quod
dixi in textu Inde intellige de marito
et vere et uxor in hoc non iudicantur ad
imparia ut hic et in c. gaudemus de di
vor. ¶ Anglo. in vi. evidencia infi. no. duos

mod probandi adulterium manifestum primus
est. Si mulier publice fuit adulterata
non tamen capias stricte verbum publice ut
omnibus videntibus sit constituta sed intellige
quod recedens a marito suo adhesit pu
blice cuidam concubinario nam convincitur
notorie de adulterio ex quo in domo habet
alienum virum in mensa lecto et ut in lecto
in c tua et c si de cohi cle sit pt convinci
de publicitate si passim admittebat
viros ita adulterii fa l palam ff de ritu nup
et quod non i c tam in divor de resur. Secundus modus
probandi est si habet filium ex alieno viro et sic in
tellige hunc casum quia a tanto tempore stetit sepa
rata a marito ut non potuisset concipere a ma
rito ut quia mulier peperit et est annus quod reces
serat a marito vel maritus ab ea tunc ei
manifeste probatur adulterium ut l filium ff qui
sui vel alieni iuris et ita intelligo istam glossam. Alias
si in domo mariti semper habitantis pareret
filium tunc presumeretur filius mariti ut in
l quod sepe ff de inius voc et in l si scientibus
C de nup. Et si probaretur quod tempore concep
tionis adulterabat pariter cum quodam alio
ut est tex valde notabilis in l miles § de
defuncto ff eo ti. Et est ratio quia ex quo eodem
tempore pariter cognoscebat a marito et abul
tero debemus favore filiationis presumere
eum potius filium mariti quia in dubio debemus
facere benigniorem interpretationem ut in
c a odia de reg iur li vi. Ultimo in gl mu
tua in fi i § de excep dilecti et in glossa con
trarius loquitur et primo hic. Item tra
dit contrariam theoricam sed dic contrarium ut col
ligitur ex dictis legis in l cum mulier ff so
mat et fuit de mente primo hic et glossa
in prin all c dilecti licet non clare loquatur
quod ubi excipiens de dolo certat de dam
no tunc non admittit replicatio doli et
ita loquitur tex in § marcellus hic all pro
con. Et ratio est quia si admitteretur replica
tio doli eluderetur exceptio et actor con
sequeretur comodum et premium ex dolo suo.
Secus ubi excipiens de dolo certat de lucro
captando tunc admittitur replicatio doli
ita loquitur iste tex. Nam maritus excipie
bat hic de adulterio ad lucrum consequendum
videlicet ut lucraretur dotem propter adulterium mu
lieris et ut consequeretur separationem matrimonii
quo ad thorum ideo admittitur replicatio
mulieris de adulterio viri. Nam si ista
non admitteretur ipsa remaneret in dampno
et de adulterio suo et adulterium viri rema
neret impunitum et lucraretur vir ex adulterio

mulieris quod esse non debet. Concludo ergo eandem
esse rationem in admittendo et in non admitte
do quia sicut debet adulter ut unus non consequatur
dampnum et alius lucrum. Secundo dicas con
trariam theoricam facit quod uxor dicit exceptione
de adulterio ad lucrum captandum videlicet
ut euadat penam delicti. Sed dic quod id ipse
non est lucrum sed euitatio dampni. Op
con predicta et tex et vir quod paria delicta non
tollantur mutua compensatione primo quia
debet pro se puniri ar in l quemadmodum si nauis
ff ad le aquil. Ideo concludo aut agitur
criminaliter et non tollitur mutua compen
satione ut supra dixi. Aut agitur ciuiliter et tunc
aut delicta sunt ita idem commissa ut hic
contra unum unum et tunc habet locum iste tex. Aut
ita diuisa ut quia tu dixisti mihi uicium et
ergo tibi uel tu fuisti mihi furatus unam rem
et ergo tibi aliam et tunc non fit compensatio
in con primo quilibet potest agere pro sua iniuria
et pro suo dampno nec expellitur ab agen
do per exceptionem furti uel iniurie secundum primo
quod non. Et ex hoc habes duas limitationes ad
istum tex et vi spe in ti de iniur § i in prin

Tua nos.

Adulteria coniugum mutua compe
satione tolluntur h d uel sic non potest
maritus consortium et cohabitationem mulieris
declinare propter adulterium si et ipse fuit ad
ulteratus uel sic non debet separari matrimonium quo
ad thorum propter adulterium quia ambo coniuges
fuerunt adulterati h d. Prima ibi sup quo
Nota arg quod expressa deprehensione in ad
ulterio conuincitur mulier seu uir de ad
ulterio. Unde non est opus ut testes pro
bent adulterium sed deprehensionem secundum osti
sed tu intellige hoc dictum cum deprehensio
fuit facta in ipso facinore secus si post de
prehensionem fuerunt admissi exire de
quo dic ut plene no in c cum non abhorret
de iudi. Nota id generale quod paria delicta
et Et limita secundum ea que dixi in c preced. Nota
quod licet propter adulterium possit separari matrimonium
quo ad thorum non tamen potest maritus cum alia
adulterari sed debet continere alias cogetur redire
ad uxorem quia licet propter adulterium separetur
matrimonium quo ad thorum non tamen quo ad uinculum
sed remanent coniuges sed non tenetur maritus
eam alimentare nec cohabitare ei et lu
crat dotem ut in plerumque de do post diuor
et ideo dic econtra ut in c i ut lite non cont et
in c si quis uxorem xxxii q vi. Singul in
fi Ex hac glo potest colligi iiii utiles et
cottidiane questiones prima. Nunquid dispo hic
c procedat cum maritus commisit adulterium
post sententiam separationis lata propter adulterium

inlieris ut sit ex adultio secuto p9 snaz
vxor recipet dotem sua et suitute a
missa in marito Ita tex iste dt q sna
ista no fuisset lata nc in vitate est tex
aliquis i iure lic pbans clare na c ex
leis de diuor q vir virgie ex psse no loq
nisi na ut p3 ex eo in qntu dt q puati fit
in iuncta pna al continencia Ita si ibi
fuisset lata sna no puati s3 pupplice fu
isset lata Ea qo est nuq p adulteriu co
iugis Coniux qui no delinq ppa aucte
denegat illi debitu coniugale Ita nuq
retentis eisdem terminis poss ppa aucte
expelle de domo Ita nuq coniux no
peccans faciat sibi piuditiu reddendo
debitu coniugi qui peccauit an snaz lata
Et quo ad pnia qo3 glo hic concludit q
no obstante sna pt uxor pete viru et
sic p consequens recupare dotem q vir
postmodu adulterando vr renuntiasse
illi sne et sic transeunt hic coiter doc
s3 gl t3 con int applus alle i gl dicens
q licet iudex ex suo officio possit re inte
grare in in no tn coniuge competit acco
& hanc opi t3 i archid 2 pmo i c illa
de diuor et hc opi tamq tucior m placet
no em pt uxor ptende spoliacom ex q
fuit sepata piudicaui ecce neq ius agedi
sibi de nouo competit cu semel comisit
suitute qm hebat in marito s3 iudex ex
officio suo d3 reintegrare in in roe deficti
ue ppt sepatom iaceat in peto Reno
ad 2a3 et 3a3 qo3 glo hic concludit q si
adulteriu est manifestu pt denegare
debitu 2 ea de domo expellere secus si oc
cultu et idem Host hic et Io cal qui dt q
dotem no lucratur nisi secuta sna q cu
illa sit media pena no debat ipom n p iu
dicem xxxiij q ij § in hoc s3 denegare de
bitu 2 eam dimitte pot aucte diuina ut
in pall c aplus etia cu compellit cu ad
restitucom n fiat sibi fides de adultio
D anto dicit q debitu pt ppa aucte de
negare s3 expelle eam no pt q requit
factu quod fieri no d3 sine iudice ar c
porro de diuor et fuit ista opi gl xxx
iij q i c i sed pmu dcm sequor in distincte
p hoc adducto c accusatiosa xxvij q ij vbi
quida pp adulteriu mulieris intrauit
religione & ppa ibi dicit q si pt constare
de adultio licite intrauit si em requiret
sna ad pdenda ista suitute cniugalem
no valuisset ingressus an snaz ar c
quida de qu conu ad idem fa c signi
ficasti de diuor Et hoc puto vim i distincte
siue adulteriu sit manifestu siue occultu
diam ipe deus det ista ptate cniugi

ut posset dimitte pp fornicacom n dcm
c accusatiosa distinguit fateor tn q etia
compellet ad restitucom n si constet de
adultio Reus adultia3 qo3 glo hic
concludit q sit si fecit secus sit ad ma
datu ecce et Io pmo 2o sb i c inqui
sitom de sen ex lic3 aliud videat i iure
s c pro s3 pmu plac3 & vi b o gl xxxij
q i c i na si ipo facto pdidit ius q he
bat in marito vir marito sponte reddedo
debitu sibi pterea & mores ipius apppba
re ar c potuit de loco 2 c qadmodu
de iure iura Rerglo quero quid si
maritus qui commisit adulteriu egit
p snaz & nuc accat uxore de adulterio
quo ad sepatom thori nuq pt repelli
p exceptiond adulterij lic3 de eo egerit
p snaz pmo s c prox t3 q sic na pna m
secuta no habet efficere iuri mulieris
acquisito ex adultio mariti ar c gaude9
de diuor secus si ageret pnia denuntia
ad pnaz q tuc no repelletur ex qua no
fuit amplius impetito ar c qadmodu et
q i no de iure iur Holt querit h an ex
cepcio adulterij sit pemptoria ul decli
natoria dt Io pmo i c pte q pt oppoi
in vim pemptorie ut colli hic 2 in c
pte et sic sufficit oppone p9 lit cont sit
pt oppom in vim declinatorie ut puta
tu no es audiendus petendo sepatom
pp adultiu q tu etia fuisti adulteratus
ar xxxij q vi c i et ij et q i no et hc
qn agitur ciuilit ad sepatom thori si
vero ageret criminaliter ad pena tuc no
admittit aliqua excepcio declinatoria
p9 lit cont ut l si maritus § post pcones
ff eo de quo p pmo i c pte

De raptorib9 incen. et ecclie. spoli. Rubrica.

Prima inter cetera precepta de calogi scbit
no furaberis et sic p9 merthia sequitur
plribus furti merito p9 Rubras pcedetes
seqt ista rubrica de furto sicut rapina pn
se habet ad merthia s cu rapit inle p tim se
hab3 ad furtu s cu s committit in alijs rebo
merito interserit hanc Rubrica de rap & q
in hoc delicto committut incendia et violatio
nes eccia3 Ideo hic de hijs subicit

De illis.

Raptor ab illo epo punit in cuius
dyocesi rapina commisit 2 iudex do
micilij suffragat h d ul breuius rone Ra
pine sortitur quis foru no sui iudicis et
ab eo potit puniri ppo iudice suffragante
h d pmo excessus Poena i placuit Nota
pmo dicas int rapina et depdacom ponit

cm hic ut dui sa Rapina sm Jo an con
mittit in rebus imobilibus depdatio i mo bg
se mouentibus ut maialibus d' ti q ut
plim sumunt equiuocè de quo iusti vi bo
rap in pn ¶ Ito no q extrato pt fieri pro
delicto q vic con t sacro desen eo dic q dz
intelli pro delicto extrai i prontia siue
frequentex delicto. Nam primo dz ad moneri
ut satisfaciat et si contempnit excoica
bitur ut ibi. Conclude q q ab homine
no fert ex° nisi p tua s a iure fertur
quz p delicto xv q in siquis suadente ita
dicit gl ino lib xi q iij epi possz et dici q
a iure sp fert prontia qz constituto
amonet ne quis comittat illud delictu
Et io et in statuta sinodali pt ferri ex
tato p delicto absq alia amonitone ut
in t ij de consti li vi ¶ No i loci prela
to q ne dum epus sed qz inferior platus
hns iurs pt extrare q et pbat i t cu
ab ettiaz de of or et in t i desen ex li
vi dito pte in cepeti t siquis con cliri
de so compe ¶ No q extratz in vno loco
est ex in quolibz alio loco z tamq ex
vitandus est. No qrone delicti con
missi in alieno territorio pt ligari cor
pus ne dum a iudice delicti set ypa
cia nam extat ut hic pz fortius q
pt affici corpus ad hoc t postulasti de
fo compe et inauit qua nz ipmcia C
vbi de c agi oz Et fatuit hec ad qoz. An
quid delinquens in aliena prochia sub
iciatur quo ad foru aie iudico illius sa
cerdotis vbi delinquit et sic teneatur
sibi illud pctm confiteri z ab eo recipe
pniaz glo sm xvi q i placuit licz obste
loquatur vir conclude q no et ita coi
ter tenet Et sic no vna diram int foz
contenciosu z pniale Et co duit pt ee
Nam in foro contencioso inpoint pena
ut satisfaciat rei puplice lese qm sca
dalizauit delinquens Et io hec pena i
ponenda est ubi delictu fuit ppetratu
et obl' delinquens quo ad ista pena
sortitur foru alieni iudic s i foro
pnie inpoint pnia ut satisfaciat do
q lesit z tu in hoc foro heat sacdote
pprium loco dei ut i t ois de pe z re
mis io a ppo sacdote z no ab alio dz
iudicari in foro aie Item inter est ppij
sacerdotis confiteri vulnus pctorz
ut sic melius possz redarguere prochia
nos suos quoz notica habet Et ista
ro nullu facit ut quis deat confiteri
ppo sacerdoti dumo sit intelligens qm
istis fratribus mendicantibus qz ipse habz
curam aiaz z melius cognoscit qlitates

psonaz z plus credo eos merei confi
tendo sibi qm extraneo qz mitz verecundat
z verecundia est maior ps pnie ut dicit
Augus i t q penitet de pe di i na multi
vadunt ad sacs ignotos ut emitet vere
cundia in confitendo ppo sacerdote ¶ In
gl i i s hoc no est vim z hec opi qit tene
Conclude q q ne du roe capie s z et roe
cuiuslibz alterius delicti quis sortit foru illius
iudicis ubi delinquit ut si cepit possz
cogi si no vult satisfacere Item possit
capi z alia quacumq pena affici p
ut delictu meretur Unde pt ex depom
ab ordine et ab oi bnfico p iudice de
licti ut in t postulasti de fo g Et licz gl
hic dicit q sna mandabitur executioni
p ppm epm tu intelle qm sna est exeq
da in rebus positis i eius territorio z ita
loqt t postulasti alle i gl si aut sna
est corporis afflictiua tunc mandabitur
executio p epm delci qz roue delicti habz
plena aministratoni circa psona ad hoc
c te pastoralis de re iu et de hac ma dic
ut plene no in t si de fo g Et; in h dut
de rone cottidiana numquam iudex delicti pos
sit punire delinqntem sm statuta sua An
uero debeat puniri sm ius coe Et p'mis
concludit hic io cal z bn qsic qz ro de
licti efficit subditus quo ad illud delcm
vnii di que con mores z t a nobis el i de
sen ex fa c ut aiacu de consti li vi Jde
tenet fo de ligz in d c te pastoralis vbi
format alia qoz satis notabile q dubia
Numquam iudex domicilij possit punire sb
ditu alibi delinqnte sm statuta sua Et
conclo sit ista q aut statutu loci domi
cilij pena inpoint ipo facto z no ligat
subditu alibi delinqnte ut est tex i d c
ut aiaz. Aut pena est imponenda est
p snaz z tunc poterit punire sm illud
statutu dumo statutu no caueret delcm
de nouo s disponit circa alia phita aute
ro dusitatis est qz no pt induce delic
tum quis de nouo in alieno territorio
qm in nocte passionis dni consuetudo
est ut hoies vadut de nocte ad eccias
epus vnius loci hoc sub certa pena pro
hibuit s si in aliena dyocesi subditus
coius epi vadat de nocte no pt puniri
p istu epm pprium qz in illo loco n erat
delictu et hoc no ¶ In ea gl i si crimne
fecile fuit l s gl concludit q de crimine
tam alibi comisso pt iudex domicilij cog
noscere q de eo no possit s conclude
melius pz so cal hic q de quocumq cri
mine alibi comisso pt iux domicilij

cognoscere & punire Vl'a sic roe contractus
alibi gesti et rone rei alibi site pt iudex
domicilij cognoscere ut i c dilcti de fo q c
nō gl i l fi. C ubi i re act ita roe delicti
al' fortius domus domicilij suffluiet h' spe
rone pbata ut in c cum contingat de fo q
Illo ob ma q loquit de remissione qr re
missio dz fieri ad requisitionem iudic delicti
Unde si ille nō curat requirere potit iste
punire ul forte puenit requisitionem & max
pcedit hodie ubi de consuetudine nō fit
remissio Et ponit hic io cal ista qōz nō
nuq valeat illa consuetudo in nō re
mittendo et concludit q in iudice domi
cilij ul delicti valz consuetudo s; i alto
iudice nō vz co dubitat est qr pmo cau
delin nō remanet impunitu qr iudex do
micilij ul delicti poterit punire s; i 2°
cau delin remanet i punitu qr iste forte
qui se transtulit ad aliu locu nuq iret
ad domiciliu ppu ul ad locu delicti et sic
si nō fieret remissio delin remaneret
i punitu qs consuetudo ir rōbilis & pqseqns
inpscriptibilis ut in c si de sue / Et nō bn
hat q Et debat remissione an sit nota
& qualit deat fieri vide bo gl in d c
pastoralis et ple et ple examino i c si
de fo q Et in fi titi gl in pma pte allet
l de militibus dic q post cau; spale in
milite de eo fu ddm ut nō in gl i l ma
gistic. C deinde o in Et facit h' ad qoz
cottidiana. Aliquis commisit hic furtum
& cu re furata se transtulit ad alienu
territoriu Nunq possit puniri p illu
iudice ubi repit cu re furata se transtulit
Cois opi dot erat q nō qr ex assidua
contractione al' cotrattacone nō oritur
noua actio furti s; bar i l si domini ff
de fur tenuit con sic end ex contactu noue
psone orit noua actio furti ut i d l si
dnu ita ex contractoe fca i nouo territorio
et p illa opi bar plimi et plimi hoies
sunt suspensi hatterij s; modinoces ad
huc dnt q destruct iure illa opi bar
nō pcedit fca fu de arezio illa opi bar
fuit sequuntus et dixit sa pbari in l i
ficando i s infans ff de fur tu in vitate
bn fa i ar s; de iure nō concludit et
ultra non pcedo qr picdosa est Et insi
gl ut clare intelligas tiant ultiaz pte
pnt elici plures qones pma nuq archi
epus ul alius superior delinquens i tio int
ritorio sui inferioris possit ab eo puniri
2a qo ponitis eisdem tunis nuq incidat
in statutu sui inferioris 3a nuq statu
ens incidat in pena sui statuti si cont
faciat 4a nuq par vel superior i dignitate

possit puniri p iudice delicti Et multe
olim fuerunt opi nō ut nō in c ut
clarum de consti li vi p archi & Io cal
Io an pz disputauit ut hc in c tui lz
de re iur li vi in mercurialibus Et cois
a conclo q superior nō pt ligari a suo
inferiori nc etia incidit i statutu illius
qr regle inferior nō iudicat superiorem
ut nic cu inferior de ma et obe Et lz
statutu heat vim canonis cu lex infe
rioris est vnde sic inferior nō pt sup
iorem directiuus ligare ita nc p lesse
sua Conclude et q statuens nō incidit
in pena sua qr sic nō pt quis se ligare
verbo ita nc p legem sua Conclude et
q Circa ultimu dic q par ul maior
in dignitate ex quo nō est sibi superior
pt puniri ab inferiore vbi delinquit
qr rone delicti efficit minor & ibi consist
plurita psona ff de of psi l in & vi fimo
in pall c cu inferior vbi posuit ad p
dicta vnd tiōle dni q archiepus delin
quens in epatu et q habz suffraga
neus ex dyspensatione nō pt puniri
a suo suffraganeo qr sp est sub inferior

Super eo.

Manifestus raptor ul etiā
violator si restituat ul de
restituendo cauet in uita & in morte ad
pniaz et ad sepultura admittit Si nō
uoluerit cauere cu possit et si i morte
nō pnt clerici eius sepultura int esse
& clerici interessentes et i iugentes
pniaz con tiam disposim deponunt ab
hoc officio & bnficio h' d. Et iiij or sunt
ptes 1a i Si uero 2a i q aute 3a ibi
q si Prima tractat de nō facere in uita
uel in morte 2a de faciente in morte
3a de uolente facere in morte s; nō valente
4a de imponenda pena transgressoribus
Nota q decedens in pcto rapine nō
dz admitti ad pniaz nc dz sepeliri i cimi
terio sacro et idē est in quocuq decedente
in pcto mortali xiij q ii c pobcuntibus et
xxiiij q vi placuit s; spalitas in raptore
manifesto est qr lz in morte ipe peniteat
ex quo tn nō satisfacit licz nō possit tn
clerici nō debent esse seu interesse se
pulture eius q secus arbitror in alijs
delictis qr ista est pena que nō debet
extendi ad alios ca de pe di i pene
tiam certe ex quo qui penitet licet
nō possit satisfacere de pcto n logo abso
lutus est a pcto ut i c cu tu de usu
s; hoc est statutu in odiu rapine 2o
nō q licz dimittat pctum data cautione
si ablatum restitui nō pt ut i c cu

tu de vsu tn pena pcti no remittit Unde
in pena hic clerici no dz inter esse sepul
ture qui uoluit in morte satisfacere s3 no
potuit no tn hec est sufficiens pena s3
puniet in purgatorio nisi hic egisset
pniaz cdignam na qui in hoc sclo agit
pniaz condigna no punietur in purgato
rio quia no vult deus quod bis iudicare
xxiij q v quid ergo et hec e con vul
gares dicentes q omo quis dz transire
p purgatorium quod est fl3m ut dixi Unde
dz quis conari ut agit hic pniaz Et
facit con istos qui dicunt pniaz imposita
p sacerdote se no posse facere dz enim
scire q si no hic puniunt sufficient dz
puniri in purgatorio de quo posui i
su i s 2 an sicte i vo quid si ¶ Ido q
a publico pctore no dz sacerdos recipe
elemosinaz ne videat ipm fovere in suo
delicto ptn hoc esse spale in raptore
s3 gnaliter de alijs pctoribus vi bo gl 2
plena in c extransmissa de decim et xiiij
q vi in si ¶ Vlt no pena clerici committe
tis rapinam seu pticipis in rapina dz esse
depoim irrecuperabilit ab ordine 2 esse pri
vari bnficio Et quero qre tex dicit ir
recuperabilit cum deposit numqm recuperat
amissum na depo est ppetua s3 suspensio
ad tpus ut in c at si clerici de iudi Ho
dicit Jo an q hoc verbu positum fuit ad
denotandu q epus ppius no posset eum
restituere eo quod g3 ppe dispensare i bn
ficio tn credo q epus posset dispensare ar
c de solemnitate xiij di et est bo tex i
c ij de cle pug ubi epus dispensat cu
homicida in bnficio et vi q ibi dixi Et
con pdcta 2 con tex op de c in lit i co
Ubi no denegat sepultura eo quo i morte
penitet Comuniter doc solunt q con
predicit in rapina no manifesta istud c
in manifesta et hoc vr velle tex i ma
nifestu fuit 2c nam delicta notoria ppt
eo q mag puniuntur ne mult transsantibus
locus sit exemplo l aut facta ff de pe et
i l capitalium s famosos c ti et i c q
q de usu li vi et in c q i de vsu ¶ Ingl
u nisi abb dicit q si delcm est manifestu
denegat pnia in totu et ita loquit h s3
est occultu predit con tunc tn est secdm
eu ut ei cau admittat pnia de alijs
delictis ul dic s3m asti q solempnis pe
nitentia denegatur istis 2 inductu est
illud ad terrore istoz pctoz seu raptor
ut videntes se sperni et respui et a
pnia inducat ad restom et de solepni
pnia vi q no l di i capite et p osti i
sti de pem s ult vs lme plibat

¶ Ingl i vo pax isti no bn glo q solet
allegari et facit plus qui moriuntur p9
confessiom nec valent agere pniaz recte
eo quo no fuit hic pacta paget in pur
gatorio ppter di qualis 4 xx q iij quid ju
ergo Et ide ubi pnia imposita p sacerdote
non fuit condigna facit q no in c ine
sirea de pe di i Et in gntu glo dicit q
p quolz pcto det duplex pena s etna
et tpalis credo q melius dixisset quod
pro mortali debet pena etna ppter di
cond orarium et i c defleat pctor dec
ur s3 illa pena etna in pnia comutat
in pena tpale q2 sacerdos inponit sibi
pena tpalem et si no pagit h puniet
tpaliter in purgatorio Et adůte q isti
qui cottidie p eoz delictis puniunt a
iudice in foro contentoso no puniunt
iter a deo si ipos penitet hic 2 recepi
unt penam patient dumo pena sit
condigna pcto q2 expuniti sunt p iudice
celestem terrenum sufficiens pnia no
debent p iudice celeste ad h vi tex
nota in d c quid ergo ¶ Ingl in vo
sepulture i s3 cimiterium eis no dene
gatur no gl que coiter tn lez quida
con ¶ Conclude g latius 4 clarius qd
aut decessit quis in pcto rapine nec pe
nituit 4 tunc esse cimiterium sibi dene
gatur q decessit in pcto mortali ut in
palle c placuit 2 c p obeuntibus Aut pe
nituit ipm in morte et satis fecit et
tunc ex toto conceditur sepultura 2 cle
rici pnt inter esse Aut penituit i mor
te 2 no potuit satisfacere 2 tunc terra
cimiteriata no denegat sibi s3 clerici
no dz interesse sepulture et ita ppe
loquit tercius cas 4 ista interptaco tanq
benignior recipienda 2 ut in i a edio
de c iiij li vi et in l pe ff de penis

Excoicatoni·

Excoicari dz qui spoliat uel
capiunt fideles ex iusta causa
navigantes h p° Et ea sunt spoliates
patientes naufragium nisi ablata re
stituat h 2° et due sunt ptes p ut si
duo dcm 2m i illi et qui ¶ Ad pa
picientes ul spoliates mercatores uel
alios ex iusta ca itinerantes seu naviga
tes no sunt ipo fco exci s3 dz excari co
tor xxiij q iij si quis romipetas ho in
isti priate p excrant solempnit tex in
aimo a bore ppe ¶ Ato q negotiatio est
iusta et honesta ca navigandi et itine
randi et q ppe dicat iusta negotiatio
dic ut habet no l bonxviij di eiaens

et c qm et xiiii q iiij quicuq; t aliqd
p hmo i c i ne cle ul mo. ¶ Nd ex sedo
dto q spoliates pacietes naufragiu ing
piuuntur q spoliantes naufragates qr
con ipos fertur excoā ipo facto unde ut
dicit Jo an et bud pima pte huius t no
pmulgat exco; ipo facto s; dr ferenda
s; in 2ª pte sit diuin tu pmo predat a
momto ut deant ablata restitue Sed
cu amonito sit ndīa dicta in gl si ¶
In gl pe i sunt ipo iure exti hoc refe
ras ad 2a; ptem capli ut s dixi Et no
ex hoc gl pe i sunt ipo iure iuncto tex
q phet verba no stat se excoatu seu exco
tatom subiate fert exco ipo facto et vi
q no i c i de im iur li vi ¶ In ead gl i
quadrupliu et ho de deiur auct aucta
est hec pena qr con istos inducit pup
plicato bonoz ut in auct naugia. C
de fur ¶ An tu aliquo tau sit licitu cape
res naufragij seu res proiectas ca al
leuade naue dic ut dixi i c cu dilctu
s de attu Et nisi gl dr h l alle i gl no
pbat id ad qd alle s; melius fa l naui
ff ad le ro de iac ¶ In gl si isi no sim
gle ista gl iucto tex q ubi pena i po
negatie ipo iure pena no intelle i flic
ta n pus predat amonito ul saltem
mora in no facienda et glo h no fuat
pedes utz pstise requirat admonito
S; io an sup tex tenet amonitom ntiaz
et phat opi fa theorita hmo i c exostir
pande in s qr vere dephen qr q solet
alle dt eni ipe q ubi pena imponitur
negatie sine determiatone tpis ad h ut co
mittat pena requirat amoicio preders
exo dicit lex quicuq; no fecit residentia
sit exo h tau requirit amoitio sm eu
qr nobis est occultu an fecit residetia
ul an habuit iusta cam no residendo
s; p admonitom cognitt scius qr pea
apponit affectiue ut pu quicuq; tlia hoa
intrauit ettiaz sit exo no eni requirit
admonito ¶ Ego sm eu est qr negata la
tent s; facta patet et valz nisim illa
theorica pintellcu statutoz s; ego i repe
illus q no fiu scauth simple illa theorica
s; conclusi q quo ad deu pena est ipsa
ipo facto qr est i mea qr quo ad deu cessat
ro hmo qr ei nichil latet et q q e cauo
nate est certu lege s; quo ad eccliaz inisi
taube posset pcede illa theorica ut hoc
cau requiritur illa amonito et sic pt
illa glo reduci ad concoz ut amonitio

sit ntia quo ad hoies s; sola mora suffiat q
ad dm et tenementi hanc glo sic itelletu
iuncto tex Et no expdit et ex tex ettiaz
cire iur os in laycos pupplice delinqtes maxe
con nauigantes itinerates et pacientes nau
fragiu cum sint qi miserabiles psone fa
ly no hmo in c significasti de of delega Et
no q ubicuq; ettia extat lz eo tau iur oz
sit eni posset imponere alia pena ut est
nole dem lapi in alle sius et dico i c cu
sit generale de fo compe Sequit

In archiepa.

Ex pncipis delegatione pnt plati
de raptu 2 aliis crimibz iudicare
penam tu sanguinis infligere no pnt h d
ca i consul ¶ No 2m vnu intellectu q
abun feis et masculis iudicatur a pari t
phoc vide bo gl que hoc sentit i c oms
cautones xxxii q vii fa q no in auct ut
non liio con natam ptoru ¶ No q de iur
canoico pnt delegari cae crimales et ad
hoc solet alle s; no multu facit qr loquit
in rege et hodie isti reges com pstpsert
iura pncipis fa q no hmo in c cu de
re iudi et in c p rexrite qui fi sint le de
hac tu ma plene dica in c q sedes de
of or ¶ No clericos posse constitui laycoz
delegatos q vr con c te quide xc q i s;
pt dici q istud potat admitti qr tunc te
nebat fauore aie s; regulari lz clerici
sint capaces delegationis no tn dz accep
tare q plenius dico in c ij de iudi ¶ No
regulam iudice ecciasticu no debere i po
nere pena corpis afflictiua ita q tran
seat in vindictam sagnis sine qo sanguis
effusione licite impoini pt p ettiaz corpalis
pena ut hic et in c i de calup et xi no
i c ad audiaz de cim fal in glo ¶ In glo
i ro pettuua nisi Nto bn glo iucto tex
q iudex ecf delegatus pt commutare pena
vltimi supplicij in pena ecf tpale de quo
dic ut no i c lz i de penis et dt h gof
q ubi sub esset scandalu ul no sub esset
ca imitandi ul ubi aggeret ad pena lega
lem p accusatom tuc no dz fieri ista co
mutato pene et opt fa l iij h all' 2 sic
ecf intelle l quid q s pena grauior ff de
in fa 2 l hodie ff de pe cu si ¶ In glo si
l q licet sm canones pt hc gl dupl in
telli pmo q sm ta licita sit plato huiu
iur oz tpale comitte tam crimale licet
veniat imponda pena mortis et hoc hoc
clarius pbatur in c fi ne cle ul mo li
vi. Lo pt intelli q sm ta pnt committi

cae crimales s3 de hoc clarius dicit i d c
q sedes Et in si gl adulte ex licet lz gl gnaliter intelligat hac aut quida tn ut sa
de bel dnt ea no procedere indistincte s'm
ius ciuile s3 d3 intelli qn pficiscit iudex
de nãite ul anqm intret prouicia 2 sic
no corrigit l antiq Et gl op con tex qr
vr sibi contius Nam po dicit q isti p
lati recipiebat mu'os ex delectacione et
postea dicit q ista crima committebat
i mu'os eo3 Sed dnt doc q committebant
i mu'os eo3 s spirituale vnde tpalit no po
terant suo iure congnoscere s3 ex delecoe
et sic sentiunt coiter hic doc q plati no
vendicant sibi mu'os iure ppo in talibus
hic expss Et3 adulte ex pmo h3 sentit con
et i c q sup hiis d' vo vbi dicit q ettia
hab3 mu'os in ifideles pecantes con nã3
Nam sic deus etea punit ut genes xix
vr q vicarius suus et facere possit
et p consequens plati qui sut assupti in
ptem solicitudis Vnde plz in io dctm
et pt dici q sit locus pcomptaconi ut de
pcto isto quilz possit congnosce tn scla3
qm ecclasticq et phor tep in c clerici
de excess pla i si vbi et madat laycos
obhoc delcm excari ergo vendicat sibi
mu'os isto tau pca q dixi s c prox sed
de facto no exerceret plati hac mu'os Et
io forte hic suscipiebat delecom pote
rant tn iure ppo ut s dixi Vlt quit
ex tex dicit q si excessi fuut ita grauus
q dcant sustinere pena mortis qn Sic
excessus ita grauis Et pt dici grauis scdm
doc qn isti pcedebat ad hoicidiu ul cpn
i mineat scandalu i comunitate pene
ul cpi arcebat peccatorm ad pena legale

In lris.

Incendiarius ectie in morte peni
tens et absolutus in cimiterio sepelit
et heredes compellut ad satysfactoe3 h d
tois di'o 2a i qua pp 2a 2e i et hedes ¶
No i dyab'o instigante q pctm dr qsti ex
instigacione dyabli 2 facit pconsue'e istor
iudicium condepnatu de aliq delco pctm
2 committit tribus gradibq p suggestioe
q fit p dyabolu p delectacom que fit per
carne et p consensu qui fit p spm et
de hiis vide vi di s penitendu ¶ No q
qntuncuq3 pctori in vita no d3 i fine pnia
denegari et sic vr q et in fine mortis
pnia pt esse fructifera Augus tn dt se
dubitare vtz quis pt in fine saluari ex
qr in pot'e est ut in fine possit vere penite

ex potius relinqt a pctis qm ipe relin
quat pcta Vnde mltos decepit serotina
pnia et vi pulchre de hiis de pe di vii qi
p totu et maxie in c si quis i vltio et i
c nullus 2 i c s' si tn vere penitet spe
randu est de eo l' di ponderet maledcq
homo qui pecat i spe ¶ No q defuncto
absoluto a psbro et no valente satisfac
pp casu mortis heredes pnt compelli
ad satisffaciendu Et cottidie alle ista lra
q de iure canonico heredes tenet ex debi
to defuncti lz ex illo debito nichil per
venerat ad eos et sic solet notari diu
sitas inter ius canonicu et ciuile Na
aliud s'm ius ciuile ut i l i C ne ex
delic defunc ista diuersitas m no pl3
ut plene dico in c s' de sepul et i aliq
dictam ¶ No cau3 in quo iux ecclasticq
hab3 mu'o3 in laycu herede ut cpellat
ad satisffaciendu p defuncto ¶ No ex si
lre q contua heredu in no satisffaciendo
no3 defuncto na fuit in culpa i no sat
faciendo in uita de quo i dicta ¶ In
glo in i efficaciores de quo dic melius
ut no in c congstus all' hic na i d c loqt
in efficacioribq spoliatibus de quo dic ut
l ¶ In gl i x'o sepeliri isi ul s'm doc
q ibi delcm erat manifestu h3 no ul i obsti
nata mente no restituerut hic sec3 Ite
hic no dr q clerici no d3 interesse sepul
ture s3 q tn d3 sepeliri in cimiterio 2 io
distingue ut i dixi ¶ In gl in'o iux fa
cultates isi no gl q aptissie sentit here
dem teneri de iure canonico p delco de
functi etiam ultra vires hereditarias si no
fecit inventariu et sic simltr extendit
l fi. C de iur' de li et doc transiuerunt
tn ista gl s3 adulte subtilius ex Jo an i
c sp q de vsu h vi i nouell' et fre i suo
consi'o xxi tenet opp'm concludentes q sive
heres fecit i ventariu sive ne no tene
ex delicto defuncti ult' vires hereditarias
Nam ius canonicu inducens hac eqtate
con rigore iur' ciuilis ut hes teneat
ex delco defuncti noluit obligare heredes
vltra vires hereditarias contin'ret enim
durior rigor ex obligaret vltra vires he
ditarias 2 teneretur ex delcto defuncti con
no in l sinu C d' do prius et phor fa'yste
tex in eo q nulla mentio3 facit de inue
tario s3 mandat hedem compelli iux
facultates hereditarias et hec lec sat
no'bilis est et tenenda intelligendo q sic spa
le de iur' can'o ut hes teneat ex delicto
defuncti scdm q tenet coit' canoniste s
ut dixi no puto aliqm spalitate in hoc
int ista duo iura ut dico i c si p all' na

hic iste accepit pniaz et fuit absolutus ab
ex° sedm forma ecclie tñc pcipsit sacdoti
de satisffa° z esto q expsse no pmisisset
qz tñ ipm penituit vt mandasse heredi
bus restitucom qz qui vult vnu vult oia
sine quibz illud esse no pt ut i c pterea
z c prudencia de of dele ii § et sic hedes
hic no tenet ex pprio delicto defuncti sed
ex dispoe ipius defuncti Unde ipa hma
dat ut si res ita se heat q fuit absolutus
et in hoc cau loquitur oia illa can^ta q ma
dant herede compelli ad satisffaciendu
p defuncto ut in c a nobis el ii de sen ex
z i de c fi de sepul. Et sic hoc cau et de
iure ciuili dz teneri heres secus ex tº ubi
delinquens no recepisset pniaz tuc hes
no compelleret. na cessaret cº ħmoi c
poita i § Et cº supius alle z hoc cau pos
set forte pcede cº hug glo ut si hes no
confecit inventarium tenetur in solidu cu
obligetur ad satisffacedu ex dispoe defuncti
et sic no pcederet dcm ꝓ an et dcm fere
de se pall ¶ Inglo § isti no bn glo q bo
hic comissa p defuncto lz no valeat q°
ad eu liberandu a pena etna qz i nlla
z redempcō xiii q ii tempus z no i c cu
marte de cele miss tñ psut quo ad tpale
satisffactom ut xiii q ii aie defunctoz ubi
bonus tex Et no q hes no satisffa^do pro
defuncto pstet tamdiu ut maiori tpe defuc
tus stet in purgatorio Clam ipe defunctus
fuit i culpa pro satisffaciendo i uita et
hic colligunt si in lca hetur valeat qz
refertur tunc ad defunctu § aliqui hent
valeant z tuc refert ad heredem Clam
pcceret i ii no satisffaciendo pceo dent co
pelli ut valeant liberari a pcto z pena
lca est coior. Et glo op con tex de c ex
pte el i de x § ubi de q ex° pniam
fca offensa no dz absolui eni satisffac
cond ex tº pbr iste no debat absoluere
satisffactone no pmissa Sol goff q coic
hic vnic sequi dct poit solempnic limi
tatom ad i° c ut pcedat qn quis absol
uitur inuita § qui in morte suffict pro
missio de satisffaciendo qz timet ne cito
moriatur in pcto sicut in sla diciuus
q penitenti in morte no est inponenda
pnia § innotescenda ut in c i xxvii
q vi ¶ Volo querere quid si iste morte
pventus no fuisset absolutus appacuis
sent tñ signa contricionis dnt dct z bn
q idem p c a nob el ii de sen ex° Sequi
tur Cum causa Sequitur

Q vi causa.

Raptus no dr vbi volens p mrio
adducit et raptus cu rapta mrio
contrhere pt et p9 consumacom mrio alt
sine consen^su altius religiom ingredi no pt
h d cu § za i respondeo z tria facit Pa
respondz de raptu cu reddicone cac. 2a
ibi pterea de ingressu et tam reddit 3a
de utroqz concludit i no ex tº ¶ No q
raptus ppe dr comitti ubi mulier rapit
ca libidinis exercende secus si ca mrio
contrhendi a hoc ubi pius pcessit tractatus
de mrio et in hoc vr tex iste valde no^ius
et multu iudicio meo demat a l i C
de rap vir. Clam ibi dr comitti etiā cu
sponsa defuncto et tex hic apte i nuit
oppo et valet hoc hodie ad multa z max
in pena que inponit raptori z applica
tur raptori rapte ut psupposito ut illa
pena locum habeat no gl i c cu sm
de heti li vi tu ubi pcessit tractatus ma
trimonii raptus subsequitur no vr penal
ut i nuit het lca et in hoc est potius
standu iuri can^to qm ciuili ar c pe
et ult de seni inp z q no gl i c a possor
de r iur li vi ¶ No q mrio dr pfectum
post comixtom carnale tñ a con° aut
no dr pfectu q vr con no i c ex pup^to
de qui coniuga z con c ii de spo du Et
intellige istu tex q dr pfectum § quo ad
significatu ut i c debitu de biga z ut
cumpletus no posset dissolui ex quacuqz
ca ut in pall c ex pub^to et vi q no gl xx
vii q ii c pnia ¶ No q p9 consumacōz mrio
no pt alt coniugu intrare religiom etiā
cu consen^su altius coniugis z hoc pbat het
dco mrio § intelle hoc qn remanes in
sclo est iuuenis z suspecta Illa tuc no
suffcit eius consensus al secus ut § de
conu coiu c cu sis et iii pcom ¶ In gl
ii insi no gl et in qntu dicit q no dicit
raptus ubi puella consentit loqt inmis
gnalit Unde intelligo glo qn d nup
ciis pius fuit hitus aliquis tractatus
ita q fuit rapta p mrio conhendo et
ita loquitur hic tex Si aut nullus pcessit
tractatus qntumcuqz puella consentiat
si violencia infertus pentibus raptus co
mittit ut i l i C de rap et xxxvi q i
et ide vr ubi pentes ignorabat ut for
te no erant supstites Illa mlr no pt
se exponere raptui sic nc alia delicta co
mittere pt nc membra sua exponere
ut l liber ho ff ad le aequi z xxxiii q
v c si Itm puella semp psumitur
decepta Unde ille consensus videtur

extortus Conclude q° q ubi no pcessit
tractatus de nuptiis raptus sp de comitti
siue puella consentiat siue ne ut i pall
l i et vi q l i c x a ? senti de x iue li vi s
ubi pcessit tractatus de mri° contrahendo
tunc deu(m) re tamen no comittit raptus q mri
d z esse liber z puella no potat in domo
pntu consentientibus reintebus vnde ius
canoicu considauit libtate mrio° s ius
ciuile delictu raptoris et deceptoem mlie
Vnde habuerunt diuisos respons z sic po
tius ista iura sunt diuisa qm adusa Sed
in mri° z in attessoriis staring iura tamen
ut in c pe et ult de sen ? mup vnde ho°
dubitari nullu pt nunq predat illis ciuile
dum auffert bona de raptore q con
traxit mrio° d cu ca z q l no in d c
cum stdm tenet q sit sed pt multu dubi
tare utz illa q sit vera q ius ciuile
tollit lucz quod alias contulerat mlie
ri et tollit libera facultas contrahendi
cu raptore Vnde vi q ho° de iure cano
no predat ista dispo q vide et cogita
Q sigl mrio° reclamarent i si Sed no
in c sufficit alle in q l Nam istis spua
libus no ruatur pata ptas ut i c si
annu de iudi li vi Sz dubiu no° pt for
mari nunq hoc casu pr pt dotare filia
que contraxit mri eo i uito z q l i c
de raptoribus proxi q i tenuit q sit si
eligit sibi ydoneu et ita vosuit q l xx
ii q ii c si sz bar i l obligam ff de act
et ob p q uil d eu q ualet tz q pr no
tenetur dotare filia vbicuq z filia con
traxit mri sine eius conssu z mouet
hac rone q z pr tenet dotare filia ad
hoc ut possit eam maritare ut l qui
liberos ff de ri x x s excquo puella e
maritata sine dote cessat eo compellēdi
precm sz si puella pmisit dote tuc pr
compellit ut sat plz l s opi z io tuta
puella d z pmittere dote posset tu in
stare ita detin bar Nam melius alim
tabitur puella si sibi fuit constituta
dos ar l si cu dote s sin aute ff so mat
Item dos dr q s pcioniu mlier l in s
fuitos ff de mo z d z dotari ut sic so
luto mri° cum pmo exct dote pmpta
ad contrahendu cu 2° Ita pbat rom dos
psita a patre ab eo solo repeti no pt l
ii ff sol mat et vi pcede de rit(?) et
dem bar est equm Q sigl mr° mlier
pfessione i si hec glo simple vi i nuere
ut valeat confessio intrant religione
in pudiciu religionis pmo h d° q licet
confessio hic valeat ad pudiciu religios
no tn valet quo ad bona tradita mostio
ipsi larius attingit hac mat tu quitur

an et qn confessio coniugis pudicat mrio°
carnali vl etiam spuali dicens q aut con
fessio tendit ad separatom mrioni ad q
est tendit ipse confitens z tunc confessio
no valet q no vz confessio in fauore con
fitentis xiii q ii in pri Aut confitens
stat pmrio° carnali vel spuali z hoc
tertiu est z tunc confessio con mro z mrio°
tenet q no est psumpcio q confiteat fau
tori se et sic predat iste tex Nam ista
mlier stabat p mostio z con mrio° car
nale Ideo si confitet in pudiciu mostery
vz confessio de mrio° carnali est bo tex
i c tertio loco de psup Aut dubium vtru
i veritate stat pmrio° q timet de collu
sione z tunc si fama z alia amminicula co
adiuuat confessionem vz confessio con mrio°
xxxv q vi si duo et sic intelle no i c se
co de eo qui cognf de consang si aut non
assint amicula z tunc valet confessio con
mrio° spuale si tendit in fauore mrio°
carnalis q sic pt 2° mo itelli Ita ista
confessio lics esset con pfessionem p q mlier
instabat tn tendebat in fauore mrio°
carnalis et io induint potius p carnali
qm spuale q carnale est fortius respectu
dissolutionis ut i c ii de tras pla Item i car
nali vertitur vtilitas pupplica in qua est
etia pruata l i ff solu mat s in spuali
vertitur tm priuata fere q° ad in ubi concerret
et utilitas puplica ut q pmoti i ? cepm
petitur in maritu tunc in dubio fauemus
mrio° spuali Et pdictus in fero ad
illam qom nunq i ca morchatoms possit
deferri iuramtu vel uolutariu Ita q
pla confessio no uiata vz fortius dz esse
loru iuramento Et io concludo q ubi q s
stat pro religione et abbas negat pfessio
tunc bn pt sibi deferri iuramtu mri
uel volutariu ut hic optie pbat ite
ca no est eius respon mostiy Idem puto
ubi quis se negat fecisse pfessionem et
abbas stat pro pfessione z pbat semi
plene ita tunc dz iuramtu deferri reo
ut iuret se no pfessu ut sic pinget illa
psumptionem que insurrexit semiplena
pbatione vl ex alia psumptione z sic
intellige tex nobile i c attestatores de
despo inpube s ipi abbi no dz deferri
iuramtu q respon aliis ca e grauissima
q agitur qn de statu hois z sic intelli
ge q l i c in lucri de iure iuran et no i
c si c ti Sequit attedes

Accedens.

Cumna ut s c pp vl sic rapta
pt in mri contrahere cu raptore

ubi dat libera voluntas in contrahendo h d
¶ Nono quod per subsequentem consensum intelligitur
vicium precedens purgari sicut in l ii C
quod met ca ubi si per vim sive per metum et pos
sponte solus tollit vicium metus predictus
ad ide et ad id § de sponsa ¶ Nono in matrimonio
contrahendo non stat dispositio iuris civilis sed
attendendum est ius canonicum de iure enim
civili non potest rapta contrahere cum raptore
ut in l i C de rap vir sed de iure canonico
secus ut hic et § t pro ¶ Sed queritur nunquid
sufficiat tacitus consensus ad inducendum ma
trimonium inter istos dicit quod sic et bene facit
lectio de desponsatione impuberum et d c ad id ¶
Ro quero quod textus hic dicit si personae sint
legitime que legitimitas requiritur Et est
quod sint ydonee etatis et quod non impe
diantur alio impedimento ut puta quod sit
consanguinei vel alias impediti

De furtis Rubrica·

Continuata est § in propria Rubrica et dic ut
ibi ¶ Quero primo per declaratione in quid
sit furtum dic quod est subtractio rei aliene
fraudulosa invito domino animo lucrandi sive
ipsius rei vel possessionis eius ut dicit textus
in l i ff e et vi in c dudum el ii de elet
Et dic fraudulosa quia si quis contrahet sub
traheret rem alienam putans probabiliter
esse suam vel dominum rei permissurum non co
mittit furtum ut in l inter omnes § recte
ff eo et insti d' ob q ex quo quod delictum in § pla
cuit non concreditur sibi simpliciter ~~affectum~~
h' affectum quia sit quilibet defacili evitaret
penam furti sed ex coniecturis debitur ius
dicere iudicare ut non cuiuslibet pallem primo
quod indistincte non credit domino de eius con
sensu factum quia possit dicere in fraude ut rei
absolvatur ab impetitione formata per iudicem
con cum de quo per bar in d § recte item de
in diffinitione sive ipsius rei quia sic committit
furtum sive furet ut habeat ipsam rem sive
ut habeat ipsius usum sive ut habeat ipsius
possessionem ut quia proprietarius subtraxit rem
usufructuario Unde aut dicitur furtum dic quod
a furvo id est nigro vel a fraudo ut in l i ff eo

Qui furatur·

Nota potest breviter summari Nota primo
quod furtum committitur in homine libero
sed tunc hoc potest queri quid de istis magnis
dominis qui per centenio tradunt homines vanos
ut ioculatores vel pictores in aliqua arte
in quam involuat habet pena bar in l lege
flavia ff ad le fal de pla dicit quod non quia
non putant hos homines ut eis auferat
libertatem sed ut serviat aliis ad placitum
eorum. Circa hoc tamen potest formari quod Civi
tas facit statutum ut quicunque duxerit tales
homines ligatum in fortificationibus habeat tunc
et nunquam valeat hoc statutum bar in l i ff ad
le fal de pla tenet quod non quia non potest statum per
cum per hominem liberum nisi esset ille hostis civi
tatis quod non ¶ Sed querere quia textus hic loquitur
in vendente quid in donante et donatario et
similibus dic quod omnes tales tenent hac pena
ex quo sentitur hec favent ut in l i et l le
ge fa nel pall na vendito de qualitercunque
dominium transfert ut l statu liber § quatenus
ff de sta li ¶ Ungli in si stituit ob iste textus
Nam si etiam imponit ista lex decre te hic
suspectum com perhennem huius compilatoris
Ho ista non non est questio canonica sed est lex an
tiqua ut patet ex suprascripto et compilator po
tuit eam hic interserere primo ut stirpet
quam acriter furantes homines liberos sunt
puniendi quod innat quod si secundum legem antiquam
puniuntur morte sed per ius canonicum
acerrime circa mortem puniri et ex hoc
intellectum non quod non efficit quis irregularis
si interrogatus de pena delicti respondet
quod est pena mortis quod intellige quando casus non
immunet de punitione al aute si ex sua responsione
et consilio sequitur mors efficitur irregularis
ut l di si quis vidua et in t sic dignum
insi de homi de quo per ost in t ex leis de
exces per et per archid in t omis e iii di et
hoc non Ro potest dici quod ideo hic interserit
hanc decre quia pena mortis hodie de iure
canonico interpretatur ex contrario iste est textus non
in t per regule qui si sunt le in tota quippe
quod in si t ubi patet per legem antiquam inferre
mortem intelligi quo ad iudicem eccle
de sua ex ut sit iudex ecclesiasticus potest fu
res furantes homines liberos iniquos sed
in eos extare Et ex hoc colligere casum in
quo iudex ecclesiasticus habet iniquos id est raptores
furantes homines liberos ~~iniquos sed inicos~~
vel vendentes vel alios exponentes et
hoc io quia multum detrahit religioni xpia
norum ad hoc in i de homi li vi

Fures·

Breve est vel sit summa furibus
et latronibus in peccato obeunti
bus sacra eucharistia denegand sunt secus si
in morte eos peniteat h dicit ¶ Nota
primo quod aliquis interemptus in aliquo crimine
presumitur decessisse in illo peccato Et ex hoc et
ex textu non bene quod in extremo vite non presumit
contritio ex quo patet manifeste de peccato per
cedente argumentum contra quod per aliqua signa constet
de contritione ¶ Nota quod pro decedentibus in
peccato mortali non est aliquo modo orandum
in eucharistia per hoc xxiii q v c pro obeuntibus et xxiii

et xxiij q v placuit ¶ Nota qd fures et la
trones dicunt qd possunt hic ut diversi si
enim non essent diversi non haberent varia
vocabula l. siquis C. de codi de quo
dixi in c. ij de homi et sensit l. et hic
dot. sup. de de morte latro ud' de dic ut
ut sentit bar. in auct. sed novo iure C. co
furem dici qui furat' clam sine aggressu
ra latro vero cum aggressura sive cum ar
mis sive sine armis et sic hoc vult tex
in auct. et maiori in corpore unde sunt
et habet vir mens huius lre ¶ Ita glo. de
predando refertur ad latrones capiunt
tur in diversis locis equivoce ut i c. tua de
hom. et dixi i c. ij palle no. ¶ Nota qd qui
cumque facinorosi in vita sed in morte
contriti non sunt deneganda sacra ecclia
de pe di vij siquis in ultimo insi i cau
iure ut c. sup eo de heti li vi ¶ Et hec fa
ad quem cottidiana inveniunt isti qui propter
facinora sua suspendunt in patibulo ul
al' morte afficiuntur sunt memoriis sc.
peliendi et alia sacra eis danda et dic
qd sit si eis penitet ut xiiij q ij c. sint
valet consuetudo i co. de pe et re i
cle si ¶ Nota gl. i v° dyacono et dic qd l;
in casu necitatis non psbro possit et debeat
quis confiteri non tamen ab illo pt absolvi
qr non h3 ptatem clavium sed pp contricionem
deus dimittit sibi pecm ita dicit tex i
c. penitet all' i gl et vi qd no. i c. pasto
ralis de off or i v° pterea qui in mortis
articulo primo ppa non pt dare hac ptate
non sacerdoti de quo vi qd no gl i c. pue
nit per vi di qr hec ptas data fuit psbris
ab ipso deo dumtaxat et non aliis

Siquis.

Nota recipit congrua sumacoz
maxie pp varietate lec sed
sedm toez lec pt sic sumari Committes
furtum ex necitate i non in lim vegete pecat
sed non graviter unde imponenda est
levis pnia h. d. ¶ Queritur pdecerctatoe
tex ¶ Numquid iste teneat confiteri de peto
an sufficit ieiunare ut hic dt osti dicit
qd tenet confiteri ar c. oib de pe et re
hec intelle vim ubi necitas non fuit maxa
alias aut non tenet confiteri nec al' agere
pniaz qr tunc oia sunt coia ut i c. dilectissimi
los de gse di v et in c. sic xlvij di ¶ Et ex
hoc infert ad alia quem quid si iste vult
furari subtracta rem numquid debeat con
pelli afferre pniaz osti dt qd sic pt sic
dignum de hoc hoc intelligo qn pecm fuit
commissum ut qr non suberat magna necitas
alias secus p id qd s. dixi ¶ Nota gl i i'

qr in necitate oia sunt coia ¶ Et hec fa ad quem
¶ Numquid tpe necitatis possit religiosus facere
elemosina de bonis monsterij sine consensu
superioris Et conclusio est qd sit ergo tanta
est necitas qd non pt mitti habere recursu
ad superiore ut no gl i c. non dicatis xij q
i ¶ Idem ubi non est tanta necitas et reli
giosus sit absens puta in studiis tunc pot
facere competente elemosina ut no gl
i cle ij de vi et ho cle i gl i ¶ Unde con
clude et phor dco qd clerici et religiosi
eo que ab aliis percipiunt divina pnt
et dent facere oblatones ut l. apri
adducto tex expressum iuncta gl i c. alia xij
q i et fa gl i pall' cle ij post alia ecia
hic Jo an quem hosti i su et Jo numquid uxor
possit et concludit hos i suma de pe i §
quibus v° quid de artetibus pniaz qd aut
uxor ultra dote habebat alia bona et tunc
de hiis pt facere elemosinaz qr de illis non pt
sed maritus intromittere unde necessitate ut
l. hac lege C. de pac co i' cor et l. ma
ritus C. de pcur ¶ Aut non h3 alia bona
ultra dotem et tunc condicente marito non
pt facere elemosina qr dominium rei dotal
ptinet ad maritum constante matrio l. dote
C. de rei ven sed si maritus non contradicit pt facere
elemosinaz conformando consciaz sua ad vo
luntate mariti qn dicat qd faciat illa
qui psumunt maritum velle et non aliam
¶ Et est ro qr de rebus alienis non fit quis
licite elemosina i q i non est putanda et
pp predictis alle tex cum gl i c. qd dd xxx
iij q v ¶ Et ex hiis habetur unus intellectus
ad c. ut intelligatur qn necitas fuit
modica ¶ Pot 2° intelli ut sensit h'
dot qn necitas fuit maxima sed postea veni
ens ad pinguiore fortuna non restituit
ar l. non sensemus ff de neg gest ¶ Mo
bn habet lectura ex qua habes qd subtra
hens aliquid tpe necitatis et maxe tamen
illud restituere cum pot quia talis subtracto
pmittitur pp necitatem sed cessante ca d3
cessare et effectus sic dimus i ea q. pre
stare alimenta tpe necitatis potestat de
repetendo ut i d l. non sensemus et i l. ali
menta ff de neg gest et xij q ij sanccimus
et c. sic ¶ Nota gl i § in formatione
non est ita et ro secundum Jo an est qr humana
creatura non venit in furtum ut insti
de re di i § i pertinent ¶ Ita i ea atten
ditur reverentia divine pulchritudinis ut
l. sic ff de pe et i c. ad audiaz de cim
fal ¶ Et insi gl ex hac gl infert hic c.
procedere etiam in foro contentioso qd puto
verum ut non possit puniri piudice q

De furtis.

pp ncitatem aliqm subtraxit ut sa d c dispupulos et l ii ff ad l ro de iac. ¶ Ult quero ex quo ipe ncitatis oia sunt coia Nunquid paup possit agere contra diuite ut sibi subueniat vi gl no i c sit xl vii di que concludit et bn qp acto no competit paupi s; bn pt implorare officiu iudicis contra diuite qr ille peccat sibi no subueniendo i tanta ncitate s; si ncitas no e tanta tuc no te quis ad elemosinaz nisi sic ad alia piaopa ut i no q i c int opa de spo Seq

Qui tacuit fure.

Breue est et ratio no intelle ? pt sic sumari sm vnu itellcm Non iudicans fure pp luz qp ab eo psequt consequitur reus est pti possi et alt sumari ut i ptebit ex varietate intellectuu ¶ No sm vnu intellctu qp agentes furtu et consencientes pari pena puniunt de quo in c i de of deleg ¶ No sm aliu itellcm qp conscius furtu tenet iudicare fure dno al' peccat ? pisnt tex iustificari pt sma epor qui cottidie admonet conscios subditos furti ut debeant reuelare ? no reuela tes excorat si em no esset pcm in non reuelando no possent excorare et ho er voluit bar in l i ciuile C co ip no ¶ In gl i isi exorat glo pt colligi vnu itel lectus ad c ut intelligat qp ille peccat no reuelando qui ipm furtu occultat no em est licitu aliquid cape a fure ut no iudicet uel ut occultetur ut i l illas ? fure ff eo ? i l iiij et in l si a fuo ff de condi ob tur cam. Et iste itellectus no habet dubiu alios intellectus tangit i gl si ¶ In gl i v possor i i dno no tgl incito tex qp possor qrz suitur p dno sic et verbu possio qrz denotat ppetate rei sic qn testator legat possiom qm habet in tali loco vr donare no nuda possiom s; ppetate rei ut dt tex i l in terdiu all in gl ? fa ad ma; c qm s si sup vi lit no conit ¶ In gl si isi vult bergo ista glo notare diuersitate in hoc it ius canonicu ? ciuile ut de iure ciuili no teneatur quis iudicare fure cum licite recipiat pecunia pro iudicando ut i l iiij h all s; sm canones secus ? sti dicit qp nullo iure quis teneatur iudicare fure ? maxie qn timet d morte furis Et3 iudex ex officio suo pt qp opelle ad iudicand fure ar l ii ff d of p s Cla rius lnit ar la attingit bar i l ciuile li all' concludens qp furtu quis iudicare d3 ? sic vo ppe loqui iste tex si recte

pondet n l cui dt de fure s; de furto s; iudex ul ex officio suo nimplorato ul du ptedit p inquisicom gnale pt opelle ad iudicandu ar in uicibus s; alle qp no ffette ergo pnt epi ad mone ? excurare no iudicantes furtu ul fure qr superiores tenent omnibus modis purgare puincia sua malis hominibus. Unde pnt copel li ad manifestandu Alet ob qp ad instan cia ptis quis tenetur exhibere testio com fure ar l nllm C de testi qo tenet iudi care Nam aliud est phibere testiomu et aliud iudicare sine testio cia qn quis testificat iam fuerat detectus patuisatore secus qn fur est occultus qr ad instancia ptis no tenet iudicare fure Et lz factum ad qom cottidiana quida pdidit libru ul alia rem suspicat qp sit in domo tiiij petit p iudice ut queratur domus illius et ut appiant scrinia et loca secreta tiiij Nunquid iudex debeat lz face Et videt qp sit p l requirendu C eo ubi de qp offi pssidis est requirere fugitiuos s; colt ibi et hic p doc concludit qp sit spale i furo et in alia re secus psona q pt con mitte de hi i se occultando ut tuc possi in spali domus altius ? sic loquit l requi rendu. Unde siquis suspicat ut vxor sua sit in domo altius tuc pt petere a iudi ce ut querat domus illius secus i alijs rebus q no pnt committe fraude tuc em no d3 iudex face queri domu altius quia piculosum est ut pr familias hab3 pan dere alijs sua pcioma ar l ii C qn quar pars det et i l ij C de ali pu p sena nisi esset vehemens suspicio qp esse in domo ar l i ff de questi ¶ Nota pot iste tex intelli et textio qr quis no iudi cat fure qr rem furtiua secu diuisit qp et tacite sentit glo i et iste intellectus no hab3 dubiu Sequit ex litteris

Ex litteris.

Ffur occultus pt p9 restitucom et pniaz pacta ad sacros ordines pmoueri h d ? a ? iua ¶ No opti ar qp rapiens rem ecclie et sacra no est ipso facto excomunicatus na ppa no mandat hic ipm absolui ab excoe qp fuisset si fuisset excoicatus peccat ergo grauit ? ex excoicatus pp hoc c conquestus de fo con ? qp le ? no i c conquesti d' sen ex qp predicit solu qn rapuit rem ecclie secus si effregit hostia ecclie ? rapu it ut in d c conquesti ¶ No qp fur manife stus secus quietus iudicio de furto n pot inpostius pmoueri ad ordines sine di spensacone ? id est in quolib3 pcto no torio ut i c si de tempo or ¶ No qp

furtu comittit et in capiendo re alti[us] ima
cante dimissa. Et hoc facit ad quod quid
recepit in via unu florenu ul alia rem
similiter committit furtu ea capiendo dixit
hic Io. an. quod si vult evitare furtu debet facere
promisari ut in tali casu est compeat preshor
tex in l. fin. § qui alienu et § solent ff. eo
et idem voluit gl. in c. quod sicut de usu.
Tu potes dicere licet quod aut ex qualitate
rei verisimile iste presumpsit rem habita pro
derelicto et tunc non committit furtu quia non
est ibi intentio fraudulenta ut d. § qui
alienu. Aut presumpsit rem non habitam
pro derelicto ul presumere debuit ex qualitate
rei ut quod recepit florenu. Unde non est
verisimile ut cuius perdidisset florenu et
tunc si vult evitare omne suspicionem debet fa
cere promisari si si in veritate non ha
buit animum furandi sed capiendi et restitu
endi vero domino si apparuerit tunc non desinit
tenet et maxime procedit hoc quod dicto consuetudine
est ut ille qui perdidit rem faciat promisare.
Unde potuit iste ex sperientie ut promisa
retur et ad § solent potest dici quod illa est
cautela ad evitanda omne suspicione sed
ex qualitate persone invenientis et ex aliis
pluribus potest satis purgari illa suspi
tio. Quid autem si non reperitur dominus dicit quod
si presumunt rem habitam pro derelicto potest sibi
retinere al. debet dari pauperibus arg. C. de cu
tu in ti. i. et arg. l. omnibus peregrini C. com
desunt et non in pall. § qui alienu. ¶
Volt non quinque requisita ut scilicet fur possit
pmoveri primo quod fuerit sponte confessus
secundo quod satisfecerit leso tertio quod infamia non
surrexerit contra eum quarto quod peregerit
penitentiam vel partem ipsius quinto quod alias sit ydo
neus. ¶ Ingl. si in ista forma opi verior
Et tot tenetur Concludit quod quod reestaurit
ex quo petitum est occultu et nulla infamia
inde orta est quis potest promoveri post penitentiam
uel partem ipsius ut in c. si de tempore or. et
dic ut ibi no. ¶ Ergo gl. quesivit hic de
quod talis fuit iniquitate cauta dimissa. Aliquid
ergo custos teneat ad emenda. Et dicit
quod sit ex quo reperitur in culpa de quo
vide gl. et Inno. in c. ea de offi. archid. Et
facit hoc ad quod cottidiana scolaris di
misit libros in scolis qui subtracti fuit numquid
bedellus tenet ad emenda et vi quod sic quia
tenet ad custodia sicut custos. Bar. tractat quod
posuit in l. si quis uxore § labeone ff. eo
et ibi concludit quod aut scolaris singulariter
assignavit bedello libros aut simpliciter in
scolis primo casu si bedellus restituit so
lis scolaris consueto ul familiari consueto
non tenet si ille perimodum asportavit arg.
l. cu qui et ar. l. argentu ff. commo. fa. c.

signisicate de pignore. Idem dicit si assistit
eum alium deferenti aliquod signum sco
laris. Et non bene hoc dicit quod licite quis re
stituit rem alteri deferenti signum illius
nichil tamen allegat ad hoc Bar. Ego tamen allego
bonum tex. tamen ibi non nisi c. sufficiunt de app.
quod puto verum nisi res esset valde pretiosa
quia tunc de facili non est credendum de simi
signa arg. non in c. post cessionem de proba. et in
c. i. et ii. de fi. instru. Secundo casu vide quod be
dellus adhuc teneatur si non restituit
modum predictis et fuit de predictis sicut dicitur
de nauta et caupone qui tenent de rebus
perditis in nave ul in hospicio. Sed hoc non
placet Bar. quia illa l. est contra ius et lo
in certis casibus ut ibi et ideo dicit Bar. quod
hoc casu posset distingui prout tenetur in l. dominus
horreorum ff. loca. ut si distinguas an
bedellus optulerit se ad custodia ul non
ut primo casu tenet secundo casu non. Sed aliter potest
dici quod aut loquimur in bedello speciali aut
generali ut specialis teneat quia ad hoc habet
collectas et alia commoda ut custodiat
libros si ergo reperitur in culpa tamen ex
mala custodia sicut dicitur in custode. Sed
in generali bedello posset procedere opinio Bar.
quia officium suum non versatur circa custodia
librorum. Sed posset dubitari quid in hac ci
vitate Senensi ubi non sunt bedelli speciales
sed generales tamen. Et puto advertendum esse
formam constitutionis ut si tenet custodie li
bros procedat illa opinio al. secus. ¶ Volt ut
intelligatis materia huius c. et totius me lis
ti que magis perfecte aperitur in hoc titulo ti
Quero qualiter punitur fur dic quod de furto
potest agere civiliter et criminaliter. Civiliter
potest agi condictione furtiva ad ipsam rem du
tur ad recuperanda et de hac ma[teria] habetur ff. de
fur. per totum. Item potest agi ad pena furti ad
commodum illius cui fuit subtracta res et
si furtum est manifestum tenet ipse fur pena
quadrupli. Si vero non est manifestum tenet
pena dupli. Et dicitur furtum manifestum quando
deprehenditur in ipso furto uel cum re fur
tiva antequam illo die se recipiat ad locum
destinatum Insti. de obl. que ex de. in prin. et ex
in § pena furti potest etiam agi criminaliter ad
condictionem et tunc exstimatio non datur ut non
in auct. sed novo iure C. eo. et non in c. ii. de
homicidio si est fur sive aggressura tunc de
iure autenticorum non debet imponi pena mortis
ul abscisionis alicuius membri sed verberi
bus castigari secus si est latro vel aggres
sura de quo ibidem et in l. capitalium § fa
mosos ff. de pe. Alii dicunt quod hodie capiens
rem que valet quinque solidos punitur pena
mortis ut in l. fen. de pa. unica § si quis

quinque solidos et hec et uia i eo li de pa
tori i s furtu siecte multi plz alia opi
q illa uira intelligat qn statim pq mo
diru furtu sequit pacis sicatto s. hodie co
muniter statuta puident de pena iquolibz
loco ac hoc deuire tuuli ·C· deuie tay^co
rteriq; committens furtu dz depoi et de
trudi in monsterm ad agenda pniaz ut i
t eid no abhoie deuidi et i t tue i de peis

De usuris Rubrica

Prima usura excercens rapina ut quod
amo furtu committit xiiij q iiij si quis
usura et subiatet vestom sic furtu et ra
pina ut i t eu tu i eo Ideo pq in visu
fuit de rapto et de fur competent subi
citur de usu ¶ Sed quero quid e usura
solet dari duplex diffinitio prima q usu
ra est q q sorti accedit Et hec diffinitio
pot elici ex c i xiiij q iij si no est bona
q posset aliquid accedere gratis et non
esset usura ut i q ii sic et desponet di
lectus et c et si qones Ideo ad saluanda ista
diffinitionem opz adde q quicquid sorti accedit
ex pacto ul intentione precedenti ut in c
consuluit i eo pt q sic diffiniri q usu
ra est lucru commutio pcto debitu uel
exactu ¶ Sed quero inquibus consistit
mutuu ·R· uerum uero consistit in hijs
q sunt triplicis generis nam queda consistit
in numero ut pecunia queda in ponde ut ar
gentu sed auru queda in mensura ut
[v]inum triticum oleu in alijs uo rebus no
consistit mutuu Ideo q in mutuo transfert
dominium rei mutuate Unde dr mutuu
q de meo fit tuu l i ff si cex pe Reci
piens vero mutuu no tenet restituere
sub vdemptitate eiusdem sbe q ut plus
ista que mutuatur usu consumuntur
s tenetur restituere tantdem sbcertitudie
eiusdem valoris ut l quid cuiquid et l
[c]omu ff si cer pe Certitudo eni valor
no pt haberi no pt haberi in alijs rebus
no consistentibus i nro ponde et mensura
Nam in possibile esset repire aliu equu
eiusdem valoris cuius est alius equus
s in pecunia repitur certitudo eiusdem
valoris in alijs rebus eiusdem sube Prete
unite usura consistit in hijs rebus tm co
pot assignari q in istis transfert do
miu et usus rei no est separatus a con
sumptione rei illius vel a dnio Unde
in istis rebus aliquid exigens ppe ra
pit usu q vult cape aliquid ex usu
rei mutuate et tm in istis no est dare
usum separatu a dnico rei q ut dixi do
minicu consuitur ex usu s i alijs rebus
secus nam si loco tibi domu ul equu
usus rei est separatus a dnico n̄ consuit

usus rei a dnico Ideo no facio con nam si
capio aliquid ex usu rei illa dnicu equi
seu domus remanet penes me et tu hes
usum rei tm Unde ex illo usu q capis li
cite possu aliquid lucri cape si hoc no co
tingit in rebus mutuatis q ut dixi do
minicu in continenti transfert i me et no
possum uti re mutuata qn consuma v
sum rei Unde dr usura q usus captus
q quis capit usum et in ducit usu ubi
in veritate no est Et ex hijs habes quare
quare ex re locata licite possu aliquid
cape et no ex re mutuata Et ex hijs
infertur q si ego tibi locare pecuniaz no ut
expendas s ad pompa retineas i banco
licite possu aliquid accipe q usus rei est
separatus a dnico ut in c conquestus i eo Et
q sup dixi usura tm consiste in hijs i qui
bus mutuu intellige de rebus precedentibus
ab usurario Nam ex pte capient pecuniaz
ad usum no ob vis quid det rone lucri
Nam siue detur equus siue domus ul fun
dus ul quodq aliud estimabile usura co
mittitur adeo q texto mo doctor usura
committit mutuado scolari denarios ut i
tret sctu al no intratur ut plenius dicit
pa jo cal i c si i eo et delijs vi q no jo
an in x^a pctin de reuu li vi immerci
et p jo cald insi palle ¶ Sz quare
usura est utroq testo pohita et ita dete
stata a iure humano immo li sup Rubica
ponit aliquas rones prima est q si lici
tum esset lucru usure omnes fere hoies
relicta agricultura et alijs mercimonijs
intenderent usure cu sit lucru valde
tutu et ex hoc faciliter contingeret carestia
seu reru penuria Nam paupes ex defectu
pecunie no possent intendere agricul
ture nec repirent pecuniaz sine usuris
Tercio q triplex euitatur ydolatria Iher
pctr Nam omnes usurarij nummi ut deu
venerari xlv di sicut Qa ro est con pie
tatem et caritate Nam dz quis subueni
re pxio i iure constituto Unde cont
caritate peccat nolens sine lucro mutu
are Unde no diligit pximu suu sic se
ipm quadmodu tenetur ex precepto dnio
de pe di ii c pxios Sunt et alie rones
coadiuuantes Sz vr q illa qn tante seu
si sit melior s q usura sit vitiu con
lidam rez qn in usura pecunia gignat
pecuniaz que cu desc no est apta ger
minare cu sit tm mensura rez l i
ff de re p mutu et i c eiciens lxxxviij
di et venditur rerum usus ubi no est
Et phancrom dixit p mo i c i e ti
li vi q etia hoc cau vendicat sibi i lar
tos medicom q usurarij committit pctm
pli x i deu abutendo usum reru Ideo ad

vitarium princ spectat eius punto sit usu
ra est petim inductum ex novo et veteri
testo et coletis tantum et io primo spectat
ad conditorem canonum et vicarium illum

Plures

Et si creditor percipit sorte cum fruc
tibus pignoris deductis expensis
tenetur pignus restituere debitori et omni
tamen excipit h d til sit usura est furari
fateri fructus rei pignorate fallit hic
meam excepto h d dit vitees partes. In
prima ponit et dicit clericus usura generaliter et
notatum. In 2a certa spem et pena ad
dit i quasi Fin 3a i nisi addicta spe omni
tamen excipit. q. Nota ex tex quod usura co
mittitur non solum quando expresse datur an
nuatim sed etiam si ex pacto recedidit lu
crature fructus rei pignorate. Ita quod
fructus recipiant estimacionem attendunt
huic parti ex pacto predicte. Et licet tex
hic loquitur in genere de possessionibus fructi
feris. Idem dicendum est in domibus et aliis
rebus debet enim solita pensio computa
re in sortem alias pro inde est ac si pro usura
reciperet solitam pensionem quia quod enim estima
bile percipitur ultra sortem usura est
xiiii q iiii p totum. q. Nota quod creditor potest
de fructibus rei pignorate debet illos
sibi computare in sorte. q. Nota quod fructus
percepti ex re pignorata ipso iure ex
tenuat sortem ut hic ubi mandat quod
absolute et sine aliqua difficultate res
pignorata debet restitui debitori quod intel
ligo quando debitor consumpsit fructus na
tunc habet locum quod hic dicit alias secus quod
non debet fieri compensatio de spe ad quantitatem
et fructus sunt tacite obligati ut in ca
ta iniqua est ipsum pignus principale ut
in l iii C in quibus ca pig ta con et
in l i C de pig et hoc probant i c adve
stram et l i de iure iur. secundum omnem intellectum
q. Nota non pena clerici extendentis usura
debet enim depom ab officio circa de pto
in c inter dilectos de exces pre. q. In glo
in x deductis expensis i fi 2 debeat ma
xime tex cum ibi no i c i mea de pignore et
posui in si c ti i s quando efficiant sed nunquam
creditor et i costi queritur et ponit so
cum pq cum. Item nunquam creditor teneatur
sibi computare in sorte fructus reci
piendos. Iam de perceptis non est du
bium ut hic. Et concludit esse quod non
nisi fuisset in fraude. Idem si non locat
domum solita locari recipiebat tunc con
ductore sed noluit locare istis casibus
tenetur ac si locasset ut l i et ii C de pac
pig. Jo. an. dicit quod una lex in hac materia
dicit creditorem sibi debere computare

fructus quos percipere potuit ut in Balle l 12 iii.
Alia lex dicit quod sibi computare debet fructus
quos percipere debuit ut l i i C de pig
actio. Jo. cal. dicit quod sorte non dum satisfacto
tenetur creditor sibi computare fructus per
ceptos tantum sed postquam satisfactum est sorti tenetur
sibi computare ex fructus percipiendos
secundum dominum est quod hoc ultimo casu est malefi
dei possessor in non restituendo rem ex quo
sibi est satisfactum de fructibus ut hic. Ita
malefidei possessor tenetur restituere fructus
et restituendos ut no i c gravis de
rest spo d an concludit quod si creditor sit
in dolo vel lata culpa tenetur de percipiendis
alias secus et satis potest hoc dicendum procede quando
contractus pignoraticius fit contra debitores
quod hoc casu non tenet creditor nisi de dolo
et lata culpa secus puto ubi talis contrac
tus fuisset gestus contra usuris puta ego
pignoravi tibi domum meam ut tu eam in
habitares vel ego constitui tibi aliquod
lucrum eo casu debet teneri creditor non solum
de dolo et lata culpa sed etiam de levi ut
l ut si certo ff commo et l contractus ff de
re iur et io debet sibi computare illos
fructus quos diligens paterfamilias per
cepisset et hanc sententiam satis puto ve
ram et ad hanc destinctionem reducere
l supius alle. q. In glo si isti non gl
singula in eo quod dicit idem i lanco pt ergo
generaliter concludi quod licite quis percipit
aliquid ex mutuo ubi illud erat al
sum vel sibi debitum nec potuit aliter illud
consequi sic in ille dicimus quod licitum est
hosti parare insidias ut quomodo eum
expugnet xxiii q ii c dominus ubi bo
tex cum gl. Et ex hiis habes omnes casus in
quo aliquid percipitur ultra sortem et
non est usura sunt et alii casus quos vi
pro bo gl xiiii q iii i sum et generaliter ubi
percipitur aliquid loco interesse non co
mittitur usura pono exemplum. Mutuas cotti
dianis mutua et tu indigere hac pe
cunia et tu non valeres restituere recepi
pecuniam tantam sub usuris tunc potero
a te exigere non solum debitum sed etiam usu
ram quam solvi quia non capio ut usura
sed ut interesse ita in nullum lucrum atte
dit ad hoc c dilecti de fo con et c pue
nit de fideius. Idem in fideiussore qui
non habuit solvere creditori et recepit
sub usuris. Et de hoc ultio i vi i ca dap
de re iur li vi i mitu de hoc c gl i c con
questus i eo et gl i l invicabit C de act empt

Quoniam

Idem in effectu dicit cum precedentibus sed ad
de tacite idem esse in laycis
quod in precedenti solum fuit facta mentio

Usure

de laicis ¶ Ulo laycos compellendos ad
restitutionem usurarum per censuram ecclesiasticam Ista cohercio
eius spectat ad ecclesiam ut dixi sup[ra] ¶ [Ter]cia
j lo q ecclesia pt qui no restituit possessionem
pignoratam si sibi ex fructibus satis e[st] sm
uel si restat aliquid ab oblato no vult
restituere ut s[upra] e[odem] ¶ Quarto q fructus eciam ex ar
boribus contingentes debent computari in sor
tem et forte erant arbores fructifere
puta viridarium uel erat nemus ex quo
in scindunt ligna et venduntur et generaliter
omnes fructus quantumcumque modici computan
dus est in sortem Alia no sunt

Quia in omnibus.

Manifesti usurarij ad comunionem
altaris et ecclesiasticam sepulturam
admitti no debent et clerici contra hec fa
cientes puniuntur prout hic dr l. j. d. et e
iste textus valde nobilis et multa ma[teria] fa[ciunt]
mentionem de isto concilio latarensi Et ca
facit primo post sm dampnacionem et confessionem et
eius cam ¶ Ponit usurarios manife
stos hoc puit dupliciter clericos transgressores
fore 2a i ideo 3a i qui aut ¶ Ulo p[ro]
una cam prohibicionis usurarum nam alijs ne
gocijs et mercimonijs licitis pocius possent
divites intenderent usure Et dic latius
ut dixi sup[ra] R[ubri]ca ¶ Ro no usuras prohibitam
concessi et novo testo et ex lege canonica
¶ Ulo tres penas usurarij manifesti
prima e[st] ut no admittatur ad comunionem altaris
Idem ad suscipiendum corpus christi sm Immo
hic s[ed] abb al[iter] exposuit in e[odem] cap. tu j co
ut s[cilicet] no admittatur ad ecclesiam dum divi
na celebrantur Nam assistentes in
ecclesia dnr admitti ad comunionem altaris et for
te hec expositio melior ut usurarius rubore
expulsionis facilius resipiscat sic dicitur
de ex[communicatis] ut in c. pia de except. li vi et
multi prelati mitti hec expositio et esset ob
servando 2a pena ut decedens in hoc
peccato careat ecclesiastica sepultura nec clerici
debent dicere interesse eius sepulture et hoc
ista pena est aucta nam sepelientes hoc
manifestum usurarium sunt excommunicati ipso
facto ut in cle. eos de sepul. et vi ibi bo
quem dicunt sepelire corpus clerici tum
cum layci associantes cum fovea faciens
sed ex proprijs manibus in foveam mittens
Et expedias ex quo textus infert q licet heres
velit satisfacere no tamen admitti debet ad sepul
turam ecclesiasticam q ex quo decessit in peccato
mortali restitutio heredum no liberat ani
mam oportet ergo ut ipse met restituat
uel caveat de restituendo ita q no appa

reat eum recessisse in illo peccato de quo vi
de le[gem] et no i[n] e[odem] q[uod] e[st] ti li vi et i d. de eos
3a pena e[st] ut non admittatur ad oblacionem
faciendam unde dz clericus respuere oblacionem
usurariorum manifestorum Et sic statuit ulteriori quod
innuit duo dubia primum nunquid idem sit in
alijs peccatoribus manifestis Et cum hoc vi
textus i c. oblaciones xc di qui vide q no u[idetur]
e[sse] i causa expressus huius tamen cont[ra] s[ed] 2m dubium
est numquid ac eius mulieres ij qui primum dubium
est nunquid saltem elemosinam quis posset
recipere ab usurario Nam hic prohibetur
facere oblacionem no autem elemosina Jo an
i c tu voluntate de sen. ex. generaliter conclu
dit q prohibens facere oblacionem no prohibz
facere elemosina dummodo no faciat ele
mosinam de illicite acquisitis que no subia
cent restitucioni de hoc bona glo i c. ex
transmissa de deci et primo q r in summa
Et eo dicitur est q oblacio fit in occulto
elemosina in pupplico et licet fiat in
pupplico tamen de sui natura no exigit puppli
citatem sicut oblacio ¶ Volt no clericum
teneri ad restituendum ea que habuit ab
usurario offerente Item ultra hoc tenetur
satisfacere de delicto ¶ Singul i i sine
civili et eadem tex glo i auct. ad hec C. eo
et in auct. de ecclesiasticis ti in prin et plene
tractat in 2a parte de sine li vi i initio
et plene dico in c. cum sit de fo compe
Ar tamen huius glo pt tolli q vicena sy
nodus de qua glo facit mentionem no
loquitur de laycis s[ed] de clericis et sic Imp
perator approbando illam synodum no vi
pro hoc prohibuisse laycis usuras maxime
cum ibi et auct. sequenti in textis tantum
permittat usuras sed pot dici q alio re
spectu usure no sunt permisse de iure
civili q imperator in continentibus causam
prohibetur sed velle sequi canones ut i
auct. de ecclesiis ij et in auct. ut de cetera
sit in cle[mentina] Ex de usuris canone usure sunt
prohibite ergo de iure civili Item lex civilis
contra communem legem dei no pt dici lex xxv
q ii c. sunt quidam Inferiora enim no pt
tollere l superioris ut i cle. ne Romani de
elect. ergo ex Et dic ut dixi i c. cum sit
generale et ibi plene tetigi de fo compe
hoc dubium ¶ Singul si infirmi prima opinio
ut restitucio fiat episcopo sequitur hic Hostiensis Immo
et omnes dicentes q suspecto est investitu
endo ipsi usurario q forte ipse no re
stitueret Jo an distinguit q aut usura
rius inchoavit restituere ul paratus e[st] ad
restituendum et tunc procedat 2a opinio glo
alias procedat prima opinio Et ex hac glo pt colli
gi q restitutio male ablatorum dz fieri

p illu qui extorsit Dequo tn dic ut dixi
s lene in c nu sit paller. ut et vide ¶
Ex gl quero hic continent tres pene
con vsarios manifestos mnq ipo iure
ipso pene sunt inflicte. An vero requi
ratur sna hois Immo tz q ipo iure q of
tenet con et pro eo fa c cum tn j eo et
hec opi plz osti et quo ad alias duas
penas impositas clericis transgredie
tibus ut sit hu vsurarii no mancant
has penas ipo iure ita n. et clerici
consuiuentes. Ita vr tenere gl i d c cu
tu s ergo tenerem tam in clericis q in
laycis ut no requirat sna hois q no
est hic positu aliquod verbu p quod
sna hois requirat. Nam in vsurariis
dr ut no admittant ad sepulturam et no
ut puentur. Item de clericis dr q ma
neant suspensi donec satisfecerit Na
eni passet remanere suspensi n suspe
sio esset inflicta p ca. ipo iure. Na vi
deo q hoc verbu subiaceat in dicat
sna ipo facto ut no i c si d i iure sa
c si quis suadente xvii q iiii g fortis
hoc verbu maneat suspensus. Et hodie
no est magna vis q de iure nouo hec
q sepelientes vsurariu manifestum
sunt ipo iure exti ut intra eos de se
pul. Item respu sepulture est tex i c q
qm e ti li vi vbi dr q insi vsurarii pre
stent cautoni no admittuntur ad sepul
turam et sic ipo iure et hodie addita e
alia pena ut testm vsurariorum manifestorum
non valeat ipo iure nisi pstet cautioz
ut in d c q q. Circa hoc tn occurrit
q quid si vsurarius manifestus prestet
cautoi fecit postmodu testm et deinde
continuauit vitiu vsure s no mani
feste nomine valeat testm scz in conti
sus plerisque q ait et tande concludit
q no q ex quo q continuauit postmod
no vr destitisse ar de pe di ii c i Circa
hanc tn decisioni posset instari q ex
quo tm annulat testm manifesti vsu
rarii et i veritate iste pq no fuit mai
festus no vr debe annullari testm ar
no i cle i p gl de vi et ho cle et xxxiii
q v notificasti et mayor nd illa sit pena
dz restringi ¶ Sz pro declaratione pdcorum
et tex quero qui dicant vsurarii mani
festi Jo an et gl i c i e ti li vi dnt q
ille dr manifestus qui est notorius
al de iure ut q conuictus z dampnatus
de vsuris vel de facto ut q publice
tenet altare patu et mutuat oibus
volentibus rape sic facit iste pstator
hic semp Item si pt conuictus arguenta

et alia circumstantia na tunc q fieri sna con
cum et tunc dicet manifestus ar c cu i
dyot j eo. Item gl o i c ii e ti li vi addit
aliu modu pbandi publicitate ut qn
coram sacerdote z testibus se esse vsura
riu confessus est qui mandauit resti
tuere vsuras et resignare lib s scz sci
contisuo. dt q sola confessio extra iudicialis
no facit q vsurariu manifestu a proba
opinie fa c venabilibus s secus de spe q
li vi ymo plus dicit q si vsurarius man
dauit in genere vsuras restitui illis pso
qui probauerint vsuras dedisse p hoc
no dr vsurarius manifestus fuit q sim
plr no confitetur se vsurariu s man
dat restitui si apparuerit q no tn illa
gl procede si oia ibi posita concurrerent
vltz q vltra confessione restituet libs
i quibus appereret aliquid vsuras extorsisse

Super eo.

pt intelli duplr p° i mutua
te 2° in recipiente ad vsuras et sm pm
intellcum h d et p ope pio no licz vsuras
committere sm aliu intellctum h d licz
p ope pio no licz vsura recipe q p
receptoni datur ca committendi vsuras
vel sic clarius no licz inducere q ad ex
torquendu vsuras et pro ope pio z ista
lex colligi ex decisa diuidit Na primus po
decisa consultatio In 2a respo i respon
dens et respom pbat par a maiori
¶ Nota q contra disponem noui et veteris testa
menti pa no dispensat scz con li fa c licz de
fecit vbi est tex expssus in con ut patz
Sz pt dici hoc c pcedi in eo q in se
malu est q aliqua ratione no pt ipse fieri
bonu ut mr q admodu de iure Cantum
pcedit in eo quod in se malu no e ¶
Nota q no debere mentiri puta aliea
contra xxii q ii in c ne quis q est con
tra dantes q contaliu con consilia ut
liberent q a morte Et ex hoc et ex tex
no q no tenet quis committe cime cita
modicu ut alius euitet morte tpale
idem ut euitet morte etnam Na cita
venalit quis no dz peccare ut alius
euitet mortale ut ple no xiiii q ii ipsa
z c pauit. Sz quero in q iste tex in
telligat de mutuante an et in recipi
ente Immo hic posuit magna gl et
vr q debeat intelli in utroque Na sinis
repiret qui reciperet sub vsuris hoc
pctm no committeret qo recipientes dat
causa huic cum z p consequens debeant

teneri q qui dant causam dampni et ut ff
si de iure et hoc vero probat ista lra p ut colli
ex de sti sa. In con sa c debitores deni uir
ubi iurans soluere vsuras tenet ad implere
iuramentu ergo recipe ad vsuras no e petm
al illud iuramentu esset illicitu et p consequs
no obseruandu demi uir c si uero aut
sic concludere p9 primo q in mutuatre semp
est petm Incipiente vero aut recipt pro
ope illicito Et idem aut pope pro seu
prope indifferenti et tunc aut ille erat
parat al mutuare et recipiens n peccat
q non inducit illum ad peccandum s potius
abstrahat ut pelegatur vl ut contuierat
tu alijs Nam libent vellet hre mu
tuu sine vsuris si aut ille no erat al
mutuare paratus sub vsuris tunc no est
licitu cum inducere q daret tam delicto
et ita pt intelligi iste tex s m alia lec
si tu no mutuado incurreret iste mai9
petm qm petm vsure tunc possumus
sibi psuadere ut potius mutuet sub vsuris
qm incurrat mai9 petm in no mutua
do Et uida tu con de quo p so an i c a
petm S all sed primu dem inichi pz per
c si quid verius xxxij q ij vbi aug9
consulit min9 petm ut maius euitetur

Quum tu.

Vsurarios qui sunt soluendo co
gimus per penas lateranen co
cilij vsuras restituere quas an concilium
receperunt et facultatibus no existentibus
dz possiones empte ex pecunia fenebri
vendi et debentibus recipe satisfieri
h d di q in prima ponitur consultatio tri
ar. contin ens quoz duo sunt de stisi
1o ordinate ad illos respondz i sup. ¶
No quibuscumq constitutio est penalis dat
modu coerciendi obligationis aliuq
contraxerint necdu obligationem p9 a cohibenda s
etiam contracta an constitutionem Ita c
q in omnibus § eo continebat coercitionem
equalit devit compelli vsuraij ad re
stituendu ideo contraxerint vsuras et ia
extortas et in h c est tex iste nobilis et
multu alle et limitat iura dicentia
constitutioni no continere pterita e de hoc
aliquid i cum tho. ¶ Io no ordine ad hi
bendu in restitutione vsurarum Ita primo
debent restitui illis a quibus fuerunt ex
torti Si uo no existent restituunt eorum
heredibus si et illi no supersunt restituunt
pauperibus Et idem est sm osti vbi
no apparet cui dampnum sit illatum ut
q ciuitas fuit submissa spolijs et

vniusquisque accepit aliquid et nescit
a quo dz eum illud restitui salte paupi
bus Et idem dic ut i c fi sit dignum
de hoi no q no valens restituere illi
cite extortu ex quo penitet liberatur
a pena eterna Et sic no intellectum ad
illud dem Augustini q petm no di
mittitur nisi res q dz intelli si resti
tui pt. ¶ Inglo ri nisi vult g ista gl
q vsurarius manifestus no incurrat pe
nas c q in omnibus pall s requiratur
sma s tu dic ut ibi dixi et ad istu
tex pt respondere q hic epus dixit
istos primandos de facto q mandauit
ut vsurarij no admitterent s ide puto
simplice sacerdote potuisse face in sua
ecca p ea que ibi dixi. ¶ Ingl i vo
donec nisi Conclude et est de mente
dor q aut iudex apposuit istud vbi
donec satisfecerint et e tunc facta satis
factione sunt isti liberati a suspensione
de quo dic ut in gl nobili i cle i dede
ti Aut iudex simplr suspendit istos
et tuc non sufficit satisfacere s debz
abtineri absolucio et hoc tenendo q h
interuenit sma hois si aut loqm
de sma iuir et tenendo illa opi q sit
cano late sme tunc eo ipo q vsurarius
satisfacit dz admitti ad coio q desinit
esse manifestus et sic cessat illud c q
¶ Ingl i vo sine p9 nisi licet gl hoc
intendit q ubi constio est antiq iuir
declaratoria tunc et continet pterita
Nam vsure erant prohibite an id c q
et io illud c no impedit ius nouu sed
declarat ius antiquu s hoc dem no
vor prede q ringnitu in constoe noua
additur pena est nouu iuir inductoria
q saltem pena inducit de nouo Et io
pena no dz continere pterita ut no pau
lus in ipl. hcio tle et no i c fi de consti
Et io dic aliter et fuit de mente Inno
in pri q c q no apponit pena excercte
tibus vsuram s ponit modu compelle
di vsurarios ad restitum vsuraru s resto
est quasi de futo ideo continet vsurarios
ex quo no dum restituerat et sic illud
c no respicit pterita s potius futura pl hoc
bonus tex in tle ut lm tpu de eta et
q Ingl i vo pena nisi dic p9 dor q
aut quaunq delegato aut de ordinario
si in ordinario tuc pot extare si illa
pena nunc timet Item pt apponere penas
c q nam ex quo varie pene contra vsu
rarios statute sunt opao dat iudici
ut in c fi i fi ut lit no q delegatus
vero no pt extare si sibi mandat ut
compellat per penas latam concily

q excederet formam mandati posset tamen de
lectus impressu exactare non tamen respectu restitu
tionis fiende ar. c. ex litteris de offi. dele. et c.
i c ti ¶ Item glossa in verbo non superstitibus nisi Con
cludere melius prius dicit quod aut usurarius recessit
de loco ubi extorsit usuras et tunc tunc ipse sit
in mala fide tenetur expensis suis mittere
ad locum ubi extorsit Aut heredes a quibus
extorsit usuras recesserunt a loco et tunc
procedit ista glossa ut expensis illorum mittatur
et similis distinctio fit in relegato ut l.
cum res ff. de le. i et hoc est verum nisi rep
iatur aliquis fidus qui gratis vellit de
ferre usuras ad personas a quibus fuerat
extorte ar. c. significante de pigno. ¶
Item glossa in verbo in facultatibus ibi non glossa in eo
quod dicit quod etiam si usurarius tenuit bonis tene
ad restitutionem integram nec habebit unde
egeat quod intellige in foro penali quod valde
non unde licet in foro contentioso debet habere
racio ne egeat per cessione bonorum ut no.
in c. n de pig tamen secus in foro penitencie ¶ Item
no. ex glossa ibi et alibi quod usurarius tenetur re
stituere usuras et si per restitutionem inte
gram remaneat pauper quia non debet vivere
de alieno ¶ Item glossa si nisi dotes hic aliqua
scribunt ex quibus plene non habetur in ista glossa
glossa et c. Et io. pe. in ista decisione post textum
prosequendo quero numquid bona usurariorum
sint tacite obligata pro usuris restituendis
et glossa videtur velle quod sic in c. tua i co. et sentit
tacite ista glossa secundum Io. an. in c. ii e ti li vi
dicit hoc nullo iure probari et idem fe. in
consi. xxii nec in aliquo facit iste textus illa
hic non dicit quod agit ypothecaria seu re
ali actione super istis possessionibus sed tamen dicit
quod possessiones debent vendi Et ideo con
cludo quod ubi bona usurariorum ad aliquem ex
tytulo oneroso non possint venditari
precedentes recipere usuras sed si possessiones
empte ex pecunia fenebri pervenerunt
ad tercium ex causa lucrativa tunc possessiones
iudicis poterint vendi non autem eo re
spectu quod possessiones sint obligate sed ex quadam
equitate quia ex quo res mea vel in de
bita pervenit ad te ex causa lucrativa tu tene
ris restituere ut l. si me et titium ff. si
cer. pe. Et sic potest salvari ista glossa que aliquando
distinguit inter causam lucrativam et onerosam
et per predictis fa. quod no. in c. si quis usura
viii q iiii ubi dicit quod dominium pecunie
usurarie transit in usurarium ergo for
tius res exempta ex usura vel ex illa pe
cunia de hoc aliquid in pa. lle c. tua et fa
hic ad questionem cottidianam Quidam usurarius
non habens aliam pecuniam nisi usurariam sine
fraude maritavit filiam et dedit generum
dote restituendam filie i. eam soluto matrimonio
queritur numquid filia soluto matrimonio et

dote sibi reddita teneatur satisfacere credito
ribus ex quo non apparet alie facultates
fe. plene tractat hoc in consi. lxi et con
sulit quod si non in fraude constituta fuit
dos non tenetur restituere filia licet habeat
ex causa lucrativa quia illa non est pecunia
usuraria Etiam illa transivit in dominium
mariti et ista est alia pecunia que restituit
ex bonis mariti et sic intelligit iste textus
quia loquitur in possessionibus emptis ex pecunia
usuraria et sic multum restringit hunc textum
Et tamen hanc decisionem dubitat dominus an. cum
dos sit quid universum ut no. bar. i l. i ff
solu. mat. et iure illi unica res succedit lo
co alterius ut l. impor. i si ff de le. ii sed
si filia in potestate erat certo heres et per
restitutam dotem omnia debita ut l. si s. in
computatione. C. de inre. deli. Et adverte
quia fe. loquitur quando filia non est heres sed
posset dici quod licet sit heres non posset habere
quartam partem suam nisi primo deductis o
neribus et debitis et decisio videtur satis
dubia et forte de rigore procederet opi
nio fe. sed de equitate procedit alia ¶ Item
glossa quero quibus pauperibus sit restitue
da pecunia non extantibus illis quibus
esset fienda Hosti. dicit omnino eam restitu
endam pauperibus illius loci cuius fuit
is a quo pecunia fuit extorta Ho. quia
inter illos facilius poterunt reperiri here
des illorum vel is cui dampnum erat datum
fe. in consi. xxiii tenet quod licet hoc conveniens
non tamen de necessitate est Unde satis est quod
restituatur pauperibus quod non et ibi lau
pro et debet fieri illa testo secundum Hosti. per pe
et tamen hoc instat sed tamen dicit melius ut ple
nius in c. cum sit de iude. ¶ Tolle pro hic
dubii questionem cottidianam et notabilis quia pecuniam
non diminuitur nisi ab. resti. etc. ut dicit tex
numquid sufficiat remissio illius qui solvit
usuras Et sic curatur pecuniam absque re
stituere reali glossa hoc tetigit in glossa pecunia d
de iure. li. vi et concludit quod sic dicit ibi
hoc limitat verum quando usurarius erat pa
ratus restituere alias secus fe. in consi.
largius hoc tractat hoc tractat et post
multos concludit quod cum ille qui extorsit
usuras lesit deum et proximum tenetur utrique
satisfacere et satis videtur fecisse proximo
si proximus a quo usuram extorsit
sine dolo et pure remisit usuras illa
satisfactionem intellige qualitercumque creditoris
voluntati satisfiat ut l. si rem s. omnis
ff. de pig. act. et idem ar. in c. ii e ti li
vi et hoc opinioni concedit secundum fe. etiam si u
surarius continuaret cum usura
sed deo tenetur satisfacere per penitentiam sed non video
quo recte possit penitere nisi saltem in
peniteat se extorsisse usuram et habeat

ꝑpositu nūc restituēdi si al' remissio nō
fuisset facta ita ꝙ salt' hēat nūc ꝑpositu
illud lic3 nō habuerit tpe remissiōs scite

In ciuitate.

Vendens rem plus q̄m val3 ꝗꝛ so
lucōm differt peccat nisi dubiū sit
an tpe solōis erit valor rei variatꝯ ꝛ ven
ditor nō erat venditurus tpe quo vendidit
h. d. s̄m vnū intellcōm 2ᵃ l. licet ¶ Nō ꝙ
ex contractu emptōnis et vendicōnis lic3
interueniat maiꝰ p̄ciū debito soluendū
certo tpe p̄ꝰ vendicōm non resultat for
malis contractꝯ vsurarius. Vnde ꝯforma
sui nō pt dici vsura et hoc iō ꝗꝛ vsura
oritur ex mutuo s3 ubi fraude contrahentes
habent in mente sub colore mittit vsura si ꝑꝑ
hoc statuitur maiꝰ p̄ciū ꝗꝛ solucō differt
fingit em̄ solucō facta ab ipso emptore et
p̄ciū sibi restitutū et mutuū contrahatur
denouo cū lucro ipsius extressus q̄m erat
in p̄cio Nam plus valet ꝙ agit q̄m q̄ᵈ
c. plus va ꝙ agi in Rubᵒ ꝛ nigro et
in c. plꝰ qui si sint lc. Et an teneant
isti in foro aīe restituē illū excessū dicā
in c. consuluit ī eo Rᵒ nō ꝙ verus va
lor rei attendit s̄m tpus emptōnis et
vendicōnis ut in c. cum dilecti de ep̄ et
ve 2 l. ii. C. de rescin ven hᶜ vnū nisi du
biū sit an tpe solōnis res sit plus vel
minꝰ valitura ut in tex ꝛ venditor nō
erat venditurus hoc tpe contractꝯ istis
enī duobus concurrentibus ut dicitur hic
et in c. fi. ī eo nō attendit valor existens
tpe contractꝯ ꝙ est nō̄d ꝑlimitacōne
d. c. cū dilecti et d. l. ii ¶ Nō ꝙ ubi con
tractus est dubius an s̄ contineat in se
p̄ciū vel nō demus pociꝰ abstinē a tali
contractu ꝗꝛ in dubio demus capē ptē
magis tutā aīe etiā si illa pꝰ videatur
durior ut nō gl. ī c. i de sten fā c. signi
ficasti ii et c. ad audiam de homi ¶ Nō
ex fi. lrē ꝙ in foro contencioso nō possit
venditor conuīci ex forma huiꝰ ꝯtractꝯ
de vsura ꝙ intellige nisi confiteatur
ꝙ al' erat venditurꝰ tpe contractꝯ pro
iusto p̄cio vel sit certū ꝙ res nō valebit
plus tpe solōnis ¶ Nō in gl. fi. ibi vel ii
p̄mittere de iure canonico decepcōnes
vsq3 ad dīdia iusti p̄cij q̄n res et p̄ciū sit
in p̄nti sec9 q̄n differtur solucō p̄cij ꝗꝛ
~~soluco~~ tūc illud ꝙ est ultra verū p̄ciū
vr constitutū ꝑꝑ illa dilacōm p̄cij ꝛ ꝙ
res nō valeat tm̄ s3 gl. x q. ii hoc ius dᵗ
ꝙ etiā cānō d3 aliū decipē in contrac
tu. Vnde si offertur sibi aliq̄ plus debito
nō d3 illud capē. Idem putat h. d. an

ī ꝑsōis ecclasticꝭ et etiā in laycis quo ad for
aīe s3 Io. cal. ī c. fi ī e. in sua repe. dᵗ ꝙ illa
p̄mittencia decepcōm vsq3 ad dīmidia iu
sti p̄cij dēt intelligi q̄n decepcō interuenit
ex ipsa sed ubi dolus dedit cām contrac
tui vel incidit ī contractu ꝗꝛ tūc d3 qꝯ id
restituē nō em̄ est verisile ꝙ iꝰ canonicū
conditū institutū spū scī ut in c. sicꝰ dya
conus l. di. approbaret hanc decepcōm do
losam et hᶜ tm̄ nō. Et ex hᶜ p3 ꝙ ubi ꝯ
victurus pt apparē de dolo ex ꝑposito
pt compelli etiā in foro contencioso ad re
stituendū id ꝙ habuit contra verū p̄ciū
Et idem puto ī laycis salte in foro etiā cō
¶ Nō in gl. ī vᵒ ꝯforma ī ꝗꝛ omne esse est
ꝯforma nō gl. vicio tex et voluit illud
ꝙ cottidie dr ꝙ forma dat esse rei s3 gl.
hic nō respondit quē in casu isto nō indi
catur contractꝯ iste ovo ꝯforma s3 raco
colle. ī eo gl. ī vᵒ venditor ꝛ est illa ꝑꝑ
intencōm deprauata istiꝰ venditoris
Et sic nō ꝙ nō s̄p est attendēda forma
quo ad iudicādū qualitatē ꝯtractꝯ ꝗꝛ plus
valet ꝙ agitur ut s̄ dixi rōz quē iste
contractꝯ de forma sui nō erat vsurariꝰ
¶ Hᵒ gl. querit de nobili et cottidiana
q̄one nūq̄ sit licitū dare aliqū certū
ut ipse singulis annis imppetuū seu ad
vitā eius et heredū det sibi certū anni
redditū s3 v. simo et est et cōit dor co
cludit ꝙ sic siue iste annus redditus
constituatur ī redditꝯ alicꝯ fundi siue
domus siue ex opibus libē ꝑsone vel
sui ꝗꝛ nō pt dici ꝙ hic sit vsura cum
in veritate nō interueniat mutuū vn
nō est licitū isti emptori p̄ciū petē adlibi
tū sicut ergo pt q̄is totam possessiōm
emere vel capē possessiōm in emphiteosim
vel emere annū redditū iam constitu
tum ab antiquo ita licitū est de nouo
constituere et emere. ¶ Et ob si dicat
ꝙ contractu tpis iste potest ꝑcipē plus
s̄ q̄m sit ipm p̄ciū ꝗꝛ hoc etiā contingit
ī contractu emptōnis et in ꝯtītu em
phiteotico Itm iste emptor exposuit se
ꝑiclo ꝗꝛ forte ille venditor efficietur
inops Et ꝑ hoc nō ob istud c. Ita hic
res erit in p̄nti et p̄ciū dilatū s3 ī ꝑpo
sita quē res et p̄ciū sit in p̄nti Iste h'
nulla fraus et ꝑ hoc dicit dor idē in
acōne empta Ita si hēs emptor accōz
contra aliquē ad vnū nō est p̄cium ꝙ cᵒ tā
ꝑ octuaginta ꝗꝛ hic est vā condicō ven
dicō et expono me ꝑiclo cū dubiꝰ sit
euentus litis et posset debitor ille effi
ci inops vel fugē s3 si aliquis recipet
certū ꝛ constitueret se daturū oī anō
plus q̄m recipit tūc hoc esset illicitū

qr ppe no pt dici epcio annua reddita ¶ Et
ex hinc infertur ad qoz cottidiana vene
nis et florentie tpe necitatis ciues compel
lunt subuenire coi & coe postea libere
statuit eis lucz vil; p prouenario qnz
minus & no pnt ciues capitale repete
s; pnt illud vendere alteri miq comitta
hoc tam usura ¶ Contra moderni hic et i
c si i eo q no p hoc dem immo ¶ Na ciuitas
hab; redditq vnde vr sibi constitue ami
redditum in redditibq suis Ste hic no e mu
tuu qr ciues compelluntur subuenire coi
tati & no pnt repete qn volut lic; coe
posse se exonerare ab illo debito capi
tale soluendo ¶ Itm coe libe constituit
lucru sa c et si qones desymo et i q vi ste
et de stlibus qombq tractabo i c si i eo

Preterea.

Vsurarius monitq no desistes
si clericq est ab officio et bn
ficio suspendit si laycq excoicat h d
2a ibi layci ¶ No ibi usuras recipe q
ne du phibet vsas exercere quis s; et
recipe et hoc qn pp lucru al no erat
mutuaturus ar c delcus de symo et i
q vi ste ¶ No q clericq vsarius no est
ipo facto punitq nc suspensus ab officio
et bnfico s; deb; suspendi ut hic a pt
et priuari ut i c si i e ¶ No q layci
subsint ecce quo ad istud crime vsar;
et pnt extari in vita lit desistat & sat
faciant qpptcritis et malefant epi ho
ne excercentes qpsspectates tm tempq
mortis ¶ Dz ve aiabq coz na ipi pec
cant paciendo illos peccare xliij di e
phesi nam melius esset an tpus occur
rere qm pq cam vulnata remediu
quere .C. itqui tam vesti i mte no e
ne l i ¶ Vlt no i usq; ad condigna sat
factoem q iste tex lo mg largie qm i c
cu tu S eo na i dr q d; restitui ablati
et hic dr q sufficiat satisffactio verbu
cui satisface est mg latu q vbu resti
tuere qr qualitcuq; volutati creditor
satisfacit dr satisface l si tuc S oms ff
de pig act s; no sic in restitutione qr re
stitutio est in pristinu statu reductio sed
illud verbu no d; ita stricte capi sed
largo mo et io sufficit remissio libera
creditoris absq; reali satisffacoe ut
dixi in d c cu tu ¶ Angl si i pmo inslu
ta vult ergo gl q iudex d; pmo incipe
a penis illuis c qr S eo et si no suff
cut d; recurre ad ista puto hoc esse
equu ut incipiat a minori pena ut
dixit gl i d c cu tu s; no puto necm

qr est in optione iudicis a qua pena pmo
incipiat qr ex quo varie pene a iure sta
tute sunt pt iudex illa impone q sibi
vr ut i c si ut lit no gt & mayore sunde
rem hodie ut incipetur ab ista qr ca
rencia sepulture contingit pq morte vn
melius est in vita hanc pena exerce
et sic ante tpus occurrere ut S dixi
Nicolaus de cecilia decre doc

Conquestus.

Cfructq rei pignorate coputari
debent in sortem c excipit v
nu casu; h d pmo de stipa qoz ¶ Lo puislo
i distre 3o exceptom i nisi ¶ No ut
ta sup scriptone q ne du sincslis psdis
phibetur excercere vsas s; et vniu
et sic ciuitas no pt impune excerere ho
ceimcoy lic; no heat aia; ¶ Na vniuersitas
peccare pt de quo ut ple dixi i c di
lectq de symo ¶ No q hns ppetate rei
pt cape in pignus rem cuq vsufructq
ptinet ad aliu q ergo dr q i re ppa
no consistit pignq ut l rem aliena
ff de pig; qtcedit qn res est oio sua
secus si aliius h; aliqn ius in illa re
qr tunc respcu illius iuis pt constitui
in pignus in pignus ¶ Itm no q credi
tor habens ppetate rei pignorate no
tenetur computare fructq in sorte qi
consolidetur tunc vsufructq cu ppete
& est caq valde nobilis ¶ Angl ii ibi
et hoc fauore ecclie Idem puto & fortiu
in laycis nam mg d; abstine eccia a
contractu vsario q layci ar c p tuas
de dona et c sup eo S eo ¶ In ea gl i
no qr vsure s; interesse d pe de ancho
concludit q no solu consistit i dampno
hito s; etia in lucro cessante ut si iste
venditor erat solitus mercari vnde
si hiusset pciu tio constituto forte lu
cratus fuisset i mercimoniis ¶ Ite est
passus dampnu in alio qr ille eptor
pcipit fructq suos quos iste pcepisset
si restituisset sibi rem Idem puto in
istis viduis que solent ponere pec
cunia; i bancheis & consequi lucru ali
quod ex honesto mercimonio ut
in c vicas de do pq di resti et iste roes
concludit idem esse i mutuate ut si
debitor no soluit in tmo possit post
tm haberi respectq ad lucru cessans
dumo creditor sit talis psona q veri
similiter fuisset lucratq iuste et hoc
qntu verisile fuisset lucratq iuste he
bit arbitrari iudex p hoc adducto tex
i l ii i si ff de eo q cer lo ubi dicitur

q ratione interesse habebit ro lucri cessant. ¶ Videm summo in c. sancto de sen. ex. Idem gl. in l. curabit C. de act. emp. fa. q nō in l. in lianus § offerri ff. eo et hoc tene pectus menti ut sit de iure tanto possit peti aliquid ultra sorte ratione inter esse non solum dampni contingit sed et lucri cessantis ¶ Sexta gl. ibi si modicum ess preciu presumitur contractus in fraude usurarum. Nō hanc gl. singlr expresse enim sentit q pactum de retro vendendo cum tum modicitate precij facit contractum presumi usurarium presertim si ille emptor consueuit usuras exercere de hac materia dic ut plene dixi in c. ad nrām de em. et vendi. et in c. illo vos de pign. ¶ Hoc gl. nō q gl. excipit sex casus in quibus aliquis licite recipit aliquid ultra sorte. Sunt enim alij casus et septimus est in ordine ii fideiussore qui soluit usuras creditori de quo tū distinguitur ut plene no. Jo. an. in c. 2a dampnum de R. iur. li. vi in mercurie. Octauus est qn emitur annuus redditus de quo dic ut dixi in c. in ciuitate § eo. Nonus est casus dubius ut in d. c. in ciuitate q intellige ut ibi dixi. Decimus qn aliquid gratis datur cessante praua intentione ut in c. dilectus de symo. 2 i q. ij. sicut. Vndecimus qn ratione mutui creditor subijt laborem tunc in recompensationem laboris pt fructus non computare in sorte sm osti q tñ nō et remittit ad summa e. ti. § in aliquo. ¶ Duodecimus qn ratione amministrationis tenebatur quis colloca pecunias in empcione prediorum ut tutor. Si enim non locauit pecunias pupilli in predijs emendis tenetur soluere usuras et poterit peti de iure ratione interesse lucri cessant. l. tutor § si pt ff. de admi. tu. Et non contra platos nam et ipsi tenent si pnt acquirere ecclie si non acquirant xij q. iiij quicumque et vi ad pdta q no xviij q. iij in summa. Nō de te. Sequitur Tua nos.

Tua nos.

Heres usurarij filius uel extraneus usuras extortas per defunctum restituere compellitur. h. d. 2a l. tua igitur. Nō q licet defunctus decessit in peccato usurarum ut quia non restituit nec mandauit restitui tacite uel expresse nichilominus heres eius compelli debet per ecclesiam ad restituendas usuras et sic conueniunt hic heres ex delicto defuncti si non appareat defunctum penituisse sed pot intelligi si bona ex illo delicto peruenerunt ad heredem uel quia iste heres non conueniuntur per se ex delicto defuncti sed ex con

tractu uel quasi ex gesto cum defuncto in debite enim recepit usuras de quo dixi ut in c. michael in eo et sic responde ad contra q formari posset de non puniendo in c. nullus de rapt. ¶ Nō optime arg. ex textu q bona usurariorum non sunt obligata creditoribus pro usuris restituendis. textus enim hic sic non refert ad bona sed ad illos ad quos bona peruenerunt ipsa in responsione se restringit ad heredes ut sic illi ad quos peruenerunt bona usurariorum titulo singulari non possunt conueniri nec compelli ad dimittendum ipsa bona q est contra gl. hic et cum ea in l. latius subiungam. ¶ Nō ibi ea sunt districtione cogendi q heres usurarij pt compelli ad usuras restituendas per penas positas in concilio lateranen. et per alias per quas poterit compelli defunctus. Si ergo non restituit poterit excommunicari neque admittetur ad communionem altaris nec ad sepulturam ecclesiasticam. Et facit textus in arg. q rescriptum impetratum contra usurarium possit conueniri heres et e contra q tamen quidam non admittunt dixi tamen est verum et idem in quocumque alio ut heres possit conueniri heres et e contra q tamen quidam non admittunt dixi tamen est verum impetrato rescripto impetrato contra defunctum si tempore date viuebat defunctus et censetur eadem persona cum defuncto ff. de nuc. iur. a morte et xxxv q. iij § hac aut de hac autem materia plene no. in c. significauit de rescript. et ~~in c. is mers~~ in c. is qui de c. mer. li. vi. ¶ Singl. in fi. ex hac gl. colliguntur due questiones. Prima est q heredes usurarij tenentur ad restituendas usuras non in solidum sed pro hereditarijs portionibus ut si unus habuit duas partes hereditatis teneatur restituere duas partes usurarum et alius teneatur tamen ad tertiam parte. Et hoc non est speciale in heredibus usurarij sed idem est regulariter in heredibus quibuscumque quia actiones competentes contra defunctum diuise sunt per l. inter heredes pro hereditarijs portionibus l. i et ii C. de act. he. et l. pacto succedere C. de pac. ¶ 2a questio est q alto herede effecto non soluendo alius pt conueniri in toto quia bona usurariorum sunt obligata pro usuris restituendis. Et ex hac collectio posset colligi. ¶ 3a questio q si hoc ultimum dictum esset verum si alter heredum esset soluendo posset unus conueniri in solidum in quantum sufficiunt bona ad eum deuoluta si ageretur ypotecaria. Et incipiendo ab hac ultima sciās q communis opinio antiquorum fuit de qua in ista glo. vi. q omnia bona usurariorum sunt tacite obligata de quo vi gl.

i c q̃q̃ e ti li vi i v̉bo facien^s i fi ſ
modernio͂es toiter tenuerut oppoitu
ut oſt' h̃it et Jo an in d c q̃q̃ dicens
huic ypotheca nullo iure pbari et
fec inconti^o xxiij dicens q exquo illa
ypotheca no est iure expſſe no deb3
dici interptatione induci et c cu tu
ſ eo no loq̃u gnalit̃ de oib9 bonis
vſurarioꝝ ſ de bonis ex pecunia vſura
ria emptis nec et hoc ibi pbat ut i
dixi q illa bona ſint obligata licet
epta ex pecunia ſcriebri ſ q pnt vendi
di ¶ Et ideo concludit hic no^r oſti q i^e
ad q bona vſurarioꝝ puenerit titlo
ſinglari ſiue exta lucratiua ſiu onoſa
no pt moleſtari ſup illis bonis etiam
p vſuris reſtituendis ar. l. heres alicui
C de dona al' multi illaquearent ſ in
bonis empt ex pecunia vſuraria pt p
cedere illa distinctio an ex ca lucratiua
ul ne ut l nota et h̃et opi ut refert
d an fuit al' in facto ſuata n^r tucadu
est de tcv opi antiquoꝝ exquo iure no
pbatur et ide dix ſinglr Jo an i c i
de conſti q ubi cois opi est euident
fl̃a no tenet iux illam ſequi 2 q in
dex acutiſſi ingenij potit hoc eſtima
re p hoc fa l i C de re iure eum et
ho^c pt dici q iſta ſit cois opi tu oms
ſcribentes eam teneant ¶ Et expdictis
pt inferri q pma gl'o ꝗl ſit vera
ut teant pro h̃editarijs portoib9
et 2^a gl'o ſit fl̃a tamq̃ ſundata ſup
opinione dampnata ſi eiu bona no
ſint obligata q alius no ten ipſoli
dum alto effecto no ſoluendo dot tu co
muniter tenent ¶ Nam opi co͂n ut dt
d an et bn poſſet practicari fauore
aie ut ſic liberetur ſaculus aia defucti
ex integra ſatiſfactione ¶ Vide de rigore
no de conc'lo via vnde et Jo cal dicit
q et ſi diuiſio fuiſſet fca int alt non
conueniret in ſolidu puta creditores
acceperunt portoim illiq ex iudicio ul
conuenerunt eu ſup pte ſua tm ¶ Ex gl
queritur quid ſi bona defuncti no ſuf
ficiunt ad vſuras reſtituedas nuq heres
teneat de ſuo oſti q ſic ſi no confecit i
nuentariu l ſcimus C de iure deli ſ
ipe met oſti i ſu in pluribus locis illa
opi reſtringit ad ſoru contentioſum
nobilit concludens q in foro aie no
tenet heres lic3 i nuentariu no confecerit
vltra vires h̃editarias et hoc poit ibi de
teſta q ſolut vo quid ſi no ſufficiat et ſe
et ſequit Jo an i c ij e ti li vi in nouel
fec tn ut dixi in c in leis de rap tenuit
q et in foro iudiciali heres vſurarij no te
vltra vires hereditarias et ſi no confecit
i nuentariu q tenet ex delicto defuncti
¶ Et hoc canoniſtis no conſtringit ult
vires hereditarias ut dixi i d c in leis
et dic ut ibi ſ adiute q ſi tenemur hede
conueniri pſt ipſe ex delicto defuncti tunc
poſſet procedere opi fec q poit 2 ſeq^t
Jo an in d c ij ſ ſi tenemur hede conue
niri conditione indebiti et ſic ex quaſi
contractu ut no gl i c in litterac p eo no
video q opi fec poſſet procede ¶ Illud tn
teneo et dico nondu q in nullo cau i
foro aie tenet quis ult vires h̃edita
rias q lex inducens oppoitu est fun
data ſup pſumptione q pſumit quia
plus fuiſſe in hereditate ſ in foro
aie de oibus credit confitenti et ex q^o
ceſſat ro d3 ceſſari et lex prol' c ſig
ficaſti i de i muta oi ¶ Item q in foro
aie no hab3 locu ſolutio pene ſatiſ ei
eſt ſatiſfacere ut dicit gl ſinglar xij q
ij ſratnitas et ſic dcm bti thome 2^a
ſcde quod ſequitur Jo an i d c ij et ſic
vbi ſup q lex condita abſque pta
tem no continens manifeſta iniqtate
d3 ſuari et in foro aie eſt x̃im ubi e
eadem ro in utroq3 foro al' ſeq ut i
c tua deſponſa et hec bn no Ni de teri

Consuluit

Cum mutuans ea mente ut aliq
vlt' ſorte recipiat tenetur
in foro aie ad reſtituendu ſi ex hoc e
aliquid conſequutus ſicut i no dante
pabolam iuramenti niſi aliquid inde re
cipiat ¶ Et idem in vendente rem plus
qm iuſ val3 q defert ſolucom h d uſq3
ad fi ¶ In pma ponitur ptis conſultatio
ad ppam ¶ In 2^a reſpo i x̃im ¶ No ex
tex ſinglr q liberalis donatio debitoris
occaſione mutui no pdeſt ipi credito
huiu intentom depravata ut q al'
no fuiſſet mutuaturus niſi ſperaſſet
aliquid inde conſequi ¶ Et fa iſte tex
ſinglar q remiſſio vſurarum et libe
liter facta ab eo qui ſoluit no prodeſt
ipi vſurario huiu mente corrupta 2 ppo
ſitum no reſtituedi remiſſioe n facta

q[uod] e[st] con[tra] gl[ossam] i[n] c[apitulo] petim[us] de v[erborum] s[ignificatione] li[bro] vi et co[n]
sce[re] ut salte[m] t[em]p[or]e p[ri]me heat hoc p[ro]positu[m] de
quo dic[it] ut dixi i[n] c[apitulo] cu[m] tu § eo No[ta] q[uod] om[n]is
sp[er]es consequendi aliquid lucri ex mutuo
da[m]pnato est petim[us] ut h[ab]it[ur] Ite[m] no[ta] q[uod] o[mn]is sup
habundancia est p[ro]hibita ergo qua[n]titu[m]q[ue] mo
dicu[m] sit et qualecu[n]q[ue] sit q[uod] dat[ur] o[cc]a[sion]e mu
tui ip[s]o co[m]mittit[ur] usura et tenet[ur] ad resti
tuc[i]o[n]em p[ro] hoc xiiij q[uestione] iij c[apitulo] i ij et iij et c[apitulo] si
sit p[ro]hibita viiij ut ibi de C[apitulo] V[er]u[m] no[ta] q[uod]
in foro a[n]i[m]e om[ne]s de quibus in tex[tu] sit in
ducendi efficaciu[s] ad restituc[i]o[n]em et no[n]
v[er]bis efficaciu[s] q[uia] in effectu d[ebe]t esse ista i[n]duc
tio de[n]t ergo effectualit[er] et realit[er] resti
tuere si volunt consulere a[n]i[m]ab[us] su[is]
Et p[er] hunc tex[tum] in fi[ne] q[ui]a refert ad o[mn]ia p[re]de[ct]a
dico h[ab]it[ur] esse cau[sam] Ap[ud] d[omi]n[u]m popi Inno[centium] et osti[ensem]
q[uod] co[n]t[ra] sequitur dot q[uod] adeptus lucru[m]
ex mutuo ex intenc[i]one p[ri]uata te[n]e[tur] restitu
ere in foro a[n]i[m]e nec sufficit fateri solam
p[rae]vitat[em] lit[terae] aliud sit in symonia mentali
ut i[n] c[apitulo] fi[nali] de symo[nia] et eo[rum] diu[er]sitatis i[n] disp[ositione]
In aut[em] in foro contencioso talis teneatur
ista l[itte]ra vr velle q[uod] no[n] p[ro]hoc gl[osa] vult q[uod] dicit
q[uod] ta[m]en usurarij isti tales no[n] sunt p[ro]niten
di et hoc ideo q[uia] ex forma no[n] appet tal[is]
contractus usurarius n[is]i intervenit aliq[ua]
pactio ul[tra] exactio Et hoc indubitatu[m] ubi
iste creditor negat se h[ab]ere ul[tra] h[ab]uisse i[n]
tenc[i]o[n]em corrupta[m] s[ed] si confiteret[ur] tu[n]c dicit
a[rchidiaconus] q[uod] si petito emanavit ut co[n]fitetur
ta[n]q[uam] verus usurarius esset absoluend[us]
p[ro]p[ter] in[e]pta[m] petic[i]o[n]em nisi aliud diceret[ur] in
fauore a[n]i[m]e et hoc plus plac[et] Vn[de] ideo
iste tex[tus] dixit de iudicio a[n]i[m]e q[uia] in foro
contencioso de occult[is] no[n] iudicat[ur] sed
ubi h[ab]etur confessio f[act]u[m] est notoriu[m] et
ex p[ro]p[r]ius d[a]mpnavit no[n] solu[m] partu[m] s[ed] etia[m]
sp[ec]i[e] ut in l[itte]ra s[ed] si iste negaret tu[n]c cla[ru]m
est q[uod] debet seq[u]i absoluto si aut[em] fuiss[et]
petitu[m] ut condempnaret[ur] quasi usurariu[s]
tu[n]c indubie est condempnand[us] q[ui]a si appet
de intenc[i]one et idem d[ic]e[n]d[u]m est de aliis
duobus articlis content[is] in tex[tu] Ite[m] Vnico
quid intendit l[itte]ra dum dicit q[uod] creditor
nolebat d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]a solam in vanu[m] Et q[ui]a
contingit q[uod] debitor in[di]cat solu[er]e mutu
u[m] se restituere i[n] mensem Adveniente
t[er]mino 2 no[n] valens com[m]ode solu[er]e rogat
creditore[m] ut differat t[ame]n iste malicose
no[n] vult et hoc solu[m] ut p[lu]s aliq[uid] lucru[m]
p[er]cipiat 2 lucro p[ro]p[ri]o p[ro]roget t[ame]n et
iste tal[is] tu[n]c v[er]e recipe lucru[m] p[ro] t[er]mino
p[ro]rogato C[apitulo] In gl[osa] in v[erbo] sp[er]antes isti no[n]
gl[os]o singl[ari] Nam tenendo con[tra] in[ten]t[ionem] illa[m]

garent Cu[m] aut[em] debitu[m] n[atur]ale possit de
licite deduci i[n] obl[igati]o[n]em civilem ut p[ro]missa mu
tuavi tibi decem volo deduce[re] i[n] p[ri]m[u]m ut
alia vice tenearis m[ihi] mutuare illa
x dot tenet[ur] q[uod] no[n] q[uia] sit q[uia] no[n] consequitur
lucru[m] Cu[m] ex illa obligac[i]o[n]e n[atur]ali no[n] pote
ram te compellere s[ed] tu[n]c ubi intercedit
obl[igati]o n[atur]alis et de hoc s[umma] iij q[uestione] iij c[apitulo] i

Quam p[er]iculos[um]

[Q]Manifesto usurarius appellas ad
subter fugienda restituc[i]o[n]em audi
endus no[n] est h[oc] d[icit] 2a i[n] mandamus C[apitulo] Nota
p[ri]mo ca[s]u[m] inquo appell[ati]o denegat[ur] 2 d[icit]
esse sp[eci]ale in odiu[m] usure Cu[m] a capitu[lo] no[n]
e[st] interdicendu[m] app[ellati]o[n]is remediu[m] ar[gumentum] c[apitulo] i[n] l[ite]ris
de rest[itutione] sp[oliatorum] sed co[n]t[ra] tenet[ur] q[uod] in hoc nulla
sit d[iffer]e[nti]a 2 q[uod] iste tex[tus] no[n] ponat aliq[uam] sp[eci]ali
tatem in usurario loquit[ur] e[ni]m i[n] manifesto
s[ed] q[ui]lib[et] c[ri]minosus manifestus no[n] audit[ur]
appellans ut in c[apitulo] cu[m] sit de app[ellationibus] et i[n] c[apitulo] de
in raptore ut ibi de Et intellige tex[tum]
q[uando] appell[ati]o e[st] manifeste frivola ut q[uia] d[ici]t
se no[n] usurariu[m] cu[m] sibi manifeste constat
de co[n]trario uel compellat[ur] ne rogat ad re
stituendu[m] q[uod] est con[tra] iu[ris] p[rae]ceptu[m] s[ecundu]m ubi
appell[ati]o possit esse iusta ut q[uia] co[n]venit[ur]
ab uno et condempnat[ur] n[on] a hoc ca[s]u no[n]
sequitur q[uod] erat usurarius manifestus q[uia]
extorsit usuras ab isto Item ubi voluiss[et]
reprobare testes et no[n] fuit ad missus
Nam excavato qua[n]tu[m]cu[n]q[ue] c[ri]minoso no[n] in[ter]
dicitur app[ellati]o s[ed] n[on] alia defensio ut i[n] c[apitulo] cu[m]
inter de except[ionibus] et in c[apitulo] cu[m] debitu[m] d[e] ap[pellationibus] et
hic in gl[osa] Seq[ui]t[ur] post miser[a]

Post misera.

Per subtraccio[n]em com[m]unio[n]is x[ristia]nor[um]
et p[er] p[ri]ncipes sec[u]lares cogendi
sunt iudei ad usuras remittendas h[oc] d[icit] po
nit duplicem provisio[n]em con[tra] iudeu[m] u
surariu[m] 2a ibi donec Nota p[ri]mo tex[tus] ap[er]te
2 no[ta] bilem in ar[gumentum] q[uod] co[n]t[ra] iudic[em] s[ecu]lari p[o]t[est]
ag[ere] ad remissio[n]em usure p[ro]misse et eas re
peti Vnd[e] si iudex p[otes]t compelle[re] p[o]t[est]ate
s[ecundu]m p[ri]ncipe[m] s[ecu]larem ita et p[er]a[m] Est g[enera]l[ite]r
tenen[dum] illud in foro ut possit fieri
repetitio tam in foro eccl[es]i[as]tico q[ua]m s[ec]ulari
et hoc ubi no[n] dubitat[ur] contractu[m] esse u
surariu[m] Si aut[em] dubitaretur tu[n]c c[ogniti]o
p[er]tinet ad solu[m] iudice[m] eccl[es]i[as]ticu[m] ut ple
no in c[apitulo] cu[m] sit de fo[ro] con[petenti] et in l[itte]ra tiria s[upe]r s[entencia]
mat[rimonii] et tene menti i[n] h[oc] istu[m] tex[tum] q[uia] mul[ti]
te[n]uer[un]t q[uod] iudeos s[e]c[u]laris nullo[modo] posset
se i[n]tro[m]ittere de usur[is] ut plen[iu]s dixi
in d[icto] c[apitulo] cu[m] sit et in gl[osa] i[n] de dispen[sati]o[n]e iud[e]i
de iudi[cibus] Vn[de] ar[gumentum] a con[tra] q[uod] s[e]c[u]larit[er] p[er]t[inet]
co[n]t[ra]cando iudeis in m[at]rimonio Ita i[n]

pena hic interdicat colo quod recepit no vi
iterdca sed intima familiaritas et com
sacio bn interdicat xxviii q i c sepe et c
nullus et c adhec de iude cum si ¶ Sed
quod tamen vsuram etiam pt indirecte ex
torquere iudeos interdicendo eis colom
panorum ¶ Vlt pt colligi quod iudei peccat
extorquendo vsuras etiam contra xpianos quod quidam
putant oppositum per id quod legitur deutro
nomii xxiii c fratri tuo no fenerabaris
sed alieno quasi dicat quod contra gentes alterius fidei
licet eis fenerari ad idem tex optimus
in c ab illo xiiii q iiii ubi dicitur quod contra
hostem possumus licite extorquere vsuras
et est casus in quo vsura no est pctm et est
addendus iste casus ad alios quos dixi in c
conquestus sed et si certe iudei no valent
se ad hoc excusare aperto primo per id quod legitur
deut xxviii c alienigena fenerabitur
tibi tu aute nulli ¶ Item in psalmo dicitur gna
liter quod ille habitat in regno dei qui pec
cunia sua no dedit ad vsuram et sic indi
stincte lex antiqua prohibet vsuras ¶ No
ob prima auctas quod no facit nisi pro con
ssum et ar a con sensu no valet ubi con
est ame expssum ut in c a nobis el ii de
sen ex ¶ Nec ob quod dicitur de hoste quia xpiani no
sunt hostes iudeorum ymo eos tollerant
ex humanitate ut in c at si iudeos de iude
¶ Item iudei no hnt ptate indicendi bellum
¶ Restat ergo concludere iudeos peccare ex
torquentes vsuram adusus xpianos et quod pnt
ab hoc crimine conpesci ¶ Sngl in isti
et licet in tpalibus subsint iudei pnti
pi seculari no tamen intellige quod etiam non
possit eos compellere ad restituendum
vsuras ¶ Nam cum hoc crimine sit etiam ut
dixi iudei peccantes contra legem eorum et
contra natam extorquendo vsuras licite
pnt compelli per iudice ecclesiastici ut no
primo in c quod super hiis de vo et ph fa iste
tex nisi vbi etiam interdicat eis colorum
xpianorum ¶ Nec ob si dicatur quod ecclesia ipsa man
dat eos compelli per iudice secularem cum
ipse in et pot ressso quod facilius pnt ipsi
compellere ex quo hent hoc hoies
armatos ¶ Nam etiam no habz arma
et deinde dicione etiam parum curat iudi
ideo ut facilius cogant hetur recurrsus
ad iudice seculare sicut in c postulasti
et quod ibi dixi deinde et sa quod dicit sic
gl si ¶ Sngl si in pena tpali puniunt
sed hoc sa con id quod dixi inspice gl Na
si pnt personalit p etiam puniri quare
ecclesia ipsa mandat eos compelli per seculare
sed pt responderi quod etiam hoc facit vbi
habz iurisdictiom tpale et licet vbi
habz tm spuale posset facere idem

in spectantibus ad forum iuratoio a quo illo
beathi seclaris sic facit contra clericos hoc tn
no ita pt sicut seclaris ¶ Item no negatur
quin seclaris poss nam est mixti fori ut
sed dixi ¶ Et nisi gl no bn gl et tenementi
quod iudeus rone delti sortit forum ecce et
intellige de delictis contra legem eorum i
moralibus ut sic xpiani sortiunt forum
ecce qui delinquunt contra lege diuina
ut contra iuramentum uel quid sic ita et iudi
¶ Nam no dz ipsi gaudere maiori pri
uilegia quam xpiani ¶ Ita dicit in c cum vim
debet esse ciuile et comunis ¶ Idem quod iudi
sev alii infideles peccat contra nam na
sic deus tales puniuit genes xix ita et
eius ecclesiasticus hoc dz posse ut no primo
in c quod super hiis de vo et in quantum gl dt
quod rone delicti sortiunt forum ide dt sm
esti rone rei uel contractus ul domici
lii cum ista exprimant sed de fo con c si
quod tenementi sequitur

Vsuras.

Vsurarius qui fecit debitore
iurare de soluendis ut no re
petendis vsuris ecclesiastica censura con
pellitur ab exactione desistere et exac
tas restituere h d ul sic no obstante iura
mento de no repetendis vsuris per debito
rem prestito pt iudex ex suo officio vsura
rum ad restituendas vsuras compellere h
d 2a i nos ¶ Sed quod iuramentum prestitum
de vsuris no repetendis no inducit libe
ram remissiom vsararum ymo vsuris iuris
vim extorte cum iuramentum no presumat
interuenire ex libera consensu iurantis
ut in c super hoc de renuc ¶ No iudice
posse ex officio suo supplere ne dum post
vsuras solutas ut earum fiat restitucio sed
etiam ad solutiom ut earum nulla fiat ex
actio pt etiam iudex preuenire consuacom
pcti cum videt aliquem in principio peccandi
de quo vi bona tex gl in c ex literis de
spo ¶ Vltio no caus in quo iudex sup
plet ad comodum priuatam personarum cum
mandat vsuras restitui sed hoc facit potius
pp utilitatem publicam et ut obuiet
auaricie periculis al no liceret ut no in c
ad nram el ii de iure iur et in l iiii sed
hec aute ff de dap infect ¶ Singl i i
relaxato per sacrm ista suppletio ad lras
est inutilis quia si esset necia ecclesia bene
dixisset in tex ar c ad audiam de deci
¶ Et io melius dic quod aut iudex procedit
ex officio no implorato pristu iurante
et tunc no est opus hant absoloz fac
quia in illo venit contra iuramentum ¶ Nam
iurauit no repetere sed no iurauit vsuras

no recipe si reddent Et sic hoc cau lo
iste tex Aut istemet qui iurauit intendit
repete et tunc preddit q dicit gl ut petat
relaxare iuranti ut in c i de iureiur
Et no gl q iurans no repete pot petere
absolom licet absolute ordinet ad finem
repetendi Et hoc qz pmu fitm est dap
natum et io restringendu ad trmos suos
tm Et insi gl querd quid si iurauit no
demittere d q no voluit iuranti qz
no potuit se obligare con bonu caritatis
e dispom euangelica si peccauit inte
sz tunc te simdat ei demittare se sa
lute illius et no sup pp comodo de quo
dic ut i c ad inaz et ij pall et de hac
ma plene dicq in c i et c debitores e
ti s d iureiur Sequit te sinst

Quia frustra

Non audit usurarius repetens usuras nisi prius restituat exortas pse h d ponit statutu aug cam p mittit ibi statuit Not q no est dignus auxilio legis qui comittit in lege ad h pp all fa c tu oms et c si de gsti pate l qm tu ipe tuler Not q neqz repetens usuras neqz petens fructus computatu in sorte audiri dz nisi pus restituat usuras quas ab alijs extorsit Et ex hoc pt colligi ar q ab alijs criminibz no repellit usurarius anteq restituat usuras ar hic plou a spali na si spale est cum repetit usuras ut no audiatur nisi restituat pse extortas ergo in alijs actionibz audiri dz hac exceptione e no obstan Not ibi ab alijs q usurarius conuentus ab usurario pt exci pe ne dio de usuris extortis a se sz a quibusticqz alijs et sic audit allegans de iure tercij et hoc in odiu usurarij ut sit prius purgatus de h crimie q aliu re darguat Sz dubiu est quid fiet de usurario procedente con usurariu qz si predit in ca remanebit petm pmi usurarij i punitu Nam ex hoc iste reportabit co modu et sic utqz retinebit usuras q ve absurdu Eo doc intelligut mirabiliter hunc tex qz iudex ex officio suo ep tilsp actore compellet reu ad restituedas usuras no isti actori sz illis qui dent recipe usuras ab illo actore et ille actor tenebit postea hoc facere hec ratio cu negotiu sim utile gestu sit l si pupilli ff de neg ge fa q no nit intellexerunt de adult et sta mte gra restitucione audiet actor In istis eo multu exuberat offiu iudicis ar S c px igl i isi de hac ma vi q no inno i t intellexerunt de adult et C v i l ij C que sit lon consue vltra mediu gsti hic sequitur gl dumo iste no peccauerat erga fidem ad h i de re iur defleat et ij q iij

no pt et de i muta ettle c si et i vin dixit q aut quis delinquit con legem gnalem et gnalit pdit bnficiu legis Aut con l spalem et no pdit bnficiu aliaz legu insi ubi iure caueat ar aut qua in pnicia C ubi decem agi Et i notitate hec via brocardica est unde no pt dari in variabilis doctrina sz sm cas gtingetes et qualitate iudicandu est sanos tn pt teneri pro quada regula gnali gclo gl cum dtis doc predentiu et ad l auxiliu ff de mino alle p con dic q no est ppe delictu quod facit pdere hoc bnficiu Et qz in delicto cessat co concessi bnficij Quam concedit minori leso ob sua facilitate quero cessat in delicto cu delam no sit sine dolo Et ob dictus qz i so audit appellans qui no detulit appoi aduersarij qz sue appelloi fuit delatu p iudice Unde esto q sit frustratoria tn pp delacom de uoluit cam a supioribz ut i c cu appello inbus d ap l vi no ob l filio prono ubi dr q si promis duxit liberta ignominiosa in vxorem pdit bnficiu aliq l q cauet ut pro no in vito no possit liberta diuertere ab eo loquit eni in odiu proni contrahentis cu ignominiosa uel est pp congeita tem ul pximitate qm hab cu suo pncipali Angl in v restitue solu paupibz si nulla apparet hoc intellige vni sm gsti q i re stitur ubi sit cum cu fienda est restitucio si aut esset absens et de ppio venturus tunc pecunia illa dz consignari i depoi ar l accepta C de usur Inea gl i si usurarius impetrator appellat secq sentit gl si aduersarius appellat Et pt esse ro qz con appellante impetrante e psumpco q usuras extorsit io no audit volens usuras repete sz qn alius appellauit est psumpco q heat iusta cam Et ob inl i nouandu appelloe pendete qz h est vim in piudiciu priu sz illa est ca separa et id deo gl est satis equu lz iure no pbet Et no ex si glo iucto tex q dto frustra qz referetur ad id q tenet sz eludit p exceptiom et solet allegari ad l pe s ob terme ff de pupp iudi ubi dr q i ca terminali frustra interuenit pcur quasi p hoc verbu no excludat pcessu esse nullu sic hic p hoc verbu no i ducitur nullitas legaz in effcu sz vnde ut dixi i c veniens de accu ex gl op con tex ver eiu q exceptio crimis no dz obstare prosequenti uis ppd iij q vi oibus Nam gtiuiticqz crimosus audiri dz petens iusticiaz ut ibi Eo dic quida hoc spale i odiu usurarij ul q repetens usuras fundat se sup pcto Et io excipit de pcto gsti

ſ; pma ſolutō vior q ista ſt diuiſa ſta
Unde nō tenpuit compenſatōm ut dixi
in c in teſſtoriū de adult Sz quero vtz
alij areo poſſint ꝓponere hanc exceptō
tōn impetrante dōr cōiter concludūt
q nō q ad eos nō extenditur cōtg licz
ab alijs excōicetꝰ ut in tex q Volt quītur
qn hec exceptō est ꝓponēda cōit ↄcludē
q an lit contest q eſt dilatoria ut ptz
iſi i nullatenus audiat ſi ergo fuit
auditus nō pt amplius expi ↄ dz pro
bari hec exceptō ī octo dies ſm oſti ar
c. dna de excep li vi

Quum i dioc.

Manifeſti vſurarij eo nō
accuſante pnt compeſci per
pena latanen concilij h d ut ſit Con
uictus de vſraria prauitate p fama
vl alia argumenta pt maniſeſtari vſu
rarius & tamq manifeſtus compeſci
ſm diſpoīm latanen concilij h d nobi
ſm. vm intellcm t na pma ſumarō
parum habz dubiū Ca ibi ſcm q Nō
ſm ymū intellctum vſatis eſt vm iſte
q ſola fama nō facit vſurarium maife
ſtū ex quo ad penas latanen concilij
ſ ultra famā requiruntur alia argūta
et in hac eſt iſte tex ſm et alibi non
pbatur ꝯ ꝑ ſolam famā e argūta pt
quis conuinci de vſraria prauitate et
conuictꝰ ꝯ condēpnatꝰ dicet maifeſtꝰ
q intellige ut ī dicam Nō q nō eo
inſtante cōn vſarium nullo dz ordinaiꝰ
contra eū officium ſuū exercere q In glo
n mſi h gl tendit ad declaratōm c et ali
quīlu obſtare loquit Et pm intellctū
pt ſic oppoi vr iſte tex ſibi ipi contrꝰ
Nam in pnti° dicit q hic nēnē dubita
batur quum iſti eſſent vſrarij manifeſti
et pq dicit in vo ſ cinteti ſi alijs ar
gumentis illos conſtiterit eſſe maifeſtos
ſi ergo illi erāt manifeſti et notorij
nō dz requiri alia argūta ut i c eūdem
de accu ſi aūt capitur manifeſtū ut
differat a notoriō ut dicat illud maifeſtū
quod probari pt tunc nō dz ſufficere arta
ſ; requirat euidēs probatō nā probatō
dz eſſe nō pſūmptiua ſ; nōe concludēs
ut in c in preſēcia de pba Glo ſoluit
duobꝰ mōis p° q pn tex debz intelligi
de manifeſto. i notorio Sz q hoc notoriū
nō eſt pmanens in vſario ſ; eſt facti
tranſeuntis cum nō ſp manet ſub vſris
ideo requiruntur alia argūta ultra illā
notorietate et ſi glo eēt vera multū
foret nō da ꝓ hoc vi q nō gl ij qi de
manifeſta ſ; Jo an nō vr ea ſequi na
ex quo vſarius hz menſā patā et exhib;
ſe ad mutuādū omnibus ſatis dr notoꝛ
et ſic opi in ptz Nam iſtud nō ē noto
riū facti tranſeuntis ſ; uel facti pmanē
tis q habet menſam ſp patā uel eſt
notorium facti ñ iter interpellati Unde
deco idem iudicandū ut de notorio facti
pmanentis et ſic ubi adeſſet facti noto
rietas alia nulla requireretur arta
ꝓ hoc cle eos de ſepul ꝯ c ex q et li vi
Ca ſo gl eſt q pma ps c intelligat de
manifeſto ꝑ famā ꝯ colorz opi que nō
ſufficit ad conuincendū q de hoc cōie
et io requirunt alia arta quibus iunctis
poterit iſte dicere manifeſtꝰ q intelligit
eſti ꝑ maifeſtatōm ſcam pudicē Unde
exponit tex manifeſtos i maniſeſtandos
quaſi dicat q poſtq iudex receperit hꝰs
argumtis iſtū declarauit vſariū pt
tunc dici manifeſtus et eſt dcm ſatis
vōle nō enī eſt officiū priuatoꝝ ꝓponere
iudicare pargumta q manifeſtū &
facit hec ad qōm nobile et cottidiana
Quidā vſaria condito teſto deceſſit nulla
cautione de reſtituendis vſuris pſtita
oppōitur pꝰ morte de nullitate teſti
q erat manifeſtus & nō pſtitit cautōz
et ad pbanda hanc pplicitate articu
latur de fama et de alijs argūtis nūq
pꝰ mortem ſufficiat iſta pbare ad nulli
tatem teſti Et reppi quoſdam ſumos
viros conſuluiſſe q ſic ꝑ iſtū tex ſ; nō
fecerūt mentōm de cōna° ſcē cōn°
lxij ubi aptē conſuluit oppoitū et ad iſtū
tex reſpondet reſtringendo dupr pmo
ut pena latanen concilij poſſit i iſtos
exerceri na q agit de modico pudicō
et expedit ſaluti aiaꝝ vſariorū Ideo
ſufficit iſta modica pbatō ꝑ famā et
arta ſcās vbi agereretur ad nullitatem
teſti q cū teſtm ſit res fauorabilis ut
i c ſi de re iudi nō dz eſſe nullū n aptē
conſtat iſtud teſtatore fuiſſe vſariū ma
nifeſtū Iſtud ſm eū iſtud c dicit iſta arta
cū fama ſufficere ut manifeſtet p iu
dicem ſm lēr oſti ſ; anq iudex maife
ſtet nō pt dici q teſtm ſuit editū a
maifeſto vſario Et certe iſte due ſūt
maxie reſtrictiones ad iſtud c et ſunt
valde notande in practica Sz dubito
nūq de iure procedant et vtz admitte
rentur in iudicio Et ſic et dubito dele
oſti Nam iſte tex dicit q ſi conſtiterit
illos eſſe vſarios manifeſtos ꝑ alia
arta vt q ante ſnaz iudicis dici pnt
manifeſti vſurarij ꝯ nūc pꝰ morte
poterit fieri pbatō ad declarāda q
erat manifeſti Iſtud vſarij n pnt

de facili conuinci. Ideo sufficiunt articula tantum fama ar. c. le. i. et ii. Et que possint esse illa articula doc. ponit multa exempla pone quod ultra famam appz quod iste vendebat pro cariori precio quod deferebat solz ut in c. in ciuitate e. eo. ul emebat cum pacto de retrovendendo pro maiori precio ul reputatur usura comparaia. Idem puto si reputatur sui libri in quibus sunt rationes contrarie ar. in c. le. i. palle licet textus consulat oppo. in c. fine proximum q. u. Et quero quod de dixi suffitere argumenta tantum fama nunquam valeat statutum episcopi ut per unum teste uel per tres de auditu uel per quatuor testes singulares ul per confessionem etiam extraiudicium cora quibusque possit quis conuinci de usura sic conti consuluit quod non et cont. tene quod episcopus non potest tollere dispositionem iuris comunis et sic ipsi or. per hoc quod non Jo. an. in spe. li. in c. fi. de ap. li. vi. et in c. pe. et ult. de offi. archid.

Salubriter

Quamcumque fructus rei dotalis ul obligate pro dote non tenet pro sorte obligatice h. d. uel breuius sic maritus recipiens pignus pro dote promissa non tenetur fructus computare in sorte et est casus singularis et alibi non probat ponit doctor et eius ratio. Quero primo quare maritus lucrat fructus dotis hoc enim inductum fuit propter onera matrimonii supportanda nam tenetur maritus alimentare uxorem et ideo recipit dote et fructus debent tendere ad alimenta et non consumi ipsum capitale et ideo dicitur quod secundum qualitatem dotis uxor est alimentanda ut l. si cum dotem § hoc autem ff. so. ma. et in c. per vestras de do. inter uirum et uxorem. Et ex hoc infertur quod comodius et liberalius debet alimentari mulier que portauit amplam dotem quam si portasset tenuem. Quero tamen singularem in quo fructus rei pignorate non extenuat sorte sed cedunt ipsi creditori et hoc quod succedunt loco interesse quod maritus patitur in non recipiendo dotem promissa. Quero circa intellectum huius c. querit de no. et satis dubia pone pater puelle promisit certam quantitatem dotis genero et prestat tamen inuianda ea sibi subiecto tio et promisit dare interim certos denarios pro libra quolibet mense nunquam sit licitum. Et uidetur primo quod sic. Casus sic pro dilata dote facit lucrari maritus fructus rei pignorate ita licite debet posse aliquid recipere donec dos fuit persoluta Jo. an. sentit hic opposi. dicens quod qui dicat hunc casum licitum debet allegare textus expressum nam in iure non habemus nisi istud

textus qui loquitur in fructibus possessionis que subiciunt diuino iudicio qui dicat istum non est lucrum certum quod potius esse quod nichil percipiet de possessionibus secus quando ex pro quod certum recepit nec obstat si dicat hoc permittendum ut maritus posset sustinere onera matrimonii quod possit videri per id quod hetur in d. c. per vestras ibi qui dicat quod ipsa dos debet deponi apud mercatorem ut ex honesto lucro posset supportare onera matrimonii. Et anto(?) uel adhuc nunquam restituere intellectum huius c. dicens aut illa mora est comissa in dote inuianda ut quod ante est conuentum de ea soluenda in certo tempore et tunc non potest licite genero consequi fructus rei pignorate quod ex nulla mora nullum est iter esse. Aut precessit mora ut quod dos debebat in certo termino solui et tunc pariter esse potest percipere fructus. Item potest percipere quantum creuisset si fuisset lucratus cum illa pecunia ut sic habeat eo ad interesse lucri cessantis ut plenius dixi in c. conquestus § eo. si non uidetur d. an. uidisse Jo. cal. qui dicit quod licet Jo. an. opinio sit tutior contraria tamen opinio uidetur verior et a principio possit conuenire in contrario ut § dixi. Et ob motum Jo. an. quoniam iste textus loquitur indistincte ut lucrat fructus possessionis et quoniam tales fructus sunt certi ut quod est domus solita locari ul possessio ad firmam concessa. Unde circa hoc quoque dubia satis putare dominum quod aut a principio simpliciter fuit datus tempus ad dotem persoluenda non interueniente pacto interuenientis pignoris licet ex post facto pignus fuit traditum et tunc nichil potest gener consequi. Alia sic potest uxorem sine dote ducere et de proprio tenetur alere ut no. in d. c. per vestras ita potuit uxorem sic ducere dato tempore ad dotem persoluenda. Si a principio interuenerit dato pignoris tunc credo opinionem d. an. non procedere quando gener recipiendo pignus uidetur confisus autem hoc et recepisse pignus ut lucraret fructus in compensationem dotis dilate et puto etiam quod a principio posset conuenire in contrario de consequendo aliquid annuatim usque ad persolutionem usque dotis dummodo sit honesto mercare ul deponere pecuniam tamen ipse non capiat premium nisi pro dilatione data sed ut onera matrimonii sustineat et sic potius capit pro interesse nec hoc uidetur contra bonum caritatis. Quero preterea querit quid in herede mariti possidentis uel detinentis pignus post mortem mariti. Numquid lucrat istos fructus sicut maritus

Immo tande tz q no qr in optione hedis est qumunqz restituere pignus et liberare se ab obligacoe q no est in marito ad ipe teneatur ad onera matrimonij sic ex pot queri de uxore cui soluto matrimonio datum est pignus p restitutoe dotis nunquid lucretur fructus dotis et dicit tn q no lig enim vir alimentet uxorem ex dote sua tn cu ipa no sustineat onera matrio soluto matrio dz computare fructus ipsi dotem. Et io sic caveat vt faciat sibi dotem solui vel possessionem dare insoluto. Et faciunt ad qonem cottidiana. In multis locis viget statutu ut soluto matrio q diu heres mariti stet in dote p soluenda teneatur certum quid dare uxore ut possit inde se alere nunq valeat illud statutu ut sic cum bona conscia possit licite recipere illam et sic in facto vidi dubitare Jo de lig in cle i e ti tande no valere statutum p ea q s dixi qr uxor no sustinet onera matrionij ideo no dz aliquid lucrari sz dz agere ut dos sibi psoluat. Ego dicerem alr et p decisione hu qonis est separanda alia qo nunq hes mariti teneat alere uxore vidua usqz ad resolutam dotem et licet opi sint mihi tn plz illa opi q si uxor no habz alia bona dz ali ab herede mariti et i ann datu heredi ad dote constituenda et hac opi tz gl et bar in l voluta § ex cato C de rei ux act et spe in ti qui fi sint le § i v. Et nunq uxor hoc psupposito addam qoe dico q aut sumus in casu vbi uxor dz ali ab herede mariti et tuc valet statutu qui potuit statutu loco alimetoz determinare certa quantitate cu honestius sit recipe quantitate qua alimenta annuatim. Aut no dz ali ab herede mariti et tuc secus. Ingl fi i in simido certi simid hoc expone i fundo in quo foditur creta psaciendo tegulas seu lateres. In ea gl i sercye in fetu ancillaz. Vnde aut quare ptus ancille totalit no cedit lucro mariti est qr humana creata n coputat in fructu ymo reru no circa hoim induxit oms fructus ut dicit tex in l petendi ff eo vnde cu maritus deat lucrari fructus et ptus no est in fructu gl ref. In ea gl i et in arboribus no cedendis secus ergo in arboribus cedendis al re dendis ut qr i breue tpue renascitur nam tunc pt dici fructus secus ubi no renascuntur. C li de cetilia. Sequitur Michael.

Michael.

Repetens usuras no audit nisi restituat extortas p se al p eu a quo tam habz h d primo pont ptis querela. Et tollat q stilus curie apponit in lris quo ad recuperandas usuras impetitur ut3. No laycum adire ppam coni laycu prestituendis usuris et repetii impetrare. Illa hoc tam indep cttia habz uicz in laycos ut i c qr s eo et dixi sup rubrica et no i c cu sit de fo cpe. No sibi posse exigere usuras extortas a pre et intelle de filio herede et idem est in quolz herede extraneo. No q no auditur repetens usuras n restituat extortas p se et prem suu et ide puto rone consili de extortis p defunctu p defunctu cuius heres iste extitit et hoc addit iste tex ad c quia frust s e qr ibi tm fit mencio de extortis p impetrantem seu repetente hic autem de extortis p prem. Sz dubiu est in clerico repetente usuras noie ecclie nunq poss excipi q ipe ab alijs extorsit usuras. Et dot concludit q no qr ipe agit noie ecclie et delictu suu no dz ob esse ecclie ut i c delictu de re iur li vi et fa c frequens de rest spo e li Ide i pruire co simili rone ut no possit excipi de extortis et declara ut dixi sup ic qr s eo. In gl fi i sz potius ex qsi contractu rone indebite solutis. No gl sin qr fa ad decisionem intricate qonis. Et primo pt inferri q ex deune civili teneat heredes restituere usuras extortas p defunctu lz de usuris nichil puenit ad hede qr no conuenit ex delicto hedis sz ex qsi contractu et sic cessat l i C ne ex delic de. Secundo pt inferri ad qonem et opi fre ut heres teneat si no confecit inventarium p restitutione usuraru ultra vires hereditarias sic dicimus in alijs obligationibus con defunctu ut l scimus C de iur deliberandi de quo dixi i c cua s eo et in c in lris de rap. Sz tuc fortiter op con gl si no agit ex delicto sz ex qsi contractu quid ad ecctiaz con laycu solz agat ex qsi contractu tn usura delictum q est in ipoti fori ut dicit gl i c si epm xvi q vi. Et ad pdca vide qd no bar et i l i ff de pena delic. In ea glo i q potius credo. Concludit hec glo q sine rescripto sit fca mentio de usuris extortis a pre siue a defuncto cuius

iste fuit heres siue facta fuit mencio
siue ne semp pt excipi con impetrate
ul agente ut prius restituat vsuras ex
tortas p se et per eum cuius heres iste fuit
Et hec gl'o contra approbat. Alex ob si dicat
q cum in lris nulla fiat mencio de pre
no pt de eius pcto excipi q2 recepta no ex
tendunt ad psonas no expssas de of
dele c p et q. Et ista obligo no oritur
ex vi(r)tute lrar3 sz ex comu dispone ex quo
ei iste impetrator siue ex psona sua siue
ex psona alterius tenetur vsuras resti
tuere no d3 ante aliu impetere q ipse re
stituat. Et in fi gl no bn gl. Et tene eam
menti in eo q concludit q is qui extor
sit vsuras noie alteri no tenetur ad exe
tucom nc pt con eum excipi sz contrariu
sentit gl i c sic xlvi di osti et goff i
eoru summis huius ti et refert Jo an hic
qui vo sequi eor opi concludit q aut
principalis est soluendo et no tenet iste ad
restitucom al' secus et hec opi satis m
placet ut ex quo dedit cam delicto teneat
alio no valente satisfacere

Quarto.

Iudei qui extorquent graues
vsuras a xpianis ul a suis pos
sessionibus decimas ul oblaciones soli
tas prripe pcetiaz eis no soluunt illis
puantur et xpianoru commercio h d ul
Breuius. Etiam iudei compellendi sunt
ad restituendas vsuras extortas a xpia
nis et ad soluendas decimas et oblaco
nes de eor possessionibus h d duo sunt dca
2m i eadem summa facit tria pº punct
cam statuti. Et statutu i synodali. 5º
puidet ibi contra grauamine i prin
Nota vna cam quare vsura e phita
na diminuent facultates hom et sic in
breui tpe redigerent ad paupertate et
paupertas est periculosa in aiabus iux illud
psalmiste diuicias ne paupertate dederis
michi et hinc est q pp suspicom paup
no est admittitur ad testimoniu q in testio
et hanc com posuit hinc sup Rubrica
e vi hostien i c l c ti li vi ibi vsurariu
voraginem que aias deuorat et faculta
tes exhauriit. Nota q bone vsurae prca
intatis et iudei seruiuntur foro ecclesie
Unde directe hic compelluntur p cetiaz
ad restitucom de quo dic ut ple in c pq
infalibile S eo Nota modu compellendi
p cetiaz ut subtrahat eis commerciu
xpianor et adhuc pt ecia exitare xpia
nos contra facientes et ista e maxia
pena si vnit hoies esse et hoies carere
commercio l q stam C de apos. Nota
opti ar q oblaciones sunt in pcepto et
de iure prochiali et tenetur iudei soluere
si stant in domibus solitis i habitari
a xpianis de quo i. Nota q iudei pnt ac
quirere rerum dnia de quo latius p hinc
in c q sup S vo Singl i i cessat hic
ar a contrario no gl in eo tex q2 solz allegari
q ar a contrario sp no val3 ubi surgit ab
sonus intellectus vel alibi reperitur con
et dehoc plene dico in c cu apostolica
de his q fi a p et no Jo an et cal i c
pupplicato de elec vel dic ar e sm osti
q omnis vsura solet esse enius sm eum
Unde no pmittit hic aliquo modo
vsuram ut i legitim modu na de iure
ciuili no poterat vsure ad libitu exi
gi sz iusz ad certa summa ut het in l
eos C eo et dic ut ibi de quo no e
hodie instandu q2 omis vsure ho pro
hibentur ut S eo p totu 2 i e c si. Nota
Singl si l res no transit cum one suo
pondera gl sentit em iu deos tur co
pellendos ad oblones et decias psoales
seu pdiales qm illa poss pueniat ad
iudeu hebat hoc onus amexu et
hanc opi sequunt est hinc simo sz pº
modu tenuit in distincte iudeu debe
compelli ad decias pdiales et ad oblo
nes quas ecia consueuit prripe a xpia
nis habitatibus in illa domo ne pfectum
iudei ecclia paciat detrimentu na posset
esse q iudei emerent tota prochia et
sic diminuerent iura prochialia Ego
in hac diu sitate vellem dno no esse anexu
rei satis putare standu consuetudini
secus ubi esset annexu ut in decimis
pdialibus nam in dubio omis infideles
tenentur soluere illas decias pdiales et
si xpiani nunq illa pdia possiderint ut
in c de terris et in c in aliquibus de deci
et hoc tenet et fec concilio xvi nec
valet hic ar a contrario sp

Nauiganti

Vsurarius est qui ultra sorte
recipit aliquid a debitore et si ipse su
scipiat pecuniam h d pmo Nota est vsurarius
emptor rei mg iusto precio si tuc veri
simulit dubitet an tpe tradicionis plu
res uel mi sit valitura h d 2º pp quod
dubiu excusatur is qui ex eo q differt
solucom precij vendit rem plus q vale
at si no erat eam alias venditurus
h d 3º et sic pz ce tu dca 2m ibi illud
m ibi rone. Nota q recipiens ex mu
tuo aliquid vltra sorte pro recue

mente vsarius ꝛ et nō bn̄ qꝛ tex dicat aliquid. Ex hoc infert qꝙ quāvis sit illud ꝙ tā ex quo pt pecunia estimari quantum cū modicū sit inducat vsuram xiiii q iii c ii ¶ No ꝙ ratione mutui nō pt quis recipe aliquid ex pcō etiā si mutuās suscipiat in se pīclm pecunie mutuate etiā si mutuat navigati aut eunti ad nundinas qꝛ ex quo variis pīclis ca lucri se exponit ꝛ vadit. Unde nō bn̄ ꝙ nō ē licitū recipe et a mercatorē ex quo tu conchis seu mutuū licꝫ ipe recipiat ut lucretur qꝛ posset venire cōn ꝙ ipe pderet ex in tim oīo ꝛ mutuās sp cē i lucro fortius qꝛ committit vsa qn̄ mutuatur nō volenti exercere pcunimoīō sꝫ pnitite qꝛ dꝫ quis subvenire pximo suo gratis et peccat quis nō subveniendo pximo in ncītite ut nō i c consuluit § eo fa c sicut xlvii di et ꝙ i nō ¶ No ꝙ recipiens ex pacto aliquid ultra sortem dr̄ vsarius et dr̄ ab usura et usura dr̄ ab usu eris tradite al forte qꝛ ibi rapitur vsus qꝛ venditur usꝰ pecunie qui nō est in rerū nā cū ex usu pecunie consumat dnīu ut dixi § Rep̄a nō i vos ille quoqꝫ ꝙ ille est vsarius censendus qui emit rem de pnti minꝰ qm̄ valꝫ ex eo ꝙ differt tradicōm rei empte et solvit pciū de pnti nisi dubiū sit qꝺ plus ul mīꝰ sit res valitura tpe tradicōnis Et si dicēs vsura ꝛ nō gmitti nisi in contractu mutui ut i c consuluit § eo ergo nō dꝫ hic comitti cū sit contractus emptionis Respō ꝙ quo ad forma contractꝰ nō est vsura Sꝫ quo ad intencōm depravata vsura est quia pinde ius fingit ac si illa pecuniaꝫ mutuaret illi venditori ut recipiat illud lucrū q ē ultra vera estimacōꝫ rei ¶ No vº ꝙ rōne dubiꝗ qꝺ excusat i foro iudiciali sꝫ in foro pniali stat gstie ¶ No ex vos si ꝙ qn̄ vendit res plus qm̄ valet et differt pciū rei ad certū tēꝰ duo debent intervenire ut contractꝰ nō censeatur vsarius pmū ꝙ dubiū sit an tpe solucōnis res sit plus valitura vel mīꝰ 2º ꝙ iste venditor nō erat al venditurus vel ꝙ iste erat venditurꝰ nūc nō pmiori pcīō si habuissꝫ pecuniaꝫ in pnti tunc contractꝰ iste censendꝰ est vsarius ꝙ phat rōne dca in § pcedēti Nam fingimꝰ emptore solvisse pciū de pnti et venditore si illud mutuasse usqꝫ ad tēꝰ psitoū pillo lucro ꝙ ē ultª cōm pciū rei ¶ In gl ii i vsarius est censendꝰ nō bn̄ glo ꝙ licꝫ int ptes de sptus sit gctus emptionis et venditionis

et in veritate nō possꝫ reppiri tūc ꝓpter fraudata mente emptor pt dici vsarius licet ꝙ forma contractꝰ nō appꝫ vsarius tn̄ ex forma libelli pt conscribendi contractꝰ vsariꝰ ut i c i civitate § eo ꝛ fa hic tepo i § ille qꝛ venit adversatie ad prudencia. ¶ In ea glo ibi sut in talibꝰ gstie sue ꝛc gl formalit nō solvit cōn Et io dic ꝙ in dubiis quis dꝫ abstinere a tali contractu ꝛ in foro aīe dꝫ fieri cōn eū interptatō qꝛ illa ps est benignior q est tucior ut est gl nō lus i c vinco de sñ ꝛ fa tex in c significasti de homi sꝫ in foro contencioso fit i benigniore pte et ita loqt iste tex et fa c cū tu § eo al § de testi Et i inno ¶ Sed quero qn̄ pt dici certū ꝙ res valebit plus tpe solucōnis dr̄ osti ꝙ dꝫ i attendi cōis opi et cursꝰ regionis Nam cōit frumētu vꝫ mīꝰ tpe messꝰ qm̄ tpe paschē ꝛ licꝫ qnꝫ accidat cōn tū ꝓp hoc nō est recedendū ab ista psumpcōne qꝛ dꝫ considari id ꝙ frequenter accidit ut l na ad ea ff de legi et in c lrās de despō ipu ¶ In glo fi isti et de clara huc § pūt fuit dōm i c in civitate § eodem ¶ Extra glo ꝛ p declaracōne pmē ptis c q dicit ꝙ nō est licitū mutuare et aliquid recipe ultra sortem etiā si suscipiat creditor in se pīclm Quid ergo mystis q contrahunt societatem ꝛ vnꝰ appōit opaꝫ ꝛ alius pecuniaꝫ Hoff dr̄ tale contractū societatis licitū eoꝙ coicat sibi dampna et de hoc vi bo gl que solꝫ multū alle xiiii q iii c plerīqꝫ que dic hūc contractū societatis non esse licitū si vnus vellet sentie lucꝛ et nō dampnū osti isū hugꝰ ti i § in aliquo ubi mūꝗ si pīclm tꝫ oppōi dicens ꝙ sic in aliis contractibꝰ de qꝰ nā pīclm spectat ad alium pot appōni pactū ut pīclm ad reliquū spectet ut i c vinco de como et l i ff de po ita dōm est in hoc contractu societat ꝛ licꝫ ex eius nā pīclm spectet ad utrūqꝫ tn̄ ex pacto pt ad aliū duntaxat ptinere nam contractꝰ ex convencōne capiunt legem ut i c pa contractꝰ dr̄ ꝛ iuē l ui et phat opi sua adducit bo tex usꝰ i psōti § de illa sed actor ꝛ nō tenet ꝛ oppositū et sic concordat cū gl alle l si nō fuerit ff pro so et ide lo cal h' nō ob dōm osti qꝛ in aliis contractibꝰ nō ē cōn nām contractꝰ sꝫ pter sꝫ in contractu societatis heat instar cuiꝰdā fraternitatis l verū

ff p so est ppe con nam contractus ut
uterque solus consensiat dapnu no ob s
de illa q no dz intelligi maius lucris
et dapnis ut i illis valeat pactu ut de
lucro sensiat z no de dapno dare aliu i
tellectu ad istu tex ut loquitur in recipiente
pecuniaz et ponente operam dapno ut ex
pacto posset dampnu no sentire s pecunie
Nam satis sentit dampnu opacu omissaz
Nam sic in lucro pecunia et ope equiparant
ita et in dapno sensiendo s ex pte pec
cuniam dantis no pt hoc pactu inter
uenire q ppe est con ipam societatem
q recipiens pecuniaz sentiret dup dapm
s opacu omissaz z pecunie recepte 7
alius nullu dampnu sentiret cu licet
sua pecuniaz integra Et salte hc opi tu
tior est lo amplectanda z s adnte ad
uniu dcm Jo an de quo Jo cal no fecit me
cone in c p veat de do pq diuor Ubi sen
tit q pecunia dotalis possit depoi ap
mercatorem qui debebit tantu de pecunia
integraliter restituere s lucra dz compe
sari cum dampno et quidq fuerit
de lucro potit diuidi et sic sentit ap
tisse q possit apponi pactu ut sp capi
tale sit saluu s vr sentire q sit spale
in dote dum alle l i ff so ma Ubi de
pmidendu q dos salua sit mulieribq Ego
sp dubitaui de illo dto cu a si contractus
in se esset usurarius et illicitus no pt re
cipe aliqm compensacom pp bonu q inde
sequitur maxie pp bonu corpale ut no
in d c sup eo et in c petiti de ex iur li vi
¶ Tercio queritur de alia qone nouli quida
mercator paratus erat psiasti in alia re
gioni empturus merces in quibus veri
similiter fuisset lucratus c Accessit aliqs
ad eu et rogauit ut sibi mutuaret i dz
pecuniaz qm pmisit sibi restituere in
fino cu lucro spato nuq contractus ille
censeatur usurarius Jmmo dt q sic licet
alij dicant oppom al de facili daretur via
committendi hanc prauitate usuraria osti
i c salubriter s eo dicit q iste est obli
gatus creditori ad id q verisimiliter fuiss
lucraturus qi hoc pcipiat creditor rone
interesse z no usure Jo an dicit deben
osti procedere pq mora commissa s no
ante q i nullu hz interesse al usurarius
poss fingere sp velle ire ad emendu mer
ces et mutuaret pecuniaz sub isto colore
ad usuras no hoc singlr q ex hijs vbis
sentit Jo an ut et in contractu mutui
possit peti pq mora interesse verisile
lucri cessantis de quo dixi i c conquestus
s eo ¶ Sed an a pn° poss poss haberi
co ista forte posset dici q ubi mutuans
dicit bona intencone z postq mutuat ut
ut pruat amico q in fraude q tunc
extingetur a pcto licet alia opi sit tu
tior Et cu hoc dubitatur et de alia qoe
aliquis habz hic merces qm intendit
deferre ad aliam regiom z vendere
pcariori pcio Alius compareret hic et
offert se daturu id q posset haberi i loco
destinato nuq iste contractus sit licitus
Jmmo q sic Nam sicut rone tpis excusat
qui vendit merces plus qm valeant
ut hic in fi ita et rone loci Osti iclinat
ad aliam ptem et mo sic rone q non
sine magna nccitate iste mo ad emendu
cum et idem tu ille subijss labores in
itinere et forte pdidisset Jo an dicit q
aut pcium soluitur de pnti et contractus
est licitus q forte voult deferre ad aliu
locu Aut defertur solucio pcij et pro
cedit opi osti pot dici q et hoc ultio
casu ubi cessaret fraus adhuc cessaret
opi Jmmo q forte voult deferre ad a
lium locu ubi sperat maius lucru
Jtm ex quo iste no erat hic venditurus
p isto pcio satis vr excusari ¶ Vlt
quero hic dc q no est licitu aliq re
cipe ultra sorte ex pacto quid si recipi
atur aliq suiciu vbale vl facti ut pu
ego mutuo tibi x ut instruas me vl fi
lium meu vl intercedas p me ad dnm
vl ad roma p me vadas Ray et Goff
in coz su huius ti et sequit Cal gelud
quod est licitu s hoc est intelligendu
qn illud quod recipit est pecunia esti
mabile ut s sm thoma na nulla in
recencia recipi debent ex lucro et quecunq
sint illa et qualiacunq xiiij q iij c i ij et
iij Et ex hijs infertur ad qom dot mu
tuat scolari ut intret secu al no intra
turus nec ille mutuaturus vel aliquis
mutuat cui ut veniat ad molendinu
suu vl ad furnu Jo cal dicit hic q si iste
mutuans recipit aliq comodu pecunia
estimale q committit usura ergo in doctore
qui ex concursu scolaru efficit magis fa
mosus et habz maiores tabs pmanubs
vel ex hoc ampliat sibi zelariu et ita
etiam in molendio q plimi pp hoc concur
rant ad molendinu na vere isti ex
mutuo recipiunt aliquid ultra sortem
Jdeo tent ad restitucom s eam facere
dent paupibus q ab illis aquibus
mutuauerunt no extorserunt ista pe
cuniaz Et ad hanc cclos dz reduci glo in c
cuiuslibet coma est i l i ff de off p vr alia
i l ij ff de calup z censerunt q commit
teretur symonia q no est vm q scolaris
no vendit doctrina doctori ymo doctor
instruit scolare 7 mutuat sibi pecuniaz

ſz committit̃ uſa ex omnibus ſup dcis ¶
Alterius queritur vtrũ ſit licitu rem e
mere ut carius vendatur Et conclude
p9 Cal hic et primo i c i ne cle vl mo
q aut quis emit rem ut eam integra
vendat et principaliter ducitur ſpe lucri
et no eſt licitu p3 hoc bonus tex in c
eiciens lxxxviii di et in c quicũq3
xiiii q iiii Aut hab3 intentõm muta
di in aliam forma ut q emit lana et
inde facit pannu vel vult deferre re
integra ad aliu locu et tuc eſt licitu
lz ducatur ſpe lucri q hic ponit in
duſtria et labore et licitu eſt homine3
viuere ex labore et induſtria ſua iuxta
illud diuinu ex labore vultus tui veſcis
pane tuo et probat̃ i d c eiciens et
in d c quicũq3 ſz tpe prime dz quis ab
ſtinere a mercimonijs de pe di v q̃
litas. Aut no ducitur princ ſpe lucri
ſz emit puta frumentu ut habundaret
tum ſua familia ul ne ciuitas tractu
tpis pateretur penuria q alij exhibebat
frumentu et tunc licz hoc ac hic ubi
pt quis venderet merces plus q vale
ant qn dubitat an tpe vendiconis ſit
plus valiture uel min9 qm valeat ſal
tem ignorante venditore q vr deci
pe proximu et ſit limita illud q dr
q licitu eſt decipe contrahentibus uſq3 ad di
midia iuſti pcij ut pcedat qn re ipa
interuenit decepcio et no ex propoſito
Clericis aute no eſt licitu aliqua tam
huiuſmodi mercimonia exercere ad hoc
c negociatorem clericu lxxxviii di et q
no i c i ne cle ul mo Si aute indige
ret licite poſſet exercere aliq opus pu
ta emere cartas et ſcribere libros vt q
no gl xiiii q iiii c canonu 2 c i de cele
miſ ¶ Alterius qro mutuaui tibi
certam ſpem puta frumentu q tpe con
tractus valebat tres flor nunc tpe ſat
factionis valet ſex vtrũ poſſim hec
ſalua conſcia recipe Et concludit q aut
ductus bona intencone tibi mutuaui
et tunc lz variet̃ pciu poſſum ſalua
conſcia recipe et tu teneris Ita mutu
aui frumentu io debeo recipe eiq bonitate
i temſetam l tu quid ff ſi tibi pe ma
ſit potuiſſet vileſcere eius pciu ſecus ſi
habuiſſet intencom deprauata puta mu
tuaui frumentu antiquu ut haberem no
uu et in meliori pcio de quo p arc it
ſi quis clericus xiiii q iiii ¶ Volt poſſet
queri vtrũ quis teneatur reſtituere
vſuras et quidq lucratus eſt ex illis de-

hac qone vi q no ſo an i c q̃ eti
li vi & vr conclud q aut lucratus eſt
per vſuram rem germinate fructus puta vi
neam et tenetur totu reſtitue q2 i me
diate proceſſit ex vſuraria prauitate aut
recepit pecuniaz et ex ea lucratus eſt lici
te alia pecuniaz & no tenet̃ ad pind q2
ſcda proceſſit ex induſtria ſua na pe
cunia lucrata ex vſura no eſt apta ad
pducendu fructu Unde fructus attri
buunt potius pſone qm pecunie et dr
ut ple in loc pallet/

De crimine falſi Rubri ca continua

Quia inter cetera precepta legis diuine
continet̃ no furtu facies no falſu teſti
dices. Et ſic viſum eſt de furtis primi de
vſura que eſt qda ſpes furti ideo con
petenti ordine aneccit de crimi fal

Falſidicus·

Teſtis falſidicus tres ledit deu
iudicem et pton et falſus & no ſolu qui
veritate occultat ſz qui mendacium dr h d
2a i utroq3 ¶ No q ex eod delicto pt q̃s
ledere plures pſonas & oibus tñ ad ſatiſfaciõ
fa q le 2 no in l no vtrũ h alle & in pon
ianos de ſen ex ¶ No q teſtis de falſo et
tenet̃ de falſo no ſolu qui dicat mendaciu
ſz eciã qui occultauit veritate et h° i tellig
qn interogatus de aliquo certo articulo dr ſ
nichil ſcire ul qui iurauit dicere mera &
pura veritate & multa ſubticuit ut i c
dilecti de accu ſecus aute ubi ſit no iu
raſſet ul no fuiſſet interogatus tuc enim no
tenet̃ de falſo ſi no dixit veritate q teſt
no dz eſſe verboſus ſatis enim eſt q reſpo
deat ad interogata ¶ No q quis tenet̃
peccat zelando veritate q intelle ſm primo
qm aſſumpſit officiu teſtificandi ul al'te
ex officio dicere veritate ul cu ali veritas
haberi no pt al' aute tacere veritate no
eſt pctm xxii q ii nequis ¶ Volt pot
colligi ita pſumendu eſt eu qui vo
luit ſicut eu qui potuit pcedere
et noluit Angelo in h tyl ta intendit
primo q teſtis falſus pt puniri dupli
primo ex ordine ta ducate ¶ 2° ordi
narie pena falſi ta finita & declarata
hmoi ac lu dit latius q aut ca no eſt
finita Aut ſit primo cau pt puniri per
ipnd iudice no interrogando preſſu de
nouo ex ordinarie ſm q ſibi videbit
ſz iſta punicio no tollit punitoz

ordinaria q potest fieri p l. cornelia
de sicca ut no Cy i l nullu C de testi
et spe i ti de teste § in xo s nunq p pena
ffinita xo ca no pt amplius puniri ex
ordinarie qr ad ysta pena veniebat attes
sorie prim pnle z psonaz finita sit offi'm
iudicis tollit lf pnas que veniebat attes
sorie l iij C de po et t tu applonibz d' app
li vi s mit potit puniri dutaxat ac accu
sari l cornelia de falso Et si queratur que
pena sit imponenda flo testi Conclude
q aut agitur civilit aut criminalit pmo
casu tenetur ad satisfactionem in quantum lesit
l qui noie ff de fal ac hic potit et accu
sari criminalit ut s dixi Et cu agit crimi
naliter est dica int liberum et servum ita li
ber deportatur z eius bona publicantur
servus vero punitur ultio supplicio de quo
in l i ff eo § fi sed si executus fin i ca
criminali no pt retractari tunc puniri
testis pena talionis l i § i ff ad le cor
d' sica et fm pdca i telle no ij q iij i
si et xxxiij q v lf ymago et i t ad
falsariorum § eo ¶ In ea gl i et si cona
tus no habuit effcum no bn gl q test'
pot puniri de falso lz testio'm suu no ha
buit effectum puta qr ex aliquo alio fco
no valuit ul qr adusarius melius pbat
et sic iudex no fuit sequutus dcm h'oi
falsi Ro qr p hoc no relevatur qui con
misit flm in forma testionij ex aliquo
fco extrinseco no valuit dcm eius secus
aut ubi no dixisset in forma testio'i ut qr
solu notario no pcedente madato iudi
cia tuc no pt dici flus test' z deb' ar
gt ut ple no p Jo an in d'a no est sine
s e ine li vi i inertu et p bar i l si
legatum ff eo ¶ In ea gl i si et deb' ma
qn sna tz lata p flas pbatones et usqz
ad quantu tpus retractari pt dic ut no
i t licet de pba et p Jo an int tu ven'lis d' excep
~~excep~~ et p bar i l duos ff de re iudi
In gl i xo ledit i si i telle glo punit s dixi
in preceden gl Sz queritur quis est co
petens iudex ad puniendu teste Ro aut
e iudex huius meru z mixtu impiu z no
e dubiu tlem posse punire ordinarie et
extraordinarie fm q s dixi Aut est iu
dex huius meroz civili tm z tuc quid Sicut
ut no in l divus ff eo q dz remitte eu
puniendu ad iudice pprium s vior opi
nio ut possit eu punire extraordinarie p
hoc bo tex in d l nullu t sentit spe i
ti de teste § i xo sed nunq iudex et hic p
cedunt in ordinario dele'ti xo no punit

s remittit eu puniendu ordinario fm
Inno i t cu pervult § d' pe alr sentit
spe in ti de teste § i xo s quid de le'to et
i Jo an distinguit int delegatu a princi
pe z inferiori ut pmus possit punire
extraordinarie ac i aut de ex hi re § i
et fa t i et t de trans de of dele s 2'o dz
remitte ad ordinariu ut in aut de testi §
si ¶ Ultio querit qualit puniet test' eliq
flus Ro vi bo tex i t si epi l di na debz
depoi z detrudi i monsterium ad agenda
pnia p hoc fa t iu no abhoie de iudi z
t tue de penis ¶ Ult quirit quid si testis
recepit pecunia ut no diceret testio' uel
ut diceret vm testio'm dic q tenet pena
falsi l i ff eo et i p bar

Super eo.

Sna lata p flas lras no dz
executioni mandari h d pmo qmedat
eu qui scribit 2o cu inscruit i mandamus
No q mag executor pt admitte de
reptoem nullitatis ad effcum defendi exe
cutoem et referendi supiori de qua ma
plene no in t olim de re iudi et t
pastoralis § pterea 2 s de of dele no
¶ No q suspectus de flitate pt capi et
detineri donec compta fuit vitas de
quo i t in reclamia xix di ¶ In gl i ibi
sine tpis pfinitone tene pectuo incti
gl solet eni multu alleri q sna lata
p flas lras delegatorias pt retractari
sine pfinitone tpis Idem in sna lata
tum flo pmire ut in t in nra de pnir
servus ubi iudex habebat al iuroz sed
pbatones fuerunt fle qr tuc ad agendu
de flitate tpra sunt limitata de quibus
p Jo an in t cu ven'lis de excep ¶ In gl
ij i decreto et i ple de ma et p bar i l
a divo pio ff de re iudi et i dco t pastoral'

Ad audiaz.

Clericus falsans sigillu principis
deponitur Contra ei caracter
imprimitur et sic in exiliu mittit h d
2a fcat ¶ No ex textu tres penas isli
gendas clerico falsanti sigillu principu
pma est degradatio et in telle de deg
datione verbali Alia et illa degradatio
est Alia si caperet p actuali degradatione
relinqueretur iudici sclari z affiteret
pena mortis ut i t degradatio de pe
li vi s hic p9 degradacoem remanet sub
ptate ecce ut pz ex impotone aliarum
penaz Et ex hoc infert q apploe deg
dationis qui intelligitur depoicoz vbale

¶ Tertia pena est alicuius caracteris impressio ut sic ponit isti nisi alios cognosti et alii inique terreant. Et dicit hic doctor et bene quod regulariter ista pena non est infligenda propter etiam quod est periculosa sed hic est specialis in odium maleficii et idem sentit glossa. ¶ Quarta pena est exilium. Et sic nota quod etiam habet pena exilii contra et de calump. Et ex hoc nota quod episcopus potest clericum compellere ad abiuradam etiam suam ut numquam eam intret sed debet eam exulare. Et de illa multiplici specie penarum vide per hostiensem in titulo qualiter et de accusationibus. ¶ Nota hic singulariter quod iudex etiam non debet imponere talem penam corporalem ex qua verisimiliter posset sequi mors et est iste textus nobilis contra quosdam prelatos qui clericos mancipant in strictissimo carcere duriter ... ab eo adeo cibum et potum quod in brevi tempore compelluntur expirare. Nam certe tales non evadunt irregularitatem nam in pene emittunt animam licet ei prelatos possit minuere cibum et potum secundum agentium penas ut in titulo nonnullis de re. sed non tamen adeo quod verisimiliter possit sequi pena mortis et probatur bene textus in dicto titulo nonnullis et vide quod non solum delinquere ... de pe. et remis. ubi tenet idem adleraz. Sequitur

Quia sepe

Existens in curia litteras apostolicas non recipiat nisi de manibus pape vel officialium ab ipso deputatorum personaliter tamen plenipotentes recipere possunt premissis de manibus predictorum contra facientes si laycus excommunicationis subiaceat si clericus deponitur ab officiis et beneficiis hic dicitur inspectis ad hoc adiunctis qui hic dicit per excommunicationis sententiam providere debet contra non resignantes vel destruentes litteras infra xx dies et absoluto pape refutat et contra sententiam non tamen hic dicit vel breviter premissa possunt puniri non recipientes litteras de manibus pape vel officialium. Tertia punit non destruentes litteras falsas et per hoc patet ex dicto 2a addiscentes ¶ Nota quod hec verba statuto sub pena excommunicationis et suspensionis etc. non ferunt excommunicationem vel suspensio ipso facto et si etiam proferunt a papa. Nam hic licet hec verba fuisset apposita in principio tamen papa pena ingereret et respectu suspensionis dicitur ea imponenda contra facientes ad ea que dixi in titulo uno de sagit. ¶ Nota ibi aput sedem apostolicam quod recipiens litteras apostolicas proprium non existens aput sedem apostolicam incidit in istam penam. Ista ergo pena afficiat existentem in curia et recipientem litteras ab alio quam de manibus pape vel officialium ipsius. Et sedes apostolica dicitur esse ubi est papa vel curia sua ad hoc et ego cum demum ...

... Nota in ydoneum quod quis tibi proprium facere sic facit proprium debet sibi eligere ydoneum alias factum ... sibi imputat et ideo si remisisti librum tibi commodatum per nuncium non ydoneum illo asportato libri dampnum imputat et contra non dominus servus si elegisti nuncium verisimiliter ydoneum ut l. cum qui ... ff. commodo et in c significavit de pignoribus ubi de modo facti quod non tenetur presbiter xiiii di. ¶ Volo nota quod episcopus potest pro eodem facto sententiam innovari ... glossa ii i si dicit melius ut hic in c. i de rescriptis li vi ubi ponit tertia quod rescriptum ab excommunicato impetratum est ipso iure nullum nisi in causa absolutionis vel defensionis de qua in ... ¶ Singuli in fine excommunicatorum subiaceant nisi nota quod filius sive ... ¶ Consilium tenet ... et contra. Circa hoc conclude quod aut queritur numquid quis possit impetrare litteras pro alio et hoc aut ad lites aut ad beneficia. Si ad lites oportet quod impetrans habeat mandatum speciale ut in c. non nulli de rescriptis et hoc tamen non loquitur hoc c. unde quibus cumque qualitatibus sit potest pro alio impetrare litteras ad lites dando sibi speciale mandatum ut in d. c. non nulli. Idem dicit ad beneficia ymmo illas potest impetrare sine alio mandato ut nota glossa in d. c. non nulli et in c. ad aures et ii et adhuc summus vult mos huius c. Aut queritur numquid possit quis recipere litteras de manibus alicuius quam pape vel eius officialium ad hoc deputatorum. Adhuc distinguit quod aut iste est in curia et non debet et iste est ... ut patet in nequis apud sedem apostolicam. Si vero est extra tunc potest recipere de manibus alicuius prout ... qui impetrant existens aut in curia non debent istas litteras recipere de manibus alterius quam pape et hoc vult textus in nequis sine ... impetret pro se sive pro alio debet has litteras recipere de manibus pape vel officialium quia antiquitus multi falsabantur littere et falsantes asserebant se impetrasse a papa et sic nota loquitur textus in ... glossa. Nam autem confacientes sit excommunicatio ipso facto glossa variavit et dicit ut s. sed dicit quod per hoc verba excommunicationis subiaceat sit excommunicatus ipso facto. Nam ex proprio significato verborum non requiritur actus facti et probatur est textus optimus in c. si quis suadente ... q. iiii et nota in c. uno de iure ... li vi in glossa fi. in si et hic nota quod facit ad multa iura et statuta. ¶ Contra predicta et contra textus op. ... ex quo excommunicato fertur hic supra varia et suspensio quia quilibet excommunicatus est suspensus

dequo dic ut ple no i c cupientes de
pe i gl i v nota nota Ho duplex primo
quod suspensio e regula ad exo sublata quo
ex de tollitur suspensio ut in re attesstò
cum de e inc li vi secus qui suspensio
pse sine offi vel 2m eu pena exo contrahit
latos suspensionis clericos Et licet prima
solum videat sibi plus placere 2a tamen in
plus plz quia texto immedio met distinguit
penas et in penis dz fieri feruntis int
pretatio neque dz quis dupplici pena con
teri Nam ex primo intellectu sequitur
quod clericus extaret 2 suspenderetur In
gl i v euadit i tamen alia summa dm ppe
dic melius quod c ad falsarior i eo extat
falsantes litteras apostolicas per se vel palam vel
utentes eis p alium Sz siquis hz litteras
falsatas palam 2 eis no utitur no habz
locum id c et in hoc casu habz locum iste texto
dum dicit quod p pliorez dz fieri extractio
Unde punitur hic ille qui hz litteras 2
no resignat vel destruit et ideo si index
spe no fert exo con Item nulla pena
ipse affictur exquo no falsauit nec
eis utitur Sequitur

Licet ad

point nouem modos falsandi lit
teras papales No primo multos
modos conferendi scripturas scripture si
no solum ergo sit comparatio litte si etiam dic
taminis 2 carte Nam habent curiales
certum modum dictandi quem de facili alii
ab eis no possunt imitari Item in forma
scripture quia faciunt aliquos tractus 2 eta sig
na eis tamen manifesta adeo quod no de fa
cili possit littera falsari qui falsitas depre
henderetur Item quia in qualitate carte quia
lre apostolice scribuntur i cartis no rasa et
i pulchra forma Item no quod suspicio oritur
con bulla seu sigillum qui p ora no e sile
vero sigillo nam aliquando propter falsitatem bulla
est in una parte depressa propter mollificationem
in alia parte tumida propter extractionem filorum
et solent isti falsarii ponere bullam i loco
calido ut sic effecta tenera possit filum
extrahi Singl si ipsi no bene glo dt tamen
Io an pq offi quod ubi littera esse deleta cum
herba vel cum aqua distillata no posset
deprehendi ex eo remedio huius gl

Quam grauis

falsae sunt Item ppe in quibus
vocat eps filius vel inferior se vel cui
scribit in plurali numero h d primo post cantica
sua 2o ibi cum tribus q sunt de stilo curie

informat 2 primo reducit ad concordia
In 2a ibi generalis concludit No primo
attendendum stilum romane curie et ecclesie et
litterae emanantes con vel preter stilum talez p
sumuntur false 2 hoc prodit no solum re
spectu dictaminis sz etiam respectu litterarum continen
tie unde alibi dicit gl sin t mi cam de
testi quod si aliquis concedit in privilegiis de
cimam ab oi exactione 2 con curessi priuilegi
orum psumuntur no emanasse a se ad predicta
fa c eo litteras de consti 2 quod no l c si qui 2
c q sup hiis de rescr No quod de consuetu
dine romane ecclesie cum scribit epo et
superiori appellant fratres qui papa no sit
eis maior sz equalis Sz intellige quod e
equalis in ordine sz in administratione est
maior xcvi di in nouo ubi bo texo cum glo
sa quod no improhemio li vi Alios vero
appellat filios qui eis maior sit in ordine
et administratione Aduertendum quod cum
scribit cardinalibus presbyteris appellat
eos fratres ut i c px Cum ante sigilla
tum facit de eis mentionem epos cardina
les appellat eos fratres 2 reliquos filios
ut in c licet el iii de testi Item reges
appellat carissimos filios reliquos
vero principes appellat dilectos Iudeum
cum vel iii paganum no appellat filium Nota
no quod in falsitate deprehendenda dz quis multa
intueri ut bullam filum cartam continentiam litterarum
2 modum dictandi 2 multos alios modos hic i c
pre Singl ii i filios vel socios no ex glosa
quod cum prelati inferiores scribunt papam scribunt
subditis suis debent appellare eos fratres vel so
cios Nam et epus sacerdos est 2 olim re
gebatur ecclesia p sacerdotes n erant epi sz
propter scismata 2 disceptationes ordinati sunt
ut unus ordinaretur 2 eligeretur epc qui sup
sacerdotes xc di c olim subditus xx scribens
prelato suo dz eum appellare prez dequo vi
bo glo in to texo in c este subiectus xcv di

Ad falsariorum

Exempse vel p alios litteras ppe fal
sant excoicati sunt cum suis fautori
bus 2 clerici officiis 2 beneficiis priuati sunt
et degradati tradantur curie seculari p qua
lairi carcitie puniuntur qui vere falis litteris
utit si clericus est officio 2 beneficio priuatus si
laycalis est exco h d primo punit falsantes
ppe per se vel palam 2o punit utentes eis ibi
quia vero No ar ut vz statutum ut exponi
statutorum no possit ignorantia allegari quod
lz bar in l duo ff eo 2 i aliqui subicia
No quod multiplices sunt pene falsariorum
litterarum aplicarum nam si est clericus est exco
Item est priuatus oi beneficio 2 officio Item

tradi dz curie seculari ut puniatur seculare
primaz pena legali et est iste cas⁹ valde
spalis in quo statim quis conuict⁹ de crimine
traditur curie seculari Regulariter vero non
traditur quis nisi sit incorrigibilis et
de hac ma plene tetigi in c at si clericus
de iudi et i c cu no ab hoie eti 2 d' ut
ibi 2 aliquid tangit i c nouim⁹ de v s Et
si est laycus tunc traditur curie seculari
et est exco ipo facto. Et ex hoc no q fal
santes lras aplicas subicitur foro ecclie
et dz iste cas addi alijs notis i c cu sit
de fo c ¶ No q arcius puniunt falsantes
lras aplicas quam vl palia qui utentes
simplr Et fa iste tex elegantr ad ystam
qonem Numquid expendentes moneta flam
debent puniri ut flantes et dd'm q non
regularit nisi in casibus expssis de quo
pbat in l lege cornelia ff eo et dico
in c q iudo de iure iur et hoc tene ppetuo
mente Et no q utentes lris fls si sit
clerici debent puniri 2 puari bnficio
et officio si uero sunt layci sunt exco ipo
facto et ex hoc lra innuere q clerici
utentes no sunt exti ipo fco osti tn sen
tit oppositum et intelligit q clerici sit
exti et puandi suis bnficijs 2 officijs
sz ex hoc mi no placz cum iste tex hic di
stinguat apte inter laycos et clericos et
in penis est sienda unius in tpstato n° sz
dupplici pena teneri ut i hac ac si clia
de iudi ¶ In gl i vbo dixerunt ici No bn
gl uicto tex q qui indispone tenetur
ut no admittatur allero ignorante no
excludit qui allegat 2 offert pbacoz igno
rancie al autem quis puniretur sine culpa
q c ii de consti et hoc indubie procedit
ubi statuti punit factum sine dolo de quo tu
aliquid pbat in d. l. diui⁹ ff eo ff In glo
in vbo dephensi i si no tglo q intelligit
ut iste pene contente in tex infligunt
falsario qui conuict⁹ est criminalit secus si
agebatur ciuilit osti vero sentit q q
literarum constet de hac crimine sp heat
locum dispo huius c q sit spale in hoc
delicto Circa hoc alit distinguere aut ci
loquimur de penis que infliguntur ipo fco
et tunc intellige statu influte conuisso de
lco nec est uis qualit sunt actu quia
qsto ligit delan ois occultu ut d' gl
no lib in cle i de hetis sz respon penitu
in ponendaz p iudicem satis tenere tu
opi gl ar c sup ljnis de accu et coru
que no iinio i c p inquisicom de elet
nam diligencius forte defendisset cum sua
si fuisset actu criminalit ¶ In gl i vb qsto
nes ibi qui flant rcpta principis vult q
glo q flans rcptu principis punit pena
mortis 2 sit tradit curie seculari pg deg
dacom ut puniat pena mortis et est
spale i ista spe flit nam regulr crime
falsi no punitur ita acrime ut in pn glo
et fa ad c ad audiaz s co ¶ Quero
primo que est dca immo puniendi it flan
tes lras ppe et utentes qui no falsaue
runt Ro sm ost illi qui no falsarunt st
excari 2 puati bnficijs et officijs et de
gradari traduntur curie seculari sz layci
sunt exti ut s dixi Ibi falsantes lras
sunt exti ipo fco ut in pn c utetes v
si no desistent i xx dies ut s et sentit
hic inno q s qui vero dz intelli et
restringi sm c dnica s co q in veritate
no puto pcede qz in alijs tis loquit
iste tex pcedit enim qn quis sciencer
utitur rotitur lris flis tunc enim exto est
ipo fco nec expectat lapsu xx dierum
sz c dnica loquit in hntib⁹ lras flas
et no lacerante seu restituente tunc enim
si eis no utit nulla excom incurit nisi sit
lata a iudice put i d c cu tio xx dies
¶ Quero quid intendit tex ibi Ro dupx
est intellectus primus q intendit exten
dere punicom huius c ad eos qui p sug
gestiom flitatis impetrat lras a ppa
et hoc intelligendo q ibi statuit sit pnt
tpis Et pt intelli q v statuit sit pntis
tpis et sit sensus q sic sit dca in fine c si
lras d' xp an pmalicia an pignorancia
quis suggessit flitate ita dz hic i in
puniendi distingui int malicia 2 ignoranciam

Accedens.

Non psumuntur quis flarce lras
de simplici iustia iustia nec
puniuntur si hoc cpto desistit relis vi
h d q in pma tango sm 2° puisio i' fcat
intati ¶ No q pcomodico no psumitur
quis scienter deliquisse et opt fa iste
tex ad pbandu ar⁹ cuiuqz ut cla modica
no psumuntur dolus fa c i de psup no
No q p falsitate lraz apostolicaz quis
dz puari officio et bnficio distinctue tn
larius put hc s c pxo ¶ In gl i i' dico
q piuramito no gl q ubi venit aliquid
ad pbandu q consistit i mera cosciam
tunc sit pbatio piuramitu fa q no it
innotuit de elet et vi bo tex i c nulli
et ti li vi et in c pposuisti lxxxi di sz
quo ad cauz nemi potit pbari q admit
pitiores et no potuit ab eis de flitate i
formari ad hoc q no gl i c ii s co ¶ Et
nisi glo dic q sm diuisitate fcoru expqbus

oritur presumptiones vno presumpcio
tamquam fortior elidit aliam. Si vero presump
tiones sunt equales tunc confunduntur
alterutrum fortis confundit ab alia et ex cir
cumstanciis iudex habebit arbitrari an dicatur
fortior ad hoc quod dicitur in c. transmissa qui
fi sint le. ¶ In gl. si ipsi non gl. que nullam
limitat c. parte ut restringatur ad litteras
graciosas. Contra ponit alias solennes penitencia
ut intelligatur istud c. qui scient illud
quam ignorant usus est secundum ista solucio non
videtur bona quia hic statuitur simpliciter allega
cioni ignorantie et in dicto quod talis allegacio
non admittitur. Alia solucio est quod infra xx di
es potest desistere ab usu et sic fuit quod statim
sciente desistit hec solucio et non procedit quia tamquam
tempus dierum datur ad resignandum et desi
stendum secundum utens illis litteris scienter statim
est excommunicatus. Et ideo teneo solucionem glose ut in litteris
iusticie non presumat sciencia secundum ignorancia pro
conditione. Sequitur excommunicacio

Ex consulta.

Propter paucarum literarum rasuras
in loco non suspecto rescriptum non
probatur falsum h. d. primo diffinit obiectionis
dubium. 2o obiciente procuratori mandat ibi
verum. ¶ Nota regulam quod rasura pau
carum literarum non inducit probatam falsitatem
hoc intellige et restringe nisi ex illa ra
sura sequeretur commutacio nominis de quo du
bitatur et sic quod esset in loco suspecto de
quo est tex. optimus in c. ex dilectus de fi
instrumentorum et quod hoc in c. ex litteris e ti. et pho. fa
lea et necnon sapientis arbitrio nam si rasura
esset in loco valde suspecto et posset in du
cere commutacionem vel inmutacionem dictionis
tunc spectet adiudicare arbitrio sapientis in dubi
tacionem. ¶ 2o nota aliam regulam contra quod prima
rasura inducit suspicionem falsitatis que habet
revertere arbitrium sapientis in dubitacionem non
ergo sufficit quod aliqua tamquam inductionem du
tatur secundum sapientis arbitrium duntaxat. ¶
Nota quod quis potest se obligare ad penam per
dendi beneficium suum sicut in c. cum dilecti
decelet et valebat ista obligacio in preiudicium
sui licet superior possit illa non acceptare
per ea que habentur in c. cum inducibus de renun.
¶ In gl. i. i si dicitur quod contraria loquitur cum
rasura fit in loco suspecto et intellige cum
fuit facta per officiale ipse. Nam si iste impe
trans rasisset tunc falsarius induceret
quantumcumque rasura esset modica ut in c. licet
de eo secundum quod est in loco non suspecto non presumitur
facta per impetrante seu utente. Et ideo eius
fides adhibetur. ¶ In gl. si ipsi contra quod opponitur

tu enim iste quod agebat possedit beneficium
satis est quod actori imponat silencium unde
sibi non incumbit aliquid probare ar. p. 1
fi. c. de rei vendicatione 2 q. v. § i. Idem est secundum
cum si iste possidebat ex quo conviccio
facta fuit cum adversariis ordinario auc
torizante ut eo non probante beneficium assig
naret illi dicit secundum Io. an. quod si hec vera sunt in isto
vera concordancia contra al. procedit ista gl. et bene
loquitur. Nam si adversarius peteret beneficium
opporteret probare titulum nec sufficit probato
quod adversarius fuit privatus propter delictum suum per
c. olim alle. in glo. ¶ Ex gl. gl. contra queritur
utrum in quod appellans posset renunciare
appellacioni sue et redire ad priorem et assump
sit mediis ex verbis tex. dum dicit quibus
posse suo iuri renunciare de hac tamen ma
teria dicit plenius ut no. in c. interposita de
ap. et in c. i. 2 in c. cum appellacionibus de ap. li. vi

De sortilegiis Rubrica

Supra visum est de crimine falsi in quo cum
sortilegia contineat in se falsitatem merito
subiungitur hec Rubrica et in principio materia
titulo opti. xxvi q. ii in summa.

In tabulis.

Sortilegia presertim in inveniendis
vel divinacionibus prohibentur et con
facientibus pena imponitur h. d. primo ponit
prohibicionem 2o penam in qui aut ¶ Nota quod
sortilegia omnia prohibentur sive fiat pro
vocationes demonum sive in codicibus sicut fi
unt plerique dicentes aliquos versiculos
psalteriorum et faciunt illud volvere sive fiat
in tabulis et dicitur ficta in tabulis que fiunt
puncta secundum faciunt nigromantia omnia ista et similia
prohibentur. ¶ Nota quod crimine sortilegii est
crimine ecclesiasticum ut tex. cum glo. contra in c.
ydolorum xxvi q. vi. ¶ Nota quod omnis divinacio
quomodocumque est prohibita nisi aut per hoc
sit reprobata sciencia astrologie per quam quod
annis predicuntur futura dicta in c. sic. ¶
Nota penam imponenda sortilegiis et intelligere
tex. nisi de pena imponenda in foro penitenciali
quam in foro contencioso imponitur alia pe
na magis extensius ut dicta in glo. fi. ¶ In gl.
i. i. sortes in se non est mala intellige
hoc quia per sortes submittit se fortune ut puta
limites rem communem indivisibile voluit po
nere sorte super illa cuius debeat esse ista
sortes de se non est mala nec de ista
sorte loquitur iste tex. secundum sortilegia que fiunt
per incantaciones vel per puncta vel quod sicut
divina prohibentur que in se mala sunt et de
istis loquitur iste tex. Et vide bo. gl. ad quod re

nisi ꝰ in Rubrica et dicit i c si ꝗ eo ¶
Jn gl si i officio et beneficio hͨ gl vr̃ contrari
teᵒ cum in tex ponatur pena tm̃ xl di
ecu ſ; dic ut dixi nondo qꝫ in tex punit
pena i foro pnīe ſ; i gl i foro contencioſo
Et aduerte ultra penas hic i gl contentas
pt epus tales dehonestare ut pu mi
trando sicut fit in quibusdā locis ul po
nendo ad scala cum vituperijs et circēre
pgᵃ ex̄ ꝫ vorꝰ vi bo tex xxvi q v c
epi et qꝫ no inpli xxxiij q i de benedco ꝫ
ut ꝫ dixi cohercio huius delicti tanqꝫ
contineut ꝫ diuina maiestate qꝫ attribuit
creature qꝫ est solius creatoris ut scire
occulta ul futura spectat ad epm
loci ut in pall' c pro con Credo etiā qꝫ iudꝫ
secularis pt se impedire qꝫ licꝫ sit crimē
ecclesiasticū no tm̄ mere ecclesiasticū et io locꝫ
est preuencioni inter eos Jta utroqꝫ iure
hoc crimē est dapnatū et acerrime
punitur p iūs ciuile ut C de malefi
et mathema p totū Et inquisitor heretice
prauitatis no pt se īpedire de hoc crimē
nisi sapit heresim manifeste ut est tex
simꝰ i c accusatoꝫ de here li vi Et dicit
sapere heresim manifeste qui consulit demo
nes et spectat eorꝫ responsa ꝫ faciunt eis
preces ꝫ sacrificia Nam committit hꝰ ydo
latria Jdem ubi si mittit ad hostia con
secrata seu rebaptizando aliqꝫ sctm autē
ubi ista uel similia no accideret licꝫ
i vocarent demones ut prouocet aim
mulieris puta con pudicicia na licꝫ istud
sit grauissimꝫ pctm no tm̄ sapit heresim
qꝫ proprium demonis est temptare creā
turam ut heretice i evang° accedēs temp
tator ꝫc ꝫ pꝫ xxvi q ij vas vi ad pdicta
gl i d c accusatus al in consilijs suis ꝫ btūs
thomas 2ᵃ 2ᵉ xcvi in c de superstitionibꝫ
Et aduerte qꝫ inquisitor no pt se īpedire
et si sapiunt heresim dūmo no manifeste
nec pt cognoscere an sapiunt heresim
qꝫ iurꝫ est sibi tributa ꝫ pōne illa qualitate
notorietatis ut dt i gl et bn̄ sctm dico
ubi ipse vellent cognoscere an sapiat
manifeste et ita intelligē glo i c i d'of
dele li vi q vr̄ contrari illi glo i c
accusatꝫ Et ibi gl dic soluendo qꝫ i° c si
loquitur de ꝫ ꝫ potentibꝫ no sortilegia et di
uinaciones ſ; de subicientibꝫ se fortune
p brevia vel ludendo cū taxillis illi
eni no sunt infames nͨ puniuntur istis pe
nis ſ; primi sunt infames ꝫ repelluntur
a testiᵒ ꝫ accusatōe ij q vi statutꝫ et
ij q vij c siqꝫ ꝫ afflauit pcīs ꝫ dictis

Ex tuam.

Nisi qui pro inspectione astrolabij furta re
quireret spectino suspenditur ab altaris ministerio
h d sed hic simṗlo no est indistincte va
qꝫ et arcius pot puniri ut i dicit c in glo
primo ponit consulᵒ 2ᵒ respō ibi vm̄ ¶
Nō qꝫ est prosito facto ceterc requirēdo
quis no habꝫ consule istas diuinatores
ul sortilegos etiā si hoc fiat sine inuoca
cione demonū eo qꝫ occulta solus deus
scit xxvi q v di erubescant ¶ Nō qꝫ
grauiꝫ delictū committit ꝫ si grauior pena
imponenda ubi in sortilegio inuocatur
demones Jtem grauiꝫ peccat is qui ex
proposito quā qui ex simplicitate a bono zelo
committit ſ; grauissimū pctm di cau consulit
¶ Nō nō qꝫ suspensꝫ ad tpus pt post lap
sum tpis sine alia absolone exercere
officium suum secus dic de exᵒ qꝫ i ꝫ re
quiritur absolō vi gl no i c le i de dei
¶ Jn gl i pondera hanc gl ꝫ gl si ex
quibus collige qꝫ sacerdos consules istos
sortilegos grauisse pt puniri sm̄ qualitate
delicti i intencionis eius unde potuisset
iste puari officio ꝫ beneficio Et digniꝫ
fuit ima qꝫ ex simplicitate ꝫ bono zelo
fecit in tutu esse pena q° in hͨ c conte
ta no est ordinaria Et io illa puacō
cōis no est ꝫ lis Et ex hoc tex iuncta glo
collige pim̄ ꝫ nondꝫ qꝫ ista pena īpo
nenda istis sortilegis ul eis consulētibꝫ
debꝫ iudex aiaduerte ad qualitate ꝫ qn
titatem delicti ꝫ aim delinquētis ꝫ sm̄ hoc
pena impone quā acrioꝫ quā grauiꝫ
fa qꝫ no i l quid ergo ꝫ pena grauis
ff de infa et i l et si seuerior C con
et in l odia ff de penis et in l a sua
ꝫ ti fa xxiiij q i c no afferamꝫ et no
etiā ex si gl epm posse cum sortilego
dispensare ꝫ ut no deponat ſ; i ponat
sibi alia penā ¶ Nō qꝫ pt nunqꝫ
plus tantū seu simile sit prohibita sciēcia
astrologie et nunqꝫ ea exercentes pec
cant ſo an late hic psequitur et ad pꝫ
concludit qꝫ hͨ sciā non est nisi mala
nec prohibita cū sit una de vij scīs libe
ralibus et iura puniat exercentes eā ut
l i ff de va et ex̄ or cong et fa l cog
C de malefi ꝫ mathe ſ; hͨ scīa abijt
i dissuetudiē qꝫ eius occone quā hoīes
incidebant ydolatriam qꝫ credebāt iuuā
tem in eē corporibꝫ supcelestibꝫ ut dt
gracianꝫ xxvi q ij ꝫ lnūs ita ¶ Ad 2ᵐ
iudꝫ exercentes peccat Conclude qꝫ
si volunt predicere ea q eueniunt ex cor
poribus celestibus supcelestibꝫ ut
eclipsim solis et lune seu sterilitate ul

habundātia feminā A nō peccant
diuino nō credāt necitatem i esse qr deus
pt aliter facere qm̄ astra iudicant Et
lo dicit gl q̄m tene nienti i c nō licet
xxvi q v q medici in dando medicinas
et rustici in seminando etc nō peccat i ospi
ciendo cursū lune ul stellarū diuino
nō credant necitatem i esse qr ista cor
pa sūt signa rerū et nō cause et lo
cus textus 2a 2e q xcv ar 10 v dt ide
Sed volunt isti astrologi pdicere casus for
tuitos seu futuros actus hoīm certitudi
naliter hoc asserentes et peccat istud
licet corpa supcelestia habeant i clinatoz
nō tn̄ necitatem qr licet hō inclinet sm̄ dispoz
corpis ad aliqd vicium tn̄ rone liberi arbi
trij pt aliud facere ad̄ ei nō seruiūt istis
corporibus supcelestibus s3 qr plerique hoies
sequūtur vires sensitiuas et appetitus cor
porales et captiuant liberū arbitriū et roz in
tellectus ideo astrologi qnq3 dicūt verū di
cendo q talis est dispositus ad tale viciū
etc s3 si astrologi dnt q̄ ex inclinatiōe non
necitate nō peccant al sic ¶ Vlt qri pot
de alia qone ol conti lxix utrū ars alchi
mica sit phita et sic eā exercentes
peccant et vr q sic qr vna spēs tn̄s
mutat in aliā cum plumbū efficitur
argentū uel es aurū etc s3 citra deū
nemo pt vnā spēm i aliā trāsmutare
xxvi q v epi Ol tn̄ concludit oppō
qr ex hoc vna spēs nō trāsmutat i aliā
diuersam qr oīa metalla pcedant
ex eod fonte vi3 ex sulfure et arge
to viuo s3 ubi est melior i fluentia
astroz ibi pducit metallū pciosius
Unde p influentiā astroz et tn̄ her
bis et lapidibus quibus i sūt multe
virtutes pot valit vna spēs metalli i
aliam inq3 pciosam conuerti sm̄ eum

Ecclesia.

Nō plu electo electo p ptes si
nō d3 s3 etc electores co pmissarios
p ptes assumi nō d3 h. d. In pma parte
electo In 2a pseq̄uatio electionis examinatio
et repphensio In 3a eiusdem confirmatio et
prēs phita 2a i pluribus 3a i electoz
Nō ibi queruntur q actus ptinentes ad
collegiū debet expediri collegialit et p
congregatos in vnū de quo vi p gl i c
i de re eccle nō ali li vi et lang dico i c
cū oms de constit ¶ Nō q sortes illo casu
pt interuenire i contractu electionis et est
ro qr poss3 assumi indignus cū sortes sup
eā cadere posset Sed ppter ista temptat
deus qr hc facientes volut q deus re
uelet inuisibiliter meliorē Nā ex quo p
se possent eligere meliorē nō d3 deum
temptare in eligendo et puidendo Et
intellige hoc sm̄ doc in electionibus ad
officia eccli̇a secus aut int laycos ul cle
ricos quo ad tpalia qr i vsus sortis nō
repitur in illis phitus ex quo tn̄ subi
aciunt se fortune et ita i multis locis fa
ciunt layci eligentes officiales p bollettas
seu breuia q nō ¶ Inq gl i isti conter
te opi cōīa q etc data ptate simplicit
puidendi eligendi vnū capse de quo dic ut nō
i c cum i iure peritus de elect et i d i
toto de cū ue i incertum ubi ponit qo
nobilis nunq si in vniuersitate sint tm̄ duo
cōīs possit eligere aliū ¶ Inq gl i do
ad tercam insi nota ij q electio d3 cassari
ul potius est nulla qn sortes interuenit nā
est facta contra iuris dispositionem et contra c q ppter
de elect ubi datur forma electionis fien
de q nō ¶ Inq gl si isti et quare phibetur
sortes in electionibus s3 tetigi i alijs aut
dicit Jo an sm̄ leges q aut est in certitu
finitum aut ius primo casu in iudicio nō ad
mittit sortes s3 dicenti incubit onus p
bandi l ei q ff de pba et vi q vlt i
actor Si uero ius est incertū et finitum
et tunc aut tractat de piudicio alterius
q̄m contendencium et tunc ad petitionem illius
iudex pt facere fieri sorte ut in l huius di
S si ff de le i ut qr duo sucessert i
locu legatarij et vnus vult intentare
vna actionem illius alia pbare Aut trac
tatur de piudicia contendentium et sic
volunt p fortuna iudice discordie eli
gere non compelluntur s3 mutuo se
impediunt l ij ff quibus mo vsus amit
s3 ad petitionem alterius iudex compellet
p partem ut l s3 cū ambo et l si duobus
all in gl et de nā vi li i C. in pos et
i c licet de pba et ista pcedunt i iudi
cialibus s3 in extraiudicialibus vr sortes nō esse
phita tn̄ consulendū abstinendū p ea
que nō i c i s co i glo i ij necitas
aliud nō dicat Ni de ceti.

De collusione deteg.

Cum in collusione inest falsitas so post
Rubricā pcedentem subiciatur ista

Scripta.

Si accusator ab accusatione desi
stit debet inquirere an p collusionem hoc fecit
h. d. ita cont suat s3 ego aliter sumare et hc
sic accusatore desistente ab accusatione

pt iudex ex officio suo inquirere sup cri
mine illato qd intelli ut i sibitia et
primo stim 2o decidit qoni cta stim i qr
¶ Nto primo qd plres accusatores seu denu
tiatores pnt admitti coni aliq de quo
dic melius ut dicta in gl i ij ¶ Nto qd per
prdes vel per pcium non est licitum desi
stere ab accusatone qd intelle ut i dicta
in gl i i si et dic latius qd aut int est
comm expre pnx et tunc oms admittitur
ad accusandu ut in l iij § si plres ff de sepul
crio violato cum ds admitti ad pse
quendu ius suum. Aut prosequitur
vindictam et tunc iudex dz eligere ydo
neiorem ut l si plres ff de accu et si
non excipit nec iudex eligit tunc valz
iudiciu cum omnibz agitatu ut no i
d l si plures et hoc colle intelligedo
tex de accusatoribus sz pt intelligi de
denutiatoribus et prohoc tex i inuiati
et tunc ar gl no colligit sz pt colligi
qd plures admittut ad denutiandu
licet no ad accusandu equu tn esset ut
etiam in prosequnda denutiatoe eligatur
vnus pp faciliore expeditoni ar c oli
de accu et de pluribus prauatoribz vi
c in c si duo de prau li vi et in c pce
li ¶ In gl ii insi no bn gl qd sp alle 2
p ipa optie sa tex iucta gl i c cotu i
q i vbi dr qd dans elemosina ul susti
nens martiriu ad pompa peccat ita
qd no meret sz demeret qd no bn et ad id
fa tex cu gl xxiiij q i odia pieti vbi gl
redarguit scolares qui vadut ad eccas
ad videndu mulieres et no ad audiend
diuina ¶ In gl fecisse gram no gl et
maiore in qntu dicit qd sm ius canonicu
omne crime qd pupplicu censet et id no
gl ii q iij § vlt vbi est bona gl Et
io censetur qd pupplicu qr ius canonicu
no solu intendit puidere hoibz ut sit
concordia inter eos sz etiam ut eos dirigat
ad deu et impunendo delictu hz pnr
respectu ad deu ut i c nouit de iudi Et
pro intellectu iure huius gle qtludo aliqua
breuit qr iura esset satis longa pmitte
qd multis modis pt quis a lite desiste
primo pprio motu qr sibi sic placz 2o per
gram qr p preces rei vult a lite recede
3o p transattoni ut qr recedit aliquo sibi
dato uel retento Nam illa est pprie tra
actio ut in c sup eo de transact ¶ 4o qr
abolitoni vult impetrando audire et
~~petrando audire~~ facultate recedendi
et ut ex acto abolet i deleat ex aliq
ca legitia ut l ij C de aboli vi tex cu
gl ii q iij c sicq penituit huius pmiss

dic qd aut quit vuq sit licitu recede
i ca ciuili a lite ac i ca crimali primo
cau an oblatu libellu licitu est recede
pprio motu Itm p gram et p transattoni
qr nemo inuit contra compellit age C
ut nemo inuitus in rubrico 2 in greco 2 in
i c cum dedo 2 gtu qnz in cone i fate
uel qr vult reus de ciuitate recedere
compellit actor recede age ut C dem
grein 2 ma l qui diffamare 2 i c co
querente sm cona let de of ordi 2 qmo
gl i l i C ut nemo inuitus pq oblatu
vero libellu 2 pq qt lit no licz ab eo
recedere ppa cutete ymo compellitur
agere ut in d c cum 2 in auct q semel
C qito 2 qui nisi vellet renuntiare li
et cae in totu ut l pacom liti C de pac
sz p gram et transattoni licitu est rece
sus nisi sit actio famosa ut est actio
furti ut in l furti all in gl ut ii sit
talis ca que dependeat a libera volu
tate litigantiu 2 sub hoc mebro pot
comphendi ca inicio i Itm ois ca spua
lis in qua pt interueniere transattio
stricte sumpta ut in d c sup eo Id est
ca est popularis no cum licet trans
igere nisi deferendo iuramentu ut i l
eum qui § in popularibz ff de iure
iurando 2o membro pricipali qn ca est
crimalis 2 tunc aut agitur de crimine
crimaliter aut ciuiliter 2 2o casu idem est
ut s dixi in actione ciuili sz primo casu
tunc aut vult desistere ante inchoat
litem puta cum primo se inscribat ad pen
ut in c licz de accu et in l questiu ff ad
turpill ¶ Aut vult desiste pq inchoata
litem 2 aut pprio motu 2 no pt aut de
sistens incidit in turpil 2 pena turpil
liani est qr puniunt in quinqz libras auri
2 efficitur infamis et pt arbitio iudicis
incarcerari ut l ij ff de puaricta et
in l ij C ad turpi ¶ Si uero crime est
priuatu 2 tunc no punitur pena tur
piliani sz arbitrio iudicis ut i l si qs
repetet ff ad turpillia et sentit hic
glo qd no efficitur infamis sz aliud
sentit glo in d c sicque 2 fa tex i d l
ii qui loquitur indistincte Et que di
cantur priuata delicta et q pupplica
vi in spe de accu § ii iuxta aut vult
desistere p transattoni et tunc aduerte
ad duas reglas que de hac ma tradu
tur in l transigere C de transac prima
rea affirmativa est qd vbicumqz venit imponenda
pena sanguinis licitu est transige fallit
in crimine adulterii ¶ Ro regle est qr licitu
est quocumqz modo redimere pprium sanguine Ro
aute exceptionis est frequentia delicti

et odiu eius et ut adulteu cohibea
tur z no frequtet fuit sanctitu ut no
liceat sup eo trasigere ¶ Tca ca c qz
in oi ca ubi no venit inponenda pena
sanguinis no est licitu transige fallit i
crimine falsi Ro de est ne crimina re
maneant impunita ut i c ut fame
desen ex Ro exceptionis qz condepnati
de falso e qi mortuus cu multu dete
stentur hoies de hoc crimine et nulla fi
des amplius isti adhibetur Unde tenet
multi z sequitur bar in d l transige
qz in crimine fli pt indistincte trasigi q
cuiqz pena veniat imponenda p dicta
rone. Et p hoc infert ad qoz de iure ca
nonico nuqz imponit pena sanguinis sed
hemus aliquas penas qi sttes quj
vitz pt tradi curie sclari q cut satis
credem qz admittetur trsactio qz re
tenc z soff insumia de transact. Sem pu
tarem ubi venit inponda pena ppetue
detrusionis lz con sentit hic d anto
fz pm tenet d fran Car i d c si de trs
act et satis hoc dom michi plz p no per
primo mic qualit n de accusa Ubi dicit
qz ista pena equipatur morti Item qz
sic in crimine falsi licitu est transige hac
rone ut dixi ergo et ista pena qz re
quior Et ita hoc pt queri quid i crimibz
puatis nuqz admittatur trsactio i dystic
te et credo gl hic sentire qz sic du dt
qz de crie capitio ante crime coyet quasi
pupplicu Quedes no lz p transactiom rece
de qi i mat qz in puatis imat trsige
z fuit ista opi qui ozunda nd in l transige
palle fz gl i et bar z cotter alij teant
con ut et in puatis delictis no liceat
transigere nisi fm xas p dictas ¶ Quid
autem opet transactio Ubi licita e bint
dic qz recessui rei opatur ut ab isto accoe
no poss amplius molestari Item finit
instantia fz no precludit facultas alijs
accusandi eunde de eod delicto nc etia
iudici quo mnqz poss ex officio suo inq
rere sup nova tu instan hic conclud
bar in d l transige. Ex quo infero qz de
mie canonico pq transactioz in cau licito
fiam no pt iudex inquire de illo crime
nisi precedat infamia. Respte vero accusa
toris opatur qz no punitur pena talio
nis nec efficitur infamis fm quosda
fz bn incidit in turpill Unde dz pluri i
quiqz liby aucti si pupplicu est delictu
vel ex ordinarie si est puatu ut no bar
in d l transigere ¶ Item reus no habet
p confesso ubi al si transactio no esset
pmissa haberet p confesso ut in d l qm et
l furti s pacti ff de infa Item hoc cau

possz iudex pcede sup infamia ichoata
et p iure l n C de aboli Aut alij et ef
fectus de quibus no in d l transige Aut
vult recedere a lite p pactu ut p greas et
no lz ubi no lz transigere tu hoc cau
reus patiens no hetur p confessa ut i
d l pactus Aut vult recede impetrata
abolitione et pt ut d l n C de aboli z p hec
habetur clare z sucincte ma huius glo q
vr al diffusa qm no Sequi

Criminaliter·

Desistente accusatore et accusato
iudex prosequit h d Q no qz
re deuie cau recessus a lite p greas sp trs
actioni no impedit inquisitionem p iudicem
fiendam fz tu intelligas hoc t fm mas
qui tetigi in c pte unde isti ponebat
duplicem intellectu ad hoc c pmus ut
itelligatur qn crimina erat pbata et tuc
deberet tex intelligi semel audita et
pbata et i indiscussa v ipunita ut sit sp
qz p qqm crimina sunt pbata iudex pt pro
cedere ad punitom licet accusator desistat
qz no et p hoc fa tex i l quinus C de ad
ult Ca intellcus est ut lra intelligat
ppe qn accusator desistit an pbata delicta
z tunc pt iudex inquirere ex officio qz i
telligit si infamia subest sed tu dic meli
z latius ut dixi i c pte Item ubi no e
licita recessio a lite ibi pot iudex pcede
adulteriora sup illa instancia qntucuqz
et no precedat infamia qz aut interuenit
transactio et reus het pro confesso l furti
s pacti ff de infa Aut no interuenit trs
actio s qntuta pacto uel ppa auctie accusator
desistit a lite inchoata z tuc sup eade
instany instancia iudex pt pcede ut l
n C de aboli Et dic ut dixi in c pte

Audivimus

Beneficio suo priuatur qui per
collusionem illud constituit te
sale h d vel sic summo Colludens i causa
beneficiali sua beneficio priuari dz h d pa re
fert collusionem 2a illa piurce mandat
i unde Q no pa ar a con qz sup bnfico
licita est transactio ubi cessat collusio
fz dic qz istud ar no est vm qz habemus
ius in con ut in c sup eo de transact
Unde concludo qz ista trsactio no vale
bat et si collusio cessasset nisi iudex ex
officio suo fecisset ista coponem ut e bo
tex i c nisi de pben ¶ No pena fz col
ludentibz in bnficijs qn p collusiom volut
transferre bnficia i aliu mo illicito
dz en priuari huius bnficio Be

In tantum·

Iterum contra illum inquiritur de crimine qui per collu
sionem fuit absolutus h. d. al. sit absolutio
de criminibus illatis per collusionem facta non
impedit facultatem iterum accusandi et in
quirendi de illis criminibus h. d. primo ponit
commissa inquisitionem relata collusionem
et ipsius exitu. Secundo ponit remedium con
missionem ibi discretioni. Nota quod qualis
debeat esse infamia adhoc ut fiat inquisitio
contra prelatum debet enim esse scandulosa vel pe
riculosa et idem vult tex. in c. qualiter ii
de accu. et declara ut ibi dixi. Nota
quod absolutus legittime per viam inquisitionis non
debet amplius se super eisdem criminibus impeti
quod non per extensionem c. super his de accu.
Et hic optime probare ista lex quod licet
post absolutionem infamia non sileat non est tamen
licitum de novo inquirere quod tene menti.
Nota quod sententia lata per collusionem in per
scandulosa convictionem non tollit facul
tatem iterum accusandi et inquirendi de
illis criminibus priori instantia. Nam
ipsa hoc casu mandat de integro procedi.
Nota ibi corruptis non quod in inquisitione
post commissam examinatio testium de quo in cle.
ut non in auct. apud eloquentissimum C. de fi
de instru. et c. cum causam de testi. Nota glossa in verbo
scandalosa id est que scandala generat. Hic est
communis in inquisitione facienda contra prelatum secus
contra subditum non requiritur talis infamia
scandalosa sufficit enim infamia. Et contra
dixisti post in c. qualiter all. in gl. et dic
ut ibi. Nota glossa si isti habent materiam plene ex
pedivi in c. de his de accu. et dic ut dixi
ibi. Ite gl. possint habet hinc ista materia quando
alicui competant plures actiones utrum
quod una intentata tollatur reliqua
et placet multum allegari. Et breviter fuit
extracta ista glo. primo ex dictis antiquorum
dixisti si quadam parte fe. di. et clarius et
ordinarius loquitur ibi actor quod hic hi
no Jo. an. remittit ad nota per se in c. cum
dilectus de excess. pre. sed ibi nichil dicit de suo
secundum refert hic gl. hinc unde dicit clarius
per gl. per alle. quod aut competunt alicui plures
actiones penales. Aut rei persecutorie
aut una est penalis et alia rei persequu
toria primo casu aut oriuntur ex eodem de
licto et tunc una tollit aliam per exceptionem
et non per contrariam nisi in id quod alia exce
dit tunc enim in id quod excedit non tollit
pone exemplum aliquis per violentiam subtraxit
michi librum ex hoc delicto competunt michi
due actiones penales primo actio furti
qui contrectavit meam rem me invito
et si furtum est occultum competit actio in
duplum. Item quod violentia intulit competit
actio vi bo. rap. et ista datur in quadruplum
et sic ex eodem facto competunt michi due actiones
penales contra illum si ergo intentavi primo actionem
furti et consequutus sum penam dupli pos
sum postea agere actione vi bo. rap. ut con
sequar usque ad quadruplum et sic in quantum
excedit aliam secus autem si primo actione vi bo.
rap. et fuissem consequutus quadruplum quod
tunc non possem agere actione furti quod illa
excedit istam de quo est tex. in l. i. ff. vi bo.
rap. Si vero omnes penales actiones surgunt
ex diversis delictis tunc una non tollit per aliam
nec per exceptionem ut l. nunquam ff. de priva.
delict. exemplum surripuisti michi servum et occidisti
quod surripuisti michi competit actio fur
ti quod occidisti competit michi alia actio unde
licet intentare una actione et percepi du
plum vel quadruplum non tollitur alia
actio et hoc quo ad secundum casum. Nota tertio casu
qui sunt rei persecutorie. Aut competunt contra
eundem et tunc una tollit per aliam per ex
ceptionem et non per contrariam l. si merces
§ culpe ff. loca. exemplum locavi ticio possessionem
meam ipse vero incidit multos arbores
et sic dedit michi dampnum multe actio
nes ad consequenda estimationem dampni michi com
petunt contra eum nam possum agere actione
locati quod male est comissatus in re locata.
Item actione l. aquilie que datur contra quemlibet
extraneum pro dampno dato ff. ad l. aqui.
per totum. Item et alie consiles michi competunt
ut d. § culpe si ergo primo intentavi actionem
locati et consecutus sum estimationem dampni
non possum postea intentare actionem l. aq
uilie quod percepi estimationem dampni per
unam actionem. Si vero competunt contra diversos
et tunc una non tollitur per aliam ex per excep
tionem ut l. locum § condempnatio ff. de
ta. exhi. ubi si contra subtrahente tablas
testamenti egi ad dampnum et consequutus
sum estimationem possum nichilominus postea agere
plectato in facto. Nota in tertio casu quando una
est penalis et alia rei persecutoria aut
et penalis originaliter et tunc una non
tollit per aliam etiam per exceptionem exemplum sub
traxisti in librum furtive et contra te rei
vendicatione persequendo ipsam rem licet
ergo sum eam consequutus michi nichilominus possum
agere actione furti et sic ad penam et
sic economisso ut est tex. in l. si cum pignore
§ cum furti ff. de furtis fallit quando una
actio esset de iure civili alia de beneficio
pretoris exemplum contra nata competunt michi
plures actiones pro rebus meis in subtractis
primo actio furti que est de iure civili
Alia actio nauti caupo stabu. que fuit in
ducta ex beneficio pretoris hoc casu una tol
litur per aliam l. iij § licet ff. nau. cau. sta
bu. nec ob. c. constitutus de rest. spol.

ubi ne du succeſſic uno et ſic fuit i tentata reſto i integro q eſt de iure ſpali officium iudicis na ſunt ſimo ubi no com petebant ſibi ille actiones uno pp dubiu intentauit illam alternatiue ¶ Si u e penalis e actualiter 2 no occupnalit tunc una tollitur p aliam exo con afferente in re p metu competit in acto q meta q actu aliter eſt penalis et eſt competit in rei p metu ven tunc ſi ego intentaui una et conſequtus ſum rem no poſſu intentare aliam l metu q licet ff q me ca q no

De delictis puer. Rubrica

¶ Supra viſum eſt de delictis quibuſda vocum q dubitari poſſ nunq i talibus puerulis etas excuſetur merito ſiue ſequit hec rubrica ¶ Et p declaratone Rubrice quid quin dicant pueri Reſpo ſm lo an regle puericia incipit in ſeptenio et finit i maſculo i xiiij anno in femia i xij Nam in hac etate homies pubeſce ſolent ph bo tex in l ſi q tu ul ru ee de et q no i c pubes de deſpo in pu quz tn pu ericia extendit uſq ad xviij i maſculo fauore alimentorum ut q alimta leg ut pueris uſq ad xviij et l mella ff de ali le quz uſq ad xviij ut reſpu extendi officiu aduocati ut l i ff de poſtu quz et ſequentes dne pueri ut iij q vij cum paſtore et i no Sequit

Pueris.

Impubes pter etati carnis delinqre pnt puniunt tm nisi q adulti h d pmo ponit dem 2o reprobat ibi q merito Nd q i xiiij anno quis efficitur pubes q predit i maſculo ¶ In femina in xij ut i c ult de ſpo ij in re pta alleg quz iſta etas puenitur ut ſ dicta rubr gl 2o no regula q pueros attribuit ome penam pter delictum carnis ¶ Nono alia r a q pueri ex eorum delictis no dz ita ſ uiter puniri ſic maiores contra c prox ſ de ſente ex c ſi et l auxilium ff d mino ¶ Angl i iſi et dic coe eſſe ut i ſeptenio quis ſit doli capax Nam accidentaliter pt an illam etatem eſſe doli capax narrat enim bte lo an gg in dyalogo dixiſſe quenda pueru qnq annorum ſolitu iurare et blaſphemare 2 deteſtari a dyablo fuiſſe raptu unde ſic malicia preueniet pt ut i dictam ita et doli capacitas Ita infantes id no tenentur ex delicto q neſciunt quid faciunt l i C de fal mo que ro ceſſat in doli capacibus ¶ Et expeditis poſſ ſic limitari tex i c le vinta de

hoi qui dt infantes no in inde i irregula ritatem ſi committit homidiu ut itelligat niſi ſint doli capaces de quo vi q i nota ¶ Angl ij i pſumitur bn na ut legit in dyalogo 2 no gl o xx q i iſtu quida pu erto annorum mulier ſpam reddit pregna nante pt q pueri illa pubtas ſi re gulare eſt ut ſ dixi ¶ Angl i ij petia iſi dt tn oſt q licz infantes no pniant ex delicto tn ſi aliq occidit incidit i irregula ritate q irregularitas tatur ſine delicto ut in iudice ſ hodie h dcm eſt repbatu ut in c le ſ furioſus de hoi ubi dr quod nulla irregularitate incurrit ¶ Et pt ee eo diuiſ inter iudice et infante na licz iudex no pecet faciendo aliq de capitali tn ipe in telle illud fcm committe et re quidam exerc ut talis pmoueat ſed infantes no conſentit q illu no lz in ut in loc palle Sequitur offerente

Offerente.

Impubes ptinces ul inſufficient aliq no dz puniri pena pecuniaria ſcdm conſuetudiez terre nc ob hoc pt exigi a pre h d ul ſic pr ex delicto filij i pu beris no tenetur ul ſic puer no debet ita ſene puniri ſic maior h d po ponitur appellantis querela 2o indic dato i unde ¶ Nlo q ex conſuetudie ciuitatis pt p delictis exigi pena pecuniaria et p iudice ecclaſticu ut no i c dilectus de of or oſt tn hic dicit nole com q ſtatu ta ul conſuetudes imponcia pena pe cuniaria p homicidio furto ul ſilibz ſunt credibilia q hoies exponuntur ve nales 2 puocantur hoies ad delinqndu Nam talis timebit pena corpale q de pecuniaria nichil curabit dumo euitet corpalem ar l furorum et l aut facta ff de pe et in aut de ma pri q opportet no ob iſte tex dz ei intelli q conſuetudo erat ut poſſ exigi pecunia ex poſt fco ſz ante ppetratu delictu no dz pena taxari p hoc bo tex xi q iij pauper ¶ Et no prem no teneri ad pe na pecuniaria in qua filius condepnat ¶ Unde tractat ſpe in ti de ſen ex q ſeqt coſ quid ſi filius unq pre teneatur palte ex legitima filij vel ex palimet filio debitis ſolue condepnationem filij 2 co cludit q no q dicere pre legittima no pt ſepari ex bonis preis l ij ſ in puberi ff de bo dap ſa q no gl 2 bar c aut ſi qua mlr C de ſacro eccle Nunq aut ſi ſubeſſet ſtatutu ſic eſt in multis locis ut pr teneat p filio dic ut no

bar in l tu filius ff de v ob ¶ In gl i° i
vltu i cum ille puer nil heat et exhat gl
tolle' vna rato decidendi ad tep Aliu in
tellectum sentit hic d Stan Card q io iste
puer no incidit in pena pectuniaria est
cum ista pectuniaria consuetudo est de
iure spali no procedit nisi in casu suo vbi
q aliquis ex aliqua ca tunc venit maius
puniendus tunc no incidit in pena co
suetudinaria et ide dicit in statuto hoc
dictum si foret s om esset valde no ut
ubicumq ex aliqua ca quis venit maius
puniendus no incidat in pena statuti
nichil consuetudis s debebit puniri
alia pena et quz hoc dicm inmichi placut
s regiri bar apte sentire opposito in l
ii ff de recepta dicit tn q iudex ex hac
ca potest secum dispensare ad minore pe
nam sic facit i alijs delictis et ex alijs
causis ad hoc q ind in l quid ergo § pe
na gravior ff de his q no infa michil michil tn
allet p dco suo ego allego duo bona
iura primu est t sacris q me ca ubi de
q coitans ex puer tn incidit in ergo
sicut ille qui coitat sponte et tn metus
attenuat culpa ut i c i q ii i primis
Sc allego t si quis suade xvii q iiij vbi
percuciens clericum excusatur et ide e i
puero percuciente licet venat minus
puniendus ut in t i et t si de sen ex
et concluditur ibi q pp etatem puer
no ds venire ad se ap pro absolone
et sic dispensatur cum eo in alia pena
dicimus ergo q incidit in pena statu
ti s inicius ex dispensatone iudic puniri
debz et hec no Ez con pdicta sa iste
tep vbi no punitur ista pena consue
tudinaria nec et minori s no ob q
dicat gl q iste nichil dicat habebit quia
filius familias nichil habens compellitur
cedere bonis pt cum tenea i carceribus
ut l cum a filij C qui bo ce possunt
cum obligatur ex contractu ita ex de
licto ut § t pro pot dici q ppa voluit
ista pena pectuniaria no inpoi quia
de puniti erat frustratoria et sic q in
ponetur alia pena ne delictum ad pnis
remaneret inpunitu ¶ In gl si i si
fuisset xiiij annu s con hoc sa qno
gl precedens Ita sic cautat ista pena
pectuniaria q nichil habz ita et post
xiiij annu ex quo est filius fa et ideo
dic ut dixi in gl pre ¶ In ca gl ibi
nisi consuetudo vl privilegium dic melius
q aut iudex etiam habz iuris tpale

no tn i feudu et tunc dz pap ad dmn
feudi licet sit sclaricus ut pt in c cona
s debz de app l vi et i gl 2 no i t cetin
de iudi et in t ex tran sinissa de s ape

De clerico venatore. Rubrica

Supra visum est de quibusda delictis ta
laycor qm clericor simul nunc subnit
tit de quibusda delict cleric tn sc tex

Epm

Clericus phibet venato 2 con
facienti pena ipoint h d cu
se In prima point phito In 2a pena qsi
quis ¶ No q clerici phibentur ne du
venatoni exercere s et tenere antipito
canes et huius ad venendu aptos et
¶ No q delictu venandi in clerico no e
depositone dignu vnde hic suspendit
no aut depoint No i inhat voluntate
no q no clericus venatorn exercens nodi
hat pena puniri de quo i ¶ In gl ii ibi ex
cepto epo hec gl excipit epm dutaxat
s in fine vc excipe oms in sacris consti
tutos s inhat matia distingue lcitiq co
pediendo maz tam in clericis q laycis
q aut loquimur in venatone hoim ossi
sua et ista phibetur oibus clericis q
no ds inpugnare et con infideles ut
i t ex multa de vo laycis vero licita
est in casu in quo monent iustu bellu
et in t sicut et q i plene no deciue iue
et xxiij q viij reverehen et in t si nec
Quedam est venato adulatoria sic sunt
histriones qui verbis adulatoryis capiunt
hoies sicut in venatone capiuntur bestie
et ista est plus pmissa xi q iii vc qui
diuitis et iuribus z alle in gl vno pem
est dare aliquid istis adulatoribus et
histrionibus ut in t venatoribus lxxxvi
di et i c qu bo glo de hat ma ¶ Alia est
venato arenaria q solebat olim fieri
i arena vbi hoies pugnabat cu anabus
feris et ista venato clericis indistincte
phibetur ut hic In laycis distinguitur
q aut faciunt pro pao 2 no licet ymo
tales efficiuntur infames l i § cuque
natus ff de posita s si fa causa virtut
ostendendo tn eis licita est et vult hic
velle doc q in eis no sit pectm et de
iure can c'z de iure can excipiuntur
torneamenta ut in t i de torneamento ergo
alij ludi sunt concessi quia virtut expi
ende Ego putare q ubi subesset pectm
mortis de iure can no licet per illa
com que est de torneamentis na no debz

ho ut expiatur virtutes invide i pictu
mortis ubi nedum corpus set etiam aia poss
periclitari. Quedam est venatio famosa
et clamosa puta q fit cum canibus et ista
secundum gl licet laycis et causa voluptatis et
idem videtur hic velle Jo an alle instituti de re
di § fere ff de acqu re do l natalem
cum si nisi tempore quadragesimale vel aliis
principuus festivitatibus sed adverte quod gl vo
lunt com in d c qui venatoribus q dicit quod
ista clamosa est licita nisi propter utilitate pro
precaminibus et pellibus habendis per h fa
c esau lxxxvi di ubi dicit quod esau erat
peccator quia venator intelligendum continuit
venatorum puto sic posse dici quod aut laycus
cus sive est deditus huic venationi et
tunc illicita est eoquo fit ad voluptatem
tiuu aut raro et tunc procedit ista gl. In
clericis vero glo variavit sed distingue quod aut
sunt in minoribus ordinibus constituti et
secundum d an non puniuntur sed osti et Jo an tenent
hic op dicentes quod debent puniri pena ar
bitraria. Et pot concordando dici quod aut ha
buissent tonsuram et tenent al non sa cle
ri de vi et ho cle in vi et si tonsura dimi
sunt constituti in sacris et si habent
redditus in venatione sic ultra montani
in francia et tunc licet eis quia non faciunt
ad voluptatem et hoc voluit osti in c si
Aut non habent et tunc debent evitare puta vel
tamen eos non multum peccare si rarissime
hoc facerent causa recreationis ar h dum
dicit tex in hac voluptate sepius detentus
fuerit ergo si rarissime et non causa volup
sed causa utilitatis puta ut excitaret appetitum
suum propter morbum precedentem ar in c dilectus
de hoi. Alia est venatio que fit cum laqo
vel rethe vel etiam piscando et illa licita
est clericis divinis preceptis non insistunt
ar in glo in d c esau q dicit quod magis
conceditur piscatio quam venatio. In gl si
isti non bene habent gl theorica quod pena de
maior vel minor secundum qualitate persone
cui imponitur ut sit eadem pena gravior
reputetur in maiori quam in minori sed
contra hoc fa iste tex ubi dicit episcopum debere
suspendi per tres menses presbiterum per duos
et secundum dictam theoricam gl dicit secundum Jo an
quod episcopus hic suspenditur per tres menses
a ratione tamen sed presbiter suspenditur per duos me
ses ab omni officio. Unde ista est maior pe
na in se et sic episcopus punitur pena mi
nus strictà plus vel magis quam presbiter et presbiter
magis quam dyaconus sed propter qualitatem per
sonarum pena in episcopo et presbitero reputatur
maior quam in aliis. Sequitur

Omnibus.

Summatum est § c i Nota in omnibus
fratribus iuncta gl quod omnibus omnes
clerici possunt dici filii dei non homines et dicuntur
filii dei ipsi et non laici non propter obprobrium sed
propter excellentiam quia ipsi magis firmant deo un
propterea appellat se nedum filium dei sed filium filiorum
dei quod finit utilitatibus et comoditatibus
filiorum dei sic intellige quod dicit de incestis quod est
spalmo dicitur filii dei ut in c nos novimus
xxx q iiij et liiij di multos. Nota ibi
vagationis quod venatio prohibita est clericis
causa vagandi secus ergo si faciunt causa utilitatis
quia ut dicit osti habent redditus ut plurimum
in venationibus sic in francia et in multis
locis ultra montanis tunc enim intendunt
utilitatibus etiam et non voluptatibus
maxime si familia de est etiam. Pen vero qui
faciunt raro causa recreationis et utilitatis ut
propter infirmitatem precedentem ut dixi in c i
§ et fa c i xxxiiij di ubi ille episcopus redar
guitur quia ibi erat deditus venationi secus
ergo si non est deditus sed rarissime propter
causas predictas. Sequitur

De clerico percussore Rubrica

Continuata est hec Rubrica cum precedente

Siquis.

Breve est vel sic clericus sepe aliu
percutiens et monitus non desistens deponen
dus est h d. Nota quod pro simplici percussio
ne non debet clericus deponi sed aliter corrigi
sed si assumit sibi percussionem in consuetudinem
tunc est deponendus quia cum nihil iam ius
sit et ferus non debet in mansuetudine cleri
catus permanere Et intellige istum tex in
hiis qui sunt multum seriales in percuciendo
ut puta probis minimis procedunt ad verbe
ra. Et Sed queritur quia tex sa mentionem in con
stituto in sacris quid de constituto in mino
ribus doc dicit idem per ipsa all in gl unde
ad tex supple maiores. In gl si in intellige
de eo qui in consuetudinem habet non ex gl iuncto
tex quod petitum plures iterari licet prius
sint puniti aggravant tamen eorum petum ultio
commissum et sa pro dicto ba in l si cui ff de
accusa ubi nobiliter dicit quod licet quis pro
furtis alibi commissis non posset hic puniri
si est forensis tamen furta alibi commissa aggra
vant furtum hic commissum quia videtur sibi as
sumpsisse in consuetudinem actum furandi unde
possit hic suspendi licet alias pro uno furto
non deberet suspendi ut in l capitalium §
famosos ff de pe et bene fa l in C de epi

an et c ita nos xxv q ii cu sitibus

Preterea.

Duobus mensibus amissarum a ministratione suspende epm qui
crudeliter aliquem fustigauit vel fustigari fecit
h d vel sic non pt epus penam graue ver
beru impone h d primo ponit cpi summa
2a ibi q licet attinsat excusat illu a mo
te 3 illu punit i q ¶ No primo et tene
menti q decedens inslo tpe puta p viij
dies a die inflicti vulneris no psumitur
decessisse ex vulnere sz h intelle qn de
functus visus est conualuisse ut sentit gl
i l i C de emen suo seruus putare vbi sp
in deterius processit 2 tande extinctus e
vnde satis posse relinqui arbitro iudicis
de quo in gl ¶ 2o no epm posse muliere
pp delcm sum fustigari facere sz no cru
deliter sa c ii de talup 2 v q v illi qui
sz dices de qua muliere intelle tex dt
Jo an q pt intelligi de uxore. Na clericus
habet ptatem verberandi et ligandi pp pecm
sum ut est tex in c placuit xxiij q ii et
ne ex hoc dcd q effectus clericus vxo
ore remanente in seclo 2 vouente hz ptate
corripiendi uxorem non enim dz ea abicere
a cura sua sz a thoro tm abstinere ut i c
cu ox xx di ¶ 3o pt intelli de delinqte i
ecclia ar in c veniens de sen exe vel forte
ista mulier est subdita iur eius spali
¶ Ingl ii i si qua femina et l vi bo tex
inmente q si i triduum decessit psumitur
decessisse ex vulnere et ide gl i l vna
de emen suo vide bo tex in c continebat
de hoi ubi et decedens pq octo dies pre
sumitur decessisse ex vulnere et ide
gl in l vna de eme suo vide bo tex i
c continebatur de hoi vbi et de cedens
pq octo dies psumitur decessisse ex vul
nere vi et c pfbrm e ti vbi de post
pautos dies etc vnde satis putare hoc
arbitrarium ut supra dixi ¶ Ingl si no
gl con istos psidentes qui tenuisse punit
magis ut timeant qm ut corrigant Isti
om grauit pectant et ideo puniunt

Presentium.

Duobus annis a celebratione mis
sarum suspendas pbrm q asportat
repellentes violentia in conflictu vbi ali
qui mortui sunt 2 lapides proicit licz nllm
percussit h d vel breuius sic non punitur
clericus ut homicida si fuit in conflictu pp
violentiam repellenda licz i aliqui mor
tui sint et ipse lapides picerit eo q nullm
percussit h d primo narrat fcm 2a i nos
tpaliter punit 3 pq tpus admittit i manda

¶ No q clericus licite prestat ope opp
resso tn dz procedere ad ottisiom p defensio
ne alterius fa q le 2 no intele sz furiosus
de hoi ¶ Sz con istu tex op de c si te dign
de hoi in 3 clericos et l di c si quis
vidua vbi pz q prestans ope ad homicidium
efficitur irregularis licet ipe no interfecerit
¶ Ad hoc c loquitur duobus modis primo ut i
telligatur q hic interuenit dispensatio vn
de vix coi iste erat irregularis sz con huc
intellectum fa tex in c petitio de hoi vbi pz
q clericus qui interfecit bello iusto no
tenetur de homicidio facto p alios et si
ipe percusserit dummodo no occiderit ¶ Ad hac
antiquus doc qui tenuit hanc lec ad
istu tex respondit q procedit qn clericus
defendit rem pupplicam et ppa patrim
onia ar l ut vim ff de iust 2 iur sed
hoc c procedit in conflictu spali Ilet ob
c dilecto de sen ex li vi vbi dr q debere
obuiare iniurie inferende proprio et lo
de lauto 2 no de clico et pbhuc intellectu
i surgunt maxe due restrictiones vna ad
c petitio alia ad c dilecto Jo primo voles
inherere Item tz con ducens h c procede
de iure coi et no ex dispensatione et ppe
intentia hic imponat ad cautela sic et
sentit gl si 2 ista lec in pz primo q no
gl hic aliq verbu sapiens dispensatiom
vmo tex innuit op i si aliud no procedi
at q vt apparet i iure dra inter conflictu
generale et spalem Item in c dilecto p all lo
in distincte et coiter solet intelligi ta in
lauto qm in clerico p hoc vi bo gl xxiij
q v si i q dt simr q interficiens aliquem
ad defensionem proximi no peccat licz offic
atur irregularis Idem sentit gl i d cle
si furiosus et primo i c si uo l i desen
ex et hoc intelle qn maxima sub est ne
cessitas ex pte oppressorum al aut clericus
peccaret assumendo arma no tn efficitur
irregularis pp homicidium p alios cmissum
sic alio modo pt intelligi iste tex q pena
fuit imposita q aliqualiter excessit in piciendo
lapides sz q conflictus erat iustus ex pte
oppressorum no tenet de homicidio ¶ Inglo si
i si no gl sentit am illu pfbrm i nullo
peccasse et sic nedum irregularitate sz nec
pecm contraxisse ¶ Ostii dicat posse et dri
q hoc pp scandalum euitandum vel pp infami
am fuit pena imposita vel sic ut s dixi
q no erat magna necessitas q illi forte e
rant sufficientes ad se defendendum vnde
clericus reputatur in aliq culpa assumendo
arma no tamen de homicidio tenetur cu isti q
interfecerunt iuste interfecerunt

Continentiam

hoc c. legitur et duobus modis sic preditur
uno modo quod iste potest promoveri dispensatione
Alio modo quod de iure com. et secundum unum intellectum
qui mihi magis placet h. d. Clericus qui fuit
in conflictu in quo fuerunt aliqui occisi si
eius facto vel consilio de iure com. promoveri
potest h. d. 2a ibi consilio ¶ Nota primo secundum unum
intellectum quod etiam clericus licite assumit ar-
ma ad resistendum predonibus nec tenetur de ho-
micidio ibi facto si absque ipsius consilio
vel facto gestum est et dicit dicta in glo. fi.
¶ Singl. fi. nisi exhat gl. colle. primo intellectu
quod hic intervenit dispensatio quia fuit in
culpa arma assumendo sed contra hunc intellectum
facit c. preterea ubi ille presbiter assumpsit la-
pides et pereit et tamen non tenetur de homicidio
facto per alios ex quo fuit pro parte illorum qui
violentiam repellebant Ideo hoc tenet Inno.
quod de iure com. iste posset promoveri hic lec-
tio mihi placet et primo facit iste tex. ubi videt
ad consilium quod non indiget dispensatio cum
ipsa sit videt de iure ut dicit gl. no. i. c. co-
sultationi de tempo. ordi. sed tex. hic dicit
quod iste pot. promoveri sed id quod fit per eme-
dium extraordinarium non dicitur fieri posse
ut no. Inno. i. c. pastoralis de eccle. pos. et
facit c. homo xxiii q. i. Item facit iste tex. ibi
dum generaliter dicit quod poterit iste altaris
ministerium exercere non ob. quod dicitur de subdiaco-
natu quia adhuc intendebat in presenti mo-
promoveri nec ob. quod ponderatur istum trans-
siisse ad religionem quia hoc fuit ut non i-
poneret sibi aliquam penam sic secundum fuit i. c.
preterea ad hoc quod non ipsi i. c. superiore de eo. c.
i. c. amovere xxiii q. ii

De maledictis Rubrica

Quia aliquando percussio fit manu et aliquando fit
manu et aliqua fit lingua ut maledicti
et detractores qui quodammodo percuciant et
sic visum est de percussionibus manu recte
nunc subicit rubrica de maledicis

Statuit.

Maledicentes puniendi sunt ut alii
de cetero terreantur et abstineant
et ipse arceatur h. d. primo ponit culpam
quam secundo mandat puniri 3o causam subicit
ut patet ¶ Nota primo quod iniuria seu contu-
melia alteri illata quamquam in absentia est pena
dignum ex quo infertur quod possit agere actione
iniuriarum pro iniuria sibi illata in eius absentia
ff. v. q. i. c. i. et q. i. per totum et ff. de iniur. l.
Item apud labeonem § si quis libellos ¶
Nota quod convicium est detractio magis est dete-
stabilis et pena digna quanto cor pluribus

sit nisi de iniur. § atrox et c. quamvis sit de ex-
ces. p. ¶ Tolle non prelatum posse bona conscientia
punire et procedere contra detractores suos
non exceptio tenetur remittere satisfactionem in-
iurie pro hoc c. olim de iniur. et c. grave de
cest. spo. et xxi q. iiii si is et xc di. si per
totum ¶ Singlo. n. isi. Exhat gl. elicit duo
solutione prima est quod iniuria illata persone
debet superior remittere sed illata dignitati
non et sic pot. intelligi l. una C. si quis Im-
pera. male ut intelligatur quod dicitur remitti i-
niuria sed attine gl. aliter intellexit videlicet
quod persona iniurians debet remitti ad principem
ut considerata qualitate persone remittat
vel puniat et iste intellectus plus applaudit
lite illi ¶ 2a solo gl. est quod dema et benig-
tenetur superior remittere iniuria sed non
de iure primo ipse met pot. obstante canone pu-
nire subditus de hac materia numquam superior pos-
set punire subditum de linguptem tractat p.
Inno. i. c. ex parte el. i. de v. sign. c. i. c. si quis
extra ii q. vii et in c. epus et gl. i. c. cona
de pe. l. vi disputavit lar. de arc. et refer
Cy. in l. una. C. nequis in sua ca. presumpsit
tetigit in c. cum venissent de iudi. sed quantum
ad propositum nostrum sic conciter posset distingui quod
aut iniuria est notoria et tunc pot. ipsemet
superior illam punire ut no. Inno. i. loco p.
allc et Cy. ubi s. hoc dam ergo limitata qui
pena est iniurie expressa sed ubi pena venit
imponenda arbitrio iudicis quod est recte
secundum uns. cod. in actione iniuriarum tunc dico
quod iste superior tamquam suspectus pot. recusari
quia in arbitrando posset excedere modum
nec excusat ubi notorietas delicti ut no.
gl. i. c. sup. hiis de accu. et facit quod dixi i. c.
proposuit de app. Aut iniuria non est notoria
et tunc aut est illata persone et non pot. pu-
nire quia non debet esse iudex in facto proprio xxiii
q. iiii c. querelas et in d. l. una C. ne quis
in sua ca. Vel aut est illata dignitati et pot.
ut in d. c. si quis extra et i. l. i. § all. i.
gl. ¶ Inhot in cau pe de bel. post. et pla-
cuit Cy. in d. l. una et vr. placet Jo. an.
hic dixit quod quia in consequentia tangit per-
sona si iste est de lectio potius recusari si ve-
est ordinarius petet adiunctum ut l. apertis-
simi C. de iudi. et quod dicitur de
adiuncto procedit de iure civili secundum quod
ordinarius non recusatur in totum ut no. i. dictis
iuribus secus dicendum de iure canonico Ita
et episcopus secundum illud in totum recusari pot.
ratione suspicionis ut i. c. si quis contra cle-
ricum de fo. compe. et non hoc dictum perpetuo
via limitat unica differentia contra superio-
rem posse iudicare ad iniuria seu causa tan-
git dignitatem cum possit recusari quod est

dico in d c tum remiſſet An aut peccet
no remittens iniuriam Concludit q̄ rancorem
iniurie d; remittere xc di ſiquis
contriſtatus q̄ limitat bar in l ſi tibi
dere i § i ff de pac referendo memoriam
ſinaꝑ q̄n adūſarium penitꝫ al' nobilit'
dicit q̄ no tenemur ſibi oſtende ſigna
amicitie et dilectionis Sꝫ ſatiſfactionem
iniurie nemo tenet̄ remittere ſi non
vult ꝑ hoc q̄ no i d c ſi is et c ſtudedum
xc di ſa c alium i de i iure Ex hoc infert
bar in loco ꝑdicto q̄ ſi infirmus dicit
ſacerdoti remitte iniuriam michi illatam
ꝑ talem q̄ cenſetur remiſiſſe odium ꝛ no
ſatiſfactionem iniurie q̄ nota

Statuimus.

Ponit pena blaſphematis
deum ul' aliq̄ ſanctum ꝛ primo pot
pena etiam iudicis 2o tpalis ibi per
tpalem ¶ No ibi maxime btam virgine
q̄ in arbitrariis de; plus puniri delinquens
con btam virginem q̄m con alium ſanctum
¶ No 2o ꝛmid cam reſeruatū epo i pma
ut eſt abſolutio illorum qui publice pre
ſumunt blaſphemare deum ul' aliq̄ ſanctum
Inferior ergo pſbr no pt a tali delicto
abſoluere ꝑ hoc q̄ no gl i c ii de pe et
remiſ li vi et hoc procedit ut dixi q̄n
publice blaſphemia eſt illata ut i
tex ſecus ergo ſi occulte q̄ tunc no in
ponitur hec pma publica nec cas eſt re
ſeruatus epo ymo ꝑprius ſacerdos pt ab
ſoluere ſm oſti ꝛ bn ꝛ et ſatis i innuit
hec lra ¶ No q̄ obligatus ad penam pecu
niariam pro maleficio ſi no eſt ſoluendo
de; luere in corpus contra c fine de do et
con et melius l ſi ff de iure vo ſecus ubi
e obligatus ex contractu uel qi q̄ tunc ex
ſpectatur donec peruenerit ad pinguiorem
fortunam et ſic intellige c odardus de ſolu
¶ No cauſa in quo quis priuat̄ etiam eccleſiaſtica
ſepultura q̄n publice deum ul' aliquem
ſanctum blaſphemans no vult peragere
pniam iniunctam ¶ No cauſam in quo iudex
eccleſiaſticus et ſecularis concurrunt ad pu
niendum idem delictum nec pena impoſita
ꝑ vnum iudicem impedit penam imponendam
ꝑ alium ſꝫ michi hoc ſit trahendum ad alios
caſus ut in delictis vtriuſꝫ fori vterq; poſſit
effectualiter punire doc dicit hic q̄ no ſꝫ
tu dic melius ut no i c felic de pe li vi
i nouel ꝛ ſa q̄ no bar in l i ff vi bo
rap ¶ Vltimo no ibi nulla maior q̄ con
diſpoſitionem huius c no adhibet̄ diſpenſatio
dicit tu oſti vnum dictum ſatis equum q̄ ex

magna ca poſſit adhiberi mitior ut ſi pſona
ꝛ honorabilis q̄ no decreat ſic publice
penitere et vult hanc pniam magnis
elemoſinis redimere ꝑ hoc c i de vo
ꝛ c mulieres de ſen ex ꝛ c medicinam de
pe di i q̄ no ¶ Sꝫ quid ſi calore ira
cundie vel ex ebrietate proſiluit quis
publice i blaſphemiam ab'q tenuit h
hanc penam no hre locum ſꝫ temperant per
cauerit ꝑ hoc tex in ꝟ proſiluit et
ꝯme hoc dicm con' ſequi doc recitando
hic et primo fronte vr eſſe equum ꝑ d ꝟ
proſiluit q̄ innuit de liberatione an ſed
attentis calore iracundie ul' vino neſcit
quodammodo quid agit Vnde confeſſio tunc
facta no preiudicat ſibi ut dicit gl ſin
in c cpoliens de dinor ſatis michi placet
hoc dictum i c ſo ebrio ac l omne delictum
ff de re mili vbi tex nobilis ſꝫ i attento
calore iracundie forte no procederet niſi
maxima eſſet dolor calor ꝛ iuſta ca pro
uocatus ac opt i l ſi adulterium ſꝫ impera
tores ff de adul ſecus aut ſi ex iniuſta
ca puta ex amiſſione facta i ludo na
dedit opam rei illicite ſa xv q i i ebri
auerunt loth ¶ Ro quintus q̄ tex dicit
q̄n publice qn dicatur publice blaſpheme
ut ſit locus diſpoſitionis huius c Ho dt oſti q̄n
blaſphemia eſt notoria deuire ut q̄
conuictus ꝛ condemnatus iudicio ul' de
facto q̄ publice ꝛ palam pluribus
aſtantibus blaſphemiam intulit ſa c ſi
de coh cle Item dr publicum q̄n coram
pluribus ꝑſonis blaſphemauit hoc refere
tibus pq̄a epo et licꝫ ſic no tranſiunt
in notarium ſatis eſt q̄ ꝓbari pot ac
pala ff de ro ſi ſumuntur ergo hic publice
ut eſt ſpecies a notorio diſtincta q̄ no ¶
Querero tercio an liſ c heat locum in clerico
blaſphemate co'iter tenet̄ q̄ no tamen
q̄ clericus no agit publicam pniam ut
in c i de ꝑ biga et l di ex penitentibus
tum q̄ tex i ꝟ tpalem dicit puniri per
tpalem ꝑtate pena pecuniaria ſꝫ ſi eet
clericus no renuncetur ad iudicem ſecula
rem punietur ergo clericus pena arbi
traria et ita grauis poſſet eſſe blaſ
phemia q̄ fieret depoſitio ꝑ hoc tex xxii
q i Siquis ꝑ capillum ¶ Poſt queritur
cui ſit applicanda iſta pena pecunia
ria quidam q̄ iudici ſtari Alii et me
lius q̄ ſi exigitur a layco applicatur
eccleſie Et ex hoc ſenſit doc ꝛ bn q̄ et
clericus potiſt puniri pecuniarie pro de
licto Et no expeditus et ex tex q̄ tunc
blaſphemie con deum ul' aliq̄ ſanctum eſt

z impoti fori Vnde uis etiam hoc can pt
punire et laycum Et si querit quare papa
mandat hec poni inter alia statuta ci
uitatis vel comitatis dicit dot ut nemo
possit pretendere ignorantiam et ut iudex
vel ptas uincat fuare hoc statutum si e(st)
inter alia statuta Q In gl i i nisi peni
tuerit si vis scire quid sit punire in
spm seu et an remittat hoc penitus i
hoc s(e)c(und)o vi bo gl i s pt et de pe di i
C In ead gl i olim et laycos extrahat
sentit q(uod) gl q(uod) hodie no exerc(ea)t sed dat me
lius quod pro sta punitione no tollit illa
ac in l mugin ff de act et ob et q(uod) no i
c felicis de pe li vi Vnde et si laycus
no vellet hanc p(e)nam agere bn posset
cogi Item et clericus deponi si delictum
sind mereretur C In gl si i si no exhac
gl iuncto tex q(uod) pena a iure imposita de
intelli de moneta vsuali illius loci ubi
delinquitur ad ide l minime all in gl
C Quid autem si ibi plures monete sint
in vsu dicit goff p(er) d l minime et pt ex
pte decretis q(uod) debet exigi minor quia dt
q(uod) si altera est vsitatior illa debetur
sed hec dicta possent concordari ut d(i)c(t)um
q(uia) procedat ubi vna est magis vsitata
sed ubi equalit(er) tunc p(ro)cedat dictum goff

De clerico excommunicato deponi ministran. Rubrica

Sup(ra) visum est de varijs delictis pro q(ui)b(us)
clerici interdum suspenduntur interdum de
ponuntur interdum extrahuntur Et q(ui)a quando cle
rici excommunicati depositi vel suspensi celebrant
vel ingerunt se diuinis sicut prius et posset
dubitari de pena pro hoc eis inferenda
Ideo submittitur hec Rubrica

Si quis ep(iscopu)s.

Supra visum est de varijs
delictis pro quibus clerici interdum
suspenduntur Breue est vel sic Clericus
depositus celebrans excommunicatur h. d. Nota q(uod)
non solum ep(iscop)us vel p(res)b(ite)r deponi pot sed et
dyaconus Quid de constitutis in mino
ribus ordinibus dic q(uod) idem ut i c cum non ab
homine de iudi C Nota pena depositi admi
strantis officium suum sicut prius dz et ab
ecc(les)ia abscidi (et) extrahi nam excommunicati pro eo q(uod)
abscinduntur et separantur ab ecc(les)ia et a co(mmun)ione
fidelium et participacione sacramentorum C R(ubrica)
no iuncto Rub(rica) q(uod) depositus no desinit esse
clericus nam hic et in Rubrica appellatur

clericus et p(res)b(ite)r depositus Nam caracter ipsius
in anima a deo no pt deleri per sentenciam hominis
et fa ad id q(uod) no glo i c se j q(uod) depositus
celebrans vere conficit corpus xpi de
quo latius ibi C No ibi dudum grauis
simum q(uod) hec dictio dudum aliter ponit quam
de preterito et remanet de presenti quia tamen est
ponit de preterito sicut facit dictio olim vnde
de olim iam dudum nunc p(ro)p(ter) tria tempora sequitur
ut no i c olim de off dele et in p(ro)hemio
ff C In gl ii ibi si iniuste No gl q(uod)
sententia depositionis iniusta tz et ligat sicut quelibet
alia sententia iniusta de quo i c cum inter d(i)c(t)e
iudi No tamen glo ipse fine q(uod) sententia depositionis
iniuste no tenet ex ordine sententiam i sententia
excommunicationis ut in c sacro de sen ex.

Si quis p(res)b(ite)r.

De gradatus uel suspensus cele
brans et monitus no desistens excommunicatur
et si nec sic desistit post lapsum pro tempore ad reg
sitionem ecc(les)ie ex illo condempnat h. d. In primo
ponitur pena in 2a aggrauat i ep(iscop)i si No primo
q(uod) ibi p(res)b(ite)r aut alius q(uod) nedum p(res)b(ite)r sed etiam
alius inferior clericus pt ab ordinibus degra   Hic desinit quo et q(uod) i c
dari ad idem tex in c pte 2 i c cum no ab   uico d(e) p(res)b(ite)ri Carta
homine de iudi C No ibi preceptis tremendis su
spensionem posse fieri ab officio pro tempore et
hoc tamen no est nulla ammonitione sententia si pro
contumacia pro hoc q(uod) no primo i c i de excess
p(re)l(a)t(orum) et inter ceteras hec est comuna differentia inter
suspensionem et excommunicationem Nam excommunicatio nunquam fert
de paucis vel de multis ita in genere ut di
catur pauci vel multi sed inmediate subiecta
Item respectu amplissime p(ro)uincie xx tria
milia dicerent pauci sed respectu ciuitatis ci
uitatis secus ita respectus castri vel collegij
inferioris C In gl i v ab officio i comm
pro alterius q(uod) sta quando hoc intendit q(uod) vbi
duo sit se habent q(uod) commune attidit alteri
sufficit remoueri aliud quia accessorium
sequitur principale et ratione accessorij censentur
commune et sic fa q(uod) suspensus ab officio intellig
est suspensus a beneficio vi gl no i c le cupi
entes de pe i vi no nouam Et nisi gl q(uia)
tenet opi gl ut i c ystis spiritualibus abstinendum
sit ab utroque q(ui)a iste sine censure mat(er)
dependet ab intentione p(ro)ferentis qua
ante exhibis Et in dubio in eis facienda est
tutior interpretatio licet sit durior ut i c
se 2 no i c vno destructi Contraria procedit
in temporalibus goff in c quanto de magis tenet ista
sinat no valere ratione incertitudinis c que
se sine c q(ui)a l iii Alij aliter d an dt q(uod) aut
constat de intentione proferentis et illa est
seruanda aut no constat et tunc tutior est

abstinentia ab utroque sed si non abstinet non
incurrit irregularitatem et hoc puto verum
illam licet sint censure liget et iuste
hoc est verum quando de ea apparet sed hic non
apparet an a beneficio vel officio voluerit
suspendere. ¶ Item glo. si ipsi vel dic melius
secundum doc. quod hodie propter tam expressa hic po
terunt episcopi non deponere etiam sine alia
dispensatione pape quia hodie illud est ius
rode ut excute multitudine non fiat depo
ut hic dicitur. Sequitur Illud dominus

Illud dñs.

Excommunicatus celebrans deponendus
est nisi cum eo iure dispenset hoc dicit sed
secundum hoc nichil offert illud capitulum de novo
Ideo summo aliter ut aliquid offerat. Et sit si
habens noticiam excommunicationis per solam famam cele
brat debet de rigore deponi licet cum eo pos
sit iure dispensari hoc dicit et est casus non
Infirma ponit casum transitum. In 2a ibi unde
post mandatum delegato factum et eius exe
cutionem. In 3a ibi ipse ponit questionem episcopi
et recognitionem petitionem et excusationem. In
4a ibi licet excusationibus impugnatoribus. In
5a ibi cum pene remissionem. ¶ Nota quod non
licet episcopo transire de una ecclesia ad aliam
nisi cum licentia pape nec sufficit petere licentiam
nisi optineatur ut de transla. preto. sed
hoc ad maiorem amicitiam ponderatur
quod nec licentia fuit postulata. ¶ Nota quod in
facto notorio non requiritur amonitio potest
ergo fieri excommunicatio sine alia monitione quod sic
intellige ut no. in c. cum sit Roma de ap.
¶ Nota quod habens noticiam sine excommunicationis per solam famam
debet abstinere a communione fidelium et facere
peccat et incidit in penam irregularitatis cele
brando divina et in hoc est iste tex. valde
nobilis et cottidie contingit quod episcopi qui
contrahunt iniuria et non habent noticiam nisi per sola
fama ideo tene perpetuo menti hunc tex.
non tamen delinquit ita graviter ac si pro
certo sciviss. Et ex hoc iure colligitur unus casus in
quo fama facit plenam probationem. ¶ Nota
quod delinquens sub spe venie magis peccat
unde in scriptura maledictus homo qui peccat
in spe. ¶ Nota quod excommunicato complectit totus actiua
et passiua. Unde nec alii dent sibi communicare
xi q. iii. c. excommunicato et in c. nup. de sen. ex.
nec ipse debet aliis communicare. Unde graviter
peccat excommunicatus communicando aliis quia videtur con
tempnere excommunicationem et usurpare sibi communionem
interdictam. An autem excommunicatus debeat vitare
excommunicatum dicitur quod non quia sunt impares ita ut
xxxii q. iiii nichil iniquius sed communiter
tenet non contemptu pumlii non potest quis

excommunicato communicare ut in c. nulli de sen. ex. for
tius delinquit sicut debet communire hanc communicare
prestare. ¶ Vult ex. si licet colligitur quod sine excommunicatio
celebret divina sive ingereret se divinis
sive faciat coram se celebrare peccat gr
avissime et videtur quod efficiatur irregularis
ita quod multi instat opinio sed Jo. an. conclu
dit quod celebrans vel concelebrans effi
citur irregularis secus si simpliciter audit
sed dic melius quod aut quis audit divina
auctorizando quia episcopus facit coram se audire
sua celebrare divina et tunc efficitur ir
regularis. Aut simpliciter audit et non auc
torisando et procedit opinio Jo. an. et hoc
voluit iste tex. dum posuit ista duo sub
eadem distinctione et hoc voluit glo. sum.
in c. ii. de simile in verbo celebrare que ad
hoc allegat istum tex. et tene illam sententiam
quia multi episcopi in hoc errant facientes
coram se celebrare et hoc propter pudore
non obstante excommunicatione lata contra eos. ¶ In
glo. in verbo divina officia idem sed alia officia
pretermissa glo. hic magis caute loquitur
nam sequeretur quod posset exercere alia de
putata alicui ordini quod est contra c. ii. de eo
ubi dicitur quod non debet attemptare aliquid de mo
nasterio de invisibo interdicto unde intelli
go glo. quod potest dicere officium impuato sive cotti
dianum et non annexum alicui ordini sic
non fuit in c. ii. de eo et dic ut ibi dixi. ¶
In glo. in verbo in hoc nisi Jo. an. remittit ad
no. in c. inquisitionem de sen. ex. sed concludit
quod si circa notificationem plurium surgit pro
babile dubium tunc debet abstinere quia trac
tatur de modico preiudicio donec fuerit
certificatus nec obstat iste tex. quia non exigit
prestite famam sed dicat famam sufficit licet
contra allegaret. ¶ Ex glo. op. contra
tex. in eo quod ponit differentiam inter ordinarium
et delegatum ut ordinarius possit excommunicare sine
monitione delegatus non unde ob. c. sacro
de sen. ex. Et ista fuit excommunicatio allegata partis et non
est vera ut dicit Jo. mo. et bene nam quilibet
iudex debet monere partibus licet teneat excommunicatio
sine amonitione ut no. in d. c. sacro et
in q. in infirma vel forte secundum opinionem sit differentia hic
inter delegatum et ordinarium quia respectu or
dinarii non potest allegari ignorantia seu de
fectus potestatis sed in delegato sit antequam
certificetur ut in c. cum iure de offi.
dele. vel secundum eum excommunicatio lata per ordinarium sine
sine monitione tenet secus si per delegatum
quia videtur contra intentionem delegantis ut in c.
si de pben. et esset hoc maxime dictum si cet
com. sed in veritate non procedit quia quod sunt
de iustitia etiam si exprimantur non dant ca
formam. Unde tenet acta gesta in con. et

a dele^to^ ut singl'r voluit Inno i c prudeã
de offi dele ubi dr q si dele^to^ mandat ut
condepnet tuu scyonio i centu si con
stiterit illu sibi obligatu q lz tz sina
condepnatoria lz sibi no constet ut qr
forte no pbat qr hec sina est con ius pos
z no con ius scriptu et illa ba no sapi
unt conditon, s3 monitoni tu sint deui
sina q hc c licet de offi or z c gne z hc.
ë con sp no qr facit ad mlta Item ex dcto
osti sequeret q sina iniusta a dele^to^ lata
teneret qr no fuit de mete delegatis
q con si hoc et vr q i nullo ppa ysti sit
iniaz. Nam penavit eu utroqz epatu ut
pz in c qnto de trsla q loquit de eodem
fco Sed illa est pena temeraie translato
qr temere transiens de vno epatu dz
carere utroqz ut ibi s3 hic ppa peprit
cessiu pene inponede pp hoc q celeb
uit p9 ex^oz na pp hoc delctm debat de
poni ut i c pte ut remasit iste epus
sine epatu et pt assumi ad alia ecctiaz
et ministrare diuina ubi al' no potuiss
si fuisset depoitus. Sequitur

Fraternitati.

Exco celebrans a bnfico suo
deponit h d pmo destiga con
sultato 2° rnsio i psbros ¶ No i psbros
z alios clericos q pena irregularitatis
cadit ne du in psbros s3 et i alios clicos
Et cu tex loquatur de cleric' verificari
debet de oibus et in minorib9 ordinib9
constitutis xpoi q i q si dormierit a fa
plus que dixoi i c ii & eo ¶ No i pro
sius excessibus q ex^o et ab hoie pt feri
pp crime q vr con no i c epi xi q iii s
intelle q crime fuit ca mediata vnde
dz exponi p excessib9 i p contuacia sur
gente in no satisfaciendo et sic intellige
omia uxa in hac ma loquta p hoc q no
in c ex pte el i de v si Nd q sine alia
monitone exco celebrans puniri pt sa
ad no int clericis eo colt ibi potis no
nulla opi q epus pt dispensare cu cele
brante in ex^oe cita pena inponeda ab ho
mine na v potis no induat ntate l
iniq ff de iudi s3 si instituetur accusa^o
et pbaret delctm tunc sensit h ab hoie
i mie^te^ pp crime ut i c sacro de sen ex
Et no gl xi q iii epi s3 suspensio sit et co
est qr suspensio pt infligi in pena q ad
sui i poroz no requirit ad monitom s3 ex^o
nuq fertur in pena qr si ex^t9 voult se
corrigere in continenti dz reconciliari ut
in c ex pte el i de v sig ¶ No q degra
datus ab ordie ecctia^co^ no est ext9 pmo ce
lebrans no icidit ipso fco in ex^o, s3 dz exti
monitone pmissa ¶ No i aliquid de
in sto interdco q suspensus ab offi^o ici
dit irregularitate no solu si celebrat
missa s3 et si attemptat aliquid attri
butu alicui de ordinib9 ecctiastics, na ab
oi officio ecctia^co^ est suspensus et sic si psbr
dicit eplam ut evangelium efficit irregla
Idem si exercet officiu de pntu minorib9
ordinibus ut no i c i de exces pla et per
Jo cal i tractatu de eccle interdi ¶ Volt no
i si ar q ecctia no hz pena corlis et cont
clericu s3 con tene tam con clericu qua
con laycum ut pbat in c ii de calup z
xxvi q v' c epi s3 hic recurrit ad iudice
sclarem qui de fco epus hanc pena re
gla^t^ impone no vz s3 invocat brachiu
sclare q regulariter pt ut i c i d' offi
or Con hoc tn z con tex fortit oppom
pt de c cu no ab hoie de iudi ubi dicit
q si clericus depoitus est incorrigi^lis^
con pmendus est p iudice sclare z sm
veriore intellcm cuiuq c no requirit
alia tradico ubi incorrigibilitas sequit
deposicom et hic p9 depoez et incorrigi
bilitate remasit i ptate ecctie s3 pt dici
q hic no fuerut facta oia que requirut
in d c cu no ¶ Sngl i l' adiunctis sibi
alijs epis dehac ma q epi requirit in
degradaco epi ul gt in degradacoe psbri
vel in degradacone inferioz clericoru
dic ut pte no xv q vij i su Et nuq iste
nus epoz requirat i depoe vbali i cu
epus exaiat cam requirente depoz et
cu sinaz pfert. An vero requirat in
degradacone actuali dic ut pte no Jo an
in c degradaco de pe li vi et aliq tango
i c at si clerici de iudi. Et insi gl no gl
nam ex rone sui vr velle q qualiscuq
sit depo vbalis vel actualis no pt aufer
re ptate consiciendi corpus xpi lz qda
distinguerut int depoem actuale z ver
bale. Et ctra hoc multe sunt sine s3 cont
tenet ista opi gl qin et tenent theologi
z ponit ca tho i pte tercia lxxxij articlo
viij p et vi p Jo an in novel p9 gl sua
i d c degradaco lz em p degradacone
actuale pdat clicus omne privilm i
mmunitat p pone ut i d c degradaco no
tn pdit ptate consiciendi corpus xpi na
illa ptas cat^r^ ex caracte iam impresso
i aia p deum invisibilit' Vnde et per
mortem no pdit clericatu ut no xxxij
q vij i su Sngl i x^o pfumpsit i fine
Conclude q si clericus suspensus ul ex^t9
attemptet aliq attributu alicui ordini
tunc efficitur irreglaris Secus autem
si attemptet aliq attributu alicui exer-

tibile et planum ut quia tantat unum ressp
in ectia uel in impedio aliquo vbz lits et gra
uiter pectet non uitando totone non tn effitat
irregularis ut no in c i § eo et i c tanta
de ex tes pro ¶ ex hoc infert ad quod gl an
possit dicere offitium et conclude quod non solum
pot ymo debet et pectat ex nec dd offi
quia delam non dz sibi pstare immunitatem
ut i c z si de do in vi et i l relegator
ff de relega dz tn dicere ut priuata psona
et priuatim ut in c illud i e dequo et
in po osti i su § i ¶ ex hoc infert quod dd of
fitium non dz dicere dns vobiscum quia non e
uerbum priuate psone de quo vi quod no
jo an p§ jo mo i c i de sen ex li vi ¶
Jn gl i x obseruandum i si uel dic fm jo an
quod ssns tre est ut quemadmodum clerici suspe
si uel ex ingerentes se diuinis dz agg
grauari ita in laycus ex ingerentes
se diuinis pena augeri deat qui ex
ectia leptus no dz ectiam ingredi xxi
di cleros et xxv di pletis et pectant
no euitando alios ut i c illud i eo ¶
Eo gl querit nunquid clericus inmoribus or
dinibus constitutus exercens offi sed pus
pro suspensionem ul ex incidat i irregula
osti dicit hic et jo an p§ eu z arguit pro
z quod firmo conclo via et cois est quod sit quia
uera loquitur indistincte ¶ io equaliter
concludit quo ad omes cleros dic ergo quod
qualiscumque clericus sit suspensus vel ex
si exercet aliquod deputatum alicui ordi
in efficitur irregularis i quod amplius non pt
exercere offitium clericale sicut alii clerici
nisi optineat dispensationem a papa ut i c
i de excindi li vi et vi quod no hic jo an
de hac irregularitate ad idem tex i c i dsen
ex c li ¶ nunquid autem epus ul legatus
possit secum dispensare no i c px°

Clerici

Clericus interdictus et ex celebrans more
no desistens deponitur h dicit ¶ no pe
nam ex uel interdicti celebrantis diua dz
perpetuo depoui ab offitio z bnfitio z h
pena est imponenda puidure ¶ alia pena
incurrit ipso facto quia efficitur irregularis
ut in c i de re iudi li vi et dixi in c
pte ¶ no ibi diuina offitia celebrauerit
quod ex celebrans incurret hanc penam
no solum celebrando missam sed etiam celebrando
alia offitia diuina et io dicit jo an i de
si respas celebret ul matutinas intelle h
dictum ut dixi in c pte qui celebrat i ecclia
tamquam clericus secus si priuatim in sua domo
¶ Jn ea gl i intelle dictum dispesatione vult gl

in hac prima pte quod suspensus interdictus ul
ex celebrans diuina offa dz in conti
nenti depom quantumcumque velit se corrigere
et quod de neitate non requiritur monitio predes
ut pbat i c px et quod hic monitio in
ueniat dispensatione osti dicit quod si no est
paratus se corrigere solus papa dispensat
secus si vult se corrigere quia monitio hic
requirat ad facultatem dispensandi dicit
et osti quod legatus dispensat cum celebrante
si no pcontemptum sed ignorant celebrauit
et pro supina ignorantia h tn deu poag
seruatur de facto quia pbetur uere ut dicit
hic jo an § gl hic insequenti quone concludit
quod solus papa indistincte dispensat pot dici
saluando opi quod aut quantum nunquid per in
feriorem a papa possit iste liberari ab irre
gularitate iam causata et dd quod non
et ita loquitur i c i de re iudi li vi z i
de sen ex c li que uera indistincte dicit
solum papam posse ¶ aut queritur de pena
depom imponenda puidue i tunc predu
alia opi ut epus dispenset cum parato se
corrigere more celebrando incidit i
irregularitate ipso iure z sic facilius dz ad
mitti ista dispensatio citra impositionem alique
pone ne duplicem contrat con i c at si clein
deiudi z insi gl eta hanc aliam quod nunquid
depositus possit restitui per inferiore a papa
multum variant gl ipso ista concludit quod
no insi pena fuit iniusta alii dicit gl y
q vi i c ideo et i c siquis pbr vij q i z c
epus vi qu ij vide ex gl in c quod deceps
li vi plene pro pe ij § me ostendedo v
vo dixi plene di i c at si

Clatores

Clatori ul in eccla celebrantes depo
dent nisi pro multitudine mitiget
pena h d in prima nac z desfisa suppli in
2a ibi scandali distinguens commissio z fm
membrum 2 si uero ¶ no primo quod clericus
suspensus celebrans sine alia monitione
depoui pt perpetuo monito ergo uerbo no
requiritur de quo § in c pte ¶ no quod ubi
est multitudo in ca ita quod pro scandalum ul
alia causa pcendum sit multi principaliores
tn in delicto dz pena ordinaria affici z
in aliis mitigabitur pena z hoc sepe fit
quando sit aliqua comitatis seu pplus i ciui
in qua adest multitudo ut principaliores pe
pmant pena condigna et in aliis miti
getur pena ¶ in gl i i tunc feriendae
vult gl quod ubi subest scandalum no est
pcendum in in quo § con sa iste tex ubi
no omnes deponit quando multi fuerunt i
ca, § dic quod ex alia ca papa hic taxauit huic

num̄ s ne ciuitas patetur defctu i sac
dotibus si oms fuisset depositi. Et ex hoc
no q pp caus extiscem pronu est multi
in pena inponeda licz scandalu no subsit
et pot iste cas cottidie contingere i ind
ciuitate interdicta celebrade compellitur
clerici p dnm tpale. Et i s gl no gl q
facit ad statuta facientia mentoz doc q
oz de iuitate puni phat opi pt adduci
tex i l iij C ne sac bap ite s gnalit an
cietisaco impediat dispensacom ubi su
perior competit facultas dispensandi
dic ut no i c at si clerici de iudi ¶ In gl
i insi cice ecop glo tex hic de bnfiaijs et
offitijs dicit Jo an q forte i depoe ab or
dine requiritur inus epoz xv q vij si at
2 c felix qui de sanh hic no pt ar c i
delicti li vi s depo a bnfico pt si pp
epm de qlib capli xviij q ij si quis ab
bas 2 de his que fi a p c nouit 2 c quito
Et ideo hic ppa dixit de pena faciliori
Unde et alia pena ab ordie i poni pt
ut dicit no gl Sequitur

Postulastis.

Collato bnfiaij exco facta no
tenet Et io scienter talibus
conferens a colloe bnficioru suspenditur
Celebrans in loco interdicto si est clericus
sclar bnficio sit priuatus si monachus i monsterium
detrudit h d in pma destiga consultaco
que pz 2a respo i consulci que subdiui
ditur ut pz p s ¶ No ex pmo lre q cui
denegat aliquid denegat et ome id p
quod deuenitur ad id phor l oro ff de
spon na q excatus denegat coio no pnt
conferri eis bnficia q sine coione no
pnt bnficia adipisci nc in eis adminstrac
z fa iste tex cu sua cone popi osti int
ueritatis de do 2 gtu q contig initus
cum exco no valz in fauore sui de quo
tn dic melius ut l no et in c si ve de se
exco t no q adeptus bnficiu i exoe no
pt salua consha illud retinere cu no sit
canice adeptus q vz con qposstul i c q sic
de elet. ubi dicit q electus in exoe no tene
tedere. ¶ No q dispensaco fieri pt ubi
collo no tenuit ¶ No i v illi pena i po
nenda conferenti bnficiu exicato na si
scient sent dz suspedi a colloe bnficioru
Et no q no requirit aliqua monico prec
dens et sic sum 9 ex cauz c graue de p
ben. Itm talis incurrit pena de quo i c
cu inuictis insi de elet s si ignoranter
contulit nulla pena punitur collaco tn
no tz ut no i c dilectg de consue 2 c si
i eo Inhis em que tendunt i fauorem

ex no est dra int occultu et manifestu
et idem in his q facit exco in fauore alicui
no cone pupp officij ut sint tenuit hmo
i d c cu dilcus et sequitur Jo an i c j
de exp li vi. ¶ No q in loco interdicto no
pnt diuina celebrari dic ut ho hetur i c
si de sen. ex li vi ¶ No q celebrans i lo
co interdicto dz bnficijs spoliari dc ex es
ficitur irregularis a qua solus ppa ab
soluit dispedo et efficitur ineligibilis
actiue 2 passiue ut i c is qui de sen ex
li vi et p consegs potit depoi ab oibus
ordinibz ut sentit hic gl 2 bn s forte
ppa hic tm fecit mencom de bnficijs
2m ea q dixi in c pce ¶ In gl ij insi
adute q hc gl simpr intellcta no e ua
ut pp exoz scriptem possit exco bnficijs
pnuari prius habitis 2la directe hoc
esset con c i de iudi s pt gl saluari i
telligendo eam sm c q allet de eta et
qua c cum bone vilz cu quis pseueret
in exoe p terenniu nam ex hoc surgit con
eum presumpco heps ut i c si depe et no
modicu pecant tanto tpe contepnado cla
ues ecce 2 no in merito pt ex illo nono de
lco bnficijs priuari spitus. Et dnt quidam
q sufficiat pseuancia p annu ut no i d c
cum bone p hoc c rursus 2 c quaniq xi
q iij s tu de intellcu illoz c dic ut dixi
in c i de iudi ubi ois videas ¶ In gl ii
dispensatu insi no bn gl nam sentit no
illa theorica q point hmo i c dilectus
de tempo or de qua fit maior festu q ubi
i uire ex pmitur q possit dispensari et
no se p que tunc ptas this vz concessa
epis Aly uero dnt qntu ad cauz mem
q dispensaco dz fieri qntu ad concilia p
uinciale sero per ppum patriarcha ar c
graue de pben et hoc sentit hmo pmo
osti s pq distinguit q aut abslo ab exoe
erat reseruata ppe et solus ppa dispensat
aut epo et epus dispensat Ego puto per
com gl et p theorica hmo q pq absolez
a quo cuq fitam potit epus dispensare
dum tn no sit idem epus qui scienter
contulit q cu peccauerit in conferendo
no est dignus hat ptate sic insli dicit
gl no in epo simoniaco i q v pnuu. Et
intello q lz collo spectet ad inferiore p
latum nlo interueniente dispesacon epi
no requit alia collo et sic pt epus dispe
sare cca bnficiu q conferre no pt sicut
dicimg qui interponit aucte p mutacoi
bnficioru ad aliu spectanciu ut no in c
quesitu de re p mu et in cle vna e ti
s si collo fuisset facta per ppam tuc forte

inferior no possit dispensare ex quo semel
propria manum apposuit sic diximus in eo q
ipse ordinauit ut alius sine eius licentia
eum ad altiores ordines promouere no possit
ut in c. cum in distribuendis de tempo or.
¶ Singl in vo mereat nisi si dubium est qui
erit superior hoc tamen s in imponenda pena
ipsa collatori et in tollenda pena suspensi
tione inflicta Aliqui ut osti dicunt q sino
dus prouincialis vel prius priarcha p t
tertius de pben ff ut dicit Jo an et bene
no sumus in casu huius c unde i regiunt
bma monito et hic nulla Sum no loqui
iste tex in excatis ff aliter no declarat qs
erat iste superior nec alii doc hoc attingunt
ff tu dic q huius pena potest irrogari per
superiorem immediatum collatoris ut si est
inferior epo suspendet p epm xvi q
ii si quis abbas si est epus pot suspendi
p archiepm suum Nam ipse est ordina
rius omnium eporum sue prouincie e pt cogno
scere de oibus criminibus eorum no de
postentibus depoz Unde pot ipm suspe
dere interdicere exre et alias penas im po
nere p hoc tex in c sacro de sen ex et in c
qz cognoscimus x q iii et expressus in c pnti
in si de of or li vi ubi pz q etiam vicarius
archiepi pt absente arepo exre suspe
dere et interdicere epos suffraganeos
fortius ergo hoc pt iste archiepus et vi
q no Jo an in c ut litigantes de of or
co li ff si archiepus fuit collator tunc po
terit suus priarcha ut d c graue ¶ Sin
gl in vo spoliandi in si Et ro est qz exco
etia iniusta ligat quo ad nos ut in c cu
contingat de offi dele et contepnando
hanc excoz quis ligat et quo ad deum
ut in c p tuas de ex de sen ex frustra ergo
postquam eam contempserit allegat eius
iniustiam Sequitur

Proposuit

Valet collo bnficii et sita q prius
fuit exco ff tpe collois absolutus h d pro
narrat factum et pbones utriusqz ptis Ro
diffinit i qz ¶ No pmo legatum cardi pos
se conferre canonicatus exentes in sua le
gacom et gnalit que bnficia ipse possit co
ferre vi in c i et c pe de offi le li vi ¶ No
q licite pt clericus ydoneus porrigere
pces ad superiore p in institucione sua n gna
liter hoc tamen pces no induant symonia
ut in c tua de eta 2 q ¶ No q exc no no
tat exto infamia et exto absolutum e capax
bnficioz ut hic optie pbat Et quo infert
q infamia canilis non irrogatur p excoz
qz al no valuisset hic collo qz ad fama no

pt quis restitui nisi p solu principe ut l
i § de qua ff de posti et no Jnno in c cu te
de re iudi ¶ Singl in i presumitur q adhuc
sit exto no glo prectuo q semel exto sp pre
sumitur exto nisi pbetur absolo nam qli
tas semel posita que ex solo cursu tpis no
tollitur sp presumitur existere n pbet sublata
p hoc e semel d re iu li vi et l sine pos
sidetis ff de pba et q no in c si forte de e
let li vi Et adulte qz referendo hanc gl
ad tex sinr hic pbat q licz fuit articulatu
q tpe restiture fuit exto iam sunt aliqui
anni et sic admittit pro presumptia sed
hoc io qz est iure presumpto Et sic vr hic
tacite pb p dco bar in l ii ff si c pe licz Jnno
ita hoc titubet dem tn puto verissimum via
impglre est alr pbare excoz de pnti Et intelli
dem gl qn exo fuit pura secus si fuerit
sub condicione puta si no satis fecis in me
sem te exco ad pbandum excoz de pnti no sufficit
pbare excoz pmulgata conditionaliter qz istu
no concludit qz potest satisfecisse in mese
et hoc vm respm textus opponentes et fu
dantis se sup excatone secus respm illius
ad cuius instancia emanauit preceptum qz
satis est sibi pbare obloz Unde nite est
q p aduersarium pbet satisffacto ad hoc
l i C de pba et hc est nobile dcm Jnno in c
sup hiis de accu q no et hoc limita pro
ut dicam in gl se ¶ Singl si in si doc ita
instant ff conclude q aut querit nunq
sola colo cu exto p superiore adhita inducta
absoloz et dcm q non de quo dic ut legi
et no in cle si summus de sen ex aut querit
nunq presumitur absoloz fuisse factam in pntu
vigore huius colonis ut qz hebat p absolu
to Jnno dicit q iuste excatur ex quo cont
habet p absoluto maxime p suum excatore
Alii dicit q respm excantium precedit ista
opi ff si excatus aliquid petit et opponit
de exce no sufficit pbare q hetur p ab
soluto ff dz vere pbare absolucoz fa no in
simili p Jnno in c venies d vo sig li vi
Alii distinguit q aut fcm est antiquum
et p cedit pma opi aut est recens et pre
cedit 2a Et dicit osti q hec 2a opi est ri
gidior et verior alia equior et tandem
relinquit id arbitrio iudicantis considratis
aliis qualitatibus d anto vr sentire q
sp requiratur vera pbo Jmichi fat plz ut
coitantes nulla pena incurrat ex quo
hebat coiter p absoluto qz in facto alieno
no tenet esse valde curiosus ut in c psuit
d re iu li vi et q no Jnno in c d c veniens
ff respm illius exti satis hoc relinquere
arbitrio iudicis ut dicit osti na habebit

considerare an tpus sit antiquu ut t
su tpis potit verisile pire pbato abso
lucois puta sunt vl anni q fuit excato
et solent pire pbacones i tm tpus uel
ciuitas fuit supposita spolis vl domq eiq
combusta et est lis bone condicois et sic
de similib9 ar opti ex no i t illud de pre
sump ¶ Ex gl quero q iste vir fuit epo9
ex eo q erat conciliator l fautor coru
extor Nunq aduocatus ex9 efficiatur
ex9 Conclude p9 ofti q aut ex indiciu
sibi coirat et in no penitentibus ad defen
siom et incidit in ex9 q iste cas9 no vr
a iure pmissa et ita pt procede iste
tex Aut iste exerceret officiu aduocatis
in iudicio ad defensiom eius et tuc si ex9
foret iusta tam no incurrit ptm nec
ex9 q ex quo ex9 pmittat defensio p
mittunt oma illa sine quibus defensio
esse no pot ut no i t intellexi9 de iudi
et i t cum int d' excep Aut sit eu fo
uere tam iniusta et tunc incidit i ex9
q coirat sibi in cmine ar in t si conat
bine de sen ex sed dic melius in hoc vltio
q aut defendit eu sup cmine ~~de quo~~ p quo
fuit ex9 et procedit opi ofti ut aduo
catus incidat in maiore ex9 q coirat
cmioso in cmine aut defendit eu i alia
ca lic iniusta et tunc lic iniuste coiret
tn no in cmine p quo fuit ex9 incidit
tn in minore ex9 ut i t imp de sen ex
que nota Sequit

Aplice

Qui pbabi ignorat se suspen
sum celebrans no efficiat irre
gularis secus si pbabi h d ul sit suspensus ul
ex9 so ignorans celebrando nulla indi
get dispensatoe uel respu irregularis
al' secus h d 2a ibi tetiu. No q no ois
ignorancia excusat s pbabilis tm Et dic
dot q no requirit q quis sit nimis curio
sus i sciendo diuina no sit nimis desi
diosus ar l nc supina ff de iur 2 fac ig
¶ No q ex9 no trahit secu execucom re
spcu pene quo ad pbabi ignorante. No
q ignorancia crassa 2 supina no excusat
Et de crassa et supina qn de facili potuit
scire et no curauit indagari sicut di
supinus pt vide ea que ibi agut ele
uando caput 2 crassus pt in spice ad pe
des suos inclinado caput ita et ad sili
tudine illius qui potuit de facili scire
2 no curauit dr esse ignorancia crassa
et supina No dicaz inter ignorancia et
errorem Nam ignorancia est pprie nesc
ignorare ea q scire deberet p pro visidi
t si 2 meliq dicet tex nescientia qua

ignorancia q ignorancia sonat i vicium
qn quis ignorat ea que scire no tenet Er
rare uero est vnu p alio putare xxvi q
ii inquibus et de his p gl ff de iur 2 fac
ig sup Rubrica ¶ Ingl in ibi Nam ab
sens et ignorans pt excari intelligo hoc
pus ptedente amonicone legitia al' lic cet
in iusta ligaret de sen ex t sacro ¶ In
cas gl i audit p leas tales p9 absoloz sen
tit ergo hic gl q lre impetrate p ex9
ignoranter valeant ut salti p9 absoloz
audiat tam est vm est vm p t i de rep li
vi vbi tex loquitur indistincte nc ob iste
tex q loquitur respcu pene imponede
que no pectanti impom no dz ut i t ii
de consti no aut loquit respcu i validit
actus ¶ In ead gl i absolue dz p9 mor
tem hoc intelle qn in morte apparuerit
signa contricionis illius delicti p quo
fuit ex9 ar t a nobis ii de sen ex Et isi
gl no gl q sciens se ex9 p fama n pt
allege pbabile ignorancia ut in t illud
d' eo et ibi dixi Sequit

Si celebrat.

Ex9 minori ex9 celebrans no
efficitur irregularis s peccat
et pt eligere et ea q sunt iuris exerce
s no eligi et si confert sacra lic peccet
collo tm tenet et suu habz effectu hoc d
et est l s derce quo ad sua maz solempni
or et famosior aliq alia Nam infinita
sunt iura loqncia de ex9 maiori et eius
effectu s de minori sunt iura paucissima
2 apte no pudencia ptex id t Et primo trac
tat de validitate gestoz eta spualia p
excatu minori p ut illa coferet impig co
modu In 2a ibi si tn tractet de his q
tecunt ad eius comodu passiue In 3a ibi
peccat tractat de gestis ab eo i aliis sacra
mentando Vlt ibi dumo quida limitaco
sub mittit ¶ No q lic ex9 maiori ex9
celebrando diuina efficitur irregularis
q amplius sine dispensatoe apta diuina
exercere no pt ut i t i de sen ex li vi et
in t cu eciu de re iudi e li cu si Ex9 tn
minori no incurrit irregularitate celebndo
diuina et est ro q ex9 concludit suspen
siom ordinu Vnde celebndo attemptat
officiu sibi interdicu s ex9 minor no i du
cit suspencom suspensiom ordinu vl offi
cii s tm pucit a pticipatoe sacroz ut i
t a nobis de excep et ideo tn celebrando
no attemptat officiu sibi interdicu non
efficitur irregularis s q pticipat sacme
tis ea exercendo Ideo peccat Et ex his col
ligie com deciditi in pn dece et duas dras
int ex9 maiore et minore q est dra
respcu priuatois ut ex p3 i d t a nob

Et est alia dra respcu effcus q pena ef
ficitur irregularis p alia no celebrando ut
hic. Non q ex9 inori ex° pt exerce ea
que sunt iur°. Et ro est q actus iur° est
quid exctriseru a pticipacone sacroz qua
sola ipe priuatus est. Non enim effectum
ex° inioris nam reddit q inhabile ad
bnficiu consequedu adeo q ipa electo p qm
initiatur iu spuale de eo fca non val3
Unde ut dicit hno neq3 dignitate neq3
aliq execucatu ex9 inori conseq pt. n
ipm prius peniteat et absoluatur. Ro
decidendi reddit in lra q ex° inior su
spendit a pticipatone sacroz. s3 ille qui
eligitur uel pmouetur ad aliq offitium
pncipalit eligitur ut exerceat se i sa
tramentis. ettc unde cu iste sit priuatus
sacris eligi no pt. Ex hoc infert q phito
fine seu extitio alicuius actus censetur
phitum omne id p quod deuenit ad
illum ut l oratio ff de spon. Cu autem
competat facultas obsoluendi ab ex°
inori d' ut no i c nup de sen ex. ¶ tm
no i c° pectat q duplex est pticipiu in
sacramentis unu est actiu inquatu quis p
ticipat insuspienda ea. Aliud e passiu
e confert illi alijs ex9 inori phibitus
e apticipio sacroz adutilitate sua no
autem q inquatu hec sacra confert alijs
vel dic e melius q potius dr agere
qn alijs confert et illud est pprie pticipiu
actiu passiuu inqntu sibiipi confert
Et ro est. Nam vtus sacramti descendit
adeo i inmediate inipm sacrm. Unde
licite quis recipit sacrm ab ex° inori
s3 ipe peccat conferendo q pticipat sa
cramentis ¶ nd q excitato coitans etc in
contemptu supioris et pmatit non i
currit maiorem ex° s3 dz excitari maio
ri ut insi. An aut peccet mortalit dic ut
no i c sacros s3 q inre ca. Ungl in i si
Circa hanc ca inaz capiedo uerlores con
cedones scribentiu hic et alibi sciendum
est q multiplex est suspensio a diuinis na
quida suspensi sunt quo ad din tm ut st
constituti in pcto q pcto durate no deb3
se in inistere diuinis pticipando ut i c
si de cohi cle e uit et ista celebrando
s3 in ordines no efficiuntur irregulares
q iure no cauet ut i c is qui de sen
ex li vi. Et ro est q directe no est eis
offitiu interdctm ipo iure s3 peccant p
ticipando. Quida sunt suspensi adeo
et a canoe ut qn canon suspendit q pp
pctm suu. Quida sut suspensi adeo e ab
hoie ut qn pp pctm ho st iudex suspen-
dit. Et illius suspensionis dico e spes
Nam queda est suspensio maior quda
inior. Suspensio inior est q puat q
pticipacone sacroz tm ut est illa ex° mi
nor que trahitur cu pticipio cu excitato
Idem esset si iudex quec excitaret inori ex
ut i c engeltruda xi q iij licz illa no sit
in vsu inquantu fertur ab hoie. Et suspesio
maior est qn interdicit offitiu seu exectiu
ordinu ut qn iudex ul canon ppt pctm
alicuius suspendit eum ab offitio suspes
inori a canone ul ab hoie no incurrit
irregularitate pp com sup dcam et pot
eligere et exercere ea que sunt iur° quia
illa suspensio tm refertur a pticipatone
sacroz. De suspensione vero maiori ad
uerte q quedam suspensio fit pp de
lctm quida pp defctm quda ppt infamia
Suspensus maiori pp delctm efficitur
irregularis celebrando q exerceret offi
sibi interdctm et iste est ca9 i d c i de
sen ex li vi vbi p Jo an et est cois glo
licet quida con. Suspensus vero pp de
fectu puta q illegitiq vl q patitur de
fctm in corpe pp que pmoueri phibe
iste celebrando no efficit irregularis
s3 peccat q no est directa sibi intdcta
executio offitij et iure no cauet q ille
efficiatur irregularis. Suspensus uero
pp infamia e sibi interdctm offitiu ef
ficitur irregularis celebrando ut in d
c i li vi s3 si no directe ut q intdicit
q notorij criminosi no dz celebrare
pp infamia e odiu q orit in pplo iste
sit celebrando no incurrit irregularita
te q directe no est suspensus a iure ul
ab hoie s3 est queda phitio pp scandalu
euitandu. Et ex hiis infert ad qone
nunq notorius fornicator celebrando
efficiatur irregular. hno hic q no et
i c si de cohi cle et in tanta de exces
pla s3 Joan con in c i de re iudi li
vi. Et tota difficultas consistit i videdo
an notorius fornicator suspensus a cano
ne in pena aut sit illa suspensio in
directa ut q alij phibent ab eo audie
diuina ut satius recapitulat. Et circa
istu ar'lm dic ut plenius noui in c vra
de cohi cleri ubi demia. Et expeditis i
fertur ad alia qoz. Nunq constitutus i
pcto posset eligi in platu et vr q no
q in eo subest ro lre sic in ex° inori

Na est priuatus ratione sacerdotis quo ad se
ut i c si de cohi de z vt ita concludere
hic primo s in con facit tex cu glo i c sic
nec decur mr z i c archi dyaconi lx
xvii di Et satis puto distinguere posse i c
petin sine et leue ut primo casu impediat
eo no na inuolutus pcto leui de facili re
surgit no sic est in casu maiori exone
q illud est vinculum et contentum ab eqlia
et requiritur absolutio ¶ in gl i vo ne
in tam ab officio quam a mre consit go gl
ista q suspensus ab officio no sit suspensus
a mre q mre sit quid separati ab officio
ar i c transmissa de elect s con tolt i c
cu dilectus de consue hz con mre concepi
tatem cu officio quo ad collon ordinis
Unde suspensus ab officio intelligit su
spensus ab oi mre. Na illa competit
rone officii et dic plenius ut no i d c
cu dilectus ¶ In gl i vo sicut ibi Sed
no. credo q hanc opi teneas Na igno
rentia eligentium no dz prodesse ex
facto q no in d c cu dilecto Et nisi gl com
citer tenet hic et in d c cu in cunctis
licet enim eligendo clericum excom peccat no
incurrerit pena illius c hz em locum illa
pena i casibus ibi expssis de quo p so
an i re odia de re mre li vi i inecturi
ali ¶ In gl i vo dummo nisi z iste vltimus
intellectus est multu rigidus al te plarit
timosus no sit suspensus pticipando
sacerdotem ut i c si de cohi cle z inh Na
alii phibentur recipe sacra a timosis
ut i c vna e ti vo ponit casus singlar
vbi dehs Sequit R

Rubrica de clerico no ordi na. ministrante.

Supra visum est de ordinatis celebrantibus
post offm interdictum Competenti ordine sb
mittit de no ordinatis ministrantibus i ore
no collato Sequitur Siquis

Siquis.

Breue est Et pt sic summari s
q eo in texte Clericus ministrans i ptinen
bus ad ordinem q no hz deponendus est
et amplius no ordinandus No q no or
dinatis tenens exercet offim spectans ad
ordinem q no hz dic et q teneat pena
falsi sicut no habens dignitatem simulat
se hre illam z utit illius insigniis l cor
ff de fal q facit con eos qui in remotis
ptibus venientes de studiis dicit se docto

res vbi no sunt tenetur ei pena fli Op
con tpo Nam cottidie simplex clericus
dicit eplam z tn no est subdyaconus dicit
ostii istum tex intelligendum quam insolep
ni appatu No subdyaconus dt eplam
vl no dyaconus dt ewangelium secus aut qu
sine solempnitate i sine solempni appa
ratu q no z fa q no i c quibus psbr
de xi z ho cle ¶ Queres quid intendit lra
dum dicit abiciatur ab ecclia z ostii intelli
git tripliciter istam lram q primo pt abici
p exco pus precedente monitione Sco po
terit priuari bnficio Tco q potius deponi
ar i c i ij z iij § ti i et iste vltimus intellectus
inchi plus plz p id q sequit in lra dum
dicit q no dz ordinari zc

Ex litteris.

Dyaconus missa celebrans ad
sacerdotium no pmouet z a dyaconato no
suspendit ad tpus s in bnficio cu eo potest
dispensari h d 2a i qsulor ¶ No pena ex
cerentis spectantia ad dignitatem qm no hz
na amplius nunq dz illa consequi ymo
puniri dz circa dignitatem hitam ¶ No epm
posse dispensare circa bnficium cu eo q ministrat
no ordinatus Et dicit primo q epo sp q
licet dispensare in bnficio circa dispensat cu
homicida ut in c ij de cle pug i du et i
c studeat l di ¶ In gl hanc ma isti no
gl et hanc opi sequit ostii et spe i ti de
dele § nunc de epo x xviij na cu no di
spensat cum ordinato ministrante pus inter
dcm offium ut in c clerici de cle ex mi
fortius no dz dispensare cu no ordinato
ministrante qui occupauit sibi officium hi
no hi in c dilectus de tep or simpr dt po
nendo casus in quibus epus dispensat cu
no ordinato ministrante plus c pt intelli
primo q dispensat circa bnficium et ut no pri
uetur dyaconatu prout loquit iste tex no
aut ut dispenset circa susceptionem maiorum
ordinum Nam no ordinatus celebrans dz
abici ab ecclia z nunq ordinari ut § t i
s i isto c no abiciatur vnde hoc intelligo
dispensatiue et dispensat circa bnficium et
circa dyaconatum Itm epus no dispensat
nisi in casibus a iure expssis ut d c dilec
tus s iste casus no est expssus circa bnficium
et circa ordinem q habebat go secus in maioribus

De clerico per saltum promoto Rubrica

Quia interdum no ordinati ministrant In
terdum pmouentur ppostere i p saltum ideo
pus Rubrica prede subicit ista

Tue lre.

Qui ygnorant psaltu de subdia
cono sit psbr pq pmaz indyato
ordinatur et postea pt secu in sacerdato
dispensari h d 2a i inanus. ¶ No pmo
q tenet ordinum collo pposite facta lz si
no debeat et transgredieti est pena i
ponenda ¶ Tc no q assrio bonor viorn
inducat pbabile dubiu et q sacra debe
ant conferri cobi de no tollone constat
passtom cor sa ad no c illud de cle qo
ims ¶ 3o no q ubi pbabit dut an sacrm
q de ntite debat conferri inueniret
dz ad cautela conferri vltio no q ordi
natus pposite no pt ministrare sine dispe
satone in ordine sic suscepto et no cauz
in quo pmittit epo dispensato ¶ In gl
ii Inno in c ul non est qpos hit all et
osti hit tenet illu no compellendu ad
obsuanda continentia exqo condipot
onite aduetu pubtatis uel salte aduenite
pubtate i teidum ar c ad inam de re
gula. Nam si expsse sex no pt obligare
ante pubtate voto contineie ut xx
q i c i forcig no pt tacite suscipiendo
sacru ordine sz glo i q i in pn lz doli ca
pates posse obligari arch pq hugo ibi
tenet q si iste pq pubtate voult tenere
clitatu et gaudere pvilio clericali tunc
tenetur continere al' secq et hoc et credo
fuisse de mente Inno et osti hanc opi ap
pbo qq doli capates possint obligari
in aliis votis ut no Inno i c scriptie
de no sacus tn in voto contineie q tu
ante pubtate no hz pubtate potentia
coeundi et sic ygnoret quid sit contine
no pt renunciare ei q nescit ¶ Nc ob q
ordo hz annexa continencia q i d c vin
si aliud no impedit sz hic defectus etat
condit voto tacito q oriebat receptione
ordinis sacri ¶ In gl si insi duo vide
da sunt pmu nunq teat collo psbitat
ul altius sacri ordinis pus precioribus
ordinibus no receptis, 2o nunq teneat
collo ordinis epalis no precedete sacerdo
ad pmu coiter te tn glo q lz collo licet
no deat exequi talem ordine ut in lra
et phoc facit sm Inno q in pmitiua eccia
no erant instituti inferiores ordines et
tn erat sacerdociu ut xxi di q i ¶ Quo ad
2m coiter tenet con gl q tenet collo epa
lis ordinis lz ordinatq no sit sacerdos
q etiam tenet glo l ii di c sollicitudo ¶ Na
ppostato i collone ordinu no vitiat lz
impediat executom no ob c in locis alle
i gl q loquitur de executione ordinis

epalis no aute de impssione caractis
i q no sacerdos exequi no pt ordine
epalem sz carract bn imprimitur ex collone
ordinis epalis sine collone sacdotij ¶ Et gl
queritur qualit ordinabitur iste qui
ygnorat an pus fuit pmotq i dyacoinu
¶ Eo ordinabit cu illa ptestacone si no est
ordinatus sit diaq in bapo ut i c ii de
baptis. Sequitur Rubca

De eo qui furtiue ordies recie. Rubrica.

Interdu quis ordinatur et psaltu et de
hoc s visum est uero quis recipit
ordines furtiue i sine examinacione a suo
supiori ut q ingerit se cu multis ordi
nandor ygnorante ordinatore et de
hiis nunc videndu ideo rc

Tenens

Qui furtiue recipit ordines i
suscepto ministrare et ad supiores
ascedere no poterit et si con facientes lata fuit
exo solus ppa dispensat sz si exo lata no
erat epus et abbas poterit dispensare
h d pmo nar fit ea i conde ponitur re
spo distinguens, No pmo q furtiue rta
desone ordinatus sine examinacone et con
sensu supior recipit com ordine sz no
habz veram executom ni exo dispensatone
¶ No q archidyaconq ul inferior plati
pt exoz promulgare de quo tn ddq ut i
c archidyaconus de off archi et in tu
ab eccliaz de of or. No qsic incidit i exe
cclaritate ministrans pq interdictu ita ut
suscipiens ordine pq et exoz Et ista est cao
c f quare pq pmaz exo tum ordinato plus
ppa dispensat phoc c tu illor desen ex ho
q ingressus religionis licet no tollat defon
contractu exppo delicta pbz tn facultate di
spensandi ¶ No cauz in quo epo pmittitur
dispensato Et conclude q aut exo no erat
lata et tunc pt epus dispensare ure suo Si
uero exo erat lata tunc si intrat religionis
pt epus eius suo uice dispensare si uero re
manet insto tunc ut pmoueatur ad
maiore ordine solus ppa dispensat ide
firmo an in ordine furtiue recepto Et
in aliis pus hitis pot epis dispensare
phoc sa tex i si uitto c sz ¶ In glo ii si
Conclude melius q derire con archidyi
exicare no pt nec fundat intencom sua
insi indnobq que ubi i c ad hec q i quadam
de offi archi. In aliis uero si qua exret
archidyaconus hoc facit ure spali et
coiter offiq archidya' mq gsistit i aliis

ad hoc no i c n ij i ti p x Ite no nemo
pt nisi sit ecclasticus iudex et habeat sub
ditos ad hoc c i de sen ex li vi sa d c archi
dyaconus ¶ Ingl o i x dispensed isto opi
gl vr ingressis et plus inesti plac ut
tunc plus ppa dispenset qn eps erat pro
multfata in consentientes qr tunc iste ordi
natus est irregularis et intelle q fuit
lata eps p alia verba q ventent in tex
scro puto ubi fuisset facta simplr phita
sub pena exco quia tunc cessat irregulari
tas. ¶ Ingl si ibi no suo iure vult ergo
gl q ex cum intrante religionem n poss
epus dispenre ubi exco fuit lata tex tn
vr innuere op s pdco gl sa c si i eo ppe
si nc ob c ij de apos dicit eni q ingressus
religionis no tollit de strin puniente
ex ppo delicto s tribuit facultate dispendi
et ita loquitur hic si eni no intraret reli
gionem ppa no dispensaret in isto lic poss

Cum in latore.

Sumatu est s c i 2a i qr no
Ro ar q iiijor ordines minores
possint eodi die conferre s subdiaconatu
una cu minoribus eod die no conferut de
quo i c iiij de tempo ordi. Dn aut subdya
conatus et accollitus possint dic q no qr
regular recepto pluim ordinu est phibita
fallit tn in ordinibus minoribus ut in d c
iij 2 in c dilectus et in c licas eo ti ¶ No
tanz in quo abbas pt dispenre Et regle
sm pmo et ecti et est cor opi abbas uel
alius platus inferior nuq dispensat nisi
in casibus iure expss qr graviora reser
uantur epis ut in cle i de pnile et i c
at si clerici de iudi vbi plene dico et
hoc tene perpetuo mcm qr cottidie alle ¶
Ingl i in fine quida tenent op s dic ut
no in d c iij vbi ponr opi. Et pp difficul
tatem opi facta fuit hic mencio de co
suetudie loci. Unde ex hoc est iste tex
nobilis q subest vbi subest consuetudo
licite oms iiijor ordines minores possint
conferri Nam consuetudo interpretat le
ge ut in c cu dilcus de consue et l cu
de interpretacone ff de legi

Inmotuit

Sumatu est s c i 2a i consul
Ro q clericus unius dyoc pt attende
epm altius dyoc 2 ab eo ordines recipe h
intelle obtenta pus licentia a ppo epo
al ordinatus 2 ordinator puniunt ut i c
i 2 ij et si de tep or li vi ¶ Tro no epm
posse adinuare dispom canonis p appoz
pene unde si cano aliq phib pena no
appo pt epus pstatutu sum pena apponere
q tunc no derogat s adiuvat dispom iuris
p hoc c ut circa de consti li vi et no p an
in c si de offi archipsbri vi gl icle ne
romani de elec ¶ No q licet duo ordi
nes simul conferri no pnt collato tn tet
s execucio inter dr no go impedit i pssione
caracteris simulstaco sit nec fructua re
cepto nec pposteraco s omnibus istis casibus
impedit execucio ut s e c i 2 ij No q re
cipiens ordine in exco no pt ministrare in
ordine sic suscepto ex lina epi Et sa iste
tex q ex cum intrante religione no pot
epus dispensare Nam hic mandat ut
faciat de lina ipse epus ergo iure suo no
pt ¶ Ingl i o ministrare i qr con smaz
exco ex hoc gl solutur con q poss formari
de c licas de tempo or vbi dr q recipi
ens simul duos ordines sacros suspen
ditur tm ab execucione ultimi ordinis
i debite recepti et hic suspendit ab omnibus
ordinibus nam hic loquitur qn exco pcessit
qr tunc iste est effectus irregularis s ubi
exco no pcessit ibi habz locu con ¶ Ingl
si i de susceptis ordinibus intelle h sm
cspi quo ad ordines sic tunc susceptos na
in pus susceptis pt epus suo iure dispen
sare nisi pcessisset exco ut s e c pxo ¶ Ite
glo queritur quida fuit hitus psacerdote
invenit opponitur q no sit sacerdos iste
no pt aliter pbare nisi sufficiat pbare
istam coez reputacom pmo refert duas
opi Quida ei dnt q sic ar c illud et
ibi no de psup. Alij dnt q aut ept mo
uet ista qoz et tunc dz plene pbare Alia
Aut alius et procedit alia opi csti distin
uit inter sacim antiquum et recens ut in
facto antiquo pcedat pma opi s in re
centi pcedat 2a opi s pt dici put i gli
no pmo i c veniens de v si li vi vbi
nobilit dicit q si inc qo de qualitate extrinseca
inherente psone puta puta q tracq no
sit notarius q aut est qo inter alios et
tunc sufficit pbare q ille coiter hebat
p notario ar l barbarius ff de off psi
et in q voj s recumpsi Aut est qo cum
ipo notario scro cu ipo psbro et tuc satis
posset distingui int sactu antiquu et re
cens ut s q difficile esset sacerdoti or
dinato p xl an qui forte pdidit licas sue
ordinacionis pbare seu ordinatu fuisse
2 opti sa no in pall c illud 2 posti in c
inter in de ele pers et si qualit an psua
tur qualitas intrinseca vel extrinseca no p
bar i l sciendu ff de v ob et aliqi p Io an
i c sic d re iudi vbi ponit aliq dca pmo hic

De exceſſibus prelato
rum Rubrica

Dupra viſum eſt de varijs delictis ſubditorum
ſed ne prelati ſuperbirent ſubicit ti de exceſſi
bus prelatorum uel aliter et melius ut viſum eſt
generaliter de varijs exceſſibus tam prelatorum
quam ſubditorum nunc ſubicit Rubricam ſpa
lem de prelatorum delictis

Peruenit.

Monet prelatos abſtinere a grauamine ſubditorum et aliqua hic
emiat et comminatur pena contra facientibus
et ibi ſtatuerit ¶ Nota quod preſbiteri tractandi ſunt
per epiſcopum ut fratres ſeu filij non autem ut vaſſalli
Nam et ipſe eſt preſbiter licet pro bono publico ha
beat illam preeminentiam vi bo tex in c eſto
ſubiectus xcv di ¶ Unde dicit cano quod epiſcopus
in quolibet loco ſedens ſtare preſbiterum tota ſe
non patiatur ut in c epiſcopus ea di et c ibid
et c ſe de quod in loco publico epiſcopus ſede dz i enim
nenatori ſi i camera reputare dz ſe colle
gam i parem eis ¶ Nota regulam quod epiſcopus
non pt aliquam exactionem exercere in clericos niſi
reperiatur iure uel conſuetudine permiſſa
x q iii et et xviii q ii ſinitutum et c c cum
apſtulus decrem ¶ Nota quod pena imponi addu
cit effectus ſint delinquens puniatur et ut
ceteri metu ſeruant contor c i ſup de male
di ¶ Angelo in xo capli niſi vult quod hic glo
epiſcopum non poſſe aliquam exactionem nec ſuſpendere
ſine ſententia et capli Dor hic dicit quod in ex
actionibus hic de deconſenſu capli Item in ſuſpe
ſione dicit tex debere intelligi quando epiſcopus
vellet ſuſpendere etiam uel preſbiterum perpetuum
uel ad tempus longum uel quando clerici ſubiecti
ſunt capitulo de conſuetudine ſatis credere i
hoc diſtinguendum quod in cauſis predictis re
quiratur conſenſus capli quia in arduis ex
plicandis per epiſcopum requiritur conſenſus capli
Juxta no preſſimo in c nouit de his que fiunt a
pla et quod no in c le ij de re eccle non ali
ſed in alijs cauſibus epiſcopus dz requirere capli
conſilium quia ipſe debere cum tam aliorum au
dire non dz ſine conſilio capli ut in d c
nouit et in c quanto et et in hoc cauſa poſ
ſit procedi opi gl ſed hodie epi comiter prec
ſcripſerunt in eadem alia contra ſtipula et
valet talis preſcripto ut in c iij de conſue lu
vi in quibuſdam tamen non valet conſuetudo
talis ut no i d c le ij et in c paſtoralis
de dona ¶ In gl i xo ſine ordine i Ale
tertima monitione dicit etc quod dz ſuacior
do de quo habe hodie in c i de ſen ex li vi
al pont ut i c et non haut gl in ſi exo q hec

una ſpaliter i exeon reſpectu aliarum ſuarum ut vi
leat excommunicato lata ſine citatione licet ſit in iuſta ex
ſatis probatur i c ſacro de ſen ex et non n q
i in ſu ſed alie ſine ſunt ipſo iure nulle nul
le et in q ix cauceant et omnia c c i de
ca poſ ¶ Et in quantum gl dicit monitionem p
mittenda in ſuſpicione et exc primo h pot
nole verbum dicens quod aut ſuſpenſio fertur
propter contumaciam et precedit iſta gl aut fert
propter crimine et in pena et tunc non requirit
aliqua monitio quia ſicut alie pene infligunt
ſine monitione Ita et ille pene ſuſpen
ſionis et pro hoc adducto tex appti i c
latores ſed de cle ex mi et ſic ſecundum predicta
monitionem diſtinctionem dz intelligi c recep
henſibus de app ubi ſpecialiter vc quod ad monitio
eſt premittenda ¶ Et eo dirigitur inter ſuſpenſiones
et expreſſum quia ex iniquam fertur in pena ſed lo
co medicine ut ille inducatur ad ſatisfactio
nem corpo quod ſatiſfacit reconciliat deo
ergo non dz amplius teneri exo ſed ſu
ſpenſio pt fieri in pena et quantumcumque ipſum
peniteat opz quod pacat penam delicti
quod nota Sequitur

Ad hec.

Epi etiam archidiaconis ſub
iectas ab eis eas liberare non pnt h d uel
generalius ſic non pt epiſcopus ſine cauſa etiam
alteri ſubiectam ab ipſius ſubiectione et ob
ſequio liberare h d et ibi mandamus
¶ Nota archidiaconum poſſe ex conſuetudine
acquirere ſeruitia et obſequia in ſuo archi
diaconatu poita uel etiam alibi et ſic valet
conſuetudo quod ronam etiam preſtet ſeruitium ob
ſequium uel reuerentiam inferiori prelato quam
epiſcopum ¶ Nota ar ibi a conſuetudine quod de
iure com ecclie non tenentur archidiacono
in aliquibus obſequijs ſeu ſeruitijs ¶ Ingl
i ſi oſti hic dicit quod ſtante dignitate
non pt epiſcopus cum caplo illius unam dimi ſe
de vacante ſed in toto pt ſupprimere illam
dignitatem probat diſtinctionem oſti poſſunt
adduci duo iura quod multum faciunt c i de
re eccle non ali li vi et cle h c ti ſed dic
melius quod aut dignitas uel ecclia non va
cat aut ſic primo cauſu pt epiſcopus cum capl
ex cauſa unam dimi illius dignitatis uel ecclie
inferioris et tribuere alteri ecclie ut puta ſi v
na habundat alia multum egeat ſed ſi
ca hoc non pot ut probat in d c i ¶ Ite poſſ
i totum illam etiam alteri unire uel ſub
icere ex cauſa ſed non preiudicat rectori vi
uenti ut i d cle ij ſi uo etiam vacat
tunc de unione uel ſuppreſſione in totum

dic ut in dcta cle ii na pot ipam facere
nō obstante vacatone ꝫ diuīe nō pt da
to suo defendere ut i d c i Et qre porig
sede vacante pmittit suspensio z vino i
totum qm diminuto prop̄ pte vi bo gl i
d cle ii sup xo defuncto. Et vi ad maz gl
An epus possꝫ dare puilegiu vni eccle
in pniudicium altiꝰ nō i c constituto de re
li do. Expdite infero ad intellcm hiꝰ
c qꝛ si hic suspendisset cā libandi istas et
ecclesias inferiores ab eccia obsequiis archi
dyaconi z fuiss ꝭuata forma qm alie
nacionibꝫ fuari dꝫ valuisset ffm epū ut
pbatur in c i palle ꝫ hic nulla cā vi
debatur et sine cā epus hoc facē nō pt
qꝰ rē ¶ Ingl si i porig excconsie qꝛ ic
q lō bn gl iuncto tex qꝛ officiu archidya
coni ut plimu consistit in consuetudinibꝫ
et ita fere dꝫ intelli totꝰ ti de offi archi
ut pcedat ꝭm varias locoꝝ consuetudi
nes et dixi fere qꝛ de iure cōi fundat
archidyaconꝰ intentōm sua i duobꝫ vꝫ
sup examinatōn clicoꝝ ordinandoꝝ z sup
institutōne corpali ut ponat institutos
i corpale possioꝫ bnficioꝝ ut i c ad hꝫ s
ut in quadam de of archi et ibi p p an
M de terti Sequitꝰ ad aures

Ad aures.

Archidyaconꝰ ecclias sibi sbiectas
ad suum usu retinere nō pt h d vl gnā
liꝰ sit hns subiectōm vel colloꝫ bnfi ii
Illud pro suo vsu retinere nō pt seu sibi
ipi conferre h d ꝑmo nar Lo pui i ma
damus ¶ No qꝛ quis dr se intrudē i
eccia qn eam nō consequit ab hnte pta
tem conferendi concor c ex frequentibus
de insti ¶ No qꝛ hns eccias subiecta nō
pt ipius ecce reddita sibi retinē ꝫ debꝫ
illi ecce de plato puidere qꝛ pcedit eciā
si bnficiu sit manualeꝰ in cle qꝛ regla
res de supple ne pla ¶ No qꝛ si archidyacoꝰ
nō confert ecciaꝫ sibi ecc subiecta ul con
fert psone indigne ptas ordinadi deuol
uitur ad epm ¶ Ingl i i ꝫ si ecc custoe
aduite qꝛ si gl intellexit archidyacoꝰ posse
hre custodia ecce vacantis sibi subiecte
donec sibi fuit puisu de rectore bn loqtr
Alam ad illu spectat ecce vacantis custodia
adqꝫ collō ad hoc gl nō i c cu vos de of
ordi et plene tetigi in c bone de app et
Idem p ꝑmo i c vno ut eccle bn ꝫ si glo
intellexit qꝛ custodia cuiuslibꝫ ecce spctat
ad archidyaconu male dixit et ecc con

cauꝫ c cu venisset de insti et io itellē
ꝑmo mō Et isi gl dic qꝛ etc si ecca pleo
iure esset subiecta archidyacoꝰ ul alii
plato nō pt ipe sibi eam retinē ut i d
cle qꝛ regulares nisi ecc de mesa sua Et
qualitꝰ eccia efficiatur de mesa alterig
ecce vi gl nō i cle vna e ti i v mensa ¶
Ingl i vo ordinas ibi ad coꝝ pntatōm hoc
forte io dt gl qꝛ intellexit qꝛ hiꝰ ecce i
archidyaconatibꝫ si te istoꝫ ptinet ad pn
tatōm archid z nō ad colloꝫ ꝫ tu potes di
cere latius qꝛ aut iste ecce ptinebat ad
colloꝫ archidyaconoꝝ z tuc si archidia
contulerint sibiipis i continenti fuit de
uoluta ptas conferendi i epm qꝛ collō fit
facta indigne et epus puidebit sn pnta
cone alicuiꝰ nie deuoluto ut i c qꝛ isi
de elec li vi et i cle qꝛ regulares s all a
retinuerint i vsus suos et tuc lapsꝰ tpe
ꝰ ꝑfixo ad conferendu epc confert salꝰ
iure deuoluto ut i c ii de conces p Aut
spectabant ecce ad pntatōm archidyaconoꝝ
z tuc si lapsa sint tpa ad pntandu epus
puidebit ut in c vno de iure pat li vi
ꝫ si adhuc nō est lapsum tpus ꝑfixu
ad pntandu Et archidyaconꝰ hiꝰmodi
fructus tamqꝫ suos dilapidaret z tuc hꝫ
locu gl ut epus puideat ad pntatōꝫ archi
dyaconoꝝ z tunc si lapsa sint tpa ad
pntandu epus puidebit ut in c vno de
iure patro li vi ꝫ si adhuc nō e lapsu
tpus ꝑfixum ad pntandu z archidyacoꝰ
hiꝰmodi fructus tamqꝫ suos dilapidaret
z tunc habꝫ locu gl ut epus puideat
ad pntatōm archidyaconoꝝ z ita itellē
glo et ꝑmo hic qui loquitur solu hꝰ cau

Clerici·

Con nām incontinentes si sunt cleri
ci deponuntur z in mōsteriu detrudūtꝰ
si layci exant h d z ibi et si layci ¶
No qꝛ eccia habꝫ iurꝰ in laycos cu delin
quunt con nām Et sic habes hic vnu cauꝫ
valde gnale in quo eccia vendicat sibi
iurisdictōm in laycos ex quo ꝑ hoc delicto
eos excitat ergo manifeste collr qꝛ hoc
crimē est ecciasticu ut dico in c cum sit
gnale de fo compe d an intellexit qꝛ hꝰ
crimē nō erat ecciasticu ꝫ eccia se i pcedt
ꝑ ꝑseuerancia in delicto ꝫ certe hꝰ dictu
michi nō placꝫ z esset dinatio ad isti tex
Unde dico qꝛ qualitcuqꝫ hoies pecant con
nām ul in actu venereo ul in adorando
ydola ul alr con nām pt ꝑ eccia exercē
iurꝰ in laycos ita qꝛ erit crimē mixti
fori et hoc sentit ꝑmo i c sup hiis de

vo ubi dicit q et con infideles excredetos
con nam etiam excercet iure⁹ Nam et de
us illos puniuit ut gen xix ubi plene
habetur historia que tangit hoc c Quode
mo pt eius vicarius Nam ex hoc lede
ipse deus qui est altera natura et p hanc
rone pmo in c i de usu li vi sentit q io
etiam puniunt usurarios & no fures ul lat
nes q usurarius delinquit con natura
facientes germinare pecuniam que na licet
no germinat ut ibi ¶ Op con tex insi du
dicit q layci debent expelli a cetu fide
lium excludi Nam p epos sunt excludi
a cetu fidelium ut i c excitatos xi q iij et c
a nobis de excep Go fra osti expone et
p idem phoc l sepe ff de v sig du dicit
tex excitentur notat pena spualem et du
dicit a cetu fidelium not pena tpale s ca
pitalem que imponitur p iudice secularē
s certe de alia pena tex no vr sensisse
ex opti i c archiepatu de rap et ideo
intellige pmo mo ul hoc capit ad ma
iorem expressionem & ut etiam de facto exclu
dantur a cetu fidelium

Sane.

Si a privilegiatis aliq petit con
tenorem privilegii licite denegat
h d ul sic Subditus no tenet parere supe
riori aliquid exigenti uel petenti contra
tenorem privilegii ¶ No q in privilio lib
tatis sero pstante aliq immunitate eccliis
inferioribus no intelligitur excepta auctas
eporum pmo epi tenentur illas immunita
tes et libertates observare & sic no ppam
posse in preiudicium epor privilegiare eccias
inferiores ad l f q no i c constitutiq de re
li do ¶ No ibi con libertatem q violans
privilia ecce dr venire con libertate ecce
et fa ad illud iura q statuta laycorum
dicant con libertate ecce Et fa ad illud
ecclastica de quo pmo in c noverint
de sen ex & pbat maxime cassia c de sac
eccle ¶ Ingl si ibi auctes huiq ca ygoff
dicit q vmo etiam auctes ppa ex quo vigore
privilegii no tenet ad hoc c q xx q iij ul
pt dici sm eum ut aliquid efficeat hoc
c q aut superior no est in possione eius
q petit & pt inferior illud auctē ppa
denegare et ita loquitur c q Aut erat
in possione et tunc procedit iste tex ut
auctē apta denegaret na auctē ppa no
posset subditus superiore privare iure suo

Illud

Illud ponit pena vitandorum q ad ve
dicandas platuras se eligunt in
platos h d vel sic vitarius ecce usurpas
sibi ipsius ecce psonatum con prestitu
iuramentum ad ipsius officii executionem ad
mitti no dz h d Ex pdictis & tex no pena
illorum qui in bn ficiis suis mutuat sibi
penam ordinata ¶ Op con textu na
vr q cum isti vicarii essent priores et
infrones ut l sicquis maior c de tris sat
et in c querelam de iure iur no debat am
plius admitti ad executionem officii nc i
eorum epatu nc in alio Go dot fatent con
et ad literam supplent maiore

Cum ad quos.

Sententia epos lata con subditum de
negante procuratiom exacta ul
iniuste tonalis latanen no tz h d 2a i ideo
No ar q platus licite visitando exce
dit nium psonarum in latanen concilio conte
tarum dummo procuratiom pillis no expostat
q lo hanc consionem lotu huc sine nis eve
ctum excedatur sine nus psonarum Et adu
te q concilium latanen de quo i c cu sedm
decrensi no taxat nium psonarum s et evectionum
tm et hic etiam dr de nuo psonarum unde est
dubium quot debeant esse p psone pedites
ultra equitaturas seu etiam ultra equitates
Et in hoc variē sunt opi a la quida dnt q
debent esse tot famuli quot equites na
dinerum esset q sedm epor sterneret sibi
equos. Alii dnt q p tribus equestribus
sufficit comis famulus Alii p duobus suff
comis phoc est bo tex in c in singul de
sta regu ubi dicit osti dicit et bn q in hoc
est attendenda consuetudo regionis et
qualitas psonarum s salua consone ppali
equum esset ut p duobus equitaturis non
ducat ultra unum nec p tribus nisi vno
tn bonus vir mior arbitrabit ¶ Ingl
iij pmo tn tz q hec sententia de iure con sint
nulla q in eo sint expressus error dum
dixit epus excto te nisi me recipias cu
tot equitaturis et phoc q de iure con
procedit iste tex alle Joan q al ista de
tre esset superflua cu no appareat cui
loquatur et sic illud privilegium esset inuti
le et io tene hanc let tamq notabilio
rem & sic firmant Si no expssus sit er
ror in sententia s notorie constat cu extorsis
se con iure dispositionem tlis sententia esset ipo iure
nulla ad hoc c p tuas de sen ex & q no
i c sententiatis de sigi ibi enim no^r d^t sententiam
iniusta esse nulla q pbare vr tex in c
inter ceta de re iudi phoc fa q psupo
est illa que confirmat iniusta sententiam s ubi
est notorietas iniustitie cessat presupo
nc est psumendum q iura q imitatur su
me equitati volunt defendere et dare robur

notorie iusticie Alia no sunt Sequit

Sicut vnire.

Abbas subiectus epo nio sterem
sui alteri epo vnire no pt sine dyocesa
nitie et tum consssu metropolitani h d
vel melius et gnalius sic platus inferior
citra epm no pt sua ecclam ul sibi subiect
tam alii vnire sine epi conssu et metro
politani auctte interueniente h d x c ca9
instm alle prima pars ponit quida simliunc
ra ibi itaq narrat fcm q in firmare
mandat ra ibi no obstan soluit obstatim
No primo duos ca9 reseruatos soli summo
pontifici sic vnio et subiecto epatuum s
lius ergo ppa pt duos epatus vnire ul vni
alteri subicere // 2o no alios duos ca9 reser
uatos epis et denegatos ceteris platis inferioz
vt vnio et subiecto ecclaz inferioz sue
dyoc. Et primo tex dnt hic doc q quamuis
q platus inferior hat ecclias pleno iure
sibi subiectas no tn pt ipas vnire vel v
nam alii subicere sz in hoc dicens aliq
q aut platus inferior vult ptate sua
ordinaria a iure tributa hanc vnionem
facere et no pt q ista tamq grauiora
solis epis sunt reseruata ut hic fallit
hoc vbi iste platus inferior hat ptate
vniendi prescripsit hoc enim prescriptibile e
cum sit mixe ut uoluit gl sibi in c cle
ne mattco s adhoc desta regu et sa gno
mete h de re ecclie no ali Aut iste platus
vult hoc facere auctte spali ut q prescripsit
qsi iuris epalem in illis ecclijs et pot
ac c audatis et c cum olim de prescrip
Alla in ex quo hz qsi epale iuris et vnire
sit iuris epalis g vnire potit Et da h
do regula q omnia pertinencia ad iuris
epalem pnt explicari p platum inferiore
habente iuris qsi epalem in loco adhoc
gl no i cle i de re eccle no ali et plene
no Inno in c ij de rennt et fce i concio
suo xiiij Et ex hoc posset inferri dictum
doc precedens no esse vm nam vbi ecce
sunt pleno iure subiecte plato inferio
ri platus talis de ibi hre qsi epale iuris
adhoc tep cum i no ic cum e c se de
priuile et in c cono de capel mo li vi
et hoc no q sa admulta Q vltio h no
ras metropolitanum nichil auctte posse
attemptare in dyoc suffraganeoz nisi
quatenus i iure reperiatur expressum fa c
duo simul de of or et c pastoralis c ti et
q i no Q Ingl i v auctte mea insi et pro
hoc q ipe solus posset qn ecce sue sunt
in sua dyoc site fa c ij de pta et c epi
de re et no ali fa q no ic si desunt ab
in testa Et phat hca ibi sic insum fuerit

no intendit iuri tercij preiudicare Q Vlt
gls queritur de qone cottidiana hic de
q cu auctte metropolitani no possint
vniri ecce site in dyocesi suffraganeoz
vmq hoc possit fieri cu auctte legati doc
antiqui no tetigerunt hoc dubiu sed mo
derni vnire multu variasse in ho ar lo
fce in concilio pot dr q cu ca9 esset de
facto hito diligenti studio et facta colla
cone cu pluribus iurisperitis consuluit q
no maxime si sunt ecclia bnfica que no spec
tant ad colloz legati monet inter cetera
q legati no pnt aliquid attemptare p
quod diminuatur iura dyocesanoz et hic
inferret eis preiudicium perpetuum ut i c si
de consit iuri et hoc dicit ubi ibi sentire
Inno et osti et hanc opi fce sequi videt
d an in c si pallete s in illo c nichil dt
d an nc et fce de dicto spe et Joan Tadd
Alam spe in ti ij s inut ostendens v quito dt
sub dubio legatum hanc vnionem face posse
et tradidit sibi reglam i v legatus q oia
que pt facere platus in sua dyoc sicut
archiepus ul epus pt face legatus in le
gatone sua et Jo an i add ibid dt q h
est tenendu sine forte Et plus i dt lega
tum posse vnire vna ecclaz posse mese
epali lz ipe epus hoc facere no possit q
est valde no p limitatone cle ij de re et
cle no ali hanc opi sequuti sunt multi
modimores dicentes expressius q si bnficij
spectet ad collatoem legati siue no ut pu
sunt deuoluta ad ppam q ipe potit hac
vnioz facere Alla ista vnio respicit ppete
bnficioz vnde licz no heat ius conferen
di habz tn ius vniendi Et phant com
infertur ad destisionem nolus qonis vtrum
epus posset vnire bnficia deuoluta ad
ppam pp eius negliam Et conclu q sic
q licet respcu iuris conferendi quo ad titlm
si sit sublata ptas prouidendi no in respcu
vniendi et aliq prouidendi de istis bnficijs
Alla pp negliam epi solu deuoluit ptas
ad supiore respcu collonis quo ad titlm
sz vnio continet ppetate bnficij Et vnio
sit ex ca adeo q ca no subsistete vnio
est nulla ut no dm de cota in de sts loc
lo et no in d cle ij et sic no est actus
eis volutarius et pls r cor oberto de sts
prine qonis na cum legato sit prmissu ius
conferendi q est volutarium fortius ius
vniendi q est qsi necem nec ei p hoc preiudi
catur iuri epoz q hebunt ipi alia iura
dyocesana in illis ecclijs Item ipe met
potuisset hoc facere fa ad pta c ij de
of le li vi Ex pdis infert ad 3a qone

ppa reſuauit ſibi certu bnficiu in q̄d
epus poſſit illud viuere altera Et ꝯcłude
ꝙ in p̄iudiciu reſuatõis ſpãlis nõ pt vnde
nõ p̄iudicabit ei pro quo ppa bnficiu re
ſuauit ar c ut nem de app et c ſi eo tpe
de clet li vi valebit tn̄ vio et habebit
effectu ſuu illo dimittente bnf.m p quo
ppa fecit reſuatõm nã et vnio plati nõ
impedit vnioz ſi ſibi nõ p̄iudicatur ut i
d c ij ita dic et in reſuatõne et hoc i
telligo qn reſuatõ continebat collõz reſpoi
tituli ſecus putare ſi ppa reſuaſſz certa
ecciaz ſue diſpoi ꝙ illud obu ꝯtinale
a deo ꝙ inferioz nõ pt de eo diſponere
ar c ut nem pall z c i ut eccle bn ꝙ ſt

Quam sit gñie

Clericus qui de crimine pup
plico ꝯgloriatur pp quod ſcanda
lum ſequutu eſt ſuſpendr h d et p hoc
c de ſuaciu nimis reſtringit diſpo lce
ꝙ vr cõn expoſte ſcandalu ꝙ vr contra
pnm c et io pt ſic ſumari ſimplr ⁊
Suſpendi dz clericus qui de crime ſuo
pupp.ce ꝯgloriatur h d 2a l Ideo que re
¶ Nõ delem p̄cedens aggrauari ex gloria.ce
ſubſcripti ¶ Nõ ꝙ ipa gloriatõ delicti
etſi al nõ conſtet eſt valde graue pctm
iuxta illud pſalmi Quid gliaris rc
¶ 3o nõ ⁊ tene menti ꝙ etſ de iure can.co
confeſſio facta exo iudiciu de crimine
nõ pbat ipm delictu quo ad pena ordi
naria ipius delicti infligenda Na ſi hic
al conſtitiſſet de delicto ꝯuiubiſte ſuſpẽ
puniuus ex quo conſtabat ex confeſſione
ſua ut in c tn̄ nõ ab hõie decidi iucto
d eto ymo in c qualit ij de accu ſufficit
tn̄ talis confeſſio ad ſupponendu confiten
tem torture ut eſt gl et i bar i l capi
te qnito ff de adult et tenet dm d rota
conalio ſexm hoc tm̄ dtm alr hmito
i c at ſi decidi ¶ Volt nõ ꝙ ex ſola con
feſſione ꝯfitantis de delicto nõ licet ma
rito a ſe uxore abijcere na nõ valet co
feſſio coniug i p̄iudiciu altius ut in c i
de confeſ ⁊ in c ſignificaſti de adult et
in l ſi C de accu ¶ Singl i ibi al nõ ſuſpẽ
ſuſpenſus ꝯglo hic ſenſit vna lcc ad iſtu
tex ſ.m qm ſuauit Io an ꝙ pp ſcandalu
inde ſequutu iſte fuit punitus ex confeſ
ſione ex iudiciali nõ aute ꝙ pbat con
feſſiom conſtaret de delicto qz ſi conſtitiſſet
clericus ſuſpẽ punitus ſz ut ſ dixi iſta lcc
in nõ pbz qz impn c ponderatur grauitas
delicti ſurgens ex gloriatõne Itm ſedm
hanc lct gl ſequetur abſurdu ꝙ de de
licto ꝯgloriatõnis vnde ſcandalu nõ eſt ſe
quutu nulla pena imponet ymo dt h iſtu
p̄mire tamq maledicu detractore et le
none quoz ꝙlibet ſufficiat adhuc pena i
ponenda nõ aute puniuntur de delcto cofeſ
ſato ꝙ de delicto nõ conſtabat Iſſe vr velle
oſti dicens ꝙ hoc decre impont pena glo
riantis ſe de delicto, na tn lz delictu ſit
graue nõ dz remanẽ impunitu ut i c ut
fame defen cl nec ob ꝙ hic nõ erat accuſatus
ꝙ p̄ppublice iſte fuit confeſſus et euidẽcia
facti non indiget accuſatore ut i c euide.a
de accu Conclude ergo ꝙ confeſſio facta de
crimine exo iudiciu regulr nõ pbat delictu
ut de eo poſſet iſte puniri ſz ſi tranſit i
aliam ſpem delicti tunc punit de illo de
lco nouiter cauſate ex confeſſione ſua ut
eſt delictu gloriatõnis in malo ⁊ ex hijs
habes penam iſtius ꝯfiatõis de malo
ſeu delicti Sed quero ult alios inquid
iſte remanebit ſuſpenſus ꝑpetuo ⁊ ſic ge
neralit poſſet queri cõbicuq quis aũc
ſuſpenditur ſimpr ab officio et bnficio ymo
in c ij de ſplu ſenſit ꝙ ſit in ꝯ.oe canonis
ab ſplo reſuat epo ſi ppa ſibi ea nõ re
ſuat ita et in ſuſpenſione con ſentit gl
in c cupientes ſ cetez vo ſuſpenſi de elec
li vi ſz dic ut nõ gl in cle i de ſẽ i vo
ꝯcõrtatõis ꝙ aut ſuſpenſio eſt ad tpus
tunc inferioz nõ pt relaxare aut ſimpr
ſine p̄finitõne tpis et hoc pt ſd i extra
et dic clericus ut ibi nõ i gl an pe q i
ſm quã vi de ſẽ ex lcis

Ex litis

Epus cuius aucte homicidiu co
miſſu eſt a miniſtro altaris ab
officio pontificali et epatus amiſtratõe
deponitur h d ul ſic epus p̄ſtans ꝯg
directe ul indirecte homicidio ꝯmitte
do eo commiſſo priuari dz officio pon
tificali et ſacerdotali et ab amiſtratõe
epatus h d vel 3o et breuius Clericus
p̄ſtans aucte uel conſiliu directe vel
indirecte homicidio irregularis efficit
h d p̄mo narrat factu 2o i nos aute
diffiniendu ꝯmittit ¶ Nõ ꝙ epus ha
bens iuriſ tpalem in loco nõ dz p̄nia
ſua adhibere cu iuſtitia corpalis exr
cetur al incurrit irregularitate ſiue
ſequatur mors inde ſiue mebri muti
latio vr em ope p̄ſtare homicidio et io
irregulari.te incurrit l di ſi quis vidua
et i c ~~ſiquis dignu~~ ſic dignu ſ clericos
de hoi ſecus dic in alio clerico n hnte iur

tpale lz cm pntia sua adhibeat ubi
talia exercentur nō efficit irreglaris
sz grauiter peccat qz facit contra preceptu
c sinaz § ne cle ul mo et ita limita
istu tex. ¶ Nō qz iudicium seu purgō in
ferro calido seu in aliq calida est repro
bata ut i de pur vul ꝑtotu nam p eam
temptatur deus qui agit ut miraclo
se deus ostendat nocentia ve innocencia
Item est iudiciu fallax qz cessante di
uina potentia naliter dz conburi. ¶ Nō
qz vba enunciatia disponunt tacite qn ex
illis sequitur malu iminens na iste epus
dixit ad qoz q fuit de sto et contingere pt co
tingere famulus cuius da fuit verberatus
dns dixit recitaris domu nisi aliud sen
tia ps que famulus interfecit verberata
tem suu querit nunq ex illis vbis te
neatur de homicidio qi mandasset si
illud z fuit determinatu qz sit et ita fuit
dns punitus ut recitat bar i l. si quis
in bona § iussu ff de acqui he et p
hoc fa qz nō refert an directe ul in
directe aliquid consulat ut optie pro
bat ista lra ut facit ꝑ illa decisione
l. certu ff si c pe z l. cuiquid eo ti ad
idem c si delsoi li vi ubi si mando ali
qz verberari z verberator illu inter
ficit teneor de homicidio qz fuit culpa
illud mandatu pbendo ita in ꝓposito
iste dns mandauit verberante ver
berari ꝓ eo ten de homicidio subsequuto
qz nō bn. ¶ Nōhic collige qz officium ponti
ficale nō pt exercere sine ordie pspi
terali suspensus ergo ab officio psbite
rali nō pt exercere ordine pontifi
calem. Numquid aut possit haberi ordo
pontificalis sine ordine psbiterali Jo
an dicit hic qz sit sz hebit nihilu nō
macu nec ob iste tex qz loquit de ex
ercitio ordinis pontificalis ꝑ hoc qz nō
gl In di sollicitudo q dicit qz recipt qs
caractere si ordinatur in epum lz nō
sit psbr et dixi i c vno de ele psal p
mo Circa hoc tn multu possit dubitari
et theologorz opi tenendo qz epatus nō
sit ordo forte hec opi nō esset vera qz
in sba nō vz differre ordo pontificalis
a sacerdotalis licet dignitas pontificalis
ampliat ptate sacerdotale ut sentit h
d an sz ꝑ hoc ego adduco c olim xij di
ubi dr qz olim psbr erat epus qz omes
psbiteri regebant vlem ecclam z exercebat
omnia sacra sz ꝑ scismata fuit pq ordina
tum ut eligeretur unus psbr qui preesset
omnibus qui esset epus qi sup sacerdotes

et sic vz qz epus posit tn indignitate et
nō in ordine lz quedā fuerunt sibi reser
uata et interdicta psbitis ut crisimare et
silia ad idem adduco qz dr de omnibus p
spitis qz pare ptatem receperunt adeo sed
petrus pre alijs recepit pncipatu. Unde
omnibus dcm fuit ite et pdicate eu. ad
creature zc et quecumq remiseritis
sup terra zc sz soli petro dcm fuit pasce
oues meas zc xxi di i nono. ubi bo tex
et hec nō et sunt addenda ad ea q dixi
in c vno de ele psal pmo. ¶ Angl in
isi Conclude veru intellcm pq dot qz
ex duobus ut ex gl sentit gl iste epus
contraxit irregularitate pmo igitur
dixit illa verba malu esset si euadet
sic impunitus Nam vz ꝓstitisse consiliu
ad morte et non refert an quis directe
ul indirecte consulat ad morte aliauis
ut § dixi et ex solo consilio contrahitur
irregularitas l di si quis vidua z in p
alle c sit dignu. Z vz pstitisse ope et
auctē illi suspendia adhibendo sua di
ligentia al pntia ex quo habebat iuris
tpale ut § dixi fa qz nō i c i de of de
le de consilio auctis Et ex hoc infertur
ad qoz qm tangit gl nunq clericus incur
rat irregularitate qui interrogatus quid
de tali crimine Respondz qz ꝑ tali crime
debetur pena mortis et concludit post
primo hic gsti z archi i c fi iij di qz aut
termen nō imminet puniendu de pnti z
nō incurrit irregularitate et ita procedit
ista gl al aute si ex consilio sive ex
gnali sive spali sequit homicidiu irregula
ris erit ut in pall c si quis vidua sequ
dit ubi ex sua respoe nō sequet homicidiu
puta qz iudex erat oio dispositus ad illu
decapitandu et ille fuit interrogatus a qua
dam alio qua pena esset puniendus pro
illo delicto et respondit capitali qz ho
micidiu nō fuit sequutu ex sua respoe
z consilio qz oio iudex ad hoc erat dispo
situs in gl i vbo ꝑquisitus isi ide dic qz hic
nō erat necce istu citare na citatus fuit a
iudicibus ut pnitteret se ppa ut i c fi de
accusa. Unde stati fuit contumax ex quo
nō fuit receptus Sequit Int dilectos

Inter dilectos.

Ab obtinenda dignitate repellitur
usurarius et publicus alcator h d
icl alit collo dignitatis facta indigno occulto
cassari dz et conferens sciens an cassatos pme
collois puari dz ea vice ptate conferendi
h d pmo decise narrat factum 2o i nos dif
finit que subdiuidit na pmo diffinit de

de p̄nti R° de p̄bta i q̄ vo ¶ Nō ꝯ cuius
donacō p̄tinebat ꝙ verbū p̄tinere captum
refertur etiā de iure sp̄ali nā collō bn̄ij
dignitatis nō poterat p̄tinere ad canonicē
nisi de iure sp̄ali qr̄ de iure cōi spectat
ad ep̄m xvi q vij omnes basilice et i c nulla
nō ergo viciat libellus neqꝫ p̄bacio
si dr̄ bn̄ficium p̄tinere ad collōꝫ alicuius
licet p̄tineat solo iure sp̄ali s̄ꝫ l verbū
p̄tinere ff de v s ¶ Nō ꝙ ludus alearum
in tm̄ est clericis p̄hibitus ut etiā consuetudo
non valeat in oppositum etiā si flat ex sp̄ali
causa voluntatis quinymo clericus alea
tor dꝫ reputari indignus ad bn̄ficium op
tinendum et tenemen tex qr̄ ista est vna
causa sufficiens ad recitandum collōꝫ factā
alicui tali ¶ Nō ꝙ vsurarius est vilis p
sona ꝛ indigna ad optinendum aliq̄ indig
nitate et sꝫ iste tex ꝙ vsurarius ē infa
mis ipo iure de quo p tex cū gl in l i
ꝯ p̄bum femīus ff de infa vbi gl intelli
git tex et bn̄ ꝙ sine sn̄ia tlis ē infamis
infamia canonis ipo facto ꝛ clericus lō
tex in q vij § porro Et de vno dubi
to qr̄ tex in d l improbum loquitur de vsurā°
exercente vsuras ultra modum a iure
ciuili p̄missum Quid si vnus exercet v
suras sm̄ modum excessum concessum a
iure ciuili an̄ sit infamis ipo f̄cto
cū de iure can° oībus modis p̄hibetur
et ius ciuile in hoc nō dedignatur sequi
canones ut i c qr̄ de vsu et i auct
de eccle ti § i Et certe dubium ē satis
pulchrum Glam respectiue iure canonico de
fenus est improbum iste tex s̄ꝫ t ꝙ sic qr̄
est infamis ipo facto ꝛ tex i d § porro
¶ Nō ibi in spiritualibus deponimus iudices
posse deponere tanq̄ testes coram alijs
iudicibus de testis coram se et solet multū
alle iste tex et dic ut dixi in c a nob
de testi ¶ Nō ꝙ utens instro f̄lō i iudi°
nō p hoc pt puniri pena f̄li n̄ p̄bet
ꝙ ipe falsauit ul ꝙ ipe sciens vsus
fuit et p̄sumitur ignorancia si p° ob
iectionem destitit ab eius vsu ¶ Nō nō
ꝙ conferens bn̄ficium indigno ꝙ putabat
ydoneum nō dꝫ ante reprobatoꝫ illius col
lacionis alii bn̄ficium illud conferre licet
de indignitate ipius nō in notescat al'
dꝫ puniri ut hic dr̄ ꝙ bn̄ nō ¶ In gl i isti
nō gl ꝙ clericus alleatoꝛ indistincte re
pellitur ab optinendo bn̄ficio cum collō
sibi facta est nulla si hoc constabat ta
quā facta indigno et sibi ꝛ si nō constabat
qr̄ erat occultus dꝫ vocitari sꝫ a bn̄ficio ob
tento an̄q̄ exerceat ludum nō dꝫ in co
tinenti repelli et eo p̄uari sꝫ alia mitiori

pena potius plecti n̄ monitus noluit se cor
rigere qr̄ tunc bn̄ficio p̄uaret xxxv
di c i vsurarius vero pt repelli ab ob
tento et ab optinendo epus tm̄ cū corrigere
se pt dispensare ita bn̄ficium s̄ꝫ q̄ ne i c
p̄terea de vsur Et ego hoc nō ꝙ magis pec
cat et magis odiosus est vsurarius ꝙ alea
tor ¶ In gl i v voluptuosos i si nō gl
relata ad tex ꝙ etiā clericis licitum ē lude
re communium et ide voluit gl xxxv di c i
philipp tm̄ tenet hic cōm̄ dicens clericos
nō debere facere ludos n̄ communia extra
volupt̄ plim̄ di c nō liceat ꝛ c gemina
¶ Idem dicit goff in laycis. Nā communia vin
cis p̄hita nisi ex quadā caritate fiat
ut in d c communia Et credo hoc dn̄m ve
rius quo ad consciaꝫ licet repetitio nō
competat hoc tamen et sic pt p̄cede l ꝙ
in communio Talis tm̄ sic ludens licꝫ male
faceret nō tm̄ crederem ꝙ deberet reputari
vilis ita ꝙ repelleretur a bn̄ficiendo bn̄e
ficio optinendo ¶ In gl i v° prīuauit isti
ul dic ꝙ illud ē loquitur in l'ris g̃re i quibus
citius p̄sumitur falsitas sicut i l'ris iu
sticie que de facili pnt optineri ut i c
p̄e § e ¶ In gl i v° p° modum isti h' gl nō
attingit p̄fecte intellectum decr̄ nec etiā doc
apte tangunt sꝫ p̄clariori intellectu sic
oppo dr̄ enī ꝙ collō s̄do facta fuit nulla
ipo iure tanq̄ facta c̄ innosq et infami
saltem infamia f̄ti nam infamia repel
lit ne dum a dignitate obtinenda ut l
ij C de dign li xij et i c infamibus de r̄ iur
li vi et i c et i p̄ dy quinymo si est infamis
infamia iur̄ repellit a dignitate iā que
sita p̄h' tex cū gl i l ij § miles ff de i fa
et l ~~infamia C~~ infamia C de decur̄ li x
vbi dr̄ ꝙ infamia q̄situm adimit honorē
ergo debuit valere s̄da ut in r̄a non
p̄stat de r̄ iur̄ li vi Ergo pt hec decre du
plicit̄ intelli p̄ma fuit nulla ipo iur̄
et hoc sentit hic p̄mo exponēdo vēm
recitandum i recitum inuitiandum hoc etiā
sentit fc̄e in tona° xlix et tunc pt respō
dexi ꝙ 2ᵃ nō valuit ex defectu p̄tatis
qr̄ p̄ delcō collatoris erat p̄tās deuo
luta ad superiorē s̄ꝫ iste intellectus in non
p̄lꝫ qr̄ hic cassatur ē puīt iste collatoꝛ
p̄ p̄ s̄ia i constanciā ꝛ qr̄ p̄ma non re
p̄bata p̄cessit ad 2ᵃꝫ Ideo intelligo tex
q̄ collō fuit facta indigno ignoranter
ita ꝙ notorie nō constabat collatoꝫ esse
nulla nā p̄sumi respectu consuetudinis
poterit dubitari utꝫ collō erat nulla
ipo iure et utꝫ deceret iste reputari vi
lis ex quo vsuram exercuerat tm̄ in

ludo et ludebat secundum consuetudinem illorum cle
ricorum Unde antequam reprobaret prima non de
bat iste pretende ad 2am immo enim est fienda
2a coll'o uel electio nisi notorie constat prio
ribus non subsistere ut no. i. c. audivi 2 i.
c. cum terra de elect. Unde iste collator non
erat privatus ipso facto ptate conferendi quod
ignorant fferrat quod sua privatus fuit sua i co
stantia ut dicit textus quod prima non reprobata
processit ad 2am 2 istud puto clarum intellectum
c. Et obmissis quibusdam dictis primo pro que
in veritate non apparitur intellectus huius c. et
plus non sunt in practica quod ubi coll'o est facta
indigno ignorant non deprecedi ad 2am coll'os
pro collatorem si prima reprobatur ex quo notorie
no constabat de inhabilitate prime ¶ Sing gl in uo se
rita i sunt ista dissilia et est ratio Nam secunda
non valet quia prima est illudibilis per exceptionem
quod pt hoc casu interesse nam si interueniret
secunda prima posset tolli per exceptionem ergo valet
2a ex quo pt pretendere interesse nam nisi
interueniret justi dei sig alii sensus est i
tollere quod si prima coll'o tenuit licet veniat
irritanda antiquam irritetur beneficium non vacat
ideo non pt alteri conferri de tonsie contrario per p
totum et nisi gl de hoc dic ut 3 dici et no i
d. c. auditis ¶ Sing gl si ipsi hec gl pt induci
ad quoddam magnum si coll'o beneficii facta per papam uel
eius executorem non tenuit ul propter subreptionem
licet ul propter indignitatem persone redeat ptas
conferendi ad papam an vero ordinarius
posset illud beneficium conferre primo posuit
hic duas opinio quidam dicunt quod ad papam tamen ex
quo enim papa se intromisit de illo beneficio non
licet alteri apponere manum ar. c. ut nem de
ap alii contra Conclude pro glosa an hic 2 i. c. quod
sunt de elect quod aut papa reservavit beneficium 2
tunc licet coll'o non tenuit non pt inferiora se intro
mittere i illa vacatione ar. c. si eo tempore de
elect. li. vi. Aut non est usus verbo reservationis
et tunc aut mandavit illud beneficium con
ferri non expressa certa persona et idem quod vi
sibi reservasse et voluisse providere Aut ma
davit certe persone et tunc si coll'o non valet ptas
redit ad ordinarium quod papa intendebat tamen
providere illi persone ex quo illa persona non
pt esse ul propter surreptionem licet ul eius
indignitate ptas redit ad ordinarium quod ces
sante causa cessare debet effectus ut i. c. cum cessa
te de app quod non ¶ Contra gl op vi con quod
exceptione criminis non debuit admitti contra istum
pro ex quo habuerat coll'os et agebat tamen possessio
adipiscende i possessione habenda ut i. c. acce
dens de accu Ho dicit primo quod exceptio criminis
non debet admitti sine infamia qui sentiat istum
fuisse infamatum de istis obiectis et circa hec
dic aliqua pulchra verba que solent cottidie
allegari aut quis agit in beneficialibus possessorio adi

piscende ut quia habuit electionem confirmatam
uel coll'oz et sibi deest tamen possessio et tunc non
admittit exceptio criminis nisi cum infamia ut
i. palle c. accedens et ibi plene dixi Aut
agit quis possessorio recuperande 2 tunc non ad
mittit aliqua exceptio criminis ut i. c. ste
cum quis de rest spoli Et non bene hoc dicit
quia et in beneficialibus non obstante possessorio
recuperande exceptio criminis cum infamia sed
licet primo ex exceptionem excludat tamen in isto
oppositum pnt de quibus plene dixi i. c. ex
licet de rest spoli et facit quod non in q. i. i. si Aut
agit quis petitorio pro beneficio quod semel ha
buit et tunc aut opponitur tale crimen
quod inducit privationem ipso facto et admittitur
exceptio secundum eum 2 bene puta si est hereticus
si opponitur uel quod fuit sinaliter condemnatus
de aliquo crimine Et non bene l. f. ulti quod sinaliter
condemnatus de aliquo crimine censetur ipso facto
privatus beneficio suo quod ego intelligo quando
crimen erat tale quod inducebat privationem
beneficii ul quod inducebat infamiam ipso facto Ita
sufficit quod quis condempnet licet pena non
exprimatur in sua quod illa intelligitur imposita
audite ut l. i ff ad turpill. ii. q. iii. § nondum
et i. c. postulasti secundum una lec de ess q. ad ide
tex in palle § miles vbi dicit quod miles con
dempnatus de adulterio efficitur infamis et i fa
mia solvitur vinculum milicie unde ipso facto
infamatus persona perdit dignitatem nedum se
cularem sed et ecclesiastica ut i no. gl secundum
puto ubi quis dampnet de crimine quod non in
duceret infamiam neque privationem beneficii tunc
enim talis exceptio non admittetur ut stati
dictam et sic restringe primo Si non opponit
exceptio criminis quod non inducit privationem beneficii
ipso facto puta quod est adulter ul symoniacus
ul periurus ul quid simile et non debet exceptio
talis admitti Ho est quod etsi causa probata ille re
manet prelatus beneficii non ob si dicat quod non
debet privari quod ad hoc non tendit exceptio
ut i. c. ii de ord cons Licet ob accusatio sentiat
cusatio contra istum de istis criminibus feriis de
admitti exceptio ut i. c. qui ad agendum de
c. iii. li. vi. 2 i. c. cum dilecti ff h. c. quod illa
ra secundum primo habet locum quando ad idem agitur
et excipitur secus aute quando actio 2 exceptio
tendunt ad diversa Nam hoc casu actio tendit
ad vindictam ut pruet exceptio vero tendit
ad defensionem rei familiaris 2 non proprie
hoc dicit primo et vi quod dixi i. c. pastoralis
de causa pos et in c. si diligenti de fo compe quod
unde Sequitur Accedentibus

Accedentibus.

Abbates de initio cognoscere presump[cas]
presumas i inge indulgentiarum licet concede
non pnt nisi eis competat de iure speciali

h d ul suma ynalius Cognosce de ca meio
mali Item pnias pupplicas i iuge et idul
gentiaꝝ lras concedere spectat ad dignitate
epale vnde inferior platus de hoc se intro
mitte no dz nisi competat ei de iure spali
h d pmo pone epoꝝ querela cum 2o puids
ibi volentes ¶ Vo q queda sut spectatia
ad dignitate epale que inferiori plato no
competut ut sunt tria hic expssa et de
similibꝰ vi q le et no lxviij di c quibus
et c q epi. Et mt ca hic expssos no illu
q nemo citra epm pt i iungere pniaz
puata cu pt quilz sacerdos de hac pupp ta
vi mt in capite l di et xxvi q vi c si et
est tex in c ii de male di ¶ Vo q ex spali
concessione seu alio iure spali puta ex
consuetudie pnt spectancia ad dignitate
epale compete inferiori plato Et ita hoc
dom est q queda spectancia ad epm sut
ordinis epalis queda sut dignitatis epa
lis quedam sunt simplicis iurs. Ea uero
que sunt ordinis ut crismare eccias
consecrare clericos ordinare et silia no
pnt compete et inferiori et expsse ut
i c quito de consue q eis desicit ordo epa
lis Ea uero que sunt dignitatis ut sut
tria hic enuiata vel simplir iurs ut c
cognoscere de causis clericoꝝ ista pnt
cognosce al acquirere inferiori ex consue re
ul ex concessione supioris ad hoc tu oli
et c auditis de pscrip Et no bn hic tex
iuncta gl pe et vlt q ista que sut digt t
epalis et q pz in tex pnt pscribi p infio
rem Ez ad declaratoz lre queritur de q
concessione loquit iste tex Et dnt doc q
pt intelligi et de concessione epi xvi
q ii c vi si ptex insignia no pnt conce
di q bn no ar c ad aplice de pui li vi
Vnde abbibus et inferioribus platis per
ppam solet concedi usus mitre et alioru
pontificaliu ut in d c aplice dnt in hic
doc et bn et ibi q licet ista insignia epa
lia addecorem qui3 conceduntur plato i
feriori no tn pt ppt hoc exercere epalia
est ergo inida demonstrato nc habent
significatu suu q no ¶ In glo i vbo
epalis dignitatis nisi no exhat gl et se
iuncto tex q ea que sut dignitatis epalis
no dico ordinis pnt acquiri p iferiore
ex consuetudie et melius et aptius pbat
hic qm alibi. s in c auditis de pscrip vbi
pscripsisset abbas ptatem cognoscendi
de caus matrimonialibꝰ nisi pbata fuiss int
ruptio q est con osti qui tenet con in c lras
de rest spo ¶ Indicat iste tex ad quoz cotti
diana nuq electus et confirmatꝰ i epm
no consecratus possit concede indulgētias

maxie si no sit sacerdos Et sepe accidit
similis qo in legato aplico osti h ptus insta
concludit q si est psbr pt concede al secus
s scam tenuit q et si sit psbr no possit
concede q no dr epus nisi sit consecratꝰ
q cum vocatur electus no epus ut i c tua
de hiis q si a pla et ina hoc concedut epis
p cum vor tenere q cu hoc no sit ordinis q
hoc possit electus confirmatꝰ dumo sit
sacerdos s o ptus thoma qrto sniaz di xx
q iii arto 3o et 2o tz q et si no sit sacdos
hoc pt et idem in legato et ista est opi
verior Ro q concedere has indulgencias
pcedit ex comutacione et dispensacione bonoꝝ
ecce et sit ex iurs oc et sic pt cu heat iurs
ctus lz no consecratus sit in epm ul sac
dote ut in c transmissa de elec. Nam ut
hic pz ista pnt queri p inferiore ab epo
ergo no sunt ordinis epalis s iurs iso
ro tn pinc no pnt absoluere ul indul
gencias concedere q illud est ordis psspi
ritualis s ista indulgen est iurs q no

Dilectis.

Ad reuelandu pctore seu pctm
in pnia confessu sacerdos cogi
no pt h d po pont quela psbri 2o puids
expssa tu i q ugit ¶ Vo opti ar q iudex
ecclasticus ul seclaris pt ex suo officio que
compelle ad iudicandu fure z furtu quis
sum et pt ferre sniaz censure con no re
uelante hoc pbatur hic plom a spali
na hic est spale ut no posset fieri copul
sio. cum hoc in pnia detectu fuit secus si iste
no sciuisset tep deus s tqm ho pbat tex
ibi pniciosu esse Et bene hic tex sit in
ductu ppetue menti Ita opti pbat pcat
tuam epoꝝ fulmancium hodie exco cont
no reuelantes fure ul furtu et melius
pbat hoc c qm c qui cu fure s de fur h
adhoc illud c pleat alle et vi q i ple
nius dixi et pbat iste tex et opi bar
in l ciuile ff de fur ¶ Vo sacerdote no
posse compelli et pudice ecclasticu ad
reuelandu pctorem i pnia sibi confessu
q vino nc et pctm Ita hic et respcu pcti
et respcu pctoris phibetur ista compulsio
Et no bn q et no pt adhoc compelli q
talis reuelacio tendit ad utilitate ppi
et ad utilitate aie ipius confessoris n
cum debz detegi p sacerdote et si contiat
claritate ipius confitie pctoris n ipse
pctor sacerdote in ducat in teste ar c sign
ficasti de adul et in c ois de pe et re et
q i no pmo ¶ Vlo i snia3 interdci qd
snia interdci pt ferri ne du in locu s3 et
in psona et dca est int interdctm et exoz

q̄ ex° puat ne du ptīcipatōe sacroꝝ ſ
et a cōione hoīm ut ī c a nobis de excep
ſ interdictū ſolū puat a ptīcipatōe sacroꝝ
¶ Dic p declaratōne lrē querit quī ſt
isti rectores fcīitates vrbis Eo ſūt quid
laici uicꝫ sup clerū cū ſpali pmissiōe ¶
¶ sigl i i q̄ ſcdm leges nemo pt compelli ſ
no est absolute vm q̄ vn° pt compelli ex
officio de quo dic ut no bar in d l iuuile q̄
plene dixi ī d c qm tu fure ¶ In ea gl
ī et in hoc erat maior ipis rectoribꝫ et
p hāc rōm dōc inferunt q̄ ex p pñm no
pōt compelli sacerdos ad detegendū pctm
in pma confessionm Ra ī illo actu sacerdos
ē ſpalis vicarius dei et ipa est gnalis vn
ſpalis ad illā ſpem est minor gnali ut ī
c studuisti de of le et nō bn gl ē h ſtdm
q̄ est cōn plures simplices sacerdotes q̄
reuelant pctm epo uel alii sacerdoti lꝫ
hoc dicant se facere nī confessoe Na nllo°
debent dicē q̄ tāq̄ deus nō indiget con
fessione ē q̄ illud nō est pprium ſ alterꝫ
pctm ſalno cau c ōis de pe ē re Et exh
et ex hoc inferūt q̄ etiā si sacerdos pduci
in testem ī iudicio q̄ recta cōsciā pt dicere
se nichil scire ſi sciunt tanq̄ deus. Nam
quis pt habere duplic̄ psōa; vna ut deꝫ
alia ut homo ī teste pducit ut ho nō ut
deus ē tanq̄ homo n̄ scit ¶ Ideo recte sine
metu piurij pt dicere se nichil scire puto
tn̄ q̄ si scirect ut deus et ut ho ut q̄
vidit tanq̄ ho ē scit in pma tn̄ deꝫ q̄
hoc tam̄ tenet reuelare vctute iuramenti
al aute ut dicit Jnno in pall c ōis vtrq̄ sexꝫ
nuq̄ dꝫ reuelare nisi subesset maxima
vtilitas uel nccītas vel inmineret scandalū
ul pctm tūc em pt dicē ex quo et scit
ut homo Quid aute siquis iurauit nō
reuelare secretū Et pq̄ pducit in testem
nuq̄ teneat reuelare tu videat potius
inter duo iuramta cōtrāria Jnno ī c qlit
et qñ el i 2 actu dicat nō q̄ sic q̄ q̄ agebat
iuramentū extende ad suū cāuꝫ ē fuit
temerarium cum nō possit se extrahere
ad nō dicm veritate ut testis Aut non
cogitauit istud cāuꝫ ē iuramentū adhunc
non extendit ut in c i de iure iur li vi
Et insi gl q̄ p̄mo dcm est plus pbꝫ osti
et pdcā gl ſa c cu ad quorund ſ co

D ilecta·

Vlo pnt subditi sinr͡es in pindic°
plati eligē signa collegij h d
vel sit priuati hoīes reglarit nequeut
constituē collegiū et hrē signa collegij

nisi aliꝫ eis concedat h d pma ps post
querela cā dat iudice ī discretōni ¶ No
ibi nō cōsue°nt tex apti q̄ uis collegiū pt
queri ex cōsuetudie p hoc ſa q̄ nō Jnno
ī c postulasti de iure pa ¶ No q̄ licꝫ ples
sint clerici bñficiati ī ead ecctia nō tn̄ p
hoc dīr cōstituē collegiū seu face capłm
Vnde nō pnt hrē signa collegij n̄c colle
gialit se cōgregare collegiū ergo cōn
stituitur in ecctia ul p priuilegiū concessū
a supiore pq̄ fundatōm ecctē vel si a pn°
fuit ordinata ut ecctia esset collegiata vl
si longo tpe vixerunt collegialit et sunt
in q̄ possoē collegij de quo vi p Jnno
in d c postulasti de iure pa et p Joan in c
a nobis eo ti ¶ No q̄ abbatissa pt hrē
iurisdꝫ sup clericos et hoc de iure ſpali
secus de iure cōi ¶ Nolt collegiū q̄ posse
se opponere psuo pindicio volentibꝫ ī de
bite eligē signa collegij et inducit hoc
adq̄oꝫ Quidā vult armis pnatis altius
vti queritur nuq̄ possit pillū pphiberi Et
pmo distinguendū est nuq̄ quis possit por
tare arma seu insignia. Et sciendū q̄ ves
essent insignia dignitatis et illis licite vtitur
in tali digte existens Si uero nō est in tali
dignitate tunc utendo eis comittit fslm l eos
ff de fal ſa c res de cle nō ord̄ inſ et q̄ ibi
dixi quedā sunt insignia sinrs dignitꝫ quibꝫ
vtuntur reges pncipes et nobiles et ist
pnata psona vti nō pt l i ff ne ch pote
Quedam sunt insignia quibꝫ utuntur pnate
psone et aut utunt ex cōcessione pncipis
et indubie uti pnt Aut cessat pncipis co
cessio et tūc tenetur q̄ quilꝫ pt sume
eta insignia seu arma sic em noia ppa su
muntur ad placitū ut omnis ab alto cogno
statur ut insti de lega ſ si quis ī nomine
et l ad recognoscedos C de ꝯue ē mutan ita
et arma pt quis assume ut p ea distinctat
ab alio Sꝫ em possit assume arma altius
videt pmo q̄ sic na sic licitū est assumē
nomē alterius ut l duo sūt tiri ff de testa
tu ita et arma tu eadem sit rō vtrobiqꝫ
Et hoc vm est ubi ille nō posset pcende
pindiciū aliq̄ ut pu q̄ assuit arma loge
distantis secus ubi illis subesset aliq̄ pctm
ut q̄ iste nomē assumes sit ho facinoro
sus et exposus et pp cōmitate armoꝝ timet
ille in tēmi cōtra istū et tūc pt implorare
officiū supiorus ut ille nō cōtatur eisde
armis ad eū ei spectat quies pploꝝ l i
ſ quies ff de of p ur Jdem est ubi inter
esse ei pubc̄e ut q̄ homis artifex ul mer
cator vtitur insignijs et alius vol vult
vti illis et sic habeat cōmixsū et sic de
cipe pplm pot em hoc p iudice pphiberi
cōne pdca Concluō ergo sit q̄ quilꝫ etiā
priuatꝫ pt sibi assumere arma seu eta

insignia sz no pt uti armis alterius quando
tendit in illius seu reipub^ce preiudicium et
dehinc probar in tractatu de insignijs et ar
mis ¶ Jnngl i i si het gl no reddt ratom
sufficiente quare isti clerici no poterant fa
cere collegium Et ideo p clariori doctrina
pq primo hic et bar in l i ff de colle illi
citis q regulariter omnia collegia sut inter
dicta qr homines no debet facere istas conuenticulas
seu conuentiones cu eo eis timeat conspi
rato et coniurato con principe seu ciuitate
hoc vm nisi approbentur a iure Et quedam
sunt collegia que approbent a iure generaliter
queda a iure positiuo Jn iure generali app
batur collegium ciuitatis castra ul ville
l coohor iure ff de usufr et iur et q i no
Nam dz homines multa agere i fauore et
commodum ciuitatis et ideo oportz q plures
insimul conueniut Et a iure positiuo appro
bantur collegia illor qui sunt alicuius art
ut sunt pistores barbitonsores ul similes
ul alicuius professionis ut sunt scolares ali
cuius professionis ul si faciut ca pietatis
ut ad subueniendum oppressis qr ista hent multa
agere ad utilitatem illius artis ul professio
Ideo iura permittut ut possint sil conue
nire et facere vnum corpus Unde ad propo
hunc clerici sim^les cu no habebant aliq conu
expedienda no pnt propria auctoritate facere istas
congregationes et constituere vnu collegium
nisi a papa fuerit ordinatum ut in eccia cat
collegiata tunc em cu ipsi clerici debeat
promouere utilitatem ecce licite se congre
gant et faciut vnu corpus sz isti de quibus
in tex no reputabant illa ecciaz sz erat
singlr ibi beneficiati Et de ma collegior
vi p primo hic et i c cu ab ecciaz de of or
et p bar in d l i ff d colle illi primo trac
tat hic de ma collegior An et qn quis
possit esse de dupplici collegio et qn quis
recedens de collegio possit percipe ptem sua
q sibi contingebat vigore illius collegii
et vi hic p eundem Seqt grauie

Grauie

Qui cu^m con iuramentu negat p
latum dnm suu ul coram sclari iu
dice de ipso conquerit ul ipm in vadit de pos
dz h d et primo de facto narrat fctm q sub
triplici diffinitiua primi madat l districtioi
¶ No q epus pt et dz dici dns subditorum
et q subditus negans cu dnm suu debet
acriter puniri contra hoc tu fac ii d dona
vbi dic q platus est pcius no dns Eo dt
primo concedere hoc c cone presti iuramenti
al aute concederet subditu no peccare si no
vocaret cu dnm ul platu ar x q iii phoc
fa simosi qr qui dicit vm no peccat l eum
qui nocente ff de iniurijs col sim Jo an licet
plati dicat pcius respctu rerum tn respectu
subditor pt dici dns Micht plz pq opi fi
no ut lis honestu sit ut subditus appellet
eu dnm no tn est nccm phoc allego tex
opti i c esto subiectus xciii di vbi dr sciat
epi se sacerdotes esse et no dnos ro sz qn p
statur iuramentu epo a recipiente dignitate
uel ecciaz ab eo tunc appellat dns proh tex
opti i c cum clericia de v si et de forma
istius iuramenti puto isti tex loqui na iste
iurauit obedire dno suo dno epo vnde
negando pq dnm suu venit con iuramentu
sz circustato iuramento no puto subditu
peccare si appellaret eu precem ul platu
adhuc q not glo i d c esto subiectus et i c
qm quis de tonsu fal ¶ No q prestans con
silium et auxilium conspiratibus con epm
proprium dz deponi et sensiut hic doc q dz
ecf tradi curie sclari et ita exponat vm
abstindatis hic positu fa xi q iii si quis sac
dotu sz hoc dcm michi no plz primo p istu
tex qui simplr no mandat istu abscidi
ab eccia ambiaren tn no dz tradi curie
sclari ¶ Itm regulariter quis no traditur
curie sclari nisi sit incorrigibilis ecf si
iuret con proprium epm licet aliq sensiat epm
oppositu de quo ddi ut ple dixi i c at si c
c cum no ab hoie de iudi ¶ Jngl i ibi fi
delitate et obiaz no gl q clericus recipiens
beneficium ab epo iurat sibi nedu obedienciaz sed
ecf fidelitatem phoc tex in c cu clerici d v
sign q ecf ibi tenuit osti lic quida con sz
homagium no pstant personalibus qr illud
pstatur tm a vasallo rone feudi q habz
a dno sz clericus no est vasallus epi licet
ab eo recipiat bnfm nisi recipet ab eo feudu

Nimis

ponit xv grauamina illata religiosis
a quibus precipit platos abstinere h d 2a
ibi quo ca ¶ No q religiosi tenet viuere
nedu sm regulam eorum sz ecf sm instituta
ordinis Nam ultra regulaz hz quasda co
stones editas pq modu p toti ordine sic
et fres predicatores maxie q sm c regula
poterunt hec proprium i col sz ex constoibus
postea editis in nullo modo possunt hre aliq pprium
ecf in col ut no sec in conuentu suo xii et phoc
tex i e c sc 2o no q religiosi no tenent
ob temperare epo con regulam eor a sede apostolica
approbata et con statuta ordinis approbata
No q religiosi no tenet confiteri epo vel
rectori prochie ul ab eo recipe corpus
xpi sz ad eos adiministrate audiunt confessionem ul
confitentur priori eor sm primo ut i c i
xvi q i osti i su de pe i s cu dicit q ab
bas debz confiteri epo si no est exemptus
et monachi dz confiteri abbi qr quilibz debet
confiteri suo superiori et hoc rone canale tn hz
iure no pbatur na pall c i xvi q i videt

eis conferre privilegium ut inter se possit confiteri et vi q' i no dicitur ¶ No' i eligis sepultura ar q religiosi pt sibi eligere sepulturam Et dicit Jnno q hoc est privilegium istorum minorum et pdicatorum tm detedunt eos monasterium C'sti dicit q quilibz pt eligere sibi sepulturam q refertur h'et electo ad ipius stilum mortis quo absoluit ab obedia superiorum ar i c de uxore de sepul s hodie dic ut i c si de sepul li vi q nullus religiosus detc'ens in monasterio ul ppe pt sibi eligere sepultura s si longe distat a monasterio e comode ad illud deferri no pt tuc pot sibi licite eligere sepultura ut in d c si et ita pt intelligi iste tex ¶ No' q religiosi et mendicantes licz no heant ppu pnt tn habere campana z cimiterium q licita ut in c patentibus de privile Et ita hoc e dubiu mag' religiosi possint quosq recipe ad sepulturam et hodie de minoribus et pdicatoribus claru est q de quo dom' est ut i c le dudu de sepul de aliis vo religiosis no sic privilegiatis sunt opi Jnno vr velle q' osti aute dicit de mente ius esse ut si habeant ppum possint recipe quosq vbi e ligentes sepultura al' no n ibide hospitatus decederet x vig i c i plus m placet pma opi que vr pbari in c fratitas de sepul e tenet arc in d c i et ita habet consuetudo ¶ No' ibi celebrent pmas missas q religiosi et mendicantes licite celebrent pmas missas ¶ No' i Domos suarum ambitu q de collatis et oblatis religiosis in ecclis eorum no pnt plati ul rectores canon aliquid sibi vendicare q' cum eis illa collata intuitu elemosine et no noie oblacom secus dic ubi aliquod oratorium uel ymago esset i parochia aliqua Tuc ei oblaciones i facte redut rectori parochie hoc pbatur p lotu assali ut i c ad audiam decetle edi sa q no i c pastoralis de his q si ap et sup Ro'a de parochia ¶ Volt no q relictu ul donatu facta p ornamentis altaris et p libris ecclasticis equiparat Sed quero de quibus religiosis loqui iste tex Et dicit quida q de oibus Jnno vr velle q loquatur de pdicatoribus et minoribus et de hntibus consilia pinlia et p hoc tex ibi fm regula d se ap re Et satis puto q omnis religiosi regule appbate debent esse exempti ab istis gravaminibus de quibus in tex ¶ Singl si in si quo ad fres pdicatores et minores dom' est hodie ut hetur i d cle du du quo ad alios dic ut le et no i c requisisti et c si detesta Sequit tex

Nimis

Nimis pdomit xin gravamina pdicatorum

z minorum ci quibus pcipit platos abstine re ibi quo circa Nota pmo q vbi fit mencio de pdicatoribus et minoribus s in ordine scripture pmittut pdicatores ut h et in c quorunda de elect li vi et i oibus locis ubi de ipis fit mencio Et rõ est quia ordo pdicatorum fuit pmo appbatus licz parum ante fm Jo an s recitat hic Jo Cal q ordo pdicatorum fuit appbatus an° ccxvi ab honorio 3° qui succesit Jnno iii° et pmi sat idem se facturum et eodem anno fuit appbata institucio minorum Et idem recitat Jo an in d c quorunda i novella de moribus tn ibi no facit mencoz Et ex pdcis verbis no ordine servandum i istis religiosis i honoribus deferendis ut illi mag' honorantur quorum regula fuit pmo appbata ¶ 2° no' ibi in altissima paupertate q fres nedum minores s et pdicatores dnt esse in altissima paupertate et hoc io q no pnt hre aliqua ppetatem nec in singlari nec in coi s debet vivere ex elemosinis Vnde mendicitas incerta de eis tribuit notitia ad hoc c i e ti li vi et de relig do c i e li et q le 2 no i d c quorunda e pliced dixi q sic fres minores no pnt hre annuos redditus ppetuos ut in cle exivi i § cumq annuu redditus de v° significatu Jta ut pdicatores q debent servire deo i altissima paupertate ut hic dr Vnde relicta que condam fuit in ista civitate in hospitali sancte marie de la scala cum hoc one ut det ccd annu redditu pdicatoribus et minoribus et aliis mendicantibus religiosis no valet q' cont habere ppetate quanda et tot possent esse annui redditus q non opporteret eos mendicare q' esset contra regulas et constiones eorum pdicatores tn non sunt i capaces ex regula eorum sed ex constitombus quas pp'a aucte fecerunt de pdicis vi p fre in conci° xii et septi et p Jo de lign in tractatu suo pp bar i d cle exivi ppe fi ¶ No' i in eis processionaliter veniant tex singlare q fratres pdicatores z minores no tenetur sp ire cu epo i clero ad processione Et no q dt ex vera ca secus ergo fm doc si ex iniqua ca fieret processio ut prima i novo i troitu epi ul legati vel i iminente peste seu alio flagello et ad generales letanias q fiut pp pasca cu festu ascensionis p pdcis fcit xvi q i reuertimini et de conse di iii rogaciones Jllam q oibus imminet ab oibus dz compliari de offi archi c ad h' Et ide p omnia puto de aliis religiosis ut teneantur pisius a consilibus causis ad processiones venire secus ubi processio fieret ex levi ca Et pondera tex impri qui vr de pdicatoribus

z mnorib9 fac̃ mentoz ca exempli ut pz
ibi utputa fres et ea que dic̃ ca excepli
no restringūt dispom gnalē ut i c i ne
cle ul mo vnde dico q̄ omēs religiosi ut
quentꝰ intendant diuinis no dz̄ exclesi
ca compelli ut veniant ad pcessiom sctꝰ
aute exo magna ca ut pdixi ¶ Ulto q̄
omēs religiosi et pdicatores z minores
sūt de iure coi subiecti epis locoz Uia
oms. tam religiosi q̄ seculares clerici
subiecti sunt epis locoru ut in c tu ve
nerabilis de reli do et xviij q ij per
totu sz sunt exempti de istis de quibus
hic et aquibusdā alijs iure expss sed
hodie isti pdicatores z minores sunt ex
toto exempti a iure epoz. Unde n pnt
compiatur ca ab eis extra ca hoc tn
insspiacenda cent eoz pnilegia z suada
ut i c porco ī de pnil. Et aduite q̄ lz
tpe huiꝰ c isti pdicatores z minores cent
subiecti epis tn no puto q̄ pp exemptionē
eis postmodu concessa releuatur ab illo
onere veniendi ad pcessiom exo magn
ca fienda Nam excepti i multis causis
subiciuntur epis ut in ca lxessi z i quibusdā
alijs ut in c ab adolenda de heti ¶ Item
rogare deu p salute ppli omnibꝰ clericꝰ
cōmune dz tam in no exemptis q̄ i exempt
ut in pall c reuertimi ¶ No i et villas
q̄ etsi in villis liceat religiosi possint hre
monasteria dz tn honorabiles esse ut ibi
ad honorabiliora ¶ Nole no q̄ isti fres
no tenent soluē decimas de fructibꝰ ortoz
sunt g° ni hoc pnilegiati et io dicit tex
de ortis & no de alijs q̄z ipi no pnt hre
alia pdia nisi ortos ut in d cle exonu
¶ Ungl in xo° de ortozu nisi de alijs re
ligiosis mugꝰ teneant soluere decias dic
ut le et no i c nup de deci et c exopte tua
e ti et ibi p doctores Sequit tex

Tanta.

violans interdcm ure dtonē
z clauiu ptate se pnat h d ul
sic no pnans intdcm suspensꝰ est ab oi
officio et bnficio et iure dtone h d pmori
intellctm et ¶ Nont pmo ponit z aggr
uat culpas epi z^a ibi licet veritat cessoz
ipius et culpas fautoz 3^a veritas detmit
actus quos pg interdcti violatom exercuit
4^a i q̄z vo pnit fautores qui bnficia re
tepunt et qui interdcm violauerunt
z qui illud pnates oppsserut & eos citau
mandat ad curia ¶ No q̄ ptas exre ap
pellat clauis z aduite q̄ in pn° lo in fin^e
et i mit vna ee claue exre sz pg^a loquit
i pli et i mit ee ples utz i petri claues
et dic q̄ i veritate vna est clauis et est
idem q̄ ptas sz i pli dnr claues q̄ ult

ptatem dz hre plati discretiond vna est
ergo clauis ptatis alia discretiois hinc
dicimus q̄ ppa pt oia claue no errate
de quo xxiiij q iij manet vi p pditus
bona gl in s i xx di i sz claues et q̄ no
pme i c qnto de consue ¶ 2° no admit
tenda spontanea cessiom plati qui ob de
lictu suu venit pnandus p snaz et est
sam consiliu ad vitandu dedecus et
infamia ut pnus cedat qm exspectet snaz
cu coz que le z no i l reus ff de pnīt
et in c licet helij de symo ¶ 3° no q̄ cle
ricus no valens residere i bnficio suo pp
potencia tyranni seu inimici dm no dz
priuari suo bnficio tamqm no residens
no cm est sibi imputandu si sine culpa
excusat p hoc c pastoralis xoij q i et q̄
no pmo i c i et l di sat puersu ¶ No
ibi pg interdcti violatom & tenemeti ista
lram q̄ p interdctm no suspende iurē
plati et cia spualia. Hic em narrat
dum taxant sine cpo et intdcti et collā
nis bnficioru et destones attemptate pg
violatom intdcti facte ergo an inter
dctm tenent colus ergo interdci cciam
refertur dum taxat ad exercitiu ordinis
ecclastici Uo aut aduite q̄z Et colz et
epla infert q̄ p violatom interdci qs
pdit iura vnde suspende eo ipo ab oi
ptate et ad hoc est ista lra sm̃ sm̃ vom
intellctm ¶ No q̄ violans intdcm est
ppe no est ipo facto pnatus bnficio suo nc
etiꝰ sz est pnandus p snaz suspensꝰ vm
est pn roez intellctm Nam et homicida
z irregularis no est ipo fco pnatus bnfi°
suo si homicidiu ul irregularitas sequuta
est ipam collēz bnficij ut opti pbat in c
eplis s d co fa c clericꝰ s ne cle ul mo
et sic intellc pmo in c cu iniis d conces
pben ¶ Nolt no q̄ inicientes manꝰ vio
letas temerarias in clericu ne du tenē
p absolone ire ad sedē ap ut in c siquis sua
deti xvii q iiij q̄ tn limitandu e ut dica
in c pueniat de sen exc sz ex pnt cpelli
ad mandatu dei ppē ire ad curia ut p
eu ibid puniuntur Ua isti tales lz laba
sacrilegij sunt z tonc sacrilegij sortiut
forū ecclasticu ut in c cu sit de fo con ¶
Volt pt hic colli delegatu ppē posse p execu
tone delegatonis sic in vocare brachiu
seculare de quo dixi ut in c significasti de
of dele vbi plene dico ¶ Ungl i sz irre
gularitas hēt gl illm in iterate pcedit et
gelo sua stat in hoc q̄ violans interdcm
est irregularis et suspensus ab oi bnficio
z officio z iure. Et ut heatur tota mā lra
sunt videda pmo in quo loco interdco cense

cant intdic psone l° de pena violatis i c dim h° cm quis dicat violare intdm et sit qui incurrit irregularitate et in hs illis videbitur effectus interdti ¶ Quo ad pmu concludo quidqd dicat gl q loco int dicto no sunt psone interdte dircte s in respcu ad illu locu tm Unde si interdiceret hec civitas et no psone licite possent clerici huius civitatis celebrare in aliis locis q respcu alior locor no sit interdti s hic no pnt celebrare unde psone censentur suspense in illo loco et no alibi de hoc e tex i c et si sma et c is qui desen ex li vi ¶ Quo ad 2m concludo q celebrans in loco interdto vel si psona e interdta et si celebrat incurrit irregularitate a qua pt solu pptam liberari pt ut in pall c is qui et e suspensus ab oi ptate clavium et bnfico ut hic vo est q ut dixi Interdictus simplr vel respcu loci est suspensus ut i c is cui desen ex li vi si ergo celebrat incurrit irregularitate ut in c i de re iudi li vi Et irregularitas tm hoc intendit ut no posset sequi regulas traditas ab aplis et ettia sit alm clerici ut no i d c i Est ergo ut dixi ipo facto suspensus clam et uir competens prelato habz dependentia ab ordine pq eius collocz ut no i c cum dilectus de consue no tm pp hoc est pviatus bnfico ipo facto ut pbat hic in tex ¶ Quo ad 3m pnl hic concludo pq primo et doc q ille qui incidit i irregularitatem no svando interdictum qm exercent aliqd deputatu alicui ordini ecclastico et hoc faciunt tamq clerici q procedit sive sit psbri sive clerici inferiores ut dixi i c ij de cle ex mis Unde si dyaconus dicit evang vl subdyaconus eplam tamq dyaconus seu clericus exercens officium tamq accolitus qui solu est accolitus efficit irregularis ut i dixi scius h° ubi exercetur aliqd no deputatu alicui certo ordini ut cantans responsoria vel dicens psalmos no officiando pnl etiam s tamq qlz alius laicus no efficeretur irregularis sm primo Item i bnditente mensa ar xliij di c si q illud no est deputatu certo ordini s ex consuetudie exercetur indistincte et a no ordinatis ut est vide in epla q ex consuetudie lai dic sine apparatu Unde si suspensus vl excoicatus vel interdictus tali mo diceret eplam no incurret irregularitate Secus si exerceret ea que sunt ordinis Unde no est irregular tpe interdicti aliu absolves vel excoicans dummo no absolvit tamqua sacerdos s tm solempniter de qua i c a nob el ij de sen exc Concludo ergo breuiter q ordonalia no sunt interdicta tpe int-

dti nec ea exercens ex in exerce efficit irregularis Secus sunt queda no deputata ordini vl si deputata tm p consuetudiez exercentur p quecumq Refertur q intdctm ad exercitu ordinum et ad queda alia de quibus i c no est dessoni et i c q i te de pe et re et in i c si desen ex li vi Et circa pdcta dicit quid in audicte dina Concludo pq doc mayore ostii q aut audit divina auctorisando ut q platus pcipit celebrare et tunc efficiatur irregularis q iste reicit se divinis et violat interdcm et h° sumit verbu violavit de quo iter pq quo vi de gl in cle i de pnile Caveat q platus tpe excois suspensionis vl intdcti ne faciat coram se celebrare aut ex intersit celebrationi q videtur tunc auctorisare seq Rubrica

De novi operis nunciatione Rubrica

Supra visum est de excess platorum i subditos et ex de excessibus subditor in platos vilz q quis aliqui delinquit in contemptu ior supior ideo subicit Rubrica de no o nunc et de solempnitate adhibenda in denuntiatione et in quibus rebus habz locu l° denuntiatio pte no gl i c ij i e et dic ut ibi

Intellexim⁹

Edificiu pq denuntiacoz novi opis de solvi dz expens destituent h d vel aliter et sic ecca edificata pq inttiacoz novi opis destruenda est expens constituentis h d cu se primo consul 2° resp i q ¶ No que posse denuntiare novu opus noie ecclie sibi subiecte et hoc quia sui int est rone subiectionis sic enim pro ecclia sibi subiecta quis pt agere ut i c si desuites ab i testa et i cle i de rep ita et novi opus denuntiare Ista tm ecclia baptisimalis erat subiecta ysti pori ideo pior fuit admissus ¶ I° no q leges famulantur canonibus Canones vero dnr iuvari constitutibus legu Et est ro q volit nolit imperator quosda canones tenetur sequi ut i c si de pscrip et q i no et i dicta s no e sic i ecca imo ei no te sequi leges s eas approbat quis in auxiliu sui et e ro conis q impor cu sit inferior pt ligari a ppa s no ligare ut i c cu inferior d ma et obe et in aut de ecclie ti impn et i l i C de su tri ¶ 3° no q ca ecclie dz decidi p iura civile in defectu canonu Omnis ergo leges principu no contradicentes canonibus sunt approbate p ecclias ut pz hic et ad h° solet cottidie alle iste tex et ide dcm est de constitutionibus approbatis p principe hoc dico pp edita la uir consultis que fuerunt pq approbata

p imporē ut in libris ff. ꝟia et illa dūr
uira pncipii na oīa ĩra fatung ꝛc. C de
ve iur' enucli l. ii et i. c. si apluce et de p
ben li vi ¶ No et tenemēti tex quod unca
ciuilia nō dim pudicialia ecctis quādo
pnt se thrē ad pudiciū & fauore hc dico
quod licet tamē sit quod lex imperialis damp
nosa ecctis nō sit recipienda ut no. i. c.
si de splu tn nō de penalis qm disponit
gnaliter et pt se habere ad comodū &
ad dampnū. Vnde etiā constructa post
denuntiatōm noui opis venit destrue
da auctē lectū ¶ No quod ea nō exnte nō
debet capella seu ecctia edificari infra limites
alterius ecctie. Ro quod omnia spūalia illius
prochie sunt tributa illi ecctie prochiali
Vnde pudiciū illi gnaret salte facti si
alia ecctia ibi edifficaretur quemadmodū si
ꝯmus epus vellet exercere spūalia in dyocēs
alterius epi ¶ Volt nō i. sm legū & canonū
statuta quod p libello in quo de peto in iustaꝫ
fieri sm canones et leges vl sm leges
& statuta & consuetudies pnt ergo multe spēs
urem simul acumulari. Et nō quod eadem
ca pt t'minari sm legēs & consuetudines
vl sm canones & leges licite canonista allet
leges et ubi concurrunt canones quod fortior
vr esse cauis et illa desisio ubi duplex
concurreit desisio et sic intelle nō i. c. sn
adiutorio x di ¶ Singl i. v. adiuuat i. st
dicit Io an et tal addendo aliq cu queritur
An et qn debeant obsuari leges & canones
in utroque foro quod aut sunt i. mā concnete
petm vel inpretatōne directa uel diuini
seu in varietate opi et tūc in utroque foro
suandus est canon quod in istis & similibus
plus ppa habz potatem et impor mconue
nientibus naam est ipse subiectus et tene
suas leges obsuare qm ymo oīs aīa est
sibi subiecta ut xc vi di c. duo & c. impor
et c. oms de ma & ob vi gl i. c. possor de
sume li vi fa quod no i c. cum esses de testa
& sua nō in l. fi. C. si con mis vl vta Si
vero simus ergo hos caus & tūc aut de
ficit dispo iuris ciuilis vel varie sut opi
et dz suari canon in utroque foro ar opti
hic nam si desiciete lege recurrit ad co
suetudine vel similia ut i l. nō pt ff de
legi fortius dz recurri ad canones ex quo
ille cau p eos est expssus cu cauis sit ma
ioris auctoritatis qm consuetudo ll ar a
simili xi di quos necessitat & imper gnalit
dispoit quod leges nō dedignant sacros ca
imitari ergo in cau dubij de iure ciuili
suandus est canon. Si vero lex nō defi
cit & tūc aut cano aut leges sibi cont
dicūt licz eni utraque sit vobilis inse tn quod
contrarias rones pnt sibi cōndicere & tūc quilz
lex suandus est in foro suo ut no i c. ij
de arbi li vi & i. d. c. possor. Et maxie
hc hnt locū in ordinatoriis iudicijs In
quibus et layci subiciuntur foro eccliastico
et clerici in foro seculari ut no i c. quod cle
ricis de fo q. et mlte dispendiosa de iudi
quod de sponsalibus vo clericus iudicatur i. foro
ecctiastico sm canones tm & layci in foro
seclari sm leges tm. Sz dubiu est quid
si clerici litigant in foro sclari nomine
debeant suadri leges condicentibus canoi
bus vl si layci litigant in foro eccliastico
num debeant suari canones condicenti
bus legibus. Et de hac mā satis plyxa re
mitto ad nō in d. c. quod clericis & plenissime
tango in c. etiā de consti. Si uo nō con
dicunt sibi adinuice tunc aut sut leges
imples aut leges secularium pmo casu ser
uantur leges et in foro ecctiaco siue condi
cunt siue nec et si fauore offerat si quod
tedunt impiose dispondo tanquam habeo
iure scuis si offerrent morū fauorem
et papent quodam puile ex quod astantibus
cugnatis masculis fēie nō succedūt nā
clericus excludat fēiaz licz sit clericus de q.
in d. c. quod clericis et c. etiā ¶ Singl i. v.
siue iure siue iniuria i. et est sile i. c. quod oc
dit quod eadem est ro vtriusque. Nā in de
nunciatōne e auctas ptoris quod eius auctē
dz edifficans oīo desistere p9 denuntiatōz
donec denunctians p9 tres menses pbat
de iure suo ut in c. fi. i co in cpo est
auctas ecctie et censure ut mat tincat
¶ Sz op con hoc et tex vr eni quod sit at
temptatum p9 appz cū iudiciale nō veit
reuocandū nisi sit con appoz et pus iu
stificetur appello ut in c. cum nobis et quod
ubi nō de ap fa c. nō solu e ti li vi Ita
deberet esse in denuntiatōne. Nā denū
tiatio est quedā appo et puocatio cum in
dicialis nō ergo deberet demoliri id quod
inec factū est ideo deceret expectari fi
nis et euentus denuntiatōnis sz con ve
difficile in pidenda cone dnisitat. Sz
breuit conclude quod in de nuntiatōe hc spā
liter inductū fuit ppt rixas euitandas
et quod tractat de modico pudicio. Nā i
tres menses dz denuntians probare
de iure suo ut s. dixi et si nō pbat ille
admittitur ad edifficandū cu satisdacōe
& mora modici tpis nō est pudiciū Io
fuit statutū ut p9 denuntiatōm omnio
cessetur ab ope al' ppt contemptū ptoris
inducentis illam puisiom se edificau
in re vel iniuria & siue de iure sibi nō
sibi competat venit destruend sz i appel
lōe aliud est ro quod ibi datur aliquis & eo
ta byennium. Vnde durū esset ut p plibz
applōe deceret p9 ius sui vel in quec uel
in dex adulteriora pcedē ex quo ad huc
nō tulit sniaz. Et sic nō est adhuc finetis

offico suo ut i d no solu et de ho aliq
no i d c a nobis ¶ Sz an pdca dut in-
quid sit coerci indistincte ut ome edifi
post denuntiatoz veniat destrued exc
de iure edificiu fieri potuit Tex videt
velle q sit du dicit sine iure sine iuria
Sz dic melius q iste tex et similia iura
debet intelli in cau dubij ubi no pt iudi
cari an ille iuste seu iure possit edifi
care Secus aute ubi notorie constaret
ius denuntiandi no compete ipi denun
tianti no eni est visile q iura voluerit
dare locu fictionibus et delictis et decep
tionibus ymo phibent cotrime iurias
ad pdca fa tex in l ii ff de iurib vo ubi pz
q tutio pt spon cui notorium est ipm non
posse fieri et no i c venient de accu xiij
q ii sicepus adidem l i § vsufructuari
ff e ubi pz q vsufructuarius no pt de
nuntiare dno ubi sua no interest sed non
valet denuntiato ubi de iure constat de
nuntianti ius copete ita et ubi qstat seu
al notoriu est ut q al fuit iudicatu int
istos sup illa re l hoc fuit originalit dom
cess in suis libellis et sequuta est sp e
ti § sz inutiq tra fi Bar i l i ff e tenet
idem qi est sin nond et gl hat destsione
ego allego sin bo tex i c i de ? sup eo
ubi de q ille arcept debat acquiesce de
nuntiatoni illor monachor q cu cent viri
pfecti no est psumedu q denuntiasset nisi
cognouissent sua interesse ergo si fuisset
notoriu ius no compete no tenebantur
deferre denuntiatoni fa ni silli qrio in l
pg rem iudicata ff de transac et i c i de
lit cont li vi ubi rec contrietatis admittit
peremptoria an lit cont z opatur effectu
dilatoriaru et hoc sp no venit ei ratio
ad tex declaratoni q no posuerut ali hic
lit gl si isi sentit ista gl iucto tex q cit
denuntiatoni etia edificata sine ca i limi
tes alterius dz destrui sz ego dubito inq
sola ista ca sufficiat et in con vo tex et i
gl xvi q v c si sa c ept vij q i et xiiij q
vi compellimus et xvij q iiij questi na si
res aliena consecrat no dz exerci sz facies
fieri tenet dno ad interesse Ita si etia i
territorio alius edificat ut i uleribq all
sz in hoc cau faciedu est q i nullo gravabit
pudiciu ecce antique xvi q i c ecce et
c quiuis Iura ergo que dut q vna etia
no dz edificari in proctia alterius habue
runt respectu ad preiudicium ecce antique
ne forte occuparet iura ipius sz ex quo
est consecrata dz remanere sine pudicio
antiquioris ecce et sic itelle istu tex vn 2a co
tex vult ad ...

Cum ex iniuncto.

Qua ut s c i diuidit 2a primo mandat eps
demolliri et ... eps ... seruitu ecclie
2o reprehendit archiepm qui no curauit stan
dalu promouu i sup eo 3o ortat eu ut pa
ria ibi finis ¶ Nota q edificans an renu
ciatoni denuntiatonis no solu ten pstare pa
tiam ut edificiu destruatur sz et expesis
suis dz destrui Et ex hoc et ex tex no q
est pena ... locu in etia ut ex furto pre
lati edificantis noie ecce pg denuntiatoni
teneatur ad impensas pstanda pdestructoe
opis si fuerit alia etia edificata ¶ Te no
q etia existent in dignitate seu magistra
tu pt denuntiare nouu opus et dz destrui
et eo existente in dignitate Et hoc loq lic et
dignitas archiepalis est ppetua secus ubi eet
tpalis q tuc ppe sibi existente in dignitate
no fit denuntiare sz queda ptesto sz post
finitu officiu fit denuntiatio que tn trahit
retro a die ptestatonis de quo ple ddm
ut in l ii § si quis ipi ptori ff eo et vo
hic tex pro opi dat i d § ut tex i ptodat
in hnte officiu tpale hic in hnte ppetuu
Et ex hoc et ex pdictis pt colligi q hns
dignitate adiuta pt convenire psubdi
tos durante dignitate fa q le 2 no loi q i
si clericus et ii q i phibent et l ii magistra
tibus ff de iure ¶ Te no i deat atto de
nuntiare q denuntiati volens pbare se esse
ius edificandi an destruatz opus no dz
admitti sic an nisi diximus spoliatore
no esse audiendu an restitutoni volente
pbare de ppetate sua ut in c si de or cog
ita nec iste ordinatus e audiendus nisi
prius reducat oia in pristinu statu Et
aduerte q tex hic dt q deat atto denegari
opus go est exceptione no aut repellitur
ipo iure ut ex no bar in l i § et si is ff
e vnde sumptu fuit istud q hic dr Et sic
si no opponet an lit cont no pt postea
oppom et si docuit de iure suo sua ferret
p eo sine alia destructione opis sile dicq
in exceptione spoliatonis ut si opponat
an lit cont no pt amplius oppoi Et si ac
tor docuit de sua ppetate sua feret p
eo et ali sorbebit illa sua possoriu ut
le et no in p all c si cu si et no expdictis
et ex tex q phet verba denegat atto no
audiatur et silia no fit tn exclusio ipo
iure sz opus est exceptione via ista est
exceptio dilatoria ad pdicta fa gl i ra
in penis de r iur li vi ¶ Qto no q destru
ta etia auctoritate superioris aiam dz reddi i
statu pstinu ex quo infert sp primo quod
clericia ibi instituti no pnt amplius appel
lari canonici illius ecce n aliquid inde con
sequi ex pertinentibus illius Idem dt et bene
si ciuitas auctoritate superior destruitur ut no
possint amplius appellari canonici illius ecce

nec aliquid inde consequi ex puentibus
illius Idem dicit et bn si ciuitas aucte
supior destrueret ut no possint amplius
ibi oriundi appellari ciues illius ciuitat
qr extincta est ciuitas Et oia priuilia
ciuitatis sublata sunt fa l si cosuscuctus
ff qr adimo usu ciuit secus esset sm cu
cobi ex facto alicuius tyranni uel ab hostibus
destrueret coma ettia ul ciuitas qr tunc re
tineret oia priuilegia et clerici pnt se ap
pellare canonicos et eis qr mortuis alij
ei in eor locu substituedi sut prim di i
noie dni et rom q i pastoralis qr bn no
ad pdicta vi bo glo i c statutu de elect
li vi ¶ Iio i denuntiari absolutos qr pre
stans iuramentu respectu alicuius rei ces
sante illa re absolutus est a iuramto isti
enim canonici iurauerunt obedie archiepo
uel facere residentia cecte ettia destruc
ta autte supior absoluti censent ab illo
iuramento Item si iuro obedire supiori
uel tibi tamqm supiori pq depositus tua
a digte no teneor amplius tibi obedie
qr cessat ca cuius rone iurauera ut i
c venerabile de elect vbi no et tenemti
isti tex i d sup eo vbi pnt tolligi due
regule pmo qr p scandalo euitando no
dz quis obmittere ul omittere illa que
incidut in pctm mortale ¶ L a cda qr p scan
dalo vitando dz scientias iuris remitti
et ea q pnt obmitti ul remitti si pcto
mortali Et qd pctat no obuiat standa
lo proximor tu pt obuiare sine pcto et
ito ibi re illi p que standala fiut ec ¶
In gl i ibi successit in locu hec glo pot
intelli multis pmo qr iste successit i vi
tiu successoris al' pdecessoris qr pdecessor
inchoauit opus et iste pq denuntiacom
facta pdecessori pfecit opus sciens dnut
tiacom fuisse facta et iste intellectus bonus
est insi ar c sepe de i sti spo Item qr ettia
tenetur ex quo suo noie edificabat et etia
inqui moritur ut i c si grose de reb lo vi
¶ Ito pt intelli qr iste successit i locu qr
res erat contesta et tunc oz saluade sm q in
tellit bar i l i ff c qn comucit dignitas
et no psona et hoc tam no requiret scias
istius successoris h de mente istius lrc c
qr iste sciebat ut p i d sup eo i c in salu
uitando al' aute ubi requirit mala fides
pdecessoris qr successor in dignitate no
causat ius suu a defucto h a supiore ut
est gl no i c de grta de psp et no i c
tura deme pa ¶ In gl in o nuntiatu i
in solo fiut et no ad alia ex hoc infert
sm dor z bn qr si quis secaret segetes seu
incideret arbores no haberet locu illa
denuntiato Item in operib rusticanis
seu si vellet colligere vuas de vinea ne

momento peant commoditas l i C de
fur Idem obiaqz i dilatone subess pe
riculum l de pupillo § siquis rouos ff
c ¶ In ea gl i auctore ptore valz qr denut
tiato sine iuramto qr no tenetur iurare ni
ad instantia iudicis ut in § qui ops all' regl
Et si iudex no exigeret iuramtu no pp hoc
infirmatur actus denuntiatois ar c i de iure ca
li vi // ¶ Ibo gl quero quida ex canonici sunt
absentes queda absentes imminet electo fi
enda ul aliqd negotiu ecce quo congregabit
capitulum z qualit expediet negotiu pmo hic
ita hoc posuit coma gl valde sinre et cottidie
alle ¶ Rna sit conclusio qr aut canonici sut
absentes ex causa voluntaria ul pp delictu
pprium et tunc no tenetur mittere exore
ad excomunicatos quinmo si negotiu no e grue
no tenent eos requirere h si negotiu e
arduum tunc is ad que spectat conuocato capli
ecclesi no est ibi aliquis ad qr spectat de
iure congregato ul de consuetudine dz salte
conuenire due ptes totius comitat et pfigere
tem absentibus ut veniant pse ul consti
tuant pcures Et si no venerint imputet
eis et valebit qd qd fecerit maior ps istar
duar ptu Et no bn ex pdictis pmo qr ubi
tunc negotiu est arduu i grue pp absentes
vocandi sunt si comode vocari pnt et
placuit michi hoc dcm et sequit d an lib
gl qm allet totus mundus i c ii de testi
li vi dicat qr in tribus casibus absentes tm vo
cant h cecte in illis casibus vocant ppt
arduitatem negotij ergo ide i oibus ar
duis consiliibus ul maioribus ar eius q
no gl i l i C de condi indebi ¶ I no
aliter dz congregari vniuersitas qr si est
aliquis ad qr spectet de iure ul de consue
congregato ille habz congregare si aut no
est tunc ptas congregandi spectat ad du
as ptes comunitat qr totus comu consistit
in duabus ptibus cuius qr congregetur sic i
telle l nulli ff qr cuiusqz vni noie nec
in istis duabus ptibus dz computari no
vocandi ut no glo i c qr cta de elect h
valz quidquid fecerit maior ps illaru
duaru et sic intellige l qr maior ff ad
muni et c i de his q fi a ma Si vero
aliqui sunt absentes ppt tyrann potenciaz
et no audent secure venire collocati tunc
si electio uel contractus ee si sit maior
ps al' aute fieret i ettia admisst pcurratoribus absentiu Ex hoc no qr expulsi
in iuste de ciuitate no pdit ius comunit
ymo dz vocari ad actus comunit ut salte
pcurre constituat Statuta qr ul alia or
dinanita facta p pntes no valent i p
iudiciu absentiu de quo vi bo tex lxiij

di c qnto z pbat i l omis ppli ff de iusti
et iur Sequit tex significantibs

Significantibus.

In optone est nuntiantis nouu
opus an i tres menses de pnu
dicto suo doceat et i tm cessetur ab ope An
uero recepta caucone de ope demoliendo
stati edificare pmittat h d cu s in pma
narrat fetim appellois remedio de latu
Jn 2a dat iudice sbi ideo q zc ¶ No q de
nuntians nouu opus tenet pbare de iure
suo i tres menses Et hoc si vult impedire
edificiu no ei tenet oio i tres meses doce
s pq lapsu ti pt pcedi in edifico recepta
caucone de ope moliendo z pcedet in ca
¶ Co no ac opti et sin te ex tex clicu posse
psequi nuntiatom no o coi layci t iudico
ecciastico Et sic est ca i inquo nuntiatr ecciam hz
iur ei in laycum s Jo an vr aliud sentire
du sup tex dicit istu arcedyaconu habuis
se iur oz in laycu denue spali s pt dici sal
uando pmu q spalitas erat respcu archi
dyaconi q no lz denud coi iur oz s coram
epo potuisset iste laycus denunc coi con
ueniri q ille qui denuntiat molestat i
iure suo et sic est reus et quodamo gmit
titur sacrilegiu turbando rem ecce unito
pt conueniri cor iudice ecciastico ac c cu
sit de so q z vr hoc sentire d an q sp no
¶ Volt no q pmo posuit hic qoz muq cu
apt nece sit exprimere cam et dicit queda
que coiter no approbant Et concludit biut
q appellas ab iterlo ria te cam cum iuamis
exprimere et speci ce n pt ex no specificat
app oz iustificare ut i c i de ap li vi z me
lius tene appellati e ti s in appelloe a dif
finitia no est nece exprimere cam qnymo ex
pssa vna ca pt appellans ea dimissa alia
psequi ut l ii et l sic ff de app z no i d
c i fco dixisti est q an diffinitiaz cu iux
no sit functus suo officio sit sibi iniuria p
recessu ut l litigatores ff de arbi z i c
ut debitus d ap ideo dz ca ap exprimi sed
qn apt a diffinitiua no fit iniuria iudici cu
sit functus suo officio et lz locu illud no
oppoitu oppoa ut i c cu hoc s de si instu
et l phant C de appel q no

Is cui opus.

Bimnatu est s c ppo. No q oblato
cauconis de ope destruendi dat facul
tatem pcedendi in edifico n ul consenciente
denuntiate ul pq lapsu triu mensiu a tpe
denuntiatonis no eni ten ultra expectare
cu esset suo pudicio. Et adulte q ut h dit
Jo an z bn ista pmssio de qua in tex lz
pma facie videat dura est tn utilis z ei
cui facta est denuntiatio et denuntiati Nam
sepe aliquis credens se ius edificandi
hre creando edificat unde si poss edifi
care oblata caucone posset pdere expe
sas factas in edifico z faciendas i destruendo
Et ideo utilius est sibi expectare denuntian
te p tres menses Nam si pbauit de iure
suo utrius confirmatur in dempnis Et eciam
est utilis denuntianti Nam si ius edifica
di illi no competeret poss interi ista maxim
pudiciu grauari ex edifico pone ei q edi
ficatur an porta domus ul in alio loco
tali pudicali Sequit Rca

Rubrica de priuilegiis et exces sibus eorum

Sup visu est de excessi pla vm q qui exce
dunt z delinquunt subditi excedendo t(er)minos
priuilegiorum suorum et dicit eciam demittetur priuilegiorum
ideo hic subicitur Rca talis

Episcopalia.

Maiores ciuitates dumtaxat priuilio
epatus sunt honorande h d ul alit Epalis
dignitas no dz tribui nisi locis insignibus
et ppulosis ¶ No q ad esse ciuitatis no req
ritur epus pt eni esse ciuitas lz no heat
epm hoc apte pbat lz tra i et frequencio
ribus ciuitatibus psupponit eni q pt ee ciui
tas et ppulosa absqz eo q heat epm s pt
de nouo sibi concedi na e aniqm eet creata
ta het dignitas epalis ciuitates ia con
stitute erat Epatus eni constitutus e de
iure positiuo z pq aduentu xpi i puincia
s eccia tpe applorum in comune gnali ut pt
in c olim xc v di Et idem dom de aliis
dignitatibus eccia ut xxii di c i et ii sed
ciuitates et puincie erant longe an aduen
tum xpi ppi di clericos et pcix di c i
Sz coi interptacone ytalicorum receptu est
ut ea dumtaxat reputet ciuitas q hab
epm s apud ultramontanos z maxe tanto
nicos hoc no recipit ut no Jo an i c si ciui
tas de sen ex li vi Vnde bar qui hoc ide
sentit i l si ff de colle illi et i l ii de
ver sig nobi et bar voluit nomt q ad co
stituenda ciuitate no requiritur lrna prin
cipis s pplus de se pt constituere ciuitate
q hoc est sm eu de mrec?entiu ar l ex
hoc iure ff de iusti et iur Ex hoc infert
bar i d l ii ad qoz q de facto pt adduci
in hac ciuitate senaru ubi ppplus sponte
pluries ampliauit ciuitate construere
do nouos muros. In appelloe ciuitatis
veniant illa loco inclusa Et tenendo illa
opi bar q no requirit spalis lrna princip
sat vr q sit pmo tn i c cu ab eccia ru
de offi ordi tenuit oppo videlz q ad

esse civitatis requirat sma principis s
forte p' vig ¶ 1° no q dignitas epalis
no conceditur oibus locis petentibus ca s ma
ioribus et populosis dz concedi dutaxat
ide pbat i c epi lxxx di ¶ 2° no ibi
excellentiora committi tex opti q omnia
excellentiora tm reservari epis sa q°
iste tex pro opi firmo i c ii de eo qui
furor recte q in casu pmiss a iure sola ept
et no inferior dispensat Itm solus epus
absolvit a sma canonis et no inferior ut
i c nup de sen ex et in cle i de pivile ¶
Volt no q ex numositate vilescit dignitas q
ipse est excellens sile in c legatus xcix di
Ideo dicit gl in auct de defensoribus in pri
q illa dignitas pp excessivum nium nota
riorum vilescit sic videmus hoc i ytalia i
dignitate doctoratus q passim omnes ad illa
promovetur Ideo est longe contemptibilis q
solebat esse ¶ In gl i isti ul melius dic q
a principio dz servari q hic dr et in c epi alle
i gl ut maioribus dumtaxat locis conceda
tur s q post fco si civitas destruat vel
diminuat habz locum c legimus ut pp defectum
diviciarum no min debeat honorari q in eis
principaliter ordinat dignitas ordinis et no potentie
diviciarum Nam et olim in primitiva ecclia
no erant competites Apud ecclias s volen
tes offerre bona sua ea vendebat et p
cium offerebat et ex hoc subveniebat ege
nis s pg^a fuit statutum ut melius subve
niretur constitutis i necitibus ut ppetas
no venderetur s conservaret ecclis et de
redditibus alerentur egentes ut i c vi
dentes xii q i et que ibi dixi

Sicut.

Non obstante privilegio fori pt
laycus ecclie malefactor p ecciaz
puniri h d ¶ No q turbas iura ecclie
pt coherceri et puniri p ecciaz adhoc c signi
ficantibus s ti i et c cu sit de fo q vbi
clare hoc pbatur

Cum et plan.

Religiosi et exepti ecclias et de
cimas no dz pripere sine consensu
dyocesanorum h d usqz ad § epatos Et ille
§ h d Extrati et intrti no dz admitti ad
dma p religiosos exemptos h d usqz ad
§ in ecclis Religiosi et exempti in ecclis
ptinentibus ad eos pleno iure no istituunt
hic destituunt inconsultis epis s eorum exi
gunt de institutis ab epis h d usqz ad § q
si hospitalarii et contemplacoi semel i anno
celebrat in ecclia posita in loco interdco ibi
tn no sepeliuntur corpa mortuorum h d usqz
ad § consilibus Consiles exemptorum serv
eporum oblati qui in totum i eos se no transf
tulerunt iudicari pnt ab ordinariis locorum
h d usqz ad fi et dic pz p § ¶ No q ecctis
vel interdictus in bona ecclia est exctus et
interdictus in qualibz et tamq exctus vi
tari dz ab exctis exceptis An aute celebra
tes cora exct vel interdictis incurrat irre
gularitatem ul exorz dic ut no i c is q
de sen ex li vi hodie tn celebrans cora
excto manifesto incurrit suspesiom per
mense de quo dic ut i c epor e ti li vi
Item sepelientes exctu ul v fariu mai^{to}
incurrit exorz de quo i cle eos de sepul
¶ 1° no q ecclis no spectantibus ad alios pleno
iure institucio vel destitucio ad epm spec
tat nec vz consuetudo i con i c i d capel
mo li vi ¶ 3° no q platus habens ecclias
sibi subiecta pt exigere com de rebus tpa
libus no tn tenetur redde psbr istituus
immutati reoz ut quantu expendit quolz
die s in fine q tm expendit pruita et
tm ppabricta ¶ Volt no q oblati aliquibus
religionibus no gaudet pivilio illorum reli
gionum nisi ex toto sunt oblati ut q tradi
derunt se et sua als remanet subiurdicoe
ordinariorum p hoc bo tex in cle i de deci et
nic ut pivilegia i c ti Et sa hic lica i § a
terum con opi bar i l semp ff de iure i
mmunita ut ysti fres tercii ordinis no gau
deant privilegio ecclastico cu no sit pleno
iure translati in ecclia q vivunt i coniugio
et ide vr in istis rectoribus hospitalium
qui plene translati no sit de hiis et
similibus plene dico i c ii de fo q ¶ In gl i o
novatim nisi de hoc dico ut ple no i c
in lateranen de preben ¶ In glo i o pleno
iure i epus nichil posset attemptare no
bn gl quid importet privilegium cu ecclia
pleno iure alicui inferiori plato con
ceditur eripitur et illa ecclia a ptate dyo
cesani epi ita q ibi nullu ius epale ex
cerce pt q ex tenet firmo i c qm i co ¶
In ea glo i et ita institucio et destitucio
debat intelligi dic ut no i c de mocachis de
preben Et dixit hic firmo inter cetera q isti
religiosi hntes ecclias subiectas hnt iur^{or}
introductos i constitutos et sine consensu
eorum pnt alienare bona illius ecclie osti
dicit hoc in p^{ro}onis exemptis posse pro
cedere secus in no exemptis q ex pplo
iure p^{ro}natus no queritur ius vl ptas
p^{ro}andi consensu alienatom rei ecclie
sed tu dic melius ut latius plet n° oci
in d c de monachis Et quantum ad pnis Con
clude q religiosi q in ecclis hnt ius
patro dutaxat quia hent ecclias subiecta
ut possint redditus committere i vsus suos
qz hent in ecclis sola collatom quia ha
bent pleno iure primo casu qui tm habent

ius pronatus dic qd sive sint excepti sive
no no hent iur ecclesias ubi institutos
sed solu habent presentare epis presbiteros in-
stituendos et pnt exige rom qualē de amī
stratone tempali Et si repiat aliqd correctioe
dignū debent referre epo p hoc bo tex i c
i xvi q v ubi dr qd si et epus i diocesi altis
edifficat eccliaz no habz ibi nisi presentacoz
rectoris et alia que consequit quilz ex iure
pronatus Ceta uero reservatur epo loci Idem
ergo in religiosis exceptis Ita speculatur h i c eis
no pbat iure ¶ Io tamen qui habent ecclias sub
iectas ut possint redditus depututē i vsus
suos tunc et no hent iur eos i clericos nec pnt
ibi institue sine consensu epor qd pplus talie
est subiectus epo de quo i c visi xvi q ii et
in d c de monachis Et no hnt i collon tunc
nichil pnt sibi vsurpare ar eor q divi i c
nt cum in nicto de heretici ¶ Illo tam qui ha
bent pleno iure dic qd et pplus est eis sub
iectus pleno iure et hnt ibi institucoz libe
ram et destitucom A sic intelle hic ar a con
sequen et in c i de capel mo li vi Et no ecclia e
eis subiecta et pplus no tunc religiosi hent
ibi institucom collatoris antiqui h institu
auctorizabilis quo ad curā ppli spectat ad
epm ut no hic et in d c i et hoc tamen intel
lige illud dom hmo qd hnt iuros seclicos
et qd possint impone auctē alienacoi rei
ecclastice et ita ipe met hmo intellexit
alibi in c ii de transact et in glo i cle i de
re eccle no ali ¶ In gl i v semel i anno
Et hoc m et qn deat seu possit celebrari
in ecclia sita in loco interdicto in bo tex i c
si et qd i no i c si desen epo li vi ¶ In gl
si ibi subiacebunt interdicto epor sen
tit ista glo et p ista vba subiacent int
dcto no fert interdictum ipo facto sz debet
ferri p epm et idem dot conter hic sed
contra tenet gl in c vno de inmu li vi
in si a vr pbari i c si quis suadente xvii
q iiii et dixi i c licz de cimi sal

Si dilectus.

Huius privilegijs priuandus est qui
aliorum privilegijs derogat h d
In prima decisa querela In 2a ibi pretexto
destisse ponitur contrato ¶ No primo ar qd
plati tenet aministrare iusticiaz plena pri
uilegiatis sm tenorē suor priuilegior
al' priuari debent a priuuē eor privilegijs
Et no ex hoc et ex tex pena nolētis suadē
privilegia alterius ut priuet privilegijs sibi
concessis ¶ In glo i ibi sz dicit nuq platus
negligens facē iusticiaz incurrat pena suspe
sionis de qua in c i de ex' iudi li vi et tet
osti qd no qr illud c puit facientē iusticiaz
no neglicēte al' multi illaqaret et hoc dicit
tucius esse licz i oppo faciat c nec de symo

sz idē osti tenuit oppo i c lectitia d' ap
li vi et recitat Jo an Credo sic posse distin
gui qd aut platus stat in medijs tib ne
gligē ut qr petenti iusticiaz negligit facere
et habz locū dcm osti hic Aut negligā re
solvitur in sistim ut qr no vult dare dila
tom con iusticiaz et con consciaz et tuc habz
locū pena c qr satis dr facē iusticiaz

Adhec.

Ecia privilegiati qui sepeliunt
mortuos excōicatos excommunicatē
tenentur h d vel sic etiā privilegiati no
pont admittē excōicatos ad sepultura Et
si admiserint debent inde citē et si no
fecerint epus supplebit h d ¶ Ult po
qd excōicati debent sepeliri extra cimiterium et
ecclesiasticum et hodie sepelientes manifestos
excōicatos incurrut excōem ipo facto deq ddm
ut in cle eos de sepul ¶ 2o no ar qd epe
pt extumilare excōicatos sepultos i cimi
terijs exceptor si ipi exempti sūt ne
gligentes in hoc faciendo Et ho colli' vel
ligendo qd isti hospitalarij erāt exempti
dom tn satis placet in favore ecclastice di
sciplinē qd vr hic tenere hmo ¶ Clā ar
epus posset punire exceptos sepelientes
excōicatos vel admittentes eos ad diuina vi
dlenē p Jo an pg Jo mo i c epor e ti
li vi ubi concludit qd no Et ppna z loci
sunt exempti ¶ In glo i nisi tenentur
gl z no expca qd vinis excōis durat etiā pq
morte A sic ex toto ne dū afficit aiaz
sz etiā corpus osti tn tz con ista gl dicēs
qd mortuus no est ho qr ibi no est aīa
et io in eo no cadit vra cōio Itē cessat
racio quare cōio pmulgetur excōio na ho
fit ut rubore confusus citius inducatur ad
satisfaciendum ut in c pia de excep li vi
que raco cessat in mortuo Jo an tz con et
sequitur gl a pbat spē gl in c a nob el ii
de sen ex ubi etiā pq morte excōicatus mandat
absolui si in eo apparuerit signa contri
conis ergo excōio durat pq morte etiā in
decedente in contricone in contricone tn
semp opus sit absolucone Itē no c vni
qd cessat oio ro pmitonis sic dicit osti qr
tpe morte citius induceretur ad satisfaciend
heres ergo qd etiā post morte deberet vitari
Levando go ut associando mortuū ad se
pulturā contlhitur ista excōio inior excōicati
qd no ¶ In glo ii ibi nisi forte heres fuerit
Nota bn gl qd excōicatus sepultus an absolucoe
no dz exhumari si no defecit i eo quo
ming absolutus fuit i vita de quo pt dubi
tari p c a nob p all' na dz ai absolui
etiā pq morte et pq a sepeliri sz coit potit
teneri gl et potit fieri absolucio i tumulo
et hoc admittendū favore humanitatis

Si detecta.

Con̄ p̄uilm̄ ecc̄e pscr̄ xxx anoꝝ
hodie nō xl ut i mt attēdēti
bus ¶ Nō i p̄rochia q̄ decime debentur
ecc̄e p̄rochiali vbi p̄dia sūt sita et ab
ip̄is religiosi de quo in c̄ cū contingat ꝯ
de deci Et ex hoc et ex tex nō q̄ de uīe po
sitio ul dnio ex religiosi tenetur ad deci
mas de quo i c̄ ex p̄te c̄ tua de deci ti
p̄pa p̄uilm̄ pt ꝯcede eis de decis nō per
soluendis et q̄ clericis et religiosis hoc
posset concedere clarū est ut hic et i
c̄ nup et c̄ ex p̄te de deci ꝯ an laycis pos
sit concedi dic ut nō in c̄ anob de deci
¶ Tº nō q̄ canonici seu rectores ecc̄e p̄nt
p̄iudicare ipi ecc̄e tacendo ⁊ patiendo
p̄scriptione curre desti g° istoꝝ tacendo
et i nō faciendo exp̄sse p̄iudicat ecclesie
vbi tū gl sin̄re qui tenemꝰ i c̄ placuit
el ij xvi q ii q dt platū qui passꝰ p̄sc̄p
tom̄ currere con̄ etiā posse conueniri per
eccliam ad satisfactioꝫ faciendā sibi de o
damp̄no ob sua negliā contingente Et
inuenitu qm oib rector te ecc̄e sit tutor Si
aliquid potuit acquirere et neglexit et
passus est acquisita p̄dere fa ad p̄dca l
nō est nomi. C de admi tu ¶ Nō exp̄si lex
q̄ liberū est vnicuiq renūciare suo p̄uilº
q̄ intelle qn̄ nō tangit ius sup̄ioris ul tij
Vnde p̄uilio exceptionis nō pt p̄uilegiatꝰ
renūc̄re sine lcn̄a p̄p̄e ut i c̄ cū tpe de
arbi ¶ Nō ex ex hoc c̄ et c̄ attēdentibus
i eo q̄ sicut de iure con̄ nō currit p̄sc̄ptio
nisi spacio xl annoꝝ con̄ etiā ut i c̄ si
de consue ita nc̄ con̄ p̄uilia indulta ecc̄e
ut hic et i d c̄ attēdētibus ita nc̄ con̄ alia
bona competentia ecc̄ijs ut i c̄ C de quarta
de p̄sc̄p c̄ in auct quas actiones C de sacro
eccle Et tene sp̄ mēti hunc tex iūcto c̄ at
tedentibus q̄ ex p̄uilm̄ datū ad nō facīnd
nō tolli. p̄rona conuenciom̄ ꝫ requiritur
spaciū xl an si competit ecc̄e de qua mā
plene in c̄ cū accessissent de const Et p̄ro
declaratione lrē querit an indistincte tol
latur p̄uilm̄ p̄ spaciū xl a lo an et p̄mo
vīr mirabilit̄ limitare hunc decre qd
p̄cedit qn̄ sponte facta est ꝓ hoc tex ibi
voluistis scītis dnt si p̄ ignorātia vel
inviti isti soluerūt ar l ad eos ff q̄ mo
et i l q̄ latent ff de re iudi Et c̄ inuead
q̄ alij doc scriptes simplr̄ inhereat huic
dc̄o nā nullo° vīn puto p̄º eīn tacite inse
runt q̄ con̄ ignorante nō currit p̄sc̄ptio
q̄ fl̄m est ut p3 in c̄ vigilanti de p̄sc̄p
Et q̄ i plene dixi et i l si i ꝯ ff de p̄sc̄p
lon tem lit3 bar ponit vnū sin̄re dnī i l
i ꝯ siquis aut ff de iti at q̄ p̄ dicēs q̄ l3

con̄ ignorante currat p̄sc̄ptio dat tn̄ resti
tutio et sic p̄ omnes salte currit p̄sc̄ptio sic
ex nō puto q̄ uiuiti soluētes sibi nō p̄iudi
cent ex quo cū bona fides requiratur ex p̄te p̄
scribentis imputandū est illis p̄uilegiatis
qz nō ondērūt p̄uilia sua et iuridice nō
exercuerunt p̄sa cū conditio nō interumpit p̄
scriptiom̄ ut p3 xvi q iiij ꝯ p̄e ut l ut p̄
fectius. C de ano ex q̄ limitandū est ut
nō in c̄ michil de p̄sc̄p Si eīn nō credebatur
iustiā in loco p̄ tam tunc pt p̄cedē illud dnī
ad q̄ nō i c̄ ex otissimsa de p̄sc̄p q̄ nō

Porro.

Priuilegioꝝ tenor inspiciendus
est et s̄uandus h d vel alit
de p̄uilijs nō est iudicandū ni eoꝝ tenore
inspecto ⁊ s̄m continentiā ab oibꝫ subditis
sunt s̄uanda h d ⁊ pt exemplicū tex de
c̄ nup ꝯ de deci ¶ Nō q̄ allegāti p̄uilm̄
nō creditur nisi illud ostendat ⁊ s̄m co
tinentiā eius s̄uandū est et ad hoc solet
alle Et demū exhibenda p̄uilia vi hoc
opti tex in c̄ cū ~~p̄uilia~~ et i l i vi ¶ 2º pt
hic colligi arc p̄co et con̄ q̄ bona acqui
sita p̄ priuilegiatos assumunt sibi natu
priuilegiatoꝝ fa c̄ q̄ circa i eo et i cle i
de de et in l fiscus ff de iure fi et q̄ nō i
c̄ vno de iure pa li vi in hoc tū est inspi
ciendus tenor p̄uilegij ut infra ¶ Ingl
i ibi ꝫ p̄p̄e nō vr̄ posse stare Et est racio
q̄ ista dc̄a q̄ruit de sua nā debꝫ aduersari tū
innuere qm̄ in facto sile nō i c̄ at si clici
de iudi ꝫ hic nō stat aduersatiē ꝫ ampliatiē
Vlā p̄p̄e lrē est s̄m glo q̄ isti templarij
habebant multa priuilegia in bonis suis
nō est dubitandū qn̄ habeat libtatē in
rebus suis acquirendis Et ex hoc nō r̄aꝫ
q̄ de p̄sa nā suis dc̄onis q̄ruis ⁊ aduersari
non aute ampliari fa hoc p̄ intellectū
statutoꝝ in quibꝫ v̄ba debent capi p̄p̄e
ut in c̄ mi rica de iure ꝫ si intelligeret
q̄ isti hebant alia libtatem in bonis acq
rendis tūc ista dc̄a q̄ruit stat p̄p̄e et
aduersatur p̄cedentibus ¶ Ingl in dº ex
inspectione insi vlō ex gl in practica et vi
q̄ lē ⁊ nō in c̄ contingit de si instru et i
d c̄ cū p̄uilia de p̄uile li vi

Recepimus.

Solutio census nō p̄bat q̄ exceptus
nisi ex alio dep̄hendat ut q̄ soluit ad iu
dicium p̄ recepte libertatis h d ul s̄m sit per
solam solutom̄ census q̄ fit rōne ecc̄e nō
p̄bat exemptio a iurisdictione epoꝝ h d s̄m
p̄ma consil° in 2ª recess̄o i ceteru ¶ Nō p̄º
q̄ lic3 in p̄uilio exceptionis nō resuet censꝰ
p̄ soluendus sup̄iori michilo⁹ tenet et v3
collata exemptio q̄ nō est de esse exemptio

ut ſoluat^r cenſū lʒ quis ſoleat ſuperior ſibi
retinere de quo i c conſtitutus de religi do
¶ 2º nō ex tex illud arg nō pbat hoc eſſe q
alii hoc contingit ab eſſe ſimile in c lite de
ſpon ſic enī hic arguit ipa exemptio cum
ſolet competē ſine ſolucōne cenſū ergo ſi
ſola cenſus pſtacō nō pbat exemptionē
¶ 3º nō qa iſta duo ſimul iuncta nō pbat
exemptionē videlicet cenſus ſolutus et
receptio ſub ptestatione Nunqm aut ſolu^o
cenſus ꝑ multa tpa facta pbet ſubiectionē
tex hic cū nō ſi vi bal in l ſolet ff d'offi
pcon niſi et divi in c pueniens i c ois
cā de decimiſ ¶ Nō illa vᵃ recipimus
te ut ſis ſpalit iure bti petri induc^t ex
emptionē Et eſt racio nam omēs ecce ſunt
de iure bti petri ſi ergo ſpalit recipit^r nō
novum ius vel quid novum concedi^r iuxta
verba que ſunt induce^e libertate et exemptionē
vi in c ſi ppa e ti li vi et in c veniens
de v ſig e li p que deciduntur aliqua hic
poita p pmo ¶ Nō ex ſi lre q p receptionē
facta ſub ptestacōne nō detrahit in aliquo
iuri alior q nō Nam cottidie iſti dni
tpales potentiores recipiunt imo potētes
ſub ptectōne ipor ph cum nō piudicat^r
iuri cor in aliquo Unde hentes iura ali
qua iura poſſent libere exercere Ex hoc
infero q ſi iuſte con receptos ſub ptec
tione nō tenentur recipiens ad defenſionē
ꝑ hoc q nō hic ni gl ſi et ſup ea dicta
q nō ¶ In glo in ſi qi velit gl i inuere
iſtos eſſe exemptos ſꝫ oſti tenet con dicens
nō exemptos licʒ in multis ſint pulegi
ati et de ciſterciſentibus ꝑt in c ne dei
de ſymo de contemplaciis 2 hoſpitalariis
in c veniens d v ſi li vi fa c patentibus
in eo Et contra pt dici q glo habuit re
ſpectum ad factum ut q pa iſta iura fuerunt
iſtis conceſſa pulegia exempcōnis dam
oſti refertur ad ius q de iure nō ſūt ex
empti omēs enī ſubiecti ſūt epis de iure
cois x q i ptoti xvi q vii oms baſilice 2
c nullus et c cū venlis de reli do fa c cū
epus de of or li vi ¶ In gl ſi i dū iuſte q̄
uant^r nō gl plus q ſup dixi q recipi
ens aliquē ſub ptectōne ſua nō tenet^r eum
defendere niſi cū iniuſte grauat nō ergo
ſuperior facilius ad defendendū eū q ad
ſublimadū ſinas Et nō q etc in ſubditis re
ceptis ſub protectione parum opat nā ex
prima fronte op^tʒ q omēs ſubditi dent
eſſe ſub ptectōne dnor et vba dent aliquē
opacōe opant iſtud q ſuperior facilius
movetur p eis q palys pt ſcribē ordi
nariis ut faciat iuſticiā ſꝫ plus quos re
cepit ſub ptectōne pt ſublimare ſinas Vn
dni tpales recipientes aliquē ſub ptectōne

ſua tenent^r eos defendere ab opprimente ſic
dicit oſti ꝑ illum debere facere ſi recipiat
aliquē ſub ptectōne ſua et ad c omnia de pē
tēci dic ut ibi nō ¶ Ex glo lʒ tractat pmo
An eccia exempta cenſeant^r clerici exempti
et quid de procuratiōnibus Et hoc deſtiſū e i c
p exemptionē e ti li vi et dic ut ibi ¶ Item
quero tex dicit hic pulm inſpiciendū
An in eo dicatur q cenſus ſolut^r ad indiciū
pceptē ptectōnis ſꝫ tunc nō eſt collata
exemptio Quid ergo in dubio qñ ſimplr
reſuatur cenſus vl ſolutur dic doc
q ꝑ hoc nō probatur exemptio et bene
et ſatis pbatur p pri^m lre qꝛ nō pbat hoc
eſſe fa q lꝫ et nō in l natalis C de pba

Sane

Privilegium nō extendit^r ad pſo
nas in eo nō expſſas h d vl ſic
privilegium vm conceſſum nō pt ad aliū exten
di ꝑ ꝑ vdem ptitatem rōnis h d et ſolʒ ſep
alle ¶ Nō q pulm eſt ius ſin^re 2 ſequit^r
pſona privilegiata i cū ea extinguit^r unde
nō tranſit ad alia pſona ad hoc c privilegium
de r iur li vi ¶ Nō q vm conceſſum p pri
uilegium nō pt p aliū vſurpari Et fa ad
q nunq lapſus poſſit p ſcribē ius pro
natus Et vr q nō q illud ius eſt eis con
ceſſū exp pulio ut in c ii de iur pa q nō
pt vſurpari p aliū ſed excludē pg lo an
i c q alium ob tpam de r iur li vi i mer
cū 2 nō i c querela de elec q con patim
currit pſcripto q eſt con ius pvatū ſcīus
con eciā nō pronata ¶ In gl i iſi et
co dicit^r eſt na lex dʒ eſſe cois omnibʒ cū
ſit conſcripta pro utilitate cūi di erit aut
lex Et io ſi in l exprimit^r vna pſona tm
vr illa expſſa cā exempli nō q diſpo le
gis ad illū tm reſtringat^r ſꝫ pulm e lex
pvata 2 conceditur equali rōne ſpali
Ideo nō extendit^r ad alios ſi auctē gredecꝫ

Patentibus

In oratoriis privatis campane
publice teneri nō pnt ex preli
gioſis h d 2ª ibi reſpondemus ¶ Nō pmo
et tene meti hanc lrāʒ q tene campana
publice in loco e publice pulſaē e ſig^m
loci publici 2 ſacrati Et ex hoc infert ad
q de qua cottidie dubitatur an hoſpitalia cen
ſeantur publica vl pvata ſi nō apparet
q auctē epi fuerunt erecta nā ſi in illis pup
plice eſt campana que publice pulſat
ſignū eſt illa eſſe publica 2 ſubiecta epis
Item dic ſi publice ibi celebrat 2 ppulus ad
mittit^r ad dīna iſta enī ſunt ſigna publi
citatis ad h de conſe di i c omnibus 2 c ſe
et nō arcta i c nemo de conſe di i et dicas
plene in c nit dilectos de dona ¶ Et nō ibi
publice q in oratoriis pvatis non e p

hibiat tenē campanella p'uata et p'uati
pulsare ¶ Vult nō q̄ p'uata oratoria nō
gaudet p'uilegio ecciaꝝ. Et dic̄ oratoria
loca apta ad orandū nō consecrata nec
habencia dotem sic habent comiter magni
dñi in domib' suis ⁊ p̄nt destruē qn̄
volūt Ecc̄e uero sunt consecrate ⁊ p'upte
habent dotes suas et de hijs nō in c. si
de cons. ¶ Sing'l i isti q̄sti dicit q̄ p'upte
nō p̄t ibi celebrari s; p'uati sic s; d' me
lius p'ꝫ so an q̄ aut' auct' epi est ora
toriu constitutū aut nō p'mo et tū
p̄t celebrari p'uati 2° nō Et hoc p'batur
intellē ꝯ i. ucā allē in glo q̄ dicit q̄ i ora
torijs nō dꝫ celebrari sine auct' epi s'
publice ul' p'uati qn̄ sine eius auct'
⁊ hoc nō et col in c. si decens. ¶ Sing'l ii
nisi h' glo loquit' minus gnalit' n' est vā
ita indistincte p'ut loquit' q̄ esset con
c. i. cti li. vi de quo cor i c. p'p'o s; quo
ad limos huius c. satis p̄t sustineri ut
exempti ostedentes in hoc p̄nt puniri
p' epm̄ Ratō est q̄ campana pulsat
pp audientes ⁊ sic ledunt p'sonē non
exempte comittitur delcm̄ ex locum
exemptū sic dicimus in p'iciente lapidem
ex loco exempto ⁊ p'cuciente i loco nō
exempto existente ut possit puniri p'
ordinariū loci pp delcm̄ commissū ex
locū nō exemptū ut no i c. i obstur
de ē mē li vi. Simile em̄ est q̄ dicitq̄
i mandante petiū seu delctm̄ alibi gitti
ut de delicto ibi sequuto possit mandans
ibi queri q̄ vr delcm̄ ibi consumasse
ut in cle pastoralis de re iudi Et no bar
i l si ut p'pomt ff de fide ins q̄ nō et hoc
dcm̄ optime p'bat hic si intelligimus
istos templarios esse exemptos p'ut
dicit gl i c. recepimus s̄ eo ¶ Hec glo op
de c. mimis de excess p' nobi dic q̄ religiosi
si licite tenent campana lic; nō heant
parochiam Eo dixit ibi goff illud p'cedē
in monastijs eoꝝ i i ceciis p'ont i colle
gijs s; istud p'cedit i grandijs seu ora
torijs eoꝝ ul' s'm p'mo illud p'cedit ex
p'uileg' istud de iure coi ul' 2° s'm q̄sti
con loquit' de vna campana ut sic licet
at religiosi vna campana tenē s; plres
nō ⁊ ita loquit' ista lrā Et q̄ p' p'mg i
tellectus goff melius p'ꝫ in cū sit ammeꝗ
isti lrē In p'ctuo nō hoc dcm̄ q̄sti et
do tradas obliuioni q̄ coit' isti religiosi
maxime mendicantes tenet plres capanas
adeo ut eoꝝ loca videantur p'ncipaliora
in ciuitate Sed ita de iure coi nō p̄nt tenē
ult' vnā ⁊ satis est ut vna eis p'uiu
tatur cū nō heant populū ⁊ ita obser
uant fr̄es minores de obs'uancia ⁊ sa
cre exiui de v' sig' ubi eis p'hibet' eis
habere loca p'ciosa ⁊ ornata

Quartum

In tota p'uincia exportacōis os
sitie p'ilant hospitalarij qui
mittut p' elemosinis cruce falso signa
tos multi nuncij vero si sut layci excōcant si
clerici ab officio ⁊ b'nficio suspendut ⁊ eadē
suspensione puniuntur qui ante reconciliacōꝫ
impolluta eccia celebrant Suspensi p' epos
p' exemptos absolui nō p̄nt Confessores p'uile
giatoꝝ qui ad eos se oio nō transferunt
p'uilegiati nō sunt h d supma p'm q̄sciā
et consul° In 2ª respō ibi vni Et i p'ᵃ pont
iiij° g̃cessit istoꝝ p'uiliatori al' hospi
taliariorū ¶ Nō opti cor con̄ istos qui
nō sunt vere oblati seu conuersi porta
tes falso hitu alicuiq' religionis possint ei
coherceri p' epm̄ loci q̄ vr delinquere i
ipam religionē ecciastica ideo p'tinet for'
ecciasticū Isti em̄ erat falso cruce signati
⁊ portabat signū crucis in pectore sic porta
bant vere oblati et conuersi ipoꝝ hospita
liarioꝝ ¶ Nō con̄ istos fr̄es sci anthonij
seu sci Johis mittentes tā laycos quam
clericos cruce falso signatos p' elemosinis
colligendū tales em̄ si mittant' ab exceptis
nō sunt p' epm̄ loci admittendi ideo sunt
puniendi tam ipi qm̄ mittentes q̄ ut
s̄ dixi eludut religionē ecciasticā finge
tes se religiosos seu oblatos cū nō sut
Et ex hoc et ex tex nō cauꝫ in quo cōe
habꝫ ueꝛ in laycos ¶ Nō q̄ in eccia pol
luta sanguinis effusione nō dꝫ celebrari
diuina an̄ reconciliacōm et q̄ q̄ h' attē
ptat' erit eis in terdcm̄ epi n'os sine eo de
iure p'hibetur ibi celebrare ubi ar' hic
⁊ clarius p'batur i c. si de consē eccle li
vi et i vi bo gl q̄ro quid p̄t eccia pollui
et qn̄ dꝫ fieri reconciliacō ¶ Nō q̄ suspēsi
p' epm̄ nō p̄t absolui p' inferiore p'latū
etiā exemptū s; de hoc parū dubitandū
est q̄ sna censure lata ab hoie nō p̄t
relaxari nisi ab eod' ul' a suo supiori ut
in c. pastoralis de of ordi ymo plus ē
ddm̄ q̄ ex sna exco ul' suspensionis lata
a iure regalit' nō p̄nt p'lati inferiores
epo absoluē eos subditos q̄ talis absolō
epis dumtaxat competit ut no i c. imp
desen eꝯ vi bo tex i cle i de p'uile nisi
isti habuerint q̄i spale iuꝫ ad h' q̄ no
in cle i de re eccle nō alie i glo et dico
in c. significasti de sō compe Nō et tenē
menti q̄ conuersi seu oblati religiosoꝝ
si nō sunt oio oblati ut q̄ se ⁊ sua nō

Sequit.

obtulerut i totu no gaudet p oia pruilio
exeptor seu illius religionis qui subiciu
tur statutis ciuitatis et terrar ¶ In gl
n i no extendit ad hunc cauz et hoc ideo
qz tex loquit de inter dto spuali s h loqm
de spali s vinus ecce tm licet ppe no sit
interdtm sed suspendut ibi organa donec
ecclia sit reconsiliata ¶ In eadem gl i fit
interdta a iure et ab hoie sentit hec glo
z clarius pe a gl an pe q epus ppe
do ne celebretur in illa ecclia posuit no
m interdtm adeo q celebrantes ibi ca
dunt i irregularitate et sic suspensi sunt
ipo facto ab officio et bnficio. Con tenet h
d an ut in dubio no censent nouu inter
dtm s potius velle exequi interdtm iur
qz ut s d ixi no dz celebrare diuina ante
reconciliatoem. Concludo q aut est vm
interdtm in ecclia iur uel hois et cele
brans ibi efficitur irregularis ut no i c
si de excess pla et in c i de re iudi li vi
et i c ib cu de sen exc e li. Aut est i vm
intdtm hois et idem ddm. Si uero est
intdtm iur no vm ut qz est ibi quedam
suspensio organor ut sic qn ecclia pol
luta est sanguinis ul seminis effusione et
tunc celebrans no efficitur irregularis
ut i d c ib qui si aut sequit intdtm
Aut intendebat pone iste supior intdtm
denouo. Aut recensere phibitoem iur
s in dubio no est psumendu q uoluit
ponere interdtm denouo s potius re
censere interdtm ut i c gne z c licet
d of or et ph sint sa iste tex du madat
istos psbros suspendi q no erant suspe
si et sic no erant irregulares z ls gl an
pe dicat q hoc refertur ad fim ista est
magis pato Et ex hoc infert q si epus ppt
clericos notorie cruminos ut no celebret
q celebrans no efficit irregularis qz vr
epus potius voluisse recensere phibitoz
iur qm nouu interdtm i duce et ide ddm
i consilibus iuribus. Ito in gl flo signatos
q ubicunq constat de aia deferentis habitu
q no intendit psiteri tunc delatio habitus
qnlorumq tpe no inducit pfessioem. 2o no
illa q porta insi ut iocose seu ca exple
de libidinis simulans s monachus no obli
gatur ad monachatu. Con sentit gl i c ut
clin de regu et vr tene bar brix i q dm
cali q incipit puncis so an dicit con pe
tedere in pfessione tacita hoc dtm ergo
admitteretur in foro contentioso tm secus
in foro pnali s quo ad deu phoc tex op
ti in simili in c tua de spo et no exdto
so an q vz pfessio facta p vim i mostio
monialiu et compellit pgea intrare mo
sterium monachor. ¶ In gl i vo puilegiu
insi. Et adute illam qui excepto concede
aliquibus rone loci ut monachis respectu mo
sterij ul clericis respectu ecce ecce et hab
loci illud c i de puile li vi ut rone delicti
comissi exo loci exemptu ul rone contractus
alibi initi ul ratione rei alibi site posset
conueniri cora ordinario loci unde i
tenus huius c si volumus psuppone istos
fuisse exemptos ddm q poterat puniri
p epm qz delinquebant exo loci exemptu
qz mittebant istos falso crace signatos
Unde videbatur deliquisse in loco ubi
explicatur mandatu ut in c ex pastoralis
de re iudi et dixi s c ppo. Et no sunt sedm
istu intellem ut isti exempti rone certe
loci pont puniri p ordinarium loci qui vere
ul ficte delinquunt exo loci. Item exempto
concede psone z no respectu certi loci ut ps
i puilegio concesso capellanis z familia
ribus ppe et tuc rone delicti ul contractus
quocumq sunt exempti psonalit z no respectu
loci posset tn dubitari de eis an tales cappa
lania eos excusat s vr q no ar opti i
d c i i s eos hoc tn esset lacius examinandu

Cum olim.

Priuilegiu de pditu dotto de eius
pdicone et tenore ptestes priuilegiu i
nouat h d ul sic priuilegiu de pditu de
cuius auctte z tenore et pdicone constat
pt innouari h d. In pma pcessus nar
rato. In 2a diffinito i nos igit. ¶ No q 3o
pt sic sumari z gnalius Contenta i in
stro pdito pbari pnt ptestes qui illud p
legerunt si illud deponunt de tenore et
q erat sine vitio h d et no est alibi cas
ita sing et clarius ¶ No q con petentem
innouatoem alicuius priuilegij seu instra
pt quis de cuius pnudicio agitur se oppone
et impedire inouatoem si pbat de suo iure
Et io qz hoc pt tendere in pnudiciu alterius
nunq dz innouari priuilegiu seu instrm
nisi citatis illis quor interest et si no
apparet de interesse alicuius dz fieri gnar
ut quicumq putauit sua interesse comp
cat ad contradicendu de quo no in d c albe
ricus et c significauit de testi et i c si desi
instru ¶ Nota q dato priuilio seu instro
no est nece pbare de fide instrumti seu ve
ritate s satis est pbare de tenore q tamen
intellc ut s lacius dica. ¶ No q lcz scripta
sit de sublime gree aptce qz no pt pbari ipa
nisi pscriptura sm reglam curie tn si scrip
tura que interuenit pdita est pt pbari
ptestes qui scripturam viderunt. Alia no colle
go qz veniunt i examinanda in gloss. In
glo n i si no gt vult em q ibi tenet reus
suos testes pduce ubi actor pducit s con

hoc facit Nam si actor vult suos testes p
ducere ad curiam acquiescenda est eius vo
luntati ex quo de preiudicio suo tm agebatur
ar c i de rescr. spo et in l ut cita ff de pba
c ꝙ hoc enim nō d3 imputari reo nolenti fa
cere tales sumptus uel nō valenti de facili
testes suos pducere ad curia vnde so an h
et cōiter doc tenet oppositum ꝙ nō debere
compelli ar c consti desiderus Et videt
ad istum tex primo ꝙ forte ita fuit consuetu
inter ptes ut ꝙ epus sponte recepit in
ducias sub illo tenore uel 2° ꝙ melius quod
ppa hebat id fcm suspectu ideo uoluit ut
testes pducerent in curia et h nō ¶ In gl
in v° quorundam l cu iurati nō fuerant De
nemen gl ꝙ cardinalibus nō credit tanꝙ
testibus sine iuramento s3 sic alijs bonis vi
ris adinducenda quidam psumpcoz Et ex
hoc nō singlr duo primo ꝙ in quantumcumque dignitate
aliquis sit consti nō pt plene pbare sin
iuramento et idem dic de viris religiosis
quantumcumque honestis vnde tex i c mip de
test 2° nō limitacom ad illud dicum ꝙ
testibus nō testionijs iudicandum est i ꝙ
simplici assercōni sine iuramento nō e stand
ut in c tua de cohi cle ut intelligat de
plena pbac Et licz primo colligat q cōn
ex quo ppa ponderat depoces testiu vlt
cardinaliu assercom tn dic ut s sa no i
c a nobis de test et i c ꝙ sup de fi instru
¶ In gl i v° mencio nō ep gl iuncto tex ꝙ
in priuilegio exempcomis nō est necce
facere mencoz de epo loci s3 de iure suo
ꝙ sat tacite fit mencio de iure epi Cu a
exempcio importat ut exemptus eximat
de iure epi uel ordinarij 2 obiciat soli
supiori Et ponderat hic ꝙ i pmilio nō
fiebat mencio de epo ad decidend ꝙ nllm
epo resfuciebat in monstio ¶ In gl i v° nō
ligatu i ar con dic ꝙ illud ar venit con
tex 2 nō con gl. Et opponitur con tex i
eo ꝙ p admissioz ad ostem iste pbat nō
ligatus cum con timuit iura alle i gl
Conclude sic veritate ꝙ aut q̄rit inquid
admissio ad ostem induceat absoloz Et
dom ꝙ nō qr d3 fieri absolutio cu solepnite
ut in c cu desideres 2 c a nob de sen exc
fallit i ppa qui est s nis et h qm ppa
hoc intendit s3 in dubio nō psumit ab
soluere tali inō ut in c te si sumq d sen
ex. Aut queritur inq̄ i dubio ptlez ad
missiom pbet nō ligatu et tuc ut dicit
primo 2 bn si ca cognita h fiat tuc est
psumpcio ꝙ sit et ita loquit iste tex dut
facit sine ca cognicom r p hoc nō probat
nō ligatus ut i c aliqn alle i gl et adde
ꝙ dixi i c pposuisti de cle epo in ¶ In
gl si i oz ꝙ plura pbet 2 dic iuncta gl

nisi et sat colle ex tex ꝙ tm necco pbanda
sunt primo tenor instri et sub hoc comphe
ditur ꝙ etiam dies instri pbetur et locus et
ide de alijs subalibus na nō est instrm
si nō assit cuius sbalia i aut ut pp nō
nupa inpni et i c abbe de re i li vi sal
si omnis C de testa et ideo si erat ibi istrm
i quo erat nti v uel vij testes oz ꝙ testes
de hoc attestentur duo tn sufficiunt ad pbam
da hanc solepnitatem ph tex cu gl i l ij C
de bo poss sm ta sic duo pbant notariu q
i summa ut nō gl ij q i s si Ista omnia sut
de tenore instri Et io tacite comprehendutur
i tex si enim instrm exemplatum nō facit fide
sine istis subalibus fortius nc depocs testiu
2° oz probari auctas i stri ꝙ fuit sn ali
quo vitio falsit. Nam in fraude posset dici
instrm pditu ꝙ in veritate erat flm et
nō oz ꝙ testes deponat de aucte ipius ne
fraudulent allegetur pditu ut nō possit
dephendi flitas Et dicere tu ad qd opus
ꝙ pbetur pditio instri cu pare vim hent
i iudicio testes et istrm ut icu so de fi instru
ut i l extendis C eo Et videt ꝙ contrarium p
cedit ubi testes deponerent de veritate
rei ut ꝙ fuerunt presentes in gestis gtent
i instro secus qn deponunt de tenore instri
na tunc testes nō deponunt de vitate rei
et instrm potat esse flm vnde conclu do
met cum doc dnm est breuiter 2 clare ꝙ qnz
scriptura est de suba actus ut in sma ul gra
ppe 2 tunc nō sufficit ꝙ testes fuerut pn
tes s3 opz ꝙ scriptura sint pdita ut i l te
stiu i si C de testi qnz nō est de suba actus
2 tunc aut testes nō viderut gesta instri
s3 tm tenore ipius et opz ut pbet pditio
illius qr potuisset id instrm esse flm et
melius cognoscet iudex qm testes qnz
testes interfuerunt gestis 2 contentis i
instro et scriptura est de suba actus 2 tuc nō
est necce ꝙ pbatur de veritate rei qr testes
equipparantur instris ut s. Et adu te qr ubi
scriptura nō est de suba actus ul testes
nō interfuerit gestis s3 tm viderut te
norem hoc casu dicit gl sm i l sic ini
quid C de fi instru ꝙ sequit bar 2 co
firmat in auct siquis in aliquo C de
ede et in l ij s dm ff de iure fis ꝙ testes
nō faciunt plena pbacom s3 semiplena ita ꝙ
pt deueniri ad iuramentu qr sic nō credit
notarijs exemplati sine aucte iudicis ita
nec istis testibus 2 vir hoc con tex 2 doc
hic et mirandu ꝙ doc h nō fecerunt de h
mencom s3 bar i loc palle restringit istu
tex qn testes erant simul aucti ut magi
ne aduocati seu doc qui de facili potuissent
dephende vitium flitatis tuc testes faciant

plena fide et dico hoc sensisse ista gl
nisi dum dicit q testes dz esse discreti
et tales qui potuissent cognoscere vitiu
sti et ete hoc est de mente huius lre ubi
ppa fundat se sup visione sua q ipso viso
concederat privilegiu sine reprehensione ut
nisi lre ¶ In ead gl nisi i si honestus
et notus esset no gl et vbe primo fronte
ton l comita. C. de ma pri vobi gl q et
commiti commi no est credend sine lris as
serenti se esse legatu principis Et hijs re
stringunt t nobilissimo ad cardinale sed
ista gl dicit ibi in quolz honesto bono et
noto viro q est valde notand Et ad con
posset dici q erat optia limitatio ad illa
l ut ubi no agitur de alterius preiudicio cre
ditur nobili viro t honesto asserenti se le
gatu et perdidisse lras ita intellige gl i c
sic desen ex secus ubi agit de preiudicio alterius
ut q tamq legatus consti deponere plato
phoc t tu i unice de of dele ¶ In ea gl
i iuramentu no singlarit q pdicto i istei
pt pbari puiramentu pdentis s primo et
asti et Jo an dicit hic q requireretur aliq
coniecture de pdicione et sic iudex adhibe
bit aliq tale cognitom q sit plz Et i si
gl no caz gl q lre ppe de iustitia posset
pbari ptestes si fuerint pdite dot istat
multu et concludunt q aut lre fuerint sel
exhibite in iudicio et possint pbari ptestes
secus si nuq fuerint exhibite Ego tenere
gl Nam si lre grosse q sunt preiudiciales
alijs et instrumentu preiudicialia possit pbari
ptestes licet no fuerint exhibita i iudicio
ergo fortius in lris iustitie p quibus non
psumitur falsitas cu de facili possint hri p
t pcs de termi sal.

Ex parte.

Innovato privilij novum ius no
tribuit s antiquum qservat h d
quo ad titulu 2 primo ponit appellatiu
congo privilegij inovato et ipius destisa
petita In 2a ibi not aut ipius i novato
2 ptesto ¶ No primo ar q in repto i ppetto
ton excepti in preiuditiu ipius exemptois
dz fieri mentio de exceptione hoc tn coiter
no admittitur qu privilegiu est tle q cau
sat pemptoria exceptionem sic enim de pep
torijs no est nite facere mentoz i repto ut
i c i de lit cont li vi Ita uc de huius privilio
q nullu preiudiciu exhoc generatur pti adu'se
tu salvum ius sibi remaneat opponendi
pemptoria con impetrante secus de dilatoria
et ita intellige t cu ordine de ep h ergo
ponitur narratio ptis et de ma dic ut ple
no i d c cu ordine 2 i c constitutis i e ti
p primo ¶ 2o no q etiam exempta pplus

no censet exceptus nisi spalit exprimat q
et hodie clarius pbatur i c exemptiom
eti li vi ¶ No sm vnu intellcm t q quando
innovatio privilegij fit p eu qui de novo pt
illud concede no est nite aliq citare ad con
dicendu nisi illud velit facere adtaute
la secus si innovatio fit p inferiore ut
no i c significavit de testi q no ¶ Volt
no nisi q i novatio privilegij nullu ius
de novo tribuit et io si primu privilegiu
pt de novo puari flm 2m et corruit q
indubie no vr innovas de novo concede
s ius antiquu si quod competebat suae
lit hic et t tu dilca de confirma vtl ¶
In glo i hc gl 2 sequens innuit istas litteras
no valuisse seu fuisse surrepticias quia
no fuerat facta mentio in eis de privilegio
adversarij s dot coiter tenet op s dic
ut dixi s i p° nobili na et si expssisset
privilegiu exceptionis ulo' huisset lras dt
tu osti q de stilo curie dz fieri mentio de
exceptione ubicumq lre impetrat con excep
tum q alios iudices dat curia con exceptu
qm no exceptu et si hoc habz stilus curie
suadus est de consti t ex lris 2 c q qm
decri sal s de iure no est hoc nite ¶ In
gl in v spalit nisi dot dic prima ratom
veram et 2az no cum isti qui istas snas
censure ptulerunt erant delegati vnde
isto respu no erant exempti secus in c
qp q i sna fuit lata ab ordinario dic
q et pina eo no est indistincte vna s depe
det a validitate apo nam si appo erat iniq le
gittia ut in c lic de sen ex h vi 2 i no solu
de ap li vi no predit ¶ Singl i v innovad
i s Alij dic q epus hic fuit gtiap s ht
s no pt primo q no app d' ipius qua
saltem respu huius inovationis q debat
innovatione nulla pendebat controversia
s dicit q ideo ppa inovavit q epus non
gtendebat de privilegijs quasi vellet dicere
q epus fatebat privilegiu s forte dicebat
se pstpsisse Et ex hoc pt colligi alia limi
tatio ad ea q s dixi ut fienda est citatio
i innovatione privilegij ul nisi qui p's
contendit ul contende pt de validitate
secus ubi fatetur validitate ul solue ut
dixi s q inovatio hic fuit facta plnitu
ptatem de novo concedendi 2 ist lre mg
applaudat lre q alie dumitat ¶ Op con
tro Ma debat hic ppa diffinire actu pri le
s appi Ego cu ista no erat in curia q appo
no fuit recepta a auditaby uc approbata a
pte de quo dom ut in c sepe et c nit poita
¶ Volt querit hic primo de vna qone sat
no uniq impetris repitu ul offerens li
bellu teneat pbare tam vel de iuratoz ex
pssam i repto ul libello et pone exeplu
in hac lra Abbatissa i petiit quod epus

vigore illius cessionis ea molestabat rescr[ipt]
concludit q[uod] ubi interito libell[us] fundat[ur]
sup[er] illa tunc tunc necesse est illam p[ro]bare al[ias]
secus q[uod] tunc sufficit p[ro]bare ista re cum
d[icitu]r tu ul demirato. Nam sola demiratio
no[n] viciat ut in l. cum tale § falsa ff de
condi. 2 de secus est in condicione ut ibi
no[tatur] 2 hec b[ene] no[ta] q[uia] sepe accidunt

Cum olim

Habet multa d[ic]ta sequitur ad ti
tulum hoc intendit. Ecc[lesi]a volens
duplici p[ri]uilio exemptionis l[ice]t fruebat[ur]
ex uno p[otes]t nichilo[minus] ex alio se iuuare et
obtinere nec tenet[ur] exemptus p[er]mittere
obiam diocesano vigore tu[m] exemptionis
no[n] p[otes]t sine licentia diocesani ecc[lesi]am constru[er]e
in loco no[n] exempto Et si de facto construit ecc[lesi]a
cadit uni ep[iscop]i h[oc] d[icit] In p[ri]mo narrat factu[m]
In 2a delegator[um] diffinitionum i[n] iudices In 3a
petitionem monasterij q[uod] s[ente]nciaz ibi tande[m] In
q[uar]ta ponit s[ente]nciaz ip[s]e et primo int[er]locutoriam
2o diffinitiuaz i[n] distinguetes ¶ primo no[ta] q[uod] i[n]
eodem libello contra eunde[m] possunt plures
ac[tiones] diuisi cumulari et ead[em] s[ente]ncia t[er]minari l[ice]t
in effectu tot sint s[ente]n[tiae] quot ac[tiones] l. ex ff de
iud. ¶ 2o no[ta] q[uod] iudex i[n] s[ente]ncia poss[it] prius
condempnare ptem i[n] expen[sis] q[uam] p[ro]nunciare
sup[er] p[ri]n[cipa]li. Contra tu[m] s[er]uatur op[ti]na co[n]dep
natio expen[sarum] reseruet[ur] in fine litis Et sic
fuit facta a p[ri]n[cipi]o no[n] g[lossa] b[ene] q[uod] ex ho[c] postpositi
one multu[m] inconueniens oritur i[n] s[ente]ncia ¶ 3o nota
q[uod] lapsu termini no[n] perit instan[tia] de iure
can[onico] et optie p[ro]batur hic et melius qua[m] i[n]
c. pe. d[e] iudi. ¶ No[ta] q[uod] ep[iscop]us cu[m] consensu ca
nonicor[um] p[otes]t una ecc[lesi]az eximere a iur[isdicti]o[n]e sua
s[ed] sine consensu eor[um] hoc no[n] p[otes]t d[icitu]r tu[m] melius
q[uod] ex toto a sua iur[isdictio]ne no[n] p[otes]t eximere ecc[lesi]az
ecc[lesi]az Nam si posset una et poss[et] alia et
sic o[mn]es poss[et] a se eximere q[uod] est si[mi]l[e] ar[gumentum]
l. legatu[m] ff d[e] off[icio] p[ro]c[onsulis] b[ene] tu[m] p[otes]t eximere
multe quedam tu[m] sibi reseruant[ur] de quibus
d[icitu]r ut no[tatur] i[n] c. tu[m] venerabilis de excessi[bus] p[re]lato[rum] et
in c. pastoralis de do[nationibus] et sic intell[ige] ist[u]m tex[tum]
¶ No[ta] q[uod] q[ui]cq[ui]d acquirit canonicus regular[is]
seu alius p[ro]p[ter] p[ro]motionem ad ep[iscop]atu[m] ul[tra] alia
ecc[lesi]az acquirit sede ecc[lesi]e ad q[ua]m p[ro]motus est
2 no[n] p[ri]mo monasterio et id[e]o vi[de] i[n] c. vno
xviij q. i. q[uod] no[n] p[er] limitatione[m] in re in d[i]c[t]o c[apitul]o
q[uod] o[mn]ia acquiruntur monasterio q[ui]a q[uod] in terminis
tam in re q[uam] in spe ut i[n] c. in p[rese]ntia de
p[ro]ba. et xviij q. vlt. c. siqua mulier et
auct. ingressi C. de sacro[sanctis ecclesiis] et ut illa iura
p[ro]cedant q[ua]n[do] iste p[er]seuerat i[n] monasterio secus
si p[ro]moueat[ur] ad alia ecc[lesi]az ut d[ictum] ¶ Quid
aute[m] de acquisit[is] ipi monasterio numquid
sequat[ur] p[er]sona longa c. q[uo]d et d[icitu]r ut
no[tatur] i[n] d[icto] c. vno et d[i]c[t]o i[n] c. q[ui]a te d[e] cle
ri[cis] ¶ No[ta] q[uod] regular[is] factus ep[iscop]us n[on] per
hoc habilitat[ur] ad habendu[m] p[ro]p[ri]u[m] Remanent
enim q[uo]d s[e]c[un]d[u]m alia regule l[ice]t a quibusda[m]
conuenientibus solempnitate absoluat[ur]
vi[de] tex. et gl. xviij q. i. c. nemo. ¶ No[ta] ep[iscop]um
no[n] posse magna[m] donatione[m] face[re] et mo[na]
sterio de rebus ep[iscop]atus et si sit pecunia
numerata q[uod] tenementi fortius ex p[re]s[en]ti repe
ti data q[uod] s[e]c[un]d[u]m eis n[on] p[er] modu[m] elemosine
xij q. ij monemus ¶ No[ta] tex. p[ro]bans que
dixi in c. i. de no[ui] o[per]is n[un]c[iatione] q[uod] ecc[lesi]e fundate
sine auct[oritat]e ep[iscop]i cessante no[n] p[ro]nunt[ia]c[io]ne de
nunciant destruendi s[ed] cedunt uni ep[iscop]i una
cum dotibus suis et intell[ige] s[e]c[un]d[u]m primo
2 alios q[uod] cedunt uni suo no[n] ut dispo
nat ep[iscop]us ad utilitate[m] p[ro]p[ri]am s[ed] s[e]c[un]d[u]m d[e] aliis
ecclesiis x q. i. regenda Et eodem ediffi
catore no[n] quere[re] ius patro[natus] q[ui]a i[n] edifica
do no[n] habuit licentia[m] ep[iscop]i q[uod] tene[tur] menti
2 p[ro]p[ter] hoc fa. iste vbi no[n] fuit reseruatu[m] ius
p[ro] ediffi[ca]toribus ¶ No[ta] practica p[ro]
tenti restor[um] i[n] integru[m] aduersus s[ente]nciaz ut
conditionalit[er] petatur p[ro]ponendo s[ente]nciaz nulla[m]
Et siqua est petere aduersus ea[m] restitui
et admittit[ur] talis libellus alt[er]natiuus
et hic et i[n] c. constitutus d[e] rest[itutione] i[n] integ[rum] Eo
q[uod] dubietas no[n] dependet de facto suo ¶
No[ta] iudice[m] ap[ostolicu]m debere tam exprime[re] i[n] s[ente]ncia
q[ua]n[do] reuocat p[ri]orem s[ente]nciaz ex nouit acti
tat[e] et h[ic] ut consueuit hoc p[er] iudices
e q[ui]a p[ri]ma s[ente]ncia p[otes]t propte[r] i[n]firmari et
pro p[ar]te confirmari ¶ Sing[ulare] i[n] d[ict]o diffi
nitiua ibi expressu[m] In con[trariu]m fa. tex. i[n] c.
interim vbi facultas datur p[ar]tibus pro
ducendi cor[am] iudicibus quidq[ui]d vellent q[ui]a
no[n] erat ad plenu[m] cognitu[m] d[e] ca[usa] primo
d[icitu]r q[uod] d[icitu]r ista citato intell[igi]t tunc vi[delicet]
ut veniat ad audienda s[ente]nciaz t[em]p[or]e suo fe
renda Ex[tra] d[ict]o dicto colli[gitur] no[tabi]le dem q[uod] vz citato
p[ro]n[un]ciare ad q[uod] sup[er] diffinitiua s[ente]ncia ante
diffinitione[m] ar[gumentum] l[icet] op[ini]o s[ed] hoc d[ic]t[u]m no[n] puto
veru[m] in quolibet iudice q[uod] sup[er] p[ri]n[cipa]li n[on] l[ice]t
iur[isdicti]o[n]e nisi inhibitu[m] ergo no[n] p[otes]t interim exercere
ar. l. obseruandu[m] in fi. ff de off. p[ro]con[sulis] et
c. romana d[e] of[ficio] de le[gati] li. vi s[ed] intell[ige] saluado
d[ic]t[u]m primo q[uod] fiat ap[ostol]i[cu]s a diffinitiua et sic
ta[men] ap[ostolicu]s erat a nexa cu[m] p[ri]n[cipa]li 2 tunc d[icitu]r q[uod]
valuit ista citatio ad diffi[nitiu]a q[ui]a vz citato ad
tota[m] ca[usa]m q[ua]n[do] fit de longinquo ut plene
d[ict]o i[n] c. si de dila[tionibus] unde citando ad dif[finitiu]a
v[idetur] citasse ad tota[m] ca[usa]m vel d[icitu]r sp[eci]ale i[n]
ista ut possit tota[m] ca[usa]z i[n] totu[m] reuocare
et ea[m] diffinire obmisso ap[ostolic]o ar[gumentum] ad ut i[n] c.
i. de ap. li. vi fa. l. iudicium soluit[ur] ff de

mdi ¶ In gl i v° monacho i pn̄ti h° i rip^t
statuti et est i ti de rp li vi et d^r ut ibi
et vi cle et si pncipales e ti vbi habetur
q pior conuentualis et obedienciarius pt
esse dele^{to} sc ap q di habere dignitate
et ex illa cle gessit al' q monachus etiā
cathedralium et pt fieri cōmissio a se ap
¶ Nam ubi requirit^r qua^{tas} i monachis requi
sita in clericis consent^r habiles ut in illa
cle 2 xvi q i c sunt nō nulli z c doctos
sz illi censentur can^{ci} esse cathelis ut l
viij di c ii iuncta gl 2 vi s deindi c tam
¶ In gl in v° extorta i si dic q quia in
actu requiritur confessus liber ita q qua^{tas}
libertatis est de suba actus z tūc nō valz
confessio extorta q̄ licz cōfess^{us} extortus
sit confess^{us} nō tn̄ est iste liber confess^{us} Et
ho coiter dicim^{us} q inmi metu contractus
est ipso iure nullus vi m c cū locū de spō
vbi vero qua^{tas} libertatis nō est de suba
actus tunc confess^{us} extortq p metū valz
sz debz agi ad restitiōz pactom q me
tu ut ff q me ca p totū cū si In confes
sione tn̄ vi gl q nescio alibi i c ex lictis
de diuor q si calore iracundie emanat
nō tz nisi det pseuerantia in ea Aliud
forte dom in confessione extorta metu
tormētoz ut xv q i c merito ¶ In gl
i v° restoe i si sz op d c ceterū d dona
ubi epus z abb pt aliquid donare Iste
platus habz libera amistratom et pig
nore q̄ habz tutor vel pcur ut nō i
c q̄ epi n q iij et in c cū dilectq de elec
Ho ita hoc intelli istat imo z vr se fun
dare sup ca fla q habens libera amist
tom posset donare q est cōn tex i l con
ue ff de pac et c si de of or li vi unde
dic q platq sue fuerit regularis sue
sclaris modica donare pt et si hoc hz
consuetudo de quo dom ut in d c ceterū
sz magna nō pt facere et monsterio de
rebus et mo^{bz} ut hic et c a plice d dona
¶ In gl i v° reuocari i et si sit exempta
h^c om qui vult edifficare in loco nō ex
empto sz si in excepto dz hre licentia
ppe qui est sibi loco dyocesam ut i c auete
et li vi Et i si gl i celle gl ut s diopi
i no^{bus} In gl i v° de gra i si Et nō sun^t
ex hoc et ex tex q impetrando statm pri
uilegiu exemptionis et ab alio supiore
nō vr renunciare priori sup eos obtēto
vmo pt exutroq priulio defende se ar c
nullq de e iue li vi sicut nō in c p^s electoz
de conces p q clericq dubitans de vali^{te}
sui tituli nō vr renunciare i petendo aliu

tytulu ab alio supio ymo tm̄ est hz face
vbi dubitatur de priori tl^o et optie fant
iste tex p confirmatione huiq dci nō tn̄
pt ex utroq tl^o agere q ex diuersis titulis
nō pt acquirere dnien ut in c int dilectos
de fi instrū cum sl defende tn̄ se pt ut i
d c nullus z all ¶ In gl i v° suspitone
nisi vel dic q vnde fuit priulegiu ex hi
biti de concessione fca p epm sz in eo dice
batur q canonici subscripserat se simplr
et q habuerant aliquas rasuras tn̄ ipm
priuilegiu nulla habebat rasura sicut
attestabatur scriptura n^c habebat subscrip
cones variatas et ideo reddebat suspectu
Hoc nō cōmu modu vitandi qui subscripto
nes diuisor eadem manu sunt i notate In
no tractat hic duas mas executorz primo
q si ppa scribat exequtori ut tradat possoz
talis rei vel bnfici adiecta cla z amoto
quolz illicito detentore tuc talis executor
nō pt simp^r dare possoz nisi vocato pos
sessione z cognita cā vi eunde i c si de
psump ¶ Sc° qn acquitur monachq qn
stipulatur vel qn suus stipulat an dno
vel sibi Querit et primo cui acquirit
monachus expulsus de monsterio ob sua sce
lera nō monsterio ut vr q est ab eo ab
solutus nec sibi q est incapax vi h eunde

Accedentibus.

Con simulia esse minori spatio
xl annoz nō pscribit h d sim
verū intellectū primo ponit priu comp^{cio}
z actoris narraco 2° iudicum dacio et
cause cōmissio i distre ¶ No primo q de
iure pscribuntur spacio xl annoz ecclesie con
etiā nec requiritur duplicatū tpus sic
i similitute nō continua de quo dom ut i
c de q̄ta de pscrip 2 i l si diutino ff si
sui vendi ¶ No q ecce hospitalia gau
dent pscriptione eo an sit esse vnde pri
uilegia fauorabilia concessa eccis vir
ecia concessa hospita^{bz} z pns locis illa
eni equipparant ut in c requisisti de testa
et h^c firmat Jo an de rest i inte c i li
vi et bar in l omnia C de epi 2 cle ¶
No q pscripto pl a de natiute pnda est con
priuilegiu esse Et plures tex tollit^r opi
q hic rectitet scm Nam hic ppa madat
actoribus silentiu imponi nisi pbauerint
tc In gl i i si gnaliter tn̄ queritur q̄to
tpe tollat priulegiu exemptione 2 ple
no i c cū accessissent de constit Et quo ad
fines huiq c licz varie dent solones et
lec que potius inuoluunt intellectum q utili
tate afferunt coit tn̄ tenet^r q° huiq gl q c
si dextra sit correctū n^c p flas solones ut dt
Jo an demus cauere iurium correctoz Conclude

ergo qꝛ tōn p̄uilia competentia eccīe nō p
scribitur in toti spatio xl annoꝝ nā hodie
tōn alia bona ecciaꝝ pᵒ nō currat minoꝝ pscrip̄ᵒ
ut in d auct quas actiones · C · de sacro eccīe
et § de pscrip p totū ideo hodie admᵒ est i p
scriptiōe contra p̄uilia ut hic ff · c · si decta
idem dᵗ de pscriptiōe xxxx a qꝛ tpe illud
c alia bona ecciaꝝ tanto tpe pscribebantᶻ
ut in c · fauctoꝝ de pscrip ff qꝛ illud fuit induc
ideo et istud et idem dicit hno i statˀ et
consuetudinibq fauorabˀ eccīe ut nō tollat
minori spatio xl an qꝛ est nōd · Nec ob c
cum accessissent de consti qꝛ illud nō con
cernebat principalit̃ utilitatē eccīe ymo
expeditiōe p̄uilegij augmentabat ibi cul
tus diuinus ita et in c · p illoꝝ § de pben
Unde ut dicit hno et bn ad utilitatem
eccīe posset ibi alleri illud p̄uilegiu ff
ad utilitatē singloꝝ nō et dic ut ibi ¶
Ult hic adūte qꝛ gl requirit in pbanda
pscriptiōe ut pbet continuata posso quolꝫ
anno alia gl i c · volumq xvi q iiij tenet
qꝛ sufficit pbarē extrema · s · principiu et fine
qꝛ media psumitur et illa coīt tenet
hic doc ff tu vide bar in l · celsus ff de usu
ubi dicit sufficē qꝛ probet i iniu possos
et allegetur nūc possᵒ de pnti qꝛ qui
semel possedit psumit posside exquo
allegat possessoꝫ ad quemodū ppbū ut pbā
in l · sine possidet · de pba · C · qꝛ sat plaꝫ
Nam pdicto posso est quid attendens cum
requirat de scto anni et facta nō psūtᶻ
ymo posita semel qualitas psumitur ad ee
ut nō i e semel malus de reᵉ iur · li · vi
et in c · si forte de elet · vel · et ad istū tex
pt dici qꝛ pbat cotinuata possᵒ pbando
initiū et allegādo possoꝫ de pnti et sic cꝛ
pot glo itelli et nō reppbabit cautū tn e
pbare ambo extrema ut dᵗ gl i in d c · vo
lumus ¶ In gl si insī et pbat solōe gl
pt in dua hec ro tm pscribit qntū posside
tur qꝛ sine possōe d rᵉ iur · li · vi · qꝛ 2ᵒ nē
ob ma all inq i gl qꝛ i p̄uilegiu exto
to tollit tamqꝫ comunē et in indiuiduū na
recipiendo aliqꝫ in tantᵘ ultra mūn con
fractum est iste nūs ex toto fctus est h qꝛ
tot censent p̄uilia quot sunt rēe ex
quibq pcipiuntur de t̃mine ad hᶜ · l · inbemq
ff de x ob Seq tex

Cum capella ·

Ratione comune bnficij de quib
subiectus qui rōne alicq est exemptus h d
vel melius exemptus rōne certi loci seu
certe rei nō censet exemptus rōne alicq
rei seu loci h d · et est tex nōᵇˡˢ · in pª q̃re
la in 2ª decisio seu pmpsio i quo ita Nō

pmo qꝛ p̄uilegiu concessum psonis rᵉ spal
certi loci nō extendit ult locū vnde cen
setur potius p̄uilm reale qm psonale ¶ Rᵒ
nō qꝛ rōe meti qꝛ capelle illoꝝ dnoꝝ 2 ca
pellam ibidem administrates subsūt ordina
rijs locoꝝ illoꝝ 2 nō capellaꝝ · Ita et ipi
dnd subsūt i spualᵇ epis locoꝝ ut i c · omꝫ
decima et ob forcius ipi clerici capellaꝝ et
ipe epus fundat intencōm de iuē coi ut i
c · epus de of or et xvi q vij omꝫ basilice
¶ Ult nō arg qꝛ posse ee canᶜᵘ et hre eciaꝫ
prochialem qꝛ tn intellige ut nō i c · gra
de ep li vi 2 in c i de consue c li 2 i c de
multa d pben ¶ In gl i i cū stipulamur
et sic h solū vocat an tpore supplicationis et sic
nō extenditur ad id qꝛ fuit debitū i futuꝫ
ita vr admᵘ in pposito ut p̄uilegiu concessū
monastio et cappellis suis nō extendatur
ad cappellas pqª acquisitas et hinc coniecto
adheret jo an 2 osf et taliter dot pquo op
t fa l si ita ff de an et ac le ubi dᵉ qꝛ si
testor legauit veste ul argentū suū solū
venit id qꝛ erat tpe testi · Nam hᶜ pco
nomē meū tuū suū 2c cū sit demonstratiū
necessitat in pnti · Itm qꝛ ista p̄uilia sūt
odiosa 2 sic restringenda ut i c · ca qꝛ d re
iur in vi · Et de ma an et qm dispo simplr
concessa extende in futurū nō hac i d l · si
ita 2 aliqꝫ in l talis scptura ff de le i et di
cam in c · qꝛ i eo ¶ In ea gl i cū hinc dec
h vr hec gl redit ad tex vnde nō cotinuat
ad pre ff op cōn tex ut pꝫ in scptibus et e
vera eius solo nam rōne iurm dispoꝝ co
incentiū in ead psona quas censet diuersa
iure ut in c · cum olim d rᵉ iudi et c · cplus
de pba 2 l si consul ff de adop ¶ Sꝫ quo
iniquo pderit hoc p̄uilegiu exceptionis
respu capelle exquo alio iure sūt sbiecte
Ro habꝫ p̄uilegiu suū effectū si iste canᶜⁱ
delinquat in alia capella ul est contētio
sup iuribus cappelle vnde in contractibq
illam capella p̄uilegiu hebit effectū ff
si ex capella delinquat ul conuenīatᶻ
ratōne conuentualiu etiaꝫ poterit exᶜⁱ
p epm loci phoc qꝛ hns domiciliu i vno
loco et pdiū in alio rōne cuiq pdij pt i co
ueniri ut in c · si de fo q ita in pposito ¶
Ult quero an concesso p̄uilio in c̃mino hq
c · ut canᶜⁱ nō possint exᶜⁱ mnqꝫ poterit
conueniri cor epo 2 aliter pūri doc qꝛ sic
Nam phoc nō violatur p̄uilegiu ymo
tacite vr hᶜ concedere vno denegato ar
c · nōne de psump et in c · qualis xxi di

Ex ore ·

Abbas monstij exempti pmebris
nō exemptis ad synodū epale accedere
et epo parē ten h d ul sic p emptoꝫ co

ressa monastio capelle sibi subiecte no cen
sent exempte primo ponit exordiu ꝯo nar
rat, ꝛ ptm allegatones i cu segit ꝫo diffi
ibi nos ¶ No primo phemu ꝙ opti est
p exortatone iustitie ut licet hoc phenn
apocalips primo vix t ꝛ pontur que ad
istu cauz malit et expoc bis acutu i ex
utraqꝫ pte stridens admodu ensis nu
tangens actore nu ren put ta desidat
sic facit hic ppa ꝙ ptim primitat pactoē
ptim preco ¶ Tº no ꝙ abbas no exeptus
tenetur rec ad synodu epale Pem si ipe
est exemptus et ecce sibi subiecte no ꝙ
sunt rone illaꝝ ecciaꝝ tenet rec Et quia
liter an t qn abbas tenet rec ad synodu
epale vi t ꝙ sup hiis de ma et obe et
xviii di in palea epus ¶ ꝫo no ꝙ valet
ar a vitatone absurditat ca fa t Ingenesi
declet ¶ No ar ꝙ abbas dꝫ rone primi
locu int alios platos ꝙ rone dignitat et
religionis sibi est deferendu phoc fa t
i de eta et quali Iste tu tex fa in con ꝙ
hic fuit concessu privilegiu ꝙo secus de iure
coi sꝫ dic ꝙ privilegiu opatur respu ab
batu idem residenciu ¶ No ꝙ pulia ab
eadem pte pducta que prima fronte vide
contraria debent p divisiom reduci ad con
cordia sit limita t Imputari de si isteu
¶ No ꝙ membra monasteri exempti non
gaudꝫ privilegio exemptionis concesso mo
nasterio Tale em privilegiu est odiosu so
no est extendendu ut S t pro dixi Argu
m ꝯ isti dequo dic ut i t si de qsit uti
Argl i ꝯ aliqua nisi dequo dic ut in t si
de qsit uti ¶ Argl i ꝯ q no pbant nisi
et dic ut no S t pp Ex gl querit ad qd
pdest illud privilegiu respu monasti ex quo
abbas respu membroꝝ est subiectis sol ut
dixi i t pce si abbas delinquit i monastio
no potit puniri p epm loci nc ten sub ius
monastii coram eo respondere sꝫ rone membꝛo
tenet solu cora eo unde sic em exemptus
rone rei sue ꝯ locu exemptu pt conveni
cora ordinario loci ut in t i e ti li vi ita
rone membroꝝ no exemptoꝝ sꝫ rone domi
cily dicit Immo sim hic ꝙ no pot conveniri
nisi cor illo ꝯ habꝫ monasterium si no est
exemptus ꝙ abbas no pt hre domicilu
nisi in monastio suo ꝙ no secus dt i cleri
cstaribus ut in t postulasti ꝯ fo q ꝛ i t di
lectus de r p nisi habeat bnficiu expostens
residencia ꝙ tuc habꝫ tm domicilu ubi
habet illud bnficiu ꝙ plenius dico i d t
postulasti Item voluit Immo hic ꝙ rone
clericatus quis sortiat foru i si fuit or
dinatus ab uno epo licꝫ pꝯa mutavit do
miciliu rone illius clericatus pt conveniri

tora eo ar i auct clericus C de epi et cle
ꝙ no phoc allegs ꝯt no i l hās absens
ff de iudi ¶ Quero si contingit aplci ab
abbate exempto rone membroꝝ no exep
toꝝ adꝙ deat aplica si considat psona
abbis dꝫ aplca ad ppaꝫ ꝙ ipe est sibi loco
epi ut i t auctē e ti li vi Et si vo consi
derant membra sup quibꝫ apl dꝫ adiri
epus qui est superior ꝛ licꝫ sint opi In
ꝯ plus ut apl ad epm ꝙ rone membroꝝ
tenetur abb adhibere reverenciam epo ut
hic et ire ad synodu epi ꝙ epus hꝫ i h
correctē tamꝙ superior iusta simaꝫ abbis

Ex parte.

Recepti sub ptectone ppe pp h
no censetur exempti et io tē
epo rndere h d ꝛa l nos ¶ No pº ꝙ ne
dum sub ptectone p receptom conmittur
ut i t recepi ꝫ eo sꝫ psona sim sil cleri
sine laycus ut hic conmuniter exprimat
noia ppa in pulio ut in tex aut ex noie
Expdas tollie conrium ꝙ possꝫ formari
de suppsliutate ꝙ illud t recepi loº qn
eccia recipit sub ptectone id qn persona
sim expresso noie ppo Unde gl si intrat qꝫ
quid ergo opat tale privilm dic tu ut dixi
in d t recepimꝫ Sequitur tex

Pastoralis.

Religiosi quꝫ a ppa concessu e
ut ecclias sibi subiectas possint in ppos usꝫ
convertere no aucte ppa sꝫ adyocesanis loci
possessoꝝ illaꝝ ecciaꝝ recipiant n i pulio
aliud exprimat h d ꝛa i ad ꝙ ¶ No ibi
ecclias suas ꝙ religiosi no pnt ppa aucte
ecclas sibi subiectas i ppos usus convertere
debent ergo i illis ecclis instituere rectore
no aute redditus cape et ide in aliis plat
ecclas habentibus ut i t ad aures d expres
pla, Idem si sint porratus manuales uel
obedientiarii ut in cle ꝙ regulares de
sup ne p Alam hic fuit impetrata in
dulgencia ppe ¶ Cº lo ꝙ concessio ecce i ppe
tatem no piudicat rectori tuc existenti
sꝫ sortitur effctm suu demu pꝫ eius morte
ꝙ ꝛ consultacoibus d dona et cle una
de re et no ali ¶ ꝫº no ꝙ eccia cum con
cedit i titulu et hoc est regulare ut de
conces p ptotu Cuꝫ i ppetate ut hic
na religiosi no habent hic ecclas i titlm
sꝫ in ppetatem ¶ No ꝙ lig dmu trasfer
tur in ecciaꝫ ex solo titulo ut l si C de sac
ꝛ t ii de consue tu poss no nisi corpalit
apphendat ꝙ possº habet plis facti ut no
i d t ii fa i si l cum heredes ff de acq

po Q Volt pt tolli q possit dare possess ecce date in ppetate gresse spectat ad epm sem
si dicatur i titulu ut i c adh et i c ad
irem de of archi Q Cuo nuq ept possit
concede etiaz religiosi ut possint gute
redditu in usu pprium d q sic dumo i
veniat auctas capli et subsit ca puta
q religiosi sut multu indigetes ut d
i consultacoibus z de ele et si una Q
Ao queritur quid intelligit concessu qn
etia conceditur in ppos usus d p9 dot
et maxie pmo q ve concessu regime
ipius in tpalib9 et spualib9 tu conser
uabut ecclias in statu pstino unde si etia
fuit collegiata de ibi fuare collegiu
vi c extirpande s licero de pben z c
ii de sup ne p et vi ad pdca bo gl i cle
i de exces p i v ad mensa So ca tu pt
epus statu mutare de quo vi h pmo
qui declarat z vi cle i d ure pa et
in c de monachis de pben ubi est ma Et
no expdctis q phant concessioe facta
i ppos usus no comit etia a iure epi
ut hic Sz quero quid si conceds pleno
iure quid intelligat concessu d pmo
q concessu est regime in tpalib9 z spualib9
ut habebut ipi ibi iura q epalia ut
i c qm i sz no pnt comittere fructus
i ppos usus sic ept qui habz etiaz sub
iecta pleno iure Q Cuero de no z tot
tidiana qone pone q etia donata sit i
una dyoc donator uero i alia i immet
alienacio pdij ecce donate quis epus
interponit auctoritate i alienacoe pmo
dicat q epus ecce donate q h ca est
sibi subiecta ut hic secus dicit ubi habz
pdiu in alia dyoc ar xij q ij sine excep
cone et hec est una opi. Alia est que
sentit gl xvij q iiij in vendicionib9 ut
interveniat auctas epi ubi pdiu est
situ ut l si pdiu p all i gl C de re
mi no ali ubi si alienat pdiu pupilli
existens i alia iurisd intuenit auctas
illius psidis ubi pdiu est de h est gl
x q ij cascellas Ka opi pt eliti in silu ex
dcis C v p9 ia de arr i d l si pdiu ut
sufficiat auctas cuiusq epi p d l si pdiu
quicta l mz puta s illud ff de re co
gta est ut ad cautela intueniat auctas
iudicis utriusq ar l ure pitos s rid oci
undus ff d com tu so cin poit alia
ut de ncite interueniat gssp9 cotusq q
in est z epi loci ubi sita est ne ecclesia
de paupet et sic diminuat ira epalia ste
inter est epi ubi est situ pdiu cu heat
pdiu sibi subiectu d an h opi ut ffat

auctas epi ubi etia sita est q q dicat
in alienacone rei inmob A fuit opi pmo
Credo opi pmo prede quo adutriusq du
biu ut in alienacone rei ecce donate i
teruemat auctas epi ecce hoc pbo per
tex op i c ij d elect do et phut tex hic
nisi Siuero pdiu est hic situ etia tuc
sufficit interueniete auctoritate epi ubi
est sita etia q ad epm spectat cura ecce
cona iii dote sua e q i noueriint et xvi
q v c i ubi bo tex Cautu est hec aucte
utriusq Sequit tex petis

Pcussis.

P Cuiadin templarij ul hospi
talarij no suant interdcm p
cos in loco plati alij suare no tenent
h d uel sic z pignius Si is pp cuius delcm
positu est interdcm illud no suat Alij
nichilo9 suare tenetur secus si ille non
suat in cuius fauore latu fuit h d z a i
ad q Q No q pp delcm ptiarlaru psonaq
pt tota ciuitas subici interdco ad ide c
no est d spo et h solet fieri qn psone
ptlares de facili no pnt corrigi Uo no
q delcm cuius no pbet alti linaz delm
qrendi nam no uniq ardebut qui cum
multis ardebunt ii q i multi Q Op et
ur ista lra sibi contraria q pmo d q ex
cessus istoz templarioz no pbet linaz
alijs expredendi et tn in fine dat alijs linaz
celebrandi si ille violauit itdcm. So
com et coiter doc intelligunt lraz ut po
nat duos cas9 pmus est qn interdcm fuit
latu pp delcm templarioz tunc em lz
ipi no obsuet nlo9 alij tenent ad obs
uantia et sic pcedit pma pars c Aut
delictu fuit latu in fauore ipoz et tunc
habz locu 2a ps. Et sic expeditus et cotex
tollr dra int pp et pro na pp eos ferl
interdcm qn ppt eoz delcm si p qn i eoz
fauorem Q Cuero qn ipi dnt violare
interdcm nuq sufficiat una psona dot
q no sz requiritur q maiores eoz ar
c si de pciur et oz q heat aim psuandi
et h pt pcipi ex actibus eoz gl sunt
faciles cu sua ma

Quoniã.

Q Priuilegiu gressu monastio ut
eius monachi expsi no pnt i telle
de monachis ecclesiis i monastio ul in eccijs
sibi subiects utraq iure h d Q No qd
una no d subiecta alian plato iferiori
pleno iure ubi epus pcipit ius epale
illa q etia est alian pleno iure sbiecta

ubi epus hoc no pcipit s3 platus iferior habet i illud ius qsi epale et hoc osti pbat ista lra. Et ex hoc no modu pbandi q ecclia no est subiecta alicui pleno iure ¶ Itē no q i monasterio clericus sclaris pot esse beneficiatus no tn facit unu corpus cu monachis. Unde no habebit i voce in capitulo s3 beneficiabit monasterium et stat contentus redditibus beneficii et sic intellige c. si de regu q vr in con. ¶ No q primilegiu concessu psone respectu certi loci no sequit psona ex illu locu. Unde si moratur in alio loco no gaudet pulio ad idem. c. r i s i eos c. ti li vi. ¶ Singl i insi no gl q paria sunt grede ecctias pleno iure et concedē utroq iure Ubi cu ecctia vr esse concessa in spualibus et tpalibus dic in spualibus ut donatarius heat ptate instituendi et destituendi et alia iurisdictionalia exercendi. Et de in tpalibus no q redditus conuertat i usus suos ut dixi in c. pastoralis § eo s3 ut possit exigere rom de tpalibus ut prong ut i c. cum et plantare i e et hoc voluit osti i c. cum ad sede de rest spo uel intellige sm pmo hic q ecctia dr concessa utroq iure qn sunt concessa quo ad lectiones iure 2 quo ad lectione dyoc de quibus i c. dilectus de of or et in c. i de sta regu et quelz ex po bona uel dic q dr ccessa pleno iure ut heat iura epalia q sut tn iure ¶ Queritur q si ecctia excepta soluit aliqd epo dicut quida q si illud e ius epale tunc p sumitur subiecta. Secus si aliquid aliud osti tenet q semp psumendu est p epo rone iur epalis secus g vr in alio. Ex hoc sentit hic q si una ecctia soluit alti ecce aliquid annuati q p hoc no psumitur illi subiecta aliud tn sentit bal in l placet ff de off pius insi. Et i vi no in c. ois a r puenit de censi ¶ Singl ii insi ul sm pmo dic synodale i aliq noie cathedratici i synodo exigere

Quia circa.

Epus remittes alicui ecce decimas epales indefinite remisisse vr no solu pteritas s3 futuras h d i est ca multi no. Et i sup quo ¶ No epm posse ecce i feriori debitas epales remittere et si concessio est tamē facta extende ea ad futures soren ut hic ¶ No q disso indefinita e equipollet vli vi in c. ut cca de elect in vi ¶ No q pulegiu et concessu rom iure disso dz rom concedente largissime interptari eo c. tu dilectus de consue q g de q recessi a iure est odiosus dz intelligi insi pulegiu ul fcm tale tm pudicet concedenti quia tunc censet beneficiu principis q largissime interptari dz ut in c. olim de v s i cu filibus ¶ Singl si i q dante sit interptatio ponda q2 vr ponere spalitate in tex ut fiat largissia interptatio qn pudicat confitenti tm. Sem voluit osti abb et jo an dnites q ideo hic sit largissia interptato q pudicat tm concedenti quo casu pulm dz largissie interptari ut in tex secus si hoc pulm esset concessu a ipa q2 tunc cu pudicaret iuri ordinarii esset strictissie interptandu ut no in c. dilecti de dona e ita intellige gl in c. ad capella § eo. Conclude ergo q ubi disso indefinita continet rem dut est multu pudicialis et no extendi ad futura ut i l si ita ff de an et ar le ubi si legat argentum tm venit id q erat tpe testi ad idem fa c. felicis de pe li vi et l si mandauero § is cuius ff ma et fa c. si de rp ubi rptu no extenditur ad futuras liteas Et in de i e ti. Ubi uero tractat de modico pudicio tunc extendit ad futura ut l si c. que res pig ob. Unde si obligo t bona mea videor obligare nc du psntia s3 et futura q tractat de modico pudicio. A psino medro vr expiendu qn disso indefinita e i pulegio et pudicat concedenti tm ut licz sit grue pudiciu nlōus tn extendat ad futura quia in beneficiis dz fieri largissia intptatio q no et gnalit dcbat ma vi pbar i l si ita 2 in l talis scptura ff de le i et q no jo an tex qui sentit de e iur li vi i mnrr

Antiqua.

Ponit ordine inter priarchalium sedium usq i fuata ibi ponit tn pulegia ipoz pmo q dant pallium Dm i dnite q ante se faciut crucē deferre pt q i cunbus fuit except. Sm ibi omnibus q ad ipos appellatur Et in hoc ptestat i palium ¶ No q maioritas loci seu prioritas denotat maioritate & prioritate dignitatis concor c. i et c. statuimus de ma et ob ¶ No quod priarche pnt appellari antistites q antistites et est nomine roe epis ¶ Itē no q priarche utuntur pallio et est pallium quoddam ornamentu lane nititas crucis q ponit prelato sup humeros du celebrat ut § dauito 2 vsu pal p totu ¶ No q arepi pnt dici suffraganei priarcharum Et no q priarche sunt ordinarii archiepoz sic archiepi epoz. Unde sicut q certe dyoceses sunt deputate cuilz archiepo in puincia 2 sup omnes epos habz arepus ordinaria ut in d c. pastoralis ita certe puincie sunt deputate cuilz priarche & habz ordinaria sup omnes archiepos ibidē contētos Et sic archiepus regulariter no habz

iur̄ dt in subditos suffraganeos ut i d
c pastoralis ita nec patriarcha i subdi
tos archiepos ¶ Item no q legatus se
ap quoque utitur insigniis ppe. Et dicit osti
q eis utit qn pficiscitur ultra mare
Et sunt hec insignia vestis rubea pari
fredus albus frenum et calcaria deaurata
¶ No q de arcepis apt ad ppaz ul ad pri
archam no tn intelligas q de quolz ar
epo sz de epis ptinentibus in puincys de
putatis ipi priarche. Nam quilz pri
archa hz plures puincias subie et hc vo
lunt tex i puincys eoz ¶ Singl i v al
lexandrina nisi silem gl vi in c reno
uantes xxii di ¶ Sz quero qr dr in tex
z gl q constantinopolitanus dz here pma
sedem quo hc intelligatur Ho dt fm dot
q int ipos priarchas cu incedut ul sedet
in alio loco dz facere fm modu hic depu
tatu uel pt intelligi qn sunt in concilio
gnali uel in consistorio pp̄plico ul post
ppam sedeat priarcha Constantipolitan
et sic de alys Unde isti priarche pcedut
cardinales et loquitur de quatuor pn
cipalioribus de quibus lo iste tex no tn de
alys dicit tn osti defendendo dignitate
sua q Card osti pcedit omes et sequit
immediate ppam et hoc habz q opinio
q conat ppam et vngit impatore ¶
Singl in v fidelitatis i si no gl. Unde hec
duas regulas pma q omes immediati
subiecti ppe pstant ei iuramentu fidelit
Sca q subiecti ppe mediate q subsut alys
platis inferioribus pstant illis et no ppe
iuramentu fidelitatis sz ab hac excipit
platos recipientes confirmatoez z conse
cratoem. Nam tales confirmatos ul con
secratoes iurat ei obiaz et pma rta
excipit Cardinales no epos licet i medi
subsint ppe no tn pstant iuramentu de obe
diendo ppe et ro fm eu q spalius subsit
ppe Nam faciunt unu corpus cu ppa vn
cum talis iuramentu obedie exspe ipos te
nent obedie sz ipi cardinales iurant ppe
tale iuramentum ¶ Singl fi i puilig ap se
hc vox velle gl q ad priarchas de quibus
hic no possit apri in puincys sibi subiect
tis obmissis medys et ideo de epo n pt
apri ad priarcha sed pmo ad archiepm
sz Inno et osti z multi aly tz conti z ide
spe iniu de ap § nunc tractemus ad z nunq
d an dicat coez opi esse in op s c u gl
ut no possit sz ego no video unde eliti
atur ista cois opi ymo est opio an lt tz
et pphet allegat tex nisi sz computat
alius dot astructius alia opi illa esse ad a
ing cois osti et tenet gl xxii di § reno
uantes z multu facit iste tex iudicio

meo aliter inducendo Na hic dat eis pri
uilegium sz nullu esset puilegiu si non
posset appri obmissis medys. Nam de iure
com. apt ad istas priarchas ab archiepis
vi q iii si inter epos ut gl puilegiu aliqd
offerat intelligimus q possit appri omiss
medys. Alia tn opi est equior ¶ Nolt op con
tex in eo q dicat q ex priuilegio conceditur
priarchis ut portant cru se recte ubiq
nisi in psentia ppe et vr q eis hc competat
absq puilio na quilz hns dignitate pt
uti insigniis illius dignitatis et territoriu
sue ecce sic pt exercere ea q sut volutarie
iur̄ ut i l i et ii ff de of pco ad ide q
no gl i c le arcepo de pe et re q dt epm
seu arcepm posse celebrare in pontificalibus
ep sua dyoc Ho q queda sut insignia dig
denotancia supioritate i loco et ista no
pt uti eps territoriu suu ita pt intelligi
illud c ut lit pon c i sa c qm de of ar dy
Ex quo infert q priarcha arcepus epus no
pnt benedicere solempniter ppllm eps sua
dyoc q ppter benedictoem dimittut pcta
venialia ut no gl in pphesio li vi sz pcta
no pnt dimittere nisi a supiore i de pe
et re c q aut Queda sunt insignia de
notancia dignitate i psona insignita id
q pfessiom et istis pt ets quis uti eps ter
toriu et uiis ut portare anulu ul cele
brare in pontificalibus Et idem forte posset
dici de cauda qm hodie portat epi et
faciunt portari Cu enim ista no denont
supioritate in loco sz quada gnitate luz
iure no repiam q plati faciat portare
cauda forte fit ad denotand ut psuitate
itineris ostendat grauitate mentis xli
di § ere fi et vi ad pdca q no Joan i
c optuaz d auct z vsu pal pall

Ut priuilegia.

Ut priuilegiu religiosis concessu
ut possint sepelire confres suos tpe it
dti intelligit de illis qui lic maneant
in sclo optulerut se ordini mutato tamen
habitu seculari uel de illis qui bona sua de
derunt usufructu retento h jo puileu
religiosis concessu quo eis venientibus
ad locu interdictu semel in ano ap̄piant
ecce et celebret i eis i telli q vna sola
ecca apiatur in loco h d z̄ zᵃ i illud
¶ No q receptus in aliq confraternitate q
quo manz in sclo no pdit ptate elige
di sibi sepultura si aute no eligit sepe
litur in pocchiali eccia pdem vr de ob
latis aliquibus religionibus du no sut
plene oblati vi c fi de sepul li vi et
gl c ut lex continencie xxvii q i ¶ No

Sepulc.

Mo q quis pt dici oblatus seu conu͡s lic͡z
remaneat in sclo ex quo assuit aliquem
habitu religiosu et recipitur in confrez
uel si dedit oia bona sua vsufructu
retento 2 facit iste tex in ar ad qoz nuq͡
donato oium bonoz psentiu et futuroz facta
etiã iu͡s conualeat de quo p bar i l fi C de pac
et in c fi de sur ab intes et ibi dico / ¶
Mo q pluralitas resoluit in singlaritate
pp pluralitate subiectoz et in priuilegiis
si exhat expositi ini9 recedit a iure coi
et ad hoc solet alle hodie uero ista sola
ps r est correcta p c fi de sen ex li vi i
fi et i no i glo s͡z posse exce locu ista 2a
ps c qn fuisse concessu hr priuilegiu pq
qm emanauit ista decre ¶ Ingl i vo
mutato habitu insi no bn gl q isti qui
no sut plene oblati no tenent ex eo su
stipe habitu illius religionis cui se dedica
uerunt s͡z satis est deferre habitu hoc
suum distinctu ab habitu laycoz / Ro no
ex gl q isti no plene oblati no pnt dici
stricto modo psone ecclastice 2 sic non
gaudent i[m]munitate eccla͡ica sed ipse ob
latis ut in c precchianos de sen ex et adde
q he in c religiosos eo ti li vi / Itm si
isti qui no sunt plene oblati conherent
nimi de facto teneret nimi q2 nllm vo
tu dimit nimi contractu n eet solepni
satus p pfessioz statum d religionibus app
batis uel recepcom sacri ordinis ut
hc hodie in c i d vo li vi Ergo puto q
isti no plene oblati no gaudeat priulio
fori s͡z deant conuemiri coram iudice se
culari q2 nichil interueniat sic q eos
habeat exmerere a foro et p hoc fa q lar
go mo solu sunt psone ecclastice et vi
q dico in c ii de fo q pe ¶ Ingl i vo pro
duobus isi hc gl condicat lre sm ayn q2
lra vie velle altm suffice q2 tex loquit
altnatie et sic altera ps suffeat ut i c
inter cetas de rep et in c in altnatis de
v iure li vi Jo an dicit gl posse procedere
in confratribus qui efficiunt monachi secus
i istis qui no sut ple oblati a ius pre
cedit opi osti Ergo q pbo gl i oib9 na no
pt dici quis conu͡s ex eo q bona dat re
ligioni q2 illa est queda donato et non
fratrnitas p hoc fa tex in pn de priule in
erat indultu his qui assumpserunt fra
ternitate illoz gl loquit qn psone erant
oblate lic͡z no plene / Et ad tex qui loqt
altnatie Respondeo q dz intelli 2a pars
qn loco mutacois habitus dederint sua bo
na tn utroq casu psone dz esse oblate et
recepte in fratnitate na al no pnt dici

confres nisi psone eent oblate lic͡z non
ple & simile fuisse intellem gl sic ¶ In
gl i vo semel in anno i q interdim no
relaxetur de hac ma vi i c adh d app
et satis pt teneri ista opi q intdim no
sit relaxatiu s͡z ppe sma opat ut isti ce
lebrantes no dicant interdicti & dc primo
dram esse an intdicat locus an psona et
si interdicat locus pt interdim suspendi
et ibi celebrari cu sma superior s͡z inter
dim lati in psona no. Facto q2 a psona
peint et debet ex toto relaxari & non
suspendi Aut no penitet & no dz cele
brare ex quo est in peto secus i loco q2 no
delinquit Et p hanc racom dixit no hic
primo q si interdictum esset latu i psona
pp delictu alicu puta dni terre tunc
posset interdim tle suspendi q2 cessat ro
procedens ¶ In ea gl i s͡z con credo no gl
q no curat psispto contra priuilegiu et
racom dicit racom esse q2 hoc est priuilegiu
iure facultatis et io no habz locu psispo
fa q no so an in c Johes de cle giurta
2 C y in l i 2 in C que sit lon consue Jo
an distinguit q aut isti no veniat ad lo
ci uel vtitur priuilegio & procedit gl q
sit in veritate loquit Alias aut procedit
contraria opi sibz osti hic et hoc dcm plac
Nam no est racom simplex q no curat p
sispto con priuilegiu qn concedit alicui
hoc est iure facultat p tex in l i ff de nun
Nam priuilegiu concessu loco ut possit
facere nundinas est iure facultat et tn cur
rit psispto si priulegiatus no utitur ut ibi
ita et in proposito sentimus gl sat in plz
q no pdatur priulegiu q2 hoc priulegiu
erat concessum respcu certi loci et tpis
scilz eis attendentibus ad certa loca interdca
si ergo no attedunt no pnt dici i neglia
in no utendo priulio et io dicem ut priui
legiatus possit liberari si no celebrat tpe
interdci p p annos pditur priuilegiu
qn concedit psone s͡z si concedit loco re
quirit spaciu xl annoz ut i c attedentibus
d eo / Ingl si insi dic ut i no lbg s q plura
litas resoluitur in singlaritate hec vilescet
interdcm ecclasticu ut in tex i minimu vi
lipendi 2o secus ergo vbi cessaret ista ro
et priuilegiu esset con concedere ¶ Sz gl
op ad lra d contrarietate / Nam in principio
dicit q ecce ad quas ptinent isti fuerint
interdca q no dz eis denegari sepultura
et sic psupponit q potuit sepelliri i eccis
interdictis s͡z i v qui tu dt op ut sepelli
antur apud no interdictas ecclas due priuiles
let dant ad tex primo primo ut prima pars
intelligat de ecclis sitis in loco interdicto
tn ipse eccle no sut interdce 2a ps qn ecca

nullo mo est interdca sz ostn dat 2am lec
ut pma ps itelligatur qn vigore pruilij
sepelliuntur in loco interdco secus si vigore
electionis qi velit dicere q eligendo sepul
tura in loco interdco no pnt sepeliri sed
tu itelle clare tex q pma ps loquitur
qn confices moriuntur no electa sepultura
in loco no interdco et tunc possint sepelli
in cetiis ad quas ptinent s improcia cors
sz si eligerunt sepultura in ecclia no int
dca tunc no dz sepelliri in ecclia intdicta
vigore pruilegij eo quo eligerunt sepultu
ram in loco no interdco Nam isti fres qui
ad pompa no obstante electone istorum vole
bant eos facere sepelliri in ecclia inter
dca no obstan q replet hic

Quod non.

Tpe gnalis interdci epi quibus
pphibit qui no fuerunt culpabiles inter
dicti celebrare pnt et hodie no est istud
pruilegiu epor sz est ius coe ut i c si de
sen exo li vi et ibi plene habet an et
qualit et qn possit celebrari tpe inter
dco et diuiditur qr pmo ponit pruilegij
2o exceptionem l ins Nota q pruilegiu co
cessu religiosis no extenditur ad epos fa
c sane 3 c Tercio nota q pruilegiu concessu
aliquibus ut possint celebrare tpe intdci
intelli dz de hiis qui no pstiterint aliqua
causam intdco ul no pstiterint auxiliu illis
pp quorum delictum latum fuit intdcm et hodie
est ita hoc z alia d c si Singl i vbo qm
insi hodie no est ius qr quotz die possut
clerici celebrare tpe intdci diuino clausis
ianuis celebrant ut d c si et sic ers tolle
qo tyl nusq cautum pnt esse cu epo sed bn
pnt formari alia qo nusq nobilis pruile
giatus ut possit audire diuina tpe int
dcti posset secu duce familiares et do
mesticos et al pruilegiu esset ei inutile de quo
dom ut i c lz ex li vi Singl i isi hoc
dom ut in c si sma desen ex li vi

Quanto.

Priuilegiati q extrari no pos
sent p ordinarios no dz extrau
ers indirecte vel sic pruilia no sut vio
landa ers indirecte In pa q In 2a respo
i volentes Nota q cou pruilegiu seule
gium facit qui fuat sola vba z venit
cou mente ad idem l no dubiu C de le
gi 2 i res si de ecim li vi Tercio no q ubi
constat de mente pruilegij fuanda est
mens et sic q de i c porro et c sc d
c f q tenor est fuandus dz intelli si con
stat de mente priuilegij fuanda e mes
et sic q de dat i Tercio no q no vales extrari

pp pruilin no pt ers indirecte extrari Op
et vic q isti religiosi no deant audiri
ex quo subditi platorum extrabant z no ipi
et sic ipor est intererat ut ii q vi non
sollut dnt dot z bn q hoc fiebat i corz
iniuria z dolose ut indirecte violaret
corz pruilegia et ita potarit agere crimine
stellionatus ff de crim stellio ptoti
Singl v insi io an tz cou f q iste sine te
nebant nisi fuisset expssus error i sma
uel nisi pressisset apo ut i c ptuas d
sen exo. Nam hic ppa mandat tm istas
smas pferri et hoc dicm plz qr apte no
constet q faciat hoc in fraude pruilegia
torum ita q sma ista afficit subditos q
no sunt pruilegiati litz p consequtia et
indirecte afficiat priuilegiatos In
tyl si isi dc ut s q pmo iste sine tene
bant quia erant cou subditos lcite et
error no erat expssus in sma nc obdem
tyl sim Io an qr forte nullus incidit i hac
smaz vel absolb no fuit petita ul forte
fuit desta z no posita hic Et niqritu
tyl ponit iiijor modos fraudandi legem
d c ers io an q qm fit fraus de noie ad
nome ut puta no valens electus admini
re tamq platus tu taq electus ifraude
se facit constitui yconomu ut i c audite
de elect li vi qm fit fraus de tpe ad tpus
ut qr sma fertur cou maiore sz pro
cessus factus est cou minore l demqz ff
de uno qm de loco ad locu l si c si ma
Et stas q hic ponit opi. Nusq veniens
contra verba cou mente videatur venire
cou legem Io an dicit et bn q q constat
de mente legis et tunc fuans vba et
veniens contra mente qmittit in lege
si aut no constat de mente qr sumus in
dubio tunc veniens cou vba dr venire
cou legem ut pt i l no alit isi q ibi
no ff de lega iij et i res si de r iur li vi

Ex parte.

Ru inhitu tonsura et cetis
ut layci conuisantur dephensi
i crimine seu maleficiis se peleriuf no
defendent h d ita coiter sumat si qua
habz varios intellectus pt alijs modis su
mari et sic Sola assumpcio ul resupcio
tonsure pq delictu commissu no facit de
linquete haberi p clerico vel sic si post
clericatus assumptud i inistuut se clericus
enormitatibus diu in illis pseueraiut di
missis hitu et tonsura si in delcto depre
hendatur no p clerico se defende potit
quo iung p iudice stare pruit h d et
iste intellectus est aliqualiter piculosus

s; pt ꝯtredere sm̄ vna opi s ħ t p
pendimꝰ de sen ex et i dita attingēdo
tota mām diuidit i pma q̄rela in 2ª pro
insio i ne ignitur ¶ No pmo ꝙ sola as
sumpco tonsure ul resumpco nō pbat
clericatum maiorie qui assiuit ul reassiūt
po deph̄ensionem in delicto saluo tn̄ tam si iux
laycꝰ desen ex li vi et videtquo ad aliu
modum ꝓndi clericatum gl i tele pnti d' ren
si ꝙ no ¶ 2ᵃ no iudice stare liate cape
delinq̄te reptu sine h̄itu et tonsura ut
tenetur eum dimitte ꝙ sola reassump
cone tonsure ꝙ tn̄ limita ut in d ʓ si
iudex ¶ Angl in insi ex gl colligum due
lec pma ut tex intelligat de his qui i
veritate no erant clerici s; assumebant
tonsurā in fraude Sz dicebᵃ tn̄ q̄ erat co
dubitandi ex quo nō pbabat se clericos Eo
qz videbat ꝙ sola delaco tonsure pbaret
clericatum ꝙ no est verum ut s dixi 2ª lec ut
intelligat de his de qīnꝰ no constabat ꝙ
aliquo nō cent clerici puta ꝙ assumpse
runt clericatum in pñcia 4 nunꝙ portaue
runt tonsura si isti dephendūtur i delict
no possent se p clericos defende et ista lec
est minim gnalis ɀ vr obstac d ʓ si iudex
lo an remittit ad illud ʓ et sic vr ꝙ hᶜ ʓ
est intelligendum in termis illius Goff itellit
tex in clericis in minoribꝰ qui cessauerunt
ad gingum ɀ fi ʓ ex pte de cle coniuga et sm
hoc ista decre nō esset hoᶜ dubia p ʓ
commu de cle qui li vi Alij intelligunt hᶜ
t simpliciter i clericis i minoribꝰ qui dim
serunt h̄itum ꝯplayas ut de ph̄ensi i malefiacis
no pnt se p clericis defendere Alia ma
toria loquitur de constitut in pacis s; sm
osta lᶜ dec nimis ꝯ stringente illa mra
Unde ni no ph posset ꝙ intellig i clericis
qui dimiss h̄itum i tonsura dum i misimt
se enormitatibus s; cum talis pdeat oīne
p̄uilegium clericale dicta i d ʓ p ꝓuidimꝰ
vlt pt intelli in his qui allegabat se
clericos s; no pbabant Unde si tex pon
deretur i nulla sui pte loquitur ꝙ isti
fuerunt clerici ul voluisse pbare cleri
catum s; solum volebant se defendere
respcu tonsure Se tex

Super specula·

Parisius et i locis vicinis ius
ciuile legi nō dz h d pmo pot
ꝯ pitom cam 2ᵒ ꝯpitom 3ᵒ pena utz
¶ No ꝙ leges famulat canonibꝰ ex quo
infertur ꝙ sua canonica ꝓferenda est le
gali et sic in dibus locatis Na respectu
subiecti istu est notabilior et io leges
dnt famulari canonibꝰ ꝙ in intellis

vilz in contractibus etiam subiciunt cano
nibus velit nolit Imperator ut i auct de
eccle ti in pn Item ꝙ recipiunt leges i
subsidium i foro ectia ut i ʓ i de no o
iurt ¶ No tamen i nquo ppā habz in dictis
in laycos videtz ut pl ȝ beat eos audire
aliqᵈ iuā et hoc in fauore facere sic Con
pellit ergo ectia q̄z laycos ad sbz ꝙ
occasionalit ꝓuenit ex statuto suo ¶ 3ᵒ no
ꝙ ius ciuile pt no recipi in multis locis
et emulat hic osti loca i quibꝰ ius ciuile
no recipitur ɀ longe plurima sunt loca
inter xpianos qui no recipiunt leges ciui
les quin que recipiunt s; canones obsuua
tur p totum mundum int xpianos ut i ʓ i
de consti ymo no vz statutum epi contra
canones ut i ʓ sup his de ma ɀ obe s
com leges valet statuta laycoz ut i l
oīns ppli d iusti et iure vlt no ꝙ pum
tone ecclesiitat sine culpa concor ʓ cliti
de expt s p Et facit ad q̄ de duobꝰ fratbus
h̄ntibꝰ domum ul terram coez quoz vnꝰ hz
ptem supiore alius inferiore Et ratione
stabiti debent destruenda tota domus de
qua q̄ p barto beyo in verᵗᵃ quadragesima
3ª Et no gl de pe di i ʓ sed et cotimo Et
ponit Io an hic tres opi pma ut ꝯmute
tur ps inferior cum supiori 2ª ut ps
que venit destruenda redimat a sisto 3ª
ut destruat tota s; pgª agat cōn fratz q̄
dedit tam dampnum ac l si meras ꝯ culpe
in parthi i ʓ felicis de pe li vi et p Io
an i addi sup Reᵗᵃ de pe et pbar i l hatte
rius ff de aqua plu ar vbi ponit alias
opi et in ceteris est vna opi sat equa
ut ꝯmittetur illa pena in alia ar l quid
ergo ꝯ pena grauior ff de insa ¶ Angl i
ibi et licz insto no gl ꝙ de iure nullus e
exemptus a iuridicione imperatoris et ꝙ stan
tipole de iure sit sub imperio de quo tn̄
dic ut i ʓ p venerabile qui si sint legi Et
de hispanis nunꝙ de iure subiciat imperio
vi bo gl in ʓ adrianus lxiij di Et in glo
si insi dic ꝙ com i telle quo adden Nam
si mulier corrupat i vita quo ad carne
ex quo remanet incorrupta quo ad deū
no infamat vi ꝙ no gl i ʓ tollerabilis
hic alleg ¶ Cucero sm gl que loca dnr
coutina dic ꝙ illa que sunt i duab dietas
ac ʓ nonnulli de r p ul standum est ꝯsue
tudini coi interptatoin ɀ ubi no constat re
currendum est ad arbitrium iudicis sm dot
et bn ut i ʓ de caus de of dele

Quia intentionis

Quia innouacio pculi ius nouum no

tribuit sz vetus confirmat h d No q i no
uato p(ri)uil(egi)o no induat ius de nouo q p(re)ce
dit q(uod) p(ri)uilegiu p(ri)mu (con)stat s(e)c(un)d(u)s ubi fu
isset ablatu(m) et renouatu(m) q(ui)a tu(n)c si papa
innouaret illud p(ri)uilegiu q(uod) ab(s)q(ue) tu(n)c bn
(con)ferretur ius de nouo s(ed) intelle hoc de q(uo)
p(ri)uilegiu extans i(n)sinuat i scribit p(ro)pter
nimia vetustate vl p(ro)p alia cau(sa) ut sic
(con)stat et faciat fidem tamq(uam) originale
et de solempnitate adhibenda in hac i
nouatone dic ut in c si & si instru et i
c albericu(m) et c significauit de testi ¶ In
gl si dic q h(ic) int(er)uenit auct(orit)as superior
hoc intendentis s(ed) nos loquimur in dubio qn
superior simplr facit inouari aliquod i
strumentu(m) vel p(ri)uilegiu tu(n)c e(n)i(m) no itendit
ius de nouo (con)ferre s(ed) antiquu(m) (con)firma
re ne p(er)eat ob defectu(m) p(ro)bationu(m) de quo i c
cum dilecta de (con)firm vti 2 in c ex p(ar)te s(e)c(un)d(o) co

Inhys.

P(ri)uilegiu(m) ut ubiq(ue) possint cu(m) altar(i)b(us)
viaticis celebrar(e) h(oc) possint sine li(centi)a superior(is)
s(ecundu)m d p(ri)mo exordiu(m) et facti narracio 2a pro
uidet et (con)c(lusio) reddit ibi Cu(m) aute(m) ¶ No q
sine p(ri)uilegio no est licitu(m) celebrare i loco
no (con)secrato et i(n) altari viatico i cu(m)
altari portabili quo utu(n)tur frequ(en)t(er) clerici
qui celebrant in altari no (con)secrato ut i
istis capellis d(omi)nor(um) ad idem c ubicu(m)q(ue) et c
clericos de (con)se di i ¶ No q indulgencia
et p(ri)uilegiu p(ri)ncipu(m) d(ebe)t ita interp(re)tari ut a
liquid de nouo (con)ferat et adhuc cottidie
all ¶ Idem instatuit ut si loq(ui)t(ur) i t(er)minis (com)mu
nis fiat interp(re)tacio ut aliquid operet(ur) ut
no bar i l iiii in § p(re)tor ait ff de damp
infect 2 i c cum de r(e)p(ertorio) s(ed) quero nu(m)q(ui)d ep(iscop)us
possit hoc (con)cedere (con)tra te(xtum) q sic in sua
dyoc ut hic i platis amictibus et fa c
dominus et c clericos s(upr)a alle s(ed) in toto or
be solus p(a)pa p(otes)t (con)cedere et sic lo(quitur) iste tex
et sic intelle c si e ti li vi vbi ep(iscop)i ha
bent p(ri)uilegiu a iure ut possent i itinere
celebrare i(n) altari viatico Al' ex p(re)uil(egi)o
legati no p(ossu)nt in transitu nisi heant li
cencia a dyocesano et ita intelle c conte
dimus de (con)se di i ¶ Sz quero nu(m)quid
hodie isti fr(atr)es p(re)dicatores et minores heat
hoc p(ri)uilegiu dic q no nam olim fuit
eis (con)cessu(m) q(ui)a no habebant eccl(esi)as sic h(odi)e
s(ed) habebant loca p(ro)p(ri)a no (con)secrata et sic
modo cessat ca(usa) p(ro)pt(er) p(ri)uilegij s(ed) (con)tra hac
op(inio) de c pastoralis § e co(m) ubi religiosi p(ri)
uilegiatis ut possint capellas suas i p(ro)p(ri)os
vsus (con)uertere nequeant p(ro)p(ri)a auctorita(te)
poss(essio)n(e)m app(re)hendere (con) solucione multa d(icun)t(ur)
ibi et hic s(ed) breuiter capiendo duas

solucones dic q istud p(ri)uilegiu(m) fuiss(et) i vti
le si habuissent requirere li(centi)am ordinarij
q(ui)a sola li(centi)a ordinarij sufficit q i p(ri)uilegi(o)
no erat inutile q(ui)a iam erat translatu(m) ius
vigore p(ri)uilegij s(ed) restabat poss(ess)io que no
erat app(re)hendenda sine li(centi)a ordinarij
vel d(ici)t no agebat de iure p(re)iudicio s(ed) ibi
sic q(ui)a p(er) illam (con)cessionem eccl(esi)a p(ri)uat(ur) sub
et et illud p(ri)uilegiu(m) poterat esse subrep
ticiu(m) Ideo requiri debuit li(centi)a ordinarij

Ovduum.

P(ri)uilegiu(m) de decimis noualium no
p(er)cipiendis no (com)p(re)hendit decimas t(em)p(or)e i petiti
p(ri)uilegij ab alijs possessas nisi de poss(ession)e aliq(ua)
in p(ri)uilegio fiat mencio ip(s)ima nar(ratio) In
c(apitu)la de sti i de (con)cilio et est ca(su)s satis nobilis
et multu(m) allegabilis ¶ No q p(ri)uilegiu(m)
no faciens menc(i)o(n)em de alt(eri)us poss(essi)o(n)e no p(re)
iudicat poss(ess)ori q intelle qui impetrat p(ri)uil(egiu)m
sup(er) decimis noualiu(m) s(e)c(un)d(u)s d(ici)t b(e)ati(ssim)us vbi
p(ri)uilegiu(m) esset impetratu(m) simp(lici)t(er) super
decimis q(ui)a tu(n)c valeret no facta menc(i)o(n)e
de alterius poss(essi)o(n)e q(uo)d dubitat(ur) ¶ Na(m) decie
ab aliquo possident Vnde decie ab aliquo
possident Vnde (con)cedendo p(a)pa p(ri)uilegiu(m)
volunt derogare poss(esso)rib(us) Vnde tacite fecit
menc(i)o(n)em de poss(essio)ne s(e)c(un)d(u)s de decimis noualiu(m)
q(ui)a p(otes)t p(ri)uilegiu(m) intelligi de t(er)ris q(ue) ad huc
no sunt redacte ad cultura(m) et sic poterat
esse q nullus h(ab)ebat poss(essione)m illar(um) et sine
p(ri)uilegio moniales no redigissent ad cul
turam et sic de facili p(a)pa (con)cedit tale p(ri)
uilegiu(m) q(ui)a no tendit in suc p(re)iudiciu(m) s(e)d
ex quo q terre erant redacte ad cultura(m)
et decime erant solute (con)tinue p(re)iudiciu(m) i fie
ret poss(ess)ori De quo non est p(re)sumendu(m) ar
in c sup(er) eo de o(ffici)o dele et l i § si quis ap(ri)
cipe ff ne quid in lo pup et hoc teneas
lic(et) Inno videat idem sentire i alijs deo
mis & p(ro) p(ri)mo d(ic)to fa c cu(m) olim e l i § co
ubi vale p(ri)uilegiu(m) exempcionis monast(er)ij
Iam facta menc(i)one de ep(iscop)o et sic de poss(essi)o(n)e
Sz p(re)cede t(ri)ucacione tex quintus quod si p(a)pa
exi(mi)t mo(na)steriu(m) cum capellis suis et
aliqua istar(um) capellar(um) possidet a tercio
nu(m)q(uam) p(ri)uilegiu(m) p(re)iudicat poss(ess)ori Immo p(ri)us
co(n)e facere dicam vtr(um) cappelle sint (con)p(ro)miss(e)
uel ne s(ed) p(ro)p(ter) h(oc) vo(ca)r(e) in distincte tene q non
p(re)iudicat q(ui)a p(ri)uil(egium) d(ebe)t intelli q no p(re)iudi
cet enormit(er) iuri alterius. Et intelle p(re)
dicta et tex ut ad impediendu(m) vices p(ri)uil(egi)i
sufficit sola poss(essi)o iusta lic(et) p(ro)p(ri)etas no con
currat cu(m) poss(essi)o(n)e ut (con)tra te(xtum) voluit doc et
gl in c ij d(e) dec(imis) li vi ¶ Ar(gu)and aute(m) si
p(a)pa (con)cedit p(ri)uilegiu(m) hoc i no exi(mi)t h(oc) le
monasteriu(m) et capellas suas quas p(ro)p(ri)us

vocabulis dumtaxat exprimendas. Item Archidiaconus
probat quod capelle exprimuntur esse monasterii
per principem probet illas esse monasterii immo
dicit quod non et idem Io. An. post que allegat si
gratiose de rescriptis li. vi et nota hic domini prepositus quod per
hoc papa non intendit cappellas dare monasterio
sed capellas suas intendit exprimere. Item et
obligabat hoc dominus Io. An. et puto limitandum
hoc dictum ubi privilegium esset hoc modo concessum
proprio motu quia tunc Archidiaconus intentionem
suam fundat super illa assertione quod capelle
sunt monasterii probant eos esse monasterii
nisi probetur contra ut in simili voluit Panormitanus
in c. le. iis de proba. Nam quia ad instantiam conceditur
tale privilegium illa sunt verba
narrativa et de facto alterius que non probant
ut in c. si papa et in li. vi scias qui proprio
dicit motu quod non. Item volo queritur quid si tempore
impetrationis privilegii ista loca fuissent redacta
ad culturam sed decime adhuc non fuissent
solute et sic nemo esset in possessione nunquid
privilegium simpliciter concessum immo finaliter
inclinat Hostiensis quod sola possessio alterius impedit
vires privilegii et non decimas debere tunc
papa sed solum decimas et debitas et
idem sequitur Io. An. et doctores tunc disputantes
tenent oppositum quia privilegium non alterius debet
stricte intelligi saltem prejudiciale in eo casu
cum auffert ius prejudicium ut in c. cum capella
sed eo et in c. quia sed et non similiter in c. cum
dilectus de dona. et in c. super eo de off. dele.
et in l. i § si quis a principe ff. ne quid in loco
publico sed istud privilegium de decimis novalium
potest intelligi de terris que non dum sunt redacte
ad cultum tempore privilegii in quibus nullum prejudicium
infertur tertio cum non fieret ius depen-
ti nam possessio hic consideratur propter prejudicium quod
infertur. Item sed certe idem est prejudicium cum
terre sunt redacte ad culturam et ideo dicit
acquiri possessio ut nota obligationis circa quod facit in c. cum
dehat possessio quia sit accidit in facto

Quidam.

Confessores privilegiatos nisi se in
totum transtulerunt ad eos episcopalia
iura tenet c. in c. cum. Item nota quod isti qui plene
non sunt oblati et qui non dedicaverunt se et sua
non gaudent privilegio eorum in quorum fraternitate
sunt recepti nisi in casibus iure receptis expressis
et ita solve contrarium quod posset formari de c. ut privilegia
sed c. ex hoc et ex textu infertur quod iste
mantellate que multe sunt in hac civitate
nisi habeant privilegium non exemuntur a iure ordinaria
et tenentur solvere omnia iura episcopalia
et si decedent sine electione sepulture in corpore
ecclesia parochiali sepeliuntur. Item singulariter in c. et
per Io. An. plenius secundum Io. An. quod l. ex eo allegat
de non militie qui erat de stabendis in numero mi-

litum et anquam inscribat non gaudet privilegio
militum sic dicitur de scolaribus ut non gaudeat
privilegio scolarium nisi sint inscripti in matricula
sed alia l. all. pro contrario loquitur de milite qui transferebat
se de numero ad alium qui gaudet
privilegiis antequam venerit ad numerum

Consultationum.

Quo ad privilegium retentionis decime semel novale semper est novale
1ª ibi ad alias. Nota quod terra noviter
redacta ad culturam non solum dicitur novalis sed
quo ad immunitatem decimarum ut l. quo ad immunitatem
les quemadmodum solet appellari sponsa
in annum ut per Io. An. q. viii c. i et ita dictum
est in istis terris facit ad statutum quo cavet de
terris novalibus non solvatur gabella quod non
dicitur in perpetuum intelligi terra novalis. Item singulariter si
in si intelligere gl. in expensis factis in re-
ducendum terris ad culturam ut possunt expen-
dendo centum et in sex annos percipit quin-
quaginta. Unde si adhuc terra non esset
novalis solveret de proprio sed ro. non placet Io. An.
quod ex novem partibus quas essent recepturi
in futurum possent recuperare expensas et
ideo intelligit de expensis factis pro privilegio
optinendo sed certe ro. possit impugnari quia
ex illis partibus percipiendum in futurum possent
recuperare expensas factas pro optinendo privile-
gio et ideo dominus Io. textus habuit respectum ad
id quod contingere potest. Item ista ro. est causa impul-
siva et non finalis. Nam veram ro. puto
quia privilegium debet esse perpetuum et ideo semper debet
censeri iure novalis

De purgatione canonica Rubrica

Supra visum est de variis excessibus tam
subditorum quam prelatorum unde quia infamati de
delicto qui convinci non possunt debent compelli
ad purgationem canonicam subiicit hic rubrica

Nobilis.

Infamatus aliquis fidedignus purgationem
se purgat aliquis sensus et censetur non ydoneus
enormiter peccans h. d. 2ª i. Sed autem
nota quod non quisque ingenuus et liber natus est
nobilis et si virtuose vivat et intellige
de nobilitate quo ad honores mundi secundum quod
dicimus quod nobilitas est quedam qualitas
illata per hominem principatum per quam cognoscitur
et discernitur inter alios plebeos de quo probatur
in l. i C. de dignitatibus li. xii sed apud deum summa
nobilitas est clarum esse virtutibus ut l. di-
no loca et c. pe. de preben. Item nota quod olim car-
dinales tractabant in synodo tam episcopali quam
archiepiscopali ut q. in scitote. Item nota quod enormiter

pectans p dit comoda ingenui na no
psumit de eo sit de quolz ingenuo pmo
tractat ut sualis Et sit no q tyrann petrus
et psevecans i pmo no psumit veni dice
pur iuramentu ¶ Recto bra d si syno
dus sit istum fidele quid si nesciat dic
q debz eum reputare item p t si d pre
sumpt ¶ Ingl i insi iste intellectus no
plz esti s pe expon uel pcedit ut nobil
homo ut ingenuus i ingenuus sui expom
vel p et p l pe ff d v si Et hc dicit ideo
q sm lectigll ita purgaret se nobilis sic
ignobilis cu tn deberet esse dra s hoc to
tum arbitrariu est Unde nus hic tayoa
tus no est de ncitte suandu et vi ij q v
omnibus et c quotiens i eo ¶ Ingl i vo
furto nisi no q quibz infamatus repellit
a pstatione iuramenti quatenus tendit ad
comodu pprium q psumpto est q deierat
exquo al est vilis psona et idem dd de
infamia facti ut in c lz de proba. Nc ob
iste tex uetta gl pre q illud iuramentu no
est oio ad qmodu ppu s est iuramentu o
neris tu dicit ut i c testio de testi et i
c infamibus de re iud li vi et in q vii s
porro ¶ Ingl si i sit pp monacatu no
gl et ide no i c si de sta regu et pt esse
ratio q ut s dixi nobilitas est queda
qualitas re s exquo quis intrat religioz
dz coma cu alijs vivere equalit Et sa gl
ad statutu qd in succesionibus de nobilibus
ut no ad illos qui intrant religiom ex
tendatur ~~ut no~~ Et no gl i si q sing lib
tus ul al' criminosus i famatus de crime dz
se purgare ad arbitrium iudicis supioris
alit q qm p iuramentu et hc plz quida tn
intelligunt ut vm q dz se purgare per
tormenta Et cohat no q de iure ciuili i
famatus al p fidedignus pp sola ifamia
no subiat torture s dz se purgare cu
iuramento & cu alijs compurgatoribus
secus in alio criminoso sive uel libelo et
hc vir velle totus tractatus sing ti Quid
autem de iure ciuili voi bar i l de mio
re s tormenta ff de qoi.

Siquis.

Suspectus qui tercio monitus
se no corrigit cu possit ab offo
suspenditur vel sic si infamatus & mo
nitus se no corrigit usqz ad purgatoz
ab officio suspenditur ¶ No q con su
spectu pt epus inquirere vi c qualiter
ij de accu & c i eti li vi Ro no q appete
accusatore no dz indici purgatio q ista
purgatio est subsidiaria s qn crimen
aliter pbari no pt que cessat hoc casu

¶ Et no q id dz fieri seorsu q sit exclu
sis omnibus testibus q p statuit no ¶ No
q id q sit coram duobus aut tribus no dz
fieri in publico ¶ Vlt no q infamatus
pt suspendi donec se purgauit de quo
dd ut in c inter i eo 2 vi q no io an i
c i de accu li vi et vi gl ij q vi psbr ¶
Ingl i e pminitatis vel ex pre pmitatis
bamidi sub pena excomicationis ¶ Ingl i vo
vo v ~~e amitatis~~ emendauit i si no glo
uitto tex qualit quis dz purgare i famia
facti q debz desistere ab opibus illis ex
quibus oritur et in here actibus ad
contraria contrys curatur de pe di ij c i
Et pphor intelle tex in delicto succesiuo
et eq intelligit io an ut puta tenebat
mulierem suspecta in domo talis cu pt
se emendare s abstinendo et io requirunt
hic admonitiones secus ubi delictu fuisset
momentaneu ut pu est infamatus q inter
fecit sacerdotem ul sile Nam hoc casu
no pt purgari infamia de facili unde
hoc casu no est ncie admonicio de qua in
tex tamen cu sine ista purgatio indicatur
ut in c inter i eo et c quotiens Et addi
te q suspensio ab offo no pp dz si ante
posita purgatione s dz intelli tex qn de
lictu est enorme ul imminet scandalu
et dic ut i c inter i eod ¶ Ingl si isti
et vi primo i c cu p i eo et bo gl i c
pspiter ij q v Et conclude q ex vnde in
famia q aliq pt iudex si vult statuere
tmi in coolentibus accusare eu et nullo
apparente pt no [illegible] ex offo s d q
hoc no est ncium nc utile ut no gl i c
qualit ij de accu si vero no vult statue
tunc terminu i tunc aut infamia est
sup actu succesiuo et tuc dz fieri iste a
monitiones de quibus in tex si aute est
sup facto momentaneo tunc no sut ncie
iste admonitiones de quo vi in c acce
dens de accu hoc vm nisi sit delictum e
norme ul scandalu i pplo tuc eu pot
a pri suspendi donec se purgauit & psti
ta purgatione absoluetur ut i c ex tuarum
i eo si aute defecerit punitur sm modu
agendi ut ple dixi i d c accedens

Moniales

l. d. sm gl purgatio indicenda
est regularibus sedm tenorem regule ul
sic sm aliu intellectu tria regulares
purgant se de delicto sm iura canonica
et quibz intellectus est verius Nam regla
res no solu iudicantur sm iura eor sed
et sm canones ut c si de sta regu No
ibi de teigi q cessat purgatio ubi delictu

ter ut in c. ad meas in eo et in c. cum del. in
eo. ¶ Item glo. in c. nisi non dupplex ergo gl. in
tellit textum ut supra dixi in summario. De
ipsa 2a gl. de regula canonum de qua habes
in c. 1 supra eo et in eo per totum

Si quis.

Si delictum est probabile indicitur
purgatio, al. secus hic d. quo ad ti
¶ No. quod clericus cuiuscumque ordinis potest degra
dari ad idem c. cum non deiudi potest et intide
in irregularitate ut no. in c. ii de cle. ex in.
¶ Item glo. ii in iudicio si vero ipso indicium tur
pe subici torture ut l. capite quinto ff. de
adul. et quia confessio ipso iudicium plene
probat ut dixi in c. at si clerici de iudi.
et vi quod dixi in c. cum sit gratie de excess.
pre. Item gl. si non tres species presumptionis et
dic ut plenius in c. quod visite de presump. et
c. licet et c. afferte et ti.

Quoniam.

Infamatus cum quod crimine probari
non potest debet se purgare iurando de
veritate compurgatores vero de credulitate
hic d. primo nar. facti 2o purgatorem indicit ibi
tu 3o ponit formam purgationis in porro. No
arguit quod numerus compurgatorum est arbitrarius
hic enim non requiruntur certi compurgatores
de quibus facit textus mentionem in c. 1 supra eo. ¶
No. casum in quo episcopus iurando debet tangere
sacra ewangelia et an et quod debet tangere dico in
c. si dominus ca. ¶ 2o No. quod ille qui se pur
gat ab infamia debet iurare super ewangelia de
veritate compurgatores vero credulitatem
aliquando iurant de veritate quia tunc possent
iurare de veritate ut quando negotia est re
stricta ad certum locum vel tempus utputa accu
satur aliquis de homicidio commisso in k. in
in hora xix nam testes bene possent tunc de
ponere de veritate iurando quod illa die fue
runt secum et non potuisset committere nisi
vidissent sed hoc casu non requireretur iuramentum
a purgando quod plene probaret innocentia
de quo in c. clerici hoc vi di

Nos inter.

Episcopus presbyterianum suum infamatum
compellit ad se purgandum nisi
ab eo legittime appellavit 2a c. consulo
¶ No. quod tenens de divorcio potest dici presbyteriani
nus episcopi nam episcopus continerit in quolibet
curato in administrando sacra ut in c. ii de
pe. et re. li vi. 2o No. quod apparente accusatore
et testibus non est inducenda purgatio per
hoc c. cum dilectus in eo c. et tertio No. et quo
quid si causa est incidentalis nunquam est indice
da purgatio dicit primo quod aut agit ad se
paracionem maxime mutue servitutis et tunc si crimen
est quantum de adulterio potest indici purgatio
si vero agit de dissolutione coniugii non cer
tunc et expresse confitendo non potest coniuges
preiudicare coniugio ut in c. super eo de eo qui cognovit
consang. ¶ Item gl. i. si non gl. iuncto textu et
ff. all. et sequitur primo ut hac ratione purgatio
non indicitur nisi in defectum probationum ut in
textu sed probationes non potest indici super quolibet
crimine tempore iudice etiam contra laicum quod ut
purgatio indici possit laico per episcopum super quolibet
crimine. Dicit in c. in de consue. li vi et con
ut ibi per eosdem concor. et hic quod aut episcopus
voluit inducere purgatorem laico infamato
ad penam iudicialem imponendam et non potest
nisi in criminibus ecclesiasticis. Aut vult inducere
purgatorem ad penitentiam iniungendam et procedit oppi
nio archidiaconi facit nouit de iudi. et eo modo potest in
famato indici purgatio quod non debet pati pec
catores patim subditi per irrefragabil. de
of. or. ¶ Item gl. si l. quod concedit modum ut puni
atur qui recipit testes innitos vel non vult re
cipere suos testes Idem puto ubi episcopus ni
mis gravaret eum in numero compurgatorum
nam licet numerus sit arbitrarius debet tamen arbit
rari ut bonus vir alias licite ab eo appellatur sic
dicimus in dilationibus ut in c. i de dila.
Idem ubi iudex arbitratur pena nam potest appellari
ab eo si male arbitratur cum gl. in c. super
his de accu. et l. si qua pena ff. de ver. si.

Quum p.

Compurgatores debent esse honesti
et noti hoc est cum quo purgant
nec debent a iudice vel ab alio impediri
et deficiens in purgatione punitur ut convictus h.
d. 2a i ut aut 3a ibi deficiente quia in p
ceniendum est pro te et c. cum pe. de accu. ¶
No. quod compurgatores debent cognoscere eum
qui purgant et eius vita et in hoc differunt
isti ab aliis testibus nam in testibus non est
necesse ut cognoscat vitam eorum contra quos
vel pro quibus deponunt nisi deponat de qua
litate inherente personis ut in c. cum causa de
testi. ¶ No. quod deficiens in purgatione privandus
est ab officio et beneficio. Contra hoc op. de
c. ii supra eo ubi tantum suspenditur et nichil facit
significasti de adult. ubi licet tamen textu inde
ficiente et mandat tantum suspendi ad idem
c. attendens de accu. ubi non fit depo. Solo
intellectum hoc c. secundum causam c. cum p. de accu. tamquam
est pro. Nam in accusato presseerat de sym
de qua convictus est deponendus ab officio et
beneficio ut in c. de hoc et in c. insinuatum de
symo. Licet deficiens in purgatione in hoc delicto
proinde puniri debet ac si fuisset convictus ut in
d. c. de hoc secus ubi quis deficit in purgatione
super aliis criminibus non exigentibus purgatores

de qua ma dixi i d c attedes et distigue
qntu ad ppositu q aut negligit se quis p
gare et tunc no hetur pconicto s pt ex o
donet se purgauerit et sic pt intelligi
c extrauig s quid aute dehe et c ij s
eo ¶ Itm ubi offert iuramentu suu s no
pt hre compurgatores spat in i biui
hre et hoc mo pt intelligi c ii s eo sm
primo ¶ Aut purgo recepta purgand
desiat in ea ut q compurgatores no de
posuerut p eo et tuc ipse dz puici ut con
uictus et sic si tale delcm exigit depoz
dz deponi et ita intelle hoc c et d c atte
dens ¶ Itm sciendu q ubi tmig pemp
torius psixus fuit ad se purgandu tuc
enim si i illu tm no cparet et se purgat
habetur pconuicto sm primo hic et phat
alle tex no sm vna lec in q vo decimq
¶ Et ex hoc pt colligi vnus singlarissimg
modus conuicendi absente lit no cont
ut si est infamatg vel uehemet suspectg
de crime citet peremptorie ad se purgadu
i illu tmmu et no ad compendu tm et si
tuc no psiterit cauiog i tm pfixou het
pconuicto q est tenendu ppetuo meti ¶ Si
limitat multu c veritatis de do et q
et esset modus no exquisitg de iure ciuili
habemus et sedm modu conuicendi absen
te lit no gt ut contumax sup crime exortet
et si stetit in exoe p annu hetur pconicto
et punitur ut conuictg ut in c cursus et c
quiaug xi q iii de quo dixo in c i de iudi
et d c veritat ¶ Ingl i i sieglo vult q
c int eo i e ptedat gnalit inquotu q p
gando s osti in d c int tenet q s q suffit
ut conpurgatores heant nota vita pur
gandi de pnti tm s reductio sit ad contor
q aut crime illud fuit ia dudu ppetratu
et tuc sufficit q heat noticia istig de pnti
et q ille potuit se corrigere et come hoc
ste ar d c int insi et hoc om pdit gl
¶ Aut delcm fuit ppetratu de pnti et ptedit
contraria ut mochus

Ex tuatū.

Absolutio facta sm purgatoem
vulgare no tenet et ea no ob
stante pt indici purgo et admittit acut
2a i q igitur ¶ No q infamatg de cri
mine pt in continenti suspedi ab offo
donec se purgauit nc dz interim admi
strare diua ne scandalu oriat in ppl o
¶ 2o no q semel absolutg p pgatoz can a
no tenet amplius se purgare ut colli
git a contrario q intellige qn uo vellz itm
inducere purgoz vigore infamie ul in
dictoz pcedentiu secus in famia ul idicia
oriat de nouo pa c si d collu 2 l i ff de
qom ¶ 3o no modu pcededi purgoe pre
stita na dz absolui et pnunciari boni testi
monij et sic tollitur ifamia facti ¶ In
gl i i enormitate delcti lo dicit hc gl q
infamatg de delcto no dz a pn o suspendi q
pendente lite no dz impediri sup possoe
primo si fuisset condepnatg et appellass dz
integer remanere status suus penden
app de ut l vna s integr ff in l no app pe
q procedit etia in electo deposito ut est
gl no i c sepe d ap ad hc c significasti d
adult ubi suspensio fit postq deferit s
qn tanta est infamia que gnaret scanda
lum ul delcm est valde enorme tuc pt
a pn o suspendi ab officio ut hic et etia a
bnficio ut in c i eo xi so an i c i d accu
in nouel ¶ Ingl i b absoluat i solig di
est dic hoc om tollendo infamia psse
sine aliquo facto s pconuria bona opa de
facili tollit infamia facti q intellige in
crimine successiuo ut pz in c int i eo
¶ Et in si gl hec cruda gl no facit ad ppositu
qonis ¶ Est eni qo separata unq purcus
pruatur abhoie de quo dixo in c si d ius
iur et in l ii de re ere s quo ad hoz pn le
gl unq pq pgatoem admittit accusato
xi gl in c lz ii q vi c est ddo q aut
purgo no est canoice psita et admittit
accusato ut hic no obstante absoloe ¶ Aut
fuit canoice psita et tunc aut interuenit
accusator ut q desinentibg testibg voce
infamie fuit indicta purgo et tuc re
gilarit no admittit accusato ut hic i
gl ¶ Aut no interuenit accato et tuc si
tmig plus fuit psixus omnibus accusare
volentibus cu decla decreti tuc no debz
admitti ut in c si qui mat accu po ¶ Aut
no interuenit illa cla et tuc si purgo est
psita s absolo no du interuenit et debz
admitti accusato q nichil obstat ar l
amouendi ff de iure ure ¶ Aut absolo e
psita et tunc aut accusator vult eu one
rare one se purgandi et no pt ut hic
¶ Aut vult suscipe in se onq pbandi et dz
admitti no obstan absoloe facto q illa
fuit facta ex pboe ne integ et no ob
stat talis absolo receptis pbacoibus ut i d
l amouendi et in d c si fa q dixi i c pps
suisti de pba et de illa dixi in d c de hijs
de accusa vbi vide

Constitutis

¶ Sufficit q compurgator sit ab ecca
tolleratg et sit bone fame ne
sit de crime gdempnatg In pma facti nar
ratio et repbensio ¶ In 2a pcisio ibi sane

¶ No. iiiiº requisita in compurgatoribus
primum ut debeant iurare secundum conscientiam et opinionem illorum
qui credunt se illum verum iurasse secundum quod debet
esse tolleratum ab ecclesia. Secundo ut sint bone fame
quarto quod non fuerint de criminibus condempnati. Et
ex hoc no. quod pretextu criminis de novo obiecti non
potest compurgator repelli secus si opponat infamia
ut patet in sit bone. Requiritur et quartum ut habe
ant notam conversationem eius de quo in c. tu pe. §
c. ¶ No. casum in quo testis iurat secundum opinionem suam
et non secundum veritatem. ¶ Inglosa in si quidam tenet
contra glosam quod non sunt repellendi quia textus
requirit condempnationem sed repulsi ex superveni
ente obiectu non de de delicto condempnatus ut
in c. ii de ore cogn. sed tene opinionem glosa nam non dicit
quod vult eos repelli si secuta est infamia
vel gravatus opinionem nam tunc non repellentur
respectu condempnationis sed infamie quod debet
esse bone fame ut in textu et hec infamia
surrexit ex probabilibus coniecturis. Nam
probationes inducte super presumptione vel alias
alios inducunt quod abunde aliqui presumpcionem ut
non videlicet levius nisi ff. de infa. facit ii q. i multi
et glo. in c. at si clerici de iudi.

Inter sollicitudines

Propter magnitudinem criminum infamatus
suspendi potest nedum ab officio sed etiam a bene
ficio donec se purgaverit hoc primo. Et arguitur
a maius compurgatorum hoc secundo. Certa interdum pro
purgatione prestita suspende quis ad tempus hoc tertio.
Et deficiens in purgatione punitur ut convictus hoc
quarto secundum attendetur secunda in ita tamen quarta in purgatione
volt in quod si. ¶ No. quod prelatus debet esse valde sol
licitus ad inveniendos hereticos et persequendo
eos de quo de delicto per totum. Et no. quod infama
tus non debet regulariter suspendi a beneficio antequam
defitiat in purgatione sed cum enormitas cri
minis vel scandali immineat potest bene
suspendi donec et est iste textus multum valde
notabilis cum glo. ii q. v presbiter et per Jo. an. in c.
i de actu le vi. ¶ No. iiº no. quod quanto quis est suspe
sus ab officio et non beneficio et sic accessorium non
sequitur principale de ma. tamen vi. gl. in c. cle. cupientes
de pe. in vi. no. nota. ¶ No. quod si per modum in
quisitionis tunc non potuit plene probari
non est reus simpliciter absolvendus quod si remanet
infamia vel scandalum vel vehemens suspicio
posset compelli ad se purgandum. Et nota
ex hoc textu tria quorum quodlibet sufficit ad purgationem
indicenda ut est vulgata infamia sive
scandalum quod intelligitur et sine infamia ut
dicat Ar. precedenti et vehemens suspicio et sic
sufficit sola vehemens suspicio sed in contrarium est
c. tua de coha. cle. et coniu. dicat textus quod oportet esse
suspicionem esse tanta quod generat scandalum de
hoc dixi in c. qualiter ii de accu. Et quantum ad
oppositionem concludo quod aut iste est suspectus vehe
menter apud iudicem et non requiritur quod generet

scandalum ut hic. Aut est quis suspectus
alii quam superiori et tunc debet esse tanta quod generet
scandalum ut in con. Et ex predictis no. quod vehe
mentis suspicio solius iudicis sufficit ad indi
cenda purgatione secundum Jmo quod patet et vide textus hic
de quo vi. bo. textus ii q. v omnibus et quod dixi in
c. qualiter. ¶ No. purgationem esse prestanda
in loco infamie. Nam alibi non reperiret ita
bene compurgatores nisi ibi eius infamia de
leretur. ¶ No. ibi quod in facto quod compurgato
res debent habere vitam et conversationem ipsius
purgandi notam et de preterito sed limita textus
ut dixi in c. tu pe. § eo. ¶ No. effectum purgationis
prestate nam tunc debet ei restitui beneficium si ab
eo fuerit suspensus. ¶ Quod contra textus de c. extuaz
§ eo ubi denunciator bonum testimonium absol
vitur ab infamia et relaxatur suspensio
ut ibi. Sed dicit hic doctor quod spatium est in tunc hoc
vel in alio tempore sed contra predicit regula h.
dicit non admittere sed dicerem textus procedere
quando iste purgandus prestitit tamen scandalo ut
quod vel quod contraxit familiaritatem cum here
ticis ut hic dicitur. Unde si ponderetur lex suspe
sus iste non remaneret suspensus propter in hu
manitatem delicti ut dicit doctor sed in pena fami
liaritatis et ideo non assumo exceptionem sed regulam
et textus robitu quod infamatus male vivendo
pactus illicitos et amice reprobatos debet tamen
infamie et scandalo licet prestet purgationem debe
tur remanere suspensus donec sopiat scanda
lum ut sic illicita eius opera puniantur et
ita loquitur iste textus. ¶ Inglosa in si hoc gl.
multum involvit quod ponit ordinem non ordo recta
et licet doctor hic in multis tussiunt cum glo. tamen
iste ordo alibi in parte limitatur et in parte rep
batur. Et ideo concludendo veritatem sic disting
uo cum queritur de modo procedendi contra infa
matum quod aut superior habet probationes promptas
et tunc non est necesse nec utile statim tamen vole
ntibus accusare quod possit fieri collusio. Item
quod non apparente accusatore via inquisitionis
est ordinaria contra infamatum de iure tamen ut
in c. qualiter ii de accu. et in dicit gl. quod non est
utile perfugere tamen tamen idem vi. per Jo. an. et
spe. in ti. de inquisi. § nunc tractemus vers. por
ro. Si vero non haberet probationes promptas
potest si vult sed non est necesse per c. extuaz §
eo et de modo indicendi purgationem dicit plene
ut dixi in c. ii § eo. Si autem est infamatus
de delicto successivo et tunc sunt necessarie ille admo
nitiones quod possit se corrigere desistendo ab
actibus suspectis. Aut delictum est mome
taneum et tunc non sed potest iudex procedere
ad purgationem indicendam et ubi non sub
est enormitas delicti vel scandalum non debet
cum purgatione prestita aliquis suspensionem
facere ut in c. significasti de adult. secus si
subesset scandalum vel grave delictum ut in c.
extuaz § eo iuncta gl. et etiam a beneficio

ut hit et si pstet tantoz fit absolo ut s
dixi al' condempnat ut in c tu p s eo et
plene in c attedens de attu. Et inquitu hic
gl ifi dicit istu esse modu procedendi cu pro
cessus impedit incipit a contuacia no recte
loquitur qz iste processus fit rone infamie
s de modo procedendi con contuaz ple pnusu est
i c tue et c qm ut lit no cont et i c i diudi
et xi q iii rursus et c quotiens. ¶ Inglo ii ibi
si aute remanet i famatus dicit immo hodie
procedere qn directe cime est pbatu con aliq
p modu exceptois utpu con accusatore si
tus si con teste qui nuq fuit in iudicio qz
nuq excipitur con ptem pducete qm con
testem s michi plus placz dctm gl i dicte
te nam ex quo orta est infamia ex pba
bilibus coniecturis pt indici purgo ut
illa aboleat. Nam ut dixi in c pre pro
bones pducte con testem no faciut plena
fidem in alio iudicio s solu psumptoz p
hc fa c tu tu de testi et c ii de ox cong ¶
Inglo in insi no ex gl q lic nus conpgatoz
sit arbitrarius regle tn maior nus adhibe
dus est in maiori et minor i minori. Ratio
qz maiores habent noticia cu pluribus
et facilius inueniunt conpgatores minores
aut no hz tales notos nec de facili pnt i
ducere istos ad se purgandu. Nam isti cpur
gatores sunt voluntarii et no pnt cpelli
sicut alii testes ut c pxo et c tu p s eo ho
Item habes modu cognoscendi an superior
in indicenda i indicenda purgacione excedit
modu et arbitriu boni viri et considat
qualitatis psone cimis infamie et alie
circumstancie. Nam si minus excedet nim
posset appellari qz in commiss arbito appel
latur si no facit ut boni viri ut c i de
arbi et l si qua pena ff de v ob et i c de
his de attu seculis si conmittet qstie no tn
dz intelli de qstia ordinaria ut dt bal c l
ii C de desideriis licet i lec coit no hcatur
ut i c statutu s attessore de rp li vi qz tu
limitatum tle i deniur pa ¶ Inglo si ex gl
pnt colligi duc solones ad con formatiu
in pn pma ut deficiens in purgone i cime
heresis incipiu tradatur curie seculari quia
hec est pbo psumptina et no vera. Ra qz
iste no traditur curie selari qz volens re
dire ad fidem de recipi et sibi pnt quo
ad mortem hant solutoz velt tenet osti
et doc et nisi est verissima. Unde concludit
doc et maxime osti qz ad quatuor pena qua
deficiens in purgone de puniri ut conuictus ho
quo in fcit q si al' inuidisset in heresim et
tunt ex deficiencia in purgone haberetur
pro conuicto et p relapso debet tradi curie
seculari ut in c accusatus de here li vi qz so
hond. Nam ex dicto gl concluderetur op ¶
vo in coni gl na pt adduci ad statutu quo
dt qz conuictus de tali cime puniret tali
pena qz deficiens in purgone no dz puniri
pena statuti qz ista no est vera conuictio sa
c i inca de cimi et l iii ff de iur et l si
quis cu tolo ff de sicari caus fa de pe di i Ex
gl quero quid si no repiant tot cpurga
tores nuq iste debeat haberi pro conuicto osti
q si no pt hri qz de eo no confidunt tunc
sit aut no repit eos conpurgatores qz est
ex poneus ul paup tunc no est in sibi sub
ueniendu arbitrio iudic considerata quate
psone et cae tu h dic ut i c tu p de attu
e c et i c in decta xviii q ii et i c cu in
iuuentute i eo et est gl bo in c clim lxxxi
di cu similibus. Sequitur tex

Cum dilectus.

Breue est no vna qualitate re
quisita in purgatoribus ut sit
vicini cpurgandi et quo adhoc pt hoc
c saluari de superfluitate. Na vicinia psu
mitur melius scire conditos istius ut in
quosda et in c qmu de psup puta tn ubi
cota no reperirent vicini ut qz sit ex osi
q sufficit habere alios ad hc i c i. ¶ Item
nuq ipsi conpurgatores pnt compelli
ad compurgandu aliq doc qz no vnde
isti sunt testes volutarii et no coacti ut
dixi in c pt fa c fa c tu pe s eo secus
in aliis testibus ut s de testi co p totum
Et eo dubitat est qz isti deponit s m con
sciaz et opinion eoz. Alii uo deponit de
his q facta sunt coz eis et ideo possit
timere puniri Et pt induci hoc dictu
qz testes deponete s m consciaz no pnt con
pelli et esset notabile dictu si esset vm
et facit pro pistis artificibus i pitis in aliq
arte quibus index iniugit ut debeant ali
quid estimare. Vi de testi

Cum in iuuentute.

No sp pp infamia est indicenda
purgo pt tn quz indici et ubi
no est indicenda pp infamia purgandi
ul sic si infamia ortu no habuit expba
bilibus coniecturis no est de necte indicenda
purgo pt tn indici ad instantia purgandi
et est casus nota s m istu intellcm pma ps
narrat fcm et petionem parentis Ca peti
tom in pbat. Ra tu quada ptestone peti
i dicit 2a i ex 3a i textu ¶ No s m tex
tex qz qn constat infamia pressisse ab

emulis nō est ex ca indicenda purgō et
ad instantia alioꝝ nec dꝫ iudex commoueri
ex tali infamia coñ infamatū Et hoc infer
tur qꝛ dixi in summario qꝛ ubi infamia nō
habuit ce ut s̄ et tunc habuit locū istud
varie voces ppli nō sunt audiende ut i c
ij de elect ꝛ in l decuriom̄ C de pe et idē
voluit bar i l de minore § tormēta ff de
q̄oi et p opt pt hic ¶ Nō ibi dum facile
sequit multitudo hic de fama volat sic
nō quoniā sarat Ex vito crescit ꝫ nō fā
ma certa quiescit ¶ Nō ibi sup hoc bo͞n
zelum qꝛ nō dꝫ fieri aliquid ex solo zelo
nisi subsit indiciū cōis qꝛ facit sm̄ osti
cōi platos religiosos habentes tm̄ zelū
impīciendū delictis ut pter mittat ordinē
iudicioꝝ inquirentes quiꝫ de tīmbus clō
occultis ꝓpeo dicit piculosum pmoueri
in epos vira ignorantes de quo i c i de
ꝯsang et affi ¶ Nō qꝛ infamia sp̄ habēs
ortū ab emulis nō impedit qꝛ pmouedū
ad dignitate ¶ Volt nō qꝛ nūs conꝑga
torū ē arbitrarius Nam hic fuert arbi
trati duo et in c int̄ s̄ eo fuerunt arbitti
viri et in c i s̄ eo xii et in c ex tuaꝝ vii
Arbitrat ergo iudex num sm̄ qualitate
psone ꝛ delti ¶ Nugl i v postulāē i si
ymmo tꝫ qꝛ ꝑtuū potuit hoc postulāē lꝫ
sit gñalis ꝫ forte pmo moti est ex roe
ḡl qꝛ hoc videbatur vicinū mandato
Nam cū esset sup postoloē iam facta de
isto epo ne alio mō impediet ppi ifaiaꝫ
potuit petē purgoꝫ i famie ac l ad ee
mobile ff de ꝑtuū sm̄ osti tn̄ ista ꝑga°
nō erat de nctte tn̄ qꝛ petitō iusta ut i
tex tn̄ qꝛ ꝑpa nō astringit dispoī iuē ut
in c ꝓposuit s̄ concess ꝑ tn̄ qꝛ purgō nō
dependꝫ ex volūtate ptis ꝫ ex volūtate
iudicis ¶ Nugl si i s̄ nō ḡl et vi qꝛ dixi
i c int̄ s̄ eo nisi et est lꝫ ḡl i ar iūcto tex
qꝛ ubi testes de iure nō requirūt in loco
tunc quales reputur ydonei reputatur
Et ex hoc fuit consiliū in cōe facti dr̄ statu
tū qꝛ ad confectionē statuti requiratur te
stes cum certis qualitatibꝫ opponebatur
postmodū qꝛ testes nō habebant qualites
requisitas repellabat qꝛ in loco nō repieba
tur testes habentes illas qualitates et cer
te dꝫ actus satis tollerari ad idē tex tn̄ ḡl
in c cū dilectus de elect

De testibus

Conꝑgator iurat de credulite
Nugl i i si de mā dic ut i c cētienꝰ s̄ eo
et habꝫ locū ro ḡl qn̄ negtiua nō essꝫ ꝛ̄spcta
ad rtās psonas et tn̄ locū Nam tūc bn̄

ꝑnt testes deponē de vitate tūc enī potiq
deponūt de fc̄o ꝓpo q̄m alieno ut si dicāt
qꝛ tali hora titius nō commisit homicidiū
qꝛ fuit cū eis et nō potuisset cmittē qn̄
ipi vidissent Et si testes tn̄ nō deponerēt
nō esset locus purgacōni ut nō i c i et
c cum dilectus ꝫ ḡl i c tītī lxxxi di

Atteccus.

Infamatꝰ sup defcū natalium nō
debet pmoueri nisi prius se purgꝫ ꝑmo°
qꝛ 2° puisio i quo tn̄ ¶ Nō qꝛ purgō lo
cum habꝫ ne dū sup crīmbus ꝫ etiā super
defcū aliquo et inhabilitat ꝫ c in de a
posta ¶ 2° nō qꝛ ne dū ꝑ̄mo dec cōn
stat pmoueri nō dꝫ sine dispensacōe ꝫ etiā
ille de quo nō constat ex quo tn̄ de defctū
natalium est infamatꝰ ꝛ cum ꝑp qꝛ filiꝰ
illegittimus pmoueri nō dꝫ ipse habet
idem ḡl i c i et ij d̄ ꝫ ꝑs lꝫ vi ¶ Op con
tex d̄ c cum in iuuenctute s̄ e Nā i fama
i ab emulis orta nō habꝫ effctū i dicēdi
purgacōm Eo ibi constabat infamia ha
buisse ortum ab emulis hic nō ꝫ iste nū
hoc asserebat ¶ Nugl ii i qꝛ negatiua pro
bari nō pt hoc vīū si hr̄ negtia cet pbā
da p testes ꝫ hic est pbanda purgacōne
asserenti de credulitate Unde dicit Jo an
et lm qꝛ ut plꝰ in purgacōe venit sm̄ ne
gatiua si in c i de ꝯfess li vi ubi negtia
admittitur i ꝑoibꝫ ut sic possꝫ probari
purgacōe Et nisi ḡl adnecte qꝛ si pba
retur illa filiacō ꝑut dē in ḡl nō esset
locus purgacōi qꝛ hec est vera pbacō q̄
pt fieri sup filiacōe et ista existente
cessat purgō ut i c ꝫ Unde considera va
rios modos pbandi Aut enī vult iste p
bare se fuisse reputatū ꝑ filio sempronij et
nō est nctte qꝛ aliꝰ se purgꝫ et de hac
nō loquitur iste tex Aut vult iurare
qꝛ sit filius sempronij et talis purgō re
cipitur et conpurgatores iurabūt qꝛ
credunt eū vīū iurasse Nam ut dr̄ hꝫ osti
ymmo et Jo an de nctte est fōma iuranti
hoc casu Unde licet alꝰ purgandus debe
at iurare de veritate ut in c quotiens
s̄ eo in hoc tn̄ casu iurabit de credulitate
qꝛ nō pt haberi vera scīa Et nō ex pdictis
ꝛ ex tex qꝛ ex quo iste semel hitus fuit p
filio sempronij fama sequens i cōi nō nocꝫ
Et inq̄ritū ḡl dicit sufficē pbare qꝛ fuisse
genitū ex vxore titij ut inferat ipm̄ ee
filiū dr̄ hoc ꝯ ꝑcedere si titiꝰ negaret
ipm̄ esse filiū nisi ipe pbaret se fuisse
absente tpe conceptōis ut est tex i l filiū
ff de his qui sūt sui vl ali Jdē si iura as
sereret pr̄ eū fuisse filiū alicꝰ ut nō tee
batur in pindlam filij ut d l filiū et

tit. in c. officii i de pe. quod videtur procedere et si probet quod tempore conceptionis vir habebat concubitum cum alio ad hoc l. miles § defuncto ff. de adult. ubi tex. bonus

Cap. VIII. Dilectus.

Super notorio crimine non est indicenda purgatio et pendente causa super criminibus coram delegato ipse ipso delegato non ab ordinario super eis recepta non tamen h. d. ad titulum in prima parte auditorum dato. In 2a. actionis petito. In 3a. rei respo. In 4a. causae diffinito. 5a. ibi idem. 6a. ibi dictus. 7a. ibi hiis igitur.

Nota iudicem ordinarium posse procedere contra infamatum eidem purgationem canonicam indicendo absque eo quod crimen statuat accusare volenti vel quod permittat inquisitio se veritate et recte non cavillando iste videtur casus secundum Johannes que dixi in c. inter § e lic. immo contra ut in . . . subiicia. ¶ 2o. nota retento eodem modo intelligendi quod deficiens in purgatione super quo crimine potest beneficiis suis privari licet nullus alius modus processerat quia ut § dixi hic non apparet de accusatione vel inquisitione precedenti quod est contra Jo. an. in c. significasti de adulter. ubi dicit talem non debere suspendi de hoc in. ¶ Nota quod ex eodem facto due species criminum separate possunt. Unde ex retentione et abusione uxoris consanguinei hic oriebatur incestus fa. l. si adulterium ff. de adult. in gl. in c. virginibus xxxii q. i que dicit abutente committe tria delicta ut i. An autem punitus de uno puta incestu possit postea accusari de adulterio vel sacrilegio tangit ibi gl. et melius dat. in l. senatus ff. de accu. et do. ut in. ¶ Nota ac opti. ex tex. quod causa in processu inquisitionis debet fieri lis contestatio et hoc colligit subtiliter ex tex. intelligendo verba sine sua exceptione hoc dicimus tu intellige quando inquisitio sit ad petitionem alterius partis quia tunc ille habet loco accusatoris secus si fieret ex mero officio iudicis et hoc tamen intellige c. quam ut lit. non est in § sit 2 alias et hoc est concors gl. dot. et opin. hic et in c. in clamor. de testi. 2 ple. dic in d. § fuit 2 alias et ad hoc sol. ista litera alle. 2 contra c. cum in et a . . . re indicat. ¶ Nota quod tenementi quod crimen incestus potest adeo esse notorium ut locus non sit infitiationi. Unde absque alia indagine potest iudex procedere ad impositionem pene et loquitur tex. quando notorietas surgit ex sola retentione mulieris in domo in tex. in c. prudentiam xxxvi di. et fa. hoc ad c. vestra et c. si de colon. de 2 mulie. ¶ Nota opti. tex. probante quod in delicto notorio laici possunt testificare contra clericum. Unde hic dicitur quod plus victime erat testis notorietatis et hunc tex. sing. alle. in c. de cetero de testi.

¶ Nota quod notorium tenet ex eo quod notum est vicinie et non modum probandi notorium. Ita satis videtur testi reddere causam sufficientem si dicat quod omnes de vicinia sciunt et dicunt. ¶ Ult. collige quod papa committendo causam contra aliquem videtur tacite adimere iurisdictionem inferioris quo ad illam causam adeo quod eius processus non valet ut supra proximo in c. ut nemo de appe. ¶ In gl. in i. scilicet suspendi ab officio adulte. quia idem videtur involvere istum passum et in c. fuit. § eo. Et dic quod aut crimen debet modo procedendi contra infamatum in principio et hic tamen debet privari quod dixi in d. c. pariter. Aut crimen debet modo puniendi deficiente in purgatione et hoc tamen loquitur iste tex. et tex. tetigi plenius in c. attendens de accu. et est concors gl. ut in pena imponenda attendat modus agendi sed dubium est quando nullus processit modus ut quia iudex indixit purgationem infamato nulla premissa inquisitione in ult. Jo. an. in c. significasti de adult. ut ibi suspendatur et opti. fa. iste tex. immo hoc idem tenet in prima op. sed postea concludit oppositum dicens quod quando infamia est contra aliquem et iudex non habet probationes promptas potest absque alio sibi indicere purgationem et deficiente privare beneficiis suis vel deponere ad hoc c. cum p. § eo. et op. fa. iste tex. ut § dixi sed tunc ob op. Jo. an. et c. significasti et probent ista allegata pro contra sed pro concor. potest dici quod aut iudex indicit purgationem ad effectum inducendi penam vel ut probat infamia et tunc procedit de c. significasti. Ita ubi infamia probatur non potest debet fieri suspensio ab officio in q. v. prob. et deficiens et suspendat. Aut iudex procedit contra infamatum ut privet eum beneficiis suis si se non purgaverit et hoc tamen potest procedere iste tex. et op. vel sic aut crimen est grave ita quod iudex arbitrio suo imponeret penam privationis et tunc illa imponet. Aut non est ita grave et fiat suspensio. Et sciendum quod ubi proceditur per inquisitionem minor pena imponitur quam si procederetur per accusationem ut in c. qualiter ii de accu. et pena est arbitraria ita 2 minor debet imponi quando proceditur contra deficientem in purgatione cum sit presumptio. Cum ergo pena sit arbitraria et delictum hic fuit commissum separatim 2 longe tempus a delicto commisso in c. significasti potuit iudex ibi arbitrari penam suspensionis et hic penam privationis et hoc plus placet et secundum hoc possumus hic limitare ea que dixi in c. significasti attendens de accu. Et predictis potest inferri ad solutionem alterius op. que potest formari contra tex. videtur enim quod cum iste fuit sed purgatus coram ep. quod amplius non debet onerari. Et dicit quidam quod papa voluit illi facere gratiam in hoc sed posset dari melior sol. quod aut quis fuit absolutus quia sibi posita fuit

absolute et tunc no dz iterum querari et ita lo
t ex contrario ff ec. Aut fuit absolutus sed propter re
bellionem suam no habuit effectum et tunc pot
iterum impediri. Item pt solui quod ep̃s presbiter no
excipit de pena purgationis. Item pt solui qui ce
epus in iuste processit sed abbas post recedit
Immo ro tene alteram expositionem quod sa quod no bar
ter m l sepult ff de sepul. vio. Item gl
i d no erat i citatio facienda tunc est de hoc
dic ut in t ad mandatum i in de iure iur et
in t expte el i d d sig et in t pra de
coh ter et mult et tangitur in d t ali. Item gl
t d apud bonos in sa. Jo an dicit quod illud
t loquitur in inquisitione et t o lit ipsa gl de
cri quod dixi in d t qualiter. Item gl si i nulla he
bat uxor no bn glo iuxta tex quod ibi cont
quod ta comissa est propter p pp no pt adire or
dinarium loci et renuntiare episcopo quod iudicium
redditur i invitum net vz processus cor eo
ritum secus dicit esse quod pt que spectat
ipsius res integra accedit ad ordinarium
parte adversa consentiente quod tunc ex re
nuntiare episcopo et delegatus no dz aplius
eos audire ar l si et l sc ff de arbi
cri sspe in spe de delega s restat ipsi et dic
ut no est in t expositione de rsti sspo. choma

Accepimus.

Non sufficit plato de crimbus i
famato iurare cum se purget quod sit imu
nis criminibus illis sed iurare dz quod post sua
promotionem illa crimina no comisit et in de sit
ptes prima indicatur consilio sup forma pur
tione qui purgandus offerebat. In 2a ibi
ipse ipius purgandi supplicio. In 3a ibi
porro ipius fore repositum. In 4ta i ideo
tat commissio tu expositione debite forme
Nota quod infamatus de delicto no compellit
se purgare a tpe natiuitatis sue sed tm
iurat de tpe sue promotionis. Et ex hoc colli
ge commendationi satis pulchram quod de iure can̄to
tpa no sunt prefixa ad impetendum aliquem
de crimine sed de iure ciuili post vto no pt
quis i peti de adulterio ul est post xxv ca
repimus l querela ff de fal et l adult
ff de adult sed hic no habetur ad ista tpa
respectus na potuit hic iste esse promotus
clapis xxx a et sa tex iste popi gl i t
admoneri xxxiij q iij quod puto vm i di
stincte quo ad inducenda purgationem ul quo
ad procedendum per inquisitionem q in famatum
ne tollet in administratione diuinorum sed in
accusatione directa que instituit ad pena
infligenda ad illa ut illa tamque odiosa
restringat ad tmos iur ciuilis tu expositione

no reputatur de iure canonico ar t i d no o
mit. Nota quod p prima no tollit pena na
lis delicti et sit agens primas de delicto i
foro penali pt de eo accusari in foro con
tentioso ut ibi luat pena pro hoc alle dom
t admoneri et quod dixi i t de his d accu
et hoc quod de s sunt effectus istarum penarum
et la in foro aie i ponitur ut satisfaciat deo
quem lesit sed in foro contentioso ut satisfaciat
rei publice. Nota quod est post primas acta de
delicto no pt quis vocari asserere se imu
ne ab illo delicto quod forte no rite egit primas
sa de pe di ii c i. Nota quod homo rectus
pot dici simplex et tunc capitur simplicitas
in bona partem quod sine plica i sine vo
lutione terminum vnde duplex est simpli
citas quod est contraria discretioni et est illa
detestanda et tunc de simplex quod sine di
scretione et sine noticia sapie alia pz s
Nota forma quam platus dz prestare in se
purgando dz enim esse clara ut in tex
Item gl ii in si no gl ex qua infert quod de de
licto comisso ante promotionem no possit platus
accusari uel contra eum inquiri ut i dicti
purgatio. Circa hunc ar lud dt quod aut tpe p
motionis no emanauit edictum. Et cuius
voluit aliquis obicere compareat i tim iuxta for
mam t si de elect li vi et tunc accusari pt
ne dum ipse prius primo promotor sunt ar
t sicque vidua l di et t si qui mat accu
so. Inquisitio uo fieri no pt dz per eundem
superiorem qui promouit eum ex quo mores
suos approbauit ut xxxii q v hortendus
nisi crima a deo fuissent occulta quod potu
isset ignorare pro hoc t nulli deceret li
et. Aut crima preceps fuit et tunc si iste
qui voluit accusare erat indoctus no debet
audiri secus si esset ut in t si qui mat accu
et ide for i gl sue dubitare tunc i tunc
inducente recte regularitate ut in homicidio
qui erat occultus tpe promotionis sed nunc ex
aliquibus coniecturis orta est infamia
vniquid platus possit inquiri ex quo tpe
promotionis no reputatur i aliq culpa et forte
dom quod sic clam opi contraria sapit absur
ditatem. Et ad isti tex pt dici quod de istis
criminibus erat infamatus post promotionem sua
clam symonia et vendito iniustie ut pli
committitur post promotionem plati et infamia de
incontinencia communiter oritur post promotionem et
ro quo ad illud tpus iste dubitabat debet
se purgare. Item gl i v ignorat ipsi uel
respondere alr ad istud t quod loquitur i compur
gatoribus istud in purgando et eo dni
est quod iste purgandus pt sub ista forma
velle iurare ad decipiendi iudice propter
compurgatores sed compurgatores tu ignorat an

ille exercit p̄mia; nō pnt intellig̃ illud
verbum ĩmunis de pactōe p̄me s; q̄ ex
dunt eum nō cōmisisse delcm i° ¶ Jngl
ĩ ꝟ̃ symoia; nisi adulte q̄ cū hic tex
fa mencōm̄ de crimibus tribus ⁊ dicat ea
cōmputari int̃ grauiora tn̄ hic non
ꝓbat nisi de symonia de qua est dissen
de quo in ĩ tanta de sy s; cōn̄ tex pt oppo
ĩ eo q̄ computat ĩ cōmenda de ĩ at
si clerici de iudi obi et adulti' compu
tatur inmiora 4 est tex in ĩ q̄ tua l di
qm dicat paucos reperi sine vicio in co
tinencie Glaudem q̄ nō so delit; ĩ ce ad
mra; deberet vbi dicit petrus medaty
thicanius esse q̄m simplice fornicatōem
q̄ est magis cōn̄ nam Et ideo dic q̄ tex
d; intelli in ep̄o q̄ ep̄us nō dr̄ cōmitte
simplice fornicatōe; ymo sp̄ cōmittit ad
ulterim spuale cū h̄eat ecclia; sua ĩ spon
sam et habz ordīne sacerdotale et ep̄ale
adhoc q̄ nō pan inicte i de offi or ⁊ max°
q̄m habz concubitū cū illa de dyoc sua q
de filia sua spualis vi xxx q i ĩ nōste
et ĩ pe et ult̃ ĩngs cum abstinendū atq;
nata spuali q̄m carnali cū cognacio
spualis p̄cedat ex venerabiliori pte et
est maiori veneracōne digna vi tex op
xxx q iii ĩ i ⁊ ĩ pitatu Vnde etiā rō
na inq̄m legit dispensasse circa cognacō;
spiritalem ⁊ tn̄ bn̄ dispensat cū carnale
ad ml̄n cōnhendū q° ref ¶ Jngl ĩ ꝟ° ppp
ibi qui apparuit adulte q̄ h° glo nō est
colis nam nō p̄cedit in delc̄o occulto ut ĩ
insi de elec li vi Jtm̄ eo glo nō con
cludit in successore qui nō fuit in culpa
nec in eo cpu apparere nō potuit ut puta
in ep̄o cōmonente homicida de mā dic
ut dixi s ingl ij ¶ Op cōn̄ tex q̄ ysta ĩ
qusitio gn̄alis nō debat fieri q̄ q̄n aliom
ĩ pincipunt aliqua cīmīa d; exp̄mi oēs
circumstan° delc̄i ut l libellor; ff d' accu
can° in q viij libellor; Jmo eciā h° istat
ponendo opi s; tn̄ aci bar p9 ja but ĩ l
ij s si pupplice ff d' adult ⁊ dic ut i

De purgacione vulgari
Rubrica

Cānā dup° est purgo quedā cano° q̄ ca
nō eam inuenit de qua dcm̄ est s quedā
vulgaris q̄ vulgus eam introduxit So
sequitur videre de vulgari

Qvia.

Duella et alie purgcōnes vul
gares phite sunt q̄ p eos mlto
ciens condempnatur absoluendi et deus
temptari vr̄ h d cota ti ¶ Nō p° plat̃u
nō debere fieri duella · ĩ bellū duor; n°
sup possessionibȝ ecciar; nec alibi Et sic est
cōmis ca° inquo eciā vendicat sibi iurᵒ;
inlayc̄os et est rō q̄ p ista duella vr̄ deꝰ
temptari ut ĩ ĩ si ĩ e q° legatus sunt
ut est quil; platus pt se intromitte et
impedire Jtm̄ pp piculū aiar; ut ĩ ĩ i
d' tornea ¶ 2° nō et adulte q̄ tex pt dup°
intellig ĩ sup ecciar; possessionibȝ p̄mo sc
possessionibus ⁊ sup plateis ⁊ pdiis ecciar;
q̄ ecce consueuerunt habē plateas am
plas et aptas adhoc 2° q̄m est contencō
sup possessionibus ecciar; ut et pp hoc nō
fiant duella et utrūq; intelleg̃ ē bonū ipe

Significantibus.

Duinatū est s nō q̄ de eade
cīme plēs pnt ĩ eod' li° ab eod' accusari sem
vbi cīmīa essent diuersa de quo ij q i p
hibentur ⁊ l i C si reus ul accu mor
fue et l hos accusac̄ ff d' accu ¶ 7° nota
q̄ iniustis bellis que inuntur ad ꝓbanda
innotencia aliq̄ nō sp̄ detegitur v'itas
q̄ ut pli'm cessante diuina dispōe pualȝ
corporosior ¶ 3° nō ac q̄ consules spole
tam habent iurᵒ; tpalem s; cōn̄ hoc facit
q̄ spoletana ciuitas est de p̄mis ecce
q° tota iur° est apud eccia; rō d° osti q̄
ab olim ciues spoletam ut q̄suaret sibi
ius vniusq° eligebat sibi consules q̄m
habebant cognoscē de vilioribȝ causis s;
p̄ga palatini vsurpauerunt sibi totam
iurᵒ; et q̄m condempnat seu recuiat sic
pontifex summꝰ sinaz summi pontifici vn
concludit q̄ tn̄ ipi vsurpauerunt sibi iurᵒ;
nō pnt allēc̄e p̄scrip̄tcōm q̄ in rebȝ ĩ vasis
⁊ occupatis nō currit p̄scrip̄co iuxta de vsia
s q̄ autē et ĩ si de p̄scrip̄ cū sit et hoc nō
cōn̄ omis ciuitates ytalie q̄ p vsurpatō;
cōtraxerunt meriū et inixtū impiū · Vnde
nō pnt allēc̄e inridite p̄scrip̄cōm lic; aliud
senciat bar et bn̄ ĩ l omis ppli ff de iusti
⁊ iur° s; pt ibi intellig de legitima p̄scrip°
sic de illegitima sic ipe met dicat ĩ l i ff de
aqua plu arce ¶ Jngl i ĩ pp ꝓbabilem
errore glo loquit nimis gn̄alit ⁊ non
reddit cōm sufficiente diuisitat° dot vnūe
loquit° s; d° q̄ varia est rō et intellectꝰ
ĩ p̄mus q̄ io hic fuit retractā sīna p
textū reꝓbatōnis ⁊ fallatie sic cōn̄ sīna
lata p flās ꝓbacōnes retractat ut in ĩ
cum vei° le° de exorcis cū si ita et forcius h°
sīna retractari d; cū h° ꝓbo duelli est
fallax et reꝓbata et hunc intellectū sen
tit gl insi lic; clare nō loquat ¶ 2° intellig
q̄ istud duellū fuit indictū p iudice vel

De pugna . incl.

De i[n]iur. et dap. da.

consuetudie[m] loci ut in tex. ibi tracti sunt
et sic s[ente]n[ti]a fuit lata ex p[ro]b[ati]o[n]e no[n] integra
q[uod] p[otes]t retractari vel sic s[ente]n[ti]a lata p[er] p[ro]bo[rum]
uncam[en]ti p[ar]ti delatum p[re]iudicere et iste in
tellectus est optimus et verus ¶ S[ecun]d[u]s intel
lectus q[uod] s[ente]n[ti]a fuit nulla ex defectu ordinis
iudiciarij ut l. p[ro]lata C de sen. ¶ T[er]ti[us] intellect[us]
q[uod] ubicu[m]q[ue] t[ame]n s[ente]n[ti]a redit ad no[n] t[ame]n nec
infligitur effectus sine d[ebe]t retractari sic
i[n] l. si follo ff de condi. sine ca. ubi dicit[ur]
q[uod] si dedi folloni pannos lavandos et ipse
eos p[er]didit et sic fuit condempnat[us] ad estia
tio[n]em q[uod] rep[er]t[is] rebus p[er]d[itis] retractat s[ente]n[ti]a
q[uod] ta[men] redit ad no[n] t[ame]n n[on] infligit eff[ect]us
sine cu[m] iste habeat bona sua Ita in p[ro]posito
isti fuerunt condepnati q[uia] p[re]sumebatur
subtraxisse illas res reb[us] q[ue] rep[er]t[is] cessat
ca. et attat[em] nichil p[er]dit s[ente]n[ti]a q[uod] no[n] bar. i[n] l.
si sine ff rem ra ha et puto h[oc] i[m]mo vo
luisse dum dicit q[uod] p[ro]p[ter] equitate[m] cau[s]e sup
ue[n]ientis rec[e]d[i]tur licet a s[ente]n[ti]a ut i[n] d. l. si
fullo et ff q[ui]b[us] mo. l. in c[om]modato § ult. ¶
Ult[imu]s intellectus p[otes]t esse p[ro]p[ter] notoria[m] iniustia[m]
s[ente]n[tie] que reddit s[ente]n[tia]m nulla[m] ut i[n] c. in[ter]ce
dere iudi. et i[m]mo i[n] c. sc[ri]ptu[m] tatis de sente[n]
et s[ente]n[tie] q[uod] no[n] i[m]mo in c. q[uia] plerisq[ue] de i[n] inuta
ectle ubi d[icitu]r q[uod] si p[ar]s p[ro]p[ri]a s[ente]n[ti]a lata e[st] co[n]
fitetur s[ente]n[ti]a[m] esse iniusta[m] d[ebe]t retracta[ri] for[ti]us
q[uia] est retractanda ubi notorie c[on]stat de cu[m]q[ue]
iniustia et maxime de iure tan[tu]m no[n] e[ni]m deb[e]t
quis tenere re[m] cu[m] p[e]c[ca]to et p[ro]pt[er] li[mi]t[ati]o
nuebi l. cum putare ff fam. h[e]r[e]ss. ubi
d[icitu]r q[uod] si ego eram heres in toto et accepi co[n]
iudicaum q[uo]d esses coheres meus et sic divi
si fuissi hereditas int[er] eos q[uod] lic[et] postea
constet de c[on]trario no[n] possu[m] c[on]tra repete[re] in
debite soluti[on]e Et ex p[re]dictis p[re]clarissime
intellectus huius c. Adute ad co[n]dic[ti]o[n]em nota[bi]le
dictu[m] q[uod] si est c[ontra] d[ici]t eu[n]d[em] q[uod] si s[ente]n[ti]a lata e[st]
c[ontra] me q[uod] ius litigatoris et transi[v]it
i[n] rem iudicata[m] lic[et] no[n] d[e]be[a]t iure ordinario
retractari possu[m] tu[m] repete[re] restit[utionem] i[n] integ[rum]
et se[n]tit gl[osa] i[n] l. fideiussor § i[n] ordbus ff
mand. Et lic[et] doc. mod[erni] transeant c[um] h[oc] dico
t[ame]n legis[tae] no[n] admittunt ut l. i C de condi. i[n]
de et bar. in d. l. si sine z in p[ri]n[cipio] h[oc] insi
impu[n]e petat[ur] h[ec] restitu[ti]o i[n] integ[rum]. Ma
solus p[ri]nceps est hoc concede[re] p[ro]h[ibe]o adduco
tex. no[n] in l. diui ff de pe. et l. bar. illa ad
s[ente]n[ti]a fecit ius n[ost]r[u]m p[re]ter ut in c. cu[m] int[er] de
re iudi. cu[m] si no[n] p[otes]t inferior a p[ri]ncipe ius
p[arti] quesitu[m] tolle[re] ad ide[m] l. i et in C. sen
te. no[n] pos. ubi d[icitu]r q[uod] n[on] p[ro]f[ess]us vel succ[esso]r p[otes]t
amplius s[ente]n[ti]a[m] retractari. Ni. de ci.

Dilectus.

Summatur est No[ta] p[ro] ar. p[ro]p[ri]a[m] h[ab]ere
potentia[m] et iur[isdicti]o[n]e[m] sup[er] p[ri]ncipes in q[ui]b[us]
abutuntur iur[isdictio]ne t[em]p[or]ali in gravamine sub
ditor[um] ¶ T[er]tio no[n] una t[ame]n q[ue] rep[ro]bat purg[ati]o
vulgaris iam p[ro]p[ter]ea deus n[on] temptari ut
i[n] l[eg]e ad ferrum ignitum n[on] alit[er] deat tangere
lede[re] unde in hac purgatione vulg[are] id agit[ur]
ut miraculose id no[n] contingat et sic deus
temptatur Sequi[tu]r R[ubric]a

De iniurijs et dampno dato Rubrica

Sup[er] visum est de varijs excessibus tam pre
latoru[m] q[ua]m subditor[um] u[er]u[m] q[uia] ex eis frequ[en]t[er]
inferunt iniurie et dampna ideo ag[itur]
merito p[ro]p[ter]ea p[re]ter n[on] subigit iste tytulus

Si rixati.

Breve est No[ta] p[ri]mo q[uod] rixa pre
dens no[n] excusat p[er]cussionem sequtem unde
p[er]cussor in c[on]tulerit tenet ex p[er]cussione sua co
ror l. si ff de sica. et p[otes]t h[ic] loca induci i[n]
ar. titu[lo] et se[m]p[er] i[n] p[er]cusserit se ad in
vicem ut dixerunt sibi convicia alt[er]nati[m]
Nunq[uid] iste p[er]cussiones ul iniurie tollat[ur]
mutua compensacione Et est d[ictu]m q[uod] no[n]
q[uia] iste iniurie sunt sep[ar]ate et diu[er]se & ver
santur circa diu[er]sa no[n] tollunt mutua com
pensatione sec[us] q[ua]n[do] ve[r]santur circa ide[m] ut
mutuum adulterium viri & uxor circa ad
ulterium ut in c. intelleximus de adult. et
p[er]dam q[uo]d firmat spe[cula]tor in ti. de actu § i. v[ersu]
quid si convicium te. Et l. recitat no[ta]bile dicti
q[uod] si tu p[ro]vocasti me dicto ul facto ad ira[m]
et ego sic p[ro]vocat[us] te facto ul verbo offendi
no[n] potes agere c[on]t[ra] me q[uia] dedisti ca[usa]m et
calor iracundie culpa caret ut q[ui] in ij non[is]
ff ad turpil. l. i q[uod] d[ici]t e[st] ex toto in non
p[u]l[sat] ut s[upra] c[u]m d[ictu]m ceter[a] pena ut s[upra] dixi
q[uia] ista versant[ur] circa diversa unde quil[ibet]
p[otes]t agere p[ro] sua iniuria & recitat no[n] lic[et]
volu[n]tarie C q[uando] li[ceat] sine iudi. p[ro]totu[m] acquiredo
p[er] locum a spali ff l. si ex plag[is] § taber
narius ff ad l[egem] aq[ui]liam ad idem l. si ff
de sica. puto t[ame]n q[uod] mitius puniet iste qui
p[ro]vocat[us] offendit q[uia] difficillimum est iustu[m]
dolorem compesce[re] ut in simili d[icitu]r tex. sup[er]
i[n] l. si adulterium § imp[er]atores ff de adult. "temperare
Et h[ic] procedunt int[er] homines habentes ro[ti]o
n[em] secus habetur c[on]t[ra] d[ictu]m int[er] ipsa aialia ir
racionalia q[uia] si al[ium] p[ro]vocatu[m] aliud occidat
no[n] t[enetu]r tene[re] d[omi]n[u]s de quo i[n] l. i § cu[m] arietes
ff si quadrupes pau[periem] fe[cisse] di[catur] et q[uod] no[n] i[n] c. si bos i[n] eo
Et s[ecun]d[u]m h[ec] ad statuta imponencia certa pe
nam p[er]quam p[er]cussione unq[uam] p[ro]vocat[us]
p[er]cutiens incidat in illam et d[icitu]r q[uod] sic q[uia]
statutum loquit[ur] indistincte s[ed] iudex ex offi[ci]o

dz illa pena extra modum fm no i l qd
ergo § pena grauior ff de pe et hoc vo
luit bar in l si § ii ff de accepta ¶ Et
quero qr tex hic dicit si pcussus iacuerit
in lecto zc quid si no iacuerit in lecto tn
ppr pcussionem no potuit suum officium exercere
dic q ide ad'm eadem rone ꝓhoc tex in l
si hac ff si quis pan sc. Unde ad litaz supple
maxie fm doc at io lica de hoc fecit me
tom qr coiter no iacens no pdit officium
artificum ¶ Ulterius quero nunqd pcussor te
neatur ad opas quas amissurus e per
cussus toto tpe vite sue ut qr debilitatus
in manu effectus est impotens toto tpe vi
te sue. Et dicendum q sic ut in d l Exhac et l
si et ti qui ymo dt spe i e ti § ii pq pu q
mortuo pcusso pt agere pr ꝓ opis qs iste
potuisset exercuisse toto tpe vite sue et ha
bebitur respectus cito tpe vite sue et ha
bebitur iste visibile potuit viuere Et hoc
pt accidere multum in facto maxe i ptib
ʒinibus conuenientibus ꝓ opis suis ¶ Ulte
sup tex querit quid si vulneratus remisit
iniuria nunqd pt agere ꝓ interesse spe
cim de actu § i ubi q si vulneratus tz q sic
ut illa remissio etiam si recipiat pecuniam
no extendatur ad int esse q etiam sentit h
jo an Idem dicit si passus confessus fuit
pcta sua et in manibus sacerdotis remisisset
omnem iniuriam q nichilominus pt agere in
iuriarum qr videtur solum remisisse rancorem
z no satisfactionem iniurie qr ista nemo
tenetur remittere ut ꝓ di et si gratificatus
z no osti in c olim i eo ¶ Ingl i l qr
liberum corpus seruus dr in corpore no libo
ut in suo na tur bn habet racio differentie
si seruus factus est deterior et minoris p
cii ppr pcussioz ut l si seruus suum § cum
pisse ff ad le acqui Et in si gl aduerte
q ista condepnacio l solidorum § aureorum
habz locum qn agit remedio illius ti ff de
his qui de ie uel effi et pnt neglia
tm ut qr deiecit lapide uel lignum ex fe
nestra no putans aliq esse inferius
et eum oppssit ad mortem tunc fit ista
condempnacio de qua in gl secus dico ubi
habuisset aim occidendi qr tunc pmittur
pena l cor de sic fm ius ciuile que est
pena capitalis ut ff et C de sica ꝓtoti
illa enim pena capitalis dolum requirit et
sic interficiens sine dolo no hns aium occi
dendi no tenet illa pena ut l i C d'sica
et ꝓbabit aimus ex coiecturis ut dt gl
no i l i C de dolo ¶ Ulterius ex gl ꝓmittellam
querit nunqd pcussus uel iniuriatus possit
agere alio mo qm hic dr dt q sic Nam
hic agitur utili actione aquilie ꝓ dampno
dato sz ꝓ iniuria pt agere criminalit et ciuilit
no dico simul sz habz eligere ut i l ꝓtor ff
eo Et si agit criminalit pena est arbitraria
et applicatur fisco si uero agit ciuiliter
tunc estimatur iniuria ꝓiurando iniu
riati taxatione pmissa ut i c olim i eo
et iusti deminuet § in pena et vi gl i c si
cano d' of or. li vi

Siquis.

Breue est no pmo q dns cum
dampnificandi aialia alius tenet ad estiatio
nem si no fecit ex ꝓposito pnt cm ex cul
pa sua et facit con eos qui ponit vene
in loco ut aialia inficiant Na ctr siue
ex dolo siue ex culpa tenet qr no dz talia
ad loca publica tenere posita que pnt alys
esse nociua Et licz tex dicat qn bos uel
aliud incidit Idem puto si homo lib uel
seruus incidat q teneatur tlis ad interesse
arr si i eo qui cum dapni dat zc ¶ Ingl
i si hoc dicit puto dm qn fraudulenter
no fecit in loco pucato secus si fraudulent
ut qr sciebat aialia solum ibi venire fm
consuetudinem et fecit i fouea uel pfecit
cibum venenosum tunc enim puto eum teneri
Nam no dz quis ex insidio aliquid facere
in nocendi alys arr l qui vias ff d' dap
ni fec et ff de re iur l qui demum z vi
gl i c cu etiam conlitana de elect ibi mr

Si bos.

Breue est No q dns te d' dap
no dato p al' suum et intelle q tene i soli
dum cum ubi ipe fuit in culpa ut qr sciebat
al' suum viciosum z no custodiuit si aut
al' illud no solebat esse nociuum et dapnum
sine culpa dm dedit dns no tenet in so
lidum sz pt se liberare dando istud aial
q noluit ut in uerbis in gl all Et io ꝓ
bant du'pitate pondatur in tex q erat
bos cornipeta abhinc nudius tertius i nunc
sunt tres dies qr ex quo pus erat cornip
z dns ꝓsumitur sciuisse z no custodiuit
tenetur in solidum, vnde no liberat dando
alias secus autem si ignorasset ꝓbabilit qr
tunc est satisdare al' ut no i c si i eo ¶
Ingl si i cu dubium no gl q et stante dubio
quis pmo fuit aggressor no ten dns al'
occidentis et ide no in § cu arietes h all
i glo et hoc etiam sequit jo an Na i d §
arietes requirit Sequit tex aggressura ut i ꝓx

Si deserit.

Breue est No q no licz i campo
alieno pascere aialia sua h' itelle
qn dat dampnum secus si no daret dampnum
puta qr itinerans et transiens p campum alie
num depascit ibi iumentum suum ut the i li sen

i ti de pa tene i c qm ẜ ſi p hoc tex hic
qui requireret dampnu. Et no con ledente
agru uel conica puta capiendo pnat ul
quid ſile ut teneatur ad eſtiatoz n' ntitas
maxa accuſaret ut de aſe di v diſciplos
et q no in c ſi quis pp neititem ſ de fur ¶
Jngl i i dando al' hoc pcedit qn dns no
fuit in culpa et io no pcedit quo ad ter
inos c q hic ipe dns n et inmetu ſim
duxit in campu alienu ut i paſcet et
io tenet n ſolidu ad eſtiatoz q ipe vr de
diſſe dampnu ut s dixi Et in fi gl volt
vult ergo gl et bn q ſi repio al tm das
dampnu agro meo no poſſu ipm retine
donec michi ſatiſfacies q conſultu e in
palia com qm pretencom hoc dcm vin
eſt ut pbatur in d l quibus ſz co no eſt
gnalis. Na ex ea ſequeret q ſi res tua
pueint ad me ſine vicio no poſſu ea re
tinere p debito q m conſultu eſt pacom
pſonalon q flm eſt ut in l ſi non ſorte
ſ ſi certu ff de q gdi inde ſz tenet al' di
mittere q ſine conſſu dni res pueint
ad eu et dns pſumitur conſentire ar l qui
vas ẜ vitare ff de fur in de cetſis

Si egreſſus.

Breue eſt no q dans dap vicio
alti ſine dolo tenet ex culpa ſua
ad emenda et ſi iuſ can Vide tex
i c ſi dum loquit in voluntario vi immo
i c ſi dignu de hoi ppe fi vbi in foro aie
dicit ad integrandu vitz iſte fuit i lata cul
pa. Nu leui et leuiſſia ut ſola deleui et
leuiſſia no te et ad eſtimatoz ſz ni pomt
pma de illa neglia ar xv q i inebriaunt
ſecus eſt in foro contencioſo q in accuſa de
aquilie venit et leuiſſia culpa ut l in
lege ff ad le acquis et hoc dcm immo eſt
valde ſin de quo inſtm dubito cre ſocg
aie in hoc cau deat diſcrepare a foro con
tencioſo cu lex ſit valde nobilis n' dicag
q licz iſta eſtimacio ſit intereſſe reſpectu
dampnu paſſi reſpcu tn dampnad in foro et
eſt pena que in foro aie no dz hre locu
ex quo eſt ex dolu et lata culpa qu immo
vbi eſt dolus licz in foro aie teneat ad
eſtimatoem no tn tenet ad pena ut eſt
gl ſim i c ſtatuimus poi q ii ¶ Jngl i i
ſ Et pone ex pyqm igne poſuit in ſuo a
gro ut ſtipules combureret venty valid
ſup venit repente et deiecit igne i agr
alienu ita q iſte no valens extingue
eu venien ventoz iſte i nulla culpa re
pitur ita i nuſtipula diſcute cu igne

i domo alterius ex quo ſequutu e igne dap

Si quis. vi.

Breue eſt Ratio ibi voluntarie fa
cu phnt q dixi i c pre pſ immo
ut in foro aie no teneatur qui no fuit
voluntarius ¶ No q licz quis ſatiſfaciat pp
de dapno nichilomin ten ad pniaz paſſe de
q cor c ſi dignu de hoi ¶ Jngl ſi i ſi
et appellor edificij venit ac edificiu
ut in l qui edes all in gl et hz hoc locu
de iure ciuili ſz de iure canoico imponet
alia pena puta depoſis et maior et minor
ſm qualitate et qntitate delicti ut i c tue
i de penis Al' noſt

Olim et j.

Secularis ptas qui exercitu ban
niunt condepnare dz p iudice
eccleſiaſticu ſm eſtiatoz iniurie et expenſ
et dampnis. Et hodie adde pena de qua
i cle i de pe et pmo recitat expreſſe q
2o renouat i tam dyffinit i qre ¶ Nota
iudice eccleſiaſticu hre iur con pncipes
et celas coitates ſibi vſurpates i debite
iur in clericos et nocgates eiſ de iu
rias Nam tales comittut ſacrilegiu et
violant libertatem eccleſiaſtica. Unde i
famia incurrut ut in auct caſſa C de
ſacro eccle fa c cu ſit de fo q ¶ No clericu
poſſe age ad eſtiatoz iniurie ſibi illate
et pena pecuniaria applicat ſibi ex quo
agit ciuilit. Et no modu eſtimadi iniu
riam et condepnadi per clericus p gl i c
ſi cano de of or li vi ¶ Jngl i iſi ſz con
hoc et tex fa c qm ẜ ſunt et alij ut lit
no gt vbi in pceſſu inquiſitonis non
fit gl Et pt iſte tex duppr intelligi ſm
oſu pmo qa hic no fuit comiſſa p via
inquiſicionis ſz epe volente agere con
tra eos ſz pſuppoito q comiſſa fuit p viam
inquiſicionis tn inquiſico fiat comiſſa
ad inſtancia ptis pdeo debat lis gt ut
i c cu tam et q i dixi deum ea ſz con
hoc itz op na ſm no potat eſſe no no
toria bauniendo epm ergo no requi
rebat ordo iur ut i c ad mraz el iij de
iur iur p hoc q ppa tulit ſnaz ſine alio
ordine dnt doc q q iniurie erat no
torie et queda no et ſup notorijs pnu
ciauit hic ppa ſz epus expreſſe ſup oibus
An aut hoc vm eſt vi diſpicioz po an i c
ſi de fo q pe li vi ex qua pz et intellcus
huius c ¶ Jngl ſi iſi quo ex gl pone q
epus i iuriatus recepit ad oſculu iniuri
ante ſeu ſalutauit eu nunqd videat rem
ſiſſe iniuria Oſt arguit p et q q ex di
ſimulacone abolet accio iniuriaz ut l i

iuste ff ¶ In con fa q epus ex officio
tenetur aliis tollere dicit ost q si reuo
cauit a pmo epus iniuria ad aiam et fecit
aduersarium adindiam reuocari tunc no re
remittere ex dissimulatione secus si ex post
facto p pmo fa fm eu q nemo tenetur
remittere satisfactionem iniurie ut di si qs
contristatus z dixi sup et t i et dic ut ibi
ni de cete i Sed tex

In nostra.

Qui iurauit statutum sup no repe
tendis dampnis hoc no obstante ex
pensas repete poss h d iur sic statutum
sup dampnis no repetendis ad expensas
non extendit h d 2a i Cum igitur ¶ No q
ciuitas pt face statutum sine alia aucte
superioris fa t q clericus v g do q de quo sole
p bar i l omes ppli ff de iusti et iure ¶
Tertio no q statutum alteri pudicatum e stric
tissime intelligendum. Unde appone damp
norum no veniunt expense cu tn largo
mo expense inutiliter facte sint dapna
s stricto mo dapnum est diminutio pcio
palium facta l iii ff de dap infect Et no
q appone dampnum no venit expensa qum
quis fecit ppa volutate lic coacta et ad
hoc sol alle q in statuto dz fieri stricta
interptatio ita q vba capiantur ppa sig
ficatione cu io an i x ppossoe de r iure
li vi i mon z p bar in d l omes ppli ¶
Ulte no q statutum recipit interptatoem re
strictiua etsi qm iuratum est Et sic etsi iura
mentum stricte intelligit quatenus venit
in derogationem iure tois seu iure alterius fa
t ad hec el ii et c quamuis de iure
iure ¶ Op et ve q statutum editum a toi
no valuerit quis ligaret singulos de
pplo s ut no possent pete dampna eis
illata qui ppulus posset statuere sup iu
ribus comunibus no tn sup iuribus singloz
ut no gl i l ii C que sit lo consue Na
solius principis est tollere ius alterius
nec et ipe pot sine ca ut no i c q etiam
de osti z in cle pastoralis de r iudi Ego
pp hec et multa q variat intellectus
huius c et pg est q tu esset discordia i
ter pplm et milites brixens fuerunt multa
dampna data ex utraque parte tandem et ex
pen multas fecit utraque ps postmo seda
te guerra multi peterent dampna ab re
liqua pte Eoe p bono pacis fecit statutum
ut hincinde dampna no peterentur et fuit
hc stat approbatum z iuratum a ciuibus et hic
ro a toi refert ad vbm editum ut sit sensus
q ho statutum de no repetendis dampnis fuit
a toi editum s hoc no obstan dic hic q expe
se repeti pnt et sic respondet ad q quod

huic statuto singli consenserit al no va
luiss statutum in pudicium singloz sed ego
dubito an sit com qm i ista ciuitate brix
en erant multi infantes et mulieres q
no vocantur ad comunitate unde eis no
consencientibus no debet hat statutum ob
esse ar c tn omes de consti. Unde z valz
indistincte hoc statutum et tollerando
hanc lec poss dici q isti statutu potius
emanauit de facto ut volebat isti veni
re con s p supposita validitate statu
ti qrebatur nunq possent repete expe
sas Ula coit iste ciuitates cu subtraxerunt
se de facto ab obia superioris vsurpat sibi
iura principis z faciunt statuta aliis p
iudicalia ac si haberent iura principis ut
patiuntur aliqui disputare de validitate
ipoz statutoz sic vidi plures in facto
principis eni ul hmi iura principis habene
possit consile statutum facere pp bonum
pupplicum uel scandalum tollendum ar l si
C si con ius et c que in ecclias de costi
¶ Z intellexis q pg multa dampna et
expensas factas coe obligauit se p statutum
ad refectionem omn dampnioz s tn postea
uiderunt maxim pudicium iminere fecit
statutum contrarium sup no repetendo ista
dapna a toi et tunc vbm a toi refertur
ad gerundium petendo aut recupando ut
sit sensus q statutum fuit editum de no re
cupando ul petendo dapna a toi licet
prius se obligasset ¶ Sz tu fortiter op
obicies statutum tansit in contractum est
irreuocabile iupta no i c nouit de iudi et hoc
i d l omes ppli et i l pe ff de decre ab
or fa vbi dr q si ciuitas fecit stat q q
cunque venerit ad habitandum ad hanc ciuitatem
no te soluere aliqm gabella no pt a plus
illud statutum reuocare in pudicium illoz
qui iam venerunt q ia transiuit i cotrat.
tum secus q Eo quida dicit q illud hab
locum qn statutum fit in fauore no subiectoz
et sic solet intelligi dcm Immo hic dic
dicit q cu toe no ess naliter obligatum no
tenetur p dampnis singloz l sic ff p vinq
vnuis s tm tenebatur ex statuto suo po
tuit ergo contra volutate id statutum tolle
q ois res pquasicunque cas nascitur ut
i r ois res de r iure et l nichil ta nale
ff eo hec solo ve in minis gnalis Unde
dicendum q ubi statutum transiuit ia in contractu
al qi et si tu subiecto no pt amplius reuo
cari. Ula et ipe princeps tene ex contractu
suo cu sit de iure gentium ut in c i de pba
forcius q isti ciues qui no hebat iura prin
cipis Unde intelligo hoc c et restringo illa
sloz qn stat adhuc no transiuerat in contrac
tu puta q fuit simplr editum i comunitate

de obligando ipsum [toe] rone et michil actu fuit
ex parte singlorum ita quod possint pretendere met
esse et dicere se deceptos quod possint redire
ad pristinas actiones per hoc habetur clare
intellectus c. et ad ma. vide quod dico in d
c. nouit § de iudi. ¶ In gl. i. si non excgl
que expense dicant dapna et expense a sa
ad id quod habe in l. quibus diebus in pri. ff.
de condi. et de. ubi dicit quod si testator legauit
predium titio si expensas in eo factas soluit
heredi non intelli. de expensis factis pro
predio hendo et sic non venit pretium in con
expensis etiam ibi capiunt stricte ut in de teni.

Si culpa.

S h. abs plura dicta et se sumat no.
primo quod ex sola culpa seu neglia
tenetur quis ad satisfactionem dapni etiam de iure
canonico quamuis non habuit voluntate dap
nificandi et cum hec lex loquitur indistinc
te de culpa debet intelli. de qualibet quia indefi
nita equipollet vniuersali ut in c. ut cum de elect.
li. vi. Infero quod in hac actione l. acqui
lie venit leuissima culpa de iure canonico sicut
de iure ciuili ut in l. in lege ff. ad le. acquil.
et de culpa leuissima quam diligentissimus ho
stuit prestare ut in c. vnic. § de comi.
Et sa iste textus sit intellectus contra opi. primo
in c. sic dignum de hom. et dixi in c. si egres
sus § eo ut etiam in foro anime teneatur ad e
menda licet ex leuissima culpa dapnum sit
illatum quia cum hec lex sit principis et valde
rationabilis et non sit mera pena ex parte dapnum
passi deberet obseruari etiam in foro anime ut
non in c. quod de vsu li. vi. per Jo. an. et per cal.
§ in prohemio huius compilationis. ¶ Et
ob. in c. inebriauerit xv q. i. super quo se fu
dat primo quia ibi est mera pena secundum hic est
interesse ex parte pacientis dapnum. ¶ Tercio no
de ope tulisti quod etiam de iure canonico prestans
ope te sic principalis tamen ad estimationem dap
ni quam ad penam ubi ageretur criminaliter ut
in l. concta C. de rap. vir. et in c. i. de offi. de
le. et in l. is qui ope ff. de fur. statutum in
faciens mentionem de committente delictum
non comprehendit prestante ope ¶ quia aliud
est ferre ope ad delictum et aliud committere
delictum per hoc textum hic ubi ista ponit ut de sa
et opi. sa textus in d. l. is qui ope ¶ No. in
impericia tua contra medicos et alios artifices
ut si per eorum impericiam alicui dapnum illatum
est quod tenentur ad estimationem dampni sa. l. illi
citas ff. de offi. presi. et c. ad aures de eta.
et qua. ¶ Idem dicerem in doctore cuius impericia
dapnum alicui est illatum quod etiam voluit osti
in c. tali(?) summa in ti. ¶ No. quod pro dapno dato
ab animali alicuius non tenetur dominus in solidum ad
emenda secundum liberatur dando al. nisi dominus fuisset
in culpa tunc etiam tenetur in solidum nec liberatur dando
al. utputa si al. naturaliter erat fera ut vrsus
leo et similes et dominus tenuit illud in publico vel
non bene custodiuit vel si non naturaliter erat fera
tamen ex consuetudine solebat esse nociuum ut
bos erat solitus cornu petere vel equus calcitrare
sus hiis casibus et similibus dominus tenetur in soli
dum si non diligenter custodiuit. ¶ Vlt. no. quod
non quilibet dans occasionem dapni tenetur de dap
no secundum ille plus qui potuit obuiare dapno
et non obuiauit. ¶ In gl. i. [ubi] ignorancia ibi
quociens quicumque dicit ¶ Circa hoc concludere possumus
isti quod aut dicit quis quicumque aliquem in causa
vel denunciacione et probat et non tenetur conde
si in libello dico te latronem vel adulterum
et probo non teneor ¶ Idem si repello te a
testimonio quia hoc facio auctore iure et non animo
iniuriandi ut in c. testimonium de testi. de quo
in l. ¶ Iste apud ff. de iniur. si non est iudicium
et tunc aut impingo tibi falso crimen et
teneor ut ff. et C. de iniur. per totum et hic et
in c. cum te de re iudi. aut dico verum ut quia
voco te verum spurium ubi est vel quid simile et
tunc si expedit rei publice ista esse non no
teneor ~~secus~~ secus ubi non expedit cum non
operantur aliud nisi infamacionem ut c. tex.
not. in l. eum qui nocentem ff. de iniur. Ex[emplum]
expedit rei publice scire te latronem
vel adulterum tunc si dixi te hoc commisisse
et ego volo probare ita esse non debeo puniri
secus ubi non expedit rei publice ut quia
appello te bastardum vobi michil petes secus
si obiecere ut repellere te ab ordine vel
dico te cucurbitam quia non expedit hoc scire re
spectu mariti quia mag. dolet ipse quam alius ut de spolij

Rubrica de penis secundum conti.

Supra visum est de variis excessibus propter
quos pene debent inflicti sicut per rubrica de penis

Ea que.

A Breue est vel pe sit summari.
Quociens puniendus est criminosus
quociens delictum iterat et pone exemplum in c. pia
de excep. li. vi. ubi exceptio excommunicationis potest contra
actorem pluries opponi et ibi dicitur quod quo
ciens deficit in probando tociens puniri debet
in expensis et in c. et si(?) clibina(?) ¶ No. quod frequentia
et repeticio delicti non prestat in nuitate ali
qua respectu pene vnius tociens est puniendus
quociens illud delictum committit secundum contra hoc
sa. l. si. C. de re milit. ubi iudex pronuncia
cia sepius iterata non potest inflictare nisi usque ad
terciam vicem variè dant ibi so. et in l. nunquam
ff. de pena delit. et coïs so. est ut si contraria

repitur in eod facto loco hz l cōncia exᵒ
Iudex citat tictu sub cta pena ut cōpeat
tali die ad recipiendū li nō compet iudex
itez citat sub alia pena et si nō cōpet habz
locū pena s ultra p eodem facto nō puniri
potest quia cōtumatia cōmittetur in diuersis ptis
quia tunc totiens pt puniri quotiens cōtumatia
cōmittit ut hic et d l intus Et p declaratione
tex sciendū quia quandoque dicitur plura delicta ex
parte committentis et ex parte recipientis ut quia
hodie percussi te uno ictu et indubie hz
locū iste tex et d l intus quando delictum est
iteratum ut quia eodem impetu pluribus
percussionibus te percussi unde pt dubitari
si tu eras clericus utrum incidat in tot ex°ᵒᵉˢ
quot fuerunt percussiones Eodem mō si de
statuto quicumque dedit alteri alapam priuatur
intentu quidam eodem impetu dedit tres
alapas eodem mō pt queri de adulterio iterato
pluries in eadem nocte uel uxore utrum priuat
pro pluribus adulteriis quando delictum ex comuni
ex parte committentis s plura ex parte recipi
entis ut percussi te cum talibus seu forfice
et sic habuisti plura uulnera et statutum
punit pro quolibet uulnere in centum Item utrum
pro quolibet priuatur intentu de hiis et similibus
posset dubitari utrum habeat locum iste tex
et ma est longa et subtilis vi ea p bar
in d l intus et p Io an in c delictum de re
iure in maioribus et aliquid nō contingit de
sen ex ¶ Nunc tamen nō quod si quis commisit
plura delicta in uno loco et in hoc territorio
cōmittit quod delictum ut reitterat illud nō
pt puniri hic p delictis commissis alibi nisi
alia ratione hic sortiatur forum s pena aggrauari
pt ex delictis alibi cōmissis Ex nobile
in fure qui commisit uaria et diuersa furta
in alieno territorio nunc in alio territorio
cōmittit unum furtum tunc habitu respectu ad
omnia pt dici famosus latro potat hz suspe
di tamquam famosus latro ut l capitalium
§ famosus ff eo licz directe nō possit puni
ri de delictis alibi commissis hoc sunt pot
bar in l si cum nisi ff de accu quod nō

Presbiteri.

Quid sit faciendū cum pena quam
soluit interfector presbiteri h d uel sic interfici
ens presbiterum puniendus est et pars pene
ecclesie cui prefuit et pars pro aia eius distribui
primo ponit dictum de eo in quantum ¶ Nota quod pro
iniuria illata sacerdoti pt agere episcopus loci
illa infert iniuria ne dum persone s etiam ecclesie
uel s a c tu desideras de sen ex et c proch
ianos et c et h quod con accatio ¶ Nota quod licet
sacerdos habeat p patrem etiam nō tamen pena
in totum applicatur ecclesie s media pars epo
ut pro eius elemosina iuste distribuat licz
ex hoc uideatur insurgere duo specialia ad ista
pena ad alia bona que dimittit presbiter cum
decedat Nam illa bona in totum applicatur
ecclesie cui prefuit si nō habuit consanguineos
ut nō c c l de successionibus ab intestato c xii q volt c
si et c relatum el n de testa s ista pena in
totum nō applicatur ecclesie ut hic 2ᵃ spe
cialitas quia episcopus hic aliquid capit s ex illis
bonis nichil capit si habuit etiam Et ad
uerte quia lra habz duplicem intellectum primus
est ut episcopus distribuat medietatem eius
in elemosinam in necessitatibus suis Alia
est ut distribuat pro elemosina sacerdotis
interfecti ut sic det intus ex eorum ar in c nō
satis hostiensis dicit et possumus reducere ad con
cordiam distinguendo quod aut episcopus est indi
gens et pt tunc retinere sibi portionem istam
aut nō est indigens et dz distribuere inter
indigentes Ex quo infertur quod bona presbiteri
decedentis sine etiam et sine consanguinitate
s prouenire ad episcopum loci nō ut sibi retineat
s ut distribuat pro elemosina secundum distinctionem
precedentem quod nō Volt aduerte quod iste
tex nō apparet quid si iste heres habuisset
heredem de sua consanguinitate Numquid
tunc pena applicetur heredi Innocentius
ut hic dicit et doc nō tangunt satis puta
rem ut heres admittatur quoniam quo
tiens tangit p persona presbiteri p hoc tex isti
dum dicit quod nullus est heres proximior
quam etiam s certum est quod succedens iure sanguinis
uiuis excludit etiam in talibus bonis ut
in d c i g intelle hec lra ubi decedit sine
herede sanguinis fa quod dixi in c i s ti ¶
Singl in isti de hoc tum applicet ista pena
pecuniaria quod episcopus exigit a subditis dici
in c et sequenti cum decreti

Licet. in.

Archidiaconi et alii prelati qui in
criminibus dispensare nō pnt pena pecu
niaria imponere nequeunt nisi a iure aliud
statuatur h d uel sic nō debent prelati presumpti
uendere crimina pecuniam exigere nec etiam
correctionis ca cupiditate penam pecu
niaria imponere primo ponit archidia
conorum actus reprehensibiles 2ᵒ mandat
illos inhiberi et compesci ibi mandamus
¶ Nota quod in eodem capitulo pnt esse plures archi
dyaconi et etiam eadem dignitas est multiplicabilis
in eadem dyoc de quo in c cum abbas de off dele
¶ 3ᵒ nō archidiaconos posse plura querere
uerum cognoscendi de criminibus et puniendi
Et hoc de iure speciali Nam de iure cōi nō
fundat intentionem suam nisi quo ad ea que
habentur in c ad hoc § porro ad de off archi
diaco ¶ 4ᵒ nō contra istos prelatos inferiores
de facili imponentes penam pecuniariam ¶ Nota

No quod p amia exactione no dz fieri
suspensio ul inter dcm et intelle qu an
nua exactio erat indebita Ma si fuisset
debita bn posset suspensio fieri et interdcm
ut in c quesiuit de his que fi a ma p ca
Pltio no q archidiaconi et alij plati in fe
riores hntes iur ordinaria ex debere spali pnt
extorere simaz censure Et sic pnt et facio
hanc glo ad ptatem excercendi censura
ecclesiastica q quicuq iudex eccles hab et
iur ordinaria fori contentiosi sine debere coi sine
spali talis pt simaz censure exercere ar
c her et c i de sen exco li vi et i c sic de
sermo et i c cum in cetris de ma et obe
et in c cu ab ecclesiaz de off or In aute
curatus pt exercere Ho in d c ad abolitio
et i c si sacerdos e ti dico plene in repe
titione c si quis con clericu de fo cope
Que gl i v pena misi no gl adqm totti
die fit remissio ibi queritur an iudex eccl
possit impone pena pecuniaria et sa gl
hic tria membra na qnz ius p delicto impo
nit pena pecuniaria qnz imponit alia
certa pena puta depois ul puatonis qnz
nulla pena certa imponit primo cau qui
lib iudex de crimine cognoscens pt illa
imponere 2o cau distinguit an iudex
pt dispensare uel no 3o cau dicit gl
q est in arbitrio iudicis q pena coult in
ponere q no sz fm membrz no vr prede
indistincte q tuc nimis constringit hanc
lex tn q quilz iudex cognoscens d cri
mine pt extra dum pronunciat pena ipa
re ut ij q iij s notandu et in l quid g s pe
na grauior ff d insa et in l hodie ff de
pe vnde i hic nia sit distinguere q d
queritur uniq iudex ecclasticus possit i
pone pena pecuniaria indicendo aut pe
na diffinitiue imponendo primo cau dd
est q sic si illa pena insg tiruet ar c de
cauf de off dele cum si et sic sentit ista
gl q pena certa no est statuta pronu
maria arcionda vnde pt impone put sibi
vr Q 2o cau pnt qn vult impone dif
finiendo Aut sub est statutio ul qsuedo
ut p quolz delicto imponat pena pecu
maria et no valz q in struxit dissolutos
q nulla culpa timeret delinqns cu sperret
eam nummis redimere ut dicit tex in c
paup xi q iij et hoc tenuerunt Jo an et
osti in c si de consue et i c ij de delic pue
Aut est statutu ut ult pena incis imponat
pena pecuniaria et vz dumo no predat
ex radice cupiditatis pt tn epus adinua
do canone noua pena impone ut i c ij de
consti li vi et in cle Rom de elect i gl et Jo

an in c si d' of archipsbr Aut no subest
statutu uel consuetudo et tunc aut extra
iudiciu platus coult extorquere pecunia p
delicto et no pt q certi modi sit a iure
statuti procedendi con delinqntes et puto
q ita faciebant isti archidiaconi qui extra
iudiciu sine cause cognitione exigebat pe
cuniam p delicto commisso et suspendebant
cu in ops in delictis accepta pecunia Aut
coult iudex procede sinalit et tuc si certa
pena no est imposita pt impone pecunia
ria si illa insg tinietur ut in gl si uero
certa pena est statuta et tunc si cu cae
cognitione nolendo illa ipare pronuncia
do pnt puuira s alle. Nam ho cogressi
tuiciis iudici cognoscenti de crimine ut ex
ta posset ipare pena dum pronunciat sed
postq pronunciauit no pt ut in d s no
tandu et i l i ad turpill' vbi possit di
spensare sup illo crimine ut in c at si de
iudi s de adulterijs nisi esset mlcta in
pena que posset sup in opia rei et ex
post facto ipari ut est tex nobi i l illiti
tas nisi ff de off psi volt adulte q ubi
pena tunc no est expssa dz impom con
suetudinaria et si iudex excedz qsuetudine
dz excede modu et hoc tex no i l hodie
iuncta glo ff eo et dca l quid g s pena
grauior sz cessante consuetudie vrcmt ar
bitriu Q Sz quero uniq epus possit impo
nere pena layco sibi pecuniaria layco sibi
ipaliter no subiecto Jo an pr osti i c i de ho
mi li vi sentit q no sz dz ea facte in fligi
p iudice sclare all' c ij de male et c ij de
male et c postulasti s deinde et c iij sfm
de homi li vi l3 dcm in no plaz ex quo
no est tas in quo iudex ecclasticus vendicat
sibi iurisdictionem in laycu no apparz co qre
in talibus pdcis no possz sibi impone pe
na pecuniaz et q possz addudo tex xvi q i
statuimus et xvij q iiij quisquis Et aduerta
all' i con Respondeo illud fieri p faciliori
execucione Q Quero quid fiet de ista pe
cuniaria qm iudex ecclasticus exiget i cau
pmissis Q Osti i su ti de off or s qm pnn d' q
aut ex statuto imponit talis pena pecuniaria
in casibus pmissis et tuc pt iudex illa sibi
retinere et sic pt intelligi c dilectis d' off or
et d c ij de delit pue Aut no subest statutu
sz iudex ex arbitrio suo in talibus i quibus pt
imponit talem pena pecuniaria et tuc licz
posset sibi retinere tn si coult euitare su
spicione cupiditatis dz deputare in pia cam
et idem no Jo an hic et i c i de homi s alle
Sz debere tuich an applicet ei pena pec

tumaria seu ipa multa dr ut no i l im
C de mo multan et in l angaria ff de tim
amo et ibi p bar. Cn de ceti

Calumpniaz

Victus condepnat victori pnti in
expensis etiam in causis pecuniariis, comi taz
excipit primo l reciat qua ex pbat ibi
cam. ¶ Nota primo ex isto texto q victus codem p
nandus e. i. et expen, no solu cu calumpniose
litigat ß etiam cu temere et ad hoc solet tot
tidie alleri ista lra contor. l eu que teme
ff de iudi. Et dra est inter calupnia et te
meritate. Quam calupnia consistit in aio
et no pt pbari ex actis ß tm pbat ex con
iecturis cum sit quida dolus l. dolu. C de
do et in c ii de reemit li vi. Temeritas no
pt esse sine dolo et pbari ex actis ut qui
habs iniusta cam no hito consilio pitorum
credens ppo capite sed hec bona cam liti
gauit talis em dr temere litigare. ¶ 2o
no q in condempnatione expensaru stand
est legibus imperialibus ex quo no condicut
canonibus et expediendo totu intellem h9
t ona cu glo subiicio viijor questita primu
est. Nunq quilibet deficiens in iudicio psumat
calupmosus seu temerarius. Et sic heat
locu condempnatio expensarum. ¶ 2o quiter
sit procedendu in condepnatione expensaz
qui sna fertur in fauore absentis cotuacis
¶ 3o nunq succumbens qui iurauit de ca
lumpnia deat condepnari in expen ¶ 4to
quid si iste succubens litigauit cu consilio
aduocati sui. Et quo ad primu contex tenet
hic et in c fine de do et contu q eo ipo
q succubit psumitur calupmosus vel teme
rarius et venit condepnandus in expens
nisi ex aliquibus indicijs appeat eu pbabit
litigasse. Ista uerca simpliciter dnt victu
victori condepnandu in expen et psumitur
autor calupnia vel temeritas eo ipo q
succubit ¶ Quo ad 2m quo sunt pnti
due opi vna est ut qui sna fert p actore
abnte et cotuace tunc reus dz detrahe
de sua condepnatione pnli expen quas
ipe fecit i lite lite succubuerit et hoc sta
tutu fuit in odiu contuacis absentis qui
habebat bona cam et voluit esse ctuax
et ista opi sentit hic glosa fuit platetini
antiquiorum doctorum iure ciuilis. Alia opi et
cotior est ut pns victus condepnet absenti
victori in expensis ß de ista condepnatione
expensaz dz reus expensas suas detrahe
et hec opi plz gl in l ppterand § sin aut C
de iudi et sequitur hic doc ista expoia
opi sequeretur inequalitas fm so an int
actore et reu q si sna ferret p reo abnte
actor pns victus no possit expensas suas
deducere ex condepnatione q nulla esset
condempnatio cum reus tm absoluatur
Item q absens puniretur dupliciter primo
q no refecerent expense sibi 2o q ex
condepnatione pnli detraherent expense
rei. Et aduerte q iste tex ist lo minus
glialit et vr innuere q qn sna fertur
p absente tunc nulla fit condepnatio ex
pensaz ß ius ciuile in hoc loquitur magis
clare i dca l ppterandu § sin aut vbi
dr q qn sna fertur p actore absente
tunc in pena ipius debz reus de co dep
natione sua detrahere expensas quas
fecit in lite. Unde variatur intellectus
illius l. An deat intelligi de condepnatione
pnli ut q tenebat soluere centu et ex
pendit xx. unde detrahendo illa ex
tum remanet lxxx solueda absenti. An
intelligatur de condepnatione sua s expen
saru ut sit condepnatur reus absenti
victori in pnli et in expens actor absens
pt detrahere expensas quas fecit. Et
certe licet intellectus totus sit equior aliq
intellectus vr michi verior primo p istu
tex misi no in ppterando leaz cu em tex h
tm faciat mentioz de condepnatione expe
saru dicens victu victori condepnandu
i expensis vbi sna p absente fert ergo
ut sit vera exceptio dz intelligi vt victus
tunc no condepnet victori in expens
ergo cu l ppterandu dicat q de condepnatione
sua reus detrahit expensas quas fecit
in lite no possumus intelligere nisi de con
dempnatione pnli ad idem indicio meo vr
tex i d l ppterandu § sin aut vbi dr q
sine utraque pte pnte sine utraque absente
deciditur lis semp victus dz condepnari
victori i expensis et obmisit casum qn lis
deciditur vna absente et alia pnte ut de
dispexerat in § sin aute. Nec ob inequalitas
qm adducat so an qz no obseruat qn cum
actor absens obtinet in ca consequitur lictera
i expens rei merito ex condepnatione pnli
deducuntur rei ß qn reus absens absoluitur
tunc nichil consequitur. Unde durum esset
q de ppu bursa solueret et maxime cu ipe
actor fuit i culpa cu vocando ad iudicium
et satis punitur ex quo victus no condepnat
sibi in expen. Et p hoc intellectu etiam facit
q absens contumax nullas vel modicas fecit
expensas. Unde expense pntis qui semp
fuit in iudicio excedunt comit expen absentis
Unde verisile no possent deduci iste ex
pense pntis ex expens absent in odiu

illius uel saltē si volumus tenē toē opi
dicamus ut ex tota condepnatione tā sup
p̄ncipali q̄m sup expens̄ possit reus deducere
suas expensas ut si nō sufficiant expens̄
absentis ad compensatōem fiat deductō de
condepnatiō p̄ncipali cū tex in dcō § sin
autē dicat indefinite de condepnatōe sua
¶ Quero ad 2m Nunq̄ iuramtū calūpnie
excuset cōdempnatōz expensar̄ Et vr tenē
q̄ nō ut hic et in l ii C deiur̄ calūp Nam
ut ponderat Jo an et bn̄ q̄ victus cōdepnat̄
i expen̄ nō solū q̄n calūpniose litigauit
s̄ etiā q̄n temere litigauit ut hic in p̄n Ju
ramētū ergo calūpnie p̄pter excusāt vr
a calūpnia nō tn̄ a temeritate ¶ Itm̄ de ca
lūpnia iurabat̄ ol' tp̄e sic et hodie Et tn̄
iura gn̄alit̄ p̄cipiunt condepnatōz expēsar̄
ergo iuramtū calūpnie nō excusat a co
depnatōe expensar̄ ¶ 3o facit equitas
cū videamus litigantes facile iurare de
calūpnia vnde iniquū esset ex facilitate
temere litigant̄ victorē debere dampnifi
cari in expens̄ ¶ Ulto ergo adduco c si ꝫ ti i
Ubi si culpa impitia ul neglia datū ē in
dampnū ate licet cesset dolus & calūpnia
teneris in ad emenda ergo si p̄ temeritate
tua et falsitate in litigando seu impitiam
tuā sensi dampnū expensar̄ tu debes in
refecere illud dampnū ¶ Quo ad q̄stiō
quid si succūbens litigauit de cōsilio ad
uocati Ostī hic distinguit q̄ aut nō detexit
sibi totā veritatē et tūc imputādū est
sibi desē eū conqueritur Ap̄pz et teme
ritas seu impitia ip̄ius Aut detexit ve
ritatem q̄m sciebat s̄ veritas eū p̄babilit̄
latebat ut q̄ succeßsat iuis alt̄ et nō
poterat melius in scire et tūc p̄rit sibi na
q̄n minus alterius succedit iusta ignorā
tam transfer t̄p̄e ut ī e̓ is q̄ui ius d' regu
iur li vi Aut detexit totā veritatē s̄ ad
uocatus ut lucraret̄ dedit sibi cōsiliū
litigandi & tūc tenet̄ aduocatq̄ de suo ar̄
l rem nō nouā C de iud Aut p̄ impitiā
seu negligē aduocati p̄didit cām et tūc ad
uocatus et tenē de suo ar̄ ī c ad aures
d' eta et qua et fa opti tex in c fi et q̄ i
dixi ō ti p̄x s̄ Ostī vr̄ obmittē aliud me
liꝰ notabilius q̄n habuit cōsiliū sine
dolo et impitia alicuius aduocati ul doctoris
tū q̄ puta erat l mltū intelligibilis et diffi
cilis ex qua dependebat decisio q̄onis tūc
et si habuit cōsiliū s̄m cōia p̄te puta
satis ipse debē euadē cōdepnatōz expen̄ q̄
cessat hic calūpnia & temeritas et h'o cau
excusatur iuris error ut i l regula ff de
iur̄ et fac igno et q̄ nō iusti de ob que ex
delic impū desē imputare cū sibi habet cōsiliū

s̄m cōia opi accutissimi doc et lic succu
bat p̄ p̄ cōiā opi toē in hoc euitet con
depnatōm expen p̄ nō le dcm Jo an de cōsti
li vi i c i et tex nō in l i § s̄ neq̄ ex cōsile
tudīe C de re iu c̄ ī muli et q̄ nō cēnsure i
tle cōm de elec et dot ī c fine de do i cōtu
¶ Unno posuit hic cōiā cōt sat̄ notabile
sup mā condepnatōis expen q̄ cōiter h'
obmittitur q̄ tractat in d c fine & c con
siliū de offi deleg̃ Hec tex

Quod in du-

bio Clericus cum seu opa p̄ bono bel
lo iusto deponendq̄ est h d cōis
diuisio ¶ Nō p̄mo tria delicta depoe digna
siue ergo clericq̄ exerceat gubernatōz na
uium seu exercens se ad pugnā siue cor
paliter pugnat siue alios incitet ad
pugnādū p̄t depoi ¶ Nō ex ratione
lr̄e ibi enormiter peccat q̄ p̄ quorū enor
mi crimine p̄t clericq̄ depoi fa c si
epūs l di et xxvi q vij inctum et d' indi
c tū nō abhōie et c at si cū et ī p̄le dixi
q̄ sunt cīmia depoe digna et aliq̄ tangā ī c
prox ¶ Unq̄l cōia l' et interesse bellis nō
bn̄ q̄l vult eīn apte ius tex q̄ ubi bellū ē
iustū lic sacerdotibq̄ nedū alios incitare
ad pugnā an cōflictū s̄ etiā interesse ip̄i
conflictui q̄ intellē dūmo ip̄i nō pugnent
q̄ clericatq̄ reddit eos in habiles ad pugnād
et cōn saracenos et alios infideles ut ī c
ex multa de vo et ī c eucmor xxiij q'
vlt q̄ intellē nisi opprimeretur et nō possent
aliter euadere Nam tūc licite pugnant
a deo q̄ irregularitatē nō incurrūt etiā int̄
ficiendo ut intellē si furiosq̄ de hōi p̄mo hic
variauit ī mā Nam p̄mo dixit q̄ licq̄ p̄
latus habens iurisdictōm t̄palē possit ex
iusta cā indicē bellū & alios incitare ad
pugnā ante cōflictū tn̄ si interest ip̄o
cōflictui & incitat alios dicendo pugnate
fortiter seu emittit voces exortando eos
ad pugnā q̄ forte tūc incurrit irregularitatē
Ostī dicit q̄ sine forte si inde sequitur mors
uel membri mutilatō s̄ q̄ potius obmiare
vr c pe de hōi et de clē p̄cus c vlt et
penult dixit p̄ q̄ q̄ cā defensionis p̄rit cle
rum interesse Satis p̄t dici q̄ aut clericq̄
ex iusta cā infert bellū puta q̄ h̄z iur̄ oz
t̄palem et tūc nō dz ibi interesse Aut
est ibi cā defensionis nō tūc erat necitas
ineuitabilis et tūc si sequat̄ mors uel
membri mutilatō ex p̄cussione sua efficit̄
irregularis ut in d c pe de hōi secus si nō
ex p̄cussione sua s̄ alior̄ et dic ut dixi
plene in d c pe et de clē p̄cus c vlt et
vi bo q̄l que cōcor cū ista cōi q i statuis

Tue discretioni.

Clerici in magnis criminibus dep̄hensi p̄q
depo̅em debent detrudi i mo̅sterium ad agen
da p̄niam h d ut sit Clericus p magno scele
ab eo commisso deponendus et i monastio detru
di ad p̄niam agenda h d 2a i Respondemus
Q̄ No̅ vs̄ q̄ pro magno scele clericus ne
dum deponitur s̄ eciam debz detrudi in arcto
monasterio ad agenda p̄niam Et adu̅te
q̄ si no̅ poss̄ tute ee q̄ timet̄ de fuga ne
opportunitate captata fugiat posset sub
arcta custodia detineri ut i c ut fama
de sen ex̄ Q̄ 2o no̅ q̄ latrocinium computat
inter magna crimina et p eo sit depo et
detrusio Et pondera tex q̄ loquit de latro
cinijs no̅ ergo habz locu̅ in furtis simpli
cibus et q est dr̄a inter ista dixi i c ij
de homi tu̅ eciam p furto clericus deponi pt
ut in c cu̅ no̅ de iudi s̄ forte tu̅c no̅ fiet
detrusio in mo̅sterium pq depo̅m s̄ im̄latio
ne Na̅ 2 iur civile longe atrocius puniunt
latrones famosos q̄ fures occultos ut
in l capitaliu̅ § famosus ff eo et in auct
s̄ nove C de fur Q̄ Notatis no̅ q̄ clericus
degradatus adhuc remanet subiectus ec
ctie cou̅ q̄ fa c degradacio de pe li vi
Ita̅ degradaco p̄vat degradatu̅ omni
p̄uilio clericali et in continenti degradatus
relinquitur p̄tati sclari p eum puniendus
ut l Ho hic loquitur de degradacione ver
bali que no̅ tollit p̄uilm fori ij pq̄ seqt
reseyllaritas ut i d c cu̅ no̅ ab ho̅ie sed
contra loquit in degradacio actualit Et
sic no̅ q̄ degradaco q̄ncz sequitur p depo̅e
verbali s̄ q̄ in tex sit mencio de magnis
scelleribus quero q dicant magna scela̅
Ita si rc̅ ponderetur tex no̅ est de mente
ipius ut p quolibz pc̄o mortali clericus
possi deponi nisi sit magnu̅ p̄mo n̄c solo
beneficio s̄z p̄uari nisi crimie̅ sit g̅ue ita
dicit tex no̅ in c inimicu̅ xvi q vij Ho
doc leute transeunt sup intellctu̅ 2 materia̅
huius c s̄ q̄ adu̅erte q̄ in variis ptibus
iur̄ disputato sit q dicant g̅uia delicta
de quo i l i C de requireñ reis et i l ad
ea ff de regu iur̄ bar plenius in l no̅ solu̅
ff de iur̄ unde adu̅tendu̅ q̄ quedam delicta
dicunt levia q̄d g̅uia q̄d g̅uissima Levia
dr̄ ubi dolus no̅ requirit ut qn̄ aliquid
p impiciam seu culpa̅ sine dolo ut qn̄ dolus
interuenit s̄ cu̅ rem modica̅ ut in furto
modice rei inter domesticos l respiciendu̅
ff de pe l levia ff de actu A in c cu̅ dilcti
de actu delicta vero g̅uia sunt in quibus expri
mitur dolus et tendunt in g̅ue p̄iudiciu̅ al
terius seu reipublice 2 magna pena i poni
tur ut in furto p̄iurio et similibus ut in c
cu̅ no̅ ab ho̅ie de iudi Et hic Grauiora vero
sunt crimina publica 2 qn̄ no̅ imponitur
pena mortis Grauissima ubi imponit pena
mortis Ita ex q̄ntitate pene dep̄hendimus
q̄ntitate et qualitate delicti xiij q i no̅ osse
camus Ad p̄positu̅ ergo Aut clericus committit
levia crimina et no̅ dz depo̅i ut eciam p̄uari
beneficio s̄ potius ad t̄pus suspendi vel alr̄
corripi ad arbitrium iudicis ut d c ad dilc̄
de accus Aut committit g̅uia et potest depo̅
si vero grauiora q̄ tn̄ no̅ sunt publica potest
ultra depo̅em detrudi i mo̅sterium ut hic
Si vero grauissima ita q̄ de iure civili pu̅i
retur pena mortis et tu̅c potest deponi et
dampnari ad p̄petuos carceres ut i c p §
de heret et in c novimus de v̄b sign et i c
i de hereti li vi unde no̅bilit̄ dt hosti̅ i c q
liter el ij de accu q̄ ista deputacio ad p̄pe
tuu̅ carcerem pq depo̅z equipat̄ pene
mortis et raro esse dz inflig̅ nisi ut dixi
pro istis g̅uissimis delictis ut patz ita de
lictum esse p̄nicosum exemplo et q̄lita
tum ut traderetur illico pq depo̅em iu
dici sclari ut in d c novimus et plene dicu̅
in c at si clerici de iudi et in c cu̅ no̅ ab
ho̅ie eodem ti Et ex p̄dictis infero adiuna
q̄d Clericus p g̅uissimo delicto sunt de
positus et dapnatus ad p̄petua carcerem
Numq̄ ullus pdat facto testi 2 bo̅ sua
veniant ad successores ab intestato sic dicimus
in bonis dampnatorum ad morte ut i auct
bona dampnatorum C de bo damp Audiui fuis
se consultu̅ p re et co̅n a valentissimis viris
Tam quidam q̄ sic q̄ hec pena compat pena
mortis ut § dixi s̄m hosti s̄m co̅n facit
q̄ eciam deputat carcere no̅ ad pena s̄
ad p̄niam p agenda ut d c novimus et i c
qm̄ius de pe li vi No̅ ergo succedit loco
mortis et hec opi michi plus placz quia
pene no̅ debent extendi n̄c ob gl in c quia
diu̅sitatem de conces p̄ben que dicit q̄ bo
na clericorum dampnatorum applicant̄ fisco
ecclie q̄ illa glo iure no̅ p̄batur Item facit
c excomunicamus § dampnati § de heret ubi
specifice de facto hereticorum disponit de bonis
clericorum dampnatorum de heresi secus ergo de
dampnatis de alio crimine et maiore q̄ de heresi
nulla sit mencio in alia pte iur̄ canonici
Q̄ Et quero nu̅q̄ ista detrusio i mo̅sterium
debeat fieri in p̄petuum no̅ tangitur hic sed
gl i c dictu̅ lxxxi di dicit hoc esse i arbitrio
iudicis s̄ tex i c si eps̄ l di dicit q̄ in
p̄petuum et illud verius ij hito respectu ad
qualitates delicti index deputz ad t̄pus ar
ij q iij § nondu̅ et in l quid ergo § pena
g̅uior ff de his qui no̅ i fa unde hodie
eciam in crimine heresis pena depo̅is pt com
mutari i alia penam Si visum fuit superiori
ut i c ut officiu̅ de heret li vi Sed an aute iste

q semel fuit detrusus possit amplius ordi
nari vel redire ad suu ordine ut tex cu gl
in c si ille li vi ¶ In gl i isi dehac ma vi
glo in c siquis dpatonis l. vi et in c ex
lrarum de eo qui dup i ma ple dixi i c cu no
abbe deindi et dic ut ibi Sequitur tex

Constitutus

Si uterque contrahentium venit con
contractu venit pt exige pena adimitem
pmissa ex conventione h d pomt dissimiliter
tamen tam intersecit ibi cu tu ¶ No po qd
de mre tan te licite in contractu apponitur
et exigitur pena ¶ Sc no qd ex contraventione
contrahens ptis tollitur in effectu pena super
conventione apposita ¶ 3o no qd sup pcur(ator)e
pot interuenire compo con qd fa c cu veri(talis)
et qd i no detensi Ho quida intelligit de
pcuratone debita ex consuetudie pcilio vel
alio mre spali no aute de pcuratone debita
rone visitatonis ar in c constitutis de rele
do dequo dic ut no in c cu ex officii de p
sup et in c felicis et c exigit de censi li vi
in glo ii insi Dehac ma vide bona gl
in c fenst de rege vi li vi et qd de in gl
q vltia mora non habz locu cu pena me
ra purgatur postdm actio ut qr debitor
optulit pecuniam creditori creditor semel
veniens pg a eam petijt sz debitor no
exhibuit tunc debitor est i mora qr pur
gata fuit pma mora p petitoni l tutor
§ lucius ff de vsu qd hic no contingit Et
hic possunt excitari duo articuli difficiles
pmus nunq fuciens transactom posset pete
pena et cum hoc fuare ipam transactom
an vero tollat transacto petendo pena
2o quid in alijs contractibus nunquid toties
cmittat pena quotiens fit contraventio de
quibus sit plene p glo et bar in l qui
fidem ff de transact et in l si sit stiplatu
ff de v ob ¶ Volt pt queri quid si epus
petijt pcuratom et abbas est exemptus
nunq epus incidat in pena dot qd no qr
exigitur alteru ut cmittat pena s. vel
qd trahat ad iudiciu vel qd violent eripi
atur pcuratio ar i l ii ff siquis cauto Ni
detem abb Sequitur tex

Super hys

Recte est et pt sit sumari Si
testis pp vacillatom in carcerem i famia
no incurrit ¶ No pmo qd pp vacillatom
pt testis etiam clericus capi et detineri con
tra l nullu C de testi et quid sit ppe va
riato vel vacillato vide pmo 3 de testi to t
pterea ¶ No qd appellatoe infamie intelli
gimus de infamia iuris pro hoc c cu dilig
dor congui ¶ Op con tex de l ictus ff

de hijs qui no i sa Ma ut i pt ex gne
pene quis solum incurrit infamia qn
sustinet pena p tli delcto dequo condep
natus confessus vel pactus effic(er)et i famis
ergo ex ipo gne pene effectus est i fa
mis pmo solu con duplr pmo qr hic
carcer no fuit deputatus ad pena sz ad cu
stodia ut l aut dampna § solent ff co
titul 2o hic loquitur in delicto variatonis
con dequo no pt ita comitti de crimine
falsi cum heat multas excusaciones sic
qn deprehensus in furto sustinet pena Ex
dictis pmo Collige duo p intellcu l ictus
sup quo variant ibi glo et doc pmus ut
illa l pcedat etiam ubi nulla sequitur cdep
nato ex solo gne pene quis incurrit i
famia qn est tale delcm dequo cdepnatus
efficitur infamis exemplu capit quis
in furto manifesto vel in alio crime iudex
sine alia sna mandat cum fustigari vel
incarcerari talis efficitur infamis exempli va
capitur quis in furto manifesto vel i alio
crime iudex sine alia sna mandat ipo facto
absque alia condempnatione et hunc intellcm
pmo tenent quida in d l ictus et sequit
bar qd est valde nota Ex quo collige etiam
contra aliud qd in delicto notorio sine alia co
dempnatone pt iudex mandare pena in
pom qd etiam no pmo in c cu ex ppte el i d x
sequitur ¶ 2o no ex hijs dictis pmo qd sola co
fessio inducit infamia qn est tale delctu
dequo condepnatus efficeret infamis et
hoc tenet gl vive tiuilis in l qn et in d l
ictus ff de hijs qui no infa sz bar i cont
ubi confessio fieret in ciuili i actione fa
mosa qr tunc confessus hetur p cdepna
to l si et l i ff de confes sz in crimali no
habetur p condempnato sz requiritur sna
ut in d l si confessi ff de custo reo ulcon
tu con bar et p pmo fa d l qn ¶ Item ad
uerte qr pmo sentit ex pma solutone
qd si iste testis fuisset incarceratus i pena
vacillatonis cn incurrisset infamia qn
pena esset imposita p delcto dequo quis co
dempnatus efficeretur infamis sz certe
hoc dcm no puto veru Unde sive testis
ex vacillatone et variatone detrudat
in carcere in pena sive p alia pena affi
ciatur no propter hoc incurrit infamiam
qr no punitur ex l cornelia de fal sed
extra ordinarie qr offendit aures iudicis
et io cu no punitur tamquam falsus no in
cidit i infamia et hoc recte intueri voluit
gl in l nullu C de testi et apte voluit bar
in l infamem ff de pub iudi in illa qoe an
dampnatus pmiquilitatem efficiat infamis
etc Et forte hoc voluit pmo h i 2a solucone

¶ Jn gl ii i pse no infamat n sna pre
dat hoc dcm est con ea que supius dixi
sm pmo s3 in surrexerunt iste varietates
et contrietates ppt variu intellcm illius
l ictus. Nam quida intelligut illa l. q
sna pcessit pena et ita tingit tande glo
et tenuit et vr velle gl hic sequedo illu
intellctm s3 in ea al offerret de nouo illa l.
sm illu intellctm. Et ideo tenet alia lec q
est notabilior ut ex solo gnere pene quis
incurrerat infamia sine alia condepnatoe
ut s3 dixi et com decidendi dic ut sup
dixi cu decreta Sc tex

Suam

Obligatus ad certam quntitate certo
die sub pena solueda si pte i tim
psoluit ad pena integra no tene h d. Jnpa
congo In 2a pmisio ibi cingit ¶ Nte q
etia inter clericos licite fertur laudu
cu appositone pene sup quntitate psolue
da si no fuerit psoluta no inducit vsu
ram seu psumpcom vsure q dicit pmo
com nisi appones pena sit solut fenari
q tunc psumuntur in fraude vsurariu
apposita de quo vi q no i c dilca d arbi
¶ 2o no opti ar q soluco pene no habet
locu in foro pniali nisi tuc qn ppe lucrat
quis cu iactura alterius de quo in bo
tex cu glo pon q ii simitas et est ar ex tex
q pena licite peti no pt si excedit int
esse con tn tenet pmo q no Et ad tex
pt respondei q hic fuerat qi totu debitu
psolutu ¶ Jn glo i ibi nisi alit conuenit
inter eos hec glo sentit q si creditor pq
tinuu recipit sorte vr renunciasse pe
ne nisi fuerat ptestatus q etc intendebat
petere pena sed hec dcm vr con istu tex
vbi ppa fundat se sup alia rone dic er
go q iste tex procedit q qn pars debiti fuit
dum tapat soluta vnde rone ptis no
solute quis no vr renunciare pene ut h
Et regula inq possit quis pete pena et
expresse de transsactione seu de contractu
ut sic valeat compo seu contractus t etc
posset peti pena plene ddm ut no pbat
in l qui fidem ff de transsac et in l si sic sti
pulatus ff d v ob ¶ Jn ea gl i sit l
diuiduu et que dicatur obligco i diua
et q diuidua plene no pbat in l stipula
tones no diuiduntur ff d v obli. Et ppe illa
obligco dr diuidua qn soluco ptis affert
tantam comoditate respcu ptis sic solo
totis respcu totis obligacois exm pro
misi tibi scribere duos libros sub pena
scripsi vnu hic pena comittit tm p pte q
ista obligaco est diua cu respcu ptis tu

habeas omes comoditate. Jndiuidua
vero obligco dr qn no affert soluco ptis
tanta comoditate exm pmisi tibi scribere
vnu librum sub pena scripsi medietate hic
pena comittit in totu q scriptura medietas
no affert tibi tanta comoditate respctu
ptis sicut tota scriptura respcu totis et ita
in silibus. Et hec dca glo procedit qn qs obliga
tur addandu ul faciendu sub certa pena
s3 qn quis dz aliquid recipe puta here
ditate ul legatum si aliquid soluit ul se
cerit tuc no pt pete nisi in totu soluat ul
satisfat ut in l medius et l qui fundu ff de
condi et de et de mia huius glo plenisse
hetur plecrpstas et maxie pbat i l stipu
lacones no diuidunt ff d v ob et i l in s
cato c ti et dicendu ut ibi q ppe no est
nia mea et est gl mig plena qn sit ista
in l si fuuis ff si quis caucio ¶ Ez c dubiu
inquid de iure canoi co possz peti pena
rone ptis no solute. Coit doct mei tenet
q sic. q satis plat. Nam cos dz esse rato
de pte ad pte sic de toto quo ad totu ut i
l que de tota ff de rei ven et in c pastora
lis i v Jtud cu totu de of dele sic ergo
de iure can pot peti in peneda si no ad
impletur contractus ul mandatu penale
aliquo mo ut in c dilecti de arbi Eodo
roe ptis no adimplete pt exigi pena p
rata et hec intellige qn obligaco qsistit
in dando ul soluendo ita q soluco ptis
affert comoditatem sm q dixi. Alias
si obligaco esset indiuidua tuc pena
comitteret in totu etc de iure canco quia
tunc cessaret co istius lree. Et p pdicta
pt solui contrium c dilca (ad quod doct
duplr rndent pmo q ibi pt potuit sol
uere s3 noluit hic uero no potuit vel
illud de rigore istud de equitate pma s
luco in no plact q est diuinaco ad istu
tex ¶ 2a etc no est vera q debuiss ppa
ibi suasse ista equitate sic et hic Jdeo
solue ut pdixi q ibi i nullo fuat satis
fcm co pena lz locu in totu etc de iure
canco sed hic fuerat satisfcm pmaiori
pte. Vnde de equitate no qmittit pena
in totu salte cu effcu no enim negat iste
tex qn racone ptis no solute possz exi
gi pena pro rata ¶ Ez con tex et p
dca op hic fuit lata sna a qua n fuit
appellatu ergo cu transiuerat in re iudicata
no debat amplius pt audiri ut i c cu
int de re iudicata. Multiplex dat soluco
pmo q ista de re no tractat. s3 tm hortat
p hoc tex ibi no decet. 2o q ppa hic puidz
ex officio suo 3o q forte fuit appellatum

dant et alie solutiones in quibus no oppz
stare qr princ de hoc no disputat h s tm
de commissione pene respcu totius. Ad dete

Ad aures.

Occidentes plati priuant beneficiis
et feudis q habent ab ecclia cum perat ille p
latus nec eis vel eorum heredibus restituetur
nec alia de nouo eis concedi debent. Et hoc
in occidente epm vel barriente sunt aucte
pene de quibus dixi ut in c. si quis sua
dente et c. dimidit h de rece. Nam pro reti
tut penale sinas. Et aggrauat ibi qr vgr
Q no qr pro sacrilegiu pot iudex ecclisticus
impone laico pena tpale. Unde hic pri
uat eum dno ratili sibi qsito ex contractu
eodem modo poss impone alia pena tpale
c hoc xvi q iij c quibus. Et sic optime fa
iste tex qr lic iudex ecclisticus no heat iur
tpale in laicu tn si delictu de quo cog
noscit est ecclisticum pt punire delinqntes
et tpalit et sa phns q dixi i c lic s eo
2o no qr ob beneficia late sumitur. Unde co
phendit feuda et omnia alia officeancia
aliqm utilitate ut locacom prarum vel
aliquid aliud ab ecclia concessum. Nam
dr beneficium beniuola acto gaudium tri
buens capienti ut in li feu i c quibus
mo feu amit c i. Qr ista lra fa sm l
arcy priuatus beneficio ex delicto sen tercia
re pt ex noua concessione illa re pri
uata acquire. Nam hic ppa p maiori
cautela adiectione specifice interdixit ne istis
occisoribus vel eorum heredibus illa benefia
restituerentur ergo potuissent restitui ces
sante phibitione de quo vi qr no i c con
missa de elec i vi. Hec tex

Dilectus

Qr iudici iniuriat psuperioris ar
bitrum puniri dz. Qr no pmo qr de
bitus honor deferendus est iudici al aute
euanescit eius auctoritas. Unde dz curare
quantu pt ne condepnet a subdit. Et ideo
consilium est ut caueat nimia familiari
tatem subditorum qr ex coniugatone equa
li nascitur contemptus dignitatis ut dt tex
in l obseruandu ff de offi psi et ingenio
suo dz augere dignitate ut ibi dicit
tex et alibi dicit cano du nimia seruat
humilitas regendi frangit auctas ut i c
qm lxxxvi di. Ro no ibi superioris arbi
trum qr excedens con iudice no punit
per ipm iudice ne sit iudex in ca ppa
s dz puniri p superiore con hoc fat si qs
ergo ii q vij et in c i s de offi dele et
i c Roma co ti li vi. Eo pmo hic insistat
et p dit plenius reformanda dta sua
qr aut bellum in ordinario aut in delegato
pmo casu aut iniuria est notoria et pt ipe
met punire iniuriantem qr in notoriis no
est suspicio et no est ferenda sna cu solepni
tate et hoc tenuit pmo i c ex pte el i de v
sign qr semper liminare et limito vbi pena
est expssa a iure secus vbi veniret i po
nenda arbitrio iudicis s suo qr tunc arbitrada
esset iudex et possi excede modu ad hoc qr no
in c cu venissent s de iudi vbi plene dico
et iii q vij qr periculosum. Aut iniuria non est
notoria et tunc aut tangit principle psonam
ipius iudicis et no pt ipe punire nec sit iudex
in facto ppo xxiij q iiij in multiplices. Aut
tangit princ dignitate sua et tunc punire pt
s qr tangit principal psona potit recusari
ut suspectus c hoc qr no Cy in l aomta C
ne quis in sua ca. Istud pt ordinarius sm
Inno et sm punire aduocatos procuratores
notarios et consiles psonas excedentes i
suo officio ad hoc l quidq s i ff de off p
con et adde qr hec in c i et li vi. Ro tan
tu quitur de delegato aut impedit iuris
dictio sua et pt pcede con impedientes ut
i d c i. Aut no impedit iurisdicto p iniu
riam illatam et tunc debz fare puniri
p superiore ut hic et in auct de testi s si
vero et de ma vi qr plene dico i pall c
cum venissent. Ingl i ibi cu temere
contradicit dicendo sibi iniuria puta men
tiris vel qr ipe nichil scit vel similia vba
et hoc denotat tex ibi temere prumpere

In quibus

In patrom aduocati vel procuratores vendi
cantes sibi in eccijs plus qm iura per
mittant p censura ecclisca compescuntur
Et si occidunt pre platu vel clericum eccle
psc vel alios pdut qr habent ab ecclia et eorum
posteri usqz ad 4ta gnatom no admittuntur
ad clericatum nec in religionibus psunt h d diui
ditur quia pmo vetitat triplex pronotu
delictu. Po ibi cu vg puidz et pmo con pm
2o utrumqz prohibendo et compesci iube
do 3a ibi sacra. Q no pmo qr prom et ad
uocati no pnt plus iuris sibi vendicare
i eccijs qr reperiatur a iure expssum. Si ergo
pronus vel aduocatus eccle aliquod ius sibi
expostulat in ecclia dz illud pbare sibi de
iure debitum. Ro no qr eadem pena imponit
p homicidio et p mutilatone. Et hoc vim
quo ad incurrenda irregularitate vel ubi h
expmit in iure al secus ad hoc qr no in c
cu no ab homine de iudi et ii q i c sic
Ro no qr p delicto commisso in psonam eccle
pt laycus cunmittens et tpalit puniri p
eciam contor c ad aures s eo et qr i dixi

et pro q iiij si quis deniteps ¶ In glo
i vbo heredes i p linea directa usq ad quarta
gnatom non ergo veniut collaterales
Item no veniant descendetes p linea fe
minina nisi apponat pena posteritati
alicuius de quo dic ut in c ubiq eo ti
li vi Et aduerte q glo vr hic velle q
appllone heredu veniat descendetes
p linea directa usq ad quarta gnacom
q no est simplr vom qr in re transmis
sibili ad heredes extraneos appelloe here
dum veniant omnes successores etiam ex
nei ut i l heredis appellacone ff d v
signi et i l i canalibus C de lega sed
quo ad istu tex gl pt dice vom pp id
quod sequitur de posteritate qr ppa
voluerat hic punire heredes a descen
dentes ab istis malefactoribus Nam quz
appelloe heredu no veniut heredes ex
nei ut ergo apparet de tacita volutate
disponetis ut hic uel qr pfert hoc vbu
in ma q de na sua no est transmutabilis
ad heredes extraneos de quo i l gallo §
i C de li et postu Et insi gl de hoc qualit
possit comis puniri p delcto alterius vi bo glo
i q iiij i fi et xxiiij q iij i fina Iuxta gl
i v platones sed cte ibi no solut hoc
com nc pt solui ex theorica ibi tradita
Ost dicit q iste tex fa pro qr pp specifi
te hic in hibuit ne in religionibus isti as
sequerent prelaciones status ergo si no dixi
isset uel dic et melius q propter ingressu
religionis no tollitur defectus tantus
ex ex delicto alterius quo ad platura co
sequenda. ut est tex i c i insi § de fi
p sbi ¶ Iuxta gl si ibi epus pt dispensare
¶ No bn gl q ubicumq iure pmittit di
spensato et no refuat specifice ppe vic
potestas dispensandi in dubio epo. Item
no hic gl i i etiam defende debent i
telle hoc sm etiam q defendent etiam ex
pensis tn ecce sic tutor defendat pupillu
expensis pupilli ut l a tutoribus ff de
amis tu et prius deinde defendit dum
expensis dnd l qui dno s litis impendia
ff de pacie et in c tu pta de prius Idem
no gl i c postulasti i v dispensatu §
decte ex ins et pmo i c dilectus d tem
poor et hant opi tz hic vom phy z goff
et est opi pat equa tu isti laboret alico
morbo esti dicit tutu ecce ct expediens
ut solus ppa dispenset ar c adueisus de
i nuta eccle § prima opi in plus plac
tn ppt theorica predictam tu qr fienda est
benigna interptaco mayor con laborates
alieno vitio ar i c odia d r iur li vi ¶ Ex

glo quero quid si canonicus occidat plati
vel continuatu vnq debeat pde bnficiu
et sic hoat in eo locu hic poita Et videt
pmo q no nc ob lra que dicit q bnficia
ti bnficia amittant 2o qr no dz intelligi
de bnficijs ecclasticis § defendis et gsli
bus qr bnficiu capit large mo ut dixi
i c ad aures § ad hoc qr tex hic subiicit
q ista no debent puenire ad heredes et
sic no pt intelligi de bnficijs ecclasticis
q illa no pueniut ad herede ut i c ex
transmissa de fi psbi Item r c emanat
in pfusiom et fauore clericor q no dz
eos ligare ut i c q ob gratiam d reg iur
li vi Item 3o qr consortes no debent puniri
pena statuta con alios ar c ex tenore
de sen ex et in c qui de vi et ho cle hijs
no ob Joan et coll doc tenent opposim
qr lra loquitur indistincte. No ob q dixi
de bnficijs qr illud vbu quod ad heredes no
pueniant 2o qr certu est consortiu deli
quere et io puniendus est. No ob 3o qr
consortius incidat in expos verbando cle
ricu consortiu sic si verberaret extraneu
licz facilius absoluat vt in dicti iuribus
alle in con hec opi licz sit cois tn est
multu rigorosa et vr con mente lre
cu tex no faciat hic mencoz nisi de patro
nis aduocatis et vice dnis ergo no ex
tendeda ad clericos bnficiatos Nam isti
ut plurim excedebant in talibus. Ideo
no dz pena ad alios extendi ar c pone
de pe di i Vnde verbu bnficiu capitur
hic large qr in quibusda locis aduocati
habent bnficia certa possessos aduocato
nis. Vnde nc ex pn nec exposi lre pt in
telli ista cois opi ¶ 2o querit vtrumquid
iste pene de quibus in tex intelligut
inflicte ipso iure. An requirat sna
Cuida q requirat sna probu amittat
q est futuri tpis, hec est theorica gl i
regula in penis d reg iur li vi doc
coiter sensiut op p hanc dccom presus
nisi poitam qr dicat i ipo iure seu ipo
facto. Et no sp hoc dcon q ista duo pcesus
coniuncta cum vbo futi tpis indicat di
spom pene ipo facto Idem dr de hac dccoe
pemtus p hoc tex i c c pro i fi Colet sti
at q osti hic tractat illam qon vtrumq appel
lone filioz veniant nepotes ut si pena
fuisset imposita alicui et filijs suis an in
telligant etiam nepotes i ponit alias dicta
§ ma est multu longa z vi ca p bar
i l liboz ff de v sig et vi gl i c le vnica
de baptis Sequitur nunc tex Grane
Frame

Grauem.

Uno excom̃ato manente subditi fide-
litate nõ debent et si longo tpe
in ea pseuerauerit et monit⁹ nõ redie-
rit ecclie ab eius debito absoluitur h. d.
Qũ pma ponit querela In 2a ꝯclusio ibi in-
cipitur ¶ Nõ capitu posse conueniri cora
iudice ecclastico p iniurijs clico irrogatis
contra c. olim de iur. et c. cu sit generale
de fo. con ¶ Et nõ q p iniurijs irrogatis
clerico pt capit⁹ excõari nõ q est excõatus
ipso facto si iniuria est illata citra ma-
nuu iniectiõm de quo i c. sequis suade-
te xvij q. iiij ¶ Et intellige q pt excõari
p iniurijs i q nõ satisfacit uel nõ vult
pare uici conuent⁹ sup iniurijs. ¶ Nam
incette nõ pt quis excõari p'me ut in c.
sacro de sen ex. et nõ xi q. iij cpi ¶ 3o nota
q psistens in excõatõe p bienniu est susp'
tus de heresi. Na psumitur male sentire
de sacramentis ecclie cu nõ faciat qd facere
posset ad quod quilz fidelis tenet ut i c.
oĩs de pe. et re. ¶ Item psumitur male sentire
de ptate ecclie ex quo nõ curat de eius exta
et lis hic dicat de bienno tn idem e sẽdm
osti. et alios doc. de anno ar. c. rursus i c. quis
x q. iij quicumqz et in c. c. omis et hoc te-
ne menti quia cottidie ad hoc solz alleri
h' dicere ¶ Et quid operetur hec suspitio heresis
i subicia ¶ Nota q nõ solu contempnit
excõat⁹ celebrans absoluõe nõ petita uel
ingerens se coioni hoim ut i c. i. et c. ij
de cle. ex. min. sed etiã de contempnie qui
longo tpe ab ea absolõm nõ petit ¶ Et
nõ q in pccis inferendis est p'cedõ pon-
tificem deferendu est nobilitati na hic
ppa potuisset acrius p'cede con istu indi-
cendo sibi purgõez de hesi uel eu excõando
si eam nõ pstaret in(?) forma c. excõamus
s. qui aute de heret. si volunt deferre
nobilitati Nõ eni dz iudex max. etiã cum
indicunt exercere seueritate coñ oĩs q
ut dicit doc. et hn ex tex. sepe p'ducit sen-
dala et scismata quibz obuiandu e ar.
c. nichil rt scandalo de pscp. ¶ Item nõ
q ex contempnu excõatõis pt excõatus
puniri p ecclia puuando eu iure qsito sibi
quesito in ecclijs ¶ Item nob. dicit osti. si capti
essent sibi obligati in debito peculiaris ut
cone huius contemptus possit etia eos ab-
soluere ab illo debito ar. in c. q hiunai
de hoim li. vi. et in c. cu sm leges de here.
e li. ex quo infero q iudex ecclastic⁹ pot
inuiscre z pmire tpalis capitu p'minatis
psuante in excõe et hoc lin nõ quaqz cu
non sit i usu possit tu exercere ¶ Vlt col

lige ibi penitus absolutos q vasalli et
subditi ipius excõati ipo facto et absqz alia
sna sunt absoluti ab obia dm extoi
qui diu dns psliterit in excõatõe de quo
i c. in. de sen. ex. et in c. q in xi q. iij ¶ In
gl. in vbo heretice puitas' insi dic caz
q aut quis fuit excõat⁹ p contuma qmissa
in ca heresi et tunc plapsu ani habet
p heretico et pt puniri ut heretic⁹ ut i c.
cu contuma de hen li. vi. ¶ Aut fuit excõat⁹
p contuma comissa malia ca z tuc lz
steterit panno uel plures in excõatõe
nõ habetur p conuicto de heresi ut nõ i d
c. cu contuma sz tn insurgit con eu su-
spitio de hesi ut est tex. notabilis hic et
est hec suspitio pbabilis nõ violeta sm
Inno qui dicit hanc suspitiõm nõ suffici-
ente ad condepnandu eu de hesi sed po-
terit sibi indici purgõ in qua si defecit
habetur p conuicto ut i c. inter insi de
pur. ca. et in d. c. excõamus § i. ¶ In gl. i. ab
nobilitati insi dic ut nõ i d. c. ea q et
in c. qui con pate all. in gl. ¶ In gl. i. 2o
ecclias ibi ut intri ecclie respondet vult
gl. q ecclie hic nõ absoluitur pure ab
omi debito in quo tenetur excõato sed
ad tpus quidiu psitit i excõatõe Coñ in-
sensit hic doc. et melius na i absolõe
ecclie tex. loqui simp'. vnde dt ecca
absoluentes sz respõd vasallos appon-
tpis ¶ Nam q contepnendo excõatõm
cõe contepnere ecclesie ideo equu
fuit ut oĩs ecclie pure absoluent ab
eius debito sz respõu vasallos ista est
queda demutatio ¶ Non eni tent vo-
salli obedire excõato uel seruit contarie et
nõ exspectato bienio uel anno ut xv q.
vj c. nos sanctoz z c. iurat⁹ ¶ Et plz dico
q etiã potuisset pure z in ppetuu i pena
absolue oĩs fideles z vasallos a fide-
litate istius sic pp delictu qz consistat
omia bona capiti sic i c. ita quorada §
de iude. et i c. cu sm leges et c. pl'ucani
pall. et sic hic ppa noluit ita seuere p'cede
con istu pp'r tex. i nobilitati p're ut

De penitencijs z remissio-
bus Rubrica

Huius visum est de penis que imponuntur
in foro iudiciali Nunc competenti ordine sb-
nectit de his que imponunt i foro pniali
coni q huius pene seu pnie qz eneruat
p indulgentias z remissiones to sbi d'remissionib⁹

Manifesta.

Breue est Et p alia uba pt ita sumari p
mani festo pcto pnia publica i poi dz h d
Et no pmo q ettia pt compellē petore ad
agendu pnia3 et si petm est pupplicu pup
dz esse satisfacio ut tetteri metu habeant
et arceant a similibus. Unde alibi dicit
tmo pupplice pettante pupplica arque
pl v di sed illud Exquo infertur q tu q
qualitate petm est in esse pductu tu ead
p obiam abolendu est Unde hoc t con
uertitur ut dicamq q pcta manifesta de
bent manifeste corrigi occulta no occulte
et hoc ultio cau intellige illud euangē
si pettauerit inte fr tuus vade z corripe
eum inter te et ipm solu ii q i si petta
uerit et in t nouit de iudi ¶ Op contexo
uia no vr facē ad ti cum hic loquitur
de purgōe innotentie put loquit ti de
purgōe ca sed intelligit de purgacone
culpe q fit p satisfaccom condigna, In
tylo si no co tyl et tex et exiuribg allctis
in gl q queda pnia3 est pupplica no tame
solempnis quedam vero dr solempnis Et
sciendu q ois solempnis est pupplica sed
no omnis pupplica est solempnis solepnis
dr illa de quo habetur l di i capite et
illa no inponit nisi p delicto enormi et
scandalizante tota orbē xxvi q vi t si
et no i d t in capite pupplica vero est
illa que inponitur in pupplico sine solep
nitate de qua habet in d t in capite Et
hec inponit sine delim sit ffue siue le
ue ut in tylo Numq aute pupplica ul
solempnis sit iniūgenda clerico dic me
lius ut no in t psbr xxviij di et i t sigs
psbr xxx di et est bonus tex tu gl i t
icpitu i eo et dic ut ibi

Qui presbiterum.

pont pnia3 occidenti psbrm Et
no tres penas sepatas imponendas in terfec
toribus sacerdotu pma est q compellut
agere pnia3 xii annoz et intellige q age
tur ista pnia sm discretōm sacerdotis ut pta
ieiunando aliquibg diebus in septimana ul
peregnando ul aliud opus licitu et pui ex
ercendo ad hoc q no i t accusasti de actu
et t pposuisti et t psbr xxvi di IIa pena
q dz priuari singulo milicie. Et pt iste
tex duppli intelligi in qntu dicit coniugy
et ut intelligat coniugy sz in foro qtencio
so i tur etia priabit cum milicia Exquo
no q rone delicti ecctiastici pt etia priuare
layca milicia tpali Exquo in foro idē de
doctoratu ut quis posset priuari doctoratu

ut no heat illa dignitate ar i l ii §
miles ff de in sa et in l tymatiuos C de p
fes et medi li x° Et minima illa racione
delicti ecctiastici etia priuat que in pno et
dignitate tertiali xv q vi alius et in t
apostolice de re iudi li vi et in t venē le
s de elet IIIa pt intelligi coniugy sz i foro
pniali ut intelligit inno et sm eu psbr
iniugit sibi ut debeat abstinere a milicia
et intendē pnie ar xxxiij q ii admonē
et poss intellē sm eu illud verbu large
p quoz negocio stari ut abstineat am
cinoniis et similibg ar de pe di v qua
litas IIIa pena q priuat facultate cont
hendi mim ut i pena sui ducat vita soluta
ria i sit decedat sine pbole. Et adute q
licz imponat hs pnia no tu tollitur potas
iudic stari quo mq poss pcede con eu
ar i t felicit de pe li vi et xxxiij q v sz qued
ut ex tollitur ptas iudicis etia quoriiq
posset procedere iudicialit in foro contencio
so et alijs conuicioribg penis eu affitē ar
t tu sit qmale de fo q et d t apostolice z
t felic p alle ¶ In gl i l septems pnia
et dic hoc esse ordinariu tu sacerdos pt
mitigare hanc pena ex ca ut i t deus q
qui e et in t mensura de pe di i ymo
tanta posset esse contricio petoris ut fiat
absolucio sine iniunctione alicq pnie ex oppo
ut de conse di iiij bapi et d t mensura
q iam ipa contricio est maxia pena de pe
di i que penitet Se tex

Significauit

Consideratis circumstatijs arbitraria
pena imponeda est ei qui se defendendo
modu excessit h d pmo petiō z° pinsio
i qm No q licz quis faciat malu pp
bonu fine no tu pp hoc excusat tu alle
uari debet pena exquo finis erat bonus licz
exquo modu excessit ¶ No z° q licitu
e pugnare p libertate ppa et con pncu
pem ¶ IIIo no q sacerdos no dz esse auste
rus i imponendo pnia3 dz eni tlem in
ponere qualem psumat petore posse age
re dz adducē petore ad piculu despacois
et dicit osti in su huius ti q si petor non
vellet agē pnia3 q inpoit sacdos tame
contritus est de peto suo dz eu sacerdos ab
soluere no lem et ex sine pnia si ille
dicet se no posse agē Ro est q licz hic
no agit Agit tn in purgatorio Na huius
pnia q p agit hic tollit p agenda i p
gatorio Et si hic no pficit pficiat i xxv
di q lis et q no i t ii de rap et xxiij q

v quid sit ¶ Op vr q ex pse illius nobi
lis bellu fuit sic iniustu q resistebat
Imperatori tu quib obedire tenet viij di
quo iure et c solite de ma et obe. Est
eni dns mudi l deprecato ff ad le rode de
iac et l bn azenone C de quad pscrip So
dic osti et Jo an q iste licite resistebat Im
patori p devolutione ecce. Alia no ten
tpis obedire imperatori con ettiaz et con
iustia xi q iij iulianus et c si dns Nam
quib principes dz esse advocatu et ptector
ecce xxiij q v principes Iste pugnabat p
libertate sua q forte iniuste revolebat eu
captivare p quo tte pastoralis & re in
¶ Sed quero q hic ppa dicit archiepm
debere imponere penitenciaz sm q sibi visum
fuerit in q possit ad voluntate sua in
ponere dic q no sz dz facere sit bonu vir
Nam p hoc vbu sm q tibi consu fuit no
dat libera ptas sz denotat boni viri arbitriu
ut no gl in c ij de corpo vi et p simo i
c tu inferior de ma et ob bar i l si sic
legat ff de le i et d vr tex in l fidei con
ff de fidei li idem vr et hec no q fa ad
statuta et multas alias dispensões ¶ Sing
in v devotione nisi forte eu sm osti in
fecit quos conservare poterat ul destruxit
domus Innocentiu ul condampnavit non
dampnificates na in ipso conflicto raro
servatur modus lig ergo ageret re liata
tu q excessit modu dz atte pniaz et sit do
inforo iudiciali punitur iste qui se defen
modu excessit ut in c olim de rest spo l
i C unde vi Item si iste no excessit modu
adhuc pp remorsu cons q hebat debat
sibi pnia iniungi ar c ptuas ij de somo
q bonaru mentiu re ut di v c ad eius vo

Quod eius.

Indulgencie que conceduntur p pla
tos no subditis non psunt nisi pprii iudices
hoc concedant ¶ No duos ca9 in quibus licite
conceduntur remissiones seu indulge i de
dicationibus ecclesie. Nam si ecclia quelz con
secrat solz epus consecrans concede certa tpa
indulgenciaz visitantibus illam ecciaz seu
porrigentibus aliquod consiliu ul subsi
diu ut quid consile ¶ Aliud ca9 pedificatione
pontiu Et ex quo colligitur q constructio et e
dificatio pontiu est actus pius q intelli
tur qn pons fit ul reficitur in aliquo
loco piculoso ubi peregrini et paupes sepe
patiebant mortis piculu introitu p hoc
fa l administrationes C de sacros ecclie et l
ad ptur C de ope pu et ide dd in alijs
actibus pijs de quo in c tu de eo et c
mea i eo et in c i eti li vi ¶ Ite no qd
forus pnialis in multis regulat ad simi
tes fori contentiosi sic eni in foro contenso
no pt quis absolui ul ligari a no suo iu
dice ita et in foro pniali. Et ex hoc et ex
tex no q in foro pniali no pt et laycus
prorogare iudice no suu iudicat Et hoc in se
ro et ex originalitate tex q licz quis confite
atur pprio sacerdoti semel in anno ii pot
tu alijs vicibus in anno isto alieno confite
sacerdoti sine licia pprii sacerdot q ab a
lieno iudice no pt quis absolui ul ligari
et sic intellige c vis i eo licz eni quib
sacerdos dum ordinat recipiat ptatem
ligandi et solvendi habz tu illa i habitu
et no in actu q nisi haberet subditos no
pt illam exercere ut dicit tex xvi q i si
ecce sa in ac l obscurare insi ff de offi p
consu et c pnti de offi or li vi et hoc tene
q est de mente om canonu licz aliqui theo
logi teneant oppositu ¶ No q in foro pe
nitenciali no sortit quis foru racione co
missi i limites aliene parochie licz ei i
parochia alia epi concedet indulgentia
ex tercia actu pp que concede indul
gencia no tu in hoc gaudeo indulgencia
Item si delinquo i limites aliene paroch
ie ut est gl no xvi q i placuit dixi c c
i de rap et opti fa iste tex Nam sic ex
actu penitus et meritorio no subitur
iurisdictio alteri i foro pnie fortius
racione dampnato Et ex hoc et ex tex no q
et in foro pnie no pt et laycus se subice
iurisdictioni alterius licz aliud sit in foro iudiciali
de quo i l i ff d of pcon c i c rona de
so cipe li vi et no i c p reml qui si sint
le volt no q indulgencie cocesse ab alicis
epis pnt pdesse no subdit si pprii iudices
hoc consenserint Et io tutissimu est c valde
expediens ut volens peregrinare et visitare
loca pia heat a pprio iudice licencia ad ptici
pandu gratiaz de indulgentijs alienis h tu
intellige de indulgentijs absolute concessis
qm a ppa Nam respectu ppe quilz est sub
ditus ut no q iij cuncta p mudu et c p pn
cipalem unde in gaudeis indulgentijs co
cessis p ppam ne sit dca int subditu et no
subditu nisi indulgencia esse restricta ad
habitatores cti loci q tu raro sit no conce
ditur sz generaliter ¶ Sing i v predictas
i si ¶ Ex hac gl colligitur quis effectus
et effectu indulgenciaz pnia q proficit
quo ad deu sz no quo ad ecciaz q nlo ite
iste potor affere pniaz de pcto h opi dap
natur q minuit punitu cocessi petea et

ecce tu data sunt ptas ligandi et solui celi
et terre xxiiij q i c quecumq et ex teo i c tu
epo co i co con stant opi ubi de q p indul
gentias satisffato pinalis enervat ¶ La
opi ut possint indulgentie quo ad pinaz
hic iniucta q super habundati Et ad cautela
hec opi minus diligat claves ecce sm
jo an et parum prodessent indulgen ¶ 3a
opi ut possint quo ad deu et quo ad ecclaz
s concedens onerat se ad satisffacied pro
illo ieiuniis et oroibus con stant opi sa
q concedens hoc no intendit unde qz si
modica merita credet ut sibi soli ne suf
ficiant unde coitare aliis no intendit
cca opi q valent ressponi pene i purgatorio
hic neglecte et hec opi remuniat neglias
¶ Ulta opi ut possint ea quo ad pinaz hic
iniucta dumo proprius sacerdos qui e i dixit
pinaz hoc intendit ut poss compensare
pinaz cu indulgentia al' secus hec opi ni
mie restringit ptatem et effectum indulgenciarum
¶ Nam cum hec indulgencia proficiat ex the
sauro ecce ptate huius compensadi habz
ppa dz prodesse quibus ipse ppa concedit
ut alius platus ad hoc hus ptate unde
no est nota lima sacerdot licz sit concilud
ut habeat lima ¶ Ult q datur alia opi
q vr cois qui sequit goff osti et jo an et
coiter alii q iste indulgentie possint put
verba sonant et quo ad deu et quo ad pinaz
hic iniucta p hoc tex i c tu epo co i co
¶ Nam scire debes q ex effusione sanguinis
xpi et ex multis meritis martirum et
aliorum scorum constituit thesauri ecce cuius
ptatem habz vicarius xpi et aperit et
claudit cui vult et qui vult ¶ Unde minima
gutta sanguinis xpi fuisset sufficiens ad re
dimendu totu mundu ¶ Item martires fue
runt hic puniti ultra q eorum delicta per
mitterent Unde eorum merita remanserunt
i eccia soli q sic nullu malu impunitum
ita nec bonu irremuneratu ¶ Ille ergo qui
concedit i indulgentia intendit coitare
illa bona compesatoe quada ¶ In hac ergo
coitatione et copensatione no est nota
ppri lima ¶ Consiliu tn est ut quisq a
gat pinaz hic iniucta et has indulgentias
sibi reservat pp pctes p quibus no agit pinaz
psstam ¶ Si tn vult hanc pinaz enerva
re p has indulgentias bn pt dicebant
tn quida ut refert jo mo q sex requirunt
ad hoc ut indulgentie possint jo mo ptas
i concedente ¶ 2o ncitas loci seu psone ut
psona no possit ieiunare seu pinaz age
re ¶ 3o requiritur devotio ¶ 4to status ipsius penitet
ut sit contritus de pcto ¶ 4to requiritur discre
tio ut tantu donet p quo qsiato nollz agere
illa pinaz iniucta ¶ 6to requiritur iusta
tpuis estimatio ut iuste estimet qntitate
boni q fctm est sm pinaz sibi iniuncta h
omnia no vnt in nccia quid eni qui epus
ex sola ritorcessentia i dimis concedit xl
dies indulgentiarum ¶ Nam certe ibi no adest
ncitas nisi psona nec iusta estimatio q ino
dicium tpuis ibi occupat respon xl dierum
¶ Item si tenet tu agere p quo nollet pinaz
agere esset potius qdam commutatio pene
q aliq gracia sa confessio ¶ Item ut d dixi hic
continetur bona irremuniata ergo probu
respon quibus pctoris no est suff pru h
s tollit pena ex proxime illis retoponsam

Quod quidam.

¶ Non est vere penitens q peccandi
animu no deponit recipit tn eius
confessio vel sic no est ressputida confessio
no valentis abstinere a pcto s dz recipi et
sibi adhiberi pmidu consiliu ¶ Non opre
gularit psevetans in pcto no repellit a
confessione qz tn con ut in rosario ma
nifesto ut in c quoniam de pe li vi In i contrario
licz doc exequent illu casu no vr in vera
correpcio q hic absolutio denegat ibi ita
et hic s no confessio q sacerdos qlz debz
recipe ad confessioz s absolvez no contritum
no faciet ¶ 2o no q vera pina requiritur
in hoie s voluntas propositu no peccandi al' pina
no est fructifera quo adulta eterna sa c
sunt ples de pe di iij ¶ Non pinaz iniuge
dam est no habenti propositu abstinendi a
pcto q licz no poss ei prodesse quo adulta
eterna ex quo no est in caritate posset tamen
quo ad alia multa de quibus i gl i ¶ Et no
ut tali consulendu est ut sepe confiteatur
q ex frequenti confessione facilius resipiscat
pctor Sz quero ¶ Nunquid absolutio sit isti
iniungenda doc q no et bn via iste tex
dicit q tali est concilium adhibendu ergo
no absolto ¶ Item desinens in uno factus
est omnium reus ut i de re uit in ra deflecat
Unde no pt absolvi de uno cu no sit in
caritate ¶ Intelligo i i cu de alio tunc pinaz
egerit hec gl vr velle q pina pacta de
uno pcto p psevante in alio prodest ei cu
de alio tunc pinaz egerit Et sic concludet
q vz pnia acta i statu no gre et prode
erit adveniente statu gre ¶ Et licz doc hic
sim transeat cu gl tn arctus de pe di
iij in si dicit coiter teneri q nec confessio
nec satisffatio valz in statu no gre q cu

quis sit extra caritatem et inimicus dei non potest digne satisfacere. Hostiensis concludit quod adveniente gratia debet iterum confiteri et satisfacere putat tamen quod si non valeat in toto illa penitentia minor tamen tunc imponetur quia ut sequitur in glossa bona acta in peccato mortali aliqualiter prosunt. Et nisi glossa non glossa sint. Ex quo habes tres effectus bonorum que quis agit in peccato mortali. Extra glossam adduntur duo alii. Una de modo non habebit tantam potestatem in peccatore operante aliqua bona sicut in corpore suo subdito, unde legitur in dyalogo et est textus cum glossa de conse. di. iiii para. signando demonem dixisse de iudeo qui signaverat se signo crucis inveni vas vacuum sed signatum ita quod propter id bonum destitit a proposito nocendi. Item valent hec bona quo ad assuefactionem quia cum homo assuefacit se ad bonum de facili mutatur cum putabis facilius perseverat in bono sicut econtra de facili assuefactus ad malum potest facere bonum. Hinc sumpta occasione frequentes mercatus facta est tibi. Et potest induci ad quod cottidiana numquam clericus existens in peccato mortali mereatur dicendo officium et de glo. abb. et Jo. an. quod prodest dicere officium quo ad penam evitandam ut patet ex predictis quod bona que quis agit in hoc statu quamvis prosint quo ad vitam eternam quo ad penam evitandam ut patet ex predictis. Si quis est in statu gratie bona prosunt quo ad vitam eternam si extra gratiam quo ad penam evitandam. Aut igitur clericus dicit horas in statu gratie et prodest quo ad vitam eternam. Aut est extra gratiam et prodest ad penam evitandam quia si non diceret officium puniretur propter transgressionem precepti. Et idem dic in aliis preceptis affirmativis ut honora patrem etc. Si enim quis adimplet hec precepta in statu gratie prosunt ad vitam eternam promerendam si extra gratiam prosunt ad penam evitandam.

Licet.

Qui ex penitentia debet certa die in pane et aqua ieiunare potest deficiente pane aliis cibariis uti primo pt dem co determinatorum in discrete. Non sacerdote posse iniungere penitentiam ieiunandi certos dies in pane et aqua. Hec ergo penitentia a iure est approbata. Tertio nota quod non valens adimplere penitentiam sibi iniunctam potest illam commutare et agere potest. Quarto colligitur quod obligatus ad ieiunandum in pane et aqua non potest uti alio cibo nisi ex causa. Sed quero quia textus loquitur hic de penitentia iniuncta quid de ieiunio ad quod quis se obligavit ex voto. Idem dicunt similiter dot et bn ut propter carentiam panis possit uti aliis cibariis et carnibus. Et alia cibaria desint idem si propter infirmitatem impediatur ut in c. consilium de obs. ieiu. Sed quid si nunquam haberet commutatorem qui posset facere commutationem. Aute primo quod non nisi desit superior dicit tamen Host. quod si casu quo superior non potest haberi commode debet postea quam cito potest habere superiorem arg. in c. venerabilem xxiii de elect. et in c. cos de sen. exc. li. vi. Glo. et tex.

Quesitum.

Sacerdotes gratia privates vel studiose negligentes oppressionem filiorum deponendi. Et si est publicum publice deponitur vel sic et melius ut facit ad ti. Sacerdoti gratia privati vel studiose negligenti oppressionem filiorum non imponunt penam publicam sed abstinere ab altaris officio et alias in secreto penitentiam agere. Sed si delictum est publicum debet publice agere penitentiam. Nota quod penitentia publica non debet imponi pro delicto oppressionis filiorum nam ipsi sacerdotes postulabant sibi imponi quod denique non est imponenda in tali casu. Concludendo dic veritate quod aut delictum est grave et scandalizans tota urbe vel orbe et tunc laico imponetur penitentia publica et solempnis ut l. di. in capite xxvi q. vi in si. Aut est grave sed non generat scandalum et tunc aut est occultum et non imponetur penitentia nec publica nec solempnis sit clericus vel laycus ut in d. c. in capite et dixi in c. i. § eo. Aut est publicum sed non scandalosum et tunc imponetur penitentia publica sed non solempnis ut in d. c. si vero c. i. § eo. Nota sacerdotem incurrere irregularitatem ex lata culpa ad homicidium commissa, unde quomodo sit delictum occultum debet perpetuo abstinere ab altaris officio secus est in imponenda pena in foro contentioso quia lata culpa non sufficit ad puniendum pena l. cor. de sicar. sed requiritur dolus. Unde in hoc casu lata culpa non equiparatur dolo ut in l. i. C. de sicar. et l. i. et l. lege ff. eo ti. contra extra ad irregularitatem lata culpa equiparatur dolo ut hic consuetudine meti. Nota studiosa negligentia hic equiparatur dolo et inducit irregularitatem et pone exemplum de negligentia tali in parentibus collocantibus infantem tenerum mensium in medio eorum qui postea reperitur oppressus. Nota quod levissima culpa in homicidio non inducit irregularitatem consuetudine meti. Et procedit textus quamvis sine tactu et sine alia privatione homicidium intulerint. Nota quod dicitur occultum id quod est aliquibus notum per hoc liceat ad decorem aliorum. Ex textu suspendi intelligitur quod aliqui sciebant et tamen tunc occultum possunt distincta a notorio. In glossa in verbo nisi id in publico in si.

nō bn̄ gl q̄ʒ vr intgra in hac mā ⁊ ad
hanc remisi ī c̄ i ſ̄ eo Et liꝫ tex faciat
mentōꝫ de grecis q̄ʒ ipi ⁊ nō latini coīter
habent filias Jdem tn̄ de latinis

Deus qui.

Sacerdos pniaꝫ arbitri dꝫ ſcdm
qntitatem exceſſus contricōm penitentis ⁊
al' circūſtancias h̄ d quo ad ti q Nō q̄ i pnīa
in ponda conſidatur multū contricio confi
tentis q̄ʒ ipa eſt maioꝛ pe pnīe Eſt enī
queda pnīa interioꝛ in eo q̄ deflet et
dolet pctm̄ comiſiſſe Et io dicat hic oſti
⁊ bn̄ q̄ tanta poſſꝫ eſſe confitent' contricio
q̄ abſolüetur abſqꝫ ſatiſfacōne extioꝛis
pnīe idem nō gl de conſe di iiij baptiſ
q̄ʒ liꝫ hoc tam̄ nō ſubſit pnīa exterioꝛ
eſt tn̄ intioꝛ que ſi digne ad mittitur
mgꝫ affligit hoīeꝫ qm̄ extioꝛ Ex q̄ infero
q̄ nō eſt de nc̄itē ut p quolꝫ pctō moꝛali
iniūgat quis ſeptennē pniaꝫ q̄ʒ illud eſt
ordinariū ſꝫ pt eſſe tanta ꝯtricio ⁊ alie
qualitates alleuiātes qt nō ſit nc̄ce ita
longeuā pniaꝫ agere ꝓ quo vi gl nō de
pe di iij ſunt plēs Jtm̄ pt ſacerdos ex off
icio ſuo diſpenſatiue de pnīa mltū re
mittere ut eſt tex nō ſn̄i Aug' ī c̄ que
pentet de pe di i et maxīe ipiꝰ oroibꝰ
⁊ bonis oꝛonibus ⁊ pacōibꝰ Vnde ſa
cerdotes dnc̄ peccā ppli comede ī q̄ i c̄ ipi
ſacerdotes et q̄nto ſunt ſanctioꝛes tanto
facilius a deo exaudiuntur ⁊ io ſp debet
intelligi ſanctioꝛes ad intercedēd ꝓ pctoꝛe
liꝫ enī oīs ſacerdotes ſine c̄ius dca
piter conficiant coꝛpus xpi ut c̄ vera
de ꝯſe t̄ cum ſi tn̄ in q̄ntū p̄ces mittat
ꝓ pctoꝛibus nō exaudiuntur mali ſicut
boni vnde alibi dicat canon ſi is q̄ndi
ſplicꝫ adorandū mittit' irati aīq ad pꝰo
candū mittit iij q vij iudicet et c̄ i ꝯſulibꝫ
et vi q̄ nō ꝓlixo di i pn̄i 2º nō q̄ pnīa
modanda ē ꝓ ſacerdote ſm̄ arbitrū di
ſcreti viri Et ponda verbū modandū Na
ſonat ī diminucōꝫ ut ī c̄ ſi de v̄ ſigꝫ dimi
nuit enī pniaꝫ ordinariā ſm̄ arbitriū
ſuū ſꝫ dixi requirit ut diſponat ad ar
bitrū boni ſacerdot' nō tn̄ꝰ dimittit hoc
arbitrio ſuo Et fa hoc ad q̄ cottidianam
Sacerdos inpoit pniaꝫ minoꝛe debito nūqd
iſte confeſſus ſit tutꝰ quo ad deū et con
cludē q̄ ſi nulla culpa repit in penitente
ut q̄ʒ ꝓbabilit' credebat eum eſſe pctum
et paratꝰ erat recipe pniaꝫ eī maioꝛem
tunc ſat' tutus eſt ſꝫ ſacerdos ī digne ar
bitrans ſe obligauit quo ad deū Si uero
confeſſus fuit ī culpa q̄ʒ ſciebat eum nō

pctum et tunc nō eſt tutꝰ pctm̄ tn̄ eſt dimiſ
ſum et pnīa condigna ꝑficiet' in purgato
rio vi gl nō de pe di i c̄ menſura Ex h'
et ex dc̄o c̄ menſura Collige q̄ ſacerdos
pniaꝫ arbitrari pt nō ſolū q̄n ſpecifica
pnīa ī iure nō repitur ymo et ubi cano
expſſe impont pniaꝫ nā repiuit' ſꝫ xlvi
canones pniales ī imponētes ſpecificas
pnias ꝓ ctis delictis quos oīs colligit
oſti in ſū e ti et pt ſacerdos ab illis cano
nibus pnialibꝫ ex cā diſcede et minoꝛe in
ponere ut hic ⁊ in d c̄ menſura ſicut
dicimus in foꝛo iudiciali iudicē poſſe ex
cā minuē penā a iure expſſā l hodie
ff de pe ⁊ l quid ergo ſ pena grauioꝛ
ff de inſa Et dixi ī c̄ liꝫ de pe Nō ibi
adulcio homicidio et iucta ſuppſicōne
vbi ſcribit' epō et ſcibus ſacerdotibꝫ qd
ſacerdos pt abſolue de magnis crīībꝫ
et' homicidio ut ſinglar' ꝓbat hic et
ſequitur phanc lraꝫ coīter doc nō ergo
eſt nc̄ce adire ppaꝫ ut dnt vulgares n'
et' epm̄ ſꝫ ſimpx ſacerdos pt ab hijs ab
ſoluere Et rā eſt q̄ exceptis quibuſdam
paucis de quibꝫ in gl c̄ ij e ti li vi ab
omnibus alijs pnt ſacerdotes abſoluere
ſꝫ epī ſolent hodie p ſtatuta ſibi reſer
uare multa crīa ut homicidiū et ſilia
et in hoc attendenda erunt illa ſtatuta
An de iure hoc facere poſſent artando
ptatem ſacerdotū ſibi ſubiectoꝝ et p con
ſequēs artant ptate frm̄ mendicanciū
q̄ʒ fres mendicantes nō pnt abſoluere
niſi put pnt pſbri prochiales Vnde
et ſi nō dirce tn̄ indirecte pt nimi coē
ptas ut dicit gl nō in cle dudū de ſepul
Ego tn̄ credo q̄ ubi epus mltū oppmeret
ptatem ſacerdotū maxꝭ cā qm̄ nō vrgen
q̄ poſſent recurrere ad ſupioꝛē eū vi
deant eoꝝ officiū valde diminutū fa c̄ ad
hꝰ d' ex teſ p Nō ī put ſal' q̄ ſacerdos
ī imponēdo pniaꝫ dꝫ diſtinc̄ io q̄ tendit ī
ſalute penitentis Vnde ſm̄ oſti de eo
ſ abſolue tn̄ p pnīa inponēdo coīa pc̄
ne Sit ergo valde cautꝰ ſacerdos ut ſi
videat pctoꝛe nō valente agē pniaꝫ con
dignā uel q̄ de facili nō ꝯplicabit illā
pniaꝫ dꝫ ſibi impoīē valde leue ne ī du
cat eū ad deſpacōm xvi q vij illegaui
nō tn̄ p hoc eſtimes q̄ ſine pnīa dimit
tatur pctm̄ q̄ ſi hic digi nō agit ī pur
gatoꝛio ꝑficietur xxv di qualis et xxiiij
q iv quid ergo Tu nō tcia q̄ dꝫ ſtie
quitꝫ ſcamis ut ī tex ꝓ hoc de ꝯſe di iiij
c̄ nos aūt oīa Vlt nō ī moꝛtis q̄

ꝓ consuetudinē ꝑnali in morte ar. 10 adhibe
atur corpus xpi. Sequitur tex.

Officii.

Audit mulier confes
sio que sibi ptu alie
num supposuit ul ꝑpium ex adul
terio susceperit nec illud marito vult de
tegere. ¶ No. q verū possessionis quē statuit
p totali suba alicuius sic et possessio ꝗz sim
tur p ꝓprietate rei ut in c. si. § q sup. s. ut
lit. nō ꝯt. ¶ No. i ad alios q hec dc̄o alie
ꝗz denotat diuersitate in suba tm̄ s; fa. potius
eiusdem qualitatis cū p̄cedentibus quē de
notat diuersitate in suba et in qualitate ut ff. si
lex ibi alienos. ¶ Tertio nō q nō valenti sine
periculo satisfacē de delicto nō est pnīa denē
ganda. ¶ Quarto nō q sacerdos curatus est
iudex competens in istis casibus hic expsse.
¶ Singlo n. i. q. ei nō credet nō glo q ex q
quis natus est ex ꝑpore alicuius mīm ꝑsumit
filius mariti fauore matrimonii ut nō credit
mri asserenti con. et ide tenet legis in l.
filiū all. in gl. ymo q plus est quē dm po
but ꝑiudici ex marito nunq ꝑsumitur ex
alio ꝑcreatus eo si probaretur eo tpe piun
licētius adulterium comissum vel q mulier
pepit ex domū mariti et in loco suspecto
ut in l. miles § defuncto ff de adult. c. nō
in dictis iuribus dicit tñ hic ꝯtra q non
credens mri s; forte cum q ipa mulier sit
quē alie et nō est verisile eam in hoc dīce
mendacium ar. c. asserte de ꝑsump. Unde si
mater detexerit veritatē filio et filius
hab; constiam lesam ex dicto mris deb; credē
et omnia bona restituē vel si faceret cont
conscia; edifficaret ad ighenna ut in c.
litas de x̄pi spo s; si nō hab; consciaz le
sam q nullo mō vult credē mri tūc nō
tenetur ad restitutionē et ita limita dcā le
gistaꝝ iuribus all. quē dnt illud esse fatuum
quē ad assertionē regine asserent eū nō esse
filiū regis cessit regno. Et nisi gl. h. gl.
vult q ꝓp periculum ex ꝯtrario hec mulier s;
gl. se sentit alia solo; s; dic q aut nullū
est periculum in reuelando veritatē et veri
similiter credetur mulieri et tūc peccat
mulier nō reuelando et durante hac fraude
hec pnīa nō est fructuosa aut nō credet
mulieri nec hab; ꝓbationes pmptas et
tunc est satis q ponet absq eo q dete
gat q ex quo vid; se ꝓbare nō posse d;
tacere ne potius inducat scandalum quam
vtilitate ar. c. ii. q. vii. plerūq. Aut mulier
hab; ꝓbones vel verisimilit sibi credetur
si subest periculum mortis in reuelando et tūc
deb; potius tacē q in nō reuelādo e. solu
periculum verū s; in reuelando est periculū
animarū et corporū. Ideo mulier constituta ꝑt
hec duo mala d; eligere minus malū et sic
tacere vin. di. c. nerui. ¶ Et est contra hoc op.
q facilius scandalum nasci pmittit ꝗ veri
tas relinquitur i. de r. iur. c. qui scandaliza
uerit. Ad hoc dicit primo q illud procedit in iudi
ce uel in teste qui habent iudicarē et dicē
veritatem quē ꝓp scandalum nō d; quis re
linquere sed illa mulier nō est iudex nec
testis ymo esset denunciatrix ul accusatrix.
Unde nō pt iustia in nō reuelādo penitz
tñ et satisfaciat de sua et sic erit tuta quo
ad deum. Qualiter autē satisfaciat dic
q d; dare tm̄ de suo venientibus ab intestato
uel illis quibus maritus verisimiliter isti
tuisset si istū filiū nō ꝑmisisset. Et si dubit;
dispenset in paupes ar. c. cū tu de vsu. Si
vero mulier nō est potens ad faciendū tūc
salte peniteat. Sequitur tex. noua.

Noua.

Abbatissa moniales bndicē con
fessiones audiē et ppe pdicarē
nō pt pmo ponit excessus quos 2° phib;
et tand reddit i. c. q. iij. ¶ No. q licz abbatis
sa possit ħre iurisdictionē fori contentiosi ut in c.
dilecta de exces. p. et idem i alia muliere
dicitur spali ut in c. dilecti d' arbi. et xxiij
q. ij. c. deuotissima iurisdictionē tñ fori pnīalis
ħre nō pt. Et rō diūsitatis est q iur. dcō fori
pnīalis procedit ex ptate clauium et ordinis
quarum mulier capax est incapax a deo q si
de facto mulier ordinetur nō recipit caracterem
sm̄ com. opi. q. est s; gl. i. c. diaconissa xxvij
q. ij. ¶ No. q abbatisse tm̄ ꝓhibet publice
pdicare pt ergo in secreto moniales suas
admonerē dando bona exempla et explana
do sacra scriptura. ¶ No. ibi absonū est q
ad impugnationem alicuius acto ul fine sufficit
ꝓbare absurditatē que inde sequit valet
ergo ar. ab absurdo contra c. cū in generali
de elec. Item b. virgo fuit dignior et excelle
tior cunctis aplis. ¶ Item q ptas ligandi
et absoluendi nō fuit tributa soli petro
s; cunctis aplis xxi. di. in nono et in ext. c.
tripite scim spm quorū est solus q. petrus
p alijs habuit ꝑpatum s; in ptate omnes fue
runt equales. ¶ Singl. n. i. si et multas dras
inter mares et feminas nō ꝓpe i. di. de pniū
impij et inti d'actu § i. que vide vi. de cen

Quod inte.

Tempore ꝑnalis interdicti concedit
pnīa et viaticum morientibus h. pmo. Clerici
qui seruauint interdictū pnt cū silencio et
in cimiterio sepeliri h. 2° in conuentualibus
ecclijs clerici bini temi pnt horas submissa

vote dicere h 3º Crucē signatis et peregrinis
tpe interdici pnia concedi pt h e⁰ 2 quatuor
sunt ptes put ecº sunt dca que pz / Nō q
tpe interdci pnia concedit morientibq du
taxat hodie uero concedit omibq du m no
fuerunt ca interdci ul auxiliu pbuerunt ut
m c si de sen ex li vi ß q dr de viatico hoc
i mutatōm no recipit sit ergo stabimus in
vi antiquo ar l perpetua C de ap Vla via
ticu qppe no intelligitur appellõe pnie i d
c si vero sunt duo sacra sepata ideo ppa
bit utitur verbo volumq qz dicere intelli
gebatur et ius corrigens dz stricte intelli
adhoc q no m c cupientes de elet li vi ¶
Nō ibi licz q tpe interdci no dz quis sepeliri
in cimiterio intelle qn vult sepeli in loco
i*terdco ul ipa psona esset interdca ß si psō
na no est interdca ß locus tuc pt sepeliri
in alio loco no interdco de quo dic ut in c
si sntia3 de sen ex li vi ¶ Nō i sine campa
naru pulsatone p gnali consuetudine sm
qm in exequijs hoim pulsant campane
et vr pulsato de solepnitate exequiar ideo
phibetur hoc tpe talis pulsato ¶ Nō ibi z
in conuentualibq q tpe interdci no pnt in
distincte in ecctia celebrari diuina ß hodie
recepit hoc i mutatōm p d c si z dic ut ibi
¶ Nō ibi legere poterus qm cantare q dca
est int hec et fa ad statuta qui ergo tenet
cantare officiu no satisfacit disspoi legedo
et cui pmittit legere no pmittit cantare
¶ Volt no pvilegiu cce signator et pegri
nantiu ß hodie est uis tõe qz omibus
concede pnia ut d c si ¶ Ingl i i sine
tcia Adde gctu de quo in c responso de
sen ex ut est reformato et de mia intdci
cu in c no est dessp Et insi glo si dicit
viatica pnosti qz certe suspitietes ducit
ad viam salut fa i q i in tergo et poon
di ß viii ¶ Ingl si i hec est ncitas senit
ergo gl q istas cruce signatis ul pegrinis
non conceditur pnia nisi picto i inimicde
q in veritate est con tex ibi cu postulaue
rint ß hodie no est multu cca hc in studiu
qz omibus in dicit gtede ut d c si Et isi
gl et hc opi est vera ut satis pbatur in d c
si de sen ex li vi ¶ Hic gl p declaratoe c qeo
pmo cca pnia pte ¶ Quid si sacerdos non
heat ostiam consecrata z ncitas infirmi
postulat dicit Inno q no conficiet ß crede
est p manducatone mis illud Crede et
manducasti ec de cons di ii qd petis d
an intelligit hoc c q dz dicere infirmo o
stia consecrata licz no sit qz satis est ipm
crede q no placz nec fuit de mete Inno
ita ducet hoiez in ydolatria con c de hoic
et q ibi no de cele miss vnd3 dz Inno in
telli q dum infirm decedit sine comatoe
et exquo no desit p eo tn mentie at si

vnd corpus assupsisset ¶ Requerit quid
de mulieribq appinquntibq ptu an iste dicat
decede ut sit tpe interdci eis poss concedi
viaticu Io an refert in facto sepe dubitatu
ß sibi plz q no dicant decede et sic no sit
locus disspoi huius c exiectu plz q conside
retur qualitas mulieris et eius gsuetudo
ut sit ubi verisimilr dubitat et de morte
sit locus indulgentie huiq c al secus
¶ Quero i d licz inqp clericus sit tpe intdci
exhibenda extma vnctio doc coit q no lic
in facto quida no adutant Na hic ex duobq
de ilegiatis concedit comu duntaxat eis sz
sepultura ergo aliud denegatu vr ar c
nomie de psump Quare aut conceditur
viaticu qm sacra vnctio ad utrumqz sit sa
cramtu Sol postea vnctatom tunc puenitur
ad sacram et sic in ipa pticipaton cu cfirmo
tunc efficitur sacron ß corpus xpi c an
sacrm qm exhibeat seu portet admsir
mid Itm inoe familiaritas con hic in
cõia vnctione nisi dicitur multe orones
qm in exhibitione corpis xpi ¶ Volt no inqp
istud pvilegiu concessu clericis cca sepul
tura habeat locu in ectia spalit int dicta
quida q no ut refert Inno i c si d ex
res p osti ibi con qz int vali gnale quo
ad omia qntu spale quo ad qda sic ergo
pmittit sepulta i intdco gnali ita pmitti
deb3 in spali Io an hic tz contra qz iste tex
loquit de gnali Et in vr qo satis dubia
Nam p opi Io an fa iste tex qui in dupliti
loco fp fa mentom de gnali interdco Itm
sibe co tuc qz nisi posset sepeliri i cimitio
alicuiq ecce oporteret eu sepeliri extra cimi
teriu in campis ß p opi con fa c ut pmilia
ß de pivile Itm qz posito gnali interdco qlibz
ecctia censetur interdca valde ergo iniq esset
dice q in spali interdco possent clerici illiq
ecce ibiq sepeliri ß alij no cu heant i loco
ecctias no interdictas ar in d c ut pvilegia
¶ Itm scias q licz tpe intdci lapsus denegz
ecctastica sepultura tn relaxato interdco illi q
no fuerunt culpabiles ul in quibq apparue
runt in morte signa contritonis si fuerunt
sepulti ex cimiteriu poterant relaxato it
dco exhumari et de nouo sepelliri i cimi
terio ar c a nob de sen ex et hoc tenet Inno
in c si pall et Io an hic et est cois opi do
ri decretalia vi Sequit tex

Omnis · utriusque

sexus famosu est z multu allegabile
Et qz habz multa dca coit no sumat ß pos
sumus p aliqli intellcu sic sumare Quilibz
ho capax tenet in anno semel confiteri
ppo sacerdoti ul de eiq lcia alteri z eukarie
sacrm admin i paschali tempe Et sacerdos
reuelans confessiom deponedq e i monstio

ad attendu ppetua pnaz deponed9 Et ta
sūt dcā pncipalia. 2m̄ b sīquis 3m̄ i sacer
dos ¶ Nō i' oīa q conffessio nō dz fieri per
ptes. Nam quida confitent̄ ēta pctā vni
pssptero Et reliq̄ alteri ēta ista nō est pu
ea confessio qz deus nō nouit opus i pfctm
z nuq̄ sanauit aliq̄ qn ex toto liberauit
eum de pe di iij sunt plures. Aliq̄ aute
teneat iter̄ confiteri cui confessus est qued
pctā alius supposs sunt opi de quibȝ vi gl de
pe di i nō tibi dico alias ī s sēs ß archid'
de pe di iij insi dicit coiter teneri q si fit
alteri sacerdoti dz pora pctā iter̄ confiteri
qz pma confessio nō valuit tamē nō sta
nistam ptre et in caritate et hoc tutiq̄ est
tenere et probhoc q dixi satis te tex ibi dia
Non ergo satisffecit huic confiteri n̄c deo qui
ptem sibi retinuit ¶ 2o nō ibi sua q con
fitenis nō dz reuelare pctā aliena sed tm̄
sua et sa con mulieres ni puidas reuela
tes q ptinpes hoc com nisi pctm pprium
nō possit bn̄ detegi absqz pticipibus ut pn̄
si rem illicitam egit cū nece filia ul vxo
re Nam iste circūstantie aggrauant pctm n̄c
pt confiteri pprium pctm nisi confiteat z
pticipes p hoc de pe di v in pn̄ ¶ 3o nō i'
ad nuq̄ q hodie de necce nō est pluries co
fitendu n̄c recipietibȝ corpus xpi i anno
Nam an hanc constom tenebat quisqz ter
in anno tempe vitȝ in festo pascali i nati
uit et in festo penthecostes ut in t et si
nō frequmus de consc di ij Relaxatu e g°
illud preptu et remansit solu in festo pa
schali ideo dicit ad mī quasi dicat bonu
est pluries tempe ß ad miq̄ in festo paschali
Sed religiosi vero respcu confessionis et
sumptionis eukaristie dic ut in cle ne i ag°
k pne de sta regu ¶ Nō i' de ppo sacer
dotis concilio q nō dz quis abstinē ab as
sumptione eukaristie extenti alienū sac
dotis ß ppij dum taxat q multi et male
nō aduertūt ut dicit Jo an et bn̄ Nō hic
caus in quo extatus artatur ab ingressu
ecce Et nō q dicit arceat q vbu denotat
violencia pt ergo arceri violent et si opq
est pt ad hoc vocari brachiu seculare ar
t i de of or ¶ Nō in b sīquis duo requisita
ut quis poss confiteri alieno sacerdoti pmu
ut subsit ca n̄a sine ca pucat proclinans qz
vr contepnē pprium sacerdote et sine ca et
dz esse ca iusta ut in lra. 2m q lina postu
letur nō g° suffiat petere nisi optineatur
Jtm nō q ab alieno sacerdote nō pt q̄s ab
solui nec ligari Et ponda qz lra loquit gnāk
et nō solu si semel in anno coult confiteri a
lieno sacerdoti ß et si plures al pluries sp
dz optineri lina ¶ Nō in b sacerdos q sacer
dos curatq de medicq aiaz pt mōe pni me-

dici dz adhibē diusa expimnta aduisus
pctore et quito aīa est prio sior corpe tanto
medicq aiaz pstancior est medico corpis
vii q i ptipimus. ¶ Nō i b Caueat quod
varijs modis quis secretu pdit nō ergo re
fert an vbo aut signo aut alio quouismo
pdeat quis secretu sp enī dz pdere et tenet
pena imposita p pditione ¶ Nota et tene sp
menti ibi qui pctm q sacerdos ni incurrit
ista penam nō solu reuelando pctore sed
et pctm in confessione sibi detectu q est
con simplices asserentes pctm i pune posse
reuelare ß nō pctore. ß nuq̄ bn̄ loquuntur
Nam cōn pbat hic in duobȝ locis pmo ibi
qui pctm sibi expssu p hibȝ de pctō 2o pbat
p lotum assāli in verbis precedentibȝ. Na
tex pmittit in vno casu tm̄ . s qn indiget
prudenciori concilio Jtm pbatur rone Na
sacerdos ita scit pctm sic pctore . s tamq̄
minister di ergo nō dz tamq̄ ho reuelare
pctm qz nescit ut homo ß ut deus et conf
faciens censuisse pectat Vnde punit tamq̄
hereticq reuer sus ad fidem qz deponitur
et ppetue detruditur i monsterio et si timet
de fuga poss detrudi in stricto carce ut i t
ut fame de sen ep° ¶ Jngl i i cu est doli
capax nō ex gl iucto tex q doli capax de
esse consitq in annis discretionis et de doli
capax ppmus septenio ul salte px septemu
tunc enī excedit i fanna et i trat puitia
in qua etate multa pctā committit ut i t
i et in § de delic pu et dic ut ibi sa t lras
de de spo in pu dicit tu qstn hic q tres sut
tpus annoz discretionis pmus est tn quis
est doli capax et hoc quo ad confessioni ut
hic dc 2o tn e pubes et illa etas requirit
quo ad nim et ingressu religionis ut i t
ij de de spo inpube et i t i de regu li vi 3o
quo ad amistranda bona et ista etas post
xxv ff de mno p totu diuso ergo respcu co
sideratur ista discretio. Et ad ilte qz respctu
confessionis bn̄ fmatur hc opi ß nō respctu
eukaristie i forte nō est hoc malu pp reue
renciā tanti sacri ut sic puberibȝ tm̄ ex
hibeatur. Et insi gl dic q hc con loquitur
i infante nō ni dolo capace. ¶ Jngl i b oia
i porcom dimittā Jtm dimittitur ex multis
alijs modis de quibȝ p gl i pphicio li vi Et
insi gl vide tex cu gl i s reminimis xx v
di qui dicit q ista venialia ex lavitis pos
sumus confiteri n̄c peis est in ponda pma
Nam ideo dicit venialia qz venia digna
sut px vi gl de pe di i p fctā q dicat q pctā
mortalia indigent confessione spali ve
nialia vō abolent p gnale q facit sacer
dos dd° confiteor ic. Consilu tn huis gl
bonu est ut quis ea confiteat si recolit
p stim sm dot si de ducta sut i gsuetuq

Jn gl i v° ppo sacerdote i mpitis ide si
subest alia leytia tn puta qr est odiu int
istum petorem et ppum sacerdote ul inter
eu et pentes psbri ul qr psbr ppus ptiteps
fuit delicti hoc tn tam dicit Jo an ps rim
hic et in c i de or ab epo q pt confiteri si
vult sz no necessat hoc dcm plz i no pein
tente secus si eligit ppum qr ptiteps fuit
adhc tex cum gl x l yo di in pn. Sz quero
quis dicatur ppus sacerdos dic q psbit
prochialis, Jtm epus loci. legatus in puincia
et ipius pmarius, Jtm vicarius gnalis
epi ar l cu ptoz ff de iudi, vnde ad qlibet
istoz no petita alterius licentia pt quis re
currere vi gl i c ii e ti li vi Jn gl i v°
ad min in pascha Sz cta hoc dicit quid
sufficiat accipe corpus xpi i die Jouis sce
Cin de necitate teneat quis recipe in die resur
rectionis dnice iudi de hoc magna ptentoz
inter theologos valentissios pdicantes cont
Ad hoc breuit aduertendu q tex pt hic intelli
gi duobs modis pmo recipiendo pascha pro
solempnitate paschali Et tuc satis est recipe
in die Jouis sce maxie hitu respectu q illa
die fuit institutu hoc sacrm sz tuc qr occu
patur in aliis officiis no pt tuc fieri solepmte
de corpe xpi sed differt festu post octauas
penthecostes ut intle si dum dereli q re
sant. 2° pt intelligi in pascha i in die re
surrectionis et tuc opporteret recipe de
necitate illo die et phoc qr appelloe pasche
intelligimus de ppo paschate et no de die Jo
nis sce ar S quotiens insti de nec na ge
et ciui. Concludemus ergo q in die resur
rectionis recipi pt ad satisfaciendu huic c et
satis cautu est tunc recipe ut continetur
opi et p hoc adduco tex in c et si iudeos
S de iude ubi tex lo ppe de die resurrectionis
puto tn satisfctm de consuet si recipiatur
die Jouis sancte qr ut dixi in hoc habetur
respectus ad solepmitate pascale et recipies
in die Jouis habz hunc respectum et pparat
se ad festu. Jtm qr tuc institutu fuit hoc
sacrm ut S dixi. Jn gl in v° alieno sacer
doti ibi executoris no glo singlr et ideo vo
lunt glo sup vo spali in v° et no intle i
de pinlegi et ro gl pt esse qr eligendo alie
sacerdote voult prorogare sua iurisdictionem in eu
Sz co quo iste no habz executionem g° no pt ero
gare in istu. Vnde prorogatus cognoscit ppo
et no iure alieno Sz ex quo no hz iurisdictionem i
actu no pt prorogare q no qr fuit ad pro
gatorem fienda in foro contentioso. Et io gl
dicit defectu executionis qr qlibz sacerdos
habz ptate illa hitu tm sz no habz certiaz
recipit actu xvi q i Sz ecce Et intelligere hc
dctm gl qn simplr dat prochiano lima
eligendi sibi confessorem secus si ppus

sacerdos gmittet vom ut audiat confessioz
sui prochiani tuc em no requirit q ille
heat executionem qr tuc cognoscit ut delegatus
et no ut ordinarius ita volunt doc et bn in d
c Sz q no p consuetudie gnali ut sacerdos
habens prochia ampla posset in suu auxi
liu vocare aliu sacerdotem et no habente
curam in actu Et insi gl no hent ultia q qr
sepe dehat fui interrogatus et ostii sequit
dctm gl dicens qr ex gnali lima data sacer
doti ul petori ut poss sibi eligere confessore
no censet derogatum dispoi huius c quoniam
semel in anno quis teneat confiteri ppo sa
cerdoti quantu auctoritate ppi sacerdot.
Jtm al no posset exequi pena huius c ut ar
tetur ab ingressu ecce no confitente Sz Jo an
dicit con dctam p extrauagantem Jocas clemen
tis et q decisio gl procedit maxime religiosis
no aut in fratribus pdicatoribus minoribus
carmelitarum et heremitarum qr isti sut speciale
pmlio ut intle dudu de sepul et dic ho pro
bari ibi p illu tex ubi dr q illi fres pnt
libere audire confessiones volentium eis co
fiteri no ~~em pnt audire libere volentes~~
~~si requirerentur notitio lima ppi sacerdot~~ No
em pnt audire libere volentes si requi
reret notitio lima ppi sacerdot no em est
libertas in actu ubi dispo actus pendz ab alieo
arbitrio ut no in c liz epus de pben li vi
et in c de multa de pben et hoc tz ibi glo
in v° libe et in gl se que concludit q con
fessus istis fratribus no tenet confiteri ppo sa
cerdoti scdm q hic dr et hat opi teneas
et sic gl practicat. Jn gl in v° obtineat
insi ul distingue scdm ostii et bn q aut necitas
est magna adeo q no subest tpus adeundi
superiore et tuc procedat pma opi. Aut no
subest et procedat 2a dicit tn ostii q si tpe necitat
adit aliu sacerdote no pt ab illo absolui qr
no est iudex suus tn ppt confessionem dimittit
sibi pctm sic dicimus de eo qui confitetur
laico tpe necitatis ut no in c pastoral de of
ar et in c q penitet de pe di i Sz melius
pt dici scdm eu q rmio optinebit absolutoz
eo quo habz claues ecce et hc puto verius
ar c si sacerdos de pe di vi. Quid ergo
si necitas occurrit et iste no recepit alienu
sacerdote confessore suu habz coniuncta
ta suspectu dicit Jnno q potius eligat
mori sine confessione et soli deo confiteat
nec est sibi imputandu ex quo no deficit
p eo et intelle dctm Jnno qn no recepit a
liqm ex Laycu ar d c q penitet Et subdit
hic Jnno q ppt sola impitia no dz dimit
tere quis quin confiteatur ei q dicit ostii
nisi si adhc pt sua oscia infirmare. Adute
qr intelligo Jnno qn no recepit aliu sa-

cerdote ut tunc ppt solam impiciam no di
mittat ppn al' aute no bn diceret Immo
p tex in d c si sacerdos ubi expsse fit me
tio de impicia sacdot et plus pbat iste tex
a contrario ppn q etiam sine confessa ppn sacdot
impicia pt adire alicui sacerdote de quo
ibi parrochd' sed satis credo illam licaz
reducenda ad tunc hung c ut sit vona
lica suppleat ad alia et sit sspue q debet
optinere licaz si pt ut tunc al' heat alie
ut d c si sacerdos. ¶ Arngl si gl q sent
q hodie solu imponit ista pena et hec
opi uidet plac' Jo an et ut nichil plz satis
q pena antiqua confundit iniusta. ¶ Nam
cu iste incontinens debeat detrudi in mo
stio no pt age alia pniaz peregrinando
sic dicebat tex in illo c si sacerdos licz quida
voluit utraq pena impon. ¶ Ex glo pdcta
tonc tonc uic quero quo iure fuit instituta
confessio sz an sit de iure diuino an humano
de hoc multe opi ponit de pe di v in sui 1
sup ea ubi gl no ¶ Quida dnt q fuit istita
paradiso figuratiue dum deus in diuerte co
pulit adam ad confitendu petm ¶ Alij quod
sub lege. ¶ Alij uo q i nouo testo figuratiue
du xc dixit leprosis quos sanauat ite et
ostendite uos sacerdotibus. ¶ Alij q aucte
Jacobi apli dicentis ¶ Confitemi alterutru
pcta vra ¶ Ez gl ibi tenet q potius sit istita
ex quada gnali institucoe seu tradicoe ecce
¶ Unde greci no peccant no utendo confessioe
¶ Confitent enim soli deo insecreto q aput
eos no emanauit hec constio sicut in simili
dicimus in continencia ¶ Nam no peccant
eoru sacerdotes cotendo uxio q continencia
est de iure positio quod quide ipi no admi
serint ut in c cum olim xxxi di & in c cum
olim de elegim & multu michi plz ista opi
q no est aliqua auctas apta q innuat
deum apte instituisse confessioz fiendam
sacerdoti Quadie tu tud sit gnalis aput nos
illa tradicio peccaret mortalit latinus
no utendo ea xi di in hijs et hic ¶ Ex hijs
salit q non michi ppa teneat confiti Jo an hec
et in c significasti dicit q metus huius qstois
oms ligat et ep' ci sz dic melius q aut
confessio est de iure diuino et tunc indubie
tenetur confiteri ar xxv q 1 sut quida sed
no ligat robur huius constois ut teneatur
confiteri tpe sibi deputato ul pete ab alio
licaz ¶ Aut est de iure positio ipa confessio
et tunc ppa no artat q maiore ptate hz
ppa qm habuit Jacobus cu ille no fuit ppa
¶ Ez ex alio puto ppam indubie teneri q hec
confessio salte est inducta ex gnali tradicoe
ecce cui que ppa no pt cu ombus summis
pontificibus sic ab alijs dams latinis et

continuit vlez statu ecce a quibus hec consto
fuerat coit recepta ad hoc i q vij c et si
illa et no in c licas de regl' spact xxv q i
q in pectum et io dicit gl in c sine l ij de
off dele q ppa pt legitime a sacerdote cui se
subiicit in confessione ¶ Et hoc io q ille in
hoc actu est maior ppa cu ille sit spalis
vicarius dei ppa vero gnalis ¶ Nam i illo
actu no tz locu ppe sz ciuspet puata psona
q licz ppa habz tm ptatez piciandi xl di c
i fa l in ff de of psi conde in c dilectus de
excess pla dnt doc et bn ppaz no posse co
pellere sacerdote ad reuelandu q sibi fuit
in pnia detectu q nullo actu censetur a
ppa. ¶ Et ex hijs infert ad alia qom s. utruq
sufficiat confiteri semel in anno et circa hoc
varie sunt opi quida ut refert hic Immo
dnt q aut po confessionem no reiterat quis
petm et habz locu q hic de al' aut quociens
reiterat totiens dz confiteri ar de pe di j
in quacunq hora hec opi michi no plz q
tex ecce psupponit pcta multa du dicit omnia
sua pcta dz ex quo tex intelli de reiterante
petm ¶ Alij dnt q no tenetur confiti n semel
in anno sz cautius est sm Immo plures con
fiteri et cu hoc transeut hic coit doc ¶ Arcid
de pe di v in sui refert duas opi scta sz
bonaventura qui fuit valentissimus theolo
gus dicebat ista licam intelligenda qd impo
nat necitatem no differendi confessioz vltra
annu ¶ Illo aut dat licaz differendi. ¶ Alij di
cunt q cu istud sit pceptu affirmatiu de
cuius na est ut obliget semp sz no ad semp sed
loco et tpe debito tunc satis est semel in ano
confiteri et hanc opi dicit arch tenere
b thomas et hec opi in multu placz ¶ Nam
ut dixi confessio apte no est instituta a iure
diuino et esto q esset de iure diuino est tn
pceptu affirmatiu sic id honora patrem
rc ¶ Unde satis est illud certo tpe adimple
de ma vi gl de pe di i in summa ¶ Et ex hijs
pt inferri ad omni nole gtm q indulgentia
concessa vere penitentibus et confessis ppt
et hijs qui fuerut semel confessi in anno
et habz ppositu confitendi et contricoz de
pcto pterito ¶ Nam ta dnt penitentes vere
ex qua hnt contricoem et vere confessi sut ex
quo fuerunt confessi in xo tpus determinatu &
habent ppositu confitendi ¶ Nam contricio e
illa que multu operatur quo ad deu ¶ Quare
aute fuit instituta confessio coi gl no de
pe di i pfecta ¶ Nam requiritur ta opposita
pcto ¶ Nam in pcto in est impudentia operis
ppetrato et delectacio & confessio opponitur
impudencie contricio delectacioni v pnia seu
satisfactio operis ppetratoni sic q in arteme
dicine contra contrariis curat de pe di ij
c i ¶ Et adde alia racoi q forte ve optime

pmaxim locum et pt eliti ext p venabile
qui si fuit le Nam pctor maxime simpx
nescit discernere qualitate pcti nec distinguere
inter lepram et lepram unde videmus peccare
multos p ignorantia et nunq estimare pcta
que sunt Ideo necesse est adire iudice aliquem
qui sciat discernere et penam condignam iniun
gere Expeditis istis ad alia quem pone
q aliquis semel confessus in anno commisit
aliud pctm de quo contritus est et habz ppositum
confitendi in revolutione anni si p q a non
confitetur Nunquid pctm dimissum p contritionem
redeat An solum peccet q non satisfaciat pre
cepto ecclie primo vr hic q nichil prodest pre
cedens contritio ubi p q a non sequitur oris
confessio q sentiat pctm fuisse conditionalr
sed glo plenissime ad sentit de pe di i in pri
satis putare in hoc distinguendum q aut
confessio est de iure divino et tunc pctm in
telligatur dimissum p contritionem conditionalit
Aut est de iure humano et tunc cum pctm iam
a deo fuit dimissum p solam contritionem ut d t
magna et habebat iste ppositum confitendi si p q a
non confitetur peccat mortalr non parendo p
cepto ecclie sed pctm iam dimissum non revivit
Sed quero quis dicatur sacerdos scolarium
mercenariorum stipendiariorum et aliorum cum isti
non habeant in loco domicilium Quidam ut re
fert primo dicunt q ille dr ppius sacerdos in
cuius parrochia habitaverit parum ar
xxx q i c questi Alii vero dicunt q debet
hec limitari a ppo sacerdote et illa opi michi
plus placet et vr magis com ut ille dicatur
ppius sacerdos in cuius parrochia habitant de
pnti nisi ppt commode adire ppm sacerdote
ar in c si de pre con gl in cle i de sepul i d
parrochiales Quero iam vlt pte quidam
fuit confessus sacerdoti q intendebat in
ficere semper prium vel aliud beneficium malefi
cium et q non potuit abstinere nunq sacer
dos peccet revelando primo instat et tandem
concludit q hoc pctm non dr detectum in pria
q est non dum commissum Unde sacerdos debz re
velare ut impediat pctm et tenet hostiensis
q pctm commissum et non committendum de q tegi
in pria q intelle qn iste dt se oio commisisse
peccatus si penitet de voluntate predicta Ex hiis
infertur ad alia quem pone q unus re
velet secretum amico et dicat sibi hoc dicere
in pria nunq ille adductus in teste teneat
illud confiteri vel si revelat dicatur revelare
confessionem primo q non tamen qz ille non e sacer
dos tamen q non dixit sibi tanq ministro dei
cum non peteret absolutionem a pcto Et si ille est
sacerdos dz omnino abstinere a revelatione
necessaria mali exempli q intelle ii pducatur
in teste Vlt hic quero pone q confessus

dicat sacerdote revelasse suam confessionem sacer
dos vero confitetur se dixisse delictum illud sed
negat se illud habuisse in confessione
Circa hoc quidam dicunt sacerdote absolutum
qz non est illi magis credendum qm sacerdoti
cum dicit z iste vel plz q nisi sacerdos
doceat aliunde illud habuisse psumendum est
q habuerit in confessione ar v q ii pla
cuit non tamen punietur sacerdos ordinarie pe
na huius c sz pena extraordinaria qz aperte
non convincitur de delicto et sic punitur est
dicendum sup hoc c Sequitur tex

Cum · infirmitas ·

Vt medici vocati ad infirmos debent
ante omnia eos inducere ad confes
sionem nec quicquam persuadere pro salute corporis
tendens in anime periculum Primo ponit causam
constitutionis cum 2o constitutionem 3o alia causam
4o penam Dividitur quandam in hibitoriam 2a i
pnti 3a ibi hoc quidem etc 4a ibi Siquis, quarta
ibi ceterum, Nota causam ex qua quandoque pro
venit infirmitas corporis s ipm pctm et in
firmitas ae ex infirmitate ergo ae quandoque
sequitur infirmitas corporis Et ideo ut persuadetur
videx infirmitatis debz quis incontinenti
confiteri ut sic cessante ca facilius cesset i
firmitas, Et dic q ex quandoque causis pt puei
re infirmitas corporis ut dicat glo sic evo
mathei prima cum ut iustis p pacientia merita
crescant ut legitur de b iacobo qui p multas
passiones corporis et pplexus ut magis sibi te
deret hoc ad meritum, 2a ca ad custodiam virtutum
ne virtus nimis superbiret sicut in paulo apostolo
qui dicit cum infirmior fortior sum ut int cum
perde dixerunt Et 3a ca est ad correctionem pcti
ut hic lc cum c ut manifestet quandoque gloria dei ut
in ceco que opus liberavit Quarta ut sit
initium pena sicut in herode Nam quandoque deus i
cipit hic punire peccatores affligendo eum cor
palit ut sic in hoc sclo iniciat penam eternam
unde tex vii q i cum percussio pt et addi sexta
ca q non facit ad ppositum videlicet mala di
spositio corporis pveniens ex aliquo actu
Nota q hoc ppi moneas et inducas de
intelligi cum effectu Nam ut colligit per
scriptura non sufficit medicus movere nisi ef
fectualit inducat infirmum ad vocandum sac
dotem Nota q sicut homo componitur ex aia
et corpe ita p salute utriusque duo medici i
stituti sunt unus pro aia ut sacerdos alius
p corpe ut est phisicus Ex quo infert q
in quantum aia est preciosior corpe in tantum sac
dos debz p honorari p medico corporali Nota
q quandoque ad confessionem concurrunt plurime
cause quarum una est impulsiva alia finalis
Nam salus aie fuit hic ca finalis Sz im
pulsiva fuit salus corporis unde cessante
impulsiva non dz cessare confessio de quo i
c per translationem dixerunt Vlt nota

ex s. tex. ubi con. nolentes ieiunare antes
ieiunium corporibus nocivum. Nam cum anima sit
prestantior corpore magis est insistendum pro salute
anime quam corporis. Nam ieiunium ad hoc
est principaliter institutum ut corpus castiget iuxta id
apostoli Castigo corpus meum et in servitute re-
digo ne cum aliis predicem ipse reprobus efficiar
quod intellige verum nisi per istud complexio
hominis timeat excicium infirmitatis corporalis
vel mortis. Nam tunc potius peccaret quam me-
reret per hoc tex. non in c. mediocritas de conse-
di. v. et c. communia xliiij di. habenda est
enim ratio corporis ut sit promptum ad exercitium vir-
tutis ut in dictis iuribus. Et potest iste tex. optime
allegari ad consequentiam generalem ex qua sequitur
habemus in laicos quod in quo disponit in
finem salutis animarum licet principaliter non disponat
de animabus illorum quos intendit constringere
sic hic. Nam pro salute animarum excommunicatum
summa hic disponit in medicos laicos con-
fessorem ergo fine omnia videntur concessa per que
deveniitur ad finem l. ij ff. de iure omni. iu. et
l. ad rem et l. legati ff. de petitione et in c.
prudentiam et c. preterea de offi. dele. quod bene nota
quia facit ad multa et maxime ad materiam tactam
per bar. in l. ambitiosam ff. de decre. ab or-
fa. ut cum conceditur aliquibus officialibus
potestas providendi super habundantia vel super
pace vel super statu civitatis ut omnia extri-
secta videantur concessa per que pervenitur
ad expressum promissum sic e contra uno remoto
omnia remota intelliguntur seu plurima per que
pervenitur ad illud ut in c. Nam concupi-
scentia de consti. cum similibus. Singl
in rubrica arceat s. personas non ergo quod per hoc de ar-
ceatur non fecitur summa ipso facto sed est fe-
renda per iudicem. Nam est commune sententiam quod
ergo requiritur summa ipso theorica ergo in
c. in penis de re iur. li. vj et in c. quibusquis
de elect. Et cum si ergo Quero magis per dissue-
tudinem sit sublatus effectus ut sic medici
hodie non petent contra remedio est et
bene dicit eos peccare et quod consuetudo contra-
ria non valet quia non est rationabilis quia ex ea
pervenit malum de quibus in tex. Singl
s. infi. si quero quid intendit tex. ibi an
omnia moveat quia dicit l. antiquam inspirat
cura corporis vel conveniat de zelando
aliter ante posset repelli per exceptionem vel
zelarum solutum posset repeti quia contra leges
ut l. non dubium C. de le. vult quero cum sit tex.
quid si medicus dicat non compulsus sit cum si
trectur nisi in caritate de facili liberat
dicunt doc. medicum non excusari quia hoc fit
in fraude legis sicut in simili dicimus de ven-
dente aliquid aliter quod est morbosum sed
asserit id sanum et dicit quod non vult teneri
de quo in l. quinimo § si venditor ff. de edi.
edic. et in l. i § venditor ff. de act. emp.

Cum ex eo.

Eleemosynarum questores nisi apostolice
vel diocesani episcoporum litteras admitti
non debent, nec tunc proponunt ultra id quod in ipsis
litteris continetur et hoc primo. Et docet esse
modestum et abstinere expensis in conventibus ab-
stine et hoc 2o. In dedicatione basilice ultra
annum et in anniversario dedicationis et in litteris
indulgentiarum concessis ab alio quam a papa ultra
xl dies remissio extendi non debet hoc dicit usque ad fi-
nem. Et quatuor sunt partes principales que patent. Nota primo
quod isti questores eleemosynarum ut sunt isti qui mittuntur
a bistis preceptoribus sancti Anthonii seu sancti
sepulchri vel aliorum hospitalium pro rebus colli-
gendis et eleemosinis petendis non debent admitti ad petendas
eleemosinas nomine aliorum illorum nisi habeant
veras litteras apostolicas seu episcopi diocesani et
procedit hoc constitutione ipsi sunt excepti ut in
cle. ij et iij et fuit hoc statutum propter eorum inte-
perantiam nimiam nam multi mentiebant se esse
alios quia falso portabant illius religionis
habitum asserentes se esse fratres illorum locorum
ubi in veritate non erant. Ideo debent plus ostendi
a papa vel ab episcopo loci sicut dic. de aliis vole-
ntibus petere eleemosinas per se ipsos ut xlij di.
quiescamus sed isti questores de quibus in tex.
petebant nomine hospitalium. Et ideo oportet quod prius
comprobentur tales esse et maxime ut appareant
ne religionis fratrum habitum gerentes. Nota quod
isti questores non possunt predicare nec aliquid propo-
nere petendo eleemosinas nisi quod in copia
continetur et hoc fuit ideo statutum quia ipsi sole-
bant proponere multas abusiones et dicere
multa mendacia et maxime commutando
vota et absolvendo a pena et a culpa et hoc
promissum est quod non obstante quocumque privilegio
possunt excedentes in talibus per episcopum puniri ut
in d. cle. ij et c. fi. et c. ut officium § compescendo
de here. li. vj. Nota quod eleemosine multum valent
ad acquirendum vitam eternam de quo xiij q. ij
in c. animae defunctorum et de pe. di. i c. medi-
cina. Et nota ex tex. formam litterarum modum
et ordinem scribendi. Nam primo hic ponitur
exordium ad alliciendum auditores 2o ponitur
narratio 3o conclusio. Nota in § quam ante
quales debent esse isti questores eleemosinarum
et si non sunt tales ut hic dicitur non tenentur eos episcopi
admittere ymo potest eos punire tamquam exce-
dentes in eius territorio ut in c. ex tuarum de
exces. p. et in d. cle. ij. Nota in § adhuc quod in-
dulgentia concedenda per prelatum non debet esse in-
discreta sed moderata et non superflua debet enim
concedi indulgentia secundum qualitatem et quantitatem
cause aliter est indiscreta. Nota in primis quod malus sat-
isfacto cum opus ac quod indulgentie possunt ne-
dum in purgatorio sed etiam quo ad penitentias hic iniunctas
sed ergo cum quis ieiunare xl diebus habita

indulgen̄ xl dieꝝ no tm̄ ꝗ clauꝰ pbat lra
ibi de iniunctis penitentijs ¶ Tucius tn̄ est re
fuare has indulgentias p prius illorum
pctoꝝ quas homo hīt pfitere nō pt ut dicit
in c ꝙ aut ꝫ eo et dicit ut ibi ¶ Sꝫ nō tex
ꝙ ſꝑ practicat qntū indulgenciā poſſint
prelati etiāꝝ citra ppām concedē ¶ Nam in
dedicatione ecc̄e pnt concedē annū ſed
palijs quibuſcūqꝫ cauſis nō pnt ult xl d
ut pꝫ in tex unde dctm̄ ꝑmo 2 oſti h dum
dicit ꝙ qui celebrat ſolet concedē annū et
aliqn̄ xl dies intellige in ppā nō aute in
alijs platis licet aliter ꝗ mūꝗ bn̄ tn̄ſtulit
dctm̄ ꝑmo ꝗ oſti d auto ¶ Nam glo ꝑmo
et Joan e ſupſi lre ibi in talibꝰ modera
men tc que loquitur de ppā ꝗ nō d alijs
platis ꝗꝛ d alijs platis ſupra dixat et
ab pſtixerat tn̄mm̄ et ꝑhoc ſa tex ibi
dum in ſingulari dicit hūt quoꝗꝫ dierū
nūm epiſcopalibus cacerbus ſatis pꝫ ꝙ non
loquitur de anno ſꝫ tm̄ de nūo xl dieꝝ
et maiore ꝗꝛ relato dꝫ fieri ad ppīa l ſi
ita ſtipulatꝰ ff d v ob et ex inquiſitione
d ap ¶ Item nō eſt viſile ꝙ in conſecratoe
ecc̄ie nō poſſet concedē vltra annū
¶ Conclude ergo ꝙ oīs plati cuiuſcūqꝫ dignitatis
nō pnt concedere indulgētias niſi ꝑut
hīt de ꝗ ſupra declaraui ¶ Et aduerte ꝙ
licet hīt lra loquit ingn̄e de platis nō
tn̄ intelligat de inferioribꝰ ſꝫ de epīs
et ſupioribꝰ ꝗꝛ inferiores plati non
pnt concedē indulgētias ꝗꝛ hꝰ eſt dignitatis
epalis ut nō dicit tex in c accedentibus
de exceſſ p ¶ Quero tn̄ iſti xl dies ſeu
pauciores pnt in lris indulgētiaꝝ con
tinetur ſint utiles ¶ Et continuo et idem
querendū d anno oſti dt ꝙ debent eſſe uti
les ¶ Annus uō eſt ſm̄ ꝙ indulge ī pnīa
et vult hoc dicere ꝙ ſi debeo ieiunare
in anno p xl dies lꝫ inter pellati puta
in qualibꝫ ſeptimana ſemel vꝫ illa indul
gencia xl dierū ad tollendū omēs iſtos di
es xl unde nō currunt cottidie ſꝫ vtiliter
ſut d anno uero ſic intellige debea age
pnīaꝫ prout annū qualiſcūqꝫ ſit illa
pnīa puta ieiunādo pānū ſemel in
ſeptimana tollit iſte annus ꝑ hanc in
dulgenciā annualē ¶ Ulterius quero nūquid
ſacerdos curatꝰ teneat in ꝑrochia ſua re
cipe iſtos qſtores elemoſinaꝝ dic ꝙ ſi ha
bent lras dep̄ntibꝰ in tex al nō ¶ Ingl
ſi in ſi et hinc contrario ſtandū eſt hōc pt
ſi ī eo li vi vbi diſponit ꝙ indulgen̄
conceſſa a platis ultra nūm h taxatū
eſt ipo iure nulla vide ī gl que diſputat
nūqꝫ excedendo hūc nūm tenat indul
gencia in totū ¶ An nō teneat uſqꝫ ad ſuam
datē conceſſā et ꝯcludit ꝙ uſqꝫ ad ꝗceſſū
nūm tꝫ ar ꝯc utile ꝑ iuē li vi ꝗ nl l

ſancti c de dona dcꝫ tex iuo eſt

Noſtro eſt.

¶ Archiepus ī puīcia ſua pt co
cedere indulgencias et loquit de c pce
niſi quā ī nob ēgit ¶ Nō tm̄ caꝫ inqꝫ
archiepc exerct iuꝛ oꝫ voluntaria in ſub
ditos ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ vꝫ concedendo
lras indulgentiaꝝ ¶ Alius caſus eſt qn̄
viſitat puīcia ¶ Nam pt tūc audire con
feſſiones illaꝝ et abſoluciōm impēri de
quo in c ſi detenti li vj ¶ Adde et caꝫ cle
archiepo de puīce ¶ Et gnālit qn̄ ptatē
habꝫ archiepus in ſubditos ſuoꝝ ſuffraga
neoꝝ dit ut in c paſtoralis d off or ¶ Nō
ibi libere ꝙ in concedendis yſte lras ꝑ tota
puīcia nō eſt neceſſe archiepm̄ hre conſenſum
ſuffraganeoꝝ ꝗꝛ tūc nō poſſet libere idem
dehoc vꝫ libere in c de multa de ꝑben ꝗ c
licet epūs e ti li vi et in cle dudū d ſepul
¶ Nō archiepm̄ nō poſſe excedē nūm ſta
tutū in concilio gnāli ī concedē d indulge
tijs ut ſup c ꝑꝫ iſti ¶ Ingl ī ibi ſꝫ voluta
ria vult ergo gl ꝙ lꝫ archiepc nō poſſꝫ
exercere iuridictioꝫ contencioſam in ſubditos
ſuffraganeoꝝ ſuoꝝ voluntaria tn̄ pt ꝙ eo
intelligo in caū huius c ꝗ in alijs caſibus
a iure expſſ ꝗꝛ reſte nō pt ¶ Na videmꝰ
ꝗ ſpale tpe viſitatione ut poſſꝫ audire
confeſſiones ſubditoꝝ ſuoꝝ ſuffraganeoꝝ
alio uero tpe nō pt ſꝫ ꝙ legit et nō in c
ad reprimenda d of or ¶ Jmcā gl ibi et
legatus pt in ſua puīcia nō gl ꝗ ꝑhꝰ ſꝫ iſte
tex qui loquit gnālit et pōt ita adaptari
ad legatū ſic ad archiepm̄ ymo fortius
ad legatū ꝗꝛ legatus habꝫ maiore iuꝛ oꝫ
in puīcia qn̄ archiepc nā pt adiri ſine
appellōe ꝑ ꝗlibꝫ de puīcia ꝙ nō pt acce pt
ut nō in c ī d of le ꝑm concedē indulgētias
eſt iurīdcoīs et legatꝰ habꝫ amplam
iuridicōm in ſua puīcia ut ī c ij d of le
li vi et vide ꝙ dixi in d c accedentibus

De privilegiis

¶ Epi ꝗ alij de quibꝰ inter pnt ſine
lnā ſupioris ſibi elige puidū confeſſorem
¶ Nota ꝙ diſtancia locoꝝ nō eſt ſufficiens
cā ut ſubditꝰ poſſet eligere confeſſore ꝑꝑa
auctē ¶ Nam hic opus fuit puilio ꝑꝑe quod
intellige niſi immineat nēcitas maxīe ita
ꝙ nō poſſet habere recurſus ad ſupiore ꝗꝛ
tūc pt ſibi quēſcūqꝫ eligere confeſſore ſacerdotem
ꝗꝛ nemo pt ligari ul abſolui niſi a ſuo iudi
ce ut in c oīs et c ꝙ aut ꝫ eo ergo dꝫ ꝙ ꝑ
latus vadat ad ſupiore ſuū de iure ꝗꝰ epus
debere confiteri archiepo. Archiepus patriarche
et patriarcha ꝑꝑe de quo ꝑlm̄ ſiſte code poſt
in ſi eo ti in ꝗ tu confitendū vbi gnālit

pseqnt cui sit confitendu Et qr isti plati
tot hnt superiores nimis distantes ideo sunt
eis concessu privilegiu ut hic de. Ratio qd
platus exemptus deuire toi tenebatur
confiteri soli ipse rone pdcta s; ex privilegio
pt sibi eligere Et aduerte q osti ponit
notabilem limitacom ad tex insti in d
§ cui confitendu vz cui abbas et s q habz
locum in exempto qui inmediate subest
ipse sicus de exemptibus hntibus sup se
superiorem ut prem ul abbem. Nam isti
debent confiteri superiori eoz ul hre licia
a liis confitendi q in ptz Ua eo qr ipsi
sunt hnt nimia distanciam Itm eodem except
debz intelli in sola pfessione qu subsequit
tm ipse ¶ Nota q exempti no plati non
gaudz hoc privilegio Duo ergo requirat
in istis inferioribus citra epos s; q sint p
lati et exempti et eodem q nomi platus
capitur hic large ut comphendat etia
rectores ecclias prochialium qui largo nomi
dnr plati ut decle ergo r tua Nam stricto
mo isti dnr plati qui hnt uniu conventualia
vide bo gl in c y dcm et in cle dudu de
sepul et hoc tamen tractemus de fauore et est
bnficium principis dz fieri latissa in platio
ut in c olim d ů sig ¶ Et queritur qd
epus no exemptus volet sibi elige con
fessore ut hic de dot dnt et bn qsit phoc
tex ibi pt superioz licias Itm melius fa lica
ibi inferioribus platis exemptis es et sic
vz exemptis solum refertur ad prelatos
inferiores et phoc fa qr illud est bnficium
principu ut supra Et sic ista qualitas ex
emptionis no refertur ad omnia predicta
s; tm qualificat platos inferiores ut epm
Sed queritur nuqd vigore consuetudinis
pt quis sibi eligere confessore sic potest
vigore privilegii Et dom q no p c y e ti
li vi no pt ergo tm consuetudo sic privilim
fa q insti no p Joan in c ij de pben li vi
et hoc in dubio procedit in subdito s; dubium e
nuqd possz sacerdos de qlo vi Joan in c
omnis § eo et in c conquiente d off or t
dic ut ibi pten ¶ Nunqd si no ex glo qui sa
cerdos dicitur prudus confessor dz con
sidere investigare circumstancias peti Et dic
hic tex gl q dz scire canones pniales i ca
nones imponentes certas pnias quas osti
colligit in summa eiusq ti na al no posset
recte moderare pnias cu a canonibz no sit
sine ca recedendu Nota et q tlis eligendus
debz al hre curam aiaz ita q heat ptate
soluendi actu ut d p in d c ois sequnt

De senten exca rubica

Dup visum est de penis q imponunt cu in
foro pniali qm in foro contentioso vim tu

qr excoicato est pena delicti cu fert a iure
Cum vero ab hoie est pena contumacie unde
pg Rubicas precedentes subiat ista et ex hac
coi cotynatione dot nonit q ab hoie no
fert excato nisi rone gtuacie a iure vero
etiam rone delicti et hoc uoluit gl xi q i epi
Et intellige de cotumacia q consistit siue no
veniendo siue in no pendo ut No in tc i de
do a contu ¶ Itm no q excato pot dici
sna de quo insspe in ti de sen prola inpni
s; ipse et ftr stricte no pt dicit sna diffinitia
ul interlocutoria diffinitia no qr no diffi
nit cam ymo petenti absolom nuqz dene
gatur audia ut in c ex pte el i de v sig
net et interlocutoria qr int locutoria dr
illa que pfert int principiu et fine cae ut
no in cle i de sequestr pos s; excato qnz fert
ex in dicium ut in c dilco e ti li vi Unde
ipse excato est queda censura ecclastica ut
i in c quierit de v sig ubi tex qm autem
nuq trahatur ad naz int locutoe q diffi
nitive tam in appellacoe int pelle inter
ponenda qm in aliis no in c ptuas i e et
in c venbs e ti li vi Et ad pnm dcm vi
q no Jo an in c y de consti li vi Queritur q
sit excato sm Hostie ut goff et osti sic diffini
unt q est aquilz licita coione ul licito
actu separaco Et sm hanc tot sunt spes ex
coionis quot sunt spes coionis siue comonis
s; hec diffinico pt inpugnari qr no est co
uertibilis cu suo diffinito sic dz esse bona
diffinico ut no sup c q sa s de sti tm et insti
p gl de abli in pn Itm no euacuat totale
naz diffiniti sz pgenus et subales dras
sic dz facere qlibz bona diffinico Nam diffi
est subalis rei demcaco ff l ii ff de dolo
Et io dicitur q ois diffinicio ff de re iur Ua
scdm diffinicoz precedente iudex secularis pos
sit excoicare qr posset pnare no est ipse ex
coicato sicut nos capimus et ideo ut pona
mus aliquas subales dras possimus sic
diffinire q excoicato est censura ecclastice
vel iudice ecclastico lata pnans legittima
coione sacroz Et sciat q due sunt species
excois sm maz maz queda est coicaco ma
ior et illa pnat pticipacone sacroz et coioe
hois ut in c a nobis i e Queda est excoi
caco minor et illa solum pnat a coione sa
cramentoz no aute a coione fidelium ut in c
si de cle ex in § et in c a nob d excep Item
minor ex fert a iure et ab hoie a iure fert
ut pluri ppt pticipm cu excoicato ut in
dco c s; ab hoie pt ferri p quolibz pcto siue
contua s; no est in vsu qr coit iudices fert
excoios Nota aute maiore et de hac et hec
iij q iii engeltrudam appelloe cu excoicatos
dum iudex dicit excoicato illu intellige de
maiori excoicatone ut in c pe i e ¶ Voltis

Volcius quit qd opat excoio et qre sit dc
to excoio dr quasi ext coione posito ut
in c cetez xxiij q iij C dqn apt apt gna
thema qz idem est qz ppua maledco ut
in c cu no ab hoie et qz ibi no deiudi. Ad
aliud quesitu qd opatur dic qd aut excoi
cato est iusta ul in iusta si est iusta quo
ad deu multu opatur qz quilibz pectoris
sepat se in continenti adeo sue ab eius gra
xi q iij illud. Vnde dicit gl xxiiij q i qtus
et quo ad deu etiam excoicando nulla met
ptatem exerceret sed solu denunciat quia
net declarat illum esse ex gra dei pt
tu dici qz ipius ad deu opatur qz contemp
tu supueniente mgr est pictus a gra di
Item qz dyabolus habz maiore ptatem
in eo pz excoicatom qm an Vnde excato
dicitur dyabolus tamqz domo pcure sit
custitz utit immo sequo tex cu gl in c
audiuis de cons xi q iij et p ofti C soan
in c ita quorunda z de iude Item ange
lus deputatus ad custodia sua nmq opat
in excato Alij sunt effectus excoionis quo ad
hoiem Nam priuat atoione hoim et
actibus legittimis ut in c pia de excep li
vi Item no valet amplius pse resurge
sic pt pccor si opz ut heat absoluco ut
in c a nob et c cu desides i c Sin no excato
Si iniusta z excoicaty patient tollerat
tunc quo ad deu nichil opat qnymo au
getur meritu istius excati fac c cu medi
cinalis de sen ex li vi et dco c i si opat
quo ad hoies qz anqm relaxet excoica
debz vitari ut in c cu contingat de of
dele et in c p tuas eti C lz sufficiat p
sis habendis Sequit tex

Super eo

Impubes qui clericu pcussit
ab epo absolui pt qui tn disti
pcussit clericu et si sit maior excatus
no est Cui nexo odio sit et p ppam ab
soluitur h d et to sunt ptes 2a i nc clici
za ibi cetera C No qz minor etas no ex
cusat si allemat delitm et intelle texo
de incoribz doli capacibz. Na isti incurut
excom pcuciendo clericu si no tenent rec ad
se ap pro absolue si epus pt eos absolue
ut in c si i e. Et ex hoc a ex tex hito respctu
ad c siquis suadente xvij q iiij qd e fu
damtu huius c pt colligi qz dispo ul sta
tutu punions gnalit comittens certu
delictu no habet in toto locu in incorabus
ul in eo qui ex alia ca excusat a totali
delco Nam c siquis suadente lo gnalit
l. qz pcuciens clericu dz pro absoloe rec
ad se ap si hoc puto procedere ex benigna

interptacione istius iur Sz de rigore iur
vbi pena est ipo iure imposita minor i
cidit in illam pena adhuc qz no hat i l
ij ff de recepta si pcudite in sua potit
pena alleuiari ut dixi in c ij sup de de
lic pue. C 2o no qz no solu quis incurit
excoz qui aliqz clericu pcutit ita qz ovus
est pcussor a alius pcussus si eci qui se
mutue pcuciant ita qz no pt apparere qs
fuit aggressor et qs aggressus qz constat
vtrasz manu violenta miectisse in clicu
C 3o no i leuitatis iocosa qz admittenda
excoiom canonis siquis suadete no suffict
solu fctm si requiritur aiu iniuriadi Itm
requiritur violencia ut insi Tria ergo
requirunt ad incurrenda illa excoiom
qz requitur fctm quod denotant verba
illius ca ibi inicans iniecerit violentas
Vnde si mandauit ltera et no hint effctm
no est excatus Item si leuauit manu ut p
cuteret no tn pcussit C Tunc aut desspu
ente vel deturpante veste clici dic ut no
i d ca siquis suaden 2o requiritur aiumus
iniuriandi qz si iocose pcutit no est excatus
ut hic et hoc etia indicant vba Si quis
suadente dyabolo C 3o requiritur violen
ut ibi violentas manus et qmz tn no re
quirutur omia ista ta Nam sufficit fctm
sine iniuria ut in c contingit et c vniu
sitatis i e qnz sufficit iniuria si violecia
ut in c imp i e et roz fallancie videbu
ibi C 4to nota qz rone disciplune excusat
inqz ab iniectione manuum Ro est qz c si
quis suadente requirit dolu ut pz ibidem
si in uisco pcuciete ca discipline no pt no
tari dolus C Ang in insi sed dicu solue
do qz minor etas no excusat delictu seu de
linquete qm teneat si est doli capax sed
excusat quo ad minore pena ut c ij de
delic pue Na p iniectione manus i clericu
due pene insurunt vna qz incidit quis
in excoicatom alia qz pro absolone tenetur
rec ad ppam minor ergo etas excusat a 2a
et no a pma no qz ex toto excusat a delco
si alleuiatur pena Et intelligitur tex i
puis doli capacibz. Nam infans no do
li capax no incideret in hanc excoioz qz
ad incurrenda ista excoioz no suffict solu
fctm si requitur aiumo iniuriadi ut s
dixi si minor no doli capax no pt iniuria
inferre qz no habz aiu distinendi xvi di
illud et ff de iniur l illud fa cle si furiosi
de homici. C Extra gl op de c si vero i
e vbi pz qz quis pcuciendo clericu re
pellendo violentia no incidit i excatoz
qz male dicit h tex qz pcuciet se adiuince
incidit in excoicatom na debet distingue

int inferente violencia et repellente Seo
pt esse milit' prima ut intelligat tex qn no
appet q's fuit aggressor ex quo eni qstat
oberiusque iniecisse manus violentas et teme
rarias ut rex ligat Ex contrario loquitur
d eo qui constat preiacisse violencia repelle
do 2o pt intelligi iste tex qn omnis per
cussit et no habuit ai'm iterum percutiendi et
tam si percussus repercutit percussore incidit
in can' qr denotatur vindicta no aut pro
lenac repulsio l si explagis et trabna
rius ff ad l aquil' et c significasti de hoi el ij

Monachi.

Monachos admitte se percutie's
absoluit abbas Primo in minoribus
regularibus Et abbis discretione deficiente
recurrit ad epm h d ic No q correctio mo
nachorum primo spectat ad abbem s abbe defi
ciente recurrit ad epm de quo tn dic ut
no in c qnto de off or dico plenissime in c
sequis con clericu de sn q No tamen in quo
abbas absoluit a sma exc' lata a canone
Extra hoc quod de no'lli q one in qi abbas pos
sit spiritualis absoluere suos monachos ab exce
a canone inflicta multi religiosi et male
obseruant q sit sed con est com conde sat
recipiam q ab excatione lata a canone nullus
platus inferior citra epm absoluit nisi
casibus iure permissis hoc in nobis cle l
de priuil' sa c religiosos e ti li vi vbi religio
sus percuciens clericu seculare absoluitur
ab abbe et summe ex tamen concessu hic
Item absoluere a sma excois a canone lata
conceditur dumtaxat epis ut in c nup
i c sm tec ni tellectu Nam ista ardua
sibi soli reseruauit ar in c si de off archid
et in c sicut omnce de exces p et hic casus
sunt epi concessus qr spe conone q parit
contemptu de facili incidunt in illa et si
quis suaden dico ne heant materiam negot
iandi concessum fuit hic ut ab eorum abbibus
possint absolui Vnde tamen no debet trahi
ad consequentia tu sumq in ma exorbitanti
ar c odia de r iur li vi et l q vo contra
rom ff de legi hoc vim nisi esset tlis seior
tit abbas habens iura episcopalia ac exempt ex
no epi tel cle i de re ectle no alie et no p
primo in c statuimus de ma et obe et hoc
concludit sec concilio xiiij q tene menti qr
facit ad multa No hic pt quera et anectu
illa qd quid si monachi esset exempti tu
tamen ubi abbas absolue no pt nunquid pos
sint absolui ab epo tu excecat hoc tam
iur ysso volunta sec in consiliis suis
tenet qr Con'm pt elici ex ra'a sciente de re
iur li vi in mercurialibus et con tenui
in quadam disputacione que incipit duo

clericali ordine rel ubi plenissime inuenies
In c gl ibi dum tn no enormis no gl
q ca9 enormitatis sp intelligit esse exceptus
in hac ma qntutatis verba sunt gnalia et
de hoc dic ut plene le et no in c tu illorum
i c. Et sm ysum tamen excepti pt intelli
iste tex nisi dum dicit q si abbis discretio
rel Et idem dic qn deficiat abbas qr tunc re
currendum est ad epm ut d c qnto de of or
Quero p declaracione lre qr tex loqt
qn monachi percusserint se in claustro qd
si extra claustrum dic qr idem a fortiori qr inc
forte dz seuerius i imitatis claustri a ple
tu p hoc no p s an p9 abbem in c cum
illorum i c et sa tex in c tu p ra i c vbi ignat
fratrem ystius qui aliu traxit verberando p9
claustrum Sequit tex

Si vero.

hostiarius qui clericu percussit no
grauit ab epo absolui pot h d primo officialis
de libertate iniciens manum in clericu p p'ham
absoluit h d 2o Cum repellendo vim i
clericum manus iniicit exc'us no est h d 3o Cum
percussit clericu turpiter in vultu cum prompto
excitatus no est seruus si in conota et de
prompte ut in lra h d ult et potes p3 p 9ras rel
No q delend commissum racione officij
alleuiat qn no modum excessit sed q no it
olim in de est spo Na' re motus bono zelo
et no suadente dyabolo sed qr excessit modu
correct sed excusatur delictum racione principij liciti
ad h'c c significauit de pe et remis et q ibi
dixi rel No n i gnut q pro mediocri in
iuria pt absoluere epus ypm hostiarium na
tm excipit iniuria graue secus in leui ul
mediocri Na exceptio firmat reg' i aliis
xxxij q vij c dne No m 5 officialis q
officialis laycus iniciens manum in clericu
de libertate nllo tam pt ab epo absolui qr re
delictum no leue qr no solu infert iniuria
primo usurpat iure' in clericu No in b si
uero q solu factum no sufficit admittendum
excom sed requirit animus iniuriandi ideo
percuciens clericum se defendendo excom no e
et intellige qn clericus volebat ipsum p
cutere secus aut si clericus percuciens desti
tit qr tunc clericum percuciens esset exc'us
qr no esset repellere violencia sed exer
cere vindictam ad hoc c olim i de est spo
No in b n c ille tamen in quo percuciens cle
ricum no ipso est exc'us Et sa iste tex q quit
tens delicti iusto dolore aliqualiter ex
cusandus est a pcto a pena pcti sa l si ad
oblig s mutatores ff de adul et vi q dispe
in c i de inmunit Vlt no hic q no est licitum
excomunicato ul alii quomodoque hic no exprese tape
clericum in fatinore siue sit graue siue leue
delictum q intellige qn clericus desistit a delicto

scrus vel si delcm totmiuat nc alit arceri
pt a delicto vnde tenet hic in q si clericus
no pt alit compesci ab iniuria uis ligetur
et capiatur pt ex iudex stlaris in pune
eum cape et ligare dz tn eu restituere iudici
suo qntocius poterit et co qnod pmo in t
ut fame i c Et ex hac vie inferendu q fa
milia platis inueniens clericu de notte
q verisimilit pt timere committendu no
incurrit excoione Si clericu capiat et
puniet epo q no pt hoc dyabolica psuasio
cu hoc fiat ad obuiadu delicto q psump
mala est con incedetes de notte iux id qui
male agit odit luce m t consuluit de of
dele de quo plenius dico m t cu no ab hoie
s de iudi ¶ Inygl in x° laico i si Et dic
clericus q clericus de mandato plati sui li
cite pt capi p laicu Et ad iudice suu duci
ut t ut fame et t et t si clericus et li
coi s verberari p laycu no dz de mandato
plati sui ut mt comisit i c al utiq inci
deret in ex°z de quo dic ut ibi no ¶ Inygl i
s° fortuito m si sed quero quis probabit
an fortuite an deliberate clericu puissit
dor dnt q clericus cu q clericus hc asserere
do est actor et actor pbare dz intentione
sua vij q volt quidam asserunt tn q quils
psumitur bonus s de psump t si insi ex
coniecturis psumetur con laycu et omis
pbandi in eu transfert ergo puto q in di
stincte onus pbandi incumbat layco salti
iuramento q psumpcio est con eu ex quo
constat de pcussione nc tam fortuita psumit
s qui eu allegat pbare tenet ut m t i et q
ibi no de cons et p hoc tex in t s ubi iniicet
manus in clericu nutrire tenet pbare salte
iuramento talit illu ignorasse clericu fortuitus
te incaun huius t ¶ Inygl in v° rucon i si
Idem dic pmo in casibus tollerabilibus ut t
cas no heat locu ista pmissio Ostii dicit q id
qd dr de filia hic lex vr extendere ad nepti
ex filia et qd dicit de uxore vr extendere
ad sponsa ut manet ut liceat mei i au
s vero Io an dt posse distingui int nep
tem de filia ut pmo tam pcedit lex ar l
liberos ff de pena d auto indistincte secus
gl qui michi plus placet Cu on hc indi
sit odiosa ipis clericis et exorbitans a
dispone iuris no dz extendi s in pmis ftims
intelliar op in l pri et q i no ff d adult
ubi pri dat ptas interficiendi filia adulta
apphensa in adulterio nc appellone pris vei
unt ibi ascendetes Itm in appellone filiaru
no veniunt nepotes in n ia sp stricta max
ubi no tractat de fauore filioru ut h d quo
no in l liberoru ff de vs si et int quibusda
de pe et vi gl i c le i d baptis a no gl quia

fiat ad iniura ¶ Inygl in v° turpit ibi illu
strude sic intell hoc intelle de iure ciui
li no autem de iure canonico pecrat cum
maritus seu pr interficiendo vxore vl
filia iuncta in adulterio et grius pina in
curat ad h t ui t t admone xxxiij q ij
et vij bo gl in t dto t iur ¶ Extra gl quo
Clericus venit armatus ad bellu ul fecit in
sultus con aliqs et ibi fuit captus ul puissus
inuasor rapiens ul pcuciens sit excus et pu
q s no dz innitti ad se app p absoloe cosi
dant q si fecit ca defensionis no tenet licet
duo videlicet pmuniqs clericus iniuste
s bellis seu enormitatibus pdat pnilegiu
canonis siquis suadente de quo plenius dica
in t ppendimus i e vobi ma sum innuqd
ca defensionis impune liceat clericu pcutere
ut dixi sup t i Nam si fecit ad defensionem
ppriam q stetit in medio tamen defensionis
necessarie et pcuciente no incurrere excoz ut
chr et d t olim Sz dubiu est qd si p defensione
aliorum puissit clericu quo tam dicat lt pmo
quod aut p defensione ppinque ut filie ul
uxoris etc et tunc no incurrit excoz si vero p
defensione alioru extraneorum tunc sunt opi sed
rior et maior vr opi ut ets hoc tam no sit
excus et michi satis hoc plac q hic no est
dyabolica psuasio cu debeamus repellere
iniuria inferendo pprio ut t dilcto de sen
ex h vi et xxiij q iij fortitudo Qui aute
p defensione rerum licitu sit pcutere clericu et
concludo q aut p defensione reru suaru et
no incurrit excoz ut no in psalle t olim
sz ppt hoc no dz infligere morte de quo dic
ut dixi in t i de hoi et int susceptimus et ti
Aut p defensione reru alioru Et pmo pont
hic opi con michi ptz opi ut ets cauetur
hoc tam excus q q deinqs subueniemus pprios et
desigere sit nobis ipos id no pt dici psuasio
dyabolica si ad inuio pacientem violenciam rebus
suis et opt vr pbarei t d t olim na ibi
opus uit ad expellendu violencia rebus
nc fuit solus et nlibus cuitat excatis Et
plus sentit chr in q si inuasio clericu ad
defensione mea ul meoru no sit excoicatus
licet sim voluntarius intelligo q si voluntas
qua ad defensionem meoru secus si ad defensi
one mea de quo tex in gl in c de si furiosus
de homi et xxiij q i s i

Si vero aliquis.

Item pcutit clericu ignorans cu
pbabilit clericu excusatus no est ignorancia
tn pbare tenetur hunc pirramentu et si
hoc pstaci recusat p excatus hri dz h d et
sunt tres ptes Pa ibi ul si Sa ibi ab illo
Illo q ex tonsure depositione clericus non
pdit pnilegium ca siquis suadente vel ¶ Vo

q quus psiut' cle qualis est hitus q gerit
¶ Sco no q ubi est dubiu dependetib' a gstia
alicuius ibi statur iuramto illius. ¶ Ita q co
tracia alit pbari no pt et ad hoc solet
allegari iste tex et c. nulli de elect li vi. No
q ubi scien inse illicitu psiutur scia etia
in facto alieno unde psiutur quis cu sciret
clericu q pcussit ¶ Volt no qd pcutiendo
i manu violenta in clericu tenet laycu
re ad sedem ap p absolucone de quo in c.
pucient i e et ibi dicam ¶ Jo. an. gl. i. l. dictu
ille clericus sit hoc vin scdm Jo an si re
dixisset cum pbabilit no clericu ut qz in
debat in habitu no congruente clerico et
psumebatur ferre tonsura more laycor
eam deferentiu tpe estiuo ¶ Jn ea gl
ibi insi pg ctum efficaciis volt q gl et
bn q coopta veritate no est extra qui p
cussit laycu credens eu clericu vi de hoc
sce in concilio xiii ubi amplians timoris
qonis querit ¶ Quid si pcussit clericu laycu
pclerico hitu et an absolucoz seu certificat'
celebram an incida i irregularitate ¶ Et
concludit q no nc exitatus sit requiritur
eni dignitas clericalis admittendam ex'
ut in c. si quis suaden sit eni simplex dimisso
habitus no facit q pdere pivilegiu cleri
cale ut ibi ita nec simplex assupcio hitus
no congruentis ppone sa c. exparte l. ii de
simile ¶ Jnsi gl et hanc opi tande tenet
Jo an lez ipsi cont. ¶ Nam si error in sola
qualitate suffit ad eritanda ex'oz ut ibi
fortius qn concurrit error in qualit cum
errore in psona ut in tmus qonis gl qn
credere pcute laycu tricu et pcussit mar
timus clericu nc ob. l. cu qui alle i gl qz
in iuria bn est illata ipsi sz admittenda
exoz requiritur animus ad pcutiend clericu q
indicant vba istius ca si quis suadente
diaboli et ex quo eni ignorabat eu clericu
cessat despo illius ca sa c. ut aux d gsti
li vi ¶ Jngl si insi de hac ma dic ut plene
dicam i c. pcendimus i e.

Non dubium.

Non dubium pcuciens conuersum religiosum
extra est nec ab aliquo qm a ppa absolui
nisi in mortis articulo h. d. ¶ No q appellacone
clericorum no venuit can'n con tn pt colligi
ex isto tex iuncto c. si quis suaden ¶ Ita ibi
nulla fit de canonicis sz tn de clericis et
tn extendit ad canonicos ut hic et qd iuris
sit de hac qone dico sup R. ta de vi et ho
re. ¶ No q appellacone monachorum venuit
conuersi illius religionis na in c. si quis
suadente fit mencio dum taxat de monachis
et tn comphenduntur conuersi alicuius religio
nis et ex gl plene velle q hoc sa ex extenere

hiuus et q in no plz ptex in pn du d' no
est dubiu zc ptex ubi ex conuso zc q verba
tenere innuit hoc esse de iure antiquo et qz
hec constitucio sit tm iuris antiq declara
toria ¶ Sed tunc fortis op cu ille canon si quis
suadente imponat pena dz stricte intelligi
et appellacone monachorum no dent venire co
uersi phoc c. statutu de elect li vi ubi in
materia odiosa appellacone ecce prochialis
no venit ecia collegiata prochial ppt
qualitate collegii quad est sup prochia
¶ Sed credo posse dici q ille canon si quis suade
licet contineat odiu ex pte pcucientiu co
tinet tn fauore ex pte clericor et ubi i
consoe concurrit odiu et fauor magis atte
ditur fauor q odiu phoc sa no l. ii. C. de
inus ve Jtm istud est credibile odiu q cau
no sit stricta interptacio iur no p c. cu in l.
quilibet. C. de fer. Jtm excoicacio est medi
cina et de facili obtinet absolucio ut in c. i
i e li vi unde putare q in disposic mere pe
nali et odiosa appellacone monachorum no veniret
conuersos p d c. statutu nec conuersos. ¶ Jn gl i
ibi Tan i e et i c. porro dicit pretinens
ad ipsum nomen pt dici conuersus licz i instruto
dicatur eu no conuersu clericus ecce Osti hic di
stingwit et bn q aut ille conuersus retinuit
sibi aliquam pprietatem et tunc no gaudet hoc pivilegio
¶ Aut dediderunt se et sua et in redit conuersacio
vel mutauit habitum in ea essendo diuinus
horis et talis gaudet hoc pivilegio ar c.
quisquis xvii q iiii et in c. ut pivilegia
de pivile ubi obligati no plene n gau
dent pivilegio eor qui se optulerat sa de
i de deci. ¶ Sequitur tex

Mulieres.

Mulieres que inciderunt in cano
nem ¶ Si quis suadente absolui
ab epo idem in psonis que no sunt sui iuris vl
dedicati de quibus arbitratur q commode no
pnt accedere ad curiam h. d. pmo usq ad §
illi qui § hoc intendit ¶ Mandat clericum
pcussum extra est sicut pcuciens h. d. et tria
sunt dicta am ibi de his § m ibi illi ¶ No
ex compilla dictione alie que possunt facere po
sicionem cuiusq qualit cu pcedentibus q ille
tex dz intelligi de mulieribus que no sui iuris
sz ipsi et Jo an dicit et cont doct q indistincte
tenendum est in omnibus mulieribus cuiusq
status sint q pnt absolui ab epo loci q
pcussum est eis itineare et immiste se ceti
bus virorum et hoc sz laudabilis consuetudo
quam pfassit et tollerat unde salte cone
consuetudinis q dat iur'oz ut in c. q iii gque
stio z et cu contingat de sco tempe poterunt
mulieres siue sint vidue siue maritate
siue sint virgines absolui ab epo q no ¶ Et

Et ex hoc et ex tex colligit q absolutio ab ex[oe]
canonis regularis reseruat in epo et no in
platis inferioribus de quo dixi in c ij s e
Cum aute uxor dicatur sub ptate mariti ul
patris dic q patris insi quo ad debitu reddendu
ul q opetur marito de quo tex cu glo in l
si uxore C de condi ins et l sic ff de ope
li et c hec ymago xxxiij q v ¶ Pro no tex
q psonis delicatis et no ualentibus con
mode ire ad curia pro absolutione pont p
epm absolui ¶ Volt no q in iure penali
et odioso faciens p aliu habetur p faciente
licet uerba iuris sint concepta in psonam
Nam c si quis suadente concipit uerba
in psona ut ibi si quis et c ibi manus in
iecerit et c et interpretatur ut mandans i
cidat in pena sic iniciens sed an hoc cau
mandans includat q interpretatione an ex
ipso intellectu uborum no pbat in l hec uba
ff de adult et in l aut qlit ff q vi aut
clam et in l no solu § si mandato ff de
iniur et in l sed et in q eti et i aliquid
dicta ¶ Item no tex singlare ibi js com
mittit q mandans delictu dr ipe con
mitte delictu ex quo sequit q et in statuto
mandans delictu compphendet hoc tn no
cor indistincte uom ut j subicia ¶ Sing
fi insi jdem primo osti con jo an concorda
do distinguit q aut filius existens in
ptate patris tenet familia de pse puta uxo
rem et liberos et tunc habz locum gl ista
Aut est in familia pena et tunc pcedat opi
osti Nam no dz iniqua qs offerri patri
ppt fctm filij d an cor velle q aut filius
familias no habz quid expende in via
et tunc no ten nec regitur qz quidqd acquirit
pri acquirit quo ad p[ro]prietatem sz si habz
quid expendat tunc secus hc opi innoch no
ptz qz nllam dcam ponet int istu institutu
in ptate et aliu Nam idem est in abo sui
iur no hntis expende ut in c qinus j e
et tn iste tex uoluit denotare quada spa
litate in hoibus suppositis aliene ptati nc
placet indistincte opi jo an Nam licet
sit ex familia ex quo est sui iur tenetur
assistere pri et ei comoda pena exibere
Unde idem in filio q in suo ex benigna i
terpretatione p hoc soluitur q oppon pt de
l tam et contractibus ff de iudi ubi patet
q de delicto filius fa obligatur sic alius sui
iur qz sic dixi pcedit ex benigna interptatione
et concessione ipe Nam de iur rigore etia
ambe iste psone tenant Itm no ob alia uia
que corrigant pueros tm et no maiores
qz pnt intelligi de hijs qui sut sui iur ¶
Sing ii insi hc de cuisto gl in no plz qm tex
indistincte dicit q ubi psone sunt ita deli
cate ut negant subire labore eundo ad curia

quod status psone dz suis intimare romo
pontifici Unde ponda ubu puis no qf debz
absolui antiqm hec itinet ipe fateor tame
q si interim imminet pculm mortis tunc no
rigore dispensationis huius c sz rigore aliorum iurium
poterit absolui recepta cautione ¶ Sing si
ibi qz mandatu morte intinguit Tam tn
tenet oppositu qm psumitur decessisse in
ead uoluntate ut in c mciores de bap et
an hic distinguit q aut mandatarius fuit
certificatus de morte mandatis et tunc sic ua
opi gl Aut no pcedit opi con putare q a
cobi iste mandator meiorins recepisset pmaz
q licz tunc fuit in culpa et no reuocando ex
psse no tn incidit in ex[oe] cu in ueritate
mandatu fuit morte reuocatu Aut iste no
cegit pmaz et tunc de rigore no esset ex[cus] qz
mandatu reuocat morte sz qui decessit in
eo pcto tenet de delicto alterius sic tenetur
pntis lib et no reuocando expsse Ah tn no incidit
in ex[oe] cu in ueritate mandatu fuit morte
reuocatu Aut iste no cegit pmaz et tunc ets de
rigore no esset ex[cus] qz mandatu reuocatur
morte sed qui decessit in eo pcto tenet de de
licto alterius sic tenet pntis in no reuocado
mandatu ut l si mandasse ff man Et si dicas
quid opatur ex[oe]to hoc cau cu iste ia sit
mortuus dic q pt opari quo ad corpus cu
ille no sepelitetur in cimiterio al si fuit
sepultus exhumabit ar c sacris de sepul
Nam p ex[oe] no solu in sacit dna sz ets corpus
hinc est q p9 morte quis absoluit ab ex[oe]
j e c a nobis et alibi dicit gl singlar qd
concando mortuo ex[oe]cato quis incurrit ex[oe]
sic qui conuacet uiuo ita dicit gl in c ad hec
de pnile ¶ Et insi gl hodie dchat qoe dic
ut hec tex aptu in c cu quis eti li vi Et
aduite que omia gesta noie meo possu ra
ta hre na quedam sut que pnt p aliu ex
plicari ut ubera homicidia et similia in
quibus rati habicio trahit retro ut in d c cu
quis et in l i § deiecisse ff de vi et vi ar
Queda sunt q no pnt explicari p aliu sic
adulter et carnis delon in quibus no habz
locu ratihabicio ut dicit gl et bn in d l i §
quotiens et in c firant cuci de elec li vi et p
C y in l no est in q C d actu ¶ Extra gl qro
de no[ta] et cottidiana qone q uenit ad declaro
huius c et me Cum mandas delictu puniri
deat tamqi pncipalis ura q includat sub
dispone iur Et colligendo multa dispersa
in diuersis locis sic distingue q aut uerba
sunt concepta in rem utputa dicit ius sero
statuti p homicidio imponat talis pena
et tunc mandas includitur qz de hoicidio
tenetur ut c ij de cle pug in duel et in l
hec uba ff d adul et in l qui alit ff q
vi aut cla et ubi utrobiqz bar et in l no
so inq C d actu p C y et hoc cau includit

mandans ex propria significatione verborum sed hoc tamen
non distinguo inter dispositionem iuris civilis et mu
nicipalis. Aut verba sunt scripta in persona ut quia
dicit siquis commiserit homicidium puniatur
tali pena. Aut tunc quis committit delic
tum per se ipsum et nullo operante in actu facti
et tunc mandans includitur sive sit dispo
sitio iuris communis sive iuris municipalis quia ipse vere
facit quia actus attribuitur primo ut committere
sagittam lanceam ignem nam ipse vere fecit
licet non tetigerit illum propriis manibus probatur
l. Item mela § i ff. ad l. aquil. id est per
omnia si ipse met per quod delictum committitur
operatur in actu iuris ut puta mandavi fi
lio meo quod tenebitur explicare vel famulo vel
procuratori et tunc in veritate cum ego faciam
includor sub dispositione actus actus enim attri
buitur ei a quo ipse met per quod factus tenebatur
parere in probat l. iii ff. quod quisque iuris et
si preter. Et facit hoc ad questionem cottidianam sta
tutum punit proponentem exceptionem aliquam contra ipsum
confessionatum mandavi procuratori ut eam
proponeret nunquid includor sub statuto et dicendum
quod sic quia procurator tenebatur obedire in hoc. Aut
ipse met per quod explicatur delictum operatur propria
voluntate et non in actu facti vel iuris utpote ma
davi delictum committi mandatariusque non tene
batur michi parere sed nichilominus propria voluntate
voluit obedire et tunc aut sumus in dispositione
iuris communis et tunc mandator comprehenditur
non ex propria significatione verborum sed ex interpretatione
iuris quia ius interpretatur ipsum facere licet vere
non faciat parum enim refert an quis propriis
manibus interficiat aut per alium ut in l. i §
detectus ff. de vi et vi ar. fa. c. cum ad sedem
et c. sepe de restitutione spoliatorum. Ad idem tex. in l. siquis
id quod ff. ne ius fieri et in d. c. statuimus
et quod ibi no. et in c. qui per alium de reg. iur. li. vi
et in c. i de off. dele. Et dixi quod ex interpretatione
includitur et non ex propria significatione quia
mandator vere non facit sed quo ad penam
perinde est ac si ipse fecisset sed contra hoc in libro
facit iste tex. in si dicens quod is vere committit
cuius mandato etc. Unde pondera verbum vere
ergo non per interpretationem bar. in l. si si comunis ff. de
in iure respondit ad istum tex. quod procedit in peccato
in quo magis consideratur animus quam ipsum factum quia
dicit quod quo ad peccatum quis vere facit cuius
mandato etc. sed contra istud dominus bar. facit iste
tex. qui non loquitur de peccato sed de pena peccati
et eius pena est maior adeo quod dicit canon
nulla pena est maiore etiam li. xxiiii
q. iii corripiant fa. c. sacro ii e. Item quod vere
non facit ets. dicere tamen alleg. tex. alle tex.
approbatum in c. ut fame ii e. in si ubi ponitur ubi
dicitur quod is vere facere cuius mandato etc. ad id
additus tex. magis approbatum in c. ii de cle. pugn.
in duel. ubi tex. qui alium interficit dicit quod non
iste qui dedit pugilem sed alius homicidium
committit cum tenet de homicidio quia ex p
recepto suo etc. Item alibi ponit tex. ista ut
diversa facere et mandare ut in c. siquis
viduam l. di. et in c. sic dignum de hom. sed potest
dici ad istud tex. quod vere dicit facere quo ad
peccatum et quo ad penam peccati. Dum sumus in
dispositione iuris communis in re ipsa non facit vere.
Aut sumus in dispositione iuris municipalis ut
quia statutum punit committentem delictum etc. et
tunc questio est valde dubia et cottidiana. Pa
primo videtur quod non includatur mandator quia
vere non facit sed ficte et interpretative ut supra
dixi et statutum non vendicat sibi locum in ficto
tamen et interpretatio l. iii § hec verba et quod ibi nota
ff. de nego. gest. ubi bonus tex. et in c. i inutilis
de in iure. In contrarium facit quia statuta debent interpretari
secundum ius commune ut in c. cum dilectus de consue. et
no. in l. i c. etiam quia de expressione et bar. in l. omnes
populi ff. de iusti. et iure sed de iure communi mandans
includitur sub dispositione iuris communis ut supra dixi ergo
et idem in dispositione statuti maxime cum statuta
sint pars iuris civilis ut d. l. omnes populi et ibi di
ius civile. Et probatur contra ultimam tenet bar. in
d. l. non coming et in l. non plus etc. Et probat
maxime facit quod ipse non in l. ii et i ff. de sicca
ubi dicit quod statutum puniens certum delictum non
habet locum nisi delictum fuit consumatum licet
in dispositione iuris civilis principium teneat pro persuato
ut l. siquis non dicam rapere C. de epi. et cle. ca.
nominata de pe. di. i et in c. i de eo qui mit
in pos. et ibi no. sed bal. tamen attingit hanc
materiam in repetitione d. l. omnes populi. Et breviter
concludendum per eum quod aut statutum indulget ut quia
dicit homicide remittatur tertia pars pene etc.
et tunc comprehendit mandator quia cessat odium
et favor est ampliandus ut in c. odia de re.
iur. li. vi. Aut statutum punit et tunc aut pro
videt de pena regulari ut quia in illum exor
bitat a dispositione iuris communis et tunc non includit
mandator habebit ergo tunc locum in casu
suo probatur optime facit tex. in si in c. statutum
de elect. li. vi et in c. cum in cunctis in c. si con
promissarius et ii facit quod no. so. an. in c. odia de
re. iur. li. vi in in me. Aut statutum providet
de pena regulari ut quia non in illum exorbitat
a dispositione iuris communis vel posset aliud eius ubi pena
minor expressa non est statutum limitat penam
et loquitur de faciente et tunc includitur
mandator quia hoc statutum non est exorbitans
ideo recipit interpretationem sicut ius commune quod ipsi
senserunt doc. antiqui in l. non quicunque C. de sepulchro
vi. Nunquam in statuto masculino comprehendatur femina
sicut in dispositione iuris communis et communiter dicitur per legistas
quod nisi statutum contineret odium notabile comp
henderet feminam alias secus ita dicendum in proposito nam
feminam comprehenderet sub masculino ex interpretatione
non ex propria significatione verborum de quo per bar.

in l i ff de v° sign et parrochi in d c siquis
suaden A° omnia pdicta adde de v et i gl
sm^a de vi et ho cle q dicit q ubi disspo iuris
punit aliquid facientem psonalit tunc fa-
ciens palam no tenet licz pecet sec9 ubi no
addecetur illud verbu psonalit

Porro si aliqui·

Excomicatus p iniectione manuu
in clericu licet occulta absolvit p solu ppa
h d ¶ No pmo q pcutiens clericu qntu
cuq3 occulte incidit in ex^{co} et tene pro
absolucione ire ad sedem ap^{cam} hoc infero
q disspo iur affit delinquete qntucuq3 occul
te p quo vi gl in v° eo ipo ut tu i de heti et
optime pbatur hic in tto t siquis suaden
comisso et expdictis i extra q absolo a sna
ex^{co} semp resuari dz supiori nc unica di
sponit et si pant in foro aie Si ergo ab
solo fori pnalis ab ex^{de} ul contentiosi re
sulte no licz simplici sacerdoti p quo vi gl
in c ii de pe et remis li vi q tn pauci sacer
dotes adiuenerit ¶ No q absolo in foro
aie no dz indulgeri nisi cu onere sut sat
fiat leso et si no satis fecerit incidit in
eande ex^{co} de quo vi tex in c eos § i eti
li vi ¶ 3° no ibi sine spali mandato ic q
ad absoluendu excoicatu p iniectione manu
in clericu requirit spale mandatu q in
telligitur nisi veniat accessorie ad mandatu
de quo i c pendencia d of dele ¶ Angloi
ul intelle tex de consentitate gnali quo
omis xpiam pnt vocari fres q effecti
sunt filij dei p regnacioz facta in baptis^o
ut in c admiceniam xxi q iij

Nulli se ponit·

Etiam privilegiati tenentur
vitare al' vitare excoicatu pro
iniectione manus in clericu al' excoicati sut
h d ¶ No q quilz tenet vitare excoicatu qn
tumcuq3 sit privilegiatus sed con^a hoc 4 tex op
de t responso 4 cu voluntate i c et c inter
xi q iij qm multos ubi pz q multi licite
conicant excoicato vigore privilegij aplici ut
filij uxores servientes in domo et pdicato
res et similes ut ibi Sol doc q iste tex
intelligit de privilegio no corpe iur clauso
gnali ul spali sine ea concesso s contraria i
telligit de privilegio corpe iur clauso Et
no q vo^e mira^{e} lpt dectm ut sine ca no
valeat privilegiu concessu p ppam neq3 us
teneat vitare excoicatu na cu ppa sit sup
ius pt sine ca con^a ius dispensare et etia in
toto ut c pposuit de conces preben no pmo
in c cu ad monasterium de sta regu Et io
posse dici salvo ipsius dectm cc q ideo

ppa no pt q esset tollere ul devastare
ulem statu ecclie et gnaret scandalu in
mentibus alioz h enim ppa facere no pt uel si
facit no est tollerandu p hoc ij q vij c pe
et pmo in c qnto de consue z in c in quisito
in i c existis infert ad alia qoz nuq ppa
possit tollere canone Siquis suadente ut
pcuciens clericu no sit excoicatus tenet
doc q sine scandalo gnali h no posset sed
osn tenet o s michi placz dctm ablius scz
qn ppa vellet tollere sine ca q decolora
retur totis status ecclie q ppa facere no pt
ul no est sustinendu ut supa dixi scz ubi
esset ca dr de consag z affir no debet et
ita conicitor gl in c que ad ppetua et c sut
quida xi q ij q inlu variant et disputat
¶ Numq ppa possit tolle consititu concernete
ulem statu ecclie et dico plenius in c cu ad
monasteriu de sta regu infertur ad alia qoz
¶ An excoicatus teneatur vitare excoicatu et conter
conclude q sic nam privilegiu no defendit
quominus teneat vitare in tto fortiq excoicato q
delictu no pstat immunitate et excoicatus no solu
dz vitari ab alijs sed tenet ipe alios vitare
ut in c illud dercte et in f cohi de hoc ¶
Inca gl nisi no gl 4 tene ca meti q ppa
coicando excoicato cu excoicato licet no tollat suis
excoicacione excoicatus no est hoc et tenet io incle
si sumus i c p hoc q exco que confluit ex
p ticipio est de mero positivo quo ppa non
ligatur ut in c pposuit de conces p na ta
ta est ptas tua ius positivm ut si tollat astcm
q innuloquante excoicato uellet ea habere
pmissa excoicari vigore illius constois
Nam indigent absolucione ut dr gl sm^a
i cle i de immunitate eccle

Parrochianos

Pcutiens monachu ul conversu
religiosu dz denunciari excoicatus et
vitari donec p ppam fuit absolutus h d ic
¶ No q omis de dyocesi pnt dici parrochi
ani eporu conor c i de rap et c aplicae
de dona 2° no q incidens in sinia ex^e o dz
denunciari publice excoicatus et hoc spectat ad
offi^m platoz et neminie requirente 4 debet
etiam facere evitari donec satisfecit leso et
fuerit absolutus no q platu debet esse
contenti simplici excoicatione canonis
s procedere ad publicacioz et facere tale
evitari excoicando forte alios conicant^e secu ul
alio mo ¶ Volt no q etsi religiosus leso et i
iuriat ante omnia satisfacere est pnt
ergo religiosi artare ad satisfaciend in
iur de quo plenius qualis erit ista sat
facto dica in c ea nostit i c s q h de i si

lre q' incidens in hanc excois dz tn breis or
dinariis se conferre ad curia p absolone Qd
si fecit sine licentiis breis Ego dnt doc q incidissent
absolueret ar in c sacro et c tu pta .s.
c s tnc solet clis remitti absoluendi ad
ordinarium loci ut sit appeat tn expssit
flam tam in absolucone ar c ex pte de of
or deferunt ff yste bec ordinarie ut appeat
de veritate et serie fcti ppt qd inciderunt
in excoz ¶ Ez op con tex et vr q' possit ap
pellari ne fiat ysta denunciato cu poss pru
tiens clericu excusatom ppone na forte
eu pcussit se defendendo ut eu no cognosse
do et sic inciexz no incidisset phoc c pueit
d' app ubi dr deferendu tali appellom Ego co
tor sit aut notorie constat clericu incidisse
in excoioz et tnc heat locu ysta lra ut ap
pello no heat impedie vires denunciatois
tu p clericu denunciatom amplius no legetur
et phoc c pastoralis d' appella ¶ Ubi uero
sit notorie no constat ymo refert in dubium
ortz sit extra no an ex ca eu excusante
et tunc deferendu est appllori et ita loqt
con ¶ Itm aduerte q ubi no notorie constat
d' sti exatone dz ordinarius an denunciatoz
facere citari illu qin denunciare exatu
intendit qtenus defendat se ne denunciet
exco' phoc vi gl no'le in cle pnti de censi t
in cle ij de pe Et dz iudex recepta pbonibus
pnunciare clericu incidisse i canone a qua
denunciacone pt app'ri nisi notorie constet
de con cz lit a sina l no app'e tn a sina
iudicit declarantis q incidisse impediam
l pt app'ri p h' vi gl in c cupientes de
elect li vi et q' i no ¶ Ingl i i' Sed
mochus no pt h' limita vim n mochus
absens puta in studio vl pus t platis
suus qsset longe absens pcuctore no
dimisso na tnc potit age mochus ex pre
sumpta volutate et liia sciox sit di
cimus in siklosa ph' et si longius ff de
iudi et l si vinus s si ff de iniur fa no
i c ex pte de clericus et c ut pidosa ne
cle ul mo li vi et vi gl in c no dicat xij
q i ¶ Sin egl i' sexus in ettia stari hoc
intelligo vim sm osti d' accusatore cpe
tenti ipi clico Nam competente ecce
pt ettia remitte Et ex iniuria illata
clerico stari acto nascit i clico et ecca
Unde actoz competente clico no pt ecca
remitte s conpetente sibi sic ita et ecco
actom competente ecce no pt clericus i
iuriatus remitte sed qtenus tangit pso
na sua tnc pt ad hoc c tu desidet a c in
tantinegit i' c et q' no i c si is qui xxiij q
iiij et in c salomitane lem di quid aute

si clericus iniuriatus heat ettias cui causa to
petat acto iniuriaz d'r osti considerandu an
altera sit i commenda t alta in titulu ul cui
iniuria sit illata p altera tm ar ff d' iniur
l labeone s ait ptoz et i c relatu ij de testa
Et conclude q ettia ubi e intitulatus hz actoz
Si uero utracq est intitulatus tnc si p altam
tm est irrogata iniuria illi soli competit
acto si p utracq ul simps' e iniuria irrogata
tnc competit acto utricq . z l a excad' iniuria
pt acto compete pluribus pso'is ut pu si iniuria
infert vxori alicq acto competit sibi Item
marito ¶ Itm pri de quo i l i z ii ff d' iniur
¶ Ingl si in clerico aut stari dz dari lz in
telligere scdm doc et bn in emenda q sit cone
iniurie tangat psona clerici s quatenus
iniuria tangit ettiaz emedabit ecce iniuri
ate et si plures heat ettias d' ut s' ¶
Insi gl d' gl prede ubi no pcutetur clericus
Nam expcussione clerici comittit sacrilegiu
quo casu pt adiri iudex ecctiasticus con laicu
ut nit quibus xvij q iiij Idem est putare
ubi iniuria fieret clerico sine pcussione
qz talis iniurians pt dici malefactor clerici
et eccle ph' tex e i c olim d' iniur t fa c
tu sit spiale d' fo q

Exteuore.

Exponit for' pcepti q subveniste
iuranti fieri dz illi qui p violeta manuu
iniectione in clericu absoluit h d Qa i ma
damus ¶ No forma et prattica madhibe
da absolucone ab excoicatione canonis si
quis suadente sufficit enim pstare cauco z iu
ratoria de stando mandatis ecce et ps abso
lucom dz fieri pceptu ut hic dr intelle' tn
q' ps dz satisfieri leso si iniuria est notoria
i c ea noscitur t no p an i c adh' i' e ¶
No modu pcipiendi ei qui iurauit pere
mandat aliquis ut pcipiat conte' psti
iuranti phoc c veniens t c quita vallis
deinde uide no ibi aliquis religionis qsu
q commissus alicq religiosi gaudet pu'lio cano
si quis suadente Et facere omnia iura loq
tia de commissis ut hoc puileg gaudeat loqu'
tur de commiss religiosis ¶ Quid aut commissi
ettiaz pstarum dic ut dctm fuit in c no du
bium s eo ¶ Nota no q' delectum pcussionis co
missum int hoies simul cautantes vone so
cietatis et coionis qz coio est mr discordie
l cu pr discordie s diulassy ff de le ij pdo
ille qui semel incidit in istaz excom no incat
q' de cetero no pcuciat socium qz de facili fiet
conticuento excois tn est pcuciedo clericu socium
s no uocat cone dcta et d' absolucone fienda
in hoc tam no i c qm de vi et hoc est Ubi
hic quado quid si quis modicite pcussit clericu

sibi subiecte tn correctionis dor dnt tlez no ee
excatu qz no pt in hoc notari violetia ar h
nico q excusatur platus ul magr et fa xx m
q i patus Sequitur tex

Decetero.

Excatu percussione cleri absoluit
epus si sine periculo papam adire nequit debz
tn sibi mandari q papam visitet impedito
cessante 2a l sed est ¶ No q periculum excusat
ab onere adeundi ad papam pro absolone et
pmictitione &c et satis est hec cum immine
no attendendi ar l nec timore ff q metu ca t
t veniens de spon ¶ No ibi dyocesano epo
q absolo abhat excaton et subsistente tn
impedimento no competit inferioribus plat
citra epm de quo dixi 3 c mortui &c ¶ Ult
no quod absolutus pp impedimentu ab eo
cui no competebat al ptas absoluendi dz
impedimento cessanti adire illu cui compe
tebat absoluo et ita hoc dubitat de duobus
pmo nunq iste tex habeat locu in excoe lata
ob aliq cam ut no valens adire papam ab
soluatur ab epo pmo tenet q sic et clare pt
in c eos e ti li vi ubi bonus tex 2o dubitat
quid si captata oportunitate no vadit ad illu
cui competebat absoluo dic q statim recidit
in eand exo ut in d c eos ¶ Ang si dr melius
q aut oportunitate captata vadit ad papam et
tunc no petit denuo absoloz sz recipit ma
datu aplicu dumtaxat pro hoc iste tex nisi
Si vero opportunitate captata no adit papam
tunc est periurus qz no seruat mandatu et
reincidit in eandem spem exo no q pma
reuiuiscat sz est noua exo a iure lata pp
contemptu istius ut d c eos pro hoc gl t ar
i obligato extincto &c Sequitur tex

Ad hoc cum.

Cum papa absolucoz ab excatone
delegat mandat recipi cautionem de parendo
mandatis ecclie h d ¶ No i lris attendes
stili curie et si pretermittit lre reddunt susp
te ut in c cum gram de crim fal et c cum
de testibus Ex op et rr q delegatus a excat
pt absoluere absq alio mandato ut in c l
de of dele qui excauerat erat mortuus ul
reuocati vel excant per sentiaz diffinitiaz et
in iuris erat lapsus quibus casibus oport recurre
ad aliu ut d c quoniam ¶ Ang si ibi sola
iuratoria sufficiat no glo sz intelle scdm
pan qn no constat de iniectione manum no
toria Na si constare no debet sz absoluere
nisi prius satisfecit pro hoc i c pp na ex p
iniuria manifesta no absoluit n prius sat
faciat ut in c ex pte de v sig et in c ex dus
de sen exo li vi et intelle q sequitur in glo sm
illa pdicta Sequitur tex Ea noscitur

Ea noscitur.

Excatus p canone siquis suadente
siue sit diues siue paup p papam
uel eius legatu dz absolui fallit in muliere
pmo ponit exceptoz 2o reglam i alios 3o
quidam determinatoz i Si vero ¶ No p regulo
casus personarum qui no tenet adire papam Et
no q tex indistincte dicit de mulieribus et sic
si mulier innominat sit seu sui iuris diues ul
paup no tenet pro hac absolutione adire papam
qz itineracio eorum periculosa est ¶ 2o no legatum
ipse absoluere ab hac excaton et i tali
epo no pmisso et de istis legatis dic ut ple
ne le et no in c pe de off lega ¶ No q tpe
mortis excatus p ca siquis suadente pt ab
altero absolui qui a papa recuperata tn sanitate
tn adire papam ul eius legatum al recin
dit ipso facto in eand spem exo ut in c eos
e ti li vi ¶ Sz quero qui dnt destituti me
bris Ro procedit tex i istis caudis cecis et
aliis multifarie impeditis in membris omnes
eni tales dnr insanabiles psone ut gaude
ant hoc pmilio ¶ Ult hic querit dicat tex
q absoluti tpe mortis ex necessitate cessante papam
adire ul eius legatum susceptum mandatum
ap &c nunq suffiat delegatus dum est i transi
tu Impomit hic duas opi quida dnt q sic
sicut enim pnt absoluere ita et hoc ea ma
datu iniungere Alii contra q in transitu pnt
absoluere ppt periculum in more 4 tunc iniunge
mandatu accessorie sz mandare pri non
pnt sz debet recurri ad legatum pp u non
transeunte Ostn plz pmu dictum sz certe
licz pmu dcm equius 2m tn verius sm
jo an de quo insspe in ti de lega q mic di
cimus ob sz tunc ¶ Ang in 6 mx facul
tates insi sed quero qualis erit ista satis
factio dic recepuit opi dor vna que repat
ta dampna expensas et interesse quia
clericus no dz petere estimatoem iniurie
sz ppt dignitatem clericatus dz ignoscere
ut in l siquis in hoc genus C de sac eccle
¶ Alii dnt quos sequitur Ost q no sufficit ipi
iniuranti flectere genua et petere venia
ymo tenet satisfacere de iniuria sm qualitate
et dignitate psone et qntitate iniurie
et emendabitur ipsi clerico pro hoc bonus
tex in c olim de iniur et illa opi est verior
alia equior ¶ Ostn aduite q licz acto iniu
riarum expiret lapso anno ut l si non co
nitu C de iniur et no in c si d'iniur tn p
viam exceptionis compellit iniuria satisfacere
etiam post annum qz q no dz satisfacere nisi prius
satisfecerit ut hic q que ergo p via actionis
no posset iniuriatus consequi estimacoz i
iurie consequit tn ea in dicto qz al no

audiet petres absoloz 2m osti et bn q no
Singl in vo pauperes p an d q paup
potens ad eundu tenet re ad curia si al
medicando pt sibi psice sit in loco in quo
manet et hoc tam loquitur iste tex si no est
paup no mendicans ul no hns unde vi
uat nisi ex artifico suo q ex loco no pt in
itinere et sic habz locu con ex quo em no
est solitus mendicare s ex artifico conue
no tenet p absolutione obtinenda mendi
care et ita loquit con q no primo plus dt
qd si solitus mendicare ex mendicitate sibi
psspiciebat et uxori et itinerando non
posset p spicare uxori tunc non tenet
re q m sat placet Se tex

Quum no ab hoie

Ante denunciatoem uitandus
est excatus nisi sit occultus h d primo in
ficiens clerico qui contemptu clericali
situ se enormitatibus immiscet exc^tus no
est h d Et^o duo sut dcta sm ibi in ar^lo No
primo i pro sacrilego q initiens manu
violentam in clericu committit sacrilegiu
et tamq sacrilegus tolerari pt a tocam
iudice extra^to conuenica xvii q iiij t siqs
de inceps 2 t quisqs et t cu sit de fo cpe
no No ij^o q conuare tenent tenem ex
catos nedum nominatim ab hoie s et exca
tos a iure licz adhuc p hoiez denunciati no
sint excati et hoc qn certu est illos esse
excatos Ter^o no q in publico no deme
uitare ex^tu a iure qn ex^o pbari no pt
ut q alias hoc tm est notu et hac puto
com huius loce Ex quo em no possumus
eum conuincere d ex^te no demus eu vi
tare in publico cu de tore et infama sua
ar vi q ii si tm et t placuit et l diffa-
mari C de ingr et man No i latenti
ex cessu q canon pena ipo iure p delicto
inferens afficit delinquete qntucq occul
tos p quo vi be gl t cle i de heti In
q in articulo no tam 2m vam lex inquo
clericus sine alia amonitoe pdit ipo fco
privilegiu ca si quis suade s qn contemptu
clericali habitu immiscet se enormitatibus
et hoc e nond con istos clericos qui inde
bite relicto habitu efficiuntur stipendiarij seu
crenagieri ut qntucq isti cognoscant et
notu sit al eos fuisse clericos seu esse heant
privilegiu immunitatis psone na si no cogno
scerent tuc no esset dubiu p c si uo sup e
hoc esset in odiu ipos clericos pp igno
rancia probabile puenctiu vocr q^o intel
lectus huius e est q licz sciat ipos ee clicos
tn ppt hunc excessu poluti sut illo privilio
canonis Si quis suaden sic dicimus t tellus
conuigatis q relicto habitu pariter perdunt
privilegiu immunitatis psone Et adute q
iste tex nichil dicit de privilio fori numqd cles
clericatu capti in huiusmodi enormitatibus
pnt puniri layca puni s dicta plene i
c ppendimus Singl i i hic soli h^o s^ta
no gl bn nam primo m t inquisitoi i c cu
quada additione conclusu est concludisse excatu
debere uitari citra denunciatoez qn notoru
est illu ex conatoem incidisse secq ubi non
esset notoriu licz multis pateat ar ij q i mlti
Sz de i^o dctim primo vr con tex cu in prio
dicat gnalit excatu a iure uitandu absq alia
denunciatione et excipit tm unu casu qui om
ibi hoc patet secus ergo si pluribus licz g^o
no indicatur notoriu Nam excepto firmat
regulam copp ij q vij t dns Et ut s dici rato
huius exceptionis esse pt q ex quo solus scio
pbare no possum debeo silere al defacili da
ret ma infamandi alios s qn pluribus hoc
notu est audacter deo eu vitare in publica cu
possu eu conuincere ar l diffamari C d in
ge et manu et melius in l qui norentem
ff de min nob t mlti ij q i q2 loqt de crimes
quos nisi sint ex^ti uitare no debeat no ante
loquit de ex^t deuice dicit tn primo m t inqui
sito quod si coniu prouincia in nichil soli patet
quod debeo eu uitare et in publ^co qd sat in ph
q2 no pt iste dici abcnia tolleratus ut no gl
in t ad ineas et in j denun uie et i t tua i si de
cohi cle et mli Singl in vo inuime colle
conaur i ppendimus et ibi plemissa dicit gl
si Sz queco numqd ista pena imponat istis
stipendiarijs clericos contrahte dot vire hit
velle q ad cautela tn et sic potius excitale
qui voluntate ad illa pplicant puto adultos
q aut ex pte ordetu bellu est iustu et tunc
prodit dctum dot ut ad cautela imponat h pena
Aut bellu est iniustu et tuc imponda est
de nouitate et hunc puto intellctum t na licet
ppt hoc delictu clerici pdunt privilegiu immun^t
psone notu p hoc sequitur q impune lig cles
clericos ocude et hic puto vim intellatum h^o
t cu tex psupponat penas imponenda ex p
oratione laycoru Sequitur tex

Quum desides

Ante absolonem uitandus no e ex
conicato licz in ea aut procare mandat
cele ul composuerit cu offensis n infama
to d excatione uitandu est nisi se pmerz
ul ad cautela absoluat h d Et tria sut dcta
que pz ps Nota primo q nemo dz uitare
excoicato an absolonez qntucq dignitas existat
Unde et epus uitandus ex excato an abso
lucoem ex coicatoez incidit Nota ius excitat
participantes cu eis subiaceat ut m t i de
consti Nu aut ppa uitando cu excato in
cidat in excatoem gl in t mlti s concludit
q no Et re est manifesta q vinculum exigitur

contrahitur a iure quo ipsa non est ligatus ut
in c. proposuit de conces. preb. dicit. tamen nobis illa
glo. quod aliqua ipsa peccat in illo qui non subest
cum sibi contrahendi necessitatem non solum facit
contra ius positivum sed etiam contra ius divinum quia ut
habetur in c. nouit qui non vult se corrigere
et excommunicatur per hoc debet esse ethnicus et
publicanus Unde ipsa cum sit subiecta le-
gi divine xxv q. ii sunt quidam peccat non
habendo eum tamquam publicanum et infidelem
Qualis autem sit excommunicatio que contrahitur propter
principium dicit ut non in c. nuper et c. si concu-
bine in eo. de hoc dicet ii Tertio nota quod episcopus
non potest ex sola voluntate absoluere aliquem
ab excommunicatione et licet voluit per coronem
suam illi reddita cum habeat pro absoluto
non potest secus est in ipsa quia ipse non subiacet
certe forme sed eius subiacet dispositi-
oni de quo in c. le si sumus et c. i Quarto nota quod
iuramentum quod hodie prestant absoluendi
de quo in c. extenuare supra e. fuit introduc-
tum ex quadam consuetudine certe Ex quo in-
fertur iuramentum tale non esse de substantia
absolutionis de quo dicam tamen glo. Quinto nota in summa
stilo qui ait episcopus prohibens quod dixi in c. precedenti
quod ubi excommunicatio nota est pluribus debent stricte
vitari excommunicatum circa notorietatem denunciationem na-
si sola fama sufficit fortius ubi habet con-
suetudo Quinto nota in summa tertio loco quod non sufficit
excommunicato satisfacere de eo pro quo fuit excommunicatus
nisi et absolutionem consequatur ymmo excommunicatus
donec satisfecerit exiget absolutionem de quo
per glo. non in c. le i de dec. Vult nota quod ex
iniuria illata clerico nascuntur due actiones
iniuriarum Una competit ipsi clerico quatenus
iniuria personam suam attingit alia competit
ecclesie cum iniuria infertur ex persona clerici
iniuriati et consensu sero composito facta
cum clerico non tollit actionem competentem
ecclesie per hoc tex. in ecclesie tamen non loquitur de
ecclesia particulari cui satisfaciendum est propter in-
iuriam illatam ut dixi in c. precarianos supra e.
et puto quod etiam pro ipsis clerici competat actio
iniuriarum per hoc quod non in c. professe qui si
sint layci tamen ibi clericus non eximatur a pote-
state licet aliud sensiat glo. in c. indecorem
de etate et qua sed primum verius ut probat
in d. c. per verbum et per locum a simili ut Item glo.
in verbo si publica fama nisi sed quero quomodo
est iste vitandus Ymmo ponit duas opiniones quod
dicunt quod cum defecerit nisi purgando Alii
vero cum defecit se purgare et hoc vult pla-
cere Ymmo si puto nisi iniungenti homini vitandus
cum infamia invalidus contra eum ac in c. illud
de cleri ex. in ius Nam tractat hoc casu de
modico praeiudicio et favore ecclesie Et in fama
hoc casu facit plena probationem et hoc videtur

velle iste tex. Nam indistincte dicit eum
vitandum nisi se purgaverit in purgationem pre-
stiterit non ergo reddenda est sibi communio ante
purgationem prestitam vel absolutionem obtentam ad
cautelam Item glo. si in ut si iuramento prestito
dic tamen quod ymmo tex. loquitur de forma absolu-
tionis tradita in c. a nobis ii in e. nisi vobis si
prestito iuramento de parendo mandatis ecclesie
introducatur per quandam in ecclesia cum psalmo penitentiali
et oratione dicta ut in d. c. nec est opus quod alia
forma feratur super absolutione Et ex hoc ad alia
homines ut super absolutionem ab excommunicatione possit peti
per procuratorem Ymmo dicit quod non quia hic forte
requirit personam presencie fatetur tamen quod ubi sit
est iusta causa poterit procurator intervenire per
hoc c. quanto ii q. v que tenet quod indistincte
non potest intervenire procurator quo ad etiam mi-
litante quia absolutio requirit confessionem
contritionem et introductionem in ecclesia cum solemp-
nitate predicta dictum glo. communiter tenetur Item si valet
excommunicatio etiam non servata debita forma ecclesie absolu-
tionis et fortius satis tamen michi placet opinio ymmo
quod ubi non subest causa competat absoluendus
et per hoc ut ibi glo. in d. c. quanto et dicit spec. in ti.
de procur. § i v. item opponit quod in curia ro-
mana hic servatur de quo etiam parcelli in c.
ut effectum de hec li vi Item infert etiam ex predictis
ad alia que sequuntur in glo. nunquam valeat
absolutio iuramento non prestito quidam dicunt quod
non quod sequuntur opinionem Nam cum sit de forma
non valet absolutio forma non servata ar. c.
quia propter de elec. n. ob isto tex. dicunt dicit
fuisse inductum hoc iuramentum ex consuetudine
quia hodie ista consuetudo reducta est ad ius
commune glo. hic concludit contrarium et con-
tenetur opinio glo. Nam ut dixi in precedenti
questione satis tenet excommunicatio non servata forma ita
et absolutio ar. de pe. di. i in c. verbum sacer-
dotale in fi. vobis autem c. tamen li vi ubi patet
quod absolutio iniusta tenet et dicitur ut l. certificandum

Veniens ad app.

Sacerdos ciuens regularem de
ecclesia diuina officia turbante excommunicatus
non est h. d. Quinto nota ibi commotus qui iniciens
manum in clericum seu religiosum turbante
diuina officia excommunicatus non est etiam si commotus
hoc fecerit Commotio ergo ex iusta causa non ope-
ratur contra excommunicationem ubi subest iusta causa manus
iniciendi Tertio nota quod monialibus ganduz similis
causa sequitur suadente ubi sine iusta causa manus
inicitur ut in c. monialibus in c. Quinto
Ex pre contra tex. na. ve. sibi contrarius na primo
dicit ipsum sacerdotem manus iniecisse immo-
malem ut ea ex ecclesia poneret et postea dicit
quod compulit ea residere in ecclesia So. dicit
Nam unam bea. habet ex ecclesia et tunc cessat
contra alia vero habet intra et tunc intellige
quod iste in hac ecclesia erant canonici regulares

et moniales hntes diuisos choros. Unde
sacerdotes ista moiale ingressa chorum
cleroz traxit et duxit ea ad choz ipsu et
ibi iuxta etiaz coegit ea residere. Ut singl
i ist. Alij no intelligunt q iste sacerdos
erat ibi pior et monialiu sic fuit in ordie
sancti marci Cordet eoue placitis fuit co
tinatus. Alij uero taliter intelligunt in distic
te q spiritualiz iste no habuit placiti iste
excusatur ab inectione manuu et quo tur
bat diuinu officiu. Et ex hoc et ex tex no q
turbantes diuinu officiu inertia pnt de
illa expelli si faciut tumultu i ındito d'ex
vij bonu tex in t in loco v q iij

Peruenit ad nos.

legit multis modis s. sm let com
h. d. Extitati pro sua inectione manuu pnt
p epm absolui. Et est iste tex singlar sm
hunc let. Ut singl i isti prima op se h primo
et ph ex addunt hic licet nisi i superim co
mittendu q uelit dice hunc fuisse spale
commissos sed alij sequut taliter dm gl ut
facia ius hoc quo ad omis. Nam si teneret
spalem indulgentia tu no appet cui loqua
tur et nusqz sit priuilegiu esse hic dicere oio
superflua p hoc fa et hebatur in antiqua
ubi stabelit q iste debet absolue mulieres
senes et ut in lra. Unde fat epo nre suo
pt mulieres senes et alias huiq absolue
ut in t ea nostit s e ita et istos ple i iuia [mi]
excatos s. iste intellitus tq benignior
e amplectendus. Et p hoc qz ubi duo in
tellitus alicui pnt debemq sequi illu qui
continet aliqui dictom et qui aliqs pcio
indet. l. q labeo ff ad tacbo et in l i ff
ad municipa. fa t in in uc de of dele com
consuetudo q i cdubiis multm est attendenda h' gt
et nunc est mutada ut l nunc z l si
de intptacone ff deleg et in t in dilectis
sup de consue. Et aut com hunc intellitum
fa t. Et uero s e obi in tam spali epus
absoluit qn iniuria no est enormis ad
id t qn s de vi et ho tit ubi hic est simi
legum clericoz coit vincturus so dicit Jo an
et bn distinguendu fore int iniuria leue
mediocre et enorme ut plem qmbus
epus pt absolue ure suo auctore huiq decre
Non aute hic licet regulare inferiori pla
to. Nam hic decre loquit de epo ut pz i
femitati tue w. Inferior enim no appellat
fr s filius ut in t qm gram de tim sal
Iniuria vero mediocri no pt epus ab
soluere nisi priuilegiatos et hoc tm loco
habent contraria s alle et silia. Enormi
uero iniuria epus regular no absoluit ni
in morte et nisi specifice hoc sibi committat

Sz quero utrum epus posset absolue laycos
clericos leuit iniuriantes. Et dicit tamen q sic
qz iste tex loquit indistincte. Et que iniuria
dicatur leuis et que mediocris et que e
normis relinquendu est ad arbitriu iudi
cis ut ista de iniur s. atroc fa c in illo pt et
q sibi no i e. Sequitur tex

Significauit.

Comunicans in scibis excat. per
ppam qz diuina celebrat excatis e maiori
excatione et p solam ppam absoluendus h
d. cum primi intellectum uel sic sm aliu. Clericus
sciens et sponte pticipans excato i diuinis
officijs excatus est et tm p ppam absolue
dus h. d. Ut singl i infi. Et hic gl colligut
tres let ad hunc tex prima est ut loquat de
excatione minori qm regularit incurrit ptici
pantes excatis ut in t in p i e et t si ce
lebrat de ex inf. et ita t a nob de excep
Et tunc ad tex du dicat eadem sna re respode q
est eadem ingrie et quo ad quid pertinet respectu
priuationis sacroz qz sic ex maior ita et
minoz ut d t si celebrat. Sz con hanc let
fa qz tex hic requirat absolom ppe q no sufficit
si loqueret de excatione minor ut in t in p
i e. Et io glo forte transiuit ad alia let ut
intelligat tex d' excato cu pticipantibus in omnibus
Nam tunc pticipantes incurrut eadem excati
one et ista let est vera nisi q dicat qntu
ad textu et hodie no pt fieri talis excato
in pticipantes canonica monitione no p
missa ut in t statuimus e ti li vj. Ut 3a let i
gl est ut loquitur de pticipantibus excato in
crimine de quo fuit excatus et tunc opz intellige
q fuit aliquis excatus a ppa qui celebrauit
diuina post suspensionem quo cum pticipantes
sibi in diuinis officijs contraut excom in crime
et in volunt eadem sna ut in t si concubine
e ti et ista let bona est a sm cu pto sennau
s aliquntulu dicat sm hunc tex q hic pti
cipauit in crime. Ut 4ta let dat ex gl que
uerioris ut intelligat decre de pticipantibus
excato etc no in crimine sed ad hoc incurrat [ut]
excatom maiore ex hoc pticipio requiruntur
quatuor que narrantur in tex primo q isti pti
cipantes sunt clerici ut pz ibi clericos. Sc
q sciens pticipauit ut i sciens. Sc q
sciens sponte ut i sponte. Quartu q excatus
a ppa ut pz ibi a nobis. Quintu et quartu ut i
diuinis officijs pticipent ut pz i in officijs
na cu hec decre inducat noua exom speciem
dz intelligi ppe pnt iacz interuenientibus
omnibus de quibus in tex na al' esset ut
dixi ex pticipio cu excato tm incurrit excato
minor s. con hanc let fa qz tex iste no videt
inducere noua specie exom cu ppa no videat
li nouu ius velle ede cu respondeat ad con
sultatom et post dicat no dubitamus etc et
sic loquit in tam al' de sen de iure antiq

sed illo iure no recipitur l3 spes ex° in dict
ta Item iste tex loquitur de preteritis ut patz
ibi precipaũt et ͨ sed si hec decre ꝯtinet
ius nouu no extenderetur ad fcm de ptito
ut in c ad cognoscentes et c si de consti Sz
pt dici sustinendo corr3 let predam q forte
hoc erat desitum aliq constitue antiqua et
io ppa respondit hic pilla verba s dicta et
q alie let demichilo nob suneet et io hec
amplectenda et hactenus est sit intellecta
hc decre et nunc sunt mutanda

Vdi nos.

Excomicatz pmiectione manum
in clericu uel incendiarius pq
pupplicatoz a pplo ppa absoluit h d pso pa
sesija consultatio c° eusso i f c Ingl
in v° temerarijs nisi quasi uellit dice gl q
qm3 sine violentia manus temeraria ex
tendatur in clericu ex° in pcuone clerici
volentis Nam violentia sibi no infert
ut in c scienti et consentient de r iur li
vi et tn peruenis in circuit eptatz q te
nere facit ut in c contingit j e sed con
hoc fa q canosi quis suadente requirit
violentia q° no d3 extendi cu sit penale
s3 pt dici q lic3 no sit violenca ꝯspon ipius
clerici pcuti violenta est tn violenta ꝯtra
ap totius ordinis clericalis Ita pinlegiu
tale scro clericale no psuntur consentie
in cuiu favore id pinlegiu pnr emanauit
Vnde no potuit iste clericus renunctiare
isti pinlegio ut in c si diligeti de so q et
in c cu desideres in s si s e Ingl incen
diarij nisi Concludere q mente gl ex aut
quis intendit etiam seculorum religiosum
et tuc ex° est ipso facto et an hui pup
licatom ex potest absolui ab epo loci sed
pq pupplicatoni no q ppa reseruauit sibi
beant absoluitoz ut hic aut intendit
aliud locu et tuc no est excaty ipso fcto sed
excandus et pq pupplicatoz absolutio re
seruatur ppe et d hac ind vi bona gl i c
ois vero iiij q iiij et tex in c canonica x q
iij et Ostien i suma de rapto sub § incen
dia s et q pena Et exp̃ dictis et ex tex no
duos cas in quibus absolo ab excoicatione res
eruatur soli ppe fallit tex in ar° mortis
ubi ex incendiarius absolui pt a sacerdote
ut in c in lris de rap Ex gl qro nuquid
legatus posset absoluere istos incendiarios
pq publicatoni et vr q° q legatus absoluit
excatu p inieciõne manuu in clericu ut
in c se et ex incendiariu cu ista duo hic
pcedant a pari Sz contra te con na licet
ista duo pisiront quo ad difficultate ob
tinendi absoloz no tn sequitur q pmisso
facta maiorio cau extendat ad aliu mai
tu insitis exorbitantibus no pcedit sed no
fit extensio ex pmaioritatem romo ut i

ra uicamini de r iur li vj et in l q v e ff
de leg i plus q ppa istos absolue pt pq pup
licatom Sequitur tex Ad eminentia

Ad eminentiaz.

Legati de late absoluere pnt p i
iectõi manuu violenta i clericos
h d 2ª p f ibi sup quo Nõ q cardinalis
dr legatus de latere et hc io q assistunt
lateri ipius ppe in facit/ ecce de quo in c i
de of lega li vj Nõ sup hiis que veni
unt iure legationis ex dispone l' al ꝯsuie
tudinis non est opus q legatus ostendat
mandatu expssu Transeut em ista ex gnã
li de mandatone legatois secus dic in hiis
que no competunt iure legatoins q tunc
opporet q probet mandatu expssu ar h'
ptotu a sspali et vi q no Jo an in c i de of
lega li vj et dixi plene in c sup hiis de fi
nistri Quero nuq isti delegati possint
absoluere pen orm inuria et maiore p
interfectione et mutilacione clericoz ꝯsti
et collec dot dnt q q lra loq indistincte
ut pz l cos clericis et ͨ Indefinita em equi
pollet vli ut no in c ut ita de elec li vj
et maiore pbat sm alia lrãz q h3 dicom
vlem ut oms et idem ꝯsti aliud sentit i
c p de of lega et ibi dixi q p enorem i
iuria solus ppa absoluit tn quo ad legatu
appellabat i iuria enorme homicidiu et
membri mutilatom secus ergo dicebat de
effusione sãgne et tn effractione ossui et
illam opi ꝯsti secutus e spe in ti de legato
§ nunc dicamus vs q ex dixi s3 opi ꝯsti h'
coit approbat ut dixi pq quo facit sm Jo an
q legatus dat hc ptas absq alia excep°e
mea em comprehendo enorme inuria no
loquitur in legatis s3 i inferioribus et hac
opi tenet arc in c i de off lega li vj allet
c cos et et li dum ibi de ap sonis sumus
al' a quibusd sup et ͨ et pt vr p suppone
q p qualibz inuria possit legatus absol
uere Quida tn legati solent absoluere
qui commissi sunt homicidiu Aliqui vo in
distincte absoluit tn pma opi ut indistincte
possint est benignior pq qua fa c post tiij
latom de of le et vj q no in d c pe Ingl
si nisi et decr ipsius spe legatoz et coru
ptate dic ut in d c pe et in c i de of
le li vj ple pspe i ti d' lega § nunc dicamus

A nobis. el. i.

Generalis excoicato no ligat nisi
subditos pferentis h d pr pom
e° so i adde Nõ primo insedere appa posse
p statutu suu iam aute dampnatu pro
hibe sub certa noua pena licet q inferior
no possit tolle canone condendo contrau
statutu pt cu canone aduinare p appositõz
noue pene concor c ut aiaz de consti

li vi et vi ep no so an i c si d off archiepi
et gl in cle ne ro' in de elec. ¶ Ulo q' ph'
v'a extatus sit pfert ex' ipo iure q' no p
hoc vi gl in cle quicunq' debet li vi lz ad
confit gl in c ii de fo 9 et vi q' i dixi ¶
¶ d q' gnalia v'ba statuti ul snia; pferentis
restringunt ad limites ptatis sue ut q'q' ex
v'borum significatione apta nata sit et no
subditos comphende tn p ptatis defectu
v'ba quantuncq' gnalia restringut ut non
comphendat subditos alienos fa pintellem
statutoz ffarum et maiore illius statuti
quo cauetur q' decbnas m'os ptatis i ci
dat n ictas psonas penas ut no exten
datur ad clericos m'os dectina q' cliti
no sut subiecti a statutum mensurat sedm
ptatem statuentis q' distiguedu est si statu
to cavet ut vendicio bonoru imobiliu
no fiat no subdito ut no comphedat cle
ros q' est ppt gnale privilegiu q' habent
in acquirendo de quo in c si de i munita
eccle li vi et p so an ¶ Singl i isti de hoc
siquis dicatur noiatim interdictus sero
expatus cu plerius p sinu et alios doc
in c in lateranensi de pben a an cle ro
inittentes furtu deant vocari an pupli
catom dic ut in c cu no ab hoie § co ¶ In
gl in v'o subditi no gl sol'z em in lon alle
gari et comphendo gl a malia; ptula
rem videnda sunt q'or primo cu q' statu
tu certi loci apponens certa pena affi
ciat no subditos in illo loco delinqntes da
ta snia statuti. 2o dato q' sciente ligent
quid de ignoratibus statuti 3o cu q' statue
tis delinques ex territorium afficiat pe
na statuti ¶ Co at ult ¶ Cumq' est ul sta
tutu seu snia duret ultra tpus statutu
ul snia; pferent ¶ Quo ad primu gl hic
concludit q' no subditi ligent exq' i loco
statuet delinq' ide tenet cont legis in l
cunctos ppls C de su trini et opi fa c qui
ad ppetua viii di primo hic vale lo et ut
appz dubiu q'otus p ro' pte q' no subdit
no ligetur adducitur talis ro tpe quo fit
statutu statuens no lz m'os in actu ibi
no subditos q' cu statutu affluat vires tpe
pmulgatonis no est potens ad comphend
no subditos cu anqm decernat ca m'oz
tribuens no possit iste snia m'os extere
actualit ar op in c i de off or li vi ubi p'z
q' ar eps no posset officiales deputare i
dioc snia pappellatonibus interponend ad eu
qm ex quo appellacois no sunt interposte na
habz m'oz in actu ad is loq' l obsuad isi ff
de off pco consu ubi pconsul an q' in ingre
ditur pnutia sua no pt cam delegare quia
adhuc no lz actualit m'oz lz hitu heat
fa ex l op l vosu se cutu ff de supo suo Corlu
de capiendo mente eoz q hic tagit primo
et q' michi plus placet ¶ aut queq' d' sta[to]

aut de snia primo casu statutu est aptu comp
hende subditos et no subditos ut in exeplis
huius lre et tut et no subditi delinqntes
in territorio ligant ¶ Nam ipo lex loquit de
eis ut l actianus C de here ideo i contine
ti cum no subditus delinquit efficit de iu
risdictione statuentis et ligat statuto suo
¶ Aut statutu no pt comphende nisi no sub
ditos ut q' dicit statutu archiepi ¶ Cumq'
archiepoz ferit conte an se deferri i p
curia mea sit exco et tunc sm primo non
valet statutu q' archiepe no lz aliq' arch
epm insubditu et sic hoc statutu no videt
comphende nisi no subditos ¶ Osti h' i p'ug
nott ar c ex tuar de osu palli ¶ Sm quia
sequetur sedm opi osti q' no posset fieri sta
tutu con peregrinos in loco delinqntes ar t hu
iste satis dubius e et pt teneri h' opi osti
¶ Nam statutu habz tractu ad subin et ext
territoriu a refertur ad tpus habile videt
statutu tene cu dicat m'os in territorio suo
¶ Aut fert snia gnalis et pt haberi locum
quod dixi ut tn extendat ad subditos sinan
tis respu delicti comittendi ¶ Et pt esse
dra int statutu a snia; q' snia assumit
vires i contineti cu fertur unde habet
tn comphere subditos ar in l vosu secutu
ff de usu le sed secus in statuto cu heat
actu successiuu et vim eius sm incipit
tpe delicti et in snia gnali pt intelligi
iste tex ut no subditi delinqntes i loco sinan
tis no afficiant ista snia a ita ipe videt
loqui iste tex ¶ Nam intellectus gl est indu
bitabilis et in eo q' intellit tex d' no subdi
tis delinqntibus ex territoriu ¶ Nam nulla
ratio debat hoc esse dubiu intelligat q' i snia
gnali pquos iste tex i' pmitiaint ul et
habebitur illud nobilissimu dictu ut non
subditi postmodu delinqntes in territorio no
incidant in pena snie et h' sentit h' Inno
insi si con pducta fa c cona q' caueant et ti
li vi ubi dr q' snia exco' no pt ferri pfuturis
culpis nisi subsit aliq' ca de pnti cono dz
talis snia sic ferri lata tn tenet et dic
hodie ut in o q' caueant ¶ Quo ad 2m
dubiu psupposito q' no subditi delinqntes
ligent statuto dato scia statuti quid de ignor
rantibus statutu gl lo notabilit hic dicit q'
si statutu pmit scienti al dampnu ligat
ignorates ¶ Cau tenet so an in c ii de osti
li vi et vr ibi tex p eo na statutu ibi excom
tabat comittentes furtu a tn no ligat
ignorantes q'muis sui statutu sit dapnu
pena tn nona est ¶ Bar in d l cunctos pplos
sentit ide q' sequit d an hic et ad c ii pre
all' videt q' loquit in snia exco' q' no ligat
nisi rone contemptus et ubi dat igno
rantia cessat contemptus a p'hat opi fa l
divulgar q' siquis ff d' fur ubi p'z q' siquis
credens furari aur furatus est es sero
credebat furari modicu et furatus e plu[s]

tenet nō habito respectu tamen ad residentiam et ignorantia sua et hec opinio videtur verior de rigore iuris licet opinio Jo an sit equior non enim licite potest allegare ignorantiam cum sciret seu scire debeat statutum esse dampnatum. Ubi autem statutum primo renouaret secundum alios non dampnatum tunc probabiles ignorantes non ligant ut lxxxij di proposuisti et nō in d l aucto propositos et ex contextis presumitur ignorantia vel scientia et in dubio requireret aduertantur ipsius delinquentis ex c. extra uero § c. ¶ Quartum dubium numquid subditus delinquens extra territorium statuentis incidat in penam statuti. Immo sentit hic quod contra est tex in dicto ut ait Bar in d l cunctos populos distinguit quod aut statutes expresse agebat ligare subditos delinquentes extra territorium et tunc ligant subditi extra dictum statutum quicumque commiserit furtum ubicumque sit sit excommunicatus. Aut statutum est generale et tunc restringitur ad territorium statuentis secundum multos doctores legistas in l fi ff de iure o in tenet oppositum et hoc credo verius ut numquam delinquentes extra territorium afficiantur statuto prout illi l fi et d c ut ait. Nam ro illorum uerum est quod extra territorium ius dicenti nō paretur impune. Item quia statutum est quedam lex territorij nec potest vires suas extra territorium extendere quare vide ibi tuc legem etiam et de hoc plenius dicto in c fi de sen excommunicatione. ¶ Quintum dubium utrum statutum seu sententia durat ultra tempus statuentis. Concludit quod statutum cum sit quedam lex perpetuus durat nisi expresse renocetur ut est tex in c fi de offi lega unde dicit si eccl in concilijs siue sede vacante fecit statutum durat etiam creato episcopo nisi expresse renocetur per episcopum quod nō in sententia uero dicit ut nō in l fi ff de pe et in l i ff de postu et in c romano de sen ex ob eli vi quod aut sententia inicat comminationem proferentis tempore aut non primo casu aut vinculum est momentaneum et tunc durat etiam ultra tempus proferentis ex vel rogatione aut in supplicatione bonorum ut in dicto c romano unde excommunicatus per episcopum remanet etiam excommunicatus post mortem episcopi ad hoc c nalis pastoralis § i d offi or aut habet causam successiuam et tunc aut cum causa cognitione sententia fuit lata et durat effectus sine ut in d l i aut sine cognitione et nō durat ultra tempus proferentis et sic loquitur d l fi. Et predictis accede gl in c pe de cle nō reside quod nobiliter sentit sententiam exspirare per tempus concedentis sunt nullum comminationem inicit tempore proferentis et tunc tollitur per decessum illius prefecerentis ut in gl fi. Et predicta procedunt quo ad effectum ex sententia productum sed respectu producendi in futurum tollitur premotorum sententiam quod deponebat ex ui eius sua et hoc tamen precedit ista glo. ¶ In gl fi in sententia quamuis est hoc dicit nō tollitur ex tex nam mens lege est quod nō subditi nō ligantur nisi ex speciali auctoritate superioris sunt ipsi concessum quod etiam nō subditi astringantur ipsius sententia et hu

Conqueſti.

Cum in offeratione spoliant ecclesias excommunicati sunt et per papam tamen possunt et debent denunciationem absolui vitur h d. In prima querelam Inra audita datis i gin l c nō quod delicta enormia nō sunt sine vindicta relinquenda. ¶ Quod nō quod inferres dampnum ecclesie tenetur nedum ad emendam dampni sed etiam ad satisfaciendum de iniuria quod nō. ¶ Quo quod causa inquo sacrilegij est excommunicatus ipso facto et absolutio reseruatur soli pape. ¶ In gl i ipsi Concludit ergo clare quod aut quis capit bona ecclesie siue incendio seu afficatione et tunc nō est ipso iure excommunicatus sed excommunicandus etiam si essent res sacre ut calices hoc probatur in c fi § de furtis ut ibi dixi et sa c conquestus § de fe tempe. Aut ista rapina confecit in effractione ut quod fregit ostia seu parietes ecclesie et inde bona subtraxit et tunc est excommunicatus ipso facto tex lo h.

Percuſſoribus.

Legitur variis modis et generaliter sic summari potest. Iustificatus seu etiam percutiens clericum si dimisso clericali habitu seris inuestitate nō tenetur nec pro absolutione adire apostolicam sedem ut tex diuisio. Nō primo quod pro iniuria propulsanda potest clericus assumere arma ad sui defensionem nec ex hoc perdit priuilegium canonis siquis suadente et c si furiosus de homi ci vi. ¶ Nō ex hoc tex iuncto c cum nō ab homine § c quod faciens seditionem in populo seditionem et tyrocentia dicunt se immiscere seuis et enormitatibus et clericus talia exercens perdit priuilegium canonis siquis suadente ut hic et in c cum nō ab homine § c fin corona let. ¶ Quod nō quod pro homicidio quis nō tenetur ire ad papam pro absolutione a peccato immo simplex sacerdos absoluere potest ab homicidio cum reperiatur istarum reseruatio expresso sa c deus qui ecclesiam et quod i dixi § de pe et remissione. Op con tex nam rec sibi inprobandus nec rec papa recte respondere ad consultationem. Nam in consultatione narratur quod iste sacerdos mandato comitis fuit suspensus patibulo et papa respondit quod interfectores eius nō tenentur pro absolutione ire ad sedem apostolicam quia nichil respondit de comite. Item papa in respondendo asserit illum fuisse occisum et tamen in consultatione dicit quod expirauit patibulo traditus. Ergo varia consilio potest lex intelligi. Nam ut dicit primo in deffinitiua continebatur quod quidam dicebant hunc sacerdotem fuisse in bello interfectum et huic narrationi papa respondit presupponendo eum occisum et quod interfectores nō teneantur et secundum hoc cessat contra et hoc modo intelligendo nō probatur contra quod iste sacerdos perdidit priuilegium fori sed tamen priuilegium canonis siquis suadente secundum hunc intellectum hic dicere fuisset

iuile de risa. L° pot intelligi q ppa respodeat
ad consultatom contenta in lra. Na comes pot
dici interfector salte interptatiue q is vi' facere
tenus mandato sit ut in c. mlieres et q ibi ple
dixi s eo. Et dixi interfectores in plurali hendo
respetiu ob sceptis mandato comitis 4 tut h lra
inltm facet q si sacdos sed uolens tenere con
posset respondere q h no concedebat ut comes
poterat clericu iudicare ul ne sed tm de extra oe
dubitabat imq p absolucone teneret ne ad
curia. Et ppa respondit q no ex quo iste i insaniit
se sevis et enormibus hitu dimisso pdidit io
pivilegiu canonis et iudex mandando no iudicit
i extatom sed al' pcauit q no ptinebat ad eu
iudicare clericu et p hoc tex hic nisi du man
dat istis pma3 inuigi na si iste fuisset effectus
de foro sclari pma no imponeret istis cu ob
tpassent mandato iudicis ipi iudicates xxiij
q i i n c. inister et c. utiles. Et h consideato nihil
facit con pcedentem intellectu ut ista lra n
pbet de pivilegio fori ymo q potius pbet con
et de hoc stati infra subiua. Angl ii insi et
ibi glo soluit q aut clericus solu dimittit ha
bitum et tonsura no immiscendo se enorm
tatibus et tut no pdit pivilegiu ut i c. Si
uero s e. Aut dimisso habitu 4 tonsura i
miscet se enormitatibus et pdit pivilegiu Et
come sentire Jan ymo et philipp dicentes
q' contria loquitur in eo qui appostatat ulli
tu facit iniuria sed istud c. loquit qui apo
statando altera iniuriat. Ostii intelligit h°
hn clerico qui ex iniqitate seu pvitate dimi
sit hitu et tonsura iimiscens se enormita bus
et aggressurus et ibi dephendit. Talis
eni pdit pivilegia clericalia 4 vi' velle osti
q talis pdat oia pivilia cliralia ut sic posset
p iudicem sclare puniri ul pt intelligi sm eu
in incorrigibili Joan dicit q qn du clericus
defert hitu et tonsura licet imisceat se enor
mitatibus no pdit pivilegiu fori nec canonis
si quis suadente vnde dz stati restitui iudici
ecclastico nisi fuisset inveteratus in huiusmoi
enormitatibus et aggressuris quo casu posset
pcedere opi osti scdm eu adducit in ar c. l
de vi et hoste li vi ubi clericia exercentes
artem i pfitam pdunt oe pivilegiu
clericale quasi innat Joan q fortius debz
pdere hoc pivilegiu qn du se extruit in
huiusmodi enormitatibus vocat 2° sm eum
pt intelligi in corrigibili ul 3° pt intelligi
q expsso facto statim stiint isti fuisse cleri
nec pnis sunt excepti. Et ponedo has varias
solutiones vor dubitasse de pimo intellectu
qui sine dubio no pbat na tex no loquit
hic de inveterato nec c. i de vi et hoste debz
extendi q cu sit penale no dz extede de

pe di ii s pene. Nam qz in pom maior
pena pro minori delcto ne hoies sint pmp
tiores ad comittendu illud delictu ideo tlis
pena no dz trahi ad consequentia ut nota
Joan in lra odia de r iur li vi i instiul et
maxie ubi pena imponit ipo facto ut in
cau huius c. ar in l. aut facta ff de pe et
xxxiij q ii amoue 4 c. lator quinymo illud
c. i adducto in con pposito assipali na cu cti
sint cas in quibus clericus ipo facto pdit p
uilegiu clericale nec iste repiatur int illos
tf debemus stare regule gnali ut clericus
coram suo iudice ecclastico conueniat qnu
iuqz delinquit ar in c. nonnus i de ro sig
et in c. cu no ab homine de iudi. Item lcet osti
no pbatur hic. Nam no rndet hic de facto
comitis ut q iste potuit iudicare illu cle
ricu si bn respondetur de interfectoribus et
eisdem scdm aliam lcet sed no ad illu fine
ut q bn fecerit sed ut q incurret extatom.
Et respondet sm cond modu intelligendi q
no q hoc casu pdidit iste pivilegiu ca Si
quis suadente ut in c. no ab hoie s e sed no
pivilegiu fori. Nam ut s dixi si iste potu
isset iudicare licite a comite no mandaret
eis in pom pma cu iuste potuisset iste suspe
di cu fecisset seditom et guerra 4 comi
sit cimen lese maiest. et pbat opi fac si in
dex laycus co ti li vi ubi tex vult q cle
ricus captus in malefico dimisso hitu et
tonsura dz remitti ad iudice eclastici si
pbat se clericu. Et pondera verbu male
ficio seu maleficiorum ibi positu est eni
verbu gnale aptu coprehende delictu qn
tumcuqz grane sit c. cu no ab hoie s de iudi
ubi depositus p suo delicto no pdit pivile
giu fori licet dephendat in alio maleficio
nisi sequuta incorrigibilitate ut i dicitur
I S c. ex pte de pivile dic ut i dixi. Et ad c.
i de apos dic ut ibi no nullu ergo ius ex
psse pbat opi osti et Joan 4 sluns i pceni
libus et odiosis ubi est facienda benigna i
terptatio et maxie in favore ordinis cle
ricalis. Et hanc opi tenuit d' meus dns
card. hic sed d pe de ancharano distinguendo
detrminat sm pcedente ordi opi Jo an sed
contria opi ut supra dixi plus michi ph
et posset roborari multis aliis iuribus sed
pdca sufficiant inmanifestu lectom. In gl
ii insi. Dic clericus et melius q h no pdit
pivilegiu excoicationis clerici si ex disspe
ue pdce delictu clerici sile in clericis q
expsse no pt procedere iuridictom iuridicom
su iudic sine lcia ppii iudicis ut i c. sig
ficasti de fo compe cu conhendo ul delinqdo
subiicit iuridictoni epi territorii absqz alia
lcia ppii iudicis ut in c. postulasti 4 c. dilci
de fo compe. Angl si insi s considera q

ad cautela hic no potuisset inponi pena quia
actus exercetur ad cautela in actu dubio ubi
potest quis exactius demereri sed si iste sacerdos ex
hoc facto perdidisset omne privilegium clericale
nullum dubium quin licite potuisset iudicari
per comitem nec comes iniuria inferret ut
in psalmi. Beatus qui facit iustitiam omni tempore
et xxiii q v minister et c tu miles quod ergo
intelligere quia iste in veritate peccavit cum
tamen quia clericus non perdiderat privilegium fori
ut dicitur ubi quia non licet percutere clericum licet ipso
propter delictum suum perdidisset privilegium canonis
ut in c cum non ab homine de sen exc in fine quia pari modo
non licet percutere laycum et peccat percutiens
licet non sit excommunicatus. Et hec sufficiant

Universitatis.

Abbas qui facit palam monachum
suum verberari et ipse verberans excommunicatus sit
et non absolvitur nisi a papa h d ut summa
generalis iudex ecclesiasticus faciens percuti clericum
per laycum etiam causa disciplinae excommunicatus est ipse
et verberans et pro absolutione tenetur recurrere ad
papam h d Inphima consultatio in 2a responsione
ibi nota. Nota quod obligatus ad serviendum alicui
non tamen illi obtemperare in illicitis et cum peccat
et si obtemperando committit rem illicitam punitur
mandato non obstante et idem est in suo quia
plus est. Nam in istis tirannibus non excusat
obtemperans domino ut l ad ea ff de reg iur. Nota quod
ex quo deus vel princeps potestas non debet iste magis
obedire domino suo quam deo vel principi hinc est
quod etiam ad mandatum principis non excusatur
quis faciens contra deum ut in c si dominus xi q iii
quia ymo etiam propter obtemperandum non est quia ex eius
mandato aliquod malum vel scandalum est
futurum ut no Inno in c inquisitori in e de sen exc
papa non habet auctoritatem peccandi ut per eo
sequens eius auctoritas non excusat in peccato
xl di c ii. Nota quod clericus seu religiosus
causa disciplinae licite verberatur etiam si sit in
sacris ordinibus constitutus per hoc c i de
cler pe et co q ii illi xlv di cum beatus
et vi i bona glo in summa. Item nota si neces-
sitas coniuncta regulam quod prelatus inferior citra
episcopum non sibi subiectum etiam causa disciplinae
palam verberare nisi necessitas cogat et
tunc non per laycum sed per clericum vel monachum
Et hanc regulam adduco ad quaestionem cottidianam
an iudex clericus licite possit torqueri per laycos
ad mandatum sui iudicis non reperio hanc quaestionem
expresse tactam licet glossa videatur tangere in c
presbiterio q vi dicens clericum torqueri debere
coram episcopo suo non a layco dissponente et auctori-
zante sed in layco iniugente et obtempera-
te mandato ecclesiastici iudicis sic credimus
ipsi non potest laycus propria auctoritate capere et detru-
dere clericum sine pena excommunicationis ut in c in dicto
de sen exc et tamen ad mandatum iudicis ecclesiastici licite

caput et detrudit sine pena ut in c ut fame
de se et melius in c si clericos eti li vi. Sed
his nonobstantibus non obstantibus puto contrarium
in tortura inferuntur verbera et acuitas. Nam
pena infertur ut vi pena dicat veritatem ut
in pall c illi et l ii ff de quaest sed per laycum
nullo modo verberari debet etiam ad mandatum
iudicis ecclesiastici ut hic quod est. Et hoc procedit
maxime tenendo opinionem quae non in c cum in tota pla
tone de sen exc et in d c illi quod clericus non
debet ita sevire puniri sicut laycus sed debet subiri verbe-
ribus ut sic cogatur dicere veritatem. Nam
si non licet verberari per laycum ubi constat de
delicto procedenti ita ubi verbera inferuntur in pena
delicti commissi fortius quod licet non dicitur de delicto
sed solum ex iudiciis inferuntur tortura quae saepe
innocentibus infertur. Non ob c ut fame quia
aliud in deprehensione et detrusione et aliud
in verberatione. Nam deprehensio et detrusio
in carcere potest expediri sine maiori decore
ordinis clericalis sed quod verbera inferant per
laycum est magis ignominiosum et quasi excedens
aut laycum magis quam debet modum clericorum ii q
vii laycos nisi per hoc facit quod non in d c si clericos
in eo glossa. Item concedo in fine et male et hoc etiam
ideo quia hodie clerici torquent et layci et clericus
modus loquendi torquendi non possit fieri per
clericos quia fere nemo in huiusmodi obtemperaret
nec sunt edocti in hac arte torquendi sicut layci
sed deliberare puto hoc sed non posse. Nota singulariter in fine
quod innuat hac glossa quod executor ad iudicium te-
netur exequi sive sententiam eam iusta sive iniusta
secus in executore extra iudiciali quia non debet
quis obedire superiori cum mandatum est iniustum
Et differentia est inter actum iudicialem et extra iudicialem
potest esse quia sententia tenet licet sit iniusta et in
putandum est non appellanti ideo executor debet
exequi sed mandatum extra iudiciale iniustum
nullum omnino habet et intelligo quando man-
datum notorie est iniustum. Si autem dubitaret
de iniustitia debet subditus potius obedire proprio quam
in quo culpat. Nota singulariter ii i sed abbas hoc
facere potest dicit quod etiam debet quia ut dicitur in littera non
debet etiam episcopo causa alium percutere clericum vel monachum
nisi necessitas cogat et idem dicit in prelatis in-
ferioribus citra episcopum cum ratione et episcopus potest etiam
per se quando non reperit alium ut nota in c non licet aliter
in glossa et vi glossa xlv di in summa. Nota singulariter in verbo sed
iubeat in incident in canone ne glossa quod ex hac
multi prelati incidunt in canonem excedendo de-
bitum correctionis in verberando idem puto in
prelato faciente torqueri clericum ultra debitum ut
si in modum torturae excedat incidit in canonem ex quo
licet hic est ar et in c olim de rest spol cum
potest quod immanens manum in clericum defensionis
causa tenetur si modum excedit. Nota singulariter per in fine
glossa non solvit contrarium sed dicit quod quandoque aliquis pro-
hibetur attento solo effectu quia modus
perveniendi ad effectum non est desuper et tunc

ꝓcedit tom gl no eni aucam9 modu diuino honis
effectu sꝫ in ordine iudiciario instituto ad ef
fectu hendi iusta snaz no eni tenet snia qntu
cuq iusta exta nisi sit iusta etꝫ qo iudiciario
ordine ut in c cetia de consti et qo i no et sut
lit non cont qi ꝓtotu Sic in ꝓposito correctio
ꝑmittit plato in subditu fuerit tn debito mo
qꝫ ꝓ ꝓtestatiua ordinis no dꝫ fieri percussio
p laycum Nam nulla dignitas sclaris silio
est sacerdoto xvi di duo sunt et alibi appel
lantur dñi ut in c cu contincto s deinde ¶ In
gl si ibi qui al capi ul corrigi no pt h° dcom
gl no ꝓcedit ut est tex apte contrag in c si
clericos e ti li vi ubi dic qꝫ licet clericq in
corrigibilis no sit in pue in capi pt et de
tendi p laycu de mandato plati qdes solue
aliter tom qꝫ aliud in captone seu detrusione
ut i qꝫ no infert tanta ignoma ordini clicali
Aliud in ordinis clericalis seu clerici liberatoe
ut hic de quo vi bog l in c si clericos p all
Sit gl oppo tom tex et cx qꝫ abb pt absolui h°
cui ab epo p c monachi s eo ubi dic qꝫ monachi
ꝑcutientes se admiuice no tenet nec ꝑ absolutoe
adire ap sed appelloe monachoꝶ ueit abbas in
ma fauorabili ut in c si de forme ig ul Ad oppe
in ti de sen p lat q ut dut o si et o sed cum
claustralis et in c cu illoꝶ j c et ex vm et
sunt contrio sed dicat Jo an cos no bn ponderasse
isti tex ubi absolucio reseruat pp Ad contra
rudet quod ubi monachus ꝑcutitur p manu
abbis tuc appellatoe monachoꝶ no ueit abbas
et hic loquitur tex iste uicto c monachi sepq
vbi ꝑcutit p manu tercij ut in cau c religio
si e ti li vi abbas pt absolui pepm no bn
hant theorica Jo an et ibi idem voluerunt
pan et p deligna i c le attendentes de sta
regu s in no platz hs theorica in fine h9
c nuou c monachi dicit qꝫ ubi districto abbis
no suffficit recurrendu ad epm Et pudet
p manu epi cessante districtone abbis sed
in isto cau cessat districtio abbis cu ipe fuit
ꝑcutiens ergo recurrendu est ad epm et sic
appelloe monachoꝶ i ueit abbas et ex ipe
met Jo an fatet ispi tom esse honesta et ad
ipsum tex pt respondere qꝫ loquitur cu ꝑcussio
est enormis et satis cor enormis cu sit
fca p laycu de multis verberibus ul e spale
pdem cu ppt impotuna lapo ut sic laycus te
ne adurla ita et abbas hoc ex no plz qꝫ
abbas est ꝑuilegiatq ut in c monachi si laycq
no nam et p eod facto connus pt esse excatq
et alius no ex° in epo liberte ad alzardu ul
ad capellos in subdito tom consitoꝶ snia fulmi
nante excoicatom hs cau no est equus extq
qꝫ no ligatur ppa costoe sed subditq sic de quo
p Jo an i c cu lig d vene li vi Sile ex pꝑpoiij
q y clericu Sequitur tex In audia mea

Inaudientia. mea.

Clericus qui a plato suo 3° monitq arma mili
taria no depoint ꝑdit omia ꝑuilegia clericalia
h d ul summa gnalis et hoc sic Clericus incre
dens ut laycus tercio monitq no resipiscens
ꝑdit ome ꝑuilegiu clericale h d cont dimi
sso ¶ No p°mo qꝫ clericq coiupla dimissioe
habitus clericalis et dilatione armoꝶ milita
riu no ꝑdit ipso facto ꝑuilegiu clericale et
sic ꝑcutiens talem clericu an monicoem
excoicatq est Nō qꝫ clericus in apostosia de ꝓfessoq
non ꝑdit ipo facto ꝑuilegiu clericale quod
contrarius ꝓbat in c contingit el y infra c et
ob hoc opꝫ restringe c i s de apposta et i dupi
¶ No cauꝫ in quo clericq ꝑdit ome ꝑuilegiu
clericale qn sic viuit ut laycus et tercio mo
nitus p plati no vult resipiscere et qmuis
tex hic loquat in clerico deferente arma
militaria idem dic in alijs inhoneste viuete
ut pauc in d c contingit relinquit ergo
iste iudicio sctari et pondera qꝫ p pus ulla
sit degradato qi unr aute p q ria amonitoꝫ
hcatur p degradato si ergo hc tria monito
sufficiat ut clericus relinquat iudici sclari
puniendus forcius qꝫ dꝫ fieri tradito quado
clericus comittet delictum enormissimu deqꝫ
dic ut in c at si clerici de iudi Dm no qꝫ
ex in causa spuali pt lapo ciuilis deduci in
arct et contor c aucte martini de contes p
ben li vi ¶ Colt no qꝫ quis ꝑsumit clis qualis
est habitus qꝫ gessit ad hoc c si iudex laycus
e ti li vi et c ut apture e li de ꝑuile 2 c si
vero s eo ¶ In gl in v° clericus si a hanc
solucoem gl tene et idem fit e concilio xiij et
di qꝫ dixi in c si vero ij s e ubi plene de hc
¶ In gl si l sed ibi soluit et dixi ple in c
ꝓpendimus s e et dic ut ibi loquit eni
iste tex in clerico qui dimisso habitu et tonsa
assumpsit arma militaria ul al sclarit
viuit no tn enormitatibus se inmiscuit
talis eni no ꝑdit ꝑuilegiu an tercium
monicoem secus ubi inmiscuit se enormi
tatibus tunc eciam sine amonitoe ꝑdit ꝑuile
giu clericale qꝫ tn intellige ut dixi in c
ꝓpendimus ~~Sequitur tex~~ s e

Quod de his.

Enuat queda impedimenta ꝓpt q
excati ꝓ iniectom manuu i cle
ricu absolunt ab epo ita tn ut cessante in
pedimto visitent ꝓpam h d ul summa aliter
et hoc sic Excoicatus ꝓ iniectom manuu
in clericu impeditq rece adcuria pt ab infe
riori absolui sed impedimto cessante tenet
curia visitare suscepturq mandatu aplicu
h d p°mo ponit regla; 2° cas exceptos ibi
nisi 3° quedam dimacoꝫ subiungit i ceteꝶ
Nota p°mo qꝫ in absolucoe excatoꝶ ꝓpt in
iectom manuu in clericu leg... sicut vite
ꝓpe Et ad iste tex no distinguit int iniuria
enorme mediocre seu leue satis nobis

tinuit q aqualz i curia legatus pt absolue
sic g° ex hoīda potit absolui p legatu na
dcm gnalit dz intelligi xix di si romanoru et
dixi in c ad eminetia § c. ¶ 2° no oia gnale
limitacom ad c si quis suadente ut exctaty
rigore illius teneatur re curia p absoloe
nisi sit legitimo impedimto detenty et hoc
legittimu impedimtu si no pt sibie labore
eundi ad curia Et ex h° et ex tex no l aut in
firmitate vel q detentus i infirmitate licz no
sit in pculo mortis pt absolui ab inferiori
satis em est hunc teneri impedimto ut no
posset ire ¶ No ult q absolutus ab inferiori
ex ca tpali tenet cessante impedimto visitare
romana curia; ex h et intellige q dz visitare
sz suscepturus mandatu aplicu no aliter
scriret iter absolucom sz narrabit ipse qlr
pp impedimtu obtinuit absoloz pod narra
bit ipse ab inferiori et q pstatisfactione paris
sit subire mandatu aplicu ut ptur in c ca
nostr § eo sed si cessante impedimto no
vadit ad curia ~~impedimti~~ incontinenti re
incidit in eand sntam ut in c eos e ti li vi
¶ Queero q tex dicit tales visitare roma
curiaz qd intellr p roma curia; dnt doc et
bn ipsaz nam ut pdixi ipsa habz eis iniungere
mandatu pstatisfactione so no sufficit visi
tare curiaz romana capiendo curiaz malit
sz dz se pntare ipse. Nam ubi papa l ecclesia
romana xvij q i si tue et in c ego n gplu
no § de iure iura ul ideo dixit curiaz roma
addendo q ex curia vacante no cesset offr
pniarie na dz ire ad pniariu ut inde Nie
com de cler. ¶ Queero 2° quare excipit
ca in mortis et infirmitatis in constitutus
in mortis articlo dicit infirmus Ro hoc
io dixit q pt quis esse in articlo mortis
absq tn infirmitate ut q est obcessus i aliq
arce et timet terribile morte ul est in alio
loco periculoso ubi viget pestiffera aer sa
gittariorz ul forte vult navigare ¶ Itm
posset esse infirmus et no in articlo mort
et sic ppt infirmitate no posset visitare
curia Ca9 g° isti sunt diversi ideo lra ista
non supplet Sequit Eum

Qvui pro causa.

Excoicatus ex pluribus causis si in
absolucione oms no expressit
no h'etur p absoluto h d ul sic ligatus plu
ribus excoicacoibus lz ex eod facto optineat
absolucoz expssa vna tn ul vna absoloe
no h'etur p absoluto quo ad alia h d Impo
narrat tam in 2a dat iudice i diffre Nō
q posse demittiare excitatu suppiori Nam
petat removedo in exco ul ex petat in
plorando officiu iudit seu supioris et sic
utroq modo pt intell istetex fm Inno
et inhat tn pt intuenire q ex no agit
criminalit ut pz in tex 'plhoc c suplhis de

ciam et c tue de priu. ¶ No q clericus percutiens
clericum est exc9 et si sit privilegiat9 no utitur
privilegio suo com privilatu sed dic q i qntu
clericus verberat aliu clericu no est priter
privilegiatus sed ubi in ead ca et respu eius de
duo essent privilati tunc cessant privilia
ut utunt dissped iure cois ar op in c si d'ex
corpore et p har inaut quas actos C de sacro
ecc ¶ Itm no q rone sacrilegij comissi i ecclia
pt agi pcriaz ciusa est iniuria ad satisffacoz
plhoc xvij q iiij c quisquis et c quecit cuite
dat satisfacio racione sacrilegij dic q aut in
iuria fuit facta psone clerici et tunc cedit
lucro clerici ut in c cu desiderec § c et dixi
in c presbianos § c Aut sacrilegiu est co
missum in loco et tunc cedit lucro ipius loci ut
hic et vi bo gl xvij q iiij sacrilegiu ubi hz
quot modis comittitur sacrilegiu et per
ibi notata deinde aliqua hic tacta p Inno
¶ Vlt no q violans claustru alicuius ecclie
dr violare imunitate ipius ecclie et est co
q immunitas ipius ecc no restringit ad
parietes ecce sz progreditur usq ad xxx ul
xl passus ut c sicut xvij q iiij Ideo ipm
claustru inherens ipi ecce gaudz immunitate
ipius ecclie. Ex quo infero q sic no pt qs
capi in ecclia ita nec in claustro ecce ¶
Item pt colligi ar ex tex pro et contra
q violans immunitate ecclie est exc9 plhoc
fa q iste archiepc fecit istu denunciari
exc9 quo erat p psuo exc9 q ex9 non addit
convincere ut in c pastoralis de app h coni
sa q papa mandat inquiri utz fuit exc9 ob
duplice ca no em mandat simplr inquiri
utru peussit in claustro. Nam ut dicit Inno
hic iste archiepc exctavit istu pro violacoe
claustri et a hoc tn sic opi n agl opi i h tenet
q ipse no est excacois exctatus sz excoicand9
Osti sentit com dicens si vis infert ecce seno
rebus eius quis est exc9 fortius si vis infert
psone i ecclia tn corpora sunt preciosiora oibz
rebus xvj q i precipimus sa l infiatoz ff de
pe pan et Inno sequit gl nc plz so an dcm
Osti ut q p sola spoliacone reru ecclesiasticarz qs
incurrat excacom ipo facto qn sine effeat
cone ul incendio ipius ecce hoc contingit ¶
Concludo ergo q p sola violacone immu
nitatis ecce quis no incurrit exco9 ipo facto
plhoc facit ista lra q ut dixi papa hic se no
retulit simplr ad violacom ecce sed madat
inquiri utrz ob duplice ca fuit exctatus Ite
nec spolians etiaz est ipo facto exc9 plz tex
opti in c si de sint ubi rapiens vasa sacra
no est exc9 ipo facto sz si sit spoliacio cu effrac
cone ecce ul in incendio tunc bn incurrit exco ipo
facto et ita loquitur c tua et c conquesti § eo
Angl pma l dic q incidit in maiore Tene
mento gl plhis que § dixi lz aliud no gl

xvii q iiii quibusque sed dictum huius gl sequitur
collectarius in c. consuluisti de fo q p t. nulli
xvii q iiii et dic ut s dixi ¶ Inquit si ibi una
sententia absolutionis sufficit non gl et tene cam
menti in practica quod ex plures pluribus excommunicatio
bus non indiget nunc pluralibus absolutionibus
sed unica pro omnibus sufficit divinitus exprimat secundum
et est ro ¶ Nam 2a ex non operatur nisi effectum
retinendo. Nam prima ex erat ergo etiam
Unde ex quo satisfecit de omnibus satis est ipsum
absolvere et reconsiliare ecclesie pro omnibus et fa
cit hoc tex in ar in c officii de eo et quod ad pon te
quam gl primo hic distinguit quod aut plures
fuerunt excommunicationes et non tenet absolutio
in pensa ob unica causa tamen aut unica fuit
ex et plures sunt extendi causa et tunc aut
si expressit omnes causas non obtinuisset absolutionem nisi
aliis satisfecisset et tunc non est vere absolutus Aut
obtinuisset absolutionem et erit absolutus ¶ Sed
conclude latius quod aut plures fuerunt excommunicationes
ob plures causas aut unica fuit ex ex pluralitate
causarum primo membro secundum de ciuitate regulariter
fuit petita absolutio et ita generaliter fuit impensa
et tunc procedat quo ad omnes excommunicationes ar l. sub
pretextu C de transact. Item licet talis absolutio fieri
non debet facta tamen tenet sicut diximus in iniusta ex sta
iniusta absolutio tenet ex quo facta est per ha
bente potestatem ut est tex in c. veniens § nisi at
et ii l. vi Aut petitio absolutionis fuit restricta
ad certam causam sed absolutio generaliter est impensa et
tunc generalis absolutio restringitur ad certam ex
pressam tamen quod species precedens restringit genus
sequens ut in c. sedes de resc et tale pt de
pac et l. si § si dubia ff de vi tex et ole
lega sicut diximus in transactione ut generalis
lis transactio sequens restringitur ad passiones
petitorum precedente ut l. age et l. si de certa
C de transact et non in c. i e ti ¶ Item dic e con
verso cum petitio fuisset generalis sed superior in
absolutione restrinxit se ad certam excommunicationem
tunc enim non operatur nisi respectu illius ex
quod hic attenditur species et non genus et maxime
in tali modo ¶ Nam attendenda est mens
absolventis adhuc ut 3 all et quod in eis non
¶ 2o membro principaliter quando una fuit ex ob plures
causas aut quelibet causa per se sufficiebat et quelibet
per se potest considerata et tunc non tenet absolutio
non expressis omnibus causis quod superior non inten
dit absolvere nisi ex causa expressa ut in c. offi
cii de eo et in c. ex parte de off or ¶ Aut quelibet
causa de per se non sufficit et tunc si expressit causam
sufficientem tenet absolutio ar in c. super litteris de resc
¶ Aut omnes de per se non sufficiunt sed simul iuncte
sic et tunc omnes cause pariter considerate
unde non teneret absolutio omnibus non ex
pressis possent considerari et alia membra sed non

expedit prosequi quod ex predictis satis apparuit
intellectus ad solutionem aliorum

A nobis. el. ii.

A Extatis in quo apparuerit euidentia
signa contritionis absolui post
mortem ab eo a quo viuens fuit absoluendus
et ad satisfaciendum compelluntur heredes h
d ul alr excommunicatus decedens in excommunicatione quan
tumcumque contritus decesserit non est ei communicand
nec pro eo orandum ante absolutionem licet quo ad deum
fuit absolutus sed si constat ecclesie de contritione
precedenti absoluitur etiam post mortem ab eo a
quo viuens fuit absoluendus et eius he
redes compelluntur per ecclesiam ad satisfaciendum
pro eo h d. Due sunt partes principales prima ponit
bimembrem questionem ¶ 2a solutionem ibi non obligat
2a subdiuiditur in septem ¶ Nam primo distinguit
duplex peccatum vinculum ¶ 2o ex distinctione so
lutionis questionis infert ibi unde quantumcumque ¶ 3o
prouisione amittit ibi pt tu ¶ 4o soluit duo
obstantia ibi nec obstat ¶ 5o submittit quandam
declarationem ibi ut aut ¶ 6o tractat de forma
absolutionis ¶ 7o de satisfactione et compulsio
ne heredum ibi heredes Due sunt questiones in
tex ad quas breuiter reddit attento quod multe
sunt questiones notabiles ¶ In primo dicam in
veritatem et opinionem. nam veritas nec falle
pt nec falli nunquam enim pt se dicere alia falsum
sed opinio potest pt se dicere ad verum et ad falsum
¶ Circa non est etiam quia errat ligando non li
gandum ut absoluendo non absoluendum hec
procedit quod etiam non potest iudicare de occultis
sic facit ipse deus ut in c. a nobis ut etiam
bus sed quia sequitur opinionem que quandam
opinio quia fallax est ideo oportet etiam non nunquam
errare et intelligo de ecclesia particulari non
autem de universali que representat collectionem fidelium Na
etiam ecclesia errare non potest secundum ost. ipse h xxiiii
q i c. pro certo sed ego intelligerem istum tex
indistincte quod eadem ratio est in universali Nam et
concilium universale per quod representatur ecclesia universalis
bene posset errare excommunicando prelatum qui forte
non erat excommunicandus ex causa latenti ¶ Nam et
ipsa ecclesia universalis etiam quia sequitur opinionem quod non potest
diuinare. ¶ Et ad id quod dicit quod ecclesia universalis errare
non potest ¶ Responso quod debet intelligi quod non potest errare
in fide in articulis fidei. ¶ Nam potest tamen errare
in operibus ad proximum ut in c. ¶ Ergo per te contrarium
petere ut non deficias etc ut in c. maiores
et quod d non de bap ¶ Et ex predictis posset solui co
trarium quod posset firmare. ¶ Nam iudicium
ecclesie debet conformari iudicio dei ut d c ut
nemini sic ergo deus non iudicat quem iniuste ita
nec ecclesia ¶ Ergo conformare se debet inquantum potest
sed aliquando non potest ut in occultis quod deus secundum

auctoritate que cuius latet etiam ¶ Nono quod ligato
uel soluto prelati et ipse tenet quo addunt
textus non errante Unde si erraret nichil
valet quo addeu ut in c. i. de exc. indi li vi
et hic vi ho tex et gl xxiiii q i c. ociam et
gl opti in c. quecumque c. ea 2 q Illa ergo auctoritas
quecumque ligaueris uel intellige de diuino iuste
ligetur ¶ Nono 3° quod persolam contricionem ex toto
soluitur et ex toto quo addeu est ex quo non
contemptus sed necessitas excludit solucionem ecclesie
¶ Nono iiii et tenemen tex quod ar a contrario
sensu non valet ubi contrarium recepit in iure ex
pressum Et tollit hoc ar ex eo quod allegabat
etiam non posse absolui mortuum ar a
contrario sumpto illius auctoritas quecumque ligaueris
uel Et ipsa respondet illud non procedere
quia in illis talibus etiam legitur ligasse et
soluisse mortuos Glosa non quod licet in articulo
mortis possit excommunicatus absolui a simplici sacerdote
tamen post mortem non absoluitur nisi ab eo
viuens fuit absoluendus Secundo quia post morte
cessat necessitas ¶ Nono in forma absolucionis uel for
mam absolucionis ab excommunicatione debet enim fieri cum per
penali i cum psalmo miserere mei deus et
cum omnibus exceptis penalibus Item cum oratione
dominica i pater noster et dicitur dominica quia dominus noster eam
instituit sua proprie et docuit sic esse orandum
¶ Volt non ex si lex unum tantum generale in quo
etiam exerceat iure eius in laycos videlicet in com
pellendo heredes ad satisfaciendum pro defuncto
quantumcumque defunctus expresse non mandauit
satisfactionem sufficiat tamen eum fuisse contritum
Nam tacite videtur mandasse heredibus ut sat
faciant Unde sane peti quod committunt
heredes et quia actus est pius ut satisfiat
anime defuncti etiam compellat heredes et lay
cos Consilium tamen hic dicit idem si defunctus non
fuisset contritus quia res transit cum onere suo
ut c. ex publicis de pigno Et licet doctor communiter teneat
cum hoc dominus consilii tamen non puto verum indistincte dicere
hoc primo enim etiam non debet se intromittere ex
quo exsperatur de defuncto unde non vosat
amplius pia causa Nam ex quo decessit in peccato
mortali etiam non amplius impedit se de illo
xiii q i pro obeuntibus xxiii q v placuit uel
de iure ciuili hoc dictum consilii est verum in di
stincte Et io conclude sic Aut enim iste de
cessit contritus et tunc etiam se impedit ut
hic quia actus est pius et defunctus potest dici
miserabilis persona Ideo ut satisfiat anime eius
exerceat etiam ecclesia compulsionem et hoc casu lo
quitur via canonica Ecclesia de compulsio
ne heredum ut in c. nil (?) de cap et c. si de
sepul Aut defunctus non fuit contritus sed de
cessit in peccato et tunc de delicto defuncti non tenetur
heres nisi quatenus de delicto ad heredem peruenit

vel ubi lis fuit contestata pro defuncto ut l. i. C. si
ex delic de et c. si de sepul ¶ Singl i isti idem
tenet primo verum et consilium in c. sacris in c. ubi dicit
consilium quod licet pro tali non sit recipienda oblatio
ut l. poterit tamen oratio fieri Secundo dubitat secundum
eum quia oblatio fit ecclesie quam licet cum perligato an
absolucionem ut hic Sed oratio fit deo qui licet eum
pro absoluto ex quo decesserat contritus sed hec
racio non videtur necessario concludere quia licet oratio fiat
deo tamen fit per ecclesiam que ad habitum cum perligato non
debet pro eo orare sic non orat pro decedentibus
in peccato mortali ut in c. pro obeuntibus xiii q ii
sed satis puto melius dominus ut non in c. i de relict
ue sanct per primo 2 et in c. i li vi per gl tamen in se
creto ab hiis qui viderunt signa contricionis
potest oratio fieri sed in publico non quia ad sup
periorem spectat iudicare an signa sint suffi
ciencia et hec etiam voluit verum ut in publico
non sit orandum Et numquam ecclesia sit recipienda
ab excommunicato viuo dicitur in c. cum voluntate in eo ti
¶ Singl relaxatur non bene gl quam infero ad
solucionem multarum questionum Et primo numquam post
mortem possit quis per principem nobilitari seu
recipere gradum milicie Et est ratio quia nobi
litatur principaliter corpus et hoc voluit bar in l
i C de digni li xii Et infertur ad alia quorum numquam
possit doctorari post mortem et alias isto fuit hoc
petitum et respondi quod credebam quod non quia digni
tas doctoratus potius attribuitur virtuti anime quam
corporis cum apparet (?) idoneus addoctoratus alios
ut l. pe C de profes li xii Equivalet potest ex
racione gl concludi quod ea que applicantur corpori
post morte possunt tribui secus in hiis que anime
tribuuntur Sed quo ad principale questionem gl consilii dicit
quod per excommunicatos ligatur tamen anima alle c. sicut presbiteri
de re eccle non ali Et contra domini dicit quod
nullum subest scandalum vel periculum si post
morte non baptizatur ymmo sub esset si bap
tizaretur post morte sed in excommunicatione subest scandalum
si non absoluitur post morte sed in excommunicatione hec
racio videtur michi multum superficialis et repetitur
ipse quia unde dicerem aliter quod non baptizatur
post morte quia baptismus flaminis et sola
contricio sufficit ad tollendum vinculum quo
peccator ligatus est apud deum ut hic in tex In
non est opus quod baptizatur per etiam sed per abso
lucionem ab excommunicatione tollitur vinculum quo ligatus
est apud ecclesiam et illud vinculum non tollitur
ex sola contricione Secundo quia etiam militans
non iudicat de occultis Item hoc inductum est
ad terrorem aliorum ut magis timeat hec censura
ecclesiastica Item sicut culpa precedens per solempnem
sinam fuit dampnata ita absolucio debet fieri
per solempnem sinam ut hec quia unumquodque vinculum
tollatur eo modo quo ligatur ut in c. i. de regu
iur. li. et l. nichil. ff de reg iur Et per hoc habetur

rom dicit quare apud deum sufficit sola contritio
et non apud ecclesiam Et expediens credo satis pos
se inferri ad solutionem questionis cottidiane quid in
isto pecto constitutus in extremo vite petijt sa
cerdotem sed propter necessitatem decessit sine penitentia
nunquid iste debet absolui post mortem Et credo quod
non quoniam hic nullum contractum contraxerat fuit per
ecclesiam sed tamen tenebatur confiteri pecti a quo ab
solutus fuit per solam contritionem ut habetur in tex et de
pe di i quod penitet Cessant enim hec causa rerum
quod allegare perquisita et excepte de sepul ¶ In gl
in verbo non potuit nisi canonice sine gl ex quo habes
quod ecclesia potest a laruo remitti in articulo mortis
sed intellige hanc gl prout est gl plenior et non les
in c pastoralis in § pretera de of or in verbo
preterque in morte ipsius Et conclude quod etsi in
necessitate laicus vere absoluere non potest quia non habet
claues ecclesie sed etiam confitens efficiat dignus
venia propter confessionem et contritionem et deuo
tionem ex quo fecit quantum potuit et est tex aug
in c quod penitet de pe di i Ille tamen tex non loquitur
de excommunicatione sed de alijs peccatis et ideo non bene
istas duas gl que extendunt illum tex ad eam
c si de sepul tamen si quod heres non compellitur am
plius ire ad ecclesiam pro absolutione vel ad eum a
quo defunctus viuens fuisset absoluendus
¶ Sed dices quare post mortem non possit fieri
absolutio a simplici sacerdote sicut fieri potest
in articulo mortis Ego necessitas post mortem non
imminet sicut imminebat in articulo mortis
Ideo absolutio reseruatur ei qui viuentem
absoluere poterat ¶ In gl in verbo mortuos
i puta in heresi et ex hoc habes licet exem
plificatiua tamen dicit quod etiam quandoque ligat mortu
os Nam post mortem excommunicat hereticos ut in c
sane all' in gl et vi plenius xxiiij q ij istud
Sed contra hoc et tempore opera non exemplis non est iu
dicandum quia non quod factum est sed quod fieri debeat
in spirituali est ut in c cum tam de elect et l
nemo C de sen Et quod per ecclesiam non possit quis
ligari vel absolui post mortem videtur autem
in tempore hic allegata prout per gl xxv di vbi
de quo qualis hinc i ex hoc pecto excedit
quis talis apud deum reputatur vnde si est
dampnatus amplius non est redemptor sed si est sal
uatus non potest presumi ipse amplius dampnari
nisi sit relictus dei iudicio ad idem c tpus xiij
q ij Ego concludendo breuiter dicta doctorum dico quod etiam
ligat vel absoluit post mortem saltem quo ad nos et
nos habemus illum pro absoluto vel ligato non
quod eum ligat vel absoluit quo ad ecclesiam triumpha
tem sed est quedam denunciatio ut quod denun
ciat illum ligatum vel absolutum et ita ipse facit
gl Nam primo ecclesia se informat de penitentia
et contritione ex quo concludit illum absolutum
quo ad deum absoluit ergo post quam etiam quo ad nos
et denunciat quo ad deum et ideo dicit alibi gl
notabiliter quod platus excommunicando vel absoluendo nullam

vim prelatus exercet quo ad deum xxiiij q i quod
cumque vel illa auctoritas quocumque refert ad li
gantem ut sit prius quamque ligatus super terram
et i te exuite super terram quod post mortem transit
potestas ad successorem et vtraque dictum est verum
sed prima solutio nobilior ¶ In gl in verbo ce
teras in dubitamus i si contra intelligit tex ipse
ut sit indulgentia quia magis iste absoluendi et li
gandi post mortem tempore difficilius erat reseruata
soli ipse quod est quodammodo aliquid iustificare
post mortem quod spectat ad solum papam ut in c i
de reli et ve sanct ¶ In gl in verbo forma i
non est de substantia absolutionis Et hoc communiter tenent
doctores ut dixi in c cum desideres de e sed contra qui
tenet contrarium respondit inn' ad istum tex primo
quod hoc contingit propter impossibilitatem facti quia
non potest amplius orare vel 2° habetur c loquitur non
de vera absolutione sed de quadam denunciatione
que fit post mortem vel 2m cum et 3° heredes com
pellunt satisfacere sed tene gl Et in fi gl ¶
Quod dicit quod aut absolutor est presens et non ex
humabit de cimiterio aut absens et exhuma
bitur donec fuerit absolutus quia interim sibi
contraheret quod non licet quod nunquam satis placet nam
ex quo etiam haberet ipsum peccato omni absolu
tionem non debet pati corpus iacere in cimiterio
antequam sequatur absolutio ar c sacris de sepul
¶ In gl si i penituerit vel canonico bene gl et te
neamus quod satis aperte sentit quod heres non tenetur
ex delicto defuncti si ex delicto nichil ad eum
peruenit hoc verum quod defunctus contritus deces
sit quia tunc tacite censetur mandasse restitutionem
fieri nam qui finem vult et omnia per que
venitur ad id ut c preterea de of dele et l ec
mobile ff de priui et circa hoc plene strabo i
c si de sepult Concludendo quod in hoc nulla
sit diuersitas inter ius canonicum et ciuile licet
per gl et doctores communiter dicatur contrarium et vi quod dixi super tex

Nuper a nobis.

Detinens clericum in custodia vel
in vinculis excommunicatus est h d Contrario
excommunicato sicut in eternum excommunicatus est et nisi difficul
tas impediat absolui debet ab excommunicatore cum
iuramento Contrario vero ex tunc reconsi
liari potest per simplicem sacerdotem sine iuramento
h d vsque ad fi In prima consulitur In 2° respon
dit nobis et vltraque potest subdiuidi ut in tex
Nota quod detinens clericum in custodia publica
vel priuata et dicit i in carcere publico et priua
ta i in carcere priuato ut in domo propria quamuis
tamen manus non iniecerit in personam suam est
excommunicatus quia excommunicato non potest libere abire quod voluit
violentia infert persone Alia in effectu manus
violenta iniecta est in eum ponde c si quis
suadente xvij q iiij ponderatur potius effectum
violentie quam modum inferendi ipsam violentiam
et habent puto locum decidendi hic Et nota quod de
tentus in custodia seruiturus excommunicatus ex hoc solo

no dr pati corporalem lesiom Et est racio
q vinculacio uel districtio no fit ad pena
s ad custodia ut l aut dampna § solet ff de
penis vnde consydat q p̄mi fit ut in c cu
voluntate ī e et l respi ff de sic et hc e no
p statu facientibus menor de lesione corpali
nam ipsi tic tento in custodia pt pinderi de
noctibus vnde est ibi violentia sine corp-
ali lesione ¶ Itz no q de quis cotat ex̄co
in crimine si impendat sibi auxilium fauore
ul consiliu Et no hic expssu maxie in tx
ibi faciente et consentiente ut qd pstans con-
siliu auxiliu ul fauore teneatur eadem
pena cu pn̄li de qua in l opem ff de sic et
in l no plus § si vicam ff de iniuir et in c i de
of dele et in c nullus de x̄ in li vi ¶ No
ibi conditor canonis q ab excatone lata a ca-
none pt inferior absolue si conditor cano-
nis sibi absolutiom no reseruauit et ad hc
cottidie allegatur Et lz hic locu nedu in
canone ipe sed etia in canone siue in statuto
epi siue plati etiā ut ex̄o pstatuti sui
pt absolui ab epo ipo exque conditor cano-
nis sibi no reseruauit absoluco et hc nota
q cottidie est in practica Et aduite q quido
epo est maior tunc nullus circa epm regla
absoluit p hoc vi gl in c ij de pe li vi vnde
dicam al' hic porta coit dr q verificatur
in epis et supioribus respcu ex̄o maioris
hc tn lca hoc apte no pbat q s erat fra-
mentos de simplici sacerdote s[cilicet] p intellan fa-
cle i de pnile ubi coe hoc pbari ¶ No q
epo minor ne relaxat siue absoloe solu lz
no exigatur iuramtu ¶ Vide no q i arlo
mortis sero dato impedimento tpali simplx
sacerdos absoluit ab excoicatione maiori
recepto tn iuramto ut hic uides ¶ Iugl ij
ibi ul de malo deriore fecit hc allegato ut
dicit p et bu est con gt lom fo gl ¶ Nam si
p sroadeo delictu al' facturus erat de malo fa-
cto deteriore si aute al' no erat facturus erat
de bono factio mali sic ergo no refert an fiat
malus an deterior ex consilio meo ergo dom
gl no procedit dum dicit qm teneri ex consilio
qm ille al' no erat facturus Itm no procedit
finis glo indistincte dum dicit q no teneri
ex consilio nisi fuit fraudulentu hc om le-
cu habz qm consiliu pstatur circa ea q no
cadunt in delictu et de hac ma dic ut in c
nullus de x in li vi pdy et jo an et p bar
in l et si mandauero ff de iniur et videt
placere jo an in d c ubi in nullesig qs
indistincte teneatur ex consilio s[ed] quo ad pe-
ne quantitate fienda est ista dra an iste erat
alias facturus an no ut primo cau ung pinat
qm 2o p hoc tex in c sic dignu § si uero de
hom Si uero pstatur consiliu circa ea q no
cadit in delictu et tuc coit dr q aut est frau-
dulentu et tenet consulens Aut no erat
facturus et tn p l si remadi et l si ff manda

et in sctm in valuit hc opa et in veritate no
procedit primo pillu tex in ullus ex consilio ubi
lza ponit necessitie et excipitur tm qm fuit frau-
dulentu Itm consiliu no obligat nc necessi-
tat Ideo apud semetipm debuit exponi utrz
consiliu esset sibi inutile Nec ob § si tibi q
coiter allegat ad hoc q ille § loquit i mandato
no de consilio ut et pz ex lra ¶ Inglo i v°
coiret nisi dor hic dicit q quis dr coitare cri-
minosu qm coitat in eo crimine ppt quod est
ex̄cus ut puta consulit cra verberatorē clerici
secus si consulit seu consiliu impendit i alio
crimine ppo quod no incurrerit ex̄oz q tuc id
crimen e no erat dapnatu p sin az ideo tuc
cessat racio lre Et ex hoc sentiunt dor q con-
sulendo crime an facitu i cadit in ex̄oz vna
cum faciente s[ed] aduerte q hc ex̄m no videt
conuenire lre que lo de coitate ex̄to in
crime sed consulens an fitum no coitat ad hc
ex̄to et io intelle tex ipe prout loquitur
qm pq ex̄oz coito sibi in crime dapnato ut puta
ticius fuit ex̄us q tenebat vxore alicuis ergo i
pendo sibi consiliu auxiliu ul fauore circa
detentom illius mulieris tuc ipe coito ex̄tato
in crime dapnato nc sufficit coitatio in illo
actu p que incurrerit ex coitatio s[ed] oz q ille p̄s
incideret in ex̄o ut no in c contingit ī e et
ibi gl ~~in c ij de~~ in cle ij de consag e affi i v°
moniales et in cle i de relig do possz tamē
dici q ex alio capite quis incurrerit ex̄oz ut
ut si consulo ul consiliu impendo cra verbera-
tē clerici nam pax pena facientē et consentie-
ton astringere dz ut in c i de of dele et
fa c mulieres et q i no § c ¶ No gl et
sequente in pn° et complez hes in cle i de
fo compe ppstatuta q ligant subditos quia
loquuntur de subditis et no ligant forensos
q no sunt subditi lz possint puniri rone
delicti q rone delicti sortit quis foru sed
no fit subditus quis rone delicti ¶ Inglo i v°
tunc erit ibi et no sua Et solu no gl q
absolo ab hac ex̄catone no pt fieri nisi p
ex̄catore aut supiore ut in tex s[ed] si esset
sina canonis qulz supior posset absolue
ut in tex sed dor coiter tenet hic oppositu et
melius et q ista sit sina canonis et no
hois pbat tex i v° communis in eo q dt q ex
solo principio ex crimen conhit inor ex̄o t
ponit dactm implicatiaz p qm innuit q
ex inpcedenti cau conhit ex̄o ut e no hois
Nam et si ex̄o inoz conhit a ure forcaq ex̄ca°
maior e p hoc facuit ista ex̄ta formula i
glo in volta parte Na cu sina ex̄o esset lata
con certa psona no ligaret alia persona
de qua cogitatu no fuit nisi conuie dispone
Et ad motum gl unde q ie alig no pt absolue
q ipa sibi reseruauit absolom ex̄ti q uc
iste coitans in crimine directe deliquisse
i psona ex̄catoris fauendo e consulendo delictu

a se dampnatum. Et ind tendo hic finaz q va
e pinsirgunt destisiones mltazq qom inup
extatoz toitando ipsi extato in delicto ligeť
sina exc et dom est q sit q ista est sina
iuě seius si esset sina lioio q seipm liga
re no posset. Itm sequit q toitans ex
toito in time est ex tertitorii toitatoz i
ndit in sinaz exc q ista est sina iuě cu
totus orbis est territoriu in ea glo i lar
ge appellat subditus tenementi glo q forens
respectu delicti no efficiat ppe subditus sed so
tiuit foru Adide gl i cle i de so con q est
valde notand pstatutis et aliis dispoibus
adiros facientibus mentiom de subditis et ap
pellone subditoz i nia stricta ut compphen
dantur forenses delinqtes in territorio et id
dc in contractibus eadem rone. In ea gl i
si in sina exc seius sed gl no reddit bona
racoin dicit. Nam hec qci qce rone de
licti amplicatur iuĕ cu hoc sit odiosum
et no rone indulgentiaz que sut favora
bles. Ita hoc instat nc uc ro sua suffice sed
puta hanc vera rom. Nam rone delicti
amplicat iuĕ iudic territorij auĕ iuĕ ut
delinques cogat ibi satisface rei publ q
lesit delinqdo ut in c i de rapto. Si rone
in dulgentiaz nulla subest ro amplia
di iuĕ no sin iudic ymo confunderent
iurisdicones et emiaret pmalis satisfacto
q ee no deb ut in c ex co de pe et remiss.
In gl in pmo no retinuit i no est in ista
de hoc dic ut no i c dilctus de tempo or p
pmo et plene dixi in c at si clerici i s de
adulteriis et de iudi.

Quod in dubiis.

Quuramentu exti destando man
datis ecce no habz com absolo
nis h d pmo excoitato nullo coitare tenet
pter psone excepte al coitans exto i currit
in maior exc et est extandus maiori n ille
esset exc cu pticipibus suis q tunc esset
exc maiori h d et tcia sunt dca que patet
on tex. Dico pmo exz q no est coitandu
extato an absoloz quituq sit contritus
et patus satisface et iuraverit pere ma
dat ecce. Scdo no q coitans exto et monit
no desistens est extandus. Ex con ho op de
i pte ubi dc q coitans exto incontinenti
incurrit exc. Ego con loquit de exc maiori
si istud de minori. Nam appellacone exc
intelligamus de maiori ut in c pe i e
op et vr q tex sit sibi contrarius. Na po dicit
q coitans exto est extandus si in vs secus dt
q est exo. Ego quz quis coitat exto simplicit
et tunc incurrit minore et est extandus ma
iori si monitus no desistit et ita intellige
s inclus quz quis coitat extato cu pti

cipibus suis et tunc involuit ead sina
ut in s secus et hodie h sina no pt ferri
ab extatore. Unde nullus alia ppaz pt hodie
ferre hanc exc. Exto te cu omnibus ptici
pantibus tibi ut in c statuimus e ti li vi
sed opus est q pticipantes pus moniantur
antiqm extent ut ibi. Tamen abbas et p an
ibi restringit illu tex intelligendo qn quis
extat pticipantes extato a se secus si extat
pticipantes exto ab alio ut puto ferret epus
hanc sinaz. Extoito omnes pticipantes exto
ab archiepo vel ppa tunc eni h sina tenet lic
forte sit iniusta. In gl i insi gl no sol
uit si soluto tois est q no licet extato tan
gere satira in favore sui licet modim sic.
Nam iuramentu recipitur hic an absolom
ut obligat p c cu inceptis de ma et obe et
c intellexiimus de iudic cu i no. In gl si
i vobi pticipant in time volebat g so q si
extato est lata sub ista forma exto cum
omnibus pticipibus tuis q tunc pticipates
in time dutaxat cent extati maiori ex
tatone et ita intellexit c precedens et imq
bn ut ibi notu fuit. Unde conclude sim
doc q aut quis est exc cu pticipibus suis
et fautoribus suis et tunc sive pticipet huius
in crimine sive ex crimine incidit in eande
exc ut hic. Aut est exc cu pticipibus tm
et no cu fautoribus et tunc aut quis coitat
i crimine et incidit in maiori. Aut coitat
in orone et extat minori sic con dnc h doc
si h ulti membru no puto com et p hoc
ar i c statuimus e ti li vi vobi coitans i ostulo
de pticeps seu pticipare extato ut includa
sub illa sina exco te cu pticipatibus et et p
hoc iste tex in vs secus qui lo indistincte

Inter cetera.

Excoitato coitare tenet qui pdierat
ei obligatus ad obsequiu familiare
filij no tenet de ncitate lic interdu possut
ncitate cogente h d pmo point dubiu et
unde fuit ortu. Scdo eius solucoz i ut ibi.
Dico pmo q adeu spectat interpretacio
qui ius condidit i intelle de interptacio gnali
ut faciat fide quo ad omnes na quiz iudex
sive doctor pt ius interptari si interptacio
iudic no facit fide nisi quo ad eum cotente
cor si sim pn aphor c tu spali d appell in
tellc q solus princeps pt qn ius est valde
dubiu ut in c cum venissent de iudi et de
multiplici interptacone vi bona gl in c
i de postu p in vs interptatus. Scdo no q uxor
et filij et mercenarij qui erant obligati ad
obsequiu familiare an exc tenet ei coi
tare post exc. Tercio no q vbu de sui nata
necessitarium quz no ncitat si subiecta ma

hoc nō patit xi q iij et q i nō in c rego et
l di in pri vnde vbn tenet de quo in c pre
relatu ad c qm multos vi q iij ī pomt n tate
respru clarop ppmap et aliap nō q mā d se
nō nītitat ad omib nam peregrim transeuntes
p terram exclatoru nō tenentur comīe exclis
nisi velint n̄c dent velle nisi necessitentur
Sz quero nūqd maritus petens destitucōz quīg
posset excludi p excepcōz excīs et vīe q nō q
ex quo uxor tenetur sibi coīcare n cō c
qm multos ergo p excpcōz excōe nō pt repelli qsi
nisi de ret spo teret ed in § qm satiend c
quid si sed conclude melius ut secūte gl c d
c qm multos et nō so cald in c st d oe cong
q licet uxor peccet nō coīcando marito tn̄
maritus exclis nō pt eam petere in iudīo ut
in c intelleximus de iud c iudex dz c offi
suo vxorem restitue sp pretiu formacōis
ut in simili nam lic; incāsi spoliac exc
et si cum spolis petat si nō restitue a tn̄ exclus
non audiatur patens restituag ut nō p gl et
doc c c cum siniuacōne de p...e Ro quero
nūqd debitor teneat solue excō an vero li
cite posset deferre solucōm Et circa hoc sue
runt opi et plera vi p doc in c veritatis
de do et qu et vi bo gl in c ineates xv q
vi Nam quida ut inno in d c veritat
dicit q tenet et idem abbas bequo oīn re
manet obligatus q̄o dz solue sic lz in sili de
infamiliaribus obligatis ad obsequium ante
excōz ut nō obstante excōcōne tenent in
pende obsequiu debitu Innocen sa iste tex
p locum a spali na s spale est in filijs et
seruis de quibus in c qm q̄o in aliis conti
gitte durat oblig q nō teneor coīcare nec
debeo incurrere p ticulare ex facto suo et
ideo concludit gl in d c qm q pecunia
debz depom in ead sacramta et hec opi
inclusi plz Sequit tex

Cum illos ab·

Si excitatus p iniecōne manuum iniectione
sicut recepit ordines Si e clicus
secularis deponendus est si regularis ab execu
cōne ordinis suspendendus Si uis ignoras
nis ul factum sit q lis recepit ordines Si est
clericus secularis dispensat cu eo solus ppa si
regularis suspensus dispensat abbas Si ig
norantia est p babilis et factum nō e grue
h d p prima qō in 2a respō i rā quos et
l distinguit duo membra pmū mēbru
p sequitur i pmos etm i q si claustrales
et i pmo tractat de talia absolucōe usqz i
et aut et l qm prīe solue Nō pmo reg
q incidens i exclo p violeta manuu iecōe
in clericu a solo ppa absolucōz consequi pot
et hec regla habetur in c si quis suadente dia
bolo in multis casibz qui hic ponibus qtinet

Regla mos sexus hostis puer offitialis delicto
sus in ope eger sodalis Janitor astrictus du
bius cae leuis ictus Attroce vero soli ppe re
tinent Et declarat hos v ersus Regla ut § e
monach et hic in isto c mos ut § e c nō du
bium vero ut § e c mulieres hostis ut § e de
cetero puer ut § e c i et infra et c ejus et c
si officialis ut § e c i et c si nō indeliacio
in isto plus consulit ppa ut in c mulieres §
i § e in ops ut delhis et c ea noscit Senex
ut § e c c quod delhis Eger ut in d c qd de
hiis sodalis ut in c qm de vi et ho cle Jani
tor ut in c iij § e Astrictus ptati alicuius
ut in c mulieres § e et c relatu § e dubius
ut § e c tu desideres Cause s iuste ut c quod
delhis § e leuis ictus ut in c puenit Cause
s iuste ut c quod delhis § e leuis ictus ut
in c relatum a c canonica § e Nō 2o pe
nam clericu secularis recipientis ordine du
existit excōcatus debz enim deponi ab illo ordine
nc pt cu eo aliis circa ppam dispensare et
Et concludit hic Joan a bn q nō solu i sidoribus
est incorta hec ptas dispensandi cu exco erat
talis q hr absolo reseruatur ppe prut loquitur
iste tex sz et si talis erat exco q ab ea poterat
epus absoluere Nā ppnas nō potuit dispe
sare cu sit ordinato q effectus est irregularis
cu quo nullus circa ppam dispensat ut i c ij
et in de eo qui fur or re ubi pz q cu recipie
te ordines p q excōtus solus ppa dispensat Nō
q ptas dispensandi ve maior q ptas absol
uendi ab exco ut ubi quis nō pt absoluere
multo minus pt dispensare si nō comittit Nā
concesso minori nō vr concessu id q e maius
Et pone exm in hiis que dixi impedeti nō
Nam lz quis posset absolue nō tn pt dispe
sare Nō in § q si constaret abbate posse
absolue suos monachos ab exce inflicta p ma
nuu iniectione in clericos sine intidetunt
p q ingressu religionis siue an diuine exces
sus nō sit enormis a in hoc extendit c monachi
§ e q ibi dat ptas soluiu qui in monastio i ci
derunt in excō Et exhs et ex tex nō q habes
certo tam ptatem dispensandi cu subdito de
linquente nō intellr tributa ptas dispen
sandi cum eo qui delinquit antequam eius
esset subditus nisi specifice concedat ut
hic et intellr q abbas pt absolue monach
os suos ab ista exco de qua in tex p ut dixi
in d c monachi Nō oblig nō a tene sp mēti
istu tex q excō nō impedit ingressum reli
gionis Vnde tenz ingressus et p fessio excoe nō
obstante si tn exco eet nota nō dz ipm ab
bas admittere an absolucōz Si tn recepit
tenet ingressus sic a mīn nō impeditur
p f excoz ut in c significasti d eo qui dux
Nō q excessus commissus i epm ul abbem
de sp enormis et in extendente manu vio

lenta in epm est pena pdicionis om boc
xvii q iiij siquis deincept et vi q he c l
si quis in hoc genus cu sua aut. C. de sat
ecclie. Q. Nō tam3 in quo abbas dispensat
cu irregulari. Item nō q religiosus percuciens
sacerdotem clericum a solo ppa absolui pt s3
hodie recipit litatoz q in eo tam in quo
stans clericus percuciens clericum secular pt
absolui in epm in eo ab epo i eo tam etia
religiosus percuciens secular pt et ab epo ab
solui ut in c religiosos e ti li vi. Q. Vltio
nō q facilius dispensat cu regulari extra
dicte ex iur ignorantia qm cu clerico secu
lari tu eo solus ppa dispensat in tam hmoi
c sed cum religiosos dispensat abbas. Q. Nō
vlt ex fine lre et tene menti q i facto atquo
etiam ppo psumitur ignorantia nisi factum sint
ardum et nōle uel nisi faciens silerit adulty
et distractus tunc etiam nō psumit ignorantia
facti ul iur. fa q nō bar in l nō fatek pro
all. Q. Angl in vo religione l primo vr q
deuiere tot glo in hoc nō bn dicit tm l iste ab
soluendi a tli edere solu ppe est reseruatu ut
s dixi. Et io abbas absoluere nō pt nisi ex
speciali indulgentia nec ob eo gl na lici satis
facto et pena nō sit infligenda tu absolo
nō pt fieri nisi p hutom ptate fa c an ob
s eo ubi nō sufficiat pena sine absoloe soleps
in. Q. Angl i xo membri ibi nc est ddm seu
concedendum int membru et membru velut
dicere gl q sue sit membru pnle seu aliud
sp habz locum disspo huius c ut solus ppa ab
soluat. Q. Hz osti hic querit qd si vngula
modicu ledatur nuq pro absolucone debeat
adiri ppa. Respo q nō ar c si 3 de corpo viti
s3 pma recedit abbat solucone dd q istud c pt
procedere in dispensacione sed in absolucone s3
finalit concludit dona cu primo ut ista relin
quant iudic arbitro 4 in istis in hoc dels dico
osti q vbe sentire q vngula sit membru et q
lesio quantulacunque modica in membro appellet mu
tilatio membri 4 mg miror d doc sequentibus
eu qui conter referunt hac dctm et transeunt
s3 tu dic melius q membru est ps hois habes
officium separatu 4 distinctu ab alijs corpis ptibz
ut manus ad palpandu et ideo digitus nō e membru
stricte q nō hz offi distinctu s3 est officium me
bri ut in l ide offilius ff de edic di et in l
nō ~~pud~~ liberi ff de sta ho sic dicimus in domo
q camera coquina x stricte nō dur partes
domus s3 large nō quelibz locus. Et hc cta nisi
aliud appeat de mete statuent ut nō bar i l ii ff
de pup indi. Ad ppositu sig q vngula digiti nō e membru
gonec digitus s3 in cau hmoi c q ppa intendit
notare enorme excessu satis puto q incisio
digiti esset lesio enormis pz ex alijs exemplis
hic in tex. Hz in vngula dz considerari mo et q
litas excessus et sm hoc dicet enormis uel nō.
Item dic q ppe mutilato est qn impedit offi

mebri puta in tibia pcussus nō valz libe
mouere pede ista de mutilato mebri ut pt
in d l hic filig et nō bar ide nisi l. Vnde sci
as q dra est int truncatoem membri et mu
tilacoem et ut diuersa ponut int le i de hoim
et glibz istorum qui inducit irregularitate sic
hominum ut in d cle i. Et truncato ppe de tong
membra abscisio seu diminuto. Q. Mutilato uero
qn membru ex toto nō abscindit sed ex pcussioe
impeditur eius officiu ut lz nō canonista
q nō hec alibi et nisi gl nō q excessu nota
rius de enormis rone notorietat. Na pc
cussus in prelatos in theatro ul in ecclia dicat
atrociter iniuriatus iusti de iur s atrox.
Et io tenemeh q epus ex talibz iniurijs ab
solue nō pt q nō pt dici leuis ex quo est
notoria ut in d s atrox et h. Q. Angl i nō
pmo exglo q nō sp effusio sanguis est enor
mis lesio. Nam quz multu sanguis procedit ex
leui pcussione puta si pcussio esset fca in
naso. Nam ibi de facili multu exit d sangue.
Considerandus g d mente et nō cortice i q i
macerto sic et pt esse enormis lesio sn
effusione sanguis ut na i c l de consc ecclie
vel al li vi. Q. Nō 2o ex gl i puta epi et ab
bis q in arbitranda qualitate seu qntitate
iniurie et lesionis nō est necce currere ad
ppam si epus ul abbas arbitrari pt q exgo
eis conceditur certis casibz cognito ipi pnt
cognoscere an eorum sit iur ar c sup hiis d sp
cium concor s3 caueat sibi ne dicant leue ubi
est enormis ut hic nisi. Q. Vlt nō exgl sup
stratu hmoi ubi effusio denotat cu habu
dantia et ideo vl dz esse effusio requirit q
inde pcessit multu sanguis et lz nō q fuit
admissa. Q. Angl in vo p abbem ad regulares
Conclude q si por est in monasterio loco abbis
ut q monasterium nō habz abbem s3 priore tunc
habz locu iste tex i prlat idem si appelletur
alio noie ut ppositus na isti ppositi hntur
loco prlati ut in c ij et si de sta regu et phc
facit iste tex i com platus ubi unt ad gnali
prlat dicat in pcoribz hntibz plato s3 abbate
sup se in eod monasterio q illi nō pnt absol
uere s3 recurrendu est ad abbem ut h et
3 e c monachi. Et nisi gl osti tenet con in con
plarys q ex quo in eis nō est expssu nō
debz hoc priuilegiu extendi de quo d ut i c
cum inter se et d dict. Q. Angl in vo pcussi
nisi. Osti dicit q hc nō est sufficiens respo. Na
psumendu est papa fuisse motu ex alia
racone. Ipe uero dicit q abbas monachi per
cussi impunitia ut in c prochianos 3 e sed
monachus percuciens nō habz ppu. Vnde satis
faciat nec tamen monasterium ex delcto suo
statutu sint in compensacoez iniurie q abbas
pcussi conuocet et intelligit q absolo fiat
p abbate percucient s3 alius abbas pcusserat
pcussorem in satisfaccione d an dc q cpq
dicat osti contz notat hic ad absoluendum

et puto q̄ leue et ideo eet q̄ absolo fiet
putrusq̄ vel vnius cōmittet vices suas ali
ro tn̄ osti micħi placet q̄ nō video aliam
rōn̄ quasi alienus abbti careret in absoluc
¶ Jngl in ṽbo ꝓmererei nisi et hic nō ꝗl
qn̄ mōchi nō erant clerici ut xvi q i generalit
sed hodie cōit̄ sunt clerici ¶ Ideo statutū ē
illud q̄ hr̄ in c religiosos e ti li vi et
dic ut ibi ¶ Jngl in ṽbo dispensac̄ ꝑtatis
qn̄ irregularitas fuit contracta an ingressū
ꝯsti et cōiter doc̄ indistincte intelligunt q̄
ita loquit̄ tex sed dicit osti q̄ iste cas nō est
extendendꝰ ad alios cas qr̄ valit dicē quod
abbas h̄ eam dispenset cū mōchis irregulari
nō tn̄ sp̄ pt dispensare in alijs casꝰ n̄ h̄ sit
iure expssū q̄ nisi ph ar c i ẽ e et facit
mar q̄ que ant̄ decept̄ iur̄ li vi ¶ Jngl
si nisi osti soluit et bn̄ q̄ in foro pniali pe
nitenti confitenti creditur et ita loqt̄ con
sed hic nos loqm̄ in foro iudiciali vbi rig°
cantia ul sua ꝑsumitur extra iectis in h° lo
quim̄ in dispensacōne q̄ sit ea cogita et i foro
iudiciali et nō in c pe destrimia ¶ Et glo qro
quod si religiosus pcussit religiosū ex clau
stri nunq̄ possit p abbez absolui osti tenet
q̄ nō sed dz absolui p ep̄m et si sit subdi
ueri ep̄us dz cōmittere ep̄i col conuē alii
committere put de abbibꝰ hic dē in ẽ si nō
et mō osti p̄ tex in c mōchi ẽ e et hic in
ẽ q si claustralis vbi dē q̄ ep̄i in claustro
fratrib ergo si ex claustro ¶ Nam tuc violat
iurs ep̄i et ordo eccliastic confundit si sua
iur° cōmitiq̄ ep̄o nō resuat xi q i pueniunt
abbas et cōiter doc tenet op ¶ Nam in ẽ
si vero nichil dē de claustris ¶ Itē exemptus
monasterium nō est exemptū de territorio
ep̄i dē et tn̄ p pcussione i facta absoluit
abbas ¶ Item et fortius absoluit excitū an
ingressū ¶ Item et ult̄ cū lex indulgeat ab
solucoz abbi qn̄ religiosi vnius claustri re
ligiosū alterius claustri inicat manū et in
possibile sit ut eadē pcussio fiat in duobꝰ
claustris pz q̄ pcussione facta extra claustra
strū abbas absolue pt ¶ Et ideo ad mia fa
cta mentoz de claustro supplendū ē maxē
in hoc tn̄ dubio dicit Jo an cōiter cōdisse
suari q̄ ep̄us cōmisit abbi

De monialibus·

¶ Moniales extratos ꝑ iniectione
manuū in clericū absoluit ep̄us ul alit
¶ Monialis pcutiens monialē cōuersam ul cle
ricū secularem i incidit in ex° et ab ep̄o locū pt
absolui h d cōis dn° ¶ Nō p moniale
seu cōuersam gaude p̄uilegio canois si q̄s
suadente ¶ Et q̄ uis inferto q̄ illud p̄uilegiū
nō solū competit caractere clericali ꝑ hij
iurīs ut moniales cū nō sint ordine co
uersi et tn̄ hoc p̄uilegio gaudent ¶ Infinat
ergo q̄ est id p̄uilegiū eccliastico ꝑsonaꝝ
q̄ in toto tnslate sit in dcā adh̄ xvii q iiij si
quis ¶ Jngl i i nō dubiū ẽ e et exlh̄ etiā
infero q̄ dcō clericꝰ qn̄z sumitur largissime
ut cōprehendat omnes eccliastica ꝑsona i tō
translata in obsequiū diuinū ¶ Nā et si quis
suadente nō fuit mentoz nisi de clerico et mōcho
ul pt dici q̄ appellōe mōchoꝝ veniunt mo
niales et sic masculinum concipiat femini ut
in d c si quis uiros c mulieres ẽ e et i l si
ita fuerit de le ij et in l i ff de vᵒ si ¶ Nō
cō q̄ cōuisse mōstri nō dūr ipē moniales gau
dent tn̄ in hoc p̄uilō monialiu ¶ Ite° nota
ep̄m indistincte absoluere moniales n̄ ꝑpa
resuat sibi cauz enormitat ¶ Exquo posset
inferri q̄ qn̄tuncūq̄ excessus sit enormis
ep̄us absoluere posset ne h̄eat moniales
mag̃ inuisionis sē receciude tetibꝰ forcce
¶ Nam nō dz ex claustro seu clausura mōstri
ut in c i de sta regu li vi na i monialibꝰ
nō excepit sic in mōchis ut pz in c pre et
c mōchi ẽ e ¶ Jngl i l ꝑpa ea exceptis
qn̄ nō exceptis ¶ Nō ꝗl qn̄ sequitur cōm ẽ
canonica et cōiter doc hic et facile attēde
tes desta regu et c i e ti li vi ph° q̄ tex
hic lō indistincte ut absoluo posse fieri
p ep̄m in casꝰ d' uoc mōsterium situ est na
et mōsterium exemptū dē in diocesi ep̄i ut
in c grande d'of or ¶ Tene g° supte soluoz
ut dicte hunc c ep̄us posset absolue omēs
¶ Sed dubiū in cōuinct quid in ystis sororibus
bus sancti francisci ul alioꝝ mendicantiū
cū h̄eant generalem iur°oz qn̄ ep̄alē sit eos
inquid possent ab eo absolui et vr q̄ sit
p ea que nō inde i c et ingl et p p̄mo i
c iij de transact si forte cōtrm̄ eet ad ingl
hoc tn̄ sine ualibus ep̄is obedientia or
dinis ep̄alis g° nō lz inferioribꝰ attēpta
re q̄ tn̄ est satis dubitabile

Si vere et infra·

¶ Si locutus ꝑ anam ꝑsonalē solusti
pau ul eius ptem et ꝑ g° fueris excitus uel
et pus si ignorabas si ad satisfacied n pt
induci in opa sic locata ei posito cōtrare ul
sit et bucius ¶ Contractus qui ex sine cōe
explicari nō pt nō dissoluit seu impeditur
p electacōm superuenientē i eā quere. q̄d
ꝑstare nō excitato h d p̄mo ponit ꝑmissoz
q̄ in 2° pbat tribus cōnibꝰ prima i cū con
la ibi est ante 3ᵃ ibi pterea ¶ Nō q̄ ab
excitat licite pt sine pena ex° debitū exigi
et recipi q̄ contracto nō dz excitato cōmodū
afferre ¶ Ite° nō q̄ contractus superueniens i fau
tiam roductio nō impedit quominꝰ libere
possemꝰ uti eius obsequio ¶ Ite° nō q̄ licet
excitatū obligatōnis impediatur ex pte ex°
ad eius cōmodū ut et intellegimꝰ de iudi se
cus in contractis obligatōnis ex pte nō excitati
¶ Item nō q̄ nō est licitū cōtrare heretico ad
ipē heresim cū quibꝰ hērit̄ ē ex° ut i c extra

de heti Nota q(uod) ep(iscopu)s in loco alicui subiecto car
cerem non p(otes)t dici de familia eius c(uius) col(legi)t non q(uod) ha
beat intentio(n)em contrahendi cu(m) excõicato de(bet) in q(ua)ntu(m) p(ot)est
evitare excõicatu(m) et/cu(m) dampno temporaliu(m) corp(or)is
q(uo)d intellig(itur) vo(lun)t(a)ri(e) cessat obl(igati)o(n)is Nam co(m)mitte(re)
malu(m) non de(bet) ut evitet dampnu(m) ut in c. sacris
de his que vi ca. Glo. ingl. i. c. cu(m) p(er)sona hic p(ro)mittit
Et adu(er)te q(uod) tex hic p(otes)t intelligi dupl(iciter) p(ri)mo
mo q(uod) hic sit p(ro)missio iur(amen)ti Et hoc voluit p(ri)mo
modo p(er)mittimus Item est o(pini)o 2o q(uod) co(n)tractus
fuit initus an(te) excõi ul' p(ro)p(ter)ea q(uod) ignorabant
al' tenet ipse q(uod) sit p(ro)missio sp(irit)ualis et contra et
indulgentia et q(uo)d de iure p(re)cedat illud c. ex
exemplis positis in eo Et g(e)n(er)alit(er) queri potest
Nunquid teneat contractus initus cu(m) ex(communica)to o(pini)o
hic nullum instat et conclo sua est q(uod) aut con
tractus fuit initus t(em)p(o)re ex(communicati)o(n)is et sicut et tunc
contractus est nullus q(uia) ex p(ro)hibet(ur) ex(communicati)o ergo
et contractus qui non p(otes)t iniri sine co(mmunicati)one Et
ergo p(ro)hibetur iure et lege humana contractus
c. nullus fortius p(ro)hibente lege divina et ap(osto)lica
C. de legi. l. non dubiu(m) et xi di. videns Si vero
contrahens cu(m) excõicato ignorabat eu(m) excõicatu(m)
tu(n)c dicat q(uod) contractus tenet ad comodu(m) non
excõicati sed in favore ex(communica)ti est nullus p(ri)mo hic
et contra modernores tenet oppositu(m) s(cilicet) d(ict)um
contractu(m) validu(m) et p(ro)p(ter) hoc textus iste q(uod) lo(quitur) in di
stincte Nam contractus est de iure gentium
h(umanu)s non de iure positivo Item co(mmunicati)o non p(ro)hibetur
in odiu(m) ipsius excõicati et ideo v(ir)tus contractus non
de(bet) impediri p(rop)t(er) hoc q(uia) co(mmunicati)o ex(communica)ti non p(ro)hibet(ur) simp(licite)r
sed sub certa pena Et ideo v(ir)tus contractus
non de(bet) impediri s(ed) s(ufficit) en(im) est q(uod) co(m)mittat pena
et h(aec) ar(gumentum) sufficit tenendo opi(nionem) volt de quo i
l. non dubiu(m) C. de legi. et p(er) bar. in l. p(ri)or ff
de no. o(pe)ris nu(n)c. s(ed) ut dixi co(mmunicati)o non p(ro)hibet(ur) p(ro)pter
contractu(m) Et de h(oc) in a. vi ut no. in c. veri(tatis)
de do. et contu. Sed circa hoc querit(ur) quid de
sp(irit)ualib(us) o(pini)o hic (scilicet) q(uod) ex(communica)tus non p(otes)t sibi acq(ui)re(re)
sp(irit)ualia nec alteri valide conf(er)re vel h(aec)
c. postulasti de cle. ex. ministr. Io. cal. disputant
q(uod) collatio b(e)n(e)ficij facta ab ex(communica)to tollerato p(ot)est r(ati)o(n)e
pup(lici) officij ar. in c. ad p(ro)bandu(m) de re iudi. et
in l. Barbarius ff. de of. p(re)s(idis) Conclude sit q(uod) a
ex(communica)t(us) erat notorius et tu(n)c non de(bet) coll(atio) n(on) p(otes)t alia
ex(communica)t(us) n(on) alia gesta sustinentur r(ati)o(n)e publica offi(cij)
ad c. ad p(ro)bandu(m) dicta Si aut(em) erat tollerat(us) et
tu(n)c coll(atio) al(ia) facta ul' gesta r(ati)o(n)e pupplici
officij valet p(ro)pter q(uo)d in exc(ommunicati)one q(uia) cu(m) sit ex(communicatus)
etiam non p(otes)t aliu(m) el(ig)e(re) s(ed) ex(communicati)o sustinet(ur) donec
sunt satisf(ac)tu(m) xxiiij q. i. inp(er)u(m) 2 in gl. Si
vero gerit aliq(ui)d r(ati)o(n)e p(ri)vati officij etc. ista
sp(irit)ualia non valent Vnde electio f(ac)ta p(er) ex(communica)tu(m) non
valet et occulto ut in c. cu(m) dilectus de co(n)sue.
et q(uod) non i(n) p(ro)p(ri)o p(ri)mo Vnde in hijs q(ue) non gerunt(ur)
r(ati)o(n)e pupplici officij non est d(ifferenti)a inter occultu(m)
et pupplicu(m) ut no. p(ri)mo in d. c. cu(m) dilect(us) et
Jo. an. in c. i. de re(scri)p(tis) li. vi Cu(m) aut(em) coll(atio) or
dinarij ex(communica)to occulto facta teneat quo ad exe
cutionem dic ut no. in c. p(ro)curas el. ij. de s(ententia) ex(communicationis) p(ri)mo

Ingl. in 3o ex(communicati)o(n)is i. dividere societate(m) Et idem
p(ri)mo et o(pini)o in c. inq(ui)s(i)t(i)o(n)is de sen. exc. ubi plus dicit
q(uod) etiam in ead(em) domo vel camera possu(m) esse cu(m)
ex(communica)to ex quo su(m) in p(er)fectis meis non dicor sibi
co(mmunica)re sed potius uti iure meo a quo si ex(communica)t(us)
recedere non possum deo su(m) co(mmunica)re colo(r) c(ommunicati)o
voluntaria ut iacere secu(m) in lecto ul' prandere
i(n) ead(em) mesa non obviat alle. in con. que s(ubscriptio) i(n) (c)is glo
subicitur q(uia) illa procedit ex sup(er)habundanti
iustitia ul' delitias deo dimittere p(ro)pt(er) sup
vementia ex(communicati)o(n)is et ita loquit(ur) in c. om(n)is alle. in
gl. ubi quidam sanctus fugit de balneo p(ro)pter
supvenientia(m) h(e)retico(rum) s(ed) ius meu(m) dimitte(re)
non teneor p(ro)p(ter) h(oc) tex hic du(m) d(icit) q(uod) ab ex(communica)to
p(otes)t exigi et recipi quod de(bet) for(tiu)s q(uia) possu(m) uti
iure meo p(ro)pria ex(communica)to non do Circa societate(m)
distinguit hic o(pini)o q(uod) aut societas fuit sita an(te)
ex(communicati)o(n)e(m) aut post p(ri)mo casu licite possu(m) uti ar.
c. q(uonia)m et c. Lo casu aut(em) ergo contraxi societate(m) a
successi minus aliq(ui)d p(ri)mo casu non deo uti illa
societate 2o casu sic q(uia) ego non su(m) in culpa et
societas co(n)tinue origine an(te) ex(communicati)o(n)is licet q(uia) success(i)
cu(m) minus alio(rum) t(em)p(o)re ex(communicati)o(n)is Et intelligo o(mn)ia p(re)d(ic)ta
q(uod) non deo abstine(re) a societate q(uia) dampnu(m) mich(i)
contingeret secus q(uia) dampnu(m) contingeret ex(communica)to
q(uia) non teneor incomodu(m) sui ar. c. nos s(an)ctoru(m)
xv q. vi et c. veritatis de do. et contu.

Vt famae.

Ut famae
V(bi) p(otes)t p(re)latus et a de(bet) clericu(m) sibi
subiectu(m) incorrigibile(m) i(n) carcerare
h(abet) d(ic)ta p(ri)mo capit(u)l(u)m metu(m) ex(communicati)o(n)is/delictoria p(re)lato(rum)
capere p(otes)t clericos et adiudicare dure h(abet) 2a 3a
p(ar)s i. capit. Nota p(ri)mo i(n) g(e)n(er)at(ione) extendere
quod p(ro) gravibus delictis clericus p(otes)t d(e)poni
et in arcta custodia mancipari q(uod) visibile tim(or)
de fuga s(ed) detrudent(ur) in monasterijs Et ex hoc
et contra non q(uod) s(i) cessat ille timor tu(n)c n(on) de(bet)
clericus in carcerari s(ed) t(ame)n ad agenda(m) p(enitenti)am
i(n) monasterio detrudi ut i(n) c. cu(m) de pen(itentiis) Car
cer en(im) non de(bet) d(e) p(o)ni deputari nisi p(ro) gravissimis
delictis ut in c. i. de he. li. vi et c. novimus
de v(erborum) sig. et p(er) p(ri)mo in c. qualit(er) et q(uan)n(do) el. ij de
accusa. Nota q(uod) canonice condempnati deb(e)nt
sub arcta custodia detineri et q(uod) clericus p(otes)t i(n)
carcerari in pena delicti scilicet ut agat peni
tentiam de delicto Vnde de iure canonico carc(er)
deputari p(otes)t ad p(e)n(a)m ut in c. quamvis de pe
no. li. vi Nota in s(ecundo) laici q(uod) familia p(re)lati
impune capit clericu(m) auct(oritat)e p(re)lati na(m) non vi(detur)
hoc familia facere sed ipse p(re)latus mandans
Nota q(uod) duo requirunt(ur) ad hoc ut clericus licite
possit capi auct(oritat)e p(re)lati p(ri)mo q(uod) p(re)lato illi sit
clericus subiectus 2o q(uod) ad illu(m) p(re)latu(m) spectat co(r)
rigere criminoso(s) q(uia) m(agis) velut t(em)p(o)re dicit q(uod) non s(u)ff(ici)t
p(re)latu(m) esse iure criminalib(us) Ex quo infert
q(uod) rector universitatis cu(m) ad eu(m) non spectat cor
rigere clericu(m) criminosu(m) non p(otes)t mandare ipsum
clericu(m) scolare(m) capi n(on) familia tu(n)c capiens
esset excusata Nota i(n) f(acie) re(i) condantur q(uo)d

mandans no dr vere facte sed ficte et in platie et similis tex alle in c mulieres § e et dicit ut ibi ¶ Vlt no q con capientes clericos est in casu licito ut si inferunt violencias ultra q expediat incidant in exco ¶ Sed pro declaracione tex et p dictorum qro qui sunt isti prelati ad quos spectat correctio clericorum dr primo q sunt epi qui habent ordinaria iurisdictionem in clericos xi q i c per scrutatis et in c at si clerici de iudi. Item in aliis prelatis habentibus haut pratem iurisdictionale est de iure spali ut in c novo fecit ac tabili in § excessus de offi ordi et in c dilectus de ap Et refert hic hostiensis quosdam tene q quilibet iudex etia laycus vel socius clerici no videtur possit cape clericum timosum ne fugiat no ut retineat s ut puniet iudici suo sed dicimus in de fensore ciuitatis qui capit timosos quos corrigere no pt ut p3 in auth de defen ciui § nos igitur ostiensis con dicens q ubi ius no est expressum no licz mitte manus inclinio hac maxime pte expplicam i c cu no ab hoie de iudi Et ibi tenes q nisi ista incarceratio sit ad fine doli q euitat exco Nam etsi quis suadente exigit dolum et violenciam p3 cu dicit si q suadente ~~exigit dolum et violenciam~~ dyabolo s si capio clericum timosum ne fugiat no videor facere suadente dyabolo immo suadente deo cu puppe utilitatis sit c ut cuna puniant ut in tex idem dixi i similia prelatis capientis clericum in ventu de nocte q cu sit presumptio fraudis q qui male agit odit lucem ut in c consuluit de off dele similia videtur cape ut impediat delictum committendum obviare intendens facinori. Item credo in capiente clericum debitorem suum fugiente q h cessat dolus et suasio dyabolica ad h l aut pretor § si debitorem ff que in fraudem credi et vi bar in l si quis sinutute ff de sine l tu loquitur de clerico capiente clericum idem putarem in layco combus praedictis et bonifacius in l si quis pralupsima C de epi et cle. Angl i reos esse violent l intelligendum est de clerico incorrigibili dr melius q quantumcumque clericus sit corrigibilis tamen impune pt capi p laycum de mandato plati ut est tex in c si clericos et h li vi Et ad con dit q illud loquitur in captione illud no i in tensione ut no in d c clericos et dixi in c vniuersitatis § e Et adde q recepio in dno anto de bonon z in pe d anto tene illa opi quam tenent in c comuluitatis § eo q clericus non pt torqeri p laycum etsi de mandato plati sic nec verberari pt et ita refert d anto se vo fuisse lz con fuit de facto obseruatum et cois observancia lz con et male ¶ Angl in vbo de mandato l incorrigibilis no exigi q quamuis clericus sit incorrigibilis nisi sit traditus curie secularis no pt p clericum ppa aucte distrings q intelle nisi processit deposito ut in c cu no ab hoie § de iudi vel nisi capiatur incorrigibilis ut testi

ficatur p lato ppo Sequitur tex contingat

Contingit

Excratus est q in clericum est volente manus temerarias inicerit etsi hoc faciat in satisffactionem precedentis iniurie h3 d c et est casus nobilis 2a i hos aute ¶ No primo q offendens pt se subicere iudicio offensi pro satisffactione p hoc c contra vallis et c venientes de iureiur q est restringendum qn subiciat se iudicio illius tanquam arbitrio boni viri no aut pt facere illum arbitrum seu iudicem in facto suo l. cole ff de arbi et l i C nequis in ca sua et no in d c contravallis et restringo est ipsum tex qn pro satisffactione no intergeretur vulneratio ¶ Ita neo dns in c bre orum suorum l liber hs ff ad l acquil et h p3 i clerico s pt intelli qn pro satisffactione cois iniungeret vulneratio leuis pt castigari al no valet concludo q est tenet bar in l i § usq ff de iniur 4 allet hoc c 2o no q admittenda sinaz canois cui quis suadente sufficit i uniciosa manus p h c § e ¶ 3o no q ubi privilegium est indultum in favorem collegii seu favore p publicum Et licet est consequenter continuat favore p uatarum personarum no pt p uata persona illi renunciare 4 contra c si diligenti de fo compe f est d ubi privilegium principaliter concernit favore personarum et in consequentia favore pupplicam ut p3 in c dilcti de fo compe et c contingit et q ibi no de iure iur ¶ No q percuciens clericum est volente ex quo non fuit forte s aio vlastendi et semedi no euitat exco q clericus consentie no pt cu fiat i iniuria tocius ordini clericali Ex quo infert q clericus percuciens et seipm incidit in exco ex quo hoc facit aio reato sic sepe faciunt illi q tedio vite vel alia concupiscencia ducti se ipos interficiunt sed vulnerat q cont hic tenetur p doct et fa tex in c licet xx q v et ita est tenetur de iure ciuile qui seipm vulneraunt ut no in iudictis § vsq ¶ Item no ibi excratur q clericus sponte faciens verberari se no est exco ipso facto s excomunicandus Ex con h op Nam contrahens cum loso in cruce ppt quod mancritur exco est excratus ipso facto ut in c mip § e s iste clericus contrat ipi p tracti cu eo in crime dampnato g in cidit in cano excos cu ipo cum ult p sui p so an Et primo q iste pt excrari ratione consuetudinis 4 qd faciebat ratione satyffactionis et q no contrat in crime ¶ Ro q ad incurrenda illa excratione participii requiritur q quis contrat exco in crime s an percussionem no est adhuc percuciens exco g no contrat exco quinq g mandans vel cooperans an fcm incurrit exco ipo fco ut i c mulieres § e hoc contingit ratione principii s ligatur tamquam principalis 4 fa h c co p his que dixi in c mip § e 4 p h gl i de i d con sag Et affi i b et in omnibus ista tu salua pt impugnari secundum com et bn pro pras prausas

incidit in ex° q° in 2ª corrigauit ex° mediate
aut tot excommunicationes incurrit percutiens tot fuerit
verbera vel Joan. in c. delictum de ex. sen. li. vi.
ubi concludit q. non q. de eo scribitur pro uno facto ex quo
uno impetu infert ut ph. c. i. et sequens fraudere
q. tamen dic ut ibi no. et here in l. nupt. ff. de do.
pro. Et si nos teneremus q. incurrat ex° ibi
habito respectu ad omnes percussiones eodem impetu
inflictas tamen non diceretur iste contrahere ex°
nisi post factum completum. Ultra solus est q. ad
est in principali ex° et tamen aliud committe
fama aliorum cum posset cogitare illum commissurum
tu debeat quis de facili petere per se act. ¶
Ingl. i. c. iniuria ipsa de fieri etc. ubi glo.
ex qua sequitur etiam posse agere ratione iniuriarum
pro iniuria illata clerico q. et expressi in c. p.
rochianos de eo q. et sequitur sed doc. ut
refert primo sed videtur plus placere aliud quod ipse
refert alios tenere q. non fiat iniuria cleri
co etiam non potest agere et actione iniuriarum
sed cum iniuria sit libere persone nos fingimus
non enim possumus agere actione iniuriarum in fiat i
iniuria nec ac. l. i. § pe. ff. de iniur. et licet
sequitur in l. i. § usque e ti fatetur tamen primo q. etiam
potest etiam agere ad satisfactionem actionibus pup
sive auctoritate canonis xi q. i. in primis xvi q. iiij
c. sequens contra q. 4 c. quemadmodum Et ostendit non
curandum de istis subtilitatibus primo satis enim
est etiam posse agere nominatus de nomine actionis
ut c. dilecti de iudi. sed dic melius q. in veritate
est dicta in c. omni modo agendi et aliter. Ulterius
si potest etiam agere civiliter et criminaliter pecuniam
ad satisfactionem iniurie servus ubi aget actione
publica seu criminalis q. tunc pena applica
retur fisco iusti de iniur. § fisco sed in nichil plus
ap. q. et posset agere actione iniuriarum sed
maritus pro uxore l. i. in fi. et l. eod qui nocte
tem ff. de iniur. vel ph. tex. i. iniuriosam cor
ref. et i. sue iniuria clericali vel que vera elac
minuit q. iniuria infert esse lic. iniurias
non faciat in odium ecclesie ita iste faciebat pro
satisfactione iniurie sue 4 non in ecclesie odium
ad idem c. i de penis ubi bonus tex. Ulterius
episcopus agit civiliter pro possibus interfecto et medie
tas ecclesie applicatur cum presunt defunctus
alia medietas episcopo sed una lex ad idem tex
in c. cum de sdes et q. ibi dixi § c. ¶ In ea gl.
ubi non est in bonis meis intellige quo ad
transmissionem quo ad heredem q. actio iniuriarum
non transmittitur ad heredem an lit. cont. ut
in l. iniuriarum actio in glo. q. velit ex h° ar.
guere glo. q. episcopus remittendo iniuria non
videtur alienare bona ecclesie q. non et idem tenent
hic doc. et gl. xxiij q. iiij in c. sui qui et c. ca
et q. in c. ex ratione. Nec obstat ubi sit q. non sic
in contrarium ix ubi dicit salvum episcopum repudiare
legatum vel deputatum ecclesie q. non dic ex h° alie

nare probat l. magis § fundus ff. de rebus
eo et glo. xvi q. vi § alienare sed proton
cordia dic q. aliud in repudiatione legati
seu hereditatis q. illa possent obesse propter
gravamina annexa et ideo posset episcopus solus
propter administrationem suam quam habet ac iusti. de
aut. tu. § tutor aliud in remissione actionis
iniurie q. remittendo iniuria sit conditionem
ecclesie deteriore ut in c. sequens xxiiij q. iiij
¶ Ingl. in verbo ordinati i. si sit clericus con
iugatus conclude. Conclude sit tota gl. q.
clericus non coniugatus in quocumque ordine con
stitutus gaudet hoc privilegio c. sequens dummo
do innitet se enormitatibus vel sit privatus
privilegio clericali per sententiam amonitionem prede
tem per c. in ab hoc § c. Si non est coniugatus
et in tredit in habitu et tonsura gaudet etiam
privilegio alias tenetur ut est hodie expressum in c.
unico de cle. coniugatis li. vi. hoc tamen non sit
bigamus q. in nullo gaudet privilegio etiam
ut in c. i. de bigamis li. vi. si vero clericus est
depositus et tunc aut est degradatus actualiter
et perdit hoc privilegium et etiam omne aliud
ecclesiasticum ut in c. degradatio de pe. li. vi. i.
fi. et q. ibi non. Aut est depositus verbaliter
et si est incorrigibilis perdit omne privilegium
ut in c. cum non ab homine § de iudi. Si non est cor
rigibilis gaudet hoc privilegio ar. in c.
degradatio per alle. q. per degradationem actualem
extinguitur omne privilegium clericale ergo
prius non perdidit. Aut clericus est hereticus
et perdit omne privilegium ut in c. excommunicamus de
here. aut est occultus non hereticus et contra
tenetur q. gaudet hoc privilegio q. et volunt
Inno. in d. c. Ut nero et gl. in c. dein ceps de
viij q. vij et xxiij q. v excommunicatorum et per Joan. in
pa. c. delictum de ex. sen. li. vi. in medio. Ulterius hoc
privilegium competit non ratione persone sed or
dini clericali hoc patet aperte in c. i. et c. de
monialibus § e. ubi si duo clerici vel mo
nachos percutiunt se ad invicem incidunt in ex°
et inde percutiens 2° qui percussit ex° q.
ille primo vulneraverat et nichilominus incidit in ex°

Relatum.

Clericus excommunicatus pro iniectione ma
nuum in clericum tenetur pro absolutione
ire ad sedem apostolicam sed si ex hoc dominus quem non fuit in
culpa grave dampnum incurrit vel primus
hoc fecit in fraude absolvi potest ab episcopo si
tamen non fuit enormis h. d. tonsus di. ¶ No.
primo q. filii sunt capaces ex° et q. conti
nuari cum eorum velle dependeat a voluntate dom
ni dicitur ratione peccati possunt distringi per censuram et in
tellige hoc in filiis familias. Ulterius si essent infide
les non essent capaces ex° ut in c. gaudemus
de divor. sed tunc aliter compellitur clericus satis
facere ut c. postulasti de iudeis. Et ex hoc

et ex tex no q sic liberi laici sortiunt foru
arte rone delicti ecclastici ita et sui ¶ No
q ubi iniuria est illata psm et est enor
mis nullo casu pt absolui ab inferiori a
papa pinediori aut iniuria pt suus ab
solui ab inferiori a papa in casib h ex pss
¶ No q subditus no tenet obedie dno cont
precepta dei et q nuq dz obedie canonibus
in contrenientibg patru qd sno gph ix q
iij iulianus et c si dno ¶ Vlt pt colligi
q qn ppr aliqm casu excusatur quis ab iti
neracone eccliarum seu ad papam tuc inferior
absoluendo in recom pensacom labor que
subijsset in itinere aliq satisfactom ipone
dz ¶ Ingl pe ibi sed hoc no credo et hoc
colliter tenetur q ex tonica oppice minus de
traheretur canon Eaquis suadente Ma
et si hoc casu puetur mulier sine culpa
no tn sine ca ut in c qm frequenter ut lit no
cont h iij Sequitur tex

Satis est cau.

Sitis pp pticipatom cu excoicato lig
pg a impugnet ex hoc solo pro ab
soluto no est habendus ¶ No q q cu quis exco
icatus cu oibus pticipibus si cu h forma in di
stincte posset puari dic hodie ut in c statuimus
li ti li vi et dixi in c qm dubyes de ¶
Ito no q exco licite pugnet i bello iusto ¶ Sed
no ibi de mandato ecclie q ecclia pt indicere
bellu a pugnare con excoicatos et rebelles fa
cit xxiij q viij c ignt a omni tiore ¶ No q pro
decedente in exco no pnt recipi oblaciones nec
orandu est pro eo de quo dic ut in c a nobis
el ij 8 c ¶ Op con litam ex quo iuste impugna
bat illos licitatos al excoicatos satis apparebat
de contricione ipius maxie cu hoc fecit de
mandato ecclie ergo no oz q constat de con
tricione palla signa cuq con i hunc tex i
si Ec possibile est q exalia ca extinseca et
no ppt contricioz illos impugnabat et io opz
q aliter constet de contricione ¶ al' maxi c i o
se nobis et i sol Sequi tex

Tua nos.

Excoicato qui dicit se absolutu no
creditur nisi probet h d ul sic sel exco sp
dz vitari ut excoicatus nisi legittime se pbet fore
absolutu in prima Inprima de sfusa consultacio
Insida cesso i fratimtati re ¶ No primo qd
semel excoicatus psumit sp excoicatus nisi de absolucoe
doceat adh ea semel malus dx ule li vi
et q i no et in c pposuit de cle exco mis ¶ No
q ab solucio ab excoicatone est fre pbanda per
testes ul al' legittie Et io optinet absolucoz
sit cauta ut in futuro posset pbare absolucom
et vi cu hoc no in dco c pposuit ¶ Vlt no q ad
officiu epi ptinet excoim facere vitari ¶ Sed

quere quis est iste cui ppa in l s committit
coreos suas dor dic tex posse intelli i pmarie
ppe. Et ex hoc not abbas q lce pmary i ppe
faciat fide in ptinentibus ad officiu suu q te
ne mich ¶ Inglo i nisi glo apte no credet ad
con si dic q loquit in foro aie ubi creditur
confitenti q no tractat nisi de pudico suo
ut in c significasti et q i no de homin setus
in foro iudiciali ubi tractat de pudico aliorum
¶ Ingl fi l nobilissimus ubi credit cardinalibus
ul aly honestissime psone assenti se legitim si
glo hic vnd q ibi nulli fiebat pudicu
Et ex hac solucione no singlt q no credr car
dinali asserenti aliquid in pudicium alterius
Et io si cardinalis dicat sibi comisisse aliquid
oraculo vive vocis tendens in pudicium altius
no creditur sibi de quo vide q no in c sup
lyis de fi nistru et tene mich hanc glo quia
elegatuliter limitat illud c nobilissimus a sa l
cerca c demanda pu Sequitur tex

Pervenias litteras.

Si excoicatus ab epo appellet ad me
tropolitanu ab eo absolui pt metropolita
nus tn volens suo suffraganeo deferre pt
illi remitte absolvendu et tunc ex ecclie
qui pp excessu suit excoicatus a cu absolucioz non
auditur volens pbare se excoicatum iniuste sed
si pbare vult sniaz esse nulla h d vsque ad
s Inprima pte ponit sam opioz In 2a allet
h arcthiepo qu 2a allet con Ine ra solvit di
stinguedo 2a ibi vim 2a i in pucdanen eta
ibi nos ¶ No primo q licet appello ab excoicatone
ipam exco no suspendat ut hic et in c pa
storalis de appell tn defert cum ad supiore
a appellato q opatur pit duos effectus comu
sine suspensium Aliu inudtoms de volu
tum nam reglar suspendit effectum sine
ut in c romenis de iure iur et ulr defert
supiori si primu no opat p ea q plena no
in d c pastoralis de appel Ex quo infert qd
ab excoicatone appella pt lic opio facta sla
in pu c aliud hec ¶ No duas reglas ad
quas cottidie allegtur iste tex primus q dicens
exco nulla audit lic no petat absolucom
pu ul ad cautela ¶ 2a ra q dicens exco
iniusta no audit volens pbare eius iusti
nisi ante omnia petat absolucoz et h quia
exco iniusta ligat salte quo ad ecclia iniusta
tem a sic eo casu est impendeda absolucio fru
stra expectaretur auctoritas tunc nullus
est effectus ut in c cu contingat de of dele
sed qn ppont nulla tunc effectus est maxima
q si pbatur nulla tuc absolucio no e necia
Et ex pdictis infertur q no solu in duobus
casibus hic positis audit volens probare
nulla no petita absolucione si et in omnibus
alijs casibus vbi allegat nullitas vnde

isti duo casus ponit hic gratia exempli non quod
restringitur regulam et eius rationem ut i c i et
q l no ne cle ul mo et gl in l c l i C de
condi indebi Nam eadem est ubi allegatur
nullitas et hoc sentiunt doc hic et clarius i c
solet e ti li vi et in nouella ¶ 2o no q excō
vr contempne excōm no petendo absoloz conti
q3 ex comoneit cam iniusta ad ide c i d pe
nis et q ibi dixi et no bn tex qui cottidie
allet q contempnet excōm iniusta ligat fuit
ex que contemptu Et intellige q licet quo
adeum q contempnit claues ecce Nam prius
erat ligatus quo ad homines xi q iii c i Et io
appellatus quicumque iniuste dz pete absoloz et li
tigare primodum sup eius iusticia ul iniusticia
dic ut dicit gl si in d c in contingat ¶
No q archiepus pt absolue excōtum a suffra
ganeo suo nec tenet istum remittere ad suum
excommunicatore nisi uelit sibi deferre Et hoc nisi
excō sit euidenter iusta q tunc tenetur eum remittere
remittere ¶ op fortiter contra pdcā et tex in x
app o/ ut in c ut debitus d app quod archiepus no
pt p prius absolue cum eius medio adhuc no
sit fundata sup prli Solucio quidam intelligunt
q aliquem archiepus absoluat dz remittere prius
cae cognitionem super iusticia et veritate appel
sed certe tex vr innue in hoc contrarium cum
dicat an lit ingressum Alii aliter dixerunt Jo an
remittit ad no i c venis e ti li vi in glo pe et
ibi vr velle hanc contrarietatem esse sopitam
p d c si clare no soluit Et ideo dic melius
ponderando tria membra aut constat excō
esse iniusta et tunc notorie fundata e medio
archiepi condeam omia dz absolue n debet
remittere ex comicabamtate qz tunc faceret
iniusticia excōto ar c excepta d app Aut con
stat excō esse iusta et tunc no dz absolue sz re
mittere q appo notorie iusta no devoluit
cam Aut est dubium de iusticia ul iniusticia
Et tunc siue appello petatur pure siue ad caute
lam dz prius archiepus ad quem appellat cognoscere
saltem summarie q appellatum fuit a legitima
ca et aliqui sibi constat de veritate cae poterit
sunc absoluere recepta caucione. Na in hoc
dubio fundata est int.o sup absolucoe Et absolo
aute venit accessorie q no dz contempne ligata
ex que oio absoluendus est et hoc tamen pcedit
iste tex hoc vr pbari in dto c venis ff siue
sane et in ii c sep et infi illius c et videl
glo et de hoc allegat ibi sup glo ¶ 2o tamen hac
lcam coie multa vera que dnt excōtum posse
appellare et appellacom psequi qncumque iacz
in excōcone q ille qui appellat se defendit
q sna transiret in rem iudicata n appella
retur si reus quicumque excōtus audiendus est in
defensione sua coop n hoc pbat in c intel
leximus de iudi cum si So concludo q aut quis
appellat ab excōcone quam dicit iniusta et
litigium est sup iusta ul iniusta appellata tunc

habz locum iste tex q ex quo fatet se ligatum
lz iniuste dz an omia pete absolucoz pstita
caucione cum nullus sit effectus huius delationis
quia excōtus appellat sup alio arlo et tunc cum no
confiteatur se excōtum no est nccē q petat abso
lucom quod si opponitur sibi de excepcoe pt
replicare q de hoc no est disputandum qz locum
rei. Nam in alio tpe poterit disputare sup
nullitate ul iniusticia sed tunc cum no impugnat
excō ¶ Anglo i ist dic melius q aut excō fuit
lata p epm ad instanciam alicuius subditi et non
pt archiepe se inpedire nisi ca devoluatur
ad eum p appoz q no est iudex subditoz epi
nisi p appellacom ut in c pastoralis d of
or Aut epus excōmunicauit ex officio suo et tunc
pot ita distinguit tex i c venabilis e ti li
vi et dic ut ibi plenius hetur ¶ Anglo ii
nisi dic quod q qualitercumque alleto posita i pnia
intelligatur falsitatem continet Na si in
telligat illa opio q excōtus ne pt appellare
q abcrria est separabis suuest q appellando
tenet locum rei ut sup dixi et reo quicum
q criminoso et excōto no denegat copia defen
sionis ut c in int de excep Aut intellige
illa opi q no poterit appellare qz exc non
suspendit excō ipsa appellatio et est fla q licet
no operetur effectum suspensiuum tn opatur ef
fectum devolutiuum ut in d c venis et h ¶ In
gl in vo in preiudicium l nisi in duobus casibus dic
melius ut s dixi q isti duo casus ponit h gra
exempli Unde idem est ubicumque excō dicit
nulla ut audiatur et no prius petens ab
solucoz q absolucio no est necia ubi excō e
nulla ad h c ad dissoluendum de desspon impube
puiato cum psupponit ligatum ut l et sic absolucio
psupponit comicam ut c venis de cler Et isti
gl vide sile in c si epus facta xi q iii Et di
stingue latius quam hic et ibi no q aut ab epo
fuit appellatum ad archiepm aut no Primo casu
aut euidenter constat appellacom esse nulla
et dz necio sibi remissio fieri ut h in fine
tex et in d c venis Aut constat appo esse
iusta et tunc no dz fieri remissio etiam epo vrbanite
qz fieret iniuria excōto ut d c venis ff sa
ne cum se Aut dubitat de iusta ul iniusta
et tunc an absolucom siue petat ad cautela
siue no dz constare de legitimitate appel
tuppent e summarie et tunc est in opcone sua
an velit remitte an absolue et ita intelle
iste tex et satis ppt in d c venis In 2o meb
Aut ex.o fuit lata ad instantia alicuius subditi
et nisi appelletur no pt archiepe se intro
mittere ut in d c venis in pnō Aut fuit
lata excō ex offo epi et tunc cz locum distinctio
glo ¶ In gl in vo intollerabile nisi Con
clude sicut gl et doc q aut sna excōtus continet
in se pctm manifestum ut pdicta excōtat q no
facit furtum ul quid sile et excō est nulla tex

Et i q pat dr adiisti[?] qui nulla appe͡z [illegible] solet i tpus legitimo i ter [illegible] q[illegible] appellat fuit an [illegible] tpus appe͡z [illegible] de [illegible] ut dic c [illegible] .f.

e ho͡c cta[illegible] in c ve͡n[bus] ff ult e ti li vi Aut ex͡so continet in se aliu errore & tunc si con͡ ius de quo agitur et no tenet ii q vi diffi nitiua Aut co͡n ius sed no co͡n i id de quo agitur & tenet quida hoc casu valet sn͡ia ff forte pt dici oppositu ex quo fundauit se sup ca falsa ad h͡c c ps ti͡uas qui si sunt legi Aut continet errore facti et tunc si iniusticia est notoria et tu hoc ca e inpo[sib]lis utputa exc͡tat infans q stuprauit virgine et tunc sn͡ia est nulla ut no in c Roma ff venisse c ti li vi Aut ca no est in pos[sessio] sed notorie iniusta et tunc aut error est expssus in sn͡ia et eadem sn͡iaz nullaz facit hoc l i ff que sen sine app et q no Inno in c cum bertoldus de re iudi Aut no e expssus in sn͡ia ff aliunde et extrinsecus con stat de iniusticia utputa exc͡tatur ticius q spoliauit so et notorie constat q ipe no spoliauit ff alius et tunc gl vi hic dubi tare et est so an ff consuludere q sn͡ia ex͡c teneat ut magis tineat phot tex hic re quirens errorem patent expssu et tex i d c ve͡n[bus] insi et i vnctso idem ff alia sn͡ia indicabit nulla phot tex iunta glo i cle pa storalis de re iudi i v no heat ide teu Inno i c fein[us] de frigi & malefi vi bonu tex in c inter cetera de re iudi qui h͡c adducto com si no iniusta transiuit in re iudicata pp psumpcom q psupto est ut ius dili gant exequat officiu suu ut vult tex i c cum de re iudi et in c pntia de renunc sed ubi constat notorie de iniusticia cessat p sumpco iuste q psumpco cedit notorietati cu di veritate manifesta n͡c est psump[ci]o q ius valde equu velit applicare notorie in iusta sn͡iaz et ea que sunt notoria habentur pro expss ff c in pntia de pba na & confessio pns consitentis iniusticiaz sine inducit retractacom ut no Inno in c q plerisque de renunt et forag ubi est notorietas Ibi gl in vº ad cautela insi ff an hoc dicit in quid indistincte sit credendu huic petenti absoluco͡z si dicat ex͡c lata pro appe͡z Con clude pro dict sit pmittendo q ubi absolo fienda est citari dz pmo aduersaiis ad cuius instancia lata est exc͡om vel ipe in͡x si cam tulit ex officio suo ut no in c qua fronte d app et xi q iii cu excatio & satis innuit tex in c solet palle hoc com insi pterin sit i mora tunc cu no vocato aduersario pt fii absoluco pstita cautione de parendo ma datis ecce ar in c ex pte ii d v sig Si aut aduersarius compet tunc adite ad modu appellandi Aut cu dt ex͡o lata pmia ta offensa et dz sibi dari tins ad pbandu h͡c ut in d c solet Aut dt appello͡z fuisse frustra

toria z tu constat applo͡z pressisse ex iusta ca licet no appareat de veritate cae fiat ab soluco pstita caucone saltem iuratoria et pos inquiretur de vitate cae phot dem c ven[bus] isi Et qmis hic tex dicat q sedes apl͡ica consueuit absoluere ad cautela Idem dic in iudicibus inferioribus ut in d c ven solet

Si aliquando

Et ippa suus tris exc͡tatu salutat no phot eu absoluit h d pmo poit dcm / 2º ca͡z reddit i cum ignorancia / No q exc͡tati no st salutandi et explicas / Na ippa hic vi se excu sare q p ignorancia h͡c leee qm͡z destinant ad exc͡tatu / Tº no q ippa pt no suluta forma absque absolue exc͡om na tex hic dt q p ignora[nci]a͡z qm͡z emanat h͡c lee cerso si excta sn͡ia sta et ippa phot intendet absoluere valet abso luco ut ho͡c in cle si sumus eti / Ingl i ibi et hoc constat eti et dt q no dz constare nisi hoc exprimat Unde oz q hoc dicat q phot vult eu absolue ut pt in cle si sumus c ti et vi bo gl i cle i de i muta et cle cobi de q si ippa reuocat aliqm constonez et vult ea hre pro infecta excati vigore illius constois no in curunt absolucone maiora ei est ipe ptas tm ius ponem ut no in c exposuit de concess p et insi glo no gl q ippa no intendit tex͡z circa do eu exc͡to et ide no gl i c si iminutus vorum di et in c nulli i e tu male fuit sit tocan do ut no in d c nulli z e dixi Pro seruat q ambasiatores petut audiri, fiat eos pus absolui et expolitata ambasiata redun eos in pristina exc͡tacom / Ex glo qcio nunquid possumus exc͡to optare salute aie & corpis dicit doc q sic et orare pro eo sic cara in die pa sceues orat p hereticis qui sut exc͡ti ut i c ex͡o tam d hereti hoc intellige dumo exc͡ti viuunt ff pro decedentibus in excacde no est orandu ut in c sacris et i c a nob d co

Officij et j.

Exc͡tatus a pluribus no est ca om re stituendus si ab vno tm absoluitur vel alit exc͡tus a pluribus platis ab plures cas no e totom restituendus lit de vna ca velit satis facere Et si impetrt absolucom tacitis aliis cais no valz absoluco 1ª ps ibi sup hoc No pmo q multiplicat exc͡t expressus pt mlti plicari vinculu exc͡o qlis c ita quorunda d de iude et c cu pta d e Ex quo infert q ppe excessu siue delictu pt quis exc͡tari ab hoie q vi tm c expi xi q iii quo dicit ex͡o no esse inferenda ab hoie insi cone contiuatie ut expbat in c sacro ſ e Sz tu intellige q debet

extrari pp excessu i. pp contumacia surgente
ex excessu seu delicto ut qz citatus ut satis
faciat p delicto negligit satisface ut no l
ex pte el i d v sig ¶ Ita no q plures plati
pnt simi uni nos in psona eiusd clerici et eu
excoicare finge enim q clericus heat bnficia
in diuis in diocesibus ul in vna dyoc habz
bnficiu et in alia domiciliu ut in c postula
sti de fo compe ul in vna lz domiciliu et
in alia delinquit ut in c i de rap ¶ Ulterius
absolutus ab excoicatione p surreptionem obtenta
no prodest ipi excoicato de quo dic ut supi in c
tu pta d eo ¶ Singlo i l vna absolutione
Iho gl usqz ad fi. Et quia hec tres practicas
absoluendi illu qui pluribs excoicationibus liga
tus est pma est ut p vnica absoluz tollantur
oms. Et intellige sicut glo sup p° si idem
platus excoicauit subiectu plures pp multi
tas tunc ipe solus pt vnica absolone tolle
oms ¶ Sca pt intelligi qn dersi plati excoica
uerunt ut in lca tui pt dari vnica absolo
si oms conueniunt simul. Nam cum pre
latus no pt absolue ab excoicatione lata p
aliu ut in c pastoralis § ptea d of or. Tercia
practica est ut vnus committat alii vices
suas hec est lca et mihi expedita ¶ Quarta est
ut quilibz absoluat ab excoicatione sua et
lz vtatur vbo absoluo no ph censetur re
stitutus totaliter qz restringit ad eam subiecta
hic l age et l si certu ff. de transactionibus in pluribus

Responso.

Excoicatus et interdictus p dictam pt li
cite verbu di h d pmo tempe gnalis int
dicti concedi pt baptisma confirmato in sconte
et pnia morienti hec 2° due sut ptes prin
cipales quo dca 2m ibi ptrea ¶ Nota comu
tam in quo excoicatus licite intrat etiamz s ut au
diat vbu dei et h pmittit ut i facilis in
ducant ad correctioz ¶ Aliq aute ex hui
tamz pt excoicatus in ecclesia intrare ¶ Barto brix
in c qm studz i q i tenet q dumo no itret
ea ca audiendi diuina ¶ Alii con q in plz
p hoc tex xxv di pnetis et xxi di clericos et
no 3 ei imp Et io intelligo hunc casu esse
spalem ¶ Sco no q licite pticipat cu excoicato
qn pticipato tendit ad eius correctioz ut clarius
in c cu voluntate j c ¶ No ibi cu videris
expedire q no solu in ebdomoda semel s
etia cu plato consuin fuit pnt excoicati vocari
ad eccliam ut audiat verbu dei ¶ Item no q
oms tunc coniq vnitatis pnt et sil excoicari
pnt et intellige q excoicatio ferat in psonas ca
paces Nam in vniusitate no dz ferri excoicatio
hec et in incapaces ut sunt infantes vi c ro
mana § in vniusitate e ti li vi ¶ Ito i s

ptea cu sicca concessa tpe interdicti gnalis
pmu est baptismus et licet hoc dicat de
pueris idem est de adultis ut in c qm e ti
li vi 2m est pnia morientiu hoc ex comuni dat
pnia ut in c si eti li vi s corpus xpi no co
cede n morientibus ut i no ¶ 3m est confirmatio
in sconte Et licz hoc dicat de pueris Ide est
de adultis ut dixi in d c qm ¶ Quid aut i
matrio et in ordinibus dic ut no i c no est
nobis de spon. Seq tex Inquisitionum

Inquisitionum.

Si coniux sit pcerto impedimenta matrio n
no dz reddere debitu s sponte excoicatus pati s
aut hoc sit extra pbabili et distincta tunc
pt reddere debitu no aut exigere sed si ex
leui et temeraria cu deposita consia pt ex
igere et reddere h d pmo tamz q distinguit
et scdm membrz pscqt i vm ¶ No pmo q ad
est scire et aliud crede Na scia lz se ad certu
et credulitas ad incertu et sic contiet scdm Ite
Item no q multi sut gradus credulitatis scia qz
quis credit ex pbabili coniectura qz ex te
meraria psumptione. Ex dictis infero q si test
dicat se crede p hoc no fit plena fide qz cre
dulitas dicit a certa scia de quo p bar in l am
mouendi ff de ue ilic 4 c s eti ¶ Tercio no q
con legem pme no est obediendu supiori et
ipe duplex eni lex est qda est priuata seu
consciie q est pupplica ut xix q ii duo sut
priua est pson pup hunc dicimus q q spu
dei aguntur no sunt sub lege pupplica ut in c licet
de regu ¶ Item no q con consciam ex temeraria
no dz quis opari s debz pus depone ad consi
liu plati ut in c p tuas el ii de symo ¶ Circa
pdca quero in quid sit obediendu plato iniuste
aliquid mandati uel con ipe Ro nonf d pmo
hic in addicione q si platus inferiori manda
aliquid iniustu q eti no sit pctm puta ut dem
sibi libros meos no teneor sibi obedire et si io
excoicat debeo agere aput supiore ad relaxa
tionem huius iniusti precepti nec cocitans illi excoicato
in hoc facto in cidit in excoicationem qz no ptipiat in
crimine cu illud no sit crimine q no sunt p
hmnitatione c mup desen ex ¶ Aut ppa q no
habet supiore pcipit iniustu 4 tunc si sapit
heresim tunc no est sibi obediendu ut in c
si ppa sol di si uero no sapit heresim 4 tunc in
spualibus et ecclisticis est sibi obediend Ex quo
preceptu no contiet in se pctm licet inse vi
deatur durum xix di in memoria ¶ Ide i ecclia
psonis nisi ex precepto vehemet presumat
statu ecclie pturbari ul mala futa tunc ei
no est sibi obediendu nd ergo singularit
Ita multu allegabat in fauore cardinaliu q
recesserut a gregorio et benedicto et reuocabat
sub pena excoicationis Ita dicebat q no tenebantur
his obedire Ita fuisset obeditu impeditum

concilium et bonum ecclesie et ex illo precepto ma
la proveniebant futura vel status ecclesie perturbari
Si autem mandat clerico sibi non subiecto
racione ecclesie vel persone et mandat circa temporalia
non est sibi obediendum puto mandat papa ali
cui layco ut det sibi bona sua non enim tenetur
sibi obedire quia non est sibi subiectus nec racione
persone in temporalibus secus si mandaret aliquod
spirituale vel ecclesiasticum Sequitur textus

Contingit

Clericus qui nec in tonsura nec in
vestimentis nec in negociorum qualitate de clerico
quicquam ostendit et 3° monitus se non emendat per
dit privilegium clericale vel sic per dimissionem
habitus et tonsure non perdit clericus ante trina
amonicionem clericale privilegium hec dicit in prima
querela Circa 2a respondeo secundum prius per
hoc casum ¶ No. primo tria ex quibus potest cognosci et decerni
clericus a layco primo in non tonsura. 2°
in non vestimentorum. 3° in qualitate negociorum
de tonsura qualis debeat esse et quam clerici
eam portant vi xii q ii duo sunt genera
hominum et glo in cle ipse vi et ho cle c gl i
cle i de oler Et extra et extra non quod clerici
et seculares habent eciam formam vestimentorum
quod textus unde non tangit expresse tamen quidam colores
eis sunt interdicti et tangit ut portat vestes
usque ad talum alia forma non legimus de
qua vi quod non in naturibus pall de qualitate
negociorum dicit ut hic in c si de vi et ho cle
et in c i ne clerici vel monachi super et vi tex cu
gl lxxxvi di pueri 2° non quod ex solo delicto
apostasie clericus etiam in minoribus non perdit
privilegium clericale etiam si comprehendatur
in delicto quia tollit satis expresse hic et contrariam
in c si iudex laicus et ti li vi et per hoc oportet
restringere c i de aposta ut i dixi ¶ 3° no
quod adhuc ut perdat clericus privilegium clericale
racione apostasie debet 3° amoneri ut resipi
scat non ergo sufficit comuni amonicio per quibus
ex quo ius ad penam incurrendam requirit
3am amonicionem iux cle i de vi et ho cle et per
Jo an in c tue de cle non res Et ex hoc et extra
in dicto c non ac deponendi clericos in aposta
sia degentes Nam si 3° amoniti non desistunt
perdunt ipso facto omne privilegium clericale et
incontinenti efficiuntur de foro seculari nec
requiritur alia degradacio ¶ Volt non ibi
ante comoniti quod hec amonicio non potest fieri per
indutum seculare neque per quemcumque sed per dyocesanum ut patet
in principio in dyoc vi et clarius in c i audia
supra e ubi loquitur de prelatis Et pro illa de re
dicit in monicione cuiuscumque prelati spiritualem iuris
huius in clericum per hoc quod dicit in admonicione
cuiuscumque vel fa gl in cle i de re eccle non alie
et primo in c ii de transact ¶ In glo in vb 3° ibi
providimus et dicit plene ut i dixi tamen potest dici
quod illa iura in con all loquitur de privilegio

persone et an in inserit se enormitatibus hoc c
loquitur de privilegio fori et qui non immiscet se e
normitatibus dicit tamen plenius ut dixi in c et c p
pendimus ¶ In ea glo l nec dum privilegio
gaudet hoc communiter qui clerici coniugati non deferunt
habitum et tonsuram al gaudent privilegio in duobus
et dicit ut in c d de cle coniug li vi ubi de hoc ple
sequitur c u Sequitur textus

In prima

Ab arbitrati denunciacione repellitur qui non
premonuit et ei contravenit hec dicit ponit dictum racione
subdens l cum sup ¶ No. quod in denunciacione ewangelica
requiritur amonicio precedens iux c novit de
iudi et c cum dilectis de accusa ¶ In gl ii secundum
est ubi denunciatur et est hec vera lectura [illegible]
c Nam ille qui denunciat quodammodo agit non
enim impetrat quod semel approbavit xxxii q v
horrendus Nam presumitur venire ad denunciandum
nisi bono zelo sed ex incipiens molestare Unde
potest se defendere quocumque iure ut in regula nullus
de re iur li vi et c cum int de except et l fallet
modum ideo non debet nec oportet instare quam alie
lecture deviant Sequitur textus

Quante presumpcionis

1 Legitur duobus modis ut in glo et 3° mo
ex glo Et primo modo hec dicit Peccatus est qui per
mittit clericum peruti si racione officii prohibere
potuit et non prohibuit secundum 3am lec et vero
hec dicit Reatus est permittentis delinquere clericum peruti
ex quo poterat prohibere hec dicit permittit culpa
quam 2° aggravat in autem Et aggravacionem decla
rat ibi eos ¶ No. primo in presumpcio quod opus
iure audent fieri potest appellari presumpcio
vel temeritas ¶ 2° no. quod ubi pena imponitur
ipso iure facientes et consencientes pari pena
plectuntur et hoc contra interpretacionem Et ideo hec
non habet locum in statuto ubi fictus et interpreta
tus intellectus locum non habet l in ff de neg g
et in c cum in ea de iure ¶ No. quod valens obvia
re delicto et non obvians presumitur fautor de
linquentis Et hoc est contra interpretacionem ut in
tex de quo probat in l is qui opem ff de fur et
quod tetigi in c mulieres 3 eo ¶ In gl i non
invenies ea No. hanc glo presertim sunt permit
tibus consencientes tacite facinori ut non dicantur
illi consencientes qui cooperantur ad delictum salte
prestando auxilium secus vero in eo qui tamen exhi
bent pacienciam non auctoritatem non cooperativa
etiam si poterat obviare et non obviat tamen tex
in fi vero in iure con quo ad maiorem Vna tex
non intendit punire auctoritate prestantes consencien
tes sed non obviantes cum potuit concedit ut
dicitur cum glo se ¶ In glo ii in fi Ex hac glo
tollitur lec secundum quos primo loco summam penam
quod quibus qui potest obviare ne clericus peccat
et non obviat incidit in ea et ista fuit opinio
Jo glo antiqua Alia opinio ponitur per alios quos

sequit^r glo in ea ut restringat^r lča ad habentem
ptatem et inv^o in verbo habente q^r ille pot
et d3 obviare secus in alio puta socio non
habente hanc ptatem. Et glo ponit^r alia p
primo et sequentes ut lča intelligat^r gnalit^r
et in no habente ptatem. Sed in^o dum dolo
se patiatur secus si no dolose sed negligentia
vel q^r no volt se immiscere rumoribus alioz
tunc no incidit in ex^o. Nam ad incurrenda
snaz canonis requiritur dolus ut p3 ex illis
verbis suadente dya^lo ubi g^o cessat dolus no
habet locu ista dispo fa in sili l. pe ff de adult
cu si et hec lcet inichi pl3 et p hoc adduco
tex^r i fauore re^r et q^r istud intendit illaqare
no sim^r negligente vl p suo comodo se retrahe
tem sed p suo tacito fauore. Sed dubito nu
psumetur dolus eo ipo q^r fuit pns et po
tuit obviare et no fecit / et primo vr q^r no p
l. quivis g dolo ff de pba ubi p3 q^r qui dolu
allegat dolu pbare tenet^r contra c. ii de renunt
li vi. Contra facit iste tex qui vr interptari
dolum et fauore eo ipo q^r no obviat et pt
obviare et hunc pte tenere. Vo q^r psumpo
est con no obviante et dolus pbat^r ex con
iecturis / op3 ergo ut iste pureg3 has coniectas
et expedicius no q^r r secus suadente est largis
sime interptandu fauore religionis et regla
nu quis teneatur obviare i mere inferede
ppoic dic ut in c. dilecto e ti li vi

Sacro.

Platus extrace no d3 subditu nisi co
petenti monitone pmissa et extra ro^li et ma
festa et confitenti inponit pena h^r expssa
Item punitur subditus qui false conqrit se
ex^tu iniuste et subicit quid ineis si plats
dicat se extrasse et volt ex^tu absolue et ad
versarius expponit ne absoluat h. d. et tria
sunt dca 2^m ibi com 3^m ibi Si vero. Q No
primo q^r nisi competenti monitoe pmissa
ro^r q^r sic in sna requiritur citato precedens
ut in c. consuluit de of dele et l. de unoq^z ff
de re iudi ita etiā in sna ex^{o}s requirit mo
nitio precedens. Q Nota co^m singlare dctin
q^r ex^cans subditu sine monitone in can q^o
ex^cans erat ipo iure non incurrit pena
q^m a gstonis c. sacro et ph^r dicat se ex^casse
quenda abbatem qui sine monitoe ex^cta
verat subditu suu p eo q^r sine lina exiverat
claustru et reptu erat p g^a q^r in eod mo^stio
erat statutu de hoc ex^cacom pferes et h^r dicat
petrus de anchorano com q^r cu ex^cato est
inflicta a iure ex^o hois sup eod facto no est
gpe ex^catio s^z declaratio eius q^r dispoit ius p
ambule ind declaracoin aut eius q^r iure dispo
nit pambule no requiritur solepnitas que re
quiritur pn^r disponendo ut l. heres palam
si nota ff de testa ita nota in c. repbensibilis
de app et c. ti pastoralis et c. novit c. cupiet^s
de el li vi sup vbo prelates. Sz dca est quia

i aliis sufficit cita^o ut veniat ad audiend snaz
s^z in sna ex^o ffit admonitio ut se corrigat et q
dicatur competens admonitio dic ut in c. con
stom et c. statuimus eti li vi. Q 2^a no q^r admonitio
pt fieri sine sptura Ideo requirit^r hic pntia
psonaz s^z ipa ex^o no d3 hodie fieri sine sptura
al ideo requirit^r hic pntia psonaz s^z ipa ex^o no
d3 hodie fieri sine sptura al iudex incidit in
pena c. i eo ti li vi. Q 3° no tria requisita ad
hoc ut iuste feratur ex^o primu ut predat com
petat admonitio 2° ut ea sit ronabilis 3° ut
sit manifesta extra ergo q soli plato nota est
no pt ferri ex^o p c. si tm 2 c. placuit vi q ij
Q No q^r ipse iudex pt revocare suam interlocu
toriam male latam ita in ex^oe pt revocare
ex^oz iniuste latā no obstante condirtoe ptis
adverse. Ex quo infert^r q^r sna ex^o potius hnt^r
ad natam interlocutoie q^m diffinitive. Na dif
finitiva iudex revocare no pt s^z interlocutoria
sic ut ic cum cessante d app et i no cu silibus
Ex quo etiā infero aliud q^r appellans ab iniusta
ex^oe tenet^r exprimere cam sic appellans ab inter
locutoria seu gravamine quod sentit primo i
c. ptuas s^z e. et Jo an in c. ven^bis e. ti li vi q^r
no. Q Antiqo lapse al paliis no q^r absolutio
ab ex^catione pt fieri palam et facit pro com
ex^catio sim qm hodie plati committunt inf
erioribus hanc absolutoq. Q No q^r no solu
pina app^o sed etiā p via querele pt quis co
queri de iniusta ex^oe et tam iniuste deducat
ad supiore q^r intelle pt put dicit dictus
tex inpn^r c. venerabilibus. Q No q^r maioria
pena est ex^o. Nam int^r hoies esse et hoi^m
carere comercio no est sine gravissima pena
s^z in con fa c. cu medicinalis ubi ex^o dicit^r
medicina s^z d^r contor q^r puti est mediana
s^z respectu iniuste ex^o est pena. Itm pena e
ubi no meretur ex^o vel ubi no procellet pe
re de quo in dco c. i. Q Volt no iudice aquo
posse absolue ex^tm no obstante appellaton
et legitima. Vo pt esse dupx p pcitim inoe
ne detedat in ex^oe. Illa est notabilior quia
iudex ad p hoc d3 face recepta cautde of iudex
a quo hoc pt q^r omia tendentia i faciliore ex
itu cae ap^o sibi pmittunt^r ut no^r notat i
c. ii de mat contrac con int^r ecclie et in c. q
sicante d app et in c. cu teneam eo ti. Q In
glo ij insi intelligas q^r indistincte no teneat
ex^o sine admonitoe al eet contraria sibi sed re
stringe ad c. statuimus alle i gl qm ferit ex^o am
pticipantes ex^to ab hoie et ita lo^r c. statuimus
tunc em requirat monitio ne inlti labentur
et ad hoc ille cas restringit^r ut i no Jo an qm
ferit con pticipantes ex^to ab extratoe secus
si con pticipante ex^to ab alio tunc ten3 sna
sine admonitione licz sit iniusta et q^r teat
ex^o sine admonitone tenet glo in c. i de ex
ces pla 2 ij q i in summa et in c. cona e ti li
vi in v^o iniustas. Q In 3^a glo i q^r in q p3
et h^r opi hodie appbat in c. ven^bis e ti li vj
s volt. Et insi gl hec gl bn videt ad omn
con s^z ad primu no s^z solue quo ad goff q^r

litz ambo incipiat puari sil excordie ti in
tellectus predictus exo Nam interdicat ingressus
ecclie ppt exos procedente ¶ Singl in vio interdictum
dictum insi Nota bn fine gl qd is cui interdic
ingressus ecclie no pdit ptatem exercendi iurisdictionalia
iurisdictionalia phoc fa c si celebrat de cle ex
iuris vbi pz qd extus indici licet sit puatus
pticipatione sacrorum no tn pdit iurisdictionalia
Ridon c is cui e ti li vi Et hanc opi seq
Immo dicit tn qd iste excatator posse absoluet sz
paliu introducat in eccias phoc c suffraga
nei de clar Expeditus conclude qd extus debz
remitti ad sum supiore al excatatore absol
uellus qd intellige qn dicitur de iusta ut i
iusta sine si aute constaret eam esse iniusta
no dz remitte sed absolue ut in d c venis
et dixi in c pterea 5 eo ti ¶ Singl in vio abs
qz grauamine ibi nt aunaile no gl qd ubi exo
e iniusta sit reuocatio absqz iuramto seq i
cau dubio et ita intelligo in vo aliogn Et
hanc opi sequit asth dicens qd qn est iniusta
no sit ppe absolutio sed quedam reuocatio et ph
fa tex qui sp utitur vbo reuocationis qn pre
supponit iniustiam sine qd no Singlo gsti
teit i exatatoe ponte Nota significationem istius
vbi constiterit Nam tacite psuppo citatoz
ptis aduerse qz no pt alit constare et ide
not gl in cte pnti de cens a cle ii de pe ¶
In e i appellace interposita Nota hanc gl qz ex
tendit cauz c interposita d'app ad sinaz exo ut
absente aduersario seu exatatore p contumacia
possit supior alia pte pnte congnoste d'iusta
tel iniusta exo Et nisi gl no exhac si qd ubi
agitur ad retractatom sine et no ad infligen
dam penam ipi iudici no e nte iudice vocari
sz intelligo ista glo qn sina vel exo est lata ad
instantia ptis alterius qz tunc defende sinaz
ad eu pncialiter spectat et no admitte litz
iudex possit assistere si vellet sed ubi iudex
ex officio suo tulisset sinaz tunc cu teneat loci
ptis sp citari debeat ut ratio pbari i s secus
et se in d c venis et i cu ab ecclesiaz et in c
ad reprimenda d'off or Singl in vio admitte
esse ibi declarabit suo iuramto Nota gl sin
exqua hes cauz ubi int esse scon ex iudicali
et dampna inde secuta pbant iuramto dap
ni passi nuq con tenet gl in c dilecti d'fo
con sz intellige ista gl qn excatator conmicit
ex dolo suo Nam si ex dolo tuo sii passus
dampnu tunc statur iuramto meo ita loquu
tur iura alle in con ymo plus voluit hic
quidam ut hic refert Imo qd hc cau iuramtu
in litem ut no solu veniat ad dampnu et
veru maiorem sz ex spon assttoem ytiq ar in l
ii et l vides ff de in litt iur C lij con et sat pt
teneri opio glo tamq tenens mediu inter
rigore et equitate Et in fine glo Nota gl po
qd sina lata con plat no dz mandari execu
com in bonis ecce qn platus conuenit ex de
licto vel contractu suo ph c qd no i c d'iusta

de pben Et qntu ad ar gl Conclude sm doc
hic qd aut pp exoz iniusta electio sua n fuit
confirmata vel no fuit adeptus bnficiu et tunc
excatator tr ei ad consile bnficiu conferendu ar
opt in c pastoralis deuie pat Aut no habet
hac ptatez tunc potit puiri arbitio iudic Si
no exo fuit lata ps confinacoz tunc tn gfictor
si est soluendo qz pp hec no debuit cassari electo
et psupplementu agit con excatatore ar l in de
eo p que fat et vide quo estimat illa spualia
p glo in c cora de of dele ¶ Singlo i vo satisfacto
ibi nec pdest nec est ntia appello l s glo no bn
dicit qz ymo pt pdesse appo in multis po ut de
voluat cam ad supiorem qn supior est talis
qui no pt cognoste citra appoz Et i arcchiepo
respcu subditoz suffraganei ut apte et pbat
in con exoz ut in d c venis inpn Vnde si extus
no appellat i x dies no pt amplius deducere
cam ad illu supiore sz habebit nitte pete abso
lucom ab excatatore sz si excatator noluit absol
uere oblata satisfactione pt ephoc nouo gra
uame appellare ad supiore ut d c ad reprime
dam Lo pdest appo ab excatatone qz si no appel
latur transit in rem iudicata respcu illius actus
pquo lata fuit Vnde si fuit exo pp contumaciam
et no appellauit i x dies no pt amplius negare
contumacia sz si vult absolui oz qd primo satis
faciat ad hoc qd le et no in d c venis et d c ad
reprimenda sz respcu contuli no trasit in re
iudi et in hoc cau tm pcedit gl qz quicuq extus
petit absolui est audiendus ut c s de penis
qz exitatus reconsiliatur deo qe et ecce ut c
a nobis 5 eo ti Sequitur tex

Non erit frater·

Excat heticos et quosqz violatores
ecclesiastice libertatis Capitulu i ut
no Nota primo ex isto tex sex sspes psonaz que
ipso iure incurrat sinaz exoi primo omis he
tici fautores et receptatores et defensores
eorum Secundo quicuqz fecerint puarii statuta et
consuetudines con ecclesiastica libertate Tertio ptas
causales rectores et consiliarios locoz vbi
talia statuta edita fuit Quarto quicuqz iudicat
scdm huiusmodi statuta Quinto illi qui iudicata re
digunt in publica forma ¶ Sexto pondera
tex ibi fecerint ambiu etc Excipie infert qd
isti no euitant exoz litz in fine statutoz po
nant statutu qd statuta siqua esset edita con
ecclesiasticam libertatem haeant pro no sptis
ut coiter solet fieri ph c cu no est satisfacion
huic c nec aliter Cassa et irrita d e desaux
eccle Exigitur eni qd hc statuta deleantur
de libris et ita no bar i d auct cassa Et
quero que statuta dicant con ecca libtate
Imo concludit qd sut illa q veniunt con pri
uilegia concessa ecciis vel eccia voli vel adeo
vel ppa vel imperatore secus si priuilegium eet co
cessu ecce ptirulari Et cu hac conclone coir

tinsent doc nei ſ bar in dcā auct ſaing itellit
kant maz ponendo kant gclom q ubicuqz
p statutu clerici efficiuntur timiores et layci
audatiores ad nocendu q illud dcq ecclastica
libertate ſ. Et cum est statutu layco q quicuqz int
ferit laycu pruatur ꝯunt. Interficiens vero
clericu pruat in x flor. ul ima ꝓhoc l i ſ ho
nerius ff quarum rer act no datur. Et hec dcm
mithi plz et adduco ꝓhoc c ꝯue ſ eo inducendo
put idicam sunt ergo menti tenende iste due
theorice bar et hnio. Nungl in vo i duos
menses i a tpe pupplicatonis. Et ex hoc dicit
glo infert q hodie no exspectatur lappus istoꝝ
duoꝝ mensiu cu abolim hec constituto fuerat
pupplicata licz quida dnt q isti duo menses
erant a tpe pupplicatonis spalit fiende in qlz
puincia q ignorans no est contumax et per
consequens non incidit in eos xi q iij c certu
ſ hec dcm glo plus plz ſoan et hoc credo ve
ius nam consto ppe no est nunc pupplicanda
inqualibz puincia sed satis est q pupplicetur
in curia roiña ut no indata li vi et i in nouel
la p ſoan. Et incipiente hoc procedit cu lex costo
sit redacta in corpus iuris quare nemo pre
sumitur hoc ignorare. Conclude g q statuti isti
et alii de quibus hic in tex sunt exti ipso facto
ſ successores eoꝝ exti sunt ni q pmo sancerit
fecerunt hec statuta dede deleri de libris debz
cu dici aliqd tpus q no in qtinenti p9 stiam
dne cure ac lram et l q diuinus ff de
solucio que no Sequitur tex

Quantum

Statutum de regularibus ext l pp ma
nnu iniectom absoluciōis p suos platos ad
hospitalia no extendit ut eoꝝ prior eos absol
uat h d ul dic ſ Iherosolomitani hospitalis
extram pmanum iniectom clicos ul in eo ſeq
absolui pnt p eoꝝ supiore n excessus fuerit
difficilis et enormis pmo ponit canonem
antiquum 2o i ea progat l nouis. Nō pmo
q ubi pcussio est enormis tenet certar nec ad
se ap no ergo absoluit eum abbas ul epe
2o no q p similitudinez roms no dz extendi
ius puilegiatum nisi extensio fiat p haben
tem ptatem p hec g concludit hic osti q com
plarii no gaudent hoc puilio q licz ius coe
debeat p ydemptitate roms extendi secus
in iure puilato fa l mai dex ure li vi
et l quinqz ff de liberis licet glo tenuit con
in c cu illoꝝ ſ eo. Sz hic querit quid si
isti pcuciant se ex claustz dicit osti q no pos
sint absolui p abbem sine pore unde adtyo
supplet qui in claustro ie ſ tene con p ea que
dixi in c cu illoꝝ ſ eo et fa ille tex i ubi no
reperitur aliquod de claustro. Nungl i b
psor nisi dic cu q ppa possit dare ptate layco
exndi ſ epus no in ſ vim xxxij di z in c bn
quide xcvi di na hoc est ure ſ no ordinis
et vi q no gl i c pueit xci di

Super eo

Siatus ul suspensus absolui no dz
nisi iuramto pstito si cu sit scanda
lo iuramtu fieri no pt poterit fieri absolucio
p manum seu maniale pmissio. Ca ibi
poteris. Nō pmo q neqz exnti neqz suspe
si absoluendi sunt absqz iuramto de pendo ma
datis ecce. Et no iniqui dicit de suspensione
q no pbatur alibi nisi hic et c se. Ite no
q p scandalu quiz recedr anne rigore. Sed
quero nunqd hec c ponat ius coe osti dicit q pot
ius coe sumendo con ppm q deince coe no
dz fieri absolucio sine iuramto ſ post quam
iniquitu concedit absolucioz sine iuramto
ꝯ hoc tex i hac vice ſ certe dici pt q poat
ius coe viz qn scandalu subest z tuc eo casu
possit fieri absolucio sine iuramto. Nam
ppa hic videt ad consultatom q est ius coe
ut no in c pe de tempo ordi ꝯtu inducto tex
ibi poteris. Nam id dicimi posse q deince
possimus vti q ii c faciat ho et q sit p
remedium ex ordinarium dr fieri non posse
ut no hnio in c pastoralis de cen pos c ppe
Nungl ii in fine osti inducit istu tex pcon
tra opi. Nam si spale est hoc casu ubi in
mineret scandalu g a contra no valz absolucio
sine iuramto et sed tu tene q dixi i c aim
desides ſ eo et ioit approbat dctu glo alia
no sunt Sequitur tex

Venerabili

Clium de vebus sine dub pt quis
absolui ad cautela pstito iuramto. Nō pmo
archiepm posse suspende epm sibi suffraga
neu pot et ipm extrare et alia pena arbi
traria dn puire dummo no sit tle delictum
quod expostat depositom x q ij q cognoui
et c saco ſ eo et c ut litigantes et q i no
d of or li vi. Ite no q pena suspensionis no
est relaxanda sine iuramto contra tex i c
ꝯ pp ſ eo. Vltio collige q absolucio ad caute
lam no est impenda sine iuramto et vi q dixi
in c ptuas ſ e q plene no in c solet eu li vi
Sz hic querit ad qd fit ista absolucio ad cau
telam ex quo iste no erat extus ſ suspensus. Eo
fit ut possit contrare sacramtis ecce et intesse
negocijs ecce. No aute fit ut possit agere q
suspensio no tollit facultate agendi sic co
stdm hnio q no. Nungl i i et fit li ppter
dubiu et declara h ut plene i c ptuas ſ
e. Et insi gl dicit hic ſoan qd hac alibi no
reperitur. Sz q in absolucione a suspensione p
stetur iuramtu ſ ymo reperitur. Nam pbatur
p c ſ px Sequitur tex

Graveum.

Extant officiales locorum in quibus sunt statuta con͞ ecclesiasticam libertatem nisi ea dele-vi fecerit et statuarii sencti ecclesiastice privati sunt h d pma ps pont querelam 2a dat inditem i͞ precepto ¶ No primo i quidam cives depu-tati et q potestas legis condende est debilis et sa iste tex pro consuetudine tussie et limbar-die ubi concor deputant aliqui cives ad statu-ta edenda de quo pbat in l omnes populi ff de iusti 2 iur ¶ Tertio nota novam penam contra te ut pont interdicti in quinquaginta colonus qui-bus no respondeat dnis de redditibus Item quod nemo audeat colere agros vel possessiones illius contumacis ¶ No q con delinquentem pt procedi ut caveat ne in futurum consimile delictum committat et erit ista cautio fideiussoria vel pignoratitia pena apposita ar c licas de presump. Et sa iste tex in ar q inimicus meus qui me semel offendit pt coram pundice com-petente ad prestandum in cautionem ydoneam ne offendat in futurum ¶ Vlt no q facientes sta-tuta con ecclesiasticam libertatem sunt ipso iure sendis ecclesiasticis privati absque alia privacione Unde solum sit demandat denunciacio ¶ Ingl pe i hic loquit d aliis consiliariis et hec solum ve placet Immo et pbo q ysi ci-ves no fecerunt ipsum statutum sed dederunt ptate al generalit ut sic facerent statuta et substa-tuto generali no venit illa ut c i de iur-iur li vi hanc tu solum intelligo qui statuta scient fuerunt illa statuta ibi esse contra da-ta sua et tpe competenti ad faciendum ea debe-derari nisi delerverint ipso facto sunt excati ut in c noverint et q i dixi z eo Et ultra solum pt teneri Nam excatus a iure pot ex-cari ab homine ad maiorem timorem et ut multiplicato vinculo optineatur absolucio cum maiori diffi-cultate ut in c ita quorumdam de iud et q dixi in c cum pena z e ¶ Ingl si nisi sed con glo et tex fa q ubi est contencio inter iudicem et vasallum indices sunt pares curie ut in c cete-rum sed preterea de iudi So sm ostiensem ubi factum est notorium pt ipse dnus procede quia tunc cessat suspi-cio phor q no Immo i c cepte de vo sig sed pos-sumus sic dicere q cum delictum contingit etiam po-tuit ipsa excercere iur ne dum in bonis feudalibus sed etiam in bonis propriis ipsorum delinquentium ut i c felic de pe li vi et in c ita quorumdam de iud

Cum voluntate.

Nullo q excato i tendentibus ad salu-tem aie etsi alia vba t̄poneat Et no est h primo predicatores pptum qui alit sustentari no possunt ab excatis et detinentibus bo-na aliena elemosinam recipe possunt h d Sed pont quosdam casus i quibus participans licitum non est excto. Et tres sunt partes ut pz p s 2a i predicatores 3a ibi sed qui ¶ No primo q in distinguendo ma-lefico attendi dz proposita et mens delinquentis Un si quis occupat rem alterius no intendens furari no committit furtum propter intencionem quam habet ut i c cum dilecti de acta adide sa q hic i l verum et l qui ff e ¶ No casum spalem et nobilem in si contra excato in locutione no incurrit excoem cum hoc fit ad satisfactionem vel ad salutem aie Et facit ista lra q si statuto caveatur q participans cum banito incurrit eam penam q ille qui cum eo participat ut inducat eum ad satisfaciendum non incurrit penam ¶ No in s predicatores q cessante necessitate no est licitum recipe etiam ab excto vel a detinentibus res alienas Item audientes confessionem alicuius licite aliquid recipiunt a penitente excto si illum sub iaceat restitui ¶ No ult plures casus in quibus cives manum inicientium no incurrit excoem et maxime no casum in propinquo seu in presa ut eis permittat levis per cussio seu correctio circa clericos inferiores ¶ Ingl pptum nisi in expositione Immo dicit q maxie pro pptatum q no dz recipe elemosinam a talibus nisi cum alit sustentari no possint sed certe Immo et tgl hnt eundem sensum sed dico pptum sm intellectum tgl refertur ad verbum predicatores ut sit sensus q tpe necessitatis omnes pnt recipe elemosinam ab excatis sed maxie predicatores sed sm Immo illud verbum pptum refertur ad verbum sustentacionem et tunc est sensus q tunc tm est licitum recipe elemosinaz ab istis cum alit no pnt sustentari ¶ Queris hic generalit numquam sit licitum recipe oblationes ab excato vel cosinario sic elemosinam Immo dicit q no in c a nob ij s eo et c q in omnibus d vsur Pro dubitat est q elemosina recepit i secreto oblatio vero in publico Unde ne ecclesia videat fa-vere excatos et detentores rerum alienarum no dz ab eis recipe oblationes sed decimas predicales licite recipit sic a iudeis ut in c de terris z de decimis ¶ Ingl si i et sic liberari sit a propria ptate vult hec glo q quilibet sacer ordo liberat a propria ptate et idem h gl i c Indecorum de eta et qua Et con tenet Immo et ostiensis et illud verius Nam illud no pbat iur Immo melius pbatur oppositum plerum a spali Nam si spale est in episcopatu ut liberat a propria ptate et hoc propter sublimem ptatem episcopalem qui si sunt le c p vense et manet si dignitas episcopalis. C de epi et cle g i a est in con No obat gl q no sacer ordo libat a dicta ptate q indecedens esset ut quis sit servus et in sacro ordine constitutus sed no est indecens ut sit in sacris ordinibus et in propria ptate fatendum tn est q in spualibus filius no est sub propria ptate Unde si hz beneficium pt agere et conveniri sine patre ut in c si annum de iudi li vi Item quo ad percussionem sacer ordo libat a propria ptate ut pbat hic a contrario sensu et h ut deferat ordini sacro licz quidam anti-qui patres dixerunt no incurrere excoem si clericos

ca p̃ratur filiu͂ constitutu͂ in sacris q͂ in eo
no͂ pt notari violentia s͂z tredo ȳl melius
dic̃e q͂ salt huiusmoi mano c̃ temeraria
cone ordinis sacri phoc c. co͂misit ubi pla
tus incidit in ex̃o͂ si correctionis ca͂ fit per
cuti clericu͂ p̃latu͂ q͂ i͂ recipit temeritas
licz non violentia Se͂quit͂ tex.

Si concubine.

Coitans cu͂ ex̃to in crime dampnato
incidit in ex̃o͂ maiore͂ Nota primo
concubina͂ clericia pp̃ delictu͂ posse ex̃ri p̃ cuiaz
quantu͂cu͂qz laica sit sortitur enim foru͂ ratione
delicti p̃catat ei in eccliaz adhendo turpit cle
rico et ideo pt turpit puniri p̃catazut in c. cos
xxij di et xv q. ult et c. qm̃ multos Sc̃o no͂ i͂ p̃
latum sinaz q͂ coitans in crime ꝑpt̃ quod i͂ccit
ex̃o͂ no͂ est ex̃tus si coito adhibetur ad lata͂ snaz
Duo ergo requiruntur ut quis incidat i͂ ex̃o͂
maiore͂ p̃o q͂ p̃o sinaz coitat 2o q͂ in crimine
dampnato Exhijs decidit͂ quo pone muliere͂
excitatum pp̃ concubinatu͂ clericia Numqd laicus
cognoscens tant mulie͂re carnalit incidat i͂
ex̃o͂ et dd̃m q͂ no͂ q͂ no͂ coitat i͂ crime dapnato
secus si eet dampnata ḡnalit pp̃ fornicatioz
q͂ tunc quilibz incurrit ex̃o͂ maiore͂ quia
coitaret in crime dampnato q͂d p̃bat cu͂t p
istu͂ tex et io. an. tut. c. de ac̃a c. c. mp ꝫ eo
et q͂ ibi no͂ Sequit͂ tex

Duobus collata.

Excitato minori pt ab excitacoe ali
que absolue͂ h. d. Nunqd i͂ et d͂r
q͂ bu͂ als altin absolue͂ pt et tenent lram que
sequit͂ menti commendanci ut gt q͂ta et bene
tenendo prima lec ȳl no͂ esset aliqd sp̃ale in mo
ri q͂ idem esset in ex̃oe maiori Ita p̃ maiore͂
ex̃o͂ no͂ tollitur p̃tas i͂ habitu͂ tm̃ in actu ut
in c. ad p̃bandu͂ d͂ re iudi. Cum q͂ iste tex vo
luit notare sp̃alitate͂ i͂ minori ex̃oe dd̃m est
q͂ ex̃tus minori p̃tatem habz absoluendi i͂ habitu
et actu q͂ p hoc no͂ i͂minet se sacramēt pas
siue s͂z excitet min̄o͂ qua p̃uatus no͂ est ut i͂
c. si celebrat de cle. ex̃o

Permittimus.

Permittit missa etiam sel cele
brare in ebdomada tpe̅ medicti
contrentibus hijs q͂ exprimit tu͂t exp s͂z ho͂
istud c. nichil facit q͂ hoc omnibus clericis p̃mit
tit celebrāe in anis claus et excitatis exclus
ut in s͂ addimus et ꝑ̄ c. c. si c. ti li vi q
Nota i͂ solepnia q͂ pulsatio campanaz et cantus
no͂ sunt de solepnitate q͂ pulsatio campanaz
misse p̃aguntur ergo solepnia missa p̃lis
alta voce notante missa q͂ no͂ p̃disponibz sa
cientibus missioz mentioz de solepnitate missarum
Nota q͂ licite consicit corpus xpi ut q͂fuet
p̃ infirmis ut in c. i. de custo. euka et d͂r q͂ti
q͂ no͂ licz suare corpus xpi vltra cona

ebdomoda͂ ne putrescat sed q͂ sacdos anti
sime cu͂ nouo i͂ phoc iste tex q͂ p̃mittit semel
in ebdomada celebrare qi ultra vna͂ ebdoma
dam no͂ deberet consuari s͂z singulis septia
nis dz renouari Item corpus xpi concedit mo
rientibus ut in c. q͂ in te d͂ pe et remis et i͂ c. si
c. ti li vi Sequit͂ tex Quamuis

Quamuis.

Satisfaciens clericus q͂ vulnauit no͂
pt pp̃ hoc ab epo absolui nisi in ctis casibus hic
expressis 2a i͂ misi Nota ibi uel eius legatu͂ q͂
legatus absoluit ab ex̃oe canonis sicut sua
dente et cz cu͂ hoc no͂ distinguat int iniuria͂
mediocre͂ et enorme͂ tenendu͂ est legatu͂ ab
soluere inde͂nt de quo tn̄ dic ut dici in c. ad emi
nencia ꝫ e. Nota no͂ q͂ senex in distincte excusat
ab accessu ad se ap q͂ licz sit potens ad eundem in
i͂ itinere pt sibi piculum iminere Ex hoc
inquid ex̃ta pp̃ alia͂ com qm̃ pp̃ iniectio͂m ma
nuu͂ possit absolui ab inferiori Doc dnt indif
ferent q͂ no͂ s͂z sp̃ale est in ex̃oe pp̃ manuu͂ i͂
iectio͂m et hoc cu͂ nisi in ar̃lo mortis q͂ est
valde notand et cottidianu͂ i͂ practica Ista p
missio ista tn̄ reperitur in ex̃ illa c. si quis

Si quem.

Excitato simplr lata intelligi d͂ maiori
et est tex nobilis et cottidie alle. Nota effectu͂
maioris et minoris ex̃o Nam minor p̃n p̃uat
a p̃ticipatione sacroz q͂ intelle͂ ut ple dixi i͂
c. si de cle. ex̃ min. Excitato vero maior p̃uat a
p̃ticipatione sacroz et coione fidelium Ex opp
q͂ appellone ex̃oi minor sit intelligenda q͂ i͂ penis
minor interptatio est fienda ut in r̃a in penis
2 in r̃a odia de r̃. iur. li. vi Ex con p̃dicit i͂ pe
nis corporalibus ul pecuniarijs s͂z ex̃o no͂ e͂ p̃pe
pena sed ac̃e medicina Unde eo ipso q͂ ex̃tus
vult satisface͂ op̃z absolutio͂m ut in c. i. de
sen ex li vi Item in conuenientibus piculu͂ ac
ucior interptatio fienda est ut i͂ c. iuuenis de
spo sed cum ex̃to poterit intellige͂ ita d͂ mino
ri sic de maiori ponit q͂ in tellexit de ac̃ori
cum q͂ est intp̃tari q͂ hoc casu nulli subest pe
riculu͂ Item r̃a intelli dz s͂m com consue
ut in c. ex litt de spon s͂z coit appellone ex̃ in
telligimus de maiori Io dz ḡnalit intelligi
de maiori et no͂ de minori etc.

Pueris etc.

Pueri excitati p̃ iniectione manuu͂
in clericu͂ ab epo absolui p̃nt et si ante ab
solucioz effecti sunt puberes ul ḡnalis et ho͂
fit b̃n̄ficiu͂ indultu͂ rone etatis minoris no͂
p̃tingit p̃ q͂m minor p̃uenit ad maiore͂
etate͂ Nota pena inponenda p̃ delicto h͂ito
respectu ad tpus delicti et no͂ sine contor l. i
ff de pe Item no͂ q͂ b̃n̄ficium semel indultu͂
minori ex quo recipit hic locu͂ no͂ expirat p̃
superueniencia maioris etatis et fa. h͂et b̃ra
ad q͂om Numquid impubes factus pubes possit
testificari de hijs q͂ uidit in pupillari etate

Osti dicit q ex ista lra ptz qd sed in vi^te sint^a
ac in con qz incidens i c ex i inidica etate sp
reputatur mior respectu absolucionis obtinede
sed quo ad quos concludedo veritate dic q q
sunt actus in quibus requiritur maior etas tpe
quo actus exercetur ut in testo et tunc no suffi^t
q supueit maior etas ut l ad testamentu
ff de testa. Quida sunt actus in qbus no req
ritur hoc. Et tunc satis est q sit ydoneus tpe
quo phibet testio gl o in c relatu xxxiij q
vlt joan in c ex pte de corpo viti Pem et
adhanc distinctione dz reduci gl in c a nobis
de pstq que sentit oppositum Se tex

De verbo signifi Rubrica

Supra visum est de diursis consonibus circa
iudices iudicia clericos et crimina. Qm tn in eis
et aliis disposicionibus dubitari poss de signifi^to
verborum ideo in fine opis anectit hanc Rubri^am de v s

Innouate.

Expoit hic Jeronimus verbu nouale qd
stabitur osei x c fi Et pt sic summari noua
le est tra nouit ad cultura redacta Nota
q dcto nunc no sp denotat tpus instans Na
hic refert ad id q nouit actu est licet no
tpe instanti. Et sic tra hoc quero pone q ag
pro maiori pte fuit redactus ad cultura sed
alia ps remansit in culta Nunquid dicetur
illa terra noualis no hitu respectu ad plibet
ptem vnde mior ps trahitur ad maiore
ar c quod i dubiis de consec ecle Et de signifi^to
huius verbi nouale plenius dicet i c quid
p nouale. i c et dic ut i

Nam et rex.

Appellone prius veniut i lata signifi^oe
oms ascendetes h d. In pma pte ponitur
verba Danielis In 2^a verba Jeroni i Pem
exponentis illa et in Osti de con di i resti^ta
al' vaspanos et deinceps alios ascendetes
Nota pmo q dcto idem est expositia pcede
tium. Nota 2° i more scripture qui in iterpretaroe
verborum debemus recurrere. Eodem modo Co^di
sive tractet de interptatone legis tcois si aliud
disponis Nam usus loqndi pfecit ppe signi
ficatom verborum Vnde debemus intelligere vba
no solu sm ppetatem ipsorum sz scdm comz itellem
et comz modu loquendi ut in l no alr ff de
leg. iij et hc ex habz lotu instatuts ut no lex i l
omnes ppli ff de iusti et iur et dicto i phcio h^us
libri. Nota ult ex cod v^o qd de ppa signifitaroe
huius verbi pri no est q cophendat avu et
pavu s ipm geneitore tm Nam tex i d^t. qd
more seu consuetudie scripture ibi veniut alii
ascendentes q^o no ex ppa signficatone vborum sic
et dicimus de filio Nam appellone filii i lata
significatone veniut et nepotes et alii descen
dentes ut l liberorum if ff e s stricte sume
do ille dr filius qui est natus ex marito
et uxore ut in l filiu ff qui sui vel alie

et aliquid dixi in c si de pe ubi p osti vide
de hoc glo i c t i de baptis. Nota Jungit ij ibi
vltra vero maiores appellant s con hoc
sa tex in l iiij ff de i ius vocando ubi dr q
appellatone parentu veniut oms ascendetes
in infinitu sic appellatone liberorum veniunt
oms descendetes i infinitu sa l iusta inter
pretatone ff e vnde in diursis locis scripture
Adam appellatur parens nr et no est tri
tavus sed vltior sit ex xpus dr filius Da
vid et no fuit sibi nepos sed inferior vnde
ex^a gl vi con illud dctm Eo dic q dctm glo
procedit scdm significatom verborum ut in s^e
alle in gl sed ex benigna interptatoe et con
suetudie scripture oms ascende^s dnt parentes
ut hic in textu et vi p gl i d l iiij ff de i
ius voco Sequit tex

Quod dicitur.

Nota de natus qui statim decessit In p^a
pte point verba salomonis In 2^a verba Je
ronimi exponentis i quare Nota pmo ppam signifi^oz
huius verbi unigenitus Nam ille ppe dicit
unigenitus qui no habz aliu fratrem tal si hunt
incontinenti natus decessit sed hc vltio cau i
ppe dr unigenitus. Nota q quo ad effectum no
dr fuisse q no mansit. Ex hoc habes modu re
pellendi repugnatia aliquorum scripturarum. Nota In
glo vterini i qui ex eodem ut vtero in g^o dr
fres nati ex cad matre tm si no fuit ex eod
pre nati dicuntur fres consagnei qz ex eode
sagnie procedunt Et dca est quo ad nulla mt
fres consagnieos et vterinos vnde fe vte
rinus no pt cumparere testm fris ex constituta
ubi ppona status inster consagnieo ut l fres. C
de testa. hoc tri sunt opi Quinimo est sublata ista
dca pmit aut de hered ab intesta do fe
Alia no sut Sequit tex

Quod dr.

Dicto anqm no implicat p^o pone
vba evangelii 2° verba Jeronimi expontis
antequam convenirent i cognoscerent se maria
et joseph. Nota bn ex tex q dictones negatiu^s
actu certo tpe no point implicatie actu alio
tpe Et sic ex facto negatio no point aliquid
in esse et hoc nullum i oz in saluadis dicti testiu
si dicat testis anqm veniret saxus ad pcs^ses
inmp testem e flim dom q no qz satis e qz
no incepit a tpe purificonis vnde ex facto ne
gatio no sequitur negatio aliqua affirmatia
Alia non sunt Sequitur

Joseph vero.

Primogenitus dr qui pmo nascit ex si
nullus sequat eu Et pmo point vba evan^ii
2° vba Jeronimi expontis ibi ex hoc loco Nota
Nota q dcto dr no sp implicat qz al sequetur
q joseph cognouerit maria post natiuitate
xpi q est flm qz sp vgo pmansit Nota qd
vbi resultaret aliquis dispanis intellectus

dicto donet nuqm implicat ¶ It° no q in expositoniba scipturaz demu recurre ad roez consuetudiez intelligendi ¶ Itto pt i dicti tex iste datur pnui pmo nemeti ad teem locu nemo venit nisi comus nuquid ille habebit de q sit sic de pmotheim ille qui fuit nats et nemo sequi⁹ et sic no solu ille cu aliis fres sequit ita de pmo vesse que nemo est sequutus est q no sequit c

Intelligencia.

Verba sut intelligenda no simpr q sonant sed sedm mente pferentis ¶ No q vba desinant intencoim et no eront Nam verba data sut ut quis pferat cogitacones suas in noticia alterius xxxj q iij qui aute Exquo em hemus intencoim no demu curare de vbis ph c requiris d app

Non obstat.

Diuersitas verboz no viciat si idem in sba concludat uel sic no viciatur factum crario mo variatu vbi in sba ide concludi ¶ No ptestibus deponentibus sup eod fatto q licet cordio mo recitent exquo in suba facti conuenuit no dent dici contrij ¶ Et hoc intellige qn testes inducuntur ad pbad scam fri secus aut ubi hent pbac qualia et formalia ab alio plata vnde hic qo fuit in fco quida dixit se in pmu herede instituisse dicendo fatio te herede meu et adhuc pbandu induxit testes. vnus testis dixit q se in pmus dixit volo q tu sis hes meus Alius dixit illu dixisse instituto te hede meu rel pmittatu fuit testes fuisse contrios Nam licz in suba idem dicerent tn exqo erat pbanda vba ynalia diuisitas variadi habet obstare Restringe ergo hunc tex q no obstat diuisitas pbandi qn diuisitas sti subiat pbom dum taxat et no vba inalia ¶ Itm inducat tex ad alia qom notarius seu iudex recepit pmu testem et seriati scripsit dictum suu pg^a audito 2° scripsit sic et talis testis p omnia deposuit sic pmus et idem fecit de 3° inquit inuqt tlia testio^a pbori et pistu tex vi q sic exquo i tlia dicit Idem in consant q testes reddut suspecti qn pferuntur coim et eunde in eodicati fimone l iij post pn ff de testi ¶ Sti dt q quida notarij experientia sic scribut et male q ex hoc mo loqndi multu pt comphendi flitas sed ubi subest talis consuetudo dicit se no aude tlia testio r nia reprobare sed demus intellige q ibe dixit p omnia s in suba no in mo variandi dicit tn tuas ut extensius dta scribant et idem d anto et natm hic dt et q hic testia no valent qn ptulerint coim et ibi et hic vetig s pnu melius Sequitur nunc textus preterea

Preterea.

Derisu no vba considerare demu hd insuma ¶ No pmo q no sp iudicadu est sedm ppetate verboz ymo debemus attendere mente loqntis na exquo hemus intentom promittitas no dent in spici ppetates verboz sa ea q dixi in c intelligencia s e Sic tex

Quamuis.

Dicit quid sit ppositu hd et pmo sm ethimologia et sm interptatoz vocaboli ¶ No i cite q ar ab ethimologia vocaboli est validu i iure et sit expositio sm ethimo^g ut in c sm aptm de pben xxi di clericos q intellige nisi diffinito condicat Nam semper standu est diffinitom cu euacuat nez diffiniti ptermis et subaltes deas q no valz facit ethimologia l i ff de testa et q i no ¶ It° no ibi usus tm q vsus loqndi pfert ppe significatom verboz et Ethymolo^e vocaboli ¶ Itm ar ab ethymo^ya vocaboli sp est bo^m nec ut iste no pest aliis q no est ppositus s no affirmatie ut pest alijs ergo est ppositus no valz ar^m nec hoc het vsus si sent ethimologie Alia no sunt fore

Forus est.

No recipit contrria sumacaz Nota q forus tn sit masculini gnis denotat locu ubi iudiciu exrcet habz et alias significacos ut no s de fo con sup v^a s i ine cu est masculi gnis conter sic accipitur, qnz uero forum est gnis neutri et tuc denotat territoriu iudicas inquo habz ptate aiaduttendi in scelerator hoies ut l pupillus s territoriu ff c et i no vnde conter dicimus iste no est de foro tuo i de territorio tuo qnz uero denotat locu Vnde sunt indme. vnde de foro regis romaliu ¶ It° no q vocabulu qnz asscit sibi nomen a mia qnz a ca efficiente sic dicimus de foro tuo i de in et valet ab ethymo^a vo^li ut dixi s e pre et int i de iudi ¶ No q ar^m consistit in sola investigatone intellectus et facit contra inducentes tex aptu puna ar^ti Nam ubi textus est expssus i mia ad qm allet no dz dici ar^m intextu tli ymo dz dici ut est tex i tli loco s tunc dz dici ar^m qn subtilit et astute adducit tex ad pbandu id adquod inducit ul p locu a spali ul p locu a sili ul a suffiadi pnu cimia ul alio mo. Vnde io an roe reprehende glo i c i de pat. Vbi glo dicit ar^m q commodo pacto no oritur arto dicit em ymo est i expssu et no ar^m ¶ Itud no q ppe de pbato que consistit in facto pt puta in testibus ul instrs. ¶ No q femina no est tante fidei sic est masculus. vnde pt opine indua iste tex q in casibus in quibus femia admittit i testio^m no facit tanta fide s masculu Et io si duo testes ecorona pte duo masculi et due femine sint ex alia pferend essent testio^m virorz Nam de muliere no asspou s a molli^e

mentis ita vir no a sexu sed a constan et
pture eta dicit tex in q si illud ambrosii pro
pri q vir q no. Q Volo no at ex fine lre q ho
omnis nationis ex quo est notus pt ferre testio
con hoies alius nationis. Na hic considatur
vita et no natio satis ergo est q sit bone vite
et habeat alias qualitates a iure requisitas
Unde no est curandu unde duxit originem
pro hoc c cum deputati s devidi Nam inter
omnes hoies mundi est quedam cognatio qz omnes
descenderunt ex uno pnte a viro pbo totus
mundus est patria ad hoc q le et no ff dupli
et iur l q vr Q Ang l i vo Na mlr isi et
in l qui teste f mlr in Codicillo et concludit
q sit q no qz no requiritur pluralitas de quo in
de hospe in ti de teste q i v Item q mlr

Pactum.

Dicit quid sit pac
tu et unde dicat
Tex in l i ff de pac ale diffinit
put hic in glo fi Q No sup scriptorem iniqua
de sce scdm ysidoru qui fecit libr ethymo
Q No q pactu est plurium no ergo consistit
ex pte unius tm Unde pollicitatio est ex pte
unius qn quis aliquid pmittit alias facto
adversarii si pactu est plurimorum ut qn adinui
cem conveniunt sup aliquo nego Et dr a
pace qz coiter homines pq contencoz veniunt
ad pactu quo mediante init pax Q 2o no
q no valet pactu con legem ul con bonos mo
res ut in c fi de pac z l pacta que contra
C de pac Q Ang l i l sine scriptura voult go
gl et bn q valet pactu et lic no intueniat
scriptura Preciso est tex in l pactu C de
pac et hoc intelle vim nisi ptes convene
rint q inde fieret scriptura qz tunc no val
nisi inde fiat scriptura l contracta C de fi
instru q nota Sequit tex Jus dcm

Jus. Dcm.

hic ysiderus ponit
ethymologia iuris
put habetur iure Unde sciatis q hic
no diffinitur ius put est gnale no
sed put applicat ad certam rem ut qn dici
mus ypero ius in tali re tunc em dr ius
auire possi do et ita intellige istu tex sed
capiendo ius gnalit ius dr iusticia ete ars
boni et equi ut l i ff de iust et iur et vi
glo fi sup Ra de r iur li vi Et istud gnale
nomen habz in illas spes sibi Nam qddam
est ius nale qddam civile qddam gencium et pro
sequere put habetur inde i d i c i cu seqn
tibus Q No q duobus modis possum male
possidere pmo hito respcu ad iusta cam pos
sidendi et tunc dicam male possidere qz deti
neamus alienu 2o dr hito respcu ad ipam re
Nam si avarus no expendit qn dz dr male
possidere et quoddamo possidet alienu i alia
rem Unde vide plus pluries d c sicut

Causa. tar.

Cuiusque fidel
offert eclesia
oblacom noie continet a asclaribus possideri
no dz pmo descripse narrat sitm 2o diffinit
ibi ceterz Ne tria requiri ut ppe dicat obla
pmo requirit ex pte offerentis q sit panis
a ab infidelibus enim ppe no recipit oblatoes
sed estimatom oblatom pinteresse ut c quia
de usu et q ibi dixi 2o ex pte eius cui offert
q sit enim si em daret privatu psone no dr
oblato sed donatio 3o ex pte rei oblate q sit
iuste acquisita Na ex iniuste acquisit no dz
enim recipe oblacoz ut in c qz in omnibus de
usur et in c de transmissa de decim a q i o xviii
q q vi insinua Q Item no q oblatio dr quidq
offertur ecclie nec est dca an in morte an
vero in vita fiat c de his de usur ul an con
sistat in rebus mobz an imobz xii q i videt
et hoc largo sumpt vo lo sim osti et bn sed
stricte hito respcu pscitum ad rez usu loqndi
dicimus oblatom q offert sacerdoti in missa
et est debita sim osti in pcipuis festivitatibus
ut diebus dnicis et aliis pcipuis festivitatibus
phoc fa tex de cons di i omis xpianus et in
dubio hoc dcm osti admittere ubi sacer
dos indigeret al aut hoc relinquere con
suetudini Nam no repio expsse in iure contra
hoc q contritis alibz diebz dent solum oblatoes
Et ex omnibus pdictis pt inferri q in ista sta
et cetera noie oblatom tm veniunt ea que
offerunt sacerdoti in missa a no cu scius
est in ista favorabili et largissima qz tunc capi
enius gnalit ut s dixi Q Ang l i l loca in
eclesi i ecclie totalis Q Ang ii nisi Nota
pmo de variis sigtio huius vbi enim Ita qz
capitur p pte inuenis ecce qz promissio
ecce ut plato et caplo a varia significata
huius vbi vide in c fi ne pla vi suas Q No
2o ex ult opi gl q placet primo in c cu enim
de cu pos et ppe vbi dicit q bona dedicata
ecce sunt dei et ph facit tex in c cu ex
eo de elet li vi Dnm dicit de pristino ihu
xpi fa c nulli pri q ii No 3o ex glo ysta
i usum quarum q ex opibus ecce clin dent
hoc solu nosium de quo vi gl in c pnti de
of or li vi et panor in c statum de r p c
li et plene dixi in repeticione c cu esses
d testa Sequit tex Ruchint

Quesiuit.

Solue sacdos pt
precantitu ecce
contravinis in sicinio conferre h
pmo in anno bisextili suari dz consuetudo
circa diem sti Mathie dum tm vigilia conti
inuet festo 2a ps l festu Q No pmo q vigilia
sancti Mathie est in precepto quo adiciunt
licet em no fuerit omnis de duodeci i vita
xpi fuit tm pqa electus pspicue inspiratoe
divina precedente et assumptus ph c conticu
de obsua ieiu et q no gl in c i de reli a vene
sanc li vi Et facit qz surrogatus fuit sa c

ectia ut ſit penden / ¶ No q dicto quaſi
dimuit quaſi tri ſed in ſpe eſt veritatis exp̄ſ
ſiua iux illud evangelij qui unigeniti a
patre deque est in c pnt de eo et con / ¶ No
q in anno biſſextili duo dies pro uno compu
tantur et hoc pro illis que reddit in glo ſe
¶ Volt pt colligi q dies aliq̄ dio eſt inter po da
nt feſtu et vigilia et ſequens ita bn in
ſpe colit ſſe pt ſuari feſtu die dnico in
anno biſſextili ſi em ſciua dies eſt dnica
tunc vigilia pt celebrari die ſabbati ſi
uero feſtum venit in die tunc in illo die pt
celebrari vigilia et in ſeq̄ti feſtu ſꝫ con
tro pt precedere in anno nō biſſextili / ¶
Aug l i in fine eſti ve intellige iſtu tex i di
ſtincte ut eſt reſſante nātūe vſu ſolus vuy
ſuffi^at^ et ſcdm eu ple roſ reſolunt in ſimre
ſic in l demrando ſ ſi ff de condi di et
de et cpno in c ut puuli de pnle vel ſcdm
Ja in tolle diſiuetie Et dicit Jo an in q̄buſda
locis ſuari ut padue q plures pſbri co
uenunt ſed unus ſolus vngit et alij Re
ſpondent Credo ſatis poſſe dici q dictum apli
ſit conſiliu Nam melius eſt hec plures
iuxta illud evangelij vbi duo vl ples &
et facilius audiut duo qm unus de pe di i
in c acet p te ſita ectia ſed nō eſt necem
ut hic ¶ In glo pe ruſi Dto glo q cottidie
alle et maxie in tēporia i ſine ut redicoſ
intelligitur annus cet et ſtov diebꝫ licꝫ
i illo anno contingat biſſextus Certe in fauo
rabilibꝫ q tūc dies computabit pro uno ut
nūteo et iu agl uult cudere ad l in^ez^ alle
in gl de q ſ oppoſuit ſꝫ no ſoluit et habet
ing clericam glom c ſi ſpe de cp li vi Et ult
glo i l ii ff de diuſi ep poſuit iuſtas opi
Et inter relas opi huiꝫ plꝫ et Bar in l cum
biſſextus ff de vo ſigni q diſtinguit an ſig
ſtatuatur p nuim annorꝫ uel menſiu et
duo dies computant pro uno Et biſſextus
tunc accidit An p nūm dierꝫ et tūc cpu
tant p duobus q in veritate plures dies
ſunt et ſatis commendo iſtam opi poſſu
eciam dicere q aut tunq ſtatuit p nūm dierꝫ
puta ut ſinet ul ſtet ſuſpenſ p xl diebꝫ
et tunc tam in fauorabilibꝫ qm odioſis
no computant pro uno die Aut tunq cap
p nūm annorꝫ uel menſiu et tūc opi glo
vt benignior ut diſtinguamus inter fauora bi^lia^
et odioſa maxie p l notabile ff de ſta li
que loquit indiſtincte licꝫ ibi dicat q no
loquatur de anno biſſextili ſꝫ n^c^ reſpo di
uat cu illa l loqtur gnaliter

In hys · cꝫ ·

P verbu ſtatuo
perpetuo diffini^ua^
ſina feria pt h d 2^a^ i attendetes ſi
homo j continet ſolicitudin ad ſe
ap ¶ No primo ſinaꝫ diffinitiaꝫ valere licꝫ
iudex no exprimat verbu condepno uel
abſoluo ſatis eni eſt q exprimat pꝫ equi
ualentia et ex hoc apitur intellectus iuri
q ſine deant continere condepnato ul
abſolutari ut intelligant de condepnatione
uel abſolone in effectu no aut quo ad verba
tm ¶ No q verbu perpetuo i portat nātūte
p hoc xiiij q i c q perpetue ¶ No q verbu
ſtatuo no ſolu pt applicari ad ſtatutu ſeu
ad l municipale ſed etia ad diffinitiaꝫ ſinaꝫ et
hoc intellige qm mā ſubiecta hoc patit ut
q pꝫ contentoꝫ in iudicio ſitum et al' rite
agitatā iudex dicit ſtatuo in hunc modu ¶
Nota q etiam in ſina no denius attende in dam
ppetatem et ordine verboꝫ ſꝫ potius volu^te^
iudicis proferent ¶ Volt no ibi diffini^9^
q etiam cu qo eſt de interptacone ſiue de ferri
diffinitiua ſina ptibus pntibus et hec tene
menti interptatione ſiue de ferri diffinitiua ſina
que ſit iudicialit' cocius ſi ero iudicialiter
fiat ut in c j ſequeti ubi plenius p primo

Olim · tibi ·

Verba priuilegioꝫ ſunt interpretanda
largiſſime uel ſic bn ficiu principis largiſſime
interptari dꝫ primo poit mandatu 2° eius inter
ptatom & eius tam ibi q no ¶ No q princi
pis bn ficiu appellari pt priuilegiu alian co
ceſſu est pro executione iuris tcis Et hꝫ pred^t^
intelligendo q iſte canonicus erat in ſinu
ppe uel epi ut in glo ¶ 2° collige ppam
interptari ſuu priuilegiu extra iudiciu
ut in abſentia ptiu et ita hoc vide no h' per
primo qui diffinit inter modifficatom et i
terptatom Nam modifficatio eſt ubi aliq̄
detrahitur priuilegio et hoc habꝫ fieri p
tibus pntibꝫ ut in c nup de deci poſſꝫ tame
ppa in abſentia ptiu hanc modifficatoꝫ facē
Interptato vero ſi ſit iudicialiter debent
ptes vocari ut s c pxo ſi no ſit ex iudicia^t^
tunc in principe no eſt nccia vocatio ptiu ut
hic ſꝫ iudex inferior dꝫ ſuare ordine iu
diciarium al' no tenet q facit ipe ar l de
vno quoqꝫ ff de re iudica et xiiij q ijo cave
ant ubi priuilegiu ff conferre iure co
licet con ſtatuta ul conſuetudines largiſſime
interptari dꝫ q de facili res redit ad naim
ſua ſꝫ ubi eſt con ius coe ſecus ſecus / ¶ In
gl i i q ppa ſic uoluit ſꝫ con hanc let fa q
ſi priuilegiu erat con ius coe debat ſtrictiſ
ſime interptari q ois receſſus a iure coi e
odioſus ut in i et ij de ſi pſ li vi et i c
q dilecto de conſag et offi Ideo ut clarius
heas maꝫ huiꝫ c Concludo q tres i tellectꝰ
pnt dari ad id c primus q iſtud priuilegiu
erat conforme iuri coi ut q iſte erat in
ſinu epi ul ppe et ſic debat reputari reſi
dens Et io largiſſima interptatio fienda erat
¶ 2^9^ intellectus q etiam ppa voluit prude con
ius coe & tūc ad con dc q priuilegiu contra
ius dꝫ ſtrictiſſime interptari qm verba hoc

pariutur setus ubi tonstat dementendo pri
ripu et h' tonstabat Nam ex qua mandabat
isti pvideri sicut uni ex aliis residentibus q°
voluit illu hec presidente pomna Et ex
isto tex sin' no q' pvilegiu con ius toc dz
largissie interptari ubi verba l' paciutur
¶ 3° intellectus ex gl q' sentit hic lo an e
q' iste canonicus erat pnis pquo facit tex i
sit uni ex aliis s' pp aliq statutu ptictare
vl consuetudinez no poterat recipe pbenda
q' consistebat in victu et vestitu et adh' im
petrabat pvilegiu q' erat conforme iuri com
licet con statuta vl consuetudinez Et ex hoc 3°
intellectu singla' no q' pvilegiu indultu con
statuta sev consuetudinez conforme tn iuri
coi est largissie interptandu z ide in c cu
tibi i e Et p intellectu c vi q' no gl pe in c
unico de cle no resi li vi ¶ Singlo y i q iij
int'sit dims intelle q' gl q' hic manualia
bnficia hic appellantur distribucos cottidia
ne s' no bndicit quo ad tex utm q' distri
buciones cottidiane dant' et no residentibus
tm s' interessentibus diuinis ut in c uni
co de cle no resi li vi et ipsa mandauit p
uideri isti sd uni residenti et io pt intellige
q' in ecclia paduana olim no erat prebende
distincte s' ex oibus redditibus certa porcio
dabatur cuil3 presbitis Et illa appellaba
presbitura Itm cuil3 dabant quol3 die
tot lb panis tot mensure vini et ctc denarij
pexpens et ista appellabat manualia bnficia
seu pbende pvictu et vestitu et forte ult
ista erant distribuciones cottidiane pinter
essentibus diuinis ¶ Singlo si insi hec
gl intrat q°z An bnficiu pncipu sit lar
gissime interptandu s' no dat aliq bona
theorica Ano tn ea in qntu dicat q' rpta
adlites deut stricte interptari Ro nota ea
in qntu dicit insi q' bnficiu pncipis tendes
in alicuius lesione no dz largissie intptari
et concor Inno in c cum dilcti de dona et
tex in c sup eo de of dele et in l ii s' scqs
a pncipe ff ne qud in lo pubp Et conclu do
clare dca dot et ma3 sciat q' in uie spe co
fit mencio de bnficio pncipu Itm de pvilio
et rpto tam adlites qm ad bnficiu bnficiu
pt late sui et tnc est bniuola actio gaudiu
tribuens capienti ut in l i sen ci In qbus
causis bnficiu amit c i et no in c ad au
res de tempo ordi Et tnc sic gnalit supdu
comphendit in se pvilegiu Itm rptu q'
pnceps sp facit gra3 ut in c sedes de rp non
em tenetur dare rptu cu subiecti heant in
dicens ordinarios qm3 vero hoc vibu bnficium
sumitur stricte et transit in spem et tnc ppe de
bnficiu liberalitas q°d seu gra concessa sn
alterius pvdico pter ius coe ut qn pnceps
concedit aliqua iura ad se spectancia Illud
ppe de bnficiu et no pvilegiu et illud debz

largissie int'ptari q2 illud tm pvidicat
concedeti et in hac spe intelle iura que dnt
q' bnficia pncipis dz largissie intptari Pri
uilegiu vero est qdam bnficiu con ius et
de pvilegiu si priuata lex q2 est con l
coez s' appellat bnficiu q2 tribuit gaudiu
ei cui conceditur et tnc dz largissie intptari
in qntu pvidicat concedenti sed in qntu p
iudicat concedenti 3° vl iuri coi dz stricte
interptari ut in c quod dilectus el ij et i
c i et ij de si pslu li vi et no gl i c si d'cons
la p Et in hoc pvilio no habent locu illa
iura q dnt bnficiu pncip largissie interp
tandu insi mo pdco Rescptum vero est bnficium
sm ius q' dat ob iuris obsuancia n' tenebat
pnceps concede ut s' dixi Ideo pt appellari
bnficiu largo mo Et s' dicatur dat ad lites
dz strictissie intptari q2 pvidicat ordinarie
ptati Itm q2 est odiosum q2 dat ma3 litiga
di et vexandi aliu Idem de rpto ad bnficia
Illam est odiosum q2 pvidicat ordinarie pta
ti ideo stricta fit interptacio ut in c qm ius de
pben li vi et hoc no q2 in hac compilacone
no exstat qo datur licet ma sit hic Et adde
que dixi s' alle gl

Cum·in ptibus·

Gnale de interdictu q' fert ne
dum in puincia s' et in villam vl castrum
Eois di° 2a i Cu aut ¶ No q' ptcullare
interdictu dic qn una eccla vl plres spe ce et
no subnoie comunitas interdicant Gnale
vero qn comunitas alicuius loci interdicitur
siue locus sit magnus siue pvus si villa
siue castru q2 et si in villa no esset n' una
eccla tn apta est cce plres eccias vnde ctict
comunitatem in se Et no q2 facit ad milita t
maxime ad constom bonifacij vbi cauet' q'
ppetuiario debito no d3 ferri gnale inter
dctm pordinarium vl delegatu siue spali lima
ppe Itm noie terre comphende regnu
Itm ciuitas castru vel villa ¶ Op con tex
d'c si de sen exo li vi ubi absq pvilegio cltri
pnt submissa uoce celebrare tpe gnalis int
dcti q° no est opus pvilio de quo hic Eo
illud prodit hodie de iure nouo s' asim hoc
no licebat ideo impetrabat pvilm de quo
hic ¶ Singl i i si vl sim osti dit q' intdctu
no est odiosu cu ad correcom aie iffligat
ut in c si de sen ex Exquo hes q' sma inter
dcti no dz stricte interptari s' large quia
uenit ad correctom aie et securior intptaco
fienda est in continentibus pictim aie vi
bo gl in c unico de stru

Cum tibi·

Verbu clericos
et alios tam
comphendit vl alr sm aliu intel
lectu Omne pvilegiu con consuetudinez iuri

Deubo· ps·

toi obviante larg̃ e īterptandū Et s̃m sicut
intellectum In quibusdam ptibus francie erat
consuetudo q̃ ꝓpinquiores succederent cler̃ abin
testato etiam in bonis acquisitis intuitu ecclie
Contra hanc consuetudinē papa concessit priuil̃
cuidam epo q̃ ordinatio reru clericorum abi
testato decedentiu esset in sua dispone mut
dict an appellone clericorum veniunt canonici et
respon q̃ sic ut in litera ¶ No primo s̃m prede
tam intellectum q̃ valet consuetudo ut clerici
possint disponere de bonis acquisitis intuitu
ecclie et q̃ ꝓpinquiores succedat eis abintestato
in huiusmodi rebus et tene hoc menti et
fa t puti d' of ordi li vi ¶ No q̃ verbu
clericorum in priuilegio platum comprehendit et
canonicos sed contra hec oppo de t sedes et q̃ i no
d' rp ubi no veniunt maiores expressi in moribus
et secuta cl'a generali Sz canonici ecclīarum ka
thedralium sunt honorabiliores aliis cu fa^nt
cōmunis corpus cu epo ut i c nouit ac m t quito
de hijs que fiunt a p̃ g̃ verbu clericorum debz
comprehende simpl' clericos et no canonicos debent
osti et p an q̃ con predit in reptis ad litem q̃
sunt restringenda Sz hic nos loquimur i priuilegio
fauorabili ut dixi scdm illa let abb istud
priuilegium erat conforme iuri comi licet cont
tinuita ul consuetudinē No s̃m Na doc sen
sunt expedetis q̃ appellone clericorum no veniunt
canonici si simplr clerici tm q̃ multis plz 4 cq
teneo de vi et ho t le sup r̃ca Sz in m'a lar
gia veniunt omnes et epi ut pz in R^ca de vi et
ho cle Nam i in Rub^a de de cler' generaliter
et in ingressu dz etiam de epis ¶ Inglo i i por
expo Nam s̃m hanc coll let gl no erat opus
interptari priuilegium n' dicat q̃ epi ex illis
bonis volunt soluere debita sua ¶ Ingl si
i largissime sunt no h' dcm glo vult et duo
q̃ v'bu clericorum no comprehendat canonicos nisi
ex largissima interptatione q̃ ubi cessat hec
interptato largissia no comphedit canonicos
ut s' dixi Et nisi gl sostine ut ibi no igl si

Quinti decimi·

Iurans obedie plato et eccle
sie clero s; caplo ecclie cathedlis
tenet h d tois diuisio cz i' nob ¶ No primo
clericos teneri ad pstandum iuram^m epo obedie
et caplo q̃ intellie in hntibus cura ut c nll'q
de iure iur ꝓpinq; di c qm q̃ 1 dc i no hntibus
cura si h' habet consue^do s̃m Inno q̃ nota
Hoc consuetudine q̃ induci pt ut quilz cleri
cus teneat obedire iuramentu pstare p
lato et caplo ¶ No q̃ tanta est coniunctio
int' epm et caplm q̃ etiam in obedientia pstan
da faciunt vnum corpus Et ex iuramento ob
ligatur dz clericus ad obediendu epo tamquam
capiti et canonicis tamq̃ membris no tn' in
telligas q̃ cuilz canonicorum sit obligatus Sed
obligat' eis ut vniuersi^ti s; singlis no tenet'
vi tex cu gl i c irrefragabili d' of or in g' ex
tessu xij q ij qm manumittit et q̃ i no ¶
Vlt no q̃ in oblone iuramentali no attenditur
ordo scripture seu platonis vborum sed qualitas
psonarum unde lic; hic pferat' ecclie plebano in
epo p pus tenet iuramus tamq̃ capiti Sz si
quereretur ad quid vos deciauit istud q̃ epo
tenetur tamq̃ capiti So dno doc et bn q̃
si epus et caplm mādant contr' l contraria ipi
clerico tunc tenet ipe potius epo ex quo sibi
principa^r tamq̃ capiti obligat' p hoc q̃ no primo
in c cu iam dudu de preben ubi ponit q̃oz de
duobus platis communi iurantibus ¶ Inglo
ij i si no primo gl de variis significa^bz huius vbi
ania et vide alia in c tam q̃ d' e et alia i
c si ne pla sui suas ¶ 2° no ex eadem gl incto
tex q̃ iuramentu generalit' pstitu dz restringi
quantum pt ut minus obliget iurante Na ubi
tractat' de oblone est facienda stricta inter
ptatio ut in c ad meaz de iure iur et in c i
e ti li vi 2 l q̃ij astringende sunt d' v' obligat

Quereruti·

Appellone eccliastice censure comphedit'
excõicatio suspensio et interdictum tois di' 2a i mans
¶ No q̃ ex suspensio et interdictum procedunt
a pari in multis ut in c is cui de sen ex li vi
unde omnia comphendut' sub uocablo eccliastice
censure ¶ No q̃ qui dat media ptas imponendi
diuersas penas tunc illa impone dz q̃ magis
timet contor c qm precept in g' sicut lit' no
cont et lig aprio de elige una ut h' pt tn
postmodu procede ad alias si hoc meruerit
pteruitas contuacis ut d c qm insi Sz qui
cottidie in l'ras delegatoriis in sle ponit ista
cl'a compescendo contradictores p censura ec
Numquid iudex delegatus posset apponere
alia pena osti et bn dicit q̃ sic ¶ Na pt i
ponere pena minore expssam et si no e ex
pssa pt alia appone ar c d' causis de of dele
et ff si quis ius dicenti no ob l vna 4 hoc
na ortute cle s; vtute delegationis na cu h'
cl'a apponi ad ampliandam ptate delegati no
dz oporti restrictiuoz ar c si i e et h' no Sz
quo colligi pot iudice cu h' cl'a posse con
pellere et punire contuatie p impositionez mlcte
i pene pecuniarie seu aliquo unde no astringi
ad exercendu ista nisi in quantu excelit dico etiam
q̃ h' cl'a ponit in l'ras ex superhabundanti sed
ut magis delegatus timeatur q̃ et si no ex
primeretur pt tn delegatus vtute simplicis
delegationis excõicare suspendere a interdicere
et hoc pz expresse in c exltis et in c de of
dele fa l ii ff de iur o indi ¶ Inglo i ibi
con adute q̃ hoc commun no respicit con^a i
glo sed respicit tex sed soluendo dic p' osti q̃d
verbu censura no comphendit nisi degra
dationem ul depositionem q̃ ille pene sunt odiose

et iste sunt favora[les] et in arcis mediciaz i
ducte vnde facimus stricta interpretatoz marie
qr sm tocz consuetudinez ecc(lesi)e fere sp contra
res qpesunt remediis deqbus hic in glo
¶ In glo cade i et tu quid michi ista predicta
glo non continuatur ad precedens contrarium sed
ad primam glo tu ponit casum in eo qui fide iussat
pro obligato ad dandum ticio ul soluendum mille
et dic qr iste fideiussor redemit eum et soluit
creditori pt agere actione mandati lic hoc
expresse dictum no sit mirandum q forte velit
dicere gl qr sub ista clausula generali pte ul compre
hendantur omnia pene ut s iudex possit illa
attemptare quum magis videret expedire sed
certe illa lex sicut p eos all in glo facit mul
tum ad remotis Sequitur tex

Quid per novale.

In privilegiis de decimis novalium
no soluendis illud appellat novale de cuius
cultura no est memoria et quod prius
nullum ul modicum fructum afferebat h d pr
ponitur qo 2o respon i Inq ¶ No po ex
ordine lre bona practica et stilum decidendi
questiones dubias ut primo ponatur questiones q
venire aduersari et postmodum ponat via opposite
decidendi ut sic servatur hodie in consiliis
et decisionibus questionum que decidunt ¶ 2o nota
no sp dubium decidendum secundum ius ciuile licz
ius canonicum reperiatur contrarium Ex quo decisio
nes iuris ciuilis mente principis sine spe cap
tari no pt Nam antequam emanaret hoc c
no habebamus contraria decisionem de iure
canonico si lex ciuilis no potest commode
ca pitulari ad intentionem concedentis privilegium
sup decimis novalium Nam si capemus
novale secundum ius ciuile fere cuius agri eet
novales cum communiter cesset per annum et sic nimium
preiudicaret ecclesie cathedrali seu parochiali
quod no per limitatione regule vulgaris ut
ius ciuile sp obseruetur ubi ius canonicum
no est in contrarium de quo in c i de no ope nunc
¶ Tercio regula requirens vide ut privilegium de
decimis novalium no soluendis habeat locum primo
terra noviter sit reducta ad culturam 2o qr
no extet memoria q aliquando fuit culta 3o
qr ecclesia parochialis nullum ul modicum percipie
bat de illa terra Nam quamuis est silua inculta
et ecclesia parochialis percipit magna vtilitate
ut qr arbores ibi incidunt et venduntur
ul sic Intencio ergo concedentis privilegium
est afferre modicum preiudicium ecclesie parochiali
¶ In glo in vbo de novo i si hoc non est verum
sed glo no reddit rationem quare recedamus a
supradictis generalibus interpretationibus et capi
mus hic novale extenso modo sed dic ut s
qr sit sp intentionem concedentis privilegia ut
in lra Nam si verbum novale comprehendit
ita largo modo sic in precedentibus casibus de facili
ecclesia parochialis perderet omnes decimas Ita
in multis locis omnes terre cessant per annum ut
postmodum producant uberiorem fructum Item
privilegium tendens in preiudicium alterius de
strictè intelligi ut in c olim 2o eo pro eo hic
no debet fieri larga interpretatio ¶ In gl si
in fine No bndictum glo na facit ad multas
questiones sepe enim privilegium a principio modicum ledit
sed ex post facto incipit esse valde nocivum
in terminis meis pone exemplum sm ops de cast in
cultura ubi ecclesia parochialis nullum recipit
fructum qr homines inde recesserant sed privilegi
ati tota terram duxerant ad culturam vene
runt postmodum homines ad habitandum antiqua
ecclesia reparatur que nulla decima recipit
certe licet hoc privilegium a principio modicum lede
ret tamen multum bene subueniendum esset ecclesie
p principe dicit tamen so an q principis estima
tio dicat enormiter ledi et an debeat revocari
privilegium p no in c suggestum dodeca An
privilegium revocatur ipso iure si incipiat val
de esse nocivum Illud tamen verum est qr p principe
revocetur q no debet verum consuli cum p eum
preiudicium alterius ut hic insi lre et ff l si
quis a principe ff ne quid in lo pu ¶ Textus
dicit pt inferri ad privilegium mendicantium
ut possent audire confessiones quorumlibet
q valde hodie est nocivum ecclesiis parochialibus
qr quasi omnes homines currunt ad fratres Unde sub
ueniendum eet ecclesiis parochialibus revo
cando hoc privilegium q no et idem dicendum
in similibus privilegiis preiudicantibus ex post
facto et alia non sunt

Venerabili.

Primicie
certiz cathedral
intelligit no vona h d tal alit
et hoc sit si ecclesia subiecta episcopo alteri gubernada
committit saluo iure matris ecclesie p matrice ecclesiam
intellige cathedralis no vona In prima ponitur
querela In 2a dat iudices i sedeo ¶ No q
cathedralis ecclesia dicitur matrix et no vona
tamen ¶ Sed contra hoc op d c vnico de stru
tinio vbi ecclesia collis dicitur ecclesia matrix ad ide
nicle i de sen ex et c transmissa deremut
vbi quibus ecclesia parochialis et maior in loco
licet no sit cathedralis appellat matrix Pro
dicit q hoc no est indistincte verum ut per
in textum etiam sp intelligimus cathedrale
licz con varias respoes et io dz intelligi
secundum materiam subiecta si in casu huius c et re
clarit in privilegiis no conceditur alicui ecclie
inferiori saluo iure matricis ecclie tunc
intelligimus de cathedrali qr ecclie inferiores
tales et no alii ut no in c dilectus de capel mo
et ita dz iste tex intelligi et vi bo gl in d
cle i de sen ex Sequitur tex

Ex parte el. i.

Ex vl interdictus pronunciatia
uel offensa dubia absoluitur cautoe prestita
de stando iuri Si no fuit expressum ul interdictus

Debito · sig.

p manifesta offensa tunc prius dz satisfacere
antequam absoluatur et de manifesta offensa dicitur
constat per confessionem probationem vel euidentiam
rei · h · d · cum se non diuidit ¶ Non primo iudicem
territorii posse repetere malefactorem captum
in territorio suo per alienum iudicem Nam viola
cionis territorii extitit captura Et idem dic
in episcopo qui territorium suum capit pruidere locum
tum ut possit ex officio illum repetere Joh. c.
Cum iudex laicus de sen ex li vi fa tex cum
i non p primo in c dilectus de appel Et nota
quod si malefactor captus restitui non potest agi
potest ad satisfactionem violati territorii prout hic
agebatur secundum unum intellectum ¶ Item nota
iudicem posse fulminare excommunicationem seu interdictum
pro defensione iurium suorum profertur enim excommunicatio
quia tamquam apte iudicialiter sit cum potest se quibus
defendere gladio materiali ita et spirituali ut in c.
dilecto et quod i non de sen ex li vi et quod non it
generaliter de cens et probatur hic secundum unum modum
intelligendi ¶ Item non quod capitulum potest habere
iurisdictionem in aliquo certo loco dempto spirituali
Unde non tres regulas ad quod allegetur cottidie
hic de ore prima est quod excommunicatus pro contumacia debet
absolui prestita cautione licet tum satisfacere
antequam absoluatur sed pro ira noua ysta regula
dz limitari et restringi quando contumacia fuit
dubia Si non est manifesta non dz absolui
nisi prestita satisfactione ut puta restitutis
expensis tex est in c venerabilibus § sicut de sen ex
li vi Et sic possunt esse due regule Alia est
quod excommunicatus pro offensa dubia absolui potest prestita
cautione de satisfaciendo hanc regulam limita
nisi satisfactio consistit in exercicio actus
temporalis secus si spiritualis quia tunc dz ante ab
solui quam satisfaciat ne excommunicato attemptet actum
spiritualem excommunicatum extant tamen qui ad mandatum
pape noluit recipere quem in canonicum receptione
iure certe prius debent absolui cum cautione sa
tisfaciendi quia quam si prius satisfacient recipit
satisfactio i receptio facta ab excommunicatis ita volunt
Inno in c pro illorum de preben et ostensis h Qualis
autem debeat esse illa cautio dicam ad gl in verbo
sufficiens ¶ In glo Pro contumacia Ista bona
est distinctio licet glo habeat bonum intellectum
non tamen formaliter enerua tamen quod fiebat
in principio glo vel nullum debere excommunicari pro modicis
et quod aliter corrigi non potest sed respondendo formaliter
soluendo distinctionem tex quod cum quis excommunicatur p
contumacia iuda quia citatus noluit comparere sat
dicitur excommunicari pro modicis et sat de in corrigibilibus
cum non vult petere nec purgare contumaciam Nam
inobediens superiora peccat mortaliter ut in c
ij de ma et ob et alibi dicit gl nobilis quod
quelibet contumacia sua excommunicatione digna atque tamen
excommunicatio maiora quanto excommunicatio ... resurgit pot ...
di in c duo sunt Si uero quis excommunicatur posse
sa tunc est dicendum excommunicari pro modicis nec vult se cor

rigere Alia tex dz intelligi quod excommunicant pro offensa
i pro contumacia surgente ex offensa nam prius citatur
ut satisfaciat et si non vult satisfacere excommunicatur
pro hoc tex i iussus noluit maleficia emendare
Nam ab hoc maxime ferenda est excommunicatio pro delicto
tamen ut non glo xi q iij episcopus et sat pz in c sacro
de ti pro ... si non quam de delicto est causa immediata
ferende excommunicationis ¶ In eadem glo i quod solum plus
timeri vult ... gl quod istud priuilegium fuit
concessum ad cautelam sed aduerte quod istud priuilegium
habebat prius duo capitula primum quod capitulum potest excommunicare
vel interdicere pro offensa propria et in hoc continebat
gratiam secundum quod nemo auderet absoluere excommunicatum vel
interdictum per capitulum nisi congrua satisfactione
premissa et hoc continebat ius commune et in hoc bene
dicit glo ¶ In ea i peruenerit ad pinguiorem
fortunam hic intellige nisi iste fuit excommunicatus pro
pena applicanda fisco quia si non potest re soluere
dz fieri commutatio in penam corporalem ut in c
fine de do et con 2 xiij q vi c i et l si ff de
iure vo Et nisi gl Item meli et plus in quo si
non potest alia cautionem prestare quod recipiat iura
toria Et non gl in alio quod extendit aucte generaliter
et c pe all' in glo Ad alios casus ut ubi
quis tenetur prestare cautionem pignoraticia
vel fideiussoria releuet prestando iuratoria
si non potest prestare alia ¶ In gl i verbo citatus
nisi dic quod una citatio non constituit contumacia
tumaciam ut possit dampnari potest in expressum
ita loquitur iura i con all' ad hoc ut iudex
possit procedere ad excommunicationem requirunt alie due vel
una peremptoria hodie vj bonum tex in c constitutionem
de sen ex li vj ¶ In gl sufficiens i pignora
vel fideiussores glo non gl quod excommunicatus pro interesse al
terius vel ad instanciam alterius non dz absolui
quantumcumque dubia sit offensa vel manifesta
nisi prestiterit pignoraticia vel fideiussoria
cautionem vj gl in c qua fronte de ap et i hac
opinione teneo indistincte licet gl dicat aduertendos
tres casus primus quando quis excommunicatur pro inuida contumacia
et tunc secundum eum sufficit cautio iuratoria quod intelligi
non potest pro ysto tex requirente sufficientem cautionem
et pro hoc de c qua fronte 2 i in glo Secundus casus
quando fuit excommunicatus pro contumacia praeuiatem l quia noluit
satisfacere a tunc prestanda est cautio pignora
ticia vel fideiussoria si offensio est dubia et
in hoc bene dicit pro hoc tex ubi competeret Tercius casus
quando fuit excommunicatus pro offensa solius dei ita quod non ver
titur interesse hominis ut puta i perto pseuera
bat vel blasphemabat et tunc satis est quod
compellat ... al cum peu fuisset lesa
ut quia sepe promisit abstinere et postmodum
non abstinuit a tunc compellitur satisfacere
ar in c significauit de ofor in plus hoc ultio
cum quod absoluitur prestito iuramento de pendo
mandatis ecclesie ... form c extendoe et c.
cum desideres de sen ex ¶ In gl si i allegare
errorem suum glo exhat prima solutione unde
dicitur valde notabiliter quod licet confessio per ... er
roris non possit reuocari post sententiam diffinitiuam

ut in c. si de confes. in reuocatu pt p9 prep
tum fctm puidice p9 confessioz ante em
no hab3 uim diffinitie et hoc est q uolunt
bar in l. no fatetur ff de confes. q tn limi
tat nisi prepptu fuisset fctm in cae cognitone
ut qz fuisset dat9 tn9 ad allegandu quare
confessio no d3 mandari executioni ar. l.
pe ff e. Item no absolutoz exhat regula q
confessio no facit rem manifesta si alle ali
quid ad offuscandu put est tex opt in c. cu
dilecti d' accu. Sz no sempre soluitoz gl et
tene eam menti pretuo q p hoc hes pctica
citandi i maiori in cuiia romana ut ante
citatoem rei et anqm constet iudici de de
licto ul debito pt psuas lras prepe ut sat
faciat ul compareat aut excet cu Et h° em
prepto an cae cognicom fcto no pt dicere
reus se grauatu ex quo iudex iustificat ist°
prepptu Nam illa iustificato ut compareat
resoluit preptu in simplice citatoem si uult
compere Et fuit adducta hc practica p
facilori exitu iudicioz p hoc facit tex iuncta
gl in l. de pupillo ff de no o nut. Op. ex
gl. con Nam ex quo iste latro fecerat in
ceptus puiditom no poterat amplius
peti p l. si homo ff de v oblig° frustratoria
erat alle° capli Soluco nulla q pena q h'
petebatur emenda latronis forme ei fui9
et petebatur estimato ul petebat emeda
territorij violati ul forte adhuc n erat
mortuus sed fuitur condepnat9 Et posset
dari alie solones sed hc sufficiat

Cum olim.

Sumatu est S c. pp° ul sicat sit
manifestu dr q p confessionem ul pbatom
legittima uel euidencia rei constat cois d°
2a i. q uero. No° q manifestu qz poni
p notorio ita q no est spes distincta a no
torio et ita ca hic sed spe manifestu p
ut est spes distincta a notorio S° id q pbai
pt licet no constet p confessionem pbatom ul
euidencia rei ut no in c. uera de cohi cle
et iij q v c. q suspecti ubi aut in dispone
fit simplicit mento de maifesto an debeat
intelligi de manifesto spe supto put e spes
distincta a notorio puto consideradu matia
subiectam Nam omia uocabula intptaoz
sustipiunt fin subiecta ma ut no in c. rogo
xi q iij et in c. le c. cum c. ti c. q dixi in c.
uenle S co et d3 attendi usus loquendi i loco
ar. in c. quinimo S co et in dubio debemus cape
spe ad hoc l. no alit de leg ij et in c. si S co
2° no q pbato iuiure facta reddit re no
toria ad hoc cottidie alle iste tex no q° solu
sina facit re notoria ut in c. si de cohi cle
sed et probato Sz dnd de rota hoc limitant
i decisione lxx q est i ca conclusiu ita q no
pt amplius obici con probatom al aute cu

pbato pt reprobari no est notorm q no Ez
puto posse dici saluando tex q pbato i
iure facta reddit notorm. s. q pbato facta
sit in iudicio q quitq fit in iudicio de notoriu
ut no i c. pe de exce. spla et in c. ex cum simi
atone de appel. et in c. ptuas de testi S illa
rem sup qua est facta pbo no facit notoria
nisi postqm in ca est conclusu ita q n pt obi
ci ad offuscandu notorietate ita qz noto
riu pot offuscari ex excusatone aliq ut no
in c. i de of. dele. li vi et facit tex hic i illa
tergiusatone releuari 2° pot etia respondei
saluando tex qui dicit indistincte ad dum
duorz d' ca q eo ipo q pbato est facta reddt
rem notoria psumpcone iure q no psuitur
reuocato seu improbaco fca seu fienda non p
sumitur sed ista notorietas est comutabil
usq ad conclusoz in ca hoc apte pbat h' in co
q tex dicit que nulla tergiuersatone possu
releuari et in confessio usq ad sina pot reuo
cari et excusari ut in c. cu dilci d' accu q
c. si de confess. Ad idem c. i de of. dele li
vi. In gl pe ibi secus est in maif° no gl
q maifestu seu notorm consistit in facto
no autem in opcone iudicis 9si dt arbitio
iudicis standu circa que agitur donec fuit
appellatu et si inique arbitratus fuit re
uocabitur fctm sum Sz saluando gl sic dic
q lic3 psumatur puidice q recte iudicauit
et dixit maifestu si no fuit appellatu nisi
put dc in tex et hoc in gl fi du addit q et
p sina3 fctm erit maifestu

Abbate.

Vba priuilegij lar
gam hent sigfi°z
Vnde verbu et uiz in eis positu
causatie tenetur no aut condicionalit ita
coiter sumat Sz hc suma ve nimis gnalis
q no est vera indistincte q priuilegiu in qn
tum puidicat alteri seu iuri coi no d3
large Sz stricte intelligi ut dixi in c. oli
S c. Et io sumat sic vba priuilegioz debent
ita intelligi ut aliquid auferant et no re
maneat ambiguitas Ideo verbu firma
iuxta vhe apposita causatie q no condicio
nalit h d. q primo narrat fctm 2° declarat
q is ut pena subdiuidit q primo ponit
petico ex pte electi In 2a i. tertio petice 2
tu° con electu In 3a i. Nos igitur ponit
iura con electu In 4ta ibi ad hoc respo p
electo In 5ta ibi con quod respo con electu
et sub i continet q ptes pduxerunt iura
et allegationes suas Nota primo q electus
in abbate d3 recipe confirmatoz sua ab epo
loci si eam obtinere pt p hoc tex cu glo
xvij q ij in c. i in suma No 2° q electo
attemptata con consuetudiez ul priuila
eius est reprobanda Et sic vr q no sit nulla
ipo iure de quo dic ut no in c. consideramus
de elect. 3° no consuetudie posse i duci

Deubo. ps.

vt vna vniuersitas eligat sibi rectore de
alia vniuersitate. Ex quo inferõ q̄ ex his nõ
tollitur libertas eligendi. Nam nõ valet
consuetudo p̄ quam tollit libertas eligendi.
Nam nõ valet consuetudo p̄ quam tollit lib
tas eligendi ut in c. cū terra de electi et
in c. ubi periculum et i. f. te eterum li. vi. tunc
enim tollitur libertas qm̄ p̃cise compelluntur
eligere vnum et tunc dicit electionem esse nullam
p̄terius si compelluntur eligere vnum de certo gremio
Nam tunc nõ tollit libertas q̄ si tollerentur
nõ valet consuetudo ut dixi ff. q̄ dixi in c.
significasti de elect. Nõ q̄ confessus in vno monasterio
intrando aliud adheret ut dicat monachus
illi monasterii opz q̄ iterum ibi p̄fiteatur sicut
fecit iste de quo in tex. ¶ Item nõ q̄ priuilegij
et iuri derogatiuo et alteri preiudicatiuo nõ dz
ita stricte intelligi ut penitus nil operet sed
dz intelligi ut aliquid inducat et ut potius
valeat qm̄ pereat. tenetur c. in his de priuile. et
hoc est notandum pro hiis que dixi in c. olim
de eo. ¶ Nõ q̄ ipse priuilegiū dicit id q̄ preiudi
cat iuri com̃. Vnde de priuilegiū q̄i priuans
legem. com̃ in iij. di. priuilegiū et dr lex p̃
uata q̄ nõ facit ius quo ad oīns sed tm̄ ad
illum cui concessum est. ¶ Nõ q̄ obligatus ad
eligendum de certo gremio in dubio intellie
obligatur inquantum reperitur p̃sona ydonea
¶ Nõ q̄ de producto in libello p̄ modu
tic pt ferri diffinitiua si partes sup illo di
sputant prīn et probationes inducant. Na
in p̄ncipio lite nõ petebat ut pronuntiaret in
futurum sup iure eligendi sed tm̄ erat con
tento sup electione facta sed q̄ prīn partes
incepunt disputare sr iure eligendi. Ideo
propria pronuntiauit sup illo deducto in modu
tic et plus decisio est in c. cū etiam sententia
de re iud. post et ipse ¶ In glo i. in fi. glo formalit
nõ soluit con licet dicat veritatē in fi. sed
respondendo formalit dic q̄ ex solo cursu
tpis nõ tollitur nec inducitur ius sed consuetudo
seu p̃scriptio inducit ex cursu tpis cū tacito
consensu illius cui preiudicat et auctore iur.
Vnde in consuetudinē vel p̃scriptione inducta nõ
solus tpis cursus sed tacitus consensus et auctoritas
iur. Et dicebat in ma cprz variat consuetudo
vel p̃scriptio. Et an requiratur titulus dic ut
nõ in c. et cū etiam sententia de ta post q̄ nõ lo
cum in c. iij de consue. ¶ In glo iij in fi nõ
bñ glo ex qua collige q̄ p actus mē facul
tatis etiam multo tpe continuatos nõ intro
ducitur consuetudo sed aliquid simile q̄ non
apparet p̄ hunc actum q̄ voluerit preiudicare
iuri meo cuiuscumque iure in concesso de quo
p. c. y in l. iij. C. que sit lon consue et per
Jnno in c. bone de post pla. Et lo si admisi
te multo tpe ad molendinum p̄pt hoc nõ est i

in ducta consuetudo ut tenearis in futurum rec
ipere me prohibente remissi ut iures hic enim si
ob tpres inducit consuetudo q̄ nõ apparet q̄
ille intendit uti iuri suo et q̄ tu facis actum
nõ gratuitum sed iure seruitutis et ita induce
batur h̃ consuetudo ut illa electio nõ admitti
Et nõ 2º iuncto tex satis esse illa prohibitionem
fieri extraiudicialit et obtemperatum fuisse licet p
bono pacis sic diffiniat nõ oīs in dilecti consuetudo
tex est hic et nescio cum alibi ¶ In glo ultima
i de p̃scripto inductus seu precepto et i glo dicit q̄
desuetudinē pont allegari et priuilegiū sed prouer
nõ p̄pt contradictionem vij de hoc glo in c. a nullus ex[tra]
de c. iur. Et in quantum glo subicit q̄ hic nõ alle
gabatur p̃scripto sed consuetudo derogabat
iuri alterius licz largo vocabulo p̃scriptio
posset notari consuetudo et ita capit h. de quo
vij p Jo an in c. iij de consue li vi. Ad contra glo
est dicendum est q̄ quo ad tenendum ius nõ pt con
currere priuilegiū et consuetudo q̄ quod meum est ex
s. bñ vnum illorum pt induci ad consuetudinem alti
q̄ probat com̃ priuilegii et dz intelligi
priuilegium sm̃ ius com̃ ut in c. cū dilectus de
consue. Item si aliquo mõ pt infirmari priui
legium remanet consuetudo tex est in dicto c.
cum dilectus de consue. Ideo tantum c articula
te priuilegiū ad consuetudinē ¶ In glo i. ro
tem uidetem in fi. Concludit glo q̄ ubi
requiritur ad validitatē consuetudinis q̄ ob
tenta fuit in contradictorio iudicio sed hoc conter
reprobatur et maxie p̄ istum tex. Na ista co
suetudo de quo hic in tex nõ fuit h. approbata
in iudicio contradictorio sed parte reclamante extra
iudicium tm̄. Item si conclusio glo esset bona se
queretur q̄ raro huius modi induceret consuetudo
q̄ nõ posset fieri initium q̄ iudex nunquam iudica
ret sm̄ consuetudinē contra nõ fuit obtenta
i iudicio. Item contrarium probatur ista rone na
ad inducendum consuetudinē sufficit consensus
saltem tacitus i. di consuetudo sed consensus
p̄pli pt haberi nedum in actu iudiciali sed
extra iudiciali etc. Concludo g° q̄ licz fuerit
obtenta in contradictorio iudicio sit vnus modus
probandi consuetudinē nõ tm̄ sequitur necessario
ad inducendum consuetudinē ¶ In gl in vo
fides in fi nõ glo et maxie in 2a oppone
et conclusione reducendo opi ad concor dicit
q̄ aut instrum est priuatum et tunc in dubie
nõ facit fidē de alio instrō ut in c. i et ij de
fide instrum si est publicum et aut nõ est in
s. tenor et nõ facit fidē aut in s. est
totus tenor et aut p tabellione solum et nõ
facit fidē etiam si fuissent plures alij tabelliones
in auct si quis C. de rei ve et in c. fi de fi
instrum. Et est ro q̄ notarius nõ pt facere in
strum n. d. eo q̄ ipse percepit spiritu corporeo sed
tm̄ ipse nõ interuenerat in confectione in p̄n°
instri n. fuit de illa ma rogatus ergo nõ pt con
ficere instrum Et si diceret ipm vidisse illud i
strum confesso q̄ licet viderit tm̄ p̄ hoc nõ i facit

q esset sine solitate Nam poterat esse cortosu
et scdm et via comprehendo iudicio intellectus non
sensu corporeo et hoc iudicare non spectat ad
notarium sed ad iudicem ut no in d c si Si vero
sit auctoritate iudicis tunc sit fide dum tamen sit vocata
pars cuius interest vel si non inter est alterius spa
liter sit generale edictum ut quicumque sua putaverit
interesse compareat ad contradicendum et ide Inno
in c significavit et c albericus de testi Nam si
testes recipiuntur non citata parte fortius nec in
strumenta exemplari debent facta autem expe
platione ita solempniter non est amplius necesse
producere originale nisi adversarius vellet id
reprobare de falso tunc enim perdit id quod dicitur h
nisi glo et sedem Inno q non quod contendit l si
c de fi instru ¶ Insuper in persona i cumque vo
luerit non glo iusto fine de significato huius verbi
ph enim non videtur data potestas cum iuris toe dicitur tamen
q verbum nolo non sit arbitrium boni viri sed li
beram voluntate ut l si ff de le iii sed non de
notat tanta libertatem ut aliquis fiat contra
ius q est nondum per libertate que cottidie datur
arbitris et arbitrabit ius p h verbo noluerit
¶ Insuper si ibi destruit privilegium hoc est cum sim
Inno nisi postea reedificaret quia tunc reedificatum
recuperat privilegium ar l c quia diligentia de elect hoc
dictum intelligo cum non fuisset destructum auctoritate
superiorum quia tunc ex toto perdit privilegium ut
in c nec q i no deno o in c tunc enim quamquam
reedificaretur non recuperat privilegia quia actio
semel extincta non reviviscit de conse di iii
queris Item dicit Inno q si privilegium datum
est monasterio destructo ordine non tollit
privilegium In ea glo i sed non credo non glo
exquia potest colligi q aut ex toto cessat causa
privilegii et cessat privilegium aut cessat
causa in presenti sed non cessat spes in futurum ut i
opposito quia licet in presenti nullus reperiat ydoneus
tamen spes est q in futurum aderit ydoneus Et ideo
non tolli privilegium ¶ In ea glo i non possunt
Not hic q non usus privilegii voluntarius
tollit privilegium sed non usus necessarius non quia
ex quo non potuerunt uti privilegio non sunt in
mora vel in culpa Et in si glo hoc remittat
ad no in c ii de or conf et in c i de elect
ubi datur theorica q delictum solius prelati
non noceat ecclesie sicut de delicto totius ecclesie et c
si omnes de ecclesia fuerunt in culpa preiudica
retur ecclesie secus si tamen prelatus Et ex hoc no
q negligentia unius in adimplendo conditionem
ecclesie secus si ex negligentia prelati et capituli sicut
cum de condi appo et hoc vult comm Nam fre
quenter donantur possessiones ecclesie sub certo modo
vel conditione q negligentia solius prelati non p
iudicat ecclesie ¶ Op ex glo Nam in privilegio
erat verbum iuris et persona postmodum seu pars
alienas inducebat verbum sim Eo ut dicit Io an
et hic verbum sim equipollet verbo iuris et hoc
factum est ad reprehensionem illorum qui non sunt

contenti mente sed requirunt verborum certitudine
Et sunt contra illos qui volunt corpus arta reple
tare de verbo ad verbum Nam sufficiat de mente
ut hic et in c intelligentia de co su sy

Super quibusdam

Dicit q qui ducant heretici, Et q
ducant pedagia viragia et salvamia inter
dicta Jo cum intelligit preceptum factum laycis
q de se concipientibus in ecclesiastico foro tendeat
et tria sunt dicta 2m ibi preterea 3m ibi Cum
autem ¶ No q manifestum quis capit pro no
torio ut hic et in c cum olim de eo Et nota
multos mod contendi notorii Et pot h su
ar ex tex q manifeste dicitur ignarus q propter
ppomit et defendit errorem sa ad ma
t si forte de elect li vi ¶ Item no q per
probatum non sinit suam dicitur notorium q intelle
ut dixi in c p alle ¶ No in sed preterea
q pedagia et ista alia vectigalia non deno
imponi nisi iustis modis de quibus in tex
primo prohibitionem imperatoris 2o regis 3o
latum concilii Ecclesia vigore consuetudinis
de cuius initio non est memoria Et sic non sunt
causa in quo non sufficit tempus x vel xx annorum
sed requiritur tempus de cuius initio memoria
non existit Et est ratio quia ista soli principi sunt
reservata in signum spalis privilegii Et ex hoc
no unde sustinendum menti nec legi alibi
ita clare q reservata principi in signum spalis
privilegii possunt acquiri consuetudine tanti
temporis Et ex quo infero q dum inferiores
et superiores possunt tribuere potestatem legitimandi
spurios Item vestiendi fame Item cre
andi tabelliones et similia que sunt reservata
principi si preter tamen tempus de quo in tex gl
ti in c vinito de elect et exerci cst li vi sentit opp
sed istud dictum in pl intelligendo de consuetudine
predicta Et hic limita secundum d bar nil si propter
sed unde ff e ubi dicit tamen tempus requiri quo
prescribitur contra principem secus si contra pri
vatum quia considerat illa ex consuetudine
vel privilegio secus tunc secus et per hoc glo i c
ad audiam de prescrip et in c dectinimus de
capel mo ¶ In tex ibi vel laterani no q
concilium generale sed loco principis per hoc facit
quia in concilio generali preest papa Unde dicit Io
an q iste tex non excludit concessionem solius
pape Nam si concilium sed generale papa cum concilium
habet robur a papa ut in c significasti de
elect vi gl in c Anastasius xix di ¶ No
in sed cum autem q miserabilis persona ut sunt
iste de quibus in tex et similes possunt conve
nire tantum coram iudice ecclesiastico et est casus
singularis in quo actor non sequitur forum rei No
quia omnes iste miserabiles persone sunt propter hoc
ecclesie hoc xxviii di preterea et in c significatibus

de of dele ¶ Item no q specialem mandatum
restringit secundum potestatem mandantis Et ex hoc
infero q si iuravit stare mandatis tuis sicut
iuratur rectori intelli dz de hiis q spectant
ad officium rectoris facit i de iure iur et q i no
dely cu fi ¶ Vlt hic queritur. nunquid reges
citra imperatorem possent ista pedagia i poni
Dicit q no sed solus impor pt et tex i regni in
telligunt quidam de rege romanorum q est electus
i imperatore Et adhuc no coronatus et dicit ex
hoc q ex sola electione acquiritur ius amministrandi
di ipsi electo facit gl in c le ne rom de elec
hodie tamen omnes reges et civitates de facto i
ytalia et q peius est castella imponunt
ista pedagia q fieri no deberet ¶ Sed dubi
tari pt de guidagio qd est qd alicui datur
ut tute ducantur ducant per terram alterius
nunquid peccat rusticus alicui recipiendo ut
tute transeunte dicit Io an q no q ibi
scelerat operas suas intelligit ergo tex d eo
qui tenetur territorium sine tenere securare
secus in aliis cum locantibus operas suas
ut in l metu § licet ff q metus ca. ¶ Item gl
in vo pedagia i que datur pro sale sane
intelligit qn datur alicui principi ut permittat
emere vel vende sal ergo dicit q salinaria
sunt domus in quibus dicitur stare fa[..] vendi
di sal et cum appositis illius officii ita q
aliis hoc no liceat ista sunt prohibita q vide
monetaria i conventicula illicita et prohibita
q no dz alicui licere ut ipse solus emat vel
vendat l comita C de monopoliis ¶ Item gl
impor sed hoc ut dicit Io an et videmus in
facto post pacem Constantie ex quo civitates
Italie receperunt merum et mixtum imperium
usurpaverunt sibi de facto imponendi ista vec
tigalia ¶ Item gl no exstat l privilegium pt licet
hoc verum qui privilegium tanti temporis habet vim
tituli qui datur capacitas possidendi ut vi
p Io an in c ii de prescr li vi in novella
In e glo i titulum allegare dicit q in prima q sive
no requirit titulus sed quia consuetudo tamen p
prescriptione et tit ~~ex quo tep~~ secus vi tex cum
bona glo i c iii de consue li vi et dicto i p Io
an et i c si de consue ¶ Item glo i vo pro
nam ibi comparatione no glo sint nicto tex q layci
ratione pacis servande convenit coram iudice
ecclesiastico et q quilibet laycus tenet edita statu
ta servare vel edenda pro legatum vel comparare sup
pace servanda Nam exercitione pacis ledi
tur civitas et ipse populus qui in testamento in extre
mo vite pacem reliquit Pacem meam do vobis
Ad idem c i et ii de pac i pax servet et pacti
custodiatur Sequitur tex. Dominus

Dominus · Clericus tradi
turie seculari
qui degradat et seculari potestate punite

tur et dimittat ut in suum forum eum recipiat
h d usque ad § pro illo qui no sunt ad ti a secundum
quosdam ponit exemplum primo premittit dominum iur
qui solent ibi circa eum 2o ad c pacti respondet
ibi pro illo ¶ Item no qd in dubio vor sequenda opi
amplius approbata posset tamen colligi contrarium ex tex
tu supra no sequitur hic licet opi primum dicat tamen
com est ii illa contrarius opi sit evident fla ut no
Io an in c i de consti et opt facit tex in l i C de
consti ¶ 2o no q per degradationem actualem clericus
incontinenti perdit privilegium clericale et efficitur
de foro seculari ad idem c degradatio ipsi de pe
li vi secus in degradatione verbali ut in c tu
no abhorie § deinde et i c i heppi di ¶ 3o
no tex probante q pro delicto valde gravi et
pernicioso de fieri degradatio actualis et vic
apte ista lia reprobare contrarium theorica glo di
centis specialem in eius casibus ut clericus tradat
curie seculari sed in aliis requiritur incorrigi
bilitas ut nota in c ad abolenda de heret Sola
lex contrarium innuere et dicere regulam ut citra in
corrigibilitatem posset fieri traditio pro delicto
valde gravi et damnoso et in q dico i c
at si clerici deinde et in c tu no abhorie e ti
¶ Item ibi efficiant q etiam dz intercede no
fictice sed vere pro eo quem tradidit curie seculari
ut no imponat pena mortis ¶ Item no i pretium
q etiam habet penam perpetui carceris et ista de
cessio sit ad attendendam penam et q dz i pon
ubi probatur gravissimum delictum vi fu i c
quelibet ii de acc ¶ Vlt no i sustendet quod
carcer no debet adeo esse arctus et durus q
sit corruptibile ut vi carceris clericus extinguan
tur i paucos dies ut faciunt plures prelati
Unde tales no evitant irregularitatem secuta
morte dicit Io de lig et bn inscle i de pe et re
mis lic autem propter duritiem carceris et tenui
tatem ciborum sit attendendum no tamen taliter quin
no possit sustentari pane doloris Sequo
ergo collige q panis et aqua debet ministrari
intruso in tanta quantitate ut natura possit commode
sustentari ad idem facit tex opti i c ad audiam
decim sal ubi tex notabiliter dicit nulla penam
imponenda per etiam propriam possit quibus commode
carcere mortis perficim ¶ Item glo seculari
i penitus incorrigibilis hec gl nullum restringit
hanc litteram et inapice in quantum loquitur de flo
ex simonis speciale est in eo ut no requiratur
incorrigibilitas pt c ad falsariorum de crimi
fal unde tene q dicitur § i no Et ad c cum
no abhorie et similia responde quod loqui
tur in crimine no ita gravissimo in periurio vel
homicidio simplici sed in alio delicto puta
homicidio qualificato ut clericus occidens proprium
vel necem vel filii tunc dz incontinenti tradi
curie seculari no exspectata incorrigibilitate
et vic probare ista lia q plenissime dico
in d c at si clerici et c cu no abhorie ¶
Item ea ibi si quis sacerdotum vobis dz q clericus
conjurans vel conspirans contra episcopum proprium

debz tradi tuc sclari Et no id qd sequit
in gl ut tamo ille intellc deum incorrigibilite
ossa tn dicit q intellctus primus est verior
licet alius benignior s coiter tenet iste
vlti9 de quo in gl 2 no in d c cu no ab hoie
¶ In gl pluribus i expsse tradat dicit
tn quidam q no dz fieri tradicio realis ne
videatur etiam consentie effusioni sagnis
primo sentit abbas q etia valuit dz trade
sed certe ista lra vult q salte prelatus
demittet iudici sclari ut capiat reu de
gradatu ad foru suu et vi hodie foru ic
degradato nisi de pe li vi ¶ In gl inter
cedere i no p excitacom. Unde dicit abbas
q platus monebit iudice ad pietate ideo
q ille est ymago dei et reducet sibi ad me
moria multos qui post delicta attroci exste
tit pmaz ut in petro aplo et magdale
et similib s ost dicit q qsq dicat tradicio sit
ut pmatur morte Et solet coiter dici q
ista intercessio est porius verbalis et colora
ta qm affectualis sed no bn dicitur Et con
tex istu dicente efficacit intercedendu et sic
no ficte Valet ob si dicat ad quid g tradit
cu ipa etia possit ipm punire pena ma
iori Respo q cu delcm est ita gravissimu
etia no vult cu here in foro suo an degra
dacom p9 degradacom uo no est amplius
de foro eccla et in ponie pena no e amplius
ecce lo intercedit apud iudice ppu et ita
intelligo ista mat. Et ex hoc a ex tex no quod
platus et quelibz alia psona etiam licite
intercedit p quolibz facinoroso ut no pmat
pena mortis Sequit

Inter dilectos.

Si ppa indulget reo qui pp actor abs
sencia possom recupare no pt q ei
lapsus ani no noceat intellig h indulge
sm ius coe ¶ No qpir lice q possio no dz
restitui reo cu pato sat dare si missp in
possom est absens ex ca inria ex quo infert
aliud no le dctm q ad restituenda possom tra
dita ca contumacie dz missus citari qa eius
inter est ut sit pns cu heat recipe fideius
sores demdio sisti et sic obitere possit de
indignitate fideiussoz vl q tpue lapsu
est Et tangit h coit doc hoc a satis pbat
ex tex sic intellco ¶ No vltig hic ex tex q
indulgen tendens in piudicium tercij dz in
telligi stricte ut mi9 piudicz tcio qm possit
dici plene in c olim d co dz quero numquid
sit aliud remediu citra indulgen impe
tracom ut lapsus anni no noceat ppt abn
ciam adusarij doc et bn dnt q pt offerri
in effctu caucio iudici et in defctu iudic pt of
ferri psonis ydoneis ut in c 2 ij de eo qui
mit cu similibz Quid g opabat ista indul
gencia dicet cu glo ¶ In glo idulsinius ibi
paru ul nichil vel dic meliq sm doc q
indulgen opabat q sine oblacone cauco
nis impediebat cursus anni na si indulgea
hic non intervenisset debuisset ipse pre
stare caucoz iudici a satisfface d expens
ut in d c pastoralis s ptereа si pp indulgeam
no erat opus. ¶ In glo an pe in si vult
ergo q tpus absencie tm subducit de me
dio s tpus precedens movet firmu. Et hanc
opi sequit vm Tamen alij tenet coni dicetes
q sicut pp caucoz interrupit pscripto et de si
integer annus ita et p indulgenciam so an
concordat q aut intervenit caucoi no obla
et interrupit pscripto no bz locu 2a opio dut
intervenit indulgencia et bz locu opi glo
q h indulgentia transit coni ius coe ut cit
caucoz fuctur inde p mo dz stricte intelligi
ut min9 ledat adusariu abntem qm possit
alia no sunt Sequit tex.

Cum inter.

Oblacom noie continet quidqd
offert ecce quocuq mo i missa ul ex et i
etia ul ex h d p i pma ponitur qd et eiq
descripcio p primo 2o po 3a qo et de casu pho
nors 2a ibi vim 3a ibi ut appellatu ¶ No
primo q ius pcipiendi certa oblacom i etia
alteq pt pscribere palin clericu. Inhac
tn pscripcone requirit titulus cu sit coni ius
coe ut tm tpus de cuiq inicio meoria non
exstat ut in c i de pscrip h vi Et ex hoc ex
no q licet limites pscribi no pnt ea tn q
sunt i limites pscribi pnt de quo i c si de
pscrip. ¶ No q habens ius pcipiendi certam
certam oblacom instituit alterius dz ea re
cipe sedm antiqm consuetudie ul mittedo
ppu nuciu ul recipiendu a clicis ibid consti
tutis ¶ Unde no ult q noie oblacom no
solu veniut que in missa offerut s etiam q
epo et no solu si sint mobilia s etiam in mobilia Et
pondera q etiam decime et primicie veniut
noie oblacomis ea tm in que offerut et ita
etiam habz tota copus loqndi ergo cu h sumq
i ma odiosa. s in pscripcoe demq stricte cape
ut est tex in sli i c cu contingat de deci a
maioie no debent venire decime et pri
micie noie oblacom q sut diusa et sic po
nitur i Rca de deci et oblat Item pz hoc
ex dulsitate vocabuloz si em essent idem
no hrent dulsa vocabula ut dicit tex in fi
in l si idem C de codicill. Item in pscripcone
tm pscribit qntu possidet nc pscripco exten
ditur vltra possom fa la sine possoe de c
uni li vi s iste pox nuqm pcepit pte decimaz
ergo no debz extendi ista pscripco ad uira
no possessa Con vic difficilimu neq tactu
p doc s pot solu duobz mod primo ut in
telligatur de terna que olim dabat epo
ex omnibus redditibus ecce insidiis ut e

q in vino et t de hiis et plene dixi i t re
quisisti de testa erat ergo iste por surrogatus
in locum epi ut sic epus de omnibus debuerat
hec tercia ptem ita et iste surrogatus ista
solucio aliquantulum divat io pono 2am que e
ut intelligatur q por ptempus xi annorum
ptepit in dent tercia ptem oim oblacoim
et sic ptendebat terciam ptem no capiedo
oblacoim stricte s larga mo unde lig alia
de quibus fiut orta contento no puenerat
i illud tpus tn ex quo pscripsit tercia ptem
oblacoim gnalit dz tradi tercia ps omnium corum
que nouit venerunt tape opti in isto c i t
tua dedem et aliud expressum mo q pten
dit pscribere gnalit in dcom i loco et ex
terunt tertos actus in dconalis. Ita corus
actibus cum intencone pscabit comunia in eos
ut no sic i c dilectus de capel mo al i ma
odiosa et restringibili capio oblacoim stricte
ut in d c tam z eo. ¶ Singlo notitias in fi
no glo circo tex q pscribens in tercia certa
quota redditum dz ea integralit hre n tene
hec prata ad onus fabrice ecce ostis cor
sentire opposita istud tex intelligedo d ep
pen fitis in con ul ex debomb clerici sem
mone fabrice s d an sequit glo q sibi
plus placet q tex iste loquit indistincte
et alia ps pt deputari p fabrica ¶ Et
glo op con tex ria phns que relinquitur
pariadu exponsio ul ad cultu divinu no debet
quarta ut in c si de testa Ec multi est sed
vera q con loquit de porcone q debetur
prochiali ecclie factus p parrochianu
suu alteri ecce s hoc c loquit in tercia qta
pscripta que debet integralit exhiberi sedm
pscripcoim Nam hoc casu illa oblata no sit
privilegiata n privilegiu dz intelligi p
similitudine comb ut in c canonica d sen exco

Ex parte · ij ·

lite de mo
ta cu fiut q si · h · o
in prima pte querela q diffinit
i nos. ¶ No canonicos posse age
in iudicio noie canonie ipsorum nisi canonia hz
queda iura sepata a singlis pbendis. Et pon
dera q no intluerunt hic consensus epi Ex quo
est iniseco capitlm posse agere p rebus suis
absq licentia epi q in limita ut no in c
edocere d rep et decimi c cam. Ad q tidli
tigiu est cum comunitate verba sine re
ferre pnt ad ipam vniversitate ut pz i ne
canonici ipsorum ¶ Valet no id ad quod cottidie
allegat iste tex q lite dr mota qn est contest
Et lig illud dcm coit simplr allegat tn ego
puto q l f vbu lis pt verificari tam in con
testacone iudiciali qui ex iudiciali phoc
tex in c forus z eo vbi ponit ethimologia
huius verbi lis. Ita dr a contentione q erat
int deceptant de litibus agrorum q quida co
tento pt esse iudicialis et ex iudicialis vn
intelligam de iudiciali ul ex iudiciali sm

subiecta maz Nam si tex iste bn consideretur
in fine simplr no dicit q sp dr lis nlota n
est contestata q q considerata ead sma re
et sic habito respectu ad subiecta maz nia de
modico ul nichilo pcorrdissi ista sma si
illud vbu lis fuisset relatu ad tpus iactus
lapilli q tuc pax ul nichil fuerat diffinitu
¶ Singl n nisi Con hic intellecm glo si
qm si denunciacio fiat remissa p denunciatia
tem ul denuncians no pbauerat de iure
suo infra tres menses licitu est denunciatu
edifficare usq ad smaz q pendente lite no dz
phiberi possessor uti possoe sua ut lite pende
pstotu Et dicit d anto q forte iste cui erat
facta denunciacio no erat in possoe illius
loci sed certe ista solucio no placet q eo q
edificauit pq denunciacoim n adusarius
suus fuit ptentus ius suu infra tres meses
satis acquisiuit possoim ar in l i i s eciis
ff de no o nunc. Et ideo soluo alr q h no
querebat n apparet quare ppa sic punctua
forte fuit motus ex aliquibus iuribus prius
s tn querebat qualit deberet intelligi
illud c sine facienti mentoz de mora lit
2o pt solui q tpe cont lit iste epus se mo
nachi edifficauerunt qntu poterat de iure co
suetudinario sed pq fuit opus destructu
tatent. Ideo ppa restituit se ad tpus cont
lit ut possent edifficare ad tpus in quo erat
tpe mote lit q ultra no licuit fm qsuetudine
loci Et io de ma dcm est ut hetur in vari is
materiis sius de no omit ¶ Singl si ibi d
app c significante Ex de hoc dic ut ibi plene
no an sufficit citatio dic ut in c gratu
et c relatu d offi dele vbi de hoc plene

Ex parte el · iij ·

Consto legati de solueda tertia
mortuariorum exponitelli dz de istis mor
tuarijs de quibus de iure coi debet cois dio
2a l cu igit. ¶ No ibi amittant quod
successor in officio pot idem statue q pde
cessor nec pbabilit intelligit pma consto
et quid habz tunc opari 2a ex quo dictat
id quod pma dic ut no bar i l i ff ad le
fal q saltem dat nova facultas agendi Ex
ea constoe nam 2a consto nunqm tollit pmaz
nisi spalit caueatur vel n sit penitus contraria
ut in c i de consti li vi et l quociens et l
nunq ff d act et ob. ¶ No q statutu gnalit
loquens in ma iur recipit exceptos et li
mitatos iur ut sic nunq ledat ius coe qui
possit Et con hoc op de c si ppa de privile
li vi vbi dr q verba debent aliq opari
s interptando hoc statutu put ppa h fit
n l opatur tn hoc sit de iure coi ad id fa q no
bar in l iiij in f ptor ait de dampni ifecti vbi ff d dap ·
dicit q si statuto cauet ut citatio fiet ad p
sona ul ad domu sufficit si fiat ad domu licz
recipiat psona ad h ut statutu aliq addat

sup ius coe Nam si ctoñ intelligeret qr i
tato dz fieri ad ppha si fieri pt tuc inutili
lo funeet statutu cu hoc sit de iure coi Et
apparte voult bar qr statutu loquet in iuci iure
dz intelligi ut aliquid addat ultra ius coe
sed plz dctm bar Ilet est coñ istu tex sed
ad istum tex assigno duas roncs decidendi
pma qr statutu hic ets scdm istu modu decide
di aliquid addebat ult ius coe qr q̄rta q̄ det
epo est in rta et de iure coi fz consto h'tarabt
illam quota reducendo ea ad 3am epo q̄ gr sta
tutu apabatur istud no debebat ita late in
telligi in alia pte ut piudicaret 2o iuste
tis magis derogaret iur coi Et scdm istum
intellectu no qr ubicunqz statutu deuians a
iure loquit gnalit dz restringi quatinus pt
ut mins ledat ius coe et satis est ut aliqd opat
fz in exemplo bar nisi facerem illa interp
tacoem nichil de nouo induceret statutu 2a ro
pt esse qr statutu hic gnalit intelligendo p
uasset ecclias iure suo indebite fz nunqz statutu
dz intelligi ut resurgat tlis absonus et iniquus
intellectus proh' tex in l ii ff de nopali et
no bar in l omis ppli ff de iust et iur. Et ex
hoc no qr statutu gnalit loquens recipit in
terptacoem restrictiua ne tercius pmat ul
puetur iure suo indebite scus Cu aut sta
tutu pomna loquit scdm ius coe qr sentit gl
in c i de consti li vi sed dic qr opatur qr dat
nouam accoem ua potit agi ets vigore statuti
ut dicit bar i d l i ad fal sit qui ptoz detec
mit id qr ius ciuile et pt agi de iure ciuili et de
iure ptorio de ptio ets no in c i de ep In
glo in vo interptacoem i interptat sua con
stcoem sentit go glo qr legatus pt sua constcoem
interptari cu oritur dubietas fz hoc no est om
indistincte fz procedit si adhuc durat eius
ptas ar c in lris de of dele et in l iudex ff
de re iudi Vnde si pendat iste tex ppa hic
ratificauit interptacoem legatoz al no va
luisset interptato ut dicit Jo an et facit ad
qom nunqz statutarij deputati a pplo possint
interptari statuta pse edita si oriet dubie
tato Jo an hic et bar et coit legis in l omis
concludit qr no exquo fucti sut eoz officio
nc obstat si dicat qrcius est interptari cuius e
condere qr in veritate no ipi illi condidis
se statuta fz pplus qui dedit auctez qr id de
facere cuius aucte sit ut in c si diligeti de psp
Et io recurrendu est ad pplm seu ad consiliu
et intellige qr debeat recurri ad consiliu qn i
terptato est valde dubia scus si cla qr tuc
iudex cora quo vertit qo pt interptari sicut
de in lege coi pncip ut no pmo in c cu spali
de app et p gl in c cu vocasset de iudi Et fz
bar in d l omis ppli Cu aut iudex possit
interptari sniaz sua ple vi p bar p9 gl i
l ab executore ff de app Nam si est delegatus
no pt sed si habz meru impiu tuc pt ut d
l ab executore et ita dz intelligi ut no

corrigat seu mutat sed declarat tm

Tua nobis.

Tua nobis Consilio de pcipiendis fructibus
bnficioz appellone bnficioz maiora bnficia
comphendit ita coiter sumat fz ego addem
qn pmlegiu est concessu epo phonesta
et fauorabili ca qr ita loquit tex ut i dicta
h d cois dico 2a i nob ro Vno pmo vna iusta
et licita ca concedendi fructus bnficioz ad
tpus vilz psoluendis debitis ecce cathedralis
seu epi obligati noie i ecce Cu aut epus
cu caplo possit hoc statutu facere dic ut no
in c si pp tua debita de rep li vi vbi ets no
qr delegatus possit hoc indulgere 2o no
qr vbit bnficiu late sumptu comphendit
ets bnficia maiora qr ets pt in c a i de r
iur li vi vnde ibi vi ficatur in epalibus
et archiepalibz du dicit qr bnficiu ecclia cu
no pt licite retinere ut vbi loquit gnalit
et loquit ita ut comphendit oia bnficia
Et Grab op et vr qr h no dz ita late sum sed
stricte qr hic tractat de bnfico bnficioz va
cancium et est coñ ius coe q dz fieri stricta
interptato ut in c qr dilecto de consag
et affini dixi i c oli de pbende fz qn vbu
bnficiu stricte sumitur no comphendit bn
ficia maiora ut est tex i c cu illis de
pben li vi fa c si et in pantiquus Et coñ
vr difficile Jo an hic vr intellige duobz
modis pmo qr io hic sit lata interpto qr
no tractat de grauam piudicio fz solucio ista
no vr vera in distincte qr multu piudi
cat bnfico si fructus absorbent p duos an
nos 2a solucio est qr hic tracta de interpta o e
pmilegij pncipu ista ets solucio na est bo
qr qn pmilegiu pncipis est iuri derogatiu
vl absorbet ius altius dz stricte interptari
ut dixi in c olim fz eo Et io ut dixi in
pm o intelligi dz iste tex qr concessio fiut fca
epo p debitis et sit concessio ista non dz
restringi sed ampliari cu sit fauorabilis
et intellige istu tex scus ubi fiut in
dulgencia tercio ar eoz q no Jo in o i d
c si pp. In gl si l no dupit amuere
voult ergo glo dicere qr indefinita no equi
pollet vli qr dicat qr ad est qn concedit
indulta sup altius bnficijs et ad qn super
bnficijs. Et tu dic melius sup ista uia
an et qn equipollet indefinita vli ut
no glo i c ut ita de elet li vj hic enim fit
interptato larga pp com b detam

Transiuisse.

Transiuisse verbu moderatois dimicoim sig
ficat seu continet no augmetu coit di
2a i quo ita Vno vna cam legitima di
minuendi nu m canonicoz et pbendaz qui p)

statutu numi facultates ecce dimute sunt
adeo ut institutu canonicu no possit com
mode vivere ¶ R° no qp sup excrescentia
redditum no frangit num ipo facto et i hoc
est iste tex nobilis de quo no i c cu in de
consti dic ut ibi ¶ 3° no qp an dat ptas
minuendi i can diminutionis redditum no vi
detur ptas augmentandi i casu augmentati
Ex quo collige qp ptas delegata est stricte i
telligenda et no extendenda ult cauz ex
pssum ¶ Ult no quid fiendu est de reddi
tibus excrescentibus debent eni verti in
utilitatem ecce donec ali fuit dispositu
Sed quero quid comprehendit hic appellatio
ecclie Joan primo exponit ut intelligat
epus cu caplo ar c cu clerici § eo ¶ R°
intelligit ut deant conuti in pias cas Na
quidquid sup est neccitatibus ecciaz debet
expendi in pias cas xii q i c ex Et h expo
licet sit bona in se tn tex vi velle contre
utilitatem i ipius ecce Unde poterit conuti
in fabricam vel poterunt emi possessiones ut
postmodu possint hr ampliores reddit
ar c videtis xvi q i ¶ In glo in b° expresse
iusse ibi viz posset augere num f ratoz
detidendi glo no poit f sat collit ex tex qp
cum moderato continet diminuti z ptas
delegata no est extendenda ad cauz no expssu
f ppa ul epus potuerint augere num Et
an epus cu caplo possint auge ul dimiuere
num ul creare ul supprimere dignitate dic ut
no in c cu accessissent de consti ¶ In gl pe
nult sed solue qp ubi constat demente recte
dimuls a ppetate verboz ita loquitur contraria
al' aut inherimus ppetatem verboz et lo
iste tex ad idem l no ali ff de le iii ¶ In
gl fi inst no fine glo na vi recede ab eo qp
sup dixit Concludit g° qp quotiens redditus
sunt augmentati conuti debet in utilitate
ecclie et pt intelli de redditibus coibus ultra
pbendas Redditus vero pbendaz no deb
de facili dimui ffateor tn qp si pbende cem
multu augmentate qp supior posset auge
num pbendaz de quo dr ut no in d c cu
in nc ob con ex ex quo sup excrescentia p
uenit ex rebus ecce no est curand quotiens
puenerint ar opt ii q i in c si

De regul iur. Rubrica

Continuacio R° pt sic ex gl sup Rubrica h°
ti in vi ul ali continua sic Sup vidimus
multa iura spalia qp quoniam spalibus
omis ca° occurrentes decidi no pont Con
gruu fuit in fine opis subnectere regulas
gnales g° i Sequitur tex

Omnis res.

Parcius summari no pot forma
cauz p c ii § de spons p casus s in contrarium

agentes ¶ No p° iuxta glo qp appellatione reru
ecc comprehendi pnt incorporalia Unde hic comp
hendit contractus et omnis obligo de quo vi
qp no in c ii de re ecclie no ali li vi et i l mo
nem ff de v s ¶ Item no qp contractus de na
sui hoc consensu contrahitur et contrario dissensu
dissolvitur l si unus § pactu ff de pac Item
in contractu emptionis et venditionis Nam
contrahit ex solo consensu et re existente integra
dissolvitur contrario dissensu ut l comia C
qn lice ab emp f si intervenerit tradito rei
post emptionem opz qp interveniat et retraditio
alias no dissolvit ut in d l comia ¶ In ea
ibi fallit hec regula i inicio Rom fallentie
gre matrio° contrario dissensu no dissolvit vi
p glo in c qua pt xxiiii q ii Nam matrimoniu
est maius pactum ut in c debitu debitamus
ex quo contractu est cuius dissolutio no est i
eoru ptate ¶ In c ibi et in baptismo Sacro
aute ystoz canonici est qp no est ppu intuentes
contrarios actus sic ibi diamus in dignitate
que semel amissa amplius recupari no pot
ex pposito q ii § paulus Idem in omnibus in quibus
caracter corporalis ul spualis imprimit ¶ In si
gl an in pdenda possessione sufficiat solus animus
vi p gl in l iii § ex contrario ff e et tenet coit qp
sive naliter sive civiliter Unde facilius pditur
qm acquiritur qp ad acquirendu requiritur
animus et corpus Sz ad pdendu sufficit solus
animus Ad l quadmodu in gl alle pmit
q dicit qp requirit utrumqz in pdendo Respo
de qp si incipitur a corpe tunc requirit utrumqz
qp solus corpus sine aio no sufficit sed si
sufficiat a primo sufficit solus animus Item fal
lit r° in casibus no in c cu inferior d ma' z
obe Nam i multis casibus pt quis ligare
et no soluere Sequitur tex

Estote.

Dubia in meliore
ptem interpretari de
bent primo ponuntur vba evang°
2° verba bede exponentis i hoc loco ¶ No
primo qp verba evangelica adduci possunt
ad decisionem casu ymo multi canones extracti
ti sunt ex auctoribus novi et veteris testi ut
de in c qualit ii de accu Item no pnt pro
ma ad pbenda qp in dubio melius est repre
hendi de mia qm de se veritate qp h no dz
esse nimis misericors neqz nimis severus xxvi
q vlt allegant Sz cu maz in misera veritati
sed iudex hebit utrumqz Unde tex plus di
indistincta ¶ No dehat dico et recta qp bivalte
posita apprehendit aliqua ult precedent et co
phendit hoc qp est solitu sequi et id e dice
ut qp est i de quo pbar i l gallus ff de li
et pos scrius si no esset abbreviate scripta
qp tunc capit put verbu sonat ¶ Item no
qp facta dubia que pnt referri ad pctm et
no pctm debemus interpretari in bona ptem
et ut evitet pctm vi gl in c assumit pi di
et tex in c scripturis xx di vo vba ponunt

i ptitor dt q si videt clericu amplexante
mulierem psumeret q ca libidinis hoc fau
de intelli qn ppte sinistra psumpco no est
vehementior q pt colligi ex consuetudie et
qualitate psonar q tunc faciemus interptatoes
in deteriorem ptem ut i c i de test no vesi t
in c clericus pci di et i c cu i iuuentute de
pniteta et in c i xxxiiij di ¶ Volho no q
in malefactoribus no psumitur bonus animus
contor c i de psup ¶ Item q sic arbor bo
ul mala cognosit ex fructibus ita et ho an
sit bonus ul malus cognoscitur ex opibus
Vnde in evo Ex opibus eor re Vnde no q
in certis no est opus coniecture ad hoc scilz
alle iste tex ¶ In glo ii in si glo expoit tex
te ipse si ponit aius coniugi similis q a sumo
in contractibus sine privilegiis et tunc in dubio
debemus interptari rem ut potius valeat
et tunc illa ps de melior ¶ Aut contractus in
re odiosa utputa in penis in pondus et tunc
debemus interptari in meliore pte i scu
nore vbi nullu est piculum q illa e melior
q est securior vi glo bo i c vno de stati

Quod non est

ppt scandalu vitandu veritas no
est obmittenda Primo ponit verba
ieroni· 2o vba bede exponent No ex tex qd
ppt scandalu euitandu no dz quis conmittere
mendacium et ad fine ut pxmus eius morte
xpi q ii pxmus de quo vi glo xxiiij di i spua
vbi comaratur iste ar ¶ Et declara istu tex
put hic i c ij de no o mit

Qui scanda

ppt necitate illicitu efficit licitu po
ponit dctum 2o exempla i nam ¶ No primo
q necitas excusat a pcto eo est q pctm e vo
luntarium al no est pctm xv q i c pn Sed
necitas est contraria voluntati qo necitas exclud
pctm al aut quis puniret sine culpa q esse
no debet ut c ij de consti ¶ No q in voto
in telligit tacita condico si poto so no dicit
fractor voti qui ex necitate illud obmittit pa
nis ppositionis fiebat olim ex flore farie
cuius familia alicuius no licebat comedere
excepto dauid qui pp necitate famis comede
bat Alia no sut Se tex

Quod latenter

Illicite fctm oblom no inducit
Ingl i in si ¶ Quid aut si platus
allet consuetudine in sulto recepto de qua
no est mebria dicit doc q aut pbat q similiu
sponte fuit pstitu ut c sup quibusda s ti
pro ¶ Aut pbatur quod prvm et tunc no valz
ut hic et in c q cognouis alle in glo In du
bio no psumendu est pro subditis ar c sup
hoc devenit Sequitur tex
Cum in contep

Cum i contep

Tormenta iudiciis no pcedentibus
fieri no debent No q iudex no pt impone
alia psumpcione no hita torqre accusatu ac
cusatore ul testem ¶ Item tormetu de qo qo
est veritatis inquisicio p tormetu et pot appel
lari qo a torquendo q iudex p tormetu
inquirit veritate Et tormetu dr quasi
torquens mente a torqueo torques ¶ Se
queritur qn pcedendu sit ad tormentu
So dicit jo an et doc q duo requirunt po
q veritas alit haberi no pt Nam tormetu
sit ca investigande veritatis ut x q vi
illi ubi bonus tex cu gl 2o requirit q pce
dant aliqua iudicia ul psumpciones vel
semple pbaciones Nam sine iudiciis
no est inferenda qo ut hic et in l pe ff
de quest Et q iudicia sufficiant no pt dari
tota doctrina sed relinquitur iudicis arbitro
Omnis tn testis sufficit scdm omes ut in l iij
C ad l fal in lca idem ¶ Nunq aute reo
petenti dilacom ad purgandu iudicia an
tortura debeant pcede licz doc hoc no tangunt
Dic tn q sic Nam si debent pcede iudicia
ppa fortius iudicia aliunde puemencia
hinc dispom uuc q a iudice interloqute
de tortura adhibenda appellari pot l ij
ff d appel recipi ii q iij no solent n ante
sina et hf q iudex grauare posset et ps
tortura grauaime releuare no posset
Tercio quero qlis debeat esse tortura So
debz esse moderata Vnde dz aiaduertere
ad iudicia quo ad qlitate psone an sit for
tis ad resistendu velne et finalit ut
tormetu fuerit incolume innocentie ul
supplicio reo Si vero est innocens no pa
tiatur defectu corpis ut l quadmodu ff
de qoi ¶ Item quero pquam ca tortura
pt inferri So tam in ciuili qm in criminali
de criminali ps ff de quest quasi p totu de
ciuili hes i c i s de pom ¶ Item quero
qto qui homines sunt torquendi So tres sunt
condicones homi quida sunt liberi quida
statu liberi quida serui liberi hoies quida
sunt constituti in dignitate ul milicia et isti
regulat no debent torqueri nisi in certis casibus
ut in crimine lese maiestatis ut l iiij litis ff
de quest Et ex hoc quida dicunt q clericus re
gulariter no est torquendus q est miles celestis
milicie ut in c i de cle coniu Alii con p c
si constiterit de accusa Et pdoc i c i de pen
de iud vi glo i pa alle c illi et xv q vj in
summa Cois conclo doc et glo e q clici et
psbri Si sint suspecti pont extra torqueri
Ab tn dicit in d c i q no repit clericos ee
torquendos nisi sint infames q no Cois
tu tene q tormeta no debent esse ita seue
ra in clericis sic in laycis Vnde no debent suppon

Dergu. ind.

aculeis ſed vnc(us) al ſilibus tex c xxiij
q i in c i iſi Scõt et diſtiguit an iſte p
ſeuerct in confeſſione ul nõ ſi nõ pſeuercet
nõ pnidicat qz vr feciſſe metu tormētorz
l i ff de queſti et xv q vj c i ſi uero pſe
uerat tunc ſibi pnidicat Et dr pſeuerãe
qn confitet iterz ratifirando coram cõfeſſioz
extra locum tormētorz ita q nõ videt tor
menta al' vr fatere metu tormētorum
ut nõt hic Jo an et bar in d l i et eſt cõn
quoſdam iudices qui in loco ubi eſt tor
mentu faciunt ratificari confeſſiom ¶
Primo querit nunq cõ ſemel ſcita poſſit re
iterari p eodem facto cõit' dr q aut oriu
tur noua iudicia ut pu' repit iſte in me
dato ul alia iudicia aliunde ſupuenint et
nõ dz repeti ut l pcedẽ Et ex pdictis ſol
ui pnt multe qones Et q ſup fcm meroz
de triplici condicione pſonarz ſ liberorz et
tm dixi de liberis conſtitut' in milicia ul
dignitate dic pſequẽdo q ſi nõ ſit conſti
tuti in milicia uel dignitate q torquebũtr
in ſe ipos uel in alios ſi in ſe ipos et ut di
cunt veritate in facto pprio in ciuilib(us)
nõ torquebũtr Sz in criminalib(us) pont concurrētib(us)
illis duobus de quibus s ſ q veritas
alr hri nõ poſſit et q preceſſerunt iudicia Si
uero torquebũtr in alios ut eſt teſt qui
torqtur in facto alterius et tunc ſi ciuilis tor
quet' in ciuili et ſi et in criminali h q i c i pmus
q tn pcedit in ſubſidium qn alit veritas
haberi nõ pt ar in auct de teſti in § iij et
in d l dom' ſi uẽ nõ eſt vilis et tunc ſi teſt
nõ vacillat nõ dz torqri alit ſecus ut d l
ex libero hoc fallit primo i minore xiiij an
nis qui nõ dz torqri lz vitas ab eo fer
rula ul virga ul corrigia elici poſſet ut
l i § impubes ff ſi mãu et d l ex libero
§ i Item ſenes decrepite etatis nõ debent
torqri ut l iij ff ad ſil Item mlr pregn
nans ut l pregnantis ff de pe Si uõ ſut
ſtatu liberi ꝯdem dõm q in liberis ut eſt
tex i l ſtatu liber ff de queſtio Et ſtatu
liberi dnt illi quorz libertas eſt reducta
in ceitu tpus ul ſub certa conditõne ut ſi re
linqtur libertas ſuo pq determinu uel
ſub certa condicõne ut ſi relinqtur libtas
ſuo pq determinu ul ſub certa condicõe an
qm adimpleat condicõe ul veniat tpus
dr ſtatu liber ut d l i in ſuis Conclude
q aut torquebũtr cõn ẽxtreneũ Aut cõnt
dnm pnte ul pteritu primo cau torqri
pnt in ſubſidiu ut cõn dnm aut ſup cõi
facto dni et ſui et torqueri pnt ut l q
tumq C de ſuis fugi aut in facto ex
neo et tunc ſuus realit non dz torqri
cõn dnm pnte ul pteritu fallit in crime
leſe maieſtatis quo adulti' dic ut i l teri
men et l ſuos C de qõi Seq

Que multorum.

Sacrilegus eſt offendẽs rem ul
pſona eccliaſtica nõ tex uitra
glo ij q omnia bõ ecclaz pnt dici ſacra q ob
lati ſunt pſacris Et ſz pe qui committit ſacri
legium et pena vj p ſume i c cu pro ca de
ſen ex Sequitur tex Cum tiore

Qui timore.

Cum facit alit' qm dz facere nõ
reſpicit ¶ Nõ primo q nõ eſt cõ
ſiderandu ſolu fcm ſed animu facient' et max
quo ad deu qui reſpicit nõ q ſit ſz q nõ ſit
ſit voi tex in c i de colluſio et lxxx vi di nõ
ſatis in glo i i bonus vnde in ſacra ſcptã
dr timens deu facit bona et ibi initiu ſa
pientie tior dni ¶ In glo ſi i nõ ſit ipu
tandu dt oſti hoc vm in totu nõ in excuſat
a totali ca ac i c ſatis s q me ca Jo an dicit
conſiderando et ſin q aut ex precepto iudicis
et excuſatur in totu et ita loquit glo Aut
ex pore ſuati et pcedit dcm oſti

Deficiat per.

Committes vnu pctm reus eſt
omnj quo ad uitã eternã Alia nõ ſut quia
indiget in dãpnatõne alterius ſic qui pleri
exaiant iſtum paſſum

Quamuis omne.

Ignorantia paſtoris nõ excuſat
eum ſi lupus oues rapit h d adlraz Sed
aliter quo ad myſticu ſenſu ſiue morale
intellctum Ignorantia nõ excuſat platu
i pctis ſubditorz ¶ Nõ ex tex q ignorantia
i fcõ alieno nõ excuſat qn tenet aliqs in
dagare et dz cuſtodire et preuẽe ph° q nõ i c
i notuit de elect ¶ Nõ n° paſtorẽ tenere
p ouibus comeſtis a lupo qz tenet ad cuſto
dia Et io ſi nõ adhibuit diligentia qua de
buit nõ eſt ſine culpa Idem in plato qui
dr paſtor qui dz paſcẽ ſubiectos vbo dei
Et dyabolus dr hic lupus qz ſp intẽt deci
pe hoies Et hẽs multos modos mordẽdi
ſiue nocendi xvj q ij c indũs

Indignum est.

A ſpiritualibus homagiu nõ pſtat
nõ primo ibi a rõne ecce ref q conſuetudo
rõne ecce ſequẽda eſt hoc intellige pnit
nõ in gl i c i de ſu tini li vj et i c cu litis
xvj di vlã ſi de termit aliquod illicitu vl
diſponit cõa arcles fidei illud eſt ſequẽdu
quod tenet rõna ecclia i aliis vero nõ tenẽ
ſequi rõna ecclaz ſz qlibz eccia dz ſuare
conſuetudiez ſua ut c ſignificari al' certi
ficari de ſepult ¶ Volt' nõ q homagiu nõ
pſtatur in ſpualibus ſed obedia ſic xiij di

nullus de iur iur ego N. et q est ro dui
int hec Concludo iuramtu fidelitatis qd
dr hic ppe continit tpalia et pp hoc iurās
efficitur qui homo illius cui iurat et eius
vasallus z vt qui ligium qz iurat ligat
illi cui iurat et efficit homo ipius et in
spualibs hoc interuenire no debz ne vide
antur vendita quasi platus acquirat co
moditatem & nouu hoiez pro spualibus
ab eo collatis de hoc vi glo i c le pastoral
s versus de re iudi quid contineat hoc
vide xxv q v de forma iuramtu obedie
contineat spualia et licita dumtaxat
et hoc habet ratione datio spualium ep sub
ditus debet obedire plato ad qum pp'ue
nos p ducat qui sine fine viuit & reg
nat Amen n

Et sic est finis huius opis editi p famosissimu
vtriusqz iur doctore Nu de tedilla monachu
actu ordinarie legente in studio Senensi

Deo gratias

Anno dni 1478 qstm compauit lacus
qd theodericus schinkenstaff ...
... ac ... ... uni
... ... et fuit
finito ... ...
laudem dei ... p ... ...

ANCIENT MANUSCRIPT. Lectura Nicolai de Cecilia Monachi super quinto Libro Decretalium. Manuscript of the Fifteenth Century, written in double columns, with large colored capitals.

Large folio, in the original oak boards, in fine preservation.

XV. Century.

At the end is written "Anno Dei., 1458, comparavit lecturam istam Theodorico de Buckinstorff * * * alme universitatis Lipsiensis," etc.

Rare old Latin manuscript. A fine specimen of Ancient Palæography, in the old binding. From the collection of Sir Thomas Phillipps.

Nicolaus de halia ſup quīto